

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව
ඒකාබද්ධ වාර්ෂික වාර්තාව

2022

අපගේ ශක්තිය
වඩාත් කුළුගන්වමින්

අපගේ ශක්තිය වඩාත් කුළුගන්වමින්

අඩ සියවසක ඉතිහාසය පුරාවට විවිධ අභියෝග හා බාධක හමුවේ ශක්තිමත් බව හා ශක්‍යතාව උරගා බැලුණු සවිමත් හා අගනා නිමැවුම් කළඹක් ගොඩනගා ගැනීමට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සමත් වී තිබේ. ඒ හා සමානවම, වඩාත් සමෘද්ධිමත් වකවානුවලදී එම ප්‍රතිලාභ බැංකුවට හා එහි පාර්ශ්වකරුවන්හට භුක්ති විඳීමට ද එමගින් ඉඩ සැලසිණි. ගෙවුණු වර්ෂයන්හි දී බැංකුවක් වශයෙන් අප දක්වන ලද කාර්ය සාධනයට හා අප දිනාගත් ජයග්‍රහණයන්ට බැංකුවට ආවේනික ශක්තීන් සහ අප හා එක්ව කටයුතු කරන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ආදර්ශවත් සේවා ගුණාංග දායක වී තිබේ. ඉදිරියේදී පැන නැගිය හැකි අභියෝගවලට සාර්ථකව මුහුණදීමටද මෙකී ශක්තීන් වඩාත් වර්ධනය කර ගැනීම, බැංකුවේ අරමුණයි. අඛණ්ඩව අපි අපගේ ශක්තීන් ඔප් නංවා ගන්නෙමු.

පටුන

අපගේ ඒකාබද්ධ වාර්තාව ගැන 3

ඒකාබද්ධ වාර්තාව

පූර්විකාව 7

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පිළිබඳව කෙටියෙන්	8
සන්ධිස්ථාන	10
නිමැවුම් හා සේවා	11
වැදගත් තොරතුරු	12
සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය	14
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය	18

අවිනිශ්චිතතාවයන් පරදවමින් අපගේ සන්දර්භය සහ උපාය මාර්ග 23

අපගේ තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිය	24
පෙර නොවූ විරු සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාවයන්	26
ප්‍රමාණාත්මකතාවය	27
අප මෙහෙයවන ආකාරය වෙනස් කරන මහා පරිමාණ ප්‍රවණතා -	32
අවදානම් අවස්ථා	
උපායමාර්ග හා සම්පත් වෙන් කිරීම	70
ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය	90

කළමනාකරණ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණය 99

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය	100
ව්‍යාපාර මාර්ගසමාලෝචනය	111
නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය	116
බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය	123
මානව ප්‍රාග්ධනය	130
සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය	148
ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය	162

167

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

168

අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

සංක්ෂේපය

169

පාලනය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	170
ආයතනික කළමනාකාරිත්වය	173
විධායක කළමනාකාරිත්වය	174
ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්	176
ආයතනික පාලනය	178
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ වාර්තාව	199
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ වාර්තාව	202
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ වාර්තාව	204
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරන කමිටුවේ වාර්තාව	205
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපායමාර්ගික කමිටුවේ වාර්තාව	207
අවදානම් සමාලෝචනය	208

237

මූල්‍ය වාර්තා

මූල්‍ය දින දර්ශනය	238
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව	239
මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම සම්බන්ධ ප්‍රකාශය	245
මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය	246

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව	248
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල් හා සැලසුම්) වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය	249
විගණකාධිපති වාර්තාව	250
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගතය	253
ආදායම් ප්‍රකාශය	254
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	255
මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය	256
හිමිකමේ වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය	258
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	262
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්	264

409

අතිරේක තොරතුරු

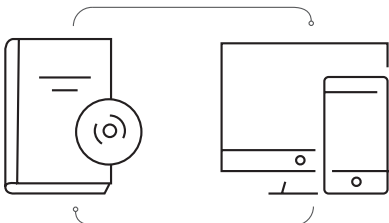
බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය	410
ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාවය	430
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්	435
2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයේ III උපලේඛන ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව් කිරීම්	442
දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම - 2022	454
මධ්‍ය නිර්ණායක සමග අනුකූල අන්තර්ගත දර්ශකය	456
ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව	459
ආදායම් ප්‍රකාශය (ඇමරිකානු ඩොලර්)	462
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය (ඇමරිකානු ඩොලර්)	463
මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය (ඇමරිකානු ඩොලර්)	464
සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක දර්ශකයන් 2013 - 2022	465
තැන්පතු විශ්ලේෂණය	466
අනුරූප බැංකු	467
විදේශ විනිමය හුවමාරු සමාගම්	467
යුරෝපීයවේ සාමාජිකත්වය	468
මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව	469
ආයතනික තොරතුරු	475

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව එහි අවචැති ඒකාබද්ධ වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන්නේ ඉමහත් සකුටිනි. බැංකුව ජාතියට සේවය කිරීමේ 50 වැනි වසර සම්පූර්ණ කරන අවස්ථාවේ, බැංකුවේ උපායමාර්ගය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ ආර්ථික, සමාජයීය සහ පාරිසරය කෙරෙහි එහි බලපෑම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක දළ විශ්ලේෂණයක් පිරිනැමීමට මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙන් උත්සාහ ගනී. ඉන් බැංකුවේ ප්‍රගතිය, එය අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම් කෙරෙහි ඇති, සහ වටිනාකම ලබාදීමේ උත්සාහය සහ එය සේවය කරන ප්‍රජාවන්හි ධනාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීමේ කැපවීම ඉස්මතු කර දක්වයි.

වාර්තාව තුළ අන්තර්ගතය

- බැංකුවේ උපායමාර්ගය, ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය, අවදානම් කළමනාකරණය සහ පාලන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක්.
- කෙටි, මධ්‍ය හා දිගුකාලීනව පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකම නිර්මාණය කරන ආකාරය පිළිබඳ ගවේෂණය.
- මෙහෙයුම්, ජයග්‍රහණ, උපායමාර්ගික පරමාර්ථ, නිෂ්පාදන කළඹ පුළුල් කිරීම, ප්‍රජා දායකත්වයන් සහ පාරිසරික දැනුවත්භාවය වැනි අංග.
- ආයතනික පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ විස්තරාත්මක සමාලෝචනයක්.
- අතිරේක තොරතුරු සමගින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ කාර්යසාධනය හා මූල්‍ය තත්ත්වය දක්වෙන විගණනය කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ අදාළ සටහන්

→ මෙම වාර්තාව කියවීම සහ සංවලනය

මෙම වාර්තාව තුළ සංවලනය වැඩි කිරීමට සහ අන්තර්ගතය ක්‍රමවත් කිරීමට අන්තර්ක්‍රියා අංග සහ සලකුණු ඇතුළත් වේ. අන්තර්ක්‍රියා අංග මූලිකවම වාර්තාවේ ඩිජිටල් ප්‍රවේශය තුළ පහසුව සඳහා වන අතර ඉන් ඇතුළත ඇති අතිරේක තොරතුරු හෝ බාහිර අතිරේක තොරතුරු වෙත යොමු කරයි. වාර්තාවේ කොටස් අතර සම්බන්ධතාව පෙන්වීමට නිරූපක භාවිතා කෙරේ. මෙය බැංකුවේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ පහසුව හා අත්දැකීම ප්‍රමුඛ කරන විසඳුම් නිර්මාණය සඳහා බැංකුවේ පුළුල් උත්සාහයන් හි කොටසකි.

යොමුව සඳහා සලකුණුවල සුවිසක් 6 පිටුවේ දක්වේ.

→ සලකුණුවල සුවිස

මෙම වාර්තාව අපගේ අරමුණ ඉටු කිරීම, අපගේ උපායමාර්ග ප්‍රමුඛ කිරීම සහ මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන ඉලක්කවලට අනුව අපගේ ප්‍රගතිය පසුපරිපථ තුළ අපගේ කටයුතු පිළිබඳ විස්තරාත්මක දළ විශ්ලේෂණයක් ලෙස කටයුතු කරයි. වටිනාකම් නිර්මාණයට, නොනැසී පවත්වා ගැනීමට අපගේ හැකියාවට බලපාන අවස්ථා, අවදානම් සහ සම්බන්ධතා තක්සේරු කිරීමට අපගේ ප්‍රාග්ධනය සපයන්නන් සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ඉන් පිරිනමයි. ඊට අමතරව, අපගේ කෙටිකාලයේ සිට මැදි කාලය දක්වා උපායමාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අප විසින් සිදුකර ඇති වර්ධනයක් ඉස්මතු කරමින් පසුගිය වසර පුරා අපගේ කාර්යසාධනය ඇගයීමට ලක්කරන අතර ඉන් අපගේ වසර 10 ක **අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම්** කරා අපගේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ දර්ශක ලබා දේ. තවද, මෙම වාර්තාව මගින් අපගේ පාලන ප්‍රවේශය සහ වටිනාකම අඩුවීමෙන් ආරක්ෂාවීමට අපි ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගයට දර්ශනය සපයයි.

→ අපගේ වාර්තාකරණ රාමුව සහ අනුකූලතාව

අපගේ වාර්තාව සකස් කිරීමේදී, ආයතනික වාර්තාකරණ සහ නියාමන රාමු සහ මාර්ගෝපදේශ පරාසයක් සමඟ අනුකූලතාව අපි සහතික කරමු. ඒවාටම සීමා නොවුවද, මෙයට විවිධ අනුකූලතා වාර්තාකරණ ප්‍රමිති විසින් අනුමත අනාවරණ අවශ්‍යතා ඇතුළත්ය.

අපගේ ඒකාබද්ධ වාර්තාව ගැන

	ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (CA Sri Lanka)
	ජාත්‍යන්තර ඒකාබද්ධ වාර්තාකරණ කවුන්සිලයේ (IR) රාමුව (www.theiirc.org)
	ගෝලීය වාර්තාකරණ ප්‍රවේශයේ (GRI) තිරසර වාර්තාකරණ ප්‍රමිති මාර්ගෝපදේශවල ඒකාබද්ධ රාමුව (www.globalreporting.org)
	ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කළ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ මනා පරිච්ඡේදනය
	එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ - එක්සත් ජාතීන්ගේ අපේක්ෂා 17 ක් සහිත ගෝලීය අභිමතාර්ථ පිළිබඳ මූලපිරීම්
	ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියෝග සහ මාර්ගෝපදේශ
	දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ රෙගුලාසි සහ මඟපෙන්වීම්
1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකු පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන	
1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන	

→ අපගේ විෂයපථය හා වාර්තාකරණ සීමාව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සහ එහි පූර්ණ පරිපාලිත වන සීමාසහිත NSB ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව අපගේ වාර්තාකරණ සීමාවට අයත්වේ. වෙනත් ගත් කළ "බැංකුව" ලෙසද එක්ව ගත් විට "සමූහය" ලෙසද බැංකුව නිසි පරිදි හඳුනාගෙන

අපගේ ඒකාබද්ධ වාර්තාව ගැන

අැත. අපගේ 2014 වාර්තාවේ යොදාගත් රාමුවට අනුකූලව, බැංකුවේ හා සමූහයේ ප්‍රධාන මූල්‍ය සාධක පිළිබඳව සාකච්ඡා කර තිබෙන අතර, නිශ්චිතව සඳහන් කර නොමැති නම් මූල්‍ය නොවන සාධක සාකච්ඡාවට ලක් කර තිබෙන්නේ බැංකුව සම්බන්ධයෙන් පමණි.

මෙම වාර්ෂික වාර්තාව 2022 ජනවාරි 1 වන දින සිට දෙසැම්බර් 31 දක්වා වන මාස 12 ක කාලපරිච්ඡේදය ආවරණය කරයි. මෙම කාලරාමු මූල්‍ය කටයුතු හා තීරණාත්මක පිළිබඳ වාර්තාකරණය සඳහා වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ ක්‍රමයට අනුකූල වේ. 2022 දෙසැම්බර් 31 දින සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලද දිනය වන 2023 අප්‍රේල් 27 වන දින දක්වා වාර්තාවූ යම් ප්‍රමාණාත්මක සිදුවීම් ඇත්නම් ඒවාද මෙහි ඇතුළත් කර ඇත. විෂය පථය සහ අංශ සීමාවන් අනුව පෙර වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදවලින් සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නොමැති අතර, නැවත වර්ගීකරණය කරන ලද හෝ නැවත ප්‍රකාශ කරන ලද සංසන්දනාත්මක තොරතුරු අදාළ අංශවල අනාවරණය කර සාකච්ඡා කෙරේ.

මූල්‍ය වාර්තාකරණයට අමතරව, මූල්‍ය නොවන කාර්යසාධනය, අවස්ථා, ඇල්මැති පාර්ශ්වයන් අදාළ අවදානම්/ප්‍රතිඵල, උපාය මාර්ගය, ව්‍යාපාර ආකෘතිය, මෙහෙයුම් සන්දර්භය, ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්, පාර්ශ්වකාර බැඳියාවන්, කාර්යසාධනය සහ පාලනය පිළිබඳ තොරතුරු ද වාර්තාවට ඇතුළත් වේ. කෙටි, මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීන වටිනාකමක් ඇති කිරීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව කෙරෙහි එහි බලපෑම අනුව 27 සිට 31 දක්වා පිටුවලින් ආවරණය කර ඇති "ප්‍රමාණාත්මක තීරණ ක්‍රියාවලිය" කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කෙරේ. තවද, අපගේ කෙටි හා මධ්‍ය (වසර දෙකේ සිට තුන දක්වා) ප්‍රමුඛතා, බැංකුව අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම් උපාය මාර්ගය, ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංදර්භය අනුව ඔරොත්තුදීම (අවුරුදු පහ සිට දහය දක්වා) සහ බැංකුව සඳහා අපගේ දිගුකාලීන දක්ම (වසර 10ට වැඩි) සඳහා බැංකුවේ උපාය මාර්ග සහ මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන ඉලක්ක වෙත බර තබමින් 2022 දී බැංකුවේ උපායමාර්ගික ප්‍රගතිය ආවරණය කරයි.

ඒකාබද්ධ වින්‍යනය මගින්

මෙහෙයවන වටිනාකම් නිර්මාණය

කෙටි, මධ්‍යම සහ දිගු කාලීනව සියලු පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා තීරණය වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර සහ බාහිර සාධක, අන්තර් යැපීම් සහ විභව සමතුලිතතා තුළ අපි සක්‍රීයව සැරිසරන්නෙමු.

අපගේ ඒකාබද්ධ වින්‍යන රාමුව

දක්ම

මෙහෙවර

මෙහෙයුම් සංදර්භය

අප ක්‍රියාත්මක ක්ෂේත්‍රවල කොවිඩ් 19, භූගෝලීය සිදුවීම්, සමාජ-ආර්ථික අභියෝග, සහ මතුවන විශාල ප්‍රවනතා වැනි ප්‍රවනතා ඇතුළුව ගෝලීය මෙහෙයුම් සංදර්භය බැංකුව සලකා බලයි බැංකුවේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය දකුම් දීමේදී සහ හැඩ ගැස්වීමේදී ඒය ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

📖 පිටු 26 සිට 69

ප්‍රමාණාත්මකතාව

බැංකුව එහි පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දිගුකාලීන වටිනාකම් නිර්මාණයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන වැදගත් තේමා හඳුනා ගනී. අවදානම් කළමනාකරණයට සහ ඒ සමඟ පැමිණෙන අවස්ථා උපරිම කිරීමට බැංකුවේ උපායමාර්ග සංවර්ධනය සමඟ මෙම කරුණු ඒකාබද්ධ කෙරේ.

📖 පිටු 27 සිට 31

උපායමාර්ගය හා සම්පත් වෙන් කිරීම

බැංකුවේ දක්ම මගින් මෙහෙයවන උපායමාර්ග මගින් කල් පවත්නා ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීමට උපායමාර්ගික තේරීම් සහ තීරණ ගැනීම මෙහෙයවයි. පස් වැදුරුම් උපායමාර්ගික පරමාර්ථ සහ කෙටි, මධ්‍ය හා දිගුකාලීන දෘෂ්ටිකෝණ ඇතුළත් සාකච්ඡා ප්‍රවේශයක් මගින්, විවිධ මාතෘකා අතර සම්පත්, සම්බන්ධතා සහ ප්‍රාග්ධනය වගකීමෙන් කළමනාකරණය කිරීම තුළින් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා තීරණය වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමට බැංකුව අවමණු කරයි.

📖 පිටු 70 සිට 89

අවදානම් හා අවස්ථාව

මෙහෙයුම් සංදර්භය පරිලෝකනය කිරීම මගින් බැංකුවට එහි අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග සකස් කර ගැනීමට සහ අවස්ථා මත ප්‍රාග්ධනීකරණයට ඉඩ සලසයි. මෙම වාර්තාව තුළ, මෙහෙයුම් සංදර්භය සහ ආශ්‍රිත අවදානම් හා අවස්ථා බැංකුවේ ඒකාබද්ධ වින්‍යන ක්‍රියාවලිය පිළිබිඹු කරමින් එකට ඉදිරිපත් කෙරේ.

📖 පිටු 26 සිට 69

පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්වය

දකුණත් තීරණ ගැනීම සහතික කිරීමට හා පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්වය වැඩි කිරීමට පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සම්බන්ධතාවල තත්ත්වය විවිධ යාන්ත්‍රණ තුළින් මනිනු ලැබේ. පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අපගේ සම්බන්ධතාවල තත්ත්වය අපගේ අරමුණ ඉටු කිරීමේ අපගේ හැකියාව කෙරෙහි බලපායි.

📖 පිටු 90 සිට 98

අපගේ මූලික එක්සත් ජාතීන්ගේ තීරණය සංවර්ධන අරමුණු

1 NO POVERTY	4 QUALITY EDUCATION	5 GENDER EQUALITY
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

කළමනාකරණ සාකච්ඡාව සහ විශ්ලේෂණය

මූල්‍ය, නිෂ්පාදිත, මානව, බුද්ධිමය සහ ස්වභාවික යන බැංකුවේ ප්‍රධාන ප්‍රාග්ධනයන් වටිනාකම් ගබඩා කරන අතර බැංකුවේ ව්‍යාපාර ආදර්ශයේ යෙදවුම් වෙති. බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු තුළින් ඒවා වැඩිකර, නවීකරණය කර පරිනාමනය කරයි.

අපගේ ඒකාබද්ධ වාර්තාව ගැන

වටිනාකම්

අපගේ නිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිය

බැංකුවේ ව්‍යාපාර ආදර්ශය මෙහෙයුම් පරිසරය, පාර්ශවකාර සම්බන්ධතා සහ සම්පත් පරායක්ෂණයට ඇතුළුව වටිනාකම් නිර්මාණයට බලපාන සාධක විශ්ලේෂණය සඳහා විස්තීර්ණ රාමුවක් ලෙස සේවය කරයි.

පිටු 24 සිට 26

අවදානම් කළමනාකරණය සහ ආයතනික පාලනය

අවදානම් සහ පාලනය බැංකුවේ මෙහෙයුම්වල අත්‍යවශ්‍ය අංග වන අතර, විභව අවදානම් ප්ලදායි අයුරින් කළමනාකරණය සහ නිරසාර සහ ආරක්ෂිත මූල්‍ය ව්‍යාපාර සඳහා නියාමන සඳහා සදාචාර ප්‍රමිතිවලට අනුකූලතාව සහතික කරයි.

පිටු 169 සිට 236

අපගේ ද්විතියික එක්සත් ජාතීන්ගේ නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

පිටු 100 සිට 166

අපගේ ප්‍රවේශය ඒකාබද්ධ චින්තනය මත පදනම් වන අතර, එය මතුවන ප්‍රවණතා, විවිධ ප්‍රාග්ධනයන්, සහ උපායමාර්ගික තේරීම් හා සම්බන්ධවන විභව සම්බලිතතා අතර සම්බන්ධතා ඇති කරයි.

එමෙන්ම අපි උපායමාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වටිනාකම් නිර්මාණයට බලපාන ගැටළු සලකා බලමු. විනිවිද වාර්තාකරණය තුළින්, නිර්මාණය කළ, ආරක්ෂා කළ සහ අඩු වූ වටිනාකම් අපි පිළිබිඹු කරමු. මෙම අංශ අතර අන්තර් සම්බන්ධය අවබෝධ කර ගනිමින්, සමස්ථ ක්‍රියාවලියේ අන්තර් රඳාපැවැත්ම සහ අවංකකම සහතික කරමින් සියලුම පාර්ශවකරුවන් සඳහා නිරසාර වටිනාකම ලබාදීමට අපි උත්සාහ ගනිමු. ඒකාබද්ධ චින්තනය

අපගේ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය උපායමාර්ගික තීරණ ගැනීම සහ සියලුම පාර්ශවකරුවන් සඳහා දිගුකාලීන තීරණ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පදනම සකස් කරයි.

ඉදිරි දැක්ම

මෙම වාර්තාවේ ඉදිරි දක්ම පිළිබඳ තොරතුරු වලින් අපගේ උපායමාර්ගික හඹායාම තුළ අපි අපේක්ෂා කරන අභියෝග, අවස්ථා සහ අවිනිශ්චිතතා ආමන්ත්‍රණය කරයි. අපගේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය සහ අනාගත කාර්යසාධනය සඳහා විභව සංකීර්ණතා ගවේශනය කරයි. ආර්ථික අර්බුදය මගින් බලපෑම් සිදුකළ අවිනිශ්චිත මෙහෙයුම් සංදර්භය තුළ, විභව අවිනිශ්චිතතා සහ අදාළ අවස්ථාවලදී අපගේ අනුරූප ප්‍රතිචාර අපි විශේෂයෙන් අවධාරණය කර ඇත. ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ තොරතුරු පහත සඳහන් කොටස් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් සමඟ මෙම වාර්තාව තුළ විසිරී ඇත.

- අප ක්‍රියාත්මකවන ආකාරය හැඩගස්වන මහා පරිමාන ප්‍රවණතා පිටු 32 සිට 69 දක්වා
- උපායමාර්ග හා සම්පත් වෙන් කිරීම පිටු 70 සිට 89 දක්වා

- කළමනාකරණ සාකච්ඡාව හා විශ්ලේෂණ පිටු අංක 100 සිට 166 දක්වා

බාහිර සහතික කිරීම

මෙම වාර්තාව සියළුම නියාමන හා ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වී සකස් කර ඇත. බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණකාධිපතිවරයා විසින් විගණනය කරන ලද අතර නිරසාරභාවය පිළිබඳ වාර්තාකරණයට අදාළ නිරවද්‍යභාවය පිළිබඳ සහතිකය KPMG Sri Lanka ආයතනය වෙතින් නිකුත් කර ඇත.

ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ ප්‍රකාශ

මෙම වාර්තාව තුළ බැංකුවේ අනාගත කාර්යසාධනය සහ දර්ශනයන් සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ ප්‍රකාශ ඇතුළත්ය. මෙම ප්‍රකාශයන් වාර්තාව පිළියෙල කරන කාලය තුළ අපගේ වර්තමාන විනිශ්චයන් සහ අපේක්ෂාවන් පිළිබිඹු කරයි. කෙසේ වෙතත්, මතුවන විවිධ අවදානම්, අවිනිශ්චිතතාවන්, සහ වෙනත් වැදගත් සාධක කිහිපයක් අපගේ මූලික අපේක්ෂාවන්ගේ ප්‍රතිඵලය ප්‍රමාණාත්මකව වෙනස් කළ හැකි බව සඳහන් කිරීම වැදගත්ය. මෙයට අපගේ ව්‍යාපාරය සහ මූල්‍ය කාර්යසාධනයට අහිතකරව බලපාන සාධක ඇතුළත් කළ හැකිය.

එකිනෙකට බලපාන PDF

බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව හරස් යොමු කිරීම සඳහා වැඩිකළ අන්තර්ගතය සංවලනය සහ හයිපර්ලින්ක් භාවිතා කරමින් එකිනෙකට බලපාන PDF ලෙස ලබාගත හැකි අතර, වාර්තාව තුළ පාඨකයාට විවිධ සංවලන සඳහා ඉඩ ලබා දේ. අවසාන වශයෙන්,

එහි පාර්ශවකාර පහසුව සහ පළපුරුද්ද ප්‍රමුඛ කිරීම සඳහා විසඳුම් නිර්මාණය කිරීම බැංකුවේ පුළුල් උත්සාහයේ කොටසකි.

විමසීම්

මෙම වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් ඔබේ අදහස් හා යෝජනා අප අගය කරන අතර ඒවා පහත දැක්වෙන ලිපිනයට යොමු කළ හැකිය. නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්, ආයතනික සැලසුම් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති) මුදල් හා සැලසුම් අංශය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, අංක. 255, ගාලු පාර, කොළඹ 03

dgm.finance@nsb.lk

➔ අපගේ ඒකාබද්ධ වාර්තාව ගැන

➔ සංවලන සමූහණ පිළිබඳ දර්ශකය

ප්‍රාග්ධනයන්

 මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය	 නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය	 බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය
 මානව ප්‍රාග්ධනය	 සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය	 ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

පාර්ශවකරුවන්

 කොටස්හිමියා/ ආයෝජකය	 ගනුදෙනුකරුවන්	 සේවකයින්
 නියාමකයින් හා රජයේ ආයතන	 ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්	 සමාජය හා පරිසරය

කෙටිකාලීන සිට මධ්‍යකාලීන දක්වා උපායමාර්ග

 ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම වැඩි කිරීම	 සේවක සහභාගිත්වය වැඩි කිරීම	 අවදානම් සංස්කෘතිය නැවත බලගැන්වීම	 ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	 ඩිජිටල්කරණය වේගවත් කිරීම	 ආදර්ශය මගින් නායකත්වය
---	---	---	---	---	--

දිගුකාලීන උපායමාර්ග

 ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍රීය	 පාලන විශිෂ්ටත්වය
 තිරසාර වර්ධනය	 පරිවර්තනීය නායකයා

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

 ගනුදෙනුකාර සේවය හා අත්දැකීම	 මූල්‍ය අපරාධය	 පාලනය හා අනුකූලතාව	 ඩිජිටල් පරිනාමනය
 සයිබර් තර්ජනය හා තොරතුරු ආරක්ෂාව	 නව්‍යකරණය හා කඩිසරකම	 නිපුණතා හා හැකියාවන්	 සේවක වටිනාකම් කොටස
 වගකීම් සහගත මූල්‍යකරණය	 ආර්ථික, සමාජ සහ දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාව හමුවේ ව්‍යාපාරික ඔරොත්තු දීම	 මූල්‍ය තිරසාරභාවය හා ලාභදායීතාව	 අපගේ කාබන් පාසටහන කළමනාකරණය

වෙනත්

පිටු යොමුව

අනාගතය සාධාරණ උපායමාර්ගය

 පාර්ශවකාර කේන්ද්‍රීය	 අරමුණ මගින් මෙහෙයවන	 කඩිසරකම හා ඔරොත්තුදීම	 දත්ත මත පදනම්වූ	 නව්‍යකරණය හා සියලු දේ ඇතුළත්
---	--	---	--	---

ඒකාබද්ධ වාර්තාව

පූර්විකාව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පිළිබඳව කෙටියෙන්

සන්ධිස්ථාන

නිමැවුම් හා සේවා

08

10

11

වැදගත් මූල්‍ය තොරතුරු

සහාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

12

14

18

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පිළිබඳ කෙටියෙන්

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (NSB) අපූර්ව උරුමයක් සහ ජාතිය තුළ ඉතුරුම් සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීමට නොසැලෙන බැඳීමක් සහිත ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතුරුම්වල දැවැන්තයෙකි. 2022 වසර තුළ එහි වසර 50ක මෙහෙයුම් සමරමින්, රටේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ සවිබලගැන්වීමේ ප්‍රදීපයක් සේ බැංකුව පෙනී සිටී. 1972 පාර්ලිමේන්තු පනතක් යටතේ ස්ථාපිත කළ, බැංකුව ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය උරුමයේ භාරකරුවෙක් ලෙස එහි තත්ත්වය ස්ථාපිත කරමින් සම්මානිත ඉතුරුම් ආයතන හතරක ඒකාබද්ධතාවයකින් මතු

විය. 1832 හි ලංකා ඉතුරුම් බැංකුව පිහිටුවීමේ මූලික හේතුව සමඟ, බැංකුව ගත වර්ෂයකට වැඩි ඉතුරුම් ප්‍රවීණත්වයකට සාධිතවරයෙන් උරුමකම් කියයි.

සියලු දෙනා ඇතුළත්වම වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින්, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් ලෙස නම් කෙරිණ.

පන්තිය, වර්ගය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය යන බාධක නොසලකා සියළු අංශවල ඉතිරිකිරීමේ පරිචයන් දිරිගැන්වීමට මෙම උපායමාර්ගයේ අරමුණ විය.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව එහි 50 ස් වැනි සංවත්සරය සමරන බැවින්, එහි මූලික මූලධර්මවලට තවදුරටත් බැඳී සිටිමින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අඛණ්ඩව පරිනාමනය වේ. මිලියන 13කට වැඩි සක්‍රීය ගිණුම් සමඟ, බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් පරම බැංකුව ලෙස එහි තත්ත්වය ස්ථාපිත කරයි.

අපගේ දැක්ම - ඉතිරිකිරීම සහ ආයෝජන සඳහා වඩාත් ස්ථාවර හා හේරීම බවට පත්වීම

අපගේ මෙහෙවර - ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතුරුම් හා ආයෝජන අවශ්‍යතා ප්‍රශස්ත ලෙස සපුරාලීමට අවශ්‍ය පරිපූරණ මූල්‍ය විසඳුම් සැපයීම හා බැංකුව පිළිබඳ උනන්දු වන සියළුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් මුදුන් පැමිණවීම.

අපගේ වටිනාකම් - අපගේ ඒදිනෙදා ව්‍යාපාරයට ඉක්මනින් සහ නව්‍යතාවයෙන් යුතුව ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා අනන්‍යතා ගෞරවයෙන් යුතුව ක්‍රියා කිරීම

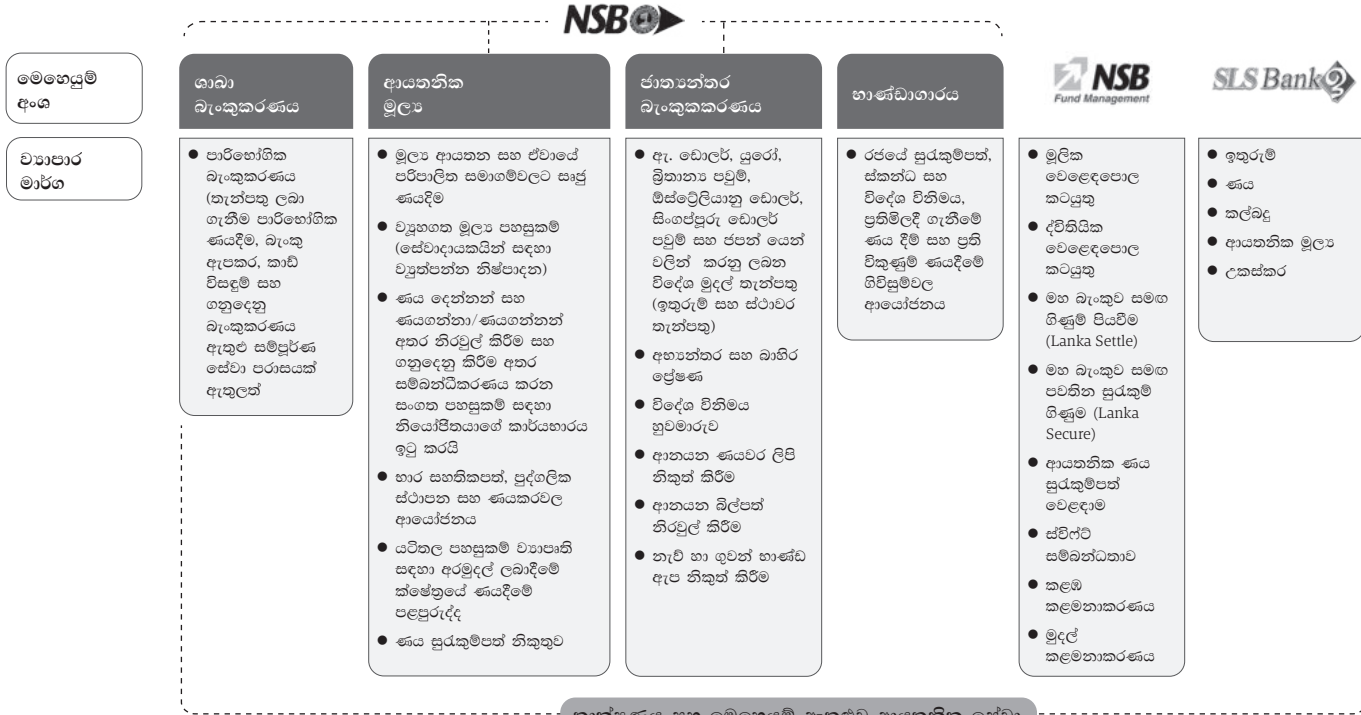
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සමූහය

මෙහෙයුම් සමාගම්

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු

සී/සී. එන්එස්සී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම

ශ්‍රී ලංකා ඉතුරුම් බැංකුව

➔ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පිළිබඳ කෙටියෙන්

● අරමුණු සහිත ව්‍යාපාරය හා දියුණුවන සංස්කෘතිය

බැංකුව අදහසින් ඇති ව්‍යාපාර ප්‍රවේශයක් සමඟ ක්‍රියාත්මක වන අතර දියුණුවන ආයතනික සංස්කෘතිය පෝෂණය කරයි.

● ඉතුරුම් හා ආයෝජනය හා විශ්වාසී තෝරා ගැනීම

බැංකුව ඉතුරුම් හා ආයෝජන සඳහා ඉහළ විශ්වාසී සහ බොහෝ දෙනාට ප්‍රියතම බැංකුවයි. නීතිය මගින්, තැන්පතුටුලින් 60%ක් ආරක්ෂිත ආයෝජනය සහතික කරමින් ඉතා සුදුසු රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කෙරේ.

● ප්‍රමුඛ ඉතුරුම් බැංකුව

බැංකුව රටේ ප්‍රමුඛ ඉතුරුම් බැංකුව ලෙස සම්මානනීය තත්වය දරයි. එය තෝරාගත් උත්පාදනය අනුගමනය කරන අතර යහපත් අවදානම් කළමනාකරණ පරිචයන් පවත්වා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කර්මාන්තය තුළ අඩුම අක්‍රීය ණය මට්ටමක් පවත්වා ගනී.

● රජයේ සුරක්ෂිතතාව සමඟ ආරක්ෂිත බැංකුව

බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂිතම බැංකුව බවට පත් කරමින් සියලුම තැන්පත් සහ එහි බැඳීම් සඳහා 100% ක රජයේ ආරක්ෂාව ලබා දෙන එකම බැංකුව වේ.

● මිලියන 21.8ක ගිණුම් සමඟ ජනතාවගේ තෝරා ගැනීම

බැංකුව ආක්‍රමණශීලී ගනුදෙනුකාර පදනම සමඟ 21.8 ක ගිණුම්වලට සේවය සලසන අතර එය වඩාත් කැමති තෝරා ගැනීම බවට පත් කර ඇත.

● ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනයට සහය

බැංකුව ජාතික ආර්ථිකයට නොසැලෙන සහයක් ලබාදෙමින් මහ භාණ්ඩාගාරය වෙත බදු, අයබදු, ගාස්තු සහ ලාභාංශවලින් දායක වේ.

බැංකුව ජාතිය ගොඩ නැගීමට තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරමින් රජය විසින් ආරම්භ කරන දිගුකාලීන සංවර්ධනය සහ සමාජ ආර්ථික ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුදල් ලබා දේ.

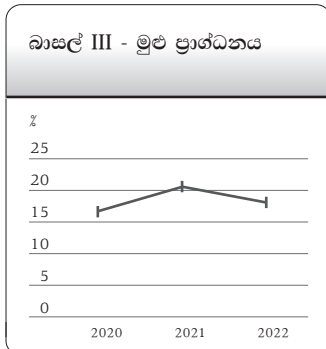
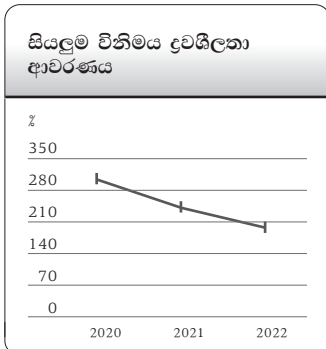
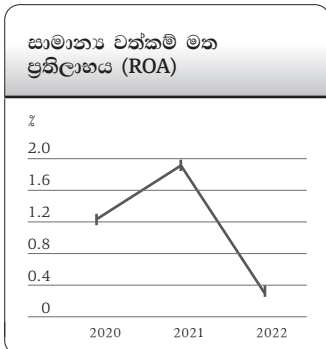
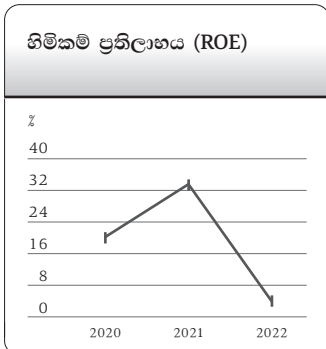
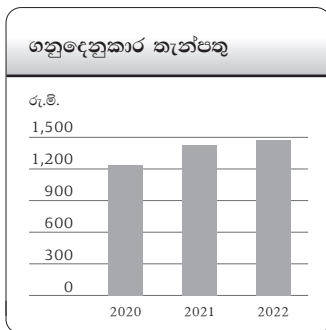
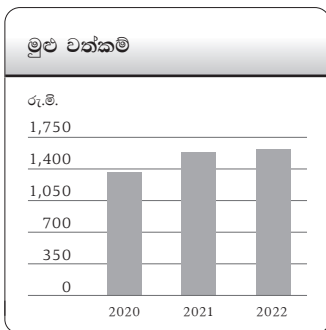
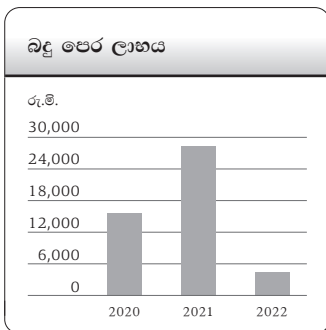
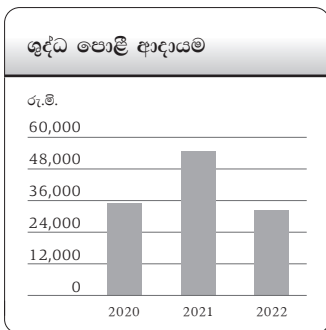
● සදාචාර බැංකුකරණ ව්‍යවහාර හා සමාජය කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑම

බැංකුව සදාචාර හා සදාචාරාත්මක බැංකුකරණ ව්‍යවහාර පිළිපදිමින් සමාජයට ධනාත්මක බලපෑමක් සිදුවන ආකාරයෙන් එහි ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවයි.

● යහපාලනය හා ස්ථාවර ආයතනික ව්‍යුහය

බැංකුව යහපාලන මූලධර්ම දරා සිටින අතර පළපුරුදු කළමනාකරණය විසින් මෙහෙයවන ස්ථීර ආයතනික ව්‍යුහයක් ශක්තිමත් කරයි.

➔ අපගේ ශක්තිය හා ස්ථාවරත්වය

සන්ධිස්ථාන

1972

එවකට පැවති සාම්ප්‍රදායික ඉතිරිකිරීමේ ආයතන සතරක් ඒකාබද්ධ කිරීම ඔස්සේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් පහසුකම් සැලසිණ.

1979

දිනුම් ඇදීමක් සහිත ඉතුරුම් සහතිකපත් හඳුන්වාදීම

1981

ග්‍රාමීය ජන කොටස් වෙත සම්පවීමට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් ජංගම බැංකු සේවය හඳුන්වාදීම.

1994

පළමු ATM යන්ත්‍රය ස්ථාපිත කිරීම

2000

බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම වන NSB ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම ස්ථාපිත කරන ලදී.

1999

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ 100 වැනි ශාඛාව නිර්මාණය වීමේ විවෘත කෙරුණ. ඉතුරු මිතුරු ගිණුම හඳුන්වාදීම

1998

හපන් පුංචි හපන් ළමා ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් හඳුන්වාදෙන ලදී.

1995

ව්‍යාපාර කටයුතු විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සංශෝධනය කෙරුණ

2002

ස්ත්‍රී ගිණුම හඳුන්වාදීම

2003

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව AAA(Ika) ෆිච් ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම හිමිකරගත් ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකික බැංකුව බවට පත්වීම

2004

ජාත්‍යන්තර බැංකු කටයුතු ආරම්භ කෙරුණ

2008

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම - 24x7

2014

උසස් අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා ලබාදෙන බුද්ධි පුද්ගලික ණය ක්‍රමය හඳුන්වාදීම. ඇ.ඩො.මි. 250 ජෙෂ්ඨ බැඳුම්කර නිකුතුව 2013

2013

ශ්‍රී ලාංකික බැංකුවක් විසින් නිකුත් කරන ලද ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 750 ක විශාලතම බැඳුම්කර නිකුතුව

2012

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සිය 40 වන සංවත්සරය සමරයි

2011

බැංකුවේ 200 වැනි ශාඛාව මැදවම්බියේදී විවෘත කෙරුණ

2016

සිය 250 වන ශාඛාව කෝපායිගිදී ආරම්භ කෙරුණ. ග්ලෝබල් ෆයිනෑන්ස් ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ සුරක්ෂිතම බැංකුව ලෙස නම් කරනු ලැබීම වෙළඳ මූල්‍ය කටයුතු ආරම්භ කිරීම ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් රු. බිලියන 06ක වටිනාකමකින් යුත් සිය ප්‍රථම ණයකරය නිකුත් කරන ලදී.

2017

රුපියල් ප්‍රිලියනක වත්කම් පදනමක් හිමිකරගත් මෙරට ප්‍රථම විශේෂිත බැංකුව බවට පත්වීම

2018

ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 750 ක බැඳුම්කරය සාර්ථකව ගෙවා අවසන් කිරීම. ප්‍රථම විදේශ මුදල් කාලීන ණය පහසුකම ලබාගැනීම

2019

ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය හිමි කරගත් ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකික රාජ්‍ය බැංකුව වීම. ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පුරුණ පරිපාලිත සමාගමක් බවට පත් විය. තැන්පතු පදනම රුපියල් ප්‍රිලියනය ඉක්මවීම. ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 250 ක බැඳුම්කරය සාර්ථකව ගෙවා අවසන් කිරීම

2022

බැංකුව සිය 50 වන සංවත්සරය සමරයි

2021

"NSB Pay" ජංගම දුරකථන යෙදවුම හඳුන්වාදීම

2020

දෛමුහුන් ණය උපකරණ සාර්ථක ලෙස නිකුත් කිරීම (සඳාකාලික ණයකර)

නිෂ්පාදන සහ සේවා

ඉතුරුම් තැන්පතු

- සාමාන්‍ය ඉතුරුම්
- ළමා ඉතුරුම් - කිරිකැටි හපන්, පුංචි හපන්, හපන් ළමා ඉතුරුම් ගිණුම
- යොවන ඉතුරුම් - නියෝ ඉතුරුම් ගිණුම
- තරුණ ඉතුරුම් - I'M ඉතුරුම් ගිණුම
- කාන්තා ඉතුරුම් - ස්ත්‍රී ඉතුරුම් ගිණුම
- විශේෂ ඉතුරුම් - හැපි ඉතුරුම් ගිණුම, සමයිල් ඉතුරුම් ගිණුම

ඉතුරුම්/විග්‍රාම සැලසුම්

- NSB පෙන්නේ +
- පස් අවුරුදු ඉතුරුම්
- රියැලිටි ඉතුරුම් සැලසුම
- ප්‍රාර්ථනා
- ප්‍රාර්ථනා +
- සවිබල ඉතුරුම්

කාලීන තැන්පතු

- සාමාන්‍ය තැන්පතු - ස්ථාවර තැන්පතු (FDs)
- ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි තැන්පතු - ගෞරව ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම

විදේශ මුදල් නිෂ්පාදන

- පුද්ගලික විදේශ මුදල් ගිණුම (PFCA)
- ව්‍යාපාරික විදේශ මුදල් ගිණුම (BFCA)
- අභ්‍යන්තර ආයෝජන ගිණුම (IIA)
- විදේශ මුදල් කාලීන තැන්පතු
- විශේෂ තැන්පතු ගිණුම (SDA)
- මුදල් මාරු කිරීමේ ව්‍යාපාර

පාරිභෝගික ණය දීමේ ව්‍යාපාර

- නිවාස/දේපළ ණය - ගේ දොර, අලංකාර, රාජ්‍ය සේවකයන් සඳහා නිවාස ණය

පුද්ගලික ණය

- NSB පුද්ගලික ණය
- බුද්ධි ණය
- විශේෂ විග්‍රාමික ණය
- වාරිකා ණය
- එකෝ ණය
- වාහන ණය
- NSB විංච්ඤ
- තැන්පතු එරෙහිව ණය - ක්ෂණික ණය

කාඩ්පත් සේවා

- Shopping + ATM කාඩ්පත
- NSB ඊසී කාඩ්පත

වෙනත් සේවා

- ප්‍රේෂණ NSB U Trust
- විකුණුම් ලෙස (POS) උපාංගය පදනම් කරගත් ඉතුරුම් බලමුදු ගැන්වීම - NSB Reach
- වෙළඳ මූල්‍ය
- ඇපකර
- ස්ථාවර නියෝග
- සාප්ත හර පහසුකම්
- ආරක්ෂිත තැන්පතු සේවාව
- නාමයෝජනා
- උපයෝගීතා බිල්පත් ගෙවීම
- කෙටි පණිවිඩ බැංකුකරණය (SMS Banking)

ආයතනික ණය

බිජිටල්/ඉලෙක්ට්‍රොනික් බැංකුකරණය

- අන්තර්ජාල බැංකුකරණය
- ක්ෂණික ප්‍රතිචාර කේත බැංකුකරණය

පාසල්වල එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන

පාරිභෝගික සම්බන්ධතා මධ්‍යස්ථානය - NSB ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය

භාණ්ඩාගාර

- භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර, ප්‍රතිමල්දී ගැණුම් සහ ප්‍රතිමිකුණුම්, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර, ප්‍රවර්ධන (SPOT) සහ ඉදිරි හුවමාරු ගිවිසුම්

වැදගත් තොරතුරු

වගුව 1

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව			සමූහය		
	2022	2021	වෙනස %	2022	2021	වෙනස %
වර්ෂයේ ප්‍රතිඵලය (රු.බිලියන)						
දළ ආදායම	174.56	134.94	29.36	175.00	136.06	28.62
මූල්‍ය එකතුවල අගය මත බදු වලට පෙර ලාභය	7.76	34.54	(77.53)	5.74	34.66	(83.44)
බදුකරණයට පෙර ලාභය (PBT)	4.51	28.38	(84.11)	2.34	28.42	(91.77)
ආදායම් බදු වියදම්	1.98	6.26	(68.38)	1.39	6.29	(77.91)
බදුකරණයට පසු ලාභය	2.53	22.12	(88.56)	0.95	22.13	(95.71)
වසර අවසානය වන විට මූල්‍ය තත්වය (රු.බිලියන)						
කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් (මුළු හිමිකම්)	72.89	76.01	(4.11)	76.39	81.45	(6.21)
අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු/ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු	1,476.74	1,428.47	3.38	1,475.81	1,426.72	3.44
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ වෙනත් උපකරණ	919.13	935.35	(1.73)	927.92	940.54	(1.34)
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	553.03	538.94	2.61	553.05	538.60	2.68
මුළු වත්කම්	1,616.69	1,579.10	2.38	1,630.64	1,605.81	1.55
සාමාන්‍ය කොටස් මත තොරතුරු (රු.)						
ඉපයුම් (මූලික)	2.69	23.53	(88.56)	1.01	23.54	(95.71)
ඉපයුම් (diluted)	2.69	23.53	(88.56)	1.01	23.54	(95.71)
ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම	77.54	80.86	(4.11)	81.27	86.65	(6.21)

අනුපාතික	2022	2021	වෙනස (bps)	2022	2021	වෙනස (bps)
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය (%)	2.03	3.71	(168)	2.08	3.73	(166)
සාමාන්‍ය කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් මත ප්‍රතිලාභ(%)	3.40	33.92	(3,052)	1.20	31.30	(3,010)
සාමාන්‍ය කොටස් මත ප්‍රතිලාභ (ROA) (%)	0.28	1.93	(165)	0.14	1.90	(176)
ඉපයුම් වල වර්ෂ අනුරූප වර්ධනය (%)	(88.56)	118.83	(20,740)	(95.71)	104.52	(20,023)
ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල අනුපාතික (%)						
ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් - අවම අවශ්‍යතාවය 20%	40.62	59.63	(1,901)	අදාළ නැත	අදාළ නැත	-
රුපියල් - අවම අවශ්‍යතාවය (2022 - 90%, 2021 - 100%)	195.44	240.84	(4,540)	අදාළ නැත	අදාළ නැත	-
සියළු මුදල් ඒකක - අවම අවශ්‍යතාවය (2022 - 90%, 2021 - 100%)	193.49	240.43	(4,694)	අදාළ නැත	අදාළ නැත	-
ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතිකය - අවම අවශ්‍යතාවය - 100%	180.51	160.78	1,973	අදාළ නැත	අදාළ නැත	-
ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා - බාසල් III						
ස්ථර - 1 - අවම අවශ්‍යතාවය (8%)	15.78	18.60	(282)	17.90	19.96	(206)
සමස්ත ප්‍රාග්ධනය - අවම අවශ්‍යතාවය (12%)	18.00	20.83	(283)	19.96	22.00	(204)
ද්‍රවශීලතා අනුපාතිකය - අවම අවශ්‍යතාවය (3%)	7.43	8.92	(149)	8.14	8.95	(81)

මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ජයග්‍රහණ - බැංකුව

මූල්‍ය දර්ශකය	ඉලක්ක	කාර්ය සාධනය				
		2022	2021	2020	2019	2018
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය (%)	3.15	2.03	3.71	2.77	2.63	2.43
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (ROA) %	1.57	0.28	1.93	1.24	0.95	0.78
සාමාන්‍ය කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් මත ප්‍රතිලාභ (ROE) (%)	25.44	3.40	33.92	20.15	14.25	10.95
ආදායමේ වර්ධනය (%)	12.32	29.36	5.80	4.61	8.96	3.62
වර්ෂය සඳහා ලාභයේ වර්ධනය (බදු පසු ලාභය) (PAT)	4.14	(88.56)	118.83	58.40	41.80	(53.68)
සමස්ත වත්කම් වල වර්ධනය (%)	10.78	2.38	15.79	17.78	11.68	2.56
ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා - බාසල් III						
ස්ථර - 1 - අවම අවශ්‍යතාවය (8%)	8% වැඩි	15.78	18.60	13.65	13.49	13.08
මුළු වත්කම් - අවම අවශ්‍යතාවය (12%)	12% වැඩි	18.00	20.83	16.45	15.82	15.90

➔ වැදගත් තොරතුරු

➔ කාර්යසාධන දර්ශකයන් - ලාභය, ජනතාව සහ මිහිකන

ලාභය

- ➔ ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවූ පොලී රු.බි. 140.5 (2021 රු.බි. 76.8)
- ➔ රු.බි. 821.5 රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන කළඹ (2021 රු.බි. 834.1)
- ➔ සෘජු හා වක්‍ර බදු ගෙවීම් රු.බි. 5.2 (2021 රු.බි. 12.4)
- ➔ රු.බි. 1.5 යටිතල පහසුකම් සඳහා අරමුදල් සැපයීම (2021 රු.බි. 28)

ජනතාව

- ➔ අපගේ සේවකයින් 4,528 දෙනෙකුට ගෙවූ රු.බි. 13.8 (2021 සේවකයින් 4616 දෙනෙකුට රු.බි. 13)
- ➔ 98.1% රඳවා ගැනීමේ අනුපාතය (2021 - 98.6%)
- ➔ කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කළ රු.මි. 12.8 (2021 - රු.මි.11)
- ➔ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර (ATM/CRM) 293 + 97 = 390 (2021 - 292 + 92 = 384)
- ➔ අපගේ සේවකයින්ගෙන් 55% කාන්තාවන් වේ (2021 - 55%)
- ➔ තැපැල් හා උප තැපැල් කාර්යාල 3,996 (2021 - 4,064)
- ➔ අපගේ සැපයුම්කරුවන් 184 දෙනෙකුට ප්‍රසම්පාදනය සඳහා ගෙවූ රු.මි. 906.1 (2021 - රු.මි.1,306 ක් ගෙවන ලදී)
- ➔ නව රැකියා අවස්ථා 14 ක් ලබාදීම (2021 - 36)

මිහිකන

- ➔ රු.මි. 5.8 වටිනා පාරිසරික ණය තුනක් ලබාදී ඇත. (2021 රු.මි. 3.8 ක් වටිනා පාරිසරික ණය 09 ක් ලබාදී ඇත)
- ➔ පරිභෝජනය කළ ශක්තීන් 29,218 GJ (2021 - 33,539 GJ)
- ➔ ශාඛාවලට සම්බන්ධ ශුද්ධ මැනීම් 46 (2021 - 42)
- ➔ පාරිභෝජනය කළ ජලය සෂ මීටර් 70,430 (2021 - සෂ මීටර් 88,986)
- ➔ කිලෝවොට් 344,347 2022 ජනනය කළ සූර්ය බලය (2021 - කිලෝවොට් 277,328)

සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

GRI 102-14

එහි මූලාරම්භය සනිටුහන් වූ 1972 වර්ෂයේ පටන්ම ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ප්‍රතිලාභ ගෙන දෙන සුළු සවිමත් ඉතුරුම් සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි ලා කැප වුණු ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් පිරිනමන 100% ක පූර්ණ රාජ්‍ය ආරක්ෂාවෙන් ගත්කිමත් වී ලංකා රේටින්ග් නියෝජිතායතනය වෙතින් ත්‍රිත්ව “A” ණය වර්ගීකරණ ශ්‍රේණිගත කිරීම හිමි කර ගැනීමට ද විශාලතම හා සුරක්ෂිතම බලපත්‍රලාභී ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව යන පිළිගැනීමට පාත්‍රවීමට ද සමත් විය.

බැංකුවෙහි නව සභාපති ලෙස මෙම සටහන තබනුයේ ඉමහත් සතුටින් හා අභිමානයෙනි. 2022 වර්ෂයේ මුහුණදීමට සිදු වූ පෙර නොවූ විරූ අභියෝග මධ්‍යයේ සිය කොටස් හිමිකරුවන් හමුවේ ස්ථාවර කාර්යසාධනයක් ප්‍රකට කරමින් මෙන්ම අර්බුදකාරී සමයකදී වුවද සිය ගනුදෙනුකරුවන් තුළ විශ්වාසය ගොඩ නංවමින් මූල්‍යමය සුරක්ෂිතබව සහතික කර ගැනීමට අවැසි සහයෝගය ලබා දෙමින් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ඉදිරියට පැමිණෙන ලදී. තිරසාර මූල්‍යයන පිළිවෙත් ඔස්සේ අඩු කාබන් විමෝචන ආර්ථිකයක් වෙත ළඟාවීමේ කාර්යභාරයෙහි ප්‍රගතියක් අත්කර ගනිමින් පොදුවේ ශ්‍රී ලාංකික සමාජයට සහයෝගය ගෙන දෙමින් ආර්ථිකය යළි සවිමත් කිරීමට හා හැඩ ගස්වා ගැනීමට රු.බි.5.0 ඉක්මවූ බදු ගෙවීම්වලින් බැංකුව දායක වී ඇත.

2022 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකය තුළ පැන නැගුණු අභියෝග සහ අපේක්ෂා

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වසර තුළ ශ්‍රී ලංකාව එහි ඉතිහාසය තුළ නිදහසින් පසු මුහුණපෑ දරුණුතම ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුදය අත්දකින ලදී. කොවිඩ් - 19 වසංගතය හා ආශ්‍රිත ගැටළු සහ මෙරට මුල් බැස තිබූ ආර්ථික ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතාවල සංකලනය මීට හේතු පාදක විය. ස්වෛරී ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම පහත හෙලීම හේතුවෙන් ජාත්‍යන්තර වෙළඳපළ වෙතින් සැපයෙන අරමුදල් අහිමි වූ අතර, විදේශ විනිමය අතින් දැඩි ද්‍රවශීලතා අර්බුදයකට මුහුණදුන් ලක් රජයට 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී බාහිර ණය සේවා ගෙවීම අත්හිටුවීමේ නිවේදනයක් නිකුත් කිරීමට සිදු විය. විදේශ විනිමය අර්බුදය මෙරට සියලුම ආර්ථික ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ බලපෑම් ඇති කරමින් ඉන්ධන හිඟයකට, බලශක්ති සැපයුම් අධාලවීමට, මෙන්ම අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය හිඟයක් ඇතුළු තවත් අභියෝග රැසකට හේතු විය.

➔ සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

පෙර වර්ෂයන්හි පසුගාමී මූල්‍ය ණය හේතුවෙන් පැන නැගුණු යටපත්වී තිබූ ඉල්ලුම මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා රුපියල ශීඝ්‍රයෙන් අවප්‍රමාණයවීම හා සැපයුම් ජාලය බිඳවැටීම යනාදිය මත 2022 සැප්තැම්බර් මස තුළ 69.8% ක් ලෙස සතිටුහන් වෙමින් උද්ධමනය ඉහළ නඟින ලදී.

මෙකී සමාජ ආර්ථිකමය පීඩනයන් හේතුකොට ගෙන බැංකු ක්ෂේත්‍රය දැඩි බලපෑමකට හා අභියෝගයකට ලක් විය. ක්ෂේත්‍රය තුළ විදේශ විනිමය දුබලිතා හිඟය සහ ඉහළ යන උද්ධමනය හමුවේ ආදායමෙහි සැබෑ අගය පහත වැටීම යනාදිය ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ණය ආපසු ගෙවීම්, වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය හා හිනවන ප්‍රාග්ධන අවරෝධක මත සැලකිය යුතු පීඩනයක් එල්ල කරන ලදී. ඉහළ යන උද්ධමනය හා විදේශ විනිමය අනුප්‍රාතික වෙනස්වීම් ස්ථාවර කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2022 වර්ෂයේ මූලභාගයේ ගනු ලැබූ දැඩි මූල්‍යමය පාලන පියවර මධ්‍යයේ ණයදීමේ අනුප්‍රාතික ගැලපීම් සමග වර්ෂය පුරාම පාහේ පෞද්ගලික අංශ වෙත පිරිනමන ලද ණය වර්ධනය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීණි. සේවක අභිප්‍රේරණය කෙරෙහි ද තවදුරටත් සාණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරලීමට මෙම දැඩි ආර්ථික ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් තුඩු දුන් අතර සේවයට වාර්තා කිරීමට දුෂ්කරතා ගෙන දුන් බලශක්ති අර්බුදය වැනි සාධක වැඩි වශයෙන් සේවක විගමනය ඉහළ නැංවීමට හේතු වූ බැවින් සේවකයින් රඳවා ගැනීමේ අභියෝගයක් ද හට ගැනුණි.

විවිධාකාර වූ අභියෝග රාශියක් මධ්‍යයේ වුවද ශ්‍රී ලංකාව යළි ආර්ථිකමය ලෙස නැගී සිටීමේ මාවතට මේ වන විට එළඹ තිබේ. 2022 සැප්තැම්බර් වන විට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග විස්තීර්ණ අරමුදල් පහසුකම් (EFF) සඳහා සහය සලසන වැඩ සටහනකට කාර්ය මණ්ඩල මට්ටමින් එකඟතාවයකට එළඹුණු අතර මාස 48 ක කාලසීමාවක් තුළ ඇ.ඩො. බිලියන 3.0 කට ආසන්න ආධාර සඳහා අනුමැතිය 2023 මාර්තු මස ලැබීණි. ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් රජය විසින් ගනු ලැබූ පියවර ද වඩාත් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල ගෙන දෙමින් 2023 මාර්තු මාසය වන විට උද්ධමනය 50.3% ක අනුප්‍රාතිකයකට අඩුවී, විදේශ විනිමය අනුප්‍රාතිකයන්හි නම්‍යශීලීභාවය යළි ස්ථාපිතවීමද සිදු වීණි. රජය විසින් මූල්‍ය පුරන ලද ආදායම ඉහළ නැංවීමේ ක්‍රියාමාර්ග යන් සහ රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම්, ඉදිරියේදී රටෙහි ආර්ථික වර්ධන අවස්ථා සඳහා මග පාදනු ඇති බවට අපේක්ෂිතය. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ණය තිරසාරභාවය සැලකිය යුතු ලෙස යථා තත්ත්වයට ගෙන ඒමට ගනු ලබන දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ උපායමාර්ග, මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයට යම් හානිකර බලපෑමක් එල්ල කළ හැකි හෙයින් මූල්‍ය පද්ධතියෙහි ස්ථාවරත්වය සහතික කරගනු වස් රජය විසින් මේ පිළිබඳ වඩාත් සක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක විය යුතුව පවතී.

➔ අභියෝග තරණය කිරීමේදී අපගේ ශක්තිමත් කාර්යසාධනය

2022 වර්ෂය තුළ හටගත් අභියෝගාත්මක ආර්ථික සන්දර්භය හමුවේ එකී අභියෝග තරණය කිරීමෙහිලා සැලකිය යුතු හැකියාවක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ප්‍රකට කරන ලදී. ක්ෂේත්‍රය තුළ අඩුම ප්‍රතිශත අතරින් එකක් වන 2.8% ක අදියර 3 ණය සිට සමස්ත ණය (ක්‍ෂයවීම් හැර) ප්‍රතිශතයක් රඳවාගනු ලැබීමට බැංකුව සමත් විය.

තවද, තව ප්‍රාග්ධන සැපයුම්වල අවශ්‍යතාවයෙන් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය ඇතුළත ධනාත්මක ප්‍රාග්ධන අනුප්‍රාතිකයක් ද බැංකුව විසින් පවත්වා ගන්නා ලදී. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධන අනුප්‍රාතිකය 15.78% ක් වූ අතර, සමස්ත ප්‍රාග්ධන අනුප්‍රාතිකය 18.0% ක් ද ලෙස එකී අනුප්‍රාතික දෙකම පිළිවෙලින් අවම නියාමන අවශ්‍යතාව වන 8.0% හා 12.0% ට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතීණි. මෙකී ධනාත්මක තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ වුවද බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු ආශ්‍රිතව ඇති තරඟකාරී බව මත සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි නියාමන ප්‍රකාර රජය විසින් සහතික කරනු ලබන අවදානම් රහිත ආයෝජනයන්හි තැන්පතු සංචිතයෙන් 60% ක් ඉක්මවා ආයෝජනය කළයුතු විමත් ණය පිරිනැමීමේ අවස්ථා මත වාසි ලබා ගතයුතු විමත් මත පැන නඟින සීමා හේතුවෙන් බැංකුව වෙත අභියෝග එල්ල වීණි.

ණය උපකරණ මත ආයෝජනය තුළින් ලද ඉහළ පොලී ආදායම මගින් මූලික වශයෙන් ලද ආධාරය මත බැංකුවේ දළ ආදායම, පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 29.4% කින් වර්ධනය වී රු.බි. 174.6 ක් ලෙස වාර්තා විය.

හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ද ඇතුළත්ව මෙහෙයුම් විශදම්වල වර්ධනයක්ද පොලී නොවන ආදායම්වල අඩුවීමක්ද, පොලී ආදායම්වල වර්ධනය පරදවන පොලී විශදම්වල අභියෝග ඉහළ වර්ධනය ද යන හේතු මත පිළිවෙලින් 84.1% ක සහ 88.6% ක අඩුවීමක් සමඟින් රු.බි.4.5 ක බදු පෙර ලාභයක් සහ රු.බි. 2.5 ක බදු පසු ලාභයක් වර්ෂය තුළදී බැංකුව විසින් වාර්තා කෙරිණි.

මෙමගින් කොටසක මූලික ඉපයුම පෙර වාර්තා කරන ලද රු.23.5 සිට රු.2.7 දක්වා 2022 තුළ අඩුවීමට හේතු විය.

2022 වර්ෂයේදී 25% ක අධි අය බදු ගෙවීම මත පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම් හේතුවෙන් සහ රඳවාගත් ඉපයීම් අඩුවීම මත වර්ෂයේදී බැංකුවේ සමස්ත කොටස් හිමියන්ගේ හිමිකම් කොටස්, වර්ෂයතුළදී රු.බි.72.9 ක සමස්තය දක්වා රු.බි. 3.1 කින් පහත වැටිණි.

කෙසේ වුවද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව එහි ඉදිරිය පිළිබඳව සුබවාදී වන අතර සිය ගනුදෙනුකාර සංචිතයට ස්ථාවර ඉතුරුම් විකල්ප හිමිකරදීමට කැපවී සිටියි.

උපායමාර්ග සහ සම්පත් යෙදවීම අපගේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ට තිරසාර ප්‍රතිලාභ ගෙනදීම සඳහා බැංකුවේ පාලනය හා අවදානම් කළමනාකරණ හැකියා වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස ඇති සූදානම මෙන්ම බැංකුවේ මෙහෙයුම් වාතාවරණය පිළිබඳ ඇති හසළ අවබෝධය, අපගේ උපාය මාර්ග මගින් පිළිඹිබු වෙයි. විස්තර සඳහා පිටු අංක 70-89 දක්වා යොමුවන්න.

➔ ආර්ථික පුනර්ජීවනය ඉදිරියට ගෙනයාමට වැදගත් වන පාර්ශ්වකරුවෙකු වෙමින්

විවිධ මාර්ග ඔස්සේ ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකය, යළි පුනර්ජීවනය කිරීමෙහිලා තිරණාත්මක භූමිකාවක් බැංකුව සතු වේ. ප්‍රථමයෙන්ම ගත් විට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව බදු, අයකිරීම්, ගාස්තු හා ලාභාංශ වශයෙන් රජයට සිදු කරන ගෙවීම් ඔස්සේ රාජ්‍ය මූල්‍යනය සඳහා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් දක්වනු ලබයි. අතරවශය සේවා සැපයීමේ රජයේ ප්‍රයත්නයේදී විශේෂයෙන්ම අභියෝග සහිත කාල වකවානුවලදී සංවර්ධන මූලපිරීම් ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස මෙලෙස සපයනු ලබන අරමුදල් සෘජුවම උපකාරී වෙයි.

දෙවනුව ගත් විට, සිය තැන්පතු අතරින් සැලකිය යුතු ප්‍රතිශතයක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්හි ආයෝජනය කිරීම මගින් ද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, රාජ්‍ය මූල්‍යනයට සක්‍රීයව දායක වෙයි. මෙකී ආයෝජන ඔස්සේ බැංකුවේ අරමුදල් සඳහා ස්ථාවර හා සුරක්ෂිත මාවතක් සැපයෙනු පමණක් නොවන යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති වෙත අරමුදල් ලෙස, සමාජ සුබසාධන වැඩසටහන් හා වෙනත් තිරණාත්මක මූලපිරීම් වෙනුවෙන් ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනුමට රජයට ඉවහල් වෙයි. රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්හි ආයෝජනය කිරීම තුළින් ආර්ථිකමය ලෙස යළි නැගී සිටීමටද රටෙහි සංවර්ධනයටද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සහාය වෙයි.

⊕ සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

තවද, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ඇතුළුව විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් වෙත ණය හා මූල්‍යමය සහයෝගය සැපයීමෙන් ආර්ථික වර්ධනයට මංපෙත් විවර කිරීමේදී ද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව වැදගත් භූමිකාවක් රඟ දැක්වයි. මෙහි ආයෝජන තුළින් රටෙහි ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් උත්තේජනය කිරීමටද රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමටද රටෙහි සමස්ත යටිතල පහසුකම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමටද සහාය සැලසෙයි. යටිතල පහසුකම් සඳහා ණයදීම් තුළින් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව දේශයේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයන්ගේ පුනර්ජීවනයට මෙන්ම ආර්ථික වර්ධනය වඩාත් වේගවත් කිරීමට ද දායකත්වය සපයයි.

➔ පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණය උදෙසා වූ සක්‍රීය ප්‍රවේශය

වඩාත් අභියෝගාත්මක හා අර්බුදකාරී මෙහෙයුම් වාතාවරණයන්හිදී ගනුදෙනුකාර හවතුන්හට අඛණ්ඩ සේවාවක් සැපයීමට හා වටිනාකම් උත්පාදන ක්‍රියාවලියට සහායවීම පිණිස වඩාත් සක්‍රීය අවදානම් කළමනාකරණ මෙන්ම පාලන යහපරිච්ඡයන් අවශ්‍ය වෙයි. සියලුම ප්‍රධාන තීරණ අධීක්ෂණයට ලක් කෙරෙන හා බැංකුවට ස්ථාවර නායකත්වයක් ලබාදෙන කුසලතා පූර්ණ, නිසි තීන්දු තීරණ ගනු ලබන පාලනාධිකාරියක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සතුය. වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව, ණය කමිටුව, ආයෝජන කමිටුව හා මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ආදී කළමනාකරණ කමිටු මගින් බැංකුවට තීරණාත්මක වන කරුණු කෙරෙහි හොඳින් සිතා බලා තීරණ ගනු ලැබෙයි. බැංකුව විසින් ගනු ලබන තීරණ මධ්‍යයේ බැංකුව වඩාත් සුරක්ෂිතව පවතින බවට වගබලා ගනු ලබන වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී හා ක්‍රියාශීලී අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් මගින් මෙකී කමිටුවලට සහාය සැලසෙයි.

2022 වර්ෂය තුළ වැඩි අවදානමක් සහිත ක්ෂේත්‍රයන්ට ණය ලබාදීම සීමා කිරීම මගින් සහ ක්ෂේත්‍රය තුළ අක්‍රීය ණය අනුපාතිකය ඉහළ යා නොදී සුදුසු ලෙස පවත්වාගෙන යමින් ස්ථාවර හා තිරසාර වර්ධනයක් අත්කර ගැනීම උදෙසා ඉහළම ප්‍රමිතියෙන් යුතු පාලන සහ දැඩි පාලන යාන්ත්‍රණයක් බැංකුව විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබීණි.

ඒ ඒ පාලන මට්ටම්වලට අදාළ අවදානම් අභිරුචිය අධීක්ෂණය හා අභ්‍යන්තර පාලන පරිසරයෙහි අඛණ්ඩව ඇගයීමක් සිදුකිරීම තුළින් බැංකුව තුළ ශක්තිමත්, අවදානම් කළමනාකරණ සංස්කෘතියක් ගොඩ නැංවීමේදී ආදි අඛණ්ඩව කටයුතු කළේය. එමෙන්ම සයිබර් අභියෝගවලට ඔරොත්තුදීමේදී පාලන උපකාරීවන පිරිවැයට සඵලදායී දත්ත ආරක්ෂණ

උපාය මාර්ග යොදා ගැනීම කෙරෙහි ද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අවධානය යොමු වී තිබේ.

පාලනය

වගකීම් සහගත හා තීරණාත්මක පාලනයක් තුළින් නිපුණතා පූර්ණ නියමුවන්ගේ සහය ඇතිව තීරණ ගැනීමේ ශක්තිය බැංකුවට හිමි වේ.

විස්තර සඳහා පිටු අංක 178-189 දක්වා යොමුවන්න.

අවදානම් වාර්තාව

ව්‍යාපාරයන්හි සාර්ථකත්වය උදෙසා මනාව සලකා බලන ලද අවදානම් ගත හැකි සුරක්ෂිත පරිසරයක බැංකුව ස්ථානගත කිරීමේදී සුපරීක්ෂාකාරී අවදානම් කළමනාකරණය ඉවහල් වෙයි.

විස්තර සඳහා පිටු අංක 208-236 දක්වා යොමුවන්න.

➔ තිරසාර බැංකුකරණ පරිච්ඡයන්

දේශගුණ විපර්යාස, ජෛව විවිධත්ව හානි හා සමාජ - ආර්ථිකමය තුලනාත්මකභාවය අභිමිචීම තුළින් අප ලොවට සිදුවන බලපෑම ආදී හේතු සාධක මත වර්තමානයේ ව්‍යාපාර වෙත බලපාන තීරණාත්මක සාධකයක් බවට තිරසාර බව පත්ව ඇති බව පෙනී යයි. තිරසාරබව කෙරෙහි ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ කැපවීම බැංකුවේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ප්‍රමුඛත්වය ගනු ලබන අතර එය එහි උපාය මාර්ගයේම කොටසක් ලෙස ඇතුළත්ය. ප්‍රජාවන් ගොඩනැංවීම, අන්තර්ග්‍රහණ මූල්‍යයන සහයෝගය හා පාරිසරික තිරසාර බව සහතික කරලීම ආදිය මගින් වටිනාකම් උත්පාදනය කළ හැකි බව අපගේ විශ්වාසයයි.

තිරසාරබව පිළිබඳ වාර්තාව

මූල්‍ය ආයතනයක් ලෙස අපගේ අඛණ්ඩ හා දීර්ඝ කාලීන පැවැත්ම තීරණය වන බැවින් අපගේ සියලු ප්‍රයත්නයන්හි හරය තිරසාරභාවයයි.

විස්තර සඳහා පිටු අංක 73-76 දක්වා යොමුවන්න.

ස්වභාවික සම්පත් හානිය, අවම කෙරෙන ඩිජිටල්කරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් අප ආයතනයෙහි කාබන් පියසටහන් ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව කැප වී සිටියි. ජංගම බැංකුකරණ හා අන්තර්ජාල බැංකුකරණය වෙත අප ගනුදෙනුකරුවන් වැඩි වශයෙන් යොමු කරවීමට දීර් දෙමින් බැංකුව විසින් ඩිජිටල් නිමැවුම් හා සේවා හඳුන්වා දී ඇත.

ජෛව විද්‍යාත්මකව දිරාපත්වන අමුද්‍රව්‍ය, ප්‍රවර්ධන මාධ්‍ය ලෙස භාවිත කිරීම තුළින් සහ විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් කල්පිරෙන තැන්පතු, ණය වාරික ආදී තොරතුරු දැනුම්දීම ඔස්සේ කඩදාසි භාවිතය අඩු කිරීමටද ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව කටයුතු කරයි. එහි ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් ගොඩනංවාලීමට අමතරව ගනුදෙනුකරුවන්හට වඩාත් හොඳ ගනුදෙනුකාර සේවාවක් සැපයීම පිණිස පවතින ශාඛා නවීකරණය හා වඩාත් උචිත ලෙස ස්ථානගත කිරීම මෙන්ම උපාය මාර්ගික ලෙස වැදගත්වන ස්ථානයන්හි එක් ශාඛාවක් බැගින් ස්ථාපිත කිරීම යනාදිය මගින් බැංකුව විසින් එහි ශාඛා ජාලය ව්‍යාප්ත කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව පුරා විහිදී සිටින බැංකුකරණය අතින් අඩු වරප්‍රසාදලාභී සහ බැංකුකරණ සේවා භාවිත නොකරන ප්‍රජාවන් වෙත පිරිවැය අතින් සඵලදායී, වඩා පහසු හා වේගවත් මූල්‍ය සේවා සැපයීමට බැංකුව විසින් ගනු ලබන ප්‍රයත්නය, බැංකුවේ මූල්‍යමය ප්‍රතිලාභ වර්ධනයට මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ දර්ශනය පිටු දැකීමට හා ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රවර්ධනයට දායකවීමකි.

තිරසාර පරිච්ඡයන් අනුගමනය කිරීමට අප කැපවී සිටින්නේ, අපගේ කාබන් පියසටහන් ප්‍රමාණය අඩු කිරීම පමණක් නොව අප විසින් බැංකු මෙහෙයුම් ඉටු කරනු ලබන ප්‍රජාවන්ගේ ආර්ථික හා සමාජමය සංවර්ධනයට දායක වීමක් ලෙසිනි.

පාරිසරික, සාමාජමය සහ පාලන ක්‍රමෝපාය පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීමක් එය අපගේ ව්‍යාපාරික පරිච්ඡයන්ට අන්තර්ග්‍රහණය කර ගැනීමත් තුළින් අපගේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් හට ඇති අවදානම අවම කිරීමට ලැබෙන අවස්ථා ඉහළ නැංවීමට හා දීර්ඝ කාලීන වටිනාකම් උත්පාදනයක් ඇතිකරලීමට අපේක්ෂා කරමු.

පුනර්ජනනීය බලශක්තිය පිළිබඳ විසඳුම්, හරිත ණය හා හරිත ව්‍යාපාර පිළිබඳ සංකල්පයන්ට ද බැංකු විසින් ප්‍රමුඛතාවය දෙනු ලබයි. 2022 වර්ෂයේදී ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් ප්‍රදානය කරන ලද හරිත ණය ත්‍රිත්වයේ සමස්ත වටිනාකම රු.මි.5.8 කි.

සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

අපගේ ව්‍යාපාරික පරිචයන්, අප අවට පරිසරය හා අනුගත කිරීමට ඉඩහල් වන එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක බැංකුව විසින් උපයෝගී කර ගැනීම තුළින් ද තිරසාරභාවය වෙත ළඟාවීමේ අපගේ වැයම වඩාත් ශක්තිමත් වී තිබේ. ආයතනයක් ලෙස අප වර්ධනය වන අතර අඩු කාබන් පියසටහන් ඉතිරි කරන ආර්ථිකයක් හා අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමග දීර්ඝකාලීන සබඳතාවයක් ගොඩනගා ගැනීම පිණිස ඉඩහල් වන තිරසාර පරිචයන් ප්‍රවර්ධනය කෙරෙහි ද අපගේ අවධානය යොමු වී තිබේ.

ඩිජිටල් නවීකරණය හරහා බැංකුකරණ අත්දැකීම් පරිවර්තනය කිරීම

බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන තාක්ෂණය අප විසින් වැළඳගන්නා අතරතුර අප ගනුදෙනුකරුවන්හට බාධාවකින් තොර ඩිජිටල් අත්දැකීමක් තිළිණ කිරීමට අප දරන අඛණ්ඩ කාර්යභාරය ප්‍රමුඛතාවයක් ගනී. තොරතුරු තාක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ කම්බුව විසින් නායකත්වය දෙනු ලබන මෙම මූලපිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය අධීක්ෂණය සපයනු ලැබේ. කාර්ය බහුලත්වය මැද බැංකුකරණ සේවා සඳහා පහසු ප්‍රවේශයක් සලසන වෙළඳපළ නියාමක විසඳුම් පිරිනමන අතරතුර අපගේ ගනුදෙනුකාර හවතුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන නවතම තාක්ෂණයෙහි සහ ඩිජිටල් සේවාවන්හි ආයෝජනය සඳහා අපි කැප වන්නෙමු. පද්ධතිවල ආරක්ෂාව සහ උපයෝගීතාව පිළිබඳ ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන අතරතුර පිරිවැය අවම කරමින්, කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නංවමින් අපගේ පද්ධති හා ක්‍රියාවලීන් නවීකරණය කෙරෙහි අපි යොමු වී සිටීමු. ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සුරක්ෂිත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් වර්ධනය කර ගැනීමෙහි ලා අපගේ අඛණ්ඩ නිරතවීම, අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සුරක්ෂිත බව හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ අපගේ කැපවීම පිළිබිඹු කරවයි.

නව මධ්‍යගත බැංකුකරණ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි අපි මේ වන විට නියුක්ත අතර 2023 වර්ෂාවසානය වන විට එය දියත් කිරීමට අපේක්ෂිතය. තවද ස්වයං සේවා ඒකක ඔස්සේ සේවක තොරතුරු කළමනාකරණය, සේවයට පැමිණීම හා ස්වයංක්‍රීය නිවාඩු අයදුම් කිරීම යනාදී අංග ඇතුළත් මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියෙහි ප්‍රථම අදියර මේ වන විට අප විසින් සාර්ථකව නිම කරනු ලැබ ඇත. තවද ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍යයෙන් "ඔබේ ගනුදෙනුකරු හඳුනා ගැනීම" පිළිබඳ බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම හා එමගින් මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අප විසින් මූලික පියවර ගෙන ඇති අතර, ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉගෙනුම්

කළමනාකරණ පද්ධතියක්ද අපි උපයෝගී කර ගනීමු. අපගේ ජංගම බැංකුකරණ ගෙවීම් යෙදවුම හා අනෙකුත් නව බැංකුකරණ විසඳුම් ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වන අතරතුර ගනුදෙනුකාර පහසුව හා ප්‍රවේශය ඉහළ නංවමින් මුළුමනින්ම සුරක්ෂිත ස්වයංක්‍රීය ඩිජිටල් කරලියට පිවිසීමේ අපගේ ඉලක්කය වෙත අපව සමීප කරවයි.

අනාගතය දෙස හැරෙමින්

2023 වර්ෂයේ ආරම්භයත් සමඟ මෙරට බැංකු ක්ෂේත්‍රය තවදුරටත් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීර්ණ අරමුදල් පහසුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ආර්ථික පුනර්ජීවනයට අදාළ අභියෝග සහ මූල්‍ය පද්ධතියට යම් අවදානමක් එල්ල කරනු ලබන දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණය යනාදී විවිධ වූ අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් සිටියි.

කෙසේ වුවද, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අභියෝගවලට ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව රැඳී පවතිනුයේ මෙකී අභියෝග හමුවේ ඉදිරියට යාත්‍රා කිරීමේ හැකියාව මත පමණක් නොව එහි සන්තෘම ප්‍රතිරූපය හා සන්තෘමය වෙත රැඳෙන ගනුදෙනුකාර ප්‍රජාවෙහි ලැදියාව මතයි.

එහි මූලාරම්භය සනිටුහන් වූ 1972 වර්ෂයේ පටන්ම ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ප්‍රතිලාභ ගෙන දෙන සුළු සවිමත් ඉතුරුම් සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා කැප වූණු ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් පිරිනමන 100% ක පූර්ණ රාජ්‍ය ආරක්ෂාවෙන් ශක්තිමත්වී ලංකා රටේන්න් නියෝජිතායතනය වෙතින් ක්‍රිත්ව "A" ණය වර්ගීකරණ ශ්‍රේණිගත කිරීම හිමිකර ගැනීමට ද විශාලතම හා සුරක්ෂිතම බලපත්‍රලාභී ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව යන පිළිගැනීමට පාත්‍රවීමටද සමත් විය.

2022 වර්ෂය තුළ බී. 30.3 ක වටිනාකමක් ඇති මෙරට 5 වන වටිනාම සන්නම් නාමය හිමිකරගත් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මෙරට වඩාත් විශ්වසනීය සන්තෘම අතරින් එකක් ලෙස තෝරා ගනු ලැබ ඇත. කාලයත් සමඟ වෙනස් වන අවශ්‍යතාවන්ට අනුගත වෙමින් ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ සියලු කොට්ඨාසයන්ට අදාළව හා ප්‍රවේශය සහිතව පැවතීමට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට හැකි වී ඇති අතර ඉදිරියට ද බැංකු කෙරෙහි සිය විශ්වාසය රඳවන නව පරම්පරාවක පාර්ශ්වකරුවන් පෝෂණය කිරීම කෙරෙහි හා රඳවා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

ශක්තිමත් පදනමක් සහ බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ අඩසියවසකට වඩා අධික අත්දැකීම්වලින් පිරිපුන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව බැංකු ක්ෂේත්‍රයට ආවේණික අභියෝග හමුවේ වුවද එහි පාර්ශ්වකරුවන්හට වටිනාකම් ද එහි

ගනුදෙනුකරුවන්හට විශිෂ්ට සේවාවක් ද පිරිනමනු පිණිස කැප වී සිටියි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සවිමත් ඉතුරුම් සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සිය මෙහෙවරෙහිලා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ඇප කැප වී සිටින අතර දේශයෙහි ආර්ථික වර්ධනය හා සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ද නිබඳ දායක වෙයි.

ස්තූතිය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සාර්ථකත්වයට වැඩිමනත්ම පාදක වනුයේ එහි සේවක මණ්ඩලයේ කැපවීම හා වගකීම් සහගත බවයි. බැංකුවේ මෙහෙයුම් දියත් කිරීමේදී ඊට සහය දක්වමින් කැපී පෙනෙන කාර්යභාරයක් ඉටු කළ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්හට මාගේ හෘදයාගම ඇගයීම ප්‍රකාශයට පත් කරමි. තම සේවා කාලය නිම කළ හිටපු සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අභියෝග මැද ගෙවුණු සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නිසි උපදෙස් සහ නොසැලෙන සහයෝගයක් ලබාදුන් අතර සියලු තීරණ විශිෂ්ට ලෙසින් ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ආයතනික කළමනාකාරිත්වය හා සේවක මණ්ඩලය වෙහෙස නොබලා කටයුතු කරන ලදී.

බැංකුවේ අඛණ්ඩ ස්ථාවරත්වයට දායකත්වය සැපයූ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට ලැදි කවදක් ඒ හා රැඳුණු ගනුදෙනුකාර සංචිතයද සිහිපත් කළ යුතුමය.

රාජ්‍ය මට්ටමින් ගත් විට ගරු ජනාධිපතිතුමා, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා සහ මුදල් අමාත්‍යතුමා වෙතින් ලද මඟ පෙන්වීම හා සහයෝගය සම්බන්ධයෙන් මාගේ කෘතඥතාව පළ කරමි. තවද, භාණ්ඩාගාර ලේකම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු අධිපතිතුමා සහ එකී ආයතනයන්හි සේවක මුදුල්ලටද ජනාධිපති ලේකම්, නීතිපති හා විගණකාධිපතිතුමා වෙතින් ලද සහයෝගය ද අගය කරමි. එමෙන්ම අප බැංකුවට එහි දීප ව්‍යාප්ත මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියට අත්‍යවශ්‍ය සහාය සැලසූ තැපැල්පතිතුමා ඇතුළු තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරී මණ්ඩලයට ද ස්තූතිවන්ත වෙමි.

මේ සැවොම හා එක්ව අපි, අප දේශයේ අභිවෘද්ධිය, අනාගත පරම්පරා වෙනුවෙන් සුරක්ෂිත කිරීමට කැප වූණු ශක්තිමත් හා අභියෝගයන්ට ඔරොත්තු දෙන නොසැලෙන බලවේගයක් ලෙස ඉදිරියට ද අඛණ්ඩව කටයුතු කිරීමට ඇප කැප වන්නෙමු.

ජනාධිපති නීතිඥ ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් සභාපති

2023 මැයි 17

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

දුෂ්කරතා ජයගැනීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව, අපගේ ශ්‍රමබලකායෙහි කැපවීමට සහ වගකීම් සහගත පාලනය පිළිබඳ සාක්ෂියක් වන අතර එමඟින් ශක්තිමත් පදනමකට පාදක වන විවික්ෂණ උපායමාර්ගයක් හා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපිත කර ඇත.

බැංකුව අභියෝගවලට ඔරොත්තු දෙමින් සහ එහි පාර්ශවකරුවන්ට වටිනාකම් නිර්මාණය කරමින් 2022 දී පැවති වියවුල් ආර්ථික වාතාවරණය පසු කරන ලදී. දිගුකාලීනව අදාළ බව සහ තිරසාරභාවය නියෝජනය කරන පරිවර්තනීය මෙන්ම **අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම** සමඟ, අපගේ වසර 50 කට අධික අත්දැකීම් සහ ශක්තිමත් ඉතුරුම් සංස්කෘතියකට උරුමකම් කියන සන්නාම කීර්තිනාමය ඔස්සේ වර්ධනය සඳහා ඇති අවශ්‍යතාව සහ ගනුදෙනුකරුවන්ට සහයවීම අතර තුළනයක් පවත්වා ගැනීමේ අභියෝගයට අපි ඔරොත්තු දී ඇත.

➔ අභියෝගකාරී කාලසීමාවන් තරණය කිරීම

2022 දී, ශ්‍රී ලංකාව විවිධාකාරයේ අභියෝගවලට මුහුණපාන ලද අතර එය බැංකු ක්ෂේත්‍රයට සැලකිය යුතු දුෂ්කරතා මතු කළේය. දේශපාලනික අස්ථාවරත්වය, ව්‍යවහාර මුදලේ අවප්‍රමාණය, විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා අර්බුදය, ඉහළ උද්ධමන අනුපාතය, සැලකිය යුතු පීඩන වියදම සහ අවිනිශ්චිත අනාගතය යන සියල්ල බොහෝ බැංකුවල අක්‍රීය ණය ඉහළයාම සහ ලාභදායීතාව අඩුවීම පෙන්නුම් කරන තත්ත්වයකට දායක විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය පද්ධතිය ස්ථාවර කිරීමට සහ මෙම දුෂ්කරතා ජය ගැනීමට ආර්ථික වර්ධනය උත්තේජනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග

➔ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පොළී අනුපාත ඉහළ දැමීම වැනි දඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ යෝජනා ක්‍රම, සහ ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග මීට ඇතුළත් විය. කෙසේවෙතත්, මෙම ක්‍රියාමාර්ග ගනුදෙනුකරුවන් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හෙයින්, ඉහළ පොළී අනුපාත පියවර තත්ත්වය තුළ මුදල් ප්‍රවාහ කළමනාකරණය කිරීමේ දුෂ්කරතාවයකට ඔවුන් මුහුණ දුන් අතර එය අවසානයේ වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය සහ අයකිරීම කෙරෙහි බලපාන ලදී.

තවද, රජයේ ආදායම් වැඩි කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි සහය වැඩසටහන් බැංකු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කළේය. රඳවා ගැනීමේ බදු, සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු සහ වැඩිකළ ආයතනික බදු අනුපාත ක්‍රියාත්මක කිරීම, බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ලාභය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමකට හේතු විය.

මේ සියල්ල මධ්‍යයේ, බැංකුව එහි ගනුදෙනුකරුවන් සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ ආරක්ෂාව සහ යහපැවැත්ම සහතික කරමින් සහ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා විවිධාකාරී නිර්මාණය කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සුරක්ෂිතම බැංකුව ලෙස රැඳී සිටීම සඳහා සිය කැපවීම පෙන්නුම් කර ඇත. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස, ඉන්ධන හා විදුලි ගිණය හමුවේ ගනුදෙනුකරුවන්ට බාධා රහිත සේවා ලබා දීම සඳහා බැංකුව එහි බාධා, ඒටීඑම් යන්ත්‍ර, මුදල් තැන්පතු යන්ත්‍ර, මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීය යන්ත්‍ර සහ ඩිජිටල් මාර්ග ඇතුළත් සේවා ලබාදීමේ ක්‍රම රාශියක් භාවිතා කරන ලදී.

ඊට අමතරව, වඩාත් උවදුරට පත්වන පාර්ශ්වකරුවන්ට සහයවීම සඳහා ඉහළින් ඉලක්කගත හා ගලපන ලද විසඳුම් සංවර්ධනය කරමින් බැංකුව එහි ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ සමීපව කටයුතු කළේය. මෙම දුෂ්කර කාලසීමාව තුළ සිය කාර්ය මණ්ඩලයේ ආරක්ෂාව සහ යහපැවැත්ම සහතික කිරීමට, බැංකුව ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර, එයට විශේෂ බස්පරා සේවා සුදානම් කිරීම, ප්‍රමාද වී පැමිණීමට ඉඩදීම, සහ වේලාසනින් නිවෙස් වෙත යාමට හා සිය කැමැත්ත අනුව කාර්යාල ඇදුමක් පැළඳීමට අවසර දීම, ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා හේතුවෙන්

රාජකාරියට වාර්තාකරන සේවක සංඛ්‍යාව සීමා කිරීම සහ හැකි සෑම අවස්ථාවකම මාර්ගගත රැස්වීම් සහ සාකච්ඡා පැවැත්වීම ඇතුළත්ය.

දුෂ්කරතා ජයගැනීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව අපගේ ශ්‍රමබලකායෙහි කැපවීමට සහ වගකීම්සහගත පාලනය පිළිබඳ සාක්ෂියක් වන අතර, එමඟින් ශක්තිමත් පදනමකට පාදක වන විවක්ෂණ උපයෝගීකරණය හා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපිත කර ඇත.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අප, **ඒකාබද්ධ චින්තන** ප්‍රවේශයක් ගන්නා අතර, අපගේ මෙහෙයුම්වල අභ්‍යන්තර සන්දර්භය සමඟ සාර්ව ආර්ථික සාධක ඉන් සුපරික්‍ෂාකාරීව තුළනය කරයි. අපගේ ප්‍රාග්ධන යෙදුම් සහ නිමැවුම්, බැංකුවට සහ අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට පමණක් නොව අවසාන වශයෙන් සමාජය සඳහා විවිධාකාරී නිර්මාණය කරමින් පාරිසරික තිරසාරභාවය සඳහා අපගේ බැඳීම සුරක්ෂිත කරන බව මෙම ප්‍රවේශය මගින් සහතික කරයි. මෙම සාකච්ඡා ප්‍රවේශය, තිරසාර වර්ධනයට සහ දිගුකාලීන සාර්ථකත්වයට තීරණාත්මක වන බව අපි විශ්වාස කරන අතර ඒ සඳහා අපගේ කැපවීම අපි ස්ථිර කරන්නෙමු.

➔ 2022 මූල්‍ය කාර්යසාධන සාරාංශය

ගෙවුණු වසර සඳහා අපගේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය මගින් බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ අපගේ ශක්තිය හා ඔරොත්තුදීම පිළිබිඹු කරයි. බැංකුව රු.බි. 32.5 ක ශුද්ධ පොළී ආදායමක් වාර්තා කළ අතර එය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 40.6% කින් පහත වැටීමකි. එයට ප්‍රධාන වශයෙන් පොළී වියදම්වල ඉහළ යාම මූලිකවම හේතු විය. මෙම කාල සීමාව තුළ පොළී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම මගින් පොළී වියදම් 82.9%කින් රු.බි. 140.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. පවත්නා ඉහළ පොළී අනුපාත වාතාවරණය හේතුවෙන් ස්ථිර තැන්පතු සඳහා පොළී අනුපාත ඉහළ දැමීමට බැංකුව පොළඹවන ලද අතර එය ගනුදෙනුකරුවන් සිය අඩු පොළී ස්ථාවර තැන්පතුවල සිට ඉහළ පොළී ස්ථාවර තැන්පතු වෙත විතැන්වීම කෙරෙහි මෙහෙයවීය. මෙම විතැන්වීම පොළී වියදම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමට හේතු විය.

ණය හා අත්තිකාරම්වල බහුතර කොටස අඩු පොළී අනුපාත වාතාවරණය තුළ ස්ථිර අනුපාතයට ලබා දී ඇති බැවින් වෙළෙඳපොළ අනුපාත ඉහළට විතැන්වීම හමුවේ 2022 වසර අවසාන වන තුරු ණය හා අත්තිකාරම් කළඹ ප්‍රතිමිලකරණය කිරීමට බැංකුවට නොහැකි විය. තවද, අපගේ බැංකු පනත මගින් අපගේ තැන්පතුවලින් සහ එහි පොළියෙන් 60%ක් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කිරීම අවශ්‍ය වන අතර, සාධාරණ ආන්තිකයක් ඉපයීම පිණිස අඩු ඉපයීම් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලට සාපේක්ෂව එම අවස්ථාවේ දිගුකාලයක් සහිත තුළනාත්මකව ඉහළ ඉපයීම් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ආයෝජනයට එමඟින් අපට බලකරන ලදී. කෙසේවෙතත්, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදුකළ දිගුකාලීන ආයෝජන තැන්පතු, ඉහළ පොළී අනුපාත යටතේ ප්‍රතිමිලකරණය වන වේගය හා සමානව ප්‍රතිමිලකරණය සිදු වී නොවැන.

2022 වසර අවසානය වන විට, බැංකුවේ වත්කම් පදනම රු.ට්‍රි. 1.62 දක්වා 2.4%කින් වර්ධනය විය. කෙසේවෙතත්, වෙළෙඳපොළ පොළී අනුපාත ඉහළට විතැන්වීම හේතුවෙන් අපගේ ණය හා අත්තිකාරම් කළඹ ප්‍රතිමිලකරණයේදී අපි අභියෝගවලට මුහුණ දුන්නෙමු. අපගේ ණයවලින් සැලකිය යුතු කොටසක් අඩු පොළී අනුපාත කාලසීමාව තුළ ස්ථිර අනුපාතවලට පිරිනමා ඇත.

අපගේ තැන්පතු පදනම් 2022 දී රු.ට්‍රි. 1.48 දක්වා රු.බි. 48.3 කින් (3.4%) ඉහළ ගියේය. 2022 අප්‍රේල් මස මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති අනුපාත ඉහළයාමට සමගාමීව, තැන්පතු පොළී අනුපාත ඉහළ දමන අතර ඉහළ අනුපාත හේතුවෙන් බොහෝ තැන්පතු ගිණියන් පවත්නා ස්ථාවර තැන්පතු ඒවායේ කල්පිරීමට පෙර වසා දැමීමට පෙළඹෙන ලදී.

තවද, පවතින ඉහළ උද්ධමන වාතාවරණය ගනුදෙනුකරුවන් ඉතුරුම් හැකියාව අඩුකරන ලද අතර ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පිරිනමන ලද ආකර්ෂණීය පොළී අනුපාත, ඉතුරුම්වල සිට ස්ථාවර තැන්පතු දක්වා විතැන්වීමට දිරිගන්වන ලදී.

⊕ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

මෙම අවසාන හමුවේ, 2022 සඳහා අපගේ පොළී ආදායම රු.බි. 172.9 කොටස වූ අතර ඉන් 31.6% ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. කෙසේවෙතත්, ඉහළ පොළී අනුපාත හේතුවෙන් ස්ථාවර තැන්පතු මත පොළී අනුපාත වැඩි කිරීමට බැංකුව පෙළඹීමක් සමඟ, සමාලෝචිත කාලසීමාව තුළ පොළී වියදම රු.බි. 140.5 දක්වා 82.9%කින් ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අපගේ ශුද්ධ පොළී ආදායම පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව රු.බි. 32.5 දක්වා 40.6% කින් පහත වැටුණු අතර එයට මූලිකවම පොළී වියදම්වල ඉහළයාම හේතු විය. එහි ප්‍රතිඵලය ලෙස අපගේ ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය පෙර වසරේ වාර්තා කළ 3.71% සාපේක්ෂව 2022 දී 2.03% දක්වා පහළ ගියේය.

2022 තුළ වියදම් විවිධ පිරිවැය, ඉතුරුම් උපායමාර්ග සහ මූලපිරීම් හමුවේ වුවද පුළුල්ව පැතිරුණු මිල වැඩිවීම් හේතුවෙන් කාර්ය මණ්ඩල වියදම්, ක්ෂය කිරීම සහ ක්‍රමක්ෂය, සහ වෙනත් පොදු කාර්ය පිරිවැය ඇතුළත් මෙහෙයුම් වියදම් 11.12%ක ඉහළයාමක් පිළිබිඹු කරමින් රු.බි. 21.2 දක්වා ඉහළ ගියේය.

රජය විසින් බාහිර රාජ්‍ය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ රජයේ අරමුණු නිවේදනය කිරීමෙන් පසු බොහෝ බැංකු, විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් නම්කළ රජයේ සුරැකුම් උපකරණ මත වියහැකි කපාදැමීම් අපේක්ෂාවන් සැලකිය යුතු වෙන්කිරීම් සිදුකරන ලද පසුබිමක ධනාත්මක සටහනක් වන්නේ, බැංකුවේ හානිකරණ අයකිරීම්, ක්ෂේත්‍රයේ සාමාන්‍යයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීමයි.

මේ සියල්ල සලකා බැලීමේදී, 2022 දී පැන නැගුණු ආර්ථික අභියෝග හමුවේ රු.බි. 4.5ක බදු පෙර ලාභයක් සහ රු.බි. 2.5ක බදු පසු ලාභයක් වාර්තා කරමින් බැංකුව විසින් සිය ඔරොත්තුදීමේ හැකියාවෙන් පිරි කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

අපගේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය සම්බන්ධව වැඩි සැලකීමක් ලබා දෙන අතර බැංකුවේ ශක්තිමත් මූල්‍ය තත්ත්වයක් සහතික කිරීමට අපි උත්සාහ ගතිමු.

විස්තර සඳහා 100 සිට 110 දක්වා පිටු

ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

මෙහෙයුම්වල වටිනාකම් ප්‍රශස්ත කරවන මනාව සංකල්පිත අපගේ ව්‍යාපාර මාර්ග මගින් සහයවන ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අංශ බැංකුව අධීක්ෂණය කරයි.

විස්තර සඳහා 111 සිට 115 දක්වා පිටු

➔ අංශමය කාර්යසාධනය

බැංකුවේ ප්‍රධාන අංශවන, පාරිභෝගික බැංකුකරණය, ආයතනික මූල්‍ය, ජාත්‍යන්තර බැංකුකරණය සහ භාණ්ඩාගාර යන සියලුම අංශවලට වසර තුළ පැවති අභිනතර ආර්ථික තත්ත්වයන්ගෙන් සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑම් ඇති කෙරිණි.

➔ පාරිභෝගික බැංකුකරණ අංශය

ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාත ඉහළයාම මගින් පෙන්නන දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරත්වයට ප්‍රතිචාරාත්මකව, බැංකු වඩා දැඩි පාලන සහ නිවාරණ නියමයන් ක්‍රියාත්මක කරමින් පාරිභෝගික ණයදීම කෙරෙහි පරීක්ෂාකාරී ප්‍රවේශයක් ගෙන ඇත. ඇප පදනම් ණයදීම ප්‍රමුඛ කළ අතර උකස් ණය ඉහළින් ප්‍රවර්ධනය කරමින් පුද්ගල ඇප ණය සඳහා නිරාවරණය අඩු කරන ලදී. ක්ෂේත්‍රය පුරා හානිකරණ වැඩිවීම් හමුවේ සහ ගනුදෙනුකරුවන් විසින් මුහුණදුන් ආපසු ගෙවීම් පීඩන හමුවේ බැංකුව එහි ණය කළඹ සඳහා 2.8%ක ක්ෂේත්‍රයේ සාමාන්‍යයට වඩා අඩු අක්‍රීය ණය අනුපාතයක් (මුළු ණයට ශුද්ධ අදියර 3 ණය මගින් පෙන්නන) පවත්වා ගන්නා ලදී.

➔ ආයතනික මූල්‍ය අංශය

සමාලෝචිත වසර තුළ, බැංකුව ශක්තිමත් වත්කම් ගුණාත්මකභාවයක් පවත්වා ගැනීම පිණිස පුනර්ජනනීය බලශක්ති අංශය ඇතුළුව අවදානම් සහිත අංශවලට ණය දීම අඩු කිරීමට දැනුවත් උත්සාහයක් ගෙන ඇත. කෙසේවෙතත්, ඉදිරියේදී බැංකුව නවතම අයවැය යෝජනාවන්ට අනුව රජය විසින් ප්‍රවර්ධනය කරන කෘෂිකර්මය, තොරතුරු තාක්ෂණය, සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අංශය වැනි නව කර්මාන්ත කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට අදහස් කරයි. බලය සහ බලශක්ති අංශ වෙත විශේෂයෙන් පිරිසිදු බලශක්තිය කෙරෙහි රජයේ අවධානය හේතුවෙන් සංයෝග චක්‍රීය බල පිරිසහ සහ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය (සූර්ය සහ සුළඟ) හා සම්බන්ධ ණය දීමේ අවස්ථා බැංකුව විසින් සොයා බලයි.

➔ ජාත්‍යන්තර බැංකුකරණ අංශය

ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අවප්‍රමාණය හේතු කොට ගෙන 2021 දී වාර්තා කළ රු.බි. 16.4 ට සාපේක්ෂව 2022 දී රු.බි. 10.3 ක් වන එහි විදේශ විනිමය තැන්පතු පදනම සංවලනය කිරීමට බැංකුවට හැකි විය. බැංකු මාර්ග හරහා මෙරටට විදේශ විනිමය ගලාඒම නතරවීම හමුවේ, පසුගිය වසරේ ඒ හා සමාන කාලසීමාව තුළ වාර්තා කළ රු.බි. 57.1 ට සාපේක්ෂව 2022 දී රු.බි. 71.8ක් වටිනා ප්‍රේෂණ ලබා ගැනීම කළමනාකරණය කරමින් බැංකුව එහි ඔරොත්තුදීම පෙන්නවා ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ප්‍රේෂණවල වෙළෙඳපොළ කොටස 2021 දෙසැම්බර් හි 5.25% සිට 2022 දෙසැම්බර් හි 5.73% දක්වා වැඩි විය.

ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවණතා පිළිබිඹු කරමින්, වෙළෙඳපොළ තුළ ඩොලර් හිඟය, රජයේ අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන සීමා කිරීම, ගනුදෙනුකරුවන්ට ව්‍යාපාර පහසුවෙන් පවත්වා ගෙන යාම වළක්වන ලද රටතුළ පැවති අඛණ්ඩ අගුළු දැමීම් හේතුවෙන් බැංකුව තුළින් සිදුකළ වෙළෙඳ පරිමාව බරපතල ලෙස බලපෑමට ලක් වූ අතර ඒ මගින් වෙළෙඳ මූල්‍ය ව්‍යාපාරය මහා පරිමාණයෙන් බලපෑමට ලක් විය. ඉදිරි වසර සඳහා අපගේ අවධානය යොමු වන්නේ ප්‍රධාන වර්ධන ධාවක ක්ෂේත්‍රයන් හි ස්පර්ශ නොකළ වෙළෙඳපොළ විනිවිද යමින් වෙළෙඳපොළ කොටස වැඩි කිරීම කෙරෙහිය.

⊕ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

➔ භාණ්ඩාගාර අංශය

පසුගිය වසර තුළ, 30% උපරිමයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර පොළී අනුපාතවල විශාල ඉහළ යාමක් පැවති අතර එය මෑත කාලීනව රට තුළ නිරීක්ෂණය කිරීමේදී ඉහළම මට්ටම විය. එසේ වුවත්, අඩු පොළී අනුපාත කාලසීමාව තුළ ආර්යෝජනය කර ඇති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර මත බැංකුව විසින් යම් සැලකිය යුතු වෙළෙඳපොළ අලාභ වාර්තා කරන ලදී.

රජය හා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමඟ එකඟතාව අනාගත ඉපයීම් මත පීඩනය අඩු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර වර්ධන අරමුදල ආර්ථික මූලධර්ම මගින් කොටස් වෙළෙඳපොළ සඳහා ධනාත්මක පසුබිමක් නිර්මාණය වියහැකිය.

➔ ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනය හා ද්‍රවශීලතා මට්ටම් සමඟ වත්කම්වල යහපත් ගුණාත්මකභාවය

බැංකුව, තුළනාත්මක අවදානම් ප්‍රවේශයක් තුළ දිගුකාලීන ස්ථාවරත්වය ප්‍රමුඛ කර ඇති අතර බැංකුවේ ස්ථාවරත්වයට එහි ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණය සහ වගකීම් සහගත පාලනය හේතු වෙයි. ණය විලම්භන කාල සහ දීර්ඝ කිරීම් කළමනාකරණය මීට සාක්ෂි සපයයි.

2022 දී, වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය ඉහළ ප්‍රමුඛතාවක් වූ අතර බැංකුව සිය බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ තරඟකරුවන් අතර අඩුම අක්‍රීය ණය අනුපාතයක් සාක්ෂාත් කරගෙන ඇත. පාලන මණ්ඩලය අවදානම් දර්ශක පිළිබඳ උනන්දුවෙන් සිටි අතර බැංකුවේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීමට සීමාවන් අනුමත කරන ලදී. එහි වගකීම්සහගත අවදානම් රුචියට සමගාමීව, බැංකුව මෙහෙයුම් වාතාවරණ සන්දර්භය තුළ අවදානම් නිරාවරණයට සිදුකළ තීරණ අවම කරන ලද අතර පීඩන වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයන් පැවති කාලවල ද්‍රවශීලතා මට්ටම කළමනාකරණය කිරීමට සුදුසු ද්‍රවශීලතා ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගන්නා ලදී.

බැංකුවේ පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය සහ මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය, නියාමන අවමය වන පිළිවෙලින් 8.0% සහ 12.0% ට වඩා ඉහළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිවෙලින් 15.78% සහ 18.0% ක් විය. අස්ථාවරත්වය සහ සීමාකළ ද්‍රවශීලතා පරිසරය හමුවේ බැංකුවේ තෝරාගත් අනුපාතය

7.43%ක් වූ අතර එය නියාමන අවමය වන 3% ට වඩා ඉහළ අගයකි.

බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රයේ වර්ධනයට සහයවීම පිණිස ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතාවක් පවත්වා ගැනීමේදී ඔරොත්තු දීම, ශක්තිමත් පදනම සහ අනාගත වර්ධනයට මුදල් යෙදවීමේ හැකියාව පිළිබඳ පෙන්වුම් කරන්නකි.

➔ අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම් සහිත උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමාජ ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුවද කොවිඩ් 19 වසංගතයෙන් අනතුරුව පැන නැගුණු අවිනිශ්චිතතා අඛණ්ඩව පවතින අතර, වෙනස්වන ගනුදෙනුකාර හැසිරීමට අනුගතවීම සඳහා බැංකුවලට සිදුවේ. අවිනිශ්චිතතාවන්ට කෙටි කාලයේ සිට මැදි කාලය දක්වා අපගේ උපායමාර්ග සංවේදී වීම අවශ්‍ය වන අතර දිගුකාලීන දියුණුව සලකා බැංකුව ස්ථානගත කරනු ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමඟ අපගේ සහයෝගී සහභාගිත්වය තුළින්, විධායක නායකත්වය මෙම වෙනස්වීම්වලට ව්‍යාපාරය අනුගත වන ආකාරය සහ හැඩ ගැසෙන ආකාරය අවබෝධ කර ගැනීමට සැලකිය යුතු කාර්යයක් සිදු කර ඇත.

වේගයෙන් වෙනස්වන සමාජ ආර්ථික රටාව සක්‍රීයව ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ සහ දිගුකාලීන තීරණභාවය සහතික කිරීමේ උත්සාහයක් තුළ, අප බැංකුව විස්තරාත්මක උපායමාර්ගික සමාලෝචනයක් සිදුකර ඇත. මෙම සමාලෝචනයෙන් වෙනස්වීම් සමඟ කාලානුරූපීව කටයුතු කිරීම පමණක් නොව අනාගත ප්‍රවණතා සහ අභියෝග අපේක්ෂාවෙන් සිටීම අරමුණු කරයි. මෙම ව්‍යායාමයේ ප්‍රතිඵලය දැඩි ඒකාබද්ධ වින්තන උපායමාර්ගයක් වන අතර එය ඉදිරි දශකය පුරා හුදෙක් වර්ධනය ප්‍රගතියක් ඉක්මවා පරිවර්තනීය වෙනසකින් ඉදිරියට ගමන් කරනු ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකී දැක්ම අපගේ ප්‍රධාන වටිනාකම් සහ මෙහෙවර සමඟ පෙළගැසෙන බව සහතික කරමින් සමාලෝචනය කර සියුම් පරීක්ෂාවට ලක් කරයි. අපගේ **අනාගතය සඳහා පෙර සූදානම** හා බැඳුණු උපායමාර්ගය වන්නේ අපක් සමඟ වර්ධනය වීමට සහ දියුණු වීමට ගනුදෙනුකරු ශක්තිමත් කරමින් "අවශ්‍යම බැංකුව" වීම සඳහා වූ අපගේ කැපවීමයි.

මෙම උපායමාර්ගය නැවත සකස් කිරීමත් සමඟ, සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ට ප්‍රතිලාභ ලැබෙන වඩාත් වැඩි පිරිසක් ඇතුළත් තිරසාර සහ ඔරොත්තු දෙන මෙහෙයුම් සන්දර්භයක් නිර්මාණය කිරීමේ අපගේ හැකියාව පිළිබඳ අපි විශ්වාස කරමු.

උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

අපගේ උපායමාර්ගික ස්ථානගතවීම විවක්ෂණ අවදානම් තක්සේරුවෙන් පසු තීරණය කරන අතර ඒ මගින් බැංකුව සඳහා ඉහළම මට්ටමේ ආරක්ෂාව සහතික කරයි.

විස්තර සඳහා [▶](#) 70 සිට 89 දක්වා පිටු

➔ ගනුදෙනු කේන්ද්‍රීය ප්‍රවේශය

බැංකුව, ඉහළ පොළී අනුපාත වාතාවරණය තුළ එහි ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වන අවශ්‍යතා සහ ඉල්ලීම් සපුරාලීමට මුලපිරීම් කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. එහි එක් වැඩසටහනක් වන්නේ ප්‍රාර්ථනා ඉතුරුම් යෝජනා ක්‍රමය හඳුන්වාදීම වන අතර ඒ තුළින් දිගුකාලීන ඉතුරුම් සඳහා ගනුදෙනුකරුවන්ට වඩා ඉහළ පොළී අනුපාත ලබාදීම අරමුණු කරයි.

තවද, බැංකුව ප්‍රාර්ථනා ඉතුරුම් යෝජනා ක්‍රමය සක්‍රීයව ප්‍රවර්ධනය කරන අතර ඒ මගින් ගනුදෙනුකරුවන්ට ආකර්ෂණීය පොළී අනුපාතවලට ඉතුරුම් කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ ඉතුරුම් මත වඩා ඉහළ ප්‍රතිලාභ ඉපයීමට හැකි වේ. ඊට අමතරව, විවිධ ආයෝජන විකල්ප රාශියක් ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිනැමීම සඳහා, බැංකුව මාස තුන, මාස හතර සහ මාස හත කාලසීමා සහිත විශේෂ ස්ථාවර තැන්පතු යෝජනා ක්‍රම තුනක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම යෝජනා ක්‍රම බැංකුව වෙත වැඩි තැන්පතු ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සැලසුම් කර ඇති අතර ගනුදෙනුකරුවන්ට සිය ආයෝජන මත ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට සහය වේ.

➔ ඩිජිටල්කරණය මූලික කරගැනීම

ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා විශිෂ්ට ඩිජිටල් බැංකුකරණ අත්දැකීමක් සහතික කිරීම සඳහා, 2021 දී "NSB Pay App" සන්නාම නාමය යටතේ බැංකුවේ ජංගම ගෙවීම් යෙදුම හඳුන්වා දෙමින් එහි ඩිජිටල් උපායමාර්ගය වැඩි කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස ආයෝජනය කරන ලදී. මෙම

⊕ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනය

යෙදුම පහසුකම් බොහොමයක් පිරිනමන අතර ඒවාට බැංකුවේ හෝ වෙනත් බැංකුවක යම් ගිණුමකට මුදල් මාරු කිරීම, බැංකුවෙන් ලබාගත් ණයවලට අදාළ ණය වාරික ගෙවීම, බිල්පත් ගෙවීම, QR කේතය භාවිතයෙන් ගෙවීම්, එහි ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය සමඟ ඉක්මන් සම්බන්ධය සහ තවත් දෑ ඇතුළත් වේ.

තවද, LankPay ජාලයේ ප්‍රධාන සාමාජිකයෙක්වීමට බැංකුවට හැකියාව ඇති කරමින් නිරවුල් කිරීම් සඳහා ගන්නා කාලය අඩුකරමින් තත්‍ය කාල දළ නිරවුල් (RTGS) පහසුකම ලබාගැනීමේ පළමු බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුව බවට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පත්විය.

➔ සේවක සහභාගීත්වය

සාමාන අවස්ථා සේවා යෝජකයෙක් ලෙස, බැංකුව 2022 දී බඳවා ගනු ලැබූ පිරිසෙන් 57% ක් කාන්තාවන් වීම සමඟ ස්ථිර සේවකයින් අතර 55%ක කාන්තා සේවිකා නියෝජනයක් පෙන්නුම් කරයි. තවද, කාන්තාවන් ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ මධ්‍ය කළමනාකරණ තනතුරුවලින් පිළිවෙලින් 48% ක් සහ 56%ක් දරනු ලබයි. කාන්තා නායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ බැංකුවේ බැඳීම ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ ආයතන හඳුනා ගෙන ඇති අතර එයට 2022 වසරේ ඉහළම වෘත්තික කාන්තාවන් 50 සම්මානය ඇතුළත් වන අතර මෙහිදී බැංකුවේ සභාපතිනිය බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ ඉහළම වෘත්තිකයෙක් ලෙස නම් කරන ලදී.

ඊට අමතරව, බැංකුව Satyn Magazine සහ CIMA ශ්‍රී ලංකා විසින් අඛණ්ඩව දෙවන වරටත් "කාන්තා හිතකාමී සේවා ස්ථානයක්" ලෙස පිළිගැනීමට ලක්ව ඇත. කාන්තාවන් සඳහා උපකාරී සේවා පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ බැංකුවේ උත්සාහය, ශ්‍රී ලංකා සේවා ස්ථානවල වඩාත් කැපී පෙනෙන කාන්තාවවීමේ ගෞරවය බැංකුවේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්) වෙත හිමිවීම මගින් තවදුරටත් තහවුරු වේ.

බැංකුව තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය හේතුවෙන් ඇතිවන හිරිහැර සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට විශේෂ ප්‍රතිපත්ති සහ යාන්ත්‍රණ ද ක්‍රියාත්මක කර ඇත. 2022 දී, කාන්තා සේවකයින්ගේ ගැටළු විසඳීම සහ ඔවුන්ගේ මානසික සහ කාර්යක්ෂමතා සහ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා දුක් ගැනවිලි නිරාකරණ කමිටුවක් ස්ථාපිත කරන ලදී. කාන්තා කාර්ය මණ්ඩල සමාජිකාවන්ට මෙම කමිටුවේ සභාපතිනිය වෙත තමන් මුහුණ දෙන යම් වෙනස් ලෙස සැලකීම් සහ හිරිහැර පිළිබඳව පැමිණිලි ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

➔ තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය

බැංකුවේ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම සඳහා, අපි අපගේ ප්‍රාග්ධන පදනම ශක්තිමත් කරමින් පිරිවැය ඵලදායීව කළමනාකරණය කරන අතර මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරාලීමට උත්සාහ ගනිමින් අපගේ ස්වභාවික සම්පත් සුරැකි තිරසාර නිෂ්පාදන හා සේවා නිර්මාණය කරමු.

මෙහෙයුම් අනර්ඝත්වය අත්කර ගැනීමට සහ අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමට, අපි අනාගතයේදී ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ගන්නා අතර එයට විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් ඉගෙනුම කෙරෙහි යොමුවූ අවධානය සමඟ ඉගෙනුම් සංස්කෘතියක් ස්ථාපිත කිරීම, සේවක සංවර්ධනය හා මානව සම්පත් හා භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ පද්ධති "මධ්‍යගත බැංකුකරණ" විසඳුම් සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම ඇතුළත්ය. ඊට අමතරව, අපි සිපිටල් බැංකුකරණ ඒකකයක් ස්ථාපිත කරන අතර, ඉතුරුම් හා ණය නිමැවුම් සඳහා ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා සිපිටල් විසඳුම් සහිත නිමැවුම් හඳුන්වා දෙන්නෙමු.

එමෙන්ම අපි සමාජ, පාරිසරික සහ පාලන කළමනාකරණය ප්‍රමුඛ කරන අතර, අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට හරිත ණය වැඩි කරන්නෙමු.

අවසාන වශයෙන් සමාජයට වටිනාකම් නිර්මාණය කරන ඒකාබද්ධ ආයතනයක් වීම අපි අරමුණු කරමු. අපගේ ව්‍යාපාරයේ සෑම අංගයක්ම සම්බන්ධකරමින්, පවත්නා අභියෝගවලට මුහුණ දීමේදී අපිට ස්ථාවරව සිටීමට හැකිවනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ දියුණුව සහතික කිරීමට රජය සහ නියාමකයින් සමඟ අපි කටයුතු කරමු.

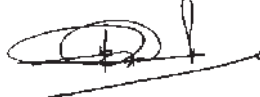
➔ කෘතඥතාව

පසුගිය වසරේ අභියෝග ජය ගැනීමට බැංකුවට සහාය වූ නොයෙකුත් ආයතන හා පුද්ගලයින් හට මාගේ කෘතඥතාවය පළ කිරීම මා සතු රාජකාරියක් බැවින් මගේ කෘතඥතාව පළ කිරීමට මම මෙය අවස්ථාව කර ගනිමි. ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂිතම බැංකුව ලෙස එහි තත්ත්වය පවත්වා ගැනීමට බැංකුවට ස්ථිර හා අපක්ෂපාතී ශක්තිය ලබාදුන් අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් වෙත මාගේ ස්තූතිය පළමුව පුද කරනු කැමැත්තෙමි.

එමෙන්ම සේවා කාලය අවසන් කළ සභාපතිතුමියවන කේෂිලා ජයවර්ධන සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඔවුන්ගේ කාලසීමාව තුළ මා වෙත ලබාදුන් අද්විතීය සහය වෙනුවෙන්, අපගේ සාමූහික අරමුණ අත්කර ගැනීමට උපාය යෙදවීමේදී සහ ක්‍රියාවට නැංවීමේදී සුවිශේෂී දෙබරය පෙන්නුම්කළ කළමනාකරණ කණ්ඩායම සහ බැංකුවේ කාර්ය මණ්ඩලය වෙත මාගේ ස්තූතිය පළකරමි. මෙම දුෂ්කර කාලසීමාව පසුකර යාමට අපට හැකි වූයේ ඔවුන්ගේ සාමූහික උත්සාහය සහ කණ්ඩායම හැඟීම නිසාමය.

තවද, බැංකුවට නොසැලෙන සහය ලබාදුන් පාලන ආයතන වෙත මා ණයගැතිය. මුදල් අමාත්‍යවරයා වන ගරු ජනාධිපතිතුමාට, ගරු, අග්‍රාමාත්‍යතුමා, භාණ්ඩාගාර ලේකම් හා නිලධාරී මණ්ඩලයට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති ඇතුළු නිලධාරී මණ්ඩලයට, නීතිපතිතුමා, විගණකාධිපති ඇතුළු ඔහුගේ කණ්ඩායමට, වෙනත් නියාමන ආයතන හා ඔවුන්ගේ කණ්ඩායම්වලට, තැපැල්පතිතුමා ඇතුළු තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු නිලධාරීන්ට වර්ෂය පුරා අප වෙත දක්වන ලද අගනා සහයට ස්තූතිවන්ත වෙමි.

බැංකුව තුළ මෙන්ම සෙසු රාජ්‍ය ආයතන සමඟ ද පවත්වා ගනු ලබන අඛණ්ඩ කණ්ඩායම් හැඟීම, අද මෙන්ම හෙටද සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ බැංකුව ලෙසින් සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට සහ ඕනෑම අර්බුදයකට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට මුහුණදීමට ඇති හැකියාව සහතික කරන්නක් බව මාගේ විශ්වාසයයි.

එම් පී ඒ ඩබ්ලිව් පීරිස්
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

2023 මැයි 17

අවිනිශ්චිතතාවයන් පරදවමින් අපගේ සන්දර්භය සහ උපාය මාර්ග

අපගේ තිරසාර
වටිනාකම් නිර්මාණය
කිරීමේ ආකෘතිය

24

අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය
හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

32

පෙර නොවූ විරූ සමාජ
ආර්ථික හා දේශපාලන
අවිනිශ්චිතතාවයන්

26

උපායමාර්ග හා
සම්පත් වෙන් කිරීම

70

ප්‍රමාණාත්මකතාවය

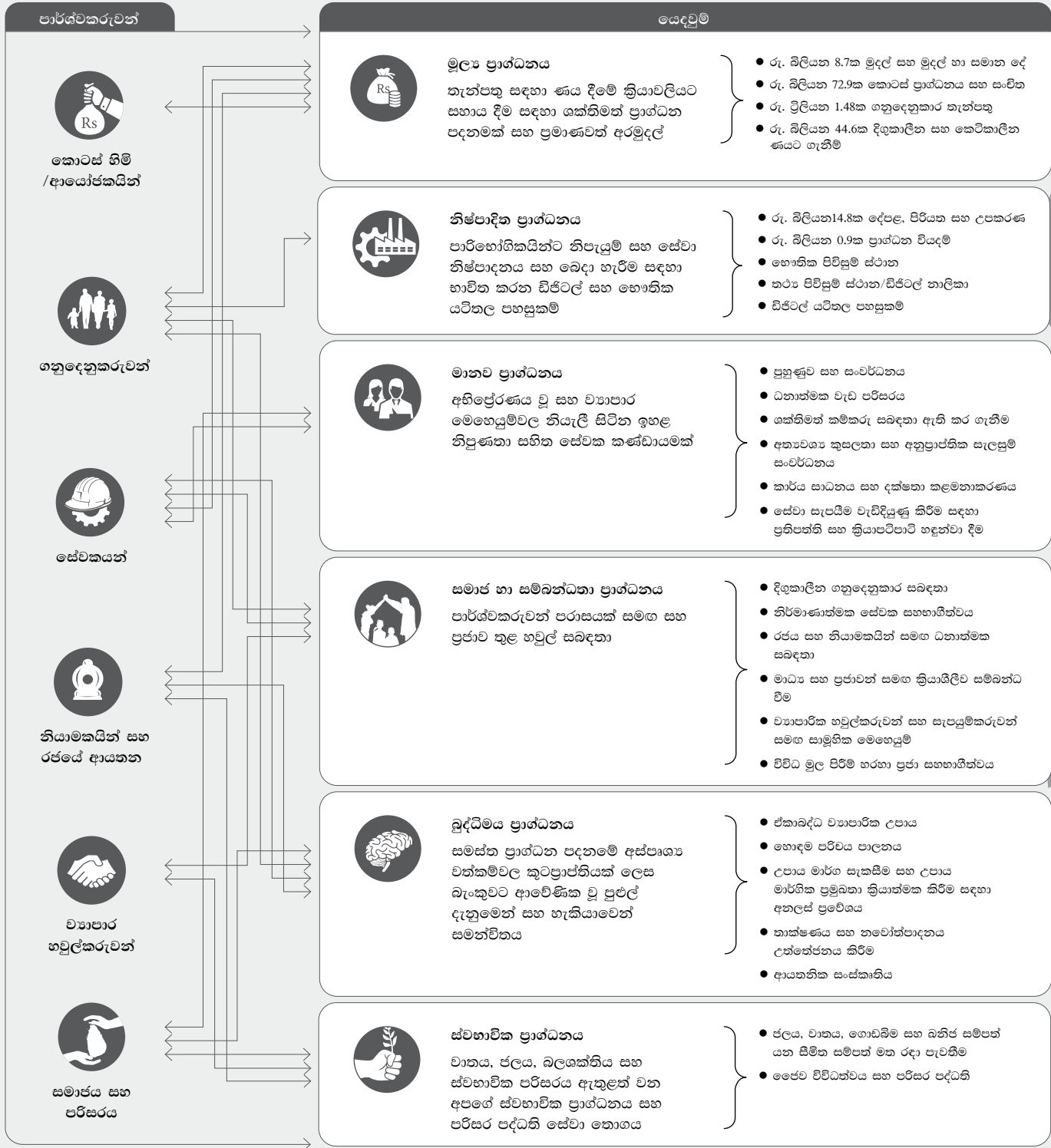
27

ඒකාබද්ධ
පාර්ශ්වකරුවන්ගේ
සහභාගිත්වය

90

අපගේ තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිය

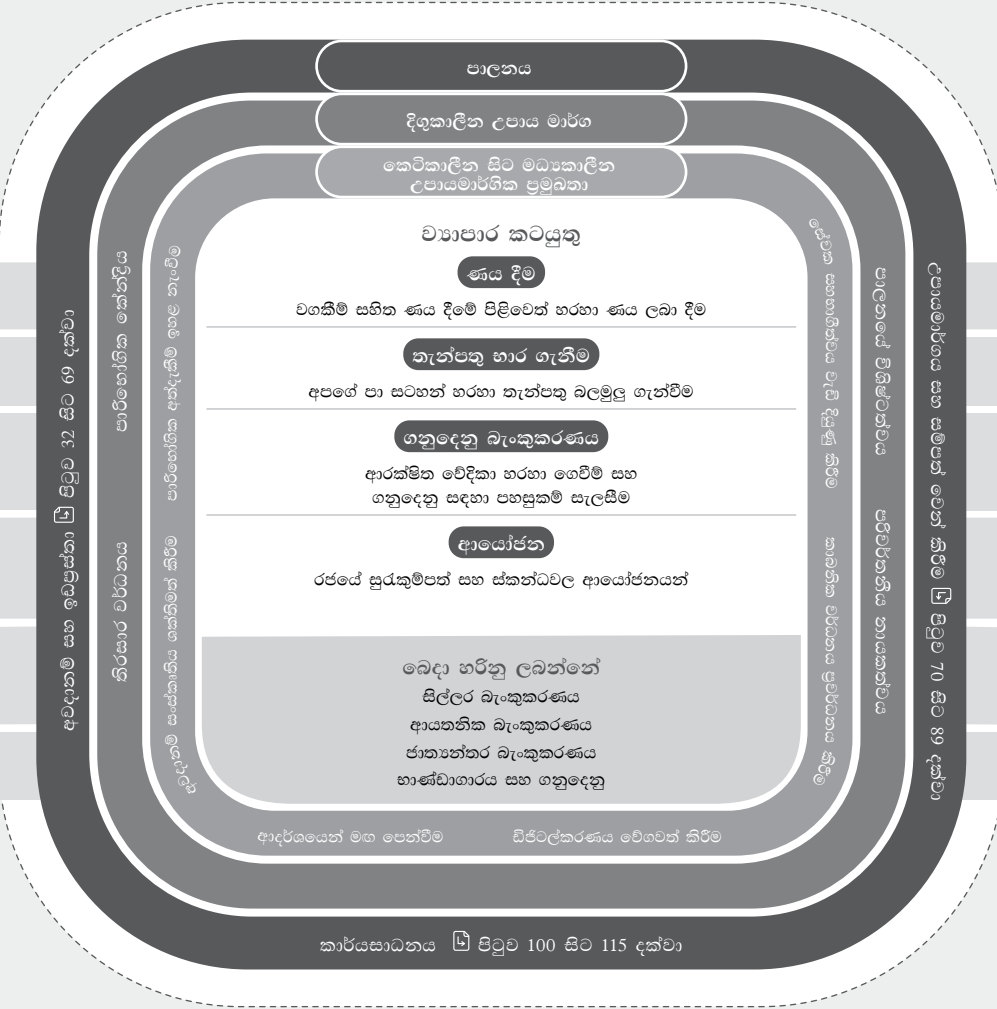
ගෝලීය සහ දේශීය සමාජ-දේශපාලන හා ආර්ථික බාධා

මෙහෙයුම් පරිසරය පිටුව 27 සිට 69

ජන විකාශන සහ වැඩ ලෝකයේ වෙනස් වීම්

අපගේ තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිය

දේශගුණික විපර්යාස සහ තිරසාරත්වය කළමනාකරණය කිරීම

වැඩි කළ නියාමන පරීක්ෂාව

ප්‍රතිදානය

නිෂ්පාදන
(11 පිටුව 11)

i. තැන්පතු (15.5% ක්ෂුද්‍ර වර්ධනය) ඉතුරුම් තැන්පතු කාල තැන්පතු

ii. ණය නිෂ්පාදන පාරිභෝගික ණය දීම
පුද්ගල ණය නිවාස ණය උකස් අන්තිකාරම් වාහන ණය තැන්පතුවලට එරෙහි ණය

ආයතනික ණය දීම
මූල්‍ය ආයතනවලට සාප්පු ණය දීම ණය සිත්තිකේෂන් ව්‍යාපෘති ණය

සේවාවන්
(11 පිටුව 11)

ආමුඛ සහ බාහිර ප්‍රේෂණ වෙළඳ මූල්‍ය

අගය එක් කළ සේවා
කාඩ්පත් සේවා බිල්පත් ගෙවීම් "NSBPay" යෙදුම

පාරිසරික තිරසරතාවය
● පාරිසරික තිරසරතාවය (11 පිටුව 456 සිට 458)

GRI අන්තර්ගත දර්ශකය

ප්‍රතිඵල

- බදුවලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය රු. බිලියන 7.8
- බදුවලට පසු ලාභය රු. බිලියන 2.5
- රඳවා ගත් ඉපයුම් රු. බිලියන 11.4
- රජයේ සුරැකුම්පත් කලම රු. බිලියන 821.5
- රජයට දායකත්වය රු. බිලියන 5.6

- නව අන්තර්ජාල බැංකුකරණ ගනුදෙනුකරුවන් 11,060
- ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර (ATM) 293
- මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ යන්ත්‍ර (CRM) 97
- තැපැල් කාර්යාල සහ උපතැපැල් කාර්යාල 3,996
- ICT පද්ධති, ඩිජිටල් වේදිකා සහ ක්ලවුඩ් සේවා

- වෘත්තීයමය නිපුණතා ඇති සේවකයින් වැඩි සංඛ්‍යාවක්
- ඉහළ රඳවා ගැනීමේ අනුපාතය 98.1%
- අභිප්‍රේරිත සහ නියුක්ත සේවකයින් 4,528
- පුහුණු පාඨ 23,544
- 99.2% පුහුණු නිවාඩුවෙන් පසු ආපසු පැමිණ ඇත
- කාන්තා සේවකවන් 55%

- මිලියන 13ක ක්‍රියාකාරී ගනුදෙනුකාර ගිණුම්
- 100% ක දේශීය සේවා නියුක්තිය
- රජයට රු. බිලියන 5.6 ක දායකත්වය

- PCI DSS සහතිකකරණය සමග අනුකූලතාව
- තොරතුරු ආරක්ෂක අංශය යටතේ 24/7 ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (SOC) සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට සහ ඊළඟ පරම්පරාවේ විශේෂාංගවලට අනුකූලව සිද්ධි ප්‍රතිචාර හැකියා තබා ගැනීමට තෙවන පාර්ශ්වයක්
- ජංගම ගෙවීම් යෙදුම
- මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියේ (HRIS) පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම, නිවාඩු, පැමිණීම සහ සේවක තොරතුරු කළමනාකරණය ස්වයංක්‍රීය කිරීම
- බැංකුවේ සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති ආවරණය වන පරිදි ස්වයංක්‍රීය දත්ත වර්ගීකරණ පහසුකම් සහිත දත්ත කාන්දු වීම වැළැක්වීමේ (DLP) පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය සමගින් e-KYC ආරම්භ කරන ලදී

- ගිනුපුල් (GJ) 29,218 බලශක්ති පාරිභෝජනය
- 70,430 m³ ජල පාරිභෝජනය
- රු. මිලියන 5.8 හරිත ණය ලබා දී ඇත
- ශාඛා 47ක් සුර්ය ශක්තිය භාවිතය

ඩිජිටල් බාධා සහ තරගකාරිත්වය වැඩි වීම

තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය සහ බෙදා ගැනීම

- මූල්‍යමය ලැබීම්:**
- බැංකුව
  - කොටස් හිමියන්
  - ප්‍රාග්ධන සැපයුම්කරුවන්

- ස්වයං සේවා නාලිකා හරහා වටිනාකම**
- පහසුව හරහා වටිනාකම සහ සේවාවන් හරහා ඩිජිටල් පරිවර්තනය
  - ව්‍යාපාර අඛණ්ඩ බැංකුකරණ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා
  - භෞතික සහ ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් විශ්වසනීයත්වය

- ඉහළ නිපුණතා සහ නියුක්ත සේවකයන්:**
- අපගේ ව්‍යාපාර කාර්ය සාධනය සාර්ථකව මෙහෙයවමින් අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් වටහා ගැනීමට සහ සේවය කිරීමට ඇති අපගේ හැකියාව වැඩි දියුණු කරයි
  - ආයතනික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා අපගේ උපාය මාර්ග ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සැලසීම

- සමාජ බලපත්‍රය පවත්වාගෙන යාම
- මූල්‍ය ඇතුළත් වීම
- සාධාරණ, විනිවිද පෙනෙන සහ සදාචාරාත්මක කළමනාකරණ පද්ධති
- සාධාරණ සහ යුක්ති සහගත ටෙන්ඩර් පටිපාටිය

- ශක්තිමත් සන්නම් තත්වය
- AAA ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම
- තැන්පතු සහ පොලී සඳහා 100% රජයේ ඇපකරය
- සුවිශේෂී පුළුල් පරාසයක නිෂ්පාදන සහ සේවා

- අඩු කාබන් පියසටහනක් සහිත ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්
- SDG සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රජයට/ ශ්‍රී ලංකාවට සහාය වීම
- වගකීම් සහිත පරිභෝජනය සහ ණය දීම

- නිර්මාණය කළ ආර්ථික වටිනාකම:**
- පුළුල් පාර්ශ්ව
  - ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකය

- මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීම
- මූල්‍ය නිෂ්පාදන දාම වෙත වැඩි දියුණු කළ ප්‍රවේශය

- වේගවත් අනපේක්ෂිත වර්ධනයක් සිදුවන ගතික සහ අනපේක්ෂිත පරිසරයක පිවිසීමට සහ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම
- ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා සාප්පු හා වක්‍ර රැකියා උත්පාදනය කිරීම

- පාරිභෝගික අත්දැකීම් සහ සේවා සැපයීම පිළිබඳ පාරිභෝගික අපේක්ෂාවන් ඉක්මවා යාම

- මූල්‍ය ඇතුළත් වීම

UN SDG බලපෑම

ප්‍රාථමික UN SDG

ද්විතීයික UN SDG

ප්‍රාථමික UN SDG

ද්විතීයික UN SDG

ප්‍රාථමික UN SDG

ද්විතීයික UN SDG

ප්‍රාථමික UN SDG

ද්විතීයික UN SDG

ප්‍රාථමික UN SDG

ද්විතීයික UN SDG

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතීයික UN SDGs

අපගේ තීරණය වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ මාදිලිය

පෙර නොවූ සමාජ-ආර්ථික සහ දේශපාලන අවිනිශ්චිතතා

2019 පාස්කු ප්‍රහාරයත්, ඊළඟ වසරේ කොවිඩ්-19 වසංගතයත් සමඟ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පහළටම වැටුණි. වර්ධනය වන ගෙවුම් ශේෂ අර්බුදයක් පුළුල්ව පැතිරුණු සමාජ-ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුද මධ්‍යයේ 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී නිල වශයෙන් විදේශ ණය පැහැර හැරීමට රටට සිදු විය.

2019 - පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර සහ බදු කප්පාදු

අප්‍රේල් සම්බන්ධීකරණය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග මාරුකරන ප්‍රහාර මාලාවක් පල්ලි සහ සුබෝපහෝගී හෝටල් ඉලක්ක කර ගෙන සිදු විය. රටට විදේශ විනිමය ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයක් වන සංචාරක ක්ෂේත්‍රයට බෝම්බ ප්‍රහාර සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑවේය.

නොවැම්බර්

ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා ජනාධිපතිවරණය ජයග්‍රහණය කිරීමෙන් පසු සැලකිය යුතු බදු ප්‍රතිසංස්කරණයක් ප්‍රකාශයට පත් කළේය. එකතු කළ අගය මත බද්ද 15% සිට 8% දක්වා අඩු කරන ලද අතර 2% ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද වැනි තවත් බදු කිහිපයක් අහෝසි කරන ලදී. බදු අඩු කිරීම රජයේ ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටීමට හේතු විය.

2020 - COVID-19 වසංගතය

පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයෙන් පසු සහ සැලකිය යුතු බදු කප්පාදුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවට ගොඩ ඒමට පෙර, COVID-19 වසංගතය මුළු ලොවම ග්‍රහණය කර ගත්තේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රේෂණ සහ සංචාරක ඉපැයීම් කඩා වැටුණු අතර, එහි පවතින විදේශ සංචිත යොදා ගනිමින් සැලකිය යුතු රාජ්‍ය ණයක් ගෙවීමට රටට සිදු විය.

2021 - පොහොර ආනයනය තහනම් කිරීම

අප්‍රේල් කාබනික ගොවිතැන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මැතිවරණ පොරොන්දුව ඉටු කිරීම සඳහා රජය රසායනික පොහොර ආනයනය හා භාවිතය තහනම් කළේය. පොහොර තහනම් සහ තේ වැනි තීරණාත්මක හෝගවල අස්වැන්න පහත වැටීමට හේතු විය. මෙය අනෙක් අතට අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හිඟයක් ඇති කළ අතර එය ආනයන ඉහළ යාමට සහ රටේ විදේශ සංචිත මත පීඩනය වැඩි කිරීමට හේතු විය.

නොවැම්බර් දීප ව්‍යාප්ත ගොවි විරෝධතාව මධ්‍යයේ තහනම අවලංගු කෙරුණු අතර ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 200 ක වන්දි පැකේජයක් නිවේදනය කරන ලදී.

2023 - IMF සහ ප්‍රධාන ප්‍රතිසංස්කරණ

අලුතින් පත් වූ ජනාධිපති රනිල් වික්‍රමසිංහ සහ රජය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ සහය ලබා ගැනීමට තීරණය කළ අතර ඩොලර් බිලියන 3 කට ආසන්න විස්තීරණ අරමුදල් පහසුකම (EFF) යටතේ මාස 48 ක විස්තීරණ වැඩසටහනක් 2023 මාර්තු මාසයේදී අනුමත කරන ලදී.

මැයි-ජූලි

ආර්ථික අර්බුදය ශීඝ්‍රයෙන් දේශපාලන අර්බුදයක් දක්වා විකාශනය වූ අතර ජනතාව විදි බැස උද්ඝෝෂණ කරමින් ජනාධිපතිවරයා සහ රජය ඉල්ලා අස් විය යුතු යැයි ඉල්ලා සිටියේය.

අප්‍රේල් ජාත්‍යන්තර ණය හිමියන් සමඟ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම පිළිබඳ සංවාදයක් ආරම්භ කරමින් විදේශ ණය සේවා අත්හිටුවීම රට නිල වශයෙන් නිවේදනය කළේය.

2022 - සමාජ-ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුදය

මාර්තු ශ්‍රී ලංකාව බරපතල විදේශ මුදල් හිඟයකට මුහුණ දී සිටි අතර ඉන්ධන, ඖෂධ, ආහාර ද්‍රව්‍ය ඇතුළු අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමට නොහැකි විය. ඉන්ධන හිඟය සහ අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට දිගු පෝලිම් මධ්‍යයේ දීර්ඝ කාලයක් විදුලිය විසන්ධි කිරීමට රට මුහුණ දුන්නේය.

IMF's EFF යටතේ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහනට පහත සඳහන් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මත ප්‍රමුඛත්වය දිය හැකිය:

- **ආදායම් මත පදනම් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාබද්ධ කිරීම**
මෙම ප්‍රතිසංස්කරණවලට පුද්ගලික ආදායම් බද්ද වඩාත් ප්‍රගතිශීලී කිරීම සහ ආයතනික ආදායම් බදු එම බදු සඳහා බදු පදනම පුළුල් කිරීම ඇතුළත් වේ. මූල්‍ය ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණ සහ පිරිවැය ප්‍රතිසාධන බලශක්ති මිල හඳුන්වාදීම හරහා අත්‍යවශ්‍ය වියදම් සඳහා සහාය වීම, ඒ අතරම, සමාජ වියදම් ඉහළ නැංවීමෙන් දුප්පතුන්ට සහ අවදානමට ලක්විය හැකි අයට ඇති වන බලපෑම අවම කිරීම සහ සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් ආවරණය කිරීම සහ ඉලක්ක කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම.

➤ **රාජ්‍ය ණය තිරසාර බව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම**
රජයේ මෙහෙයුම් සඳහා ස්ථාවර මූල්‍යකරණය සහතික කිරීම සඳහා ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම.

➤ **නාමයශීලී විනිමය අනුපාත තත්ත්වයක් යටතේ මිල ස්ථායීතාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ විදේශ සංචිත නැවත ගොඩනැංවීම**
ස්ථාවර මිල ගණන් හරහා විශේෂයෙන් දුප්පතුන් මත උද්ධමනයේ බර ලිහිල් කිරීම සහ රට තුළ ආයෝජන සහ වර්ධනය සඳහා පරිසරයක් පෝෂණය කිරීම. නාමයශීලී විනිමය අනුපාත තත්ත්වයක් හරහා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළෙන් අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට ඇති හැකියාව ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම.

➤ **මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති**
සෞඛ්‍ය සම්පන්න සහ ප්‍රමාණවත් ලෙස ප්‍රාග්ධනීකරණය වූ බැංකු පද්ධතියක් සහතික කිරීම සහ මූල්‍ය අංශයේ ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ග සහ නියාමන ප්‍රමිතීන් වැඩිදියුණු කිරීම.

➤ **දූෂණ අවදානම් අවම කිරීම**
මූල්‍ය විනිවිදභාවය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම, ශක්තිමත් දූෂණ විරෝධී තෙතනික රාමුවක් හඳුන්වාදීම සහ IMF තාක්ෂණික සහාය මගින් සහාය දක්වන ගැඹුරු පාලන දෝෂ නිර්ණයක් සිදු කිරීම.

ප්‍රමාණාත්මකභාවය

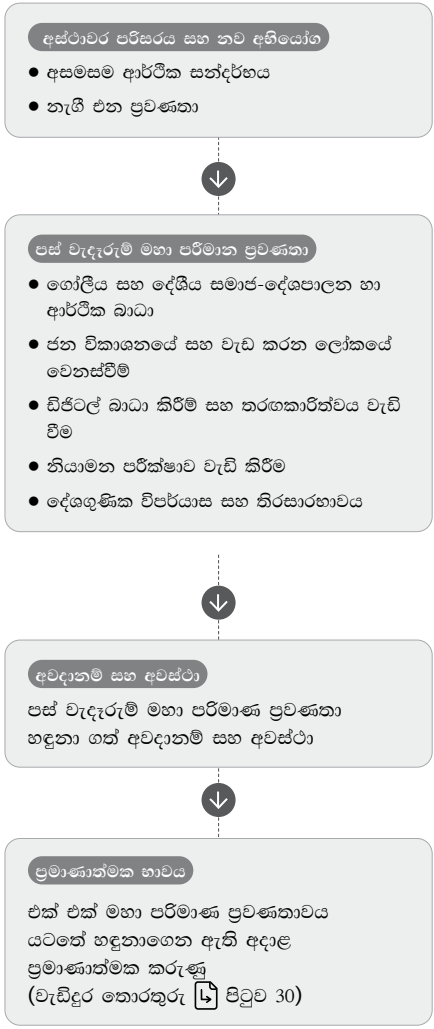
➔ අවිනිශ්චිතතාව හරහා ගමන් කිරීම

2022 වසර ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට අතිශයින්ම දුර්වල සහ තරමක් අස්ථාවර වසරක් විය. 2019 පාස්කු ප්‍රහාරයෙන් සහ 2020 දී කොවිඩ්-19 වසංගතයෙන් කඩා වැටීම ආරම්භ වූ ආර්ථිකය, 2022 දී මුළුමනින්ම කඩා වැටුණි.

ද්‍රවශීලතාවයේ හිඟය, ආන්තිකය හැකිලීම, පාරිභෝගික ආපසු ගෙවීමේ ප්‍රමාදය සහ වත්කම්වල ගුණාත්මක භාවය පිරිහීම ඇතුළු විවිධ මානසන් හරහා බැංකු ක්ෂේත්‍රයට බලපෑම් එල්ල විය. එසේ වුවද, නව රජයක් පත් කිරීම සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (IMF) විසින් විස්තීර්ණ අරමුදල් පහසුකමක් (EFF) අනුමත කිරීමත් සමඟ අවිනිශ්චිත කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ සැරිසැරූ බැංකු ක්ෂේත්‍රය ගනුදෙනුකරුවන්ගේ විශ්වාසය සහ මූල්‍ය සුරක්ෂිතභාවය සහතික කිරීම ගොඩනැගීමෙන් ආර්ථිකය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට උපකාර කිරීමේදී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මේ සඳහා බැංකු විසින් පාරිභෝගික අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගැනීම, සමාලෝචනය කිරීම සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහතික කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගයට සුළු අනුගතවීම් සිදු කිරීම සහ අවිනිශ්චිතතාවයෙන් ජයගෙන ඉදිරියට යමින් අභියෝගවලට නිර්මාණශීලීව මුහුණ දීම සඳහා නැවත අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

මේ අනුව, අස්ථාවර පරිසරය මධ්‍යයේ, නව අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් සහ ප්‍රතිසාධනය සඳහා සහය වෙමින් දිගු කාලීනව ඔරොත්තු දීමේ සහ තිරසාරව සිටීමට, බැංකුවට සහ එහි පාර්ශ්වකරුවන්ට අදාළ අද්විතීය ආර්ථික සන්දර්භය සහ අනෙකුත් නැගී එන ප්‍රවණතා තුළින් පැන නගින කරුණු හඳුනා ගැනීමට බැංකුව එහි බාහිර පරිසරය විශ්ලේෂණය කළේය.

වටිනාකම් නිර්මාණයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ තේමා නිර්ණය කරන ප්‍රමාණාත්මක තක්සේරු ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කරමින්, හඳුනා ගත් කරුණු මෙහෙයුම් පරිසරය තුළ බැංකුව සලකන මහා පරිමාණ ප්‍රවණතා නියෝජනය කරන තේමා පහකට කාණ්ඩගත කර ඇත.

➔ ප්‍රමාණාත්මක බව නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

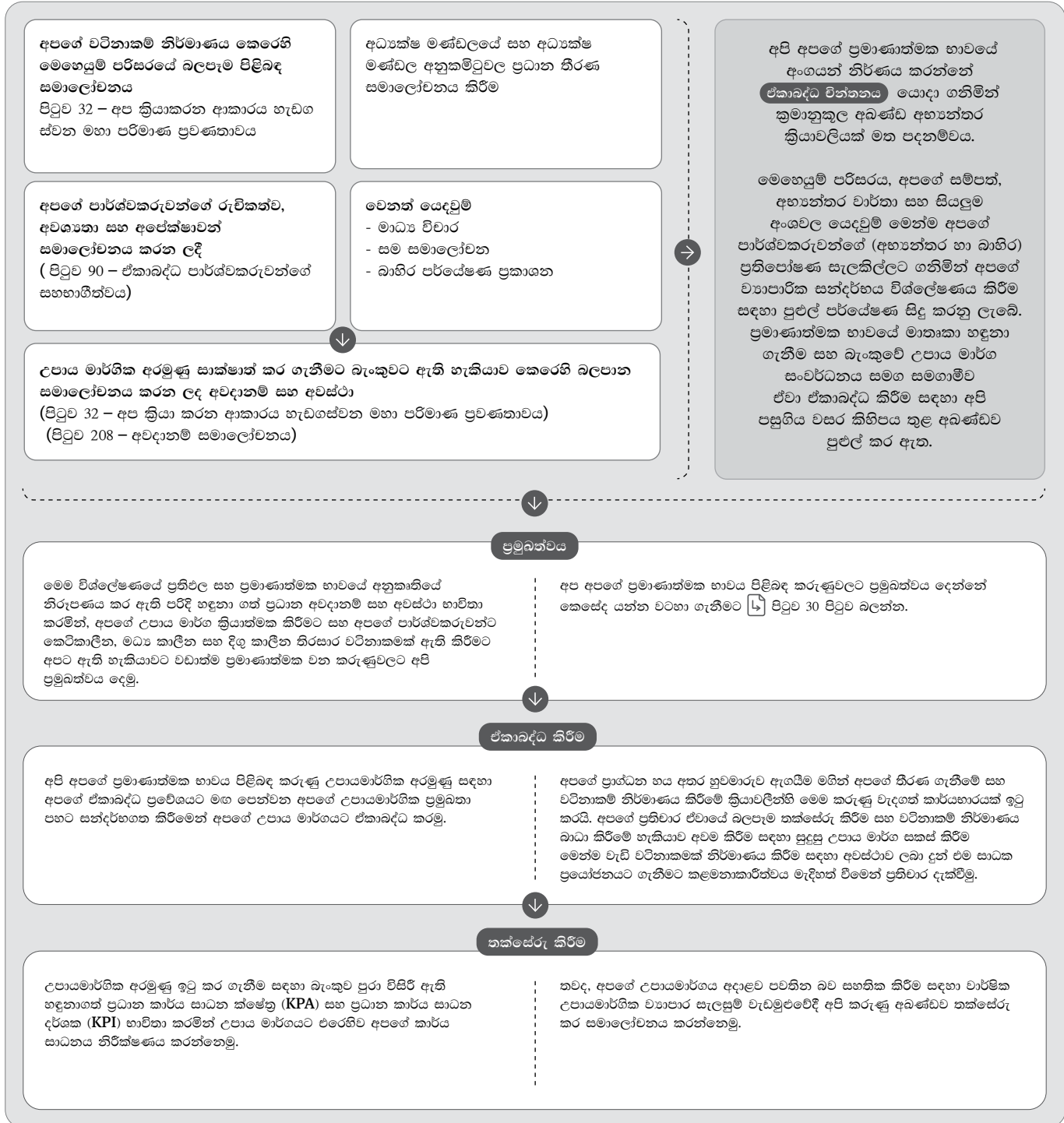
ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ තක්සේරු ක්‍රියාවලිය අපගේ **ඒකාබද්ධ වින්තනයේ** අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන අතර අපගේ ව්‍යාපාරයේ දිගුකාලීන තිරසාරභාවය සහ අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකම් නිර්මාණය සහතික කරයි.

කාලයත් සමඟ අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීමට අපට ඇති හැකියාව කෙරෙහි සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන සාධක අපි අපගේ ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ තේමා ලෙස නිර්වචනය කරමු. කෙටිකාලීන, මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීන වටිනාකමක් ඇති කිරීමට අපට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපෑම් කළ හැකි කරුණු හඳුනා ගැනීමට අපි ඒකාබද්ධ වින්තන ප්‍රවේශයක් ගනිමු. මෙම කරුණු මගින් අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට සහ පවතින අවස්ථා උපරිම කිරීමට භාවිතා කරන අපගේ උපාය මාර්ගය දන්වයි. සාමූහිකව, මේවා අපගේ මෙහෙයුම් සන්දර්භය තුළ අප සලකා බැලිය යුතු මහා පරිමාණ ප්‍රවණතා නියෝජනය කරන තේමා පහකට කාණ්ඩගත කර ඇත.

ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ මාතෘකා හඳුනා ගැනීම සහ බැංකුවේ උපාය මාර්ග සංවර්ධනය සමඟ සමගාමීව ඒවා ඒකාබද්ධ කිරීම අපි පසුගිය වසර කිහිපය තුළ අඛණ්ඩව පුළුල් කර ඇත.

➔ ප්‍රමාණාත්මකභාවය

අපගේ ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ තේමා නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පහත දක්වා ඇත:

➔ ප්‍රමාණාත්මකභාවයේ අනුකෘතිය

පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සලකා බැලීම් මට්ටම, අපගේ ව්‍යාපාරයේ ශක්‍යතාවයට ඇති බලපෑමේ තරම, පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඇති සම්බන්ධතාවය මෙන්ම මාතෘකාවේ අනුරූපනය මත පදනම්ව අපි ප්‍රමාණාත්මක අනුරූපිතයක හඳුනාගත් ගැටළු ලකුණු කළෙමු. සෑම කරුණක්ම කාණ්ඩ තුනකට වර්ගීකරණය කර ඇත;

අදාළ කාණ්ඩය එක් එක් ප්‍රමාණාත්මක බවේ කරුණු යටතේ සඳහන් වේ.

2020 දී, COVID-19 වසංගතය ආර්ථික කඩා වැටීම, අපගේ ජනතාවගේ ආරක්ෂාව, අපගේ මෙහෙයුම් වල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, අපගේ ශේෂ පත්‍රයේ ශක්තිය, නව සාමාන්‍යයක් සම්මත කර ගැනීම සහ අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සහ ප්‍රජාවේ මූල්‍ය සුරක්ෂිතභාවය සඳහා නව සහ උසස් ප්‍රමාණාත්මක භාවයේ මාතෘකා මාලාවක් වේගයෙන් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව 2021 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා අපගේ මෙහෙයුම්වලට බලපෑම් කළ හැකි සහ අපගේ පාර්ශ්වකරුවන්ට ඉතා වැදගත් වන ප්‍රමාණාත්මක ගැටළු 12 ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

2022 දී තවත් පියවරක් තබමින්, අපි අපගේ ප්‍රමාණාත්මක බවේ අධ්‍යයනය නැගී එන මාතෘකා සමඟ පෙළගැස්වීමට වෙනස් කළ අතර මෙහෙයුම් සන්දර්භය විශාල වශයෙන් වෙනස් කළ අභියෝගාත්මක සාර්ව පරිසරයට බර තැබීමක් ලබා දුන්නෙමු. මෙය දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් අඛණ්ඩව විකාශනය වන අතර කෙටි කාලීන හා මධ්‍ය කාලීනව අභියෝග සහ අවදානම් ඇති කරයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ කළමනාකාරිත්වය මෙම අභියෝගාත්මක කාලවලදී අපගේ මූල්‍ය ශක්තිය පවත්වා ගැනීමට සහ අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට සහ ප්‍රජාවට සහාය වීම සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි අපගේ ප්‍රතිචාරය අනුවර්තනය කරමින් තත්වය සක්‍රීයව අධීක්ෂණය කරයි.

2021 දී හඳුනා ගත් ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

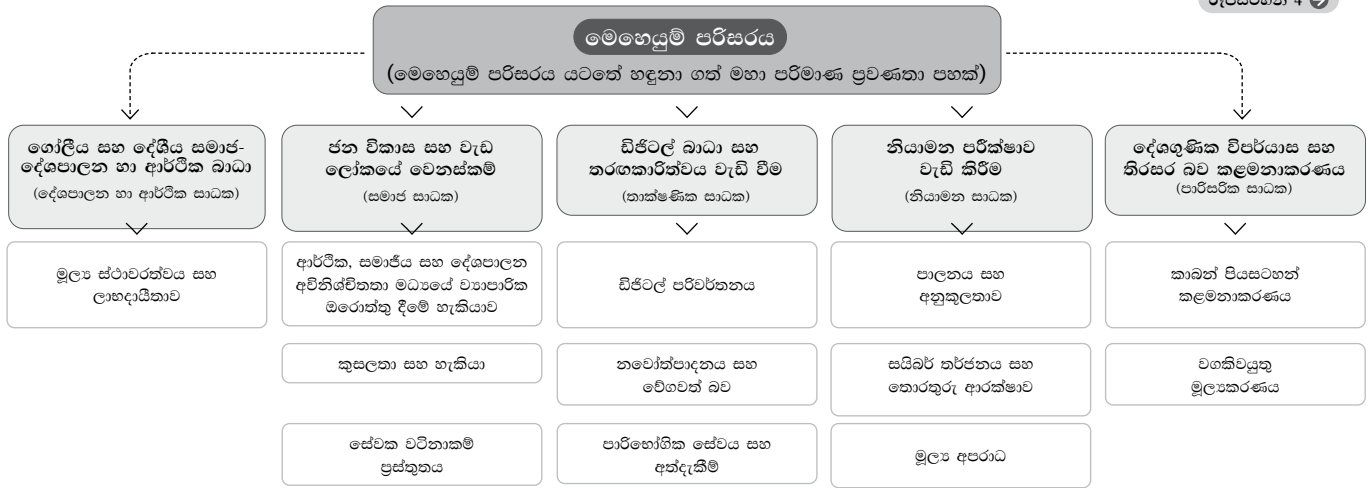
2022 දී ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවල වෙනස් වීම

<ul style="list-style-type: none"> • ආර්ථික කඩාකප්පල් වීම • ව්‍යාපාර/මෙහෙයුම් ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව 	➔	<p>මෙම ප්‍රමාණාත්මක කරුණු දෙක ඒකාබද්ධ කරන ලද අතර, නව ප්‍රමාණාත්මක කාරණයක් "ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන මධ්‍යයේ ව්‍යාපාරික ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව" ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය කිරීසර බව • වෙළෙඳපොළ කළමනාකරණ 	➔	<p>ඒකාබද්ධ කර "මූල්‍ය ස්ථායීතාව සහ ලාභදායීත්වය" ලෙස වෙනස් කර ඇත.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • නව සාමාන්‍යයට අනුවර්තනය වීම 	➔	<p>අදට අදාළ නැති නිසා ඉවත් කරන ලදී.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව 	➔	<p>"සෞඛ්‍ය වටිනාකම් ප්‍රස්තුතය" යටතේ නැවත වර්ග කර ඇත.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • කුසලතා සහ හැකියාවන් • සේවක වටිනාකම් ප්‍රස්තුතය • සයිබර් තර්ජනය සහ තොරතුරු ආරක්ෂාව • ඩිජිටල් පරිවර්තනය • පාරිභෝගික සේවය සහ පළපුරුද්ද • නවෝත්පාදනය සහ වේගවත් බව • මූල්‍ය අපරාධ 	➔	<p>එලෙසම පවතී.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • නෛතික සහ නියාමන අනුකූලතාව 	➔	<p>ඉවත් කර නව ප්‍රමාණාත්මක කරුණක් "පාලනය සහ අනුකූලතාව" ලෙස පුළුල් පදනමක් මත හඳුනා ගෙන ඇත.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • පාරිසරික ඔරොත්තු දීම 	➔	<p>මෙය ඉවත් කර නව ප්‍රමාණාත්මක කරුණු දෙකක් ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී. "අපගේ කාබන් පියසටහන කළමනාකරණය කිරීම" "වගකිවයුතු මූල්‍යකරණය"</p>

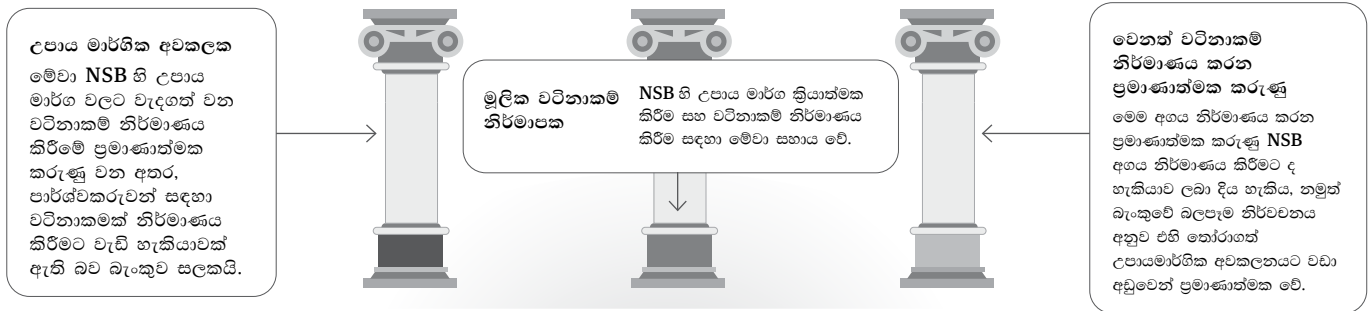
➔ ප්‍රමාණාත්මකභාවය

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු මෙහෙයුම් පරිසරය තුළ හඳුනා ගත් මහා පරිමාණ ප්‍රවණතා පහක් යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇත. ඒවා එකින් එක සවිස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයකින් පසුව "අප ක්‍රියා කරන ආකාරය හැඩගස්වන මහා පරිමාණ ප්‍රවණතා" යන කොටස යටතේ සොයාගත හැකිය.

රූපසටහන 4 ➔

ඒවා ද ප්‍රධාන කුළුණු තුනක් යටතේ කාණ්ඩගත කර ඇත.

ඒ අනුව, අපි ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට ප්‍රමුඛත්වය දී ඒවා අනුකෘතියක, අපගේ පාර්ශ්වකරුවන්ට සහ අපට බලපෑමේ මට්ටම මත පදනම්ව සටහන් කර ඇත.

රූපසටහන 5 ➔

➔ ප්‍රමාණාත්මකභාවය

අප හඳුනා ගත් ප්‍රමාණාත්මක මාතෘකා පුළුල් බැංකු වටිනාකම් දාම ක්‍රියාකාරකම් සමඟ පෙළගස්වා ඇත

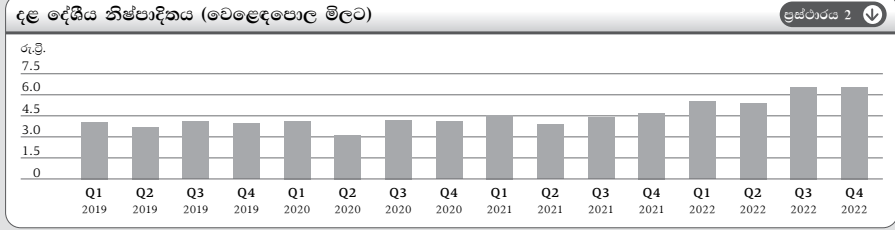
ප්‍රමාණාත්මකභාව	ඉහළ කොටස (සැපයුම්කරුවන්, ආයෝජකයින්, නියාමන ආයතන	බැංකු මෙහෙයුම්	පහළ කොටස (ගනුදෙනුකරුවන්, සේවකයින්, සමාජය සහ පරිසරය)
ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන අවිනිශ්චිතතා මධ්‍යයේ ව්‍යාපාරික ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව	✓	✓	✓
මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ ලාභදායීතාව	✓	✓	✓
කුසලතා සහ හැකියා		✓	✓
සේවක වටිනාකම් ප්‍රස්තුතය			✓
ඩිජිටල් පරිවර්තනය	✓	✓	✓
නවෝත්පාදනය සහ වේගවත් බව	✓	✓	
පාරිභෝගික සේවය සහ අත්දැකීම්		✓	✓
පාලනය සහ අනුකූලතාව	✓	✓	
සයිබර් තර්ජනය සහ තොරතුරු ආරක්ෂාව	✓	✓	✓
මූල්‍ය අපරාධ	✓	✓	✓
අපගේ කාබන් පියසටහන කළමනාකරණය කිරීම		✓	✓
වගකිවයුතු මූල්‍යකරණය	✓	✓	

වගුව 2 ➔

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

2022 දී වර්ධනයට බාධාකළ දැඩි අයවැය හිඟය සහ බාහිර ජංගම ගිණුමේ හිඟය හේතුවෙන් ඇතිකළ හිඟයන් දෙක මගින් නිර්මාණය කරන ලදී.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2022 දී 4.6%කින් සංකෝචනය වූ අතර, රසායනික බොහෝ සහ වෙනත් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍යවල බරපතල හිඟය සහ අමුද්‍රව්‍ය මිලගණන්වල පිරිවැය වැඩිවීම මෙන්ම සැපයුම් දාමයේ බිඳවැටීම් ඉන් පිළිබිඹු කරයි. කර්මාන්ත අංශය (වාර්ෂිකව) 16.0%කින් සංකෝචනය වූ අතර එයට අමුද්‍රව්‍යවල බරපතල හිඟය සහ යෙදවුම් මිල ඉහළයාම් හමුවේ ඉදිකිරීම් හා නිෂ්පාදන උප අංශවල අඩු වූ කාර්යසාධනය හේතු විය. 2022 පළමු කාර්තුව තුළ සේවා අංශයේ ප්‍රත්‍යාස්ථ කාර්ය සාධනය නිබිඹුය, කොවිඩ්-19 වසංගතයෙන් පසු සේවා අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමානුකූලව සාමාන්‍යකරණය වීමත් සමඟ, ඉන් පසුව තීව්‍ර වූ ආර්ථික ප්‍රශ්නය, සේවා අංශයේ තවදුරටත් ව්‍යාජ්‍යතාවට බාධාවක් වූ අතර, 2022 දී (වාර්ෂික) 2.0%ක සමස්ථ හැකිලීමක් ඇති කරන ලදී.

දරිද්‍රතා මට්ටම් ඉහළයාම
2020 ජූලි, ලෝක බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ මැදි ආදායම් තත්ත්වයේ සිට පහළ මැදි ආදායම් තත්ත්වයට පහළට ශ්‍රේණිගත කරන ලදී. ලෝක බැංකුවේ ඇස්තමේන්තු අනුව, 2021 දී දරිද්‍රතා මට්ටම (ඇ.එ.ඩො 3.20/දින මත පදනම් වී මනින ලද) 2022 ජනවාරි සිට මිලියන භාගයකින් පමණ වැඩි වී ඇති අතර, එයට ප්‍රධාන වශයෙන් ජීවන වියදම විශාල වශයෙන් ඉහළයාම හේතු වී ඇත. ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය සමඟ ගෘහස්ථ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව 2022)ට අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ගෘහස්ථවලින් 60%කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් දරිද්‍රතා රේඛාවෙන් පහළ සිටින බව ප්‍රකාශ කරයි.

දැක්ම

නිෂ්පාදනයට අඛණ්ඩව බලපාන අඩුවූ ඉල්ලුම හා සැපයුම් සංරෝධක සමඟ, ආර්ථිකය 2023 සහ ඉන් ඉදිරියට අභියෝගාත්මක වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය 2023 දී 3.0% කින් සංකෝචනය වන බව සහ 2024 දී 1.5%ක වර්ධනයක් වන බවට පුරෝකථනය කරයි.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ සමාලෝචනය යටතේ මූල්‍ය ස්ථාපනයේ පවතින ප්‍රතිසංස්කරණ, ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සහ ව්‍යුහමය ප්‍රතිසංස්කරණවල සාර්ථකත්වය මත මධ්‍ය කාලීන වර්ධන අපේක්ෂාවන් රඳා පවතිනු ඇත. සැලකිය යුතු බරක් සියලුම පුරවැසියන් අතර බෙදාහරින අතර ශ්‍රී ලංකාව විඩාත් ස්ථාවර සහ ඔරොත්තු දෙන ආර්ථිකයක් කරා ගමන් කරනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වැඩසටහන එහි පෙර සම්පූර්ණ අවසරය වෙත ගමන් කරන බැවින්, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවලිය සඳහා කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග අත්‍යවශ්‍ය වන බව දැකිය හැකිය.

වත්කම්වල ගුණත්වය

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ හැකිලීම සමස්ථ ක්ෂේත්‍රය තුළ ද්‍රවශීලතාවයේ හිඟය ඇති කරන අතර ගනුදෙනුකාර නැවත ගෙවීම් සහ වත්කම් ගුණත්වය මත සැලකිය යුතු පීඩනය ඇති කරන ලදී. බැංකුවේ වත්කම්වල ගුණත්වය පෙන්නුම් කරන අදියර 2 හා අදියර 3 ණයවල ඉහළයාමේ ප්‍රවණතාව සමාලෝචන වසර තුළ බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ණය අවදානම් කළමනාකරණය ගැටළුවක්ව පවතී.

ඒ අනුව, අදියර 3 ණය මගින් පෙන්නවන අක්‍රීය ණය (නොගෙවූ මුදල් ඇතුළුව) 2021 දී වාර්තාකළ රු.බි. 835 සිට 2022 දී රු.ට්‍රි. 1.3 දක්වා 53.7%කින් වැඩි වී ඇත. මුළු ණය අනුපාතයට අදියර 3 ණය මගින් පෙන්නවන අක්‍රීය ණය අනුපාතය 2021 පැවති 7.6% සිට 2022 දී 11.3% දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත.

ලාභදායීතාව

බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ලාභදායීතාව සැලකිල්ලට භාජනය වන වසර තුළ බාධාවට ලක් වූ අතර, 2022 වසර පුරා පැවති සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්ගේ දුර්වලතාව ඉන් පිළිබිඹු කරයි. 2022 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වූ වසර සඳහා බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ බදු පෙර ලාභය රු.බි. 192.2ක් වූ අතර පසුගිය වසරේ වාර්තාකළ රු.බි. 278.3ක සාපේක්ෂව රු. 15.5%ක් පහත වැටීමක් නියෝජනය කරයි. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ බදු පසු ලාභය ද

2022 වසර තුළ රු.බි. 150.2 ක් වූ අතර, 2021 දී වාර්තාකළ රු.බි. 172.1 සිට 12.7%ක පහත වැටීමකි.

රු.බි. 207.7 කින් ශුද්ධ පොළී ආදායමේ වැඩිවීම සහ රු.බි. 124.1 කින් පොළී නොවන ආදායම තුළ වැඩිවීම හමුවේවුවත්, වසර තුළ ලාභය අඩුවූ අතර එයට රු.බි. 298.5 කින් භානිකරණ අයකිරීම් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර, ක්ෂේත්‍රයේ වත්කම් මත ඉපයීම (ROA) සහ ස්කන්ධය මත ඉපයීම (ROE) 2022 අවසානයට පිලිවෙලින් 2021 අවසානයේ පැවති 1.4% සහ 13.4% සිට 1.0% සහ 10.2% දක්වා අඩුවිය.

ප්‍රාග්ධනය සහ ද්‍රවශීලතාව

අභිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හමුවේ, සමස්ථයක් ලෙස බැංකු ක්ෂේත්‍රය 2022 වසර තුළ අවම ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවන්ට වඩා ඉහළින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාත පවත්වා ගෙන ඇත. 2022 දෙසැම්බර් අවසානයට, බැංකු ක්ෂේත්‍රය 12.3ක පළමුපෙළ ප්‍රාග්ධන අනුපාතයක් සහ 15.3%ක මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතයක් සමඟ ක්‍රියාත්මක වූ අතර මෙය බාසල් III අවශ්‍යතාවන්ට වඩා ඉහළය. මෙයට සමානව, ද්‍රවශීලතා වත්කම් ද අවම නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට ඉහළ පවත්වා ගන්නා ලදී. DBUs හි ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාත 2022 දෙසැම්බර් 31 වන විට 29.9%ක් විය.

දැක්ම

ආර්ථික ප්‍රතිසාධන වියවල අවිනිශ්චිතව පවතින අතර මූල්‍ය පද්ධතියට තවදුරටත් පීඩනය ඇති කරයි. එසේ වුවත්, බැංකු ක්ෂේත්‍රය අභිතකරතාවයට මුහුණ දීමේදී සැලකිය යුතු ඔරොත්තුදීම පෙන්වා ඇති අතර සමහර බැංකු අර්බුදය හඹායාමට සහ අනාගත වර්ධනය සඳහා බැංකුව ස්ථාවර කිරීමට නවකරණ උපායමාර්ග ක්‍රියාවට නංවා ඇත. භානිකරණ ණයවල වැඩිවන ප්‍රවණතාව ණයකරුවන්ට ලබාදෙන සහන හමුවේත් තවදුරටත් වැඩිවන බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රතිපත්ති අනුපාත ඉහළයාමේ සැලකිය යුතු බලපෑම, ආර්ථික සංකෝචන සහ ස්වේච්ඡ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයේ වියහැකි බලපෑම තුළ, බැංකුවලට සිය ප්‍රාග්ධන අනුපාත නියාමන අවම මට්ටම්වලට වඩා ඉහළින් තබා ගැනීම තුළ ඉහළයන අභියෝගවලට මුහුණදීමට සිදුවන අතර, ප්‍රාග්ධන ස්ථාවරකමවල සැලකිය යුතු පිරිහීමක් අපේක්ෂා කෙරේ. බාහිර ණය හැරුණුවිට, යම් දේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය ඉදිරියේදී බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ඉපයීම් පහළ දමනු ඇත.

අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

උද්ධමනය

ගෝලීය මෙහෙයුම් සංදර්භය

පසුගිය වසර හතළිහ තුළ දක්නට නොලැබුණු වේගවත් උද්ධමන වේගයක් කරා ලෝකය ගමන් කරන බව පෙනේ. එක්සත් ජනපදයේ, උද්ධමනය 1982 වසරේ සිට තියුනුම වැඩිවීමක් වාර්තා කරමින් 2022 දෙසැම්බර් වාර්ෂිකව 6.6% වසරක් දක්වා ඉහළ ගියේය. යුරෝපීය කලාපයේ උද්ධමනය 2022 දෙසැම්බර් මාසයේදී 9.2% දක්වා ළඟා විය, එය 1997 දී සුසංයෝගී සංඛ්‍යාලේඛන පැමිණීමෙන් පසු එය ඉහළම අගයයි.

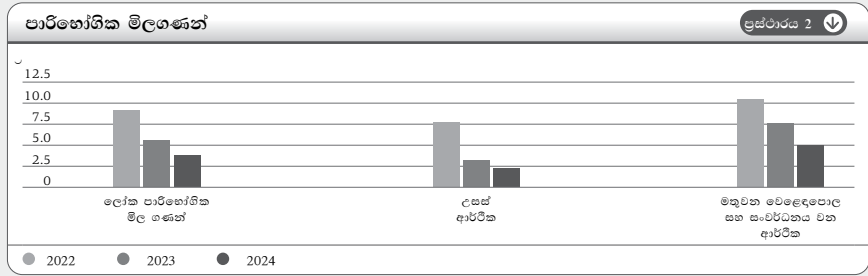
ආර්ථික අවිනිශ්චිතතා සහ අවදානම්වල ඉහළයාම ගෝලීය වර්ධන අපේක්ෂාවන්ට බලපෑම් කර ඇත. පවතින රුසියා - යුක්රේන යුද්ධය යුරෝපයේ ගැස් මිල අඛණ්ඩව ඉහළ යාමට සහ බලශක්ති අර්බුදය ඇති කිරීමට හේතු විය. රුසියාව යුරෝපයේ විශාල කොටසකට සැලකිය යුතු බලශක්තිය සපයන්නෙක් වන අතර රුසියාව සහ යුක්රේනය යන රටවල් දෙක සැලකිය යුතු කෘෂිකාර්මික අපනයනකරුවන්ය. 2022 පෙබරවාරි යුද්ධය ආරම්භයත් සමඟ, ඉන්ධන සහ ස්වභාවික ගැස් යන දෙකෙහි මිල ගණන් වඩාත් වෙනස්වන මට්ටමට පත්ව ඇති අතර, කෘෂිකාර්මික මිල ගණන් වසර මැද තාවකාලිකව ඉහළ ගියේය.

අඛණ්ඩව පවතින ඉහළ සහ වඩා පුළුල් පදනම් උද්ධමනය පොළී අනුපාත ඉහළ දැමීම ඉක්මන් කරවීමට ලොවට මධ්‍යම බැංකු පොළඹවා ඇත. පසුව, උද්ධමනය සංවර්ධිත සහ මතුවන ආර්ථිකයක් යන දෙකෙහිම පහත වැටීම ආරම්භ කර ඇත. හදිසි මිල ගණන් පහත වැටී ඇති නමුත් මධ්‍ය උද්ධමනය ඉහළින් පවතින අතර මධ්‍ය බැංකු ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීමේ ක්‍රියාදාමය නිරත වී සිටී.

බලශක්ති මිල ගණන් බොරු තෙල් මිල ගණන්වල තියුණු පහත වැටීම සමඟ පුළුල් වශයෙන් විස්තාරණය වූ අතර, ස්වභාවික ගැස් හා ගල්අඟුරු මිල ගණන්

2022 හි 3 කාර්තුවේදී අඛණ්ඩව ඉහළ ගියේය. බලශක්ති නොවන මිල ගණන් 2022 හි 3 කාර්තුවේදී පහත වැටුණ අතර ඉන් දුර්වල ගෝලීය වර්ධනය පෙන්නුම් කරමින් ඉල්ලුම අඩුවීම ඇති කරයි. යකඩ මිල ගණන් ද විශාල බිඳවැටීමක් පෙන්වයි. ආහාර හිඟයේ බිය සැහැල්ලු කිරීමත් සමඟ, වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් 2022 හි 3 කාර්තුවේදී පහත වැටුණි. කෙසේ වෙතත්, ආහාර සහ පොහොර මිල ගණන් තිරිඟු සහ පොහොර යන ප්‍රධාන නිෂ්පාදන දෙකක් අතර පවතින යුද්ධය හේතුවෙන් ඉහළ අගයන් හි පැවතුණි.

තවද, ඇ. ඩොලරය ශක්තිමත්වී සමඟ, බොහෝ රටවල ව්‍යවහාර මුදල් අවප්‍රමාණයවීම දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් නියමයන් අනුව ඉහළ වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් වලට හේතු විය. එබැවින්, උද්ධමනය මත බලපෑම විනිවිද යන හුවමාරු අනුපාත විශේෂයෙන් අවප්‍රමාණ විධිමත්යට මුහුණපාන රටවල්වල ගෝලීය වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල අඩුවීමට වඩා ස්ථිරව පැවතිය හැකිය.

මූලාශ්‍රය - ලෝක ආර්ථික දැක්ම යාවත් කිරීම - 2023 අප්‍රේල්, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල

දැක්ම

සාප්‍රයුමට බලපාන ලද සාධක ඉවත්ව යන බැවින් 2023 දී උද්ධමනය වඩාත් සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. IMF විසින් ගෝලීය උද්ධමනය 2023 දී 7% සහ 2024 දී 4.9% වැනි මධ්‍යස්ථ අගයන් ගනු ඇති බවට පුරෝකථනය කරන අතර එය තවමත් වසංගතයට පෙර මට්ටම්වලට වඩා ඉහළ අගයන් වන නමුත් 2022 දී නිරීක්ෂණය වූ 8.7%ට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ අගයකි. 2023 වසර පුරා, දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වඩා අඩු ආර්ථික වර්ධනය ඉල්ලුම පහත දැමූ බැවින් බොහෝ ආර්ථිකයන් හි උද්ධමනය ක්‍රමානුකූලව අඩුවනු ඇති බවට අපේක්ෂා කෙරේ. රුසියාවේ යුක්රේන ආක්‍රමනය වී තිබීමෙන් දැඩි ඉතා කොවිඩ් ප්‍රතිපත්තිය, ග්‍රම වෙළෙඳපොළ දැඩි කිරීම සහ අභිතකර කාලගුණ තත්ත්වයන් කෙටි සහ මධ්‍ය කාලීනව ගෝලීය උද්ධමනය අඛණ්ඩව ඉහළ යාමට හේතු විය. ජීවන වියදම් අර්බුදය සමඟ වඩා ඉහළ පසුබැසීමේ අවදානම 2023 දී ව්‍යාපාර සහ පාරිභෝගිකයින්ට විශාල ගැටළු වනු ඇත.

බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි බලපෑම

උද්ධමන මට්ටම් මැඩපැවැත්වීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වාදෙන ලද මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාරාත්මකව වෙළෙඳපොළ තැන්පතු සහ ණය පොළී අනුපාත සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. සැලකිය යුතු ලෙස මුදල් දැඩිකිරීම, දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොළ තුළ විශාල සහ ස්ථිර ද්‍රවශීලතා හිඟය සහ රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඉපයීම් අසමාන අයුරින් වැඩිවීම වෙළෙඳපොළ පොළී අනුපාත තියුණු ලෙස ඉහළයාමට හේතු විය.

ණය හා අත්තිකාරම්

දැඩිකළ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය 2021 දී 14.5% ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2022 දී 5.7% දක්වා බැංකු ක්ෂේත්‍රයෙහි ණය හා අත්තිකාරම්වල වාර්ෂික වර්ධනය වාර්තා කිරීමට හේතු විය. මුළු ණය හා අත්තිකාරම් 2021 දී අනුරූප කාලසීමාව තුළ වාර්තා කළ රු. ට්‍රි. 10.7ට

සාපේක්ෂව 2022 දී රු. ට්‍රි. 11.3 දක්වා ලඟාවීමට 0.6 කින් වැඩි විය. මේ සඳහා විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ණයවල හුවමාරු අනුපාතය අවප්‍රමාණය වීමේ බලපෑම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

තැන්පතු

කෙසේ වෙතත්, ඉහළ පොළී අනුපාත සමඟින්, බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ තැන්පතු පදනම 18.8%කින් වර්ධනය වූ අතර, 2021 දී පැවති රු. ට්‍රි. 12.9 ට සාපේක්ෂව 2022 අවසානයට රු. ට්‍රි. 15.3 ක් විය. එමෙන්ම අරමුදල් ඉහළ පිරිවැය කාලීන තැන්පතු වල සිට පහළ පිරිවැය තැන්පතු වලට මාරු විය. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ 67.9% ක් සඳහා දායක වන කාලීන තැන්පතු 2022 දී 32.2% ක ශක්තිමත් වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර එය වසර අවසානය වන විට රු. ට්‍රි. 10.4 ක් විය.

දැක්ම

සමස්ථයක් ලෙස, උද්ධමනය පහත වැටීම සඳහා දැක්ම මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයට සහ වඩා පුළුල් ආර්ථික වර්ධනයට සහයවීමේ හැකියාව සමඟ මතු බලාපොරොත්තු වියහැකි බව පෙනී යයි. මේගය අඩුකළ උද්ධමනය පොළී අනුපාතවල අඩුවීමකට හේතු වන අතර එය ණය කළඹ තුළ වර්ධනය ඇති කළ හැකිය. මෙය ව්‍යාපාර සඳහා මෙන්ම නව ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය කිරීමට සහ සිය මෙහෙයුම් පුළුල් කිරීමට අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයින්ට විශේෂයෙන් වාසිසහනයකි.

තවද, උද්ධමනය ලිහිල්වීමත් සමඟ, පාරිභෝගික ක්‍රය ශක්තිය තුළ ඉහළයාමක් අපට දැකගත හැකිය. ජනතාව භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීමට වඩාත් කැමැත්තෙන් සිටීම බැවින් සහ හැකියාව ලැබෙන බැවින් මෙය වඩා ඉහළ වියදම් කිරීමේ හැකියාවකට පරිවර්තනය කරනු ඇත. ඒ අනුව, සමාගම් වර්ධනය වන ඉල්ලුම සපුරාලීමට උත්සාහ ගන්නා බැවින් මෙය ව්‍යාපාර කටයුතු වැඩිවීමකට සහ පුළුල් කිරීමකට මඟ පාදනු ඇත.

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

📍 ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි බලපෑම

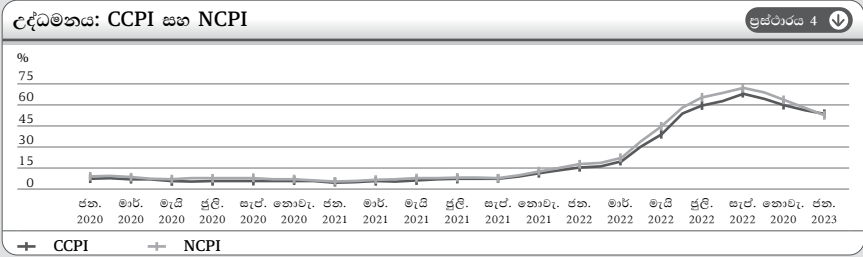
වසර තුළ, සැපයුම් මාර්ග බිඳවැටීම්, පරිපාලන මිල ගැලපීම්, ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය දැඩි ලෙස අවප්‍රමාණයවීම, සහ කොවිඩ් 19 වසංගතය හමුවේ විශාල මූල්‍ය පහසුකම්වල අඩු බලපෑමේ පසුබිම මත අඩු ඉල්ලුම හේතුවෙන් උද්ධමනය වේගයෙන් ඉහළ ගිය අතර, ඓතිහාසිකව ඉහළම මට්ටම කරා ලඟා විය.

ආහාර සහ ආහාර නොවන උද්ධමනය සහ දේශීය ඉන්ධන හා ගෑස් මිලගණන්වල ඉහළ සංශෝධන උද්ධමනය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ දමන ලදී. වඩා ඉහල ගෝලීය වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන්, සැලකිය යුතු ලෙස රුපියලේ අගය අවප්‍රමාණය වීම පිළිබිඹු කරමින් ආනයන උද්ධමනය ද ඉහළ ගියේය. උද්ධමනය අර්ධ

වශයෙන් ඉල්ලුම පදනම් පීඩනයන්ට ආරෝපනය වන අතර වසංගතයෙන් පසු සැලකිය යුතු මූල්‍ය පහසුකම් මගින් තහවුරු කරන ලදී.

උද්ධමනය 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේදී වාර්ෂිකව 69.8% දක්වා මධ්‍යස්ථ වීම සහ 2022 දෙසැම්බර් මාසයේදී අඛණ්ඩව තෙවැනි මාසයටත් අඩුවීමත් සමඟ මගින් ආපසු හැරවීමේ සලකුණු පිළිබිඹු කරයි.

ඒ අනුව ශීර්ෂ උද්ධමනය CCPI (2013=100) අනුව අගය කළ පරිදි පසුගිය වසරේ එම කාලසීමාව තුළ 12.1%ට සාපේක්ෂව 2022 දෙසැම්බර් වාර්ෂිකව 57.2%ක් වූ අතර NCPI මත පදනම් උද්ධමනය ද වසරකට පෙර වාර්තාකළ 14.0% ට අනුව 2022 අවසානයට 59.2% දක්වා ඉහළ ගියේය.

මූලාශ්‍රය - ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව

දැකීම

ශීර්ෂ උද්ධමනය 2023 පළමු අර්ධය තුළ අඩුවීමත් සමඟ උද්ධමනය මැඩලීමේ ගමන්ගතකට විතැන්වීම සහ 2023 අවසානයේදී අපේක්ෂිත මට්ටම් කරා ලඟාවනු ඇති බවට අපේක්ෂා කරමු. උද්ධමන අනුපාතවල පහළ අතට ගැලපීම 2023 තුළ තවදුරටත් සිදුවන බව අපේක්ෂා කෙරේ. මේ සඳහා දැඩි මූල්‍ය සහ පීස්කල් ප්‍රතිපත්ති, දේශීය සැපයුම් තත්ත්වයන් හි අපේක්ෂිත වර්ධනයන් සහ හිතකර සංඛ්‍යා පදනමක බලපෑම සමඟ ගෝලීය වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන්වලට පහසුවෙන් මාරුවීම හේතුවෙන් අඩුකළ සමුච්චිත ඉල්ලුම සහය වේ.

අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

ගෝලීය මෙහෙයුම් සංදර්භය

මූල්‍ය කොන්දේසිවල පවත්නා දැඩි කිරීම තුළින් උවදුරට ලක්වීම වැඩි කරමින් සහ ආයෝජනවලට සහ ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ ප්‍රවාහයන්ට සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය. මෙම වෙනස්වීම් ලෝකයේ බොහෝ රටවලටද බලපාන ලදී. වසංගතයෙන් පසු ආර්ථික වර්ධනය මිල ගණන්වල ඉහළ වැඩිවීමකට හේතු වූ අතර පිරිවැය ස්ථාවර කිරීමට මැදිහත්වීමට අවශ්‍ය විය.

එක්සත් ජනපද ෆෙඩරල් සංවින වසර 15ක් තුළ එහි ඉහළම මට්ටම සලකුණු කළ පොළී අනුපාත 2022දී ඉහත අංශයේ සිට 4% දක්වා ඉහළ ගියේය. මෙම වෙනස්වීම් ලෝකයේ බොහෝ රටවලටද බලපාන ලදී. වසංගතයෙන් පසු ආර්ථික වර්ධනය මිල ගණන්වල ඉහළ වැඩිවීමකට හේතු වූ අතර පිරිවැය ස්ථාවර කිරීමට මැදිහත්වීමට අවශ්‍ය විය. අනුපාත වැඩිවීම ගනුදෙනුකරුවන්ට වැඩිපුර ඉතුරු කිරීමට හේතු වුවද, එය ඉහළ වියදම්වලට මග පාදමින් බරපතල ආර්ථික පහත වැටීමක් ඇති කරයි.

ආර්ථික වර්ධනයේ වේගය අඩු කිරීම සඳහා ණය ගැනීමේ පිරිවැය ඉහළ නංවමින්, පුළුල් බැඳුම්කර වෙළෙඳපොළේ පොලී අනුපාත ඉහළ නැංවීම සඳහා ෆෙඩරල් බැංකුව සිය බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන අවසන් කළේය.

දැක්ම

රුසියා-යුක්‍රේන යුද්ධය තවදුරටත් දික්ගැසෙන බැවින්, උද්ධමනයට තවදුරටත් දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අවශ්‍ය වන අතර කොවිඩ් 19 බිඳවැටීමට ප්‍රතිරෝධී වන පරිදි තවදුරටත් දුර්වලව පවතී.

උද්ධමනය අඩු කිරීමට ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් තවදුරටත් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සාමාන්‍යකරණය කිරීම කිරීමට සමඟ, සියලුම ආර්ථිකයන් කෙරෙහි විවිධ බලපෑම් ඇත. උසස් ආර්ථිකයන් හි වඩා ඉහළ ප්‍රතිඵල සහ ආරක්ෂිත තත්ත්වයන් ප්‍රාග්ධනය පිටතට ප්‍රවාහයවීම සහ මතුවන වෙළෙඳපොළ සහ සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන්ගෙන් ආපසු ගැනීම් දිරි ගන්වයි. මෙය තවදුරටත් එවැනි ව්‍යවහාර මුදල් මත අවප්‍රමාණය වීමේ පීඩන ඇති කරන අතර උද්ධමනය වැඩි කරයි. ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වයන් දැඩි වී ඇති බැවින් වඩා දුර්වල සාර්ව ආර්ථික මූලධර්ම සමඟ මතුවන සහ දේශ සීමා වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයන්ගෙන් ප්‍රාග්ධනය පිටතට යාම සිදුවන බැවින් බාහිර ණය පිරිවැය ඉහළ ගොස් ඇත. දියුණු ආර්ථිකයන් හි මූල්‍ය කොන්දේසි වේගයෙන් දැඩි කර ඇති අතර සමහර නැගිළි වෙළෙඳපොළ පවා දැඩි කර ඇති බැවින් එය උකස් වෙමින් සහ වෙනත් පොලී සංවේදී වියදම් සඳහා බලපාන අතර ගෘහස්ථ සහ ආයතනවල වියදම් කිරීමේ හැකියාව සීමා කරයි. යහපත් පැත්තක් නම්, ශක්තිමත් ශ්‍රම වෙළෙඳපොළවල් සහ ශක්තිමත් වැටුල් වර්ධනය පාරිභෝගික ඉල්ලුම ඉහළ නැංවිය හැකි අතර, සැපයුම් දාම බිඳවැටීම් ලිහිල් කිරීම උද්ධමනය අඩු කිරීමට සහ මූල්‍ය දැඩි කිරීමේ වැඩි අවශ්‍යතාවය සීමා කිරීමට උපකාරී වේ.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි බලපෑම

ඉහළයන උද්ධමනීය පීඩනය මැඩ පැවැත්වීමට සහ උද්ධමන අපේක්ෂාවන් ස්ථාවර කිරීමට, මහ බැංකුව 2022 දී සැලකිය යුතු ලෙස මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය දැඩි කරන ලදී. දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොළේ උග්‍ර ද්‍රවශීලතා හිඟය සහ දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ වේගවත් සම්මතය පිළිබිඹු කරමින්, වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාත කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගියේය.

ඒ අනුව, 2021 අගෝස්තු මූල්‍ය දැඩි කිරීමේ වක්‍රය ආරම්භයේ සිට, මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතවන, සම්මත තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතය (SDFR) සහ සම්මත ණය පහසුකම් අනුපාතය (SLFR) 2022 අප්‍රේල්වල සිදු වූ වඩා විශාල ගැලපීම සමඟ පදනම් ලකුණු 1,000කින් ඉහළ නංවා ඇත. ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත පදනම් ලකුණු 700 කින් වැඩි කරන ලදී. ආර්ථිකය තුළ ඉල්ලුම පදනම් උද්ධමනීය පීඩන ගොඩ නැගීම වැළැක්වීමට සහ හුවමාරු අනුපාතය ස්ථායී කිරීමට අවශ්‍ය වේගයට ලබාදීමට ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත පදනම් ලකුණු 700 කින් වැඩි කරන ලදී. ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතවලට සමගාමීව, ව්‍යවස්ථාපිත සංවින අනුපාතය (SRR) ද 2021 සැප්තැම්බර් සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පදනම් ලකුණු 200 කින් උඩු අතට සංශෝධනය කරන ලදී.

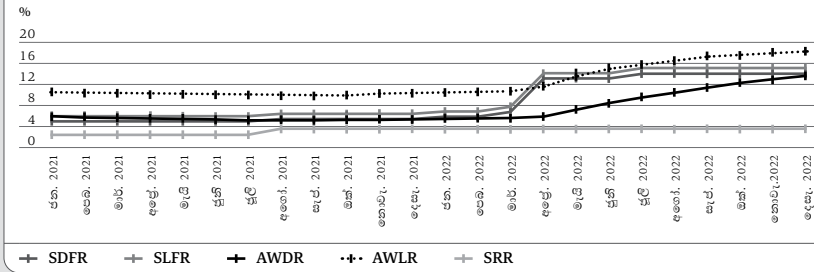
මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ

රට තුළ මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ අහිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අහියෝග රාශියකට මුහුණ දුන්හ. කොටස් වෙළෙඳපොළ වසර තුළ දුර්වල අයුරින් තටයුතු කළ අතර මෙම අහිතකර තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සෘණාත්මක වෙළෙඳපොළ හැඟීම පිළිබිඹු කරයි. කෙසේ වෙතත්, දේශීය රජයේ සුදැකුම්පත් වෙළෙඳපොළ වේගයෙන් වර්ධනය වූ අතර ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ වෙත පිවිසීම අහිමි වුවද රජයට එහි අවශ්‍යතා සඳහා අරමුදල් ලබා ගැනීමට ඉඩ දෙන ලදී. මෙම රජයේ සුදැකුම්පත් මත ඉපයීම් ඉහළ අගයකට ලබා වූ අතර රජය ඔවුන්ගේ හිඟය පියවීමට දේශීය මූල්‍ය කරා රඳා පැවැත්ම වැඩිකිරීම සහ පවත්නා වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් හා ඉහළ ස්වේච්ඡා ණය වාරිකයට මග පාදන ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සම්බන්ධ ගැටළු එයට හේතු විය. දේශීය රජයේ සුදැකුම්පත් මත මෙම ඉහළ ඉපයීම් අනුපාත දේශීය ණයවල තිරසාර මට්ටම පවත්වා ගැනීමේ අහියෝගය තරක අතට පත් කරන ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිපත්ති අනුපාත පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2022	2021
	%	%
SDFR	14.50	5.00
SLFR	15.50	6.00
SRR	4.00	4.00

තැන්පතු හා ණය අනුපාත පස්වාරය 5

මූලාශ්‍රය - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතාව

වෙනස්වන ද්‍රවශීලතාව මුළු වසර පුරාම වෙනස්වෙමින් පැවතියේය. කැලැන්ඩර් වාර්ෂිකව උපරිම වශයෙන් පස් වනවනට SDF සිට LCBS දක්වා සීමා කිරීම සහ දෙන ලද දිනයක SRR වලින් 90% දක්වා SLF සිට LCB දක්වා ලබා ගැනීමේ හැකියාව සීමා කිරීම ඇතුළු ක්‍රියාමාර්ග හරහා මහ බැංකුව විසින් පද්ධතියට ද්‍රවශීලතාවය ඇතුළත් කරන ලදී. එබැවින්, ඉහළ මට්ටමේ ද්‍රවශීලතාව මගින් ආර්ථිකයට සහය වීම සහ උත්පේදනය කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

දැක්ම

මුදල් වෙළෙඳපොළ තුළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු වීම සහ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ගැටළු ලිහිල් වීම හේතුවෙන් දැනට පවතින අධික ලෙස ඉහළ පොලී අනුපාත අනාගතයේදී අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. උද්ධමනය සඳහා ආසන්න කාලීන දැක්මට අනුව, උද්ධමන පීඩනය පාලනය වන තෙක් සාධාරණ ලෙස දැඩි මූල්‍ය තත්ත්වයක් පවත්වා ගනිමින් වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතික පහළට ගැලපිය හැක.

බැංකු සහ බැංකු නොවන අංශයේ ආයතන අතර අයහපත් තරඟකාරිත්වය පිළිබඳ ගැටළුව විසඳීම සඳහා, මහ බැංකුව තැන්පතු වැඩි කිරීම සඳහා ඉහළ පොලී අනුපාත පිරිනැමීමෙන් වැලකෙන මෙන් ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා ඇති අතර මෙය ණයදීමේ අනුපාත ඇතුළුව සියලුම වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතවල අධික ගැලපීම්වලට හේතු වේ. ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් වර්ධනය වන බැවින්, තැන්පතු හා ණය දීමේ පොලී අනුපාත ඇතුළුව වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාත ව්‍යුහය මධ්‍යස්ථ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

තවද, විදේශ විනිමය හුවමාරු අනුපාතිකය තීරණය කිරීම වඩාත් නම්‍යශීලී බවට පත් වන අතර, තරඟකාරිත්වය දිරි ගන්වන මධ්‍ය කාලයේ සිට දිගුකාල සමබරතා මට්ටම් සමඟ පෙල ගැසෙනු ඇත. මෙම වෙනස තුළින් දිගුකාලීනව ආර්ථික වර්ධනයට සහයවීම අපේක්ෂා කෙරේ.

රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළෙඳපොළ

දැඩි ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් මෙන්ම වැඩිකළ අවිනිශ්චිතතාවන් මගින් මහබැංකුවට රජයේ සුරැකුම්පත්වල ප්‍රාථමික විකුණුම්වල මූල්‍යමය පරතර පිරවීම අවශ්‍ය කෙරේ. වෙළෙඳපොළ සහභාගිවන්නන් රජයේ විශාල ණය අවශ්‍යතාවන් සහ ණය ව්‍යුහගත කිරීමේ ගැටළු හා බැඳුණු අවිනිශ්චිතතා මගින් මෙහෙයවන රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වඩා ඉහළ ඉපයීම් තවදුරටත් ඉල්ලා සිටී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඉපයීම් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතවල වැඩිවීමට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ඉහළ මට්ටම දක්වා වැඩි වී ඇත.

භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙළෙඳපොළ ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළ ඉපයීම් ඓතිහාසික මට්ටම් වලට ඉහළ ගිය බැවින් සහ ද්විතියික වෙළෙඳපොළ අද්‍රවශීලව පැවතීම නිසා, මූල්‍ය හා සාර්ව ආර්ථික වර්ධනයන් සමඟ බැඳුණු වීරල ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් අත්විඳින ලදී. එපමණක් නොව, මූල්‍ය අසමතාවයන් විශාලනය වීම සමඟ, ණය ව්‍යුහගත කිරීමේ ගැටළු, උද්ධමන අපේක්ෂාවන් වේගවත් වෙමින්, ආයෝජකයින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා ද ඉහළ වාරිකයක් ඉල්ලා සිටියේය. මේ අතර, හදිසි ඇමතුම් මුදල් වෙළෙඳපොළ තුළ දේශීය බැංකු මත විදේශීය බැංකුවල ප්‍රති පාර්ශවීය අවදානම් තීව්‍ර වූ අතර, මහ බැංකුවේ සම්මත තැන්පතු සහ ණය දීමේ පහසුකම් භාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය මූල්‍ය පද්ධතිය හරහා සුමට අරමුදල් ගලායාමට බලපෑම් කරමින් වෙළෙඳපොළ කටයුතු පහත වැටුණි.

➔ බැංකු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි බලපෑම

දෙනලද ණය සහ තැන්පතු පදනමේ වර්ධනය පුද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණයවල වර්ධනය 2022 දී සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. ණයදීමේ අනුපාතවල තියුණු ඉහළ ගැලපීම් සමඟ, පුද්ගලික අංශයට දෙන ලද ණයවල අඩුවීම පසුගිය දැඩි වක්‍රවලට සාපේක්ෂව දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති චක්‍රය තුළ ඉතා ඉහළය.

මුදල් වෙළෙඳපොළ තුළ අහිතකර ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් හමුවේ විශේෂයෙන් කෙටි කාලසීමාවක් සඳහා ඉහළ පොලී අනුපාතවලට තැන්පතු සේවයේ යෙදවීම බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් තවදුරටත් සිදුකරන ලදී.

තැන්පතු පොලී අනුපාත අනුව, විශේෂයෙන් තැන්පතු පොලී අනුපාත 2022 වසර තුළ ඉහළ ගියේය. බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් පිරිනමන ලද තරඟකාරී සහ වඩා ඉහළ තැන්පතු පොලී අනුපාත මත, තැන්පතු වල පවතින නොගයේ පුළුල්වීමක් නිරීක්ෂණය කර ඇත.

දැක්ම

2022 දී බාධා වූ පුද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය ඉදිරි කාලසීමාවන් තුළ ඉහළ යා හැකිය. එයට වර්ධන ආර්ථික කටයුතු සහ වෙළෙඳපොළ අධික පොලී අනුපාත ලිහිල්වීම හේතු වේ.

පොලී අනුපාත පහත වැටුණ හොත්, ණය සහ අන්තිකාරම් සඳහා ඉල්ලුම තුළ ඉහළයාමක් ඇති විය හැකි අතර තැන්පතු අනුපාත සඳහා ඉල්ලුම පහළ යනු ඇත.

ශුද්ධ පොලී ආන්තිතය තුළ අඩුවීමක් පහළට සිදුවිය හැකි අතර, ඉපයීම්වල සමස්ථ බලපෑම ධනාත්මක වී තිරසාර වර්ධනයට හේතු විය හැකිය.

⊖ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තිය

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

☞ ගෝලීය මෙහෙයුම් සංදර්භය

2022 දී, සියලුම ප්‍රධාන සහ සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන් විසින් පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් කොවිඩ් 19 වසංගතයෙන් ගෝලීය ආර්ථික ප්‍රතිසාධනය සහතික කිරීම මූලිකව අරමුණු කරන ලදී. බොහෝ රටවල් ව්‍යාපාර ගතසේ සහ රාජ්‍ය සොබා පද්ධතිවලට සහයවීම අරමුණ කළ විස්තීර්ණ පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය කරන ලදී.

එක්සත් ජනපදය ඇමරිකානු මුදවාගැනීමේ සැලසුම් පනත 2021 සම්මත කරන ලද අතර එයට පුද්ගලයින්ට, පුළුල්වන විදැකියා ප්‍රතිලාභ, සහ

එන්නත් බෙදාහැරීම සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂාව සඳහා අරමුදල් සඳහා සෘජු ගෙවීම් ඇතුළත්ය.

බොහෝ සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන්, විශේෂයෙන් අප්‍රිකාව සහ ලතින් ඇමෙරිකාව තුළ සීමිත පිස්කල් අවකාශය සහ ඉහළ ණය මට්ටම හේතුවෙන් පිස්කල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සැලකිය යුතු අභියෝගවලට මුහුණ පාමින් සිටී.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල දිගුකාලීන පිස්කල් තිරසාරභාවය සහතික කරමින් ප්‍රතිසාධනයට සහයවන ඉලක්කගත පිස්කල් ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට රටවල්වලින් ඉල්ලා ඇත. රැකියා නිර්මාණය සහ ආර්ථික වර්ධනයට සහයවන හරිත යටිතලපහසුකම් සහ සමාජීය ආරක්ෂාව තුළ ආයෝජනය වැනි ක්‍රියාමාර්ග මෙයට ඇතුළත්ය.

☞ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි බලපෑම

දිගු කාලීනව අඛණ්ඩව පවතින මූල්‍ය අසමතුලිතතාවයන් තිරසාර නොවන රාජ්‍ය ණය මට්ටම්වලට හේතු වී ඇති අතර එය ව්‍යාසනකාරී සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක ඇති කරයි. එබැවින්, රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්ය සාධනය ඉහළ නැංවීමට සහ සාර්ව මූල්‍ය අසමතුලිතතා විසඳීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාබද්ධතා සහ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ මාචනක් රජය ආරම්භ කළේය.

2022 1 අර්ධයේ රජයේ ආදායම් බලමුළු ගැන්වීම විශේෂයෙන් අධිභාර බද්ද, ඉහළ දැමූ වැට් බදු අනුපාත සහ විදුලි සංදේශ බද්ද මගින් සහයවන වාර්ෂික පදනම මත වර්ධනය විය. ඉහළ ගිය දේශීය පොලී අනුපාත, ක්ෂය වූ විනිශ්චය අනුපාත සහ ඉහළ උද්ධමනය මෙන්ම අර්බුදකාරී කාල පරිච්ඡේදය තුළ රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින්ට, විශ්‍රාමිකයන්ට සහ අඩු ආදායම්ලාභීන්ට සහාය වීම සඳහා 2022 මුල් භාගයේ හඳුන්වා දුන් ඇතැම් වියදම් පියවරයන් සමඟ ඒකාබද්ධ වීම රජයේ වියදම් නාමික වශයෙන් ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2021 අනුරූප කාලසීමාවට වඩා 2022 හි 1 අර්ධය තුළ අයවැය ගිණය වැඩි විය.

සාර්ව-ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන යටතේ, ශක්තිමත් මූල්‍ය ඒකාබද්ධ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආදායම සහ වියදම් ක්‍රියාමාර්ග තුළින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත වූ අතර, අනෙකුත් ප්‍රතිසංස්කරණ අතර උපයෝගීතා ලබාදීම සඳහා පිරිවැය-එලදායී මිලකරණ උපායමාර්ග සමඟ රජයට අයත් ව්‍යවසායවල ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමටද නියමිත විය. රජය විසින් ආදායම් බදු වැඩි කිරීමට වෙනත් කරුණු අතර වැට් බදු, විදුලි සංදේශ බදු සහ ආයතනික ආදායම් බදු වැඩි කිරීම සහ පුද්ගල ආදායම් බදු සහනය අඩු කිරීම ඇතුළත් බදු ප්‍රතිසංස්කරණ මාලාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

2022 අප්‍රේල් ණය නැවැත්වීම නිවේදනය කිරීමෙන් පසු, පෙරනොවූ විරූ මට්ටමක් දක්වා ගෙනුම් ලේඛ අර්බුදය ඉහළ යාමෙන් පසු, බැංකු විසින් මුහුණ දුන් විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් උවැසිලතා ගිණය ඔවුන්ට සිය විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් වගකීම් ඉටු කිරීමට නොහැකි වූ බැවින් විශාල විය.

ණය නොගෙවීම හමුවේ ගෝලීය ප්‍රාර්ධන වෙළෙඳපොළ කරා සීමිත ප්‍රවේශය පෙන්නුම් කරමින් 2022 හි 1 අර්ධය තුළ ශුද්ධ පදනමක් මත අයවැය ගිණය දේශීය මූල්‍ය තුළින් අරමුදල් කරන ලදී.

දැකීම

සමස්ථයක් ලෙස, 2023 සහ ඉන් ඔබ්බට ගෝලීය වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සාර්ථකත්වය එලදායී ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීම, අවදානමට ලක්විය හැකි ජනගහනය සඳහා ඉලක්කගත සහාය සහ දිගුකාලීන තිරසාරභාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම මත රඳා පවතී.

සංවර්ධිත ආර්ථිකයන්:

- සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් හි, හරිත යටිතල පහසුකම් සහ සමාජ ආරක්ෂණ ජාලවල ආයෝජනය කෙරෙහි වඩා ඉහළ අවධාරණයක් සමඟ වඩාත් තිරසාර හා දිගුකාලීන අවධානයක් කරා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති යොමු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.
- විශේෂයෙන් කාන්තාවන්, කැරුණයන් සහ වාර්ගික සුළුතර වැනි ආන්තික කණ්ඩායම්වලට අසමානතාවය අවම කිරීම සහ වසංගතයේ සමාජ හා ආර්ථික බලපෑම් විසඳීම අරමුණු කරගත් ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට රටවල්වලට අවශ්‍ය විය හැකිය.
- එවැනි ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම රාජ්‍ය ණය ඉහළ මට්ටමකට ආශන්නුණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සහ උද්ධමනය ඉහළ යාම පිළිබඳ ගැටළු සමඟ සමතුලිත වීම අවශ්‍ය විය හැකිය.

සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන්

- සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් සමාජ හා පාරිසරික අභියෝගවලට මුහුණ දෙන අතරම ආර්ථික තරගකාරීත්වය සහ එලදායීතාව ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගත් ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකිය.
- අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂාව මෙන්ම සමාජ ආරක්ෂණ ජාල සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය තුළ ඉලක්කගත ආයෝජන ආර්ථික ප්‍රතිසාධනයට සහාය වීම සහ අසමානතාවය අවම කිරීම සඳහා තීරණාත්මක විය හැකිය.
- කෙසේ වෙතත්, එවැනි ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළ බොහෝ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන්හි සීමිත මූල්‍ය අවකාශය සහ රජයේ ඉහළ ණය මට්ටම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. සංවර්ධනය සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් අතර සම්බන්ධීකරණ ප්‍රවේශයක් ගෝලීය අභියෝගවලට මුහුණ දීමේදී සහ තිරසාර ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී තීරණාත්මක වනු ඇත.

☞ බැංකු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි බලපෑම

රජය 2020/21 කක්සේරු වර්ෂය සඳහා රුපියල් බිලියන 2 ඉක්මවන බදු අය කළ හැකි ආදායමක් වාර්තා කර ඇති සමාගම් සඳහා අධිභාර බද්දක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එමනිසා, බොහෝ බැංකු තමන්ගේ වඩා ඉහළ ලාභදායීතාව මත පදනම්ව අධිභාර බද්දට වගකිව යුතු විය. රුපියල් මිලියන 120 ඉක්මවන වාර්ෂික පිරිවැටුම ඉක්මවීම මත 2.5% ක සමාජ ආරක්ෂණ දායක බද්ද 2022 අප්‍රේල් 1 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි දෙන ලද වඩා පහළ සීමාවන් අනුව සියලුම බැංකු සඳහා අදාළ වේ. මූල්‍ය සේවා මත වැට් බද්ද 2022 දී 15% සිට 18% දක්වා වැඩි කරන ලදී. (එය පාරිභෝගිකයින් වෙත පැවරිය නොහැක)

දැකීම

බැංකු ක්ෂේත්‍රය අවසානවකට මෙන් 2023 අයවැය යෝජනාවලින් වඩාත් බලපෑමට ලක් වූ අංශවලින් එකක් බවට පත්විය. රඳවාගැනීමේ බදු, සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු, සහ වැඩිකළ ආයතනික බදු අනුපාතය සහ මූල්‍ය සේවා මත වැට් බදු බැංකු අංශයේ ලාභ කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑම් අපේක්ෂා කෙරේ.

තවද, බදු ගැලපීම් විශේෂයෙන් ගෘහස්ථ ක්ෂේත්‍රයෙහි ආර්ථික නියෝජනයන්ගේ ශේඛ පත්‍රය අභියෝගී දුර්වල කරන අතර, එය ණය ආපසු ගෙවීමේ හැකියාවන් අඩු කරන අතර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි වඩා ඉහළ අක්‍රීය ණයවලට මඟ පාදයි. තවද, දුර්වල මූල්‍ය තත්ත්ව සහිත රජයට අයත් ව්‍යවසාය ද බැංකු ඉහළ ණය සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම්වලට නිරාවරණය කරන අතර, රජයේ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකර ක්‍රියාවලිය වඩා අවිනිශ්චිතතාවන් මූල්‍ය ස්ථාවරත්ව ගැටළු වැඩි කරනු ඇත.

දැකීම

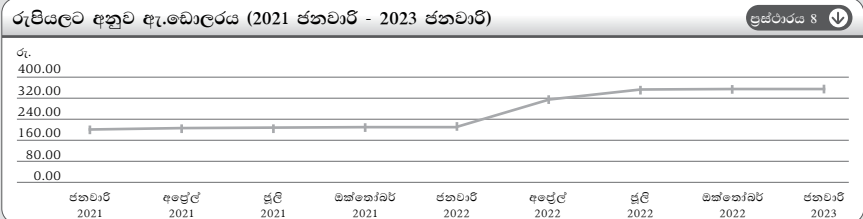
රජය විසින් හඳුන්වා දුන් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම තවමත් මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම පිළිබිඹු කෙරේ.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

මූලාශ්‍රය - ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය

වෙළඳ ගිණුම

විදේශ අංශයේ පීඩනය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික අර්බුදයක් දක්වා වර්ධනය විය. භාණ්ඩවල ඉහළ මිල වෙළෙඳ හිඟය පුළුල් කරමින් ආනයන මිල ඉහළ ගියේය.

2022 දී පළමු වරට අපනයන ආදායම වාර්ෂිකව ඇ.ඩො. බිලියන 13.0 ඉක්ම වූ අතර එය 2021 වසරේ වාර්තා වූ ඉහළම අගයට වඩා 4.9% ක වැඩිවීමකි. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හිතකර විනිමය අනුපාතිකය සහ කාර්මික සහ බණිජ අපනයනවලින් ඉපැයීම් වැඩි වීම හේතු විය. 2022 දී හදිසි නොවන ආනයන සීමා කිරීම සහ 2022 බොහෝ කාලයක් පැවති ද්‍රවශීලතා සංරෝධක සමඟ අඩු ඉල්ලුම් තත්ත්වයන්, ඉහළ තෙල් මිල හමුවේ විනිමය අනුපාතිකයේ සැලකිය යුතු ක්ෂයවීමට ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආනයන වියදම ඩොලර් බිලියන 18.3 දක්වා 11.4% කින් අඩු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය 2021 හි වාර්තා කළ ඇ.ඩො. 8.1 සිට 2022 දී ඇ.ඩො.බිලියන 5.2 දක්වා 2010 සිට අවම මට්ටමට අඩු විය.

සේවක ප්‍රේෂණ

වසරේ අග භාගයේ සැලකිය යුතු ප්‍රතිසාධනය හේතුවෙන්, කම්කරුවන්ගේ ප්‍රේෂණ 2021 දී පැවති ඇ.ඩො.බිලියන 5.5 සිට 2022 දී ඇ.ඩො.බිලියන 3.8 දක්වා ඇ.ඩො.බිලියන 3.8 කින් අඩු විය. වසරේ මුල් භාගය තුළ බැංකු පද්ධතිය සහ මුදල් මාරු කරන්නන් විසින් පිරිනමනු ලබන විනිමය අනුපාතවල විශාල වෙනස්කම් හේතුවෙන් බැංකු පද්ධතිය වෙත සේවක ප්‍රේෂණ අඩු මට්ටමේ පැවතුණි. සැලකිය යුතු අධිප්‍රමාණයකට හේතු වූ 2022 මාර්තු මස මුලදී විනිමය අනුපාතිකයේ ගැලපීම, බැංකු පද්ධතියෙන් පිටස්තර අය සමඟ බැංකු විසින් පිරිනමනු ලබන විනිමය අනුපාත ක්‍රමානුකූලව පෙළගැස්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකු පද්ධතිය හරහා ග්‍රම්කයන්ගේ ප්‍රේෂණ පුනර්ඵලනය කිරීමට උපකාරී විය.

සංචාරක පැමිණීම

සංචාරක පැමිණීම 2019 සිට වැඩිම සංචාරක පැමිණීම් සංඛ්‍යාව වාර්තා වූ 2021 දී පැමිණි 194,495 ට සාපේක්ෂව 2022 දී 719,978 ක් වාර්තා වී ඇත. ඉන්දියාව, රුසියාව, එක්සත් රාජධානිය, ජර්මනිය සහ ප්‍රංශය 2022 දී ඉහළම සංචාරක වෙළඳපොළවල් ලෙස පැවතුණි. සංචාරක කර්මාන්තය තුළ ඉපැයීම් 2021 දී වාර්තා කළ ඇ.ඩො. 507.0 සාපේක්ෂව 2022 දී ඇ.ඩො. 1.1ක් විය.

මූල්‍ය ගලායීම

2022 තුළ රාජ්‍ය සුදකුම්පත් වෙළෙඳපොළේ විදේශ ආයෝජන ඇ.ඩො. මිලියන 51ක සමුච්චිත ශුද්ධ ගලා එමක් වාර්තා කළේය.

මේ අතර සමුච්චිත පදනමක් මත, කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළ (CSE), ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු ඇතුළුව, 2022 තුළ ඩොලර් මිලියන 182 ක ශුද්ධ විදේශ ආයෝජන ගලා එමක් වාර්තා කර ඇත.

සීමිත ගලා එම් තිබියදීත්, මූල්‍ය ගිණුමෙන් පිටතට ගලායාම ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. තවද, 2022 අප්‍රේල් 12 දින ණය නොගෙවීම් ප්‍රකාශ කිරීමට පෙර 2022 මුල් භාගයේදී ISB කල්පිරීම ඇතුළුව සැලකිය යුතු බාහිර ණය සේවා ගෙවීම් සිදු කරන ලදී.

ගෙවුම් ශේෂ හා දළ නිල සංචිත

ශුද්ධ ජාත්‍යන්තර සංචිතවල වෙනස තියෝජනය කරමින් ගෙවුම් ශේෂයේ (BOP) සමස්ත ශේෂය, අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 2022 තුළ කැපී පෙනෙන හිඟයක් වාර්තා කර ඇත.

සීමිත විදේශ විනිමය ගලා එම මධ්‍යයේ දළ නිල සංචිත උපයෝගී කර ගනිමින් අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා අර්ධ මූල්‍යකරණය අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, මූල්‍ය ගිණුමට ගලා එම අඩුවීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ වෙත ශුද්ධ අලෙවිය සහ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ණය සේවා ගෙවීම් හේතුවෙන් 2021 අවසානයේ වාර්තා කරන ඇ.ඩොලර් බිලියන 3.1ට සාපේක්ෂව 2022 දෙසැම්බර් අවසානය වන විට ඇ.ඩොලර් මිලියන 1.9 දක්වා දළ නිල සංචිත ක්ෂය වීමට හේතු විය. මෙයට විනයේ මහජන බැංකුවේ swap පහසුකම් ඇතුළත් වූ අතර එය ඇ. ඩොලර් බිලියන 1.4 කට පමණ සමාන වේ. උපයෝගීතාව පිළිබඳ කොන්දේසි වලට යටත් වේ.

දැකීම

ඉදිරි කාලය තුළ අපනයන හා ප්‍රේෂණ හරහා විදේශ විනිමය ඉපැයීම් සුමටව ගලායාම වටා ගෝලීය වෙළඳපොළේ මන්දගාමී වර්ධනය සහ අවිනිශ්චිතතාවයන් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බාහිර තත්ත්වයට බලපෑ හැකිය. තවද, එවැනි විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා අවදානම් ඇති වුවහොත්, එය දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළේ විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය.

⊖ බැංකු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි බලපෑම

විදේශීය ගලායීම
විදේශ විනිමය ගලා එන මාර්ග මැඩපැවැත්වීම සඳහා ප්‍රේෂණ වෙනස් කිරීමක් පෙන්නුම් කරමින් මුළු වාර්ෂික ප්‍රේෂණ ගලා එම අඛණ්ඩව අඩුවීමෙන් පැවතුණි.

අඛණ්ඩ අවප්‍රමාණයවීම ද මුදල් පිළිබඳ අඩු විශ්වාසය සහ සීමිත විදේශ විනිමය ගලා එමකට හේතු විය. මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද දැඩි විදේශ විනිමය පාලනයන්, සහ අතිවාරය නැවත ගෙන්වා ගැනීම සහ පරිවර්තනය කිරීම හමුවේ වෙළෙඳපොළ විශ්වාසය අහිමි වීම විශේෂයෙන්ම විධිමත් මාර්ග හරහා ශ්‍රී ලංකාව වෙත අපනයන ඉපැයීම් සහ ප්‍රේෂණ ආකර්ෂණය කර ගැනීමට අහියෝග කර ඇත.

විදේශීය විනිමය ද්‍රවශීලතාව

නැවුම් ප්‍රාග්ධන සහ මූල්‍ය ගලා එම නොමැතිවීම තුළ, විදේශ විනිමය ගලා එම (අපනයන සහ ප්‍රේෂණ) අතිවාරය පරිවර්තනය සහ ආනයන ප්‍රමුඛතාවය සහ සලාකනය ඇතුළුව දැඩි විදේශ විනිමය පියවර පනවන ලදී. බැංකු පද්ධතිය තුළ ක්ෂය වූ ශුද්ධ විදේශ වත්කම් ආර්ථික කටයුතු සඳහා විදේශ විනිමය අවශ්‍යතා සඳහා ඇති ඉල්ලුම සපුරාලීමේ අහියෝගවලට හේතු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වරින් වර ඉන්ධන, ගෑස්, කිරිපිටි සහ කිරිගු පිටිවල හිඟය බරපතල සමාජ-ආර්ථික බාධා ඇති කළේය.

තවද, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතා හිඟය උග්‍රවීම අවප්‍රමාණයවීමේ පීඩනයන්ට හේතු වූ අතර, 2022 මාර්තු මස මුලදී විනිමය අනුපාතිකය තීරණය කිරීම තුළ වැඩි තමාගිලි බවක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය විය. එය විනිමය අනුපාතිකයේ සැලකිය යුතු අවප්‍රමාණයකට කුඩු දුන් අතර රුපියල අනුව බැංකුවල ශේෂ පත්‍රවල සැලකිය යුතු ගැලපීමකට හේතු විය.

වෙළෙඳ මූල්‍ය

ආනයනකරුවන්ට භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේ හැකියාව සීමා කරමින් විදේශ විනිමය (FX) හි උග්‍ර හිඟය හේතුවෙන් වෙළෙඳ මූල්‍ය ව්‍යාපාරයට සෘණාත්මක ලෙස බලපෑවේය. බැංකුවල විවිධාකාර සහ ගනුදෙනු ප්‍රමාණය යන දෙකෙහිම අඩුවීමක් දක්නට ලැබිණි. එවැනි බැංකු භාණ්ඩවල ස්වභාවය මත පදනම්ව ආනයනය සඳහා පහසුකම් සැලසූ අතර, බාහිර ගෙවීම් සඳහා ඇති ඉල්ලුම පවතින මුදල් තොගය ඉක්මවාගිය බැවින් ආනයන සලාක කිරීමට බල කෙරුණි. බැංකු මාර්ග හරහා අත්‍යන්තර ප්‍රේෂණ ඉහළ යාමේ අපේක්ෂාව ශාස්තු මත පදනම් ආදායම වර්ධනයට හේතු විය හැක.

විදේශ විනිමය අනුපාතවල ස්ථාවරත්වය ව්‍යාපාර සහ ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය වැඩි කිරීම මගින් වෙළඳ කටයුතු ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වේ. මීට අමතරව, විනිමය අනුපාතවල ස්ථාවරත්වය අඩු අවදානමක් පෙන්නුම් කරන බැවින් විදේශ ආයෝජන සඳහා වඩාත් ආකර්ශනීය ගමනාන්තයක් බවට ඊට පත් කළ හැකිය.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලියට බලපෑම්

බැංකු සඳහා, පවතින අවිනිශ්චිත ආර්ථික පරිසරය "දැඩි ලෙස අහිතකර" තත්වයක් යටතේ ඉපැයීම් වර්ධන විභවයන් කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත. ප්‍රධාන අවදානම් අතරට ණය සහ අන්තිකාරම්වල අඩු වර්ධනය විශේෂයෙන් නිශ්ශබ්ද සිල්ලර ණය; ආයතනික ආයෝජනය නොකිරීම සහ අඩු ගනුදෙනු පරිමාව ආදායම් වර්ධනයට අහිතකර ලෙස බලපෑම, පොලී අනුපාත ඉහල යාම හේතුවෙන් අක්‍රීය ණය වැඩිවීම, රැකියා අහිමිවීම් ආයතනික පැහැරහැරීම් ඇතුළත් වේ.

➔ අවදානම් සහ අවස්ථා

අපගේ අවදානම්		අපගේ අවස්ථා
<ul style="list-style-type: none"> රටේ පීඩාවට පත් සාර්ව ආර්ථික පරිසරය ක්ෂේත්‍රය පුරා ණය පොත්වල ලාභදායීත්වය තවදුරටත් අඩු කරනු ඇත. කෙටි කාලීනව අඩු පොලී අනුපාත යටතේ ණය දීමෙන් යම් පාඩුවක් බැංකුව අවබෝධය කර ගැනීම. 	<ul style="list-style-type: none"> වැඩි වූ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතවලට අනුව ණය කළඹ නැවත මිල කිරීමත් සමඟ ණය ගෙවන්නන් මුහුණ දෙන දුෂ්කරතා. 	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපාරික විශ්වාසය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම සහ ගනුදෙනුකාර විශ්වාසය ක්‍රමානුකූලව ගොඩනැංවීම වැනි සාර්ව ආර්ථික තත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට සහාය විය හැක.
<ul style="list-style-type: none"> Fitch සහ S&P යන ආයතන දෙක විසින් ස්වෛරී ශ්‍රේණිගත කිරීම පූර්ව-කොවිඩ්-19 මට්ටම්වල සිට පැහැරහැරීමේ තත්වයට පහත හෙළීම නව විදේශ අරමුදල් වෙත ප්‍රවේශය අවදානම්වීම. 	<ul style="list-style-type: none"> ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය මත පීඩනය කළමනාකරණය කිරීම සහ ගනුදෙනුකාර පැහැර හැරීම කළමනාකරණය කරමින් ගනුදෙනුකරු වෙත බර පැවරීම තුලනය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ කළඹේ වර්ධන අපේක්ෂාවන් නැවත ඇගයීම සහ අභියෝගාත්මක මෙහෙයුම් පරිසරයක් තුළ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව නැවත ස්ථානගත කිරීම.
<ul style="list-style-type: none"> ඉහළ උද්ධමන මට්ටම් හේතුවෙන් වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය මත සැලකිය යුතු පිරිවැය පීඩනයන් සහ උග්‍රවන පීඩනයන්. 	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථායීතාවය, නුබුන්වත්ඛව, විවක්ෂණශීලී අවදානම් කළමනාකරණය පවත්වා ගැනීම සහ ගනුදෙනුකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> අනාගතයේ දී විවෘත වන වාසිදායක අවස්ථාවන්ට අනුවර්තනය වීම.
<ul style="list-style-type: none"> ඉහළ උද්ධමන මට්ටම් මැඩ පැවැත්වීමට මහබැංකුව විසින් ප්‍රතිපත්ති අනුපාත ඉහළ දැමීමත් සමඟ ණය පොතට සාපේක්ෂව තැන්පතු වේගවත් වේගයකින් ප්‍රතිමිලකරණය වන බැවින් සැලකිය යුතු ඉපැයීම් පීඩනය. 	<ul style="list-style-type: none"> දුර්වල ආර්ථික පරිසරය හේතුවෙන් සමාජ අසහනය මධ්‍යයේ දුර්වල සේවා සැපයීම. 	

කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම

කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම

කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම

කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම

2021ට සමානව සිටීම

➔ අවදානම අවම කිරීමට සහ අවස්ථා මත ප්‍රාග්ධනනීය කිරීමට ප්‍රවේශය

- අවදානම් ඇති වන විට ඒවා හඳුනා ගැනීම සහ අවම කිරීම සඳහා ගෝලීය සහ කලාපීය වර්ධනයන් අධීක්ෂණ ඇගයීම මත පදනම්ව අවදානම් උපාය මාර්ගය සහ රුචිය නියාමනය සහ කළමනාකරණය
- බාහිර හා අභ්‍යන්තර සාධක කිහිපයක විභව ප්‍රතිඵල ඇගයීමට ක්‍රියාදාම භාවිතා කිරීම
- අවදානම් අඩු කිරීමේ උපාය මාර්ග ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවිනිශ්චිත ආර්ථික දැක්ම මගින් ඉදිරිපත් කරන අවදානම නියාමනය කිරීම
- විවිධාංගීකරණය සහ වෙළෙඳපොළ සංවර්ධනය ඉදිරියට ගෙන යාමට ව්‍යාපාර සංවර්ධන උපාය මාර්ග සහ ව්‍යාපාර අවස්ථා බිහි කිරීම

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ ක්‍රියාත්මක පාලනය

අපගේ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව කෙරෙහි පෙර නොවූ විරූ ආර්ථික හා සමාජ-දේශපාලන අර්බුදයේ බලපෑම, විශේෂයෙන්ම ආදායම් උත්පාදන හැකියාව සහ ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනය සහ ද්‍රවශීලතාව පවත්වා ගැනීම සම්බන්ධ අවදානම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමීපව පරීක්ෂා කරන ලදී. ආර්ථික බලපෑම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2023 සිට 2025 දක්වා කාලය සඳහා සංශෝධිත උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම සහ 2023 වාර්ෂික අයවැය අනුමත කර ඇති අතර, එම සැලැස්මේ පසුකාලීන සංශෝධන අධීක්ෂණය කිරීම දිගටම කරගෙන යනු ඇත.

ප්‍රධාන සහ ඉහළ අවදානම් ප්‍රදේශ සම්පූර්ණයෙන් තක්සේරු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවට (BIRMC) වැඩිකළ වාර්තා සංඛ්‍යාවක් සඳහා ඉඩ ලබා දුන්නේය. තවද, මෙම අවදානම් මත සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් අලාභ, වංචා අවදානම්, කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග සහ ආශ්‍රිත පාලනයන් වැඩිදියුණු කිරීමට ගන්නා ලද පියවර සමීපව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී භාවිතා කළ කළමනාකරණ උපකල්පන, ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රම සහ විනිශ්චයන් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

➔ අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

ආර්ථික, සමාජ හා දේශපාලන අවිනිශ්චිතතා හමුවේ ව්‍යාපාර ඔරොත්තුදීම

ජනතාව

ලාභය

සංදර්භය/විස්තරය	භූ දේශපාලනය සහ ඒ ආශ්‍රිත අස්ථාවරත්වය, රටේ ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන ව්‍යාධිවරණය තුළ ඇති සංකීර්ණත්වය සහ අපැහැදිලි බව සමාජීය හා ආර්ථික වශයෙන් කඩාකප්පල්කාරී තත්ත්වයන් නිර්මාණය කරන අතර මෙහෙයුම් සන්දර්භය සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කිරීම, ප්‍රවණතා වේගවත් කිරීම සහ බැංකුවේ ව්‍යුහාත්මක ගැටළු ඉස්මතු කිරීම සිදු කරයි.
එය වැදගත්වන ආකාරය	ඕනෑම ප්‍රධාන ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන බිඳවැටීම් නිසා අපගේ නිෂ්පාදන සහ සේවා සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩුවීමටත්, අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා වියදම් කිරීමේ බලය අඩු කිරීමටත්, අපගේ ලාභදායීත්වයට සහ මුදල් ප්‍රවාහ උත්පාදනයට බලපානු ඇත. බාධාරහිත සේවය, දුරදර්ශී අවදානම් කළමනාකරණය සහ ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන තත්ත්වයක් තුළින් අපගේ තරඟකාරීත්වය සහ බැංකුවේ විශ්වසනීයත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීමට එය අපව පොලබවයි.
වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	ආර්ථික සංකෝචනය, ඉහළ විරැකියා මට්ටම්, මුදල් අස්ථාවරත්වය, ද්‍රවශීලතා පීඩනය වැඩිවීම, සමාජ නොසන්සුන්තාව වැඩිවීම, ඉහළ පරිපාලන වියදම්, උද්ධමනය, සාර්ව ආර්ථික මූලධර්ම දුර්වල කිරීම, වර්ධනයට හා ආයෝජනයට බාධා කිරීම වැනි සාධක ණය දීම සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු කරන අතර ව්‍යාපාර කිරීමේ පිරිවැය සහ ගනුදෙනුකාර පැහැර හැරීම වැඩි කළ හැකිය.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> ආර්ථිකය, අංශ-විශේෂිත, කලාපීය සහ ගෝලීය දේශපාලන සිදුවීම් ඇතුළුව දේශීය හා ගෝලීය තත්ත්වයන් නියාමනය කිරීම. සක්‍රීය අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ග තුළින් බාහිර හා අභ්‍යන්තර ධාවකවලින් පැන නගින උපායමාර්ගික, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහ ව්‍යාපාරික අවදානම් අවම කිරීම. ආයතනික සැලසුම්කරණය සහ අයවැයකරණ උපාය ගලපා ගැනීමට සහ ප්‍රාග්ධනය නැවත ප්‍රමුඛතා කිරීමට නමාශීලී බව ලබා දේ. පවතින තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීම සඳහා මූලික කළඹ ස්ථානගත කිරීම මෙන්ම වියහැකි අනාගත අවස්ථා වලට අනුගත වීම. පවතින ක්‍රියාදාම සැලසුම් කිරීම මගින් සහායලබන උපායමාර්ගික ඉලක්ක සමඟ පෙලගැසී අවධානයට ලක් වූ සහ තෝරා ගත් ආයෝජන. ආර්ථික දුෂ්කරතා විසඳීම සඳහා මුලපිරීම්වලට සහාය වීම සඳහා රජය, ප්‍රජාවන් සහ ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ සක්‍රීයව සම්බන්ධ වීම. උපායමාර්ගික සහ මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති නිසි ලෙස සැලසුම් කර, ක්‍රියාත්මක කර, සහ සමීපව නියාමනය කරන බවට සහතිකවීම. 2023 සහ ඉන් ඔබ්බට ඉදිරි දැක්මට ප්‍රතිචාර වශයෙන් අවදානම් රූචිය සැකසීම සඳහා ගතික ප්‍රවේශයක් පවත්වා ගැනීම.
අවදානම් වර්ගය ²	මූල්‍ය, මෙහෙයුම්, වෙළෙඳපොල, ණය
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය

1 වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම: වැඩිවිය/නැගිටන/ස්ථාවර/ අඩුවිය.
 2 අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොල, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාමය.
 3 කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවනතා

මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ ලාභදායීතාව

ලාභය

සංදර්භය/විස්තරය	ආර්ථික හා මූල්‍ය ආරාධුල් සහිත කාලවලදී අපගේ මූල්‍ය ශක්තිය ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ ප්‍රතිවක්‍රීය භූමිකාවක් ඉටු කිරීම
එය වැදගත්වන ආකාරය	මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ ලාභදායීත්වය අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීමට සහ අපගේ ව්‍යාපාරය කෙටි, මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීනව වර්ධනය කරන ප්‍රධාන සක්‍රියකරුවන් වෙති.
වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> අවිනිශ්චිතතාවය හේතුවෙන් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් වත්කම් මිලෙහි (විනිමය අනුපාත, පොලී අනුපාත, දේපල සහ කොටස්) වෙනස්වීම්, ඉලක්කගත වර්ධනය සහ ද්‍රවශීලතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අපගේ හැකියාව කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපාන අතර වත්කම් අගයන් අඩුවීමට හේතු විය හැක. වත්කම් මිලෙහි අස්ථාවරත්වය වැඩිවීම, ප්‍රතිමිලකරණ අවදානම හේතුවෙන් වත්කම්වල ඉපැයීම් ධාරිතාවයට බලපෑ හැකිය. ස්කන්ධ කළඹ ආයෝජනයේ මිලගණන්, ස්ථාවර ආදායම් කළඹ (රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කර ඇති තැන්පතු වලින් 60%) සහ මුදල් වෙළෙඳපොළ කළඹ ප්‍රතිමූල්‍යකරණ අවදානමක් සමග අඩු වී ඇත. වෙළෙඳපොළ වර්ධනය එකතැන නැවතීම මත ආදායම් උත්පාදනය කෙරෙහි ඇති බලපෑම. උද්ධමන තත්ත්වයන් වැඩි වීම හේතුවෙන් මෙහෙයුම් සහ අනෙකුත් වියදම් වැඩි වීම. ගනුදෙනුකාර ගෙවීම් පැහැර හැරීම් හේතුවෙන් ඉහළ ණය නිරාවරණය. බැංකු පනතේ සීමාවන් සමග අඩු ආදායම් විවිධාංගීකරණය සහ ප්‍රතිමූල්‍යකරණ අවදානම්. ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් සහ ණය මූල්‍යකරණය කෙරෙහි ඒවායේ බලපෑම.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> දැඩි හා ගනානුගතික ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකභාවය සහ ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය. තිරසාර පිරිවැය-සම්පීඩනය සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව. සුපරීක්ෂාකාරී අයවැයකරණය, පුරෝකථනය කිරීම සහ ක්‍රියාදාම විශ්ලේෂණය. ගනානුගතික කළඹ විවිධාංගීකරණය හරහා විවිධාංගීකරණය වූ ආදායම් මාර්ගවල ශක්‍යතා අධ්‍යයනය. සියලුම ආයෝජන සඳහා ණය අවදානම් තක්සේරුව සහ අඛණ්ඩතාව නිසි කඩිසරකම. නව ව්‍යාපාර සංවර්ධන මූලපිරීම් ආදායම් උත්පාදන හිත පරතරය පියවයි. ඉහළ ණය අවදානම් නිරාවරණයක් සහිත ගනුදෙනුකරුවන් අඛණ්ඩව නියාමනය කිරීම. බහුවිධ ක්‍රියාදාම තුළින් ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන සමබර කළඹක් තබා ගැනීමෙන් අපගේ ශේෂ පත්‍රය ශක්තිමත් කිරීම.
අවදානම් වර්ගය ²	මූල්‍ය, මෙහෙයුම්, වෙළෙඳපොළ, ණය
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය

¹ වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම: වැඩිවිය/නැගීඑන/ස්ථාවර/අඩුවිය

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම

බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය

බලපාන ලද මූලික UN SDGs

ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

අදාළ GRI සහ සීමා

201 ආර්ථික කාර්යසාධනය - අභ්‍යන්තර හා බාහිර
202 වෙළෙඳපොළ පැවැත්ම
203 වකු ආර්ථික බලපෑම - බාහිර

බලපාන ලද ද්විතියික UN SDGs

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

2 ජනවිකාශවල වෙනස්වීම සහ වැඩ ලෝකය පරිනාමනය

මෑත වසරවල ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවිකාස ව්‍යුහයේ සංසංක සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වෙමින් පවතී. ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන ගැටළු වැනි සාර්ව බලවේග, ඩිජිටල් පරිනාමය, සෞඛ්‍යය සහ වසංගත ගතිකත්වය වර්ධනය වීම, සහ නිපුණතා හිඟකම සිය ව්‍යාපාර ආකෘතීන් සහ පුද්ගල භාවිතයන් ගැන නැවත සිතා බැලීමට ආයතනවලට අභියෝග කරයි.

➔ වයස්ගත ජනගහනය වැඩිවීම

වඩා අඩු ආර්ථික වර්ධන අනුපාත හේතුවෙන් විශේෂිත අභියෝගවලට මුහුණ දෙන සංවර්ධනය වන රටවල් සමඟ ගෝලීය වශයෙන් වැඩිහිටි ජනගහනයේ අනුපාතය වැඩි වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාව යනු දැනට සහ අනාගත ප්‍රක්ෂේපණයන්හි අන්තිදිග ආසියාවේ වැඩිම වැඩිහිටි ජනගහනයක් සිටින, ශිෂ්‍යයෙන් වැඩිවන වැඩිහිටි ජනගහනයක් සහිත සංවර්ධනය වන රටකි. 2000 සහ 2030 අතර ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය වයස අවුරුදු 26.9 සිට 39.2 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය වයස්ගත වෙමින් පවතින අතර, අනෙකුත් බොහෝ සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන්ට වඩා ඉක්මනින් වයසට යනු ඇත, වැඩ කරන වයසේ ජනගහන කොටස අඩු වෙමින් පිරමීඩයක සිට කුළුණක හැඩයට මාරු වෙමින් පවතී. 2030 වන විට වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයේ නිරපේක්ෂ සංඛ්‍යාව ද පහත වැටෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

➔ මෑතකාලීන බුද්ධි ගලනය

2022 දී, ඉහළම වෙනසක් වාර්තා කරන පුහුණු ශ්‍රමිකයන්, නුපුහුණු ශ්‍රමිකයන් සහ ගෘහ සේවිකාවන් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවෙන් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්වීම් 2021 අනුරූප කාල සීමාවට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. (2021 දී 122,264 සිට 2022 දී 311,056), රට මුහුණ දී සිටින ආර්ථික, සමාජීය සහ දේශපාලන අර්බුදය මෙම ප්‍රවණතාවයට හේතු විය හැක. මීට අමතරව, ශ්‍රී ලංකා රජය "පිටරට වැඩකරු" වැඩසටහනක් දියත් කරන ලද අතර, ඔවුන්ගේ විදේශ ඉපැයීම්වලින් කොටසක් ඔවුන්ගේ නමින් පිහිටුවා ඇති ශ්‍රී ලංකා බැංකු ශිෂ්‍යමක තැන්පත් කළ යුතුය ණය කොන්දේසිය සමඟ රාජ්‍ය සේවකයින්ට වසර පහක් වැටුප් රහිත නිවාඩු මත විදේශයන්හි සේවය කිරීමට

ඉඩ සලසයි. කෙසේවෙතත්, පුහුණු ශ්‍රමිකයින්ගේ අධික පිටතට ගලායාම හේතුව පසුපස සම්බන්ධතා හැකිලීම ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිසාධන උත්සාහයන්ට සෘණාත්මකව බලපානු ඇත.

➔ මානව ප්‍රාග්ධනය තුළ පරිනාමය හැඩගස්වන වෙනත් සාර්ව බලකායන්

පෙර නොවූ විරූ කාලවලදී පවතින අවිනිශ්චිතතාවය සහ අස්ථාවරත්වය සහිත පසුගිය වසර දෙක තුළ මිනිසුන් වැඩ කරමින් සිටි ආකාරයෙහි මූලික වෙනසක් ආයතනවල විශේෂයෙන් මූල්‍ය සේවා තුළ මානව ප්‍රාග්ධන න්‍යාය පත්‍රයට දිගටම බලපෑම් කරයි. අපි අනාගත වැඩ ලෝකය නැවත සිතන විට ගෝලීය ප්‍රවණතා සේවා ස්ථාන සහ ශ්‍රම බලකායේ ඉල්ලීම් සහ භාවිතයන් හැඩගස්වමින් සිටී.

මෙම දැනටමත් අභියෝගාත්මක සංදර්භය තුළ බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ දක්ෂතා පිළිබඳ යුද්ධය වෙනස් වෙමින් පවතී.

බුද්ධිමත් ස්වයංක්‍රීයකරණය මගින් සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කරන අතරම, එය තාක්ෂණ කුසලතා සඳහා ඇති ඉල්ලුම තීව්‍ර කර ඇති අතර, තාක්ෂණ සමාගම්වල දැඩි තරඟකාරීත්වය නිරෂාත්මක සහ හිඟ දක්ෂයින් බඳවා ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් බැංකු මත පීඩනයක් ඇති කර ඇත.

සේවක යහපැවැත්මට සහ ඵලදායීතාවයට සහාය වෙමින් ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන් සපුරාලීම සඳහා ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් අස්ථිරව සහ අනුවර්තනය වීමට සිදුව ඇත. රැකියා අපේක්ෂාවන්හි පරම්පරා වෙනස්කම් සහ අවිනිශ්චිත සහ බදුකරණ සන්දර්භයක් තුළ ජනවිකාස මාරු කිරීම ඉහළ පිරිවැටුමකට හේතු විය හැක. ගෝලීය වශයෙන්, "මහා ආක්‍රමණය" ලෙස නම් කර ඇති මෙම ප්‍රවණතාවය සමඟ සෑම තැනකම ව්‍යාපාර බිඳ වැටෙමින් සේවකයින් වාර්තාගත වේගයකින් තම රැකියාවෙන් ඉවත් වීමට වීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර ඇත.

වැඩ ලෝකය හැඩ ගස්වන සාර්ව බලකායන්	මානව ප්‍රාග්ධනය තුළ බලපාන ලද පරිනාමය
<ul style="list-style-type: none"> පාරිභෝගික අපේක්ෂාවන් සහ කොවිඩ්-19 කෘත්‍රීම බුද්ධිය සහ උසස් දත්ත විශ්ලේෂණ වැඩිපුර යොදා ගැනීම වැනි ඩිජිටල් පරිවර්තන සඳහා අවශ්‍යතාවය වේගවත් කර ඇත. "ඩිජිටල් තරඟයක්" නව තාක්ෂණ කුසලතා සහ තාක්ෂණ කුසලතා හිඟය අඛණ්ඩව මතුවීමට හේතු වේ. විවිධ කොවිඩ්-19 ප්‍රභේද සහ රැළි 2024 දක්වා පැවතිය හැකිය. විශාල සමාජ අසමතුලිතතා, ආදායම් අසමානතාවය, දරිද්‍රතාවය සහ ඉහළ තරුණ විරැකියාව රට තුළ පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන හා ආර්ථික අස්ථාවරත්වය සහ සිවිල් නොසන්සුන්තාව. ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රම බලකාය තුළ ජාතිය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ නියෝජනයෙහි විෂමතාවය පවතී. 	<ul style="list-style-type: none"> ශාරීරික හා මානසික යහපැවැත්ම කෙරෙහි අවධානය. කඩිසර සහ බහුවිධ චිත්‍ය සඳහා අවශ්‍යතාවය. සමාජ වගකීම, යුක්තිය, නිරසාරභාවය සහ වර්තමාන ගැටළු සම්බන්ධයෙන් සේවා යෝජකයින් පිළිබඳ අපේක්ෂාවන්. ස්ථිර ශ්‍රම බලකාය අඩු කිරීම සහ ඩිජිටල් ස්වයං සේවා ඉහළ යාම. වේගවත් කුසලතා යල්පැනීමට කඩිසර කුසලතා සැලසුම් කිරීම සහ ජීව කාලය ඉගෙනීමේ කැපවීම අවශ්‍ය වේ. සම්බන්ධතාවය සහ අරමුණු සහිත සහ වර්ධනයට නැඹුරු ශ්‍රම බලකායක් අපේක්ෂා කිරීම. නිපුණතා හිඟකම, විගමනය සහ ප්‍රත්‍යාස්ථ ශ්‍රම බලකායක් සඳහා ඇති ඉල්ලුම. දත්ත සැකසීම මගින් බල ගැන්වෙන ඒකාබද්ධ කුසලතා භාවිතයන්. දෙමුහුන් වැඩ ආකෘතිය සහ විවිධත්වය, සමානාත්මතාවය සහ ඇතුළත් කිරීමේ උත්සාහයන් වැඩි කිරීම.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➤ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය මත බලපෑම්

සමාජයේ ජන විකාශනය රටක ආර්ථිකය, ඉකුරුම්, ආයෝජන, ණය සහ සේවා සැපයීම කෙරෙහි කල්පවන්තා බලපෑමක් ඇති කරයි. ජන විකාශන වෙනස්කම් පාරිභෝගිකයින්ට පිරිනමන නිෂ්පාදන සහ සේවා, බෙදාහැරීමේ මාර්ග සහ වටිනාකම් කොටස්වල ස්වභාවයට බලපායි. ව්‍යාපාර වර්ධනයට සහ අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් සඳහා දේශීය දක්ෂයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, හිඟ ඩිජිටල් කුසලතා සඳහා ඇති ඉල්ලුම අපේක්ෂිත ව්‍යාපාර ආකෘති සාක්ෂාත් කර ගැනීමට බලපෑ හැකිය. වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය පහත වැටීම සහ වයසගත ජනගහනය රටක වර්ධන විභවයට බාධාවක් විය හැකි අතර, එය ඵලදායීතාව, බදු, ජාතික ආදායම, වර්ධනය සහ ඉතිරිකිරීම් අඩුවීමට මග පාදයි. වැඩිවන විශ්‍රාමිකයන් සංඛ්‍යාව රාජ්‍ය අංශයේ විශ්‍රාම වැටුප් මත බරක් ඇති කරන අතර එය දැනටමත් රටේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් 2%ක් පමණ පරිභෝජනය කරමින් දශකයකට අඩු කාලයකදී මූල්‍යමය වශයෙන් තිරසාර නොවන බවට පත්කරනු ඇත. නවද, දැනටමත් දැඩි ආර්ථික දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දී සිටින රටේ සෞඛ්‍ය සේවා අංශයට පීඩනයක් ඇති කරමින්, වයසගත ජනගහනයක් සෞඛ්‍යාරක්ෂාව සහ වයසගත සත්කාර සේවා සඳහා ඇති ඉල්ලුම වැඩි කරනු ඇත.

➤ අවදානම් සහ අවස්ථා

අපගේ අවදානම්	අපගේ අවස්ථා			
<ul style="list-style-type: none"> නිපුණතා වැඩි කිරීම සහ අධ්‍යයන සංක්‍රමණය, පුහුණු සේවකයන් බඳවා ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම වඩා වඩාත් මිල අධික හා අභියෝගාත්මක කරයි. කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් අපගේ සමාජය තුළ ඇති කරන ලද සමාජීය සහ ආර්ථික දුෂ්කරතා සමඟින් සේවා ස්ථානයේ වෙනස් වීමේ වේගය සේවක යහපැවැත්ම, ආරක්ෂාව, සහභාගිත්වය සහ ඵලදායීතාව කෙරෙහි බලපායි. පරිණාමය වන පාරිභෝගික මනාපයන්ට අනුවර්තනය වීම සහ අවදානම් තක්සේරු ආකෘති සංශෝධනය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> සේවක අවශ්‍යතා වඩාත් පරිපූර්ණ ලෙස මෙන්ම වැඩිදියුණු කළ උපකාරක අත්දැකීමක් සපුරාලීම සඳහා අපගේ යහපැවැත්මේ වටිනාකම් කොටස පුළුල් කිරීම. නව නායකත්ව හැකියාවන් සමඟ වඩාත් අත්‍යවශ්‍ය, විසිරුණු ශ්‍රම බලකායක් මෙහෙයවීමට නායකයින් බල ගැන්වීම සඳහා ප්‍රබෝධමත් නායකත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශයක්. බැංකුවේ නිෂ්පාදන කළඹ පුළුල් කරමින් සියලුම වයස්වල ගනුදෙනුකරුවන්ට සේවය කිරීමේ හැකියාව. බැංකුකරණය පිළිබඳ තරුණ පරම්පරාවේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම නව නිෂ්පාදන සහ වඩා හොඳ සේවාවන් සඳහා මග පාදයි. කුසලතා රඳවා තබා ගැනීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ආයෝජනය කිරීම බැංකුවේ සන්නාමය ගොඩනැගීමට සහ ජාතිය සංවර්ධනය කිරීමට හැකි වේ. 			
<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩිවීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> 2021ට සමානව සිටීම

➤ අවදානම අවම කිරීමට සහ අවස්ථා ප්‍රාග්ධනනීය කිරීමට ප්‍රවේශය

<ul style="list-style-type: none"> අපගේ සේවකයින් නැවත නිපුණ කිරීම සහ ඉහළ නැංවීම සහ අනාගතයට යෝග්‍ය ශ්‍රම බලකායක් පෝෂණය කිරීම සඳහා කුසලතා සංවර්ධන සහ නායකත්ව වැඩසටහන් සඳහා අධ්‍යයන ආයෝජනය කිරීම. අපගේ සේවකයින් අනාගතයේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා පුද්ගලික කිරීමට නැවත පුහුණු කිරීමට සහ සහාය වීමට නියමු අවස්ථා. 	<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තරව දක්ෂතා වර්ධනය කිරීමට සහ බලමුළු ගැන්වීමට මාර්ගගත ඉගෙනුම් සහ පුහුණු විසඳුම් දියත් කිරීම, අවශ්‍ය වීම හිඟ සහ තිරණාත්මක කුසලතා ස්ථාවර සැපයුමක් සහතික කිරීම. අපගේ සේවකයින්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමට සහ බැංකුව තුළ සංස්කෘතික හා වර්ගාත්මක වෙනස්කම් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය කුසලතා සහ ප්‍රවේශයන්ගෙන් ඔවුන් සන්නද්ධ කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> පුද්ගලික, ක්ෂණික සහ පහසු ආකාරයකින් විශිෂ්ඨතම තාක්ෂණය සහ මානව අන්තර්ක්‍රියා මුසු කිරීමෙන් වඩාත් ආකර්ෂණීය ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් ලබා දීමට උත්සාහ කිරීම. සේවක යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කරන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා, වුවමනා සහ හැසිරීම්වලට හික්ෂණ බුද්ධිය වර්ධනය කිරීම සහ තෝරාගත් අංශවල නායකත්වය දීමට යෝජනා සැපයීම. වඩා ඉහළ ප්‍රවේශ්‍යතාව වැඩි කරන අධ්‍යයන අගය එකතු කිරීම් සමඟ අපගේ පුළුල් බෙදාහැරීමේ මාර්ග සහ නිෂ්පාදන තුළින් විවිධ පාරිභෝගික අංශවලට සේවය සැපයීම සහ ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ සෑම අදියරකදීම ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම.
---	--	---	--

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ ක්‍රියාත්මක පාලනය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ජනවිකාස වෙනස්වීම් පිළිබඳව දැනුවත්ව, වෙනස්වන සේවකයන් මෙන්ම ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතාවලට ආමන්ත්‍රණය කිරීමටත්, එම වෙනස්වීම්වලට විසඳුම් ලබාදීමටත් නිසි සැලකිල්ලක් දක්වා ඇත. විශ්‍රාම යාම, ඉල්ලා අස්වීම් යනාදී ගැටළු විසඳීම සඳහා අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් සහ උසස්වීම් ක්‍රියාවට නැංවීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. කොවිඩ් -19 ගනුදෙනුකරුවන් ගනුදෙනු කරන ආකාරය රැකියාලේඛන ලෙස වෙනස් කිරීම, වැඩි ඩිජිටල් මාර්ග වෙත ගමන් කිරීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දිගු කාලීන ඩිජිටල් මාර්ග භාවිතා කිරීම සඳහා උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස එය සැලකීම මෙම සංක්‍රාන්තිය කළමනාකරණය කරන බැංකුව කෙරෙහි ඔවුන්ගේ නිසි අවධානය යොමු කර ඇත.

රජය සතු ආයතනයක් වන බැවින්, බැංකුව විසින් ප්‍රජාවට දක්වන ක්‍රියාකාරී සහයෝගය, කරන සෑම දෙයකදීම විනිවිදභාවයෙන් කටයුතු කිරීම සහ බැංකුව සමාජයට යහපතක් කරන බව සහතික කිරීම මගින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අනාගත මිලදී ගැනීමේ තීරණ කෙරෙහි බලපානු ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත්ය. රජයේ උත්තේජක ක්‍රියාමාර්ග සම්ප්‍රේෂණය කිරීම, ඉවසීම පිරිනැමීම සහ සහන ප්‍රයත්නයන් සඳහා පරිත්‍යාග කිරීම යන දෙඅංශයෙන්ම බැංකුව තම ගනුදෙනුකරුවන්ට අර්බුදකාරී අවස්ථාවන්හිදී සහාය වෙමින් ඉදිරි පෙළ සිටියේය. එසේ කිරීමේදී, ගනුදෙනුකරුවන්ට අවශ්‍ය සහය නොලැබෙන බව හැඟෙන විට බැංකුව මුහුණ දෙන කීර්තිනාම අවදානම පිළිබඳව දැඩිව දැනුවත්ව සිටිය යුතු බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රවේශම් විය.

➔ අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

දක්ෂතා සහ හැකියාවන්

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	නව තාක්ෂණයන්හි ප්‍රගතිය, සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් වෙනස්වීම සහ නියාමන අපේක්ෂාවන් වැඩි කිරීම, පාර්ශ්වකරුවන් විසින් අපේක්ෂිත කාර්ය සාධනය ලබා දීම සඳහා නව සහ විවිධ කුසලතා මෙන්ම ගැඹුරු බැංකුකරණ විශේෂඥතාවක් ඇති සේවකයන්ගේ අවශ්‍යතාව වැඩි කරයි.
එය වැදගත්වන ආකාරය	අපගේ උපාය මාර්ගයේ සාර්වකත්වය සඳහා අපගේ සේවකයින් ඉතා වැදගත් වන අතර, නිවැරදි දක්ෂතා සහ හැකියාවන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට හෝ රඳවා ගැනීමට ඇති නොහැකියාව දිගුකාලීන ඉලක්ක ලබා දීමෙන් අපව වලක්වනු ඇත. මෙම කුසලතා ආකර්ෂණය කර ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම විශේෂයෙන් බැංකුකරණයේ සෘජුවම තරඟ කිරීමට ඉලක්ක කරන සාම්ප්‍රදායික නොවන තාක්ෂණ තරඟකරුවන් බිහිවීමත් සමඟ වඩාත් දුෂ්කර බවට පත්විය හැකිය.
වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> හතරවන කාර්ෂික විප්ලවයේ ව්‍යාපාර ආකෘති වලට සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ප්‍රමාණවත් කුසලතා සහ නිපුණතා නොමැති වීමේ අවදානම. දිගුකාලීන ව්‍යාපාර තිරසාරත්වය. ව්‍යාපාර සහ වෙළෙඳපොළ වර්ධනය. කොවිඩ්-19 බලපෑම් මගින් ඇතිකළ අවදානම සේවක කුසලතා පුහුණුව, වැඩ ක්‍රමවේද සහ ඵලදායීතාව කෙරෙහි බලපෑම.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය ඇතුළු අපගේ සේවකයින් සංවර්ධනය කිරීමට ඉලක්කගත පුහුණු වැඩසටහන් අප සතුවීම අපගේ දක්ෂතා සහ වෘත්තීය ප්‍රවේශය පුද්ගලයින්ගේ විශේෂඥතාවය, හැකියාවන් සහ අභිලාෂයන් හඳුනා ගන්නා වෘත්තීය අවස්ථා ලබා දෙමින් ඉහළ හැකියාව ඇති පුද්ගලයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සහ රඳවා ගැනීමට උත්සාහ කරයි. අපගේ සේවකයින්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමට සහ බැංකුව පුරා සංස්කෘතික හා වර්ගාත්මක වෙනස්කම් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය කුසලතා සහ ප්‍රවේශයන්ගෙන් ඔවුන් සන්නද්ධ කිරීමට මූලපිරීම්. අනාගතයේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා අපගේ ජනතාව සුදානම් කිරීම සඳහා නැවත පුහුණු කිරීමට සහ ඔවුන්ට සහාය වීමට අපි නියමු අවස්ථා ලබා දෙන්නෙමු. සේවකයින්ගේ භූමිකාවන් සහ පුද්ගල සංවර්ධන අවශ්‍යතා වලට අනුකූලව පුහුණු සහ සංවර්ධන මූලපිරීම්. මාර්ගගත ඉගෙනුම් සහ පුහුණු විසඳුම්.
අවදානම් වර්ගය ²	උපායමාර්ගික, මූල්‍ය, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට දිගුකාලය

¹ වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම: වැඩිවිය/නැගීඑන/ස්ථාවර/අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාමය.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තා

<p>කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම</p>	<p>බලපාන ලද ප්‍රාන්ධනය</p>	<p>බලපාන ලද මූලික UN SDGs</p>
<p>ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්</p>	<p>අදාළ GRI සහ සීමා</p> <p>401 සේවා නියුක්තිය - අභ්‍යන්තර 404 පුහුණු හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර</p>	<p>බලපාන ලද ද්විතියික UN SDGs</p>

සේවක වටිනාකම් කොටස

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	සිත් ඇදගන්නා සේවක වටිනාකම් කොටසක් සහතික කිරීමට අපගේ හැකියාව හා සම්බන්ධ අවදානම් ඇතුළත්ය. වත්මන් සහ අනාගත ව්‍යාපාර සඳහා අවශ්‍ය කුසලතා රඳවා තබා ගැනීම සහ ආකර්ෂණය කර ගැනීම; ඉහළ මට්ටමේ නියැලීම සහ එලදායීතාව සමඟ අපගේ සාරධර්ම සහ ආචාර ධර්ම තුළ ස්ථාපිත ඉහළ කාර්ය සාධන සංස්කෘතියක් පවත්වා ගැනීම; සියලු දෙනා ඇතුළත් වීම සහ විවිධත්ව කළමනාකරණය සහතික කිරීම; ආයතනික වෙනස්කම් කළමනාකරණය කිරීම; සහ යහපත් කම්කරු සබඳතා සහතික කිරීම (කම්කරු ක්‍රියා හෝ බාධා කිරීම් ඇතුළත් වේ).
එය වැදගත්වන ආකාරය	අපගේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා හිතකර පරිසරයක ක්‍රියාත්මක වන ජයග්‍රාහී කණ්ඩායමක් සංවර්ධනය කිරීම. අපගේ ව්‍යාපාරික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා හවුල් වටිනාකමක් අධීක්ෂණය කිරීම සහ අපගේ උපායමාර්ග කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තීරණාත්මකය.
වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> කායික, මානසික, අධ්‍යාත්මික, බුද්ධිමය සහ මූල්‍ය ඉදිරිදර්ශන (මානසික සෞඛ්‍ය, නමගැලී වැඩ ආකෘති, වැඩ-ජීවිත සමතුලිතතාවය, සාම්ප්‍රදායික නොවන සෞඛ්‍ය ක්‍රමවලට ආනති කළමනාකරණය, සිහිකල්පනාව හෝ මූල්‍ය යහපැවැත්ම සඳහා වැඩිවන අවශ්‍යතාවය) සඳහා සාකච්ඡා ප්‍රවේශය. දුරස්ථ වැඩ කිරීමේ ප්‍රවණතාවය සහ නමගැලී වැඩ විධිවිධාන පශ්චාත් කොවිඩ්-19 වැඩ කර ඇත. සංස්කෘතික පරිවර්තන ගමන්මඟක අවශ්‍යතාවය සහ කළමනාකරණ වැඩසටහන් වෙනස් කිරීම.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> සියලුම දෙනා ඇතුළත් සහ විවිධ ග්‍රම බලකායක් පෝෂණය කිරීම සඳහා තරඟකාරී වැටුප්, ත්‍යාග සහ ප්‍රතිලාභ රාමු සහ ප්‍රතිපත්ති, සහ යහපැවැත්ම වැඩසටහන් පිරිනැමීමෙන් අපි අපගේ වටිනාකම් කොටස තුළ දිගටම ආයෝජනය කරන්නෙමු. සේවක සහභාගිත්වය අපගේ උපායමාර්ගික අරමුණු සඳහා සහාය වන බව සහතික කිරීම සඳහා අපි බැංකුවේ පාරිශ්‍රමික රාමුව සමාලෝචනය කරන්නෙමු. දිගුකාලීන සම්පත් සහ කුසලතා අවශ්‍යතා තීරණය කිරීම සඳහා ග්‍රම බලකාය සැලසුම් ක්‍රමවේදය, එමගින් ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය සහ වයස් නියෝජනය ඉහළ නැංවීම. සේවකයින් අපේක්ෂාවන් සහ වගවීම් පිළිබඳව පැහැදිලි බව සහතික කිරීම සඳහා අපගේ සංස්කෘතිය සහ පාරිශ්‍රමික රාමු ශක්තිමත් කිරීම. සංවිධිත ග්‍රමය සමඟ සක්‍රීය සහභාගිත්වය.
අවදානම් වර්ගය²	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්
කාල රාමුව³	කෙටිකාලයේ සිට දිගු කාලය

¹ වැදගත්කමේ වාර්ෂික වැඩිවීම: වැඩිවිය/තැබීම/ස්ථාවර/ අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු, මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම

බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය

බලපාන ලද මූලික UN SDGs

දැල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

අදාළ GRI සහ සීමා

- 401** සේවා නියුක්තිය - අභ්‍යන්තර
- 413** දේශීය පුහුණු - බාහිර
- 404** පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර
- 407** රැස්වීමේ සහ සාමූහික කේවල් කිරීමේ නිදහස - අභ්‍යන්තර
- 405** විවිධත්වය සහ සමාන අවස්ථාව - අභ්‍යන්තර
- 203** වතු ආර්ථික බලපෑම් - බාහිර
- 403** බාහිර වෘත්තීය, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව
- 406** වෙනස් ලෙස නොසැලකීම

බලපාන ලද ද්විතියික UN SDGs

දැක්ම

තාක්ෂණය ව්‍යාපාර වර්ධනයේ තවදුරටත් ධාවකය වන අතර විශිෂ්ට පාරිභෝගික අත්දැකීමක් ලබා දීම සඳහා කේන්ද්‍රීයව පවතින බැවින් බැංකුකරණයේ අනාගතය ඩිජිටල් පරිවර්තනය මත දැඩි ලෙස රඳා පවතිනු ඇත. බැංකුවලට සිය සේවා ප්‍රශස්ත කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන් අවබෝධ කර ගැනීමට අවකාශ සහ දත්ත භාවිතා කළ යුතුය. වෙනස්වන පාරිභෝගික අපේක්ෂාවන්ට මුහුණ දෙමින්, තර්ජන දායකතාව වැඩිදියුණු කිරීමට සහ වංචා ඵලදායී ලෙස හඳුනා ගැනීමට බැංකුවලට විශ්ලේෂණ සහ කෘත්‍රීම බුද්ධිය වැනි උසස් තාක්ෂණයන් වැළඳ ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ, වයස්ගත ජනගහනයක් සේවා සැපයීම, විශ්‍රාම වැටුප්, රැකියා සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය සඳහා දිගුකාලීන බලපෑම් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර, 2050 වන විට වැඩිහිටි ප්‍රතිශතය තරුණයින් අතිබවට යනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. පිරිමි සහ කාන්තාවන් අතර ශ්‍රම බලකායේ සහභාගීත්ව අනුපාත පරතරය අඩු කිරීම, අධ්‍යාපන මට්ටම ඉහළ නැංවීම සහ ඵලදායීතාව වැඩි දියුණු කිරීම, වර්ධනය මත ජනවිකාශ බලපෑම අවම කිරීම වැදගත් වේ.

3 ඩිජිටල් බිඳවැටීම් හා වැඩි වූ තරගකාරීත්වය

ලෝකය දිගින් දිගටම ඩිජිටල්කරණය වෙමින් පවතී. මූල්‍ය සේවා ඩිජිටල්කරණය, වැඩිදියුණු කරන ලද ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම්, නව නිෂ්පාදන සහ මාර්ගවල සිට, පරිණාමය වන ආයතනික ව්‍යුහයන් සහ අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන් මෙන්ම නව මානව ප්‍රාග්ධනය සහ කුසලතා අවශ්‍යතා දක්වා නව අවස්ථා නිර්මාණය කරමින් බැංකුකරණයේ විවිධ අංශ වේගයෙන් ප්‍රගතියක් ලබා ඇති බැවින් සහ මිනිසුන්ට දුරස්ථව වැඩ කිරීමට හැකියාව ලබා දෙමින් මූල්‍ය ආයතන මෙම වෙනසට නායකත්වය දී ඇත. කොවිඩ්-19 වසංගතය සංවලනය අඩුවීමේ බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ඩිජිටල් යොදා ගැනීම වේගවත් කළේය.

➔ ඩිජිටල්කරණය වේගවත් කිරීම

මූල්‍ය සේවා ඩිජිටල්කරණයට ජංගම තාක්ෂණය, ෆින්ටෙක් හවුල්කාරීත්වය, මේස පරිගණකගතකරණය, විශාල දත්ත, උසස් විශ්ලේෂණ, යන්ත්‍ර ඉගෙනීම, බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය, කෘතීම බුද්ධිය, රොබෝ විද්‍යාව සහ පැරණි තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් ප්‍රශස්ත කිරීම තුළ ජෛවමිතික සහ නව ආදායම් මාර්ග සහ අවස්ථා හුණුබැඳීම ඇතුළත් වේ. නව නවෝත්පාදනයන් වේගයෙන් බෙදා හැරීමේ හැකියාව ඇති කරමින් බැංකු වැඩි වැඩියෙන් ෆින්ටෙක්ස් (සහ පුළුල් වෙළෙඳපල සහභාගිවන්නන්) සමඟ හවුල් වේ. මීට අමතරව, සහයෝගීතා මෙවලම් හරහා සමාගම්වල ජංගම ශ්‍රම බලකාය සඳහා මාර්ගගත විවිධයේ සම්මන්ත්‍රණ සහාය ඇතුළු විවිධ ප්‍රවණතා ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය, මිනිසුන් තාක්ෂණය සමඟ අන්තර්

ක්‍රියා කරන ආකාරය සහ නිවසේ සිට වැඩ සක්‍රිය කර ඇති ආකාරය වේගවත් කර ඇත.

ගෝලීය වශයෙන් ඉතා ශීඝ්‍රයෙන් වැඩි වන ජංගම දුරකථන විනිවිද යාමේ අනුපාතය ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින පරිසරයක් තුළ ඩිජිටල් වෙත මාරුවීම ද වටහා ගත යුතුය. ඩිජිටල් ගනුදෙනු අගයන් සහ පරිමාවන් වැඩි වෙමින් පවතින අතර, ජංගම සේවා වැඩි වීම නිසා ඇති වූ ඵලදායීතාවයේ සහ කාර්යක්ෂමතාවයේ වැඩිදියුණු කිරීම් වලින් ප්‍රතිලාභ ලබයි.

➔ සයිබර් ආරක්ෂක තර්ජන වැඩිවීම

ගෝලීය තාක්ෂණ විප්ලවයට අදාළ පැත්තක් ද ඇත, මූල්‍ය අපරාධවල පුද්ගලික වැඩිවීම මෙන්ම ඉහළ පෙළේ සයිබර් ප්‍රහාරවල සංඛ්‍යාව, තීව්‍රතාවය සහ නවීනත්වයේ වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. මෙම ප්‍රහාරවලින් සාමාන්‍යයෙන්

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

සංවේදී තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම, වෙනස් කිරීම හෝ විනාශ කිරීම, පුද්ගලයන්ගෙන් මුදල් බලෙන් ගැනීම හෝ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන්ට බාධා කිරීම අරමුණු කරයි. බැංකු, අනෙකුත් ඒවා අතර, සයිබර් ප්‍රහාර සඳහා ආකර්ෂණීය ඉලක්ක බවට පත්ව ඇත. ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධතිවල ප්‍රධාන හුම්කාව, ඔවුන් සතුව ඇති සංවේදී පාරිභෝගික තොරතුරුවල ප්‍රමාණය සහ බැංකු සේවාවන්හි සුමට ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා කිරීමේ අහිතකර බලපෑම් මෙයට හේතුව වේ.

වඩාත් බාධා රහිත, පහසු සහ ආරක්ෂිත සම්බන්ධතා සහතික කිරීම සඳහා බහු උපාංග වෙත ප්‍රවේශය ලබා දෙන තාක්ෂණය සහිත ඩිජිටල් ලෝකයක ගනුදෙනුකාර සහ සේවක හැසිරීම අඛණ්ඩව විකාශනය වෙමින් පවතී. ප්‍රවණතාවලට සහ වෙනස්වන ගනුදෙනුකාර ඉල්ලුමට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට, අපි නව නිෂ්පාදන

සහ හැකියාවන් සඳහා අඛණ්ඩව ආයෝජනය කරන අතර එමඟින් ඒකාබද්ධ ආකෘතියක් තවදුරටත් බලගන්වන අතර වෙනස් වටිනාකමක්, පහසු බැංකුකරණයක් සහ මූල්‍ය විසඳුම් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දේ.

➔ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලියට බලපෑම්

ඩිජිටල් තාක්ෂණය සේවා සහ ගෙවීම් විකල්ප සඳහා වැඩි ප්‍රවේශයක් ලබා දීමෙන් බැංකු කටයුතු පරිවර්තනය කරන නමුත් එය මෙහෙයුම් අවදානම් මට්ටම් සහ තරඟකාරීත්වය ද වැඩි කරයි.

ගනුදෙනුකරුවන් ඇතුළු කිරීම, නිෂ්පාදන අලෙවිය සහ සේවා සැපයීම සහ කැමති අවකාශ සහ පරිසර පද්ධති මත ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ

සම්බන්ධ වීම සඳහා බැංකු පිරිවැය-කාර්යක්ෂම ඩිජිටල් විසඳුම් කරා බැංකු ගමන් කරයි. කෙසේ වෙතත්, ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධතිවල බැංකු විසින් ඉටු කරන තීරණාත්මක කාර්යභාරය සහ වටිනා තොරතුරු ඉලක්ක කර ගනිමින් ඇතුළුවන්නන්ගේ තර්ජන ඇතිවීමේ ඉහළ අවදානම හේතුවෙන් ආරක්ෂාවට ප්‍රමුඛත්වය හිමි වේ. අවදානම් පිළිබඳ සේවක අවබෝධය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ විෂමතා නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ විභව තර්ජන සක්‍රීයව විමර්ශනය කිරීමට පද්ධති ශක්තිමත් කිරීමට බැංකු කටයුතු කරයි.

සමස්තයක් වශයෙන්, බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ වේගවත් පරිණාමය සඳහා නව්‍යකරණයන් වැලඳ ගන්නා, අවදානම් කළමනාකරණය ඉහළ නංවන සහ ලාභදායීත්වය ප්‍රශස්ත කරන ඩිජිටල් බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් අවශ්‍ය වන අතර එය වටිනා තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීම සහතික කරනු ඇත.

➔ අවදානම් සහ අවස්ථා

අපගේ අවදානම්		අපගේ අවස්ථා	
<ul style="list-style-type: none"> තාක්ෂණය ඇතුළුවීමේ බාධක ඉවත් කරමින් මූල්‍ය සේවා වඩා තරඟකාරී කරයි. ඩිජිටල් තාක්ෂණයේ වර්ධනය සහ වැඩිපුර කාර්යක්ෂම අරමුදල් මාරු කිරීම් මාර්ගවල වේගවත් දියුණුව සමඟ වැඩි වූ වංචා සහ අවදානම් 	<ul style="list-style-type: none"> පිරිසැකසුම්කළ සහ ගබඩා කළ සංවේදී දත්ත පරිමාවන්ගේ ආකර්ෂණය හේතුවෙන් සයිබර් ප්‍රහාර පිළිබඳ සැලකිල්ල මෙන්ම ගෙවීම් හා නිරවුල් කිරීමේ පද්ධතිවල ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ බැංකු ඉටු කරන කාර්ය භාරය වැඩි වේ. තෙවන සහ සිව්වන පාර්ශවීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ඇතිවන දත්ත කාන්දුවීම්වලට නිරාවරණය වැඩි වීම. 	<ul style="list-style-type: none"> බැංකුව සඳහා අවස්ථාවන්ට බිඳවැටෙන තාක්ෂණයන් හා ඩිජිටල් යොදා ගැනීම තුළින් අපගේ ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම අඛණ්ඩව වැඩි කිරීම සහ ඒ තුළින් ගනුදෙනු පරිමාවන් සහ ආදායම් සඳහා අපගේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සහ තාක්ෂණය තුළින් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම (සේවය සඳහා අඩු පිරිවැය) 	<ul style="list-style-type: none"> අදාළ ගනුදෙනුකාර සහභාගීත්ව උපායමාර්ග නිර්මාණයට සහ පුද්ගලගත මැදිහත්වීම් සඳහා මේ සම්බන්ධ උසස් විශ්ලේෂණ මෙවලම්වල ආයෝජනය ගනුදෙනුකාර හැසිරීම සහ ඔවුන්ගේ මනාප පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධය ලබා ගැනීම සක්‍රීය කරයි. ඊන්ටෙක්ස් හි නැගීම අපගේ ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ හැකියාවන් කරා පිවිසීම ලබාදීමට හවුල්කාරීත්වයන් වර්ධනය කිරීමට අවස්ථාවක් නියෝජනය කරන අතර එකවර ක්ෂේත්‍රය තුළ වැඩි තරඟයකාරීත්වයක් ගෙන එයි.
<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩිවීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම 2021ට සමානව සිටීම

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ අවදානම අවම කිරීමට සහ අවස්ථා මත ප්‍රාග්ධනනීය කිරීමට අපේ ප්‍රවේශය

- බැංකුව තුළ ශක්තිමත් අවදානම් සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීම සහ අදාළ පාලන ක්‍රියාවලියේදී අවදානම් රුචිය නියාමනය.
- අවදානම් කළමනාකරණය වෙනස්වීම සහ කඩිසර නමුත් වගකීම් සහගත, වගවන සහ ඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම.
- සයිබර් ප්‍රහාරවලට කඩිසරව ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හතරවැනි කාර්මික විප්ලවය තුළ සයිබර් ඔරොත්තුදීම ශක්තිමත් කිරීම.
- ප්‍රධාන උවදුරු අධිකාරීන්ට හඳුනාගැනීමට තෙවන පාර්ශව සහ සැපයුම්කරුවන් සමඟ අවධානය යොමු කිරීම සහ පිරිවැය ඵලදායී සහ කාර්යක්ෂම දත්ත ආරක්ෂක උපායමාර්ග ගොඩ නැගීම.
- අනාගත කම්පන හා පීඩනවලට ගැලපීමට ඵලදායී මෙහෙයුම් ඔරොත්තු දීමේ ක්‍රියා සහතික කිරීම.
- අධිකාරී අභ්‍යන්තර පාලන පාරිසරික තක්සේරු කිරීම සහ නැවුම් කිරීම් සිදු කිරීම.

➔ ක්‍රියාත්මක පාලනය

කොවිඩ් 19 ව්‍යාපාරයට අපගේ ප්‍රවේශය සලකා බැලීමට සහ වෙනස්වීම් වේගවත් කිරීමට හා අපගේ උපායමාර්ගික අවධානය සහ අපගේ අදාළත්වය පවත්වා ගැනීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාවන් හැඩ ගැස්වීමට බැංකුව සඳහා උත්ප්‍රේරකය නිර්මාණය කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ ව්‍යාපෘතිවලින් බහුතරය මධ්‍යගත බැංකුකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඩිජිටල් පරිණාමයන්ට (තොරතුරු ආරක්ෂාවට වර්ධයන් ඇතුළුව) අදාළ වේ.

ව්‍යාපාර සමඟ ගැඹුරු එකඟතාවයක් අවශ්‍ය වන අතර කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලීන උපායමාර්ග (2021 සිට සකස් කරන ලද ඩිජිටල්කරණය වේගවත් කිරීම) පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් ක්ෂේත්‍රය තුළ අවශ්‍ය වෙනස්කම්වල වේගය සපුරාලීම සඳහා නවෝත්පාදන හැකියාවන් ප්‍රබෝධමත් කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී. සාමාන්‍යයෙන් අවස්ථාවාදී තර්ජන ක්‍රියාකාරීන්, වැඩි වූ ඩිජිටල්කරණ ප්‍රයත්නයන් සහ දුරස්ථ වැඩ විධිවිධානවලට මාරුවීම තුළින් පැන නගින වැඩිවන සයිබර් ආරක්ෂණ තර්ජනවලට එරෙහිව සටන් කිරීමට බැංකුව පුරා ක්‍රියාමාර්ග ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධීක්ෂණය කරන ලදී.

➔ අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

ඩිජිටල් පරිණාමනය

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය

අපගේ ක්‍රියාවලීන් පරිවර්තනය කරමින් සහ අපගේ වෙළෙඳපොළ අවකාශයේ ඩිජිටල් සහ දත්ත විශේෂඥයින් සඳහා අපගේ සේවකයින්ගේ නව කුසලතා වැඩි කරමින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ඔවුන්ට උසස් පාරිභෝගික අත්දැකීමක් ලබා දීම සඳහා ඩිජිටල්කරණය තුළ ආයෝජනය. එමෙන්ම නැගී එන තාක්ෂණයන් බැංකු නොවන සංවිධානවලට සහ තාක්ෂණ සමාගම්වලට බැංකුකරණය තුළ සෘජුව තරඟ කිරීම පහසු කරයි.

එය වැදගත්වන ආකාරය

- නැගී එන තාක්ෂණයන් සමඟ සමමුහුර්ත වීම ස්ථාවර මූල්‍ය වර්ධනයක් කරා ගෙන යන අපගේ බැංකුවේ තීරසාරභාවය ශක්තිමත් කරයි. එය අපගේ සේවා හැකියාවන් ද වැඩි දියුණු කර, අපගේ සේවකයින්ගේ ඵලදායීතාව ඉහළ නංවා, සහ නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් පෝෂණය කරයි.
- නව තාක්ෂණයන්ගේ මතුපිට ක්‍රියාවලි ඩිජිටල්කරණය සහ ස්වයංක්‍රීයකරණය සිදුකරන අතර බැංකුවට ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සහ රඳවා ගැනීමට අපහසු විය හැකි විවිධ කුසලතා සමූහයක් අවශ්‍ය වේ.
- නව තාක්ෂණයන් භාවිතා කිරීම වෙනස් කිරීමක් විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ඩිජිටල් හෝ තොරතුරු තාක්ෂණ පරිණාම ව්‍යාපෘතිවල අසාර්ථකත්වය ව්‍යාපාරය අහිමි වීම, දුර්වල ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් සහ කීර්තිනාමය හානි වීමට හේතු විය හැක. ව්‍යාපාරික ප්‍රතිලාභ ලබා දීමට අපොහොසත් වීම පිරිවැය ඉහළ යාම, අයවැය ඉක්මවා යාම සහ ගනුදෙනුකාර කඩා වැටීම වැඩි වීමට හේතුවන අතර එය අපගේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය.

වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම¹

වැඩිවිය

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවනතා

වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> • වයස්ගත වූ ICT යටිතල පහසුකම් සහ තාක්ෂණය (ප්‍රමාණවත් නොවන ජාල සම්බන්ධතාව). • සයිබර් ආරක්ෂාව සහ සිවිලිකා කාර්මික විප්ලවය මන්දගාමීව යොදා ගැනීම. • අරමුදල් සංරෝධක. • නිර්ණාත්මක ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන්හි ස්වයංක්‍රීයකරණ ප්‍රමාදයන්. • ඩිජිටල් විසඳුම් පිළිබඳ ප්‍රමාද වූ වාණිජකරණය. • කොවිඩ්-19 අගව දැමීමේ කාල සීමාවන් තුළ දුරස්ථ වැඩ කිරීමේ කොන්දේසි සහ ඩිජිටල් සම්බන්ධතාවය සඳහා වැඩි වූ කැමැත්ත.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> • "ඩිජිටල් පරිවර්තනය වේගවත් කිරීම" යනු බැංකුවේ කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලීන උපාය මාර්ගයකි. නව ඩිජිටල් සේවා, වෙළෙඳපොළ ප්‍රමුඛ තාක්ෂණය, මාර්ග හරහා බාධා රහිත සේවාව සහ දත්ත පදනම් වූ තීක්ෂණ බුද්ධිය හරහා අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට විශිෂ්ඨතම ඩිජිටල් බැංකු අත්දැකීම් ලබා දීමට අපි දිගටම ආයෝජනය කරන්නෙමු. • ඩිජිටල් බැංකුකරණයේ ස්ථාවර ස්ථානයක් ලබා ගැනීම සඳහා අපි වසර ගණනාවක් පුරා ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් සහ වත්කම්වල ආයෝජනය කර ඇත. අපගේ අන්තර්ජාල බැංකු සේවා සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් බඳවා ගැනීම අඛණ්ඩව වැඩි වේ. • අවදානම් සහ පිරිවැය අඩු කිරීමට සහ පද්ධති ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අපි අපගේ පද්ධති නවීකරණය සහ සරල කිරීම සහ අපගේ අවසන් ක්‍රියාවලිය ඩිජිටල්කරණය කරමින් සිටිමු. • මෙහෙයුම් වලදී ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව සඳහා මෙවලම් සහ මාර්ගෝපදේශ අපි සකස් කර ඇති අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සංවර්ධනය කිරීමේ සක්‍රීයව නියැලී සිටිමු. • අපි නැගී එන තාක්ෂණ සහ පර්යේෂණ නියාමනය කරන අතර අපගේ තාක්ෂණ නායකත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා නව සහ නව්‍ය හැකියාවන් යොදා ගැනීම පරීක්ෂා කරමු. • අපගේ ව්‍යාපෘතිවල ජීවන චක්‍රය පුරා අපගේ පැහැදිලි නිශ්චිත අරමුණ සහ ඉලක්ක මූලික කාර්යසාධන දර්ශකවලට අනුව කේවල වැඩසටහන් නිරීක්ෂණය කරමු. මෙහි අරමුණ වන්නේ නව තර්ජන හඳුනාගෙන ඒවා කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීමයි. • වර්තමාන සහ වෙනස්වන ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ප්‍රමාණනය කළ හැකි ඩිජිටල් විසඳුම් ලබා දීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආයෝජනය සහතික කිරීම. • භෞතික සහ ඩිජිටල් මෙහෙයුම් ඔරොත්තු දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ අවදානම් කල්පිත හඳුනා ගැනීම සහ අවම කිරීම.
අවදානම් වර්ගය ¹	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ²	කෙටිකාලයේ සිට මැදි කාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවීම/තැහිලීම/ස්ථාවර/අඩුවීම.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූලික, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූලික වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

<p>කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම</p>	<p>බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය</p>	<p>බලපාන ලද මූලික UN SDGs</p>
<p>ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්</p>	<p>අදාළ GRI සහ සීමා</p> <ul style="list-style-type: none"> 203 වක්‍ර ආර්ථික බලපෑම් - පිටත 401 සේවා නියුක්තිය - අභ්‍යන්තර 413 දේශීය ප්‍රජාවන් - පිටත 404 පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර 418 ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව - අභ්‍යන්තර 	<p>බලපාන ලද ද්විතීයික UN SDGs</p>

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

නවෝත්පාදනය සහ කඩිසරකම

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	නව ප්‍රවණතාවයකට හෝ තත්වයකට ඉක්මනින් හා නම්‍යශීලීව ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සහ ක්‍රියාවලියේ නවකරණයන් පවත්වා ගැනීමට බැංකුවකට හැකියාව ලබා දෙන කාර්යක්ෂමතාව සහ සඵලතාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් නව නිෂ්පාදන හෝ සේවාවන්, ක්‍රියාවලි නිර්මාණය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
එය වැදගත්වන ආකාරය	අනාගත වර්ධනය සහතික කිරීම සඳහා අදාළව පැවතීම සඳහා වර්තමාන සහ පැන නගින ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා වේගයෙන් පරිනාමය වන මෙහෙයුම් සන්දර්භයක් තුළ නව හා කඩිසර සංවිධානයක් වීම අවශ්‍යය.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	බාධාකාරී තාක්ෂණයේ වේගවත් දියුණුව සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාපාර ආකෘතීන් බිඳ දැමීමට සහ නව වෙළෙඳපොළ නිර්මාණය කිරීමට හැකියාව ඇත. අදාළව සිටීමට නම්, අපි අපගේ මෙහෙයුම් ආකෘතිය අනුවර්තනය කළ යුතු අතර, අපගේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ වෙනස්වන සහ ඇතැම් විට ගැටුම්කාරී අවශ්‍යතා සහ ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතුය.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> • නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් වර්ධනය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන් ස්වයං-බාධාකාරී ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීම. • අපගේ ව්‍යාපාරයේ සෑම අංශයකම නැඟී එන සහ ප්‍රවණතා සහිත තාක්ෂණයන් උපයෝගී කර ගැනීම. • මාර්ගගත සහ අනෙකුත් බැංකුකරණය සහ පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්ව මාර්ග වැනි නිරසාර නවෝත්පාදනයන් සමඟ අපගේ මෙහෙයුම් ආකෘතිය වැඩිදියුණු කිරීම. • තරඟකාරී වාසිය පවත්වා ගැනීම සඳහා වෙනස් වන වෙළෙඳපොළ සහ හැසිරීම් ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා "විශාල දත්ත" තුළ සාධකකරණය. • විශේෂයෙන්ම සම්පත් ගිණය සහ අවිනිශ්චිත පරිසරය තුළ අපගේ සම්පත්වල කාර්යක්ෂමතාව මෙන්ම මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නංවන නම්‍යශීලී සහ නව විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම. • අසමසම ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සහ මනාප සපුරාලීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති නව ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන් සහ නිෂ්පාදන කෙරෙහි අවධානයක් සමඟ ජයග්‍රාහී සන්නාමයක් ගොඩනැගීම සහ කාවැද්දීම.
අවදානම් වර්ගය ²	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට මැදි කාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවිය/නැඟීම/ස්ථාවර/ අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාමය.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම

බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය

බලපාන ලද මූලික UN SDGs

ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

අදාළ GRI සහ සීමා

401 සේවා නියුක්තිය - අභ්‍යන්තර

413 දේශීය ප්‍රජාවන් - පිටත

404 පුනුණුව හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර

බලපාන ලද ද්විතියික UN SDGs

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවනතා

ගනුදෙනුකාර සේවාව සහ අත්දැකීම

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	බැංකුව කෙරෙහි ඉහළ මට්ටමේ ගනුදෙනුකාර තෘප්තියක් සහ විශ්වාසයක් ඇති කරන ව්‍යාපාරික ආචාර ධර්ම සඳහා දැඩි කැපවීමක් සමඟින් නව්‍ය සහ ඵලදායී ගනුදෙනුකාර විසඳුම්, උසස් සේවා ගුණාත්මකභාවය සමන්විත අසමසම ගනුදෙනුකාර වටිනාකම් කොටසක් පිරිනැමීම.
එය වැදගත්වන ආකාරය	විශ්වාසය, මූල්‍ය ශක්තිය සහ ස්ථාවරත්වය ගොඩනැගීම සඳහා විශිෂ්ට ගනුදෙනුකාර සේවාවක් සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. දුර්වල ගනුදෙනුකාර සේවා සහ හැකියා සංරෝධක ගනුදෙනුකාර සබඳතා පඵල කරන අතර ව්‍යාපාර අහිමි වීම සිදුවේ. ගනුදෙනුකරුවන් සහ සේවාදායකයින් රඳවා තබා ගැනීමට සහ අත්පත් කර ගැනීමට, නව්‍ය සහ පිරිවැය ඵලදායී නිෂ්පාදන සහ විසඳුම් ලබා දීමෙන් අපි අදාළව සිටිය යුතුය.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ ගනුදෙනුකාර සබඳතාවලට බලපෑ හැකි විකල්ප සන්නිවේදන සේවා හෝ විවිධ ගනුදෙනුකාර පිවිසුම් ස්ථාන ගොඩනැගීම අරමුණු කරගත් විවිධ නව තාක්ෂණික අවකාශවලින් තරගකාරීත්වය වැඩි වීම. වසංගතය සහ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත වැටීම් හේතුවෙන් ගනුදෙනුකරුවන්ට ඇති මූල්‍ය බාධාවන්. කොවිඩ්-19 හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙහෙයුම් බාධාවන්. ඓතිහාසික ගනුදෙනුකාර අසතුටුදායක මට්ටම.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> පුද්ගලික, ක්ෂණික සහ පහසු ආකාරයෙන් විශිෂ්ඨතම තාක්ෂණය සහ මානව මැදිහත් වීම මුසු කිරීමෙන් වඩාත් ආකර්ෂණීය පාරිභෝගික අත්දැකීමක් ලබා දීමට උත්සාහ කිරීම. අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා, පුවමනා සහ හැසිරීම් පිළිබඳ අවබෝධය වර්ධනය කිරීම සහ තෝරාගත් අංශවල මෙහෙයවීමට යෝජනා සැපයීම. ඩිජිටල් සමාජයක් සක්‍රීය කරන, සැමදෙනාම ඇතුළත් වන සහ අවම පාරිසරික බලපෑමක් ඇති කරන නව්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා පිරිනැමීම් තුළින් තරගකාරී වෙනස්කම් ඇති කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අරමුණ මෙහෙයවන සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම. සෑම විටම නව්‍ය නව හවුල්කාරීත්වයන් හරහා ඩිජිටල් මාර්ග සඳහා වැඩි ආයෝජනය, වඩා හොඳ ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම්, ඉලක්කගත ගනුදෙනුකාර කොටස් සැපයීම, අභිලාෂකාමී මිල තරඟය සහ/හෝ නව ඩිජිටල් පිරිනැමීම. වඩා යහපත් ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් සඳහා අපගේ පිරිනැමීම් කළඹ සරල කිරීම සහ අපගේ ඩිජිටල් පරිනාමනය වේගවත් කිරීම.
අවදානම් වර්ගය ²	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට දිගුකාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවිය/නැගිටන/ස්ථාවර/අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, දුර්වලතා සහ කීර්තිනාමය.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

<p>කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම</p>	<p>බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය</p>	<p>බලපාන ලද මූලික UN SDGs</p>
<p>ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්</p>	<p>අදාළ GRI සහ සීමා</p> <ul style="list-style-type: none"> 416 ගනුදෙනුකාර සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව - පිටත 417 අලෙවිකරණය හා ලේඛනකරණය - පිටත 404 පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර 418 ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව 	<p>බලපාන ලද ද්විතියික UN SDGs</p>

<p>දක්ම</p> <p>ආර්ථික පහත වැටීම හමුවේ, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ වෙනස්වන අවශ්‍යතාවන් හි පසුබිම මත ඩිජිටල් හා විදුලි සන්නිවේදන සේවා සඳහා වැඩි වූ ඉල්ලුම සමඟ තොරතුරු තාක්ෂණ සන්නිවේදන අංශය අඛණ්ඩව වර්ධනය වන බව අපි අපේක්ෂා කරමු. ජනතාව භෞතිකව ශාඛා වෙත යාමේ</p>	<p>අකැමැත්ත වැඩිවීම, ස්මාට් ජංගම උපාංග ගැඹුරු ලෙස අත්කර ගැනීම සහ වඩා ලාභ දත්ත කරා පිවිසීම හේතුවෙන් වර්ධනය වන ඩිජිටල් මාර්ග යොදා ගැනීමට අපි අපේක්ෂා කරමු. බැංකුව ඩිජිටල් පරිනාමන උපායමාර්ගවලින් මතුවන තර්ජන හා සාධක බලකා බලයි. කාර්යක්ෂම</p>	<p>පද්ධති, මූලිකව සැලසුම්කළ ව්‍යාපාර ප්‍රතිලාභ සමඟ සමඟාමීව අදාළ කුසලතා, සහ ඩිජිටල් ප්‍රවීණත්වයේ මුසුවක් සමඟ මෙවැනි පරිවර්තන ලබාදීම අපට අවශ්‍යය. සයිබර් අවදානම තාක්ෂණික දියුණුව සහ භූ දේශපාලනික සංවර්ධනයන් සමඟ ස්ථිරව වෙනස් වෙමින් පවතී.</p>
--	---	---

4 වැඩිකළ නියාමන සියුම් පරීක්ෂාව

වගකිවයුතු බැංකුකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ගෝලීය සමතුලිතතාවය පවත්වා ගැනීම සහ වැඩිවන තරඟකාරීත්වයේ බලපෑම, තාක්ෂණික වෙනස්වීම් සහ කඩාකප්පල්කාරී ව්‍යාපාර ආකෘතිවල බලපෑමෙන් ගනුදෙනුකරුවන් සහ බැංකු ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නියාමන ආයතන නව රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටී. තාක්ෂණික දියුණුව හරහා මූල්‍යකරණයේ වේගවත් ප්‍රජාතන්ත්‍රීකරණය නියාමකයන්ට නිෂ්පාදන සඳහා මහජන ප්‍රවේශය, මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය, ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂාව, ඩිජිටල් පරිවර්තනය, සයිබර් ආරක්ෂාව, කාලගුණ වෙනස, ගෙවීම්, විවිධත්වය සහ සියලු දෙනා ඇතුළත්වීම, සහ

මූල්‍ය අංශයට අදාළ රෙගුලාසිය වැනි විවිධ සාධකවල සාපේක්ෂ වැදගත්කම හොඳින් සලකා බැලීමට මඟ පෙන්වයි. නියාමකයින් ඩිජිටල් වෙනස්වීම් සමඟ වේගයෙන් රෙගුලාසි සකස් කිරීම සඳහා මූල්‍ය අංශය තුළ සහ ඉන් පිටත කර්මාන්ත ආයතන සහ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සම්බන්ධ වෙමින් වඩාත් සහයෝගී සහ උපදේශන ප්‍රවේශයක් ද ගනිමින් සිටී. නියාමකයින් විසින් මෑත කාලීන මූලපිරීම් තුළින් ඔවුන් මූල්‍ය ආයතනවල හැසිරීම අඛණ්ඩව නියාමනය කරන බවට සහ මධ්‍ය කාලයේ සිට දිගු කාලීනව ඩිජිටල් කළමනාකරණය පිළිබඳ අවශ්‍යතා වැඩි කරන බව යෝජනා කරයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තා

ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු ක්ෂේත්‍රය පාලනය කරන මූලික නීති සහ රෙගුලාසි

- බැංකු පනත සහ මුදල් නීති පනත මූලික ප්‍රඥප්තී වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මෙම නීති යටතේ උපදෙස් සහ වක්‍රලේඛන ද නිකුත් කරයි. උපදෙස්වලින් කොටස් හිමිකාරීත්වයන් සහ නිශ්චිත බලපත්‍ර ක්‍රියාවලීන්හි සීමාවන් නියම කරයි.
- ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති පනත මගින් ගෙවීම්, නිශ්කාශනය හා පියවීම් පද්ධති නියාමනය කර අධීක්ෂණය කිරීමට සහ අදාළ ප්‍රතිපත්ති නියම කිරීමට මහ බැංකුවේ ගෙවීම් සහ පියවීම් අංශයට බලය ලබාදේ.
- සමාගම් පනත හෝ විශේෂ පාර්ලිමේන්තු පනතක් යටතේ බැංකු සංස්ථාපනය හෝ ලියාපදිංචි කර ඇත. එම නීතිය සුළුතර කොටස් හිමියන්ගේ අවශ්‍යතා ද පාලනය කරයි.
- විනිමය හුවමාරු පනත සහ රෙගුලාසි මගින් විදේශ මුදල් සම්බන්ධ කරුණු නියාමනය කරයි.
- මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත, ත්‍රස්තවාදය වැලැක්වීමේ (නාවකාලික විධිවිධාන) පනත, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පනත සහ ත්‍රස්තවාදී මූල්‍ය මර්දන පනත පිළිබඳ සම්මුතිය මගින් මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදී මුදල් යෙදවීම නියාමනය කරයි.
- 2022 අංක 9 දරන පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂණ පනත (PDDPA), ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ප්‍රධාන නීති සම්පාදනය වේ.
- සයිබර් ආරක්ෂණ පනත කෙටුම්පතක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර එය අවසන් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

2022 දී, අර්බුදකාරී කාලවලදී ආර්ථිකය ණයෙන් නිදහස්ව තබා ගැනීමට බැංකුවලට ඇති හැකියාව සහතික කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රධාන විවක්ෂණ මාතෘකා පිළිබඳ වාද විවාද සමඟින්, ආර්ථිකයේ සමාජ-දේශපාලනික වාතාවරණයෙන් බලපෑමට ලක් වූ නියාමන හු දර්ශනයක පහත ක්ෂේත්‍ර ප්‍රධාන තැනක් ගන්නා ලදී.

මෑතකාලීන වර්ධනයන් සමඟ ගැලපෙන පරිදි පවතින නීති කිහිපයක් යාවත්කාලීන කිරීමට මහ බැංකුව පියවර ගත්තේය. ඒ අනුව, මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වෙනස්කම් සහ මූල්‍ය නවෝත්පාදනයන් සමඟින් ඒ හා සමානව තබා ගැනීම සඳහා විනිමය හුවමාරු පනත, මූල්‍ය ව්‍යාපාර පනත, මූල්‍ය කල්බදු පනත සහ ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති පනතට සංශෝධන හඳුන්වා දෙමින් සිටී. ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අන්තර්ජාල බැංකුකරණය, ගෙවීම් බිහිදොර සහ වෙනත් මුදල් රහිත ගනුදෙනු කිරීමේ ආකෘති ඇතුළු ඩිජිටල් පහසුකම් හඳුන්වා දී ඇත. වර්තමානයේ, ශ්‍රී ලංකාව ඩිජිටල් නීති සකස් කිරීමේ අදියරේ පවතී.

➔ දත්ත ආරක්ෂාව සහ සයිබර් ආරක්ෂාව

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ දත්තවල පෞද්ගලිකත්වය සැලකිය යුතු මට්ටමේ වැදගත්කමක් ලබා ඇති බව පෙනේ. දේශපාලන, සමාජීය සහ සදාචාරාත්මක සාධක කිහිපයක් හේතුවෙන්, ඕනෑම රටක පුරවැසියන්ට අදාළ උපාය මාර්ගික නීති සම්පාදනය තුළ දත්ත ආරක්ෂණය වර්තමානයේ ඉහළ තීරණාත්මක ස්ථානයක් ගනී. එබැවින් බොහෝ රටවල් දත්ත ආරක්ෂණ නීති කෙටුම්පත් කිරීමේදී විශ්වාස කළ නොහැකි තරම් ක්‍රියාකාරී වීම පුදුමයක් නොවේ. 2022 මාර්තු 19 දින සම්මත කරන ලද 2022 අංක 9 දරන පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂණ පනත (PDDPA) සමඟ ශ්‍රී ලංකාව එවැනි පනතක් සම්මත කළ තවත් රටකි. එය ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන, පුද්ගල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම අරමුණු කරන සහ ඩිජිටල් ආර්ථිකයේ වර්ධනය හා නව්‍යකරණයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මාර්ගගත ගනුදෙනු සහ තොරතුරු ජාලයන්හි තොරතුරුවල රහස්‍යතාව පිළිබඳ ගනුදෙනුකාර විශ්වාසය සහතික කරන ප්‍රධාන නීති සම්පාදනය වේ.

ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ උපායමාර්ගය (2019, "සයිබර් ආරක්ෂණ පනත") ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පනතක් සඳහා කෙටුම්පතක් ද ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ උපායමාර්ගය (2019-2023) යටතේ සකස් කරන ලද අතර එය Sri Lanka Computer Emergency Readiness Team නමින් හඳුන්වන ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය විසින් අවසන් කරනු ලැබේ. සයිබර් ආරක්ෂණ කෙටුම්පත මගින් සයිබර් ආරක්ෂණ තර්ජන සහ සිද්ධිත් ඵලදායී ලෙස වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සහ තීරණාත්මක තොරතුරු යටිතල පහසුකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පුළුල් රාමුවක් සපයනු ඇත.

➔ ගෙවීම් සහ පියවීම්

ඉලෙක්ට්‍රොනික ගෙවීම් පද්ධති භාවිතය ඉහළ යාමත් සමඟම, ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධතිවලට අදාළ විය හැකි අවදානම් අවම කරමින් විද්‍යුත් ගෙවීම් තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මහ බැංකුව පියවර ගත්තේය. තවද, මූල්‍ය වංචා සහ ප්‍රෝඩාවලින් ගනුදෙනුකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නව විද්‍යුත් ගෙවීම් උපකරණ සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික ගෙවීම් උපකරණ සුරක්ෂිතව භාවිතා කිරීම පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කරමින්, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සහ මනා පරිචයන් සමඟ ඉලෙක්ට්‍රොනික ගෙවීම් පද්ධති අනුකූල බව සහතික කිරීමට ද පියවර ගන්නා ලදී.

ඒ අනුව, ගෙවීම් කාඩ්පත් සහ ජංගම ගෙවීම් පද්ධතිවල සේවාවන් සුමටව ක්‍රියාත්මක වීම සහතික කිරීම සඳහා, ගෙවීම් කාඩ්පත් සහ ජංගම ගෙවීම් පද්ධති සේවා සපයන්නන් සඳහා පනවා ඇති රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ස්ථානීය සහ බාහිර අධීක්ෂණය සිදු කරන ලදී.

ජාතික ගෙවීම් පද්ධතියට සහභාගී වීම සඳහා ගෙවීම් පද්ධති නවීකරණය කිරීම, වැඩි වූ තරඟකාරීත්වය සහ වඩා පුළුල් සහභාගිත්වය (බැංකු හැර) නියාමනය කිරීම සඳහා දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වේගවත් හා පිරිවැය ඵලදායී ගෙවීම් යාන්ත්‍රණයන් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ඇත.

එවැනි සහභාගිත්වය සහ අනෙකුත් දෑ අතර, ගෙවීම් සේවා සැපයීම, නිශ්කාශනය සහ පියවීම අනාගතයේදී නියාමනය හෝ වැඩි දියුණු කරන ලද නියාමනයට යටත් වේ.

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ මුදල් විශුද්ධීකරණය හා ක්‍රස්තවාදයට මුදල් යෙදවීම වැලැක්වීම

මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම රටේ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථාවරත්වයට මෙන්ම සමස්ත ආර්ථිකයට සැලකිය යුතු සහ පුළුල් අහිතකර බලපෑම් ඇති කළ හැකිය. මේ අනුව, පශ්චාත්-වසංගත තත්ත්වයන් යටතේ "නව සාමාන්‍ය තත්ත්වය" හඳුනාගනිමින් සහ ඒවාට හැඩගැසෙමින් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම, ඵලදායී අධීක්ෂණය, මගපෙන්වීම සහ පාර්ශ්වකරුවන් අතර දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් රටෙහි මුදල් විශුද්ධීකරණයට සහ ක්‍රස්තවාදයට මූල්‍යකරණ විරෝධී (AML/CFT) පාලන තත්ත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මහ බැංකුව සිය කාර්යයන් අඩුකිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

➔ විදේශ විනිමය ගනුදෙනු මත රදාපැවැත්ම

සමාලෝචිත කාල සීමාව තුළ, විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළේ වර්ධනයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට මහ බැංකුව පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත. දේශීය විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ ද්‍රවශීලතා සංරෝධක හමුවේ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ගැටළු/ප්‍රශ්න ආමන්ත්‍රණය කරමින් සහ විදේශ විනිමය ගනුදෙනු තවදුරටත් පහසු කිරීමේ අරමුණින් සහ රටේ ආර්ථික කටයුතුවලට පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත යටතේ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

අපනයනකරුවන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවට අපනයන ආදායම ආපසු එවීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ශක්තිමත් කිරීමට සහ විනිමය අනුපාතිකය මත පීඩනය ලිහිල් කිරීමට සහ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ විදේශ මුදල් ද්‍රවශීලතාවයට සහාය වීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වා දෙන ලද වෙනත් ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයකට අනුකූලව බලයලත් ගෙවීම් බවට පත් කිරීමෙන් පසු එම ආදායම පරිවර්තනය කිරීමට 1949 අංක 58 දරණ මුදල් නීති පනතේ (MLA) විධිවිධාන යටතේ අපනයන ආදායම ශ්‍රී ලංකාවට ආපසු ගෙන්වා ගැනීම පිළිබඳ නීති 2022 මාර්තු මාසයේදී නැවත නිකුත් කරන ලදී.

තවද, සිදුවිය හැකි හදිසි ප්‍රාග්ධන ගලායාමන් සමඟ විනිමය අනුපාතික ස්ථායීතාවයට අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ අරමුණින්, සමහර ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් බාහිර ප්‍රේෂණ අත්හිටුවීමට නියෝගය නිකුත් කරන ලදී.

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළේ විනිමය අනුපාතිකයේ ස්ථායීතාවය සහ ද්‍රවශීලතාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය නොවන සහ හදිසි නොවන භාණ්ඩ ආනයනය සීමා කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, විශේෂයෙන් එකඟ වූ පද්ධති (HS) කේත යටතේ ආනයනය, පිළිගැනීමෙන් පසු ලියවිලි භාර ගැනීම (DA) යටතේ ආනයනය සහ ගෙවීම කළ පසු ලියවිලි භාර ගැනීම (DP) යටතේ ආනයනය මෙන්ම ණයවර ලිපි (LCs) යටතේ ආනයනය කිරීම සඳහා 100% පොළී රහිත මුදල් ආන්තික තැන්පතු අවශ්‍යතාවයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

➔ බාසල් III ප්‍රතිසංස්කරණ

2017 දෙසැම්බර් මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද බාසල් III ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රධාන පරමාර්ථය කිසියම් අලාභ සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් පවත්වා ගැනීමයි. බැංකුවලට යහපත් සහ ඕරොත්තු දෙන ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වීමට හැකියාව ඇති කිරීම පිණිස බැංකු ක්ෂේත්‍රය වසර ගණනාවක් පුරා ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නංවා ඇත. අභියෝගාත්මක කාලවලදී අනපේක්ෂිත පාඩු අවබෝධණය කර ගැනීමට මෙම ස්ථාවරත්ව මනාව පෙනී සිටින අතර, අවදානම් වාරික අඩු මට්ටමකට දිගු කාලීන අරමුදල් සේවයේ යෙදවීමට මෙන්ම ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පවත්වා ගැනීමට බැංකුවලට උපකාර කර ඇත.

කෙසේ වෙතත්, 2022 මැයි මාසයේදී, පහත කරුණුද ඇතුළුව පවතින අසාමාන්‍ය සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඇතැම් නියාමන අවශ්‍යතා මත බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත බැංකු පනතට අනුකූලව උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී.

- ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ ස්ථාවරත්වකවල පහත වැටීම. (CCB)
- මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බරතබන වත්කම් ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශයේ සිට විකල්ප ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය වෙත ගමන් කිරීම.

- කොන්දේසි වලට යටත්ව 2023 දෙසැම්බර් 31 දක්වා ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාත ගණනය කිරීමේ අරමුණින් 2024 දෙවන කාර්තුව දක්වා සාධාරණ වටිනාකමට මනිනු ලබන රුපියල්වලින් නම්කළ රජයේ සුරැකුම්පත්වල වෙළෙඳපොළ අලාභ එකතුව පල්වීම.
- ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය ගණනය කිරීම සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මත සංශෝධිත සැලකීම ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව හඳුන්වා දෙන ලදී (අලුතින්ම ලබාගත හැකි විගණනයට අනුව සමුච්චිත OCI ලාභ වලින් 100% ක් ඇතුළුව).
- 2022 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය සහ ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතය සඳහා අවම අවශ්‍යතා 100% සිට 90% දක්වා අඩු කිරීම.
- බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සඳහා අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය වැඩි කිරීමේ කාලසීමාව 2023 දෙසැම්බර් 31 දක්වා දීර්ඝ කිරීම.
- පවත්නා සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ සුදුසු මට්ටමේ ද්‍රවශීලතා සහ ප්‍රාග්ධන ස්ථාවරත්වක පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම හේතුවෙන් බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ද්‍රවශීලතාවයට සහ අනෙකුත් මූලික කාර්යසාධන දර්ශකවලට ඇති විය හැකි අහිතකර බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනිමින් 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දින දක්වා බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට ප්‍රාග්ධන වියදම් දැරීමේදී අතිශය විවක්ෂණශීලී විය යුතු අතර බලපත්‍රලාභී බැංකුවල අහිමග ගෙවීම් සහ අත්‍යවශ්‍ය නොවන/හදිසි නොවන වියදම් සීමා කරමින් බැංකු පනතේ උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➤ මූල්‍ය ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂාව

මහ බැංකුව විසින් නියාමනය කරනු ලබන ආයතනවල මූල්‍ය ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂණ රාමුව බැංකුව අඛණ්ඩව ශක්තිමත් කළ අතර ඒ තුළින් මූල්‍ය ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ බැඳියාවන් සහ මූල්‍ය ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිනමන මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවාවන්හි සාධාරණත්වය සහ විනිවිදභාවය ප්‍රවර්ධනය කරයි.

මහ බැංකුව විසින් නියාමනය කරනු ලබන ආයතන සඳහා විස්තීර්ණ මූල්‍ය ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂණ රාමුවක් සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා නව රෙගුලාසි/මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මහ බැංකුව විසින් ආරම්භ කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන්, රෙගුලාසිවල පළමු කෙටුම්පත 2022 අවසානයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ උපදේශන සඳහා ලබා ගැනීමට සලස්වන ලදී. තවද, මෙම රෙගුලාසි නිකුත් කිරීමත් සමඟ, මහ බැංකුව 2023 අවසානය වන විට වෙළෙඳපොල හැසිරීම් අධීක්ෂණය ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා බැංකු සේවා සඳහා ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතා පුළුල් කරමින්, එවැනි ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූල්‍ය ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂණ පියවරයන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් බලපත්‍රලාභී බැංකුවල පාරිභෝගික ප්‍රඥප්තිය මත 2011 අංක 08 දරන බැංකු පනත් නියෝගයට අතිරේකයක් නිකුත් කරන ලදී.

➤ තිරසාර මූල්‍ය

තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කැපවීමේ වැදගත්කම සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ හරිත, සියලු දෙනා ඇතුළත් සහ සමතුලිත ආර්ථිකයක් කරා සංක්‍රමණය වීමේ අවශ්‍යතාවය සලකා බලමින් මහ බැංකුව, 2019 වසරේ තිරසාර මූල්‍ය සඳහා මාර්ග සිතියම ප්‍රකාශයට පත් කළේය. මූල්‍ය නියාමකයින්ට සහ මූල්‍ය ආයතනවලට ඔවුන් මුදල් ලබාදෙන ව්‍යාපෘති හා සම්බන්ධ ESG අවදානම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය

කිරීමට සහ හරිත, දේශගුණික හිතකාමී සහ සමාජීය වශයෙන් ඇතුළත් ව්‍යාපාර සඳහා ආධාර ප්‍රවර්ධනය කිරීමට පුළුල් මග පෙන්වීමක් මාර්ග සිතියම ලබා දේ.

බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තිරසාර මූල්‍ය කටයුතු සඳහා පාලන සහ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් සැපයීමේ අදහසින් 2022 මැයි මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පරිදි ශ්‍රී ලංකා හරිත මූල්‍ය වර්ගීකරණය සහ මාර්ග සිතියමට තිරසාර කටයුතු සඳහා වර්ගීකරණය සහ මිනුම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම අවශ්‍ය වේ.

➤ කොවිඩ්-19 සහ වර්තමාන ආර්ථික අර්බුදය විසින් පීඩාවට පත් පුද්ගලයින්/ව්‍යාපාර

ජාතික ආර්ථික වර්ධනයට දායක වීමේ හැකියාව ඇති සක්‍රීය ව්‍යාපාර පුනර්ජීවනය කිරීමේ අරමුණින් වසංගතයෙන් පීඩාවට පත් අඩු ක්‍රියාකාරී සහ අක්‍රීය ණය ගැතියන් හඳුනා ගැනීමට සහ සහාය වීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවල පශ්චාත්-කොවිඩ්-19 පුනර්ජීවන ඒකක පිහිටුවීමට අදාළ මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ වක්‍රලේඛයක් මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද අතර ඒමගින් තිරසාර ආකාරයකින් තාවකාලික ණය විලම්භනය ලිහිල් කිරීමට පහසුකම් සලසයි.

වත්මන් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ/හෝ කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාවරත්වය මත අනවශ්‍ය පීඩන ඇතිවීම වළක්වා ගනිමින් ආදායම් හෝ ව්‍යාපාරවලට අහිතකර ලෙස බලපා ඇති ණය ගැනුම්කරුවන්ට මාස හයක කාලයක් සඳහා සුදුසු සහන ලබා දීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට අවශ්‍ය විය. පුද්ගලයන්ගේ අනාගත ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව සහ ව්‍යාපාර/ව්‍යාපෘතිවල ශක්‍යතාව මත පදනම්ව මෙම සහන එක් එක් සිද්ධිය අනුව සපයනු ලැබේ.

➤ නව අධීක්ෂණ ක්‍රමය

බැංකු සඳහා අවදානම් මත පදනම් වූ අධීක්ෂණ රාමුවට පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින්, පූර්ව අධීක්ෂණ මැදිහත්වීම් සහ කඩිනම් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සක්‍රීය කරමින් අධීක්ෂණ ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආකෘතිය, බැංකු තිරසාර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ දර්ශකය මත බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. වසංගත අවදානමෙන් බැංකු ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් සහ බැංකු අංශයේ සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථාවරත්වය සහ යහපත සහතික කිරීම සඳහා බැංකු සමූහවල ඒකාබද්ධ අධීක්ෂණය සිදු කර ඇත. ඒ අනුව ඒකාබද්ධ අධීක්ෂණය පිළිබඳ නියාමන රාමුවක් සකස් කරමින් පවතින අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් වන විධිවිධාන ද නව බැංකු පනතට ගෙන ඒමට නියමිතය.

බැංකු අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණ ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ක්‍රමය මත පදනම්ව විවිධ අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීම් යටතේ ඒවා වර්ග කිරීමට සහ දුර්වල බැංකුවල තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නියාමන සහ අධීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට බැංකු වර්ගීකරණය කර ඇත. මෙය ප්‍රමාණාත්මක පියවරයන් (ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මතාව, වත්කම් තත්ත්ව කළමනාකරණය, ඉපැයීම් සහ ද්‍රවශීලතාවය (එනම් CAMEL ආකෘති සංරචක) සහ ගුණාත්මක පියවරයන් (ව්‍යවස්ථාපිත හෝ නියාමන අවශ්‍යතා, අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ආයතනික පාලන ප්‍රමිතීන් සමඟ බැංකුවල අනුකූලතාවය තක්සේරු කිරීම) සැලකිල්ලට ගනී.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලියට බලපෑම්

බාසල් ප්‍රතිසංස්කරණ, ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්, මුදල් සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, මූල්‍ය අපරාධ රෙගුලාසි සහ රහස්‍යතා නීති වැනි නියාමන සහ වාර්තාකරණ වෙනස්වීම්, වටිනාකම් උත්පාදනය කිරීමට සහ අනුකූලතා අවදානම් ඇති කිරීමට මූල්‍ය ආයතනයකට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපෑ හැකිය. නියාමන සහ සමාජ-ආර්ථික සාධක ඒකාබද්ධ කිරීම ආයතනයේ ව්‍යාපාර ආකෘතියට ද බලපෑම් කළ හැකිය. නීති සම්පාදනයට සහ හැසිරීම් වලට අනුකූල නොවීම සඳහා දඬුවම් සහ නියාමන සම්බාධක සඳහා ඇති හැකියාව වැඩි වෙමින් පවතින අතර, නියාමනය සඳහා පුළුල් සහ ඉදිරිය දකින ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා, පොලී අනුපාත උච්චාවචනයන්, මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ ණය අනුපාතිකවල සීමාවන් වැනි ප්‍රධාන නියාමන කරුණු ද බැංකුවේ උපාය මාර්ග සහ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ කටයුතු කෙරෙහි බලපායි. අවසාන වශයෙන්, ව්‍යාපාර ආකෘතිය සහ උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා මත ඒවායේ බලපෑම තක්සේරු කරමින් නියාමන වෙනස්වීම් අපේක්ෂා කිරීමට සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සම්බන්ධීකරණ, විස්තීර්ණ සහ ඉදිරි දැක්මක් සහිත ප්‍රවේශයක් බැංකුවට අවශ්‍ය වේ.

➔ අවදානම් සහ අවස්ථා

අපගේ අවදානම්	අපගේ අවස්ථා		
<ul style="list-style-type: none"> සංවර්ධනයේ වැඩිවන වේගය සහ නියාමන වෙනස සහ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවල සංකීර්ණත්වය තුළින් ඇතිවන අභියෝග. 	<ul style="list-style-type: none"> වඩා ඉහළ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සහ ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය තුළ දුෂ්කරතා. 	<ul style="list-style-type: none"> බැංකුවේ පාලන ක්‍රියාවලිය සහ සඳාචාර රාමුව තුළ අඛණ්ඩ වර්ධනය. 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රාග්ධනය හා ද්‍රවශීලතා සැලසුම් සඳහා වඩා ඉහළ නමාස්ථාවක් තබා ගැනීමේ හැකියාව.
<ul style="list-style-type: none"> නව නියාමන ප්‍රමිති සහ අදාළ සමාජීය අපේක්ෂාවන් සපුරාලීමට අසමත් වීම ගනුදෙනුකාර සහ ප්‍රජා බලපෑම් සහ අඩුකළ කොටස්හිම් වටිනාකමට (උදා - ESG බැඳීම්, සයිබර් ආරක්ෂාව අදිය) හේතු වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> අනුකූලතාව සඳහා දඩිකළ ඉල්ලුමට සමගාමී වීම මූල්‍ය ආයතන කෙරෙහි මෙහෙයුම් පිරිවැය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැය තුළ වැඩිවීම. 	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ පාර්ශ්වකරුවන්ට බලපාන මතුවන අවදානම් අඛණ්ඩව හඳුනා ගැනීම සහ කළමනාකරණය. 	<ul style="list-style-type: none"> ගනුදෙනුකරුවන් අතර විශ්වාසය ගොඩ නංවන ශක්තිමත් සයිබර් ආරක්ෂණ උපායමාර්ගයක් තබා ගැනීමේ හැකියාව.
<ul style="list-style-type: none"> ඩිජිටල් තාක්ෂණය සහ වැඩි අරමුදල් මාරු කිරීමේ මාර්ගවල වේගවත් දියුණුව සමඟ සම්බන්ධ මූල්‍ය අපරාධ වැඩි වීම. 	<ul style="list-style-type: none"> නව, අඩු නියාමන තරඟකරුවන් සමඟ විකෘති තරඟය. 	<ul style="list-style-type: none"> ශක්තිමත් පාලන රාමුවක් සහ විස්තීර්ණ දත්ත විශ්ලේෂණ සහ පද්ධති හැකියාව මගින් ගනුදෙනුකරුවන්ට කැප වූ සහය ලබාදීම. 	

- කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම

- කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම

- කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම

- කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම

- 2021ට සමානව සිටීම

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තා

➔ අවදානම් අවම කිරීමට සහ අවස්ථා මත ප්‍රාග්ධනනීයකරණය කිරීමට අපගේ ප්‍රවේශය

- නියාමනය සහ ව්‍යවස්ථාපිත වෙනස ඇගයීම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ නියාමනය සඳහා ඉදිරිය දකින ප්‍රවේශයක් පවත්වා ගැනීම.
- බැංකු ක්ෂේත්‍රය සඳහා වඩාත් සුදුසු ප්‍රතිඵල සහ වඩා පුළුල් ආර්ථිකය සහතික කිරීමට ඉදිරි නියාමන වෙනස්වීම් පිළිබඳ නියාමන බලධාරීන් සහ වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහභාගිත්වය.
- වේගවත් වෙනස ඇති කිරීම සහ අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට වඩා ඵලදායී සහ ආරක්ෂිත සේවා ලබාදීමට බැංකුව ශක්තිමත් කිරීම.
- වෙනත් ක්‍රියාමාර්ග සමඟ දුෂ්කර හා විස්තීර්ණ අභ්‍යන්තර පාලන රාමුවක් තුළින් ආයතනය තුළ අනුකූලතා සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම.
- ආරක්ෂක අවකාශවල අඛණ්ඩ ආයෝජනය හා තාක්ෂණය, දත්ත හැකියාව (බාහිර බුද්ධිය ඇතුළුව) තුළ ආයෝජනයන් ඇතුළුව ගනුදෙනුකාර තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීමට අඛණ්ඩව වෙනස්වන පාලනයන්, ගනුදෙනුකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ක්ෂේත්‍රයේ සහයෝගිතාව.
- අනුකූලතා පරීක්ෂා කිරීම සහ ශේෂ ශක්තිමත් කිරීම සහ නියාමන සමෝච්චි තුළ ව්‍යාපාරික වැඩ සහතික කිරීම.
- බැංකුවේ සේවකයින්, ක්‍රියාවලි සහ පද්ධතිවල අඛණ්ඩ ආයෝජනය තුළින් නියාමන වෙනස්වීම් ඇගයීම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ නියාමනය සඳහා සම්බන්ධීකරණ, විස්තීර්ණ සහ ඉදිරිය දකින ප්‍රවේශයක් පවත්වා ගැනීම.
- නියාමකයින්, රජය සහ උපදේශන කණ්ඩායම් සමඟ සහයෝගයෙන් වැඩ කිරීම.

➔ ක්‍රියාත්මක පාලනය

BIRMC සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව ඔවුන්ට අදාළ බලතල තුළ වර්තමාන සහ අපේක්ෂිත නියාමන වෙනස්වීම් නියාමනය කරයි. 2022 වසර තුළ සිදුකළ සමාලෝචනාවලට මෙයටම සීමා නොවූවද බැංකුවේ ණයවල ගුණත්වය පිරිහීම, නියාමන අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යවස්ථාපිත හා ආර්ථික ප්‍රාග්ධන සංයුතීන් හා මට්ටම්, පීඩන ක්‍රියාදාම, බාසල් III සංශෝධන (අවදානම බර තබන වත්කම් තීරණය කිරීම සඳහා ප්‍රතිශෝධනය) සහ පොළී අනුපාත ප්‍රතිසංස්කරණ ඇතුළත්ය.

➔ අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

පාලනය සහ අනුකූලතාව

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	වර්තමාන නියාමන වාතාවරණය පෙරනොවූ විරුද්ධ අනුපාතයකින් වෙනස් වේ. අපගේ ව්‍යාපාරයට අදාළ පවත්නා සහ මතුවන නීතිකරණ හඳුනා ගැනීමට සහ ආශ්‍රිත අවදානම් මනාව අවබෝධකරගෙන ඇති බවත්, සමාගම සහ මෙහෙයුම් ආකෘතිය තුළ පාලනයන් ක්‍රියාත්මක වන බවත් සහතික කිරීමට අපට වගකීමක් ඇත.
එය වැදගත්වන ආකාරය	බැංකුව විවිධ දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර නීති සහ අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතුය. යහපත් පාලනය සහ අනුකූලතාව ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමයට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලපත්‍රයට ප්‍රධාන වේ. කෙසේවෙතත්, නියාමන වාතාවරණය වැඩිවන දී අවශ්‍යතාවන් සමඟ පෙරනොවූවිරුද්ධ අනුපාතයකට වෙනස්වන බැවින් නියාමන සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනයන් අපගේ වෙළෙඳපොළ පුරාවට අභියෝගාත්මකව පවතී.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

<p>වැඩිවීම සඳහා හේතුව</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මෙහෙයුම් පිරිවැයට බලපාන නියාමන පරිසරය තුළ වේගවත් වෙනස්වීම්. • විශේෂයෙන් කොවිඩ් 19 ප්‍රතිවිපාකයක් ලෙස ගැසට්කළ සහ ක්‍රියාත්මක කළ නව සහ/හෝ සංශෝධිත නීති හේතුවෙන්, වැඩි කළ නියාමනය හා අනුකූලතා අවශ්‍යතා. • අනුකූලතා නොවීමේ අවදානම් සහ ප්‍රතිවිපාක මූල්‍ය සිට මූල්‍ය නොවන සම්බාධක දක්වා පරාසයක් වන අතර අඛණ්ඩතා පදනමක් ලෙස අපගේ තීරණාත්මක කෙරෙහි ඒවායේ තනි තනි සහ/හෝ සාමූහික මූලික බලපෑමක් ඇත. • මෙම නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීමට අසමත්වීම කීර්තිනාම හානි, මූල්‍ය දෂ්ඨත, සහ/හෝ අපගේ ක්‍රියාත්මක බලපත්‍රය අත්හිටුවීමට හේතු වේ. • මතුවන නවීන අපරාධ ක්‍රියාවන් හා බැඳුණු ස්ථානගත මූල්‍ය අපරාධ සහ සයිබර් අපරාධ වැඩිවීම ගනුදෙනුකරුවාට සහ බැංකුවට බලපෑම් කරයි.
<p>කළමනාකර ප්‍රවේශය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • බැංකුව තුළ ශක්තිමත් පාලන ක්‍රියාවලි සහ නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත්ව කළමනාකරණය කිරීම කෙරෙහි තබා ඇති අවධානය ශක්තිමත් කිරීම. • බැංකුව තුළ යහපත් නියාමන අනුකූලතා සංස්කෘතියක් ශක්තිමත් කිරීම. • විශේෂිත අවදානම් සහ අනුකූලතා හැකියාව අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා ක්‍රියාවට නංවා ඇත. • රජය සහ නියාමකයින් සමඟ සක්‍රීය සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම. • ආරාධනාකළ විට රජයේ සහභාගිත්ව ක්‍රියාවලි සමඟ සහභාගිත්වය. • නීති කණ්ඩායම්වල විෂය කරුණු ප්‍රවීණයින් සහ ශක්තිමත් ප්‍රතිපත්ති අනුකූලතා රාමුවක්. • පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ආයතනය තුළ අපගේ සඳාචාර සංස්කෘතියේ දක්වා ඇති අතර අනුකූලතාව සහතික කිරීමේදී සේවකයින්ට සිය කාර්යභාරය අවබෝධ කර ගැනීමට සහය වේ.
<p>අවදානම් වර්ගය²</p>	<p>මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම</p>
<p>කාල රාමුව³</p>	<p>කෙටිකාලයේ සිට දිගු කාලය</p>

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවීම/නැගිටන/ස්ථාවර/අඩුවීම.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම

බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය

බලපාන ලද මූලික UN SDGs

ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

අදාළ GRI සහ සීමා

404 පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය – අභ්‍යන්තර

205 දූෂණ විරෝධය

206 තරඟකාරී හැසිරීම් විරෝධය

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවනතා

සයිබර් ආරක්ෂාව සහ තොරතුරු ආරක්ෂාව

ජනතාව

සංදර්භය/විස්තරය	තොරතුරු සොරකම, කප්පම සහ වයිරස ඇතුළු සයිබර් ආරක්ෂක කඩකිරීම් සහ ප්‍රහාර අපගේ කීර්තිනාමයට මෙන්ම මෙහෙයුම් පවත්වා ගැනීමේ අපගේ හැකියාවට තර්ජනයක් ඇති කරයි.
එය වැදගත්වන ආකාරය	<ul style="list-style-type: none"> බැංකුකරණ සේවා ඩිජිටල්කරණය සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි ස්වයංක්‍රීයකරණය තුළ වැඩිවන ප්‍රවනතාව සමඟ හැකර්ස් වඩාත් නවීන බවට පත්ව ඇති බැවින් සයිබර් ආරක්ෂාව ඉහළ යන ප්‍රමුඛතාවයකි. බාහිර සයිබර් ප්‍රහාරයක්, අභ්‍යන්තර තර්ජනයක් හෝ සැපයුම්කාර කඩකිරීමක් ගනුදෙනුකාර බැංකු සේවා බිඳ වැටීමට හෝ රහසිගත දත්ත අහිමි වීමකට හෝ ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව අමාරුවේ හෙලිමකට හේතු විය හැක. සයිබර් ආරක්ෂාව අපගේ සියලුම වෙළෙඳපොළ හරහා ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර, මූල්‍ය, කීර්තිනාම, සහ නියාමන බලපෑම්වලට හේතු වේ. ණය දීමේ තීරණ සහ තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම වැනි ක්ෂේත්‍රවල දුර්වල තවත්තු කිරීම හෝ කළමනාකරණය කිරීම දුර්වල මූල්‍ය, නියාමන, සහ කීර්තිනාම ප්‍රතිඵල සමඟ දත්ත රහස්‍යතා ගැටළු හෝ වැරදි ප්‍රතිඵල ලබාදීමට හේතු විය හැකිය.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> ඩිජිටල්කරණයේ අධික වර්ධනය මූල්‍ය සේවාවන් හි තාක්ෂණික පරිනාමනය නව තාක්ෂණ පරිනාමය සහ සංවර්ධනය, ඩිජිටල් මාර්ග භාවිතයේ වැඩි වීම, දුරස්ථ වැඩි කිරීමේ වඩා ඉහළ මට්ටම් වැඩි වූ නවීකරණය සහ සයිබර් අපරාධවල පුළුල් කටයුතු. ගනුදෙනුකාර බැඳීම සුරක්ෂිත කරන බව සහතික කිරීමට ආයතන තුළ ආරක්ෂක පරිවයන් සහ දැඩි ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි වර්ධනය නියාමන අවධානය. සයිබර් ප්‍රහාරවලට මූල්‍ය පද්ධති ස්ථාවරත්වයට හානි කිරීමේ විභවතා ඇත.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ ආරක්ෂක පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීම අපි අඛණ්ඩව කරමු. අපගේ සයිබර් ආරක්ෂක වැඩසටහනින් වැඩිකළ සොයා ගැනීම සහ යටිතලපහසුකම් නියාමනය මෙන්ම ආරක්ෂක විනයාශය සහ උවදුරු සහිත කළමනාකරණ හැකියාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. පද්ධති මට්ටමේ ඔරොත්තුදීම ශක්තිමත් කිරීමට සහ සයිබර් ප්‍රහාරවල හැකියාව සහ ප්‍රජාව කෙරෙහි වංචාව සහ ප්‍රෝඩාවෙහි බලපෑම අවම කිරීමට රජය, ප්‍රජාව සහ ක්ෂේත්‍රයේ ආයතන පරාගයක් සමඟ අපි සහයෝගී වෙමු. බැංකුව තුළ අපගේ දත්ත කළමනාකරණ රාමුව ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය. දත්තවල ගුණත්වය සහ අවංකකම සහතික කිරීමට සියලුම ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රවල අපගේ ක්‍රමවේදය, ශිල්පක්‍රමය, මෙවලම්, ප්‍රමිති, සහ ක්‍රියාපටිපාටි වැඩි කිරීම හා මෙය සම්බන්ධ වේ. අපගේ සංස්කෘතියේ කොටසක් ලෙස සයිබර් ආරක්ෂක දැනුවත්කම, වැලැක්වීම, සහ ආරක්ෂක මනා පරිවයන් හි අඛණ්ඩ ආයෝජනය.
අවදානම් වර්ගය ²	මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට දිගුකාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවිය/නැගිච්චන/ස්ථාවර/ අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණය: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

<p>කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම</p> 	<p>බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය</p> 	<p>බලපාන ලද මූලික UN SDGs</p>
<p>ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්</p> 	<p>අදාළ GRI සහ සීමා</p> <p>404 පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය - අභ්‍යන්තර 205 දූෂණ විරෝධය - අභ්‍යන්තර හා බාහිර 418 ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව - අභ්‍යන්තර</p>	

මූල්‍ය අපරාධ

සමාජ

සංදර්භය/විස්තරය	මූල්‍ය අපරාධ මැඩපැවැත්වීමේදී (අල්ලස, දූෂණය, වංචාව, මුදල් විඳුද්ධිකරණය, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් යෙදවීම)සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ අවංකකම ආරක්ෂා කිරීමේදී බැංකුවලට තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට ඇත.
එය වැදගත්වන ආකාරය	මූල්‍ය අපරාධ සොයා නොගැනීම සහ වැලැක්වීම අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් සහ ප්‍රජාව කෙරෙහි සැලකියයුතු බලපෑමක් ඇති අතර බැංකු සඳහා සැලකියයුතු දඩමදල් සහ දණ්ඩනවලට හේතු විය හැකිය. උවදුරු සහිත පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාවේ වැඩිවීමක් හා බැඳුණු ලබාගතහැකි මූල්‍ය සහය යෝජනා ක්‍රම තුළින් අවස්ථා වැඩි වන බැවින් මූල්‍ය අපරාධවල වඩා ඉහළ අවදානමක් වර්තමානයේ පවතී.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> තාක්ෂණික උසස්වීම්වල වේගවත් වෙනස්වීම්. ඩිජිටල් අපරාධවල නව ක්‍රම. ආර්ථික පීඩනයන්ගෙන් ඇති වන ඉහළ ගිය වංචාව සහ ආරක්ෂක අවදානම්.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> ශක්තිමත් කළ මූල්‍ය අපරාධ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි. මූල්‍ය අපරාධ සේවීම අරමුණු කළ උසස් ගනුදෙනු නියාමන පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි ඇතුළුව නව තාක්ෂණය තුළ ආයෝජනය. මධ්‍ය පද්ධති තුළින් ගනුදෙනු දත්තවල අවංකකම ඉහළ නැංවීම සඳහා යාන්ත්‍රණ සහ ක්‍රියාවලි ස්ථාපිත කිරීම. අල්ලස් සහ දූෂණ විරෝධී ප්‍රතිපත්තිය සහ ප්‍රමිතිය සංශෝධනය සහ නව මෙවලම් සංවර්ධනය සහ වැඩිරාමු ක්‍රියාත්මක කිරීම. විශේෂිත මූල්‍ය අපරාධ අනුකූලතා කණ්ඩායම්වල සැලකියයුතු වැඩිවීමක් මූල්‍ය අපරාධ අඩු කිරීම සහ සොයාගැනීම අරමුණ කරමින් සේවකයින් සඳහා උසස් මූල්‍ය අපරාධ අනුකූලතා අධ්‍යාපන සහ පුහුණුව
අවදානම් වර්ගය²	මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම, වෙළෙඳපොල
කාල රාමුව³	කෙටිකාලයේ සිට දිගුකාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවිය/නැඟිලන/ස්ථාවර/ අඩුවිය.
² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොල, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.
³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකියයුතු බලපෑම තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්තා

<p>කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවන්ට බලපෑම</p> 	<p>බලපාන ලද ප්‍රාග්ධනය</p> 	<p>බලපාන ලද මූලික UN SDGs</p>
<p>ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්</p> 	<p>අදාළ GRI සහ සීමා</p> <p>205 දූෂණ විරෝධය - අභ්‍යන්තර හා බාහිර 206 තරඟකාරී විරෝධී හැසිරීම - අභ්‍යන්තර හා බාහිර 418 ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව</p>	

දැක්ම

නව බැංකුකරණ පනතක්
 නව බැංකුකරණ පනත මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වාදීමට අපේක්ෂිත තීරණාත්මක නීතියකි. පවතින 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ විධිවිධාන තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ක්‍රමවත් කිරීම අරමුණු කරමින් සහ එහි විධිවිධාන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිවලට අනුකූල බව සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් නව බැංකුකරණ පනත කෙටුම්පත් කරමින් සිටී. යෝජිත පනත කුළින්, බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ මහ බැංකුවේ අධීක්ෂණ සහ නියාමන බලතල තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන අතර ආයතනික පාලන රාමුවක් ද හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

වර්තමාන යෝජනාවන්ට නිකුත් කළ බැංකුකරණ බලපත්‍රවල වර්ගයේ වෙනස්වීම්, ශාඛා සහ වෙනත් බැංකු ස්ථාන ස්ථාපිත කිරීමේ අනුමැතිය ක්‍රමවත් කිරීම, ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීම, තැන්පතු රක්ෂණය, පාලනය, නව බැංකු ව්‍යාපාරයකට අක්වෙරළ බැංකු ඒකක සහ දේශීය බැංකු ඒකකවල මෙහෙයුම් ඒකාබද්ධ කිරීම

සහ විසඳුම් ඉහළ නැංවීම, අධීක්ෂණ කාර්යයන් සවිබලගැන්වීම ඇතුළත්ය. යෝජිත පනත බැංකු බලපත්‍ර පාලනය කරන අතර කොළඹ වරාය නගරයේ කොළඹ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය මධ්‍යස්ථානය තුළ බැංකුවල රෙගුලාසිය පාලනය කරයි.

ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය හා නියාමන පනත
 ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සහ ණය නියාමන පනත නමින් හඳුන්වන නව නීතිකරණයක් අවසන් කිරීමට මහ බැංකුව පියවර ගෙන ඇත. මේ මගින් බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවලට සම්බන්ධ නියාමන රාමුව ශක්තිමත් කරන අතර රටේ මුදල් ණයට දීමේ ව්‍යාපාරය සඳහා නව නියාමන රාමුවක් හඳුන්වා දේ. කෙටුම්පත් නීතියෙන් පවතින 2016 අංක 06 දරන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පනත අවංලඉ කිරීම හා ණය නියාමන අධිකාරියක් ස්ථාපිත කිරීම අරමුණු කරයි. තවද, නව පනතින් මුදල් ණයට දීම සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ව්‍යාපාරය සඳහා නියාමන සහ අධීක්ෂණ රාමුවක් යෝජනා කරන අතර ගනුදෙනුකාර ආරක්ෂාව සහ පාලන මූලධර්ම සඳහා නෛතික රාමුව ශක්තිමත් කරයි.

වෙනත්
 කොවිඩ්19 හේතුවෙන්, ආරක්ෂාව අමාරුවේ නොදමමින් නම්‍යශීලීතාව වැඩි කිරීමේ මාර්ග සොයමින් පිවිසුම් කළමනාකරණය තුළ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති බැංකුවලට අභිබවා යාමට සිදුවිය. බැංකු අංශය සිය තොරතුරු තාක්ෂණ මෙහෙයුම්වල කොටස් පොදු මේස පරිසරයන්ට විතැන් කරනු ලබයි. බොහෝ බැංකු වර්තමානයේ සිය පෞද්ගලික මේස භාවිතා කරයි. නමුත් අගුළු දැමීමේ සහ වෙනත් සමාන හදිසි අවස්ථාවලදී, මේවා පවත්වා ගැනීම අභියෝගාත්මක විය හැකිය. සයිබර් ආරක්ෂාව අනාගතයේදී බැංකුවලට ඉහළම ප්‍රමුඛතාවක්ව පවතිනු ඇත. බැංකුවේ තොරතුරු තාක්ෂණය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ රෙගුලාසිය අනාගතයේදී සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් විය හැකිය.

තවද, සිය ශේෂ පත්‍රයෙන් නොගැලපෙන/අගය කිරීමට දුෂ්කර වත්කම් ඉවත් කිරීමට බලපත්‍රලාභී බැංකු සහ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතනවලට නීතිමය අවසර දීමේ අදහස ඇතිව, මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණ සමාගම් සම්බන්ධ නව නීතිය ද හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

➔ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

5 කාලගුණ වෙනස අවම කිරීම හා තිරසාරභාවය

කාලගුණ වෙනස ගෝලීය වශයෙන් සැලකිය යුතු ගැටළුවක් වන අතර, කුඩා දිවයිනක් සහ සංවර්ධනය වන ජාතියක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව සියලුම ආර්ථික අංශවලට බලපාන සහ ජනතාවගේ ජීවනෝපායන් හානියට පත්කරන ස්වභාවික විපත්වලින් ඇතිවන අතිශය කාලගුණ තත්ත්වයන් වැනි එහි අහිතකර බලපෑම්වලට ඉහළින් ලක්වේ. මූල්‍ය අංශය ද කාලගුණයට අදාළ සහ වෙනත් පාරිසරික සහ සමාජ අවදානම්වලට නිරාවරණය වන අතර මූල්‍ය සහ කීර්තිනාම අවදානම් අවම කිරීමට පාර්ශ්වකාර සහ නියාමන දෘෂ්ටිකෝණවලින් ඉක්මණින් ආමන්ත්‍රණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

➔ කාලගුණ වෙනස මැඩපැවැත්වීමට ශ්‍රී ලංකාවේ බැඳීම

ලෝක ආර්ථික සංසදයේ 2023 ගෝලීය අවදානම් වාර්තාව මහාද්වීපයේ ජනතාවගේ ජීවනෝපායන්ට සහ අනාගතයට තර්ජනය කරන අවදානම් ලැයිස්තු ගත කරයි. මෙවැනි අවදානම් පවතින ආර්ථික දැඩිවීම, විරැකියා මට්ටම් වේගයෙන් වෙනස්වීම, සහ අත්‍යවශ්‍ය යටිතල පහසුකම්වල පොදු අඩුව හෝ හිඟයේ සිට දරිද්‍රතාව වැඩිවීම, සමාජ ඒකාබද්ධතාව බිඳවැටීම, විශාල සාධාරණය සහ සියලු දෙනා ඇතුළත් පරතර පවා නිර්මාණය කරන ප්‍රතිවිරුද්ධ පශ්චාත් වසංගත ප්‍රතිසාධනයක් සඳහා විභවතාව දක්වා පරාශයකට අයත්ය. කෙසේවෙතත්, වඩාත් බලවත් අවදානම වන්නේ ජනතාවට සමාන අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමට හැකිවන දුර්වල ආර්ථිකයන් ආරක්ෂා කරන ආකාරයකින් කාලගුණ වෙනස්වීමේ අවදානම් අවම කිරීමට සහයෝගීව කටයුතු කිරීම අවශ්‍යය.

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර අමාත්‍ය විසින් 2021 හි එක්සත් ජාතීන්ගේ කාලගුණ වෙනස පිළිබඳ කාර්යාරමුඛ සම්මුතියට යාවත්කාලීන කළ ජාතික

වශයෙන් තීරණය කළ දායකත්වයන් ඉදිරිපත් කරන ලදී. යාවත්කාලීන ජාතික වශයෙන් තීරණය කළ දායකත්වයන් තුළින් කෘෂිකර්මය, ධීවර, පශුසම්පත්, සෞඛ්‍ය, ජලය, ජෛව විවිධත්වය, මුහුදු බඩ, නාවික, සංචාරක, නාගරික සැලසුම්, මානව වාසස්ථාන අංශවල උවදුරු පිළිබඳ ඉස්මතු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වශයෙන් තීරණය කළ දායකත්වයන්ගෙන් තිරසාර සංවර්ධන උත්සාහයන් තුළින් අඩු කාබන් ගමන් මඟ කරා එහි බැඳීමට අනුගතව කාලගුණ වෙනසට එහි උවදුරට පත්වීම ආමන්ත්‍රණය කිරීමට රටේ බැඳීම අවධාරණය කරයි. ශ්‍රී ලංකාව සිය වන ආවරණය 2023 වන විට 32%කින් වැඩි කිරීමට සහ 14.5%කින් හරිතාගාර වායු විමෝචන අඩු කිරීමට අරමුණු කරන අතර, විදුලිය උත්පාදනය තුළ 71%ක පුනර්ජනනීය බලශක්තිය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට 2023 ඉලක්ක ස්ථාපිත කරයි. මෙම සැලැස්මෙන් 2050 වන විට ශ්‍රී ලංකාව කාබන් උදාසීන ආර්ථිකයක් බවට පත් කිරීමට මාවතක් සපයයි. ශ්‍රී ලාංකීය බැංකුවක් ලෙස, කාලගුණයට අදාළ අවදානම් ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ වැදගත්කම සහ සැමට සමාන අවස්ථා නිර්මාණය කරමින් උවදුරු සහිත ආර්ථිකයන් ආරක්ෂා කරන සංක්‍රාන්තියක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ සහයෝගීතාවයක අවශ්‍යතාව බැංකුව හඳුනාගෙන ඇත.

➔ බැංකු මත නියාමන හා වාණිජමය පීඩන

බැංකුව කාලගුණ වෙනසේ බලපෑමෙන් තමන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට සහ ගෝලීය තිරසාර වැඩසටහන සමඟ පෙළ ගැසීමට වැඩිකළ නියාමන සහ වාණිජමය පීඩනවලට මුහුණ දෙමින් සිටී. කාලගුණ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා නව නීති සකස් කිරීම, ආතති පරීක්ෂාවන් පැවැත්වීම, සහ ආයෝජන තීරණවලට පාරිසරික, සමාජ පාලන සාධක (ESG) ඇතුළත් කර ගැනීම මෙයට ඇතුළත්ය. එමෙන්ම බැංකු තිරසාර මූල්‍ය පිරිනැමීම් සංවර්ධනය කිරීමට, ප්‍රාග්ධනය වෙන් කිරීම, ණය අනුමැතිය, කළඹ නියාමනය සහ වාර්තාකරණය තුළට කාලගුණ සාධක ඇතුළත් කර ගැනීමේ වාණිජමය පීඩනයට මුහුණ දෙමින් සිටී.

අනාගත ආර්ථික හැඩගැස්වීමේදී සහ එහි තිරසාර ආර්ථිකයකට මාරුවීම වේගවත් කරන්නේද යන්න තීරණය තුළ එහි ප්‍රාග්ධනය වෙන් කිරීමේදී මූල්‍ය අංශය තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙම කාර්යභාරය වගකීමෙන් ඉටු කිරීම පිණිස, හානිදායක කර්මාන්තවල ආයෝජන අඩු කිරීමට සහ පොසිල ඉන්ධන භාවිතයෙන් මාරුවීම, වගකීම්සහගත ආයෝජන සමඟ පෙළ ගැසීමට දැඩි තීරණ, වැනි තිරසාර මූල්‍ය කටයුතු වැඩි කිරීම සහ කාලගුණය ආශ්‍රිත මූල්‍ය අනාවරණ පිළිබඳ කාර්ය බලකාය සමඟ පෙළ ගැසී විනිවිද අනාවරණ සහ වාර්තාකරණ සහතික කිරීම මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍යය. මූල්‍ය සේවා ආයතන ශුද්ධ ශුන්‍ය ගමන්මඟකට බැඳී ඇති අතර කාලගුණ අවම කිරීම, අනුවර්තක විසඳුම් සහ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිඥා දී ඇත.

➔ වටිනාකම නිර්මාණ ක්‍රියාවලියට බලපෑම්

ප්‍රජාවන්ගේ තිරසාරභාවය පිළිබඳ කාලගුණ වෙනසේ අභියෝග හේතුවෙන් බැංකුව ණය අවදානම්වලට මුහුණ පාමින් සිටී. මෙසේ, බැංකු තිරසාර ව්‍යවහාර යොදා ගැනීම සහ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සමඟ පෙළ ගැසී රජයේ රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීම අවශ්‍ය වන අතර, එසේ කිරීමට අසමත්වීම කීර්තිනාම අවදානමකට හේතු විය හැකිය. අරමුණ මෙහෙයවන බැංකුවක් ලෙස, සමාජ හා පාරිසරික ගැටළු අපගේ වටිනාකම නිර්මාණ ආකෘතියට අපි ඒකාබද්ධ කර ඇති අතර, සමාජීය බලපෑම් සලකා බලමින් ඊට අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් කරා සංක්‍රමණයවීම තුළ සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ESG අවදානම් සහ අවස්ථා තිරසාරභාවය සහතික කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වන අතර දේශීය සමාජ ආර්ථික සංදර්භය සහ කාලගුණ උවදුරට සංවේදී ආකාරයෙන් කාලගුණ වෙනස ආමන්ත්‍රණය කිරීමට බැංකු කැප වී සිටී.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ අවදානම් සහ අවස්ථා

අපගේ අවදානම්

- වඩාත් නිරන්තර සහ බරපතල කාලගුණ අවස්ථා සහ කාලගුණ රටාවල දිගුකාලීන වෙනස්වීම් හමුවේ ඇප ලෙස දරන දෑ ඇතුළුව බැංකුවේ වත්කම් හානිකරණය.
- ප්‍රමාණවත් නොවන කාලගුණ බැඳීම් සහ පරිසරයට හානිකරන සහ මානව අයිතිවාසිකම් කඩකරන ආයතන සමඟ මූල්‍යකරණය සහ හවුල්කාරත්වය හේතුවෙන් බැංකුවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑම.
- බැංකුව සහ එහි ගනුදෙනුකරුවන්ට කාලගුණ වෙනසේ සෘණාත්මක බලපෑමට අදාළ වැඩි වූ පිරිවැය සහ ආර්ථික අලාභ.

අපගේ අවස්ථා

- කල්පවත්නා තරඟකාරී වාසිය නිර්මාණය කිරීමට තිරසාර සංවර්ධන මූල්‍ය තුළින් තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කවලට සහයවීම.
- අඩු කාබන් ගමන්මග යොදා ගැනීමේදී ආයතනික ගනුදෙනුකරුවන්, ආයතන සහ කුඩා ව්‍යාපාරවලට සහයවීමට ආයෝජන සහ මූල්‍යකරණ විසඳුම් සංවර්ධනය.
- කාලගුණ වෙනසට අදාළ අවදානම් සක්‍රියව කළමනාකරණය කිරීමට සහ අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් අඩු බලශක්තිය පරිභෝජනය කරන ආර්ථිකයකට ඔවුන්ගේ හැසිරීම ගලපා ගැනීමේ නව විසඳුම් සංවර්ධනය හෝ අනාගත පාරිසරික සමාජීය ගැටළු සඳහා සූදානම් වීමේ හැකියාව.
- නව ආර්ථික ආදර්ශවලට ප්‍රතිචාරාත්මකව මූල්‍ය නව්‍යකරණය (විශේෂයෙන් තිරසාර කෘෂිකර්මය).
- තිරසාර මූල්‍ය පිරිනැමීම් සංවර්ධනය සහ ප්‍රාග්ධනය වෙන්කිරීම්, ණය අනුමැතිය සහ කළඹ නියාමනය හා වාර්තාකරණයට කාලගුණ සාධක ඇතුළත් කිරීම.

කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩිවීම
 කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවස්ථා වැඩි වීම
 කෙටි කාලීන සිට මධ්‍ය කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම
 කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන දක්වා අවදානම් වැඩි වීම
 2021ට සමානව සිටීම

➔ අවදානම් අවම කිරීමට සහ අවස්ථා මත ප්‍රාග්ධනනීයකරණය කිරීමට අපගේ ප්‍රවේශය

- රජයේ වැඩසටහන්වලට සහයවීම සහ තිරසාර සංවර්ධන මූල්‍ය පිළිබඳ අයවැය යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම, අපගේ සේවාදායකයින්ගේ අවශ්‍යතා, පිරිනමන උපායමාර්ගික අවස්ථාවල ප්‍රමාණය, සහ මෙම ක්ෂේත්‍රය තුළ අපගේ තරඟකාරී වාසිය අඛණ්ඩව භාවිතා කිරීමට අපගේ අපේක්ෂාවන්ට ගැලපෙන ආකාරයෙන් අඩු කාබන් ආර්ථිකයකට සංක්‍රමණය වීම.
- අපගේ ESG ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි ශක්තිමත් කිරීම සහ අපගේ ප්‍රගතිය ඵලදායීව - විනිවිදව අනාවරණය කරමින් අපි ඒවා ක්‍රියාත්මක කරන බව සහතික කිරීම.
- කාලගුණ වෙනස හා අදාළවන අවදානම් සහ අවස්ථා කළමනාකරණය කිරීමට අපගේ උපායමාර්ග, ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාවලි, නිෂ්පාදන හා සේවා ශක්තිමත් කිරීම.

➔ ක්‍රියාත්මක පාලනය

2018 දී, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තිරසාර ප්‍රතිපත්ති සහ පාරිසරික සහ සමාජීය අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවකට තිරසාර අවදානම් උසස් කිරීම අනුමත කළ අතර එය 2022 දී සමාලෝචනය කර අනුමත කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ මෙහෙයුම්වලින් ඇතිවන තිරසාරතා අවදානම්වල බලපෑම අඛණ්ඩව නියාමනය කර, වටිනාකම නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය මත බලපෑම අවම කිරීමට සෑම ක්‍රියාමාර්ගයක්ම ගනු ලබයි.

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

➔ අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

අපගේ කාබන් පාසටහන කළමනාකරණය

මිහිකත

සංදර්භය/විස්තරය	අපගේ පාරිසරික පාසටහන අඩුකරමින් අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් ගොඩ නැගීම කරා දායක වීම සහ ශ්‍රී ලංකාව නියඟය, කැලෑ ගිනිගැනීම්, ගංවතුර සහ සුළිකුණාටු වැනි නිරන්තර සහ අනියය කාලගුණ සිදුවීම්වලට මුහුණ පාමින් සිටින බැවින් බැංකුවේ දිගුකාලීන තිරසාර වටිනාකම නිර්මාණය සහතික කිරීමට අපගේ මිහිකත ආරක්ෂා කිරීම.
එය වැදගත්වන ආකාරය	මිහිකත සුරැකීම සහ අපගේ දෛනික මෙහෙයුම්වල අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා ධනාත්මක දිගුකාලීන ප්‍රතිඵල නිර්මාණය බැංකුවේ දිගුකාලීන තිරසාරභාවය සඳහා අත්‍යවශ්‍යය. දේශගුණික විපර්යාසවල අන්තර් සම්බන්ධිත සහ කල්පවත්නා බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ව්‍යාපාර මත පීඩනයක් ඇති කරයි, එමෙන්ම ගනුදෙනුකරුවන් ඔවුන්ගේ කාබන් බලපෑම අවම කිරීම සඳහා හැසිරීම් වෙනස් කරන විට අනාගත මෙහෙයුම් ආකෘති අදාළව පවතින බව සහතික කරයි.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය
වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> වකුළුබි ආර්ථිකයේ අඛණ්ඩ වැඩිවීම යනු එකම මට්ටමේ නිමැවුම් සඳහා අඩු බලශක්ති අවශ්‍යතාවකි. ගාස්තු වැඩිවීම සහ බලශක්ති මූල්‍යාග්‍ර (ජලය, ඉන්ධන, විදුලිය යනාදිය) අඩුවෙන් ලබා ගැනීම ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා පැවැත්මට බලපායි. මහා පරිමාණ කාලගුණික සිදුවීම්වල සම්භාවිතාව වැඩි වීම ගෝලීය කටයුතු ශක්තිමත් අවම කිරීමේ අනුවර්තන ක්‍රියාමාර්ග වෙත මාරු කරයි. අඩු කාබන් ආර්ථිකයන් ඇති කිරීම සඳහා රජයේ මූල පිරීම්.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> කඩදාසි, ජලය සහ බලශක්ති පරිභෝජනය අවම කිරීම සහ කාර්යක්ෂම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අපගේ සම්පත් නැතවත් අයුරින් කළමනාකරණය කිරීම. අපගේ අරමුණු රජයේ ඉලක්ක සහ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සමඟ පෙළගැස්වීම. ස්වභාවික සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කරමින් හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පය හරහා අහිතකර පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීම. හරිත තාක්ෂණය සඳහා ආයෝජනය කිරීමේදී පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සහ ගැටළු අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩව සහභාගිත්වය. අපගේ හරිතාගාර වායු (GHG) විමෝචනය වාර්තා කිරීම අපගේ කාබන් පියසටහන නිරීක්ෂණය කිරීම සහ වාර්තා කිරීම දිගටම කරගෙන යනු ඇත.
අවදානම් වර්ගය ²	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට දිගු කාලය

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවිය/නැගිළි/ස්ථාවර/අඩුවිය.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

වගකීම් සහගත මූල්‍යකරණය

මිහිකත

සංදර්භය/විස්තරය	පරිසරය හා සමාජය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑමක් නොමැති තිරසාර බැංකුකරණය සහ මූල්‍ය නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයීම්
එය වැදගත්වන ආකාරය	මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රාග්ධනය වෙන් කිරීමේ තීරණ අනාගත ආර්ථිකයන්ගේ හැඩය තීරණය කරයි. බැංකුව විසින් අරමුදල් ලබාදෙන කර්මාන්ත හා ව්‍යාපෘතිවල නිර්මාණය හා වර්ධනය අප ක්‍රියාත්මක වන පරිසරය සහ ප්‍රජාව කෙරෙහි සහ දෛනික ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇත. එය අපගේ ගනුදෙනුකර දිගුකාලීන සෞභාග්‍ය සහ වර්ධනයේ මූලික අංගයකි.
වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම ¹	වැඩිවිය

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

වැඩිවීම සඳහා හේතුව	<ul style="list-style-type: none"> • 2023 සහ 2050 සඳහා කාලගුණ අපේක්ෂාව වැඩිවීම පිරිසිදු සහ වක්‍රීය ආර්ථිකයක් කරා අවශ්‍යතාව වේගවත් කරයි. • නිරන්තර සහ වඩා අතිශය කාලගුණ සිදුවීම් වැඩිවීම ගෝලීය කටයුතු කාලගුණ වෙනස් අවදානම් අවම කිරීමට සහයවන පාරිසරිකව ශක්තිමත් ව්‍යාපෘති සඳහා ලබාගත හැකි අරමුදල් සිදු කිරීම වෙත මාරු කරයි. • ගෝලීය කටයුතුවලට සහයවීමට නිශ්චිතව තීරණය කළ දායකත්වයන්ට ප්‍රතිපත්ති පෙළ ගැසීම.
කළමනාකාර ප්‍රවේශය	<ul style="list-style-type: none"> • විශාල කර්මාන්ත/යටිතල පහසුකම් දිගුකාලීන ව්‍යාපෘති සඳහා ESG අවදානම් ඇගයීම. • පරිසරය, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව කෙරෙහි සාණාත්මක බලපෑමක් ඇති ව්‍යාපෘතිවලට අරමුදල් යෙදීමෙන් වැළකීම. • අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් කරා සංක්‍රමණය වන හරිත සහ තිරසාරත්වය හා බැඳුණු ණය හා අත්තිකාරම් ලබාදීම. • අපගේ නිෂ්පාදන හා සේවා පරාශය සැලකිල්ලට ගනිමින් අපගේ නිසි පිළිවෙල ක්‍රියාවලි ශක්තිමත් කිරීම මගින් කාලගුණ වෙනසට උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාර සංවර්ධනය හා අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් කරා සංක්‍රමණයට සහයවීම පිණිස අභ්‍යන්තර සහ ගනුදෙනුකාර හැකියාවන් ගොඩ නැගීම. • හරිත තාක්ෂණය තුළ ආයෝජනය කිරීමේදී පාර්ශ්වකාර අවශ්‍යතා සහ ගැටළු අවබෝධ කර ගැනීමට අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය. • රජයට අයත් අරමුණු සහ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සමඟ අපගේ පරමාර්ථ පෙළගැසීම.
අවදානම් වර්ගය	උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, කීර්තිනාම
කාල රාමුව ³	කෙටිකාලයේ සිට දිගු කාලීන

¹ වාර්ෂික වැඩිවීමේ වැදගත්කම: වැඩිවීම/තැගිහන/ස්ථාවර/ අඩුවීම.

² අවදානම් වර්ගීකරණ: මූල්‍ය, උපායමාර්ගික, මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතා සහ කීර්තිනාම.

³ කාලරාමුව: එක් එක් ප්‍රධාන සාධකය සඳහා, අපි කාලරාමුව සඳහන් කර අතර එහිදී ඉන් බැංකුවට වන සැලකිය යුතු බලපෑම් තක්සේරු කරමු. මෙම ඒකාබද්ධ වාර්තාව සඳහා කෙටි කාලීන යනු ඊළඟ මූල්‍ය වසරයි. (2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන), මධ්‍ය කාලය යනු 2025 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලසීමාවයි. දිගුකාලය යනු 2025 දෙසැම්බර්වලින් පසු කාලසීමාවයි.

කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රවණතාවන්ට බලපෑම

අදාළ GRI සහ සීමා

බලපාන ලද මූලික SDGs

අල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

අදාළ GRI සහ සීමා

302 බලශක්තිය - අභ්‍යන්තර හා බාහිර

303 ජලය - අභ්‍යන්තර හා බාහිර

203 වක්‍ර ආර්ථික බලපෑම - බාහිර

බලපාන ලද ද්විතීයික SDGs

⊕ අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හැඩගස්වන ප්‍රධාන ප්‍රවණතා

දැක්ම

මූල්‍ය පද්ධති තිරසාරභාවය ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළට කාලගුණ වෙනස සහ කාලගුණ ඔරොත්තුදීම ඇතුළත් කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ අවබෝධයක් සමඟ, මහ බැංකු විසින් දියත් කළ තිරසාර මූල්‍ය සඳහා මාර්ග සිතියම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ කාලගුණ වෙනස

මැඩපැවැත්වීමට කාලගුණයට ඔරොත්තුදීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් ලබාදීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මූල්‍ය පද්ධතිය දිරි ගන්වයි. මෙම මාර්ග සිතියම ඔවුන් විසින් මුදල් ලබාදුන් ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත ESG අවදානම් ඵලදායීව කළමනාකරණය කිරීමට මූල්‍ය නියාමකයින්ට හා මූල්‍ය ආයතනවලට පුළුල් නියෝගයක් ලබා දේ.

එමෙන්ම එය වඩා හරි කාලගුණ හිතකාමී සහ සමාජීයව සියල්ල ඇතුළත් ව්‍යාපාරවලට සහය ප්‍රවර්ධනය කරයි. වඩා ඔරොත්තු දෙන හා තිරසාර හරිත ආර්ථිකයක් ගොඩ නැගීමට සහයවන මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දායකත්වය පරිමාණය කිරීමට උත්සාහ ගනී.

ක්ෂේත්‍රයේ ආකර්ෂණීය බව හ තරඟකාරී බව

රූපය 6

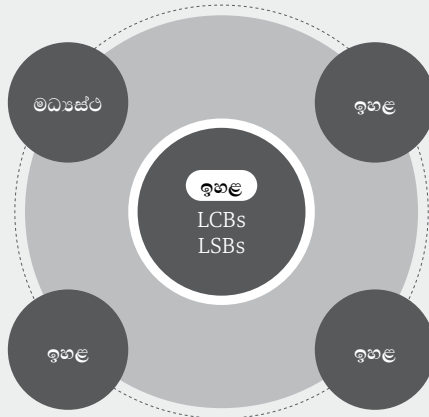
ශ්‍රී ලංකා බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ සැලකිය යුතු තරඟකරුවෙක් ලෙස පැවතීම පිණිස, මයිකල් පෝර්ටර් විසින් සකස් කළ බලකා පහක විශ්ලේෂණය අපි භාවිතා කරමු. මෙම ක්‍රමය අපගේ ක්ෂේත්‍රයේ පරිසරයට වැදගත්වන බාහිර සාධක හඳුනා ගැනීමට, අපගේ බැංකුව මුහුණපාන ප්‍රධාන ගැටළු තීරණය කිරීමට සහ උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා ස්ථාපිත කිරීමට අපට සහය විය. මෙම ගැටළු ඵලදායීව විසඳීමට අපට ඇති හැකියාව බැංකුවේ ඔරොත්තුදීම පවත්වා ගැනීමට තීරණාත්මක වේ. බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍ර පරිසරය තුළ බලකායන් පහේ තිබුණා වත් පහත දැක්වේ.

1 නව පිටිසෙන්නන් වෙතින් එන තර්ජන

නව තරඟකරුවන්

නව නියාමන සහ අනුකූලතා අවශ්‍යතා

- ඉතා ඉහළ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා හේතුවෙන් බැංකුවක් ලෙස ස්ථාපනය වීම සඳහා බලපත්‍රයක් ලබාගැනීමේ දී අභියෝගයක
- බාසල් III අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීමට ඉහළ ආයෝජන අවශ්‍යවීම
- සේවකයින්, තොරතුරු තාක්ෂණය සහ බෙදාහැරීමේ මාර්ග තුළ ඉහළ ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයන් හි අවශ්‍යතා
- නියාමන සහ අනුකූලතා අවශ්‍යතා සඳහා වැඩිවන ඉල්ලුම

2 ගනුදෙනුකරුවන්ගේ කේවල් කිරීමේ බලය

දැනට සිටින හා අනාගත ගනුදෙනුකරුවන්

- පුද්ගලික සහ ඉහළ ප්‍රමිතියේ සේවාව සඳහා ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් වැඩිවන ඉල්ලුම
- සමාන නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් වෙළෙඳපොළ තුළ පැවතීම
- ඉහළ පිරිවැයක් නොමැතිව තරඟකරුවන් හා විකල්පයන් වෙත යාමට ගනුදෙනුකරුවන්ට ඇති හැකියාව
- නව පරම්පරාවේ ගනුදෙනුකරුවන්ට ගනුදෙනුකාර පක්ෂපාතීත්වය නොමැතිවීම
- ඉහළ ශුද්ධ අගයක් ඇති ගනුදෙනුකරුවන්ට අඩු අනුපාත පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට ඇති හැකියාව

3 සැපයුම්කරුවන්ගේ කේවල් කිරීමේ බලය

භාණ්ඩා හා සේවා සපයන්නන්

සේවකයින්

- ඉහළ ප්‍රතිලාභ සහ අඩු අවදානම් සඳහා තැන්පතුකරුවන්ගෙන් ඉල්ලුම
- තීරීටල් සේවාවන් සපයන්නන් මත වැඩි වශයෙන් රඳාපැවැත්ම
- සේවකයින් හට ව්‍යාත්තිය සංගම් හරහා කේවල් කිරීමේ වැඩි බලය
- ලිපිවෘ සැපයුම්කරුවන්, බාහිරින් සේවයේ යොදවන සහ කොන්ත්‍රාත් මත සේවයේ යොදවන සේවකයින් යනාදී අනෙකුත් සැපයුම්කරුවන් මත ඇති රඳා පැවැත්ම අඩුවීම.

4 තරඟකාරී විරුද්ධවාදීන්

- කර්මාන්තය තුළ සිටින ඉහළ තරඟකරුවන් ගණන (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු 24ක් සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු 6 ක් ඇත)
- සමාන නිෂ්පාදන හා සේවා වෙත මාරුවීමේදී ගනුදෙනුකරුවන්ට අඩු පිරිවැයක් යටතේ එය කළ හැකිවීම හේතු කොට ගෙන තරඟකරුවන් අතර දැඩි තරඟකාරීත්වය

5 ආදේශකයින්ගේ තර්ජන

බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන

ගෙවීම් පහසුකම් සපයන්නන්

- විදුලි සංදේශ සමාගම්වල සහ ගෙවීම් විසඳුම් සපයනු ලබන අනෙකුත් ගෙවීම් සපයන්නන් (ෆින්ටෙක් සමාගම්) වෙතින් වැඩිවන තර්ජන
- මිලෙහි, ගුණාත්මකභාවයෙහි හෝ ලක්ෂණවල කිසිදු වෙනසක් නොමැතිව අඩු පිරිවැයට සමාන නිෂ්පාදන ලබාගැනීමේ හැකියාව
- මිල ගණන් වෙනස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තැන්පතුකරුවන්ගේ සහ ණය ලබා දෙන්නන්ගේ දැඩි සංවේදීතාවය

උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

බැංකුවේ ව්‍යාපාර උපායමාර්ගය ශක්තිමත් මධ්‍ය වටිනාකම් මත ගොඩනගන ලද අතර ඉන් ප්‍රධාන ඉලක්ක අත්කර ගැනීමට සීමිත වුවත් වටිනා සම්පත් වෙන් කිරීම පිළිබිඹු කරන අතර තරඟකාරී වාසිය වැඩි කරමින් සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා තිරසාර හා ධනාත්මක ප්‍රතිඵල නිර්මාණය කරයි.

→ ඒකාබද්ධ වින්තන ප්‍රවේශයක් තුළින් උපායමාර්ගය මෙහෙයවීම

සෑම වසරකම, අපගේ වින්තනය නැවත ප්‍රාණවත් කරමින්, අපගේ අරමුණ කරා ලඟාවීමට අප සිටින ස්ථානය. අප ගමන්කරන ස්ථානය සහ අපට අයත් දේ පිළිබඳ සලකා බලන ඒකාබද්ධ සැලසුම් ක්‍රියාවලියක අපි නිරත වෙන අතර, අපගේ සාර්ථකත්වය සඳහා දායක වන බාහිර මෙහෙයුම් පරිසරය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමු. එමෙන්ම අපි අපගේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අපගේ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ට වටිනාකම නිර්මාණය කරන බවට සහ ගතික ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ අපට රඳපුවහීමට සහය වන බව සහතික කරයි. අපගේ සැලසුම් ක්‍රියාවලිය අත්‍යවශ්‍ය පියවර තුනකින් සමන්විත වේ.

→ උපායමාර්ගය හඳුනා ගැනීම හා සංවර්ධනය

බැංකුවේ උපායමාර්ගයන් පැහැදිලිවම අපගේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ වටිනාකම් හා සම්බන්ධ කර ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය සියලුම මට්ටමේ සේවකයින්ගේ දායකත්වය ඇතිව මනාව සලකා ආරම්භ කර ඇත. සුදුසු ව්‍යාපාර උපායමාර්ගයක් සකස් කිරීමට අපගේ ව්‍යාපාර ආදර්ශය තක්සේරු කරමින්, අවස්ථාවන් , සහ තර්ජන සාධකයන් සහ බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ සහ ප්‍රවණතාවල බලපෑම අවබෝධ කර ගනිමින් අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පරිසරයන් හඳුනා ගනී. මෙම අංග සහ ඇතිවන අවදානම් සමඟ, බැංකුව එහි තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණ ව්‍යාපාර ආකෘතියට අනුගතව සක්‍රීය කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන, සහ දිගු කාලීන උපායමාර්ග ස්ථාපිත කරයි.

→ උපායමාර්ගය සංවර්ධනය හා සම්පත් වෙන් කිරීම

ව්‍යාපාර උපායමාර්ගය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මෙහෙයවා අනුමත කරන අතර, පැහැදිලි නිශ්චිත වගකීම් සහ කාලසීමාව සමඟ තනි අංශ/දෙපාර්තමේන්තු වෙත ධුරාවලිය හරහා මුදා හරිනු ලැබේ. කෙටි කාලීන ඉලක්ක අත්කර ගැනීම මගින් බැංකුවට දිගුකාලීන උපායමාර්ග උත්කර ගැනීමට මාර්ගය ශක්තිමත් කරයි. මෙම කෙටි කාලීන ඉලක්ක මත පදනම් වී, බැංකුව කළමනාකරණය කර සංවර්ධනය කරන සිය වැදගත්ම ප්‍රාග්ධනය වන, මූල්‍ය, මානව, නිෂ්පාදිත, බුද්ධිමය, සමාජ හා සම්බන්ධතා සහ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනයන් ආයතනයේ එක් එක් ඒකකයට නියමිත උපායමාර්ග අත්කර ගැනීම කරා පහසුවක් ක්‍රියාත්මක වීමට පහසුකම් සලසන සහ සහතික කරන ආකාරයට වෙන් කරනු ලබයි.

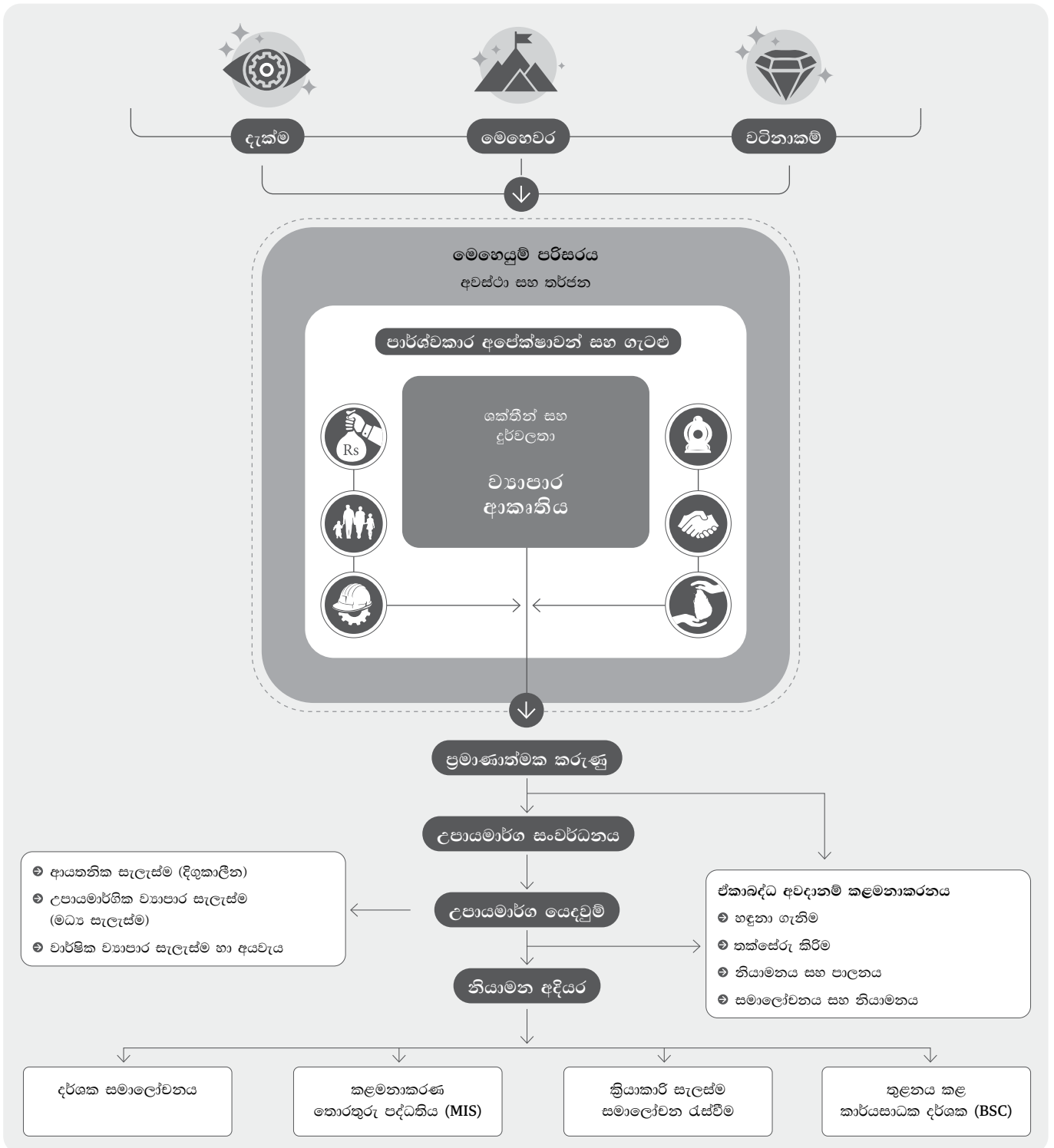
→ අධීක්ෂණ නියාමනය

අත්කරගත් ප්‍රගතිය සහ අනාගත ක්‍රියාදාමවල වියහැකි පරික්ෂාවන්ට අනුව උපායමාර්ගික වැඩසටහන්වල ශක්තිය හඳුනාගෙන ආමන්ත්‍රණය කිරීමට අධීක්ෂණ නියාමනය මගින් බැංකුව ශක්තිමත් කරයි. කළමනාකරණය විසින් ඉදිරිපත් කරන කළමනාකරණ තොරතුරු/දර්ශක තුළින් සැබෑ සහ අයවැයගත කාර්යසාධනයන් සසඳමින් අපගේ මාසික කාර්යසාධනය අපි සමාලෝචනය කරමු. කාර්තුමය පදනමක් මත, නියමිත ඉලක්කවලට අනුව අපගේ උපායමාර්ගික කාර්යසාධනය සහ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතිවල තත්ත්වය අපි නියාමනය කරමු. අපගේ කාර්යසාධනය සමාලෝචනය කිරීමට (balanced scorecard) තුලනාත්මක ලකුණු කාඩ්පත මත පදනම් වී අපගේ මූලික කාර්යසාධක දර්ශක අපි නියම කර ඇත. ඒවාට මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන දර්ශක මෙන්ම ප්‍රමාණාත්මක මෙන්ම ගුණාත්මක සාධක ද ඇතුළත්ය. ඉන් පසුව, අධීක්ෂණ නියාමන යාන්ත්‍රණය උපායමාර්ගය සහ ව්‍යාපාර ආදර්ශය අදාළව සහ තරඟකාරීම පවතීද යන්න සමාලෝචනය කිරීමට අපට ශක්තිමත් කරයි.

② උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

රූපය 7 →

➔ ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය

අපගේ අභ්‍යන්තර ශක්තීන් සහ දුර්වලතා මෙන්ම බාහිර පරිසරය තුළ අවස්ථා සහ තර්ජන පිළිබඳ දැක්මක් ලබාදීමට SWOT විශ්ලේෂණයක් පවත්වනු ලැබේ.

 <p>ශක්තීන්</p> <ul style="list-style-type: none"> තැන්පතු හා පොළි ගෙවීම් රජය විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම සහතික කිරීම ශක්තිමත් සන්නාම කීර්තිනාමය – සන්නාම මූල්‍ය අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ පස් වැනි විශිෂ්ඨතම සන්නාමය ලෙස පිළිගැනීම වසර 189ක බැංකුකරණ උරුමය 100% රජය සතු බැංකුව සේවා ස්ථාන 4,000 ඉක්මවමින් දිවයින පුරා විස්තීර්ණ ගනුදෙනුකාර ලඟාවීම ඉහළ රඳවා ගැනීමේ අනුපාතය සමඟ ශක්තිමත් සේවක පක්ෂපාතිත්වය ලංකා රේටින්ග්ස් සමාගම මගින් AAA ණය ශ්‍රේණිගතකරණය (2023) යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති සහ පිරිසිදු බලශක්තිය සඳහා මූල්‍යකරණය තුළ විශේෂ වීම තැපැල් ජාලය සමඟ සහයෝගය POS සේවය <p>● ↔ ●</p>	 <p>දුර්වලතා</p> <ul style="list-style-type: none"> ජාතික ඉතිරි කිරීමේ පනත තුළින් ව්‍යාපාර පුළුල්කිරීම කෙරෙහි පනවනලද සීමාවන් (ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය, SME අංශයට ණයදීම) රජයේ සුරැකුම්පත්වල තැන්පතුවලින් 60%ක් ආයෝජනය කිරීමේ අනිවාර්ය අවශ්‍යතාව ගාස්තු සහ කොමිස් පදනම් කරගත් ආදායම උත්පාදනය කිරීමේ සීමා බැංකුව විසින් ඇප පදනම් ණය දීම කෙරෙහි රඳාපැවැත්වීම අරමුදල් සැපයීමේ මූලික ප්‍රභව කාලීන තැන්පතු වීම නිලධාරීවරුන් ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රියාපටිපාටි පූර්ණ වශයෙන් ඒකාබද්ධ වූ පද්ධති නොපැවැත්වීම හේතුවෙන් නම්‍යශීලීභාවය සීමා වී ඇත දැඩි මාර්ගෝපදේශ නව තාක්ෂණයන් යොදා ගැනීමේ වේගය අඩු කරයි මධ්‍යස්ථ අවදානම් සංස්කෘතිය සහ ව්‍යාපාර ප්‍රතිපත්තිය <p>● → ●</p>	 <p>අවස්ථා</p> <ul style="list-style-type: none"> ශ්‍රී ලංකාවේ යටිතල පහසුකම් වර්ධනය කිරීම සඳහා රජයේ වගකීම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ කාර්යභාරය එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා රජයේ බැඳීම දේශගුණික වෙනස කෙරෙහි වර්ධනය වන අවධානය සහ හරිත ආර්ථිකයක් කරා විතැන් වීම බැංකු කටයුතුවල ගතික තාක්ෂණික වැඩි දියුණු වීම පොදු ජනතාවගේ මූල්‍ය සාක්ෂරතාව වර්ධනය වැඩිවන සංක්‍රමණය හේතුවෙන් විදේශ විනිමය ප්‍රේෂණ සඳහා වර්ධනය වන වෙළෙඳපොළ <p>● → ●</p>
<p>ශක්තීන් උක්තේජනය කරමින් අවස්ථා උපරිම ගැනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> බැංකුවේ විශේෂ විෂය දැනුම සමඟ රජයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට සහයෝගය දැක්වීම හරිත ආර්ථිකය ප්‍රවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් ණය නිෂ්පාදන ලබාදීම සහ හරිත බලශක්ති මූල්‍යකරණය තුළ විශේෂඥ නිපුණතා භාවිතා කිරීම සංක්‍රමණ ශ්‍රම බලකායේ විදේශීය ප්‍රේෂණ ආකර්ශනය කර ගැනීමට අපගේ සන්නාම නාමය සහ 100% රජයේ ඇප භාවිතා කිරීම 	<p>ශක්තීන් උක්තේජනය කරමින් තර්ජන අවම කිරීම</p> <ul style="list-style-type: none"> අපගේ පුළුල් පිවිසුම් මාර්ග තුළින් සුවිශේෂී ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම පිරිනැමීමට විස්තීර්ණ ගනුදෙනුකාර පිවිසීම වඩා ඉතුරුම් සංස්කෘතියන් දිරිගන්වමින් අපගේ POS සේවය හරහා ගනුදෙනුකරු ලඟටම සේවා පිරිනැමීම පිරිහෙන ආර්ථික තත්ත්වය සහ විශ්වාසය අහිමිවීමේ බලපෑමට සමස්ථ ක්ෂේත්‍රය මුහුණ දෙන බැවින් 100%ක් රජයේ පසුබිම සහිත ආරක්ෂිතම බැංකුව ලෙස අපි අපව අලෙවි කර ගැනීම 	<p>බොහෝ අවස්ථා ඇතිකරමින් දුර්වලතා ජයගැනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> අපට කරගෙනයාමට ඉඩ දුන් සීමිත සේවා කෙරෙහි අවධානය සහ එකී වෙළෙඳපොළ තුළ විශේෂ වීම – ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රේෂණ වෙළෙඳපොළ ග්‍රහණය සහ ගාස්තු පදනම් ආදායම වැඩි කිරීම කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායීත්වය වැඩි කිරීමට තාක්ෂණය යොදා ගැනීම සහ ඒ තුළින් දෝෂ අවම කිරීම ඉතුරුම් තැන්පතු වැඩි කිරීමට ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාවලි

උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

තර්ජන

- දුර්වල ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ දේශපාලන ස්ථාවරත්වය බැංකු හා මූල්‍ය අංශ කෙරෙහි විශ්වාසය අහිමිවීමට හේතු වේ.
- ආර්ථික තත්ත්වයන් පිරිහීම හේතුවෙන් බුද්ධි ගලනය
- වැඩිවන පොළී අනුපාත දුර්වල ණය සංස්කෘතියකට හේතු වේ
- උද්ධමනය හේතුවෙන් ගෘහස්ථ ඉතුරුම් අඩුණිඛව පහළ වැටීම
- වාණිජ බැංකු මෙන්ම බැංකු නොවන තරඟකරුවන් වෙතින් දඩි තරඟකාරිත්වය
- බැංකු හා මූල්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි දඩි නියාමන හා අධීක්ෂණ වැඩිපිළිවෙල
- සම්ප්‍රදායික ව්‍යාපාර ආකෘතින්ට අභියෝග කරන බාධාකාරී තාක්ෂණික ක්‍රම
- ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සහ අපේක්ෂා නිරන්තරයෙන් වෙනස්වීම
- ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත වැටීම

තර්ජන වලක්වා ගැනීමට දුර්වලතා ඉවත් කිරීම

- තොරතුරු තාක්ෂණය හා දත්ත විශ්ලේෂණය වැනි අනාගත බැංකු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය නිපුණතා සහිත නව දක්ෂයින් අත්පත් කර ගැනීම
- පහසු සහ වර්ධිත ගනුදෙනුකාර සේවා සහතික කිරීමට නව තාක්ෂණයන් කෙරෙහි අවධානය
- ක්ෂේත්‍රයෙහි තරඟ කිරීමට නාමයයිලි නිෂ්පාදන නිර්මාණය

ආයතනික තිරසාර සංස්කෘතිය හා ව්‍යාපාර ආකෘතිය

අපගේ සාර්ථකත්වය අපගේ මූල්‍ය පරමාර්ථ සමාජයට දෙන වටිනාකම අපි තුළනය කරන ආකාරය මත රඳා පවතින බව අපි විශ්වාස කරමු. විශ්වාසය, අනෝන්‍ය ගරු කිරීම සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ අපගේ මධ්‍ය වටිනාකම් සෞභාග්‍යවත් සමාජයක් ගොඩ නැගීම කරා දායක වීම මෙහෙයවා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම බැංකුවක් ලෙස, බැංකුව අපගේ පුළුල් පැතිරුණු පැවැත්ම සමඟ ශක්තිමත් සමාජීය වෙනස සහ පාරිසරික වෙනස නිර්මාණය කිරීමේ සහ තිරසාර ව්‍යවසායට සහයවීමේ නායකයෙක් ලෙස සිටීමේ බලය සමඟ ශක්තිමත් ස්ථානයක සිටී. අපගේ සේවකයින් ආර්ථික සහ සමාජීය සාධක තුළනය කෙරෙහි සමාන

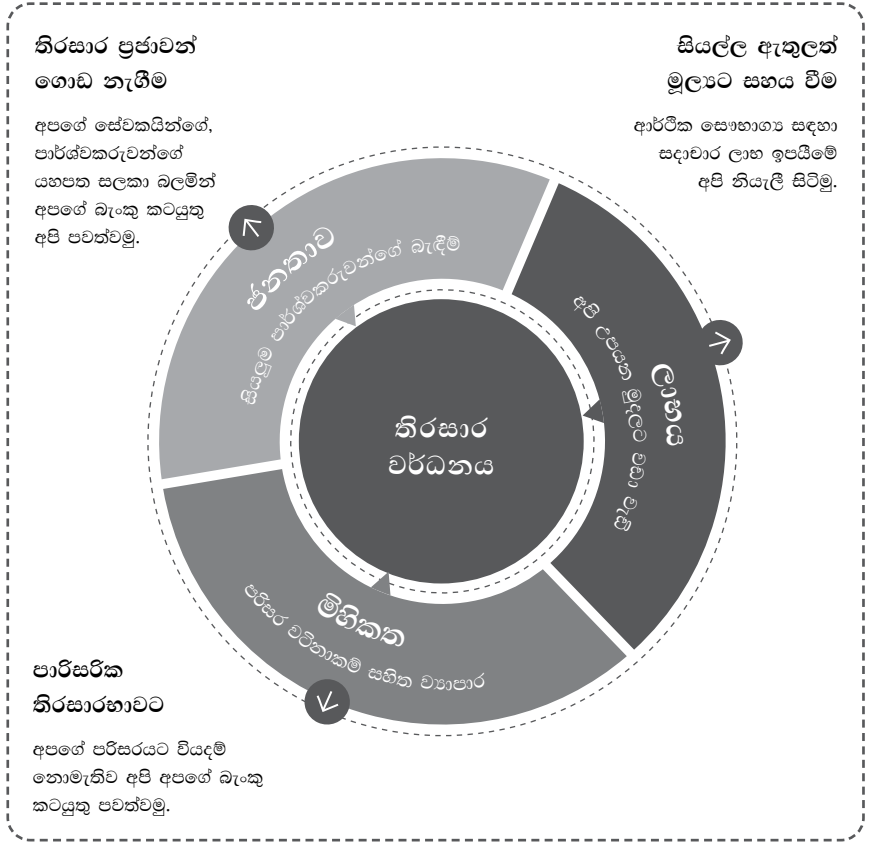
මතයන් හා විශ්වාසයන් හුවමාරු කර ගන්නා අතර එය තිරසාර තඟකාරී වාසිය, තිරසාර පාර්ශ්වකාර කළමනාකරණය සහ තිරසාර ආයතනික සංස්කෘතියට ශක්තිමත් බැඳීමක් ඇති කරයි.

අපගේ තිරසාර ආයතනික සංස්කෘතිය අපගේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය හැඩ ගස්වයි

අපගේ තිරසාරභාවය පිළිබඳ ආයතනික සංස්කෘතිය ඒකාබද්ධ වන්නා ප්‍රවේශයක් තුළින් අපගේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය හැඩගස්වයි. ව්‍යාපාර ආකෘතිය තුළ, බැංකුව තිරසාරභාවයේ තෙවැදූරුම් අංග කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සෘජු හා වක්‍ර පාර්ශ්වකරුවන්ගේ බැඳියාවන් සලකා බලයි. ජනතාව, ලාභය සහ මිහිකත (3P's) තුළනය කිරීම දිගු කාලීනව ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතුරුම් දැවැන්තයා ලෙස අපගේ ස්ථානය රඳවා ගැනීමට අපව ශක්තිමත් කරන බව අපි විශ්වාස කරමු.

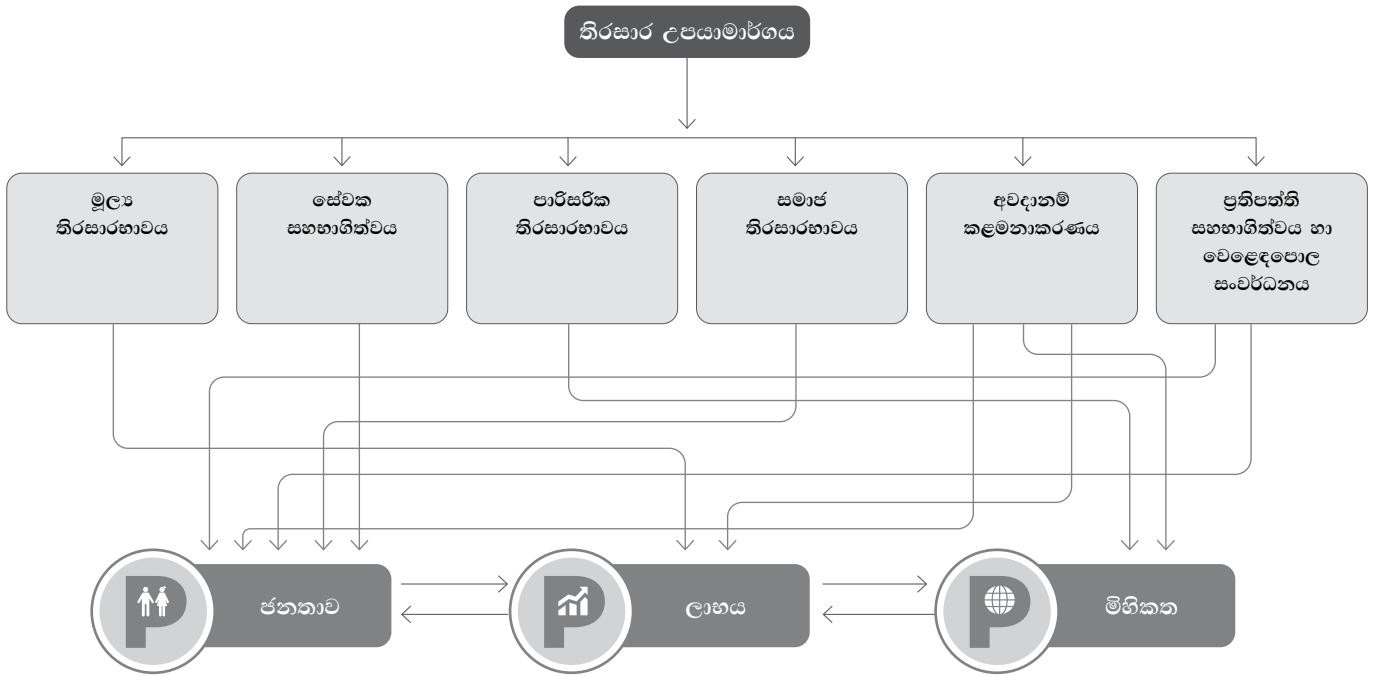
උපායමාර්ගික තිරසාර මූලධර්ම

රූපය 8

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

රූපය 9 ➔

බැංකුව ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන හා ද්‍රවශීලතා ස්චාරක්ෂක සමඟ මධ්‍යස්ථ අවදානම් පැතිකඩක් අඛණ්ඩව පවත්වා ගනී. දැනුවත් පාරිසරික හා සමාජීය ක්‍රියාව, රජයේ දැඩි ප්‍රතිපත්ති හා රාමු මගින් සහයවන මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා දිගුකාලීන වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේදී සහ අනාගතයට සූදානම් බැංකුවක් ඇති කිරීමේදී මඟ පාදනු ඇති බව අපි විශ්වාස කරමු.

බැංකුවේ නිරසාර ප්‍රතිපත්ති බැංකුවේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය පහසුවෙන් ඒකාබද්ධ කිරීමට නිරසාරත්වය පිළිබඳ සංකල්පයට ඉඩ දේ. පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය, මානව හිමිකම් ප්‍රතිපත්තිය, ආයතනික සමාජීය වගකීම් (CSR) ප්‍රතිපත්තිය, පරිසරය, සමාජ හා අවදානම් කළමනාකරණ (ESRM) ප්‍රතිපත්තිය මගින් අපගේ දෛනික කටයුතු අත්කර ගැනීමේදී සමාජීය හා පාරිසරික අංග අපි වැළඳගන්නා ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දේ.

තවද, අපි ගතික සහ ඉහළ නියාමන ක්ෂේත්‍රයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන බැවින් අපි අවදානම් කළමනාකරණයට සහ පාලනයට ප්‍රමුඛත්වය අපි ලබා දෙමු. තීරණ ගැනීමේදී අපගේ පාර්ශ්වකාර බැඳියාවන් තුළනය කිරීමට වඩාත් ඵලදායී ක්‍රම අපි සලකා බලමු. බැංකුවේ ආර්ථික, පාරිසරික සහ සමාජීය (ESE) අවදානම් සහ බලපෑම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමඟ හුවමාරු කර ගනී. බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට වැදගත් වන මෙම ESE ගැටළු ඇතුළත් කිරීම සහ අගය නිර්මාණය කිරීම සඳහා ද්‍රව්‍යමය වන සියලුම කරුණු වලට බලපෑම් ඇති කරයි. මේවා තුළනය කළ කාර්ය සාධක දර්ශක (Balance scorecard) ඇතුළත් කර ඇති බැවින් බැංකු සේවකයින්ගේ කාර්ය සාධනය මැනීම දක්වා පහතට ගමන් කරයි.

බැංකුවේ උපායමාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත පවරා ඇති අතර ඔහු ආයතනික කළමනාකරණ කණ්ඩායම මෙහෙයවමින් බැංකුවේ ඵදිනෙදා මෙහෙයුම් කළමනාකරණය සඳහා වගකීම දරයි. මෙම උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම ආයතනික සමාජීය වගකීම් සහ සහ නිරසාර කමිටුව (CSRSC) විසින් නියාමනය කරන අතර එම කමිටුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අඛණ්ඩ සාකච්ඡා පවත්වා ගනී.

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ ආයතනික උපායමාර්ගයේ කොටසක් ලෙස තිරසාරභාවය ඒකාබද්ධ කිරීම

බැංකුවේදී, වටිනාකම නිර්මාණය කර සුරක්ෂිත කරයි.

ජනතාව

තිරසාර ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම

- විශාල වශයෙන් ප්‍රජාවගේ යහපත සඳහා සහ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම සඳහා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට සහය වීම
- පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ විවෘත සාකච්ඡා
  - "ගනුදෙනුකාර ගැටළු විසඳීම", සහ "ඵලදායීව සන්නිවේදනය",
  - අපගේ මෙහෙයුම්වල විනිවිදභාවය පවත්වා ගැනීමට අපගේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ විවෘත සාකච්ඡාවක් අපි පවත්වා ගනිමු.
- ශක්තිමත් පද්ධති සහ පාලනයන් - "ශක්තිමත් පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි"
  - මූල්‍ය ක්‍රමයේ අවංකකම සහ අපගේ ශක්තිමත් පද්ධති සහ පාලනයන් තුළින් අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අරමුදල් ආරක්ෂා කිරීම මේ මගින් වංචාව, දූෂණය සහ නීති විරෝධී මෙහෙයුම් සහ ආයතනවලට අරමුදල් දීම වලක්වයි.
- සමාන රැකියා අවස්ථාවන්
  - "විවිධත්වය සහ සමාන අවස්ථාව" වෙනස් ලෙස සැලකීමෙන් නිදහස් සහ ඒ වෙනුවට සාධාරණ ශ්‍රම පරිචයන් සහ සේවක යහපැවැත්ම පාදක වූ රැකියා ලබාදීම
- වැඩසටහන් ප්‍රමුඛ කිරීම - "දියුණු ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම" ළමා අධ්‍යාපනය සහ නිපුණතා සංවර්ධනයට සහයවන CSR වැඩසටහන් ප්‍රමුඛ කිරීම.

ලාභය

සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍යයට සහය වීම

- "අඩු අදායම්ලාභීන් සඳහා පිරිවැය කාර්යක්ෂම යෝජනා මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම" "අපගේ ඩිජිටල් පා සටහන් පුළුල් කිරීම" සහ "අපගේ පැවැත්ම වැඩි කිරීම" - අපගේ ඇතුළුවීමේ මට්ටමේ බැංකු ගනුදෙනුකරුවන්ට සහ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ සේවාදායකයින්ට තව්‍යකරණ, අදාළ සහ පිරිවැය කාර්යක්ෂම යෝජනා ලබාදීම
- රජය ආරම්භ කළ ණය වැඩසටහන් සඳහා උපදෙස් ලබාදීම - "කොවිඩ් 19 තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ට සහය වීම", "නිවසක් කිවහැකි ස්ථානයක්", සහ "සංක්‍රමණ ශ්‍රම බලකාය ඇගයීම",
- වගකීම්සහගත ප්‍රසම්පාදනය මූල්‍ය සාක්ෂරතාව, ඇතුළත් පිවිසීම සහ පුළුල් මූල්‍ය අධ්‍යාපනය තුළින් සමාජයේ සියලු අංශ සඳහා මූල්‍ය සේවාවන්ට පිවිසීම ශක්තිමත් කිරීම - "මූල්‍ය අන්තර්කරණය ප්‍රමුඛ කිරීම" සහ "අපගේ ඩිජිටල් පාසටහන පුළුල් කිරීම"
- ස්වයංපෝෂිත ප්‍රජාවන් ප්‍රවර්ධනය - "තිරසාර ලෝකයකට දායක වීම" - සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායට ණය දෙන පුද්ගලික ආයතනවලට මුදල් ලබාදෙමින් ස්වයංපෝෂිත ප්‍රජාවන් ප්‍රවර්ධනය
- තිරසාර මූල්‍යකරණය

මිනිසා

පාරිසරක තිරසාරභාවය

- පුනර්ජනනීය බලශක්තිය උත්පාදනය කරන ව්‍යාපෘතිවලට ණයදීමට හා අරමුදල් ලබාදීමට කැපවීම - "තිරසාර මූල්‍යකරණය" - පුනර්ජනනීය බලශක්තිය උත්පාදනය කරන ව්‍යාපෘතිවලට සහ හරිත නිෂ්පාදන සහ සේවා නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටින සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය වෙත ණයදීමට හා අරමුදල් ලබාදීමට කැපවීම.
- අපගේ ප්‍රධාන අවධානය වන්නේ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සමඟ සමීප සහයෝගයෙන් සුර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිවලට සහයවීමයි. (CEB) ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීමේ තීරණ සඳහා උසස් තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක සේවයේ යෙදවීම. - "ESRM රාමුව" පිටුව 165 - ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීමේ තීරණ සඳහා උසස් තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක සේවයේ යෙදවීම. මෙය කාලගුණ වෙනස, ධනාත්මක බලපෑම, සහ අපගේ පාරිසරික, සමාජය සහ පාලන බැඳීම්වලට ඇතුළත් කෙරේ.
- බලශක්ති කාර්යක්ෂම වීම - "වගකීම්සහගත පරිභෝජනය" පිටුව 164 - බැංකුවට අයත් ගොඩනැගිලිවල සුර්ය බලශක්තිය ස්ථාපිත කිරීමෙන් බලශක්ති කාර්යක්ෂම වීම.

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➤ එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට දායකත්වය (UN SDGs)

අපගේ දිගුකාලීන අරමුණ වන්නේ අපගේ ලාභදායීතාව වැඩි කිරීමයි. කෙසේවෙතත්, මූල්‍ය වටිනාකම වෙන් කිරීම තුළ නිර්මාණය නොවන බව අපි අවබෝධ කර ගතිමු. අපගේ ව්‍යාපාරයේ සෑම ක්ෂේත්‍රයකම ESG ප්‍රතිඵලයන් ඇතුළත් කරමින් සහ අප හඳුනාගත් 2030 දී අත්කරගත යුතු එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට අපගේ බැඳීම වැඩි කරමින් අප ක්‍රියාත්මක සමාජයන් සඳහා වඩා පුළුල් වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමට අපි බැඳී සිටිමු.

අපගේ ව්‍යාපාරයට අදාළත්වය මත පදනම් වී අපි ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික තිරසාර සංවර්ධන (SDGs) අරමුණු හඳුනා ගෙන ඇත. අපගේ ප්‍රාථමික SDGs නවය වන්නේ වඩා පුළුල් ක්ෂේත්‍රය හා ජාතික සංදර්භය තුළ බැංකුවේ ව්‍යාපාරයට වඩාත් අදාළ වන අරමුණුය. අපගේ ද්විතියික SDGs අට වන්නේ බැංකුව සිය වටිනාකම නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය තුළ වක්‍ර දායකත්වයක් සිදු කරන අරමුණුය. මෙම ද්විතියික SDGs තෝරා ගෙන ඇත්තේ ඒවා අපගේ ප්‍රාථමික SDGs අත්කර ගැනීමට සහයවන බැවිනි.

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

මෙම අරමුණු අත්කර ගැනීම සඳහා අපගේ දායකත්වය මෙම වාර්තාව තුළ ඉස්මතු කර දැක්වේ.

➤ අපගේ අනාගත උපායමාර්ගය

උපායමාර්ගය යනු බැංකුව අද දවසේ සිට හෙට දිනයේදී වඩා වෙනස්ව ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයයි.

කොවිඩ් 19 වලින් පසුව මේ දක්වා දුර්වලම ආර්ථික අර්බුදය පැමිණි අතර අප කරන සෑම අංශයකම නැවත සකස් කිරීමට ඉන් අපට අවස්ථාව සලසා ඇත. මෙයට අපගේ දිගුකාලීන අදාළත්වය සහ තිරසාරභාවය අපට සහතික කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ මනසක් සහිතව අපගේ උපායමාර්ගය සමාලෝචනය කිරීම සහ වඩාත් සමාන සහ තිරසාර ජාතියක් කරා දායක වීමේදී බැංකුවේ බලය වැඩි කිරීම ඇතුළත්ය.

වසර 10ක අනාගතය සාධාරණ කරන දැක්ම යන අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය සඳහා මෙය මාවත විවර කර ඇති අතර ඒ තුළින් අරමුණු කරන්නේ පරිවර්තනය වෙනස කරා වැඩිවන ප්‍රගතියෙන් ඉදිරියට විතැන්වීමයි. අපි උපායමාර්ගික මාවත් පහක් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒවා අපගේ සෑම ව්‍යාපාරයකම ප්‍රවාහය වන අතර, අපගේ අනාගතය සාධාරණ කරන දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා - අවසාන වශයෙන් ජාතික වර්ධනය වේගවත් කිරීමේ අපේ අරමුණ සඳහා අත්‍යවශ්‍යය.

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ අපගේ අනාගතය සාධාරණ කරන උපායමාර්ගය

අපගේ අරමුණ වන්නේ ජාතික වර්ධනය වේගවත් කිරීමයි

අපගේ දක්ම වන්නේ ඔබගේ ඉතුරුම් සඳහා වඩාත් විශ්වාසී සහ තෝරාගන්නා බැංකුව බවට පත්වීමයි

අපි අනාගතයට සාධාරණ වෙමු

මෙම දශකය තුළ, ඔබට අවශ්‍යම බැංකුව බලට පත්වීම සහ ඔබගේ සමඟ එක්ව වර්ධනය වීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

පාර්ශ්වකාර කේන්ද්‍රීය

බැංකුව ක්‍රියාත්මක පරිසරයේ පාර්ශ්වකරුවන් ප්‍රධාන වන බැවින් පාර්ශ්වකාර කේන්ද්‍රීය වීම මගින් තරඟය සහ එය ඉදිරි මට්ටමට ගනිමින් මෙම වෙනස මත ගොඩනැගෙන උපායමාර්ගය වෙනස් කළ හැකිය.

ආදර්ශය මගින් මෙහෙයවීම

සමාජයන් සහ සමස්ථයක් ලෙස රට කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් කිරීමට බැඳීම සහ ඒ අනුව අප තරඟකරුවන්ගෙන් වෙනස්ව පාර්ශ්වකාර වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් සමඟ පෙළ ගැසීම.

කඩිසරකම හා ඔරොත්තු දීම

නව්‍යකරණ සහ නායකත්ව සංස්කෘතියක් ගොඩ නගමින් සංකීර්ණ සහ පුරෝකථනය කළ නොහැකි පරිසරය වැළඳ ගැනීම.

දත්ත අනුව මෙහෙයවීම

මානව මැදිහත්වීම් සමඟ පාර්ශ්වකරුවන්ට අත්දැකීම ලබාදීමට විශාල දත්ත, කෘතීම බුද්ධිය, සහ හැකියාවන් සංයෝජනය කිරීම.

නව්‍යකරණ හා ඇතුළත්

විවිධත්වය සහ ඇතුළත් වීම මගින් සීමාවෙන් පිටත කල්පනා කරමින් සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ට සැබෑ වටිනාකම ලබා දීම.

අපගේ අනාගත සාධාරණ කරන උපායමාර්ගයෙන් අපගේ දිගුකාලීන ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍රීයතාව, වර්ධන තිරසාරභාවය සහ පාලනය තුළ විශිෂ්ඨත්වය සහ පරිවර්තනය පිළිබිඹු කරයි.

අපගේ කරන **අනාගත සාධාරණ** උපායමාර්ගට ලඟාවීමේ මාවත

ගනුදෙනුකරු කේන්ද්‍රීයව

පාලනය තුළ විශිෂ්ඨත්වය

තිරසාර වර්ධනය

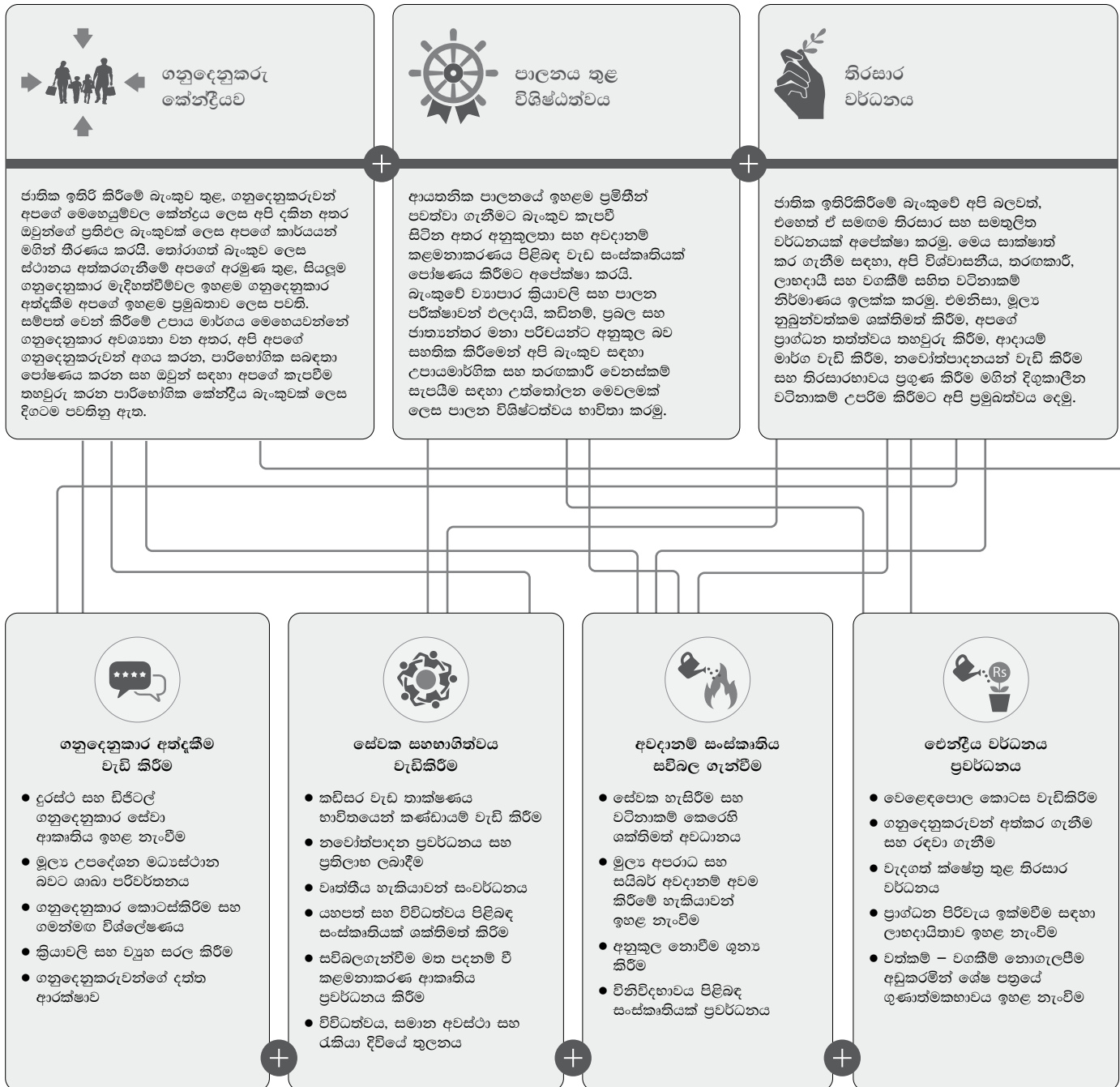

පරිවර්තනීය නායකයා

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ උපායමාර්ගික සිතියම

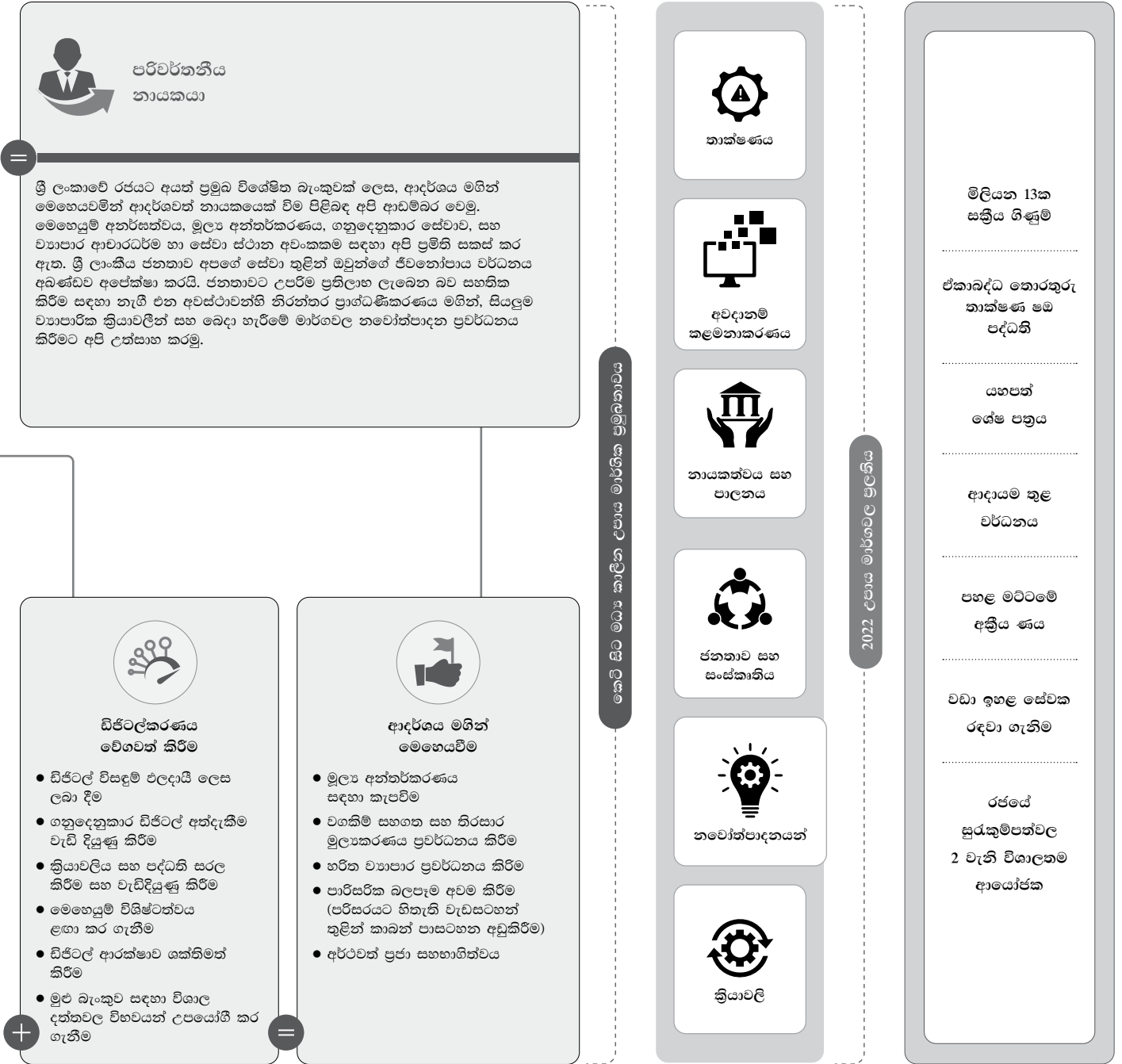
දිගුකාලීන උපායමාර්ග

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ අපගේ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

අපගේ කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලීන උපායමාර්ග අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ග හා සම්බන්ධ වේ. අපගේ කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලීන උපායමාර්ග පරමාර්ථ පසුගිය වසරේ සිට නොවෙනස්ව පවතින අතර, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම වැඩි කිරීම කෙරෙහි අපි අවධානය යොමු කරමු.

ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම වැඩි කිරීම

↓

අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් අපගේ ලාභයට වඩා වැදගත්ය.

ගනුදෙනුකරු මත පදනම්වීමේ අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ අපි සැලකිලිමත්වන ආකාරය මත අපගේ රඳාපැවැත්වීම පදනම් වන බව අපි විශ්වාස කරමු. එමනිසා, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වන අපේක්ෂාවන් සමඟ කටයුතු කරමින් ඔවුන්ට විශිෂ්ඨත්වය පිරිනැමීම සඳහා අපගේ සේවකයින් සහ ක්‍රියාවලි කෙරෙහි අපි අවධානය යොමු කරමු.

කොහොමද

සේවකයින් ගනුදෙනුකාර සේවයට අදාළව මනාව පුහුණු වී ඇති බවත් බැංකුව තුළ ගනුදෙනුකරු මත පදනම් සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීමට උත්සාහ ගන්නා බවත් අපි සහතික කරමු. අපි වෙනස් ගනුදෙනුකාර සේවාවක් පිරිනමන බව සහතික කිරීමට තාක්ෂණය, යටිතල පහසුකම්, නිෂ්පාදන හා සේවා අංශවල අපි ආයෝජනය කරමු.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

පහසුව සහ කාර්යක්ෂමතාව ගෙනඒමට ඩිජිටල් යටිතලපහසුකම්වල ආයෝජනය කිරීම තුළින් ගනුදෙනුකාර සේවා නගා සිටුවීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාථමික UN SDGs

සේවක සහගාමිත්වය වැඩි කිරීම

↓

අපගේ සේවකයින් අපට මිල කළ නොහැක

නිරසාර වර්ධනය හා ගනුදෙනුකරු කේන්ද්‍රීයව අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

සම්බන්ධ වී ඇති සේවකයින්ට බැංකුවේ සාර්ථකත්වය කරා බොහෝ දුර පිරිනැමිය හැකි බව අපි විශ්වාස කරමු. අපගේ නියැලී සිටින සේවකයින් පරම ගනුදෙනුකාර සේවාව ලබාදීම සඳහා සිට රැකියාවේ මූලික අවශ්‍යතාවන්ට වඩා කටයුතු කරයි.

කොහොමද

අපගේ සේවකයින් වෙත මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන ආකාරයෙන් සතුටුදායක ගෙවීම් යෝජනා ක්‍රම පිරි නමන බව අපි සහතික කරමු. පුහුණුව සහ ඔවුන්ගේ නිපුණතා සංවර්ධනය තුළ අපි ආයෝජනය කරන අතර, අභිප්‍රේරිත සහ කැපවූ ශ්‍රම බලකායක් ගොඩ නැගීමට වර්ධනය සඳහා අවස්ථාවන් අපි නිර්මාණය කරමු.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

ශ්‍රම බලකාය පුහුණුව සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ අපගේ අඛණ්ඩ උත්සාහයන් කරමින් සේවකයින්ගේ භෞතික සහ මානසික යහපැවැත්ම නගා සිටුවීමට ඉහල අස්ථාවර ආර්ථික තත්ත්වයන් හමුවේ වුවද අපගේ සේවකයින්ගේ ගෙවීම් යෝජනා ක්‍රම නැවත සලකා බැලීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

අවදානම් සංස්කෘතිය සවිබලගැන්වීම

↓

අපි අපගේ ආරක්ෂක ජාලය සැලසුම් කරමු

පාලනය තුළ විශිෂ්ඨත්වයේ අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

එදිනෙදා මෙහෙයුම් පිළිබඳ අවදානම් හඳුනා ගැනීමේ ශක්තිමත් අවදානම් සංස්කෘතියක් සුදානම් වැඩිකර, ස්ථාවරත්වය ප්‍රවර්ධනය කර, තරඟකාරී වාසිය ලබාදී එලදායී අවදානම් කළමනාකරණයට සහයවන බව අපි විශ්වාස කරමු.

කොහොමද

කාර්යභාරයන්, වගකීම්, සහ නිරණ ගැනීමේ බලය පිළිබඳ අපි පැහැදිලිව දක්වා ඇත. අපි අවදානම් දැනුවත් කිරීමේ පුහුණුව, දැනුම් හුවමාරුව ලබා දෙන අවදානම් කාර්ය නියාමනය කරන අතරම සොයා ගැනීම් අඛණ්ඩ ඉහළට වාර්තා කරන්නෙමු. අදාළ බලධාරීන් විසින් නියම කළ නීති, රෙගුලාසි, සංග්‍රහ සහ ප්‍රමිතිවලට අපි අනුකූල වෙමු.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

සඳාචාර සහ වගකීම් සහගත ව්‍යාපාරය සඳහා මූල්‍ය අංශ මෙන්ම මනා පරිච්ඡේද අනුව නියාමකයින් සහ වෙනත් අදාළ බලධාරීන් විසින් නියම කළ සියලුම අවශ්‍යතා සමඟ අඛණ්ඩව අනුකූලවීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

ඛණ්ඩකරණය වෙත වෙන් කිරීම

සීමා නොමැති ජාලකරණය

නිරසාර වර්ධනය සහ "පරිවර්තනීය ගමන්මග පිළිබඳ" අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

තාක්ෂණය භාවිතයෙන් අපි පහසු, පුද්ගලික, සහ කාර්යක්ෂම සේවා ලබාදීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන බැවින් ඛණ්ඩකරණය ගනුදෙනුකාර කාප්තිය වැඩිකරන බවත් අපගේ සන්නාමය කෙරෙහි බැඳියාව ගොඩ නගන බවත් අපි විශ්වාස කරමු.

කොහොමද

අපගේ විශ්වාසී ඛණ්ඩකරණය තුළින් ගනුදෙනුකරුවන්ට ඕනෑම තැනකදී ඕනෑම වේලාවකදී අපගේ සේවා ස්ථිරවම ලබා ගත හැකි බව අපි සහතික කරන අතර අපි බැංකුව තුළ ඛණ්ඩකරණ සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කරමු.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

ඛණ්ඩකරණය සහ සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ අපගේ අවධානය පවත්වා ගැනීමට අපි අපේක්ෂා කරන අතර, එහි දී 2023 දී අපගේ මධ්‍යගත බැංකු ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ යහපත් ගනුදෙනුකාර සේවාවක් ලබාදීමට එකතු කළ අංග සහිත උසස් ඛණ්ඩකරණ අවකාශ හඳුන්වාදීමට අපි සැලසුම් කරමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතීයික UN SDGs

ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය

අපි වර්ධනය නිර්මාණය කරමු

වර්ධනය හා නිරසාරභාවය පිළිබඳ අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

බැංකු ක්ෂේත්‍රය ද්‍රවශීලතාව සහ ලාභදායීතාව මත පීඩනයට මුහුණ දෙමින් සිටින වර්තමාන සංදර්භය තුළ, අපට අයත් සම්පත් සහ අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලි තුළින් අපගේ ලාභය පුළුල් කිරීම සහ වැඩි කිරීම පිළිබඳ අපි විශ්වාස කරමු.

කොහොමද

අපි අභ්‍යන්තර නව බැංකුකරණ නිෂ්පාදන සංවර්ධනය, අපගේ පවත්නා නිෂ්පාදනවල ලක්ෂණ වැඩි කිරීම සහ අපගේ බැංකු අතර බහුවිධ මාර්ග උත්සාහයන් තුළින් ගනුදෙනුකාර සේවා වර්ධනය කිරීම තුළ නියැලී සිටින බැවින් අපි ගනුදෙනුකාර සේවාව වැඩි කිරීමට අපගේ අභ්‍යන්තර සම්පත් කෙරෙහි විශ්වාසය තබමු.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

අපගේ මෙහෙයුම් පිරිවැය අවම කරමින් සහ නවකරණ සංවර්ධන විසඳුම් සලකා බලමින් සහ අපගේ ගොඩනැගිලි හරිතකරණය කිරීමේ ආයෝජනය කිරීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ද්විතීයික UN SDGs

ආදර්ශය මගින් මෙහෙයවීම

ලාභයට ඉදිරියෙන් අපි කල්පනා කරමු

නිරසාර වර්ධනය සහ "පරිවර්තනීය ගමන්මග පිළිබඳ" අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගය කරා

ඇයි

වගකීම් සහගත ව්‍යාපාර උපායමාර්ගයකට පදනම වටිනාකම් නිර්මාණ ඇතුළත් බව අපි විශ්වාස කරමු. අප සකස් කරන වටිනාකම අභිප්‍රේරිත සේවකයින්, කාප්තිමත් ගනුදෙනුකරුවන් සහ වැඩිකළ සන්නාම වටිනාකමට හේතු වේ.

කොහොමද

අපි ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වල සෑම ක්ෂේත්‍රයකම නිරසාරභවය ඒකාබද්ධ කරමු. ඉලක්කම්වලින් ඔබ්බට සිතන ආයතනික සංස්කෘතියක් අපි ඇතිකර ඇති අතර, අපගේ සියළුම පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ කටයුතු කිරීමේදී වගකීමෙන් සහ ගෞරවාන්විතව කටයුතු කරන ආචාර ධර්ම පද්ධතියකින් මඟ පෙන්වනු ලැබේ.

ඉදිරියට යන ක්‍රමය

අපගේ උපායමාර්ගික තීරණ ගැනීමේදී පාරිසරික, සමාජ සහ පාලන අංග පිළිබඳ අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කිරීමට අපි අපේක්ෂා කරමු. එමෙන්ම අපි වගකීම් සහගත ආයතනික පුරවැසියෙක් වශයෙන් UN SDGs අන්තර් ගැනීමට බැඳී සිටිමු.

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතීයික UN SDGs

③ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ ප්‍රාග්ධන හුවමාරුවීම් සමඟ උපායමාර්ග කුලනය කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

වටිනාකම නිර්මාණය කර රඳවා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය කළ උපායමාර්ග

- ශුද්ධ පොලී ආදායමේ සහ ලාභයේ ස්ථාවර වර්ධනය පවත්වා ගැනීම.
- අභියෝග හමුවේ ණය දීම ඇතුළුව ශේෂ පත්‍රයේ ශක්තිමත් වර්ධනයක් සහතික කිරීම.
- ආයෝජන සඳහා ඇති අවස්ථා භාවිතා කිරීම.
- බැංකුවේ ණය පැතිකඩ විවක්ෂණශීලීව කළමනාකරණය කිරීම.

හුවමාරුවීම්

- හිතකර නොවන මෙහෙයුම් පරිසරයක් හමුවේ ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා අඛණ්ඩව සහ තිරසාරව සපුරාලීමට ආදායම් උත්පාදනය අභියෝගයක්ව පවතී.
- සමාජීය සහ ආර්ථික අංශයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ණය දීමේ නිරාවරණ කළමනාකරණය කිරීමේදී අවදානම් රැවිය දැඩි කිරීම සඳහා වන නියාමන අවශ්‍යතා ගනුදෙනුකාර වර්ධනයට සහ බැංකුවේ ආදායම් උත්පාදන හැකියාවට බාධාවක් විය හැකිය.

නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

වටිනාකම නිර්මාණය කර රඳවා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය කළ උපායමාර්ග

- දිවයින පුරා ජාල සහ ආදර්ශ ශාඛා සංකල්පය තුළින් අපගේ පැවැත්ම සහ ප්‍රවේශය වැඩි කිරීම.
- කාර්යක්ෂම සකසනයන් සහ නවීන බැංකුකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අපගේ ඩිජිටල් පාසටහන පුළුල් කිරීම.
- ඒකාබද්ධ ඩිජිටල් සහ භෞතික යටිතල පහසුකම් තුළින් අපගේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය වැඩි කිරීම.

හුවමාරුවීම්

- ඩිජිටල්කරණය සහ නව්‍ය විසඳුම් අපගේ මානව ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය අඩු කරන අතර අපගේ ශාඛා නැවත සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම් වලින් පැන නගින පිරිවැය කාර්යක්ෂමතා තාක්ෂණය තුළ ආයෝජන, නියාමන වෙනස්වීම් මෙන්ම සයිබර් ඔරොත්තු දීම අර්ධ වශයෙන් සමනය කරයි.

බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

වටිනාකම නිර්මාණය කර රඳවා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය කළ උපායමාර්ග

- බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ තාක්ෂණික දැනුමේ පොහොසත් උරුමය ඉදිරියට ගෙන යාමෙන් කීර්තිමත් ආයතනයක් ගොඩනැගීම.
- ආයතනික සංස්කෘතිය සහ බැංකු ක්‍රමය තුළ ඇතුළත් කර ඇති විශ්වාසය, අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවය, අවංකකම සහ නිර්මාණශීලීත්වය යන පදනම්වී වටිනාකම් මත ඉදිරියට යන ආයතනයක් ලෙස රැදීසිටීම.
- තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයේ වාසි ලබා ගැනීමට ශක්තිමත් පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි ක්‍රියාවට නංවා ඇති බව සහතික කිරීම.
- පාලනය සහ අවදානම් පාලනයන් වැඩි කළ හැකි මනා පරිවෘත්තයක් යොදා ගැනීමට උත්සාහ කිරීම.

හුවමාරුවීම්

- තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයන් උපයෝගී කර ගැනීම බැංකුවේ කීර්ති නාමය පවත්වා ගැනීම සඳහා අනුකූලතාව සහ නව නියාමන අවශ්‍යතා සහ අවදානම් විසඳුම ආකර්ෂණය කර ගනු ඇත.

⊙ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

මානව ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

වටිනාකම නිර්මාණය කර රඳවා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය කළ උපායමාර්ග

- බැංකුවේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා දැනට සිටින කණ්ඩායම සමඟ මනාව ඒකාබද්ධ වන සහ අඛණ්ඩව ක්‍රියා කරන විශිෂ්ටතම දක්ෂතා ආකර්ෂණය කර ගැනීම.
- නව ඩිජිටල් මෙහෙයුම්වලට සරිලන සේ සේවක නිපුණතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දැඩි පුහුණුව තුළින් ජයග්‍රාහී කණ්ඩායමක් පෝෂණය කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම.
- ගුණාත්මකතාව මත පදනම් වූ උසස්වීම් ලබා දීම සහ විවිධත්වය සහ සමාන අවස්ථා සැමරීම තුළින් අපගේ දක්ෂතා කළමනාකරණය කිරීම.
- සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සඳහා කැපවීම සමඟින් වැඩ-ජීවිත සමතුලිතතාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සේවකයින් රඳවා තබා ගැනීම.
- ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මිනුම් සහ සහයෝගී වැඩ කරන වාතාවරණයක් ඇති කිරීම සඳහා ඵලදායී සන්නිවේදනය.

හුවමාරුවීම්

- රට තුළ සිටින විශිෂ්ට දක්ෂයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා පුහුණුව සහ සංවර්ධනය සහ සේවක යහපැවැත්ම තුළ සැලකිය යුතු ආයෝජනයන් සිදු කළ යුතුය. මෙහෙයුම් පරිසරයේ හිතකර බව ඵවැනි ආයෝජන සිදුකිරීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපායි.
- අනාගතය සඳහා අවශ්‍ය නිපුණතා, තාක්ෂණය සහ දැනුම සහ වැඩ කිරීමේ වෙනස්වන ක්‍රම, ක්‍රියාත්මක කළ යුතු සුදුසු පාලන ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියාවලීන් හි අපි දිගටම ආයෝජනය කරන අතරම,
- වැඩ කිරීමේ නව පරිනාමන ක්‍රම සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව සැපයිය හැකි නමුත් වැඩ-ජීවිත සමතුලිතතාවයට බාධා කරයි.

සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

- සුපිරි පාරිභෝගික අත්දැකීම, කාර්යක්ෂම විසඳුම් සහ දත්ත සහ රහස්‍යතාව ආරක්ෂාව තුළින් විශ්වාසවන්ත පාරිභෝගික පදනමක් ගොඩනැගීම.
- ඵලදායී සන්නිවේදනය සහ උපාය මාර්ගික සන්ධාන හරහා ව්‍යාපාරික හවුල්කරුවන් සමඟ ශක්තිමත් සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම.
- අනුකූලතාවය සහ විවක්ෂණශීලී අවදානම් කළමනාකරණය තුළ අනුකූලතාව පවත්වා ගනිමින් නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම.
- සමාජයට ආපසු ලබා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ මූල්‍ය අන්තර්කරණය සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීම මගින් දියුණු ප්‍රජාවන් ගොඩනැගීම.

හුවමාරුවීම්

- වඩා හොඳ ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් ලබා දීම සඳහා ඩිජිටල් විසඳුම් සඳහා අතිරේක තොරතුරු තාක්ෂණ සංවර්ධනය, වඩා ඉහළ තඩත්තු වියදම් සහ නවීන තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් අවශ්‍ය වේ.
- අඛණ්ඩව වෙනස්වන නියාමන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූල වීම කාර්යක්ෂම ගනුදෙනුකාර විසඳුම් ලබාදීම ප්‍රමාද කළ හැකිය.

ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

අදාළ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

- හරිත ගොඩනැගිලි සහ කාර්යක්ෂම සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ සංකල්පය වැලඳ ගැනීම තුළින් තිරසාර ලෝකයකට දායක වීම.
- පරිසරයට සහ සමාජයට අවසානයේදී විශාල වශයෙන් සිදුවන හානිය අවම කිරීම සඳහා ණය දීමේ ව්‍යවහාරය තුළ තිරසාර මූල්‍යකරණය ඒකාබද්ධ කිරීම.

හුවමාරුවීම්

- දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් වූ අංශවල ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම ගනුදෙනුකරුගේ ව්‍යාපාරයේ ශක්‍යතාවට බලපායි.

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

➔ අපගේ උපායමාර්ගික ලකුණු පුවරුව

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාරදීම්	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
	නව නිෂ්පාදන සංවර්ධනය	නව පවුල් නිෂ්පාදන පැකේජයක් හඳුන්වාදීම	✘	-	-	පිරිහිනු ඉතුරුම් සංස්කෘතිය ඇතුළුව පවතින අතිවිශේෂ ආර්ථික තත්වයන් හේතුවෙන් කල්දමන ලදී.
		සම්පූර්ණයෙන් ඩිජිටල්කළ ප්‍රමුඛ බැංකු ශාඛාවක් විවෘත කිරීම මගින් ප්‍රමුඛ බැංකු සංකල්පය ස්ථාපිත කිරීම	✘	-	-	මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නියම කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් අවශ්‍යතා අඩු කිරීම හේතුවෙන් කල්දමන ලදී.
පිවිසීමේ හැකියාව සහ පහසුව		නව ශාඛා විවෘත කිරීම.	✔	1	1	2022 දී නව ශාඛා තුනක් විවෘත කිරීමට ඉලක්ක කර තිබුණද, එය මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නියම කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් අවශ්‍යතා අඩු කිරීම හේතුවෙන් කල්දමන ලදී.
		ATMs ස්ථාපිත කිරීම.		1	3	
ස්වයංසේවා මාර්ග ශක්තිමත් කිරීම සහ ගනුදෙනුකරුවන් රැඳී සිටීමේ කාලය අඩු කිරීම		CRMs ආරම්භ කිරීම.	✔	5	20	ප්‍රාග්ධන වියදම් අවශ්‍යතා අඩු කිරීම හේතුවෙන් 100%ක් ඉලක්ක අත්කර ගැනීමට අසමත් විය.
		අන්තර්ජාල බැංකුකරණයට වැඩි ගනුදෙනුකරුවන් අවශෝෂණය	✔	11,060	27,204	<ul style="list-style-type: none"> ගනුදෙනුකරුවන්ට පැමිණීමේ ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා (ඉන්ධන අර්බුදය/වැඩි කළ ප්‍රවාහන පිරිවැය) මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කළ චක්‍රලේඛයට අනුකූලවීමට ප්‍රවර්ධන කටයුතු මත වියදම අඩුකරන ලදී. ශාඛා මට්ටමේ උත්සාහයන් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතුරුම් සංස්කෘතිය පිරිහීම ආපසු අත්කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

අත්පත්කරගත් - ✔ කොටස් වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✔ අත්පත්කර නොගත් - ✘

වගුව 4 ➔

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- ප්‍රධාන වශයෙන් ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් භාවිතයෙන් පහසු සහ කාර්යක්ෂම සේවා ලබාදීමෙන් අපගේ දැනට සිටින පක්ෂපාති ගනුදෙනුකාර පදනම පවත්වා ගැනීම.
- විවිධ නිෂ්පාදන සහ විශිෂ්ඨ ගනුදෙනුකාර සේවා තුළින් අපගේ ගනුදෙනුකාර පදනම් වර්ධනය.
- අපට තැපැල් බැංකුකරණය අසමසම ග්‍රහණයක් ඇති බැවින් අපගේ පාසටහන ශක්තිමත් කිරීමට තැපැල් ජාලය ප්‍රමිතිගත කිරීම.

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාද්දේම	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
	ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර වර්ධනය	ක්ෂේත්‍රයට සාපේක්ෂව ණයදීමේ වර්ධනය (%) බැංකුව ක්ෂේත්‍රය	✘	3.4 18.8	15.5 13.7	උද්ධමනය වැඩිවීමෙන් ඇතිවන මිලදී ගැනීමේ ශක්තිය පිරිහීම හැකියාවට බලපායි
		ක්ෂේත්‍රයට සාපේක්ෂව ණයදීමේ වර්ධනය (%) බැංකුව ක්ෂේත්‍රය	✘	2.6 5.7	17.7 13.5	වැඩිවන ණයදීමේ අනුපාත ණය සංස්කෘතිය සංකෝචනය කර ඇත. එබැවින් ණයදීම අඩුකර ඇත.
	තැන්පතු වෙළෙඳපොළ කොටස රඳවා ගැනීම	තැන්පතු වෙළෙඳපොළ කොටස රඳවා ගැනීම	✘	9.7	11.1	ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මිලදී ගැනීමේ හැකියාව අඩුවීම හේතු විය.
	පිරිවැය අඩු කිරීම	ආදායමට පිරිවැය අනුපාතය (%)	✘	63.0	33.2	ආදායමෙහි වැඩිවීමේ ප්‍රතිශතයට වඩා පිරිවැය වැඩිවීමේ ඉහළ ප්‍රතිශතය හේතු විය.
	කොටස් හිමියන් සඳහා වටිනාකම වැඩිකිරීම	10%-15% දක්වා ඉලක්ක පරාසයක මධ්‍ය කාලීන ස්කන්ධය මත ඉපයීම ඉහළ දමමින් කොටස්හිමියන් සඳහා වටිනාකම වැඩි කිරීම	✘	3.4	33.9	ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතවල අතිවිශේෂ වැඩිවීම හේතුවෙන් ලාභදායීතාව අඩුවීම සහ බැංකුවේ පොළී දරන වගකීම් කෙරෙහි බලපෑම.

අත්පත්කරගත් - ✓   කොටස් වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✓   අත්පත්කර නොගත් - ✘

වගුව 5 ➔

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- පර්යේෂණ කටයුතුවල ආයෝජනය සහ වර්තමාන වෙළෙඳපොළ ප්‍රවණතා අවබෝධ කර ගැනීම
- පසු කර්මාල ක්‍රියාවලිවල කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය සහ මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩු කිරීම.
- ගාස්තු පදනම් ආදායම වැඩි කිරීමට නව ව්‍යාපාර ගවේශනය.
- බලශක්ති අවශ්‍යතා සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති කෙරෙහි අවධානය.

➔ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාරදීම	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
 <p>තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘති කරගෙන යාම</p>		තැපැල් ගෙවීම් යෙදුම ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✔	-		
		මධ්‍යගත බැංකු පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✔	-		
		ඩිජිටල් බැංකුකරණ අවකාශ හා ඉ-ප්‍රේෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✘	-		මූලික අදියර අවසන් කර ඇත. පවත්නා ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම කල් දමන ලදී.
		දත්ත ගබඩාව/ගුදුම සහ ව්‍යාපාර බුද්ධිමය විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✔	-		මූලික අදියර අවසන් කර ඇත. පවත්නා ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම කල් දමන ලදී.
		මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතිය - අදියර I ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✔	-		
		වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ පද්ධතිය (ALM) ක්‍රියාත්මක කිරීම.	✘	-		පවත්නා ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතිය කල් දමන ලදී.

අත්පත්කරගත් - ✔   කොටස් වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✔   අත්පත්කර නොගත් - ✘

වගුව 6 ➔

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- මධ්‍යගත බැංකුකරණය සහ වෙනත් පද්ධති සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- නව ඩිජිටල් බැංකුකරණ අවකාශ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ගනුදෙනුකාර තොරතුරු ආරක්ෂාව සහතික කිරීමට සයිබර් ආරක්ෂාව

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාෂ්‍ය	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
	අගය එකතුකිරීම සඳහා සේවක සම්බන්ධය වැඩිකිරීම	පළමු වරට බැංකුවේ දින දර්ශනය සඳහා දායක යෝජනා ලබා ගැනීම	✓	-	-	
		"තරු ශාඛාව" සංකල්පය ක්‍රියාවට නැංවීම.	✗	-	-	සංකල්ප පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කර ඇත. වර්තමාන ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් 2023ට කල් දමන ලදී.
		ශාඛා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අභිප්‍රේරණ සහ ආකල්පමය වෙනස පුහුණුව	✗	-	-	මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නියම කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් අවශ්‍යතා අඩු කිරීම හේතුවෙන්, මෙහෙයුම් නොවන අංශ පිළිබඳ පුහුණු වී අඩුකර ඇත.
	පුහුණුව හා සංවර්ධනය	පුහුණුව හා සංවර්ධනය මත වියදම (රු.මි.)	✓	12.8	11.0	
		බැංකු මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය සේවා පිළිබඳ අංශ සහ ශාඛාවලින් බාහිර පුහුණුව.	✓	8.8	6.8	
		විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන් පිරිනැමීම	✓	6.0	-	
		මධ්‍ය බැංකුකරණ පුහුණුව	✓	15.0	15.7	මධ්‍ය බැංකුකරණ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාදය හේතුවෙන් 100% ඉලක්ක අත්කර ගෙන නැත.
	සේවක වටිනාකම් කොටස වැඩි කිරීම	සේවකයින් මත වියදම (රු.මි.)	✓	13.8	13.0	
		සේවක ස්වේච්ඡා පිරිවැටුම (%).	✗	1.0	0.2	වර්තමාන සාණාත්මක ආර්ථික තත්ත්වයන් වැඩි සේවක සංක්‍රමණයකට හේතු වී ඇත.
		ඵලදායීතාව සහ අභිප්‍රේරණය වැඩි කිරීමට ඉලක්ක පදනම් කාර්යසාධන ඇගයීම් ක්‍රම හඳුන්වාදීම	✗	-	-	UAT කාර්යසාධන කළමනාකරණ මොඩියුලය සම්පූර්ණ කරන ලදී.
ඉ-ඉගෙනුම	නව මානව සම්පත් පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර ඉ-ඉගෙනුම් බිහිදොරක් හඳුන්වාදීම	✓	-	-		

අත්පත්කරගත් - ✓   කොටස වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✓   අත්පත්කර නොගත් - ✗

වගුව 7 →

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- ගෙවීම් යෝජනා ක්‍රම නැවත සලකා බැලීම තුළින් රඳවා ගැනීම.
- ශ්‍රමබලකායේ දක්ෂතා වැඩි කිරීම සඳහා පුහුණුව සහ සංවර්ධනය.
- සේවකයින්ගේ ප්‍රමුඛ මානසික සහ කායික යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය.
- සේවක තෘප්තිය හා වැඩ ජීවිත සමතුලිතතා මූලපිරීම් සමඟ සේවයට ලැදියාව වැඩි කිරීම

➔ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාරදීම	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
	සයිබර් ආරක්ෂාව	PCI DSS සහතික කිරීම පවත්වා ගැනීම	✓	-	-	
	ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන මට්ටම් රඳවා ගැනීම	BASEL III සමඟ අනුකූලතාව CAR අවශ්‍යතාව Tier I	✓	15.8	18.6	පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව අනුපාත දෙකෙහි අඩුවීමට ලාභදායීතාවයේ අඩුවීම හේතු විය.
		BASEL III සමඟ අනුකූලතාව CAR අවශ්‍යතාව මුළු ප්‍රාග්ධනය	✓	18.0	20.8	
	අනුකූල නොවීමට අනතුරු ඉවසීම	නියාමන දඩ හෝ දඩුවම් (රු.මි.)	✗	0.8	-	නම්කළ පුද්ගලයින් සහ ආයතන පිළිබඳ අදාළ සියලුම එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක සභා යෝජනා (UNSCR) ලැයිස්තුවලට බැංකුවේ අසමත්වීම් හේතුවෙන් පරිපාලන දඩයක් නියම කරන ලදී.
ණය අවදානම් කළමනාකරණය	මුළු ණයට අදියර 3 ණය (භානිකරණයෙන් ශුද්ධ)	✗	2.8	2.5	බැහැර කළහැකි ආදායමේ අඩුවීම හේතුවෙන් නැවත ගෙවීමේ අඩුවීම.	

අත්පත්කරගත් - ✓ කොටස් වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✓ අත්පත්කර නොගත් - ✗

වගුව 8 ➔

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන හා ද්‍රවශීලතා මට්ටම් පවත්වා ගැනීමේ උත්සාහයන්
- මූල්‍ය අපරාධ අනුකූලතාව කෙරෙහි අවධානය.
- පවත්නා අස්ථාවර පරිසරය තුළ ණය අවදානම් කළමනාකරණ උත්සාහයන්.
- පාරිසරික, සමාජ හා පාලන ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒවා ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලට ඒකා බද්ධ කිරීම

⊕ උපායමාර්ගය සහ සම්පත් වෙන් කිරීම

උපායමාර්ගික පරමාර්ථ	2022 සඳහා ප්‍රමුඛතා	ප්‍රධාන භාරදීම්	තත්ත්වය	සැබෑ ප්‍රතිඵල		වෙනත්
				2022	2021	
	SDGs හා බැඳීම මගින් ධනාත්මක සන්නාම ප්‍රතිරූපයක් ගොඩ නැගීම	ජාතික පාසල් 81 කදී අපොස (සා/පෙළ) විභාගයේදී ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ සමත්වන අනුපාතය වැඩි කිරීමට ගුරු පුහුණු සැසි, සිසුන් පදනම් තරඟ, නියාමන සහ කාර්යසාධනය ඇගයීම.	✓	-	-	රජය සහ මහ බැංකුවේ නියෝගය පරිදි අත්‍යවශ්‍ය නොවන වියදම් අඩු කිරීමට හේතු විය.
	දේශීය ප්‍රජාවන් නගා සිටුවීම සහ ප්‍රජාවට සහයවන වැඩසටහන් ගොඩ නැගීම	දේශීය සැපයුම්කරුවන් මත දේශීය සැපයුම්කරුවන්ට වියදම් කරන කොටස (%).	✓	100	100	
	මෙහෙයුම්වල පාරිසරික පාසටහන අඩුකිරීම්	බලශක්ති පරිභෝජනය (GJ)	✓	29,218	33,539	
		ජලය පරිභෝජනය (m3)	✓	70,430	88,986	
	ආර්ථික සහය වීම	ගෙවූ සෘජු හා වක්‍ර බදු (රු.බි.)	✓	5.2	12.4	
		ගෙවූ ලාභාංශ (රු.බි.)	✓	-	3.5	

අත්පත්කරගත් - ✓   කොටස් වශයෙන් අත්පත්කරගත් - ✓   අත්පත්කර නොගත් - ✗

වගුව 9 ⊕

2023 සඳහා ප්‍රමුඛතා

- වැඩි ප්‍රජාවන් සඳහා සමාජ ආරක්ෂාව පිළිබඳ රජයේ උත්සාහයන් හා සමගාමීව CSR ව්‍යාපෘති සඳහා වැඩි වන අරමුදල් අභිතකර ආර්ථික තත්ත්වයන් සමඟ සාමාන්‍යමතව බලපානු ලබයි.
- බලශක්ති පරිභෝජනය අඩු කිරීමට බැඳීම.
- බලශක්ති අවශ්‍යතා සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති කෙරෙහි අවධානය
- පරිසර හිතකාමී මෙහෙයුම් සඳහා දායකවීම.

ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය

බැංකු ක්ෂේත්‍රය වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය අවකාශයකි. නිෂ්පාදන හා සේවා අපගේ වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය වන අතර ජනතාව අපගේ ව්‍යාපාරය වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කිරිසාර වටිනාකම නිර්මාණය සඳහා අපි ජනතාව කේන්ද්‍රීය සහ පාර්ශ්වකාර ඇතුළත් ප්‍රවේශයක් ගනිමු. මින් අදහස් වන්නේ පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්වය අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලියේ සෑම අදියරයකටම ඒකාබද්ධ කරන බවයි. අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා අප නිර්මාණය කරන වටිනාකම මැනීම සඳහා, අපි අපගේ එක් එක් ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා ඉලක්ක හඳුනාගෙන ඇති අතර වටිනාකම් නිර්මාණ දර්ශකය සහ අපගේ සබඳතාවල ගුණාත්මක භාවය හරහා වටිනාකම් එකතුකිරීම මනිනු ලබයි.

➔ ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්ව ක්‍රියාවලිය

වටිනාකම් නිර්මාණය සඳහා අපගේ පාර්ශ්වකාර කේන්ද්‍රීය ප්‍රවේශය පාර්ශ්වකාර අවශ්‍යතා අවබෝධ කරගැනීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ දිගුකාලීන කිරිසාරභාවයට අපට ධනාත්මකව බලපෑම කළ හැකි ක්ෂේත්‍රයන් හි ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග මත පදනම් වේ. කිරිසාරභාවය කෙරෙහි අවධානයට සහ ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ දිගු කාලීන සම්බන්ධතා ගොඩ නැගීමට අපගේ කළඹ තුළ අපගේ උත්සාහයන් පෙළ ගස්වමු.

අපගේ පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්ව ක්‍රියාවලිය පහත අදියරවලින් සමන්විත වේ:

- **1** පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනා ගැනීම
- **2** අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය පුරා බලපෑම මත ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් ප්‍රමුඛකරණය
- **3** පාර්ශ්වකාර අවශ්‍යතා සහ අපේක්ෂාවන් මත පදනම් වී සහභාගිත්ව ක්‍රම තීරණය කිරීම
- **4** පාර්ශ්වකාර සම්බන්ධතා ඇගයීමට නියාමන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම

අපගේ **ආයතනය සාධාරණ** බැංකු උපායමාර්ගය සමඟ අපගේ පාර්ශ්වකාර අරමුණු පෙළ ගැසීමට අපගේ පාර්ශ්වකාර භූතලය අපි අධීක්ෂණය වෙනස් කරමු.

➔ පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනා ගැනීම

අපගේ ක්‍රියාවන්, නිෂ්පාදන සහ සේවා විවිධ පුද්ගලයන් හෝ කණ්ඩායම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන අතර ඔවුන් අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් ලෙස සලකමු. මෙම පාර්ශ්වකරුවන්ට අපට බලපෑම් කිරීමේ හැකියාව ඇති අතර ඔවුන්ගේ අවබෝධතා සහ ක්‍රියාවන් අපගේ කටයුතු සහ අපගේ උපායමාර්ගික අරමුණු අත්කර ගැනීමට අපට ඇති හැකියාවට ඉහළින් බලපෑම් කළ හැකිය.

අපගේ මෙහෙයුම් වලට සෘජුව හෝ වක්‍රව බලපෑම් කරන පහත පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම් අපි හඳුනාගෙන ඇත. මෙම කණ්ඩායම් සමඟ අධීක්ෂණය සහ සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමට සහ පවත්වා ගැනීම අපගේ අරමුණ වේ.

 කොටස්හිමියා/ආයෝජකයින්	 ගනුදෙනුකරුවන්
 සේවකයින්	 නියාමකයින් සහ රජයේ ආයතන
 ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්	 සමාජය හා පරිසරය

➔ අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය මත බලපෑම අනුව පාර්ශ්වකරුවන් ප්‍රමුඛ කිරීම

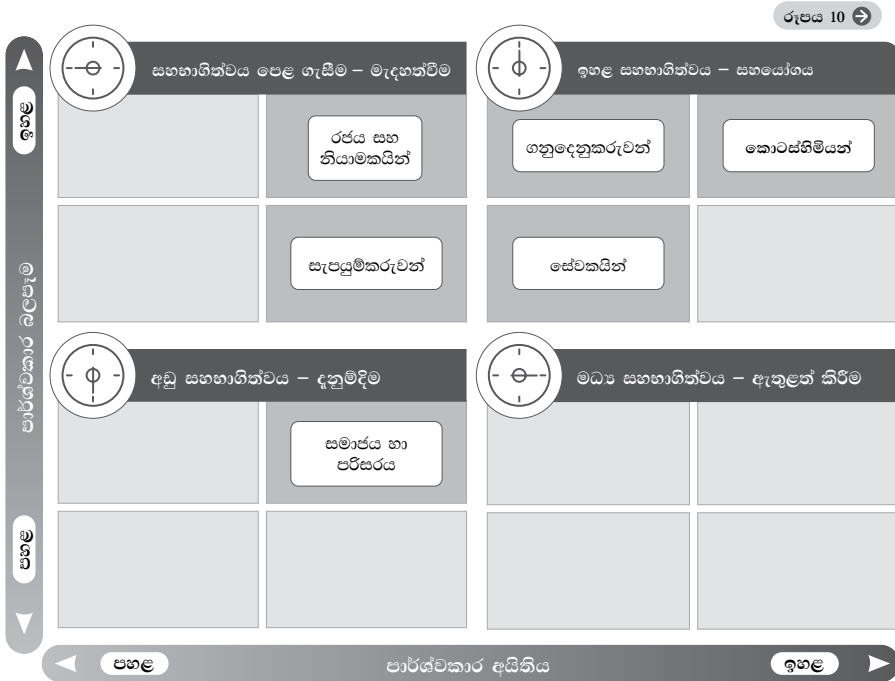
අපගේ කටයුතු පාර්ශ්වකරුවන් කෙරෙහි බලපාන ආකාරය සහ ඔවුන්ගේ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීමේදී අපගේ උපායමාර්ගයේ අදාළත්වය මත පදනම් වී ඉලක්කගත සහභාගිත්වය සඳහා අපි පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනාගෙන ඔවුන් ප්‍රමුඛ කරමු. බැංකුව කෙරෙහි ඇති පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සැලකිය යුතු බලපෑම සහ ප්‍රතිලෝම බලපෑම අනුව, ඔවුන් හඳුනාගෙන ඵලදායීව සන්නිවේදනය කිරීම අවශ්‍යය. තවද, අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සම්බන්ධවීම ඔවුන්ගේ ගැටළු අවබෝධකරගෙන ආමන්ත්‍රණය කිරීමට සහයවන අතර, නිර්මාණය කළ වටිනාකම බෙදාහැරීම තුළනය කරයි.

අපගේ ආයතනය තුළ අවස්ථා තැන්පතු වක් ඇති පුද්ගලයින් සහ ආයතන ප්‍රමුඛ කිරීමේ පහත සඳහන් නිර්ණායක අපි භාවිතා කරමු.

- බැංකුවේ රඳාපැවැත්මට අවශ්‍ය පුද්ගලයින්,
- අදාළ තර්ජන සහ අවස්ථා හා සම්බන්ධ අය
- බැංකුවේ හැසිරීමට බලපෑම් කිරීමට සදාචාරාත්මක හෝ නෛතික හැකියාවක් ඇති අය
- තමන් විසින් නොගන්නා තීරණය ගැනීම සඳහා අන්‍යන්ට බලපෑම් කළහැකි අය
- සම්බන්ධතාවය බැංකුවට වැදගත් වන අය

අපගේ ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් බැංකුව කෙරෙහි ඔවුන් දක්වන උනන්දුව මත සහ අපගේ මෙහෙයුම්වලට බලපෑම් කිරීමට ඔවුන්ට ඇති බලය මත පදනම් වී පහත සඳහන් මිනුම් මත පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනාගනු ලැබේ. පාර්ශ්වකාර අවශ්‍යතා, අයිතිය, සහ අපේක්ෂාවන් ගතික වන බව සහ කලින් කල වෙනස්වීම් හැකි බව අපි අවබෝධ කර ගන්නා බැවින් මෙම වාර්ෂික ශ්‍රේණිගතකරණය වැදගත් වේ.

➔ ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය

➔ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා අප උත්පාදනය කරන වටිනාකම

පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අපි සහභාගිවන සහ ඔවුන් මතුකරන ගැටළු අපි විසඳන අකාරය ඔවුන් සමඟ අපගේ සම්බන්ධතාවල තත්ත්වයට බලපායි. එමනිසා, ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ තනිපුද්ගල වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් සපුරාලීමට සුදුසු පරිදි සකස් කළ සහභාගිත්ව සැලසුම් අප සතුය. අවස්ථා හඳුනා ගැනීමේ සමාලෝචනයේ ප්‍රතිඵල අනුව අපගේ පවත්නා සහභාගිත්ව උපායමාර්ග අපි අඛණ්ඩව තක්සේරු කරන අතර එය අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ වඩා යහපත් සහභාගිත්වයට ඉඩදෙමින් ශක්තිමත් සම්බන්ධතා පෝෂණය කරයි. දැනුවත් තක්සේරු කිරීමක් සඳහා විවිධ ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණ තුළින් අපගේ සම්බන්ධතාවල තත්ත්වය අපි මැනීම සිදු කරමු.

අපගේ පාර්ශ්වකාර සම්බන්ධතාවල අභ්‍යන්තර තත්ත්ව තක්සේරුව	සම්බන්ධතා දර්ශකවල තත්ත්වය
අනන්‍ය ප්‍රතිලාභී ශක්තිමත් සම්බන්ධතාවය	●●●●●
වර්ධනය කිරීමට ඉඩකඩ ඇති මනා තත්ත්වයේ අනන්‍ය ප්‍රතිලාභී සම්බන්ධතාවයකි.	●●●●●
සම්බන්ධතා ස්ථාපිතය වටිනාකම උත්පාදනය කරන සම්බන්ධතාවයකි. නමුත් වර්ධනය කිරීමට ඉඩකඩ ඇත.	●●●●●
සම්බන්ධතා ස්ථාපිත වුවද, සම්බන්ධතාවේ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමට වැඩ කළ යුතුය	●●●●●
සම්බන්ධතා නොමැත	●●●●●

➔ පාර්ශ්වකාර අවශ්‍යතා සහ අපේක්ෂාවන් මත පදනම් සහභාගිත්ව ක්‍රම නිර්වචනය

පාර්ශ්වකරුවන් ප්‍රමුඛ කරමින් හා ශ්‍රේණිගත කරමින්, බැංකුවට සහභාගිත්ව සැලසුම් නිර්මාණය කළ හැකි අතර ඒවා ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වයේ ක්‍රම, මට්ටම් සහ වාරගණන ඇතුළුව විවිධ අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපේ. අපගේ පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම් සමඟ අපට සම්බන්ධ වී සිටීමට අපි විධිමත් යාන්ත්‍රණ කිහිපයක් ක්‍රියාවට නංවා ඇති අතර, ප්‍රධාන ගැටළු හඳුනාගෙන විසඳීම සඳහා අපගේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර පාර්ශ්වකරුවන් දෙවර්ගයම සමඟ අඛණ්ඩ හා ක්‍රමානුකූල සාකච්ඡා පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ අපි ඉහළ වැදගත්කමක් ලබා දී ඇත.

අපගේ අරමුණ වන්නේ අඛණ්ඩ සහ විස්තරාත්මක සන්නිවේදනය තුළින් අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ධනාත්මක සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමයි. අපේක්ෂාවන් සහ ගැටළු සාකච්ඡා කිරීමට අපි මුහුණට මුහුණ සකච්ඡා, සම්මන්ත්‍රණ, සමාජ මාධ්‍ය අවකාශ වැනි විවිධ මාර්ග අපි භාවිතා කරමු.

පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් අප වෙත ලැබෙන ප්‍රතිපෝෂණ අපි අගය කරන අතර ඒ මගින් වටිනාකම නිර්මාණය සඳහා ඵලදායී උපායමාර්ග සඳහා සංවර්ධනය කිරීමට අපට සහය වේ.

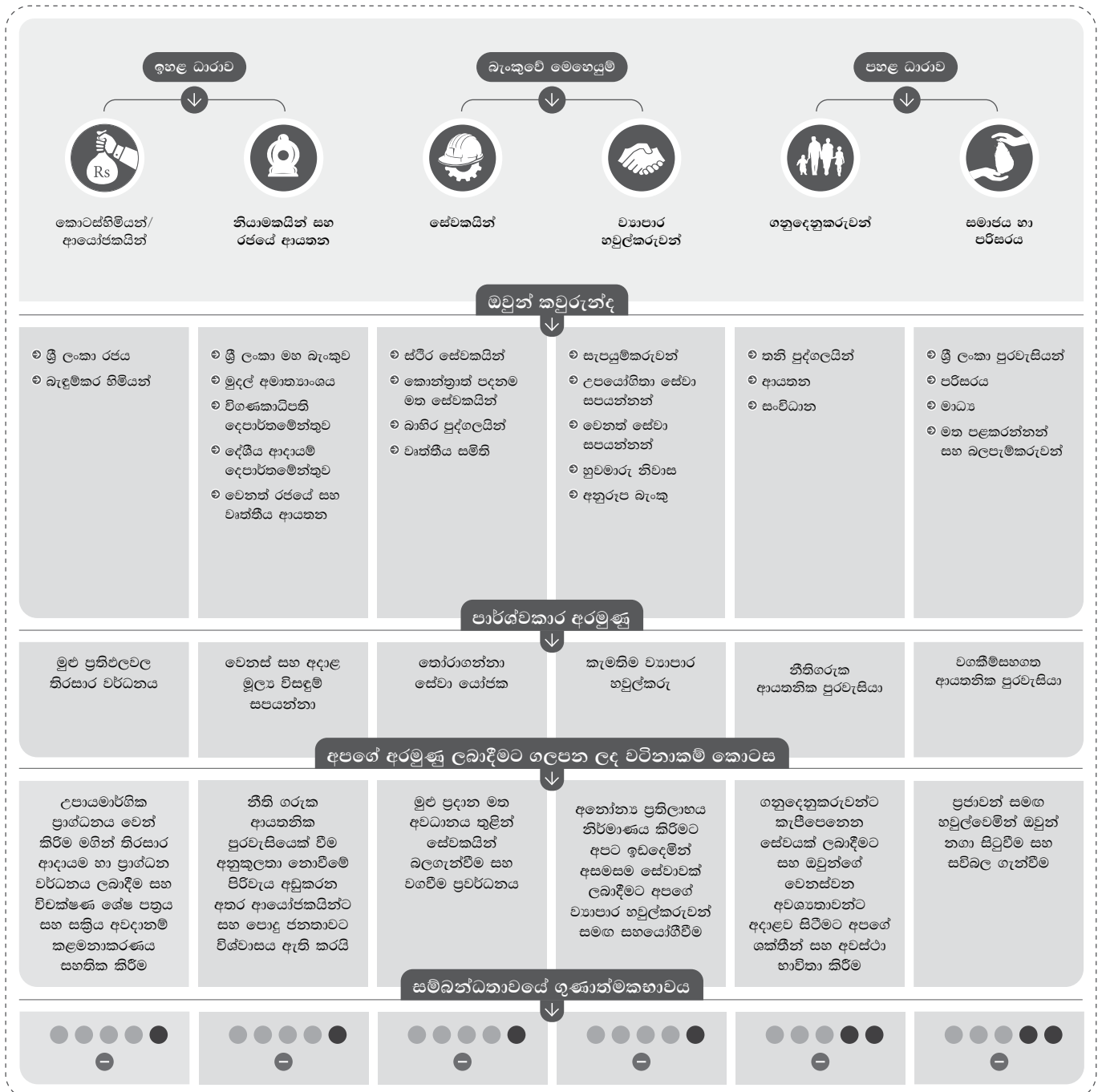
➔ පාර්ශ්වකාර සම්බන්ධතා ඇගයීමට නියාමන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම

බැංකුව තුළ, පාර්ශ්වකාර සම්බන්ධතා ඵලදායීව තක්සේරු කිරීම තීරණාත්මක වන අතර සම්පත් ප්‍රමුඛ කිරීමට බැංකුවට ඉඩ ලබා දේ. මෙසේ කිරීම මගින්, අපට වැදගත් ගැටළු හඳුනාගත හැකි අතර අපි අපගේ පරමාර්ථ තීරණව සාක්ෂාත් කර ගන්නා බව සහතික කරයි. ඉදිරියට යමින්, වටිනාකම් නිර්මාණයට හා සම්බන්ධතා ගුණාත්මකභාවයට සම්බන්ධ ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක (KPIs) භාවිතා කරමින් පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්වයන් සහ සම්බන්ධතා වර්ධනය කිරීමට අපි අරමුණු කරමු. බැංකුව තුළ මෙම දර්ශක නිවැරදිව සහ අනුරූපව මැනීම අපගේ අරමුණ වේ.

⊕ ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය

⊕ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය තුළ අපගේ ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සාරාංශය

රූපය 11

- ⤴ 2021ට සාපේක්ෂව සම්බන්ධතාවයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිවීම
- ⤵ 2021ට සාපේක්ෂව සම්බන්ධතාවයේ ගුණාත්මකභාවය අඩුවීම
- ⊖ 2021ට සාපේක්ෂව සම්බන්ධතාවයේ ගුණාත්මකභාවය නොවෙනස්ව පැවතීම

කොටස්ගිම්යන්/ආයෝජකයින්

අපගේ නියැලීම

- ආයෝජකයින්ගේ අවශ්‍යතා සහ වටිනාකම නිර්මාණයේ අපේක්ෂාවන් හඳුනා ගනිමින් ඔවුන් තෘප්තිමත් කිරීම.
- අපගේ ආයතනය තුළ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීම.
- පිරිවැය එලදායි ඉපයීමකට මූල්‍ය කරා පිවිසීම සඳහා ප්‍රවේශය.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- අපගේ සන්නාමයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වටිනාකම් කොටස සන්නිවේදනය.
- විධිමත් වාර්තාකරණය සහ ඉලක්කගත සන්නිවේදනයන් තුළින් අපගේ වටිනාකම් කොටස සහ උපායමාර්ගය බෙදා හැරීම නිරූපණය කිරීම.
- ගැටළු/ප්‍රශ්න අවබෝධකර ගැනීමේ නියැලීම සහ ඒවා විසඳීමට බැංකුව කටයුතු කරන ආකාරය සන්නිවේදනය කිරීම.

අප නියැලෙන ආකාරය

- වාර්ෂික සහ අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන
- වාර්ෂික ඒකාබද්ධ වාර්තාව
- ආයතනික වෙබ් අඩවිය
- මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයින් සහ අනෙකුත් ආයෝජකයින් සමඟ මුහුණට මුහුණ රැස්වීම්
- පාර්ශ්වකාර සහභාගිත්වය

ප්‍රධාන පාර්ශ්වකාර/ආයෝජක අපේක්ෂාවන්	අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාරය	යොමුව
<ul style="list-style-type: none"> • ආයෝජන මත දිගු කාලීන තිරසාර ප්‍රතිලාභ • වර්තමාන ආර්ථික පරිසරය තුළ පවතින වත්කම් ආරක්ෂාව පිණිස පවත්වා ගැනීමේ සහ උසස් කිරීමේ වැදගත්කම. • විශ්වාසය ගොඩනැගීම සහ අවදානම් ගැලපුම් ප්‍රතිලාභ ලබාදීම. • ආයෝජන මත දිගුකාලීන තිරසාර ප්‍රතිලාභ 	<ul style="list-style-type: none"> • බැංකුව විසින් ප්‍රාග්ධනය සඳහා ලාභාංශ ගෙවීම, බැඳුම්කර මත පොලී ගෙවීම සහ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම මගින් ආයෝජකයන්ගේ ආයෝජන මත තිරසාර ප්‍රතිලාභයක් ලබාදේ. • ආර්ථික දුෂ්කරතා කාලසීමාවක් තුළ ගනුදෙනුකාර සේවා ප්‍රවේශය, ණය විලම්භක කාලසීමාව, ණය සහන යෝජනා ක්‍රම ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා නියමිත වේලාවට සපුරාලීම සහතික කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ අදාළ නිලධාරීන් සමඟ අපගේ සහභාගිත්වය වැඩිකර ඇත. • ආරක්ෂිත හා ස්ථාවර බැංකුකරණ පද්ධතියකට, විශ්වාසය ඇති කිරීමට සහ අවදානම්වලින් ආරක්ෂාකිරීමට දායක වන ශක්තිමත් ශේෂ පත්‍රයක් පවත්වා ගැනීම. 	<p>මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය </p> <p>පිටු 100 සිට 115 දක්වා</p>

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

තිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

ප්‍රාථමික UN SDGs

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH | 12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

ද්විතීයික UN SDGs

17 PARTNERSHIPS FOR THE WORLD

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලය	කොටස්ගිම්යන්/ආයෝජකයින් සමඟ බෙදාගත් වටිනාකම				බැංකුවේ වටිනාකම අපේක්ෂාව				
රු.බි. 2.5 ලාභයක් කොටස්ගිම්යන්ට ගෙවා ඇත.	2.0% ශුද්ධ ආන්තික පොලීය	කොටස් ගිම්යන්ට මුළු ප්‍රතිලාභ 3.4%	රු.බි. 3.6ක් බැඳුම්කර ගිම්යන්ට පොලී ගෙවා ඇත	AAA ණය ශ්‍රේණිගත කරණය පවත්වා ගෙන ඇත	ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන යෙදවීම	ණය වෙළෙඳ පොලට පිවිසීම	ආයෝජන විශ්වසය	ධනාත්මක ණය ශ්‍රේණිගත කරණය	වැඩි ස්කන්ධය සහ ද්‍රවශීලතාවයට ප්‍රවේශය
☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

- නිවැරදි
- නොනිම් කාර්ය
- අවධානය අවශ්‍ය

ගනුදෙනුකරුවන්

අපගේ නියැලීම

- බැංකුව සමඟ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය තුළින් ව්‍යාපාර නිරසරණය සහතික කිරීම.
- ගනුදෙනු කරුවන් රඳවා ගැනීම සහතික කිරීම.
- නව ගනුදෙනුකරුවන් ආකර්ශනය හා සිටින ගනුදෙනුකරුවන් රඳවා ගැනීම.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- සන්නාම පොරොන්දුව සහ වටිනාකම් යෝජනාව සන්නිවේදනය.
- අනුරූප පළපුරුද්ද ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශිෂ්ට සේවාව සහතික කරමින් අඛණ්ඩ වර්ධනය.
- සක්‍රීය සන්නිවේදනය සහ සහභාගිත්වය ඇතුළු සම්බන්ධතා කළමනාකරණය (උපායමාර්ගය, ව්‍යාපාර යාවත්කාලීන කිරීම් සහ මෙහෙයුම් කරුණුවලට අදාළ කරුණු ඇතුළුව) සහ අවශ්‍යතා, ගැටළු සහ ගනුදෙනුකාර අදහස් සඳහා ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණ.
- අඛණ්ඩ අලෙවිකරණය හා ප්‍රවර්ධන කටයුතු.
- වටිනාකම් යෝජනාව ලබාදීම සහ සියලුම කාර්යයන්හි උපායමාර්ගය අලෙවිකරණය.

අප නියැලෙන ආකාරය

- ශාඛා සහ අංශ හරහා පුද්ගල අන්තර්ක්‍රියා.
- ඊමේල්, ආයතනික වෙබ් අඩවිය සහ දුරකථන ඇතුළු විවිධ මාර්ග හරහා සන්නිවේදනය කළ මෙහෙයුම් ගැටළු.
- සමීක්ෂණ මගින් ලබාගත් ගනුදෙනුකාර තෘප්තිය ලේඛන කිරීම.
- ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්, ආයතනික වෙබ් අඩවිය, ජන මාධ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය හරහා නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු ව්‍යාප්ත කෙරේ.
- වෙනත් සන්නිවේදන මාර්ග: ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන, ආයතනික සිදුවීම්.

ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන්

- ව්‍යාපාර කිරීමේ නමගිලි සහ නව මාර්ග.
- වඩා ඒකාබද්ධ සහ පහසු සේවය සඳහා ගනුදෙනුකාර ඉල්ලුම.
- මෙහෙයුම් පරිසරය/ක්ෂේත්‍ර සහ වෙනත් බැංකුවල සේවා ලබාදීම තුළ වෙනස්වීම්.
- ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වැඩි වූ මූල්‍ය සාක්ෂරතාව.

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාරය

- ප්‍රතිලාභ වැඩි කරන අතරම තැන්පතු සහ ආයෝජන සුරක්ෂිත කිරීම.
- කාර්යක්ෂම මාර්ග දියත් කිරීම සහ පිරිවැය ඵලදායී, පහසු බැංකු විකල්ප සැපයීම.
- අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගනිමින් පුද්ගලාරෝපිත සහ විස්තීර්ණ මූල්‍ය විසඳුම් පිරිනැමීම.
- සෑම අවස්ථාවකදීම සුවිශේෂී ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් ලබා දීමට අපගේ සේවකයින් සන්නද්ධ කිරීම සහ සවිලක ගැන්වීම.
- ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවධානයක් සමඟ ඩිජිටල්කරණය සහ නව්‍යකරණය වැඩි කිරීම.
- සයිබර් ආරක්ෂණ තර්ජන වලට සක්‍රීයව ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ ගනුදෙනුකාර පොද්ගලිකත්වය සහ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම.
- අපගේ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිවල ස්ථාවරත්වය, ආරක්ෂාව සහ වේගය පවත්වා ගැනීම.
- අපගේ නිෂ්පාදන, බෙදාහැරීමේ මාර්ග, සහ වෙළෙඳපොළවල් හඳුනා ගැනීම අන්තර්කරණය කිරීම සඳහා දායක වීම.
- ක්‍රියාවලීන්හි කාර්යක්ෂමතාව සහ ස්වයංක්‍රීයකරණය වැඩි කිරීම.
- අපගේ පිවිසුම් ස්ථානවල ධාරිතාව වැඩි කිරීම සහ බහු-මාධ්‍ය බෙදා හැරීම ශක්තිමත් කිරීම.

යොමුව

- 1. පක්ෂපාතී ගනුදෙනුකාර පදනමක් ගොඩ නැගීම පිටුව 150
- 2. අපගේ පැවැත්ම වැඩි කිරීම පිටුව 118
- 3. අපගේ සිටල් පාසටහන පුළුල් කිරීම පිටුව 119
- 4. අපගේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලි වැඩි කිරීම පිටුව 120

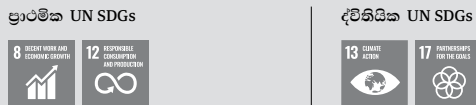
ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

නිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලය	ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ බෙදාගත් වටිනාකම	බැංකුවේ වටිනාකම අපේක්ෂාව	වෙළඳපොළ කොටස වැඩිවීම
	මිලියන 13.0ක සක්‍රීය ගනුදෙනුකාර ගිණුම්	රු.බි. 133.2 ක් තැන්පතුගිණියන්ට පොලී ගෙවීම්	ගනුදෙනුකාර මූල්‍ය විසඳුම් ඉටු කිරීම/ ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා ඵලදායී මූල්‍ය විසඳුම්
	9.8%ක අන්තර්ජාල බැංකුකරණයේ වර්ධනය	වැඩිකළ ගනුදෙනුකාර අන්දකීම	ගනුදෙනුකරුවන් අත්කර ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම

- ✓ නිවැරදි
- ✓ නොනිමි කාර්ය
- ✓ අවධානය අවශ්‍ය

⊕ ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය

සේවකයින්

අපගේ නියැලීම

- සේවකයින් සන්නාම ස්ථානගත කිරීමේදී ප්‍රධාන වේ.
- සේවක සහභාගිත්වය නිර්මාණාත්මක, අභිප්‍රේරිත සහ නියැලුණු ශ්‍රම බලකායක් ගොඩනැගීමට අත්‍යවශ්‍යය.
- ව්‍යාපාර පරමාර්ථ මෙහෙයවමින් උපායමාර්ගික ලබාදීම සහතික කිරීම.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- සේවක වටිනාකම් කොටස සන්නිවේදනය.
- ව්‍යාපාර උපායමාර්ගය සහ සන්නාම පොරොන්දුව සහ අපගේ වටිනාකම් ලබාදීම සහතික කිරීමට සන්නිවේදනය හා ව්‍යාපාර පරමාර්ථ ඉටු කිරීම.
- ගැටළු අවබෝධකරගෙන විසඳීම සහ සේවක ජීවන වක්‍රය පුරා සම්බන්ධතා වර්ධනය.

අප නියැලෙන ආකාරය

- ගලපන ලද පණිවිඩ සමඟ විවිධ මාර්ග භාවිතයෙන් විස්තීර්ණ අභ්‍යන්තර සන්නිවේදනය (අන්තර් ජාලය, වක්‍රලේඛ, අභ්‍යන්තර පුවත් ලිපි, සේවක රැස්වීම්).
- සේවක ප්‍රදාන සහ හඳුනා ගැනීමේ වැඩසටහන.
- සේවකයින් සහ රේඛීය කළමනාකරුවන් අතර මුහුණට මුහුණ සාකච්ඡා.
- කාර්යසාධන ඇගයීම් සහ රැකියාවෙන් ඉවත්වීමේදී පවත්වනු ලබන සම්මුඛ සාකච්ඡා.
- මැසිවිලි නිරාකරණ යාන්ත්‍රණය.
- සුභසාධන සිදුවීම් සහ කටයුතු.

ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන්

- සාධාරණ හා වෙළෙඳපොළ ආශ්‍රිත පාරිශ්‍රමිකය.
- සේවා ස්ථාන තමාගිලිත්වය.
- මානව සෞඛ්‍යය කෙරෙහි අවධානය-අවශ්‍ය සම්පත් සේවකයින්ට ලබාදීම.
- කාර්යසාධනය සහ පුද්ගල සංවර්ධනය පිළිගැනීම හා ප්‍රදානය.
- විවිධ අවකාශ හරහා ද්වි මාර්ග සන්නිවේදනයේ අවශ්‍යතාව.
- රැකියාවේ සුරක්ෂිතතාව.
- සාමූහික කේවල් කිරීමේ නිදහස.
- ඉගෙනුම් හා සංවර්ධන වැඩසටහන්.
- විශ්වාසය හා විනිවිදභාවය පිළිබඳ සම්බන්ධතාවක්.
- වෙනස් ලෙස නොසැලකීම සහ ආරක්ෂිත සේවා පරිසරය.

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිඵලය

- සාමූහික කේවල් කිරීම අනුව තරඟකාරී පාරිශ්‍රමිකය.
- බැංකුවේ සංස්කෘතිය හා ව්‍යාපාරය සම්බන්ධ දැනගැනීමට නව සේවකයින් සඳහා විධිමත් ප්‍රාරම්භක හා පුහුණු වැඩසටහන්.
- අපගේ සේවකයින් අදාළව සිටීම සඳහා ඔවුන්ගේ දක්ෂතා සහ හැකියාවන් ඉහළ නැංවීමට සහය වීම සහ දිරිගැන්වීම සහ අභ්‍යන්තර වෘත්තීය වර්ධනය දිරි ගැන්වීම.
- සුභසාධන වැඩසටහන් ලබාදීම, රැකියාව කරන අතරතුර සහ විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු මූල්‍ය, භෞතික, සහ මානසික සහය ලබාදීම.
- අනාගත අවශ්‍යතා සහ සේවක සංවර්ධනය සඳහා හැකියාවන් ගොඩ නැගීමට සහයවීම සඳහා ඉගෙනුම් සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් ලබාදීම.
- අදාළ සියලුම කම්කරු නීති පිළිපැදීම සහ අනුකූලතාවය සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම.
- අනෙත්‍ය විශ්වාසය සහ අවබෝධය තුළින් ගැටළු, මැසිවිලි හෝ අර්බුද විසඳීම.
- අනෙත්‍ය විශ්වාසය සහ අවබෝධය ඇතිව සේවක ගැටළු, දුක් ගැනවිලි හෝ ගැටුම් ඵලදායී ලෙස විසඳීම.

යොමුව

මානව ප්‍රාග්ධනය පිටු 130 සිට 147

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

නිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලය

ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ බෙදාහත් වටිනාකම

මිලියන 13.8 වැටුප් හා ප්‍රතිලාභ ගෙවා ඇත.

පිරිමින් 45% සහ කාන්තාවන් 55% සේවයේ යොදවා ඇත.

නිවැරදි හැසිරීම් ඇතුළත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අපගේ සංස්කෘතිය වැඩිදියුණු කිරීම.

22.603ක පුහුණු පැය ගණනක්

බැංකුවේ වටිනාකම අපේක්ෂාව

දක්ෂයින් ආකර්ශනය සහ රඳවා ගැනීම.

තව්‍යකරණ කාල වූ ශ්‍රම බලකාය

ඵලදායී කාර්යක්ෂම සහ දක්ෂ ශ්‍රම බලකාය

ආචාරධර්ම සහ වෘත්තීයභාවය තහා සිටුවීම.

- ✓ නිවැරදි
- ✓ නොනිම් කාර්ය
- ✓ අවධානය අවශ්‍ය

නියාමකයින් සහ රජයේ ආයතන

අපගේ නියැලීම

- නියාමකයින් සහ රාජ්‍ය ආයතන විසින් ව්‍යාපාර කිරීමේ පිරිවැය සහ ආයෝජන මත සාධාරණ ලාභයක් ව්‍යුත්පන්න කිරීමට අපට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපාන ප්‍රතිපත්ති, නීති සහ රෙගුලාසි ප්‍රකාශයට පත් කරයි.
- නීති සහ රෙගුලාසි සමඟ අනුකූල නොවූහ හොත් දඩ තුළින් බැංකුවට දඬුවම් කිරීමට ඒවාට බලය ඇත.
- ආයෝජකයන්ට සහ ජනතාවට විශ්වාසය ලබාදෙන නියාමන සහ අනාවරණ රාමුව ඔවුන් ලබා දේ.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- ගුණ අනුකූල නොවීමේ උපායමාර්ගයක් යොදා ගැනීම.
- ජාත්‍යන්තර සහ දේශීය ක්ෂේත්‍රයේ යහ පරිචයන් යොදා ගැනීම.
- නියාමන අවශ්‍යතා සහ නියාමන වෙනස්වීම් සමඟ ඵලදායී අනුකූලතාවය.
- ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන සහ දුර්වලතා මට්ටම්.
- නියාමන වාර්තා සහ පරීක්ෂණ මත ප්‍රතිපෝෂණය.

අප නියැලෙන ආකාරය

- නීති, රෙගුලාසි, වක්‍රලේඛ සහ නියෝගවලට අනුකූලතාව.
- රජය සහ නියාමන නියෝජකයින් සමඟ මුහුණට මුහුණ රැස්වීම් සහ අන්තර්ක්‍රියා.
- වාර්ෂික සහ අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන.
- ක්ෂේත්‍රය තුළ සහ ජනතා සංසදවල සහභාගිත්වය.
- නියාමන සහ රජයේ ආයතන විසින් සිදුකරන ව්‍යවස්ථාපිත පරීක්ෂණවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම.
- රෙගුලාසි සහ නියෝග කෙටුම්පත්වලදී සහභාගිත්වය.
- විවිධ සමාජ වැඩසටහන්වල හවුල්වීම

ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන්

- සියලුම නීති සහ නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීම.
- රැකියා නිර්මාණය සහ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා.
- සේවා තත්වය, පිරිවැය සහ රහස්‍යතාව මත ගනුදෙනුකාර බැඳියාවන් ආරක්ෂා කිරීම.
- ජාතික බදු පදනම/ආදායමට තිරසාර දායකත්වය.
- ක්ෂේත්‍රයේ සහ නියාමන කාරක කණ්ඩායම්වල සක්‍රීය සහභාගිත්වය සහ දායකත්වය.
- ආර්ථික අර්බුද කාලසීමාව තුළ පවා අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් ලෙස ජනතාවට බාධාවකින් තොරව බැංකු සේවා ලබාදීම.
- ආර්ථිකය පුනර්ජීවනය කිරීමට රජය විසින් නිවේදනය කළ මූල්‍ය උත්තේජන සහ කොවිඩ්-19 සහන පැකේජ වල ප්‍රතිලාභ මෙහෙයවීම.

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාරය

- ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකු පනතේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුව රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය මගින් ආර්ථික සහ සමාජ සංවර්ධනය සඳහා ආර්ථිකයේ අරමුදල් අවශ්‍යතාවන්ට සහය වීම.
- ලාභාංශ, බදු, භාණ්ඩාගාර ගාස්තු සහ විශේෂ බදු වැනි මූල්‍ය දායකත්වය හරහා රජයේ අයවැය සඳහා දායක වීම.
- බැංකු නිෂ්පාදන සහ සේවා වෙත ප්‍රවේශය වැඩිකිරීම හරහා (උදා: මූල්‍ය අන්තර්කරණය, ඩිජිටල් අන්තර්කරණය, කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය දායකත්වය වැඩි කිරීම) යන රජයේ සමාජ සහ ආර්ථික විධානය ශක්තිමත් කිරීම
- ආයතනික සමාජීය වගකීම් මූලපිරීම් සඳහා අගය එකතු කරන අතරම දේශීය ප්‍රසම්පාදන සහ රැකියා සඳහා සහාය වීම.
- තිරසාර බැංකු පරිචයන් සහ නියාමන අනුකූලතා වැලඳ ගනිමින් ආරක්ෂිත සහ ස්ථාවර බැංකු පද්ධතියක් ඇති කිරීම. සක්‍රීය කිරීම.

යොමුව

14 නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම පිටුව 157 - 158

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

තිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

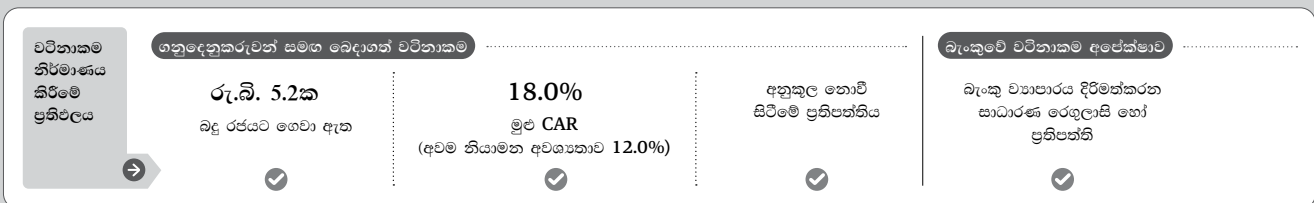
ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

- ✓ නිවැරදි
- ✓ නොකිම් කාර්ය
- ✓ අවධානය අවශ්‍ය

ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය

ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්

අපගේ නියැලීම

- අපගේ උසස් තත්වයේ සේවා ලබාදීමේ දී සැපයුම්කරුවන් තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.
- සැපයුම්කරුවන්ගේ සහභාගිත්වය බැංකුවේ ESG උපායමාර්ගය සමඟ පෙලගැසීම.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- ව්‍යාපාර ගනුදෙනුවල විනිවිදභාවය.
- සක්‍රීය සන්නිවේදනය (අපගේ ව්‍යාපාර සන්නාම පොරොන්දුව, උපායමාර්ගය, ව්‍යාපාර යාවත් කිරීම්, සහ මෙහෙයුම් කරුණුවලට අදාළ කරුණු ඇතුළත් කිරීම) සහ ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්ගේ ගැටළු, ප්‍රශ්න සහ අවධානය අවබෝධ කර ගැනීමට ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණ.
- සැලසුම් කිරීම සහ සහයෝගය වර්ධනය කිරීම සඳහා තොරතුරු හුවමාරුව.

අප නියැලෙන ආකාරය

- ප්‍රසම්පාදන හා පහසුකම් කළමනාකරණය සමඟ මුහුණට මුහුණ රැස්වීම.
- සැපයුම්කරුවන් ඇතුළත්කර ගැනීම සහ ප්‍රාග්මිකක වැඩසටහන්.
- සේවා මට්ටම් ගිවිසුම් කළමනාකරණය සහ සේවා ලබාදීමේ ප්‍රතිපෝෂණය සහ සැපයුම්කාර වර්තමාන සංග්‍රහය සමඟ අනුකූලතාව ඇතුළත් නියාමනය.
- නිෂ්පාදන හා සේවා සම්බන්ධ පුහුණු සැසි.
- අඛණ්ඩ වැඩිහුම් පරීක්ෂාවන්.

ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන්

- සියලු ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්ට සාධාරණ හා සමාන සැලකීම.
- පිරිවැය ඉතුරුම් හා පරමාර්ථ කාර්යසාධනය.
- වර්ධිත ව්‍යාපාර හවුල්කාරයන්ට කළමනාකරණය.

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාරය

- සැපයුම්කාර ගිවිසුම් අඛණ්ඩ සමාලෝචනය හා වර්ධනය.
- හැකි අවම කාලසීමාවක දී කොන්ත්‍රාත් පිරිනැමීම සහ කාලීන ගෙවීම් සහතික කිරීම.
- දේශීය සැපයුම්කරුවන්ට සහයවීම සඳහා සාධාරණ කොන්දේසි යටතේ භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම.

යොමුව

ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සමඟ ශක්තිමත් සම්බන්ධතා ගොඩ නැගීම පිටුව 155 සහ 156

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

තිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

ප්‍රාථමික UN SDGs

ද්විතියික UN SDGs

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලය

ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ බෙදාගත් වටිනාකම

රු.මි. 906.1
දේශීය ප්‍රසම්පාදනයට වියදම් කර ඇත.

රු.මි. 370.1
IT වෙළඳුන්ගෙන් ප්‍රසම්පාදනය

බැංකුවේ වටිනාකම අපේක්ෂාව

දේශීය ප්‍රසම්පාදනයට සහයවීම සහ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය නගා සිටුවීම.

- නිවැරදි
- නොනිමි කාර්ය
- අවධානය අවශ්‍ය

සමාජය හා පරිසරය

අපගේ නියැලීම

- අනෙක් ප්‍රතිලාභි සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමට අපගේ ප්‍රජාවගේ ගැටළු සහ අදහස් අවබෝධ කර ගැනීම.
- ආදර්ශය මගින් මෙහෙයවීමේ අපගේ උපායමාර්ගික ගමන්මඟට අනුගතව, අපගේ ප්‍රජාවන්ට ධනාත්මක සමාජ ආර්ථික බලපෑමක් කිරීමට අපි උත්සාහ ගනිමු.
- මාධ්‍ය, මත සාදන්නන්, බලපෑම්කරුවන් සහ සංසදවලට අපගේ මෙහෙයුම්වලට බලපෑම් කළ හැකිය.

අපගේ සහභාගිත්ව උපායමාර්ගය

- අපගේ වටිනාකම් කොටස සහ සන්නාම පොරොන්දුව සන්නිවේදනය.
- සක්‍රීය සන්නිවේදනය සහ ප්‍රජාවන් සමඟ සහභාගිත්වය ඇතුළුව අඛණ්ඩ සම්බන්ධතා කළමනාකරණය.
- බැංකුවේ මෙහෙයුම් පිළිබඳ අඛණ්ඩ පාරිසරික විශ්ලේෂණ සහ බලපෑම් තක්සේරු කිරීම.

අප නියැලෙන ආකාරය

- විවිධ මාර්ග තුළින් ප්‍රජාවන් සමඟ සෘජු හා වක්‍ර සන්නිවේදනය
  - සෘජු: ආයතනික වෙබ් අඩවිය, සමාජ මාධ්‍ය මාර්ග, ප්‍රචාරණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, පත්‍රිකා, දැන්වීම්, වාර්ෂික වාර්තා, සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන.
  - වක්‍ර: නිපුණතා සංවර්ධන සැසි, පාරිසරික දැනුවත් කිරීමේ සැසි, සමාජ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්.

ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාවන්

- අවම ප්‍රජාවන්හි ජනතාවගේ ජීවිත වර්ධනය කිරීමේ අවස්ථා.
- අපගේ වැඩසටහන්වල බලපෑම් මැනීම කෙරෙහි අවධානය.

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රතිචාරය

- දැරිය හැකි මිලකට නිෂ්පාදන සහ සේවා.
- බැංකු සහ මූල්‍ය සේවා සහ තොරතුරු සඳහා ප්‍රවේශය.
- දේශීය ව්‍යාපාරවලට සහය වීම සඳහා සාධාරණ නියමයන්ට හාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම.
- මූල්‍යමය ආධාර.
- රැකියා උත්පාදනය සහ ව්‍යාපාරික අවස්ථා.
- බැංකුවේ සහ ව්‍යාපාරවල නිරසාර බව.
- ගෝලීය සහ ජාතික සංවර්ධන ඉලක්ක බෙදාහැරීම.
- කාර්යසාධනය සහ පාලනය පිළිබඳ විනිවිදභාවය.
- වගකීම් සහගත ආයෝජන සහ බැංකු පරිවයන්.
- කොවිඩ්-19 වසංගතය අතරතුර මූල්‍ය සහය සහ අඛණ්ඩව සේවය ලබාදීම.

යොමුව

- සාරවත් ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම පිටුව 158 සිට 161
- ආයතනික නිරසාර සංස්කෘතිය සහ ව්‍යාපාර ආකෘතිය පිටුව 73 සිට 76 දක්වා

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

සම්බන්ධිත ප්‍රාග්ධනය

නිරසාර සංවර්ධන අරමුණුවලට සම්බන්ධය

ප්‍රාථමික UN SDGs

4 QUALITY EDUCATION, 7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY, 11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

ද්විතියික UN SDGs

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING, 17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

සම්බන්ධතාවයේ වටිනාකම් අපේක්ෂාවන් අවබෝධ කිරීම සහ මැනීම

වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිඵලය	ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ බෙදාගත් වටිනාකම	බැංකුවේ වටිනාකම අපේක්ෂාව	
	18,556 m ³ ක් ජල පරිභෝජනයෙන් අඩු කර ඇත.	කි.වො. 344,347ක විදුලිබලය ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට ලබා දේ.	
	යහපත් ආයතනික පුරවැසි තත්ත්වය	තරුණ සහ කාන්තා සවිබලගැන්වීම	ප්‍රජාවන් සමඟ හවුල්කාරිත්වය
	✓	✓	✓

- ✓ නිවැරදි
- ✓ නොනිම් කාර්ය
- ✓ අවධානය අවශ්‍ය

කළමනාකරණ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණය

මූල්‍ය
ප්‍රාග්ධනය

100

ව්‍යාපාර මාර්ග
සමාලෝචනය

111

නිෂ්පාදිත
ප්‍රාග්ධනය

116

බුද්ධිමය
ප්‍රාග්ධනය

123

මානව
ප්‍රාග්ධනය

130

සමාජ හා සම්බන්ධතා
ප්‍රාග්ධනය

148

ස්වභාවික
ප්‍රාග්ධනය

162

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

අපගේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

අපගේ ශක්තිමත් මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය සඳහා යෙදවීම සඳහා පවතින අරමුදල් සංචිතයයි. NSB හි, අපගේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය සෑදී ඇත්තේ මහා භාණ්ඩාගාරය (GoSL) විසින් දායක වන මුදල් සම්පත් සහ අපගේ ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් තරහා උපයන අරමුදල්වලිනි. සමස්තයක් වශයෙන්, එය ව්‍යාපාරික කටයුතුවල යෙදීම සඳහා බැංකුවට පවතින දිගුකාලීන අරමුදල් ආවරණය කරන අතර සුදුසුකම් ලැබීමේ කොන්දේසි සපුරාලන කොටස් අරමුදල්, රඳවා ගත් ඉපැයීම් සහ ණය ඇතුළත් වේ. අපගේ බැංකු මෙහෙයුම්වල ප්‍රමාණය අපගේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන මට්ටම මත දැඩි ලෙස රඳා පවතින බැවින් අපගේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කිරීම විශාල වගකීමක් ලෙස අපි දකිමු.

ෂ්‍රී ප්‍රධාන ආදාන

- මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේවල්
- කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහ සංචිත
- ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු
- දිගුකාලීන සහ කෙටිකාලීන ණය ගැනීම්

ඒ ප්‍රධාන අතිරේක

- පුද්ගලික අංශය සඳහා වන ණයවල වර්ධනයේ මන්දගාමී වීම
- ආර්ථික අර්බුදය
- ප්‍රාග්ධනය මත නියාමන පීඩනය
- රජයේ සුරැකුම්පත්වල අනිවාර්ය ආයෝජනයෙන් ජනනය වන ආදායම සහ ණය සහ අත්තිකාරම් ලබා දීම අතර ඉහළ හුවමාරුවීම්
- වර්ධනය වන අඩු පිරිවැය අරමුදල්කරණය
- වැඩි කළ බදු
- ණය සඳහා අඩු වූ පාරිභෝගික ඉල්ලුම

ෆීෆ් ප්‍රධාන ඉඩප්‍රස්තා

- පොලී අනුපාත වැඩිවීම හේතුවෙන් ආදායම වැඩිවීම
- මෙහෙයුම් විශිෂ්ටත්වය ළඟා කර ගැනීමේ හැකියාව
- නව ආදායම් උත්පාදන මාර්ග සොයා ගැනීමේ ඉඩප්‍රස්තා

ෆීෆ් ප්‍රධාන ප්‍රතිදාන

උපායමාර්ගික කාර්ය සාධනය

පොලී ආදායම් වර්ධනය
31.6%
(2021 - 7.3%)

පොලී ආදායම
රු. බිලියන 172.9
(2021 - රු. බිලියන 131.4)

ආදායමට පිරිවැය අනුපාතය
62.95% (2021 - 33.17%)

කොටස්හිමියන් සඳහා වටිනාකම

හිමිකම් මත ලාභය
3.40% (2021 - 33.92%)

කොටසකට ලාභාංශය
නැත (2021 - රු. 3.72)

වැඩි වූ අවදානම් පිරිවැය

ආවරණ අගය සඳහා ප්‍රතිපාදනය (අදියර 3):
38.9%
(2021 - 31.5%)

අක්‍රීය ණය අනුපාතිකය
3.98%
(2021 - 2.97%)

තැන්පතු සහ ණයවල වර්ධනය

ණය සහ අත්තිකාරම් වර්ධනය
2.6%
(2021 - 4.3%)

තැන්පතු සංචලනය
බිලියන 15.8
(2021 - රු. බිලියන 192.6)

ප්‍රබල ප්‍රාග්ධනය සහ ද්‍රවශීලතාව

සමස්ත ප්‍රග්ධන අවශ්‍යතා-බාසල් III
18.00%
(2021 - 20.83%)

ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්ම (සියළු මුදල් ඒකක)
193.49%
(2021 - 240.43%)

↗ අප අපේ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරන ආකාරය

1 ආදායම් මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම සහ පිරිවැය මට්ටම් ප්‍රශස්ත කිරීම තුළින් ලාභදායීතාවයේ ස්ථාවර වර්ධනයක් පවත්වා ගනිමින් ශක්තිමත් උපාය මාර්ගික කාර්ය සාධනයක් ලබා ගැනීම.

2 අභියෝග මධ්‍යයේ ණය දීම තුළින් ශේෂ පත්‍රයේ වර්ධනය සහතික කිරීම, ආයෝජන අවස්ථා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සහ විවක්ෂණ ණය පැතිකඩක් කළමනාකරණය කිරීම.

3 නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා සහ බැංකුවේ අවදානම් රුචිය තුළ ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන මට්ටම් පවත්වා ගැනීම.

4 බැංකුවේ මෙහෙයුම් සුමටව පවත්වාගෙන යාම සහ මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ විශ්වාසය සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අරමුදල් සුරක්ෂිත කිරීම සහ ද්‍රවශීලතා මට්ටම් කළමනාකරණය කිරීම.

↘ අප මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය භාවිත කරන ආකාරය

බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

කාලයත් සමඟ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කිරීම බැංකුවේ විශ්වසනීයත්වය සහ කර්මාන්තයේ කීර්තිය ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වේ. සන්නම් ප්‍රතිරූපය සහ සේවක හැකියා වර්ධනය කිරීම සඳහා අරමුදල් සැපයීම ශක්තිමත් බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයක් නිර්මාණය කරයි.

මානව ප්‍රාග්ධනය

ශක්තිමත් මූල්‍ය ප්‍රතිඵල මගින් සාමාන්‍යයට වඩා වැඩි වැටුප් සහ ප්‍රතිලාභ මගින් සේවකයින් සඳහා නිර්මාණය කරන ලද ධනය වැඩි කිරීමට බැංකුවට ඉඩ සලසයි. අභිප්‍රේරණය සහ සේවක තෘප්තිය වැඩි කිරීම, සේවක පිරිවැටුම අඩු කිරීම සහ පුහුණුව සහ සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කිරීම සේවක කුසලතා සහ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කරයි.

සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

වඩා හොඳ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල මගින් සියලුම ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා අඛණ්ඩව සම්පත් වෙන් කිරීමට බැංකුවට හැකියාව ලැබේ. ආයතනික සමාජ වගකීම් ක්‍රියාකාරකම්වලට (CSR) සහය වීම බැංකුව සහ ප්‍රජාව අතර සබඳතා ශක්තිමත් කරන අතර භෞතික සහ ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් යන දෙකෙහිම ආයෝජනය කිරීම ශක්තිමත් පාරිභෝගික සබඳතා ඇති කරන අතර කාර්යක්ෂම සැපයුම් ජාලයක් සක්‍රීය කරයි.

ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

තිරසාර මූලපිරීම් සඳහා මූල්‍යමය වශයෙන් සහාය දීම බැංකුවේ කාබන් පියසටහන අඩු කරයි.

නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය

ඩිජිටල් සහ භෞතික යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ආයෝජන බැංකුවේ වත්කම් පදනම ශක්තිමත් කරයි.

විභව්‍ය හුවමාරුවීම්

➊ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා කැපවීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව අරමුදල් අවශ්‍යතා සඳහා ආධාර කිරීම සඳහා වත්කම්වල ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිලාභයක් අවශ්‍යතාව සමඟ සමතුලිත විය යුතුය.

➋ පාලනය සහ අභ්‍යන්තර පාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වැය කරන ප්‍රයත්න සහ සම්පත් ප්‍රාග්ධන පිරිවැය නඩත්තු කිරීම හෝ අඩු කිරීම සහතික කරනු ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

ප්‍රාථමික UN SDG

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

සේවකයින්ට අධ්‍යාපනය සහ සමාන අවස්ථා ලබා දීම සඳහා පුහුණුව සහ සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කිරීම ප්‍රජාව තුළ ආර්ථික සංවර්ධනය සහ යහපත් ජීවන තත්ත්වයන් ගෙන ඒම

9 INDUSTRIALIZATION AND INFRASTRUCTURE

විද්වත් සහ භෞතික යටිතල පහසුකම් සඳහා අරමුදල් සැපයීම තුළින් නිෂ්පාදන සහ සේවාචලන වේගවත්වනුයුත් සහාය වීම.

ද්විතියික UN SDG

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

ජර්නාගරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මෙන්ම මූල්‍ය සහ බාහිරින් ලබා ගැනීමේ අවස්ථා හරහා ඔරොත්තු දෙන, ආර්ථික වශයෙන් තිරසාර ප්‍රජාවන් ගොඩනැගීම සහාය වීම.

➔ සෘජු ආර්ථික වටිනාකමක් ජනනය කර බෙදා හැරීම

GRI 201-1

සෘජු ආර්ථික වටිනාකමක් ජනනය කර බෙදා හැරීම	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන
ජනනය කරන ලද සෘජු ආර්ථික වටිනාකම	174,557	134,939
මෙහෙයුම් වියදම්	12,206	10,297
තැන්පත්කරුවන්	140,477	76,809
සේවකයන්	13,791	12,970
ප්‍රාග්ධන සැපයුම්කරුවන්	-	3,500
රජය (ප්‍රාභෞඪ හැර)	5,578	12,965
රඳවා ගත් සෘජු ආර්ථික අගය	2,504	18,398
බෙදා හරින ලද සෘජු ආර්ථික අගය	172,053	116,541

ප්‍රමාණාත්මකතාවය, පාර්ශ්වකරුවන් සහ කෙටි කාලයේ සිට මධ්‍ය කාලීන උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධ වීම

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

1 උපාය මාර්ගික කාර්ය සාධනය

වගුව 10 ➔

➔ සාරාංශගත ආදායම් ප්‍රකාශය

විස්තරය	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන	2020 රු. මිලියන	2022 සහ 2021 වාර්ෂික වෙනස (%)
A දළ ආදායම	174,557.2	134,939.4	127,547.1	29.4
B ශුද්ධ පොලී ආදායම	32,462.9	54,629.6	34,890.2	(40.6)
C පොලී නොවන ආදායම	1,357.2	3,293.5	4,880.5	(58.8)
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම	33,820.2	57,923.1	39,770.7	(41.6)
D අබලතා ගාස්තු	4,862.2	4,304.4	4,873.8	13.0
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	28,958.0	53,618.6	34,896.9	(46.0)
E මෙහෙයුම් වියදම්	21,195.2	19,074.9	15,465.6	11.1
බදු වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	7,762.7	34,543.8	19,431.3	(77.5)
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	3,185.9	6,162.4	3,786.7	(48.3)
F මූල්‍ය සේවා මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද	67.3	-	-	-
G ආදායම් බද්දට පෙර ලාභය	4,509.6	28,381.4	15,644.6	(84.1)
F අඩු කළ: ආදායම් බදු වියදම්	1,979.9	6,261.8	5,536.7	(68.4)
G වසර සඳහා හිඟය	2,529.7	22,119.6	10,107.9	(88.6)

වගුව 11 ➔

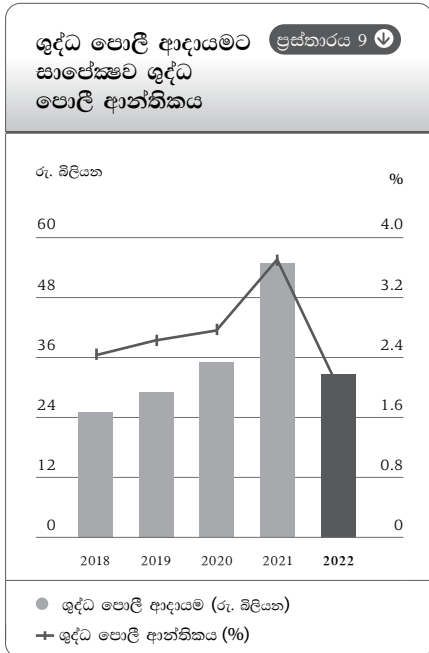

A දළ ආදායම

බැංකුවේ දළ ආදායම පොලී ආදායම, ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් මත පදනම් වූ ආදායම, වෙළඳාමෙන් ශුද්ධ ලැබීම/(අලාභය), මූල්‍ය උපකරණවලින් ශුද්ධ සාධාරණ වටිනාකම් ලාභය/ (අලාභය), මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීමෙන් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය) සහ අනෙකුත් ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම්වලින් සමන්විත වේ.

2022 වසර සඳහා හීර් හි දළ ආදායම 2021 රු. බිලියන 134ට සාපේක්ෂව රු. බිලියන 174.6 කි. 2021 දී පොලී ආදායම දළ ආදායමෙන් 99.1% ක් වූ අතර බැංකුවේ ආදායම සහ 31.6% ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර එය 2021 වසරේ වාර්තා වූ රු. බිලියන 131.44 සමඟ සසඳන විට බිලියන 172.94 කි. එයට මූලික වශයෙන් ණය උපකරණවල ආයෝජනයෙන් ලැබෙන පොලී ආදායම වැඩිවීම සහ විචල්‍ය ණය සහ අන්තිකාරම්වල පොලී අනුපාත ඉහළ යාමෙන් සහාය ලැබිණි.

B ශුද්ධ පොලී ආදායම

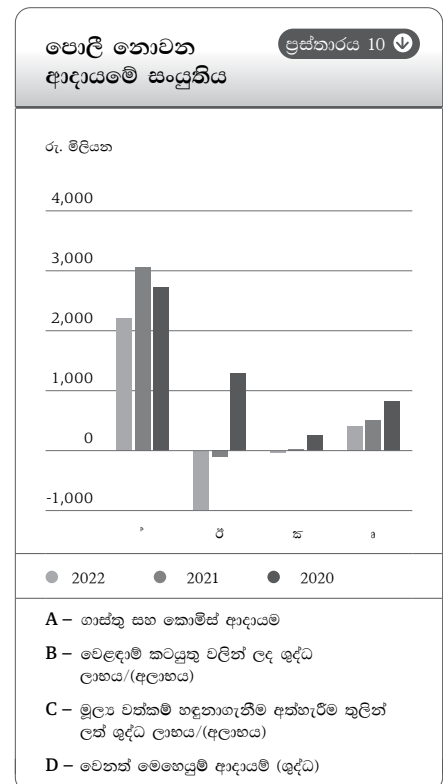

සමාලෝචනය යටතේ ඇත කාල සීමාව තුළ බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආදායම (NII) පසුගිය වසරේ රු. බිලියන 54.6ට සාපේක්ෂව 40.6%ක අඩුවීමක් පෙන්වීය.

NII හි මෙම අඩුවීමට හේතු වූයේ පොලී වියදම්වල වැඩිවීමක් වන අතර, එය පෙර නොවූ විරු ලෙස පොලී අනුපාත ඉහළ යාම හේතුවෙන් සිදු විය. ඉහළ පොලී අනුපාත හේතුවෙන්, ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පොලී අනුපාත ඉහළ නැංවීමට බැංකුවට සිදු වූ අතර, ගනුදෙනුකරුවන් ඔවුන්ගේ පවතින අඩු පොලී ස්ථාවර තැන්පතු ඉහළ පොලී වෙත ගෙන යාමෙන් මෙයින් ප්‍රයෝජන ගත් අතර පොලී වියදම් 82.9% කින් 2022 දී රු. බිලියන 140 දක්වා වැඩි විය.

2022 අවසානය දක්වා බැංකුවේ ණය සහ අන්තිකාරම් කළඹෙහි පොලී අනුපාත සකස් කිරීමට නොහැකි විය, මෙම ණය වලින් විශාල කොටසක් අඩු පොලී අනුපාත සහිත කාලයකදී ස්ථාවර අනුපාත යටතේ ලබා දී ඇත. මීට අමතරව, බැංකුවට සිය තැන්පතුවලින් 60% ක් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කිරීමට අවශ්‍ය වූ අතර, 2019 සිට 2022 අප්‍රේල් දක්වා අඩු පොලී අනුපාත පරිසරය හේතුවෙන් සාධාරණ ඵලදායීතාවන් සඳහා අඩු ඵලදායී අනුපාතයක් සහිත භාණ්ඩාගාර බිල්පත්හි ආයෝජනය නොකර වැඩි ඵලදායීතාවයක් හා දිගුකල් පිරීමේ කාලයක් සහන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වල ආයෝජනය කිරීමට සිදුවිය. කෙසේ වෙතත්, පොලී අනුපාත වැඩි වූ විට, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල කරන ලද දිගු කාලීන ආයෝජන තැන්පතුවලට සමාන වේගයකින් ගැලපුම් කර නැත. මෙම අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, 2022 සඳහා බැංකුවේ පොලී ආදායම රු. බිලියන 172.9, පෙර වසරට සාපේක්ෂව 31.6% ක වැඩිවීමක් නියෝජනය කරන අතර පොලී වියදම් 82.9% දක්වා ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පොලී ආදායමේ වැඩිවීමට වඩා පොලී වියදම් ඉහළ යාමක් සමඟ, බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආන්තික අගය 2021 දී 3.71% ට සාපේක්ෂව 2022 අවසානයේ 2.03% දක්වා අඩු විය.

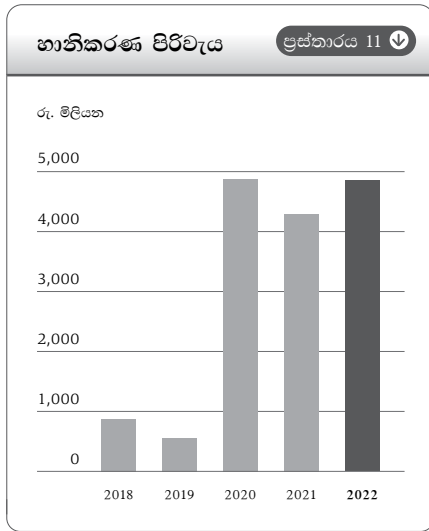
C පොලී නොවන ආදායම

2022 දී බැංකුව සිය ශුද්ධ පොලී නොවන ආදායමේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් අත්විඳින ලද අතර එය 2021 දී වාර්තා වූ රු. බිලියන 3.29ට සාපේක්ෂව 58.8%ක අඩු වීමකි. වෙළඳ කටයුතු වලින් ජනනය වූ රු. බිලියන 902.76 ක අලාභය සහ ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම රු. බිලියන 902.76කින් පහත වැටීම ඇතුළු කරුණු කිහිපයක් මෙම අඩු වීමට හේතු විය. මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට හඳුනා නොගැනීමෙන් සිදු වන පාඩුව රුපියල් මිලියන 26.2 සහ ශුද්ධ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම රු. බිලියන 103.79කින් අඩුවීම ශුද්ධ පොලී නොවන ආදායමේ සැලකිය යුතු අඩුවීමට ද දායක විය.

⊕ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

D හානිකරණ අයකිරීම් ගාස්තු

හානිකරණ ගාස්තු සඳහා කර්මාන්තයේ සාමාන්‍යයේ පුළුල් පාදක වැඩිවීමක් තිබියදීත්, බොහෝ බැංකු සිය බාහිර රාජ්‍ය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට රජය විසින් කරන ලද නිවේදනයෙන් පසු විදේශ මුදල්වලින් නම් කරන ලද රජයේ ආරක්ෂක උපකරණවල කැපීම්ක අපේක්ෂාවෙන් බොහෝ බැංකු සැලකිය යුතු ප්‍රතිපාදන කරන අතර, වසර තුළ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ හානිකරණ ගාස්තු මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පවත්වා ගෙන යන ලදී. 2022 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට, විදේශ මුදල්වලින් වෙන් කරන ලද රජයේ සුරැකුම්පත්වල බැංකුවේ මුළු ආයෝජනය රු. බිලියන 9.4ක අඩු අගයක් වූයේ පෙර වසරේ වාර්තා වූ රු. බිලියන 14.2 ට සාපේක්ෂවය.

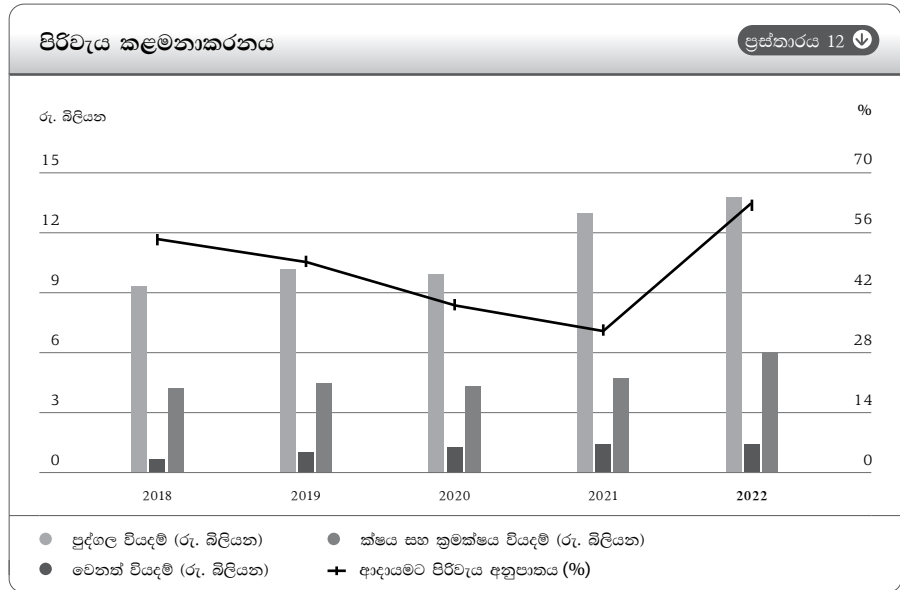
කර්මාන්තයේ සාමාන්‍යයට සාපේක්ෂව බැංකුවේ විදේශ මුදල්වලින් නම් කරන ලද රජයේ ආරක්ෂක උපකරණවල කුඩා කළඹ හේතුවෙන්, එහි හානිකරණ පිරිවැය 12.96% කින් පමණක් රු. බිලියන 4.9 දක්වා සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ඉහළ ගොස් ඇත්තේ සැසඳිය හැකි වර්ෂය තුළ සාපේක්ෂව රු. බිලියන 4.3කින් වන අතර ඒ මූලික වශයෙන් ණය සහ අත්තිකාරම් මත ප්‍රතිපාදන හේතුවෙනි.

බැංකුවේ දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතය 2021 දී 2.97% සිට 2022 දී 3.98% දක්වා වැඩි විය. සම්පූර්ණ ණය සඳහා 3 වන අදියර ණය (හානිවීමේ ශුද්ධ) අනුව බැංකුව 2.82% ක අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීමට සමත් වූ අතර එය කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය 6.5% ට වඩා අඩු විය.

ආර්ථික මූලධර්ම බිඳ වැටීම, සමාජ නොසන්සුන්තාව සහ දේශපාලන අස්ථාවරත්වය වැනි සාධක ඇතුළත් අතිශය අවිනිශ්චිත සහ අස්ථාවර පරිසරයේ දී, බැංකුව නොපෙනෙන ඉහළ අවදානම් අංශවල අවදානම් සාධක සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, මෙම නිරාවරණයන් සඳහා බැංකුව අමතර ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

පිරිවැය ඉතිරි කිරීමේ උපාය මාර්ග සහ මූලපිරීම් ක්‍රියාවට නංවා තිබියදීත්, පුද්ගල පිරිවැය, ක්ෂය සහ ක්‍රමක්ෂය සහ අනෙකුත් පොදු කාර්ය වියදම්වලින් සමන්විත වූ මෙහෙයුම් වියදම් රු. බිලියන 21.2ක් දක්වා 2022 දී වැඩි වූයේ 2021 රු. බිලියන 19.1 සිට වන අතර එය පුළුල් මිල වැඩිවීම් හේතුවෙන් සිදු විය. මෙහෙයුම් වියදම්වලින් 65.06% ක් වූ පුද්ගල වියදම් 6.32% කින් පෙර වසරේ සිට රු. බිලියන 13 සිට රු. බිලියන 13.8 දක්වා ඉහළ ගියේය. ක්ෂය සහ ක්‍රමක්ෂය වියදම්, මෙහෙයුම් වියදම් වලින් 6.67% ක් වූ අතර, 2.08% කින් රු. බිලියන 1.41 දක්වා පෙර වසරේ රු. බිලියන 1.39 සිට ඉහළ ගියේය.

E මෙහෙයුම් වියදම්

පරිපාලන හා ආයතනික වියදම් සහ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වැටුප් ඇතුළු වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම් රු. 26.94% කින් රු. බිලියන 6 දක්වා 2022 දී ඉහළ ගියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, අඩු මෙහෙයුම් ආදායම (අඩු වීමට පෙර), උද්ධමන තත්ත්වයන්, ශ්‍රී ලංකා රුපියල පහත වැටීම හේතුවෙන් 2021 වසරේ 33.17% හා සසඳන විට බැංකුවේ ආදායමට (බදු රහිතව) පිරිවැය අනුපාතය 62.95%ක් ලෙස සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

E බදුකරණය

2022 සඳහා බැංකුවේ මුළු බදු වියදම රු. බිලියන 5.2ක් වන අතර එහි ආදායම් බදු (රු. බිලියන 2.0), මූල්‍ය සේවා මත එකතු කල අගය මත බද්ද (රු. බිලියන 3.2) සහ මූල්‍ය සේවා සඳහා සමාජ ආරක්ෂණ දායක බද්ද (රු. මිලියන 67.3) ඇතුළත් වේ. මූල්‍ය සේවා සහ ආදායම් බදු මත එකතු කල අගය මත බදු අනුපාත ඉහළ ගිය ද, 2022 තුළ බදු වියදම් 57.9% කින් 2021 වාර්තා වූ රු. බිලියන 12.4 සිට ප්‍රධාන වශයෙන් අඩු ලාභදායීතාවය හේතුවෙන් ඉහළ ගියේය.

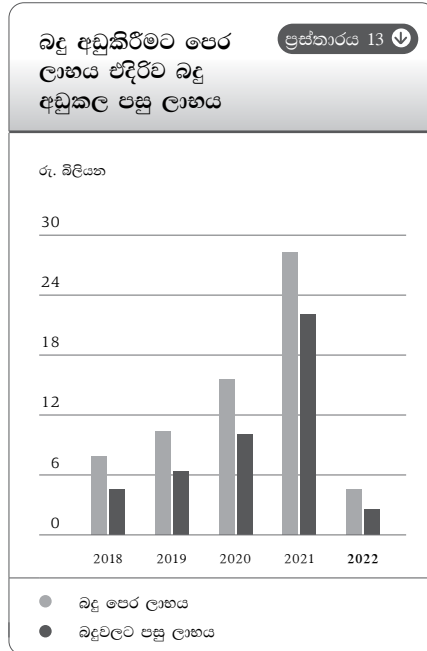
අඩු මෙහෙයුම් ලාභයක් මෙන්ම පසුගිය වසරවල අතිරික්ත ප්‍රතිපාදන ආපසු හැරවීම සමඟ ආදායම් බදු අනුපාතිකය වසර මැද දී 24% සිට 30% දක්වා ඉහළ ගිය හෙයින්, සමස්ත ඵලදායී බදු අනුපාතය පසුගිය වසරේ 22.06% සිට 43.90% දක්වා 2022 දී වැඩි විය.

අදාළ විය හැකි බදු අනුපාතයේ වෙනස් වීම්

විස්තරය	2022 %	2021 %
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කල අගය මත බදු	18	15
සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද	2.5	-
ආදායම් බදු අනුපාතය	30	24

වගුව 12 ➔

F ලාභදායීතාව

2022 දී බැංකුවේ බදු ගෙවීමට පෙර ලාභය (PBT) රු. බිලියන 4.51, 2021 වාර්තා වූ රු. බිලියන 28.4ට සාපේක්ෂව 84.1% ක සැලකිය යුතු පහත වැටීමකින් එසේම, වර්ෂය සඳහා බදු ගෙවීමෙන් පසු ලාභය (PAT) ද රු. බිලියන 2.5 දක්වා පෙර වසරේ රු. බිලියන 22.1 සිට පහත වැටිණි. ලාභය අඩු වීම ප්‍රධාන සාධක තුනක් නිසා සිදු විය හැකිය: පොලී ආදායමේ වර්ධනය ඉක්මවා පොලී වියදම්වල සැලකිය යුතු වර්ධනයක්, පොලී නොවන ආදායමේ අඩුවීමක් සහ හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ඇතුළුව මෙහෙයුම් වියදම්වල වැඩි වීමක්. බැංකුවේ ලාභදායීතාවය පහත වැටීම ඵලදායී ආන්තික කළමනාකරණය, කළඹේ ගුණාත්මකභාවය, පිරිවැය කාර්යක්ෂමතාව සහ ණය දීමේ අවස්ථා ප්‍රාග්ධනීකරණයට බැංකුවට ඇති හැකියාවට ඇති විය හැකි තර්ජනයේ ප්‍රතිඵලයකි.

බදු පසු ලාභය හි වාර්තා වූ පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (ROA) 2021 අවසානය වන විට වාර්තා වූ 1.93% ට සාපේක්ෂව 2022 දී 0.28% දක්වා පිරිහී ඇත. ඒ හා සමානව, කොටස් මත ප්‍රතිලාභ (ROE) ද පසුගිය වසර තුළ වාර්තා වූ 33.92% සිට 2022 අවසානය වන විට 3.40% දක්වා අයහපත් අතට හැරී ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

2 ශේෂ පත්‍ර වර්ධනය

➔ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ සාරාංශගත ප්‍රකාශය

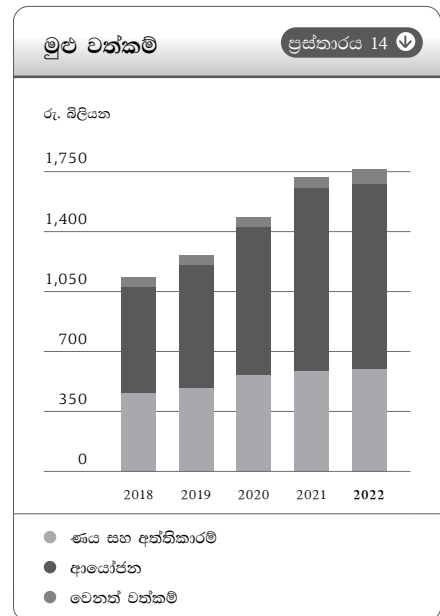
	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන	2020 රු. මිලියන	2022 ඒදී 2021 වාර්ෂික වෙනස (%)
A මුළු වත්කම්	1,616,686.1	1,579,097.7	1,363,808.4	
B ණය සහ අත්තිකාරම්	553,027.3	538,941.8	516,795.2	2.6
සාධාරණ වටිනාකමකින් මනිනු ලබන ලාභය හෝ අලාභය හරහා හඳුනාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම්	14,173.9	19,572.9	11,221.7	(27.6)
C ණය සහ වෙනත් උපකරණ	919,129.4	935,350.1	754,233.3	(1.7)
අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම හරහා සාධාරණ වටිනාකමකින් මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්	27,662.8	13,817.6	15,271.8	100.2
අනුබද්ධිත ආයතනවල ආයෝජන	7,311.0	4,811.0	4,811.0	52.0
D වෙනත් වත්කම්	56,306.9	33,655.3	23,033.8	67.3
E මුළු වගකීම්	1,543,793.9	1,503,085.0	1,309,394.5	2.7
F තැන්පත්කරුවන්ට	1,476,739.8	1,428,467.4	1,237,123.8	3.4
වෙනත් ණය ගැනීම්වලට	16,766.0	7,719.5	8,159.6	117.2
G ණය සුරැකුම්පත් ගැටළු	23,778.3	37,529.0	31,773.8	(36.6)
බැංකුවලට	4,086.7	7,686.6	12,862.3	(46.8)
H මුළු හිමිකම්	72,892.2	76,012.8	54,413.9	(4.1)
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්	1,616,686.1	1,579,097.7	1,363,808.4	2.4

වගුව 13 ➔

A මුළු වත්කම්

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් මුළු වත්කම්වල රු. ට්‍රිලියන 1.6 සලකුණ ජාතික ආර්ථිකය සහ විශේෂයෙන්ම බැංකු ක්ෂේත්‍රය මුහුණ දෙන අතිමහත් අභියෝග මධ්‍යයේ වුව ද, හුදෙක් වසර 50ක කාලයක් තුළ ළඟා කර ගත්තේය. 2022 අවසානය වන විට, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි වත්කම් පදනම නාමිකව 2.4% කින් රු. ට්‍රිලියන 1.62 දක්වා පසුගිය වසරේ රු. ට්‍රිලියන 1.58ට සාපේක්ෂව වර්ධනය විය.

මෙයට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ ණය සහ අත්තිකාරම්වල සුළු වැඩිවීමක් මෙන්ම රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන, ණයකර සහ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු පොලී ය. කෙසේ වෙතත්, මෙම වර්ධනය 2021 දී වාර්තා වූ 15.8% ට වඩා අඩු විය. අනෙක් අතට, බැංකුවේ තැන්පතු පදනම 2022 වසර අවසානයේ රු. ට්‍රිලියන 1.48 දක්වා 3.4% කින් පෙර වසරේ රු. ට්‍රිලියන 1.43ක පදනමට සාපේක්ෂව වැඩි විය.

B ණය සහ අත්තිකාරම්

මූලික වශයෙන් නිවාස ණය, උකස්, පුද්ගලික ණය සහ අනෙකුත් ණය වලින් සමන්විත බැංකුවේ ණය කළඹ වත්මන් වසරේ රු. බිලියන 553.0 ක් වූයේ 2021 වසරේ රු. බිලියන 538.9 ට සාපේක්ෂවය. වසර පුරා පැවති දුර්වල ආර්ථික තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ වුවද, බැංකුව 2022 වන විට ණය සහ අත්තිකාරම්වල රු. බිලියන 14.1ක වර්ධනයක්වාර්තා කළේ පෙර වසරට වඩා 2.6% ක වැඩිවීමක් නිරූපණය කරමිනි.

වසර තුළ විවිධ පීඩනවලට මුහුණ දුන්නද, 6.50% කර්මාන්ත සාමාන්‍යට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස යහපත් වූ 2.82 ක සමස්ත ණය අනුපාතයට ශුද්ධ අදියර 3 ණය අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීමට බැංකුවට හැකි විය. අධි අවදානම් අංශයන්ට ණය දීමෙන් වැළකීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ බැංකුවේ විවක්ෂණශීලී ණය දීමේ ප්‍රවේශය හරහා මෙම ජයග්‍රහණය අත්කර ගන්නා ලදී. දැඩි පාලන පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම, ක්‍රියාශීලී එකතු කිරීමේ සහ ප්‍රතිසාධන උපාය මාර්ග සහ විවක්ෂණ ප්‍රතිපාදන ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූල වීම බැංකුවේ ශක්තිමත් අක්‍රීය ණය අනුපාතයට හේතු විය හැකිය.

බැංකුවේ අදියර 3 දුර්වලතා ප්‍රතිපාදන ආවරණ අනුපාතය බැංකුව අනුගමනය කරන විවක්ෂණ ප්‍රතිපාදන ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් 2021 දී 31.5% සිට 2022 දී 38.9% දක්වා පාදම් ලකුණු 734 කින් වැඩි විය. තවද, 2022 අවසානයේ දී සම්පූර්ණ භානිකරණ ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා සම්පූර්ණ භානිකරණ ප්‍රතිපාදනවල අනුපාතය පසුගිය වසරේ 73.2% සිට 75.2% දක්වා වැඩි දියුණු විය.

C ආයෝජන

කොටස් සහ ණය සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය

කොටස් සහ ණය උපකරණ වලින් සමන්විත බැංකුවේ ආයෝජන කළඹ 2022 වසර අවසන් වන විට, 0.8% ක ආන්තික පහත වැටීමක් අත්විඳීමත් රු. බිලියන 961.0 ක් විය. 2021 වාර්තා වූ මුදල එයට සාපේක්ෂව රු. බිලියන 968.7 කි. කළඹේ බහුතරය, 99.6%, රජයේ සුරැකුම්පත්, ආයතනික ණය උපකරණ සහ භාර සහතික වැනි ණය උපකරණවලින් සමන්විත වේ. ඉතිරිය කොටස් සුරැකුම්පත්වලින් සමන්විතය. කෙසේ වුවද, බැංකුවේ කොටස් කළඹ 18.3% කින් රු. බිලියන 4.3 දක්වා 2022 අවසන් වන විට 2021 රු. බිලියන 5.2 2021 සිට පහත වැටුණේ කොටස් වෙළෙඳපොළේ අහිතකර තත්ත්වයන් හේතුවෙනි.

පරිපාලිත ආයතනවල ආයෝජනය

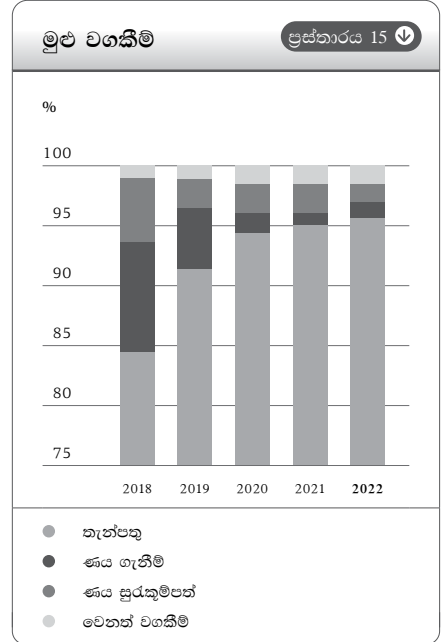
එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පැනි ලිමිට්ඩ් හි රු. බිලියන 4.2ක මෙන්ම රු. බිලියන 3.1ක ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ (SLSB) පූර්ණ හිමිකාරිත්ව පරිපාලිත ආයතනයක් ලෙස ආයෝජනය කර ඇති මුදල් මෙයට ඇතුළත් වේ. පරිපාලිත සමාගම්වල ආයෝජනය රු. බිලියන 7.3 ක් දක්වා 2022 අවසානයේ 52.0% කින් පසුගිය වසර අවසානයේ රු. බිලියන 2.5 ක එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පැනි ලිමිට්ඩ්හි සිදු කරන ලද අතිරේක ආයෝජනය නිසා පෙර වසර අවසානයේ රු. බිලියන 4.8ට සාපේක්ෂව වර්ධනය විය.

D වෙනත් වත්කම්

බැංකුවේ අනෙකුත් වත්කම් ප්‍රධාන වශයෙන් 67.3% කින් ඉහළ ගියේ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු පොලී වැඩිවීම මත වන අතර එය මුළු අනෙකුත් වත්කම්වලින් 60.7% කි.

E මුළු වගකීම්

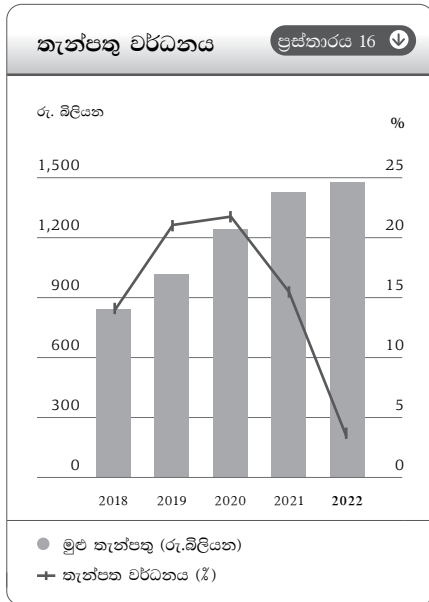
මුළු වගකීම් 2.7% කින් රු. ට්‍රිලි. 1.54 දක්වා වැඩි වීම, තැන්පතු වල 3.4% වර්ධනයක් සහ අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ණය ගැනීම් 117.2% කින් වැඩි වීම, බැංකුවේ ණය ගැනීම්වල 46.8% අඩුවීම සහ වසර තුළ කල් පිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නිකුත් කරන ලද ණය උපකරණවල 36.6% අඩුවීම මධ්‍යයේ සිදු විය.

F තැන්පතු

2022 වන විට බැංකුවේ තැන්පතු පදනම රු. බිලියන 48.3 කින් හෙවත් 3.4%, කින් රු. ට්‍රිලි. 1.48 දක්වා 2021 වාර්තා වූ රු. ට්‍රිලි. 1.43 මුදලට සාපේක්ෂව ඉහළ ගියේය. 2022 අප්‍රේල් මාසයේ 700 පාදක ලක්ෂ්‍ය මත බැංකු ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත ඉහළ නැංවීමට අනුකූලව බැංකුව තැන්පතු පොලී අනුපාත ඉහළ නංවන ලද අතර, බොහෝ තැන්පතු හිමියන් ඔවුන්ගේ පවතින ස්ථාවර තැන්පතු කල් පිරීමට පෙර අවසන් කිරීමට එය සහ ඉහළ මිල ගණන් යටතේ ආයෝජනය කිරීමට හේතු විය. මීට අමතරව, පවතින ඉහළ උද්ධමනය පාරිභෝගිකයින්ට ඉතිරි කිරීමේ හැකියාව අඩු කළ අතර, ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා ලබා දෙන ඉහළ පොලී අනුපාත නිසා අරමුදල් ඉතිරි කිරීමවලින් ස්ථාවර තැන්පතු වෙත මාරු කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ස්ථාවර තැන්පතු පදනම 9.9% කින් වර්ධනය වූයේ රු. ට්‍රිලියන 1.21 කර ළඟා වෙමිනි. ඉතුරුම් තැන්පතු පදනම 18.8% කින් අඩු වූයේ 2022 අවසානයේ රු. බිලියන 264.5 කර 2021 රු. බිලියන 325.6 සිට වැඩි වෙමිනි.

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

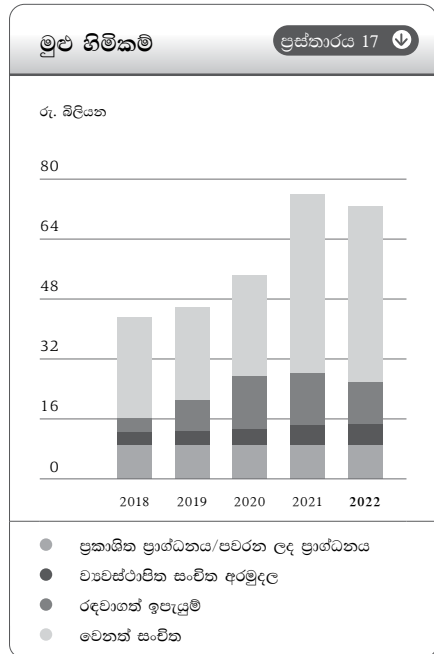
වෙනත් ණය ගැතියන්ට ගෙවිය යුතු

"බැංකුවලට ගෙවිය යුතු" යටතේ හඳුනා ගත් ණයවලින් කොටසක් හැර ප්‍රතිවිකුණුම් ණය ගැතීම්වලින් සමන්විත අනෙකුත් ණය ගැතීම් හේතුවෙන් පසුගිය වසරේ රු. බිලියන 7.7ට 2022 දී රු. බිලියන 16.8 දක්වා 117.2% කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

නිකුතු කළ ණය සුරැකුම්පත්

බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්වලට සුරැකුම් නොකල නිදහස් කල හැකි ද්විතියික ණයකර සහ සුරැකුම් නොකල ද්විතියික සඳාකාලික ණයකර අනාරක්ෂිත යටත් කළ මුදා ගත හැකි ණයකර සුරැකුම් අනාරක්ෂිත යටත් වූ සඳාකාලික ණයකර ඇතුළත් වේ.

2019 දී නිකුත් කරන ලද රු. බිලියන 13.7 ක සුරැකුම් නොකල ණයකර හේතුවෙන්, 2022 අවසානයේ නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත් කළඹ රු. බිලියන 23.8 දක්වා පෙර වසරේ රු. බිලියන 37.5 සිට 36.6%කින් අඩු විය.

ණය පැතිකඩ

බැංකුවේ මුළු ණය ගැතීම් මූල්‍ය ආයතනවලින් ලබාගත් ණය, ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ (රෙපෝ) ගිවිසුම් යටතේ විකුණන සුරැකුම්පත්, යටත් වගකීම් සහ නිකුත් කළ ණය සුරැකුම් වලින් සමන්විත වේ. 2022 වන විට, මුළු ණය ගැතීම් 15.7% කින් රු. බිලියන 44.6 දක්වා 2021 වසරේ රු. බිලියන 52.9 ට සාපේක්ෂව, මූලික වශයෙන් නිකුත් කරන ලද බැංකු සහ ණය සුරැකුම්පත්වලින් ණය ගැතීම් අඩුවීම හේතුවෙන් පහත වැටීමක් පෙන්වීය. කෙසේ වෙතත්, රු. බිලියන 9 (117.2%)ක වැඩි වීමක් අනෙකුත් ණය ගැතියන් නිසා ණය ගැතීම් හේතුවෙන් ඇති විය.

බැංකුවලට ගෙවිය යුතු

අධිරා, ඇමතුම් මුදල් ණය ගැතීම් සහ ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් ඇතුළු අනෙකුත් බැංකුවලින් බැංකුවේ ණය ගැතීම් 46.8% කින් රු. බිලියන 4.1 ක දක්වා 2022 දී 2021 වසරේ රු. බිලියන 7.7 සිට සැලකිය යුතු අඩු වීමක් සඳහන් කළේය. 2021 වසරේදී ඉන්දියන් බැංකුවෙන් සහ ඉන්දියන් ඕවරසීස් බැංකුවෙන් ලබා ගත් ඩොලර් මිලියන 35.0 ක විදේශ විනිමය හේතුවෙන්, ප්‍රතිවිකුණුම් ණය ප්‍රමාණයේ වැඩි වීමක් තිබියදීත් සම්පූර්ණයෙන් පියවීම මෙම පහත වැටීමට හේතු විය.

වෙනත් වගකීම්වල අඩුවීම

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම් පසුගිය වසරේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ වාර්තා වූ රු. බිලියන 8.6 හා සැසඳීමේ දී 2022 දෙසැම්බර් අවසානයේ රු. බිලියන 12.49 දක්වා 45.4% කින් වැඩි විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ 2021 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සත්‍ය ඇගයීමේ දී භාවිත කරන ලද ඉහළ වටිටම් අනුපාතය සහ සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම පහත වැටීමයි.

H මුළු හිමිකම්

බැංකුවේ මුළු කොටස් හිමියාගේ කොටස් වටිනාකම රු. බිලියන 3.12 කින් රු. බිලියන 72.9 ට දක්වා 2022 අවසන් වන විට පෙර වසරේ බිලියන 76.0 ට සාපේක්ෂව අඩු විය. අඩු රඳවා ගත් ඉපැයීම් මෙන්ම 25% අධිභාර බද්ද ගෙවීමේදී සිදු කරන ලද පූර්ව වර්ෂයේ ගැළපීම මෙම අඩු වීමට හේතු විය. රඳවා ගත් ඉපැයීම් 2022 අවසන් වන විට රු. බිලියන 11.4 දක්වා 17.3%කින් පෙර වසරේ රු. බිලියන 13.7 ට සාපේක්ෂව පහත වැටීමක් පිළිබිඹු කරයි. බිලියන 13.7 ක් වසරකට පෙර වාර්තා විය.

ලාභදායීත්වය අඩුවීම නිසා කොටසක මූලික ඉපැයීම් 2022 දී රු. 2.69 දක්වා 2021 වාර්තා වූ රු. 23.53 සිට අඩු විය.

3 ප්‍රාග්ධන මට්ටම්

සියලු අභියෝග මධ්‍යයේ, බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රය ප්‍රාග්ධනීකරණ මට්ටම් සමඟ නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා බෙහෙවින් ඉහළින් සහ බැංකුවේ අවදානම් රුචිය අනුව ශක්තිමත්ව පවතී. බැංකුවේ කෙටි කාලීන සහ දිගු කාලීන අරමුණු සඳහා සහය වීමට සැලසුම් කර ඇති ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ ප්‍රවේශය හරහා කොටස් හිමියන්ගේ වටිනාකම ඉහළ නැංවීම බැංකුවේ ඉලක්කය වේ. බැංකුව සිය මෙහෙයුම්වල අවදානම් පැතිකඩ, ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනවල අපේක්ෂාවන්, නියාමන අවශ්‍යතා සහ එහි ප්‍රාග්ධන මට්ටම් කළමනාකරණය කිරීමේදී කොටස් හිමියන්ගේ ප්‍රතිලාභ ඇතුළු විවිධ සාධක සලකා බලයි. මීට අමතරව, බැංකුව සිය ප්‍රාග්ධන පදනම් මූල්‍ය කාර්යක්ෂමතාව සහ පාඩු අවශෝෂණය කර ගැනීමේ හැකියාව ප්‍රශස්ත කිරීම සඳහා විවිධ ප්‍රාග්ධන උපකරණ සහ කළමනාකරණ ශිල්පීය ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි.

➔ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ අරමුණු

ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපාය මාර්ග යට සහාය වීම සහ නියාමන අවශ්‍යතා කඩ නොකර දරුණු පසුබෑම්වලට පවා ඔරොත්තු දීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් සහතික කිරීමයි.

බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ අරමුණු පහත පරිදි සාරාංශ කර ඇත:

- අවම නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් පවත්වා ගැනීම
- බැංකුවේ අවදානම් රුචිය සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් තබා ගැනීම
- බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු සඳහා සහාය වීම සඳහා ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රාග්ධනය වෙන් කිරීම
- ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සහ විභව ආතති සිදුවීම්වල බලපෑමට ඔරොත්තු දීම සඳහා බැංකුව ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යන බවට සහතික වීම.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත් අනුපාත පහසු මට්ටමේ පවතී

සුවිශේෂී අභියෝගාත්මක මෙහෙයුම් පරිසරයක් තිබියදීත්, අතිරේක ප්‍රාග්ධන වියදම් කිරීමකින් තොරව, බැංකුව වසර පුරා ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන අනුපාත සාර්ථකව පවත්වාගෙන ගියේය. සියලුම සැලකිය යුතු ප්‍රාග්ධන අනුපාත අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් පැවතුණි. 2022 වන විට, පළමු ස්ථරයේ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය සහ සම්පූර්ණ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය පිළිවෙලින් 15.78% සහ 18.00%, නියාමන අවම 8.0% සහ 12.0% ඉක්මවයි. 2022 අවසානයේ බැංකුවේ උත්තෝලන අනුපාතය 7.43% ක් වූ අතර එය නියාමන අවම 3% ට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ අගයක් විය.

බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාවේ 233 පිටුව බලන්න.

4 අරමුදල් සහ ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය

කෙටි කාලීන තැන්පතු දිගු කාලීන ණය බවට පරිවර්තනය කිරීම මගින් මූල්‍ය මැදිහත්වීමේදී බැංකු තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. කෙසේ වෙතත්, මෙම ක්‍රියාවලිය බැංකු ද්‍රවශීලතා නොගැළපීම්වලට ලක් කරන අතර ඒවා අරමුදල් සහ වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා අවදානම්වලට නිරාවරණය කරයි. මෙම අවදානම් අවම කිරීම සඳහා බැංකුව ශක්තිමත් ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපිත කර ඇත. මෙම රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ අරමුදල් සැපයීම සහ වෙළඳපල ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ සාමාන්‍ය සහ ආතති සහගත තත්වයන් යටතේ බැංකුවේ මෙහෙයුම් සුමටව පවත්වාගෙන යාම සහතික කිරීමයි. මෙම රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ සෑම විටම මූල්‍ය වෙළඳපොළ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම, ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීම සහ නියාමන ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වීමයි.

බැංකුව සහ මූල්‍ය සේවා අංශය කෙරෙහි මහජනතාවගේ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම සඳහා විශ්වාසනීය අරමුදල් මූලාශ්‍ර සහ ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතාවක් ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා බැංකුව අරමුදල් සැපයීම සහ ද්‍රවශීලතාව මෙන්ම ප්‍රාග්ධනය සඳහා සමාන වැදගත්කමක් දක්වයි.

ජාතික ඉතිරි කිරීම් බැංකුවේ කොටස් හිමියන් සඳහා ප්‍රතිලාභ උත්පාදනය කිරීම සමඟ ද්‍රවශීලතාවයට ප්‍රමුඛත්වය දෙන අතර එහි ද්‍රවශීලතා තත්වය සම්බන්ධයෙන් අවදානමක් ඇති නොකරයි.

ද්‍රවශීලතා අවදානම කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට වත්කම්-බැරකම් කමිටුව (ALCO) විසින් ද්‍රවශීලතා තත්වය ස්ථාවර වියලේඛණය සහ අධීක්ෂණය මෙන්ම වෙළඳපල ප්‍රවේශය සහතික කිරීම ඇතුළත් වේ. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, නිත්‍ය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රරෝකතන, ද්‍රවශීලතා අනුපාත සහ කල් පිරීමේ පරතරය වියලේඛණය වැනි විවිධ වියලේඛණ මෙවලම් භාවිතා කරනු ලැබේ. මීට අමතරව, ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (LCR) සහ ශුද්ධ ස්ථායී අරමුදල් අනුපාතය (NSFR) ඇතුළත් විවිධ මිනික ද්‍රවශීලතාවය සහ අරමුදල් අවදානම මැනීම සඳහා යොදා ගැනේ.

ආතති සහගත වෙළඳපල තත්වයන් තුළ ද්‍රවශීලතා අවදානම තක්සේරු කිරීම මත පදනම්ව බැංකුව සුදුසු මට්ටමේ ද්‍රවශීලතා සීමා පවත්වාගෙන ගියේය. වාෂ්පශීලී සහ සීමා සහිත ද්‍රවශීලතා පරිසරයන්ට මුහුණ දී තිබියදීත්, බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රයේ වර්ධනයට සහාය වීමට ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතාවයක් පවත්වා ගැනීමට, ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කිරීමට සහ අනාගත වර්ධනය සඳහා මූල්‍යකරණය සඳහා ශක්තිමත් පදනමක් ස්ථාපිත කිරීමට බැංකුව සමත් විය.

විස්තරය	බැංකුව		
	2022 %	2021 %	වෙනස (පාදක ලකුණු)
ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය (SLAR) – අවම අවශ්‍යතාව 20%	40.62	59.63	-19.01
රුපියලේ LCR – අවම අවශ්‍යතාව 100%	195.44	240.84	-45.40
සියළු මුදල් වර්ග LCR – අවම අවශ්‍යතාව 100%	193.49	240.43	-46.94
NSFR – අවම අවශ්‍යතාව - 100%	180.51	160.78	19.73

වගුව 14

ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර සඳහා අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාවේ 208 සිට 236 දක්වා පිටු බලන්න [\[6\]](#).

➔ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය

➔ ඉදිරිය බැලීම

දිගු කාලීන ප්‍රකෘතිමත් වීම කරා ආර්ථිකය මෙහෙයවීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් කෙටි හා මධ්‍ය කාලීන, සාර්ව ආර්ථික පීඩනය වැළැක්විය නොහැකි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම කෙටි හා මධ්‍ය කාලීන ප්‍රතිපත්ති ඉදිරි මාසවල ආර්ථික වර්ධනයට බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය. නුදුරු අනාගතයේ දී කාර්ය සාධනය සඳහා ඇති ප්‍රධාන අවදානම් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල දුර්වලතා සහ දුර්වල ණය ගුණාත්මකභාවය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

අපි 2023 කරු එළඹෙන විට, අපගේ ප්‍රමුඛතාව වන්නේ අනාගත වර්ධනයට මග පාදනු ඇති අපගේ ශේෂ පත්‍රය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වගකිවයුතු ප්‍රවේශයක් පවත්වා ගැනීමයි. වර්තමාන හිඟය සහ ප්‍රාග්ධනයේ අධික පිරිවැය සැලකිල්ලට ගෙන, අපි අපගේ අරමුදල් ආකෘතිය ප්‍රශස්ත කිරීම සහ අපගේ ද්‍රවශීලතා මට්ටම් ප්‍රවේශමෙන් සැලසුම් කිරීම දිගටම කරගෙන යන්නෙමු. මෙම පියවර මගින් තිරසාර ප්‍රාග්ධන පදනමක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමටත් ප්‍රාග්ධනය සඳහා අපගේ ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීමටත්, අපගේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය අඩු කිරීමටත් හැකි වන බව අපට විශ්වාසයි.

2023 සහ ඉන් ඉදිරියට දැක්ම

කෙටි කාලීන

- පොලී සහ මෙහෙයුම් වියදම් අඩු කිරීම.
- අවදානම් කළමනාකරණය සහ ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතාවය සහ ප්‍රාග්ධනය පවත්වා ගනිමින් අපගේ ශේෂ පත්‍රය ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම.

මධ්‍ය කාලීන

- මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීම සහ අයවැය සහ උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි දක්වා ඇති මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම.
- මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව සහ සේවා ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම.

දීර්ඝ කාලීන

- නව තාක්ෂණය, ඩිජිටල්කරණය සහ ක්‍රියාවලි කාර්යක්ෂමතාව සඳහා මහ බැංකු උපදෙස්වලට අනුකූලව තෝරා බේරා ආයෝජනය කිරීමෙන්
- අනාගත තහවුරු බැංකුවක් තැනීම මගින් සියලු පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා තිරසාර වටිනාකමක් නිර්මාණය කරයි

👁️ අපගේ "අනාගතය සඳහා "පෙර සූදානම" උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

පිළිගත හැකි සහ අසාමාන්‍ය කම්පනවලට ඔරොත්තු දීම සඳහා තිරසාර වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් සැපයීම.

ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

පාරිභෝගික බැංකුකරණය

ජා.බැංකුවෙහි හි පාරිභෝගික බැංකු අංශය, ඉතුරුම් ගිණුම්, වාර තැන්පතු, උකස්, පුද්ගලික ණය, කුඩා ව්‍යාපාර ණය සහ ආයෝජන උපදෙස් ඇතුළුව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ජීවිතයේ සෑම අදියරකදීම පුද්ගලික අවශ්‍යතා සපුරාලන පුළුල් පරාසයක නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කරයි. අවසාන ඉලක්කය වන්නේ සෑම අන්තර්ක්‍රියාවකදීම පාරිභෝගිකයින්ට විශිෂ්ට අත්දැකීමක් ලබා දීම සහ ඔවුන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ මූල්‍ය ප්‍රගතියක් ලබා ගැනීමට සහාය වීමයි.

මෙහෙයුම් පරිසරය

- අභිතකර ආර්ථික තත්ත්වයන්, දේශපාලන හා සමාජ අසහනය
- උද්ධමන පීඩනය සහ පොලී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම
- සැපයුම් බාධා කිරීම් සහ ආනයන සීමා කිරීම්

බලපෑම

- පාරිභෝගික බැංකුකරණයේ මන්දගාමී මෙහෙයුම් කටයුතු
- අරමුදල් පිරිවැයේ තියුණු වැඩිවීම සහ ණය ඉල්ලුම මන්දගාමී වීම පාරිභෝගික බැංකු අංශයේ ආන්තිකය කෙරෙහි බලපෑම
- ජනතාවගේ ආදායම් උත්පාදනයට සහ වියදම් කිරීමේ හැකියාවට බාධා ඇතිවූ අතර වත්කම්වල ගුණාත්මක භාවය පිරිහීමට තුඩුදෙන ණය ගැතියන්ගේ ආපසු ගෙවීමේ හැකියාවට අහිතකර ලෙස බලපෑම

➔ කාර්ය සාධනය සහ උපාය මාර්ගය

තැන්පතු

2022 වසරේ දී, 2022 අප්‍රේල් මාසයේ සිට ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත ඉහළ යාමෙන් බැංකුවේ තැන්පතු බලමුදු ගැන්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑවේය. බැංකුව සිය දුර්වලතා තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ තැන්පතු බලමුදු ගැන්වීමේ ධනාත්මක සහ උපරිම වර්ධනය සහතික කිරීම සඳහා මුලපිරීම් කිහිපයක්ම සිදු කර ඇත.

- ඉහළ පොලී අනුපාතවල ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට පාරිභෝගිකයින්ට හැකිවීමට නමුඟීලි කාල සීමාව විකල්ප සමඟින් සියලුම කාලීන තැන්පතු නිෂ්පාදන හරහා තරඟකාරී ගාස්තු හඳුන්වා දෙන ලදී (මාස 4 සහ මාස 7 තැන්පතු)
- පාරිභෝගිකයින්ට දිගු කාලීනව ඉහළ මිල ගණන් යටතේ ඉතිරි කිරීමට හැකි වන පරිදි ප්‍රාර්ථනා+ ඉතුරුම් හඳුන්වා දීම සහ ප්‍රාර්ථනා ඉතුරුම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- U-Trust හි ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන සල්ලි එහෙත් තැගි මෙහෙත්: විදේශ ප්‍රේෂණ වැඩි කිරීමට.
- විදේශ ප්‍රේෂණ, පද්ධති අසාර්ථක වීම්, එන් එස් බී පේ (NSBpay) යෙදුමට අදාළ ගැටළු, අන්තර්ජාල ගනුදෙනු, විදේශ ප්‍රේෂණ පිළිබඳ ගැටළු විසඳීම සඳහා හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් ඕනෑම තොරතුරු තාක්ෂණ ගැටළු විසඳීමට කැපවූ පුද්ගලයෙකු පත් කරන ලදී.
- "එන් එස් බී සෙනෙහසේ දායාද" ස්ත්‍රී නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය, ඩිජිටල් බැංකුකරණය, හරිත පරිසරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් බැංකුවේ 50 වැනි සංවත්සරය සැමරීම සඳහා විශේෂ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් දියත් කරන ලදී.
- එන් එස් බී ඩෙබ්ට් කාඩ්පත සඳහා කැප බැක් ප්‍රවර්ධන කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලද අතර 2023 වන විට අතරා (ජංගම පාදක) ගෙවීම් උපකරණ නිකුත් කිරීම ආරම්භ කරන ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු බැංකුව බවට පත්වීමේ අරමුණින් අතරා කාඩ්පත් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

සිල්ලර ණය

- සිල්ලර ණය ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවේශම් සහගත ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරමින් සහ වඩාත් දැඩි අභ්‍යන්තර පාලන සහ පරීක්ෂණ ප්‍රොටෝකෝල ක්‍රියාවට නංවමින් බැංකුව වැඩි වූ පොලී අනුපාතිකයට ප්‍රතිචාර දැක්වීය.
- පුද්ගලික ඇපකර මත ලබා දෙන ණයවලට නිරාවරණය වීම අඩු කිරීමට පියවර ගන්නා අතරම, ඇපකර මත පදනම් වූ ණය දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු විය. බැංකුව උකස් ණය ප්‍රවර්ධනය ද තීව්‍ර කළේය.
- රැකියා සඳහා පිටත්ව යාමට පෙර මූලික වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා අනාගත සංක්‍රමණික සේවකයින් සඳහා විශේෂ පුද්ගලික ණය යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.
- "පුරවර සැරිසර" ජාතික වැඩසටහන යටතේ පරිගණක උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා ණය යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.
- ගනුදෙනුකරුවන් මුහුණ දෙන වැඩිවන ආපසු ගෙවීමේ පීඩනය හේතුවෙන් කළමේ ගුණාත්මක භාවය දුර්වල වීම නිසා, කර්මාන්තය පුරා සිදු වූ සංසිද්ධියක් වූ දුර්වලතා තියුණු ලෙස වැඩි විය. කෙසේ වෙතත්, සිල්ලර ණය සඳහා වන අක්‍රීය ණය අනුපාතය 3.6% ලෙස පවත්වා ගැනීමට බැංකුව සමත් විය.
- රටේ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් පීඩාවට පත් වූවන් සඳහා ඔවුන්ගේ ආපසු ගෙවීමේ වගකීම් කල් දැමීම සඳහා සුදුසුකම් ලත් ගනුදෙනුකරුවන්ට 2022 අවසානය දක්වා මහ බැංකුවේ අනිවාර්ය ණය සහන කාලය දීර්ඝ කිරීමට අවසර දෙන ලදී.
- සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බැංකුව පාරිභෝගික සේවා සඳහා නව විශේෂාංග සහිත නව පෝලිම් කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

⊕ ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

ඩිජිටල් බැංකුකරණය

ඕනෑම උපාංගයක, ඕනෑම ස්ථානයක සහ ඕනෑම වේලාවක ප්‍රවේශ විය හැකි පරිශීලක-හිතකාරී අතුරුමුහුණත් හරහා අභිරුචිකරණය කළ සහ වැදගත් අන්දැකීම් අපේක්ෂා කරන ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් සපුරාලීම සඳහා බැංකුව සිය ඩිජිටල් සේවාවන් වැඩිදියුණු කර ඇත. මෙම මූලධර්ම කොටසක් ලෙස, බැංකුව අපගේ ඩිජිටල් වේදිකාවට උකස් ගෙවීම්, තැපැල් කාර්යාල තැන්පතු, නිවාස සහ පුද්ගලික ණය ගෙවීම්, ස්ථාවර තැන්පතු ගෙවීම්වලට එරෙහි ණය සහ ඊසී කැෂ් ගෙවීම් වැනි නව විශේෂාංග එකතු කර ඇත. අපගේ ඩිජිටල් බැංකුකරණ NSBPay යෙදුම, eKYC සහ අන්තර්ජාල බැංකුකරණය වෙත අරමුදල් රැස්කිරීම අරමුණයි. මෙමගින් 2022 වසරේ අන්තර්ජාල බැංකු ජාලයට නව ගනුදෙනුකරුවන් 13,054ක් එක්වී ඇත.

අවදානම් සහ අවස්ථා සමඟ ඉදිරි දැක්ම

උද්ධමනය අඩු කිරීමට අපේක්ෂා කරන දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයක් පවත්වා ගැනීම රජයේ අරමුණයි. කෙසේ වෙතත්, උද්ධමන පීඩනයේ දිගුකාලීන බලපෑම් පාරිභෝගිකයින්ගේ මිලදී ගැනීමේ ශක්තිය අඩු කිරීමට ඉඩ ඇති අතර, පරිභෝජනය සඳහා ඔවුන්ගේ ඉතුරුම් මත විශ්වාසය තැබීමට ඔවුන්ට බල කෙරෙයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, අඩු වියදම් අරමුදල් ආකර්ෂණය කර ගැනීම බැංකුවට අභියෝගාත්මක විය හැකිය. මෙම පීඩනය අවම කිරීම සඳහා, විකුණුම් ලක්ෂ්‍ය (POS) ගනුදෙනු වැඩි කිරීමටත්, දැනට සිටින ගනුදෙනුකරුවන්ට ඩිජිටල් ලෙස ඇතුළත් කිරීමටත්, නව ගනුදෙනුකරුවන් ඉලක්ක කර ගැනීමටත්, විශේෂයෙන් තරුණ පරම්පරාව ඉලක්ක කිරීමටත් බැංකුව සැලසුම් කරයි. ආර්ථික තත්ත්ව ක්‍රමයෙන් දියුණු වන විට, බැංකුව සිය තැන්පතු කළඹ ඒකාබද්ධ කිරීම සහ පොලී අනුපාත ස්ථාවර කිරීම අරමුණු කරයි. 2022 දී අනුගමනය කරන ලද සුපරීක්ෂාකාරී ණය දීමේ ප්‍රවේශය නුදුරු අනාගතයේ දී පවතිනු ඇත.

සුවිශේෂී පාරිභෝගික සේවා සහ පහසුව තුළින් කැපී පෙනෙන අතරම වෙනස් වන පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා බැංකුව පාරිභෝගික සබඳතාවලට ප්‍රමුඛත්වය දෙන අතර ඩිජිටල් පිරිනැමීම් වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. මීට අමතරව, බැංකුව සිය ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා බැංකු අන්දැකීම් වැඩිදියුණු කරන නව හවුල්කාරිත්වයන් සහ සහයෝගීතාවයන් සෙවීමෙන් ගෙවීම් කර්මාන්තය තුළ සිය පැවැත්ම පුළුල් කිරීම අරමුණු කරයි.

අපගේ ප්‍රමුඛතා

- හඳුනාගත් ප්‍රදේශ/නිෂ්පාදනවල ඉලක්කගත වර්ධනයක් අත්කර ගනිමින් වෙළඳපල කොටස පවත්වා ගැනීම
- ණය ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය කිරීම
- මෙහෙයුම් සරල කිරීම සහ විධිමත් කිරීම සහ ඩිජිටල් හැකියාවන් සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම

2023 අවධානය

- සමහර කාණ්ඩවල සාධාරණ වර්ධනයක් සහිතව නමුත් වෙළඳපල කොටස පවත්වා ගැනීම
- ශුද්ධ පොලී ආදායම සහ ගනුදෙනු අංක කෙරෙහි දැඩි අවධානය
- ගනානුගතික ණය ප්‍රතිපත්තිය සහ එකතු කිරීම් සහ දුර්වලතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම
- ශක්තිමත් කරන ලද ඩිජිටල් බෙදාහැරීමේ මාර්ග හරහා උසස් පාරිභෝගික සේවාවක් ලබා දීම
- හරස් විකුණුම් අවස්ථා ලුහුබැඳීමෙන් නව ගනුදෙනුකරුවන් අත්පත් කර ගැනීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම

ආයතනික මූල්‍යය

ආයතනික මූල්‍ය ව්‍යාපාර රේඛාව ආයතනික ණය දීම, බහු මූල්‍ය, ණය කළමනාකරණය සහ ණය මූල්‍ය සහ අවදානම් කළමනාකරණ නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කිරීම ඇතුළත් කාර්යයන් රාශියක් ඉටු කරයි. එහි මූලික අවධානය යොමු වන්නේ විශාල සමාගම්, බැංකු, මූල්‍ය ආයතන, ඒවායේ අනුබද්ධිත ආයතන සහ රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා අරමුදල් මූල්‍ය සැපයීමයි.

- මූල්‍ය පහසුකම් ව්‍යුහගත කිරීම (සේවාදායකයින් සඳහා ව්‍යුත්පන්න නිෂ්පාදන)
- ණය දෙන්නන් සහ ණය ගැතියන් අතර පියවීම් සහ ගනුදෙනු සම්බන්ධීකරණය කරන ඒකාබද්ධ පහසුකම් සඳහා නියෝජිතයාගේ භූමිකාව ඉටු කරයි.
- හාර සහතික, පුද්ගලික ස්ථානගත කිරීම් සහ ණයකරවල ආයෝජනය කිරීම
- යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුදල් සැපයීමේ ප්‍රමුඛ කර්මාන්තයේ විශේෂඥතාව

පුද්ගලික අංශයේ ආයතන, රජය, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සහ මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති සඳහා විශාලතම ණය දෙන්නන්ගෙන් එකක් ලෙස, පොකුර ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

නිෂ්පාදන, ඖෂධ, සහ තිරසාර බලශක්ති වැනි විවිධ අංශවල මහා පරිමාණ යටිතල පහසුකම් සහ මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍යකරණය කිරීම අප සඳහා ප්‍රධාන අවධානයක් ලෙස දිගටම පැවතුණි.

වර්ෂය තුළ බැංකුව විසින් රජයේ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති සඳහා රු. බිලියන 1.5 ක ණය සහ අත්තිකාරම් ලබා දී ඇත.

ආයතනික මූල්‍ය කණ්ඩායම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා අපේක්ෂා කිරීම සඳහා සහයෝගීව කටයුතු කරන අතර ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර කළමනාකරණයට සහ ව්‍යාප්ත කිරීමට ඔවුන්ට සහාය වීම සඳහා ඔවුන්ගේ විශේෂඥතාව සහ දැනුම බෙදා ගනී.

කර්මාන්තයේ සම්බන්ධතා කළමනාකරුවන් සහ විශේෂඥයින් විශාල කණ්ඩායමක් සමගින්, සුවිශේෂී පාරිභෝගික සේවාවක් සහ විශ්වාසදායක උපදෙස් ලබා දීම කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමු කිරීම ව්‍යාපාර ණය සහ තැන්පතු වල ප්‍රමුඛයෙකු වීමට හේතු වී ඇත.

මෙහෙයුම් පරිසරය

- අහිතකර ආර්ථික තත්ත්ව, දේශපාලන සහ සමාජ අසහනය
- උද්ධමන පීඩනය සහ පොලී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම
- සැපයුම් බාධා කිරීම් සහ ආනයන සීමා කිරීම්
- මහ බැංකුවේ ණය සහන යෝජනා ක්‍රමය දීර්ඝ කිරීමෙන් පසු නැවත සැලසුම් කිරීම සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සැලසුම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම

බලපෑම

- ආයතනික ක්‍රියාකාරකම් මත ඉන්ධන හිඟය, සැපයුම් ගැටළු සහ බල සැපයුමේ බාධා කිරීම්වල බලපෑම
- ගනුදෙනුකරුවන්ගේ කාර්ය සාධනය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑ අතර, ණය ආපසු ගෙවීමේ දුෂ්කරතා ඇති විය
- විදේශ විනිමය දුවැසිලතා අර්බුදයෙන් බලපෑමට ලක් වූ ආනයන සමඟ කටයුතු කරන ව්‍යාපාර (ඉදිකිරීම්, සංචාරක හා කෘෂිකර්මාන්තය වැනි ඇතැම් අංශවල මන්දගාමීත්වය)

➔ කාර්ය සාධනය සහ උපාය මාර්ගය

ආර්ථික පීඩනය සහ ඉහළ පොලී අනුපාත සැලකිල්ලට ගනිමින්, බැංකුව හිතාමතාම පුනර්ජනනීය බලශක්ති ඇතුළු විවිධ අංශ සඳහා ණය දීම අඩු කළේය. ඉහළ පොලී අනුපාත පරිසරයක් තුළ ශක්තිමත් වත්කම් කළඹක් පවත්වා ගැනීම සඳහා බැංකුව විවිධ ක්‍රියා කළේය.

එසේ වුවද, බැංකුව සිය කළඹ දක්ෂ ලෙස කළමනාකරණය කළේය, වත්කම්වල ගුණාත්මක භාවය තහවුරු කළේය, සහ කාලෝචිත අයකර ගැනීම් සිදු කළ අතර ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහ විශ්ලේෂණය කළේය. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ අවබෝධය තුළින් බැංකුවට ගැළපෙන විසඳුම් සැපයිය හැකි විය.

➔ අවදානම සහ ඉඩප්‍රස්ථා සමඟ ඉදිරි දැක්ම

- අපේක්ෂා කළ හැකි අනාගතයේ පවතින අහියෝග හමුවේ කළඹ නිරාවරණ කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් වනු ඇති බව NSB බැංකුව පිළිගනී. ඒ අනුව ඉදිරි වසර සඳහා බැංකුව වත්මන් වෙළෙඳපොළ තත්ත්ව තුළ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්වනුම් කරන තෝරාගත් අංශ සඳහා ණය ලබාදීමට ප්‍රමුඛත්වය දෙනු ඇත.
- නවතම අයවැය යෝජනාවලට අනුකූලව, රජය විසින් පහසුකම් සපයන කෘෂිකර්මය, තොරතුරු තාක්ෂණ සහ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය වැනි නව කර්මාන්ත කෙරෙහි බැංකුව අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කරනු ඇත. රජයේ පිරිසිදු බලශක්ති ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් ඒකාබද්ධ වක්‍ර බලාගාර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති (සූර්ය හා සුළං) සඳහා බලශක්ති සහ බලශක්ති අංශයේ ණය අවස්ථා බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. මීට අමතරව, රජයේ දේශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරීව ප්‍රවර්ධනය කිරීම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට ඇඟලුම්, කෘෂිකර්මාන්තය සහ පතල් කැණීම් සඳහා ණය දීමේ අවස්ථා ලබා දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.
- පුදුල්-පාදක ණය දීම නැවත ආරම්භ කිරීම සඳහා වඩාත් හිතකර පරිසරයක් කරා යොමු කරමින්, IMF ණය සැලැස්ම අපේක්ෂිත ක්‍රියාවට නැංවීමත් සමඟ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට සහ ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය උත්තේජකය සපයන 2023 දී ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි ශක්‍ය මූල්‍යකරණ අවස්ථා බැංකුව අපේක්ෂා කරයි.

➔ ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

අපගේ ප්‍රමුඛතා

- අධි අවදානම් නිරාවරණ අංශය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් වාණිජකරණ හැකියාවන් හරහා ප්‍රධාන වර්ධන අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම
- ණය ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය
- අඩු වියදම් අරමුදල් අවස්ථා සෙවීම
- මෙහෙයුම් සරල කිරීම සහ විධිමත් කිරීම සහ ඩිජිටල් හැකියා සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම

2023 අවධානය

- ඉහළ වර්ධනයක් ඇති, නමුත් අඩු සහ මධ්‍යම අවදානම් පැතිකඩ සහිත අංශ සඳහා ණය දීම
- ඒකාබද්ධ වක්‍ර බලාගාර සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති (සූරා හා සුළං) සඳහා බලශක්ති හා බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයට පිරිසිදු බලශක්ති ණය දීමේ අවස්ථා වත්මන් රජයේ ප්‍රතිපත්තියත් සමඟ ක්‍රියාවට නැංවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
- රජය විසින් දේශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරීව ප්‍රවර්ධනය කිරීමත් සමඟ ඇඟලුම්, කෘෂිකර්ම සහ පතල් කර්මාන්තයේ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට ණය අවස්ථා ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ අපගේ පිය සටහන් පුළුල් කිරීම සඳහා සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම සහ හවුල්කරුවන් උත්තේජනය කිරීම
- ණය කළඹේ ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කිරීම
- අංශය විසින් ණය ලිපිගොනු සංරක්ෂණය කිරීම සහ ඩිජිටල්කරණය කිරීම සහ සියලු දත්ත අතේ ගෙන යා හැකි ගබඩා උපාංග වෙත උපස්ථ කිරීම සඳහා පියවර ආරම්භ කර ඇත. තවද, දුරස්ථ සේවා පරිසරයක් අවශ්‍ය වූ විට අතරා පුද්ගලික ජාල (VPN) බලපත්‍ර සහිත ලැප්ටොප් පරිගණක ද ඉල්ලා සිටිය යුතුය.

ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

ජාත්‍යන්තර බැංකුකරණය

මෙම අංශය විදේශ මුදල් සම්බන්ධයෙන් විසඳුම් මාලාවක් ඉදිරිපත් කරයි, විදේශ මුදල් තැන්පතු (ඉතුරුම් සහ ස්ථාවර තැන්පතු) USD, EUR, GBP, AUD සහ JPY, අන්‍යන්තර සහ බාහිර ප්‍රේෂණ, විදේශ මුදල් හුවමාරුව, ණය ආනයන ලිපි නිකුත් කිරීම, ආනයන බිල්පත් හැසිරවීම සහ නැව් සහ ගුවන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සහතිකය නිකුත් කිරීම.

මෙහෙයුම් පරිසරය

- අභිනතර ආර්ථික තත්ත්ව, දේශපාලන හා සමාජ අසහනය
- විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා අර්බුදය සහ ආනයන සීමා කිරීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග
- ප්‍රධාන මූල්‍ය වෙළඳපොළවලින් විදේශ විනිමය ඉපැයීම් පහත වැටීම
- විදේශ විනිමය සම්බන්ධයෙන් නිරන්තර නියාමන වෙනස්කම්
- උද්ධමන පීඩනය සහ පොලී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම

බලපෑම

- විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා අර්බුදය හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් වූ ආනයන සම්බන්ධ ව්‍යාපාර (ඉදිකිරීම්, සංචාරක සහ කෘෂිකර්මාන්තය වැනි ඇතැම් අංශවල මන්දගාමීත්වය)

කාර්ය සාධනය සහ උපාය මාර්ගය

2022 වර්ෂය තුළ බැංකුව විසින් රු. බිලියන 10.5 ක තැන්පතු සංවලනයක් 2021 වසරේ වාර්තා වූ රු. බිලියන 0.02ට සාපේක්ෂව ප්‍රධාන වශයෙන් රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් වාර්තා කරන ලදී. 2022 දී බැංකු නාලිකා හරහා සේවක ප්‍රේෂණ වසර 10 ක අඩුම අගයට අඩු වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, බැංකුවට රු. 2022 වර්ෂය තුළ රුපියල් බිලියන 71.8 ක් වටිනා ප්‍රේෂණ ලැබී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2021 දෙසැම්බර් මාසයේ පැවති 5.25% සිට 2022 දෙසැම්බර් වන විට ප්‍රේෂණවල වෙළඳපල කොටස 5.73% දක්වා වැඩි විය.

ක්ෂේත්‍රයේ අන්‍යයන්ට මෙන්ම, බැංකුවට වෙළඳපොළේ ඩොලර් හිඟය බලපෑ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුව හරහා සිදු කරන ලද වෙළඳාමේ පරිමාව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. එපමණක් නොව, අන්‍යාවශ්‍ය නොවන ආනයන සීමා කිරීමේ රජයේ මූලපිරීම බොහෝ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙළෙඳ ව්‍යාපාරවලට බාධා ඇති කළ අතර එය බැංකුවේ වෙළෙඳ මූල්‍ය ව්‍යාපාරයට තවදුරටත් බලපෑවේය.

අවදානම් සහ ඉඩප්‍රස්තා සම්බන්ධ දැක්ම

ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් සහ ආනයන සීමා කිරීම් හේතුවෙන් ආර්ථිකයේ ප්‍රකෘතිමත් වීම මෑත මාසවලදී අපේක්ෂිත වේගයට වඩා මන්දගාමීව ගමන් කරයි. කෙසේ වෙතත්, IMF වෙතින් EFF අරමුදල් ලැබීම සහ සංචාරක ව්‍යාපාරයෙන් සහ විදේශ සේවක ප්‍රේෂණවලින් ගලා එම වැඩි වීම වඩාත් සැලකිය යුතු ප්‍රකෘතියක් ඇති කරනු ඇති බවට ධනාත්මක හැඟීමක් පවතී. රජයේ වියදම් සඳහා අරමුදල් සැපයීමේ අවශ්‍යතාවය හේතුවෙන් රාජ්‍ය බැංකුවල ඇති වූ හිඟයන් හේතුවෙන් රුපියලේ ද්‍රවශීලතාවය සීමා වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පොලී අනුපාත අධික ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත, නමුත් ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු වීම සහ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම පිළිබඳ තත්ත්වය අඩු වීම නිසා මෙය ලිහිල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. අනුපාත ස්ථායීතාවයක් ඇති කර ගැනීම සහ රුපියල තවදුරටත් පීඩනයට පත්වීම වැළැක්වීම මෙහි අරමුණයි.

විදේශ මුදල් සංචිත පහත වැටීම නිසා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම සහ ආනයන සීමා කිරීම් නව ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් ආනයන ආශ්‍රිත වෙළඳ මූල්‍ය කටයුතුවලට බලපෑම් එල්ල වනු ඇතැයි බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා හිඟය නුදුරු කාලීනව පැවතිය හැකි බැවින්, විදේශ මුදල් තැන්පතු සහ ප්‍රේෂණ පුළුල් කරමින් ඩොලර් ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම බැංකුවේ අරමුණයි.

මෙමගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ ඉන් පිටත ආනයන හා අපනයන වෙළෙඳාම බාධාවකින් තොරව ගලායාම සහතික කිරීම සඳහා වෙළෙඳ පහසුකම් සැලසීමේ විසඳුම් ලබා දීමට බැංකුවට හැකියාව ලැබේ.

අපගේ ප්‍රමුඛතා

- ප්‍රේෂණ සඳහා ප්‍රධාන මූල්‍ය වෙළඳපොළවල වෙළඳපල විනිවිද යාම සහ වෙළඳපල සංවර්ධනය

2023 අවධානය

- ප්‍රධාන වර්ධන වෙළඳපොළවල් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට දිගටම සිදු කිරීම
- භාවිතයට නොගත් වෙළඳපොළවල්වලට විනිවිද යාමෙන් වෙළඳපල කොටස වැඩි කිරීම
- අපනයන වෙළඳ මූල්‍ය ව්‍යාපාර කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- මෙහෙයුම් සරල කිරීම සහ විධිමත් කිරීම සහ ඩිජිටල් හැකියාවන් සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම

භාණ්ඩාගාරය සහ එහි ගනුදෙනු

වත්කම් සහ වගකීම් කළමනාකරණය ප්‍රශස්ත කිරීම තුළින් බැංකුවේ පොලී අනුපාතිකය සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම වැනි වෙළෙඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේදී භාණ්ඩාගාරය සහ ගනුදෙනු ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙම කණ්ඩායම රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කිරීම, කොටස්, විදේශ විනිමය, ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ණය ගැනීම් සහ ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ණය දීම ඇතුළු විවිධ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වේ. මීට අමතරව, කණ්ඩායම බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා මත පදනම්ව ණයකර සහ බැඳුම්කර හරහා අරමුදල් රැස් කරයි

මෙහෙයුම් පරිසරය

- විදේශ විනිමය, මුදල් වෙළෙඳපොළ සහ ස්ථාවර ආදායම් වෙළෙඳපොළ තුළ පෙර නොවූ බාධා
- කෙටි කාලීන රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ප්‍රතිලාභ අස්ථාවරත්වය පැහැදිලිව පෙනීමට තිබුණද එහි ඉහළ වේගය දිගටම පැවතුනි
- රජය 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී ද්‍රවපාර්ශ්වික සහ වාණිජ ණය සඳහා බාහිර ණය සේවා සැපයීම නතර කරන බව නිවේදනය කළ අතර ණය පහසුකම සඳහා IMF වෙත යොමු විය
- උද්ධමන පීඩනය සහ පොලී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම

බලපෑම

- 2022 වසර පුරා ද්‍රවශීලතාව සහ වෙළෙඳපල සහභාගිවන්නන් නොමැතිකම හේතුවෙන් ස්ථාවර ආදායම් වෙළඳාමේ වෙළඳ අවස්ථාවලට අහිතකර ලෙස බලපෑවේය.
- වසර 1 ක අඩු ලැබීම සහ දිගු කාලීන සුරැකුම්පත් මත වැඩි ද්‍රවශීල කෙටි කාලීන සුරැකුම්පත් වෙත ආයෝජකයින්ගේ ආකර්ෂණය
- ගෘහස්ත ණය ප්‍රශස්තකරණයේ අවිනිශ්චිතතාවය සහ ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනයේ බලපෑම්

➔ කාර්ය සාධනය සහ උපාය මාර්ගය

බැංකුවේ ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත් කළහී 2022 දී මිල කාර්ය සාධනයක් ලබා දුන්නේය. 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී මහ බැංකුව විසින් පොලී අනුපාත සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කිරීම වසරේ මුල් භාගයේ ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරකම්වලට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේය. මෙම නිවේදනය භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර පොලී අනුපාත තියුණු ලෙස ඉහළ යාමට හේතු විය. වසරේ රජයේ ආරක්ෂක අනුපාත 30% දක්වා තීව්‍ර ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති අතර එය මෑත කාලයේ රට දුටු ඉහළම අගයයි. කෙසේ වෙතත්, අඩු පොලී අනුපාත කාල සීමාව තුළ මිලදී ගත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල කැපී පෙනෙන වෙළෙඳපොළ පාඩු කිහිපයක් ද බැංකුව වාර්තා කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, පොලී වැඩිවීමේ බලපෑම හේතුවෙන් බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය.

භාණ්ඩාගාර පසු කාර්යාලය සහ ශාඛා අතර අරමුදල් මාරු කිරීම්/රිසිට්පත් පියවීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා වත්මන් මධ්‍යම ගනුදෙනු සැකසුම් පද්ධතියට (CTPS) දිගුවක් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම නව ක්‍රමය මගින් සියලුම අභ්‍යන්තර අරමුදල් මාරු කිරීම් තත්‍ය කාලීන මාර්ගගත පියවීම් සඳහා ඉඩ සැලසෙන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සේවා මට්ටම් වැඩි දියුණු වන අතර සංක්‍රමණවලදී අරමුදල්වල මාසික ගිණුම් අඩු වේ.

➔ අවදානම් සහ ඉඩප්‍රස්තා පිළිබඳ දැක්ම

- රටේ අවදානම් පැතිකඩ අනුව විදේශ අරමුදල් වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අභියෝග ලිහිල් විය
- විදේශ සංචිත ක්ෂය වීම, ඉහළ යන විදේශ මුදල් ණය ආපසු ගෙවීමේ අවශ්‍යතා, සීමා සහිත වෙළෙඳපල අරමුදල් ප්‍රභවයන් සහ මෑත කාලීන අහිතකර ගෝලීය වර්ධනයන් සහ භාණ්ඩ මිල ඉහළ යාම රජයේ සුරැකුම්පත් වල අස්වැන්න

➔ ව්‍යාපාර මාර්ග සමාලෝචනය

කෙරෙහි වැඩි පීඩනයක් එල්ල කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර එය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සහ ශ්‍රී ලංකා රජය අතර ඇති කරගත් ගිවිසුමේ පසුබිම මත අඩු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ

- සාර්ව ආර්ථික මූලධර්මවල දියුණුව මත කොටස් වෙළෙඳපොළවල් සඳහා ඉදිරි දැක්ම ධනාත්මක විය හැකියි

අපගේ ප්‍රමුඛතා

- නව අඩු වියදම් අරමුදල් මාර්ග සොයා ගැනීම
- මෙහෙයුම් සරල කිරීම සහ විධිමත් කිරීම සහ ඩිජිටල් හැකියා සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම

2023 අවධානය

- ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ ප්‍රශස්ත කිරීම සහ වත්කම් වගකීම් කළමනාකරණ කාර්යය ශක්තිමත් කිරීම
- භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ පද්ධතිය සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම
- අලෙවි නියෝජිත සෘජු සහභාගිත්ව තත්ත්වය ලබා ගැනීම
- මුදල් පරිසර පද්ධතිය පරිවර්තනය කිරීම සහ ප්‍රධාන පරිපාලන ක්‍රියාකාරකම් ඉවත් කිරීම, සරල කිරීම හෝ මධ්‍යගත කිරීම මගින් අපගේ පෙරටුගාමී ශාඛා සේවකයින්ගේ ධාරිතාව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කර ඇති.

නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය

අපගේ නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය යනු බැංකුවේ උපායමාර්ගික දිශානතියට සහයවන සහ තිරසාර වටිනාකම් නිර්මාණය සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් වෙත සාර්ථකව ලඟාවීමට සහයවන සියලුම භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම්ය.

ඡන්ද ප්‍රධාන යෙදවුම්

- දේපල, පිරිසත හා උපකරණ
- ප්‍රාග්ධන වියදම
- භෞතික පිවිසුම් ස්ථාන
- තත්‍ය පිවිසුම් ස්ථාන/ඩිජිටල් මාර්ග
- ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම්

ඡන්ද ප්‍රධාන අභියෝග

- භෞතික හා ඩිජිටල් මාර්ග අතර සමබරතාව ඇති කිරීම
- කොරකුරු තාක්ෂණ යටිතලපහසුකම් සහ ආරක්ෂාව තුළ අඩුණ්ඩ ආයෝජන හා මූල්‍ය ප්‍රරෝහන ශක්තිය තක්සේරු කිරීම
- භූගෝලීය පුළුල් කිරීම සීමාකරන බාහිර සාධක
- නව තාක්ෂණයට සමහර ගනුදෙනුකාර අංශවල ප්‍රතිරෝධය
- ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තනිපුද්ගල කැමැත්තෙහි අඩුණ්ඩ වෙනස් වීම්

ඡන්ද ප්‍රධාන නිමැවුම්

ගනුදෙනුකාර පිවිසුම් ස්ථාන

ශාඛා ගණන 262 (2021 - 261)	සුහුරු කලාප ගණන 97 (2021 - 92)
-------------------------------------	--

ATM ගණන 293 (2021 - 292)	CRM ගණන 97 (2021 - 92)
------------------------------------	----------------------------------

නව අන්තර්ජාල බැංකුකරණය
ගනුදෙනුකරුවන්: **11,060** (2021 - 27,204)

ස්ථිර වත්කම්

දේපල, පිරිසත සහ උපකරණවල ශුද්ධ පොත් අගය රු. මිලියන 14,756 (2021 - රු. මිලියන 15,046)	ඩිජිටල් ප්‍රාග්ධනය තුළ ආයෝජනය රු. මිලියන 370.1 (2021 - රු. මිලියන 534.8)
--	---

ඡන්ද ප්‍රධාන අවස්ථා

- ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ මූල්‍ය අන්තර්කරණය ප්‍රවර්ධනය
- බැංකුවේ වේගවත්ව වැඩි කිරීම
- වැඩිකළ ඵලදායීතාව තුළින් මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීමේ හැකියාව

අපගේ නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරන ආකාරය

- 1 දිවයින පුරා ශාඛා ජාලය සහ ආදර්ශ ශාඛා සංකල්ප තුළින් අපගේ නියෝජනය සහ ලඟාවීම වැඩි කිරීම.
- 2 කාර්යක්ෂම ක්‍රියාවලීන් සහ නවීන බැංකුකරණය කෙරෙහි අවධානයන් සහිතව අපගේ ඩිජිටල් පියසටහන් පුළුල් කිරීම.
- 3 ඒකාබද්ධ ඩිජිටල් සහ භෞතික යටිතලපහසුකම් තුළින් අපගේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් වැඩි කිරීම.

➔ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය

අපගේ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය හා විනා කරන ආකාරය

 <p>බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය ශාඛා පුළුල්කිරීම මගින් සන්නාම දූෂණතාව ප්‍රවර්ධනය කරන අතර ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රවර්ධනය කරයි.</p>	 <p>මානව ප්‍රාග්ධනය ක්‍රියාවලි වර්ධනයත් සහ නව පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම නව රැකියා අවස්ථා, පුහුණුව සහ ධාරිතාවයන් පුළුල් කිරීම නිර්මාණය කරයි.</p>
 <p>සමාජීය හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතලපහසුකම් ව්‍යාප්තිය ගනුදෙනුකරුවන් සහ සැපයුම්කරුවන් සමඟ ශක්තිමත් සම්බන්ධතා ලබා දේ</p>	 <p>ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය නිරසාර භෞතික සහ ඩිජිටල් පහසුකම්වල ආයෝජනය කාබන් පියසටහන අඩුකරයි</p>

මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය
වර්ධිත කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායිතාව සමස්ත පිරිවැය අඩුකරයි.

ප්‍රමාණාත්මතාව, පාර්ශවකරුවන් සහ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාල උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධතාවය

වැදගත් කරුණු

ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

විභව්‍ය හුවමාරුවීම්

- නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය තුළ ආයෝජනයට සැලකිය යුතු මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයක් අවශ්‍යය. භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතලපහසුකම් යාවත් කිරීමට දරන ලද නඩත්තු වියදම හෝ පුළුල්කළ ප්‍රාග්ධන වියදම සඳහා මූල්‍ය සම්පත් භාවිතය අතර විභව සමතුලිතතා ඇත.
- නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ, පරිසරයට හානි සිදුවියහැකි අතර අප ක්‍රියාත්මක ප්‍රජාවන්ට සෘණාත්මකව බලපානු ඇත. මෙය ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය පිරිහීමට ලක් කරයි. වගකීම්සහගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ පාරිසරික ප්‍රතිසාධනය පිළිබඳ මූලධර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපි උත්සාහවන්ත වෙමු.
- පවතින පහසුකම්වල පාරිසරික පාසටහන අඩු කිරීම සඳහා අපගේ ආයෝජනය තුළින් ස්වභාවික, බුද්ධිමය, මානව සහ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිලාභ ලබනු ඇත.

ග්‍රීන් ජීවිත සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

මූලික UN SDG අරමුණු

 <p>7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY</p> <p>ශාඛා බලශක්ති අවශ්‍යතා සඳහා සූර්ය බලශක්තිය වැඩි කිරීම.</p>	 <p>11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES</p> <p>බලශක්ති කාර්යක්ෂම පිවිසිය හැකි භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් සැපයීම සහ නව්‍යකරණ, පරම නිෂ්පාදන සහ සේවා ලබාදීම</p>	 <p>12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION</p> <p>ඩිජිටල් බැංකුකරණය ප්‍රවර්ධනය තුළින් කඩදාසි පරිභෝජනය අඩුකිරීම</p>
--	---	---

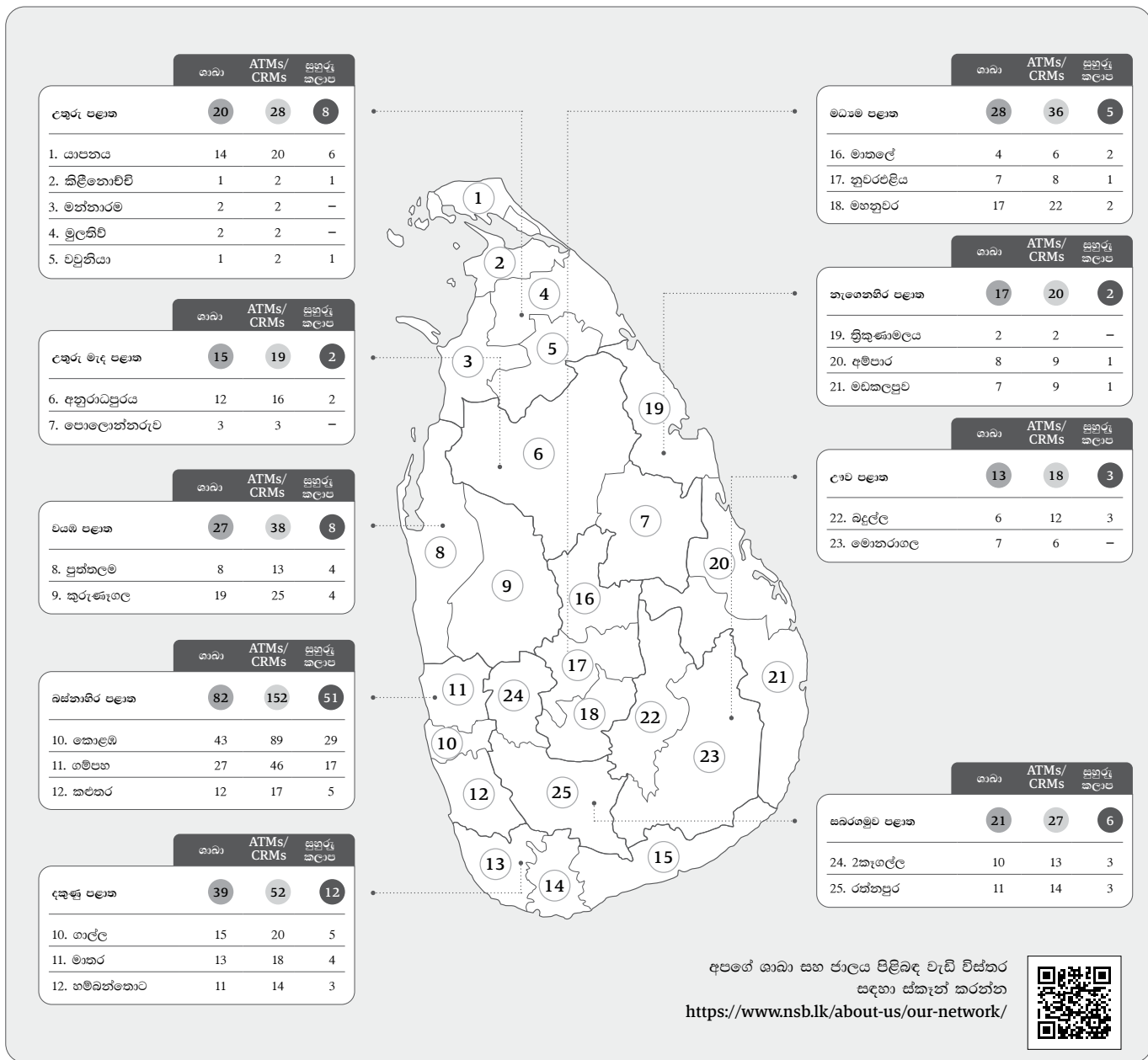
ද්විතියික UN SDG

 <p>10 REDUCED INEQUALITIES</p> <p>වඩා පුළුල් ප්‍රජාවක් අතර ශාඛා ජාලය පුළුල් කිරීම සමඟ දිවයින පුරා සුහුරු කලාප වැඩි කිරීම මගින් බැංකු සේවා සඳහා පහසු පිවිසීම ලබාදීම</p>	 <p>13 CLIMATE ACTION</p> <p>බැංකුවේ කාබන් පාසටහන අඩු කිරීමට බලශක්ති කාර්යක්ෂම හා පුනර්ජනනීය (සූර්ය) බලශක්ති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.</p>
---	--

නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය

1 අපගේ නියෝජනය සහ ලඟාවීම වැඩිකිරීම

ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රයේ අපගේ ශක්තිය වැඩි කරමින්, අපගේ ජාලය තුළින් දිවයින පුරා අපගේ භූගෝලීය පාසටහන ව්‍යාප්ත කර ඇති අතර එය දිවයිනේ සෑම පළාතකම සහ දිස්ත්‍රික්කයක් දක්වා ව්‍යාප්ත වේ. සෑම ප්‍රජාවකටම සහ සමාජයේ සෑම ස්ථරයකටම අපගේ නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් කරා ලඟාවීමට මේ තුළින් හැකියාව ඇති කරයි. අපගේ ජාලය ශාඛා 262ක්, ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 8ක්, තැපැල් කාර්යාල හා උපතැපැල් කාර්යාල 3,996ක් සහ වීසා සහ මාස්ටර් ඩෙබ්ව් කාඩ් පහසුකම් සහිත ATMs/CRMs 390කින් සමන්විත වේ. රට පුරා ඇති මුදල් තැන්පතු යන්ත්‍ර (CDMs) සහ මුදල් ප්‍රතිවක්‍රීකරණ යන්ත්‍ර (CRMs) ඇතුළුව ATM යන්ත්‍ර 5,800කට අධික ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධ කරන ජාලයකට ප්‍රවේශය ලබා දෙන ලංකා ජේ සමඟ අපි හවුල් වී සිටිමු.

➔ නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය

රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස අපගේ ආවරණ තත්ත්වය තුළ, අපගේ බැංකු සේවා පුළුල්ව පැතිරී ඇති බව පමණක් නොව, කාර්යක්ෂම බව සහ තාක්ෂණයේ අති නවීන බව සහතික කිරීමට අපි උනන්දු වෙමු. 2022 දී ලක් පහත ජයග්‍රහණ මගින් පෙන්නුම් කරන පරිදි මෙම ඉලක්ක කරා සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබාගෙන ඇත.

➔ දිවයින පුරා ජාලය

අපගේ සන්නාමය ඉස්මතු කරන අතරම ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා භෞතික පිවිසුම් ස්ථාන ලෙස ක්‍රියා කිරීමේදී ශාඛා උපායමාර්ගික කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඒ අතරම, බැංකු කටයුතු සඳහා ඩිජිටල් අවකාශ කෙරෙහි වැඩි උනන්දුවක් දක්වන ගනුදෙනුකරු හැසිරීම් වල ඩිජිටල් වෙනසක් සිදු වී ඇත. බැංකුකරණ සේවා සඳහා ඩිජිටල් අවකාශ කරා ගනුදෙනුකරු කැමැත්ත තුළ විශේෂ වෙනසක් මැනකාලීන වසරවල පෙන්නවා ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, දිවයින පුරා භෞතික පිවිසුම් ස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම මෙන්ම ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් පුළුල් කිරීම මගින් බැංකුව පුද්ගල සහ ඩිජිටල් අවශ්‍යතා දෙකටම අනුගත වී ඇත.

දිවයින පුරා පවතින අපගේ භෞතික පිවිසුම් ස්ථාන අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය තුළ ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. අපගේ ඩිජිටල් යටිතලපහසුකම් ගොඩනැගීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන අතරම, ක්‍රමෝපායික වැදගත් ස්ථානවල නව ශාඛා එකතු කරමින් අපගේ ශාඛා ජාලය වැඩි කිරීමට ද අපි අරමුණු කරමු. 2022 දී, අපි පොල්පිහිගම නව ශාඛාවක් විවෘත කළ අතර, ගනුදෙනුකරු අත්දැකීම වැඩි කිරීමට සහ අපගේ සේවකයින් වෙත ප්‍රසන්න සේවා පරිසරයක් ලබාදීමට වසර තුළ ශාඛා නැවත ස්ථානගතකිරීම, පුළුල්කිරීම සහ නව්‍යකරණ අඛණ්ඩව සිදුකරන ලදී. කහටගස්දිගලිය, ඉබ්බාගමුව සහ ඉංගිරිය ශාඛා විශේෂිත ස්ථානවල නැවත ස්ථානගත කරන ලද අතර හොරොච්ඡනාන, යක්කල, බණ්ඩාරවෙල, කිරිඳිවල, මහනුවර සහ ප්‍රධාන කාර්යලවල අලුත්වැඩියාවන් සිදුකරන ලදී.

➔ “ආදර්ශ ශාඛා” සංකල්පය

2017 දී දියත් කළ “ආදර්ශමත් ශාඛාව” සංකල්පය යනු නවීනතම බැංකුකරණ සේවාවන් තුළින් සෑම පිවිසුම් ස්ථානයකදීම අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට සේවා ලබාදීමට උත්සාහ කරන බැංකුකරණ සංකල්පයකි. සෑම ශාඛාවකටම එස් 5 ප්‍රමිති

සන්නාමකරණය සහ සන්නාමය යටතේ සැලසුම්කළ “සුහුරු කලාපය” ක් අයත් වන අතර මෙහි ඩිජිටල් බැංකුකරණය සඳහා ATM, සහ CRIM වලින් සමන්විත වේ. “එන්එස්බී කනෙක්ට්” සන්නාම නාමය ඒකාබද්ධ ඩිජිටල් මාධ්‍ය සිග්නෙල් (IDMS) මගින් සහය වේ.

2022 අවසානයට, මෙම බැංකුව දිවයින පුරා සුහුරු කලාප 40ක් ස්ථාපිත කර තිබුණි.

➔ වෙනස් හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම

සෑම ගනුදෙනුකරුවෙකුටම සමාන සහ බාධාරහිත ප්‍රවේශයක් ලබා දීමේ අපගේ ප්‍රයත්නයේ කොටසක් ලෙස, දිවයින පුරා පිහිටි ශාඛා තුළ ආබාධිත සහ වෙනත් හැකියාවන් ඇති පුද්ගලයින් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීමට බැංකුව පියවර ගෙන ඇත. 2022 වන විට, බැංකුවට අයත් ශාඛා ගොඩනැගිලි 47 ක සහ කුලී පදනම මත පවතින ශාඛා වලින් 90% ක ආබාධිත ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කර ඇත. ඉදිරියේදී, සියලුම නව ශාඛා මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට ගොඩනගනු ලබන අතර, අනාගතයේදී බැංකුවේ සියලුම ශාඛාවල සමාන ප්‍රවේශ පහසුකම්වලින් සමන්විත වන බව සහතික කිරීමට අපි අරමුණු කරමු.

➔ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ගොඩනැගිලි

අපි අපගේ පාරිසරික වගකීම ඉතා බැරෑරුම් ලෙස සලකන අතර පිරිවැය අඩු කිරීම, බලශක්ති සංරක්ෂණය සහ අපගේ කාබන් පියසටහන අඩු කිරීම සඳහා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. බලශක්ති පරිභෝජනය අඩු කිරීම සඳහා ස්වාභාවික ආලෝකය සහ වාතය ප්‍රශස්ත කරමින් සියලුම නව ශාඛා ඉදිකර ඇති බව අපේ හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පය සහතික කරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ශාඛා 46ක් සුර්ය බලශක්ති පද්ධති වලින් සමන්විත වන කර ඇති අතර, අපගේ ශාඛා ජලයෙන් 18%ක් පුනර්ජනනීය බලශක්තියෙන් දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. අපගේ කනරගම සංචාරක බංගලාව එහි ස්වභාවික ආලෝකය සහ වාතය ප්‍රශස්තකරණය හේතුවෙන් අවම විදුලි පරිභෝජනය සහිත බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ගොඩනැගිල්ලක් ලෙස පිළිගෙන ඇති අතර මේ සියල්ල බලශක්ති සංරක්ෂණයට දායක වේ. අපගේ පරිසර හිතකාරී මූලපිරීම් පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා 160 පිටුව බලන්න.

2 අපගේ ඩිජිටල් පියසටහන පුළුල් කිරීම

බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ ගනුදෙනුකරු මැදිහත්වීම්වල වර්තමාන ප්‍රවණතාව වන්නේ ඩිජිටල්කරණ දිසානතිය කරා වේගයෙන් යොමුවීම වන අතර ඒ සඳහා බැංකුකරණ ගනුදෙනුවල යෙදීමේදී ගනුදෙනුකරුවන්ට වර්ධිත ඩිජිටල් නැඹුරුතාවක් පෙන්නවීමයි. බැංකු කටයුතු වඩාත් කාර්යක්ෂම, පහසු සහ නම්‍යශීලී කරන ස්වයං සේවා මාර්ග වෙත වැඩි යොමුවීමක් පවතී. සේවකයින් ද ඩිජිටල් ක්‍රියාවලි තුළ වඩා කාර්යක්ෂම බව සහ වඩා ඉහළ ඵලදායිතාව උත්පාදනය කරන බව සොයා ගෙන ඇත.

මෙම අරමුණු කරා ලගාවීමට අපි ස්වයං සේවා කොටස්, ගෙවීම් සහ ඩිජිටල් විසඳුම්වල ආයෝජනය කර ඇති අතර, තොරතුරු ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කර ඇත. අපගේ වැඩසටහන් පහත දැක්වේ.

➔ ආරක්ෂක කාඩ්පත් ගෙවීම්

බැංකුව සිය ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ වගකීම ඉතා බැරෑරුම් ලෙස ගන්නා අතර, රටේ මුදල් රහිත වැඩසටහන අනුව නව්‍යකරණ නමුත් ආරක්ෂක ගෙවීම් විකල්ප ලබාගැනීමට සෑම උත්සාහයක්ම දරා ඇත. බැංකුව විසින් පහත පියවර ගෙන ඇත:

- බැංකුව විසින්,
- වංචා වැලැක්වීමට විපය ශක්තිමත්කළ EMV (යුරෝපා මාස්ටර් කාඩ් සහ විසා) හරපත් අභ්‍යන්තරව මුද්‍රණය ආරම්භ කිරීම.
- බැංකුවේ කාඩ්පත් කළඹෙන් 84% ක් EMV කාඩ්පත් වේ.
- ස්වයංක්‍රීය පසුපරම් ක්‍රමය තුළින් හර කාඩ් ආශ්‍රිත ගැටළු නිරාකරණය. මෙහිදී කාඩ්පත් මධ්‍යස්ථානය, ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සහය සේවා ඒකකය ඒකාබද්ධ කරයි
- දත්ත ආරක්ෂක සම්මත PCI-DSS සහතික පත්‍ර හිමිකරුවීම - මෙය ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් කාඩ්පත්හිමි දත්ත ආරක්ෂක ප්‍රමිතියක් වන අතර 2022 දී බැංකුව නැවතත් සහතික කරන ලදී.

නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය

ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (SOC)

තාක්ෂණික අවදානම් ඔරොත්තුදීම පිළිබඳ මහ බැංකුවේ උපදේශන පත්‍රිකාවෙහි අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කරගැනීම වෙනුවෙන්, බැංකුව විසින් 2022 දී යෝජිත අවශ්‍යතා මුද්‍රාපත් කර ගන්නා ලදී. මේ තුළින් තොරතුරු ආරක්ෂක කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කර ඇති අතර නිරන්තර කළමනාකරණ කමිටු සමාලෝචන සහ තාක්ෂණික සමාලෝචන තුළින් ක්‍රියාත්මක කළ පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීම සහ පවත්වාගැනීම සිදුකරයි.

ජංගම ගෙවීම් යෙදුම

2021 දී හඳුන්වා දෙන ලද "එන්එස්බී ජේ ඇප්" සන්නාම නාමය යටතේ , එන්එස්බී ජංගම ගෙවීම් යෙදුම iOS, Android, සහ Huawei වැනි ජංගම යෙදුම් අවකාශ මත ලබාගත හැකිය. මෙම යෙදුමේ මූලික පරමාර්ථය වන්නේ ගනුදෙනුකරුවන්ට ඔවුන්ගේ දෛනික බැංකු අවශ්‍යතා පහසුවෙන්, ආරක්ෂිතව සහ වේගයෙන් ඉටු කර ගැනීමට ඔවුන් දිරිගැන්වීමය. යෙදුම මගින් පහසුකම් රාශියක් පිරිනමන අතර ඒවාට තැන්පතු, බැංකුවේ හෝ වෙනත් බැංකුවල ඕනෑම ගිණුමකට අරමුදල් මාරු කිරීම, බැංකුවෙන් ලබාගත් ණයවලට අදාළ ණය වාරික ගෙවීම්, බිල්පත් ගෙවීම්, QR කේතය යටතේ ගෙවීම්,

ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය සමග ක්ෂණික සම්බන්ධතා සහ තවත් බොහෝ දෑ අතුළත් වේ.

වෙනත් ගෙවීම් විසඳුම්

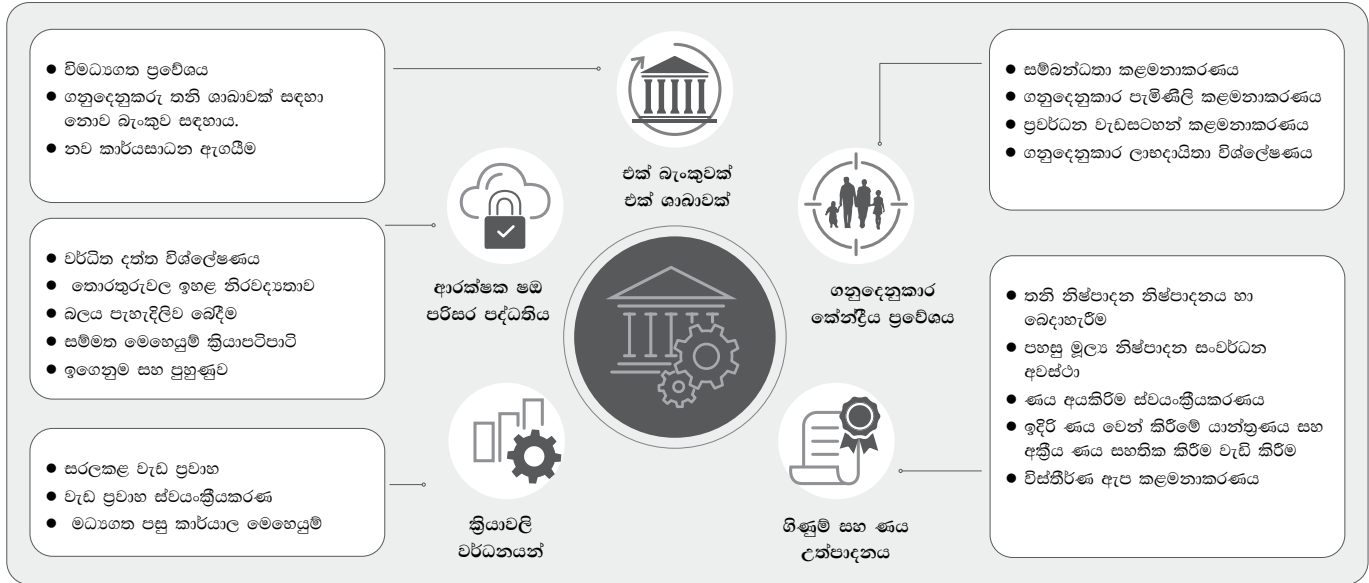
ආරක්ෂිත ඉ-ගෙවීම් යොදා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ගෙන ඇති මහ බැංකුවේ ක්‍රියාමාර්ගවලට ප්‍රතිචාරාත්මකව, ලංකා ජේ, CEFTS, ලංකා ජේ මාර්ගගත ගෙවීම් අවකාශය (LPOPP), JustPay, ඇ. ඩොලර් මාර්ගගත නිෂ්කාශන පද්ධතිය වැනි ගෙවීම් විසඳුම් කිහිපයක් බැංකුව වසර ගණනාවක් පුරා සංවර්ධනය කර ඇත. බැංකුව 2023 වන විට තත්‍යකාල (ජංගම උපාංග පදනම්) ගෙවීම් උපකරණ නිකුත් කිරීම ආරම්භ කරන ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු බැංකුව බවට පත්වීමට අරමුණු කරයි.

විස්තරය	2022	2021
වසර තුළ නිකුත් කළ කාඩ්ගණන	161,467	291,318
දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු කාඩ් ගණන	2,203,309	2,041,842
කාලසීමාව තුළ මුළු ගනුදෙනු පරිමාව	9,831,714	7,639,929
කාලසීමාව තුළ මුළු ගනුදෙනු පරිමාව (රු.මි.)	26,235	18,424
භාවිතයේ පවතින ATM පර්යන්ත ගණන	293	292
භාවිතයේ ඇති CRM ගණන	97	92
අන්තර්ජාල බැංකුකරණ ගනුදෙනුකරුවන් ගණන	123,591	112,531
අන්තර්ජාල බැංකුකරණය - කාලසීමාව තුළ මුළු ගනුදෙනු පරිමාව	1,651,209	1,705,045
අන්තර්ජාල බැංකුකරණය - කාලසීමාව තුළ මුළු ගනුදෙනු පරිමාව (රු.මි.)	56.6	38.7

වගුව 15

අපගේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලි වැඩි කිරීම

ලෝකය ඩිජිටල්කරණය කරා පරිවර්තනය වෙමින් සිටින බව අපි අවබෝධ කරගෙන ඇති අතර එබැවින් අපගේ ඩිජිටල් හා භෞතික යටිතල පහසුකම් එකිනෙකට අනුව කටයුතු කරන බව අප සහතික කර ඇති අතර ඒ තුළින් පහසු හා කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලි ලබාදේ. ඩිජිටල් යුගය තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සහ අපේක්ෂාවන්ට ඉක්මනින් ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අපගේ අධිෂ්ඨානය පෙරමුණේ තබා ගනිමින් අපගේ පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි අඛණ්ඩව යාවත්කාලීන කරන්නෙමු. මේ සම්බන්ධයෙන් අපගේ මූලපිරීම් පහත දැක්වේ.

රූපය 13

➔ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය

➔ ඒකාබද්ධ මධ්‍යගත බැංකුකරණ විසඳුම

මෑත කාලයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ඒකාබද්ධ මධ්‍යගත බැංකුකරණ විසඳුම මගින් තැන්පතු, ණය, වෙක්පත්, ණය, ඇප, එකතු කිරීම්, සහ එක් අවකාශයක් මත ගෙවීම් සියල්ල ආවරණය කරයි. එය පහත දෑ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

ගනුදෙනුකාර නමාගිලිත්වය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ ශිල්පය සහ පද්ධතීන් නවීන මාදුකාංග තුළින් යාවත් කාලීන කිරීම

නිෂ්පාදන සහ සේවා බෙදාහැරීම ඩිජිටල් අයුරින් පරිවර්තනය කිරීම. එවිට එයට වෙනස්වීම් වලට අනුගත වීමට පහසු වේ

දෛනික මෙහෙයුම් සඳහා සහ ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගැනීමට පදනමක් ලෙස නවීන තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම

අපගේ මෙහෙයුම්වල වේගය, කාර්යක්ෂමතාව සහ ශක්තිය වර්ධනය කර ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාවලියට පසු අන්තයේ මෙහෙයුම් ඩිජිටල් අයුරින් යාවත් කිරීම

නවීන ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ අවශ්‍යතා මෙහෙයවීමේදී, මධ්‍යගත බැංකුකරණ විසඳුම ඉහළ මට්ටමේ ස්වයංක්‍රීයකරණයට හා අවදානම් රහිත සංවර්ධනයට හේතු විය හැක. එය භාවිතයට පහසු බව සහ නියාමන අවශ්‍යතා සහ ජාත්‍යන්තර මනා පරිවරණයට අනුකූල වෙමින් ඉහළ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ලබාදෙන බව සනාථ කර ඇත. සේවකයින් සහ ගනුදෙනුකරුවන් යන දෙවර්ගයටම මෙයින් ආසන්නම ප්‍රතිලාභ ලබන අතර, බැංකුව වඩා ඉහළ ඵලදායීතා මට්ටම සහිත සහ දිගුකාලීනව වෙළෙඳපොලට වඩා වැඩි වාර ගණනක් සහිත දත්ත පදනම් ආයතනයක් කරා පරිවර්තනය කරයි. තවද, මුදල් විශුද්ධීකරණ විරෝධී විසඳුම, භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ ක්‍රමය සහ මානව සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රමය කළමනාකරණ ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් මෙම ක්‍රමය ශක්තිමත් කරන අතර කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට සාකලය ප්‍රවේශයක් ලබා දේ.

➔ මුදල් විශුද්ධීකරණ විරෝධී විසඳුම

E-KYC සමග blockchain තාක්ෂණය

2018 දී, මහ බැංකුව බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය සේවා සඳහා විභව ප්‍රතිලාභ හඳුනාගත් අතර, බැංකු සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ සවේච්ඡා සහභාගිත්වය සමග අන්තර් කර්මාන්ත අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. මහ බැංකුව හුවමාරු KYC විසඳුමක් සංවර්ධනය කරමින් සහ බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය පදනම් හුවමාරු ඔබගේ ගනුදෙනුකරු හඳුනාගන්න(KYC) ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීමට ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වෙමින් ශ්‍රී ලංකාවේ බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය පදනම් මූල්‍ය සේවා විසඳුම් සඳහා මාර්ගය සැලසීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව, බැංකුව බ්ලොක්චේන් තාක්ෂණය සහිත KYC ට අදාළව මූලික පියවර ගෙන ඇත.

ප්‍රධාන බැංකුකරණ පද්ධතියේ AML අනුපුරක බැංකුවේ පහත කාර්යයන් ශක්තිමත් කර ඇත

- වංචා සහ මුදල් විශුද්ධීකරණ කටයුතු වැලැක්වීමට ගනුදෙනු නියාමනය සහ පසු විපරම.
- ඔබගේ ගනුදෙනුකරු හඳුනාගන්න සහ ගනුදෙනුකාර නිසි සම්ප්‍රජන සඳහා අඛණ්ඩ ජීවන චක්‍ර ආවරණය
- අනුමත සීමා අනුව ගනුදෙනුකරුවන්/ ගනුදෙනු නිවාරණය කිරීමේ හැකියාව

- සියලුම මුදල් විශුද්ධීකරණ AML රෙගුලාසි සමග අනුකූලතාවය
- පද්ධති ශක්තිමත් පසු විපරම හේතුවෙන් වර්ධිත නිසි සම්ප්‍රජන සහ අසාධුගත ගනුදෙනුකරුවන් නියාමනය

➔ මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතිය

මානව සම්පත් කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමේ අදහස ඇතිව, බැංකුව මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෙම පද්ධතිය සාකලය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කරන අතර පහත ආකාරයෙන් මානව සම්පත් කාර්යයන්හි කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කරයි

- සේවක තොරතුරු රැස්කිරීම, ගබඩා කිරීම සහ තක්සේරු කිරීම
- විශ්‍රාම ගැනීම සහ බඳවා ගැනීම කළමනාකරණය කිරීම
- වැටුප් ගෙවීම සහ කාර්යසාධන ඇගයීම පසු විපරම කිරීම
- සේවක ප්‍රතිලාභ කළමනාකරණය පාලන කිරීම
- සේවක ඉගෙනුම් හා සංවර්ධනය පිළිබඳ වාර්තා පවත්වා ගැනීම
- 2022 වසර තුළ, නව මානව සම්පත් පද්ධතියේ පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

➔ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය

➔ Cash@Ease පද්ධතිය

බැංකුවේ මුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රමවත් කිරීම Cash@Ease පද්ධතිය හඳුන්වා දෙන ලදී. එය භාණ්ඩාගාර අංශය සහ ශාඛා අතර මුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ වඩා ඉහළ

මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය සඳහා ඉඩ ලබා දේ. මෙය පහත දෑ ශක්තිමත් කර ඇත

- දෛනික මුදල් තත්ත්වය බැලීමට හැකිවීම
- භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ඉල්ලීමේ හැකියාව
- ශේෂ කළමනාකරණය

- ගනුදෙනුවල මාර්ගගත සහතික කිරීම යැවීම
- මුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ වර්ධිත නිරවද්‍යතාව
- ඉහළ මට්ටමේ කාර්යක්ෂමතාව සහ ගනුදෙනුකාර සේවය

2023 සහ ඉන් ඉදිරියට දැක්ම 👁️

<p style="background-color: #333; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">කෙටි කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> වෙනම ඩිජිටල් බැංකුකරණ ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ඉතුරුම් හා ණය නිෂ්පාදන සඳහා ඩිජිටල් නිෂ්පාදන හා අවසන් ඩිජිටල් බඳවා ගැනීම හඳුන්වාදීම. <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>	<p style="background-color: #333; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">මධ්‍ය කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> පවතින ගනුදෙනුකාර පදනම ඩිජිටල් මාර්ග කරා පරිණාමනය කිරීම සහ 2025 වන විට දෙගුණයකින් පුළුල් කිරීම. <div style="display: flex; justify-content: center; margin-top: 10px;"> </div>	<p style="background-color: #333; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">දිගු කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> කඩිසර සහ දත්ත පදනම් ආයතනයක් බවට පත්වීම <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>
<ul style="list-style-type: none"> මානව සම්පත් හා භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ පද්ධතිය සමඟ මධ්‍ය බැංකුකරණ විසඳුම් ඒකාබර්ධ කිරීම <div style="display: flex; justify-content: center; margin-top: 10px;"> </div>	<ul style="list-style-type: none"> තැපැල් අංශය ඩිජිටල්කරණය <div style="display: flex; justify-content: center; margin-top: 10px;"> </div>	

👁️ අපගේ "අනාගතය සඳහා **පෙර සූදානම**" උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

ව්‍යාජ සහ අති විශේෂ කම්පනවලට ඔරොත්තුදීමට නිරසාර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීම

බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

අපගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය යන්නෙන් සාමූහික දැනුම සහ බුද්ධිමය සම්පත් අර්ථවත් වන අතර එය අපගේ අනන්‍යතාව සහ අපගේ පාර්ශවකරුවන්ගේ වටිනාකම් කොටස තුළ හරය සකස් කරයි. බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය උපාය දැනුම, ගනුදෙනුකාර පක්ෂපාතිත්වය, සන්නාමය හා කීර්තිනාමය, පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි, ව්‍යාපාර සඳාචාර, ආයතනික වටිනාකම්, ප්‍රතිපත්ති, සහ ආයතනික සංස්කෘතිය ඇතුළත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් රාශියකින් සමන්විත වේ.

ඒ ප්‍රධාන යෙදවුම්

- ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාර උපාය මාර්ගය
- මනා පරිවෘත්ත පාලනය
- උපාය මාර්ග සැකසීම සහ උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කඩිසර ප්‍රවේශය
- තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයන් භාවිතා කිරීම
- ආයතනික සංස්කෘතිය

ඒ ප්‍රධාන නිමැවුම්

සන්නාම වටිනාකම	ණය ශ්‍රේණිගතකරණය
රු. බිලියන 30.4 (2021 - රු. බිලියන 30.7)	AAA (2021 - AAA)
සන්නාම ශ්‍රේණිගතකරණය	වසර 10ට වැඩි සේවය සහිත සේවකයින්
AA (2021 - AA)	1,648 (2021 - 1,469)

ඈ ප්‍රධාන අභියෝග

- වේගයෙන් වෙනස්වන මෙහෙයුම් පරිසරයක් තුළ ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීම
- ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීමේදී සීමාව හේතුවෙන් අනෝන්‍ය වශයෙන් විශේෂිත ව්‍යාපෘති
- සන්නාම වටිනාකම දරා ගැනීම
- සයිබර්වලට ඔරොත්තුදීම සහ තොරතුරු ආරක්ෂාව

ඈ ප්‍රධාන අවස්ථා

- ඩිජිටල්කරණය
- නවෝත්පාදනය හා කඩිසරකම
- වැඩිදියුණු කිරීම දැනුවත් තීරණ ගැනීම
- ඵලදායී පාර්ශවකාර සහභාගිත්වය සහ සහයෝගය

ඈ අපේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරන ආකාරය

<p>1 බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ තාක්ෂණික දැනුමේ සාරවත් උරුමය ඉදිරියට ගෙන යමින් කීර්තිමත් ආයතනයක් ගොඩ නැගීම.</p>	<p>2 ආයතනික සංස්කෘතිය සහ බැංකුකරණ මාධ්‍ය තුළ විශ්වාසය, අනෝන්‍ය ගරුත්වය, අවංකකම සහ නිර්මාණශීලිත්වය පිළිබඳ මූලධර්ම මත පදනම් වටිනාකම ඉදිරියට ගෙනියන ආයතනයක් ලෙස රඳා පැවතීම.</p>	<p>3 තාක්ෂණයේ සහ නව්‍යකරණයේ වාසි ලබාගැනීමට ශක්තිමත් ක්‍රම සහ ක්‍රියාපටිපාටි ක්‍රියාත්මක බව සහතික කිරීම.</p>	<p>4 පාලනය සහ අවදානම් පාලනය වැඩි කරන මනා පරිවෘත්ත යොදා ගැනීමට උත්සාහ දැරීම.</p>
---	---	--	--

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

අපගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය භාවිතා කරන ආකාරය

 <p>නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය වැඩිවන යටිතලපහසුකම්, පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි වර්ධිත ව්‍යාපාර කටයුතුවලට හේතු වේ.</p>	 <p>මානව ප්‍රාග්ධනය පුහුණුව සහ සංවර්ධනය තුළ ආයෝජනය අපගේ සේවකයින්ගේ ආයතනික දැනුම, නිපුණතා සහ පළපුරුද්ද වැඩිකරන අතර එය මෙහෙයුම් අන්ර්සත්වයට දායක වේ.</p>
 <p>සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය අපගේ වටිනාකම, ව්‍යාපාර සාරධර්ම, සහ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව විශ්වාසය ඇති කරන කීර්තිනාමය නිර්මාණය කරමින් තොරතුරුවලට අවධානය යොමුකිරීම තුළින් සකස් කර ගලපා ඇත.</p>	 <p>ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය නිරසාර මූලපිරීම් කෙරෙහි අපගේ අවධානය අපගේ විද්‍යාව පදනම් ප්‍රවේශය ශක්තිමත් කරන අතර ඒ තුළින් පාරිභවකරුවන්ගේ විශ්වාසය ස්ථාපිත කරයි.</p>
 <p>මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය සන්නාමය සහ කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය යන ක්ෂේත්‍රවල වර්ධිත ආයෝජනය වර්ධිත ආයතනික කීර්තිනාමය සහ පාරිභවකාර විශ්වාසය සඳහා හේතු වේ.</p>	

ප්‍රමාණාත්මතාව, පාරිභවකරුවන් සහ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාල උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධතාවය

ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

ඇල්මැති පාරිභවකරුවන්

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

විභව්‍ය හුවමාරුවීම්

- නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය තුළ ආයෝජනයට සැලකියයුතු මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය වේ. දරන ලද නඩත්තුව හෝ භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් උසස් කිරීමට පුළුල් කිරීමේ ප්‍රාග්ධන වියදම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය සම්පත් භාවිතය අතර විභව සමතුලිතතා ඇත.
- නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ, පරිසරයට හානි සිදුවියහැකි අතර අප ක්‍රියාත්මක ප්‍රජාවන්ට බලපානු ඇත. මෙය ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය පිරිහීමට ලක් කරයි. වගකීම් සහගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ පාරිසරික ප්‍රතිසාධනය පිළිබඳ මූලධර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපි උත්සාහ වෙමු.
- පවතින පහසුකම්වල පාරිසරික හා සටහන අඩු කිරීම සඳහා අපගේ ආයෝජනය තුළින් ස්වභාවික, බුද්ධිමය මානව සහ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිලාභ ලබනු ඇත.

නිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

මූලික UN SDG අරමුණු

 <p>ජීවන තත්ත්වයන් හා ආර්ථික වර්ධනය වැඩි කිරීමට සේවකයින්ගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය හඳුනාගෙන සංවර්ධනය කිරීම</p>	 <p>තාක්ෂණය හා යටිතලපහසුකම්වල ආයෝජනය කරමින් නව්‍යකරණය පදනම් සංස්කෘතියක් දිරිමත් කිරීම</p>	 <p>බැංකුව සහ ක්ෂේත්‍රය තුළ සඳාචාර හැසිරීම, යහපාලනය සහ අනුකූලතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම</p>
---	--	---

ද්විතියික UN SDG අරමුණු

සේවකයින් අතර විෂමතාවය අඩු කිරීමට බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය ආයෝජනය කිරීම සහ ඒ තුළින් සාර්ථකත්වය සඳහා සමාන අවස්ථාව වැඩියෙන් උදා කිරීම

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

1 කීර්තිමත් ආයතනයක් ගොඩනැගීම

➔ ඒකාබද්ධ චින්තනය

අපගේ උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා ඉදිරියට ගෙන යයි

වටිනාකම නිර්මාණය සහ සංරක්ෂණය හුදකලාව සිදු නොවන බවත් උපාය මාර්ග තෝරා ගැනීම් සහ අප අද ගන්නා තීරණවල දිගුකාලීන ප්‍රතිඵලයන් ඇති බවත් එය අපගේ බුද්ධිමය කළමනාකරණ ප්‍රාග්ධනයට බලපාන බවත් සහ ඉන් විවිධ තරඟකාරී වාසියක් ලබා දෙන බවත් අපි අවබෝධ කර ගතිමු.

සමාජ ආර්ථික හා පාරිසරික අභියෝග වැඩි වීම පිළිබඳ වර්ධනය වන ගෝලීය දැනුවත්භාවය හේතුවෙන් පෙර දශකවල ව්‍යාපාරික-සාමාන්‍ය ආර්ථික ආකෘතිය බිඳ වැටී ඇත. තමන්ගේ කොටස්හිමියන්ට වඩා පුළුල් පාර්ශවකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගනිමින් සිය ව්‍යාපාර ආකෘති නැවත සලකා බැලීමට ආයතනවලට මේ මගින් අවශ්‍යතාවක් මතු කර ඇත.

මෙය මතකයේ රඳවා ගනිමින්, අපගේ පාර්ශවකාර කළමනාකරණ උපායමාර්ගය අපගේ වටිනාකම් දාමයේ පාර්ශවකරුවන් පිළිගනී. මෙම උපායමාර්ගය අපගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයේ අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් වන අතර වේගයෙන් වෙනස්වන සන්දර්භය තුළ අපගේ ව්‍යාපාරයේ ඔරොත්තුදීම ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා තීරණාත්මකය. අපගේ දැඩි සහ පරම වාර්ෂික උපායමාර්ගික සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය අපගේ පුළුල් මෙහෙයුම් සන්දර්භය හා බැඳුණු අවදානම් සහ අවස්ථා මෙන්ම මෙය අපගේ ආයෝජන තීරණවලට බලපාන ආකාරය, කල්බදු උපාය මාර්ග, ප්‍රාග්ධන වියදම සංවර්ධනය සහ දෛනික මෙහෙයුම් කළමනාකරණය සැලකිල්ලට ගනී. වර්තමානය තුළ සහ වැඩිවන අවිනිශ්චිත අනාගතය තුළ අප වෙනුවෙන් සහ අපගේ පාර්ශවකරුවන් සඳහා වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමට අපි මෙම උපායමාර්ගය ක්‍රියාත්මක කරන බව මෙම ක්‍රියාවලි මගින් සහතික කරයි.

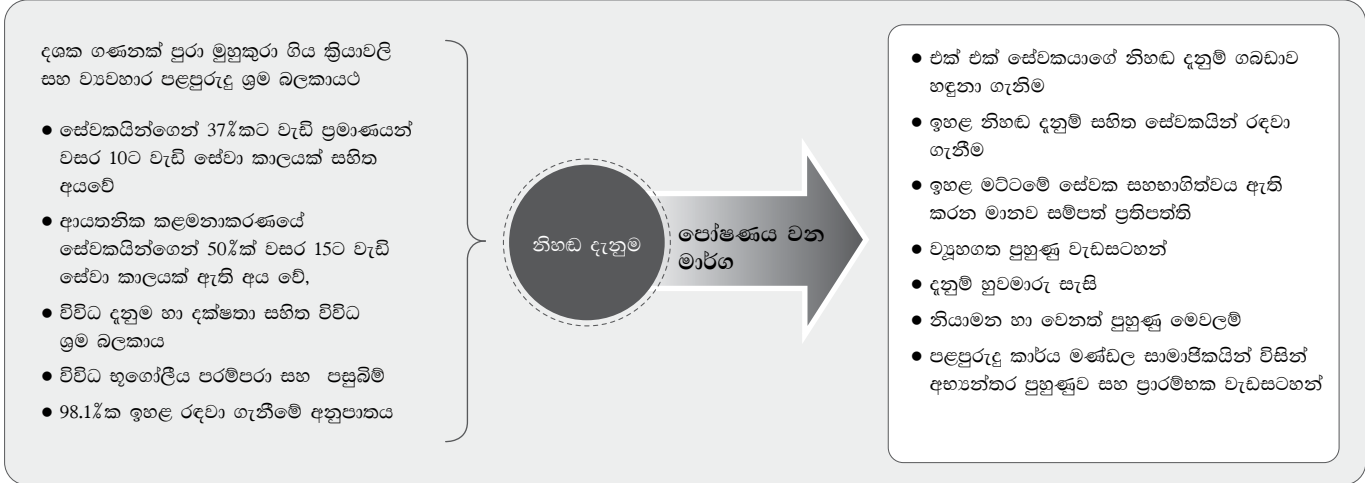
අපගේ ප්‍රගතිය සඳහා වගකිවයුතු විවිධ ක්‍රියාමාර්ග සහ අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ගමන්මග තුළ අපි ඇතිකළ බලපෑම අපි පසු විපරම් කරමු.

මේවා අර්ථවත් මූලික කාර්යසාධන දර්ශක භාවිතා කරමින් අපගේ උපායමාර්ගික පරමාර්ථ අනුව තක්සේරු කෙරේ.

ව්‍යාපාරය සඳහා අපගේ ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් සඳහා පිටු 4 සහ 5 බලන්න.

➔ නිහඬ දැනුම

1972 සිට අපගේ වසර 50 ක මෙහෙයුම් සමඟ, බැංකුව අසමසම ක්‍රියාවලි රාශියක්, වැඩ කිරීමේ රටා සහ තාක්ෂණික ප්‍රවීණත්වය සංවර්ධනය කර ඇති අතර, ඒවා අපගේ තරඟකාරී වාසියේ මූලික සංරචකයක් ලෙස අපි සලකමු. එකී නිහඬ දැනුම අපගේ සාරවත් උරුමය සහ සාධක සමූහයක ප්‍රතිඵලයක් වන අතර බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ පෙරමුනේ සිටීමට අපගේ දත්ත පදනම අපි අනුරූපව යාවත් කාලීන කරන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තුළ දැනුම හුවමාරු කර ගනිමු.

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

➔ සන්නාම ප්‍රතිරූපය ආරක්ෂා කිරීම

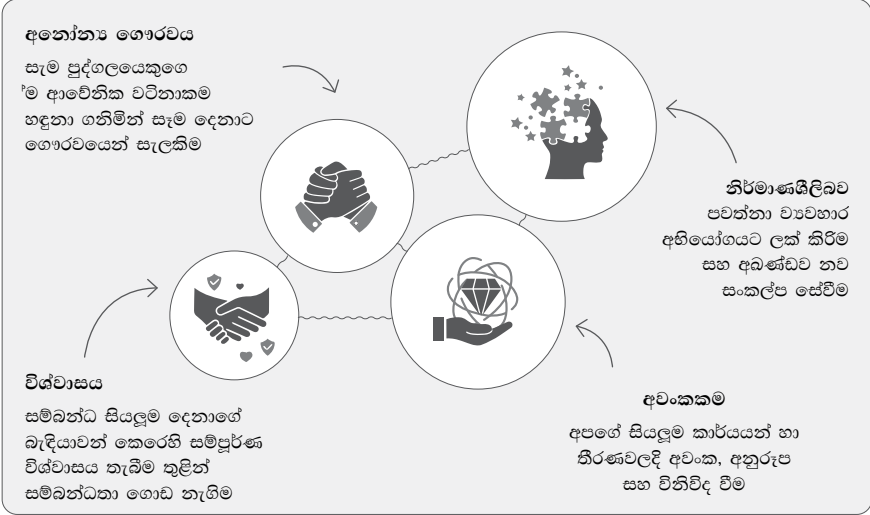
කොවිඩ් 19 හි බලපෑම සහ ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් 2021 සිට වියදම් අඩුකළ කාලසීමාවකින් පසුව වියදම පාලනය කිරීමට රජය විසින් පියවර ගෙන තිබුණද, සන්නාම සංවර්ධනය සහ ව්‍යාපාරය ලබාදීම කෙරෙහි බැංකුව එහි පැහැදිලි අවධානය පවත්වා ගෙන ඇත. එවැනි සංරෝධක හමුවේ, අපගේ ආයතනික සන්නාම ප්‍රතිරූපය ස්ථාපිත කිරීමට සහ අපගේ සේවකයින්, ගනුදෙනුකරුවන් සහ අප ක්‍රියාත්මක ප්‍රජාවන්ගේ ජීවිත කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් නිර්මාණය කිරීම අරමුණු කරන අරමුණ පදනම් ආයතනයක් ලෙස පරිනාමනය වීමේ අපගේ ඉලක්කය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපගේ සමාජ මාධ්‍ය අලෙවිකරණ වැඩසටහන් සමඟ අපි කටයුතු කළෙමු.

බැංකුව පසුගිය වසරේ වාර්තා කළ රු.බි. 30.7 සිට 1%කින් පහල වැටුණු රු.බි. 30.4ක සන්නාම වටිනාකමක් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ 5 ස් වැනි වටිනාම සන්නාමය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත (බ්‍රැන්ඩ් ෆින්‍රැන්ස් ශ්‍රී ලංකා 100, 2022 අප්‍රේල්).

2 වටිනාකම් සහ සදාචාර

➔ ප්‍රතිරූපය සහ උසස් මහජන සම්බන්ධතා

අපි අපව වටිනාකම මෙහෙයවන ආයතනයක් ලෙස සලකන අතර විශ්වාසය, අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවය, අවංකකම සහ නිර්මාණශීලීත්වය යන පදනම මත අපගේ මෙහෙයුම් ගොඩනගා ඇත. මෙම අගයන් පසුගිය වසර 50 ක්‍රම මනාව සකස් කර ඇති අතර අපගේ ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර සහ අපගේ ක්‍රියාවන් පසුපස ගාමක බලවේගය මෙම වටිනාකම් පිළිබඳ පැහැදිලි ඇඟවීමක් සපයයි. මෙම වටිනාකම් අපගේ ආයතනික සංස්කෘතියට බලපෑම් කර ඇති අතරම අපගේ ආචාර විධිය, අනන්‍යතාව සහ දර්ශනය හුවමාරුව කළ තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටුකර ඇත. සාමූහිකව, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් ඉටුකරමින් සෑමට මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීමේ අපගේ සමස්ත ඉලක්කයට දායක වී ඇත.

රූපය 14 ➔

අප සාරධර්ම මගින් මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රමාණයට, අප බැංකුවේ ආචාර ධර්ම මගින් පාලනය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවක් ලෙස අපගේ ස්ථාවර අවංකකම අපගේ සියලුම සම්බන්ධතා හා ගනුදෙනු වලදී පරම වන අතර, අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමාජ වගකීමක් ලෙස අපි සලකමු. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සදාචාරාත්මක හැසිරීම් සඳහා ප්‍රමිති ස්ථාපිත කරන අතර සේවකයින් මෙම නියමිත ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කරන බව සහතික කිරීමට බැංකුව පුරා ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

බැංකුවේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයන් සෑම ගනුදෙනුවකදීම සදාචාරාත්මක හැසිරීම් ප්‍රදර්ශනය කිරීම බලාපොරොත්තු වන අතර බැංකුව විසින්ම අභ්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්, සංග්‍රහ සහ පාලන යාන්ත්‍රණ සහ නියාමන සහ අනුකූලතා අවධානය, ක්ෂේත්‍රයේ මනා පරිචයන් සමඟ අනුකූල බව සහතික කිරීම සඳහා වරින් වර ඒ පිළිබඳව සමාලෝචනය කරයි. අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාව බැංකුවේ අවදානම් දැනුවත් සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීමේ ඉලක්කය සමඟ ඒකාබද්ධ උපායමාර්ගික ආයෝජන ලෙස සලකන බැවින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එයට ප්‍රමුඛත්වය දෙනු ලැබේ.

බැංකුවේ ත්‍රිවිධ ආරක්ෂක මාර්ග ශක්තිමත් වටිනාකම් පදනම් අවදානම් දැනුවත් සංස්කෘතියක් සකස් කරන අතර එය අනුකූලතාව සහ වගවීම සඳහා පදනම සකස් කරයි. මේවා වර්ධනීය ආයතනික පාලනය විසින් ක්‍රමානුකූලව ශක්තිමත් කරන අතර, ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් සහ අනුකූලතාවක් පවත්වා ගනී.

3 ශක්තිමත් පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි

➔ තාක්ෂණය සහ නව්‍යකරණය යොදා ගැනීම

තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය අපගේ අනාගත බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග වන අතර "හෙට දවසේ බැංකුව" තීරණය කරන ආකාරය අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ලබා දෙනු ලැබේ. මෙම මෙහෙයුම් අපගේ අභ්‍යන්තර තොරතුරු තාක්ෂණ මෙහෙයුම් කමිටුව (ITSC) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධීක්ෂණය සමඟ මෙහෙයවනු ලබයි. ITSC හි අරමුණ වන්නේ මෙහෙයුම් තාක්ෂණ පාලන ප්‍රමිතීන් සහ උපාය මාර්ග නියාමන අවධානය අනුගමනය කරන, බැංකුවේ අරමුණු/ඉලක්කවලට සේවය කරන, සහ වඩාත් අදාළ, සුරක්ෂිත, ව්‍යාපාරික-එලදායී ආකෘතියක් සහ වඩා යහපත්

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

අවසාන පරිශීලක අත්දැකීමක් ලබා දීමට උපකාර වන ආකාරයෙන් බැංකුව පුරා ක්‍රියාත්මක වේ. තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයන් සඳහා අපගේ කැපවීම අපගේ කෙටි හා මධ්‍ය කාලීන උපාය මාර්ගික අරමුණු ඇතුළත් "ඩිජිටල්කරණය වේගවත් කිරීම" තුළින් පැහැදිලි වේ.

අපගේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ උපාය මාර්ග ප්‍රවේශය තාක්ෂණික නවෝත්පාදනයන් වැලඳ ගන්නා අතර, අප ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය සහ පාරිභෝගිකයින් අපව අත්විඳින ආකාරය නැවත සිතා බලමින් සම්බන්ධතා මාර්ග ඔස්සේ අපගේ ව්‍යාපාර ආකෘතියේ හරය ප්‍රතිනිර්මාණය කරමින් සිටී.

➔ තාක්ෂණය පදනම් වූ ව්‍යාපෘති

තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය මගින් දිගුකාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් අයුරින් බලපෑම් කරන අතර එය අප අදාළව සහ කඩිසරව සිටින බව සහතික කිරීම සඳහා මාවන සකස් කරන උපායමාර්ගික සක්‍රීය කිරීමක් බව අපි තේරුම් ගනිමු. එබැවින්, තාක්ෂණික අංශ පුළුල් කිරීමට, පවතින ඩිජිටල් කාර්යයන් කළමනාකරණය කිරීමට, පද්ධති සහ ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීමට සහ දත්ත ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීමට බැංකුව මූලපිරීම් කිහිපයක තීරණ වී ඇත.

- මධ්‍යගත බැංකුකරණ මූල පිරීම - අපි දැනට T24 ගනුදෙනු මධ්‍යගත බැංකුකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටින අතර එය 2023 දී දියත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම නව පද්ධතිය ක්‍රියාවට නැංවීමෙන් පසුව, ශක්තිමත් ඉදිරි අන්ත ඩිජිටල් අවකාශ සංවර්ධනය කිරීමට සහ පසු කාර්යාල ක්‍රියාවලි ස්වයංක්‍රීය සහ ක්‍රමවත් කරන අවසන් අන්ත විසඳුම් නිර්මාණය කිරීමට බැංකුවට හැකි වනු ඇත. මෙම සංවර්ධනයේ කොටසක් ලෙස, ක්ෂේත්‍රයේ නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීමට සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති පිළිපැදීමට සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පදනම් බැංකුකරණ සේවා නැවත සකස් කරනු ඇත.

- ජංගම ගෙවීම් යෙදුම - 2021 දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද, මෙම යෙදුම iOS, Android, සහ Huawei වැනි ප්‍රමුඛ පෙලේ ජංගම යෙදුම් අවකාශ මත ලබාගත හැකිය
- නිවාඩු, පැමිණීම සහ සේවක තොරතුරු කළමනාකරණය ස්වයංක්‍රීයකරන මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියේ (HRIS) පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම
- PCI-DSS සහතික කිරීම - ක්ෂේත්‍රයේ මනා පරිවෘත්ත අනුකූලතාවය සමඟ, ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව 2019 දී PCI-DSS සහතික කිරීම ලබාගෙන ඇති අතර 2022 තුළ එහි අනුකූලතාව පවත්වාගෙන ඇත
- 2020 දී නිසි තෙවැනි පාර්ශව සේවා සපයන්නෙකුගේ සහය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කළ ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (SOC) - 2022 තුළ අඛණ්ඩව සේවය කරන ලදී
- දත්ත කාන්දුවීම වැලැක්වීම (DLP) - බැංකුව 2022 වසර තුළ බැංකුවේ සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති ආවරණය කරමින් ස්වයංක්‍රීය දත්ත වර්ගීකරණ පහසුකමක් සමඟ DLP ක්‍රියාත්මක කරන ලදී
- Blockchain තාක්ෂණය සමඟ e-KYC ආරම්භ කරන ලදී.

4 මනා පරිවෘත්ත පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා පරිශ්‍රමය

පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා අපගේ ප්‍රවේශය අපගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයේ කොටසක් සාදන අතර අපගේ සමස්ත වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වේ. මනා පරිව පාලනය අඛණ්ඩව ලුහුබැදීම - වටිනාකම් නිර්මාණය පවත්වා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම පමණක් නොව, අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඇති විශ්වාසයේ මූලික බිඳවැටීම් හරහා වටිනාකම බාදනය නොවන බව සහතික කිරීම බැංකුව සඳහා අත්‍යවශ්‍යව පවතී.

තීරසාර වටිනාකමක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, අපි අපගේ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ විශ්වාසය තහවුරු කර පවත්වා ගැනීම තීරණාත්මක බවට අපි සලකමු. පාලනය අපගේ ව්‍යාපාර උපායමාර්ගයේ අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් නොකර මෙය කළ නොහැකි ය. බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහයන් සහ ක්‍රියාවලි ඵලදායී පාලනය ස්ථාපිත කිරීමට සහ සදාචාර නායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කෙරේ. යහපාලනය සඳහා අපගේ කැපවීම අපගේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ පැහැදිලිව ඇති අතර ඒ මඟින් අපගේ ව්‍යාපාර ව්‍යවහාර මෙන්ම අපගේ සැපයුම්කරුවන්ගේ මෙහෙයුම් තුළ යහපාලනය දරා ගැනීමට ඔවුන්ට අනිවාර්ය කරන අපගේ සැපයුම්කාර වර්ග සංග්‍රහය ඒකාබද්ධ කරයි.

අපගේ පාලන ක්‍රියාවලීන් සහ පුහුණුව සහ සංවර්ධනය තුළින් අප වටිනාකමක් ඇති කරන ආකාරය පිළිබඳව වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා පිටු 178 සිට 198 දක්වා ආයතනික පාලනය සහ පිටු 130 සිට 147 දක්වා මානව ප්‍රාග්ධනය බලන්න.

අපි පවත්නා අවදානම් සහ මතුවන අවදානම් දෙවර්ගයට හඳුනා ගනිමින් - සක්‍රීය අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක් පවත්වාගෙන යමු. අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගය බැංකුවේ ආයතනික උපාය මාර්ගය සමඟ සංවර්ධනය කරන අතර නිශ්චිත අවදානම් රුචිය අපගේ පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී බැංකුව බාරගැනීමට කැමති අවදානම් ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය අර්ථවත් කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අපගේ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව අවදානම කළමනාකරණය කිරීමට භාවිතා කරන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව නියාමනය සහ වාර්තාකරණය සිදු කරයි.

අවදානම කළමනාකරණය පිළිබඳ අපගේ සාකච්ඡා සඳහා පිටු 208 සිට 236 බලන්න [\[4\]](#).

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

➔ සම්මාන සහ පිළිගැනීම්

බැංකුවේ විශිෂ්ටත්වය සපුරාලීම සහ අපගේ පාරිභෝගික පදනම තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා අපගේ ගමන්මග තුළ, අපට සම්මාන පිළිගැනීම් රාශියක් පිරිනමා ඇත. මෙය බැංකුවක් ලෙස අපගේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පැහැදිලි ඇඟවීමක් බව අපි විශ්වාස කරන අතර, අපගේ ගමන ඉදිරියට ගෙන යාමට සහ බැංකුව තව දුරටත් යහපත් කිරීමට අපව දිරිමත් කරයි.

● **Satyn** සඟරාව සහ **CIMA** ශ්‍රී ලංකා විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළම කාර්යාල ගිණිවැදි සේවා ස්ථාන 10න් එකක් ලෙස පිළිගෙන ඇත.(අබණ්ඩව දෙවන වරට)

● **CA** ශ්‍රී ලංකා විසින් සංවිධානය කළ 2022 විනිවිදභාවය, වගවීම, පාලනය සහ තිරසාරභාවය සම්මානයේදී රාජ්‍ය බැංකු වර්ගීකරණයටත් රිදී සම්මානය

● 2022 වාර්ෂික වාර්තා සම්මාන වලදී **Infographics** සඳහා ඉහළම සම්මාන

● අන්ර්ස ගනුදෙනුකාර පහසුව සඳහා රන් සම්මානය සහ 2022 ලංකාපේ ටෙක්නොවිෂන් ගී විශිෂ්ඨතම පොදු ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සවිබලගන්වන්නා ලෙස පිළිගැනීම.

● ශ්‍රී ලංකා සහතික ලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනයේ ඒකාබද්ධ වාර්තාකරණය තුළ විශිෂ්ඨත්වය සඳහා රජයට අයත් ව්‍යවසාය/ සමාගම්වල බැංකුකරණ හා මූල්‍ය වර්ගීකරණය යටතේ විශිෂ්ඨතම ඒකාබද්ධ වාර්තාව

- 2022 ICT සම්මානයේදී වසරේ ප්‍රධාන තොරතුරු තිලධාරී සම්මානය බැංකුවේ ප්‍රධාන තොරතුරු තිලධාරී වෙත
- වඩාත් ජනප්‍රිය බැංකුකරණ සහ මූල්‍ය
- විශිෂ්ඨතම බැංකුකරණය සහ මූල්‍ය වෙබ් අඩවිය
- ශ්‍රී ලංකාවේ 5 වැනි වඩාත් වටිනා සන්නාමය (රු.බිලියන 30.4ක)
- ඉහළම වෘත්තික කාර්යාලවන් 50 සම්මාන 2022 දී බැංකුවේ සහාජනීය බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළම වෘත්තිකයෙක් ලෙස පිළිගැනීමට පත්වීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා ස්ථානවල වඩාත් කැපීපෙනෙන කාර්යාල ලෙස බැංකුවේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්) සම්මානයට පාත්‍රවීම

➔ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය

2023 සහ ඉන් ඉදිරියට දැක්ම

කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
<ul style="list-style-type: none"> අපගේ සන්නාම හිමිකම 	<ul style="list-style-type: none"> සුපිරි ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් නිර්මාණය කිරීමේ සක්‍රීයකරු ලෙස තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> අන්තර් ජාල තාක්ෂණය තුළින් ඇතිකරන අපගේ ජෛව පද්ධතිය තුළ දත්ත පිළිබඳ වඩාත් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට කෘතීම බුද්ධිය සහ යන්ත්‍ර ඉගෙනුම භාවිතය
<ul style="list-style-type: none"> ඩිජිටල් පරිනාමය වේගවත් කරමින් සහ අපගේ පද්ධති සහ ක්‍රියාවලි ශක්තිමත් කරමින් අප කරන සියලුම අංගවල මෙහෙයුම් විශිෂ්ටත්වය සාක්ෂාත් කර ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> අපගේ අනාගතය තහවුරු උපායමාර්ගය තුළින් නවෝත්පාදන සහ ගවේශන සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීම 	

 අපගේ "අනාගතය සඳහා **"පෙර සූදානම"** උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

  ව්‍යාජ සහ අති විශේෂ කම්පනවලට ඔරොත්තුදීමට තිරසාර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීම

මානව ප්‍රාග්ධනය

අපගේ මානව ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

මානව ප්‍රාග්ධනය යනු අපගේ උපායමාර්ගික දිශානතිය සමඟ පෙළගැසෙමින් අපගේ අරමුණ කරා අපව ගෙනයන සේවකයින් බැංකුවේ විශාලතම වත්කම වේ. එයට තනි තනිව සහ සාමූහිකව අප සේවකයින් සතු සියලු දැනුම, දක්ෂතා, කුසලතා, හැකියාවන්, අත්දැකීම්, බුද්ධිය, පුහුණුව, විනිශ්චය සහ ප්‍රඥාව ඇතුළත් වේ.

෪ ප්‍රධාන යෙදවුම්

- පුහුණුව සහ සංවර්ධනය
- ධනාත්මක වැඩ පරිසරය
- ස්ථිර ශ්‍රම සම්බන්ධතා ස්ථාපිත කිරීම
- තීරණාත්මක දක්ෂතා සහ අනුප්‍රාප්තික සැලැස්ම සංවර්ධනය
- කාර්යසාධනය හා දක්ෂතාව කළමනාකරණය
- සේවා ලබාදීම ඉහළ නැංවීමට ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි හඳුන්වාදීම

෧ ප්‍රධාන අභියෝග

- රට තුළ සාමාන්‍යමය ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් සේවක ඉල්ලා අස්වීම් සහ වැටුප් රහිත නිවාඩු මත සේවකයින් විදේශ ගත වීම සේවකයින් අතර වියහැකි අවදානම සහ දැනුම් පරතර සමඟ බැංකුවේ දක්ෂයින් රඳවා ගැනීම අභියෝගයට ලක් කරයි.
- විශේෂයෙන් නව තාක්ෂණයේ ප්‍රවණතා තුළ සුදුසුකම්ලත් දක්ෂයින්ගේ හිඟය සහ වයස්ගත ශ්‍රමබලකාය.
- අඩු සාම්ප්‍රදායික, වඩා තාක්ෂණික දැනුමක් සහිත සහ අභිලාෂකාමී නව පරම්පරාවේ ශ්‍රම බලකායක්, බැංකුවට ඔවුන්ගේ ඉලක්ක වෙත ඔවුන් සම්බන්ධ කිරීම දුෂ්කර කරයි.
- වඩාත් සුදුසුකම් සහිත විවිධ දක්ෂතා සහ හැකියා සහිත බවට පත්වන සේවකයින් ඉහළ වැටුප් අපේක්ෂා කරන අතර එය බැංකුවට ඉහළ දක්ෂයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම අභියෝගයට ලක් කරයි.
- ලාභදායීතාවය සහ රජයේ ප්‍රතිපත්ති සඳහා නිර්දය පීඩනය අඛණ්ඩ ඒකාබද්ධ කිරීම්, අත්පත් කර ගැනීම් සහ උපායමාර්ගික සන්ධාන හරහා ආයතනික වෙනස්කම් ඇති කිරීමට පොළඹවයි.
- රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස, වෘත්තීය සහ දේශපාලනික බලපෑම මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ මනා පරිවෘත්තීය බිඳවැටීමට ලක් කරයි.
- රටේ දුර්වල ආර්ථික තත්ත්වය සහ බදු පිළිබඳ රජයේ දැඩි ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රවර්තන ශක්තියෙන් සහ අභිප්‍රේරණයෙන් ලබාගැනීම අභියෝගයකි.

෫ ප්‍රධාන නිමැවුම්

සේවක සහභාගිත්වය	
සේවකයින් සංඛ්‍යාව	සේවකයෙකුට සාමාන්‍ය ආදායම
4,528 (2021 - 4,616)	රු. මි. 38.6 (2021 - රු. මි. 29.2)
රඳවාගැනීමේ අනුපාතය	සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතය
98.1% (2021 - 98.6%)	1.9% (2021 - 1.4%)
පුහුණුව හා සංවර්ධනය	
පුහුණුව සහ සංවර්ධනය තුළ ආයෝජනය	සේවකයෙකුට සාමාන්‍ය පුහුණු පැය
රු. මි. 12.8 (2021 - රු. මි. 11.0)	5.0 (2021 - 9.4)
සමාන අවස්ථාව	
කාන්තා සේවකයින් සංඛ්‍යාව	
2,481 (2021 - 2,518)	

෬ ප්‍රධාන අවස්ථා

- සේවයේ නිරත සහ රැඳී සිටින දක්ෂ සේවකයින් තුළින් ඉහළ ඵලදායීතාව.
- අපගේ විවිධ සහ පළපුරුදු ශ්‍රමබලකාය තුළින් වර්තමාන සහ අනාගත අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමේ හැකියාව.
- මානව හැකියාවන් සහ නිෂ්පාදන ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමේ අපේක්ෂාව වන අතර එමඟින් වේගයෙන් වර්ධනය වන පරිසරයක් සහ රැකියා වෙළඳපොළක් තුළ අපගේ සේවකයින් වේගවත් හා අනුවර්තනය වෙමින් සහ අදාළව රැඳී සිටීම.
- කාලය සහ සම්පත් ඵලදායී අයුරින් භාවිතා කිරීමට මානව සම්පත් ක්‍රියාවලි සංවර්ධනය සහ ලේඛණගතකරණය
- යහපත් වැඩ-ජීවිත සමබරතාවයට සහයවෙමින් සේවක පළපුරුද්ද සහ පක්ෂපාතිත්වය වැඩි කිරීම.

අපගේ මානව සම්පත් වර්ධනය කරන ආකාරය

- 1 දැනට සිටින කණ්ඩායම සමඟ මනාව සම්බන්ධවන සහ බැංකුවේ පරමාර්ථ අත්කර ගැනීමට අඛණ්ඩව කටයුතු කරන විශිෂ්ට දක්ෂයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම.
- 2 සේවක දක්ෂතා වැඩි කිරීමට සහ නව ඩිජිටල් කළ මෙහෙයුම්වලට ගැලපීම සඳහා දැඩි පුහුණුව තුළින් ජයග්‍රාහී කණ්ඩායමක් පෝෂණය කර සංවර්ධනය කිරීම.
- 3 ගුණාත්මකතාව පදනම් උසස්වීම් ලබාදීම සහ විවිධත්වය සහ සමාන අවස්ථා ඇති කිරීම තුළින් අපගේ දක්ෂයින් කළමනාකරණය කිරීම.
- 4 සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාවට කැපවීම සමඟ වැඩ-ජීවිත සමබරතාව කෙරෙහි අවධානයක් සහිතව සේවකයින් රඳවා තබා ගැනීම.
- 5 ඵලදායීතාව වැඩි කිරීමට හිතකාමී සහ සහයෝගී වැඩ පරිසරයක් ස්ථාපිත කිරීමට ඵලදායී ආකාරයෙන් සන්නිවේදනය.

අපගේ මානව සම්පත භාවිතා කරන ආකාරය

 <p>නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය හිතකර වැඩ පරිසරය ගොඩ නැගීම, මානව සම්පත් ක්‍රියාවලි ස්වයංක්‍රීයකරණය, සහ ඩිජිටල්කරණය තුළ ආයෝජනය මගින් බැංකුව සේවක තෘප්තිය සහ බැංකුව වෙනුවෙන් ඉහළ කාර්යසාධනය සහතික කරයි.</p>	 <p>බුද්ධිමය ප්‍රග්ධනය පුහුණුව හා සංවර්ධනය තුළ ආයෝජනය බැංකුවට ප්‍රතිලාභ අත්කරදෙන සේවක දැනුම, කුසලතා සහ ව්‍යාපාරික පුහුණුව වැඩි කරයි.</p>
 <p>සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය රැකියා අවස්ථා ලබාදීම බැංකුවේ සන්නාම ප්‍රතිරූපයට උපකාරී වන ප්‍රජාව නිර්මාණය කරයි.</p>	 <p>ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය නිරසාරාත්මක වැඩසටහන් සේවක සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව වර්ධනය කර හරිතමය දැනුවත් සංස්කෘතිය ප්‍රවර්ධනය කරයි.</p>
 <p>මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය මානව ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නැගීමේ ආයෝජන වැඩි වූ ඵලදායීතාව, කාර්යක්ෂමතාව සහ අසමසම ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් ලබාදීම තුළින් දිගුකාලීන මූල්‍ය වාසිවලට දායක වේ.</p>	

ප්‍රමාණාත්මකතාව, පාර්ශවකරුවන් සහ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාල උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධතාවය

වැදගත් කරුණු

-
-
-
-
-

ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්

-
-
-

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

-
-

විභව්‍ය හුවමාරුවීම

- අපගේ සේවකයින් සඳහා මෙහෙයුම් පරිසරය ඉහළ නැංවීමට ආයෝජනය කළ කාලය, වැයම සහ සම්පත් හුදෙක් නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නැගීමේ අවධානය මූලිකව වෙනස් කරන නමුත් ආයතනයේ දිගුකාලීන මූල්‍ය යහපත අපගේ සේවකයින්ට විශිෂ්ටත්වය දැක්වීමට සහ ආරක්ෂාවීමට උපකාරී පරිසරයක් මත රඳා පවතී.
- රැකියා අවස්ථා ලබාදීම සහ නව සේවකයින් බඳවා ගැනීම කෙටිකාලීනව මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය අඩුකළ හැකි නමුත් නවකයින්ගෙන් බැංකුව වෙත විවිධත්වයන් හා හැකියාවන් ලැබෙන බැවින් දිගු කාලීනව බුද්ධිමය සහ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය වැඩි කරයි.
- ගනුදෙනුකාර සේවය, නවෝත්පාදනය මෙහෙයුම් අතර්ඝනවය මත හැකියාවන් සහ ආයතනික සංස්කෘතිය සහ පුහුණුව හා සංවර්ධනය තුළින් වටිනාකම ගොඩ නැගීම මූලිකව මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය අඩුකළ හැකි නමුත් දිගුකාලීනව මානව, බුද්ධිමය සහ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය වැඩි කරයි.

මානව ප්‍රාග්ධනය

එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

මූලික UN SDG අරමුණු

	රැකියා අවස්ථා ලබාදීම මගින් ආර්ථික සංවර්ධනයට සහයවීම.		නව රැකියා ස්ථාන නිර්මාණය කිරීමට පුහුණුව සහ සංවර්ධනය තුළින් දක්ෂතා සංවර්ධනය.		ග්‍රම බලකායට කාන්තා ප්‍රවේශය දිරිගන්වන අවස්ථා ලබාදීම.		සේවකයින්ට ආරක්ෂිත, උපකාරී සහ අගනා ප්‍රතිඵල ලබාදෙන සේවා ස්ථානය සහතික කිරීම.
--	---	--	---	--	---	--	--

ද්විතියික UN SDG අරමුණු

	සෘජු රැකියා අවස්ථා ලබාදීමෙන් සේවකයින්ගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම.		අපගේ ග්‍රමබලකාය තුළ ඉහළ කාන්තා සහභාගිත්වය සඳහා ආරක්ෂිත හා උපකාරී පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම.
--	--	--	---

1 විශිෂ්ටයින් ආකර්ශනය

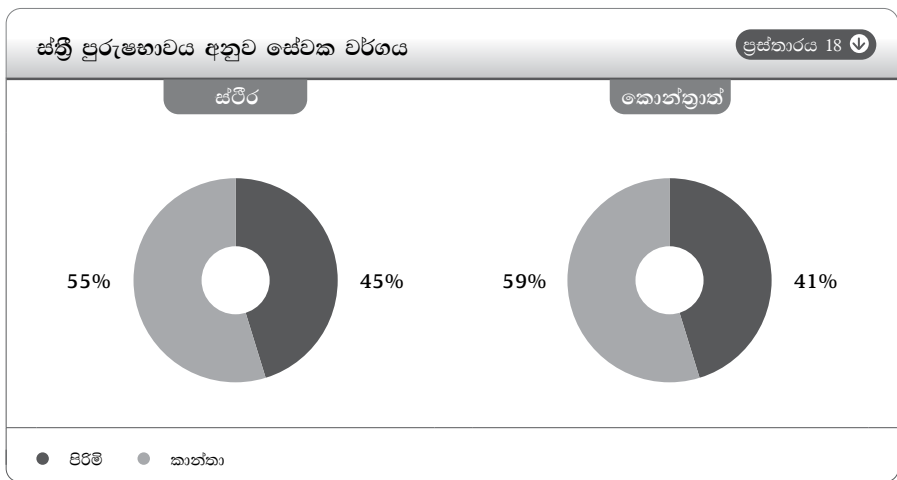
GRI 401-1

NSB කණ්ඩායම

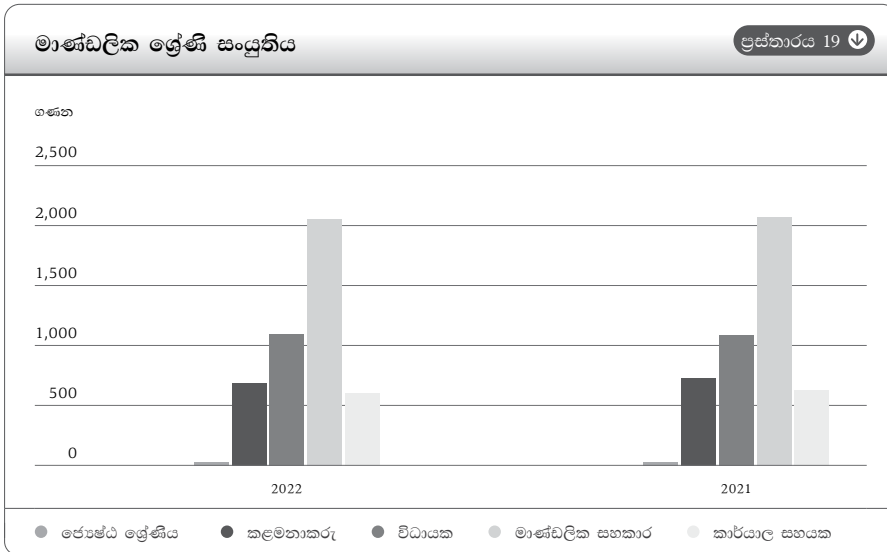
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේදී, අපගේ සේවකයින් අප ආයතනයේ අඛණ්ඩ සාර්ථකත්වය සහ තිරසාරභාවය පසුපස වැදගත් ගාමක බලවේගය යන මතයේ අපි දැඩිව සිටිමු. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට, අපගේ ග්‍රම බලකාය 4,528කින් ශක්තිමත් වූ අතර ඉන් 4,489ක් ස්ථිර සේවකයින් සහ 39ක් කොන්ත්‍රාත් සේවකයින්ගෙන් සමන්විත විය. 2022 දී, නව සේවකයින් 14ක් බඳවා ගත් අතර ඉන් 8 දෙනෙක් කාන්තාවන් විය. අපගේ ඉහළ රඳවා ගැනීමේ අනුපාතය වන 98.1% අපගේ ඵලදායී මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති සහ සේවක වටිනාකම් කොටස පිළිබඳ සාක්ෂියකි. තවද, අපගේ සේවකයින්ගෙන් 17%ක් වසර 15කට වැඩි සේවා කාලයක් සේවය කර ඇති අතර අප ආයතනය ප්‍රශංසා කරන පක්ෂපාතිත්වය ඉන් ඉස්මතු කරයි. අපගේ මුළු ග්‍රම බලකාය 4,528කි (2022).

රූපය 16

⊕ මානව ප්‍රාග්ධනය

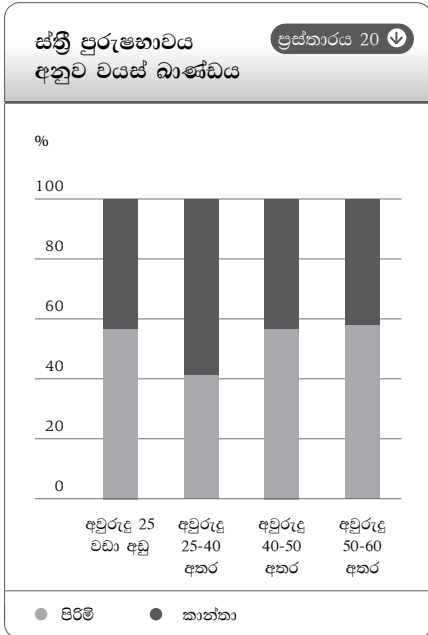

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව දේශීය බදවා ගැනීම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු අවධානයකින් පසුවන අතර ජෛවීය කළමනාකරණ කණ්ඩායමේ 100% ක්ම දේශීයව බදවාගෙන තිබීමේ ගෞරවය දිනා ගෙන ඇත. අපගේ සේවකයින් බදවා ගැනීමේ උපායමාර්ගය තුළින් අපගේ ගනුදෙනුකාර පදනම නියෝජනය වන විවිධ පසුබිම්වලින් පුද්ගලයින් ගෙන ඒම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. හුවමාරු අත්දැකීම් තුළින් අපගේ ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සපුරාලීමේදී අපි අදාළව සහ ඵලදායීව සිටින බවටත් සමාජ ආර්ථික සහ සංස්කෘතික අදාළත්වය අනුව පොදු සිදුවීමක් බවට පත්ව ඇති බවත් මෙම ප්‍රවේශයෙන් සහතික කරයි.

මෙම විවිධත්වය යහපත් තීරණ ගැනීමට, සහ සිතුවිලි සහ උපාය කොශලය සඳහා හේතුවන සාකච්ඡා ප්‍රවේශයක් පෝෂණය කරන බව අපි දැඩිව විශ්වාස කරමු.

අප වැනි ආදර්ශමත් ආයතනයකින් තරුණ තරුණියන්ට වටිනා බැංකු අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සහතික කිරීමේ අපගේ උත්සාහය තුළ, අපි 2022 වසරේ සීමාවාසික 22ක් පිරිනැමූ අතර එය පසුගිය වසරට වඩා වැඩි වීමකි. මෙම සීමාවාසික හඳුන්වාදීමේ වැඩසටහනකින් ආරම්භ වන අතර එහිදී බැංකුවේ සංස්කෘතිය, වටිනාකම්, ආචාර ධර්ම, මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලි, පද්ධති සහ ව්‍යවහාර පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක අවබෝධයක් ලබා දේ. අපගේ අරමුණ වන්නේ බැංකු වෘත්තීයයන්ගේ ඊළඟ පරම්පරාවට පුද්ගලික සහ වෘත්තීමය සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා ලබා දීම සහ ඔවුන්ගේ නව දර්ශනයන් සහ නව යොවුන් ශක්තියෙන් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමයි.

වසර තුළ අභියෝගාත්මක මෙහෙයුම් පරිසරය සහ පිරිවැය පරීක්ෂාව තුළ තබාගැනීමට සිදුවීම හේතුවෙන්, බදවා ගැනීම උපරිම විවක්ෂණයෙන් සිදු කරන ලද අතර බැංකුවේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම මත දැඩිව පදනම් විය. එවැනි සංරෝධක හමුවේ, වෙබ් අඩවිය සහ විඩියෝ සම්මන්ත්‍රණ පහසුකම් භාවිතා කරමින් සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ඉහළ දක්ෂතා සහිත අපේක්ෂකයින් අවශ්‍ය කරන ඩිජිටල්කරණය, ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍රීයතාව සහ ආයතනික පෙළගැසීම යන තීරණාත්මක ක්ෂේත්‍ර තුළ නව සේවකයින් 14ක් බදවා ගැනීමට අප සමත් විය.

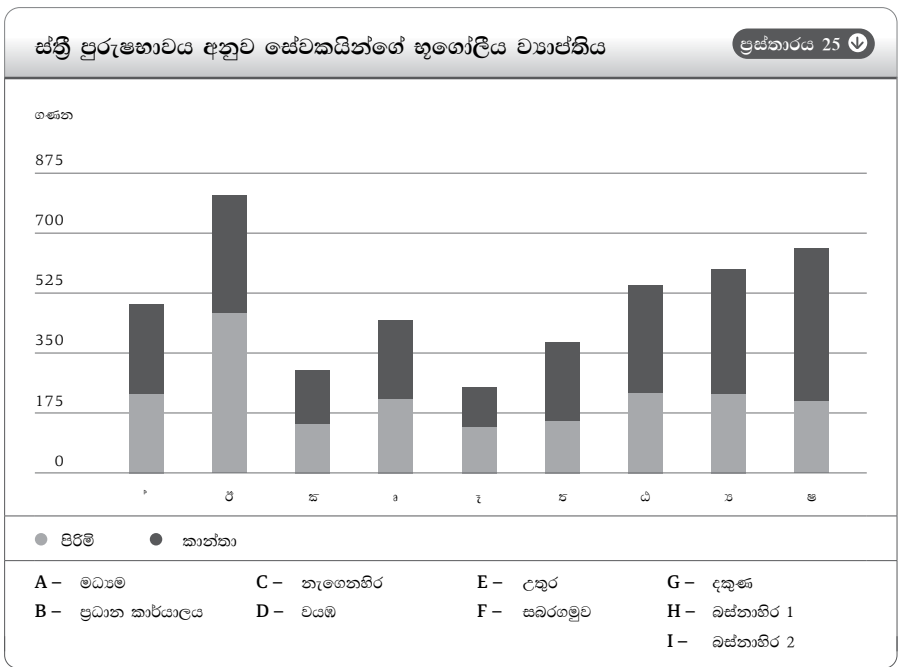
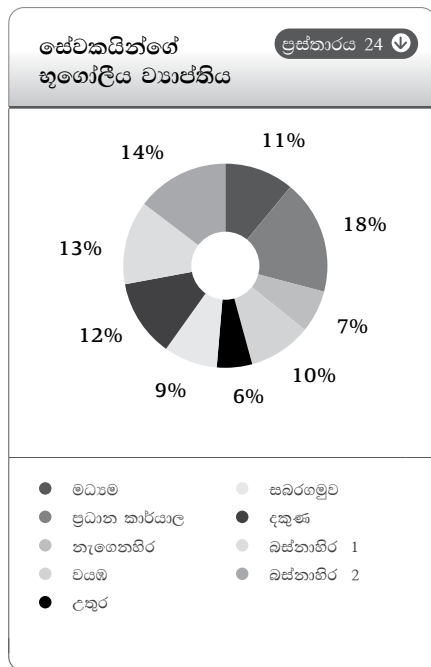
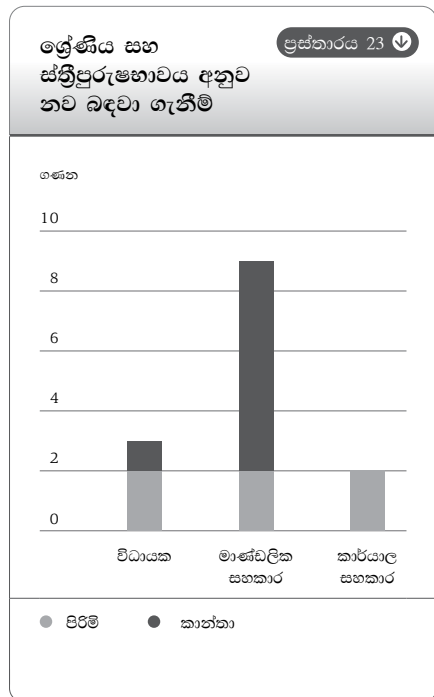
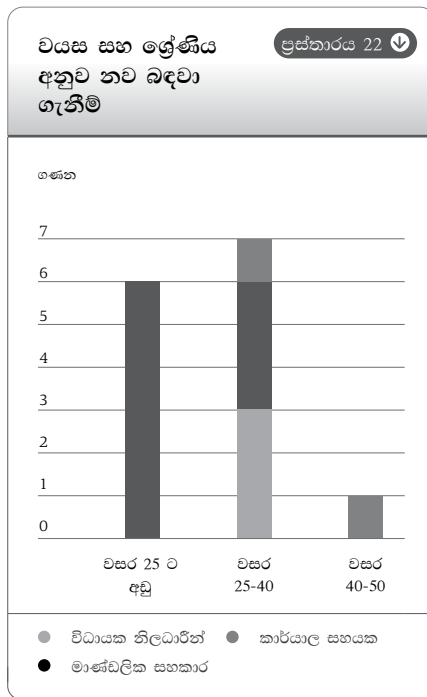
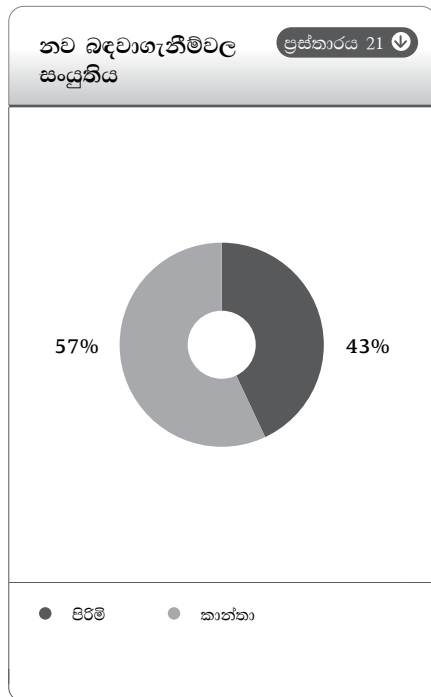

➔ විශිෂ්ඨ යෝග්‍ය අය බදවා ගැනීම

GRI 202-2, 401-1

බැංකුවේ දිගුකාලීන වර්ධනය පවත්වා ගැනීමට එයට ඇති හැකියාව සේවකයින් ආකර්ෂණය කරගැනීමේ, රඳවා ගැනීමේ සහ හැකියාව සහිත අය පෝෂණය කිරීම මත රඳා පවතී. මෙම පරමාර්ථය කරා, ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය, ජාතිය, ආගම හෝ වෙනත් සීමිත සාධක නොසලකා හුදෙක් සුදුසුකම්, දක්ෂතාව සහ පළපුරුද්ද මත පදනම් වී වඩාත් සුදුසු අපේක්ෂකයා තෝරා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතිය. බදවාගැනීමේ සහ තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ, දැනට සිටින කණ්ඩායම සමඟ එකමුතුව වැඩ කිරීමට සහ කැපවීම, උද්යෝගය, මූලපිරීම සහ වෘත්තීයභාවය සමඟ බැංකුවේ ආයතනික පරමාර්ථ ඉටු කිරීමට, දායකවීමට සහ අත්කර ගැනීමට ඉහළ අභිප්‍රේරණය සහිත පුද්ගලයින් බැංකුව තෝරා ගනී. සිය වෘත්තීය ඉහළ නංවා ගැනීමේ අවධානය සහිතව බැංකුවේ සාර්ථකත්වය කරා දායකවීමට විභවතාවය ඇති පුද්ගලයින් පමණක් බදවා ගන්නා බව මින් සහතික කරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පුද්ගලයා සහ බැංකුව ඉදිරි දිශානතියක් තුළ ප්‍රගතිය සහතික කරයි.

මානව ප්‍රාග්ධනය

2 ජයග්‍රාහී කණ්ඩායමක් පෝෂණය හා සංවර්ධනය

GRI 404-1, 404-2

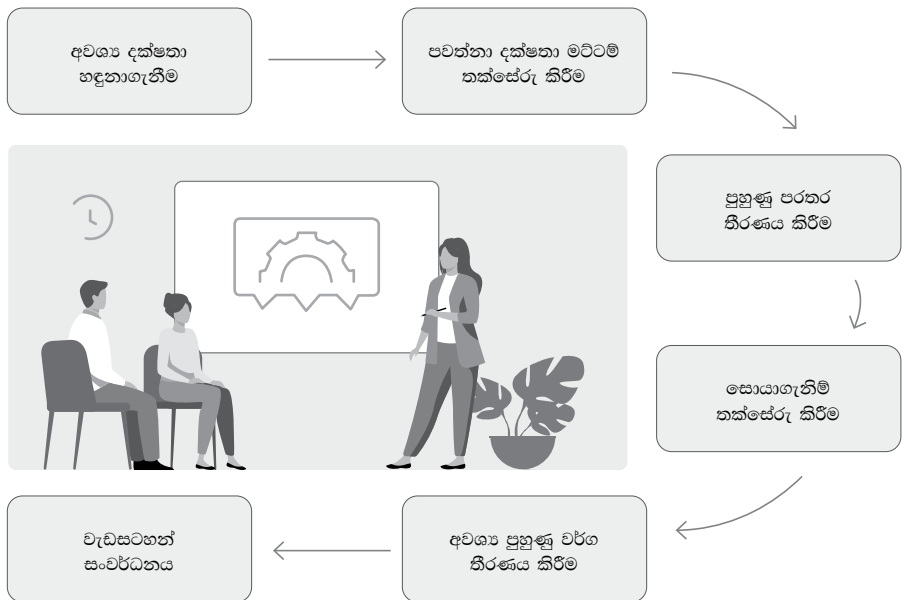
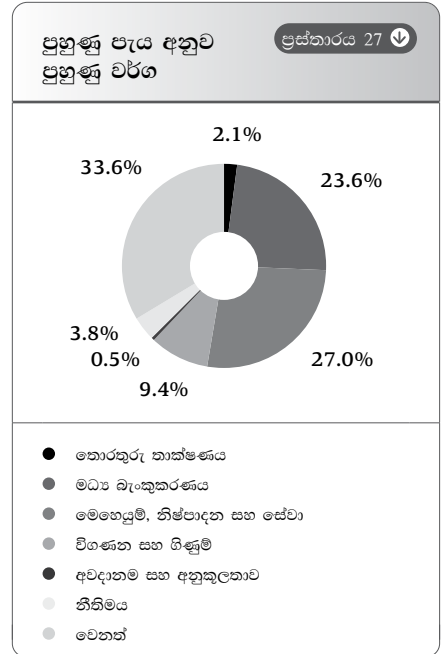
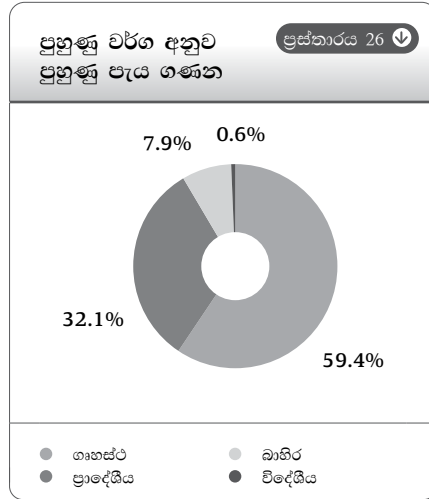
සේවක සංවර්ධනය

ප්‍රමිතිගතකරණය

අපගේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට අදාළ සහ වර්තමාන තාක්ෂණය මෙන්ම ඔවුන්ගේ දෛනික මෙහෙයුම් වලදී කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී වීමට අමතරව වෘත්තීයමය වශයෙන් දැනුමක් ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා බැංකුව දැඩි පුහුණු කාලසටහනකට ප්‍රවුබන්විය දෙනු ලැබේ. ඉලක්කගත පුහුණුව සේවකයින් මෙහෙයවන බවත් ඔවුන් සිය රැකියා අවශ්‍යතාවන් අවබෝධ කරගන්නා අතර අවශ්‍ය ආකාරයෙන් ඔවුන් මෙහෙයවීමට හැකිවන බව අපි දැඩිව විශ්වාස කරමු. පුහුණුව කෙරෙහි මෙම අවධානීන් ප්‍රවේශය කාර්යසාධන කළමනාකරණය වැඩි කරන අතර බැංකුව තුළ සියලුම සේවකයින්ට සිය කාර්යභාරයන් හා වගකීම් පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ඇති බව සහතික කරයි.

අපගේ ඉගෙනුම් වැඩසටහන් අන්තර් ක්‍රියාකාරී, ස්වයං-පාලිත සහ ප්‍රධාන වශයෙන් ඩිජිටල් පළපුරුද්දකට පරිනාමනය කර ඇති අතර, ඒ තුළින් සේවකයින්ට තමන්ගේ ස්ථානයක සිට යම් සුදුසු උපාංගයකින් ඕනෑම ස්ථානයක ඕනෑම අවස්ථාවක පිවිසීමේ හැකියාව ඇත. අපගේ මූලික අරමුණ වන්නේ යාව්වී ඉගෙනුම් සංස්කෘතියක් ඇති කරමින් අනාගත වැඩ සඳහා සේවකයින්ගේ කුසලතා නැවත ඇති කිරීම සහ ඉහළ දැමීමයි.

අපගේ සේවකයින්ගේ පුහුණු හා සංවර්ධන අවස්ථා හඳුනාගැනීම පිණිස, විවිධ ක්‍රම භාවිතා කරමින් පුහුණු අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණයක් අපි පැවැත්වූයෙමු. මෙම ක්‍රමවලට වාර්ෂික පුහුණු අවශ්‍යතා සමීක්ෂණයක්, කණ්ඩායම් නායකයින් සමඟ සාකච්ඡා, සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීන් සමඟ උපදේශන, සහ ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි, කාර්යසාධන ඇගයීම් සමාලෝචන සහ ප්‍රශ්නාවලි ඇතුළත් විය.

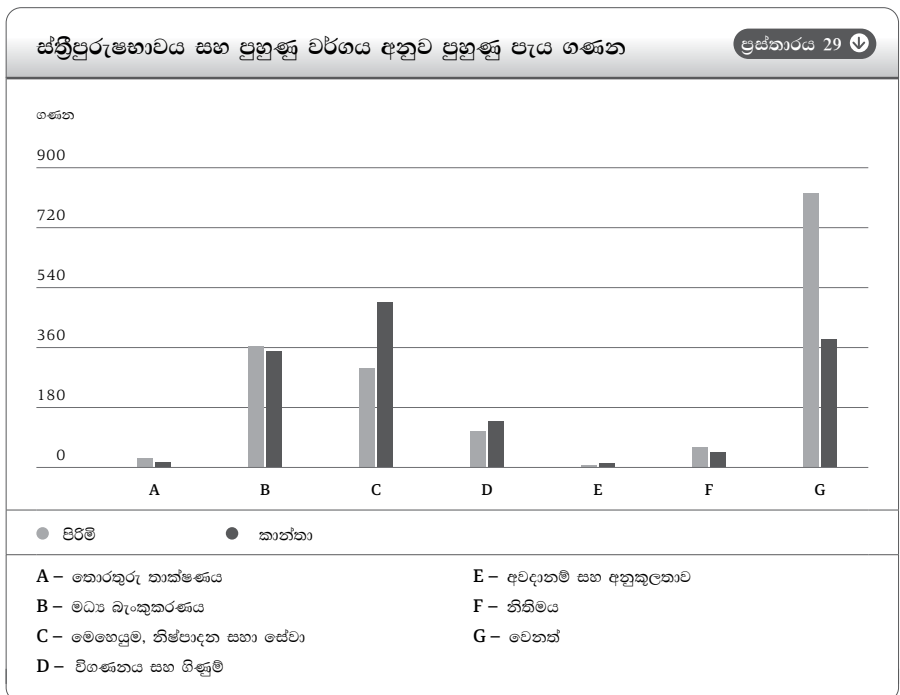
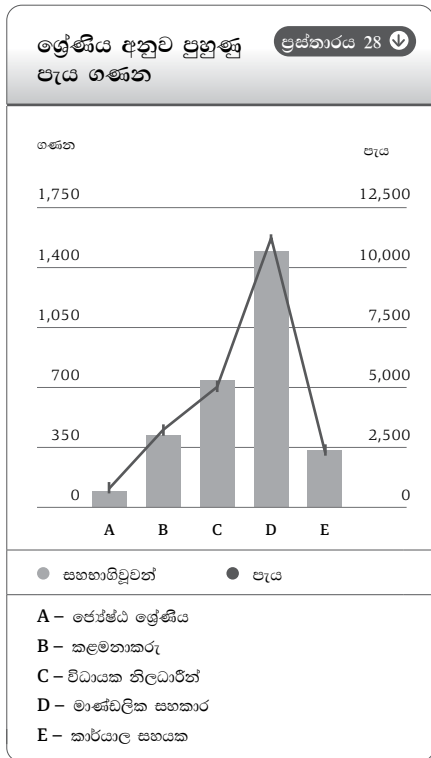

රූපය 17

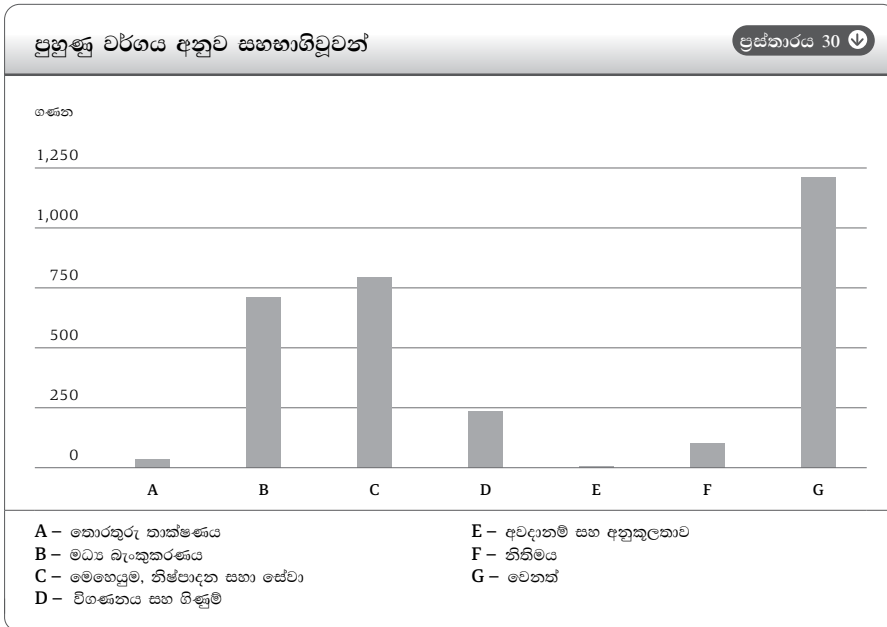
➔ මානව ප්‍රාග්ධනය

පුහුණු වර්ග	වැඩසටහන් ගණන	මුළු පැය	මුළු සහභාගිවුවන්	පිරිම	ශ්‍රේණි වර්ගය										
					කාන්තා	ප්‍රේමණීය	ප්‍රේමණීය	ප්‍රේමණීය (Hrs)	කළමනාකරු	කළමනාකරු (Hrs)	විධායක	විධායක (Hrs)	මාණ්ඩලික සහකාර	මාණ්ඩලික සහකාර (Hrs)	කාර්යාල සහයක
තොරතුරු තාක්ෂණය	7	467	35	21	14	8	109	18	273.5	9	84.5	-	-	-	-
මධ්‍ය බැංකුකරණය	15	5,335	710	362	348	30	234	49	356	245	1,799	386.00	2,946.00	-	-
මෙහෙයුම්, නිෂ්පාදන සහා සේවා	25	6,098.5	794	296	498	5	58	86	678.25	199	1,479.25	503.00	3,875.00	1	8.00
විගණනය සහ ගිණුම්	26	2,128.25	236	103	133	6	37.75	65	688.5	30	289.75	135.00	1,112.25	-	-
අවදානම් සහ අනුකූලතාව	4	108.75	8	2	6	1	16.25	4	53.75	2	32.5	1.00	6.25	-	-
නීතිමය	6	863	102	58	44	10	80	39	342	27	226.5	26.00	214.50	-	-
වෙනත්	45	7,602.75	1,208	825	383	34	234.5	165	839.5	229	1,131.25	451.00	3,130.25	329	2,267.25
එකතුව	128	22,603	3,093	1,667	1,426	94	770	426	3,232	741	5,043	1,502	11,284	330	2,275

වගුව 16 ➔

⊕ මානව ප්‍රාග්ධනය

අපගේ සේවකයින් වෘත්තීමය සහ පුද්ගලිකව සංවර්ධනය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ වෘත්තීය තුළ උසස් කිරීම සඳහා සහයදීම කෙරෙහි අපගේ බැඳීම පිළිබිඹු කරමින්, අපගේ සේවක සංවර්ධන වැඩසටහන් ඒකාබද්ධ කිරීමට සහ බැංකුව තුළ ඉහළ කාර්යසාධන ශ්‍රම බලකායක් ගොඩ නැඟීමට අපි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් සිදුකර ඇත. සේවාවට පුහුණුව, අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පුහුණුව, දේශීය සහ විදේශීය අනුග්‍රහ සහ අධ්‍යාපනික දිරිගැන්වීම් ඇතුළුව විවිධ වෘත්තීය සංවර්ධන අවස්ථාවන් රාශියක් කරා ප්‍රවේශය අපගේ සේවකයින්ට ඇත. බැංකුව පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ඩිජිටල් අවකාශ සහ වෙබ්නාර් වැඩිපුර භාවිතා කිරීම තුළින් ඩිජිටල් යුගයට අනුගත වී ඇත. ආකෘතිවල වෙනස තුළ පවා ඉගෙන ගැනීමට උනන්දුව පෙන්නන කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ අපගේ ඩිජිටල් සහ භෞතික පුහුණු වැඩසටහන් සමානව සාර්ථක වී ඇති බව සටහන් කිරීමට ලැබීම අපට සතුටකි. පුහුණුව පිළිබඳ විවිධ වර්ගීකරණ අපගේ සේවකයින්ට පිරිනමන අතර ඒ තුළින්

ඔවුන්ට වෘත්තීමය ජීවිතය තුළ ඔවුන්ගේ කාර්යාත්මක සහ තාක්ෂණික ප්‍රවීණත්වය වැඩි දියුණු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසා ඇත. ප්‍රාරම්භක, බඳවා ගැනීමේ පුහුණුව, ප්‍රතිපෝෂණය තුළින් ඉගෙනීම සහ තාක්ෂණික සහ නායකත්ව කුසලතා සංවර්ධනය වැනි වැඩසටහන්වලින් දීර්ඝ කාලයක් බැංකුවේ රැඳී සිටින සේවකයින්ගේ දක්ෂතා වැඩි කරමින් අලුතින් බඳවාගත් අයට වටිනා පළපුරුද්ද සහ රැකියාවට විශේෂ කුසලතා ලබාදීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

සේවකයින් 2023 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන් සූදානම් සහ අප්‍රමාදී බව සහතික කිරීමට බැංකුව වසර තුළ මධ්‍ය බැංකුකරණ පුහුණුව කෙරෙහි වැඩිපුර අවධානය යොමු කළේය. ඒ සඳහා පහසුකම් සැලසීමට වසර තුළ පහත සඳහන් පියවර ගන්නා ලදී.

- මධ්‍ය බැංකුකරණ පුහුණු පැවැත්වීමට සහ සේවක පුහුණුව සඳහා යටිතලපහසුකම් සංවර්ධනයට වානේ ගොඩනැගිලිවල පරිගණක විද්‍යාගාර දෙකක් ස්ථාපිත කිරීම.

- බැංකුවේ මධ්‍ය බැංකුකරණ පරිවර්තනීය ව්‍යාපෘතිය - විස්තරාත්මක කාල සීමා පුහුණු සැලැස්ම 2021 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කර එම වසර තුළ පවත්වාගෙන යන ලදී.
- පුහුණු අංශය සහ මධ්‍ය බැංකුකරණ ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපාරික කණ්ඩායම සමස්ථ ශාඛා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා උත්තේජක පුහුණුව, ශාඛා/අංශවලින් හඳුනාගත් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෙනස කළමනාකරණ පුහුණුව, පුහුණු කරුවන් සඳහා පුහුණුව, ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් වෙනස කළමනාකරණ නායකයින් සඳහා අභිප්‍රේරණ පුහුණුව සහ ශාඛා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පරිශීලක/මොඩියුල පුහුණුව පවත්වා ඇත.
- වසර තුළ, 710ක සහභාගිකයින් සමඟ මධ්‍ය බැංකුකරණය පිළිබඳ පුහුණු පැය 5,535ක් වැය කර ඇත.

2022 දී, දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් තුළ රු.මි. 12.8කට වැඩිපුර ආයෝජනය කර ඇති අතර එය පසුගිය වසරේ වෙන්කළ රු.මි. 1.8ක වඩා ඉහළ අගයකි. 2022 දී අපගේ සේවකයින් පුහුණු පැය 22,603කට සම්බන්ධ වීමත් සමඟ, සේවකයෙකුට සාමාන්‍ය පුහුණු පැය ගණන පැය 5.0ක් විය.

3 අපගේ දක්ෂයින් කළමනාකරණය

➔ **කාර්යක්ෂම වැඩසටහන්**

2022 දී, මානව සම්පත් අංශය විසින් මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියේ (HRIS) පළමු අදියර සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, පුද්ගලගත ප්‍රවේශය සඳහා සෑම සේවකයෙකුටම පිවිසීමක් ලබා දෙන ස්වයං සේවා මොඩියුලයක් තුළින් නිවාඩු, පැමිණීම, සහ සේවක තොරතුරු කළමනාකරණය ස්වයංක්‍රීයකරණය කරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අතින් පුරවන ලද නිවාඩු අයදුම්පත් 2023 ජනවාරි1 දින අවසන් කරන ලදී. එමෙන්ම බැංකුව සේවක රැකියා තෘප්තිය පවත්වා ගනිමින් පහසු සහ කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම සහතික කරමින් සේවක ස්ථාන මාරුවීම් ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා වසර තුළ නව ස්ථාන මාරු ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

මානව ප්‍රාග්ධනය

ගුණාත්මකභාවය පදනම්

උසස්වීම්

බැංකුව හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම වෘත්තීය වර්ධනය සහ අභ්‍යන්තර උසස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රමුඛතාව දක්වයි. පසුගිය වැඩ කාර්යසාධනය සහ අපේක්ෂකයාගේ සුදුසුකම්, හැකියාවන් තුළනාත්මකව ඇගයීමක් තුළින් උසස්වීම් තීරණය කෙරේ. රැකියාවට අදාළ කරුණු පමණක් සේවකයින් උසස් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ. උසස්වීම් ඇතුළුව එහි සියලුම සේවකයින්ට අදාළ ක්‍රියාවලීන් හි සියලුම පුද්ගලයින් සඳහා සමාන අවස්ථා සහතික කිරීමට බැංකුව උත්සාහ කරයි.

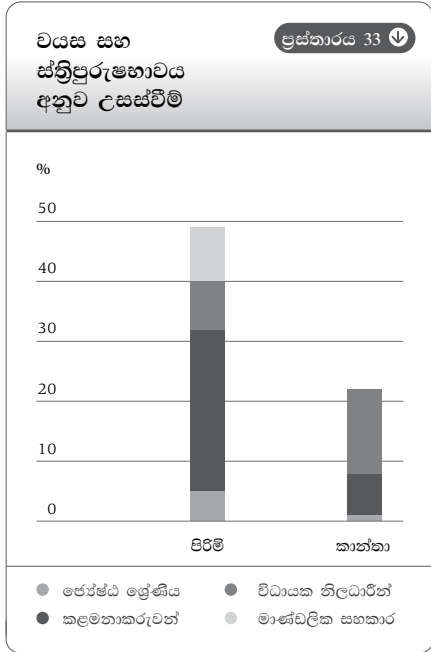
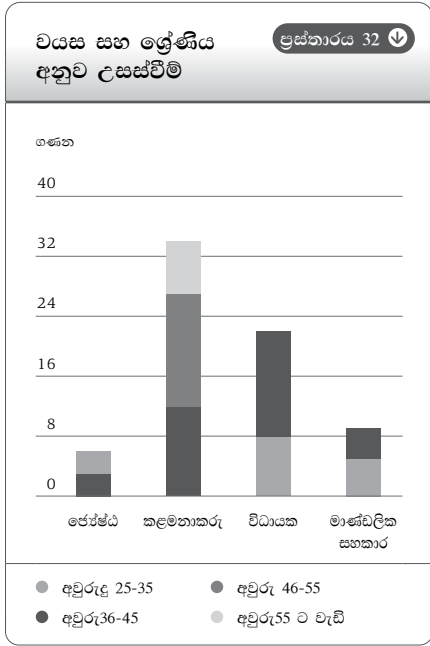
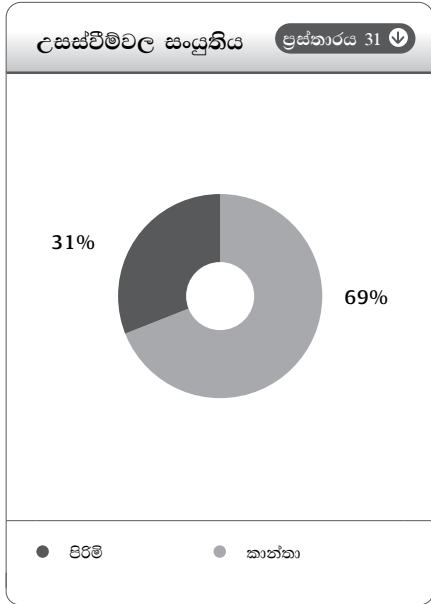
බැංකුවේ උසස්වීම් දින දර්ශනය බැංකුවේ වාර්ෂික මිනිස් බල සැලැස්ම මත පදනම් වී එහි ධුරාවලියේ සෑම මට්ටමකම උසස්වීම් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ උපලේඛණගත කරයි.

අභ්‍යන්තර උසස්වීම් තුළින් පිරවිය හැකි බැංකුකරණ සහ බැංකුකරණ නොවන ප්‍රවාහයන් හි අදාළ ශ්‍රේණිවල කුමන අවස්ථාවක හෝ පුරප්පාඩු ඇතිවන අවස්ථාවක බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ජාලයෙන් විවෘතව අයදුම්පත් කැඳවනු ලැබේ. බැංකුකරණ සහ බැංකුකරණ නොවන යන දෙඅංශයේ සෑම ශ්‍රේණියක් සඳහාම උසස්වීම් යෝජනා ක්‍රම වෙන වෙනම වකුලේඛවල සඳහන් කරයි.

මෙම යෝජනා ක්‍රමයන්ට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ උසස්වීම් යෝජනා ක්‍රමවලට අනුව උසස්වීම් සඳහා අපේක්ෂකයින් තෝරා ගනු ලැබේ.

2022 වසර තුළ බැංකුව බැංකුකරණ නොවන ප්‍රවාහය තුළ පැවති පුරප්පාඩු අනුව සේවකයින් 14 දෙනෙක් බඳවාගෙන ඇත.

තවද, බැංකු සහ බැංකු නොවන ප්‍රවාහය තුළ පවතින පුරප්පාඩු අනුව අභ්‍යන්තර උසස්වීම් 71ක් ලබාදෙන ලදී. බඳවා ගැනීමේ සහ උසස්කිරීම්වල සංඛ්‍යාව මෙයට පෙර තොදුටු තරම් පහළ මට්ටමක විය. එයට හේතුව රජයේ ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහනට සහයවීමට පිරිවැය අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස සමහර අභ්‍යන්තර විභාග සහ සම්මුඛ පරීක්ෂණ ප්‍රමාද කිරීමට බැංකුවට සිදුවීමයි.

ස්ථීර සේවක සංඛ්‍යාව තුළ වෘත්තීය වශයෙන් සුදුසුකම්ලත් සේවකයින් සංඛ්‍යාව

විස්තරය	2022
ගිණුම්කරණය හා විගණනය	31
තොරතුරු තාක්ෂණය	81
නීති	23
තාක්ෂණික	20
වෙනත්	4,334
මුළු එකතුව	4,489

වගුව 17

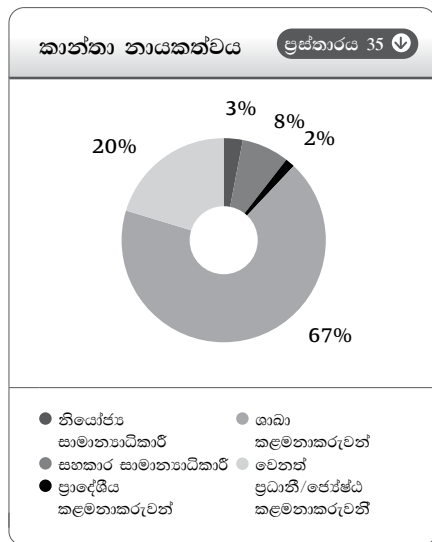
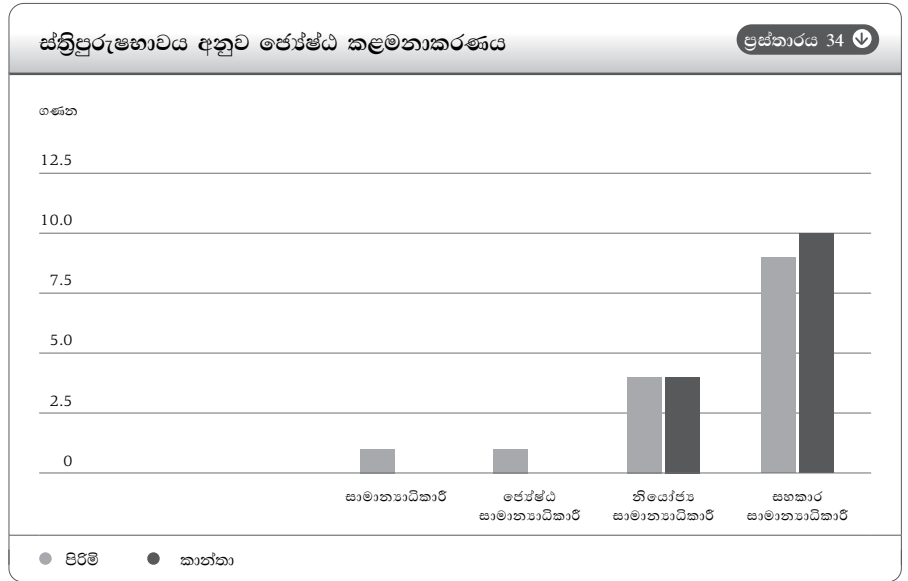
විවිධත්වය සහ සමාන අවස්ථාව

GRI 401-3, 405-1, 405-2

ජාතිය, ආගම, ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය, වයස, විවාහක තත්ත්වය, ජනවර්ගය, සමාජ මූල්‍ය හෝ ආබාධිතතාව සලකා වෙනස් ලෙස නොසැලකීමේ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව අනුගමනය කරයි. මෙම ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව පහත ව්‍යහාර දැඩිව පිළිපැදීමට බැංකුව දැඩිව කැප වී සිටී

- වාචික හා කායික හිංසනයෙන් තොර සේවා ස්ථානයක් පවත්වාගැනීම.
- බඳවා ගැනීම්, කුලියට ගැනීම්, වන්දි, ප්‍රතිලාභ, ස්ථාන මාරුවීම්, පුහුණුව සහ අධ්‍යාපනික සහය, විනෝදාත්මක වැඩසටහන් සහ සියලුම රැකියා වර්ගීකරණය තුළ පුද්ගල උසස්වීම් සැබෑ වෘත්තීය සුදුසුකම් පමණක් සැලකිල්ලට ගනිමින් පක්ෂග්‍රහීවීමකින් තොරව සිදු කරනු ලැබේ.
- රැකියා සම්බන්ධ තේරීම් නිර්ණායක මත පදනම්ව, හැකි සෑම විටම - රැකියා සහ උසස්වීම් තීරණ සමාන රැකියා අවස්ථා මූලධර්මයට තවදුරටත් පහසුකම් සැලසෙන ආකාරයෙන් සිදුකරනු ලැබේ.
- සමාන අවස්ථා සේවා යෝජකයෙක් ලෙස, අපගේ කණ්ඩායමේ කාන්තා නියෝජනය (ස්ථීර සේවකයින්) 55%ක් වන අතර, 2022 දී නව බඳවාගැනීම්වලින් 57%ක් කාන්තාවන් විය. කාන්තා ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය සහ මධ්‍ය කළමනාකරණය තුළ පිළිවෙලින් 48%ක් සහ 56% ක් නියෝජනය කරයි.
- සියලුම කාන්තා සේවිකාවන් සම්පූර්ණ ප්‍රතිලාභ සහිත වැඩකරන දින 84ක් සඳහා ප්‍රසූත නිවාඩු හිමිකම ලබන අතර, සියලුම පිරිමි සේවකයින්ට පීතෘ නිවාඩු දින තුනක් ලබාගත හැක. 2022 දී, කාන්තා සේවිකාවන් 252ක් ප්‍රසූත නිවාඩු ලබාගෙන ඇත. ඉන් 99.6%ක් අවසන් කළ දිනයේදී නැවත සේවයට පැමිණි අතර, පිරිමි සේවකයින් 123ක් පීතෘ නිවාඩු ලබාගෙන ඇත.
- සමාන රැකියා අවස්ථා ප්‍රතිපත්තිය කඩකිරීම පිළිබඳ සියලුම පැමිණිලි කඩිනමින් විමර්ශනය කෙරේ.

2022 වසර තුළ, බැංකුව තුළ සමාන සේවක අවස්ථා පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය කඩකරන ලද බවට වාර්තා වූ පැමිණිලි කිසිවක් නොමැත.

ඉහළම වෘත්තීය සහ සඳාචාර ප්‍රමිති නගාසිටුවීම

GRI 406-1

බැංකුවේ අවාර ධර්ම සංග්‍රහය තුළ සඳාචාරය, හැසිරීම සහ අනුකූලතාව සම්බන්ධයෙන් අපගේ සේවකයින්ගෙන් අපේක්ෂිත පුද්ගලික සහ වෘත්තීය හැසිරීම දක්වා ඇත. සංග්‍රහය මගින් කුසලතා පදනම් සමාන රැකියා අවස්ථාවන්ට අපගේ බැඳීම පිළිබිඹු කරන අතර වෙනස් ලෙස සැලකීමෙන් සහ හිරිහැර කිරීමෙන් නිදහස් ආරක්ෂිත වැඩ පරිසරයක් සහතික කිරීමට අපට අවශ්‍ය ප්‍රමිති නිර්වචනය කරයි. සියලුම අලුතින් බඳවාගත් අයට බැංකුව සමඟ එකතුවීම මත ආචාර ධර්ම සංග්‍රහය යටතේ ඔවුන්ගේ බැඳීම් සහ අයිතිවාසිකම් දැනුවත් කෙරේ.

මානව ප්‍රාග්ධනය

බැංකුවට විනය අදාළ කරුණුවලදී මඟපෙන්වීම සඳහා බැංකුව විනය සංග්‍රහයක් ක්‍රියාවේ යොදවා ඇත. රජයේ ආයතන සංග්‍රහය II හි විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් සහ බැංකුවේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම වෙනුවෙන් 2017 දී මෙම සංග්‍රහය සමාලෝචනය කරන ලදී. බැංකුව කුමන ආකාරයේ හෝ දූෂණය, අල්ලස සහ පැහැර ගැනීම සඳහා "නොඉවසුම්" ප්‍රතිපත්තියක් යොදා ගනී. විනය සංග්‍රහය මගින් ස්ථාපිත ප්‍රමිති, ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාපටිපාටි සහ ව්‍යාහාර මෙන්ම මෙහෙයුම්වලට අදාළ ආරවුල් වල පුද්ගල හැසිරීම තුළ අනුකූල නොවූ අවස්ථා ආමන්ත්‍රණය කිරීමට විධිමත් සහ විනිවිද ක්‍රියාපටිපාටි නියම කරයි.

කාර්යසාධන කළමනාකරණය

GRI 404-3

බැංකුව එහි කාර්යසාධන ඇගයීම් ක්‍රමය තුළින් සේවක කාර්යසාධනය තක්සේරු කිරීමේ අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කරයි. සියලුම සේවකයින්ගේ කාර්යසාධන ඇගයීම් නිරන්තරව සිදුකිරීම බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය වේ. මෙම ඇගයීම් සේවකයින්ගේ උපරිම විභවතාවන් අත්කර ගැනීමට ඔවුන්ට සහයවීමට සංවර්ධන මෙවලමක් ලෙස කටයුතු කරයි. බැංකුවේ කාර්ය සාධන ඇගයීම් කළමනාකරණ පද්ධතිය සඳහා මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීම සහ විධිමත් කිරීම පිණිස, කාර්යසාධන කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතුව ඇති අතර ඉන් පහත සඳහන් අංග සාක්ෂාත් කර ගැනීම අරමුණු කෙරේ:

- බැංකුවේ සමස්ත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කාර්ය සාධන පරතර හඳුනා ගැනීම සහ සේවක කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීම.
- තනි පුද්ගල සේවකයින් සහ කණ්ඩායම්වල පුහුණු හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම.
- සේවකයින්ගේ වැටුප් වර්ධක, උසස්වීම් සහ වැටුප් යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ සමාලෝචන සඳහා භාවිතා කරන කාර්යසාධන ඇගයීම් පිළිබඳ ප්‍රතිපෝෂණ සැපයීම.

බැංකුව අදාළ රැකියා මට්ටම් මත පදනම් වූ සේවකයින් සඳහා නිරන්තර කාර්යසාධනය ඇගයීම් පවත්වනු ලබයි. මෙම අරමුණ සඳහා, විධායක කාර්ය මණ්ඩලය, අධීක්ෂණ කාර්ය මණ්ඩලය, මෙහෙයුම් කාර්ය මණ්ඩලය සහ සුළු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෙනම ආකෘති භාවිතා කෙරේ. අපගේ අපක්ෂපාති සහ විනිවිද ඇගයීම් ක්‍රමය පිළිබඳ අපි සතුව වන අතර, එය පූර්ව නිශ්චිත නිර්ණායක අනුව වාර්ෂික සේවක ඇගයීම්වලට සම්බන්ධ වේ. සමබර ලකුණුපත් ක්‍රමයක් හරහා ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක මත ආයතනික කළමනාකරණය ඇගයීමට ලක් කරයි.

මෙම ඉලක්ක පදනම් කාර්යසාධන කළමනාකරණ පද්ධතිය විෂයානුබද්ධ පක්ෂග්‍රාහීකම් ඉවත් කිරීමට සහ විෂයමූලික ඇගයීම් දිරිමත් කිරීමට සැලසුම් කෙරේ.

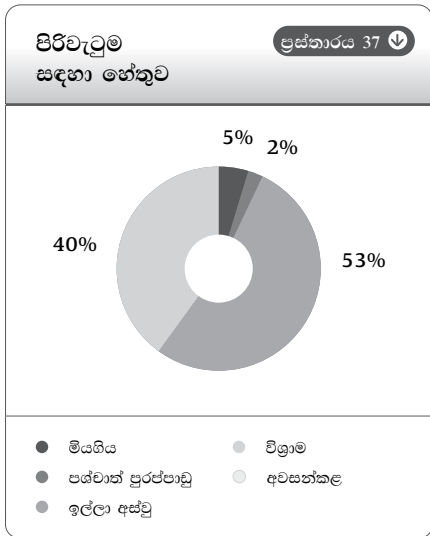
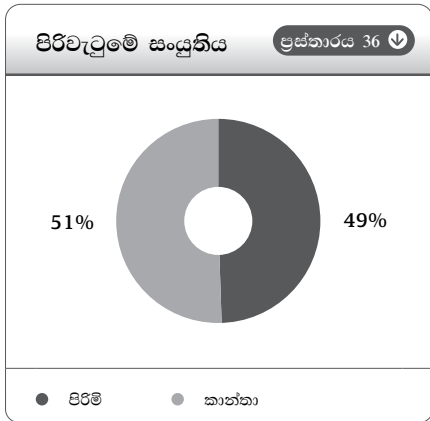
4 සේවකයින් රඳවා ගැනීම

GRI 401-1

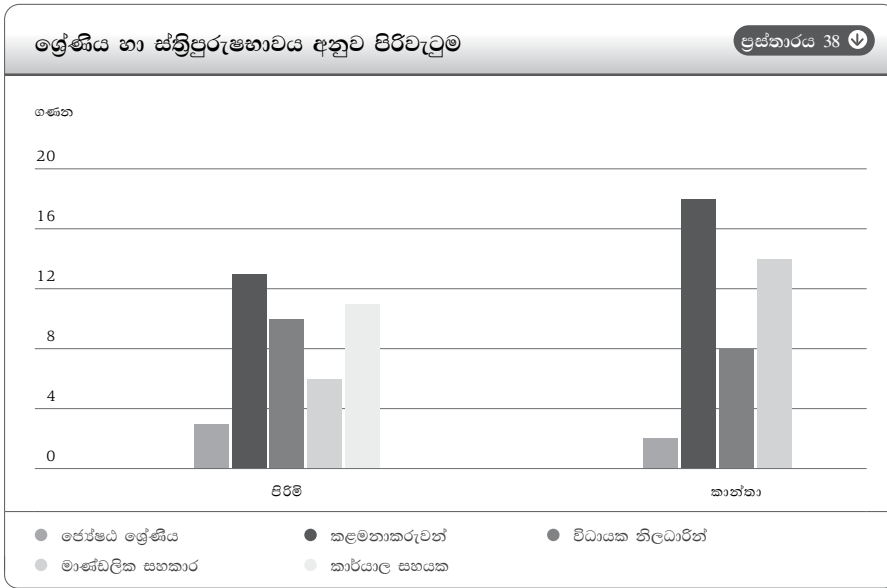
2022 වසරේදී බැංකුවේ ස්ථිර සේවකයින් සඳහා රඳවා ගැනීමේ අනුපාතය 2021 දී පැවති 98.6% සිට 98.1% දක්වා සුළු පහත වැටීමක් වාර්තා කළ අතර එයට සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතය 2021 දී පැවති 1.4% සිට 2022 දී 1.9% දක්වා වැඩිවීම හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව ක්ෂේත්‍රය තුළ ඉහළ රඳවා ගැනීමේ අනුපාත සහ අඩුම සේවක පිරිවැටුම් අනුපාත පවත්වා ගන්නා බව සඳහන් කළ යුතුය. 2022 දී සේවකයින් 85ක් බැංකුවෙන් ඉවත් විය.

සේවකයින්ගෙන් 51% ක් පිරිමි විය. 44% ක් වයස අවුරුදු 55ට වැඩි අය වූ අතර ඔවුන්ගේ සේවය අවසානයේදී විශ්‍රාම ගැනීමට නියමිතය. 2022 දී කළමනාකාරිත්ව මට්ටම 36% ක් වන ඉහළ පිරිවැටුමට දායක විය.

මෙම සංඛ්‍යා අපගේ සේවකයින් පෝෂණය කරන ඉහළ සහභාගිත්වය සහිත අගනා ප්‍රතිඵල ලබාදෙන සහ ස්ථාවර වැඩ සංස්කෘතිය පිළිබඳ ශක්තිමත් පිළිබිඹුවකි. ඉහළ දක්ෂතා ඇති සහ අභිප්‍රේරිත සේවකයින් රඳවා තබා ගන්නා බව සහතික කිරීමට අපි කැපවී සිටින අතර, එය අපගේ සේවකයින්ගේ භෞතික, සමාජීය, මානසික, සහ ආර්ථික යහපැවැත්ම බැංකුවේදී සැලකිල්ලට ගන්නා බව සහතික කරන අපගේ සේවක ආරක්ෂක මූලපිරිමිවල සාකච්ඡා ප්‍රවේශයක් ගැනීමට අපව මෙහෙයවා ඇත.

➔ මානව ප්‍රාග්ධනය

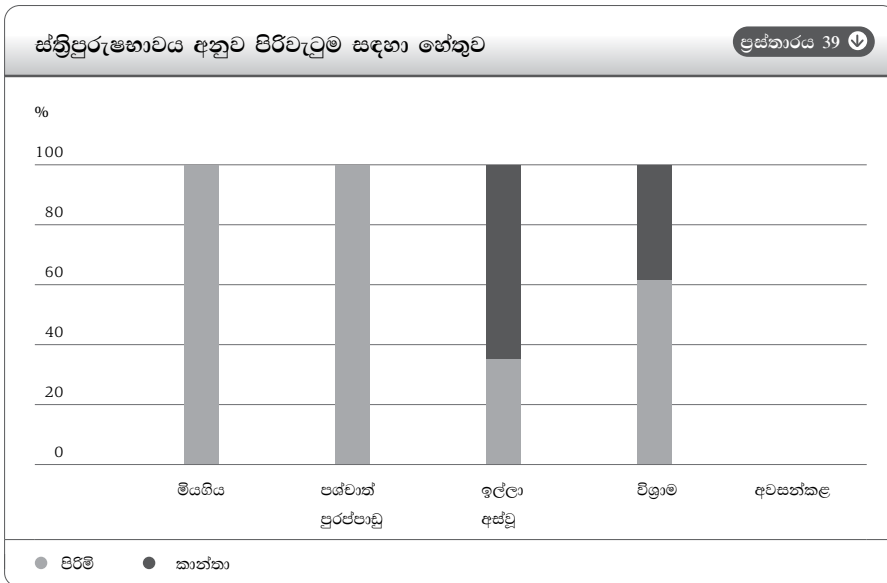

➔ සේවකයින් කෙරෙහි සාකච්ඡා අවධානය

GRI 401-2, 403-9

සේවකයින් රඳවා තබාගැනීම බැංකුවේ මූලික ප්‍රමුඛතාවක්ව පවතින අතර, වැඩ- ජීවිත සමතුලිතතාවය දිරි ගැන්වීම සහ සේවක සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව සුරක්ෂිත කිරීම මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී තීරණාත්මක සාධක වන බව අපි විශ්වාස කරමු. ධනාත්මක සහ උපකාරී වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට අපි උත්සාහ දරන අතර ඒ තුළින් අපගේ සේවකයින්ට ඔවුන්ගේ ඉහළම විභවතා ශක්තිමත් කර ගැනීමට සහ ලබාදීමට හැකියාව ඇති කරයි. මෙම අන්තය කරා, අපි සමාජීය හා විනෝදාත්මක කටයුතු දිරිගන්වන අතර, එය විධිමත් වැඩ-ජීවිත සමතුලිතතාවය පවත්වා ගැනීමට සහ අපගේ සේවකයින් අතර යහපත් සේවා සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමට උපකාර වේ. අපි භෞතික කටයුතු සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රවර්ධනය කරන අතර එන් එස් ඩී වර්ණ රාත්‍රිය, වෙසක් හක්කි ගී, නත්තල් කැරොල් සහ අලුත් අවුරුදු සැමරුම් වැනි උත්සව බැංකුවේ සමාජ දින දර්ශනයට ඇතුළත්ය. ඊට අමතරව අපගේ සේවකයින් හොඳින් රැකබලා ගැනීම සහතික කිරීමට අපි පහත සඳහන් පියවර ගෙන ඇත:

- විශේෂඥ/උපදේශක උපදෙස් සහිත වෛද්‍ය සැසි සේවකයින්ට ලබා ගැනීමට සලස්වා ඇත.
- දරුවාට වසරක් වන තුරු, උදෑසන සහ සවස කාලය අතර බෙදී ඇති සාන්තු කාලය දිනකට පැය දෙකක් දක්වා වැඩි කිරීමත් සමඟ සියලුම නව මව්වරුන්ට නමාගිලි වැඩ විධිවිධාන පිරිනමනු ලැබේ.
- සුභසාධක අංශය මගින් සමස්ත කළමනාකරණය සමඟ අනුමත ප්‍රමුඛ පෞද්ගලික රෝහලක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අභ්‍යන්තර වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානය
- වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ දී විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් විසින් ද්වි-මාසික පරීක්ෂාවන්.
- ප්‍රමුඛ පෙළේ පෞද්ගලික රෝහල් මගින් පවත්වනු ලබන වෛද්‍ය සායන.
- සුභසාධක අංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද පීඩන කළමනාකරණය, අක්ෂි රැකවරණය සහ හෘද වාහිනී රෝග වැළැක්වීම පිළිබඳව සම්මන්ත්‍රණ/දේශන.
- දිගු කාලීන සේවය අගයමින් වාර්ෂික උපහාර උළෙල.
- සේවක දූ දරුවන් සඳහා වාර්ෂික "ජයග්‍රහකයින්ගේ සම්මාන උළෙල".

⊕ මානව ප්‍රාග්ධනය

- අහාර පාන මත සහනදායී ගාස්තු සහිත ප්‍රධාන කාර්යාල ආපන ශාලාව.
- බැංකුවේ ක්‍රීඩා සමාජය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඇති අභ්‍යන්තර ව්‍යායාම ශාලාව.
- එන්එස්බී කලා කවය.
- පුස්තකාල පහසුකම්.
- සේවකයින් සඳහා රටේ විවිධ ස්ථානවල සංචාරක බංගලා 15ක් පවත්වාගෙන යාම.
- ශාඛා සහ අංශ විසින් සංවිධානය කරන ලද දිවා වාරිකා සඳහා මුදල් ආධාර ලබා දීම.

අඛණ්ඩ විදුලිය කැපීම් සහ ඉන්ධන සහ ඖෂධ වැනි අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල හිඟයට රට මුහුණ පාන ලද අවස්ථාවේදී සේවකයින් සඳහා බැංකුව පහත සඳහන් පහසුකම් ලබාදී ඇත.

- සේවකයින්ට රාජකාරියට යාමට හැකි වන පරිදි විවිධ ස්ථානවල සිට ප්‍රධාන කාර්යාලය දක්වා විශේෂ බස් රථ සේවාවක් සුදානම් කිරීම.
- ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා කාලසීමාවල ප්‍රමාද වී පැමිණීම සැලකිල්ලට නොගත් අතර සේවකයින්ට වේලාසනින් පිටව යාමට අවසර දෙන ලදී.
- රටකුළු පවත්නා ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා සැලකිල්ලට ගනිමින් නැවත දන්වන තුරු බැංකුවේ වී ෂර්ට් සහ/හෝ වෙනත් නිල ඇඳුමක් පැලඳීමට සේවකයින්ට අවසර දෙන ලදී.
- ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා හේතුවෙන් සේවයට වාර්තා කරන සේවක සංඛ්‍යාව සීමා කිරීම.
- හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම රැස්වීම් සහ සාකච්ඡා මාර්ගගතව පවත්වන ලදී.

බැංකුව සිය මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති අත්පොතට අනුකූලව, සේවා ස්ථානය තුළ වෘත්තීය ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍ය (OSH) කොන්දේසි ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් එහි සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දේ. මෙම බැඳීම සපුරාලීමට අවශ්‍ය කාර්යයන් සහ ක්‍රියාපටිපාටි මෙන්ම කළමනාකරණයේ සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ වගකීම් මෙම අත්පොත විස්තර කරයි. ඊට අමතරව, සෞඛ්‍ය කමිටුව සේවක සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සහතික කිරීමේදී නිර්ණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙම ප්‍රතිපත්තියේ පහත සඳහන් නිශ්චිත අරමුණු ඇත:

- ජාතික වෘත්තීය ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ සහ 1954 අංක 19 දරන සාප්පු සහ කාර්යාල සේවක පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේදී වෘත්තීය ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍ය පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
- අදාළ ශාඛාවේ/අංශයේ සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂක සේවා පරිසරයක් සහතික කිරීම සඳහා එක් එක් ශාඛාවකින්/අංශයකින් පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු පත් කිරීම
- රැකියා ස්ථානයේ සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යය, ආරක්ෂාව සහ සුභසාධනය සුරක්ෂිත කිරීම
- රැකියා ස්ථානයේ සේවකයින්ට ඇති විය හැකි අවදානම් හඳුනා ගැනීම
- සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යයට සහ ආරක්ෂක අවශ්‍යතාවන්ට අනුවර්තනය වන කාර්යාල පරිසරයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

2022 වර්ෂය තුළ, බැංකු පරිශ්‍රය ඇතුළත සුළු සිදුවීම් පහක් පමණක් වාර්තා වී ඇත.

➔ සාධාරණ හා වගකීම් සහගත පාරිශ්‍රමික සහ ප්‍රතිලාභ

GRI 201-3, 202-1, 401-2, 405-2

සේවකයින් රඳවා තබා ගැනීමට බැංකුවට ඇති හැකියාවේ තවත් ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ එහි සාධාරණ සහ වගකීම් සහගත පාරිශ්‍රමික සහ ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයයි. සමස්ත තරඟකාරී සහ ආකර්ශනීය වැටුප් යෝජනාවලියක් පිරිනමමින් තරඟකාරී, උත්තේජක සහ සාධාරණ වැටුප් ව්‍යුහයන් ලබාදීම කෙරෙහි අපි විශ්වාසය තබමු. බැංකුව සියළුම කාර්ය මණ්ඩලයට ආයතනය තුළ ඔවුන්ගේ කාර්යභාරයන් සහ කාර්යසාධනය මත පදනම් වී සාධාරණ වේතනයක් ලබා දෙන බව සහතික කරයි.

වෘත්තීය සමීක සමඟ බැංකුවේ සාමූහික ගිවිසුම මගින් වැටුප් සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ තීරණය කරන නියමයන් සහ කොන්දේසි විස්තර කරයි. ප්‍රධාන කළමනාකරු ශ්‍රේණිය දක්වා සේවකයින් මෙම ගිවිසුමෙන් ආවරණය වන අතර, විනිවිදභාවය සහතික කිරීම සඳහා වැටුප් පරිමාණ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ජාලයෙන් ලබා ගැනීමට සලස්වා ඇත. බැංකුව වෘත්තීය සංගම් නියෝජිතයින් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, එකඟ වූ අනුපාතවලට අනුව වැටුප් සහ වැටුප් නොවන ප්‍රතිලාභ ගිවිසුම් වසර තුනකට වරක් සංශෝධනය කෙරේ. සමාන වගකීම් දරන සියලුම පුද්ගලයින්ට එකම වැටුප් පරාසයක් තුළ ගෙවනු ලබන බව සහතික කිරීම බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය වන අතර, සේවා කාලය එම වැටුප් පරාසය තුළ වැටුප් කෙරෙහි බලපානු ඇත.

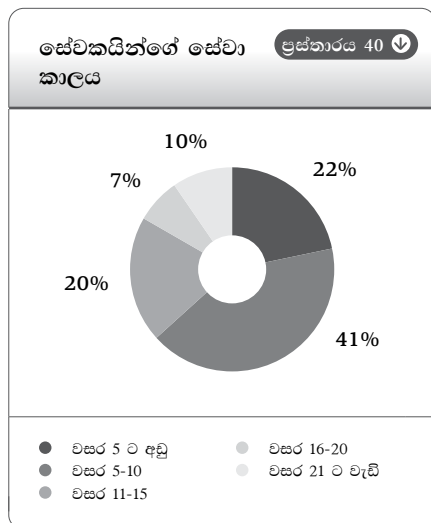
ප්‍රතිලාභ සෑම සේවකයෙකුගේම ගෙවීම් තුළ වැදගත් කොටසක් නියෝජනය කරයි. බැංකුව සමඟ ඔහුගේ/ඇයගේ රැකියාව අඛණ්ඩව කරගෙන යාම සඳහා සේවකයෙකුට ලැබෙන සියලුම මූල්‍ය ගෙවීම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ අර්ථ දැක්විය හැක. සියලුම නිත්‍ය පූර්ණ කාලීන සේවකයන් ඔවුන් ඔවුන්ගේ සේවයේ ස්ථිර කළ පසු පහත සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳීමට සුදුසුකම් ලබයි.

⊕ මානව ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රතිලාභ	විස්තරය
<p>ස්ථීර සහ විචල්‍ය මුදල් ප්‍රතිලාභ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කරඟකාරී වැටුප • සාක්ෂාත් කර ගන්නා ලාභ ඉලක්ක සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියට යටත්ව අප්‍රේල් සහ දෙසැම්බර් මාසවල ප්‍රසාද දීමනා • වසර අවසානයේ උපරිම දින හතක් දක්වා වෛද්‍ය නිවාඩු මුදල් කරගැනීමේ වරප්‍රසාදය • පෙර මාස 12 තුළ සතුටුදායක කාර්යසාධනයක් සහිත සේවකයින් සඳහා වාර්ෂික වර්ධක • ඉන්ධන/ප්‍රවාහන, නවාතැන් ආධාර, යැපුම් සහ රාජකාරි ගමන් සඳහා ප්‍රතිපාදන • රැකියා-විශේෂිත දීමනාව සහ අතිකාල • දායක නොවන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය සහ දායක වැන්දඹු හා අනන්දරු යෝජනා ක්‍රමය
<p>ප්‍රතිපූරණය කිරීම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> • වෘත්තීය ආයතන සාමාජික ගාස්තු ප්‍රතිපූරණය • අදාළ අධ්‍යයන පාඨමාලා සඳහා අනුග්‍රහය • ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනයේ (IBSL) බැංකු සහ මූල්‍ය පිළිබඳ සහතික සහ ඩිප්ලෝමා මට්ටම් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසු ගෞරවනීය ගෙවීම • දායක නොවන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් සහ දායක වැන්දඹු හා අනන්දරු යෝජනා ක්‍රමයක් සඳහා හිමිකම
<p>සහන ණය ප්‍රතිලාභ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නිවාස, වාහන ණය, පරිභෝජන සහ ආපදා ණය, උත්සව අත්තිකාරම් සහ අනෙකුත් සහන ණය
<p>වෛද්‍ය සහන යෝජනා ක්‍රමය බැංකුවේ සේවක වෛද්‍ය ආධාර යෝජනා ක්‍රමය තුළ ලියාපදිංචිය මගින් ලබාදෙන දෑ:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • විශේෂඥ/බාහිර අංශයේ වෛද්‍ය ගාස්තු, රෝහල්ගතවීම, අසාධ්‍ය රෝග, අක්ෂි සහ දත්ත ප්‍රතිකාර සඳහා ආවරණය සහිත ස්ථීර සහ පරිවාස සේවකයින් • ශාරීරික කුඩාල හා මරණයකදී උපරිම වශයෙන් රු. මිලියන 1.5 ක වන්දි යෝජනා ක්‍රමය
<p>විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ අදාළ නියමයන් සහ කොන්දේසි මත පදනම්ව පත්වීම් දිනයේදී ක්‍රියාත්මක වන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය මත සියලුම ස්ථීර සේවකයින්ට දායක නොවන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයකට සහභාගී වීමට හිමිකම් ඇත.</p> <p>විශ්‍රාම අරමුදල් ප්‍රතිලාභ දැඩි ආයෝජන මූලධර්ම සමඟ සැලකිල්ල, කඩිසරකම, විවක්ෂණභාවය සුදුසු කුසලතා සහ දැනුම සමගින් කළමනාකරණය කරනු ලබයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • විශ්‍රාම අරමුදල (1 යෝජනා ක්‍රමය සහ 11 යෝජනා ක්‍රමය) ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ණය ආයුගණක තක්සේරු ක්‍රමය මත සහතික කළ නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ වෙන් කිරීමේ පිරිවැය සමඟ ඉහත යෝජනා ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන්ම රක්ෂණය කර ඇත. බැංකුවේ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල (1 යෝජනා ක්‍රමය) 1995 ඔක්තෝබර් 1 දිනට පෙර බඳවාගත් සේවකයින් සඳහා අදාළ වේ. එයට 2022 දී බැංකුව විසින් රු. මිලියන 948 ක දායකත්වයක් සිදුකරන ලද අතර අරමුදල් නොලබන වගකීම් රු. මිලියන 8,764ක් විය. සේවකයාගේ දළ වැටුපෙන් 12%ක් බැංකුව විසින් විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට (11 යෝජනා ක්‍රමය) දායක කරන අතර එය 1995 ඔක්තෝබර් 1 දින හෝ පසුව බඳවා ගන්නා ලද සේවකයන්ට අදාළ වේ. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයුගණක තක්සේරුව අනුව 11 විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය සඳහා රු. මිලියන 2,365.4 ක අතිරික්තය අරමුදල් කර ඇත. • දායක වැන්දඹු/වැන්දඹු පුරුෂ සහ අනන්දරු අරමුදල (11 යෝජනා ක්‍රමය සඳහා පමණි) සේවකයින්ගේ මූලික වැටුප අනුව දායක මුදල් තීරණය කරනු ලබන අතර සාමාජිකයින් සෑම මසකම ඔවුන්ගේ මූලික මාසික වැටුපෙන් 5% දායකවීම අවශ්‍ය වේ. • දායක විශ්‍රාම වෛද්‍ය යෝජනා ක්‍රමය සේවකයාගේ වයස අනුව මාසික දායකත්වය තීරණය වේ. බැංකුව රුපියල් මිලියන 668.5 ක් මෙම යෝජනා ක්‍රමයට දායක වූ අතර වසර අවසානයට අරමුදල් රහිත වගකීම් රු. මිලියන 3,724.2කි.

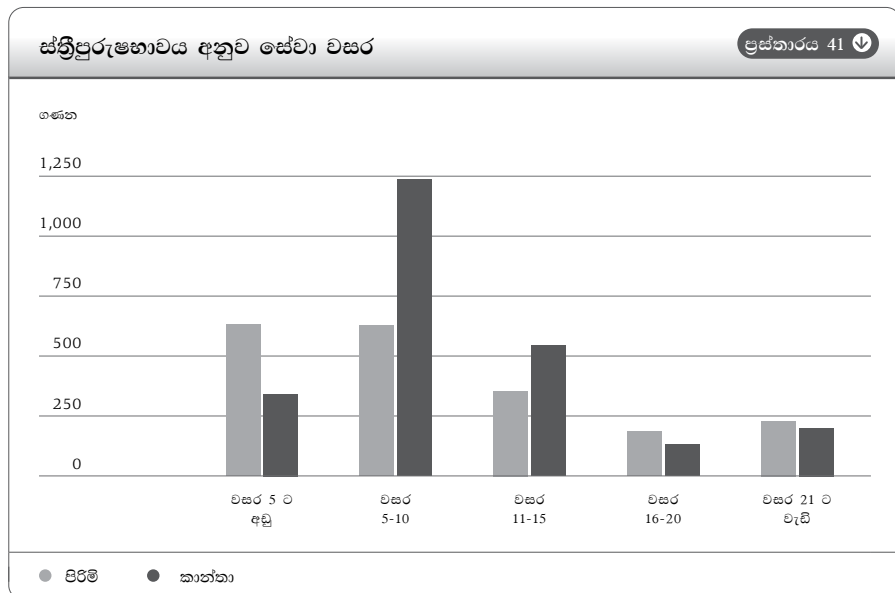
මානව ප්‍රාග්ධනය

ශ්‍රේණිය අනුව සේවය

ශ්‍රේණිය	වසර 5 ට අඩු	වසර 5-10	වසර 11-15	වසර 16-20	වසර 21 ට වැඩි
ජ්‍යෙෂ්ඨ ශ්‍රේණිය	3	5	5	3	13
කළමනාකරුවන්	24	173	117	113	263
විධායක නිලධාරීන්	21	282	498	199	98
මාණ්ඩලික සහකාර	457	1,280	278	3	45
කාර්යාල සහායක	470	126	1	1	11
මුළු එකතුව	975	1,866	899	319	430

වගුව 19

5 ඵලදායී සන්නිවේදනය

අවශ්‍ය තොරතුරු පැහැදිලි සහ කාලිනව ලබාදීම බැංකුවේ සන්නිවේදන මාර්ග පහසුවෙන් පවත්වාගෙන යාමට තීරණාත්මක ක්‍රම වේ. හිතකාමී සහ උපකාරී වැඩ පරිසරයක් සමඟ කළමනාකරණය සහ සේවකයින් අතර විවෘත දෙයාකාර සන්නිවේදනය විෂමතා ඉවත් කිරීමට රැකියා තෘප්තිය වැඩි කිරීමට සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට සහය වේ. බැංකුව සන්නිවේදනය සඳහා විවිධ මාර්ග ස්ථාපිත කර ඇති අතර හැකි සෑම අවස්ථාවකදී සියලුම භාෂා එනම් සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි භාවිතා කරයි. මෙම සන්නිවේදන මාර්ගවලට පහත දැ ඇයන් වේ:

- දිවයින පුරා පිහිටි ශාඛා අතර සජීවී සන්නිවේදනය සහ විවෘත සාකච්ඡාවන් පහසු කිරීමට පුහුණු හා සංවර්ධන අංශයේ සහය ඇතිව මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය "වෙබ්නාට්" සංකල්පය ආරම්භ කරන ලද අතර, එය විවෘත සාකච්ඡාවන්ට සහ ගැටළු විසඳීමට සහයවන සජීවී සැසි සඳහා ඉඩ ලබා දේ. මින් ඵලදායී සන්නිවේදන මාර්ගයක් සපයමින් 2022 වසර තුළ සාර්ථකව පවත්වන ලදී. විශේෂයෙන් කොවිඩ් 19 කාලය තුළ සේවකයින් භෞතිකව විසන්ධි වූ අවස්ථාවලදී ඩිජිටල් ලෙස සම්බන්ධ වීමට සේවකයින්ට මේ මගින් හැකියාව ඇති කරන ලදී.

- අභ්‍යන්තර ජාලය
- වකුලේඛ
- සේවක දත්වීම් පුවරුව
- කළමනාකරණයෙන් විද්‍යුත් ලිපි
- මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විධිමත් ලිපි

➔ වෘත්තීය සංගම් සමඟ සම්බන්ධතාව - රැස්වීමේ හා සාමූහික කේවල් කිරීමේ නිදහස

බැංකුවේ දිගුකාලීන සංවර්ධනය සහතික කිරීමට වෘත්තීය සමිති සහ අනෙකුත් නියෝජිත සංගම් සමඟ ධනාත්මක සහ සුභද සබඳතා පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම සහ එමඟින් සේවකයින්ට සහ බැංකුවට අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ප්‍රතිලාභ අත්වන බව බැංකුව හඳුනා ගනී. එකමුතු හා සාර්ථක සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා වෘත්තීය සමිති සාමාජිකයින් සහ සාමාජිකයින් නොවන අය ඇතුළුව එහි සියලුම සේවකයින් සමඟ සෘජු නිරන්තර සන්නිවේදනය කළමනාකාරිත්වය ස්ථාපිත කරයි. වෘත්තීය සමිති නියෝජිතයන් සමඟ නිරන්තර සම්බන්ධතා පැවැත්වීම තොරතුරු සැපයීමට වැඩි අවස්ථාවක්

නිර්මාණය කරමින් ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින්ට සහ අනෙකුත් නියෝජිත සංගම්වලට ව්‍යාපාරයේ කටයුතු සහ බැංකුවේ අරමුණු, පිළිබඳ පුර්ණ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසන අතර එමඟින් අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධතා වාතාවරණයක් ඇතිකරයි.

බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වන සියලුම වෘත්තීය සමිති සමඟ බැංකුව ඉතා යහපත් සබඳතාවක් පවත්වාගෙන යන අතර ඒවාට ජාතික සේවක සංගමය, ලංකා බැංකු සේවක සංගමය, ශ්‍රී ලංකා නිදහස් බැංකු සේවක සංගමය, විධායක නිලධාරීන්ගේ සංගමය, සමගි සේවක සංගමය සහ සමස්ත ලංකා බැංකු සේවක සංගමය ඇතුළත්ය.

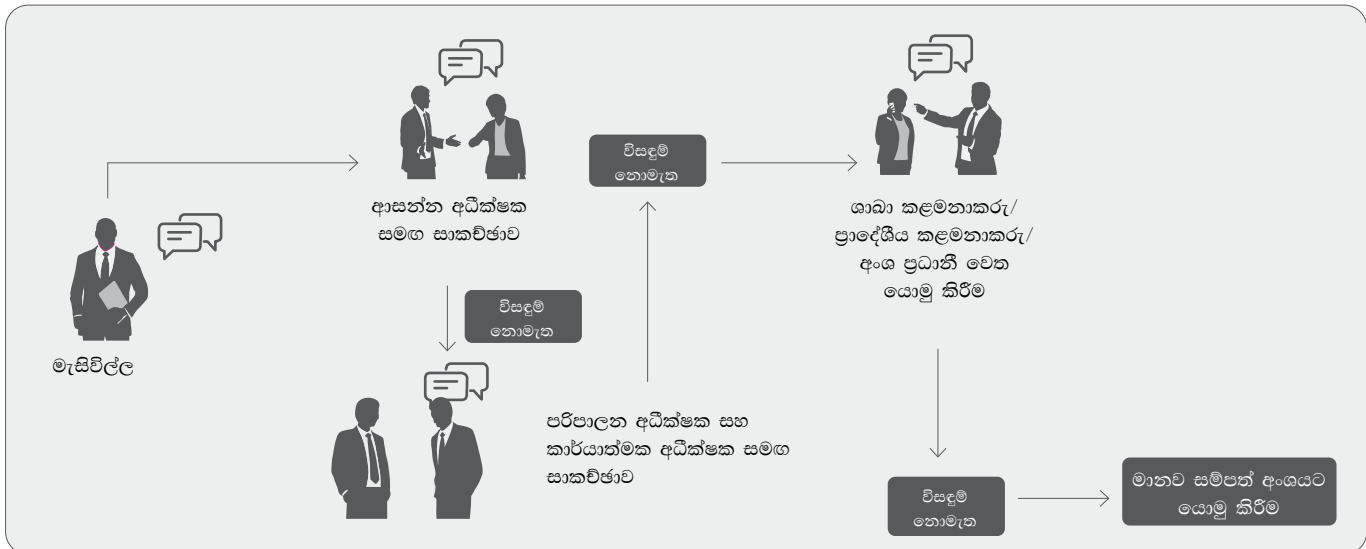
බැංකුව එහි සේවකයින්ගේ රැස්වීම් නිදහස අගය කරන අතර සාමූහික කේවල් කිරීමේ ඔවුන්ගේ අයිතිය පිළිගනී. වෘත්තීය සමිති සමඟ සාමගිත ගිවිසුම තුළ දක්වා ඇති එකඟ වූ නියමයන් සහ කොන්දේසි වැටුප් සහ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි බලපායි. 2021 - 2023 කාලසීමාව සඳහා වැටුප් සහ වැටුප් නොවන ප්‍රතිලාභ සඳහා සාමූහික ගිවිසුම බැංකුවේ කළමනාකාරිත්වය සහ වෘත්තීය සමිති අතර සාර්ථකව 2021 දී අත්සන් කර ඇත.

➔ සේවක මැසිවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය

බැංකුව මැසිවිලි විසඳීම සඳහා ක්‍රම දෙකක් යොදා ඇති අතර ඒවානම් පියවර ඉණිමඟ පද්ධතිය සහ දොර විවෘත ප්‍රතිපත්තියයි. පළමුවැන්න ධුරාවලියක් තුළින් මැසිවිලි විසඳීම හා සම්බන්ධවන අතර මානව සම්පත් කමිටුව විසින් නම්කළ ස්වාධීන පාර්ශවයකට සෘජුවම සිය මැසිවිලි ඉදිරිපත් කිරීමේ විකල්පය දෙවැන්න මගින් ලබා දේ. බැංකුව හැකි සෑමවිටම පියවර ඉණිමඟ පද්ධතිය භාවිතා කිරීමට සේවකයින් දිරි ගන්වයි. මෙම ක්‍රම දෙකෙහි විස්තර පහත දක්වා ඇත.

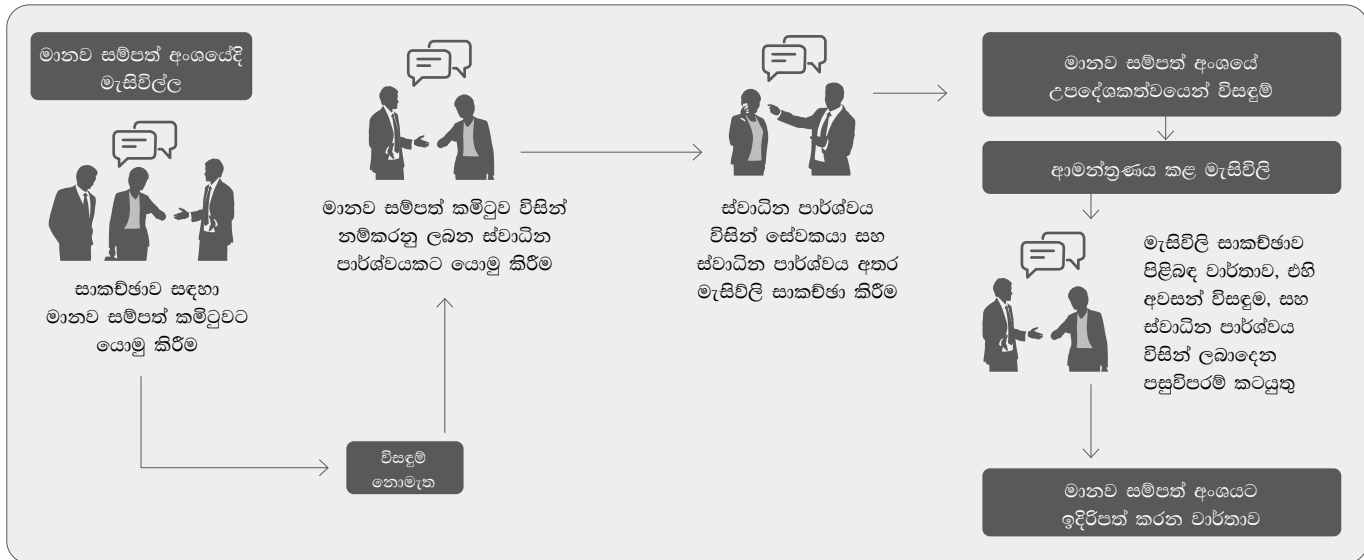
යම් සේවකයෙක් ඉහත සඳහන් පියවර ඉණිමඟ පද්ධතිය විසින් ඔහුගේ/ඇයගේ මැසිවිල්ල විසඳාගත නොහැකිය යන මතයේ සිටිනම්, පහත දක්වා ඇති දොර විවෘත ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කරමින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය අංශයට එය යොමු කළ හැකිය.

1. පියවර ඉණිමඟ පද්ධතිය

➔ මානව ප්‍රාග්ධනය

2. දොර විවෘත ප්‍රතිපත්තිය

රූපය 19 ➔

➔ සේවා ස්ථානයේ ලිංගික හිරිහැරය හැසිරවීමේ විශේෂ ප්‍රතිපත්ති සහ යාන්ත්‍රණ

කිසිදු වර්ගයක හිරිහැර කිරීම නොමැති වැඩ සහ ඉගෙනුම් පරිසරයක් ලබාදීමට බැංකුව කැප වී සිටී. හිරිහැර කිරීම මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් සහ පුද්ගලික ගරුත්වය උල්ලංඝනය කරයි. බැංකුව සියලුම ආකාරයේ හිරිහැරකිරීම බරපතල වරදක් ලෙස සලකනු ලබයි. මෙම ප්‍රතිපත්තිය කොන්ත්‍රාත් සහ බාහිර පිරිස් ඇතුළුව සියලුම සේවකයින්ට අදාළ වේ.

උසස්වීම්, වැටුප් වර්ධක, ස්ථානමාරුවීම් හෝ යම් සමාන කාරණයක් වෙනුවෙන් අකැමැති යටත් නිලධාරියෙකුගෙන් හිරිහැරයට ලක්වන හෝ කැමැත්ත ඉල්ලා සිටින (ලිංගික කැමැත්ත ඇතුළුව) යම් සේවකයෙක් සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ විනය සංග්‍රහයට අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.

හිරිහැර කිරීමේ සිදුවීම බැංකු පරිශ්‍රය තුළ සිදුවුවද නොවුවද සහ එකී සිදුවීම වැඩකරන වේලාව තුළ සිදුවුවද නොවුවද බැංකුවේ සියලුම

සේවකයින් සහ පාර්ශ්වකරුවන් වැනි වෙනත් පුද්ගලයින්ට හිරිහැර කිරීම සේවකයින්ට තහනම් කර ඇත. විකුණුම්කරුවන්ට, ආරාධිතයින්ට, ගනුදෙනුකරුවන්ට සහ අමුත්තන්ට ද බැංකු පරිශ්‍රය තුළ වෙනත් පුද්ගලයෙකුට හිරිහැර කිරීම තහනම් කර ඇත.

යම් සේවකයෙකුට ඉහත පරිදි ඔහු/ඇය හිරිහැරකිරීමට හෝ වෙනස් ලෙස සැලකීමට ලක්වන බව හැඟෙනහොත්, සහ සුදුසු අංශ ප්‍රධානියෙකුට/ශාඛා කළමනාකරුවෙක් සමඟ එම කරුණ සාකච්ඡා කිරීමට නොහැකිනම්, ඔහු/ඇය හිරිහැර කිරීම/වෙනස් ලෙස සැලකීමේ ප්‍රමාණය සහ ස්වභාවය ලිඛිතව පිරිස් කළමනාකරු වෙත දැනුම් දිය යුතු අතර ඉන්පසුව සේවකයා සහ පිරිස් කළමනාකරු අතර සාකච්ඡාවක් පැවැත්විය යුතු අතර සුදුසු පියවර ගත යුතුය.

➔ කාන්තා මැසිවිලි හැසිරවීමේ කමිටුව

විශේෂයෙන් බැංකුවේ කාන්තා සේවිකාවන්ගේ මැසිවිලි හැසිරවීමට සහ කාන්තා කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකාවන්ගේ මානසික සහ කායික යහ පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා 2022 දී මැසිවිලි හැසිරවීමේ කමිටුවක් ස්ථාපිත කර ඇත. මෙම කමිටුව කාන්තා නිලධාරීන්ගෙන්/කළමනාකරණයේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීන්ගෙන් සමන්විත වන අතර නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී - මානව සම්පත් සංවර්ධන විසින් මෙහෙයවනු ලබයි. කාන්තා කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකාවන් විසින් මුහුණ දිය හැකි යම් හිරිහැර කිරීමකට හෝ වෙනස් ලෙස සැලකීමකට අදාළ පැමිණිලි කමිටුවේ සහාපතිතිය වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

➤ මානව ප්‍රාග්ධනය

2023 හා අනාගත දැක්ම

කෙටි කාලීන

- මානව සම්පත් කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට මානව සම්පත් පද්ධතියේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒ මගින් මානව සම්පත් සේවාවන් හි කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායීත්වය ඉහළ නංවයි.

මධ්‍ය කාලීන

- ඉලක්ක පදනම් කාර්යසාධන ක්‍රමයක් සකස් කිරීම සහ ඉන් පක්ෂපාතිත්වය ඉවත් කර ඇගයීම්වල ඵලදායීත්වය ඉහළ නංවයි.

දිගු කාලීන

- බැංකු වෘත්තීයට කැමැත්ත දක්වන අය සඳහා තෝරා ගැනීමේ

- ඉ-ඉගෙනුම සහ සේවක සංවර්ධනය පිළිබඳ විශේෂ අවදානයක් සමඟ ඉගෙනුම් සංස්කෘතියක් බිහි කිරීම

- මානව සම්පත් කාර්යයන්හි කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායීත්වය වර්ධනය කිරීමට තිරසාර තොරතුරු තාක්ෂණ විසඳුම්

- සෑම අවස්ථාවලදීම අප කාර්ය මණ්ඩලයේ කාර්ය සහ මානසික යහපැවැත්ම නගා සිටුවන වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම

- වඩා යහපත් ගනුදෙනුකාර සේවාවක් ලබාදීමට ඉදිරි කාර්යාලයේ ක්‍රියාශීලී ශ්‍රමබලකායන් සංවර්ධනය

➤ අපගේ අනාගතය සඳහා “පෙර සූදානම” උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

ව්‍යාජ සහ අති විශේෂ කම්පනවලට ඔරොත්තුදීමට තිරසාර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීම.

සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

අපගේ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

වඩා ශක්තිමත් ආර්ථික සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ පුළුල් ප්‍රජාව තුළ මූල්‍ය අන්තර්කරණය පෝෂණය කිරීමට බැංකුව සහ එහි බාහිර පාර්ශවකරුවන් සමඟ නිර්මාණය, පෝෂණය, ශක්තිමත් කරමින් රඳාපවත්වා ගන්නා සම්බන්ධතා සහ ජාලවල වටිනාකමින් මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය සමන්විත වේ.

බැංකුව තුළ, අපි ප්‍රධාන පාර්ශවකාර කණ්ඩායම් සමඟ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සහ අදහස් අවබෝධ කරගනිමින් සහ ඔවුන්ගේ වෙනස්වන දෘෂ්ටිකෝණයන්ට ප්‍රතිචාරාත්මක වෙමින් අර්ථවත් සහභාගිත්වය තුළින් රජයට අයත් බැංකුවක් ලෙස ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා ශක්තිමත් මූල්‍ය ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීම කරා අපගේ ඉහළ සමාජීය බැඳීම සමඟ අපි සම්බන්ධ වෙමු. අපි ජාතික සංවර්ධනය කරා දායක වීම කෙරෙහි මූලික අවධානයක් සමඟ විශ්වාසය, අවංකකම සහ වටිනාකම හුවමාරුව මත සම්බන්ධතා සකස් කර ඇත. අපගේ සම්බන්ධතාවන්හි ශක්තිය වන්නේ අපට ක්‍රියාත්මකවීමට ඇති සමාජීය බලපත්‍රය රඳවා ගැනීමයි.

ඡ ප්‍රධාන යෙදවුම්

- අපගේ පාර්ශවකරුවන්, ආයෝජන ප්‍රජාවගෙන් අඛණ්ඩ විශ්වාසය
- දිගුකාලීන ගනුදෙනුකාර සම්බන්ධතා
- උපයෝගී සේවක සහභාගිත්වය
- රජය හා නියාමකයින් සමඟ ධනාත්මක සම්බන්ධතා
- මාධ්‍ය සහ ප්‍රජාවන් සමඟ සක්‍රීය සහභාගිත්වය
- ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සහ සැපයුම්කරුවන් සමඟ සාමූහික මෙහෙයුම්

ඃ ප්‍රධාන අභියෝග

- ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ව්‍යාපාරයට බාධාවීම්
- පාර්ශවකාර අපේක්ෂාවන් වෙනස්වීම් සහ පාර්ශවකාර බැඳියා පිළිගැනීමේ හඳුනාගෙන කළමනාකරණය කිරීම
- විවිධ පාර්ශවකාර අවශ්‍යතා සපුරාලීමට සම්පත් වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව
- සුභද සම්බන්ධතා පවත්වා නොගන්නා විට අනාගත කීර්තිනාම හානි

ඃ ප්‍රධාන නිමැවුම්

<p>ගනුදෙනුකරුවන් අත්කර ගැනීම</p> <p>මුළු සක්‍රීය ගිණුම් ගණන</p> <p>මිලියන 12.98</p> <p>(2021 - මිලියන 12.91)</p>	<p>භාවිතයේ ඇති කාඩ්පත් ගණන</p> <p>2,203,309</p> <p>(2021 - 2,041,842)</p>
<p>වගකීම්සහගත ප්‍රසම්පාදනය</p> <p>ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන් ගණන</p> <p>184 (2021 - 351)</p>	
<p>සමාජයට දායකත්වය</p> <p>යටිතලපහසුකම් සඳහා අරමුදල්</p> <p>බිලියන 1.5 (2021 - බිලියන 28.0)</p>	

ඃ ප්‍රධාන අවස්ථා

- අපගේ ව්‍යාපාරයට පාර්ශවකාර අවශ්‍යතා ගොඩනැගීමට හැකියාව සහ සාර්ථක බැඳීම් ලබාදීම
- පාර්ශවකරුවන්ගේ විවිධ ගැටළුවල නියැලීමට සහ ප්‍රතිචාර දක්වීමට හැකියාව
- ප්‍රජාව තුළ ධනාත්මක දිගුකාලීන බලපෑම නිර්මාණය කිරීමේ හැඟීම

අපගේ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරන ආකාරය

- 1 සුපිරි ගනුදෙනුකාර සේවාව, නව්‍යකරණ නිෂ්පාදන හා විසඳුම්, සහ දත්තවල සහ රහස්‍යභාවය ආරක්ෂාව තුළින් පක්ෂපාතී ගනුදෙනුකාර පදනමක් ගොඩ නැගීම.
- 2 එලදායී සන්නිවේදනය හා උපායමාර්ගික සන්ධාන තුළින් ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සමඟ ශක්තිමත් සම්බන්ධතා ගොඩ නැගීම.
- 3 අනුකූලතාව හා විවික්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය තුළ අනුරූපතාව පවත්වා ගනිමින් නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම.
- 4 සමාජයට ආපසුදීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ශක්තිමත් ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම සහ මූල්‍ය අන්තර්කරණය ප්‍රමුඛ කිරීම.

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

අපගේ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය භාවිතා කරන ආකාරය

 <p>නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය අපගේ භෞතික හා ඩිජිටල් යටිතලපහසුකම් පාර්ශවකාර අවශ්‍යතා සමඟ පෙළගැසීම කරා පාර්ශවකාර දායකත්වයේ සහභාගිත්වය සහ ප්‍රතිපෝෂණය</p>	 <p>මානව ප්‍රාග්ධනය පාර්ශවකරුවන්, ජාල සහ පුළුල් ප්‍රජාවන් සමඟ ගැඹුරු සම්බන්ධතා පෝෂණය සන්නාම හිමිකම ශක්තිමත් කරන අතර එය ඉහළ සක්‍රීය වෘත්තීයයන් ආකර්ෂණය කර රඳවා ගැනීමේදී සහය වේ.</p>
 <p>බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍රීයතාව, නියාමන මනා පරිව, වගකීම්සහගත මූලාශ්‍රකරණය, සහ අප ක්‍රියාත්මක ප්‍රජාවන් තුළ ආයෝජනය යන සියල්ල අපගේ ගනුදෙනුකාර පක්ෂපාතිත්වය, සන්නාමය හා කීර්තිය, වැඩි කිරීමට දායක වේ.</p>	 <p>ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය නියාමන අනුකූලතාව සමඟ සමාජීය බැඳීම ස්වභාවික සම්පත් වගකීම්සහගත භාවිතය සහ සංරක්ෂණය සඳහා දායක වේ.</p>
 <p>මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නගා පෝෂණය කිරීම වෙත යොමුකළ ආයෝජන මූලිකවම මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය අඩුකරනු ලැබුවද ඇතිවන සන්නාම පක්ෂපාතිත්වය සහ සන්නාම හිමිකම දිගුකාලීන ලාභදායීතාවයට හේතු වේ.</p>	

ප්‍රමාණාත්මතාව, පාර්ශවකරුවන් සහ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාල උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධතාවය

වැදගත් කරුණු

ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

ග්‍රීන් සාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

 <p>ව්‍යාපෘතිවල මූල්‍ය අන්තර්කරණය ප්‍රමුඛ කරමින් දරිද්‍රතාව සහ විෂමතාව අඩුකරයි.</p>	 <p>පුරා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මෙන්ම අධ්‍යාපනයට අදාළ මූල්‍ය නිෂ්පාදන හා විසඳුම් තුළින් අධ්‍යාපනය හා සාක්ෂරතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම</p>	 <p>මානව හිතවැදි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මෙන්ම අවස්ථා ලබාගැනීම සහ ඇති කිරීම තුළින් ඔරොත්තුදෙන, ආර්ථික වශයෙන් තිරසාර ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම</p>
 <p>දැඩි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් තුළින් තිරසාර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදනය ස්ථාපිත කිරීම</p>		
 <p>ව්‍යාපෘතිවල මූල්‍ය අන්තර්කරණය ප්‍රමුඛ කරමින් දරිද්‍රතාව සහ විෂමතාව අඩුකරයි.</p>	 <p>CSR වැඩසටහන් තුළින් අභ්‍යන්තර හා බාහිර පාර්ශවකරුවන් අතර පාරිසරික දැනුම වැඩි කිරීම</p>	

විභව්‍ය හුවමාරුවීම්

- ඩිජිටල් අවකාශයන්හි වර්ධිත විනිවිදයාම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය අවශ්‍ය වුවද නිෂ්පාදිත හා ගනුදෙනුකාර ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නගයි.
- CSR ව්‍යාපෘතිවල ආයෝජනයෙන් මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයට සෘණාත්මක බලපෑමක් තිබුණද, ධනාත්මක සන්නාම ප්‍රතිරූපයක් තුළින් දිගු කාලීනව පුරා ප්‍රාග්ධනය සහ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය ගොඩ නගයි.
- ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් ලබාදීම සහ ගනුදෙනුකාර අපේක්ෂාව ඉක්මවායාම.
- පුරා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල සහභාගිත්වය
- නියාමන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූලතාව
- ව්‍යාපාර හවුල්කාරත්ව ගොඩ නැගීම

⊕ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

1 පක්ෂපාති ගනුදෙනුකාර පදනමක් ගොඩනැගීම - ගනුදෙනුකාර ප්‍රාග්ධනය

සමාගමේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑම හේතුවෙන් ආයතනයක තරඟකාරී වාසියේ මූලික මූලාශ්‍රය ලෙස ගනුදෙනුකාර ප්‍රාග්ධනය සලකනු ලැබේ. ගනුදෙනුකාර සම්බන්ධතාවල පැවැත්ම සහ ගනුදෙනුකරුවන් ලෙස දීර්ඝ කාලීනව රඳා සිටීමට ඔවුන්ගේ හැකියාව මත බැංකුවල වර්තමාන සහ අනාගත ආදායම රඳා පැවැත්ම සම්බන්ධ වන බැවින් ගනුදෙනුකාර ප්‍රාග්ධනය විශේෂයෙන් බැංකු සඳහා අදාළ වේ.

ගනුදෙනුකාර ප්‍රාග්ධනයට අපගේ ප්‍රවේශය

ආදර්ශවත් ගනුදෙනුකාර සේවය සහ අත්දැකීම් ලබාදීමට සර්වාකාර ප්‍රවේශයක් යොදා ගනිමින් ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ අපගේ සම්බන්ධතා අඩි තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමු. ඕනෑම ස්ථානයක, ඕනෑම අවස්ථාවක පිවිසීම සඳහා ජංගම සහ අන්තර්ජාල අවකාශයක් සහිතව පුළුල්ව පැතිරුණු ඉතුරුම් දිරිගැන්වීමට ශ්‍රී ලංකාව පුරා විහිදුණු ශාඛා 262ක්, සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 390ක්, මුදල් තැන්පතු යන්ත්‍ර සහ මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීය යන්ත්‍ර (ATMs/CDMs/CRMs) සමඟ, අපි ගනුදෙනුකරුවන්ට ඔවුන්ගේ ඉතුරුම් සහ ආයෝජන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් සහ දැරිය හැකි මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා පුළුල් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය ලබා දෙන්නෙමු. ප්‍රශස්ත ප්‍රතිචාර කාලය සමඟ සන්නිවේදන මාර්ග හරහා වටිනා ප්‍රතිපෝෂණ ආකාරයක් ලෙස ගනුදෙනුකාර සහභාගිත්වයට අපි පහසුකම් සපයන අතර, වසර ගණනාවක් පුරා අප විසින් පෝෂණය කර ඇති බහු පරම්පරාවේ පාරිභෝගික සබඳතා හරහා ඉහළ මට්ටමේ තාප්තිය මැනීමට සහ පවත්වා ගැනීමට නවතම මෙවලම් භාවිත කරන්නෙමු.

වටිනාකම වැඩි කිරීමේ උපායමාර්ග

- ඩිජිටල් ගනුදෙනුකාර සේවා ආකෘතිය ශක්තිමත් කිරීම
- ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස වටිනාකම නිර්මාණය සහිත බෙදාහැරීමේ ජාලය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම
- සැබැවින්ම සර්වාකාර ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් සංවර්ධනය
- ඉලක්කගත වටිනාකම නිර්මාණය සඳහා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගමන්මඟ කෙරෙහි පුද්ගල අවධානය සඳහා විෂය වූ දත්ත රැස්කර භාවිතා කිරීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ මූලිකාංග ⊕ පක්ෂපාති ගනුදෙනුකරුවෙක් ගොඩනැගීම

- නව නිෂ්පාදන, සේවා සහ අගය එකතුකළ අංග හඳුන්වාදීම
- විවිධ ගනුදෙනුකාර පදනමකට සේවය
- ඩිජිටල් පරිනාමය තුළින් උසස් ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් ලබාදීම
- ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි කාර්යක්ෂමව විසඳීම
- ගනුදෙනුකාර දත්ත හා රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා කිරීම
- වගකීම්සහගත තොරතුරු හුවමාරුව සහ බැංකුකරණ ව්‍යවහාර පිළිබඳ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දැනුම වැඩි කිරීම

⊕ 2022 දී හඳුන්වාදුන් ණය නිෂ්පාදන, සේවා සහ අගය එකතුකළ අංග

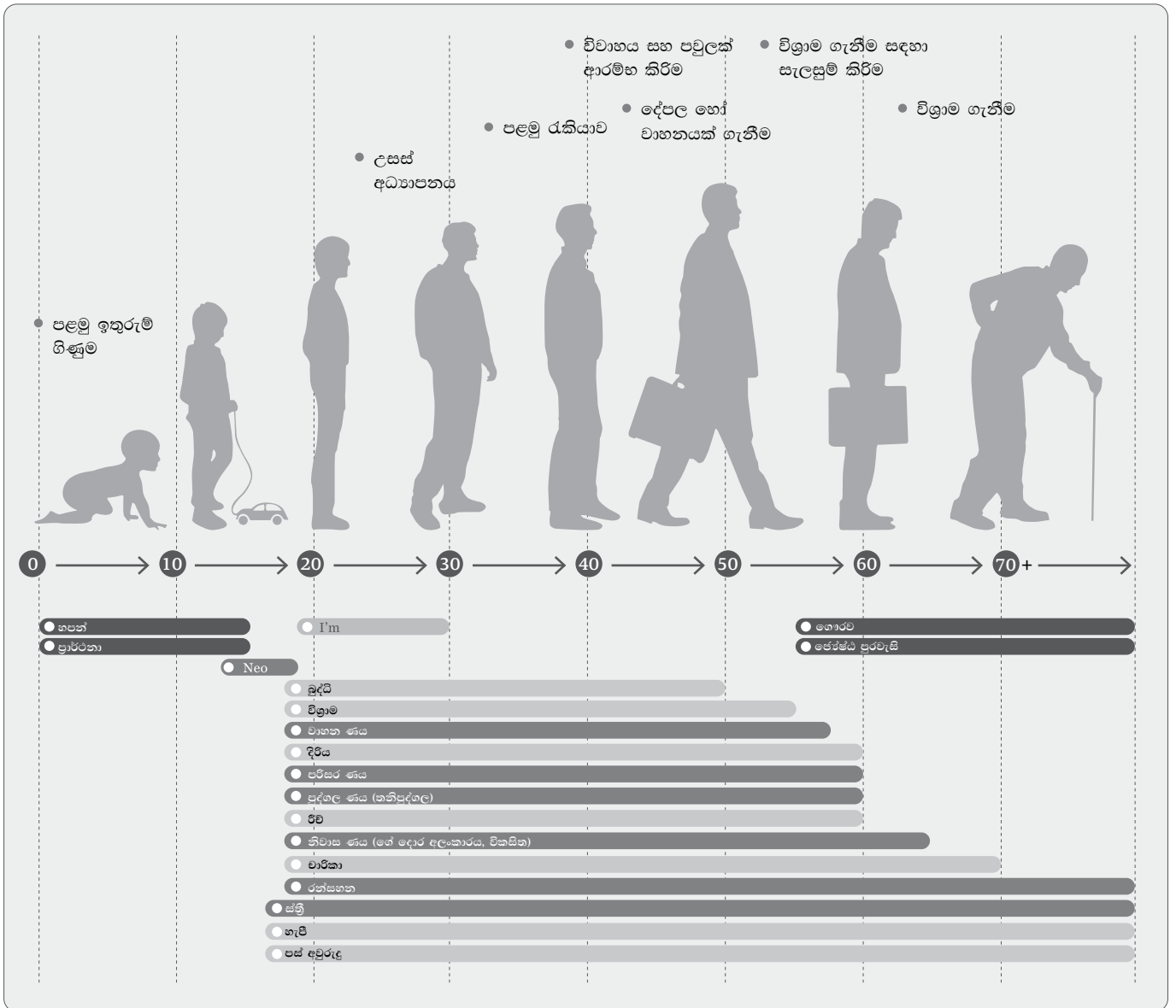
 <p>කාලීන තැන්පතු</p> <ul style="list-style-type: none"> • මාස 3, මාස 4 සහ මාස 7 විශේෂ ස්ථාවර තැන්පතු යෝජනා ක්‍රම • නව ජේෂ්ඨ පුරවැසි ස්ථාවර තැන්පතු යෝජනා ක්‍රමය - "NSB ජේෂ්ඨ පුරවැසි ස්ථාවර තැන්පතු" • ප්‍රාර්ථනා ඉතුරුම් හඳුන්වාදීම සහ දිගුකාලීනව ඉහළ අනුපාතවලට ඉතුරුම් කිරීමට ගනුදෙනුකරුවන්ට හැකිවන පරිදි ප්‍රාර්ථනා ප්‍රවර්ධනය 	 <p>ණය හා අත්තිකාරම්</p> <ul style="list-style-type: none"> • "බුද්ධි උසස් අධ්‍යාපන ණය" යටතේ සිසුන් සඳහා ණය ලබාදීමට නිපුණතා සංවර්ධන හා පුහුණු ජාත්‍යන්තර ආයතනය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම • "පුරවර සිරිසර" ජාතික වැඩසටහන යටතේ පරිගණක උපකරණ මිලදී ගැනීමට ණය යෝජනා ක්‍රමය 	 <p>සැමරුම් ප්‍රදාන</p> <ul style="list-style-type: none"> • "NSB සෙනෙහසේ දායාද" යටතේ 2022 දී බැංකුවේ 50 වැනි සංවත්සරය සැමරීමට දියත් කළ විශේෂ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන 	 <p>සහය සේවා</p> <ul style="list-style-type: none"> • බැංකුවේ නිෂ්පාදන හා විසඳුම් පිළිබඳ දැනුවත්කම වැඩි කිරීමට කුරුණෑගල හා අනුරාධපුරයේ පැවති ගනුදෙනුකාර සංසඳ • වැඩිකළ ගනුදෙනුකාර සේවය ශක්තිමත් කිරීමට මධ්‍යම සහ දකුණු පළාත්වල පැවති කාර්ය මණ්ඩල සංසඳ
---	---	--	--

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

➔ බහු පරම්පරා, විවිධ බැංකුකරණ විසඳුම්

අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් වර්ධනය සහ පරිනාමනය වන බැවින් ඔවුන්ගේ බැංකුකරණ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමේදී, බැංකුවක් ලෙස අපි ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා අවබෝධ කරගනිමින් සහ එක් එක් ජනවිකාශනවල වෙනස්වන ප්‍රමුඛතාවයන්ට සමීප අවධානය යොමු කරමින් අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වන අවශ්‍යතාවන්ට අපි වේගයෙන් අනුවර්තනය වෙමු. වර්තමානයේ, බැංකුව සමාජයේ සියලුම අංශවලට විවිධ නිෂ්පාදන, සේවා සහ අගය එකතුකළ අංග රාශියක් පිරිනමයි. එබැවින් අපගේ විවිධ ගනුදෙනුකාර පදනමට ඔවුන්ගේ වයස, ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය සහ ජීවන රටාවට ගැලපෙන බැංකුකරණ විසඳුමක් සොයා ගත හැකිය. අපගේ බහු පරම්පරාවේ නිෂ්පාදන පිළිබඳ දළ සැලැස්මක් පහත දැකිය හැකිය.

⊕ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

විදේශීය සේවක ගනුදෙනුකාර පදනම ශක්තිමත් කිරීම

2022 අවසානයේදී විදේශීය ප්‍රේෂණ අඛණ්ඩව සහ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යමින් පැවති අතර, විදේශ විනිමය ගලාඒම වාර්ෂිකව 31%කින් පහත වැටී තිබුණි. මෙම සංඛ්‍යාවන් හමුවේ, බැංකුවේ විදේශීය ප්‍රේෂණ සමාලෝචිත වසර සඳහා රු.බි. 71.8කින් වැඩි වූ අතර සේවක ප්‍රේෂණවල අපගේ වෙළෙඳපොළ කොටස 2021 දී පැවති 5.25%ට සාපේක්ෂව 5.73% දක්වා වැඩි වී ඇත. මේ සඳහා විනිමය අවප්‍රමාණයවීම, නිල අධිකාරීන් ප්‍රේෂණ පිළිබඳ සියුම් පරීක්ෂාව සහ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රේෂණවල සමස්ථ වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත ගනුදෙනුකරුවන්ට සේවය කිරීම

ඩිජිටල් ලෙස පිවිසීමේ හැකියාව හැර, ලාභයට වඩා පුද්ගල අවශ්‍යතාවන්ට ගරුකරන වඩාත් පරම සමාජයක් වෙනුවෙන් අපි අඛණ්ඩව කටයුතු කරන බැවින් ආබාධිත හෝ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්ට අපගේ මූල්‍ය සේවා ව්‍යාප්ත කරමින් මූල්‍ය අන්තර්කරණය වර්ධනය කිරීම කෙරෙහි බැංකුව කැප වී සිටී.

අපගේ ශාඛා ජාලය තුළින් ආබාධිත හෝ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ සහභාගිත්වය සඳහා මනා පරිව අපි ක්‍රියාත්මක කර ඇත. බැංකුවට අයත්ව පවතින ශාඛා 47ක් මෙන්ම කුලියට ගත් අවකාශවල පවතින ශාඛාවලින් 90%ක් ආබාධිත ප්‍රවේශ පහසුකම සකසා ඇත. සියලුම නව හෝ නැවත ස්ථානගත කළ ශාඛා අත්‍යවශ්‍ය අවශ්‍යතාවක් ලෙස ආබාධිත පිවිසීම සහ සේවාව සමගින් නැවත සකස් කර ඇත.

➔ ඩිජිටල් පරිනාමය තුළින් සුපිරි ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම

ශ්‍රී ලංකායින් අතර යහපත් ඉතුරුම් හා ආයෝජන පුරුද්ද ඇතිකරන මූල්‍ය විසඳුම් වෙත පිවිසීමේ හැකියාව වැඩි කිරීම පිණිස, බැංකුව 2022 දී එහි ඩිජිටල් පරිනාමය තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන ගිය අතර අපි පද්ධති ඒකාබද්ධ කරමින්, ක්‍රියාවලි නැවත සකස් කරමින්, ගතවන කාලය අඩුකර, ආරක්ෂාව වැඩිකර,

බැංකු කටයුතු වඩා පහසු, ආරක්ෂිත වේගවත් සහ වඩාත් පුද්ගලගත කිරීමට ගනුදෙනුකාර ගමන්මග වඩා සඵල කරන ලදී. සමාලෝචිත වසර තුළ අපි ඩිජිටල් වැඩසටහන් ගණනාවක් තුළ ප්‍රගතිය අත්කරගෙන ඇත:

- **Temenos** ගනුදෙනු (පෙර ෧24 ලෙස සඳහන් කළ) මධ්‍ය බැංකුකරණ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම දැනට සිදුවෙමින් පවතින අතර 2023 දී එය සක්‍රීය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
  - සම්පූර්ණ කිරීම මත, මෙම මධ්‍ය ක්‍රමය බැංකුවට ශක්තිමත් ඉදිරි අන්ත ඩිජිටල් අවකාශ ගොඩ නැගීමට සහ තාර්යක්ෂම අවසන් අන්ත විසඳුම් නිර්මාණය කිරීමට හැකිවනු ඇති අතර එහිදී පසු කාර්යාල ප්‍රගතිය ස්වයංක්‍රීයකර ක්‍රමවත් කරනු ලැබේ.
  - සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පදනම් බැංකුකරණ සේවා නියාමන අවශ්‍යතා සහ සලකුණු කළ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව නැවත සකස් කරනු ලැබේ.
- **iOS, Android, සහ Huawei** වැනි ප්‍රමුඛ පෙළේ ජංගම යෙදුම් අවකාශවල පවතින **NSB Pay** නවීනම ජංගම යෙදුම දියත් කරන ලදී.
- උකස් ගෙවීමේ පහසුකම එන්එස්බී ඊ-කනෙක්ට් ඕනෑම වේලාවක අන්තර්ජාල බැංකුකරණයට එකතු කරන ලදී.
- නිවාඩු, පැමිණීම සහ සේවක තොරතුරු කළමනාකරණය ස්වයංක්‍රීයකරණ නව මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියේ (HRIS) පළමු අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම.

අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූලික හවුල්කරුවීම් සඳහා අපගේ බැඳීම පෙන්නුම් කිරීමේදී ලද පිළිගැනීම්

- **NSB** ආයතනික වෙබ් අඩවිය (**nsb.lk**) වඩා ජනප්‍රිය බැංකුකරණ හා මූල්‍ය වෙබ් අඩවිය ලෙස ජයග්‍රහණය කර ඇති අතර 2022 **BestWeb.lk at LK Domain Registry** හිදී විශිෂ්ටතම බැංකුකරණ හා මූල්‍ය වෙබ් අඩවිය සඳහා කුසලතා සම්මානය දිනා ගන්නා ලදී

- ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ ඩිජිටල් බැංකුකරණ වැඩසටහන් තුළින් ශ්‍රී ලාංකීය පුරවැසියන් වෙත වඩා යහපත් ගුණාත්මක සේවා ලබාදීමට එහි තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ (ICT) පරිසරය හඳුන්වාදීම, පෝෂණය සහ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ඉටුකළ වැයම පිලිගැනීම සහ ඇගයීම තුළ රාජ්‍ය අංශයේ වඩාත් කැපී පෙනෙන ICT ජයග්‍රහණය සඳහා සම්මානයට පාත්‍ර විය.
- බැංකුව ලංකා පේ ටෙක්නෝවේෂන් සම්මාන 2022 දී රන් සම්මානය දිනා ගන්නා ලදී.
  - ගනුදෙනුකාර පහසුව තුළ අන්තර්ජාලය - රන් සම්මානය
  - වසරේ විශිෂ්ඨතම පොදු ATM සක්‍රීයකරු - රන් සම්මානය

➔ ගනුදෙනුකාර දත්ත සහ රහස්‍යතාව ආරක්ෂා කිරීම

අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ විශ්වාසී සම්බන්ධතා පෝෂණය කිරීමට අපි කැපවී සිටින අතර, මෙම බැඳීම නගා සිටුවීම සඳහා, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් සමඟ පමණක් නොව අදාළ සියලුම නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල වන ආරක්ෂිත සහ වගකීම්සහගත ආකාරයෙන් ගනුදෙනුකාර දත්ත අපි භාවිතා කරමු. බැංකුවේ පුළුල්වන ඩිජිටල් පරිසර පද්ධතිය සහ තාක්ෂණික පා සටහන තුළ, සයිබර් අපරාධ වැඩිවීමේ බැරෑරුම්කම හඳුනා ගන්නා අතර සයිබර් තර්ජන සහ තොරතුරු ආරක්ෂාව සැලකිය යුතු වැදගත් කාරණයක් ලෙස අපි තවදුරටත් සලකමු. වැඩිවන සයිබර් අවදානම් සක්‍රීයව කළමනාකරණය පිණිස, අපි බැංකුවේ පහත, ගනුදෙනුකාර ප්‍රඥාප්තිය, සහ අපගේ තොරතුරු පද්ධති ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්තිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කළෙමු. අපගේ වෙනස්වන අනාගතයට සුදානම් පද්ධති ඇගයීමට සහ ඒවායේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීමට නිරන්තර පරීක්ෂණ පවත්වනු ලබයි. බැංකුව මෙය ස්වාධීනව නියාමනය කිරීම සඳහා සහ සයිබර් ආරක්ෂක අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ගැනීමට අපේක්ෂා කරන පියවර පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කිරීමට විශේෂ තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරියෙක් සේවයේ යොදවා ඇත.

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

2022 දී අපි නව පියවර ගන්නාවක් හඳුන්වා දුන් අතර, වාර්තාකරන කාලය තුළ පෙර යොදාගත් පහත දැක්වෙන දත්ත ආරක්ෂක ව්‍යවහාර සමඟ අනුකූලතාව සහතික කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

- මුදල් රහිත ගනුදෙනු සඳහා QR කේත ස්කෑන් කිරීම සහ සහ ජීව තොරතුරුවලින් ආරක්ෂිත බිල්පත් ගෙවීම් විකල්පය ඇතුළුව විවිධ ආරක්ෂක ස්ථර සමඟ අපගේ වැඩිවන ඩිජිටල් බැංකුකරණ ගනුදෙනුකාර පදනම සඳහා NSB ජංගම යෙදුම ශක්තිමත්කර යාවත් කරන ලදී.
- 2019 දී ගෙවීම් කාඩ් කාර්මාන්තයේ දත්ත ආරක්ෂක ප්‍රමිතිය (PCIDSS) සහතිකය ලබාගෙන එය දිගටම පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර 2022 දක්වා අනුකූලතා තත්ත්වය පවත්වා ගෙන ඇත. තාක්ෂණික අවදානම් ඔරොත්තුදීම පිළිබඳ මහ බැංකුවේ උපදේශ පත්‍රිකාවේ අවශ්‍යතා අත්කර ගැනීමට පෙර සූදානමක් ලෙස, බැංකුව 2022 සඳහා යෝජිත අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගන්නා ලදී. මේ තුළින් තොරතුරු ආරක්ෂක කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කළ අතර විධිමත් කළමනාකරණ කමිටු සමාලෝචන හා තාක්ෂණික සමාලෝචන තුළින් ක්‍රියාත්මක කළ පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීම සහ පවත්වා ගැනීම අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබයි.
- 2020 දී පිහිටුවන ලද මධ්‍යගත ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයේ (SOC) අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරිත්වය, දක්ෂ තෙවන පාර්ශවීය සේවා සපයන්නෙකුගේ සහාය ඇතිව, නවතම සයිබර් තර්ජන බුද්ධිය සහ නවතම ආරක්ෂක විසඳුම් සහ තාක්ෂණයන් පිළිබඳව යාවත්කාලීනව පවත්වා ගනිමු.
- **Blockchain** තාක්ෂණය සමඟ **E-KYC** හඳුන්වා දීම. ඩිජිටල් ලෙස බඳවා ගැනීම මගින් බැංකු ශාඛාවක් වෙත නොයා ඉක්මණින් මාර්ගගතව නව ගනුදෙනුකාර පිවිසුමක් ලබා ගනිමින් බැංකු පොතක් නොමැතිව ගිනුමක් විවෘත කිරීමට හැකියාව ඇති කර ඇත. මෙම ක්‍රියාවලියට ඔබගේ ගනුදෙනුකරු හඳුනාගන්න (KYC) ක්‍රියාපටිපාටි, දත්ත රැස්කිරීම, පරීක්ෂාවන් හඳුනා ගැනීම, ලියවිලි එකතුකිරීම, සහ අදාළ ගනුදෙනුකරු සමඟ විවිධ සම්මන්ත්‍රණ ඇතුළත්ය.

- දත්ත කාන්දුවීම වැලැක්වීම (DLP) – බැංකුව තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයේ සහය ඇතිව දත්ත ආරක්ෂා කර සුරක්ෂිත කිරීමට සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීමට 2022 වසර තුළ DLP දත්ත වර්ගීකරණ විසඳුම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2022 වසර තුළ, DLP විසඳුමේ ආවරණය බැංකුවේ සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිවලට ඇතුළත් කිරීම දක්වා වැඩි කරන ලදී.
- පාදක රේඛා ආරක්ෂක ප්‍රමිතිය (BSS) මහ බැංකුවේ අවශ්‍යතාව පරිදි සමස්ථ ජාලයේ අවදානම වැලැක්වීමට ජාලයේ සියලුම පද්ධති සඳහා වූ ප්‍රමිතියක් වන මෙය ශාඛා ජාලය පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම පාදක රේඛා පද්ධති කාර්යක්ෂම හා ප්‍රමිතිගත අකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැංකුව ශක්තිමත් කරයි.

2022 දී අපගේ ආරක්ෂාව තුළ පවරන ලද ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තොරතුරු සහ වත්කම් සුරක්ෂිත කරමින් අපගේ ගනුදෙනුකාර විශ්වාසය නගා සිටුවීමට අපගේ අඛණ්ඩ, උත්සන්න වැයමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාලෝචිත වසර තුළ ගනුදෙනුකාර රහස්‍යතාව කඩකිරීම හෝ ගනුදෙනුකාර දත්ත අහිමිවීම පිළිබඳව මෙන්ම බැංකුව මත පනවනු ලබන කිසිදු දඩයක් හෝ තහනමක් ද වාර්තා වී නොමැත.

➔ ගනුදෙනුකාර ප්‍රතිපෝෂණ අගය කිරීම

අපි ගනුදෙනුකාර ප්‍රතිපෝෂණ අගය කරන අතර ගනුදෙනුකාර ගමන්මඟ තුළ ඔවුන්ගේ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කරමින් සහ ඒවාට සවන් දෙමින් ඔවුන්ගේ බැංකුකරණ අත්දැකීම් වර්ධනය කිරීමට උත්සාහ ගනිමු. සියලුම ප්‍රතිපෝෂණ ඵලදායීව මෙහෙයවනු ලබන බවත් සාධාරණව විසඳන බවත් අපි සහතික කරමු. ගනුදෙනුකරුවන්ට ඔවුන්ගේ අදහස් අප සමඟ හුවමාරු කර ගැනීමට ඔවුන් සඳහා අපි විවෘත මාර්ග පවත්වා ගන්නා අතර කාර්යක්ෂම ආකාරයෙන් සියලුම ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ශක්තිමත් පද්ධතියක් අපි ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

ගනුදෙනුකරුවන්ට අපගේ මූලික ගනුදෙනුකාර සහභාගිත්ව මර්දලීය වන, 24x7 ක්‍රියාත්මක බැංකුවේ ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානයට සිය විමසීම්, පැමිණිලි, මැසිවිලි සහ වෙනත් කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකිය. සියලුම විමසීම් මෙහෙයවන ඉහළින් පුහුණුව ලත් ගනුදෙනුකාර සේවා නියෝජිතයින් අප සතුව ඇති අතර ඔවුන් පසුව ඒවා අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවලට යොමු කරයි. ගනුදෙනුකරුවන්ට මූලික ඇමතුම් අවස්ථාවේදී උත්පාදනය වන යොමු අංකයක් සමඟින් සිය විමසීම් පිළිබඳව පසුපරම් කළ හැකිය. ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි පිළිබඳ වාර්තාවක් සහ එය විසඳීමට ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගය සෑම මාසයකම සකස් කර කළමනාකාරිත්වය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.

ගනුදෙනුකාර පැමිණිලිවලට අවධානය යොමු කිරීමට, ගැටලු විසඳීමට සහ ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගැඹුරු සබඳතා ගොඩනඟා ගැනීමට අවශ්‍ය කුසලතාවලින් ඔවුන්ව සන්නද්ධ කරමින්, "බැංකුව හරහා" පුහුණු වැඩසටහන තුළින් ගුණාත්මක පාරිභෝගික අත්දැකීමක් ලබා දීමට අපි අපගේ දීප ව්‍යාප්ත ශාඛා ජාලය හරහා අපගේ කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කර ඇත. අපගේ මෙහෙයුම් සහ ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම අපට වැඩිකරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳව ප්‍රතිපෝෂණ සඳහා යෝජනා පෙට්ටියක් සෑම ශාඛාවකම තබා ඇත. ඊට අමතරව, ඩිජිටල් අවකාශ ගණනාවක් මගින් ගනුදෙනුකාර මැසිවිලි ඉදිරිපත් කිරීමට පහසුකම් සලසා ඇත. ඒවාට අපගේ නිල වෙබ්අඩවිය **website: www.nsb.lk**, නිල සමාජ මාධ්‍ය මාර්ග, විද්‍යුත් තැපෑල, ස්කයිප් සහ වෙබ් වැට් වැනි ඩිජිටල් මාර්ග ඇතුළත්ය.

සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

ගනුදෙනුකාර සහභාගිත්ව සංඛ්‍යා ලේඛන

ලද ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි සංඛ්‍යාව

252 (2021 - 269)

විසඳන ලද ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි සංඛ්‍යාව

194 (2021 - 228)

ඇමතුමකට පිළිතුරු දීමට සාමාන්‍ය කාලය

තත්පර <30 (2021 < තත්පර 30)

දුරකථනය තුළින් ලද විමසුම් ගණන

378,856 (2021 - 441,569)

මහ බැංකුව වෙත පැමිණිලි

නැත (2021 - නැත)

භාවිතයේ ඇති කාඩ් සංඛ්‍යාව

2,203,309 (2021 - 2,041,842)

වගකීම් සහගත බැංකුකරණය

අපගේ ගනුදෙනුකාර පදනමේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා අපගේ වගකීම මගින් අපව මෙහෙයවනු ලැබේ. අපගේ දිගුකාලීන උපායමාර්ගයට අනුව, අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ට ඔවුන්ගේ ඉතුරුම් හා ආයෝජන අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමට අපි සහය වන අතර, පහත කටයුතු මගින් වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරා සඳහා හුවමාරු සෞභාග්‍ය නිර්මාණය කරන ආර්ථික කටයුතු ශක්තිමත් කරයි:

- ගනුදෙනුකාර සහ පුජා අවශ්‍යතා සමඟ බැඳුණු නිෂ්පාදන හා සේවා පිරිනැමීම.
- ප්‍රතිපෝෂණ සමඟ ඵලදායී හා කඩිනම් ආකාරයෙන් කටයුතු කිරීම
- ගනුදෙනුකරුවන් අවබෝධ කර ගැනීම සහ ගුණාත්මක සේවාවක් සැපයීම සඳහා අපගේ ශ්‍රම බලකායේ නිපුණතාවය ගොඩනැගීම
- දැනුවත් තීරණ ගැනීමට විවිධ මාර්ග හරහා අපගේ නිෂ්පාදන හා සේවා පිළිබඳ පැහැදිලි, අදාළ සහ කාලෝචිත තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම
- අපගේ ණය සහ පොලී අනුපාත, විනිමය අනුපාත, ණය අනුපාත වැනි තැන්පතු නිෂ්පාදන පිළිබඳ අදාළ සියලු දත්ත ශාඛා, විද්‍යුත් මාධ්‍ය සහ ප්‍රදර්ශන, ආයතනික වෙබ් අඩවිය හරහා ප්‍රදර්ශනය කිරීම
- නිෂ්පාදන සහ සේවා සඳහා අදාළ වන සියලුම නියමයන් සහ කොන්දේසි සහ පැමිණිලි හැසිරවීමේ ක්‍රියා පටිපාටි නිසි මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව සකස් කළ ගනුදෙනුකාර ප්‍රඥප්තියට අනුව ගනුදෙනුකරුවන් වෙත විධිමත්ව සන්නිවේදනය කෙරේ. මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන් හරහා බැංකුවේ පැමිණිලි විසඳීමේ ක්‍රියාවලිය මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව සියලුම ශාඛාවල ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.

අලෙවිකරණය සහ ලේබල්කරණය

නිෂ්පාදන සහ සේවාවන්ට අදාළ සියලුම නීති හා කොන්දේසි බැංකුවේ ගනුදෙනුකාර ප්‍රඥප්තියට අනුව පැහැදිලිව සහ කෙටියෙන් ගනුදෙනුකරුවන්ට සන්නිවේදනය කරන අතර මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන් හරහා බැංකුවේ පැමිණිලි විසඳීමේ ක්‍රියාවලිය මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව සියලුම ශාඛාවල ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.

අපගේ සියලුම පාර්ශවකරුවන්ට සහ පොදු ජනතාවට ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතට අනුකූලව බැංකුවෙන් අදාළ තොරතුරු ලබාගැනීමට අයිතිය ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් මහජන තොරතුරු නිලධාරියෙක් පත්කරනු ලැබ ඇත. මෙම රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීම සඳහා, බැංකුවේ සෑම ප්‍රචාරණ දත්විමකම පහත තොරතුරු ඇතුළත් වේ:

- අපගේ ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානයේ සහ ආයතනික වෙබ් අඩවියේ ඇමතුම් විස්තර
- බැංකුවේ ණය ශ්‍රේණිගතකරණය - ලංකා රේචින් ඒජන්සි (පුද්ගලික) සමාගම.
- බැංකුව සඳහා සුවිශේෂී ලක්ෂණ - 100% රජයේ සුරැකුම, බැංකුවේ ලාංඡනය (Logo), සහ උද්යෝග වාක්‍යය

2022 වසර තුළ නිෂ්පාදන සහ සේවා තොරතුරු ලේබල් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අනුකූල නොවූ සිද්ධීන් කිසිවක් බැංකුව විසින් වාර්තා කර නොමැති අතර අලෙවිකරණ සන්නිවේදනයන් සම්බන්ධයෙන් අනුකූල නොවන සිද්ධීන් කිසිවක් බැංකුව විසින් වාර්තා කර නොමැත.

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

2 ශක්තිමත් සම්බන්ධතා ගොඩනැගීම -

ව්‍යාපාර හවුල්කාර ප්‍රාග්ධනය

ව්‍යාපාර හවුල්කාර ප්‍රාග්ධනයට ආයතනයට වටිනාකම එකතු කරන අනෙෝන්‍ය සම්බන්ධතා සහ සන්ධානවලින් සමන්විත වන අතර ඒ මගින් නිෂ්පාදන හා සේවා මෙන්ම සිය ඉහළම උපායමාර්ගය සාර්ථකව බෙදාහැරීමට දායක වේ. මූල්‍ය සේවා අංශය තුළ, ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් යන්නට අනුරූප බැංකු, හුවමාරු නිවාස, බාහිර සේවා සපයන්නන්, සහ වෙනත් සැපයුම්කරුවන් ඇතුළත්ය.

ව්‍යාපාර හවුල්කාර ප්‍රාග්ධනයට අපගේ ප්‍රවේශය

ව්‍යාපාර හවුල්කාරත්වයන් බැංකුවේ වර්ධනයේ ගමන් මාර්ග ලෙස අපි සලකමු. අපගේ ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සමඟ තිරසාර සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමට සහ මෙහෙයුම් සහ ක්‍රියාකාරකම්, වෙළෙඳපොල ප්‍රවේශ අත්කර ගැනීමට සහ අවස්ථා නිර්මාණයට අපි කැප වී සිටිමු. මේ සියලුම දෑ සන්නාම සංවිධාන ගොඩනැගීම කරා දායක වන අතර බැංකුවේ සමස්ථ ලාභදායීතාව සහ විශ්වාසනීයත්වය වැඩි කරයි. බැංකුව සහ එහි හවුල්කරුවන් අතර සියලුම ගනුදෙනු සමස්ථ ක්‍රියාවලි පාලනය කරන ආයතනික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සදාචාර, සාධාරණ සහ විනිවිද ආකාරයෙන් පවත්වනු ලැබේ.

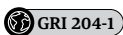
වටිනාකම වැඩිකිරීමට උපායමාර්ග

- ව්‍යාපාර අවස්ථා නිර්මාණය
- ගෝලීය සලකුණුවලට අනුගතව විනිවිද සහ තිරසාර ප්‍රසම්පාදන ව්‍යවහාර තවදුරටත් පවත්වා ගැනීම
- අවධානයට ලක් නොවූ ජනවිකාශ අතර පුළුල් ලඟාවීම නිර්මාණය කරන උපායමාර්ගික සන්ධාන ගොඩ නැගීම

ශක්තිමත් හවුල්කාරත්ව ගොඩ නැගී සඳහා ➔ වටිනාකම නිර්මාණ ධාවක

- වගකීම්සහගත ප්‍රසම්පාදනය
- බාහිර සේවා සපයන්නන්ට වටිනාකම ලබාදීම
- උපායමාර්ගික සන්ධාන ශක්තිමත් කිරීම
- ක්ෂේත්‍රයේ සාමාජිකත්වය

➔ වගකීම්සහගත ප්‍රසම්පාදනය

අනෙෝන්‍ය ප්‍රතිලාභී හවුල්කාරත්ව ගොඩනැගීම සහ අවස්ථා නිර්මාණය තුළින් වටිනාකම එකතු කිරීම මගින් ස්ථීර ව්‍යාපාර හවුල්කාරත්වයන් කරා දායක වෙමින් විශ්වාසී හවුල්කරුවෙක් ලෙස ස්ථීර කීර්තිනාමයක් බැංකුව සහතික කර ඇත. මෙය බැංකුවට උසස් තත්ත්වයේ ප්‍රමිති, සේවා සහ සදාචාර පිළිපදින ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියකින් සහයවන තිරසාර සැපයුම් දාමයක් ගොඩ නැගීමට හේතු වී ඇත. වාර්තාකරණ කාලසීමාව තුළ, අපගේ ශක්තිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළින් අපි

අඛණ්ඩව කටයුතු කළ ඇත. අපගේ ශක්තිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ

- ප්‍රසම්පාදනය තුළ ආර්ථික වටිනාකම සහ කාර්යක්ෂමතාව උපරිම කිරීම
- නියමිත ප්‍රමිති, පිරිවිතර. නියමයන් හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල වන අතරම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් දක්වා ඇති ජාතික ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට සියලුම සැපයුම්කරුවන් අනුකූල බව සහතික කිරීම
- ප්‍රසම්පාදනය තුළ සහභාගිවීමට උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන් සඳහා සාධාරණ සහ සමාන අවස්ථා ලබාදීම

- භාණ්ඩ හා සේවා බෙදාහැරීම කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ලංසුකරු ලබාදෙන තොරතුරුවල රහස්‍යතාව රඳවා ගනිමින් විනිවිද ආකාරයකින් සැපයුම්කරුවන් අගය කර තෝරා ගැනීම

බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය විවිධ ප්‍රසම්පාදන අවශ්‍යතා සඳහා අනුගමනය කළ යුතු විවිධ ක්‍රියාපටිපාටිවල පැහැදිලිව දක්වා ඇත. බැංකුවේ සැපයුම් අංශය ප්‍රසම්පාදනය කරගෙන යන අතර, ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/සාමාන්‍යාධිකාරී ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හෝ බලය පවරන බලධාරියා විසින් පත්කළ අදාළ ප්‍රසම්පාදන කමිටු, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව සහ ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටුව විසින් පාලනය කෙරේ. ප්‍රසම්පාදන අංශය අවශ්‍ය අවස්ථාවේදී මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ, පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් නියාමනය සහ සහතික කිරීම සහ අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබාගැනීම සඳහා වගකීමට බැඳී සිටී. ආර්ථික, සමාජීය, සහ පාරිසරික ප්‍රතිෂ්ඨාවන් අපගේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළට ඒකාබද්ධ කර ඇති අතර, අනෙකුත් නිර්ණායක සේවා හෝ නිෂ්පාදනවල තත්ත්වය, තරඟකාරී මිලගණන්, පළපුරුද්ද සහ දක්ෂතාව, මූල්‍ය යහපත්බව, නම්‍යතාව සහ හැකියාව සහ තෛතික අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලතාව ආවරණය කරයි.

බැංකුවේ සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්තිය මගින් බාහිර සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්තිය පැහැදිලි කරන අතර එය සියලුම ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්ට අදාළ වේ. අපි සියලුම ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සමඟ අපගේ ගනුදෙනු විනිවිද වගකීම්සහගත, වගවීමකින්, අනුකූල ආකාරයෙන් හසුරුවනු ලැබේ.

2022 දී, රු.බි. 906.1ක මුළු මුදලක් වියදම් කරමින් දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අපගේ භාණ්ඩ හා සේවාවලින් 100%ක් ලබා ගැනීමට අපි කටයුතු කර ඇත. 2022 දී බැංකුවේ වෙනස්වන අවශ්‍යතා ආමන්ත්‍රණය කරමින් අපගේ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මේ වාර්ෂික යාවත් කිරීම අපි සිදු කළෙමු.

⊕ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

➔ බාහිරින් ලබාගැනීම තුළින් මෙහෙයුම් ක්‍රමවත් කිරීම

 GRI 302-1, 303-5

බැංකු හා වෙනත් මූල්‍ය ආයතන හැර, බැංකුව ස්ථාවර වත්කම්, පරිභෝජන අයිතම, ක්‍රියා අයිතම, අලෙවිකරණ සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු, නඩත්තුව සහ ඉදිකිරීම් සේවා, සහ විශේෂ අවස්ථාවලදී උපදේශන සහය මිලදී ගැනීම සඳහා බාහිර සැපයුම්කරුවන්ගේ සේවය ලබා ගනී.

 <p>මූල්‍ය සේවා සපයන්නන්</p> <ul style="list-style-type: none"> • බැංකු සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන • අනුරූප බැංකු • හුවමාරු නිවාස • Eurogiro සමාගම් 	 <p>වෘත්තීය සේවා</p> <ul style="list-style-type: none"> • විගණකයින් • උපදේශන සේවා සපයන්නන් 	 <p>තොරතුරු තාක්ෂණ ආශ්‍රිත සේවා</p> <ul style="list-style-type: none"> • IT දෘඩාංග සැපයුම්කරුවන් • මෘදුකාංග සංවර්ධකයින් • ජාල සේවා ආරක්ෂාව
 <p>බාහිර සේවා සපයන්නන්</p> <ul style="list-style-type: none"> • ආරක්ෂාව • ආහාර සහ පානීය ජලය • සනීපාරක්ෂක සහ පිරිසිදු කිරීමේ සේවා • ප්‍රවාහනය සහ වෙනත් • ඉදිකිරීම් සහ නඩත්තු සේවා 	 <p>ස්ථීර වත්කම් හා ද්‍රව්‍ය</p> <ul style="list-style-type: none"> • රථවාහන • ගෘහ භාණ්ඩ • ඉඩම් හා දේපල • කාර්යාල උපකරණ • ලිපි ද්‍රව්‍ය • වෙනත් ද්‍රව්‍ය 	 <p>උපයෝගීතා සපයන්නන්</p> <ul style="list-style-type: none"> • බලශක්තිය • ජලය

සමාලෝචිත වසර තුළ, කොන්ත්‍රාත් පදනමක් මත බැංකුව වෙනුවෙන් කටයුතු කරන සේවකයින් ද ඇතුළුව බාහිර සේවා සපයන්නන් සඳහා අපි රු.මි. 450.8ක් ගෙවා ඇත. බාහිරින් ලබා ගැනීම සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශ ලබාදීමට ක්‍රියාත්මක බාහිරින් ලබාගැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අපට ඇති අතර ඉන් බාහිර කටයුතු, සේවා, ක්‍රියාවලි, හෝ කාර්යය සහ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍යතාව තක්සේරු කිරීමට නිර්ණායක විස්තර කරයි.

➔ උපායමාර්ගික සන්ධාන ශක්තිමත් කිරීම

NSB Neo හරපත් සඳහා මුදල් ආපසු පිරිනැමීම

- බැංකුවේ 50ස් වැනි ස්වර්ණ ජයන්තියට සමගාමීව, දේශීය ඉ-වාණිජ ගනුදෙනු කිරීමේදී විකුණුම් ස්ථානය (POS) සහ බැංකුවේ ATM හරපත්වල ඉ-වාණිජ ගනුදෙනු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මුදල් ආපසු සහ වටිටම් යෝජනා ක්‍රම පිරිනමනු ලබයි.

➔ කර්මාන්ත සාමාජිකත්ව

වසර කිහිපය තුළ, ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රයෙහි ප්‍රධාන තරඟකරුවෙක් ලෙස අපගේ දෙනලද කාර්යභාරය තුළ, මූල්‍ය සේවා සහ වඩා කාර්යක්ෂමව මැදිහත්වීම ලබාදීම සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ තරඟකරුවන් සමඟ දීර්ඝ කාලීන සම්බන්ධතා පෝෂණය කර ඇත. ක්ෂේත්‍රයේ අභියෝග විසඳීමට සහ උපකාරී මෙහෙයුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට පහත සඳහන් ආයතනවල අපි සාමාජිකත්වයන් දරමු:

- ජාතික වාණිජ මණ්ඩලය
- ලංකා ක්ලියර් පුද්ගලික සමාගම
- ලංකා භාණ්ඩපුකුන්ගේ සංගමය
- වර්ල්ඩ් වයිඩ් ඉන්ටර් බැන්ක් සමාජය
- ෆිනැන්සියල් ටෙලිකොමිනිකේෂන් (SWIFT)
- ශ්‍රී ලංකා SWIFT පරිශීලක සමාජය
- යුරෝජයිරෝ (Eurogiro) ගෝලීය ගෙවීම් ප්‍රජාව
- ලෝක ඉතුරුම් බැංකුකරණ ආයතනය

3 නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම - නියාමන ප්‍රාග්ධනය

නියාමන ප්‍රාග්ධනය යනු යම් බැංකුවක් නිරාවරණය අවදානම වැළැක්වීමට, හානි දරාගැනීමට, පාර්ශ්වකාර විශ්වාසය ගොඩ නැගීමට, අධික වත්කම් වර්ධනය සීමා කිරීමට සහ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආරක්ෂාව ලබාදීමට මූල්‍ය නියාමකට අවශ්‍ය පරිදි යම් බැංකුවක් විසින් දරන මූල්‍ය සම්පත්වල වටිනාකමයි.

නියාමන ප්‍රාග්ධනයට අපගේ ප්‍රවේශය

රජය සතු බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් ලෙස, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සියලුම නියාමන අවශ්‍යතා අනුගමනය කිරීමට බැඳී සිටින අතර ගනුදෙනුකාර විශ්වාසය ඇති කරන මනා පාලන ව්‍යවහාර පිළිපදින අතර ස්ථාවර ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම සඳහා දායක වේ. බැංකුව ව්‍යාපාරික ආචාර ධර්ම සහ මනා පරිවෘත්තට අදාළ ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන අතර ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයට තිරසාර සහ ධනාත්මක බලපෑමක් සිදු කරයි.

වටිනාකම වැඩි කිරීමේ උපායමාර්ග

- නියාමන වෙනස්වීම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමට යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- මෙහෙයුම් ප්‍රත්‍යස්ථතාව ශක්තිමත් කිරීම
- පීඩන පරීක්ෂණ ප්‍රමිතීන් වැඩි දියුණු කිරීම
- කාර්යසාධන ප්‍රමිති සියුම් ලෙස ගැලපීම
- ක්ෂේත්‍රවේ නියාමන මූලපිරීම්වල සහභාගිවීම (උපදේශන පත්‍රිකා)
- බලපෑම් ඉවසීම සමාලෝචනය කිරීම

නියාමන අනුකූලතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ➔ වටිනාකම නිර්මාණ ධාවක

- රෙගුලාසි සමග ස්ථිර අනුකූලවීම
- මුදල් විශුද්ධීකරණය, අල්ලස් හා දූෂණ විරෝධය
- ශක්තිමත් පාලනය සහ විවක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය
- රජයට දායකත්වය

GRI 205-2, 205-3, 206-1

රෙගුලාසි සමග ස්ථිර අනුකූලතාව

- පහත ප්‍රතිපාදනවලට අනුකූලතාව:
  - 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන
  - 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන
  - මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත
  - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද විනිමය පාලන පනත සහ අනෙකුත් සියලුම රෙගුලාසි
- සමීප සම්බන්ධතා පවත්වාගන්නා අය:
  - මුදල් අමාත්‍යාංශය
  - දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව
  - විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
  - නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව
  - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ සහ විගණන ප්‍රමිති අධිකරණ මණ්ඩලය
  - පාර්ලිමේන්තුව
- මහ බැංකු නිකුත් කරන ලද විධානයන්ට අනුකූලව බැංකුවේ මෙහෙයුම්වලට අදාළ කාලානුරූපී තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම

මුදල් විශුද්ධීකරණය, අල්ලස් සහ දූෂණ විරෝධය

- ඩිජිටල්කරණ යුගය තුළ ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර තුන හඳුනා ගැනීම:
  - සයිබර් ආරක්ෂාව
  - වංචා වැළැක්වීම
  - මුදල් විශුද්ධීකරණ විරෝධය
- ගනුදෙනුකරුවන් වංචාවෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතිය
- සැක කටයුතු හඳුනාගෙන වාර්තා කිරීම මගින් සයිබර් අපරාධ, මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම වැළැක්වීම සඳහා නියාමකයින්ට සහයවීම
- සමාලෝචිත වසර තුළ දූෂණය, තරඟකාරී විරෝධී හැසිරීම්, විශ්වාස-විරෝධී, ඒකාධිකාරී භාවිතයන් සහ සමාලෝචනයට ලක්වන කාල සීමාව තුළ නිෂ්පාදන සහ සේවා භාවිතයට අදාළ නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම හේතුවෙන් දඩ අවස්ථා මූල්‍ය සම්බාධක කිසිවක් පනවා නැත.

⊕ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

ශක්තිමත් පාලනය හා විවික්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය

- කාන්දු නොවන පාලන පද්ධතියක් සහ දැඩි අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියක් පවත්වාගෙන යාම
- කෙටි හා මධ්‍ය කාලීන උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස අවදානම් සංස්කෘතියක් ශක්තිමත් කිරීම
- අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරයෙන් පැන නගින අවදානම් ඵලදායී ලෙස අපේක්ෂා කරන, කළමනාකරණය කරන සහ අවම කරන ශක්තිමත් අවදානම් සංස්කෘතියක් ක්‍රියාවේ යෙදවීම.

ශ්‍රී ලංකා රජයට දායකත්වය

- රජය වෙනුවෙන් බදු ගෙවීම සහ එකතු කිරීම
- අපගේ සේවකයින් වෙනුවෙන් සහ ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු සියලුම අදාළ බදු ගෙවීම
- රජයට සහ අනෙකුත් අදාළ නියාමන සහ ව්‍යවස්ථාපිත අධිකාරීන්ට ගෙවියයුතු අදාළ සියලුම ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් සිදුකිරීම

4 තෘප්තිමත් ප්‍රජාවන් ගොඩ නැගීම - ප්‍රජා ප්‍රාග්ධනය

GRI 203-1, 413-1

ප්‍රජා ප්‍රාග්ධනය යනු තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා දේශීය ප්‍රජාවන්ට ලබාගත හැකි හුවමාරු වටිනාකම් සහ සම්පත් කුලකයකි. එය ජනහිතකාමය හා බැඳුණු පොදු කීර්තිනාමයක් ලෙස බොහෝදුරට දැකිය හැකි අතර එය අනන්‍යතා ප්‍රතිලාභය සඳහා සම්බන්ධීකරණය සහ සහයෝගය ඇති කිරීමට ප්‍රජාවන් තුළ විශ්වාසය, සම්බන්ධතාවය සහ අනන්‍යතාව පෝෂණය කිරීමට සහය වේ.

ප්‍රජා ප්‍රාග්ධනයට අපගේ ප්‍රවේශය

රජය සතු බැංකුවක් ලෙස අපගේ වගකීමට අනුව, අපගේ ප්‍රජාවන්ගේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට අපේක්ෂා කරන විවිධ ව්‍යාපෘතිවල අපි විශාල වශයෙන් ආයෝජනය කරමු. සේවාවන් අඩුවෙන් ලත් ප්‍රජාවන්ට ඔවුන්ගේ ඉතුරුම් අවශ්‍යතා සපුරාලීමට ඔවුන්ට මූල්‍ය සේවා කරා පිවිසීම ලබාදීමට අමතරව, අනෙකුත් ජනහිතකාරී ව්‍යාපෘති අතර අධ්‍යාපනය, කලාව සහ සංස්කෘතිය සහ සමාජීය සුභසාධනය තුළ පෙරමුණ ගනිමින් අපි තිරසාර ප්‍රජා සංවර්ධනයට සහය වෙමු.

එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සමඟ මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස, දිගුකාලීන සමාජීය බලපෑමක් නිර්මාණය කිරීමට අපි ප්‍රජා සංවර්ධනය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන අතර අපගේ අරමුණ මෙන්ම අපගේ සන්නාමය සමඟ අප පෙළ ගැසෙන ආකාරය මත පදනම් වී විවිධ බාහිර ආයතන රාශියකට සහය වෙමු. අපගේ දායකත්වයන් අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණතාව විසින් අනුපූරණය කරන මූල්‍ය සහය ලෙස වැඩි වශයෙන් ලබා දේ. බැංකුව එහි ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ඵලදායීත්වය සහ බලපෑම අඛණ්ඩව නියාමනය කරයි.

වටිනාකම වැඩි කිරීමේ උපායමාර්ග

- ජනහිතකාරී වැඩසටහන් සහ ආයෝජන සඳහා සමාජ, ආර්ථික සහ පාරිසරික සාධක සලකා බැලීම
- ප්‍රජා ව්‍යාපෘතිවල ස්වේච්ඡාවෙන් කටයුතු කිරීමට සහ ආරම්භ කිරීමට සේවකයන් දිරිමත් කිරීම සහ දිරි ගැන්වීම
- සුළු ජාතීන්, බැංකු රහිත, බැංකු අඩුවෙන් ඇති සහ අඩුවෙන් සේවය ලත් කණ්ඩායම් කෙරෙහි ඉහළ අවධානය යොමු කිරීම
- මෙහෙයුමේ දේශීය ප්‍රජාවන් තුළ පුරවැසි සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවීම

වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ මූලිකාංග ⊕ ප්‍රජා ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමට

- ජාතික සංවර්ධනයට දායකවීමට උපායමාර්ගික සංධාන
- සාකච්ඡා සංවර්ධනය සඳහා කලාව, සංස්කෘතිය සහ අධ්‍යාත්මික කටයුතුවල ජාතික පුබුදුවට සහයවීම
- අභ්‍යන්තර හා බාහිර පාර්ශවකරුවන් අතර පාරිසරික දැනුම ඇති කිරීම
- සවිබලගැන්වීම සහ/හෝ සහය සඳහා ප්‍රජා සේවා ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

GRI 203-1, 413-1

වැඩසටහන	පරමාර්ථ	විස්තරය/ප්‍රගතිය	ආයෝජනය	ප්‍රතිලාභීන් හා ප්‍රතිලාභීන් ගණන	සේවක සහභාගිත්වය
ජාතික සංවර්ධනයට දායකවීමට උපායමාර්ගික සන්ධාන පිහිටුවීම					
<p>"ඉංග්‍රීසි සරලය"</p> <p>- ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ඉංග්‍රීසි සහ විදේශ භාෂා ශාඛාවේ සහයෝගීත්වය ඇතිව ගුණාත්මක අධ්‍යාපනික මූලපිරීම් යටතේ පවත්වන ලදී</p>	<p>පාසල් සිසුන්ගේ (8 ශ්‍රේණියේ සිට 11 දක්වා) ඉංග්‍රීසි කියවීම, ලිවීම සහ සවන්දීම සහ කථා කිරීමේ හැකියාවන් වැඩි කිරීම සඳහා, අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයේ දී සිසුන්ගේ ඉංග්‍රීසි භාෂා ප්‍රතිඵල සහ කාර්යසාධනය වර්ධනය කිරීම</p> <p>ඉංග්‍රීසි භාෂාව පදනම් කරගත් ලදී සිසුන්ගේ සහභාගිත්වය වැඩි කිරීම</p> <p>සිසුන් අවශ්‍ය භාෂා ප්‍රවීණතා මට්ටමට සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය මඟපෙන්වීම සහ ද්‍රව්‍ය ගුරුවරුන් වෙත සපයමින් ඔවුන්ගේ හැකියාව සහ දැනුම වැඩි කිරීම</p>	<p>බැංකුව 2019 ඔක්තෝබර් 11 දින අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් සකස් කරන ලදී. පසුව 2019 ඔක්තෝබර් 29 දින සියලුම අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ විස්තර කරන ලදී.</p> <p>2022 දී ප්‍රගතිය: ප්‍රවීණ සම්පත් දායක මණ්ඩලයක් විසින් වැඩිමුළු පහ තුළ පෙළ පොත් (ක්‍රියාකාරකම්, ආදර්ශ සහ පසුගිය ප්‍රශ්න පත්‍ර) සඳහා පවුන සකස් කරන ලදී.</p> <p>පෙළ පොතේ පවුන සහ ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍ර සහිත පොත මුද්‍රණයට නියමිතය</p> <p>පොදු අධ්‍යාපනය සඳහා ජාතික ඉංගුගෙනුම් බිහිදොර වන "ඉංකක්ෂලාව" තුළින් පොතේ නියම පිටපත් ලබාගත හැකිය.</p>	<p>වසර 3 සඳහා රු.මි. 8</p>	<p>පාසල් 81ක 8, 9, 10 සහ 11 ශ්‍රේණිවල සිසුන් 40,000 සහ ගුරුවරු 500කට වැඩි පිරිස සහභාගි විය.</p> <p>අ.පො.ස. (සා/පෙළ) විභාගවලදී ඉංග්‍රීසි භාෂාව සඳහා වැඩි වූ සමත් අනුපාත</p>	<p>ඉංග්‍රීසි සහ විදේශ භාෂා ශාඛාවේ නිලධාරීන් සමඟ අලෙවිකරණ අංශයේ පත්කළ නිලධාරීන් විෂයමාලා සකස් කරමින් පහත දැ සංවර්ධනය කරන ලදී:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ගුරු පුහුණුව ● සැසි ● මැදිහත්වීම් ● ශිෂ්‍ය සැසි <p>ක්‍රියාත්මක කරන අවස්ථාවේදී, තෝරාගත් පාසල්වලට සමීපව පිහිටි ශාඛාවල කළමනාකරුවන් ව්‍යාපෘතියේ නිරන්තර ඇගයීම් සඳහා තොරතුරු ලබාදීමේදී සහභාගි වේ</p>
අභ්‍යන්තර හා බාහිර පාර්ශවකරුවන් අතර පාරිසරික දැනුවත්කම ඇති කිරීම					
<p>2022 සිංහල හා දෙමළ අළුත් අවුරුද්ද සඳහා වන "නැකතට පැලයක්" ජාතික රූක් රෝපන වැඩසටහන තුළ සහභාගිවීම.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික වන ආවරණය වැඩි කිරීමේ ජාතික වැඩසටහනට සහයවීම.</p>	<p>ධනාත්මක පාරිසරික බලපෑමක් කිරීමට සහ තවදුරටත් අපගේ කාබනික පා සටහන අඩුකිරීමට ඇති බැංකුවේ බැඳීම බැංකුව තවදුරටත් පෙන්වන ලදී.</p>	<p>රු.මි. 3.2*</p>	<p>පොදු ජනතාව සහ උත්සවයට සහභාගි වූවන්ට ප්‍රතිලාභ ලබාදීම සහ ජාතික හරිතකරණ උත්සාහයන්ට දායකවීම.</p> <p>අපි සන්තාම ගිමිකම පාරිසරික වගකීම් සහගත බැංකුවක් ලෙස අන්තර් ගනිමු.</p>	<p>අදාළ නැත</p>
සවිබලගැන්වීම සහ/හෝ සහය සඳහා ප්‍රජා සේවා ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම					
<p>ප්‍රඥා ප්‍රදීප මධ්‍යස්ථානයේදී කොළඹ දිස්ත්‍රික් සිසුන් සඳහා නොමිලේ පාසැල් පොත් සහ නිල ඇඳුම් බෙදාහැරීම</p>	<p>සියලුම දෙනා ඇතුළත් සමාන ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය සහතික කිරීම.</p>			<p>අදාළ නැත</p>	<p>අදාළ නැත</p>

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

වැඩසටහන	පරමාර්ථ	විස්තරය/ප්‍රගතිය	ආයෝජනය	ප්‍රතිලාභීන් හා ප්‍රතිලාභීන් ගණන	සේවක සහභාගිත්වය
සාකච්ඡා සංවර්ධනය සඳහා කලාව, සංස්කෘතිය සහ අධ්‍යාත්මික කටයුතුවල ජාතික පුබුදුවට සහයවීම					
වාර්ෂික "ජය පිරික" සජ්ඣායන උත්සවය - 2022 ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වන ලදී.	ශ්‍රී ලංකාවට ආශීර්වාද පැතීම ත්‍රිවිධ හමුදාවේ මියගිය යුධ විරුවන්, ආබාධිත රණ විරුවන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයින්ට ආශීර්වාද පැතීම හමුදා පිරිස් සහ ඔවුන්ගේ පවුල් අතර අධ්‍යාත්මික, සහ මානසික සුභසාධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	"ජය පිරික" සජ්ජායන උත්සවය මහා නායක සහ අනුනායක ස්වාමීන් වහන්සේලා ඇතුළුව දිවයින පුරා ආරාධිත ස්වාමීන් වහන්සේලා 1,000ක සහභාගිත්වය සහිතව පවත්වන ලදී.		ශ්‍රී ලංකාවේ හමුදා පිරිස් සහ ඔවුන්ගේ පවුල් මෙම අවස්ථාවේදී ප්‍රතිලාභ ලැබිය අපි ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය සමඟ බැඳීම් ශක්තිමත් කළ අතර බැංකුවේ සවිබල ගිණුම පිළිබඳ හමුදා පිරිස් සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල දැනුවත්කම වැඩි කරන ලදී	අදාළ නැත
වාර්ෂික දුරකථන උත්සවය 2022 -කැලණිය රජමහා විහාරය	සිරිත් විරිත් සංරක්ෂණයට සහයවීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකාලීන සංස්කෘතික සහ උත්සවශීලී සම්ප්‍රදාය ඉදිරියට ගෙන යාම	කොවිඩ් 19 වසංගතය තුළ පනවන ලද සමාජ දුරස්ථකරණය ඉවත් කිරීමෙන් පසු රටතුළ සංස්කෘතික උත්සව ගණනාවක් යලිපුබුදුව සඳහා බැංකුව සහය විය. බැංකුව මූල්‍ය දායකත්වයන් සිදුකර ඇති අතර පන්සල් පරිශ්‍ර සහ අවට ප්‍රදේශවල ආගමික පණිවිඩ සහිතව බැංකුවේ නාම පුවරු ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී.		ප්‍රජාවන් සමඟ බැඳීම් ශක්තිමත් කළ අතර පොදු ජනතාව අතර සන්නාම ගිණිකම ශක්තිමත් කිරීම	අදාළ නැත
43 වැනි කොළඹ නවීන මහා පෙරහැර 2022 - ගංගාරාම විහාරය					අදාළ නැත
59 වැනි වාර්ෂික ඇසල මහා පෙරහැර 2022 - කොල්ලුපිටිය ශ්‍රී වාලුකාරාම මහා විහාරය					අදාළ නැත
27 වැනි කුලියාපිටිය දුරකථන මහා පෙරහැර 2022 - ශ්‍රී සාසනලංකාර මහා විහාරය					අදාළ නැත
සදහම් සිසිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ සිටුවන බෞද්ධ ප්‍රතිමාව නිර්මාණය සඳහා දායකත්වය.	ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික සහ සංස්කෘතික සිරිත් විරිත් සංවර්ධනය/සංරක්ෂණයට සහයවීම			සියලුම පිරිවර සහ අනුගාමිකයින්ට මෙන්ම නරඹන්නන්ට ප්‍රතිලාභ වන බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ සිටුවන බෞද්ධ ප්‍රතිමාව	අදාළ නැත
වාද්දුව තල්පිටිය බෝධි රාජාරාම විහාරයේ බෝධිය වටා වැට ඉදිරිකිරීමට දායකත්වය				සියලුම පිරිවර සහ අනුගාමිකයින්ට මෙන්ම පන්සල නරඹන්නන්ට ප්‍රතිලාභ වන පන්සලේ බෝ ගස වටා ආරක්ෂිත වැට	අදාළ නැත

*අභ්‍යන්තර සහ බාහිර පාර්ශවකරුවන් අතර පාරිසරික දැනුවත්කම ඇති කිරීම, සවිබලගැන්වීම සහ / හෝ සහය සඳහා ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ඇති කිරීම සහ සාකච්ඡා සංවර්ධනය සඳහා කලාව, සංස්කෘතිය සහ අධ්‍යාත්මික කටයුතු යලි පුනර්විච්ච සඳහා සහයවීම මත මුළු ආයෝජනය රු.මි. 3.2 කි.

➔ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය

2023 සහ ඉන් ඉදිරියට දැක්ම

කෙටි කාලීන

- ගනුදෙනුකාර පහසුව සහ පහසු ප්‍රවේශය වැඩි කිරීම ඉලක්ක කරමින් සම්පූර්ණයෙන් ස්වයංක්‍රීයකළ ආරක්ෂක ඩිජිටල් අවකාශ සහ නව මධ්‍ය බැංකුකරණ විසඳුම, ජංගම බැංකුකරණ ගෙවීම් යෙදුම, සහ වෙනත් අදාළ නවීන විසඳුම් සමඟ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලතාව.

මධ්‍ය කාලීන

- ගනුදෙනු පහසුව සඳහා සම්පූර්ණයෙන් නවීන ඩිජිටල් බැංකුකරණ විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

දිගු කාලීන

- ආරක්ෂිත සහ ස්ථාවර මූල්‍ය පරිසර පද්ධතිය ඇති කිරීම.

- ආර්ථිකයේ බැංකු රහිත සහ බැංකු අඩු ජනතාවට මූල්‍ය අන්තර්කරණය ලබාදීම.

- ධනාත්මක ආකාරයෙන් ප්‍රජාවට බලපෑම් කිරීම.

- තෝරාගත් UNSDGs සාක්ෂාත් කර ගන්නා තිරසාර මූල්‍ය ව්‍යවහාර.

👁 අපගේ අනාගතය සඳහා "පෙර සූදානම" උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

ව්‍යාජ සහ අති විශේෂ කම්පනවලට ඔරොත්තුදීමට තිරසාර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීම.

ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

අපගේ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රධාන අංග

ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය යන්නෙන් ආයතනයේ ව්‍යාපාර කටයුතු ශක්තිමත් කරන සියලුම පුනර්ජනනීය හා පුනර්ජනනීය නොවන පාරිසරික සම්පත් සහ ක්‍රියාවලි අදහස් වන අතර, ඒ තුළින් කෙටි, මධ්‍ය සහ දීර්ඝ කාලීන වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ එහි හැකියාවට සහය වේ. වායුව, ජලය, ඉඩම, සහ ජීවත්වන සියලුම සත්ත්වයින් සහ පරිසර පද්ධති ඇතුළත් වන ස්වභාවික සම්පත් හා පරිසර පද්ධතිවල ලෝක සම්පත්වලින් එය සමන්විත වේ.

අපගේ පාරිසරික අවධානීන් ක්ෂේත්‍රය

කාලගුණ වෙනස සහ ඔරොත්කුදීම

කාබන් පාසටහන

බලශක්තිය

ජලය

අපද්‍රව්‍ය

හරිත ගොඩනැගිලි

ජෛව විවිධත්වය

උණු ප්‍රධාන යෙදවුම්

- වායුව
- ජලය
- ඉඩම
- බැහැර
- කැලෑ
- ජෛව විවිධත්වය

ඒ ප්‍රධාන අභියෝග

- ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය හා හරිත ව්‍යාපෘති කළමනාකරණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම.
- වඩා ඉහළ ආයෝජනය අවශ්‍ය වන හරිත වැඩසටහන.
- බැංකුවේ පාරිසරික බලපෑම මැනීමේ දුෂ්කරතා.
- බැංකුවේ කාබන් පාසටහන අඩුකිරීම පසුපස සංකීර්ණතා.
- ඩිජිටල් වශයෙන් ශක්තිමත් බැංකුකරණ කාර්යයන්ට සම්බන්ධවීමේදී සමහර ගනුදෙනුකාර කණ්ඩායම් මුහුණපාන දුෂ්කරතා.
- අනපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සමග ස්වභාවික ආපදා.

ඒ ප්‍රධාන අවස්ථා

- හරිත නිෂ්පාදන, හරිත මූල්‍ය, සහ හරිත ගොඩනැගිලි වැනි හරිත වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හැකියාව.
- බැංකුවේ දිගුකාලීන තිරසාරභාවය පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පාරිසරික පාසටහන අවම කිරීමට හේතු ලබා දේ.
- පූර්ව සැලසුම්කරණය මෙහෙයුම්වල වඩා අඩු පාරිසරික බලපෑම්වලට ඉඩ ලබා දේ.
- සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතය අඩු පිරිවැයට හා ශක්තිමත් මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයට හේතු වේ.

අපගේ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරන ආකාරය

- 1 පරිසර හිතකාමී ගොඩනැගිලි සහ ඵලදායී සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ සංකල්පය වැළඳගනිමින් තිරසාර ලොවක් කරා දායකවීම. අපගේ ආයතනික සංස්කෘතිය සහ බැංකුකරණ ප්‍රවේශයෙහි දක්වා ඇති විශ්වාසය, අනෝනා ගෞරවය, අවංකකම හා නිර්මාණශීලීත්වය පිළිබඳ මූල්‍යධර්ම නගා සිටුවීම සහ වටිනාකම පදනම් ආයතනයක් ලෙස රදාපැවැත්වීමට උත්සාහ දැරීම.
- 2 වගකීම්සහගත පරිභෝජනය
- 3 සමස්ථයක් ලෙස පරිසරය සහ සමාජය කෙරෙහි සාණාත්මක බලපෑම අඩු කිරීමට අපගේ ණය ව්‍යාපාරවලට තිරසාර මූල්‍යකරණය ඇතුළත් කිරීම.

ඒ ප්‍රධාන නිමැවුම්

අඩු කාබන් ආර්ථිකයට සහයවීම

ශුද්ධ මීටර්කරණයට සම්බන්ධ ශාඛා **46%** (2021 - 42%)

ජාතික පද්ධතියට මාරුකිරීම **කි.වො. 344,347** (2021 - කි.වො. 277,328)

වගකීම්සහගත පරිභෝජනය

එක් සේවකයෙකුට බලශක්ති පරිභෝජනය **6.45 GJ** (2021 - 7.27 GJ%)

එක් ශාඛාවකට බලශක්ති පරිභෝජනය **111.52 GJ** (2021 - 128.50 GJ)

ජලය පරිභෝජනය **70,430 m³** (2021 - 88,986 m³)

තිරසාර මූල්‍යකරණය

ලබාදුන් පරිසර ණය ගණන **3** (2021 - 9)

ලබාදුන් පරිසර ණයවල වටිනාකම **රු. මිලියන 5.8** (2021 - රු. මිලියන 3.8)

➔ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

අපගේ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය හා විනා කරන ආකාරය

 <p>නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය සම්ප්‍රදායික බැංකුකරණ ආකෘති යාවත් / ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමට නව්‍යකරණ නව විසඳුම් හඳුන්වාදීමට අවස්ථා ලබා දේ. තිරසාර ගොඩනැගිලි සහ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය තුළ ආයෝජනය බැංකුවේ භෞතික සම්පත් ශක්තිමත් කරයි.</p>	 <p>මානව ප්‍රාග්ධනය තිරසාරභාවය හා හරිත දැනුවත්කම ප්‍රවර්ධනය යනපත් සේවා ස්ථානයක් සහ වඩා පුළුල් දැනුමක් සහිත පරිසරයක් නිර්මාණය කරයි</p>
 <p>සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය සැපයුම්කරුවන් සමඟ දිගුකාලීන සම්බන්ධතා පවත්වා ගනිමින් තිරසාර වටිනාකම් දාම නිර්මාණය කිරීම</p>	 <p>බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය තිරසාර මෙහෙයුම් ප්‍රමුඛ කරන බැංකුවක් ලෙස බැංකුවේ කීර්තිනාමය වැඩි කරයි. හරිත වැඩසටහන් සන්නාම ප්‍රතිරූපය ශක්තිමත් කර බැංකුවට දෘශ්‍යතාව ලබා දේ.</p>
 <p>මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පුනර්ජනනීය බලශක්තිය හා තිරසාර මූලපිරිමිවල ආයෝජනය දිගුකාලීනව පිරිවැය අවම කරයි. හරිත මූල්‍යකරණය තුළ වඩා ඉහළ වෙළෙඳපොළ කොටස දිගුකාලීනව ආදායම සහ ලාභ ඉලක්ක කරා ගමන් කිරීමට සහයවනු ඇත.</p>	

ප්‍රමාණාත්මතාව, පාර්ශවකරුවන් සහ කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍යකාල උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා අතර සම්බන්ධතාවය

වැදගත් කරුණු

ඇල්මැති පාර්ශවකරුවන්

කෙටිකාලයේ සිට මධ්‍ය කාලය දක්වා උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා

විභව්‍ය හුවමාරුවීම්

- වඩා පිරිසිදු බලශක්ති භාවිතය කරා විතැන්වීමට පුද්ගලයින් කටයුතු කරන ආකාරය සහ වඩාත් සුදුසු බලශක්ති මුසුවක් කරා හඹායාම හා බැඳුණු පිරිවැය තුළ විභව සමතුලිතතා ඇති කරයි. කෙසේවෙතත්, දිගුකාලීන මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය සහ සමාජ හා සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරයි.
- අපගේ සමහර මෙහෙයුම්වලට ස්වභාවික සම්පත් අවශ්‍ය වන අතර වෙනස් නොවන පරිසරවල ක්‍රියාත්මක වේ. සංවර්ධන සඳහා අපගේ ප්‍රවේශය තුළ පාරිසරික බලපෑම ඇගයීම මගින් අපව මෙහයවනු ලබයි.
- වැඩිවන ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය තුළ ආයෝජනයට මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය මත සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති නමුත් දීර්ඝ කාලීනව මානව, බුද්ධිමය සහ මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය ගොඩනගයි.
- කාලගුණය තුළ වෙනස්වීම් සහ ස්වභාවික ආපදා මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය හා නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය පිරිහීමට ලක් කරයි.

කිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා දායකත්වය

මූලික UN SDG අරමුණු

 <p>7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY දුරියහැකි හා පිරිසිදු බලශක්තිය ප්‍රවර්ධනයට හරිත ගොඩනැගිලි හා සුප්‍රා බලශක්ති ඉදිකිරීම</p>	 <p>11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES පාරිසරික හිතකාමී අවකාශ අත්කර ගැනීමට බැංකුවේ කෘෂි ව්‍යවහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම</p>	 <p>12 RESPONSIBLE CONSUMER AND PRODUCTION බැංකු ක්‍රියාවලියේ වර්ධිත ඩිජිටල්කරණය තුළින් කඩදාසි පරිභෝජනය අඩු කිරීම</p>
 <p>6 CLEAN WATER AND SANITATION ජල සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘති හා වගකීම් සහගත පරිභෝජනය තුළින් පිරිසිදු ජලය හා සනීපාරක්ෂාව ප්‍රවර්ධනය කරයි</p>	 <p>13 CLIMATE ACTION හරිත වැඩසටහන්, ඩිජිටල්කරණය, වගකියයුතු ණය දීම හා සම්පත් යනපත් ලෙස කළමනාකරණය තුළින් ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණයට සමස්ත වගකීම් සහගත ප්‍රවේශයක් ක්‍රියාවේ යෙදවීම.</p>	

⊕ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

1 තිරසාර ලෝකයට දායකවීම

➔ හරිත ගොඩනැගිලි

තිරසාර සම්පත් කළමනාකරණය සහ සේවක යහපැවැත්ම සඳහා හරිත ගොඩනැගිලි

සේවක යහ පැවැත්ම සහ හරිත අවකාශ තුළින් ජීවන තත්වය උසස් කරමින් බලශක්තිය, ජලය සහ ස්වභාවික සම්පත් කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කිරීමේ මාර්ගයක් ලෙස බැංකුව හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පය වැළඳගෙන ඇත. බැංකුවේ ශාඛාවලින් 18%ක් දැනට පුනර්ජනනීය බලශක්තියෙන් ක්‍රියාත්මක වේ. 2022 අවසානයට, සූර්ය බලශක්ති ශාඛා 46ක් ශුද්ධ මීටර්කරණයට සම්බන්ධ කරන ලදී.

බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව සහ සුවපහසු සේවා ස්ථාන ප්‍රමුඛ කිරීම

අපගේ සියලුම ශාඛා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රශස්ථ කිරීමට විදුරු ජනේලවලින් සමන්විත කරන ලද අතර ප්‍රසන්න සේවා ස්ථාන ඇතිකරන ස්වභාවික ආලෝකය සහ වායුව භාවිතය ප්‍රමුඛ කරන හරිත සංකල්පවල පදනම මත නව ශාඛා ගොඩ නගනු ලැබේ. බැංකුවේ කතරගම නව සංචාරක බංගලාව හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පයට අනුව නිම කරන ලද අතර නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නියාමනය කරන ලදී.

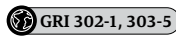
බලශක්ති කාර්යක්ෂම විදුලි උපාංග හා ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග

බලශක්ති පරිභෝජනය තවදුරටත් අඩු කිරීම සඳහා, බැංකුවේ සියලුම ශාඛා බලශක්ති කාර්යක්ෂම උපාංගවලින් සන්නද්ධ කරන ලදී. අකුණු සන්නායක ස්ථාපනය ද ශාඛාවල ආරක්ෂාවට අමතර ස්ථරයක් ලබා දේ.

තිරසාර මෙහෙයුම් සඳහා අපජලය හා කැලිකසල පද්ධතිය

සැලසුම්කළ පරිදි අනුරාධපුරයේ නව ගොඩනැගිල්ල සඳහා අපජලය හා කැලි කසල පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඇත. බැංකුව එහි සේවකයින් සඳහා සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත සේවා ස්ථාන ලබාදෙමින් එහි පාරිසරික බලපෑම අඩු කිරීමට කැප වී සිටින බව මෙවැනි තිරසාර ව්‍යවහාර මගින් සහතික කරයි.

2 වගකීම් සහගත පරිභෝජනය

අවම සම්පත් භාවිතය සහ අඩුකළ කාබන් පාසටහන සඳහා ඩිජිටල්කරණය

ඩිජිටල්කරණය ස්වභාවික සම්පත් භාවිතය සහ නාස්තිය අවම කරන බැවින් තිරසාරභාවයට සහයවීමේ එහි ආවේනික හැකියාව සහ ඒ තුළින් අපගේ කාබන් පියසටහන අඩු කරන බව අපි හඳුනාගනිමු. බැංකුව ඩිජිටල් නිෂ්පාදන හා සේවා පුළුල් පරාසයක් ක්‍රියාත්මක ඇති අතර ඒවා ව්‍යාපාර ගනුදෙනු සඳහා ජංගම සහ අන්තර්ජාල බැංකුකරණයට අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් විතැන්වීමට දිරිගැන්වීම් ලෙස කටයුතු කරයි. අපගේ ඩිජිටල් මූලපිරීම් පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා 152 පිටුව බලන්න.

කඩදාසි භාවිතය අවම කිරීම සහ දිරායාමට පත්වන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

බැංකුව මූලික ප්‍රකාශ වෙනුවට කඩදාසි භාවිතය අවම කිරීමට මඟ පාදන ඉ-අලුත් කිරීමේ ලිපි ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මූලික ද්‍රව්‍ය සඳහා අවශ්‍යතාව තවදුරටත් අඩුකරමින් කෙටි පණිවිඩ මගින් වර්තමානයේ පුද්ගලික හඳුනා ගැනීමේ අංක නිකුත් කරනු ලබයි. එමෙන්ම බැංකුව ප්‍රවර්ධනවලදී දිරායාමට ලක්වන ද්‍රව්‍ය භාවිතය ද ප්‍රවර්ධනය කරන අතර සමාජ මාධ්‍ය සහ ඩිජිටල් අවකාශකරා වැඩි වැඩියෙන් විකැන් වෙමින් පාරිසරික බලපෑම අඩු කිරීම සඳහා වන බැංකුවේ උත්සාහයට සහය වේ.

බලශක්ති පරිභෝජනය

බැංකුවේ බලශක්ති පරිභෝජනයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වන්නේ විදුලිය (ජාතික පද්ධතියෙන් සහ බැංකුවේ ශාඛා ගණනාවක ස්ථාපනය කර ඇති සූර්ය කෝෂ පද්ධතිවලින් උත්පාදිත) ඩීසල් හා පෙට්රල්ය. අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව බැංකුව වගකීම් සහගත පරිභෝජනය සඳහා කැපවී සිටී. මෙම පරමාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට අපි පහත පියවර ගෙන ඇත:

- බලශක්ති පරිභෝජනය ඉතිරි කරන සහ කාබන් විමෝචනය අඩුකරන CFC රහිත අපවර්තක ක්‍රියාත්මක වායුසම්කරණ සවිකිරීම.
- සාමාන්‍ය බැංකුකරණ කාලවේලාවන් වල වායු සම්කරණ භාවිතය සීමා කිරීම.
- නිවාඩු දිනවල සේවය කිරීමට සේවකයින් අධෛර්යමත් කිරීම
- LED බල්බ සහ CFL බල්බ සවිකිරීම
- LED තිර පරිගණක මොනිටර් භාවිතා කිරීම
- ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය දඩුව ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- බලශක්ති සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ සේවකයින් සමඟ අඛණ්ඩ සන්නිවේදනවල නියැලීම

➔ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

ජල පරිභෝජනය

2022 වසර තුළ බැංකුවේ ජල පරිභෝජනය 70,430 m³ ක් වූ අතර ඉදිරි වර්ෂවල මෙය තවදුරටත් අඩු කිරීමට සැම උත්සාහයක්ම ගනිමින් සිටිමු. ජලය විවක්ෂණශීලීව භාවිතා කිරීමේ නව්‍යකරණ මාර්ග බැංකුව හඳුනාගෙන ඇති අතර, සේවකයින් බැංකුවේ පිළිගත් ව්‍යවහාර සමග සිටින බව සහතික කරමු.

මතුපිට හා භූගත ජල මූලාශ්‍රවලින් නැවුම් ජලය භාවිතා කිරීමට විකල්පයක් ලෙස සියලුම නව ශාඛා වැසිජල අස්වනු ක්‍රමය භාවිතා කිරීමට පහසුකම් සලසා ඇත. ඊට අමතරව, බැංකුව වගකීම්සහගත ආකාරයෙන් ජලය බැහැර කිරීමට කැප වී සිටී. වැසි ජලය පොදු කාණු මගින් බැහැර කරන අතර අපජලය පරිශ්‍රය තුළ සම්මත පෙගවුම් වල තුළින් බැහැර කෙරේ.

- සේවකයෙකුට ජල පරිභෝජනය 15.55 (ලීටර්)
- ශාඛාවකට ජල පරිභෝජනය 268.82 (ලීටර්)

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

ප්‍රේම විවිධත්වය සහ මානව සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කිරීමට ඵලදායී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වැදගත්කම බැංකුව හඳුනාගනී. මෙය සහතික කිරීම සඳහා, අපි දැඩි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. තවද, මෙම ක්‍රමවල වැදගත්කම පිළිබඳව අපගේ සේවකයින් අතර දැනුවත්කම ඇති කිරීමට අපි වැඩසටහන් පවත්වා ඇති අතර ඒවා පහත දැක්වේ:

- අපද්‍රව්‍ය රැස්කරන සෑම ස්ථානයකදීම අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම
- නාගරික/මහනගර සහා/ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමත තෙවැනි පාර්ශව ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ සේවා සපයන්නන් හරහා අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම
- ඉවතලන කඩදාසි ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය සඳහා කඩදාසි සංස්ථාවට භාරදීම
- ආහාර සහ පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහනට භාරදීම
- අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය සැපයුම් අංශය විසින් වෙන්දේසි කිරීම.

සියලුම පාරිසරික නිසි සම්ප්‍රජන සහ පාලන මාර්ගෝපදේශ දක්වා ඇති අපගේ විස්තරාත්මක පාරිසරික සමාජීය අවදානම් කළමනාකරණ(ESRM) ප්‍රතිපත්තිය පහත දක්වා ඇත

3 තිරසාර මූල්‍යකරණය

තිරසාරභාවය සඳහා අපගේ බැඳීම අපගේ වගකීම්සහගත ණය දීමේ ව්‍යවහාරය තුළ පිළිබිඹු කරන අතර එහි දී අපගේ ණයදීමේ කටයුතුවලින් පරිසරය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති බවට වියහැකි සාණාත්මක බලපෑම අපි පිළිගනිමු. දිගුකාලීන තිරසාර සංවර්ධනය හඹායාමේදී, ණයදීමේ ව්‍යවහාර සඳහා අපගේ ණය සහ අවදානම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියට පාරිසරික, සමාජීය හා පාලන ප්‍රතිශ්ඨාවන් (ESG) ඒකාබද්ධ කර ඇත. ඉහළ ESG අවදානම් සහිත ගනුදෙනු තවදුරටත් සියුම් පරීක්ෂාවට යටත් වේ. අපගේ ආයතනික ණය ප්‍රතිපත්තියට බැහැර කිරීමේ ලැයිස්තුවක් ඇතුළත් වන අතර, ඒ මගින් බැංකු ණය දීම

සඳහා සුදුසුකම් නොලබන කටයුතු ඉස්මතු කර දක්වන අතර අහිතකර පාරිසරික බලපෑම ඇති කරන යම් කටයුතුවලට අපි ණය ලබා නොදෙන බව සහතික කරයි. සියලුම ගනුදෙනුකරුවන් ESG ආශ්‍රිත නීති හා රෙගුලාසි සපුරාලීම අවශ්‍ය වන අතර සියලුම ණයකරුවන් ණය සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමේදී පාරිසරික බලපෑම පිළිබඳ තක්සේරුවක් ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

වසර තුළ, පාරිසරික පසුබිම මත කිසිදු ණයක් හෝ පහසුකමක් ප්‍රතික්ෂේප කර නොමැත. කාලය සමග අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් වඩා ඉහළ ESG කර්මාන්ත ප්‍රමිති සපුරාලන ව්‍යවහාර යොදා ගැනීම සඳහා ක්‍රමයෙන් විතැන් කරවීමට දිරිගැන්වීම අපගේ අරමුණ වේ.

⊕ ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය

අපගේ දැඩි ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට අමතරව, ප්‍රජාව පදනම් බලශක්ති උත්පාදන ව්‍යාපෘතිය වන, සූර්ය බල සංග්‍රාමයට සහයවන බැංකුවේ පරිසර ණය තුළින් අළු හරිත ණය සංකල්පය ප්‍රවර්ධනය කරමු. 2016 දී දියත් කළ, මෙම ව්‍යාපෘතිය විදුලි හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය, ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සහ ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම සමඟ හවුල්කාරත්වයකි. එහි අරමුණ වන්නේ නිවාස සහ ආගමික ස්ථානවල සිට හෝටල්, වාණිජ ස්ථාන සහ කර්මාන්ත දක්වා

පරායයක කුඩා සූර්ය බලශක්ති පිරිසන ස්ථානනය කිරීමයි. මෙම සහන ණය යෝජනා ක්‍රමය ගනුදෙනුකරුවන්ට පුනර්ජනනීය බලශක්තිය කරා විතැන්වීමට සහයවන අතර ඒ තුළින් ඔවුන්ගේ කාබන් පාසටහන් අඩුකරයි. ගනුදෙනුකරුවන්ට තමන්ගේ විදුලි භාවිතය මත පදනම් වී ශුද්ධ මීටර් ක්‍රමය, ශුද්ධ ගිණුම්කරණ ක්‍රමය සහ ශුද්ධ ජලස් යෝජනා ක්‍රමය ඇතුළු විකල්පවලින් එකක් තෝරාගත හැකිය.

වසර	පිරිනමන ලද ණය සංඛ්‍යාව	පිරිනමන ලද මුදල රු.මි.
2019	222	193.2
2020	8	5.41
2021	9	3.80
2022	3	5.78

රූපය 21 ➔

➔ කාලගුණ වෙනසේ බලපෑම

බාහිර කාලගුණ තත්වයන් අපගේ ව්‍යාපාර කෙරෙහි සෘජු බලපෑමක් ඇත. කාලගුණ වෙනස්වීමේ සහ ආපදාවන් නිෂ්පාදන හා ආදායම් මට්ටම අඩු කිරීමකට හේතු වේ. ඊට අමතරව, එවැනි සිදුවීම් ආර්ථිකයේ සමස්ත වියදම් කිරීම මත දැනුවත් බලපෑමක් තිබිය හැක. මෙය ණයගන්නාගේ ආපසු ගෙවීමේ හැකියාවට බලපාන අතර එය බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ පුද්ගල නිවාස සහ ව්‍යාපාර ණයවල සමස්ත අක්‍රීය ණය මට්ටම් වැඩි කිරීමකට හේතු වේ.

2023 සහ ඉන් ඉදිරියට දැක්ම

<p>කෙටි කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඩිජිටල් තාක්ෂණය වැඩිපුර භාවිතය මගින් කාබන් පාසටහන අඩු කිරීම සහ වගකීම්සහගත සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය තුළින් බලශක්තිය, ජලය, සහ කඩදාසි පරිභෝජනය අඩු කිරීම. <div style="text-align: center;"></div>	<p>මධ්‍ය කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> • බැංකුවේ සමාජ, පාරිසරික සහ පාලන කළමනාකරණය ශක්තිමත් කිරීම සහ තිරසාර මූල්‍යකරණය කෙරෙහි වැඩි අවධානය. <div style="text-align: center;"></div>	<p>දිගු කාලීන</p> <ul style="list-style-type: none"> • පාරිසරිකමය සහ සමාජීය වශයෙන් වගකියන නිෂ්පාදන <div style="text-align: center;"></div>
<ul style="list-style-type: none"> • ඩිජිටල් මාර්ග කරා විතැන්වීමට ගනුදෙනුකරුවන් <div style="text-align: center;"></div>	<ul style="list-style-type: none"> • අඩු කාබන් ආර්ථිකයක් සඳහා හරිත ණයදීම වැඩි <div style="text-align: center;"></div>	<ul style="list-style-type: none"> • දිගුකාලීන පරිසරපද්ධතිය සංරක්ෂණය සඳහා <div style="text-align: center;"></div>

👁 අපගේ අනාගතය සඳහා "පෙර සූදානම" උපාය මාර්ගයට ඇති දායකත්වය

ව්‍යාජ සහ අති විශේෂ කම්පනවලට ඔරොත්තුදීමට තිරසාර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සියල්ල ඇතුළත් මූල්‍ය විසඳුම් ලබාදීම

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අපි, බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ පාලනය යනු සරලව රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීම ඉක්මවා යන්නක් බවට විශ්වාස කරමු. පාලනය, වගකීම් සහගත හා සදාචාර කළමනාකරණයේ තීරණාත්මක අංගයක් ලෙස අපි දකින අතර එය අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලියේ සෑම මට්ටමකටම බලපෑම් කරයි. එය අපගේ **ඒකාබද්ධ වින්තන** ප්‍රවේශය සමඟ ඒකාබද්ධ වන අතර, දිගුකාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය පිළිබඳ අවධාරණයක් සමඟ අපගේ වටිනාකම් සහ උපායමාර්ගික අරමුණු හා පෙළ ගැසෙන සදාචාර, වගකීම් සහගත හා ආචාරශීලී යහපත් තෝරා ගැනීමක් සිදු කෙරෙන බව සහතික කරමින් අපගේ තීරණ ගැනීම මෙහෙයවයි. පොදුවේ, පාලනය මගින් සියලුම අන්තර් ක්‍රියාවලි විනිවිදභාවය සහ ආයතනයක් ලෙස වගවීම සහතික කරයි.

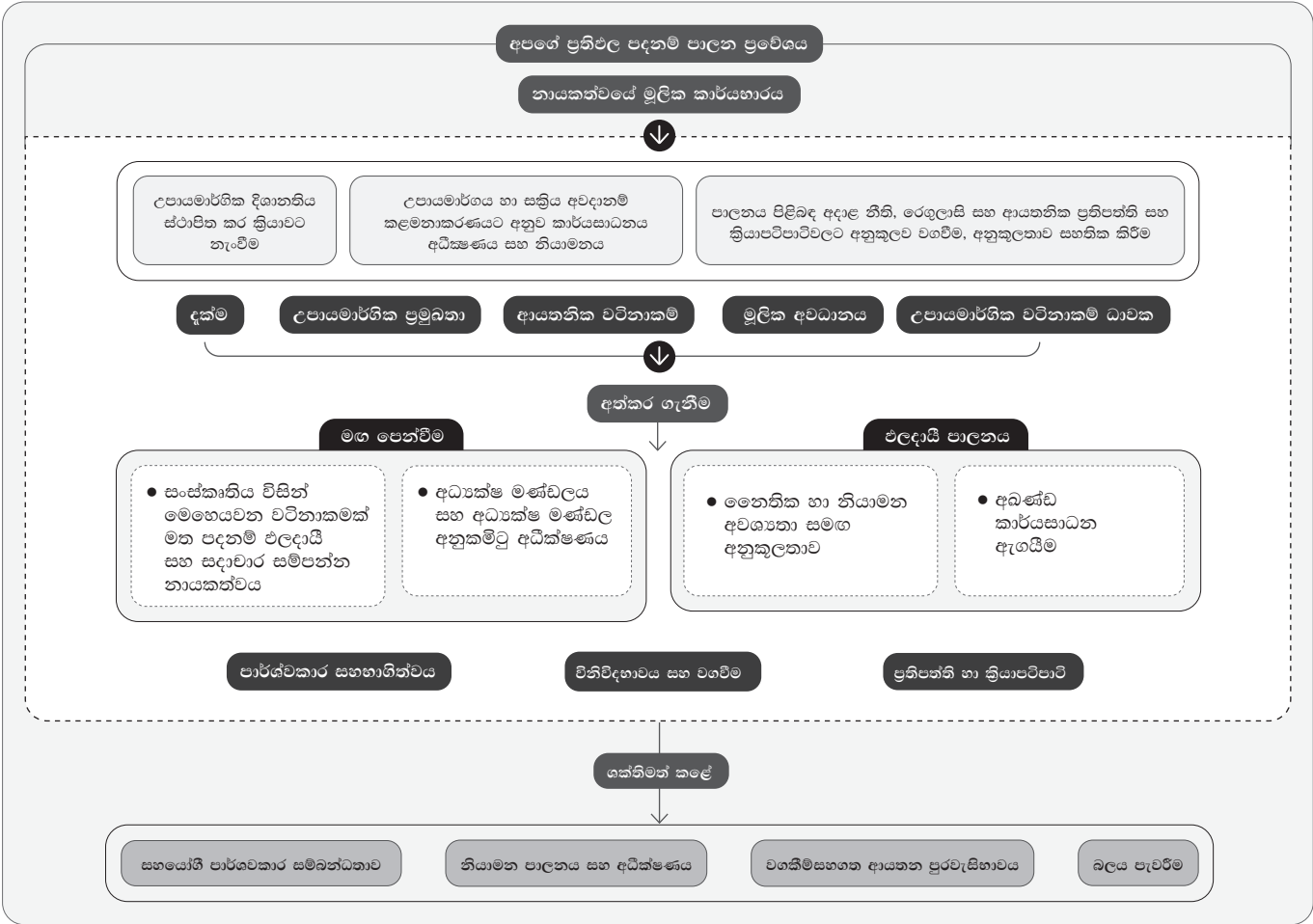
මෙය අත්කර ගැනීම සඳහා, ස්ථිර සදාචාර පදනමක් මත රැඳෙමින් බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහයට

ගන්කිමත් නායකත්වය, අපක්ෂපාති අධීක්ෂණය හා කළමනාකරණ වගවීම සහාය වේ. බැංකුවේ විධි නියෝගය පාලනය ක්‍රියාත්මක වන පැහැදිලි සීමාවන් දක්වයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පාලනය සඳහා අවසාන බලය ඇති අතර, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් මෙහෙයවන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු හා ආයතනික කළමනාකරණය වෙත උපායමාර්ගික මෙහෙයවීම සඳහා බලය පවරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන්නේ කොටස් හිමියාගේ බැඳියාවන් සපුරාලමින් ආර්ථිකමය, සමාජීය, පාරිසරිකමය වශයෙන් තිරසාර බව සහතික කරමින් බැංකුවේ කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීමයි.

සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා තුළනාත්මක වටිනාකම් නිර්මාණය කෙරෙහි අවධාරණයක් සමඟ බැංකුවේ උපායමාර්ගය සහ මෙහෙයුම් පරමාර්ථ සකස් කර අනුමත කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකීමට බැඳී සිටී. සදාචාර සහ ඵලදායී බැංකුකරණ

මෙහෙයුම් බැංකුවේ පවත්වා ගෙන යන බව ද මවුන් සහතික කළ යුතුය. එහිදී අවංකකම, ඵලදායීත්වය, වගවීම, අපක්ෂපාතිවීම, සහ විවෘත වීම පිළිබඳ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. ක්ෂේත්‍රයේ නීති, රෙගුලාසි, ප්‍රතිපත්ති, සහ නීතිවලට අනුකූලතාව බැංකුවේ සදාචාර ආයතනික පුරවැසිභාවය වෙත ඇති කැපවීම පිළිබඳ දෘශ්‍යමාන දර්ශකයකි.

සියල්ල සලකා බැලූවිට, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව තුළ පාලනය යනු, උපායමාර්ගික අරමුණු අත්කරගනිමින්, පාර්ශ්වකාර බැඳියාවන් සුරක්ෂිත කරමින්, සහ අවසානයේදී සමාජයට සදාචාර සහ තිරසාර සේවා සපයමින් ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරතවීමට මඟ සලසන බහුවිධ අභ්‍යාසයකි. එබැවින් පාලනය, බැංකුවේ ඉහළම ප්‍රමුඛතාවයක අඛණ්ඩව පවතිනු ඇත. බැංකුවේ ආයතනික පාලනය සහ අනුකූලතා තත්ත්වය පිළිබඳ විස්තරාත්මක සමාලෝචනයක් සඳහා [178](#) සිට [198](#) පිටු බලන්න.

රූපය 21 | අපගේ ප්‍රතිඵල පදනම් පාලන ප්‍රවේශය

අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

බැංකුව තුළ, අපගේ ආයතනයේ කෙටි හා දිගුකාලීන තීරණාත්මක ආරක්ෂා කිරීමේදී අවදානම් කළමනාකරණයේ වටිනාකම පිළිබඳව අපි අවබෝධ කර ගෙන සිටිමු. අපගේ ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි සහ ආයතනික උපායමාර්ග යෙහි තීරණාත්මක සාධකයක් ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය අපි හඳුනාගෙන ඇති අතර කාලය සමඟ වටිනාකම නිර්මාණය කිරීමේ අපගේ හැකියාව කෙරෙහි එහි සෘජුව බලපෑමක් ඇත.

අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා අපගේ ප්‍රවේශය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මෙන්ම එයට සම්පූර්ණයෙන් අයත් පරිපාලිත සමාගම් වන, එන් එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතුරුම් බැංකුව ආවරණය කරන අතර ඒ තුළින් සමූහය තුළ පුළුල් යහපත් හා දැනුවත් අවදානම් තක්සේරුකරණයක් ඇතුළත් කර ඇත.

නිරවද්‍යතාව සහ විනිවිදභාවය අපගේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යය පසුපස ගාමක බලවේගය වන අතර එය පාර්ශවකාර බැඳියාවන් සුරක්ෂිත කරමින් මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේදී සහය වේ. එය අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, මැනීම, එකතු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම මෙන්ම ප්‍රාග්ධන වෙන්කිරීම් ප්‍රශස්තකරණය අධීක්ෂණය සඳහා ද නිර්මාණය වී ඇත. අපගේ සන්නාම ප්‍රතිරූපය, නුඛුන්වත්කම හා ක්ෂේත්‍රය තුළ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා, අවදානම හා වටිනාකම් නිර්මාණයේ ප්‍රතිඵලය අතර විභව සමතුලිතතා මනාව තුළනය කරන බවට සහ නීති හා නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වන බවට අපි සහතික කරමු. අවදානම් කළමනාකරණය බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන බැවින් අපි එය බැරෑරුම්ව සලකමු.

අපගේ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගය හා අවදානම් අභිරුචිය අපගේ ව්‍යාපාර උපායමාර්ගය හා සමපාත වන බව සහතික කිරීමට, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අවදානම් අභිරුචිය සකස් කර අපගේ අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයේ ඵලදායිත්වය සහ යෝග්‍යතාව තුළ සහයවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) පත්කරයි. බැංකුවේ සමස්ථය අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ මැදිහත්වීම මෙම මැදිහත්වීම සහතික කරයි.

දැක්ම

2022 දී රටතුළ පැවති සමාජ ආර්ථික අර්බුදයේ අභියෝග හමුවේ, ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වල උපායමාර්ගික වෙනස සඳහා අවශ්‍ය සහය

ලබාදීමට අපගේ විජීටල් යටිතල පහසුකම් උසස් කරමින් අපගේ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව ශක්තිමත් කිරීමට අපි කැප වී සිටිමු.

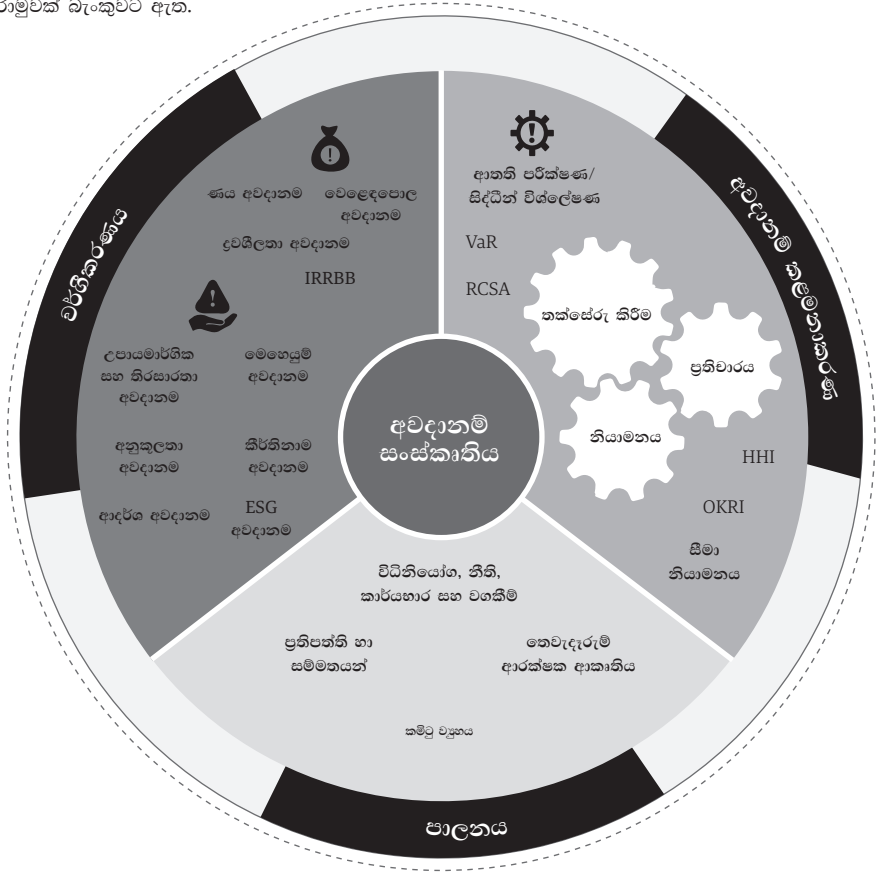
බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව තුළ සියලුම යාවත්කාලීන කිරීම් ජාත්‍යන්තර මනා පරිචයන් සහ මහ බැංකුව විසින් නියමකළ නියාමන රටුවට අනුකූල බව මෙමගින් සහතික කරයි.

බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය

කාලීනව නිවැරදි කිරීම/වැලැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා මතුවන අවදානම් හඳුනා ගැනීම පහසු කිරීමේ ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් බැංකුවට ඇත.

පරිසරයේ ඇතිවන අස්ථාවරත්වය, අවිනිශ්චිතතාව සංකීර්ණ බව හා අපැහැදිලි බව (VUCA) හේතුවෙන් ඇතිවන අවදානම් විසඳීමට අපගේ රාමුව යොදා ගනිමින් පූර්ව නිශ්චිත අවදානම් රුචි සීමා අනුව අපගේ මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය අපි නිරන්තරව නියාමනය කරමු. එහිදී ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑම් අවම කිරීමට පරිසරය තුළ වෙනස්වීම් මනාව ග්‍රහණය කර ආමන්ත්‍රණය කරනු ලැබේ. 2022 දී ලාභදායීතාව හැර නුඛුන්වත් දර්ශකවල අපගේ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම් සපුරාලීමට අපට හැකිවිය.

බැංකුවේ අවදානම් සමාලෝචනය පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා [L](#) 208 සිට 236 දක්වා පිටු බලන්න.

මූල්‍ය අවදානම්

මූල්‍ය නොවන අවදානම්

අවදානම් කළමනාකරණ මෙවලම්

රූපය 22 → අවදානම් සංස්කෘතිය

පාලනය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

170

ආයතනික කළමනාකාරිත්වය

173

විධායක කළමනාකාරිත්වය

174

ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්

176

ආයතනික පාලනය

178

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ වාර්තාව

199

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ වාර්තාව

202

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ වාර්තාව

204

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරන කමිටුවේ වාර්තාව

205

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපායමාර්ගික කමිටුවේ වාර්තාව

207

අවදානම් සමාලෝචනය

208

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

ජනාධිපති නීතිඥ ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා සභාපති
ස්වාධීන, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

පත් කරන ලද දිනය

2023 මැයි 2 වන දින

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

ආචාර්ය කබිරාල් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපළ නීතිය, වාණිජ නීතිය, වාණිජ බේරුම්කරණය, ආරක්ෂණ නීති, ජාත්‍යන්තර වාණිජ නීතිය යන ක්ෂේත්‍රයන්හි සිවිල් හා අපරාධ නීතිය සම්බන්ධයෙන් වසර 35 ක අත්දැකීම් බහුල ප්‍රවීණයෙකි. ජනාධිපති නීතිඥයෙකු ලෙස වසර 17 ක් කටයුතු කර ඇති හෙතෙම ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ හා වාණිජ මහාධිකරණයේ පුළුල් අත්දැකීම් සම්භාරයකට හිමිකම් කියන අතර ඔහු යටතේ කතිෂ්ඨ නීතිඥවරුන් 16 දෙනෙකු කටයුතු කරයි.

ඔහු ඕස්ට්‍රේලියාවේ කැන්බරා සරසවියේ ආයතනික නීතිය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිධාරියෙක් වන අතර, 2021 වර්ෂය තෙක් වර්ෂ 06 ක් ම ජැර්සියේ බේරුම්කරණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර අධිකරණයේ ජාත්‍යන්තර වාණිජ මණ්ඩලයේ (ICC) සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කර තිබේ. එමෙන්ම, ඒකාබද්ධ ගැටුම් කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මේලනයේ නියෝජිත සාමාජිකයෙකු (FICM) මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වාණිජ ගැටුම් පිළිබඳ විනිශ්චය සභාවේ නියෝජිත සාමාජිකයෙකු (ICDT) මෙන්ම එක්සත් රාජධානියේ හා අයර්ලන්තයේ වරලත් පාලන ආයතනයේ අධි සාමාජිකයෙකි. (UK and Ireland)

ශ්‍රී ලංකාවේ සමාගම් නීති පිළිබඳ උපදේශක කොමිසමෙහි සාමාජිකයකු ලෙස ආචාර්ය කබිරාල් මහතා වත්මන් සමාගම් පනත වන 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත සකස් කිරීමට දායක වී තිබේ.

මෙරට සහ විදේශ විශ්ව විද්‍යාල කිහිපයක ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරයකු ලෙස සේවය කරන ආචාර්ය කබිරාල් මහතා කවිකයෙකු මෙන්ම ගත්කතුවරයෙකු වන අතර, ආයතනික නීතිය, බුද්ධිමය දේපළ නීතිය,

වාණිජ බේරුම්කරණය, ජාත්‍යන්තර වාණිජ නීතිය පිළිබඳ මෙරට හා විදේශයන්හි ශාස්ත්‍රීය ලිපි පළකර ඇති විද්‍යාර්ථියෙකි. අධිකරණ කටයුතුවල නියැලීම, ශාස්ත්‍රීය දේශන කටයුතුවලට අමතරව දේශීය හා විදේශීය ඒක පුද්ගල බේරුම්කරණ ක්‍රියාවලීන් විශාල සංඛ්‍යාවක ඒකපුද්ගල බේරුම්කරු, සමබේරුම්කරු හා සභාපති ලෙස කටයුතු කර ඇත. ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා විසින් පහත සඳහන් කෘති ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

- ආයතනික නීතිය, ව්‍යුත්පන්න ක්‍රියාමාර්ග: සන්සන්දනාත්මක ප්‍රවේශයක්
- ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපළ නීතිය
- 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත හා ශ්‍රී ලංකාවේ සමාගම් නීතිය
- සමාගම් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කාර්යභාරය හා ශ්‍රී ලංකාවේ ආයතනික පාලනය
- ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ බේරුම්කරණ නීති හා පරිචය
- කබිරාල් බේරුම්කරණ නීති වාර්තා

- (වෙළුම 1) [1895-2020]
- කබිරාල් බුද්ධිමය දේපළ නීති වාර්තාව (වෙළුම 1) [1888-1995]
- කබිරාල් බුද්ධිමය දේපළ නීති වාර්තාව (වෙළුම 11) [1995-2020]
- කබිරාල් සමාගම් නීති වාර්තාව (වෙළුම 1) [1881-1982]
- කබිරාල් සමාගම් නීති වාර්තාව (වෙළුම 11) [1983-1993]
- කබිරාල් සමාගම් නීති වාර්තාව (වෙළුම 111) [1994-2012]
- කබිරාල් සමාගම් නීති වාර්තාව (වෙළුම 1V) [2013-2021]

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ නීති කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙකි. ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපළ පිළිබඳ උපදේශක කොමිසමෙහි සාමාජිකයෙකි. අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ බුද්ධිමය දේපළ නීති සංශෝධන ව්‍යාපෘතියේ සභාපති මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ ආයතනික පාලන කමිටුවේ සහ ආයතනික පාලන පීඨයේ සාමාජිකයෙකි. එමෙන්ම, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව (UGC) විසින් පශ්චාත් උපාධි වෛද්‍ය ආයතනය සඳහා නාමයෝජිත සාමාජිකයෙකුද වේ (PGIM).

තවද ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශයට සම්බන්ධ නව ජාතික ක්‍රීඩා පිළිබඳ නීති සම්පාදනයේදී ද යුක්තිය පිළිබඳ අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ ව්‍යාපෘතීන් සහ අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ වාණිජ නීති ප්‍රතිසංස්කරණ සම්බන්ධයෙන්ද ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකයෙකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම සිමෙන්ති වෙළඳපොළ කොටසට හිමිකම් කියන ටෝකියෝ සිමෙන්ට් සමූහයේ සභාපතිත්වය දරයි.

එමෙන්ම ඩිමෝ පිළුප්පි, හේලිස් පිළුප්පි, ඇලුමෙක්ස් පිළුප්පි, ටෝකියෝ සිමෙන්ට් කම්පැනි (ලංකා) පිළුප්පි, සීමාසහිත ටෝකියෝ සුපර් සිමෙන්ට් ලංකා, සීමාසහිත ටෝකියෝ සිමෙන්ට් පවර් ලංකා, සීමාසහිත ටෝකියෝ ඊස්ටන් සිමෙන්ට් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්, සී/ස ටෝකියෝ සුපර් ඇග්‍රිගේට් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්, සී/ස ටෝකියෝ සුපර් මික්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්, Chevron Lubricants Lanka PLC, සී/ස සෙලින්කෝ ජීවිත රක්ෂණ සමාගම, යන ආයතනයන්හි විධායක නොවන ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂකවරයෙකු ලෙස මේ වන විට කටයුතු කරයි. ආචාර්ය කබිරාල් මහතා නව ජාතික ක්‍රීඩා නීතිය කෙටුම්පත් කිරීමේදී ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකයකුද, යුක්තිය පිළිබඳ නව නියම (New House) පිළිබඳ අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකයකු (සභාපති) සහ වාණිජ නීති ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකයෙකි.

එමෙන්ම ඩාලි ප්‍රොපර්ටි හෝල්ඩින්ස් සමාගම, CCC-ICLP ඉන්ටර්නැෂනල් ADR සෙන්ටර් ගරන්ටි (ලිමිටඩ්) හි සභාපතිද වේ.

ජාත්‍යන්තර ඔලිම්පික් කමිටුවේ (NOC) ආචාර ධර්ම කමිටුවෙහි, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු තාක්ෂණ ආයතනයෙහි (SLIIT) හා ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු තාක්ෂණ ජාත්‍යන්තර ආයතනයෙහි (SLIIT International Private Limited), නැණදිරිය ව්‍යාපෘතියෙහි සභාපති ධූරය දරන කබිරාල් මහතා විගණන කමිටු, නාමයෝජනා කමිටු, පාරිශ්‍රමික කමිටු, ණය අයකර ගැනීම් කමිටු සහ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනුකාර කමිටු ආදී කමිටු ගණනාවකට සම්බන්ධව හා ඉන් බොහොමයක සභාපතිත්වය දරමින් කටයුතු කරයි.

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

ශ්‍රී ලංකාවේ ආයෝජන මණ්ඩලයේ (BOI) හිටපු සාමාජිකයෙකු වන ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර බේරුම්කරණ මධ්‍යස්ථානයේ ආරම්භක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙක් වූ අතර, වත්මන් පනත වන 1995 අංක 11 දරන බේරුම්කරණ පනත කෙටුම්පත් කිරීමෙහි නිරත වී ඇත.

එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම මූල්‍ය ආයතන අතුරින් එකක් වන LOLC ෆිනැන්ස් පිළුප්පි හි හිටපු සභාපතිවරයාද විය. මීට අමතරව සීමාසහිත LOLC රක්ෂණ සමාගම, කොමර්ෂල් ලීසින් ඇන්ඩ් ෆිනැන්ස් ලිමිටඩ්, ෆිව්ඩ් පීරිස් සමාගම යන ආයතනයන්හි අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇත.

එමෙන්ම, හැටන් නැෂනල් බැංකුවෙහි (HNB) වැඩ බලන සභාපති ලෙස කටයුතු කර ඇති ආචාර්ය කබිරාල් මහතා යුනියන් බැංකුවෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙසද කටයුතු කර ඇත. ජාතික වෙළඳ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ අමාත්‍ය මණ්ඩල කමිටුවෙහි සාමාජිකත්වය දැරූ ඒ මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ නීති ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිෂන් සභා සාමාජිකයෙකි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

BAC, BHRRC

ජූඩ් නිලධාරීන් මහතා

නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

පත් කරන ලද දිනය

2022 මාර්තු 02

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

නිලධාරීන් මහතා දකුණු කොරියාවේ ක්යොන් හි (Kyung Hee) විශ්ව විද්‍යාලයෙන් අන්තර්ජාතික වෙළඳාම සහ ආර්ථික සහයෝගිතාවය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිය සහ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයෙන් දෙවන පන්තියේ ඉහළ සාමාර්ථයක් සහිතව කළමනාකරණය පිළිබඳ විශේෂ විද්‍යාවේදී උපාධියක් ලබා ඇත. ඔහු විසින් විවිධ කීර්තිමත් දේශීය සහ අන්තර්ජාතික ආයතන/විශ්ව විද්‍යාල මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා ඇත. ඔහු විසින් ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ (SLIDA) රාජ්‍ය පරිපාලන සහ පොදු කළමනාකරණ සහ හැකියා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන් මගින් සහතිකපත් ලබා ඇත.

ජූඩ් නිලධාරීන් මහතා, රාජ්‍ය අංශයේ වසර 20 ක අත්දැකීම් සහිත ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ විශේෂ පන්තියේ නිලධාරියෙකි. ඔහු විසින් සිය රාජ්‍ය සේවය තුළදී මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ කැබිනට් අමාත්‍යවරුන්ගේ කාර්යාලයේ විවිධ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු දරන ලදී.

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ (SLIDA) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සහ ජාතික විකුපට සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නම් කරන ලදී.

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

2015 - 2020 කාලය තුළ කැබිනට් අමාත්‍යවරුන්ගේ කාර්යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්, ජාතික

අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/සහකාර අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ සුරාබදු අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රම වාසනා අරමුදල් මණ්ඩලයේ සහායක, ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (CEB), මූල්‍ය අධ්‍යයන ඇකඩමිය (MILODA) ශ්‍රී ලංකා මාෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව (SPMC), ජාතික උද්භිත උද්‍යාන භාර අරමුදල, සීමාසහිත ස්වාධීන රූපවාහිනී ජාලය (ITN), සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, පළාත් පාලන ණය මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා යොවුන් සේනාංකය, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය (NBRO) සහ රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ අනන්‍යතා අර්ථසාධක අරමුදල වැනි රජය සතු ආයතනයන්හි මහා භාණ්ඩාගාරය නියෝජනය කරන ලදී. (PSMPA)

BHRRC

එස් ආර් ඩබ් එම් රුවන් පාලිත සත්කුමාර මහතා

නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

පත් කරන ලද දිනය

2023 මාර්තු 27

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

සත්කුමාර මහතා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයෙන් ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය සහ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයෙන් දෙවන පන්තියේ ඉහළ සාමාර්ථයක් සහිතව කළමනාකරණය පිළිබඳ විශේෂ විද්‍යාවේදී උපාධියක් ලබා ඇත.

ඔහු විසින් ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාවකදී සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය වෙතින් වෘත්තීයවේදීන් සඳහා වූ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාවද ලබා ඇත. එමෙන්ම සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ මහජන ප්‍රසම්පාදනය හා ගිවිසුම් පරිපාලනය පිළිබඳව උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමාවාරියෙකි.

රාජ්‍ය අංශයේ වසර 20 කට අධික අත්දැකීම් සහිත සත්කුමාර මහතා ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ විශේෂ ශ්‍රේණියේ නිලධාරියෙකි.

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

තැපැල්පති, තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

ශ්‍රී.ල.ප.සේ කැටෙට් - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය, හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳ සහකාර කොමසාරිස් - ඉඩම් නිරවුල්කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම් - ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ගනවත්ත, ප්‍රාදේශීය ලේකම් - ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, උඩුබද්දාව, අමාත්‍යාංශ නියෝජිත / අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික - ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් - ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ඉපලෝගම, අධ්‍යක්ෂක - කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව (මහා භාණ්ඩාගාරය), නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී ලංකා රේගුව, ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්/අධ්‍යක්ෂක (ක්‍රීඩා සංවර්ධන) අතිරේක ලේකම් - ජන සන්නිවේදන අමාත්‍යාංශය, මන්නායි සෝල්ට් ලිමිටඩ් - අධ්‍යක්ෂ, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂම (LRC) - කොමිෂන් සභා සාමාජික, සී/ස කුසලතා සංවර්ධන අරමුදල් සමාගම (SDFL) - අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික, වැඩ බලන සහායක - ස්වාධීන රූපවාහිනී සංස්ථාව (ITN), අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික - දුමකොළ හා මධ්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය (NATA), අමාත්‍යාංශ නියෝජිත - ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික - සෙලසින් රූපවාහිනී ආයතනය

BAC, BHRRC

එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා

ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

පත් කරන ලද දිනය

2020 දෙසැම්බර් 14

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

ගාමිණී මහතා අත්දැකීම් බහුල බැංකුකරුවකු වන අතර ඔහු මහජන බැංකුවේ දශක 03 කට වැඩි කාලයක් සේවය කර 2014 වසරේ විශ්‍රාම ලබා ඇත. ඔහු සිය සේවා කාලය තුළ පුළුල් වශයෙන් සම්බන්ධ වී ඇත්තේ ශාඛා බැංකු කටයුතු හා ජාත්‍යන්තර බැංකු කටයුතු සඳහා වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී ස්ටාර් ලොජිස්ටික් පුද්ගලික සමාගම.
අධ්‍යක්ෂ - එන් එස් බී ගන්ඩි මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්.
අධ්‍යක්ෂ - ණය තොරතුරු කාර්යාංශය (CRIB).

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

උප සභාපති, රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව,
අධ්‍යක්ෂක - නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල, නිපුණතා සංවර්ධන හා වෘත්තීය පුහුණු අමාත්‍යාංශය.

BAC

දුෂ්‍යන්ත බස්නායක මහතා

ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

පත් කරන ලද දිනය

2023 මාර්තු 31

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

එක්සත් ජනපදයේ වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ (CIMA-UK) අධිසාමාජිකයෙකු සහ වරලත් ගෝලීය කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරයෙකු (CGMA) වේ. ඔහු ශ්‍රී ලංකා අලෙවි ආයතනයේ සහතිකලත් සාමාජිකයෙකු මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා වරලත් වෘත්තීය කළමනාකරුවන්ගේ ආයතනයේ අධි සාමාජිකයෙකි. ඒ මහතා එක්සත් රාජධානියේ ලන්ඩන් මෙට්‍රොපොලිටන් විශ්ව විද්‍යාලයේ (UK) ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) උපාධිධරයෙකු වන අතර ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධිත ආයතනයක් වන කළමනාකරණය පිළිබඳව පශ්චාත් උපාධි ආයතනයෙන් (PIM) ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ විධායක පශ්චාත් උපාධියක් ලබා ඇත (EMBA). එමෙන්ම ඔහු එක්සත් රාජධානියේ කාඩ්ග් මෙට්‍රොපොලිටන් විශ්ව විද්‍යාලයේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ නීතිපති උපාධියකට හිමිකම් කියයි.

බස්නායක මහතා ලොව විශාලතම වෘත්තීය සේවා ජාලයක් වන අර්න්ස්ට් ඇන්ඩ් යන්ග් (Ernst & Young) හි තම ගණකාධිකාරී වෘත්තීය ආරම්භ කළේය. ඔහු

විවිධ රාජ්‍ය ආයතන වල සහ රාජ්‍ය අංශයේ සමාගම් වල විධායක තනතුරු දරමින් වසර 35 කට වැඩි කාලයක් පුළුල් නිපුණතාවයක් සහ පලපුරුද්ද සහිත කළමනාකරණ උපදේශක වරයෙකි.

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

සභාපති - සී/ස ආයු වෙන්වර්ස් පුද්ගලික සමාගම
සභාපති - සී/ස මෙඩිමාකට් පුද්ගලික සමාගම
අධ්‍යක්ෂ - MIDAS සෙක්ටෝරියල් සර්විසස් පුද්ගලික සමාගම, ඒෂියන් මැනේජ්මන්ට් පුද්ගලික සමාගම

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සමාගම සභාපති, සිනොලංකා හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ස්පා පුද්ගලික සමාගම, මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ - සී/ස එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම, අධ්‍යක්ෂ - සී/ස ගල්මය වැවිලි සමාගම, විධායක අධ්‍යක්ෂ - Apogee සමූහය සහ සී/ස ලංකා ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම

එම් පී ඒ ඩබ්ලිව් පීරිස් මහතා

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

පත් කරන ලද දිනය

2020 ඔක්තෝම්බර් 12

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

පීරිස් මහතා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ භෞතික විද්‍යාව පිළිබඳ පළමු පන්තියේ ගෞරව උපාධි ලාභියෙකු වන අතර, වෘත්තීය බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා ණය කළමනාකරණ ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන හා පුහුණුවීම් ආයතනය යන ආයතනවල සාමාජිකයෙකු ද වේ.

වෙනත් වර්තමාන තනතුරු

අධ්‍යක්ෂ, එන් එස් බී ගන්ඩි මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්, අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය (IBSL), අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා බැංකු සංගමය, (SLBA), අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය ඔම්බුඩ්ස්මන් (FOSL)

මින් පෙර දැරූ තනතුරු

පීරිස් මහතා වෘත්තීය සුදුසුකම් ලත් බැංකුකරුවෙකු වන අතර සිය වෘත්තීයයෙහි නිපුණයෙකු වේ. 1988 කළමනාකරණ පුහුණුවන්නෙකු ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අනුයුක්ත වූ ඔහුගේ බැංකු සේවා කාලය වර්ෂ 34 ක් දක්වා විහිදෙයි. ඒ මහතාගේ කාල පරිච්ඡේදය තුළ බැංකුවේ බොහෝ අංශ වල සේවය කළ අතර, ශාඛා මෙහෙයුම්, ශාඛා පරිපාලන, පරිභෝගික ණය (Retail Credit), ජාත්‍යන්තර බැංකු, තැපැල් බැංකු වැනි අංශවල ශාඛා කළමනාකරු,

කලාප කළමනාකරු, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු වල සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වශයෙන් ඔහු පත්කිරීමට පෙර කටයුතු කර ඇත.

අනුපමා මුහන්දිරම් මිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්

පත් කරන ලද දිනය

2016 දෙසැම්බර් 06

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

නීතිඥවරයක් වන අනුපමා මුහන්දිරම් මහත්මිය එක්සත් රාජධානියේ කාර්ඩිෆ් මෙට්‍රොපොලිටන් විශ්ව විද්‍යාලයෙන් නීතිපති උපාධියක් (LLM), ඉන්දියාවේ මනිපාල් විශ්ව විද්‍යාලයෙන් ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධියක් (MBA) සහ නීති අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා සංස්ථාපිත කවුන්සිලයෙන් බැංකු සහ රක්ෂණය පිළිබඳ පශ්චාත් නීතිඥ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් හදාරා ඇත. දැනට ඇය වරලත් ආයතනික ලේකම්වරයෙකු ලෙස සුදුසුකම් ලැබීම සඳහා අවශ්‍ය සුදුසුකම් හදාරමින් සිටී.

2016 දෙසැම්බර් 6 වන දින ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් තනතුරට පත්වීමට ප්‍රථම ඇය 2015 නොවැම්බර් මස සිට 2016 දෙසැම්බර් මස දක්වා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල සහකාර ලේකම්වරිය ලෙස කටයුතු කළාය. එසේම, ඇය 2015 සිට 2017 දක්වාදී කාල සීමාව තුළදී එන් එස් බී ගන්ඩි මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් හි සමාගම ලේකම් වශයෙන්ද කටයුතු කළාය, ඒ මහත්මියගේ වසර 26 කට වැඩි බැංකු හා මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් අතුරින් වසර 18 කට වැඩි කාල සීමාවක් ඇය මහජන බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නීති නිලධාරීණයක හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහකාර ලේකම්වරියක ලෙස සේවය කර ඇත.

මුහන්දිරම් මහත්මිය සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලයේ බාහිර කම්කාරවාර්ෂවරයක් (වාණිජ නීතිය) ලෙසද සේවය කරන අතර ශ්‍රී ලංකා බැංකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල/සමාගම් ලේකම්වරුන්ගේ සංගමයේ නිර්මාතෘ ලේකම්වරිය වේ.

<p>BAC</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සභාපති</p>	<p>BAC</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සාමාජික</p>
<p>BHRRC</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පරිශ්‍රමික කමිටුවේ සභාපති</p>	<p>BHRRC</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පරිශ්‍රමික කමිටුවේ සාමාජික</p>

ආයතනික කළමනාකාරිත්වය

එම් පී ඒ ඩිනිලිව් පීරිස් මහතා
සාමාන්‍යාධිකාරි/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරි

කේ රනීන්ද්‍රන් මහතා
ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි

ජී ඩී ඒ ඩී ඩී සිල්වා මෙය
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (භාණ්ඩාගාර)

ජී ඩිනිලිව් ඊ ජයවීර මහතා
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (විගණන)

එම් එන් ඒ ප්‍රනාන්දු මෙය
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (මානව සම්පත් සංවර්ධන)

ආචාර්ය ඒ කේ එල් ඉලේසිංහ මහතා
ප්‍රධාන තොරතුරු නිලධාරි
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (තොරතුරු තාක්ෂණ)

එම් ඒ ගෝමස් මිය
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (මෙහෙයුම්)

ඩබ් එම් ආර් ඩී වීරකේන් මහතා
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (පරිපාලන)

කේ ඩී ජයතිලක මිය
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (නීති)/ප්‍රධාන නීති නිලධාරි

ටී එම් එස් අනුපත්තු මහතා
නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි (මුදල්, ආයතනික සැලසුම්
සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති)

විධායක කළමනාකාරිත්වය

කේ එම් ඩබ්ලිව් එම් කරුණාරත්න මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (ඉංජිනේරු)

ජේ එච් ටී චන්ද්‍රජිත් මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (ඉංජිනේරු)

ඒ එල් ඒ හලීම් මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්)

ඩබ්ලිව් පී යූ ඒ ඳ සිල්වා මිය
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (ආයතනික මූල්‍ය)

ආර් එ එන් එන් විජේසිංහ මිය
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්)

අයි කේ එල් සසී මහේන්ද්‍රන් මිය
අනුකූලතා නිලධාරී

ආර් පී ඒ එම් පී රාජනායක මිය
ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී

සී ඩබ්ලිව් පතිරණ මිය
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (උපකාරක සේවා)

එස් ඩබ්ලිව් ඒ වීරසිංහ මිය
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (භාණ්ඩාගාර)

➔ විධායක කළමනාකාරිත්වය

එල් සී සේනානායක මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (තොරතුරු තාක්ෂණ)

එම් ඒ පී මුහන්දිරම් මිය
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම්

එම් ඩී සුරන්ජන මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන)

එච් එම් ජී පී ජේ හේරත් මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්)

එස් පී ඩී ඩී ජයසිංහ මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (තැපැල් බැංකු)

ඩී එම් සී පී ඩී ජයසිංහ මහතා
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මධ්‍යගත බැංකුකරණ පද්ධති)

එස් එච් ඒ එස් ජයසිංහ මිය
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය අයකර ගැනීම්)

ඩී එල් පී අබේසිංහ මහතා
ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී (එන් එස් ඩී ඊන් ඩී
මැනේජ්මන්ට් කම්පනි)

ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්

ඩී සී ඔලබොඩුව මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (බටහිර 1)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (බටහිර 1)

සී එන් ඒකනායක මිය

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (බටහිර 2)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (බටහිර 2)

එස් බී සුරංග මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (සබරගමුව)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (සබරගමුව)

ජේ එම් ඒ කේ ජයසිංහ මිය

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (වයඹ)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (වයඹ)

එන් බහිරුදන් මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (උතුර)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (උතුර)

එච් ඩී යූ සුසන්ත කුමාර මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (දකුණ)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (දකුණ)

කේ සන්සායන් මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (නැගෙනහිර)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (නැගෙනහිර)

එස් එන් ආර් සේනාධීර මහතා

ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු (මධ්‍යම)
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (මධ්‍යම)

ඒ බී සී ආර් විජයපාල මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු - උසස්
ශාඛා කළමනාකරණ අංශය

එම් ටී ජ් සුසිල් කුමාර මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (ජාත්‍යන්තර බැංකු)
ජාත්‍යන්තර බැංකු අංශය

කේ ටී එස් එස් ගුණවර්ධන මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (ආරක්ෂක)
ආරක්ෂක අංශය

එම් ඩබ්ලිව් කේ සී ද සිල්වා මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ අංශය

කේ ඩී කේ කේ විජයවර්ධන මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
කාඩ් මධ්‍යස්ථානය

ඒ පී ආර් ද සොයිසා මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (තොරතුරු තාක්ෂණ)
තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

එස් එස් ජේ පී එස් ද සිල්වා මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (මූල්‍ය)
මුදල් හා සැලසුම් අංශය

එච් එස් පී රණවීර මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (මූල්‍ය)
මුදල් හා සැලසුම් අංශය

එස් ඒ ඒ බටුවන්කුඩාව මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ණය අංශය

එස් ඒ එම් ඒ සී ජේ එස් කේ

සේනාරත්න මිය
ප්‍රධාන කළමනාකරු (නීති)
නීති අංශය

එන් අයි ගුණතිලක මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ණය අංශය

ඩී ඒ ටී විජේවන්ත මිය

ශාඛා කළමනාකරු
කිරිබත්ගොඩ ශාඛාව

කේ බී එන් සී කුමාර මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (මූල්‍ය)
මුදල් හා සැලසුම් අංශය

එම් ටී හුසේන් මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු - (තොරතුරු සන්නිවේදන
තාක්ෂණ මෙහෙයුම්)
තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

එම් ඩී ටී පෙරේරා මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (අලෙවි)
අලෙවි අංශය

ඩබ් ඊ සී පෙරේරා මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු
අවදානම් කළමනාකරණ අංශය

ජේ එල් පී මංජුල මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
අවදානම් කළමනාකරණ අංශය

ටී ඩී පී පෙරේරා මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (පිරිස්)
මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය

කේ සී ත්‍යාගන්දන් මිය

ශාඛා කළමනාකරු
යාපනය ශාඛාව

ඒ එම් ජ් අලහකෝන් බණ්ඩා මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
ගම්පහ ශාඛාව

එන් ඩී සී ඩී කුලරත්න මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
මීගමුව ශාඛාව

ආර් ටී සුබසිංහ මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
හෝමාගම ශාඛාව

එච් එම් ජ් හේරත් මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
බත්තරමුල්ල ශාඛාව

එස් ජ් එස් පී කේ පියරත්න මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
ප්‍රධාන කාර්යාලය ශාඛාව

කේ ටී ඩබ් එස් දර්ශන මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
කළුතර ශාඛාව

⊕ ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්

එච් එම් ආර් පුෂ්පකුමාර මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
කුලියාපිටිය ශාඛාව

ඩී ජී එස් ජයතිස්ස මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
බදුල්ල ශාඛාව

කේ ජී රණසිංහ මිය

ශාඛා කළමනාකරු
පානදුර ශාඛාව

ටී ඒ ඩී එන් අනුරුද්ධි මිය

ශාඛා කළමනාකරු
ගාල්ල ශාඛාව

එච් එල් එස් විජේසිංහ මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
මුදල් හා සැලසුම් අංශය

එච් පී ටී එස් ජයසූරිය මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ණය අයකර ගැනීම් අංශය

ඊ ඒ ආර් අබේසිංහ මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ණය අංශය

ඊ ඒ ඒ චන්දිම මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (පරිශ්‍ර)
පරිශ්‍ර අංශය

එච් ඒ ඒ සෞම්‍යකාන්ත මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ශාඛා කළමනාකරණ අංශය

ජී ඒ ඩී ගොඩමුල්ල මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු
මුදල් හා සැලසුම් අංශය

බී එම් එම් සී කේ බස්නායක මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (තොරතුරු තාක්ෂණ)
තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

අයි එස් ජයසූරිය මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
ශාඛා කළමනාකරණ අංශය

අයි එන් එස් ඒ නානායකකාර මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
නුගේගොඩ ශාඛාව

යූ ජී මල්ලිකා මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (තොරතුරු තාක්ෂණ)
තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

එන් එච් එන් එල් නවරත්න මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (සුබසාධක)
සුබසාධක අංශය

ඩබ් එම් එම් ආර් පී පෙරේරා මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
නගර ශාඛාව

එස් තනීස්වරන් මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
වැල්ලවත්ත ශාඛාව

ආර් එම් සී කේ රාජපක්ෂ මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
(තැපැල් බැංකු පාලන අංශය)

බී ඒ ප්‍රේමරත්න මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
විගණන හා සුපරීක්ෂණ අංශය

ඒ ඩී ධර්මප්‍රිය මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු (නීති)
මහනුවර ශාඛාව

කේ එච් ඒ සුනිල් මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
මාතර ශාඛාව

ඩබ් ඒ යූ නන්දන මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
පිළියන්දල ශාඛාව

යූ ඒ ඩී ඇක්වයිනාස් මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු (සැපයුම්)
සැපයුම් අංශය

පී ටී ආර් සීසිර කුමාර මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
කුරුණෑගල ශාඛාව

එච් ඒ ඩී පී ගුණවර්ධන මහතා

ප්‍රධාන කළමනාකරු
අභ්‍යාස අංශය

ඒ බී විමලදාස මහතා

ශාඛා කළමනාකරු
මහරගම ශාඛාව

එම් ඩී ඒ පී ගුණතිලක මිය

ප්‍රධාන කළමනාකරු
තොරතුරු තාක්ෂණ - විද්‍යුත් බැංකුකරණ ඒකකය

ආයතනික පාලනය

සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

2022 වර්ෂය මුළුල්ලේ විවිධ අභියෝග හමුවේ ශ්‍රී ලාංකීය ආර්ථිකයට බලපෑම් එල්ල විණි. 2022 අප්‍රේල් මාසය තුළ ශ්‍රී ලංකා

මහ බැංකුව විසින් කළයුතු වූ ප්‍රතිපත්ති අනුපාත 700bps කින් ඉහළ දැමීම තුළින් අප බැංකුවට පෙර නොවූ විරූ දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණපෑමට සිදු විය.

මීට ප්‍රතිචාර ලෙස බැංකුවේ උපාය මාර්ගික විසඳුම්වල ප්‍රගතියක් අත්කර ගනිමින් සහ කීර්තිනාමය පිළිබඳ කරුණු වෙත අවධානය යොමු කරමින් ඉහළ නව ඉලක්ක තබා ගනිමින් අසීරු හා විචලනය වන සුළු සාර්ව ආර්ථික පරිසරයක් තුළ බැංකුව මෙහෙයවීමට අවශ්‍ය තීරණාත්මකය, වෙනස් තත්වයන්ට හැඩ ගැසීමේ හැකියාව සහ අභියෝගවලට මුහුණදීමේ හැකියාව කෙරෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඉහළ අවධානයට යොමු කෙරිණි.

අනාගතය දෙස බලන විට අපට පෙනී යන්නේ ආර්ථික අර්බුදය තුළින් පැන නගින අභියෝග හේතුවකට ගෙන නවත් අසීරු වසරක් ශ්‍රී ලංකාව ඉදිරියේ ඇති බවයි. යහ පාලනය කෙරෙහි හා ඇල්මැති පාර්ශ්වයන්ගේ නියැලීම කෙරෙහි යොමු වූණු අවධානය ඇතිව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ක්‍රියා කරනු ලබයි. වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිරත වූ ප්‍රමුඛ ආයතනික පාලන ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

➔ ශක්තිමත් පාලන පරිචයන් තහවුරු කිරීම මගින් වටිනාකම රැක ගැනීම

අර්බුදකාරී සමයන් හමුවේ ශක්තිමත් පාලනය, අභියෝගීන් වැදගත් වී තිබේ. අර්බුදකාරී තත්වයක් වෙත දක්වනු ලබන ප්‍රතික්‍රියාත්මක ප්‍රවේශය, යම් ආයතනයක දීර්ඝකාලීන තීරණාත්මකයට අහිතකර විය හැකිය. කෙසේ වුවද පැහැදිලිව විස්තර කර දක්වන අරමුණට සරිලන, මනා අවදානම් කළමනාකරණයකින් සමන්විත පාලන රාමුවක්, සවිස්තරාත්මක තීරණ ගැනීමකට අධාරකයකි. වටිනාකම් උත්පාදනය සඳහා බැංකුවේ දිශානතිය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වය හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අතර පෙළගැස්මක් ඇති කරලීමට අප පාලන කාර්ය රාමුව සමත් වෙයි. කඩිනම් තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පවතින වාතාවරණයක් තුළ මෙවන් පෙළගැස්මක් වැදගත් වෙයි. ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ අපගේ ආයතනික පාලන රාමුව කම්පනවලට ඔරොත්තු දෙමින් බැංකුවට රාකුලක් වූ බව මම තරයේම විශ්වාස කරමි.

ක්ෂණික බලපෑම්වලින් බැංකුව හා පාර්ශ්වකරුවන් මුදා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා 76 හි දක්වා ඇති පරිදි අනාගතයට ඔරොත්තු දෙන බැංකුවක් ලෙස මැනවින් ස්ථානගතවීමට මග පෙන්වමින් ශක්තිමත් උපාය මාර්ගික දිශානතියක් සඳහා සහතික කරවීමටත් හැකි ලෙස යුහුසුළු තීරණ ගැනීම් සඳහා පාලන කාර්ය රාමුව උපකාරී විය.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විවිධත්වය හා ස්වාධීනත්වය වැඩි දියුණු කිරීම

ශ්‍රී ලාංකීකයන් තුළ ඉතිරිකිරීමේ සංස්කෘතිය ස්ථාපිත කරනු වස් ශක්තිමත් වරමක් සහිත දේශයේ ඉතිරිකිරීමේ යෝධයා ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විවිධත්වය හා ස්වාධීනත්වය වැඩිදියුණු කිරීමේ ගමනක නියැලී සිටියි. කුසලතා, අත්දැකීම් හා ස්විපුරුෂභාවය අතින් විවිධත්වයක් ඇති ශක්තිමත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයකින් අපි සමන්විත වෙමු. 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නියුක්තා හා අත්දැකීම් පිළිබඳ විස්තර ශ්‍රී ලංකා 184-185 අතර දක්වා ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දරන ලද අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සුවිශේෂී කුසලතා සහ පළපුරුද්ද අප බැංකුවේ කමිටු හරහා වඩාත් ඵලදායී ලෙස වටිනාකම් උත්පාදනයට දායක කර ගැනීමට බැංකුවට හැකි විය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ ගැනීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් අතර ඇති ගුණාත්මක සංවාද හා සහභාගිත්වය පිළිබඳව සභාපතිවරයා වශයෙන් මා දැනුවත් කර තිබේ. බැංකුවේ පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ තනතුරු හෙබවූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වගකීම පිළිබඳ ඇගයීමක් ද ගැඹුරු අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වයක්ද පෙරදැරිව අදාළ කරුණු පිළිබඳ ගුණාත්මක සංවාද විවාද වලින් අනතුරුව තීරණවලට එළඹීම සිදු වී ඇත.

පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධයෙන් ඇති වගකීම හා පාලන කාර්යභාරය සඵලදායී හා විෂයානුබද්ධ ලෙස ඉටුකරලීමට හා අදාළ කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිසි කරුණු කාරණා මත පිහිටා සුදුසු තීරණ ගැනීමට හා උපදෙස් දීමට ද වාණිජ හා කාක්ෂික වශයෙන් නියුක්තාවෙන් හෙබි විවිධත්වයෙන් යුතු දක්ෂ, නව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් 2023 වර්ෂයේ බැංකුවට පත් කරනු ලැබ ඇත.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නියුක්තා හා අත්දැකීම් පිළිබඳ විස්තර ශ්‍රී ලංකා 170-172 දක්වා ඉදිරිපත් කර ඇත.

➔ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරතවීම

වටිනාකම් උත්පාදන ක්‍රියාවලියේ නිරත සියලු පාර්ශ්වකරුවන් නිරතවීමට වටිනාකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හඳුනාගනු ලබයි. බැංකුවේ වගකීම් ඉටු කරමින් පාර්ශ්වකරුවන්ට හා ප්‍රජාවට ඇති යුතුකම්

ඉටු කරලීම අපගේ අරමුණට පාදක වෙයි. පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අභිමතාර්ථ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සැලකිල්ලට ගනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ විස්තර තවදුරටත් ශ්‍රී ලංකා 90-98 හි දක්වා ඇත.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නව උපායමාර්ග සමාලෝචනය

බැංකුවේ නව උපාය මාර්ග සැලසුම් කිරීම වෙනුවෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බෙහෙවින් කැපවී සිටියි. 2022 වසර තුළ ප්‍රධාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාකච්ඡා පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර ශ්‍රී ලංකා 70-89 හි දැක්වේ.

➔ ආයතනික සංස්කෘතිය

මෙම වර්ෂය තුළ වටිනාකම් පෙරදැරි කරගත් ආයතනික සංස්කෘතියක් සංවර්ධනය කිරීමේ සක්‍රීය භූමිකාව රඟ දැක්වීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ක්‍රියා කරන ලදී. බැංකුවේ වටිනාකම් මූලික සංස්කෘතිය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ඇගයීම, අධීක්ෂණය පිළිබඳ විස්තර තවදුරටත් ශ්‍රී ලංකා 179 හි සඳහන්ය.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු ඇගයීම

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු පිළිබඳ වාර්ෂික ඇගයීමක් මෙම වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. මෙම ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර සඳහා ශ්‍රී ලංකා 198 වෙත යොමු වන්න.

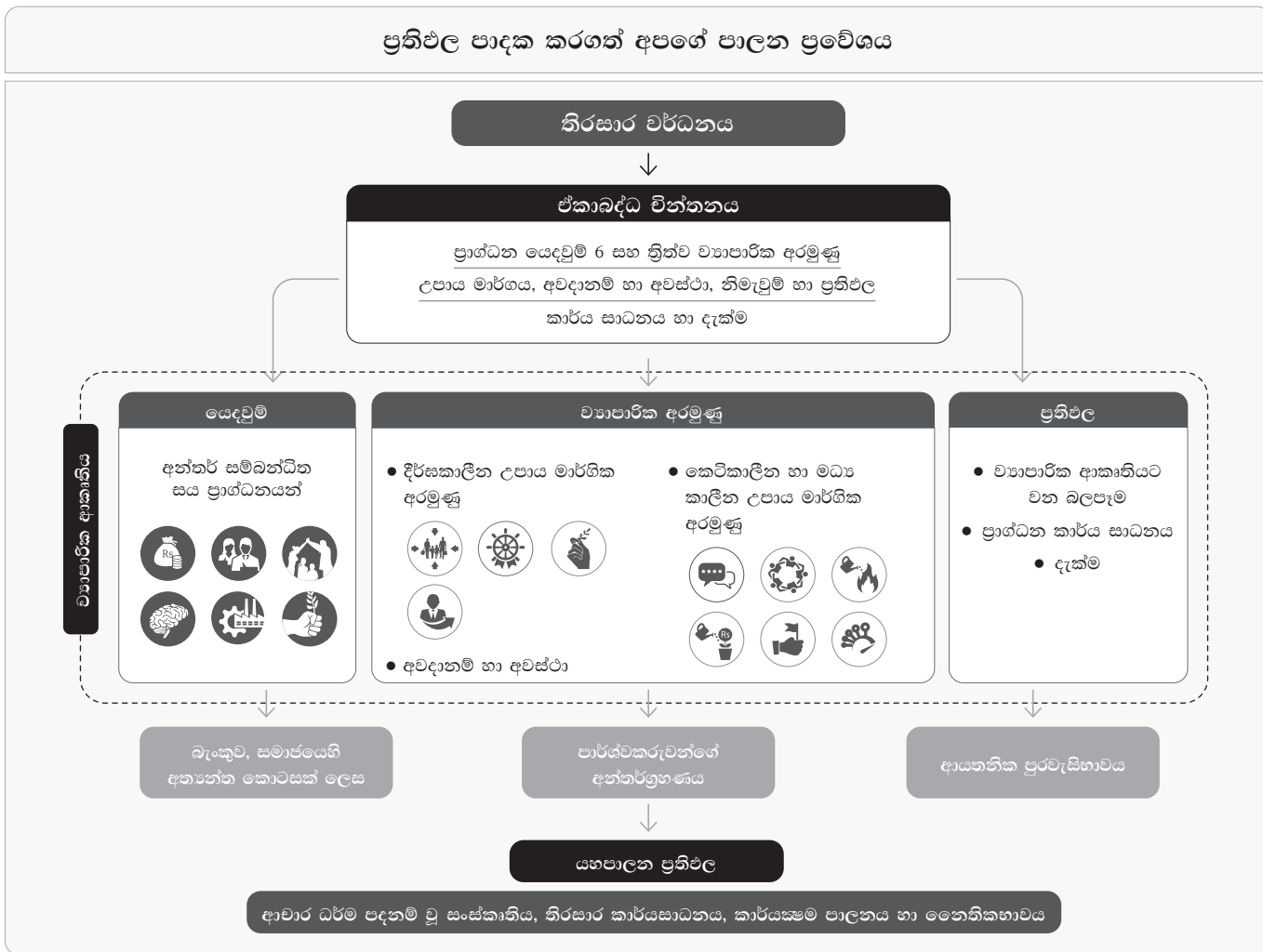
➔ ආයතනික පාලන නියාමනය

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ නියාමන හා බැංකුවේ අනුකූලතාවය පිළිබඳ විස්තර ශ්‍රී ලංකා 410-429 හි දක්වා ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය මගින් නිකුත් කළ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහ පරිව සංග්‍රහය බැංකුව විසින් ස්වේච්ඡාවෙන් අනුගමනය කරන ලදී.

ජනාධිපති නීතිඥ, ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් සභාපති

2023 මැයි 17 කොළඹ

23 රූපසටහන ➔ ප්‍රතිඵල මත පදනම් වූ පාලන ප්‍රවේශය

➔ තිරසාර වටිනාකම් උත්පාදනය සඳහා අපගේ ආයතනික පාලන දැක්ම

අන්තර්ග්‍රහණ වින්තනය

සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අභිලාෂ සුරැකීමට හා තිරසාර වටිනාකම් උත්පාදනයට අවැසි අත්‍යන්ත සාධක වන යහපාලනය, ආචාරධර්ම හා විශ්වසනීයත්වය අතින් ඉහළම ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීමට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව කැප වෙයි. ඉහළ නංවන ලද වගවීම, සක්‍රීය අවදානම් කළමනාකරණය, තිරසාර වර්ධනය, පාරදෘශ්‍යභාවය, ආචාරධර්ම ලැදි හා සම්ප්‍රදායික

නායකත්වය යනාදිය තුළින් අපගේ වටිනාකම් සඳහා දායකවීමටත්, නිසි පරමාර්ථය තුළින් යහ පාලනය ඉදිරියට ධාවනය වියයුතු බවටත් අපි විශ්වාස කරන්නෙමු. අපගේ පාලන ප්‍රවේශය අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කර ගැනීමට ද එමගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණයට වඩාත් හොඳින් සහායවීමටද අපි කැප වන්නෙමු. එය නායකත්වය හරහා ඉහළ කාර්ය සාධනයකට මඟ පෙන්වන, උපාය මාර්ගික ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට ප්‍රේරණයක් වන සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයන් හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වෙතින් වඩාත් වැඩි අගයක් උකහා ගැනීමට මඟ සලසන මාර්ගයකි. එහි අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේදී **අන්තර්ග්‍රහණ වින්තනය** දර්ශනයක් මත පිහිටා පාලනය සම්බන්ධයෙන් බහුවිධ ප්‍රවේශයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබෙයි.

තිරන්තරයෙන් වෙනස්වන සංකීර්ණ නියාමන වාතාවරණයකදී ඊට අනුගතවීමට, තරඟකරුවන් හා කර්මකර ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා බාධක හා අභියෝග කළමනාකරණය සඳහා සහ අපගේ ව්‍යාපාරික හා අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සමඟ බැංකුවේ උපාය මාර්ගික දිශානතිය වඩාත් සුක්ෂ්ම කර ගැනීම පිණිස මෙය තීරණාත්මක වේ. ආර්ථික, සෞඛ්‍ය හා මූල්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රයේ ඩිජිටල් පරිවර්තනය සහ වඩාත් දියුණු දත්ත ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා යනාදී සාධකවලින් යුත් වෙනස්වන සුළු වාතාවරණයක් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන අතරතුර අපගේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ උන්නතිය පිළිබඳ සහතික වන අන්දමින් ක්‍රියාත්මක විය හැකි පරිචයන් අප විසින් උපයෝගී කර ගැනීම, අපගේ සමාලෝචනයට බඳුන් වේ.

➔ ආයතනික පාලනය

➔ ආයතනික පාලනය හා කාර්ය රාමුව පිළිබඳ අපගේ ප්‍රවේශය

ආයතනික පාලනය කෙරෙහි අපගේ ප්‍රවේශය මගින් ඒකාබද්ධ චින්තනය හා තීරණ ගැනීම් ප්‍රවර්ධනය වෙයි. ඒ ඔස්සේ උපායමාර්ගික නිමැවුම් ක්‍රමය කිරීම, තීරසාර වූත් පොදු වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම හා ආරක්‍ෂා කිරීම තුළින් බැංකුව, පාර්ශ්වකරුවන් හා සමාජය යන කොටස්වල අභිමතාර්ථ ක්‍රමය කිරීමත් සිදු කෙරෙයි. නිසි තීරණ ගැනීම සඳහා වගවීම, කාර්යක්ෂම වැඩ බෙදීම, ප්‍රමාණවත් අධීක්‍ෂණය මත පදනම් වූ පාලන ප්‍රවේශයක් අපි අනුගමනය කරමු. අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලය හා ආයතනික කළමනාකාරිත්වය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ආදර්ශ ප්‍රකාර මෙන්ම බැංකුවේ සේවා නියුක්තිකයන් විසින් අනුගමනය කරන වටිනාකම් හා හැසිරීම් මත ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පාලනය ඉහළ සිට හැඩගැස්වෙයි.

අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලයේ කාර්යභාරය වනුයේ උපායමාර්ගික දිශානතියක් පනවා, ප්‍රත්‍යවේම් අවදානම් පිළිබඳ අවබෝධය සහිත, වගවීම් සහිතව ක්‍රමානුකූල ප්‍රතිඵල පාර්ශ්වකරුවන්හට හිමිකරදීම පිණිස කොටස් හිමියන් නියෝජනය කිරීමයි. ගනුදෙනුකරුවන්හට නොකඩවා සහායවීමත් තීරසාර වර්ධනයක් ළඟාකර ගැනීමත් සඳහා අප හොඳින් ස්ථානගතව සිටින බව සහතික කර ගැනීමත් බැංකුවේ මෙහෙයුම් අධීක්‍ෂණයත් සඳහා අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලය ප්‍රමුඛතාව දෙනු ලබයි.

යහපරිවයන් වැළඳගත් මනාව පාලිත බැංකුවක් විසින් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ විශ්වාසය දිනාගන්නා බවත්, ප්‍රාග්ධන පිරිවැය අඩු කරන බවත් අන්තර්ග්‍රාහී යහපාලන කාර්ය රාමුවක් ගොඩනංවන බවත් අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් සාධකයකි.

අප අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලද පාලන කාර්ය රාමුව, සියලුම බැංකු මෙහෙයුම් තුළ අන්තර්ගත අතර වගකීම් සහගත හැසිරීම හා ප්‍රතිචාරාත්මක තීරණ ගැනීම සඳහා පැහැදිලි දිශානතියක් සපයනු පිණිස සැලසුම් කර ඇත. අපගේ කාර්යරාමුව ප්‍රතිපත්ති පහත කරුණු සඳහා ක්‍රියාත්මකය.

- අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩල අනුමත අවදානම් අභිරුචි සීමාව ඇතුළත අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ අතර විචක්‍ෂණශීලී ක්‍රමයක් රඳවා ගැනීමට හැකි උපාය මාර්ගික අවස්ථාවන්හි අප නිරතවන බවට සහතික වීම.
- විෂමාවාර හෝ ආචාරධර්ම විරෝධී හැසිරීම් හේතුවෙන් මූල්‍යමය අලාභයක් හෝ කීර්තිනාමයට හානිවීම් වළක්වාලීමට කාර්යක්ෂම පාලනයක් සැපයීම.

- ආචාරධර්ම සහගත ව්‍යාපාරික පරිවයන් අප වෙළඳපළ තුළ හා අතර මනාව පවතින බවට සහතිකවීමට හැකි ලෙස නිවැරදි ව්‍යාපාරික කටයුතු නිවැරදි අයුරින් ඉටු කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති ස්ථාපිත කිරීම.
- අපගේ බැංකුවට, ඇල්මැති පාර්ශ්වයන්ට සහ සමාජයට වර්තමානයේදී අපි රඳා පවතින සම්පත් සහ සබඳතා අනාගතයේදී ප්‍රතිලාභ ලැබෙන පරිදි, වගකීම් සහගත ආයතනික පුරවැසියෙකු වශයෙන් වඩාත් විශ්වාසදායක ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම හා කාර්යක්ෂම ලෙස වෙන්කිරීමේ නීත්‍යානුකූල බවට සහයවීම.

➔ අප පාලනය කරන අයුරු

අන් අය වෙත ගෞරවය, පෞද්ගලික හා ආයතනික විශ්වසනීයත්වය, ආචාරධර්ම සහගත ප්‍රමිතීන්ට ධෛර්ය දෙන සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා තුඩු දෙන සුළු ඉහළම තලයේ ආයතනික පාලනයකට අපි කැප වී සිටිමු. වගකීම් සහගත ආයතනික පුරවැසියෙකු වීමට ඇති අපගේ අරමුණ මත නියාමන අවශ්‍යතා, ස්වේච්ඡා කරන (voluntary code) හා බැංකුවට අදාළ අභ්‍යන්තර ආයතනික පාලන සංසිටක අප විසින් අනුගමනය කෙරෙයි.

නියාමන කාර්යරාමුව

- 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන
- 1988 අංක 30 දරණ බැංකුකරණ පනත සහ එහි සංශෝධන
- 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත සහ එහි සංශෝධන
- 1954 අංක 19 දරණ සාප්පු හා කාර්යාල පනත
- ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු ව්‍යවසාය සඳහා ආයතනික පාලනයේ යහපරිව සංග්‍රහය

- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්‍ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය පිළිබඳ බැංකුවල අධ්‍යක්‍ෂවරුන් උදෙසා වන මාර්ගෝපදේශය

- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා නිකුත් කර ඇති සියලු නියාමන, විශේෂයෙන් ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනය (පිටු අංක 410-429)

බැංකුවට අදාළ ස්වේච්ඡා නීති සංග්‍රහ

- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කළ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිව සංග්‍රහය (පිටු අංක 430- 434)

අභ්‍යන්තර උපාංග

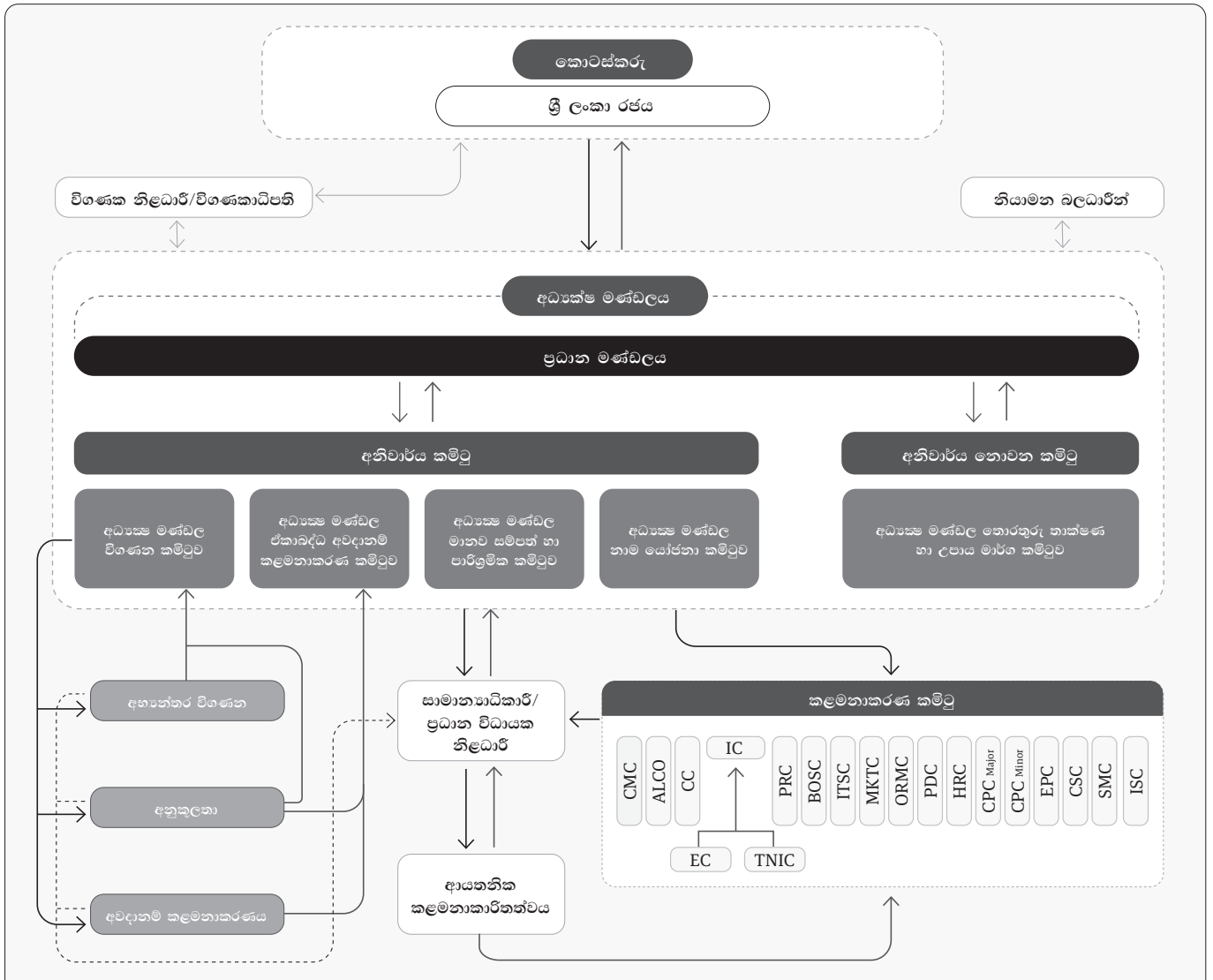

- අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලයේ හා අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩල අනුකමීටුවල විෂය ක්ෂේත්‍රය

- සේවක ආචාර ධර්ම පද්ධතිය
- අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩල ආචාර ධර්ම පද්ධතිය

- අධ්‍යක්‍ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද

➔ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය

→ පත්කිරීම් ප්‍රවාහය	→ වගකීම් ප්‍රවාහය (සෘජු)	-----> පරිපාලන ප්‍රවාහය	← සංවාදය		
CMC	ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව	ITSC	තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව	CSC	ආයතනික තිරසාර කමිටුව
ALCO	වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව	MKTC	අලෙවිකරණ කමිටුව	SMC	ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුව
CC	ණය කමිටුව	ORMC	මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	ISC	තොරතුරු තාක්ෂණ ආරක්ෂණ කමිටුව
IC	ආයෝජන කමිටුව	PDC	නිමැවුම් ප්‍රවර්ධන කමිටුව		
EC	ගිම්කම් කමිටුව	HRC	මානව සම්පත් කමිටුව		
TNIC	ටෙන්ඩර් සහ නව ආයෝජන කමිටුව	CPC Major	ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (මහා පරිමාණ)		
PRC	කාර්යසාධන සමාලෝචන කමිටුව	CPC Minor	ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (සුළු පරිමාණ)		
BOSC	ශාඛා මෙහෙයුම් නියාමන කමිටුව	EPC	විධායක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව		

⊕ ආයතනික පාලනය

අපගේ ආයතනික ව්‍යුහයන් කෙටිකාලීන, මධ්‍ය කාලීන හා දීර්ඝ කාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය හා ආරක්ෂා කිරීමට බැංකුව සතු හැකියාවට සහායවීම පිණිස මනාව නිර්වචනය කර ඇත. මනා ලෙස සැලසුම් කරන ලද පාලන ව්‍යුහය හා ක්‍රමවේද මගින් බැංකුව මනා ලෙස කළමනාකරණය කෙරෙන හා පාලනය වන බවට සහතික වේ. විවක්ෂණ රාමුවක් තුළ සහ ඵලදායී පාලනයන් තුළ හිඳිමින් පාර්ශවකරුවන්ගේ වටිනාකම් නිර්මාණය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නායකත්වය සහ උපාය මාර්ගික මගපෙන්වීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ලබා දෙයි. දීර්ඝ කාලීන තිරසාර සංවර්ධන හා වර්ධනයක් සහතික කිරීමට අවැසි ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය හා ඇගයීමට මෙමගින් හැකියාව ලැබේ. බැංකුවේ කටයුතු හා කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන් අවසන් වගකීම හා වගවීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වන අතර ආචාර ධර්ම මත පදනම් වූ හැසිරීම් අතින් ඉහළතම ප්‍රමිතියට අනුකූල වන බවට එය වගබලා ගනියි. කාර්යරාමු මගින් පනවනු ලබන තීරණ ගැනීමේ අයිතිය හා පැහැදිලිව නිර්වචන නියෝග අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය ඇතැම් කාර්යභාරයන් අනුකූලව වෙත බෙදා දෙනු ලබයි. මෙහිදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකූලවල සහාපතිවරුන් වෙත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකූලවල කාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ වගවීම පවරනු ලැබෙයි. අනු කමිටු වෙත පැවරී ඇති කාර්යයන් පිළිබඳ ගැඹුරින් අවධානය යොමු වන බවට සහතික වන අතරම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සිය අවධානය යොමු කළයුතු කරුණු වෙත ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර තීරණවලට එළඹීමේ අවකාශය මෙමගින් ලැබේ.

බැංකුවේ කටයුතුවල හා දෛනික ව්‍යාපාරික කටයුතු කළමනාකරණය කිරීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත පවරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත උපාය මාර්ගික විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වගකීම, කළමනාකාරීත්වය හා ආයතනික කළමනාකරණය සහ කළමනාකරණ කමිටු වෙත පැවරේ. එකම වි ඇති අවදානම් මට්ටම ඇතුළත ඇති මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීමේ වගකීම උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික කව වෙත යොමු වේ.

☒ පිටු අංක 181 හි දක්වා ඇති 24 රූපසටහන මගින් බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය දක්වා ඇත.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

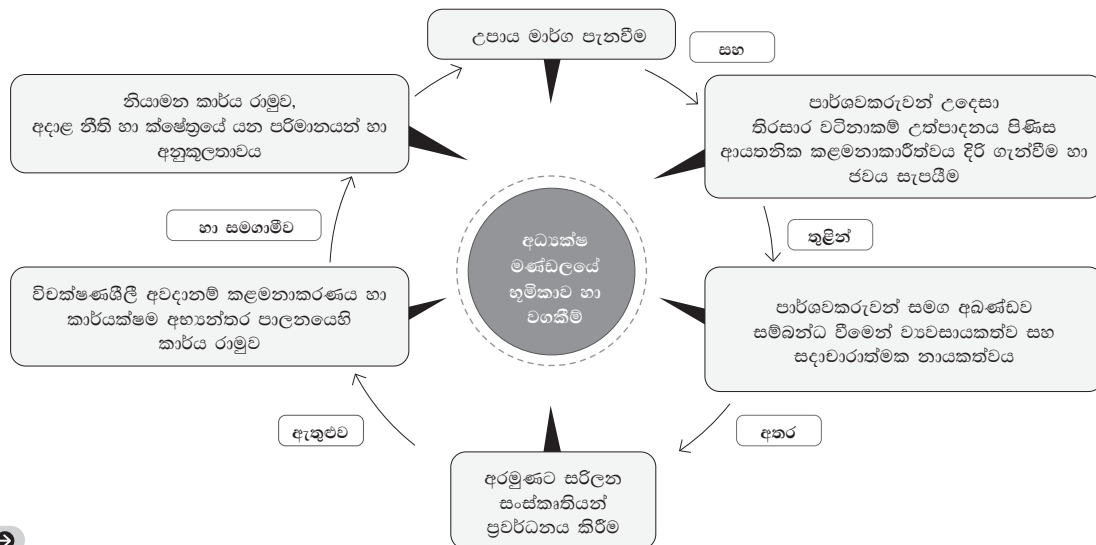
ඉහළම බලාධිකාරිය ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් උපාය මාර්ග සැලසුම් කිරීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක වන අයුරු අධීක්ෂණය බැංකුවේ වටිනාකම හා ප්‍රමිතිය, සංස්කෘතිය ස්ථාපිත කිරීම යන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

බැංකුව විසින් කාර්යක්ෂම ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය කරනු ලබන බවටත්, මූල්‍ය කාර්ය සාධනය අධීක්ෂණය කරනු ලබන බවටත් වාර්තාකරණය කරනු ලබන බවටත් යෝග්‍ය හා කාර්යක්ෂම සැලසුම් පවතින බව සහතික කරනු ලබන බවටත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගනියි. මෙම කාර්ය රාමුව තුළ බැංකුව තුළ නව ව්‍යවසායකත්ව නායකත්වයක් ඇති කරලීමට දිරි ගැන්වෙයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ වලට

විවිධත්වයක් ගෙන ඒමෙන් සහ කළමනාකාරීත්වය සාධනීය ලෙස අභියෝගයට ලක් කිරීම තුළින් තීරසාර වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීම මගින් ඔවුහු අර්ථනවීන ලෙස බැංකුවට දායකත්වය සපයති. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම් පැහැදිලි ලෙස බෙදියාම තුළින් තීරණ ගැනීමේදී කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට අසීමිත බලයක් නොමැති බව සහතික කෙරේ.

1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ හා එහි සංශෝධන වල ප්‍රතිපාදක ප්‍රකාර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වී තිබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියයෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අයත් බලතල හා පැවරී ඇති වගකීම් විස්තර වෙයි. අභ්‍යන්තර පාලන කළමනාකරණ පද්ධති, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා බැංකුවේ මෙහෙයුම් කාර්ය සාධනය පිළිබඳ වගවීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ආයතනික කළමනාකාරීත්වයෙන් අපේක්ෂා කරන අතර කළමනාකාරීත්වයද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා විවෘතව විනිවිදභාවයෙන් යුක්තව කටයුතු කරමින් සියලු වැදගත් කරුණු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අවධානයට අවශ්‍ය පරිදි යොමු කරවයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා ආයතනික කළමනාකාරීත්වය අතර ගැඹුරු අන්තර් ගනුදෙනුවක් පැවතීම මගින් බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ කියාවලිය ශක්තිමත් වීමද යෝග්‍ය පරිදි බලය තුළනාත්මක වීමද සහතික කරයි. මෙම කාර්යයන් අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයෙන් හා අවංකභාවයෙන් සිදු වෙයි.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භූමිකාව, වගකීම් හා බලතල

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රඥප්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භූමිකාව, වගකීම් හා බලතල පහත පරිදි වේ.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ බලතල

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය මගින් පනවා ඇති සීමා හෝ බල පැවැත්වෙන නීති/නියාමන වලට යටත්ව බැංකුවට අදාළ ඕනෑම කරුණක් සම්බන්ධයෙන් අවසාන තීරණ ගැනීමේ අධිකාරිය ලෙස කටයුතු කිරීම.
- බැංකුවේ අනුමත ප්‍රසම්පාදන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන හා බලපැවැත්වෙන වෙනත් අදාළ නීති/නියාමන වලට යටත්ව මූල්‍යමය කරුණු සම්බන්ධයෙන් සුදුසු තීරණ වලට එළඹීම.
- සෑම මට්ටමකදීම වඩාත් වාසිදායක ව්‍යාපාරික ප්‍රවේශ අනුගමනය කර ඇති බවට සහතික වීම සඳහා බැංකුවේ සියළුම කටයුතු පාලනය කිරීම උදෙසා ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය.
- වාර්තා කැඳවීම, කමිටුවක් පත් කිරීම හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන වෙනත් සුදුසු ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ බැංකුවේ කාර්යසාධනය, කළමනාකරණය හෝ පරිපාලනයට අදාළ ඕනෑම කරුණක් විමර්ශනය කිරීම.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භූමිකාව සහ වගකීම්

- බැංකුවේ සමස්ත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිරන්තර අධීක්ෂණය හා පිරික්සීම
- ඕනෑම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටුවක්, අධ්‍යක්ෂවරයෙක්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පවරනු ලැබ ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කරන වෙනත් ඕනෑම කමිටුවක් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිර්දේශ මත පදනම්ව සුදුසු පියවර ගැනීම.
- බැංකුවේ කාර්යසාධනය සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇතුළු ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ කාර්යසාධනය අධීක්ෂණය කිරීම හා ඇගයීම.
- සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත් කිරීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ යොමු කිරීමේ අනුදේශ වලට අනුකූලව ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ ස්ථානගත කිරීම් හා උසස්වීම් සිදු කිරීම.

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මගපෙන්වීම/ මාර්ගෝපදේශකත්වය අවශ්‍ය කෙරෙන ඕනෑම සාර්ව මට්ටමේ කටයුත්තක නිරත වීම.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය

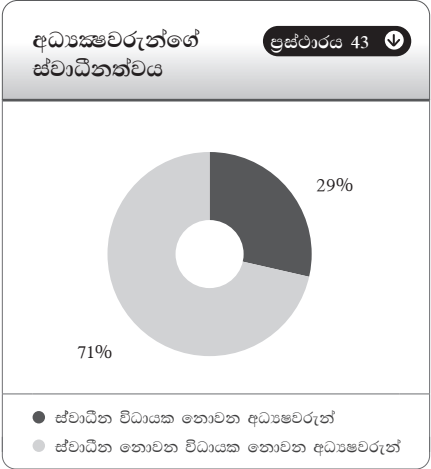
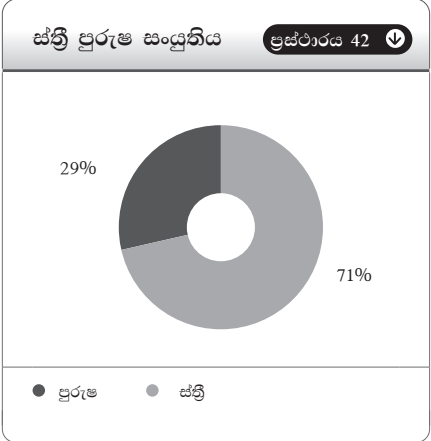
පුළුල් ලෙස වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය, සංස්කෘතිය, අධ්‍යාපන පසුබිම, කුසලතා, අත්දැකීම් සහ දැනුම අතින් විවිධ වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් අප සතිය. මෙමගින් සාකච්ඡා, විවාද, ආදානය, අභියෝග සහ කල්පනාකාරී ප්‍රතිඵල සඳහා සාරවත් පරිසරයක් සපයයි. අප ක්‍රියාත්මක වන පරිසරය සැලකිල්ලට ගනිමින් අපගේ පාලන, සමාජ සහ නියාමන වගකීම් ඉටුකරන බව සහතික කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කැපවී සිටී.

තමන් තෝරාගත් ප්‍රවීණතා ක්ෂේත්‍රයෙහි කැපීපෙනෙන වෘත්තීයවේදීන් වන සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන කරුණු පිළිබඳව විචාරය කිරීමේ නිපුණතාවයෙන් යුත් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු සන්දෙනෙකුගෙන් 2022 මූල්‍ය වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත විය. ඉන් අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙක් ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වූ අතර සෙසු අධ්‍යක්ෂවරු පස් දෙනා ස්වාධීන නොවන හා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වූහ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නායකත්වය සහ එහි කාර්යක්ෂමතාව සහතික කිරීමේ සමස්ත වගකීම පැවරෙන්නේ සභාපතිවරයාටය. බැංකුව ඵලදායී ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය කරන බව, මූල්‍ය කාර්යසාධන හා වර්තාකරණය අධීක්ෂණය කරන බව සහ සාධනීය අභ්‍යන්තර පාලන හා ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සහතික කරනු ලබයි. මෙම රාමුව යටතේ බැංකුව තුළ ව්‍යවසායකත්ව නායකත්වය සැපයීම හා දීර්ගත් කිරීමද සිදු කෙරේ.

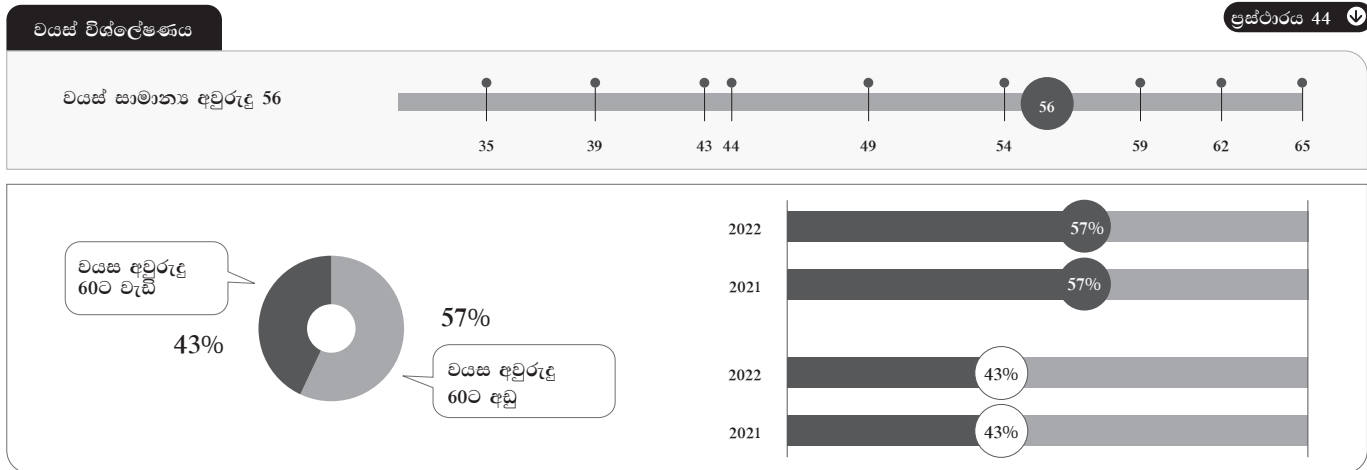
2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විස්තර
☒ පිටු අංක 184-186 හි දක්වා ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවලදී කමිටු සාමාජිකයන් ලෙසින් ඔවුන්ගේ දායකත්වය
☒ පිටු අංක 190 හි දැක්වේ.

වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට තමන් තෝරාගත් ප්‍රවීණතා ක්ෂේත්‍රයෙහි කැපී පෙනෙන වෘත්තීයවේදීන් වන සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන කරුණු පිළිබඳ විචාර කිරීමේ නිපුණතාවයෙන් යුත් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස් දෙනෙකු විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලැබ ඇත. (සම්පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂවරු 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.)

වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකු ස්වාධීන, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වේ. වර්තමාන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සුදුසුකම් ඇතුළත් ඔවුන්ගේ විස්තර සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවලදී කමිටු සාමාජිකයන් ලෙස ඔවුන්ගේ දායකත්වය ☒ පිටු අංක 170-172 හි දැක්වේ.

ආයතනික පාලනය

2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

කේම්ලා ජයවර්ධන මිය
 සභාපතිනිය
 ස්වාධීන නොවන
 විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

2019 දෙසැම්බර් 26 – 2022 දෙසැම්බර් 26

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- දේශපාලන විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) උපාධිය හා ශාස්ත්‍රපති උපාධිය – ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යාව පිළිබඳ වසර 15 ක් සේවා කාලය
- සංවර්ධන බැංකු ද්විතීයික සභාපති ලෙස වසර 08 ක සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

- සභාපති – කඳුරට සංවර්ධන බැංකුව
- සභාපති – ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව
- පළාත් පාලන ආයතන සාමාජික

එරංග ජයවර්ධන මහතා
 ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ
 ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

අධ්‍යක්ෂක
2020 ජනවාරි 02 – 2023 ජනවාරි 02

ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ

2020 ජූනි 15 – 2023 ජනවාරි 02

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- විදුලි ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය රෙන්සෙලර් පොලිටෙක්නික් අධ්‍යාපන ආයතනය, ඇ.එ.ජ. (Rensselaer Polytechnic Institute)
- විදුලි ඉංජිනේරු විද්‍යාව (Electrical Engineering) පිළිබඳ විද්‍යාපති උපාධිය – ස්ටැන්ෆර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය, ඇ.එ.ජ. (Stanford University)
- දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ආයතනයන්හි විදුලි ඉංජිනේරු ක්ෂේත්‍රයේ පළපුරුද්ද
- ප්‍රකාශිත කතා

පෙර දැරූ තනතුරු

- අධ්‍යක්ෂ – ඩිජිටල්කරණ, මාස් ඉන්ටිමේට්ස් පුද්ගලික සමාගම,
- ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී – සිලුටා (Silueta) පුද්ගලික සමාගම,
- සාමාන්‍යාධිකාරී/අධ්‍යක්ෂ, මාස් ඉනෝවේෂන්ස් (MAS Innovations),
- සාමාන්‍යාධිකාරී – මූලාශ්‍ර සහ සැපයුම් දාමය – මාස් ඉන්ටිමේට්ස් පුද්ගලික සමාගම
- ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරු, සැපයුම් දාම, සැලසුම්කරණය හා ප්‍රසම්පාදන – ඇපල් ඉන්කෝපරේෂන් ආයතනය (Apple Inc.) Cupertino, CA, USA),
- ඉල්ලුම් සැලසුම්කරණ කළමනාකරු, සිස්කෝ සිස්ටම්ස් ආයතනය (Cisco Systems, San Jose, CA)
- පර්යේෂණ විද්‍යාඥ, ජාතික ප්‍රමිති හා තාක්ෂණික ආයතනය, ගයිතස්බර්ග්, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය (Gaithersburg, MD, USA)

➔ ආයතනික පාලනය

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂක ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

2018 අගෝස්තු 31 - 2023 ජනවාරි 03

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- වාණිජවේදී උපාධිය, සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිය, ප්‍රාදේශීය සැලසුම්කරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව - කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව - පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ I වන ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් සඳහා පවත්වනු ලබන රාජ්‍ය පරිපාලනය, පොදු කළමනාකරණය සහ නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳ සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය
- ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ වසර 28 කට අධික සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

- දිස්ත්‍රික් ලේකම්, පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය
- අතිරේක ලේකම් (සමාජ සංවර්ධන)
- අතිරේක ලේකම් (ග්‍රාමීය සංවර්ධන) - සමාජ සවිබලගැන්වීම සහ සුභසාධන අමාත්‍යාංශය
- අතිරේක රාජ්‍ය මුද්‍රණාලායිපති (පරිපාලන) - රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව
- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය
- ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (ඉඩම්) - ඉඩම් අමාත්‍යාංශය
- විධායක අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිපාලන සහ මුදල්) - ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
- නියෝජ්‍ය කැපැල්පති (වයඹ පළාත සහ මධ්‍යම පළාත), - කැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව
- ප්‍රාදේශීය ලේකම් - මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- සහකාර/නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් (කුරුණෑගල) - කෘෂිකර්ම සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

- ලේකම් - සමුපකාර සේවක කොමිෂන් සභාව - වයඹ පළාත
- පළාත් කොමසාරිස් (වයඹ පළාත) - පරිවහන හා ළමා රක්ෂණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
- සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම් - තිරුප්පතේ රාජාංගනය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- සහකාර ඉඩම් කොමසාරිස් - ඉඩම් කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුව

ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මහතා

නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂක ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

2020 ජනවාරි 11 - 2022 පෙබරවාරි 28

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය - ඕස්ට්‍රේලියාවේ නිව් සවුත් වෙල්ස් විශ්ව විද්‍යාලය
- රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිය - ව්‍යාපාරික උපයෝගීතාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය - හිතොන්සුහාමි විශ්ව විද්‍යාලය, ජපානය
- දෙවන පන්තියේ ඉහළ සාමාර්ථයක් සහිතව වාණිජවේදී (විශේෂ) උපාධිය - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
- කළමනාකරණය හා පරිපාලනය පිළිබඳ උසස් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය
- ශාස්ත්‍රඥයෙකු සහ ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ දීර්ඝ සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

- අධ්‍යක්ෂ - වැඩබලන නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සහ සහකාර අධ්‍යක්ෂ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව
- සහකාර අධ්‍යක්ෂ - ජාතික සැලසුම්කරණ දෙපාර්තමේන්තුව, මුදල් හා සැලසුම් අමාත්‍යාංශය

- කොමිෂන් සභා සාමාජික (භාණ්ඩාගාර නියෝජිත), විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම,
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික - ඉංග්‍රීසි පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකා පළාත් පාලන ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලය, ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිසම

මනෝහාරී අබේසේකර මිය

අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

කාලසීමාව

2020 ජනවාරි 02 - 2023 ජනවාරි 02

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- පළමු පන්තියේ සාමාර්ථයක් සමග ජීව විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාවේදී ගෞරව උපාධිය, ව්‍යාපාර කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිය - කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
- අධි සාමාජික - එක්සත් ජනපදයේ වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය
- අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල නායකත්ව වැඩසටහන - අන්තර්ජාතික මූල්‍ය සංස්ථාව/ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ආයතනය
- ජාත්‍යන්තර සබඳතා පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව - බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික පුහුණු ආයතනය
- විධායක මට්ටමේ අධ්‍යාපනය - ඉන්දියානු ව්‍යාපාරික පාසල (Indian School of Business), ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව - මැනිලා, බීඑච්එච් බැංකුව (BHF Bank) - ජර්මනිය
- විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි හා ආයතනයන්හි වසර 18 ඉක්මවූ නායකත්ව සහ වෘත්තීය සේවා කාලය

➔ ආයතනික පාලනය

පෙර දැරූ තනතුරු

- ගණකාධිකාරී - දීර්ඝ පරාස සැලසුම්කරණ ඒකකය (Long Range Planning Unit),
- උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සංවර්ධන ප්‍රධානී - හේලිස් පීඑල්සී
- අධ්‍යක්ෂ - හේලිස් සමූහ සේවය සහ ගෙත්ටන්ස් සමාගම 2020 ඔක්තෝබර් 31 දක්වා සේවය

එම් වී ජේ පෙරේරා මයා

ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

2020 පෙබරවාරි 21 - 2023 පෙබරවාරි 21

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

පුළුල් වශයෙන් ශාඛා මෙහෙයුම් කටයුතුවලට සම්බන්ධව සේවා සැපයුම් පිළිබඳ හසල දැනුමක් ඇතිව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ දශක හතරක් ඉක්මවූ සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික - ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය (JEDB) (2010 - 2013)

එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා

ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂක

කාලසීමාව

2020 දෙසැම්බර් 14 - මේ දක්වා

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

පුළුල් වශයෙන් ජාත්‍යන්තර බැංකු කටයුතු හා ශාඛා බැංකු කටයුතු වලට සම්බන්ධව මහජන බැංකුවේ දශක 03 කට අධික සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

- උප සහායක - රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව
- අධ්‍යක්ෂ - නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල, නිපුණතා සංවර්ධන හා වෘත්තීය පුහුණු අමාත්‍යාංශය

ජූඩ් නිලසන් මහතා

නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂක ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

කාලසීමාව

2020 පෙබරවාරි 21 - මේ දක්වා

නිපුණතා සහ අත්දැකීම්

- ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධිය - ක්යොන් හි විශ්ව විද්‍යාලය (Kyung Hee) දකුණු කොරියාව
- දේවන පෙළ ඉහළ සාමාර්ථයක් සහිතව කළමනාකරණය පිළිබඳ විශේෂ විද්‍යාවේදී උපාධිය - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
- රාජ්‍ය පරිපාලනය සහ පොදු කළමනාකරණ හා නිපුණතා සංවර්ධන පිළිබඳ සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව - ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය
- ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ විශේෂ පන්තියේ නිලධරයෙකු ලෙස රාජ්‍ය අංශයේ වසර 20 ට අධික සේවා කාලය

පෙර දැරූ තනතුරු

- ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් - 2015-2020 කාලය තුළ කැබිනට් අමාත්‍යවරුන්ගේ කාර්යාලය
- අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/සහකාර අධ්‍යක්ෂ - ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව
- අධ්‍යක්ෂ/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සහ සුරාබදු, අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී ලංකා රේගුව
- සහායක - ශ්‍රම වාසනා අරමුදල් මණ්ඩලය
- ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, මූල්‍ය අධ්‍යයන ඇකඩමිය (MILODA) ශ්‍රී ලංකා ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව, ජාතික උද්භිද උද්‍යාන භාර අරමුදල, සීමාසහිත ස්වාධීන රූපවාහිනී ජාලය, සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, පළාත් පාලන ණය මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා යොවුන් සේනාංකය, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය (NBRO) සහ රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය අර්ථසාධක අරමුදල වැනි රජය සතු ආයතනයන්හි මහා භාණ්ඩාගාරය නියෝජනය කරන ලදී.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල

නිපුණත්වය හා ප්‍රවීණතාව

නිපුණත්වයේ හා ප්‍රවීණත්වයේ මනා සංකලනය, එක්සත් කණ්ඩායමක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ ඉදිරි උපායමාර්ග සහ විවිධාකාරී නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාදාමයට මගපෙන්වීමේ හා ඉදිරියට ගෙනයාමේ හැකියාවෙන් සන්නද්ධ බව තහවුරු කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් සතුව ඉහළ මට්ටමේ අවංකභාවයක්ද පාලනය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක්ද මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දැනුමින් අන්තර්ගත කුසලතාවයක්ද පැවතිය යුතුය. 2022 වර්ෂය තුළ අපගේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, විශේෂයෙන් බැංකුකරණය, මූල්‍ය, ආර්ථික, පර්යේෂණ, සැලසුම්, උපායමාර්ග, සංවර්ධන, තොරතුරු තාක්ෂණ, සයිබර් ආරක්ෂණය, මානව ශාස්ත්‍ර, කළමනාකරණය, පරිපාලනය සහ ජාත්‍යන්තර සබඳතා යන අංශයන්හි නිපුණත්වයෙන් හා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතුය.

2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ සුදුසුකම් හා නිපුණතා වෙනත් විශේෂ පන්තීන් හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවල සාමාජිකත්වය ඇතුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විස්තර [1] පිටු අංක 184-186 දක්වා ඇතුළත් වේ.

වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ නිපුණතා හා ප්‍රවීණතාව පිළිබඳ විස්තර [2] පිටු අංක 170-172 දක්වා ඇතුළත් වේ.

➔ ආයතනික පාලනය

නායකත්වය

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

සැලකිය යුතු විශාලත්වයක් හා සංකීර්ණත්වයක් ඇති ආයතනයක සභාපති, අධ්‍යක්ෂ, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හෝ ඒ හා සමාන නිලයක ජ්‍යෙෂ්ඨ නායකත්වයක් දැරීම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිසිඟි කාර්ය සාධනය ඇගයීම සහ උපාය මාර්ග පැනවීම

මූල්‍ය සේවා

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

පාරිභෝගික හා ආයතනික බැංකු සේවා හා ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර ඇතුළු මූල්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රයෙහි හා රෙගුලාසි පිළිබඳ පළපුරුද්ද

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

ක්ෂේත්‍රයේ මෙහෙයුම් පැතිකඩ, අවස්ථා හා අභියෝග පිළිබඳ අවබෝධය

පාලනය

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

ශ්‍රී ලංකාවේ ලැයිස්තුගත සමාගමක හෝ රාජ්‍ය බැංකුවක විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පළපුරුද්ද හෝ ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති පදනම් වන නියාමක කාර්ය රාමු හා නීති පිළිබඳ අවබෝධය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ භූමිකාව කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීමට ඇති නෛතික හා නියාමන කාර්ය රාමු පිළිබඳ අවබෝධය

මූල්‍ය ප්‍රවීණතාව

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

මූල්‍ය ගිණුම්කරණය, වාර්තාකරණය සහ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ හා වාර්තාකරණය පිළිබඳ ප්‍රවීණතාව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

සංකීර්ණ මූල්‍ය හා ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණ මූලපිරීම් ඇගයීම්

අවදානම් කළමනාකරණය

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

දැනට පවතින හා මතුවෙමින් පවතින පද්ධතියක මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන අවදානම් හඳුනාගැනීම, ඇගයීම අධීක්ෂණය පිළිබඳ පළපුරුද්ද

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

අවදානම් අභිරුචි සීමාව අධීක්ෂණය සමස්ත අවදානම් පැතිකඩ ඇගයීම හා පැන නගින ප්‍රවීණතාවයට හුරුවීම

ආයතනික සැලසුම් කිරීම හා උපාය මාර්ග

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

උපාය මාර්ගික සැලසුම් හා ව්‍යාපාරික අරමුණු වලට නායකත්වය දීම, සැලසුම් කිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ පළපුරුද්ද

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

ආයතනික උපායමාර්ග හා සැලසුම් ක්‍රමවේද සමාලෝචනය හා පැනවීම

⊕ ආයතනික පාලනය

ඩිජිටල් තාක්ෂණය

●

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

තාක්ෂණය හා නවෝත්පාදනය පිළිබඳ පළපුරුද්ද හා ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් හා වටිනාකම් උත්පාදනය පිළිබඳ පළපුරුද්ද

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

බැංකුවේ ඩිජිටල් උපායමාර්ගික සැලසුම් වලට සහය වීම

සේවක ප්‍රජාව හා සංස්කෘතිය

● ● ● ● ● ● ● ●

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

ආයතනික සංස්කෘතිය, ඉදිරි සැලසුම් හා පාරිශ්‍රමික හා ප්‍රතිලාභ කාර්ය රාමු පිළිබඳ අවබෝධය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

බැංකුවේ සංස්කෘතිය අධීක්ෂණය හා ආචාරධර්ම පද්ධතිය අනුගමනය

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ප්‍රතිලාභ වැඩිදියුණුව

● ● ● ● ● ● ● ●

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සුබ සාධනය වැඩිදියුණු කිරීම හා ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් වඩාත් උසස් කිරීමේ අවධානය පෙරදැරිව ඔවුන්ගේ වෙනස් වන අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගැනීම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා පිරිමැසෙන බවට වගබලා ගනුවස් සක්‍රීය අභියෝග සැපයීම

පාරිසරික හා සාමාජයීය තිරසාර බව

● ● ● ● ● ● ● ●

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

පාරිසරික, සාමාජයීය හා තිරසාරත්වය පිළිබඳ දැක්මකින් ඇතිවිය හැකි අවදානම් හා අවස්ථා පිළිබඳ අවබෝධය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

පාරිසරික හා සාමාජයීය ප්‍රතිඵල වලට සහය වන තිරසාර පරිචයන් ප්‍රතිපත්ති හා තීරණ වලට අනුබල දීම.

පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරතවීම්

●

කුසලතා හා පළපුරුද්ද

රජය, නියාමක බලධාරීන් හා ප්‍රජාව සමග විශ්වාසනීය සාමූහික සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම පවත්වා ගැනීමේ පළපුරුද්ද

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළත්වය

නියාමක බලධාරීන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සමග කාර්යක්ෂම නිරතවීම් පවතින බවට වගබලා ගැනීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රමවේදය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව එකඟ වූ රැස්වීම් කාලසටහනක් මත අවම වශයෙන් සති හයකට වරක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස් වේ. අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව අමතර රැස්වීම් කැඳවනු ලැබේ. විධිමත් ලෙස රැස්වීම් වලට සහභාගි වන අධ්‍යක්ෂවරු සාකච්ඡා වලට සක්‍රීයව එක් වෙති. 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමෙහි සහභාගිත්වය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 190 හි දැක්වේ. අධ්‍යක්ෂවරුන් හට නිසි තීරණ ගැනීම සඳහා නිවැරදි තොරතුරු නිවැරදි වේලාවට නිවැරදි ආකෘතියට අනුකූලව ලැබෙන බවට වගබලා ගැනීමට බැංකුව සතුටු සංකීර්ණ හා අධ්‍යක්ෂ අන්‍යයතා පැනවීමක් හා කඩිනම් කරවීමේ ක්‍රමවේදයක් පවතී. සාමාන්‍යාධිකාරීතාවය හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ සහය ඇතිව සභාපතිනිය විසින් මෙම ක්‍රියාවලිය මෙහෙයවයි. උපායමාර්ගික සාකච්ඡා හා ව්‍යාපාරික තීරණාත්මක අයිතම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලය වෙන් කිරීමක් සිදු කිරීමට මෙම ක්‍රියාවලිය සහතික වෙයි. විවෘත සාකච්ඡා, විවාද හා අභියෝග කිරීම් සඳහා පහසුකම් සැලසිය හැකි පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පවත්වා ගැනීමට සහායක වන වගබලා ගනියි. එමෙන්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් හටද සාකච්ඡාවට ගැනීමට හා තීරණ ගැනීමට අවැසි අයිතම න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරන ලෙස ඉල්ලීම් සිදු කළ හැකිය. රැස්වීමේ න්‍යාය පත්‍රය, අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමගින් රැස්වීමට සහයකට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් අතර විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් බෙදා හරිනු ලැබේ. අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් නීතිපතා භෞතිකව හෝ වර්චුවල් තාක්ෂණය ඔස්සේ රැස්වීම්වලට සහභාගි වන අතර තීරණ ගැනීමේදී සක්‍රීයව දායක වෙයි. විශේෂ අවස්ථාවලදී කෙටි දැනුම්දීමකින් හදිසි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා භාරදීම හෝ රැස්වීම් අතරතුර සහාගත කිරීම සිදු කරනු ඇත. රැස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක විස්තර සහිත වාර්තා සහ එහිදී ගනු ලබන තීරණ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

● ඉහළ නිපුණතාවයට දැනුම හා පළපුරුද්ද   ● ප්‍රායෝගික/සෘජු අත්දැකීම්

ගැටෙන අභිලාෂ

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා 2007 අංක 12 දරණ (සංශෝධිත) ආයතනික පාලන නියෝගය ප්‍රකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් හට පෞද්ගලික ලාභාපේක්ෂා සඳහා හෝ වෙනත් පුද්ගලයෙකු වෙත අයෝග්‍ය ලෙස ප්‍රතිලාභ ළඟා කරදීම සඳහා සිය තනතුර හෝ විශ්වාසනීය තොරතුරු භාවිත කිරීම වළක්වාලයි.

යම් ව්‍යාපාරික අයිතමයකට අදාළ අභිලාෂ ගැටුමක් හෝ එසේ ගැටුමක් ඇතිවීමේ විභවතාවයන් වෙතොත් ඒ සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂවරුන් කඩිනමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කළයුතුය. යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පෞද්ගලික හෝ ව්‍යාපාරික අභිලාෂයක් සතු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ඊට අදාළ තීරණ ගනු ලබන අවස්ථාවේදී හෝ එකී සාකච්ඡාවට ද සහභාගී නොවනු ලැබේ.

න්‍යාය පත්‍රයේ ඇතුළත් වන සහ ඒ අනුව රැස්වීම් වාර්තාවට ඇතුළත් කරන ලද කිසියම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ට කිසියම් ගැටෙන අභිලාෂයක් වෙතොත් ඒ බව ප්‍රකාශ කිරීමට සම්මත න්‍යාය පත්‍ර අයිතමයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් ඇතුළත් කර ඇත. අදාළ වර්ෂය තුළ සිදුවන කිසියම් අභිලාෂයන්ගේ වෙනස්වීමක් වෙතොත් ඒ වෙනුවෙන් සංශෝධිත අභිලාෂ ප්‍රකාශයක් සම්පූර්ණ කර ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වෙයි.

බැංකුව හා ඊට අදාළ පාර්ශව අතර සිදුවන ගනුදෙනු විනිවිදභාවය යන ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව මෙන්ම එවැනි ආශ්‍රිත පාර්ශව අතර සිදුවන ගනුදෙනු වලදී ගැටෙන අභිලාෂයන් වැළැක්වීමට හා අවැසි මග පෙන්වීම සපයනු ලැබෙන බවට සහතික වනු පිණිස බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමත ආශ්‍රිත පාර්ශව අතර ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව විසින් ස්ථාපිතය. අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත සපයන ලද ඕනෑම බැංකුකරණ පහසුකමක් ශ්‍රී ලංකා මහ

බැංකුවේ අනුමැතිය හා අනුකූල වේ. 361 පිටුවේ දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ සටහන් අංක 49.5.2 හි දක්වා ඇති පරිදි හැර 2022 වර්ෂය තුළ බැංකුව හෝ එහි පරිපාලන සමාගම් විසින් අත්සන් කරන ලද කිසිදු කොන්ත්‍රාත්තුවක් හෝ විධිවිධානයක් සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් කිසිවෙකුට සැලකිය යුතු අභිලාෂයක් නොතිබුණි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්

2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 21 ක් පෙර සැලසුම් කර පරිදි පැවැත්විණි. පැමිණීම පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 190 හි දැක්වේ. 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව අවම වශයෙන් සති 6කට වරක් හෝ පැන නගින අවශ්‍යතාව අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වනු ලැබේ. ගෝලීය වසංගතයට පසුව උද්ගත වූ ඉන්ධන අර්බුදය හා නැගී එන ව්‍යාපාරික ප්‍රමුඛතා ආදිය වැනි වෙනස්වන වාතාවරණයන්ද, වසංගත ගැටළුවෙන් ඇති වන බලපෑම හා ඊට බැංකුවේ ප්‍රතිචාර විධික්‍රමද, අඛණ්ඩව අධීක්ෂණ කෙරෙන බවට වගබලා ගන්නා අතරතුර වර්වුවල් තාක්ෂණය ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පැවැත්වීම ආදී නම්‍යශීලීවීමේ අවශ්‍යතාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හඳුනාගෙන සිටියි. එමෙන්ම කල්පවතින ආර්ථික ගැටළුවල බලපෑමද, දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණය තුළින් බැංකුවට එල්ල වන බලපෑමද එය බැංකුව විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන උපාය මාර්ග ආදී ප්‍රධාන කරුණු අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හඳුනාගෙන සිටියි.

වටිනාකම් උත්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ආයතනික කළමනාකාරිත්වය 2023 සිට 2025 තෙක් තෙවසරක උපායමාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලසුම නිර්මාණය කිරීමට අවැසි පැහැදිලි මග පෙන්වීම වෙනුවෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිය කාලය කැප කරන ලද අතර එම සැලසුම සමාලෝචනය කර අනුමත කරන ලදී. ගෙවුණු වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය සඳහා කාලය කැප කළ අතර කාර්ය සාධනය සහ උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම සමාලෝචනය කිරීමද සිදු කරන ලදී. එසේම, තවදුරටත් අවදානය යොමු විය යුතු කරුණු, එනම් අවදානම් කළමණාකරණය, අනුකූලතාව සහ ආයතනික පාලනය ආදිය පිළිබඳවද සාකච්ඡා කරන ලදී.

➔ ආයතනික පාලනය

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකම්ච සහ 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සහභාගිත්වය

අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නම	පත්වූ දිනය	වයස	අධ්‍යක්ෂ තත්වය	සහභාගී වූ/සහභාගී වීමට සුදුසුකම් ඇති						අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සිටි කාලසීමාව (අවු.)
				අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව	
කේශිලා ජයවර්ධන මිය සභාපතිනිය	2019 දෙසැම්බර් 26	63	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	20/21		11/11				2+
එරංග ජයවර්ධන මියා ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ	2020 ජනවාරි 02	44	විධායක නොවන/ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	15/21		9/11			5/5	2+
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මියා නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ	2018 දෙසැම්බර් 31	57	විධායක නොවන/ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	20/21		9/11	3/3	7/7	5/5	4
ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මියා නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ (2022 පෙබරවාරි 28 දක්වා)	2020 ජනවාරි 11	50	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	3/3	2/2			1/1		2+
මනෝහාරි අබේසේකර මිය අධ්‍යක්ෂ	2020 ජනවාරි 14	47	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	21/21	14/14					2+
එම් ටී ජේ පෙරේරා මියා අධ්‍යක්ෂ	2020 පෙබරවාරි 21	66	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	20/21				7/7	5/5	2+
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මියා අධ්‍යක්ෂ	2018 දෙසැම්බර් 14	68	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	19/21	14/14		3/3	6/6		1+
ජූඩ් නිලුසෂාන් මියා නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ	2022 පෙබරවාරි 28	52	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	14/17	10/12		3/3			<1

වගුව 22 ➔

➔ වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය

අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නම	පත්වූ දිනය	වයස	අධ්‍යක්ෂ තත්වය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සිටි කාලසීමාව (අවු.)
ජනාධිපති නීතිඥ, ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් සභාපති	2023 මැයි 02	63	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	<1
ජූඩ් නිලුසෂාන් මහතා නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ	2022 පෙබරවාරි 28	52	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	1+
එස් ආර් ඩබ් එම් ආර් පී සත්කුමාර මහතා නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂ	2023 මාර්තු 27	52	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	<1
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා අධ්‍යක්ෂ	2020 දෙසැම්බර් 14	68	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ	1+
දුෂ්‍යන්ත බස්නායක මහතා අධ්‍යක්ෂ	2023 මාර්තු 31	58	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	<1

වගුව 23 ➔

➔ ආයතනික පාලනය

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු

ස්වාධීන විනිශ්චයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, නිසි බලතලනයක් පවත්වා ගැනීම සහ වගකීම් ඵලදායීව ඉටු කිරීම සඳහා බලතල බෙදා හැරීම උපකාර වන බව සහතික කිරීමේ හැකියාව ඇති සුදුසු යැයි හැඟෙන ඕනෑම කමිටුවක් හෝ කමිටු කිහිපයක් වෙත සිය බලතල, අභිමතය සහ අධිකාරිය පැවරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බලගන්වනු ලැබ ඇත. සිය යොමු කිරීමේ අනුදේශ මගින් පැවරෙන ලද එක් එක් ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳව අධිකෂණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුව වෙත පැවරේ. කෙසේ වුවත්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, අනු කමිටු වල තීරණ පිළිබඳව වගකීම අඛණ්ඩව සිදු කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන

කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව යන අනිවාර්යය කමිටු සතර 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනත් නියාමනය ප්‍රකාරව ස්ථාපිත කර ඇති අතර, බැංකුවේ සමස්ත තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණික රාමුව හා එහි කටයුතු නිසියාකාරව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව ස්ථාපිත කෙරිණි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි. සියළුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවල ලේකම් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් කටයුතු කරයි. තොරතුරු දැන ගැනීම, සමාලෝචනය, අදහස් දැක්වීම සහ අවශ්‍ය අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත රැස්වීම් වාර්තා ඉදිරිපත් කෙරේ.

යොමු කිරීමේ අනුදේශ, සංයුතිය, කාර්යභාරය හා වගකීම්, සාමාජිකයන්ගේ පැමිණීම, 2022 වසර තුළ සිදුකළ ක්‍රියාකාරකම් හා ඒ ඒ අනුකමිටු වෙතින් 2023 සඳහා අවධානය යොමු වන කරුණු අදාළ කමිටු වාර්තා යටතේ 14 පිටු අංක 199 සිට 207 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

➔ කළමනාකරණ කමිටු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු වලට අමතරව බැංකුව විසින් කළමනාකරණ කමිටු කිහිපයක් ස්ථාපිත කරනු ලැබ තිබේ. යොමු කිරීමේ අනුදේශ ප්‍රකාරව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සියලු කළමනාකරණ කමිටු විසින් බැංකුවේ මෙහෙයුම්වලට සම්බන්ධ තීරණාත්මක කරුණු පිළිබඳව සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

කළමනාකරණ කමිටුව	අරමුණ හා වගකීම්	සංයුතිය
ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රතිපත්ති හා උපායමාර්ග සැකසීම හා සම්බන්ධ කරුණු අධීක්ෂණය, මෙහෙයුම් මට්ටමේදී ප්‍රතිපත්ති හා උපායමාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම	බැංකුව තුළ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර හා ඊට ඉහළ තනතුරු හොබවන සියලු නිලධාරීන්
වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව	ආදායම් ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා බැංකුවේ වෙළඳපොළ සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම පූර්ව නිශ්චිත අවදානම් අභිරුචි මට්ටමක් තුළ පවත්වා ගැනීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර බැංකු, මෙහෙයුම්, ණය, භාණ්ඩාගාර සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
ණය කමිටුව	බැංකුවේ ණය ප්‍රතිපත්තිය කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම, ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ආදායම් ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම තුළ සිට හිතකර ණය කළඹක් පවත්වාගෙන යාමෙහි නිරතවීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
ආයෝජන කමිටුව	බැංකුවේ ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම සහ බැංකුවේ සමස්ත අවදානම් අභිරුචි මට්ටම තුළ සිට බැංකුවේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර බැංකු, ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
කාර්යසාධන සමාලෝචන කමිටුව	මූල්‍ය කාර්යසාධනය, දැනට ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය, ඉවත් කරනු ලබන කටයුතු සහ කාර්යසාධනයට පහසුකම් සපයන වෙනත් ඕනෑම උපකාරක සේවාවක් සමාලෝචනය කිරීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, සියලුම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියලු උපදේශකවරුන් සහ අංශ ප්‍රධානීන්, සියලුම සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන්, අනුකූලතා නිලධාරී සහ කමිටුව විසින් පත්කරන ලද වෙනත් ඕනෑම සාමාජිකයෙක්.

⊕ ආයතනික පාලනය

කළමනාකරණ කමිටුව	අරමුණ හා වගකීම්	සංයුතිය
ශාඛා මෙහෙයුම් නියාමන කමිටුව	පවරා ඇති මූල්‍ය අධිකාරිය තුළ සිට ශාඛා මෙහෙයුම් බලාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, නීති සහ පරිශ්‍ර අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව	තොරතුරු තාක්ෂණ උපායමාර්ගය බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගවලට අනුරූප බව සහතික කිරීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර බැංකු, මෙහෙයුම්,ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති, මානව සම්පත් සංවර්ධන, අලෙවි, තොරතුරු තාක්ෂණ, අනුකූලතා සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
අලෙවි කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහ ආයතනික කළමනාකාරිත්වයට අලෙවිකරණ උපදෙස්, විශේෂඥතාව සහ සහය ලබාදීම සහ බැංකුවේ සියලු අලෙවිකරණ කටයුතු සමාලෝචනය කිරීම සහ ඒ සඳහා මග පෙන්වීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් සහ අලෙවි අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කිරීම සහ අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ඔස්සේ අභ්‍යන්තර පාලනයන්හි අඛණ්ඩභාවය පවත්වා ගැනීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන, තොරතුරු තාක්ෂණ, උපකාරක සේවා, පරිශ්‍ර, නීති, අවදානම් කළමනාකරණ, අනුකූලතා සහ තොරතුරු ආරක්ෂණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
නිමැවුම් සංවර්ධන කමිටුව	ඉහළ යන තරඟකාරිත්වයට මුහුණදීම සඳහා නවෝත්පාදක නිමැවුම් සංවර්ධනය ඔස්සේ දිගුකාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, ජාත්‍යන්තර බැංකු, තොරතුරු තාක්ෂණ, ශාඛා ණය, අලෙවි සහ සැලසුම් අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
මානව සම්පත් කමිටුව	බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු වලට අනුකූලව මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන,ණය සහ නීති අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (මහා පරිමාණ)	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගැනීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයෙක්
ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (සුළු පරිමාණ)	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගැනීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයෙක්
විධායක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගැනීම	ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය), ප්‍රධාන කළමනාකරු (මූල්‍ය)

➔ ආයතනික පාලනය

කළමනාකරණ කමිටුව	අරමුණ හා වගකීම්	සංයුතිය
ආයතනික තිරසාරභාවය පිළිබඳ කමිටුව	තිරසාර කාර්යසාධනය හා සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ ආයතනික අරමුණු මගින් අර්ථ දැක්වා ඇති ආකාරයට ආචාරධර්මය, සමාජයීය හා පාරිසරික වගකීම අපගේ දෛනික ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් සමග ඒකාබද්ධ කිරීම ඔස්සේ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් සඳහා වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමට දායකවීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, හා ණය, ජාත්‍යන්තර බැංකු කටයුතු, අලෙවි, මෙහෙයුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන, මුදල් හා සැලසුම් යන අංශයන්හි ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස්
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුව	මානව සම්පත් ආශ්‍රිත කරුණු සලකා බැලීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය), නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් සංවර්ධන), නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන),
තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව	බැංකුවේ තොරතුරු ආරක්ෂාව කළමනාකරණය කිරීම හා බැංකුවේ තොරතුරු ආරක්ෂාවට ඇති අවදානම අවම කිරීමට නියාමන අවශ්‍යතා හා අනුකූලවීම් වැඩි කර අවැසි පාලන ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගැනීම හා එවන් පාලන වල කාර්යක්ෂමතාව ඇගයීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්), ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරී, තොරතුරු තාක්ෂණ, මානව සම්පත් සහ ආරක්ෂක අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකාරීන්ව පිරිස්,

වගුව 24 ➔

➔ අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කිරීම, නැවත පත් කිරීම සහ ඉල්ලා අස්වීම

රාජ්‍ය හිමිකාරිත්වය සහිත බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධනය අනුව සිදු කෙරේ. ඒ අනුව, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන් සත් දෙනාගෙන් පස් දෙනෙකු රාජ්‍ය බැංකු සඳහා වගකිවයුතු විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරන අතර අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂ දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලබන තැනැත්තෙක් විය යුතු අතර අනෙක් පුද්ගලයා තැපැල්පති හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලබන තැනැත්තෙක් විය යුතුය. යෝග්‍යතාව හා හිමිකම සඳහා අවශ්‍ය නිර්ණායක සපුරා ඇත්නම්, කරන ලද පත්වීම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අනුමත කෙරේ. ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට සිය ධුරය දැරිය හැකි උපරිම කාලය වසර නමයකට සීමා වේ.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීම හා නැවත පත් කිරීම සිදු කෙරෙන්නේ ද 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව වන අතර

ඒ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිසි පරිදි දැනුවත් කෙරේ. අධ්‍යක්ෂවරුන් හා වෙනස්වීම් පිළිබඳ විස්තර [6](#) පිටු අංක 190 හි දැක්වේ.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රේරණය හා පුහුණුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විචාරයන්ට පූර්ණ ලෙස දායකවීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමි කරදෙමින් නව අධ්‍යක්ෂවරු ප්‍රමාණවත් ලෙස දැනුවත්කර ඇති බවට හා බැංකුවේ මෙහෙයුම් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් දැනුමක් අධ්‍යක්ෂවරුන් සතුව ඇති බව සහතික කර ගැනීම සඳහා මනා ලෙස අවධානය යොමු කරන ලද ප්‍රේරණයේ හා පුහුණුවේ අවශ්‍යතාවය බැංකුව විසින් හඳුනාගනු ලැබ ඇත. එමගින් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ විශ්වාසණීය සහ ව්‍යවස්ථාපිත රාජකාරී තව දුරටත් විස්තර කෙරෙන අතර, නෛතික හා පාලනය හා සම්බන්ධ සියලු වගකීම් සඳහා මග පෙන්වයි. බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට, පත්වීම් ලැබීමෙන් පසු පුහුණුව හා 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලැබ ඇති නියාමන, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු ප්‍රඥප්ති, අනෙකුත් අදාළ ව්‍යවස්ථා, වක්‍රලේඛ හා අනෙකුත් අදාළ ලියවිලි අන්තර්ගත බෝර්ඩ් පැක් පරිගණක

විසඳුම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අත් පොත වෙත ප්‍රවේශය සපයනු ලැබේ. ආර්ථික නියාමන හා ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණතා පිළිබඳ යාවත්කාලීන දැනුමක් ලබා ගැනීමට සහය වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගෙන් අධ්‍යක්ෂවරු තම ධුර කාලය පුරා තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම් හා පුහුණුව ලබා ගනිති. නියාමන හෝ වෙනත් බලධාරීන් විසින් සංවිධානය කරනු ලබන පුහුණු/දැනුම් වර්ධන වැඩසටහන් වලට අධ්‍යක්ෂවරු සහභාගී වෙති.

➔ තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය

අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සිය කාර්යයන් හා වගකීම් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු මෙන්ම සම්පත් වෙත සීමා නොකළ ප්‍රවේශයක් පවතී. 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව ස්වාධීන වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ විසඳුමෙන් බාහිර විශේෂඥ උපදෙස් ලබා ගැනීමේ හැකියාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ඇත. අවශ්‍ය සාකච්ඡා සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ලබාදෙමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා බෙදා හරින ක්‍රමවේදයක් ලෙස විද්‍යුත් මණ්ඩල පත්‍රිකා ක්‍රමයක් හඳුන්වාදී තිබේ.

⊕ ආයතනික පාලනය

➔ 2022 වර්ෂයේ අවධානයට ලක්වූ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර

මෙරට අත්විඳි දරුණුතම ආර්ථික අර්බුද තත්ත්වය මත උද්ගත වූ අභියෝග හමුවේ ආයතනික පාලනයෙහි වැදගත්කමක් වටිනාකම් උත්පාදනයට බහුවිධ උපායමාර්ගික ප්‍රවේශයක් අත්‍යවශ්‍ය බවත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරයෙහි වැදගත්කම දිස්විණි. මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සහ දුර්වලතාව අතර තුළනාත්මකභාවය රඳවා ගැනීමේ අභියෝගයට

මුහුණ දෙමින් විනිවිදභාවය සහ සඵලදායී පාලන හා ශක්තිමත් ආචාර ධර්ම සහගත සංස්කෘතියක් සමග බැංකු මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් ඉහළ ප්‍රමිතියකින් ආයතනික පාලනයක් ගෙන යාමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පවත්වාගෙන යනු ලබන කැපවීම භාවිතයට ගැනෙන පරිචයන් තුළින් සහතික වීණි. සාමාන්‍ය පාලන අවශ්‍යතා අනුව ව්‍යාපාරික කටයුතු කළමනාකරණය කරන අතර බැංකුවේ විස්තීර්ණ, ඒකාබද්ධ හා වසංගතයට මුහුණ දීමට හැඩගැහෙන, ප්‍රතිචාර සමග ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විසින් අනුගමනය කෙරිණි. අවදානම් කළමනාකරණය

සමග යළි නිර්මාණය, යළි මිනීම හා බැංකුව යළි ස්ථානගත කිරීමට ඇති අවස්ථා අධීක්ෂණය කෙරිණි.

පහත දැක්වෙන වගුව මගින් 2022 වර්ෂය තුළ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අවධානය යොමු වූ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක් දක්වා ඇති අතර ඊට අදාළ පාර්ශ්වකාර කණ්ඩායම් ද අදාළ කරුණු වලට කෙත් ද වූ කෙටි කාලීන හා මධ්‍ය කාලීන උපායමාර්ගික අරමුණු ද ඒ සම්බන්ධයෙන් ගනු ලැබූ තීරණ ද සටහන් කර ඇත.

2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිඵල	කෙටිකාලීන - මධ්‍යකාලීන උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	2023 පාලන අරමුණු
<p>ආයතනික උපාය මාර්ගය කාර්යසාධනය සහ වාර්තාකරණය</p> <ul style="list-style-type: none"> අපගේ මෙහෙයුම් වාතාවරණය තුළ බැංකුවේ තිරසාර බව සැලකිල්ලට ගනිමින් ගනුදෙනුකරුවන් හට සහය වෙමින් හා ප්‍රාග්ධන හා දුර්වලතාව සුරක්ෂිත කර ගනිමින් බැංකු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම හා දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණය තුළින් බැංකුවට ඇති කරලිය හැකි බලපෑම්වලට ප්‍රතිචාර සපයන බැංකු උපායමාර්ග සැලසුම් හා 2023-2025 සඳහා අනුමත ව්‍යාපාරික සැලසුම් නිර්මාණයට දීර්ඝ හා ගැඹුරු සාකච්ඡාවන්ට එළඹීම. අර්බුදයේ බලපෑම් යම් සැලකිය යුතු කාලසීමාවක් පුරාවට පැවතීමට ඇති ඉඩ හේතුවෙන් එකී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අධීක්ෂණය හා අවැසි ලෙස සංශෝධන එක් කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කරනු ලැබිණි. පිටු අංක 70-89 අනුමත සංශෝධිත අයවැය 2022 හා අයවැය 2023 අනුමත අන්තර්කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශ හා වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශ ආර්ථිකමය අර්බුදයේ බලපෑම් පිළිබඳ හා දුර්වලතා අර්බුදය වළක්වා ගන්නා අයුරු පිළිබඳ ගැඹුරින් අධ්‍යනය 	<ul style="list-style-type: none"> තිරසාර වටිනාකම් උත්පාදනය හා එම සේවා සැපයීම යන අරමුණු ඇතුළු ඒ වෙනුවෙන් කැපවුණු මනාව පාලිත බැංකු මෙහෙයුම් උපායමාර්ගික සැලසුම් හරහා බැංකුවේ මෙහෙවර හා වටිනාකම් සාක්ෂාත් කර ගැනීම වටිනාකම් උත්පාදනය උදෙසා ඇති දයකත්වය ඉහළ නංවන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ විශ්වාසය 	 	 	<ul style="list-style-type: none"> සාර්ව ආර්ථික සාධකයන්හි අවිනිශ්චිතතාව පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනු ලබන අතර මෙහෙයුම් වාතාවරණ කාර්යාරමුව තුළ 2023-2025 සඳහා අනුමත උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වීම අධීක්ෂණය කිරීම 2024-2026 සඳහා ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගික සැලසුම් අනුමත කිරීම 2023 හා 2024 සඳහා සංශෝධිත අයවැය අනුමත කිරීම

➔ ආයතනික පාලනය

2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිඵල	කෙටිකාලීන - මධ්‍යකාලීන උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	2023 පාලන අරමුණු
<p>තාක්ෂණය</p> <ul style="list-style-type: none"> ගනුදෙනුකරුවන් හට ඉහළම ගනුදෙනුකාර අත්දැකීමක් හා තිරසාර ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳීමට හැකි පරිදි නිරන්තර සේවා සැපයුමක් සහතික කිරීමේ අරමුණින් බැංකුව තුළ ඇති කෙරෙන තාක්ෂණික විපර්යාසය හා ඩිජිටල් ගමන් මග අධීක්ෂණය 	<ul style="list-style-type: none"> තාක්ෂණයට හුරු පරිසරයක් තුළ මනාව හැඩගැසී කටයුතු කිරීම 			<ul style="list-style-type: none"> ශීඝ්‍ර වෙනස්වීම් වේගයක් පවතින වාතාවරනයක් තුළ තිරසාර වටිනාකම් උත්පාදනය හා තිරසාර ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් (වෙනස් වන ගනුදෙනුකාර ස්ථර හඳුනා ගනිමින්) හා සුරක්ෂිත හා උපරිම ඵල නෙළා ගත හැකි පරිසරයක් ඇතිව අධිණිධ සේවා සැපයුමක් සහතික කරගනු වස් බැංකුවේ තාක්ෂණික හා ඩිජිටල් ගමන් මග අධීක්ෂණය
<p>ගණුදෙනුකරුවන්</p> <ul style="list-style-type: none"> ගනුදෙනුකරුවන්ට සහය පිණිස අධිණිධ සේවාවක් හා සැපයුම් මාධ්‍ය ඉන්ධන අර්බුදය තුළ පවත්වාගෙන යාම කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම ගනුදෙනුකරුවන් හා සන්නිවේදනය සඳහා බැංකුවේ ප්‍රවේශය සාකච්ඡාවට ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> උපායමාර්ගික අරමුණු ඉටුකරගනු පිණිස ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍ර වීම 			<ul style="list-style-type: none"> ගනුදෙනුකාර කේන්ද්‍ර වීමට අදාළව බැංකුවේ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය හා ඇගයීම
<p>අවදානම් කළමනාකරණය</p> <ul style="list-style-type: none"> අවදානම් අභිරුචිය අවදානම් අභිරුචි සීමා ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්ය රාමුව සයිබර් ආරක්ෂක අවදානම් ඇගයීම පාලන කාර්යක්ෂමතා සමාලෝචනය නිතිපතා ගනු ලබන අවදානම් වාර්තා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වල වාර්තා 2022 අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයීම් ක්‍රියාවලි වාර්තා අනුමත කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සහය වන බැංකුවේ සැලසුම් වලට අවදානම් හා අනුකූලතා කළමනාකරණ පරිචයන් ඇතුළත් කර ඇත වගකීම් සහගත හා අවාරධර්මානුකූල ලෙස තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම 			<ul style="list-style-type: none"> ආර්ථිකයේ සාර්ව ආර්ථික සාධක පිළිබඳව වඩාත් සැලකිලිමත් බවත් සක්‍රීය අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා වූ බැංකුවේ ප්‍රවේශය අධීක්ෂණය

➔ ආයතනික පාලනය

2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිඵල	කෙටිකාලීන - මධ්‍යකාලීන උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	2023 පාලන අරමුණු
<p>නියාමන අනුකූලතාවය</p> <ul style="list-style-type: none"> නියාමන යාවත්කාලීන කිරීම් සැලකිල්ලට ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> නියාමන අවශ්‍යතා සමග අනුකූලවීම 	 	 	<ul style="list-style-type: none"> ක්ෂේත්‍රයේ යහ පරිවයන් සමග හා නියාමන අවශ්‍යතා සමග බැංකුව 100% ක අනුකූලතාවයෙන් යුතුව සහතිකවීම
<p>පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්බන්ධතා</p> <ul style="list-style-type: none"> සැලකිය යුතු පාර්ශ්වකරුවන් හඳුනාගනු ලැබ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරතවීම් උපාය මාර්ග සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහෙයවීම කොටස්කරුවන් සමග නිරන්තර හා අදාළ පරිදි සන්නිවේදන සබඳතා 	<ul style="list-style-type: none"> පාලන භූමිකාවන් හා වගකීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පාර්ශ්වකරුවන් ඇතුළත් වන ප්‍රවේශයක් උපයෝගී කර ගැනීම බැංකුවේ ඉහළම යහපත හා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අපේක්ෂා, අභිමතාර්ථ හා අවශ්‍යතා අතර තාර්කික තුලනාත්මක බවත් පවත්වා ගැනීම දීර්ඝ කාලීන වටිනාකම් උත්පාදනය උදෙසා බැංකුවේ උපායමාර්ග වෙනුවෙන් පාරිසරික, සාමාජීය හා පාලන ප්‍රතිපත්ති වල ඒකාබද්ධතාවය 	 	 	<ul style="list-style-type: none"> අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් උදෙසා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරතවීම් ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය
<p>ආයතනික පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඇගයීමක් හා අනුකූලව ඇගයීමක් සිදු කිරීම නියාමන බලධාරීන් විසින් නිකුත් කළ ආයතනික පාලන දිශානතීන් සලකා අනුකූලතා තත්වයන් ඇගයීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ආචාර ධර්ම පද්ධතීන් අනුමත කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්ය සාධනය හා කාර්යක්ෂමතාව සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ වැඩිදියුණුව නියාමන දිශානතීන් සමග අනුකූලතාව හා මාර්ගෝපදේශය 	 	 	<ul style="list-style-type: none"> යහ පාලන පරිවයන්ගේ ප්‍රමිතීන් හා බැංකුවේ අනුකූලතාවය අධීක්ෂණය

වගුව 25 ➔

➔ අවදානම් කළමනාකරණයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යභාරය

අවදානම් කළමනාකරණය බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපායමාර්ග වල අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සලකනු ලබයි. අවදානම් කළමනාකරණයේදී දුරදර්ශී අධීක්ෂණය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තුළ මුල් බැසගෙන ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව පිහිටුවන ලදුව බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය හා අදාළ සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේ බලය එය වෙත පවරනු ලැබ ඇත. ඒ අනුව, බැංකුව විසින් ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුවක්, අවදානම් අභිරුචි සීමා සහ බැංකුවේ අවදානම් පැතිකඩ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් නීතිපතා ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තා මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ අවදානම් පැතිකඩ නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි. එකගවූ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම් අභිබවන අවස්ථාවලදී ඒ සම්බන්ධයෙන් කළමණාකාරිත්වයෙන් විමසනු ලබන අතර එවැනි අවස්ථා වළක්වා ගැනීමට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මගපෙන්වීම් සැපයේ. උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී ව්‍යාපාර ආශීත අවදානම් සැලකිල්ලට ගැනීම හා ඒ පිළිබඳ ගැඹුරින් සලකා බැලීම හා සමාලෝචනය කිරීම සිදු කෙරෙන අතර දිගු කාලීන උපායමාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත අවදානම් මැනවින් ආමන්ත්‍රණය කෙරෙන බව එමගින් සහතික කෙරේ.

වැඩිදුර විස්තර [\[B\]](#) පිටු අංක 208-236 දක්වා අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාවේ දැක්වේ.

➔ සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය

1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන සහ ආයතනික පාලන යහපරිච්ඡේද වලට අනුකූලව කළමනාකරණ නිලධාරීන් පත් කිරීම හා බලතල බෙදාහැරීම ඔස්සේ තනතුරු වල සුපැහැදිලි බව සහ අධිකාරී බලය හා වගකීම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීමට බැංකුව කටයුතු කරයි. ඒ අනුව, සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන

විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය එකිනෙකින් වෙන්ව පවතින අතර ඔවුන්ට අදාළ වගකීම් නිශ්චිතව අර්ථ දක්වා ඇත. එලෙස එක් එක් තනතුරු සඳහා අදාළ වගකීම් වෙන් වෙන්ම දක්වා ඇත්තේ කිසිදු පුද්ගලයෙකුට නිර්බාධිත තීරණ ගැනීමේ හැකියාවක් නොපවතින බවත් සුදුසු බලතලයක් හා අධිකාරියක් පවතින බවත් සහතික කිරීම සඳහා, සභාපතිවරයා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරියෙක් වේ. එහෙත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය මගින් සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය හා වගකීම් පැහැදිලි වීගත කෙරේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය ලබාදීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී ක්‍රියාකාරිත්වයට පහසුකම් සැලසීම, ක්‍රමානුකූලව පවත්වාගෙන යාම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායීතාවය පවත්වා ගැනීම සහ බැංකුව තුළ ආයතනික පාලනය ආශ්‍රිත ඉහළම ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම සභාපතිවරයා වෙත පැවැරෙන වගකීම් වේ. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් සමග සාකච්ඡා කොට සභාපතිවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලට නායක පත්‍රය සකස් කරනු ලබයි. සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමේදී තොරතුරු මත පදනම්වූ තීරණ ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ප්‍රමාණවත් පරිදි තොරතුරු ලැබෙන බවට සභාපතිවරයා සහතික වන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා එහි සාමාජිකයන්ගේ ඵලදායී සහභාගිත්වය සහතික කිරීම, පාර්ශ්වකරුවන් සමග ඵලදායී සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගැනීම සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමග විවෘත සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගැනීම යන වගකීම්ද ඉටු කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පවරා දී ඇති පරිදි අනුමත කරන ලද අවදානම් අභිරුචි මට්ටම් වලට යටත්ව බැංකුවේ උපායමාර්ග සහ දෛනික ව්‍යාපාරික කළමනාකරණ කාර්යයන් සකස් කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත පැවරී තිබේ. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා ආයතනික කළමනාකරණ සාමාජිකයන් වෙත නායකත්වය ලබාදෙන අතර ආයතනික පාලන රාමුවට අනුකූලව සිය අධිකාරිය යටතේ පවතින ඇතැම් වගකීම් ආයතනික කළමනාකරණ කණ්ඩායම වෙත පවරයි. එසේම, ඔහු කළමනාකරණ කමිටුව වල සභාපතිත්වය දරණ අතර බැංකුවේ කාර්යසාධනය පිළිබඳව නිවැරදි, කාලීන හා පැහැදිලි තොරතුරු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ලැබෙන බවට සහතික කරයි. බැංකුවේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී යහපත් ආයතනික පාලනයක් හා ප්‍රශස්ත ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගන්නා බවද සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් සහතික කරනු ලබයි.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ කාර්යභාරය

බැංකුව තුළ මනා ආයතනික පාලනයක් පවතින බව සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පටිපාටි අනුගමනය කරන බව සහ නීතිපතා සමාලෝචනය වැදගත් කාර්යභාරයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් වෙත පැවරී තිබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගේ කාර්යභාරය කෙටියෙන් පහත දක්වා ඇත.

- සියලු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් හා අනුකමිටු රැස්වීම් සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සැකසීම
- සියලුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් වල වර්තා පවත්වා ගැනීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නියාමන සහ ව්‍යවස්ථාපිත අනුකූලතා පවත්වාගෙන යන බවට සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් හා අනුකමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීමට අදාළ සියලු කරුණු සම්බන්ධයෙන් සභාපතිට අවැසි වෘත්තීමය සහය සැපයීම.
- අදාළ නීති හා රෙගුලාසි සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වෘත්තීය උපදෙස් ලබාදීම සහ ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ වෙනත් ආශ්‍රිත කාර්ය රාමු සමග අනුකූල වන බව සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් හා අනුකමිටු රැස්වීම්වල අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අදාළ වෙනත් ලියවිලි සියලු වාර්තා වල භාරකරු ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුව විසින් ලනු ලබන තීරණ සහ ඒවායේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මනා ලෙස දැනුවත් බව සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා නිසි කලට අධ්‍යක්ෂවරුන් අතට පත්වන බවට හා අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ කාලීනව කළමනාකාරිත්වය වෙත සන්නිවේදනය කෙරෙන බවට සහතික වීම.
- කළමනාකාරිත්වය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආකාරය හා එහි ප්‍රගතිය පිළිබඳ පසුපරම් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම.

➔ ආයතනික පාලනය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් යනු ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට ඇතුළත් තනතුරක් වන හෙයින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් පත් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම යනු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ උපදෙස් මත සමස්ත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයම සම්බන්ධ වන කරුණකි.

➔ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මට්ටම හා වේගන සකස් කිරීම

1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වේගනය තීරණය කරනු ලබන්නේ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු සිය වේගනය තීරණය කිරීම සඳහා සම්බන්ධ නොවේ. වසර තුනකට වරක් සමාලෝචනය කෙරෙන සාමූහික ගිවිසුම මගින් නිර්දේශිත වැටුප් මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට අදාළ වේගන පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. බැංකුව ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද වැටුප් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ නිර්දේශ මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින්, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ විධිවිධාන සහ එහි සංශෝධන වලට අනුකූලව අවසාන අනුමැතිය ලබාදෙන, රාජ්‍ය බැංකු සම්බන්ධයෙන් වගකීම පැවරෙන අමාත්‍යවරයා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු ඇගයීම

2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමන සහ වෙනත් අදාළ වන නීති හා රෙගුලාසි මෙන්ම ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිව මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙන වගකීම් ඇතුළත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය වගකීම් ඉටු කරනු ලබන බවට සහතිකවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වාර්ෂිකව ස්වයං ඇගයීමක නිරත වේ. ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේදී සෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යසාධන ඇගයීම් පත්‍රිකාවක් සම්පූර්ණ කරන අතර ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව වෙත භාරදෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවද 2023 වර්ෂය ආරම්භයේදී බොහොමයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවල වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

➔ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇගයීම

වර්ෂය ආරම්භයේදී සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සමග එකඟවූ පරිදි ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගික සැලැස්මේ මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන ඉලක්ක වලට අනුකූල නිර්නායක මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහය ඇතිව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂිකව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ කාර්යසාධන ඇගයීම සිදු කරනු ලබයි. එලෙස ඔහුගේ කාර්යසාධනය ඇගයීමේදී මෙහෙයුම් පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගැනේ. සභාපතිවරයා මේ සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සමග සාකච්ඡා කරන අතර ඔහුගේ/ඇයගේ නිල හා නිල නොවන ප්‍රතිපෝෂණය ලබාදෙයි. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ කාර්යසාධනය ඇගයීම අනුමත කිරීමට පෙර ඒ සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ ප්‍රතිචාර නිසි පරිදි සලකා බැලේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව

මනෝහාරී අබේසේකර මිය
සභාපතිනිය
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව

කමිටුවේ සංයුතිය

2022 වර්ෂය තුළ

සාමාලෝචනයට බඳුන් වූ වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

නම	සාමාජික තත්වය	සහභාගීත්වයට සුදුසුකම් ඇති වාර ගණන	සහභාගීත්වය
මනෝහාරී අබේසේකර මිය* (2020 ජනවාරි 17 සිට 2023 ජනවාරි 02 දක්වා)	සභාපතිනිය	14	14
ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මයා* (2020 ජනවාරි 17 සිට 2023 පෙබරවාරි 27 දක්වා)	සාමාජික	02	02
ජූඩ් නිලුක්ෂාන් මයා* (2022 මාර්තු 08 සිට මේ දක්වා)	සාමාජික	12	10
එච් කේ සී ලක්ෂ්මන් ගාමිණි මයා* (2021 ජනවාරි 08 සිට මේ දක්වා)	සාමාජික	14	14

*විධායක නොවන ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ වාර්තාවේ **පිටු** අංක 184-186 දක්වා, 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ විස්තර ලුහුඬින් දැක්වේ.

ආරාධනය මත නීතිපතා සහභාගී වූ නිලධාරීන් විගණන අධිකාරී, ජාතික විගණන කාර්යාලය නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන), සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල් ආයතනික සැලසුම් හා කළමනාකරණ පද්ධති) ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී

ගණ පුරණය

අවමය සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකි.

කමිටුවෙහි ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙහි ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි.

2023 වර්ෂයේදී

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් බොහොමයකගේ කාලසීමාව අවසන්වීමත් සමග සාමාජිකයන් 7 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්තව 2023 වර්ෂයේදී යළි ස්ථාපිත කෙරිණි. කෙසේ වුවද තීරණ ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන ගණපුරණය මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් සිව්දෙනාගෙන් සම්පූර්ණ වෙයි. ඒ අනුව පහත පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන අනුකමිටුව යළි ස්ථාපිත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.

නම	සාමාජික තත්වය
දුෂ්‍යන්ත බස්නායක මයා**	සභාපති
ජූඩ් නිලුක්ෂාන් මයා*	සාමාජික
එච් කේ සී ලක්ෂ්මන් ගාමිණි මයා*	සාමාජික

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ
** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ප්‍රඥප්තිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය, කමිටුවේ විෂය පථය පැහැදිලිව දක්වයි. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින් 2018 වර්ෂයේදී කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය අවසන් වරට සාමාලෝචනය කෙරිණි.

බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු නියාමනයේ 3 (6) (II) වගන්තිය හා එහි පසුකාලීන සංශෝධන, ආයතනික යහපාලනය සඳහා වන පොදු ව්‍යවසාය මාර්ගෝපදේශ වල විධිවිධාන සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡ සංග්‍රහයට අනුකූලවය.

කමිටුවට එහි වගකීම් ඉටු කිරීමෙහිලා මෙන්ම පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණ වගකීම් ඉටු කිරීමෙහිලා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කමිටුව බලගන්වනු ලැබ තිබේ.

- (අ) බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අඛණ්ඩතාවය
- (ආ) බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයෙහි ඵලදායීතාවය
- (ඇ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයෙහි කාර්යසාධනය; සහ
- (ඈ) බැංකුවේ බාහිර විගණන කාර්යයෙහි කාර්යසාධනය

කමිටුවේ කාර්යයන් සහ වගකීම් මෙන්ම අධිකාරී බලතලද කමිටු ප්‍රඥප්තියේ දැක්වේ. කමිටුවේ කටයුතු සහ වගකීම් ඉටු කිරීමේදී ප්‍රඥප්තිය කෙරෙහි වන අනුකූලතාවය මැන බැලීම සඳහා කමිටුවට සහායවීම පිණිස ප්‍රඥප්ති පිරික්සුම් ලැයිස්තු උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

➔ වාර්තාකරණය

සිය ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව රැස්වීම් සටහන් සමගින් කමිටුව සෘජුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව, අභ්‍යන්තර විගණනය, බාහිර විගණනය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අතර විවෘත සන්නිවේදන මාර්ගයක් සහතික කරයි. කමිටුවේ යොමුකිරීමේ අනුදේශ සියලු ප්‍රමාණාත්මක ක්ෂේත්‍ර යටතේ අනුකූල වන බව කමිටුව විශ්වාස කරයි.

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව

➤ 2022 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම්

2022 දෙසැ. 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය තුළ කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන අනුකමිටු රැස්වීම් 14 ක් පවත්වා තිබිණි. නිරීක්ෂකයෙකු ලෙස විගණකාධිපතිවරයා නියෝජනය කරමින් විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විගණන අධිකාරී, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් 12 කට සහභාගී වී තිබේ.

අවශ්‍යතාවය පරිදි බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය ආරාධනය මත කමිටු රැස්වීම් වලට සහභාගී වූහ.

➤ මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තා කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශවල විශ්වසනීය බව අධීක්ෂණය සඳහා හා හෙළිදරව් කිරීම් සඳහා සකසන ලද කාර්තුමය වාර්තා අධීක්ෂණය සඳහා ද නිකුත් කිරීමට ප්‍රථම සැලකිය යුතු මූල්‍ය වාර්තාකරණ තීරණ ගැනීමට මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි විශ්වසනීය බව අධීක්ෂණ සඳහා කමිටුව විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සමාලෝචනයට බඳුන් කරන ලදී. ප්‍රධාන තීරණ ගැනීමේ ක්ෂේත්‍ර වෙත ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා පරිවෘත්තයන්ගේ වෙනස්වීම්, විගණනයෙන් පැන නගින සැලකිය යුතු ගැලපීම්, අඛණ්ඩ ව්‍යාපාරික පැවැත්ම බැංකුවේ කාර්යසාධනය හා තත්වය පිළිබඳ සත්‍ය හා සාධාරණ දැක්මක් ඇතිව මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි වෙනත් නීතිමය අවශ්‍යතා, අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් හා අනුකූල වීම යන කරුණු කෙරෙහි කමිටුව විසින් අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

2022 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි සමාලෝචනය පිළිබඳ වාර්තාව ද අභ්‍යන්තර විගණන අංශය වෙතින් එහි සොයා ගැනීම් සමග ඉදිරිපත් කරන ලද අතර කාර්තුමය පදනම මත ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශ කෙටුම්පත ද කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට භාජනය කෙරිණි.

➤ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය

බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ඇගයීම් ක්‍රියාවලියෙහි විශ්වාසනීයත්වය, නිරවද්‍යභාවය හා පිළිගත හැකි බව පිළිබඳ ස්වාධීන සාමාලෝචනයක්, අවශ්‍ය බව 2016 අංක 06 දරන බැංකු පනතෙහි නියාමන ප්‍රකාරව වගන්ති 10 මගින් දැක්වෙයි. අභ්‍යන්තර

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයීම් ක්‍රියාවලියෙහි නියාමන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණයෙහි කාර්යක්ෂමතාව කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කර ඇත.

➤ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 13 හා 14 දරන නව බැංකු පනතෙහි නියාමනවලට අනුකූලවීම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ණය පහසුකම් වර්ගීකරණය, හඳුනාගැනීම සහ මිනීම පිළිබඳ අංක 13 දරන හා ණය පහසුකම් හැර අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය, හඳුනාගැනීම සහ මිනීම පිළිබඳ අංක 14 දරන බැංකු පනත නියාමනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැංකුවේ සුදානම පිළිබඳව කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට බඳුන් කරන ලදී.

➤ අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ පාලනය

බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ එහි පරිපාලිත සමාගම් විසින් අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ ඒවා ඇගයීම සම්බන්ධව මෙන්ම ව්‍යාපාරික කටයුතු වල මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් එමගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම් සහ මූල්‍යමය වාර්තා කිරීම් ආදිය සිදුකිරීම සම්බන්ධව වගකීමට බැඳී සිටී. තවද බැංකුව විසින් අවදානම් මත පදනම් වූ විගණන ක්‍රමයක් අනුගමනය කරන අතර කමිටුව විසින් මූල්‍ය කටයුතු වාර්තාකරණය සම්බන්ධ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලතාව සම්බන්ධයෙන් 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ ඡේද අංක 3(8) (සස (බී) යටතේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන් හෝ ආයතනය මගින් හඳුන්වාදී ඇති මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව අවශ්‍ය තක්සේරු කිරීම් සිදුකර ඇත. එමෙන්ම අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය, ක්ෂේත්‍රයේ සමස්ත පාලනයේ ප්‍රමාණාත්මකතාව සහ විශේෂයෙන් අවදානමට නිරාවරණය වියහැකි අංශ ආදිය සම්බන්ධ සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය තක්සේරුකිරීම් ද සිදුකර ඇත.

තවද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් ගණනය කිරීම් සහ මූල්‍ය කටයුතු වාර්තා කිරීමේදී සිදුවන දෝෂ හඳුනාගැනීම, වත්කම් අපහරණය, නීතිරීති උල්ලංඝනය කිරීම් සහ ආයතනික සංග්‍රහයේ උපදේශ වල අනුකූලතා ආදිය

හඳුනාගැනීමේ අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහයද සමාලෝචනයට සහ තක්සේරුවට ලක් කරන ලදී. තවද මෙම කමිටුව විසින් මෙම කරුණුවලට අදාළව අභ්‍යන්තර හා බාහිර විගණන අංශය විසින් හෙළිකරගත් කරුණු සහ නිර්දේශ ඒ හා සම්බන්ධ කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාර සමග සමාලෝචනය කරනු ලබයි.

අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහය සහ විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රකාශය [\[6\]](#) පිටු අංක 246 සිට 248 දක්වා පිටුවල සඳහන් වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් කමිටුවේ මතය වන්නේ යුක්ති සහගත තහවුරුවක් ලබාදීම පිණිස අවශ්‍ය කරන ක්‍රමවේද සහ පරීක්ෂණ කිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වාදී ඇති බව ඉහතින් දන්වා ඇති අවශ්‍යතා බැංකුව විසින් සපුරා ඇති බවත්ය.

➤ අභ්‍යන්තර විගණනය සහ පරීක්ෂණ කටයුතු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සියල්ල ස්වාධීනව සිදුවන බවට තහවුරු කර ඇත. එසේම අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විෂයපථයේ ප්‍රමාණාත්මකතාව, ක්‍රියාකාරීත්වය සහ එහි සම්පත් සම්බන්ධව නිසි සමාලෝචන සිදුකර ඇත. එමෙන්ම මෙම අංශයට අදාළ විෂය කටයුතු සිදුකර ගෙනයාමට ඇවැසි බලය සතු බවටද කමිටු සැඟීමට පත්විය.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිය වාර්ෂික විගණන සැලසුම අනුව ශාඛා, අංශ සහ අනෙකුත් අදාළ ඒකක අවශ්‍ය විගණන කටයුතු සිදු කර ඇත. ඇගයීමට ලක්වන අවධානයේ ස්වාභාවය අනුව අවශ්‍ය කරන විගණනය අවස්ථා නිර්ණය කරනු ලැබේ. එසේම විගණන සැලසුම එය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලදී.

2022 වසර සඳහා අනුමත කරන ලද විගණන සැලැස්ම 2022 අවසානය වන විට සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීම, අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහයේ සහ අනුකූලතා සම්බන්ධව සිදුකෙරෙන හෙළිකර ගැනීම් වලට අදාළව ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග වල සඵලතා ආදිය තහවුරු කර ගැනීම පිණිස විගණන පරීක්ෂණ සිදුකර ඇත. තවද බැංකුවේ මෙහෙයුම් හා කළමනාකරණ කටයුතු සම්බන්ධව නිදහස් හා විෂය මූලික වාර්තා ලබාදීමේ අරමුණින් විගණන කටයුතු සිදුකරන ලදී.

එමෙන්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් සිදුකරන ලද

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව

අධිකාරී විගණන සහ තොරතුරු පද්ධති විගණන ආදිය හරහා හෙළිකරගත් කරුණු සමාලෝචනය කරන ලදී. තවද මෙම කමිටුව මගින් 2022 දෙසැම්බර් දක්වා සිදු කළ අභ්‍යන්තර විමර්ශන වර්තා, ව්‍යාජ ලෙස සිදු කළ මුදල් ආපසු ගැනීමේ සිදුවීම් සම්බන්ධ වර්තාද සමාලෝචනයට ලක් කළ අතර අදාළ වර්ෂය තුළ විගණන හා සුපරීක්ෂණ අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන්ද සමාලෝචනය කරන ලදී.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන සංග්‍රහය අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියේ මෙහෙයවීම් සම්බන්ධව කෙටි විග්‍රහයක් ලබාදෙන අතර අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලීන් මෙහෙයවීම සම්බන්ධව ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රමිතීන් සහ ක්‍රියාවලීන් සම්බන්ධ විස්තරද ලබාදේ.

අභ්‍යන්තර විගණන ප්‍රඥප්තිය, (charter) අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ වගකීම් කාර්යක්ෂම ලෙස හා ස්වාධීනව ඉටු කිරීම සඳහා උපකාරීවීම පිණිස යොදාගනු ලැබේ. මෙම ප්‍රඥප්තිය තුළ විෂය පථය, කාර්යභාරයන් වගකීම් අධිකාරය, වාර්තා කිරීමේ පටිපාටි සහ ස්වාධීනත්වය සහ අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ අරමුණු ආදිය ඇතුළත් වේ.

➔ බාහිර විගණන

ව්‍යවස්ථාපිතව, බැංකුවේ බාහිර විගණන වන්නේ විගණකාධිපතිවරයාය. සමාලෝචිත කාලය තුළ බාහිර විගණක සමග විධායක කළමනාකාරිත්වයේ සහභාගීත්වයෙන් තොරව අවම වශයෙන් දෙවතාවක් රැස්වී ඇත. එසේම ඔවුන්ට කමිටුව හමුවී විශේෂිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිදහසේ සාකච්ඡා කිරීමටත් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමටත් අවකාශ ලබාදෙන ලදී.

විගණන ක්‍රියාවලියෙහි කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේදී රජයේ විගණන පාලක සමග සාකච්ඡා කෙරෙයි. විගණන අරමුණු උදෙසා බාහිර විගණකවරයා හට අවශ්‍ය කෙරෙන සියලු තොරතුරු හා ලියකියවිලි සපයන බවට කමිටුව සහතික වෙයි.

ගෙවුණු වසර තුළ කමිටුව විසින්:

- පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද 2021 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළිබඳ විගණකාධිපති වාර්තාව සමාලෝචනය කරන ලදී. බැංකුවේ ආයතනික කළමනාකාරිත්වය විසින් ඉදිරිපත් කළ කළමනාකාරිත්ව ලිපිය හා ඊට අදාළ

ප්‍රතිචාර ද සමාලෝචනය කරුණු අතර අවශ්‍ය නිරවද්‍ය කිරීමේ පියවර පසුපරම් කරන ලදී.

- විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සැලකිය යුතු වාර්තා සමාලෝචනයට හා සාකච්ඡාවට ගැනුණු අතර අවශ්‍ය පරිදි යෝග්‍ය පියවර සඳහා මූලපුරන ලදී.

➔ අභ්‍යන්තර පාලන අධීක්ෂණය

- විගණන අතරතුර හඳුනාගනු ලැබූ ගැටළු විසඳීම සඳහා පසුපරම් යාන්ත්‍රණය.

- විනයානුකූල කටයුතු හා විමර්ශන සම්බන්ධයෙන් වරින්වර සමාලෝචනය.

- වංචා හා අක්‍රමිකතාවයන් පිළිබඳ පොදු සිද්ධීන් හා කරුණු සමාලෝචනය කර ඉදිරියේදී එවැනි සිදුවීම් වාර්තාවීමට ඇති අවස්ථාව වැළැක්වීමට මූලපිරීම.

➔ අවාර ධර්ම හා යහ පාලනය

බැංකුව තුළ ආයතනික යහ පාලන පරිචයන් දිනටම පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව කමිටුව විසින් අධිකාරී සමාලෝචනය කර අවධාරණය කෙරිණි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සියලු වංචා පිළිබඳ සිද්ධීන් කාර්තුමය පදනම මත සමාලෝචනය කරනු ලබයි. කාර්තුමය සමාලෝචනය අතරතුර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සෑම සිද්ධියකම විස්තර හා සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරුද ගනු ලැබූ පියවර සුපරීක්ෂා කරනු ලැබ අවශ්‍ය පරිදි වංචා වැළැක්වීමේ හා දඬුවම් ලබාදීමේ නියාමනය නිකුත් කරනු ලැබිණි. ඕනෑම මූලික විමර්ශණයක් හා එහි ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සංවිස්තර වාර්තාවක් කැඳවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවට ඕනෑම අවස්ථාවකදී අවසර ඇත.

➔ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්

බැංකුවට අදාළ වන නව හා සංශෝධිත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්/ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් මෙන්ම එහි නිර්දේශ මත අවශ්‍ය මත අවශ්‍ය වන ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කිරීමේ තීරණ කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කර සංශෝධනය කෙරිණි.

➔ අනුකූලතාව

නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීම අධීක්ෂණය කරනු ලබන ක්‍රමවේදයෙහි කාර්යක්ෂමතාව කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට බඳුන් කරන ලදී. එමෙන්ම අනුකූල නොවීමේ යම් අවස්ථා පැන නැගිය හොත් ඒ පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ විමර්ශන හා පසුපරම් කිරීම් ද (විනය ක්‍රියාමාර්ග ද ඇතුළුව) කමිටුව සමාලෝචනය කරයි.

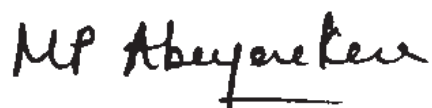
➔ 2023 වර්ෂය සඳහා ඉන් ඉදිරියට අවධානය යොමුවන ක්ෂේත්‍ර

බැංකුව විසින් භාවිත කරනු ලබන මූල්‍ය පද්ධති, ක්‍රියාවලීන් හා අභ්‍යන්තර පාලන, බාහිර හා අභ්‍යන්තර ව්‍යාපාරණයන් තුළ පැන නගින සංකීර්ණ අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ ද හා සඵලදායී ලෙස මෙහෙයවනු ලබන්නේද යන කරුණු පිළිබඳ අවධානය අධිකාරී යොමු කිරීම.

බැංකුව වෙත ඇති කරලනු ලබන බලපෑම් ඇගයීම තුළින් විගණකාධිපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ස්වාධීන සමාලෝචන මත පදනම් අවශ්‍ය සැලසුම් කිරීම හා අධීක්ෂණය.

➔ කමිටුවේ කාර්යසාධන ඇගයීම

2023 වර්ෂය ආරම්භවන විට බොහොමයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා කමිටුවේ වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

මනෝහාරී අබේරත්න මිය සභාපතිනිය (2022 වර්ෂය තුළ තනතුර හොබවන ලදී.) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව

2023 අප්‍රේල් 27 කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු වාර්තාව

කේශිලා ජයවර්ධන මිය
සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව

කමිටුවේ සංයුතිය

2022 වර්ෂය තුළ සාමාලෝචනයට බඳුන් වූ වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

නම	සාමාජික තත්වය	සහභාගිත්වයට සුදුසුකම්	සහභාගිත්වය
කේශිලා ජයවර්ධන මිය* (2020 ජන. 17 සිට 2022 දෙසැ. 26 දක්වා)	සභාපති	11	11
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මයා** (2020 ඔක්. 28 සිට 2023 ජන. 03 දක්වා)	සාමාජික	11	09
එරංග ජයවර්ධන මයා** (2021 මාර්තු 08 සිට 2022 දෙසැ. 29 දක්වා)	සාමාජික	11	09

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ   ** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ වාර්තාවේ පිටු අංක 184-186 දක්වා, 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ විස්තර දුහුඬින් දැක්වේ.

ආරාධනය මත නිතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වූ නිලධාරීන් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් කමිටුවට අවශ්‍ය තොරතුරු සපයන අතර සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කෙරෙන අවස්ථාවන්හි දී හැර අනෙකුත් සියලු රැස්වීම්වලට සහභාගී වේ.

අවශ්‍යතාව මත හා ආරාධනය සමඟ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් සංවර්ධන) ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය රැස්වීම් වලට සහභාගී වන ලදී.

ගණපුරණය අවම සාමාජික සංඛ්‍යාව දෙදෙනෙකි.

කමිටුවේ ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරයි.

2023 වර්ෂයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් බොහොමයකගේ කාලසීමාව අවසන්වීමත් සමඟ සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්තව 2023 වර්ෂයේදී යළි ස්ථාපිත කෙරිණි. කෙසේ වුවද තීරණ ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන ගණපුරණය මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් සිව්දෙනාගෙන් සම්පූර්ණ වෙයි. ඒ අනුව පහත පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් පාරිශ්‍රමික අනුකමිටුව යළි ස්ථාපිත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.

නම	සාමාජික තත්වය
එස් ආර් ඩබ් එම් ආර් වි සන්තුමාර මයා**	සභාපති
ජුඩ් නිලක්ෂාන් මයා*	සාමාජික
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණි මයා*	සාමාජික

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ
** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සංවර්ධන හා පාරිශ්‍රමික කමිටු ප්‍රඥප්තිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සංවර්ධන හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව සංස්ථාපනය කරන ලද්දේ 1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ 76 J (1) වගන්තිය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ 3 (6) (i) හා (iii) වගන්තිය යටතේ වන විධිවිධාන වලට අනුකූලව සම්පූර්ණව සෑදූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරන අතර කමිටු රැස්වීම් පටිපාටි නීතිපතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කර ඇත.

➔ කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ වගකීම්

ප්‍රඥප්තිය අනුව කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් පහත කරුණු වලින් සමන්විත වේ.

- සාමූහික ගිවිසුම මත තීරණය කරනු ලබන චේතන හැර බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ට අදාළ චේතන ප්‍රතිපත්තිය (වැටුප්, දීමනා සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ගෙවීම්) තීරණය කිරීමේ වගකීම කමිටුව සතු වේ.
- බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් වෙත ඉලක්ක සහ අරමුණු ලබාදීම. එසේ ලබාදුන් ඉලක්ක හා අරමුණු වලට සාපේක්ෂව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ කාර්යසාධනය නීතිපතා ඇගයීම සහ චේතන, දීමනා සහ ප්‍රතිශෝධනය කිරීමේ පදනම තීරණය කිරීම.
- ජ්‍යෙෂ්ඨ විධායක කාර්යය මණ්ඩලයට අදාළ නියමයන් යන කොන්දේසි හැර වැදගත් මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති, මූල පිරිමි වැටුප් ව්‍යුහයන් කමිටුව විසින් සාමාලෝචනය කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියේදී බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය වෙතින් අවශ්‍ය තොරතුරු සහ නිර්දේශ ලබාගන්නා ලදී.

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු වාර්තාව

⊕ 2022 වසර තුළ කමිටුවේ ක්‍රියාකාරකම්

සමාලෝචිත වසර තුළ බැංකු විසින් රැස්වීම් 11 ක් පවත්වන ලද අතර කමිටු රැස්වීම් වල කටයුතු, අවශ්‍ය විස්තර හා නිරීක්ෂණ සමග නීතිපතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරනු ලැබිණි. 2022 වසර තුළ කමිටුව විසින් සිදු කළ හා සහභාගීත්වය දැක්වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

- 2021 වසර සඳහා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස්හි (සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී) ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, සියලුම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී හා සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීන්ගේ ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක ඇගයීම.
- බැංකුවේ අවශ්‍යතාව මත කාර්ය මණ්ඩලයේ නව බඳවා ගැනීම් හා උසස්වීම් සමාලෝචනය.
- මානව සම්පත් ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අභියාචනා සැලකිල්ලට ගැනීම.
- කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ උසස්වීම් හා විනයානුකූල ක්‍රියාමාර්ග/දඬුවම් යනාදියන්ගෙන් ඇතිවන බලපෑම සමාලෝචනය කිරීම.
- බඳවා ගැනීමේ ක්‍රමවේද සමාලෝචයට බඳුන් කිරීම.
- අභ්‍යාසලාභී නිලධාරීන් ඇතුළුව බැංකුවට අවැසි කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම.

⊕ 2023 වර්ෂය හා ඉන් ඉදිරියට යොමු වූ අවධානය

- පාරිශ්‍රමික ප්‍රතිපත්තියේ අදාළත්වය බැංකුව විසින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට සහතික වීම
- සේවක නිරතවීම් සංස්කෘතියක් අන්තර්ගත මානව සම්පත් උපායමාර්ග සැලසුමක් සංවර්ධනය කෙරෙහි අඛණ්ඩ අවධානය යොමු කිරීම
- ප්‍රඥප්තියෙහි වගකීම් සපුරාලීම

⊕ කමිටුවේ කාර්ය සාධනය ඇගයීම

2023 වර්ෂය ආරම්භවන විට බොහොමයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා කමිටුවේ වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

Keasila Jayarathnayaka

කේශිලා ජයවර්ධන
සභාපතිනිය

(2022 වර්ෂය තුළ තනතුර හොඳවන ලදී)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව

2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටු වාර්තාව

ශ්‍රී ජී ආර් ආරියරත්න මහතා
සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව

කමිටුවේ සංයුතිය

2022 වර්ෂය තුළ

සමාලෝචනය යටතේ ඇති වර්ෂය තුළ, මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

නම	සාමාජික තත්වය	සහභාගිත්වයට සුදුසුකම් ඇති වාර ගණන	සහභාගිවීම්
ශ්‍රී ජී ආර් ආරියරත්න මයා** (2020 ජන. 17 සිට 2023 ජන. 03 දක්වා)	සභාපති	03	03
ජූඩි නිලක්ෂණ මයා* (2022 පෙබරවාරි සිට මේ දක්වා)	සාමාජික	03	03
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මයා* (2021 ජූලි 20 සිට මේ දක්වා)	සාමාජික	03	03

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ ** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ වාර්තාවේ පිටු අංක 184-186 දක්වා, 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ විස්තර දැක්වේ.

ආරාධනයෙන් නිතිපතා සහභාගිවූ නිලධාරීන්
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී කමිටුවට තොරතුරු සපයන අතර ආරාධනය මත කමිටුවේ රැස්වීම්වලට සහභාගී වේ.

ගණපුරණය

අවම වශයෙන් සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකි.

කමිටුවේ ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල

නාමයෝජනා කමිටුවේ (BNC) හි ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි.

2023 වර්ෂයේදී

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් බොහෝමයකගේ කාලසීමාව අවසන්වීමත් සමග සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්තව 2023 වර්ෂයේදී යළි ස්ථාපිත කෙරිණි. කෙසේ වුවද තීරණ ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන ගණපුරණය මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් සිව්දෙනාගෙන් සම්පූර්ණ වෙයි. පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් ස්ථාපිත නොවීම හේතුවෙන් විගණකාධිපති විසින් විගණන මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අත්සන් තබන ලද දින වන විට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව යළි ස්ථාපිතව නොතිබිණි.

➔ කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ 76 J (1) වගන්තිය යටතේ සංශෝධිත පරිදි, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා ආයතනික පාලනය, 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ උපදෙස්වලට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව (BNC), ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් තෝරා ගැනීම පිළිබඳ මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය සහ පාලනය සහතික කිරීම සඳහා පිහිටුවා ඇත.

➔ කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ වගකීම්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් තෝරා ගැනීම/පත් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ තනතුරුවලට පත් කිරීම හෝ උසස් කිරීම සඳහා සලකා බැලිය යුතු සුදුසුකම්, පළපුරුද්ද සහ ප්‍රධාන ගුණාංග වැනි නිර්ණායක සැකසීම සඳහා මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව වගකිව යුතුය.

තවද, අධ්‍යක්ෂවරුන්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් 3 (3) විධානයෙහි දක්වා ඇති සහ ප්‍රඥප්තිවල දක්වා ඇති නිර්ණායකවල දක්වා ඇති නිලතල දැරීමට සුදුසු සහ යෝග්‍ය පුද්ගලයින් බවට කමිටුව සහතික කළ යුතුය. කමිටුව විසින් වරින් වර අවශ්‍යතා සලකා බලා විශ්‍රාම යන ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අමතර/තව විශේෂඥතාව සහ අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් නිර්දේශ කළ යුතුය.

➔ 2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාකාරකම්

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ නාමයෝජනා කමිටු රැස්වීම් තුනක් (3) පවත්වන ලදී. වර්ෂය තුළ කාරක සභාව සහභාගී වූ සහ සිදු කරන ලද වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ:

- බැංකුවේ ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් (KMPs) වලට අදාළ බඳවාගැනීමේ පටිපාටි සමාලෝචනය
- බැංකු සහ බැංකු නොවන විෂය ධාරාවන්හි ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් (KMPs) වල පත්වීම්/උසස්වීම් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ.

➔ 2023 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය යොමු කිරීම

- ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් KMPs සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ සමාලෝචනය අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම සහ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වීම.
- අනුප්‍රාප්තික සැලසුම සහ බැංකුවේ පිළිපැදීම අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම.
- ප්‍රඥප්තියේ වගකීම් ඉටු කිරීම.

➔ කමිටුවේ ඇගයීම

2023 වර්ෂය ආරම්භ වනවිට බොහෝමයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා කමිටුවේ වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

ශ්‍රී ජී ආර් ආරියරත්න
සභාපති
(2022 වර්ෂය තුළ තනතුර හොබවන ලදී)
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව
2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව

ශ්‍රී ජී ආර් ආරියරත්න මහතා සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව

කමිටුවේ සංයුතිය

2022 වර්ෂය තුළ

සමාලෝචනයට බ දැන් වූ වර්ෂය තුළ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව පහත සඳහන් (BIRMC) අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

නම	සාමාජික තත්වය	සහභාගිත්වයට සුදුසුකම් ඇති වාර ගණන	සහභාගිවීම්
ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මයා* (2020 ජනවාරි 17 සිට 2022 පෙබරවාරි 28 දක්වා)	සභාපති	01	01
ශ්‍රී ජී ආර් ආරියරත්න මයා* (2021 මාර්තු 08 සිට 2022 මාර්තු 08 දක්වා) (2022 මාර්තු 08 සිට 2023 ජනවාරි 03 දක්වා)	සාමාජික සභාපති	01 06	01 06
එම් ටී ජේ පෙරේරා මයා* (2020 අප්‍රේල් 22 සිට 2023 පෙබරවාරි 21 දක්වා)	සාමාජික	07	07
එච් කේ ඩී ලක්ෂමන් ගාමිණී මයා* (2021 මාර්තු 08 සිට මේ දක්වා)	සාමාජික	06	06

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ ** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

ආයතනික පාලනය පිලබඳ වාර්තාවේ පිටු අංක 184-186 දක්වා, 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු සාමාජිකයන් පිලබඳ විස්තර ලැබුණි දැක්වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නොවන සාමාජිකයන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ප්‍රධාන අවදානම් කළමනාකරණ නිලධාරී

ආරාධනය මත නිතිපතා සහභාගි වූ නිලධාරීන්

බැංකුවේ අනුකූලතා නිලධාරියා, ආරාධනය මත නිතිපතා සහභාගි වනු ලැබීණි. සෙසු නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන්, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන් හා ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්ද අවශ්‍ය පරිදි කමිටු රැස්වීම්වලට සහභාගිවීම සිදු වෙයි.

ගණපුරුණය

අවම වශයෙන් සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකි.

කමිටුවේ ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි.

2023 වර්ෂයේදී

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් බොහොමයකුගේ කාලසීමාව අවසන්වීමත් සමග සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්තව 2023 වර්ෂයේදී යළි ස්ථාපිත කෙරිණි. කෙසේ වුවද තීරණ ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන ගණපුරුණය මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් සිව්දෙනාගෙන් සම්පූර්ණ වෙයි. පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් ස්ථාපිත නොවීම හේතුවෙන් විගණකාධිපති විසින් විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අත්සන් තබන ලද දින වන විට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව යළි ස්ථාපිතව නොතිබිණි.

➔ කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතට අනුව, මුදල් මණ්ඩලයට පැවරී ඇති බලය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා ආයතනික පාලනය සඳහා වන 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ උපදෙස්වලට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) පිහිටුවා ඇත.

➔ කමිටුවේ කාර්යභාරයන් සහ වගකීම්

- අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ වගකීම් ඉටු කිරීමට සහ ඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වීම.
- බැංකුව විසින් අනුමත කරන ලද ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සහ අනෙකුත් අවදානම් ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ බැංකුව පුරා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව වරින්වර යාවත්කාලීන කිරීම.
- බැංකුව මුහුණ දෙන සියලුම ණය, වෙළඳපොළ, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම් හඳුනාගෙන, මැනීම, අධීක්ෂණය සහ ප්‍රමාණවත් ලෙස කළමනාකරණය කර ඇති බවට සහතිකවීම.
- අදාළ වගකීම් යුතු ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් වෙතින් සියලුම තීරණාත්මක අවදානම් අංශ පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සහ කමිටුව වෙත පවරා ඇති බලතල හා වගකීමට අයත් පරාසය ඇතුළත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත යෝග්‍ය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.
- නව මෙහෙයුම් වර්ධනයන්හි අවදානම හඳුනා ගැනීම, සමාලෝචනය කිරීම, වාර්තා කිරීම සහ එම කරුණු වලට අදාළ අනුකූලතාව පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද බාසල් III උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒවාට අනුකූල වීම සමාලෝචනය කිරීම.

බැංකුවට අදාළ අවදානම් සහ අනුකූලතාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, වාර්තා සහ යෝජනා කමිටුව සමාලෝචනය කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව එහි විධානය තුළ යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙන අතර මණ්ඩලය විසින් පරීක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය වන යෝජනා/වාර්තා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නිර්දේශ කරයි.

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව

අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ අදාළ පරිච්ඡේදය/කොටස බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයන් සහ එහි වැදගත්කම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක හැඳින්වීමක් ඉදිරිපත් කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතා අංශ සහ අනෙකුත් මෙහෙයුම් අංශ විසින් එහි වගකීම් ඉටු කිරීම මගින් සහාය දක්වයි.

⊕ 2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාකාරකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව, කාර්තුමය පදනමින් රැස්වන නමුත් අවශ්‍යතා මත පදනම්ව, ඒ අනුව රැස්වීම් නියම කරමින් පවතී. 2022 වර්ෂය තුළ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව රැස්වීම් 07ක් කැඳවා ඇත.

බැංකුවට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකි මෙහෙයුම්, ණය, වෙළෙඳපොළ, ද්‍රවශීලතාව වැනි සියලුම ප්‍රධාන අවදානම් කමිටුව විසින් තක්සේරු කරයි. අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා එහි ව්‍යවස්ථාපිත, විශ්වාසනීය සහ නියාමන වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා එය ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සහ මණ්ඩලය සමඟ සමීප සබඳතාවක් පවත්වාගෙන යයි.

අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ සඵලතාවය බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් වාර්ෂිකව විගණනය කරනු ලැබේ.

වර්ෂය තුළ කාරක සභාව සහභාගි වූ සහ සිදු කරන ලද වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ:

- දුර්වල වූ ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුකොට ගෙන ක්ෂය වූ ණය ගුණාත්මකභාවය සමාලෝචනය කිරීම
- බැංකුවේ අවදානම් රුචිය, ඉවසීමේ සීමා සහ බැංකුවේ අවදානමේ විවිධ පැති ඉස්මතු කරන අනෙකුත් වාර්තා පිළිබඳ වාර්තා සමාලෝචනය (එනම්, ණය අවදානම, වෙළෙඳපොළ අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, මානව සම්පත් අවදානම, තාක්ෂණික අවදානම, සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම ආදිය).
- විවිධ අවදානම් සීමා සමාලෝචනය කිරීම සහ අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා දීම.

- ICAAP ලේඛනයේ විගණන කරුණුවලට අනුකූලව කර්මාන්තයේ ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් සම්මතයන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියාමකයාගේ රෙගුලාසි/මාර්ගෝපදේශ සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්තා තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (ICAAP) සපුරාලීම සඳහා බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග සහ ප්‍රමිතිවල ප්‍රමාණවත්භාවය සමාලෝචනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඔවුන්ගේ පරීක්ෂණයේදී මතු කරන ලද අධීක්ෂණ ගැටලු නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රගතිය පසුපරම් කිරීම.
- සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු, මූල්‍ය වංචා, වංචා අවදානම් කළමනාකරණය වැනි බැංකුවේ ප්‍රධාන ගැටලු පිළිබඳ කාලානුරූප වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම - විස්ල්ඛිතව ප්‍රතිපත්තිය.
- බැංකුවේ අනුකූලතා තක්සේරු කිරීම් සහ උකස් තැබීම, ණය, මානව සම්පත් කළමනාකරණය, ණය (ඔබේ පාරිභෝගිකයා දැන ගන්න) අවශ්‍යතා පවත්වා ගැනීම වැනි එහි මූලික කාර්යයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය.
- බාසල් III ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව බැංකුවල තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයන අධීක්ෂණය සහ සමාලෝචනය.
- අනුකූලතා වැඩසටහනේ වාර්ෂික සමාලෝචනය සහ අනුකූලතා අත්පොත.

⊕ 2023 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය යොමු කිරීම

- සාර්ව හා ක්ෂුද්‍ර පාරිසරික සාධක, වෙළෙඳපල, දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර අවදානම් සාධක කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අධ්‍යයනය සිදු කිරීම.
- බැංකුවේ අවදානම් සහ අනුකූලතා උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයන අධීක්ෂණය.
- අවදානම් කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයේ දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර ප්‍රවණතා තක්සේරු කිරීම.
- අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාව සඳහා වෙළෙඳපල ප්‍රමුඛතා ප්‍රකාර හා වෙනස්වන නියාමන අවශ්‍යතා මත පදනම්ව බැංකුවේ ප්‍රවේශය කෙරෙහි දිගටම අවධානය යොමු කිරීම.

➔ කමිටුවේ ඇගයීම

2023 වර්ෂය ආරම්භ වනවිට බොහොමයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ කාලසීමාව අවසන් වූ බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා කමිටුවේ වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

යූ ජී ආර් ආර්යරත්න
සභාපති
(2022 වර්ෂය තුළ තනතුර හොබවන ලදී.)
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව
2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටු වාර්තාව

ඵරංග ජයවර්ධන මහතා
සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව

කමිටුවේ සංයුතිය

2022 වර්ෂය තුළ

සාමාලෝචනයට බඳුන් වූ වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

නම	සාමාජික තත්ත්වය	සහභාගිත්වයට සුදුසුකම් ඇති වාර ගණන	සහභාගිත්වය
ඵරංග ජයවර්ධන මයා** (2022 පෙබරවාරි 10 සිට 2022 දෙසැම්බර් 29 දක්වා)	සභාපති	05	05
යු ජී ආර් ආරියරත්න මයා** (2022 පෙබ.10 සිට 2023 ජන. 03 දක්වා)	සාමාජික	05	05
එම් ටී ජේ පෙරේරා මයා* (2022 පෙබ.10 සිට 2023 පෙබරවාරි 21 දක්වා)	සාමාජික	05	05

* විධායක නොවන, ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ ** විධායක නොවන, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

ආයතනික පාලනය පිළිබඳ වාර්තාවේ පිටු අංක 184-186 දක්වා, 2022 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ විස්තර ලුහුඬිත් දැක්වේ.

ආරාධනය මත නිතිපතා සහභාගි වූ නිලධාරීන්
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් කමිටුවට අවශ්‍ය තොරතුරු සපයන අතර ආරාධනය මත කමිටුවේ රැස්වීම්වලට සහභාගි වේ.

නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (තොරතුරු තාක්ෂණ/ප්‍රධාන තොරතුරු නිලධාරී)

ගණ පූරණය

අවමය සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකි.

කමිටුවේ ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුවේ ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි.

2023 වර්ෂයේදී

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් බොහොමයකගේ කාලසීමාව අවසන්වීමත් සමග සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන් පස්දෙනෙකුගෙන් යුක්තව 2023 වර්ෂයේදී යළි ස්ථාපිත කෙරිණි. කෙසේ වුවද තීරණ ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන ගණපූරණය මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් සීරීදෙනාගෙන් සම්පූර්ණ වෙයි. ඒ අනුව පහත පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික අනුකමිටුව යළි ස්ථාපිත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.

තාක්ෂණය කෙරෙහි බැංකුවේ යැපීම යන කරුණු පිළිබඳ විගකීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව ස්ථාපිත කෙරිණි.

➔ කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ විගකීම

- බැංකුවේ තොරතුරු තාක්ෂණ පාලන කාර්ය රාමුව සමාලෝචනයට බඳුන් කිරීම, වැඩිදියුණු කිරීම හා අනුමත කිරීම සහ වෙළඳපොළ තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රවණතා හා අභියෝගවලට මුහුණදීම පිණිස නව තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය

- නිසි ආවරණ ක්‍රියාවලියක් ඇති බවට වගබලා ගැනීම සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘති හා ප්‍රසම්පාදන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවැසි නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම. සෙසු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු සමග මනා සබඳතාවයක් පවත්වා ගැනීමට මෙන්ම බැංකුවේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණයෙහි ප්‍රමාණවත්භාවය හා සඵලදායී බව සහතික කර ගැනීම ද කමිටුව විසින් කළයුතු වේ.

➔ 2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාකාරකම්

- තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ව්‍යාපෘතීන්ට අදාළ ප්‍රසම්පාදන යෝජනා කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ කෙරිණි.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික අනු කමිටුවෙහි ප්‍රඥප්තිය සමාලෝචනයට බඳුන් කර වැඩිදියුණු කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතියට නිර්දේශ කිරීම.
- තොරතුරු ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් අවැසි සියලු ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බවට සහතිකවීම හා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දත්තවල ආරක්ෂාවට ඇති අවශ්‍යතාව ඇගයීම.

➔ 2023 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය යොමු කිරීම

- බැංකුවේ හර බැංකුකරණ විසඳුම් පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- සයිබර් ආරක්ෂාවට අදාළ කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිරන්තරයෙන් අවධානය යොමු කර ඒ සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාව අතින් ඉදිරියෙන් සිටීම
- තොරතුරු තාක්ෂණ පාලන කාර්ය රාමුව බැංකුවේ ශක්තිය පිළිබඳ ප්‍රධාන කාර්ය සාධනයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම

➔ කමිටුවේ ඇගයීම

2023 වර්ෂය ආරම්භය වන විට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන් අතරින් බොහොමයකගේ කාලසීමාව අවසන් ව තිබූ බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා කමිටුවේ වාර්ෂික ඇගයීම සම්පූර්ණ නොකෙරිණි.

ඵරංග ජයවර්ධන
සභාපති
(2022 වර්ෂය තුළ තනතුර හොබවන ලදී.)
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව
2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ

➔ කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතෙහි (සංශෝධිත පරිදි) 76 (ඒ) (1) වගන්තිය යටතේ මුදල් මණ්ඩලයට පැවරී ඇති බලය අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ උපදෙස් වලට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුව පිහිටුවා ඇත.

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයට අනුව බැංකුවේ උපාය මාර්ගික ඉලක්ක අධීක්ෂණය හා තොරතුරු

අවදානම් සමාලෝචනය

ශ්‍රී ලංකාව අභියෝගාත්මක කාලසීමාවක් පසු කරමින් සිටින අතර එහිදී සියලුම කර්මාන්ත සහ ජනතාව විශාල වශයෙන් අහිතකරතාවන්ට මුහුණ දෙමින් සිටියි. ආර්ථිකයේ කොඳුනාරටිය ලෙස බැංකුකරණ ක්ෂේත්‍රය සාර්ව ආර්ථික පීඩනයන්ගෙන් දැඩි ලෙස බලපෑමට ලක්ව තිබේ.

රටේ උද්ධමනය 2021 වසරේ අවසන් කාර්තුවේ සිට වැඩිවන ප්‍රවණතාවක් වාර්තා කළ අතර, මෙම ප්‍රවණතාව ඉදිරියට යමින්, 2022 වසර අහිතකර සාර්ව ආර්ථික දර්ශක සහ ඉහළ යන උද්ධමනය සමඟ ආරම්භ විය. බදු අයකිරීම්, කප්පාදු කිරීම වැනි දෝෂ සහිත ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ නිසා මෑත කාලීනව රජයේ ආදායම් අඩුවීම, 2022 වසර තුළ මූල්‍ය හිඟය අඛණ්ඩව පැවතීමට හේතු විය. 2022 මාර්තු දක්වා ඩොලරයට/රුපියල් හුවමාරු අනුපාතය ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම රටේ විදේශ විනිමය සංචිත දුර්වල කළ අතර 2022 අප්‍රේල් අවසානයේදී අවම විදේශ විනිමය සංචිත වාර්තා කළේය.

වින මහජන බැංකුවේ හුවමාරු තුළින් ලද ලැබීම් සමඟ 2022 අප්‍රේල් මාසය අවසාන වන විට රටේ විදේශ විනිමය සංචිත රු. බිලියන 1.6 ක් ලෙස වාර්තා විය.

විදේශ විනිමය සංචිත ක්‍රමයෙන් පහළ බැසීම සහ ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම Fitch සහ S&P ආයතන විසින් “පැහැර හැරීමේ” තත්ත්වයට පහත දැමීම තුළින්, රට විදේශ අරමුදල් මූලාශ්‍ර වෙතට පිවිසීම වලක්වන ලදී. 2022 වසර තුළ රුපියල 82.32% කින් අවප්‍රමාණය වූ අතර උද්ධමනය 73.7% මට්ටම දක්වා ඉහළ ගියේය. (NCPI - 2022 සැප්තැම්බර්)

උද්ධමනය අඩුකිරීමට සහ ආර්ථිකය ස්ථාවර කිරීමට, මහ බැංකුවේ මූල්‍ය මණ්ඩලය 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී පදනම් ලකුණු 700කින් ප්‍රතිපත්ති අනුපාත වැඩි කිරීමක් සිදුකරන ලද අතර එය ජූලි මාසයේදී පදනම් ලකුණු 100කින් තවදුරටත් වැඩි කරන ලදී.

පුද්ගලික අංශයට ණය ලබාදීමේ වර්ධනය වසර තුළ සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. සෘණාත්මක වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රතිපත්ති අනුපාත සමාලෝචනය මගින් වෙළෙඳපොළ අනුපාතයන් අසාමාන්‍ය ලෙස වේගයෙන් ඉහළ ගොස් ඇති අතර, රජයේ සුරැකුම්පත් මත පොලී අනුපාතයන් ආසන්න වශයෙන් 30% දක්වා වර්ධනය වීමෙන් බැංකුවල පොලී ආන්තික අභියෝගයට ලක් වෙන ලදී. 2022 වසර තුළදී මෙම අහිතකර සාර්ව-ආර්ථික තත්ත්වයන් ද්‍රවශීලතා අවදානම, විදේශ විනිමය අවදානම සහ ණය පැහැර හැරීමේ අවදානම සඳහා නිරාවරණය වැඩි කළේය.

මෙම වාර්තාවෙන් පවත්නා පීඩන තත්ත්වයන් තුළ අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රවේශය සමාලෝචනය කරයි.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත යටතේ සංස්ථාපිත බලපත්‍රලාභී විශේෂ බැංකුවකි. එම පනත සහ පසු කාලීන සංශෝධන මගින් බැංකුවේ කාර්යයන් නිර්වචනය කර ඇති අතර ඒවායින් බැංකුවේ තරඟකාරීත්වය සීමා වීමක් ද සිදුවේ. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව සමඟ සිදුකරන තැන්පතු සහ එහි පොළිය ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සහතික කරන අතර ඒ තුළින් තැන්පත්කරුවන් විසින් සිදුකර තෛතික ඉල්ලීම් සඳහා ගෙවීමට බැංකුවේ වත්කම් ප්‍රමාණවත් නොවේනම් ඒකාබද්ධ අරමුදල මත අයකිරීමක් ඇතුළත්ය. මෙමගින් පනස් වසරක ඉතිහාසය තුළ තැන්පත්කරුවන්හට අමතර ආරක්ෂාවක් ලබාදුන් අතර සිය තැන්පතු සඳහා බොහෝ දෙනාගේ කැමැත්ත ඇති විය.

පනතේ දක්වා ඇති පරිදි, තැන්පතු ලෙස ලබාගත් මුදලින් 60%කට නොඅඩු මුදලක් රජය විසින් නිකුත් කරන හෝ ඇප වෙත මූල්‍ය උපකරණවල

ආයෝජනය කිරීම අත්‍යවශ්‍යය. ඒ අනුව, වසර අවසානයට, බැංකුව රජයේ සුරැකුම්පත්වල 63.4% ක නිරාවරණයක් පවත්වාගෙන ඇත. මෙය රජයට අයත් ව්‍යවසාය වෙත ලබාදී ඇති ණය සහ අත්තිකාරම් මත නිරාවරණවලට අමතරව වේ.

ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් බැංකු මෙන්ම, මෙම බැංකුව ද අභියෝගාත්මක ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ද්‍රවශීලතාව, ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය සහ ණය කළඹ තුළ ගුණාත්මකභාවය පහත වැටීමේ පීඩනයන්ට මුහුණ දෙන ලදී. බැංකුවට කෙටි කාලීනව ලාභදායීතාව කැප කරමින් ද්‍රවශීලතා දෘෂ්ටිකෝණයකින් නුබුන්වත්භාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සිදුවිය.

අභියෝගාත්මක අවදානම් තත්ත්වයන් හමුවේ, බැංකුව නුබුන්වත් දර්ශක එනම් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකාව, ද්‍රවශීලතාව සහ තෝලනය අවම නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට වඩා ඉහළින් පවත්වා ගන්නා ලද අතර ආර්ථිකය හැකිලීමේ සන්දර්භය සැලකීමේදී ශේෂ පත්‍ර වර්ධනය ප්‍රමුඛතාවක් නොවීය. කෙසේ වෙතත්, මධ්‍ය කාලයේ සිට දිගුකාලය දක්වා මෙම මට්ටම පවත්වා ගැනීම අස්ථාවර ආර්ථික තත්ත්වයන් තුළ අභියෝගයක් වනු ඇති බව සඳහන් කිරීම සුදුසුය.

අවදානම් කළමනාකරණය බැංකුවේ සියලුම ක්ෂේත්‍ර සඳහා ප්‍රමිති, පරමාර්ථ සහ වගකීම් අර්ථ දක්වමින් අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා උපායමාර්ගික ප්‍රවේශයක් සකස් කරයි. ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ සංස්කෘතියක් බිහිකිරීමට සහය වීම සඳහා බැංකුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කළ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්ය රාමුවකට අනුගත වී තිබේ.

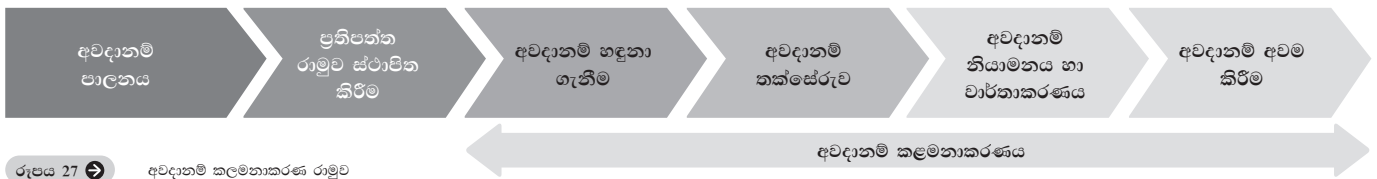
⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

රූපය 26 → ආර්ථික අර්බුදයෙන් මතු වූ අභියෝග

⊕ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව

විවක්ෂණශීලී අවදානම් කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නියාමනය කිරීම, වාර්තා කිරීම සහ අවම කිරීම පිණිස උපායමාර්ග, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි නිසි පරිදි සම්පාදනයට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව අවස්ථාව උදාකරයි.

රූපය 27 → අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව

අවදානම් පාලනය

අවදානම් කළමනාකරණ පරිචයන් ඉහළ පාලන ප්‍රමිතියක් පිළිබිඹු කරන බව සහතික කිරීමට බැංකුව කැපවී සිටී. මෙමගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වයට අවදානම් භාගගැනීමේ කටයුතු ඵලදායී ලෙස සහ විවක්ෂණව සිදු කිරීමට හැකියාව ලැබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පාලන රාමුවේ ඉහළම මට්ටම ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එහි අවදානම් අධීක්ෂණ කාර්යභාරය හරහා, විවිධ අවදානම් නිරාවරණ කළමනාකරණය කිරීමට සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති නිසි ලෙස ස්ථාපිත කර ඒවාට අනුකූල වන බව සහතික කිරීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය විසින් ඒකාබද්ධ රාමුවක් ස්ථාපිත කර ඇති බව සහතික කරයි. බැංකුවේ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවට අනුකූලව මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන සියලුම අවදානම් වර්ග කළමනාකරණය කර වාර්තා කරනු ලැබේ.

බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයේ ප්‍රමාණවත් බව සහ ඵලදායීත්වය සහතික කිරීම සඳහා එහි අවදානම් ආශ්‍රිත වගකීම් සහ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාපටිපාටි ඉටු කිරීමේදී සහයවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මට්ටමින් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු දෙකක් ඇත.

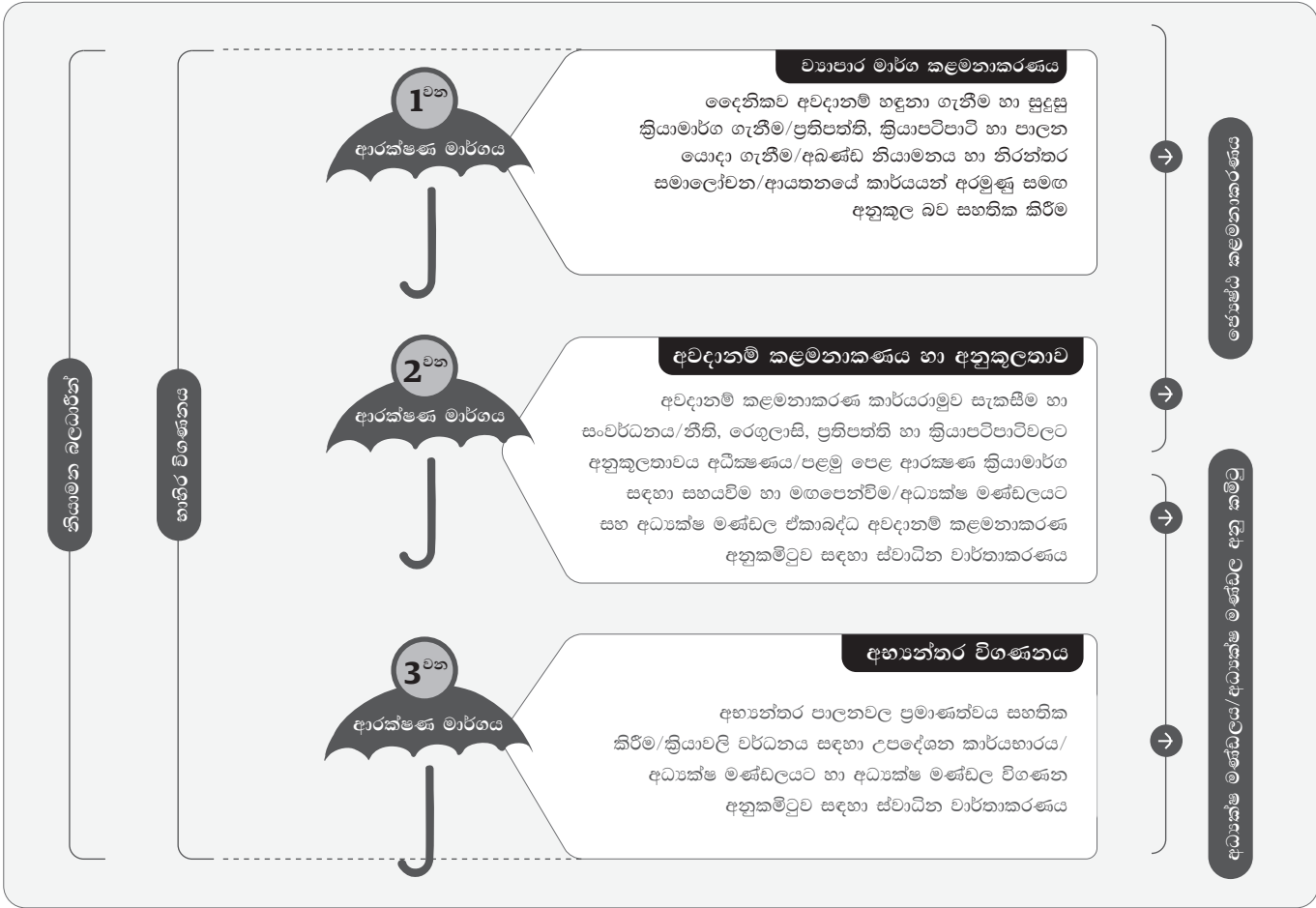
➔ අවදානම් සමාලෝචනය

දැනුවත් තීරණ ගැනීම සඳහා වඩා යහපත් තීක්ෂණ දෘෂ්ඨිය ලබාදෙමින් සියලුම ව්‍යාපාර මාර්ගවල පවත්නා සහ මතු වන අවදානම්, නැමියාවන් සහ ගැටළු හඳුනා ගැනීම සහ අවබෝධ කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් කළමනාකරණ කමිටු කාර්යරාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන අවදානම් පිළිබඳ පාලනය ශක්තිමත් කිරීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය

විසින් පියවර ගෙන ඇත. අවදානම් පාලන ව්‍යුහය තුළ ස්ථාපිත කර ඇති කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටුවල ලැයිස්තුව පහත දැක්වේ.

- ණය කමිටුව (CC)
- වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව (ALCO)

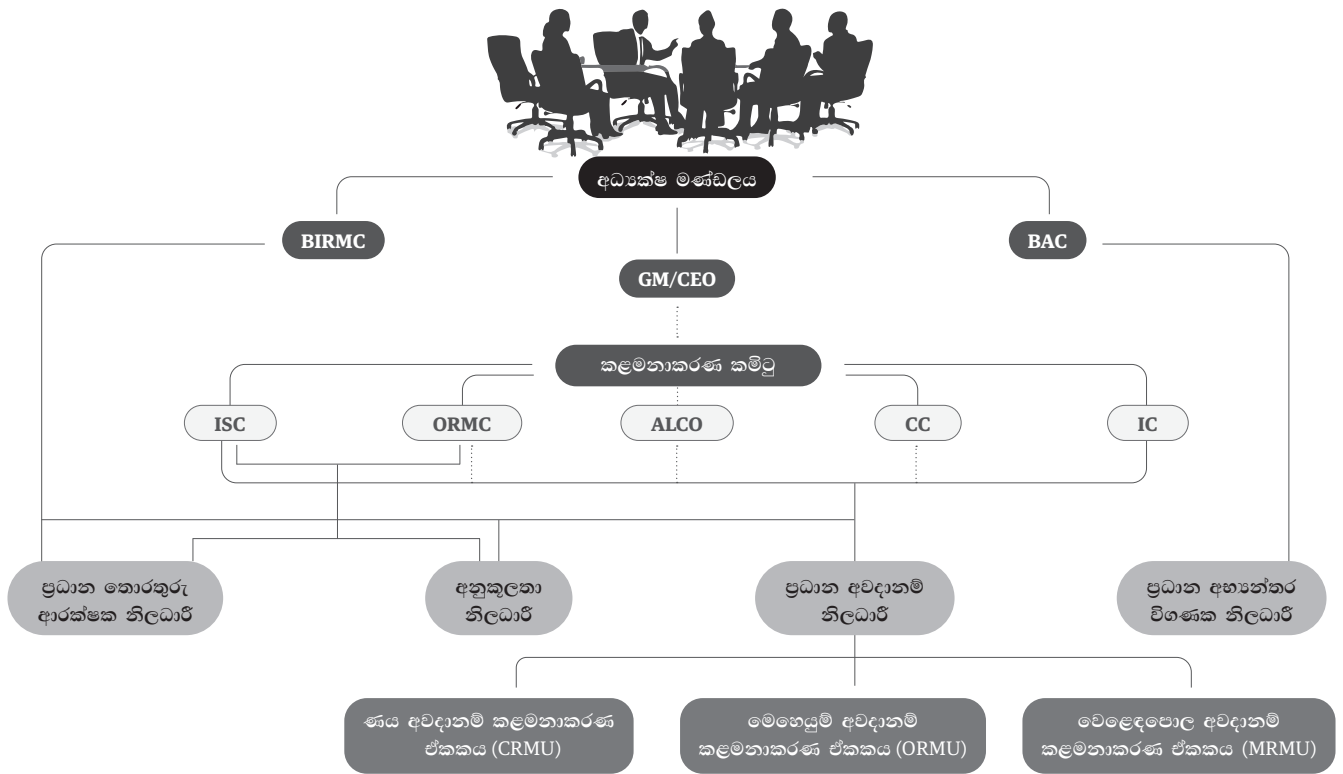
- මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (ORMC)
- ආයෝජන කමිටුව (IC)
- තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව (ISC)

රූපය 28 ➔ අවදානම් කළමනාකරණයේ ආරක්ෂණ මාර්ග

සියලුම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් ස්වකීය කාර්යභාරයන් හා වගකීම් යන සන්දර්භය තුළ අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ කළමනාකරණය සඳහා වගකීමට බැඳී සිටී. ත්‍රිත්ව ආරක්ෂණ මාර්ග, ආකෘතිය රාජකාරි වෙන් කර තැබීම මගින් පැහැදිලි ආරක්ෂණ මාර්ගයක් නිරූපනය කරයි.

⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

රූපය 29 ⊕ අවදානම් කළමනාකරණ පාලන ව්‍යුහය (කාර්යාත්මක වාර්තාකරණය)

ප්‍රතිපත්ති කාර්යරාමුව

අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති කාර්ය රාමුව වගුවේ සඳහන් ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත වේ. ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති කාර්ය රාමුව ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර, අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශ සහ අනාවරණ අවශ්‍යතා අධීක්ෂණය කිරීමට වෙන්වූ ප්‍රතිපත්ති ආදිය විස්තර කරයි.

අවදානම් අතිරුචි ලේඛනය සහ ICAAP ලේඛනය ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ ලේඛන වන අතර ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ අධීක්ෂණය යටතට අයත් වේ.

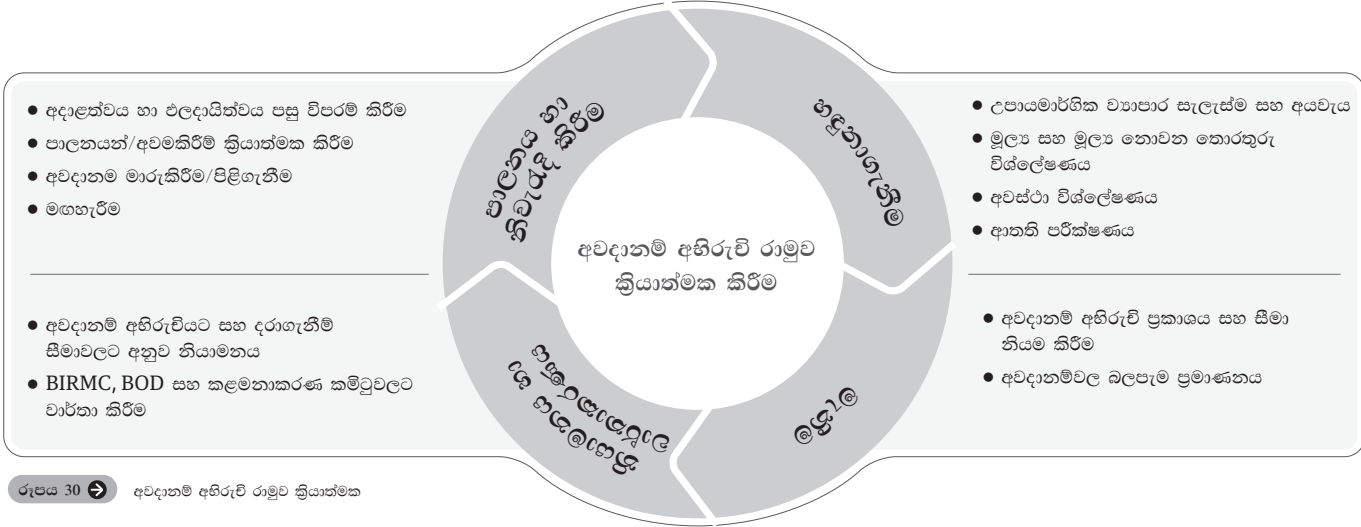
ප්‍රතිපත්තිය	ආවරණය
ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	බැංකුවේ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව
ණය අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	ණය අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නියාමනය සහ අවම කිරීම සඳහා කාර්යරාමුව
වෙළෙඳපොළ හා ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	වෙළෙඳපොළ සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නියාමනය සහ අවම කිරීම සඳහා කාර්යරාමුව
මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	මෙහෙයුම් අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නියාමනය සහ අවම කිරීම සඳහා කාර්යරාමුව. මෙම ප්‍රතිපත්තිය තොරතුරු පද්ධති ප්‍රතිපත්තිය (ISP), ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණ පද්ධති ප්‍රතිපත්තිය (BCMSP) වැනි වෙනත් ප්‍රතිපත්ති මගින් අනුපූරණය වේ.
පීඩන පරීක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය	බැංකුවේ ආතති පරීක්ෂණ කාර්යරාමුවේ දළ සැලැස්ම
අවදානම් කළමනාකරණ අනාවරණ ප්‍රතිපත්තිය	අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් අනාවරණ අවශ්‍යතා
ICAAP කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක තක්සේරු ක්‍රියාවලිය (ICAAP) පවත්වාගෙන යාම සඳහා කාර්යරාමුව ලබාදීම
ආකෘති අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය	මූල්‍ය සහ නියාමන වාර්තාකරණය සහ තීරණ ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන අවදානම් ආකෘති කළමනාකරණය කිරීමට ක්‍රියාපටිපාටියක් සකස් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය

වගුව 26 ⊕ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය

බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය මගින් එහි ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් සහ අවදානම් ගැලපීමේ වටිනාකම ඉහළ නංවයි. එය පිළිගතහැකි අවදානම් මට්ටම් තුළ රැඳෙමින් පිළිගත් අවදානම සඳහා සුදුසු ප්‍රතිලාභ වල සුදුසු තුළනයක් ලබාදීමට ව්‍යාපාර කටයුතු සැලසුම් කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස කටයුතු කරයි.

බැංකුවේ වටිනාකම් සහ මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කරන ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක පරාමිති භාවිතා කරමින් බැංකුව ආයතනික මට්ටමේදී අවදානම් අභිරුචිය සකස් කිරීම සඳහා ඉහළ සිට පහළට යන ප්‍රවේශය භාවිතා කරයි. ආයතනික මට්ටමේදී ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් අභිරුචිය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය, ද්‍රවශීලතාවය, ලාභදායීතාවය සහ අනෙකුත් විවිධත්වයන් අවධානය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

ගුණාත්මක ප්‍රකාශනවල බැංකුවට ශුන්‍ය අවදානම් අභිරුචියක් පවත්නා අවදානම් ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතුළත් වේ. ව්‍යාපාරික මාර්ග මට්ටමේදී, ණය, ස්කන්ධය, පොලී අනුපාතය, විදේශ විනිමය වෙළෙඳාම සහ මෙහෙයුම් ආශ්‍රිත අවදානම් කාණ්ඩ මගින් අවදානම් අභිරුචි සීමා තීරණය කෙරේ. අයවැය මට්ටම් හා මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක භාවිතයෙන් වඩා විවිධත්වයක් අවදානම් අභිරුචියන් ස්ථාපිත කිරීමේදී ඉහළ සිට පහළට, පහළ සිට ඉහළට යන ප්‍රවේශයන් දෙයාකාරයෙන්ම, ආංශික මට්ටමින් හෝ නිමැවුම් මට්ටමින් උපයෝගී කර ගනියි. සීමා ව්‍යුහයන්, තීරණය කරන ලද අයවැය මට්ටම් හා මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක භාවිතා කරයි.

අවධානන ක්ෂේත්‍රය	දර්ශකය	2022 - සැබෑ ප්‍රතිශතය	අවධානම් අභිරුචියට අනුව කාර්යසාධනය
ලාභදායීතාව	NIM	2.03	✓
	ROE	3.40	✓
	ROA	0.28	✓
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මතාව	CET 1	14.36	✓
	Tier 1	15.78	✓
	මුළු ප්‍රාග්ධනය	17.99	✓
ද්‍රවශීලතාව	LCR (Rupee)	195.54	✓
	SLAR	40.62	✓
	NSFR	180.51	✓
තෝලනය	තෝලන අනුපාතය	7.43	✓

අවදානම් මට්ටම්

- ✓ අවදානම් අභිරුචි සීමාව තුළ
- ✓ උපරිම දරාගැනීමේ සීමාව තුළ
- ✓ උපරිම දරාගැනීමේ සීමාවට පහළ

වගුව 27 ➔ අවධානම් අභිරුචි මට්ටම් අනුව මූල්‍ය දර්ශක

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

2022 මූල්‍ය වසර සඳහා, ලාභදායීතා දර්ශක ඉහළ අවදානම් මට්ටමක් පෙන්නුම් කරයි. 2022 වසර තුළ පැවති අහිතකර වෙළෙඳපොළ සහ ආර්ථික තත්ත්වයන් තුළ ද්‍රවශීලතා දෘෂ්ටි කෝණයට අනුව නුඛුන්වත්බව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කෙටිකාලීන ලාභදායීතා පරමාර්ථය කැපකිරීමට බැංකුවට සිදුවිය.

ද්‍රවශීලතාව, ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව සහ තෝලන අනුපාත අඩු අවදානම් මට්ටමක් පෙන්නුම් කරයි.

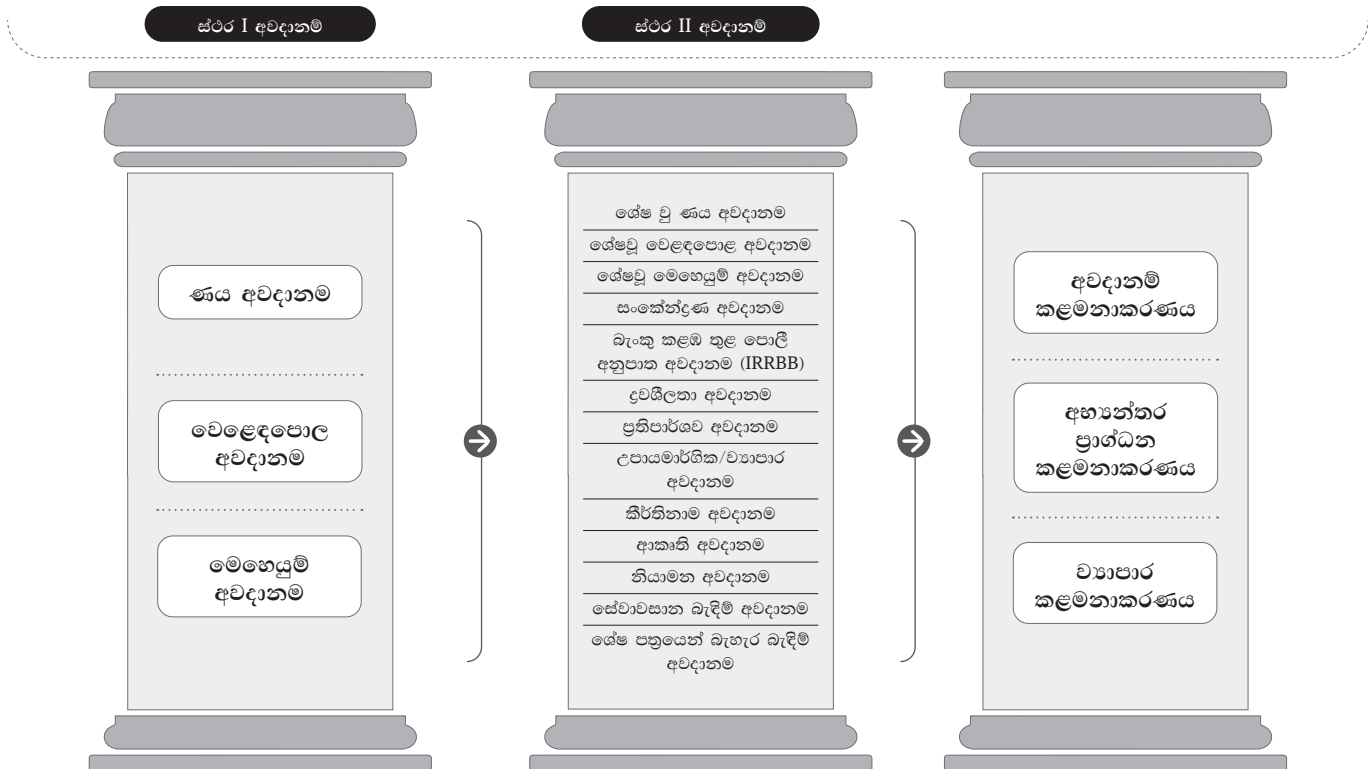
ICAAP ලියවිල්ල

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන මට්ටම අවදානම් පැතිකඩ සමඟ අනුරූප වන බව සහතික කිරීම සඳහා වඩාත් තර්කාන්විත ආකාරයෙන් ව්‍යාපාර

කාර්යසාධනය, අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියා සහ අවදානම් සංවේදී ප්‍රාග්ධනය ICAAP විසින් ඒකාබද්ධ කරයි. අවදානම් අභිරුචිය, ආතති පරීක්ෂාව සහ ප්‍රාග්ධන සැලසුම් සංකල්ප සමඟ සියලු ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් ග්‍රහණය කිරීමට අවශ්‍ය යහපත් අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුවකින් ICAAP සමන්විත වන අතර එය BIRMC තුළින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පාලන වගකීමට ඇතුළත් වේ.

අධීක්ෂණ සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය සහ ජාත්‍යන්තර යහ පරිචයන් පිළිබඳ බැංකුවලට නිකුත් කරන ලද Basel III, Pillar II මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ මහ බැංකුවේ උපදෙස්වලට අනුකූලවන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමත ICAAP ප්‍රතිපත්තිය පරිදි ICAAP ලියවිල්ල සකස් කෙරේ. අවදානම් තක්සේරුකරණය Pillar I Pillar II අවදානම් ආවරණය කරයි.

බැංකුවේ ICAAP මූලධර්ම හතරක් මගින් පාලනය කරන අතර, ඒවා බැංකුව සහ නියාමක සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව ICAAP ප්‍රාග්ධන මට්ටම්වලට සම්බන්ධ කරන අතර නියාමන අවමයට ඉහළින් ප්‍රාග්ධනය තබා ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ. අවදානම් පැතිකඩ සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා තක්සේරු කර ප්‍රමාණනය කිරීමට බැංකුව සතුව අභ්‍යන්තර ආකෘති ඇත. අවදානම් තක්සේරුකරණය Pillar I සහ Pillar II අවදානම් ග්‍රහණය කරයි. ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව සම්බන්ධව ඵලදායී තක්සේරුව ලබාදීම සඳහා ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව ආවරණය කරමින් අභ්‍යන්තර සීමා පනවා ඇත.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් කළමනාකරණය

ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණය යනු සමස්ත බැංකුවේ අවදානම් අවබෝධ කරගැනීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ සන්නිවේදනය කිරීමේ අඛණ්ඩ, පුර්වගාමී, සහ ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාවලියකි. සෑම මට්ටමකදීම විශ්වකී අවදානම් හඳුනා ගැනීමට යාවත් කාලීන වන තක්සේරුවකින් එය සමන්විත වන අතර එමගින් දැනුවත් තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය පහසුකම් ඇති කිරීම සඳහා ඉහළ මට්ටමට ප්‍රතිඵල සන්නිවේදනය කරයි.

අවදානම් කළමනාකරණය සමස්ත බැංකුවෙහිම, අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නියාමනය සහ අවම කිරීම ද නියාමනය සහ අවම කිරීම සඳහා යොදාගන්නා විවිධ ක්‍රියාවලි, ආකෘති සහ මෙවලම් වලින් සමන්විත වන අතර එය බැංකුවේ අවදානම් මත තීරණ ගැනීමට සහය

විමන් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකාව සහ මහ බැංකුව විසින් නියම කළ වෙනත් විවක්ෂණ අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම සඳහා භාවිතා කරයි.

බැංකුවේ අවදානම් ලේඛනය තුළ පවත්නා සහ මතු අවදානම් පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත්ය. අවදානම් ලේඛනය අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් අවදානම් හඳුනාගැනීමේ සහ තක්සේරු කිරීමේ ආකෘති භාවිතා කරමින් නිරන්තරයෙන් යාවත් කාලීන කිරීම සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, ප්‍රධාන අවදානම් හතරක් ඇත. මෙම ප්‍රධාන අවදානම් වන්නේ ණය අවදානම, වෙළෙඳපොළ අවදානම (එනම් කොටස්, විදේශීය විනිමය, සහ පොළී අනුපාත), මෙහෙයුම් අවදානම සහ ද්‍රවශීලතා අවදානමයි. අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධ වාර්තා ඉහළ කළමනාකාරිත්වයට හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු වලට වාර්තා කරනු ලබන අතර එහිදී ප්‍රධාන අවදානම්, පවත්නා මතු අවදානම් සාකච්ඡා කරනු ලබයි. ප්‍රධාන අවදානම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක

කරුණු අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට භාවිතා කරන ක්‍රම සහ ක්‍රියාවලි පිළිබඳ විස්තර සමඟ එවැනි අවදානම් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට සමාලෝචිත කාලසීමාව තුළ ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග මෙතැන් සිට සාකච්ඡා කෙරේ.

➔ ණය අවදානම

ණය අවදානම යනු ණයකරුවෙක් හෝ ඇපකරුවෙක් ඔහුගේ මූල්‍ය හෝ ගිවිසුම්ගත බැඳීම් සපුරාලීමට අසමත්වීම හේතු කොට ගෙන ඇතිවන අනාගත අලාභ පිළිබඳ අවදානමයි. මෙම නිරාවරණයන් ප්‍රධාන වශයෙන් ණය හා අත්තිකාරම් සහ බැඳීම් හා අවිනිශ්චිතතාවලින් සමන්විත වේ.

බැංකුවට ණය අවදානම ප්‍රධාන වශයෙන් ඇපකරුවන්ගේ පැහැරහැරීමේ අවදානම, සංකේන්ද්‍රණ අවදානම සහ නිරවුල් කිරීමේ අවදානමෙන් සමන්විත වේ.

ණය නිරාවරණය

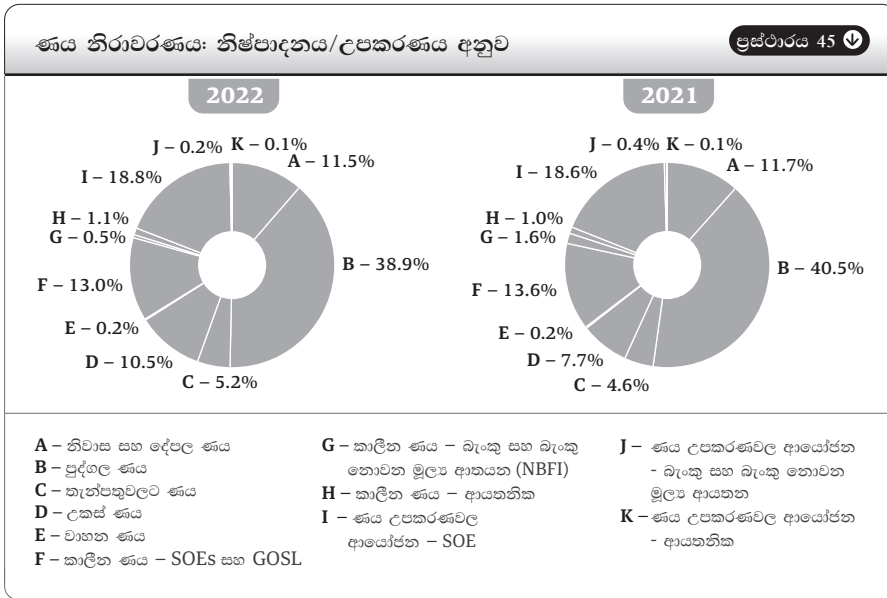
දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022			2021			
	උපරිම නිරාවරණය (රු. '000)			උපරිම නිරාවරණය (රු. '000)			
	දළ ධාරණ අගය	ණය හානිකරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය	දළ ධාරණ අගය	ණය හානිකරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය	වෙනස
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	8,735,208	1,139	8,734,069	7,656,263	225	7,656,038	14.08
මහ බැංකු සමග පවතින ශේෂ	236,480	-	236,480	-	-	-	-
බැංකුව සමග පවතින ශේෂය	10,470,905	4,496	10,466,409	7,122,376	1,678	7,120,698	46.99
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	28,172	0.00	28,172	-	-	-	-
ලාභ හෝ අලාභ ඔස්සේ හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ වටිනාකම මත තක්සේරු කරන ලද	14,173,948	-	14,173,948	19,572,933	-	19,572,933	-27.58
ක්‍රමිකයවූ පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	570,255,736	17,228,415	553,027,321	550,912,009	11,970,220	538,941,789	2.61
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	920,068,906	939,528	919,129,378	936,735,215	1,385,163	935,350,052	-1.73
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම මත තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්	27,662,763	-	27,662,763	13,817,594	-	13,817,594	100.2
ශේෂ පත්‍රයෙන් උපරිම නිරාවරණය (දළ පදනම)	1,551,632,118	18,173,578	1,533,458,540	1,535,816,390	13,357,286	1,522,459,104	0.72
ශේෂ පත්‍රයෙන් පිටත උපරිම නිරාවරණය	-	-	12,898,050	-	-	11,853,668	8.81
උපරිම ණය නිරාවරණය	-	-	1,546,356,590	-	-	1,534,312,772	0.78

වගුව 28 ➔ උපරිම ණය අවදානම් නිරාවරණ

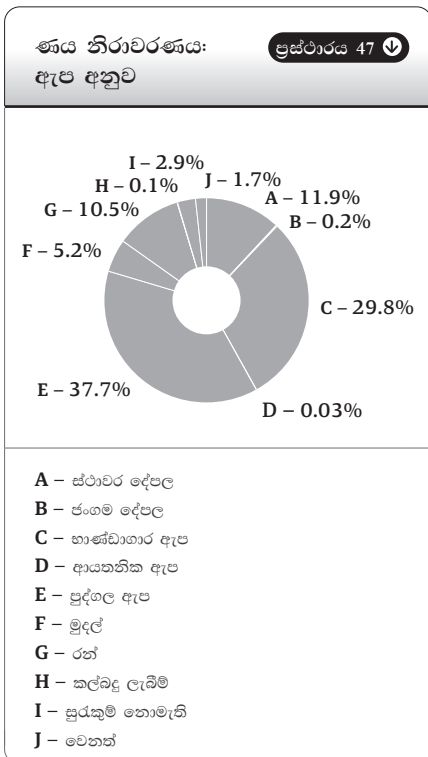
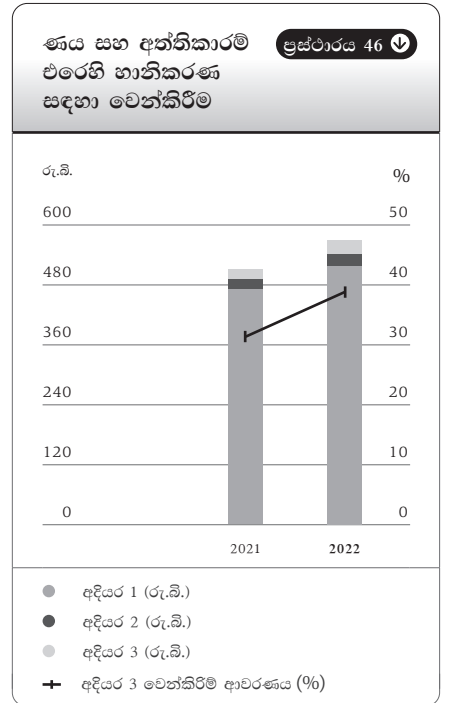
මූල ණය අවදානම් නිරාවරණයෙන් 99%ක් ශේෂපත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන අවදානම් වේ.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

පාරිභෝගික ණය, සමස්ත ණය කළඹට ඉහළම දායකත්වය දෙනු ලබන අතර එයින් 58.7% ක් පුද්ගල ණය වලින් සමන්විත වේ. ආයතනික ණය කළඹ ප්‍රධාන වශයෙන් භාණ්ඩාගාර ඇපවලින් සුරක්ෂිත ණය සහ ණය උපකරණ ආකාරයෙන් රජයට සහ රජයට අයත් ව්‍යවසාය වෙත දෙනු ලබන නිරාවරණයන්ගෙන් සමන්විත වෙයි.

බැංකුවේ දළ ණය සහ අත්තිකාරම් කළඹ 2022 වසර තුළ 3.5%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. මෙම වර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් පාරිභෝගික ණය කළඹ දායක විය. ණය හා අත්තිකාරම් සහ ආයෝජන උපකරණවලින් බහුතරය මාස 60කට වැඩි කාලසීමා සඳහා වේ.

බැංකුවේ අදියර 3 හාණිකරණ ණය අනුපාත 2021 දී පැවති 2.5%ට සාපේක්ෂව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට 2.8% ක් වන අතර එය කර්මාන්තයේ අනුපාතය වන 11.1%ට වඩා පහළ අගයකි.

	අදියර 3 ණය සහ අත්තිකාරම් රු. '000	තනිපුද්ගල හානිකරණය සඳහා දීමනාව රු. '000	සාමූහික හානිකරණය සඳහා දීමනාව රු. '000	අපේක්ෂිත ණය ඇලාහ මනාව රු. '000
2021	19,998,993	585,014	5,718,914	6,303,928
2022	25,508,516	2,115,825	7,797,611	9,913,436

වගුව 29 ➔ අදියර 3 ණය හානිකරණය වූ ණය හා අත්තිකාරම්වල බෙදීයාම

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

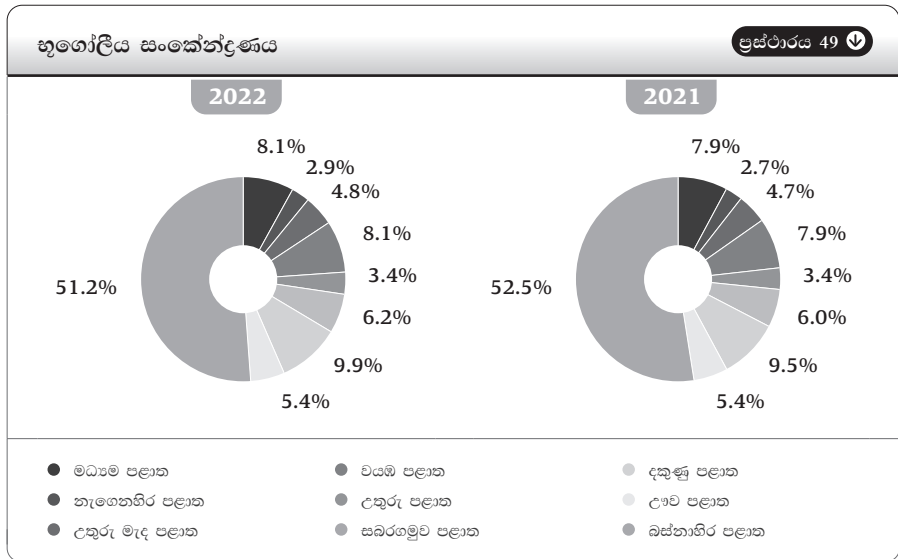
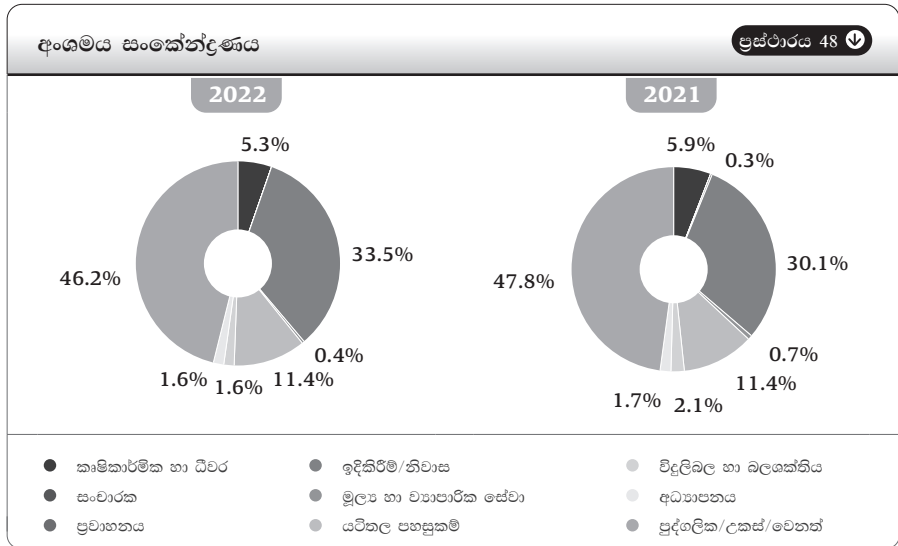
2022 වසර සඳහා, ණය - භානිකරණ (අදියර 3) ණය සහ අත්තිකාරම් රු.බි. 25.5ක් විය. (2021 දී රු.බි. 20.0) ණය කළඹ තුළ ගුණාත්මකභාවය පිරිහීම රු.බි. 5.3ක භානිකරණ අයකිරීමකට හේතු වූ අතර එය මුළු ණය භානිකරණ වෙන් කිරීම රු.බි. 17.2 දක්වා ද වසර අවසාන අදියර 3 වෙන්කිරීම 2021 වසරේ ආවරණය වූ 31.5% එරෙහිව 38.7% දක්වා ද ඉහළ නැංවීමට හේතු විය. (2021 දී රු.බි. 3.0).

සංකේන්ද්‍රණ අවදානම

ණය කළඹ තුළ සංකේන්ද්‍රණ අවදානම කළමනාකරණය කිරීම වැදගත් සංසිද්ධියක් බවට පත්ව ඇත. බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය මගින් සංකේන්ද්‍රණය සඳහා සීමා පෙන්වා දෙන අතර අනුකූලතා මට්ටම සහතික කිරීමට සකස්කළ සීමාවලට අනුව ණය නිරාවරණය නියාමනය කරයි. ආතති තත්ත්වයන් යටතේ පමණක් හඳුනාගත හැකි නිරාවරණ අතර

අනෝන්‍ය රඳාපැවැත්ම හඳුනා ගැනීම සඳහා සංකේන්ද්‍රණ අවදානම් මට්ටම් නියාමනය කිරීමේදී බැංකුව හර්ෆින්ඩාල් හර්ෂමාන් (HHI) දර්ශකය සහ ආතති පරීක්ෂාව භාවිතා කරයි.

ආංශික සංකේන්ද්‍රණය සඳහා බැංකුවට මධ්‍යස්ථ අවදානම් අභිරුචියක් ඇත. මහා පරිමාණ ණය බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ණය අංශය මගින් ලබාදීම හේතුවෙන් බස්නාහිර පළාත වෙත ඉහළ භූගෝලීය සංකේන්ද්‍රණයන් පවතියි.

හරස් මායිම් ණය අවදානම

විදේශීය බැංකු සමඟ තැන්පතු, ණය පහසුකම් සහ ලේඛණගත ණයවලින් ඇති වූ බැංකුවේ හරස් මායිම් නිරාවරණය මුළු වත්කම්වලින් 0.41%කට සීමා විය.

ණය අවදානම් සමාලෝචනය

2022 වසර කොවිඩ්-19 සංරෝධකවලින් ක්‍රමානුකූල ප්‍රතිසාධනයෙන් පසුව සහ බරපතල විදේශ විනිමය අර්බුදයෙන් ඇතිකළ විවිධ අහිතකර ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතු කොට ගෙන අභියෝගාත්මක වසරක් වූ අතර එය මූල්‍ය

⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

මණ්ඩලයට දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් කරා විතැන්වීමට හේතු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වැඩිවන උද්ධමන පීඩනයන් සමඟ පොළී අනුපාත සීග්‍රයෙන් ඉහළ ගිය අතර එය ජනතාවගේ ක්‍රයශක්තිය සීමා කරනු ලැබුවේය.

මෙම ක්‍රියාදාමය ණය කළඹ වර්ධනයට හා ගුණාත්මකභාවයට අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. පාරිභෝගික හා ආයතනික ණයගැතියන් විසින් ණය පියවීම ප්‍රමාදවීම නිරීක්ෂණය වූ අතර එය මුදල් ප්‍රවාහ කළමනාකරණයට සහ අඩු සක්‍රීය සහ අක්‍රීය නිරාවරණ වර්ධනය වීම කෙරෙහි අහිතකරතාවන් ඇති කළේය.

බැංකුවේ ණයදීමේ කටයුතුවලින් බහුතරය පරිභෝජන අංශය කරා සංකේන්ද්‍රණය වූ බැවින් වසර තුළ ආර්ථික කටයුතුවල සංකෝචනය ආංශික සංකේන්ද්‍රණය වැඩි කරන ලදී.

අවදානම් සංරචකය	අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය	අවදානම් මට්ටම	බලපෑම*
ණය අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමත ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාටිවලට අනුකූලතාව ණය අනුමැතිය සඳහා පවරන ලද බලතල ව්‍යුහය අවදානම් තක්සේරු සමඟ ණය ඇගයීම් අවදානම් ශ්‍රේණිගතකරණය සීමා නියාමනය සුරැකුම්කරණය ණය සමාලෝචන යාන්ත්‍රණය (LRM) ස්වාධීන ණය සමාලෝචනය/ගනුදෙනු හා කළඹ මට්ටමේදී නියාමනය පශ්චාත් ණය ප්‍රදාන සමාලෝචන හානිකරණ වෙන්කිරීම තක්සේරු කිරීම/නැවත තක්සේරු කිරීම හා LTV අනුපාත නියාමනය පූර්ව අනතුරු ඇගවීමේ දර්ශක දර්ශක, අක්‍රීය ණයවල ප්‍රවනතා නියාමනය ආතති පරීක්ෂාව පුහුණුව හා සංවර්ධනය 	ඉහළ	⬆️
සංකේන්ද්‍රණ අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> හර්ෆින්ඩාල් හර්ෂමාන් දර්ශකය (HHI) සීමා නියාමනය 	ඉහළ	⬆️
හරස් මායිම් අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> සුරැකුම්කරණය සීමා නියාමනය 	පහළ	➡️

*ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස

⬆️ බලපෑමෙහි ඉහළයාම   ➡️ වෙනසක් නැත   ⬆️ බලපෑමෙහි පහළයාම

වගුව 30 ➡️ ණය අවදානම් සමාලෝචනය

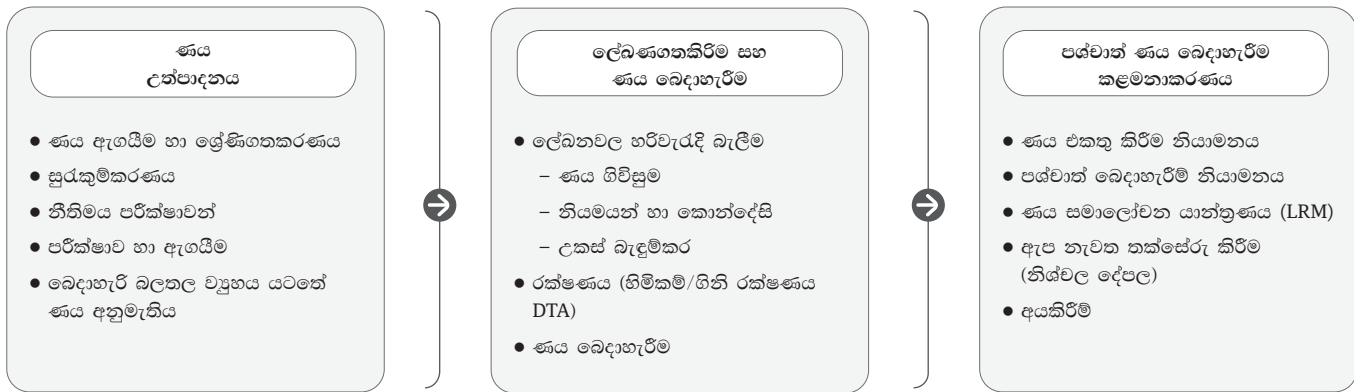
ණය අවදානම් කළමනාකරණය

ණය හා ආයෝජන කළඹ මුළු වත්කම්වලින් 43.6%න් වන බැවින් හා ණය අවදානම මත බර තබන ලද වත්කම් මුළු අවදානම බරමත තබන ලද වත්කම්වලින් 81.2%ක් සඳහා දායක වන බැවින් විවික්ෂණ ආකාරයකින් ණය අවදානම කළමනාකරණය බැංකුවේ තීරණාත්මකව වැදගත් වේ.

ණය අවදානම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත ණය අවදානම් කළමනාකරණ කාර්ය රාමුව තුළින් කළමනාකරණය කරන අතර එයට ශක්තිමත් ණය පාලන ව්‍යුහයක් සහ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් හි විස්තරාත්මක රාමුවක් ඇතුළත්ය.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත ණය ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාත්මක ක්ෂේත්‍රයන් හි නිලධාරීන් අතර රාජකාරී බෙදාහරිමින් ස්ථාපිත ක්‍රියාපටිපාටි ණය ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අදියර තුන ආවරණය කරමින් ව්‍යාපාර මාර්ගයේදී ණය අවදානම් කළමනාකරණයට පහසුකම් ඇති කරයි.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

රූපය 32 ➔ ණය අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

කර්මාන්ත, ආර්ථිකය, පරිසරය සහ සමාජය විශේෂිත වූ සාධක වැනි පාරිභෝගික විශේෂිත සාධක, අභ්‍යන්තර සාධක සහ බාහිර සාධක සැලකිල්ලට ගනිමින් අවදානම් කළමනාකරණ අංශයේ ණය අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය (CRMU/RMD) ගනුදෙනු මට්ටමින් සහ කළඹ මට්ටමින් ස්වාධීන අවදානම් සමාලෝචනය/ නියාමනය හරහා අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය පුළුල් කර ඇත.

ගනුදෙනු මට්ටමේ දී ශ්‍රේණිගතකරණයෙන් වලංගුභාවයට පත්කිරීම හා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයේ ණය නිරාවරණ සඳහා ස්වාධීනව අවදානම් තක්සේරු කිරීම සිදු කරනු ලබයි. පූර්ව අනතුරු දර්ශක, අක්‍රීය ණය ප්‍රවණතා නියාමනය, සංකේන්දණ ණය කළඹ සමාලෝචන සහ ආතති පරීක්ෂාව සහ සිද්ධීන් විශ්ලේෂණ අවදානම් වාර්තාකරණය සහ ණය අවදානම් කළමනාකරණයට පූර්වකු සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියා සඳහා දැනුවත් කිරීමට මෙම පාදයි.

රූපය 33 ➔ ණය අවදානම් කළමනාකරණය- ක්‍රියාමර්ග පියවර - 2022

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

➔ වෙළෙඳපොළ අවදානම

වෙළෙඳපොළ අවදානම යනු, වෙළෙඳපොළ විචල්‍යයන්ගේ වෙනස්වීම් මත ආයතනයේ වෙළෙඳපොළ වෙත නිරාවරණයක් ඇති වත්කම් හා වගකීම් වල අගය වෙනස්වීම නිසා ඇතිවන අවදානමයි. පොළී අනුපාත, විනිමය හුවමාරු අනුපාත, කොටස් මිල සහ වෙළෙඳ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් වැනි වෙළෙඳපොළ විචල්‍යතාවන් හි අහිතකර විභවයන් ඇතිවන මූල්‍ය උපකරණ කළඹක ඉපයීම්, හෝ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන් හි වෙනස්වීමෙන් වියහැකි අලාභයෙන් ඇති වේ. වෙළෙඳපොළ අවදානමට බැංකුවේ නිරාවරණය පහත සඳහන් මූලාශ්‍රවලින් ප්‍රධාන වශයෙන් ඇති වේ.

වෙළෙඳ කළඹ

වෙළෙඳ අවදානම යනු, බැංකුව විසින් මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ තුළ සිදුකරන මිලදීගැනීම් හා විකිණීම් කටයුතු වලින් අලාභයක් ඇතිවීමට ඇති හැකියාවයි. බැංකුවේ වෙළෙඳ කළඹ රජයේ සුරැකුම්පත් සහ ස්කන්ධ ආයෝජන වලින් සමන්විත වේ.

වෙළෙඳ කළඹ තුළ මූල්‍ය වත්කම් වල පැවැත්ම හේතුවෙන් බැංකුව වෙළෙඳ අවදානමට නිරාවරණය වේ. වෙළෙඳ කළඹ බැංකුවේ මුද්‍රා වත්කම් සඳහා 0.88%ක් සඳහා දායක වේ.

පොළී අනුපාත අවදානම: ආදායම වක්‍ර සහ ණය පැතිරීම තුළ වෙනස්වීම්වලින් ඇතිවේ.

ස්කන්ධ මිල අවදානම: ස්කන්ධ ආයෝජනවල මිලගණන් හි වෙනස්වීම්වලින් ඇතිවේ.

විදේශ විනිමය අනුපාතික අවදානම: විනිමය හුවමාරු අනුපාතවල වෙනස්වීම්වලින් ඇතිවේ.

වෙළෙඳ භාණ්ඩ අවදානම: බැංකුව වෙළෙඳ භාණ්ඩවල ආයෝජනය නොකරන බැවින් බැංකුවට වෙළෙඳ භාණ්ඩ අවදානම සඳහා නිරාවරණයක් නොමැත. කෙසේ වෙතත්, උකස් අත්තිකාරම් කළඹ මත රත් මිලෙහි උච්ඡාවචනයේ ප්‍රමාණයට වෙළෙඳ භාණ්ඩ අවදානම සීමා වේ.

වෙළෙඳ නොවන කළඹ

මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් රජයේ සරැකුම්පත්වලින් සමන්විත වේ. 2022 වසර අවසානයට, රජයේ සුරැකුම්පත්වල මුළු ආයෝජනය රු.බි. 822.4ක් වූ අතර එය බැංකුවේ මුළු වත්කම්වලින් 50.9%ක් සඳහා දායක විය. ආයතනික ණය සහ වෙනත් මූල්‍ය උපකරණවල ආයෝජන රු.බි. 135.2ක් වූ අතර, බැංකුවේ මුළු වත්කම්වලින් 8.4%ක් සඳහා දායක විය. ඉහත සඳහන් නිරාවරණයෙන්, 79%ක් එක් වසරකට වැඩි කල්පිරීමක් සහිත දිගු-කාලීන ආයෝජන හා බැඳුම්කරවල ආයෝජනවලින් සමන්විත වේ.

බැංකුවට විදේශ මුදල්වලින් නම් කරන ලද වත්කම්, වගකීම් සහ අදාළ ආදායම් සහ වියදම්වල නිරාවරණ ඇත.

අභ්‍යන්තර සහ නියාමන සීමාවන්ට අනුකූලව විවෘත විදේශ විනිමය තත්වයන් පවත්වාගෙන යාම බැංකුව සහතික කරයි.

ශේෂ පත්‍රයෙහි වෙළෙඳපොළ අවදානම් අයිතම අනුරූපනය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	මූල්‍ය ප්‍රකාශනය පරිදි ප්‍රමාණය රු. '000	වෙළෙඳ අවදානමට නිරාවරණය රු. '000	වෙළෙඳ නොවන අවදානමට නිරාවරණය රු. '000	වෙළෙඳපොළ අවදානම් වර්ගය
මූල්‍ය වත්කම්				
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	8,734,069	-	8,734,069	IRR, FX
මහ බැංකුව සමඟ ශේෂ	236,480	-	236,480	IRR
බැංකු සමඟ තැන්පතු	10,466,409	-	10,466,409	IRR, FX
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	28,172	-	28,172	IRR, FX
සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්	14,173,948	14,173,948		IRR, Equity
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ ලැබීම්	553,027,321	-	553,027,321	IRR, FX
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ අනෙකුත් උපකරණ	919,129,377	-	919,129,377	IRR, FX
අනෙකුත් විස්තරාත්මක ආදායම තුළින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්	27,662,763	-	27,662,763	IRR, Equity
එකතුව	1,533,458,539	14,173,948	1,519,284,591	
මූල්‍ය වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	4,086,731	-	4,086,731	IRR, FX
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	1,476,739,818	-	1,476,739,818	IRR, FX
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - ණයකරුවන්ට ගෙවිය යුතු	16,766,044	-	16,766,044	IRR, FX
කල්බදු වගකීම්	1,377,229	-	1,377,229	IRR
නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්	23,778,255	-	23,778,255	IRR
එකතුව	1,522,748,077	-	1,522,748,077	

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

වෙළෙඳපොළ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් සංරචකය	අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය	අවදානම් මට්ටම	බලපෑම*
ප්‍රතිමිලකරණ අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිමිලකරණ පරතර සීමා නියාමනය අනුපාත සංවේදී වත්කම් (RSA) සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම් (RSL) මත සීමා. 	ඉහළ	⬆️
ආදායම් වක්‍ර අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> සංවේදීතාවය/අනුපාත කම්පන සමග පීඩන පරීක්ෂාව කළඹේ ආදායම, කාලය සහ කාලසීමා පරතර නියාමනය අලාභ සීමා නැවැත්වීම 	ඉහළ	⬆️
පදනම් අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම්වල අනුපාත කම්පන ආශ්‍රිත සංවේදීතාව 	ඉහළ	⬆️
FX අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> සීමා නියාමනය හුවමාරු අනුපාත වෙනස්වීම අවදානමේදී විදේශ විනිමය වටිනාකම පීඩන පරීක්ෂාව 	මධ්‍යස්ථ	➡️
ස්කන්ධ මිල අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> දෛනික පදනමක් මත FVPL සහ FVOCI කළඹ වටිනාකම තක්සේරු කිරීම අවදානමේදී සමකොටස් වටිනාකම සීමා නියාමනය 	මධ්‍යස්ථ	➡️
වෙළෙඳ භාණ්ඩ මිල අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> උකස්කර මත LTV නියාමනය රත්‍රන් මිල නියාමනය පීඩන පරීක්ෂාව 	පහළ	➡️

* ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස

⬆️ බලපෑමෙහි ඉහළයාම   ➡️ වෙනසක් නැත   ⬇️ බලපෑමෙහි පහළයාම

වගුව 32 ➔ වෙළෙඳපොළ අවදානම්

වෙළෙඳපොළ විචල්‍යයන් ගේ වෙනස්වීම්, එනම් පොළී අනුපාත වැඩිවීම හා දේශීය මුදල් ඒකකය අවප්‍රමාණය වීම, ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයට සහ විදේශ විනිමය ප්‍රාග්ධන මට්ටම්වලට සාණාත්මකව බලපෑවේය.

2022 මාර්තු මස ආරම්භයේදී පැවති දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සමඟ, රජයේ සුරැකුම්පත්වල ද්විතියික වෙළෙඳපොළ ඵලදායීතා වක්‍රය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියලුම කාලසීමාවන් හි සමානව ඉහළට විතැන් විය. තැන්පතු සඳහා මූල්‍ය ආයතන විසින් ඉහළ පොළී අනුපාත පිරිනමන බැවින් ස්කන්ධ වෙළෙඳපොළ පිරිවැටුම සහ පරිමාවන් පහත වැටුණි.

වසර තුළ, ආයෝජන කළඹේ වටිනාකම කෙරෙහි සාණාත්මක බලපෑම අවම කිරීම පිණිස බැංකුව ස්කන්ධ සහ රජයේ සුරැකුම්පත් අලෙවිකරමින් වැඩිදුර උත්සාහයන් ගනු ලැබීය, වසර තුළ පනවන ලද අතිරේක නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල වෙමින් විදේශීය විනිමය මෙහෙයුම් කටයුතු පවත්වනු ලැබීය.

බැංකුව වෙළෙඳ කළඹ සහ බැංකු කළඹ මත පොළී අනුපාත අවදානමට නිරාවරණය වේ. පොළී අනුපාතවල තියුණු වැඩිවීම සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර සඳහා ද්විතියික වෙළෙඳපොළ ඵලදායීතා වැඩිවීම බැංකුවේ පොළී අනුපාත අවදානම වැඩි කර ඇත. මාස 12ට අඩු කල්පිරීමේ බකට්ටුවෙහි (Maturity bucket) ඇති පුළුල් සාණාත්මක කල්පිරීම් පරතර හේතුවෙන් පොළී අනුපාත අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවීය.

2022 සඳහා වාර්තාකල ශුද්ධ පොළී ආදායම පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව පහත වැටුණ අතර ඒ සඳහා අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ වගකීම්වලින් පොළී අනුපාත ආදායම තුළ වැඩිවීමට (32%) සාපේක්ෂව ඉතා ඉහළ අනුපාතයකින් (83%) පොළී වියදම්වල වැඩිවීම හේතු විය.

ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය 2021 වසරේ දී වාර්තාකල 3.71%ට සාපේක්ෂව 2022 වසරේදී 2.03% දක්වා පහත වැටුණි. තවද, අතිවිශේෂ පොළී කම්පනය

හේතුවෙන් ආර්ථික වටිනාකමෙහි සැලකිය යුතු අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය.

2022 වසරේදී ඇමෙරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව/රුපියලෙහි ස්ථානීය අනුපාතය 81.18%කින් අවප්‍රමාණය වූ අතර එය රු. 202.77 රු. 367.38 අතර පරාසයක වරින් වර අඩුවැඩි විය. (මූලාශ්‍රය: බ්ලූම්බර්ග්) 2022 වසර තුළ, මහ බැංකුවේ TT මධ්‍ය-අනුපාතය දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ අධික වීදේශි විනිමය ගිණය හේතුවෙන් 82.32%කින් අවප්‍රමාණය විය. මහ බැංකුව 2022 මාර්තු මස සිට හුවමාරු අනුපාතය තුළ වඩා ඉහළ නාමයතාවයකට ඉඩ දෙන ලද අතර 2022 අප්‍රේල් දක්වා සැලකිය යුතු ඉහළ ගැලපීමක් ඉන් පෙන්වුම් කෙරිණි. නමුත්, 2022 මැයි මස සිට විචල්‍ය ආන්තිකය සහිත නව හුවමාරු අනුපාත වැඩිපිළිවෙල හඳුන්වාදීම හේතුවෙන් හුවමාරු අනුපාතය ඉහළ ස්ථායීතාවක් පෙන්වීම නිරීක්ෂණය විය.

⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

ASPI 8,489,66 ට අවසන් වූ අතර, 31% හෝ දර්ශක ලකුණු 3,736 කින් පහත වැටුණි. S&P SL 20 දර්ශකය 2,635.63ට අවසන් වෙමින් දර්ශක ලකුණු 1598කින් හෝ 38%කින් පහත වැටුණි. බැංකුවේ ස්කන්ධ FVPL කළඹ තුළ වෙළෙඳපොළ වටිනාකම රු.බි. 1.96 දක්වා වාර්ෂිකව 16%කින් පහත වැටී ඇත. වසර තුළ, බැංකුව ඒකක භාරවල ආයෝජනයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් විය. 2022 සඳහා බැංකුව ස්කන්ධ සුරැකුම්පත් වෙළෙඳාමෙන් ශුද්ධ ලාභයක් වාර්තා කරගෙන ඇත.

අනෙක් අතට, ද්විතියික වෙළෙඳපොළ ඵලදායීතා අනුපාත වැඩිවීම හේතුවෙන්, FVPL සහ FVOCI කළඹ වල් උපලබ්ධි නොවූ අලාභ වාර්තා කළේය.

කළඹ වර්ගය	2022 රු. '000		2021 රු. '000		උපලබ්ධි නොවූ ලාභය/(අලාභය) රු. '000
	පොත් අගය	වෙළෙඳපොළ අගය	පොත් අගය	වෙළෙඳපොළ අගය	
FVPL කළඹ	3,001,032	1,956,839	2,683,677	2,329,980	(690,496)
FVOCI කළඹ	3,230,241	2,313,822	3,230,241	2,895,358	(581,536)
එකතුව	6,231,273	4,270,661	5,913,918	5,225,338	(1,272,032)

වගුව 33 → ස්කන්ධ කළඹ තත්ත්වය

කළඹ වර්ගය	2022 රු. '000		2021 රු. '000		උපලබ්ධි නොවූ ලාභය/(අලාභය) රු. '000
	පොත් අගය	වෙළෙඳපොළ අගය	පොත් අගය	වෙළෙඳපොළ අගය	
FVPL කළඹ	13,681,755	12,018,126	17,747,123	17,001,217	(917,722)
FVOCI කළඹ	25,450,281	24,370,862	11,153,812	10,725,355	(650,962)
එකතුව	39,132,036	36,388,988	28,900,935	27,726,572	(1,568,684)

වගුව 34 → රජයේ සුරැකුම්පත් කළඹ තත්ත්වය

වෙළෙඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණය

පළමු ආරක්ෂණ අංශය ලෙස කටයුතු කරන භාණ්ඩාගාර ඉදිරි පෙළ කාර්යාලය අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව තුළ දක්වා ඇති සාප්ත වගකීම් පිළිබඳ විෂයපථය තුළ බැංකුවේ වෙළෙඳ සහ වෙළෙඳ නොවන අවදානම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය සඳහා වගකීමට බැඳී සිටී. භාණ්ඩාගාර මැදි පෙළ කාර්යාලය (TMO) දෙවැනි පෙළ පාලන අංශය අංශයේ මිලදීගැනීම විකිණීම හා ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර, පළමු ආරක්ෂණ අංශයේ වෙළෙඳ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ස්වාධීනව නියාමනය කරයි.

ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව යටතේ, වෙළෙඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව මගින් වෙළෙඳ අවදානම සහ වෙළෙඳ නොවන අවදානමට පොදු අවදානම් ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරමින් සියලුම අවදානම් වර්ග එකට එකතු කරයි.

විවක්ෂණ අවදානම් සීමා, අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රිපටිපාටි සහ වෙළෙඳපොළ මනා පරිචයන්ට අනුකූලතාව, වියහැකි වෙළෙඳපොළ සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් සඳහා ප්‍රධාන දර්ශක පිළිබඳ අධීක්ෂණ නියාමනය සහ වාර්තාකරණය අවදානම් කල්ඇතිව නිරීක්ෂණය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීමට භාවිතා කරයි.

පොළී අනුපාත අවදානම

වෙළෙඳ කළඹ තුළ පොළී අනුපාත අවදානම

ලාභ අලාභ තුළින් සාධාරණ අගයේ කළඹ (FVPL) තුළ දරන ලද බැංකුවේ පොළී අනුපාත සංවේදී ආයෝජනවලින් වෙළෙඳ කළඹ තුළ පොළී අනුපාත අවදානම ඇති වේ. FVPL හා FVOCI කළඹ තුළ බැංකුවේ අනුපාත සංවේදී ආයෝජනය වසර අවසානයේදී රජයේ සුරැකුම්පත්වල මුළු ආයෝජනයෙන් 4.6% ක් විය. මෙම ආයෝජන කළඹෙහි අනුපාත අවදානම කළඹෙහි පූර්ව නිශ්චිත අභිරුචි සීමා, උපලබ්ධි නොවූ ලාභ/අලාභ සහ වෙළෙඳ කළඹ තුළ දරන සුරැකුම්පත්වල කාලය මත පදනම් වී ගණනය කළ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා අනුව M-කාලය (M-Duration) නියාමනය තුළින් තක්සේරු කෙරේ.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

බැංකු කළඹ තුළ පොලී අනුපාත අවදානම (IRRBB)

	<1 මාස	1-3 මාස	3-6 මාස	6-12 මාස	1-3 වසර	3-5 වසර	>5 වසර
අනුපාත සංවේදී වත්කම් (රු. මි.)	35,739	58,701	57,798	177,287	383,463	383,904	387,698
අනුපාත සංවේදී වගකීම් (රු. මි.)	196,783	571,999	349,114	333,638	33,008	29,372	7,455
කාල පරතරය (අනුපාත සංවේදී වත්කම් - අනුපාත සංවේදී වගකීම්) (රු. මි.)	(161,044)	(513,298)	(291,316)	(156,351)	350,455	354,532	380,243
සමුච්චිත පරතරය - (රු. මි.)	(161,044)	(671,342)	(965,658)	(1,122,009)	(771,554)	(417,022)	(36,779)
තත්‍ය පරතරය අනුපාත සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස - 2022 තත්‍ය පරතරය අනුපාත සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස - 2022	-81.8	-89.7	-83.4	-46.9	1,061.7	1,207.0	5,100.3
සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස - 2021	-86.8	-88.7	-84.2	-68.4	2,457.3	1,552.1	8,493.9

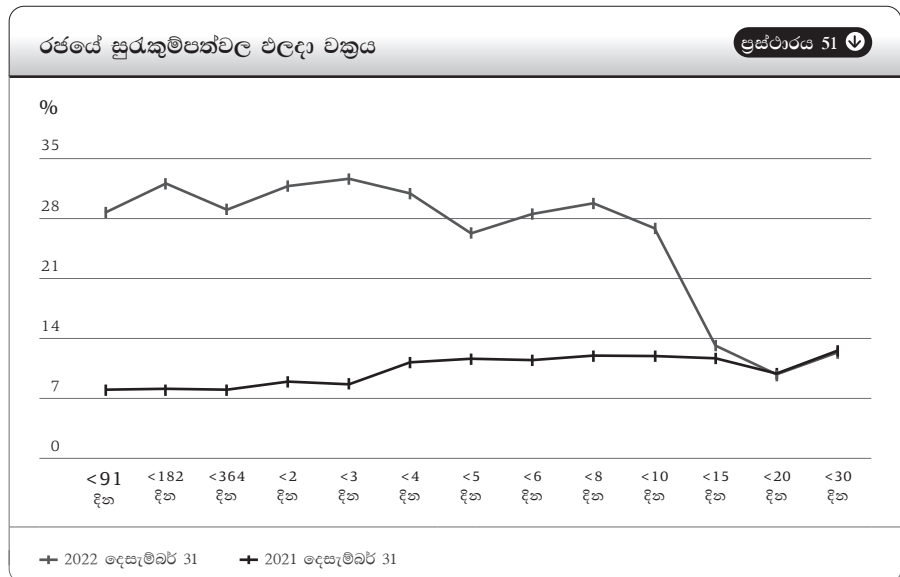
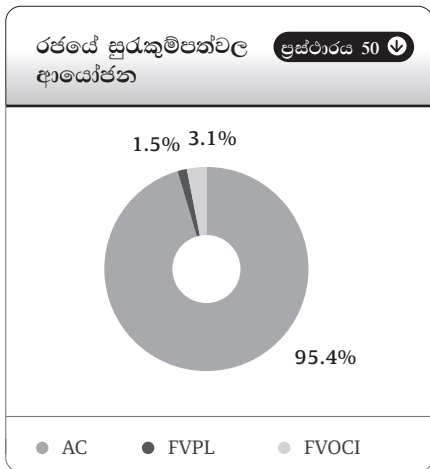
වගුව 35 ➔ පොලී අනුපාත සංවේදී පරතරය - බැංකු කළඹ

පොලී අනුපාත අවදානමට බැංකුවේ නිරාවරණය වීම, වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතවල අත්‍යන්ත උච්චාවචනයක් ශුද්ධ පොලී ආදායම ආන්තික කෙරෙහි බලපෑමට ලක්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වේ. මෙය පාදක වූ පොලී උපයන වත්කම්, පොලී දරන වගකීම් සහ ශේෂ පත්‍රයෙන් බැහැර අයිතම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කල හැකිය.

පොලී අනුපාත අවදානම් වෙත බැංකුවේ නිරාවරණය ප්‍රති මිලකරණ අවදානම, ඵලදා වක්‍ර අවදානම සහ පදනම් අවදානම යන ආකාරයන්ගෙන් හඳුනාගත හැකිය.

අභිතකර පොලී අනුපාත විතැන්වීම් බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය සහ ඉපයීම් කෙරෙහි බලපායි. වෙළෙඳ නොවන වත්කම් සහ වගකීම්වල කාල ව්‍යුහය සහ

මූල්‍ය උපකරණ මිලකරණය කරන පදනම මත පොලී අනුපාත දර්ශකවල වෙනස තුළින් මෙවැනි ආකාරයේ පොලී අනුපාත අවදානම් ඇතිවේ. IRRBB, නිසි පරිදි කළමනාකරණය නොකළේ නම්, බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන පදනමට සහ අනාගත ඉපයීම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු අභිතකර බලපෑමක් ඇති කරයි.

⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

බැංකුව මූලික වශයෙන් පොලී අනුපාත ප්‍රතිමිලකරණ පරතරය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් මගින් පොලී අනුපාත අවදානම තක්සේරු කරන අතර ඉන් අති විශේෂ අනුපාත කම්පනවලින් ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනයට අහිතකරනා පෙන්වා දී ඇත. නිශ්චිතව දක්වා ඇති කල්පිරීම් කාල පරාසයක් තුළදී ප්‍රතිමිලකරණය වන පොලී උපයන වත්කම් සහ පොලී දරන වගකීම් අතර වෙනස පොලී අනුපාත ප්‍රතිමිලකරණ පරතර විශ්ලේෂණය මගින් මනිනු ලබයි. ඉපයීම් දෘෂ්ටිකෝණය සහ ආර්ථික වටිනාකම් දෘෂ්ටිකෝණය තුළ බැංකුව පොලී අනුපාත අවදානම මනිනු ලබයි.

බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම්වලින් ආසන්න වශයෙන් 90%කට වඩා පොලී අනුපාත සංවේදී වන බැවින් පොලී අනුපාත අවදානම කළමනාකරණය කිරීම බැංකුවේ තීරණාත්මක අංගයක් වන අතර එහිදී බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආදායම හෝ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය පොලී අනුපාත විචලනයන්ට යටත් වේ.

එමනිසා බැංකුවේ පොලී අනුපාත අවදානම කළමනාකරණ වැඩපිළිවෙල මගින් කල්පිරීම්වල (ස්ථාවර අනුපාත වත්කම් හෝ වගකීම්) නොගැලපීම් අවම කිරීමට හෝ ප්‍රතිමිලකරණ ගැලපීමට (පාවෙන අනුපාත වත්කම් හෝ වගකීම්) අදහස් කරයි.

විදේශ විනිමය අවදානම

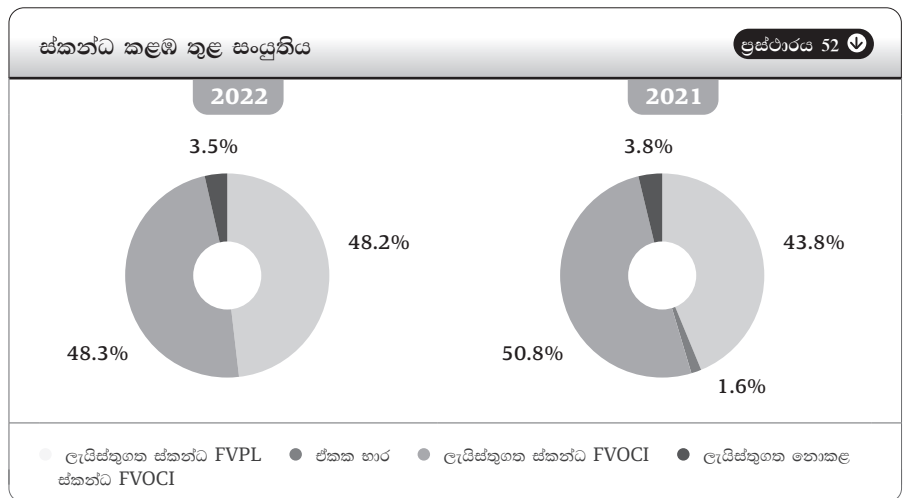
විදේශ විනිමය අවදානම සියලුම විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වල සීමාකරණය නොවූ විදේශ විනිමය තත්වයන් සමඟ සම්බන්ධ වේ. බැංකුව සම්මත කළ මිනුම් ප්‍රවේශය (SMA) යටතේ ශුද්ධ විදේශ විනිමය නිරාවරණය (NFCE) සලකාබලමින් විදේශ විනිමය අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධනය වෙන් කරයි. විවෘත තත්වය (NOP) විදේශ විනිමය අවදානම කළමනාකරණය කිරීමට නියාමන සහ අභ්‍යන්තර සංඥා සීමා අනුව දෛනික පදනමක් මත නියාමනය කෙරේ. 2022 වසර අවසානයේදී, බැංකුවේ ශුද්ධ විදේශ විනිමය නිරාවරණය ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 2.45ක් වූ අතර, එය බැංකුවේ මුළු නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙන් 1.4%කි.

ස්කන්ධ මිල අවදානම

ආදායමේ සහ සංචිත තුළ ඇති විය හැකි විචලනවලට බැංකුව නිරාවරණය කෙරෙමින් කොටස් වෙළෙඳපොල වේගවත් වෙනස් වීම් හේතුවෙන් ස්කන්ධ කළඹ තුළ ආයෝජන කළඹ වටිනාකම හීනවීමේ අවදානම ස්කන්ධ මිල අවදානම ලෙස හැඳින්වේ. ලැයිස්තුගත සාමාන්‍ය කොටස් ආයෝජනවලින් හටගන්නා ස්කන්ධ මිල අවදානමට බැංකුව නිරාවරණය වේ. වෙළෙඳපොල විචලනය සහ වෙළෙඳ මෙහෙයුම්වල වෙනස්වීම්වලින් ක්‍රියාත්මක ස්කන්ධ

ගනුදෙනු සහ කළඹ අවදානම් නියාමනය කිරීමට විස්තරාත්මක සීමා ව්‍යුහයක් බැංකුව සතුව ඇත.

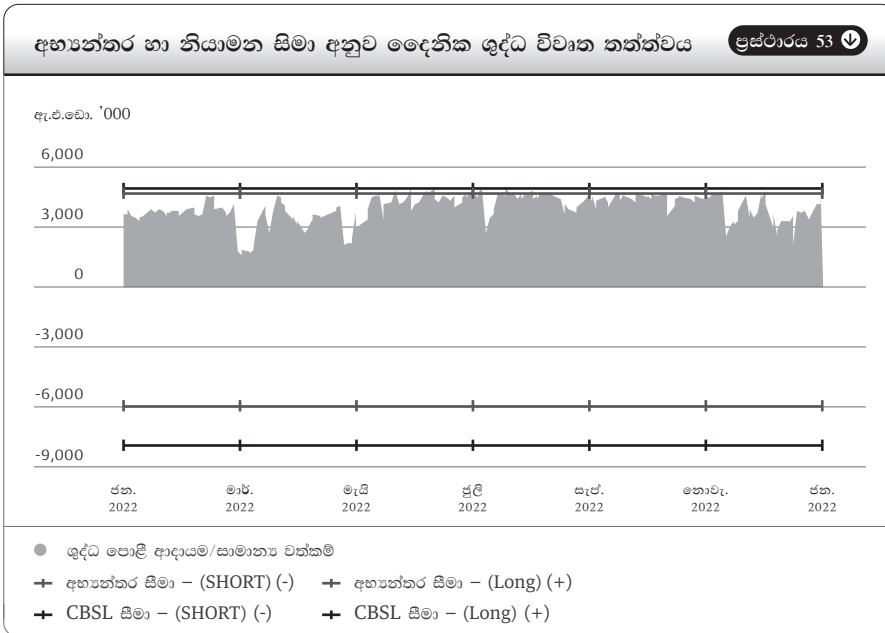
බැංකුවේ ලැයිස්තුගත ස්කන්ධ කළඹ, ලාභ හෝ අලාභ මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ (FVPL) සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ (FVOCI) යන දෙකෙන් සමන්විත වන අතර, ස්කන්ධවල ආයෝජනයේ ප්‍රමාණය අවදානම් සීමා කාර්යාරම්භ සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය සහ වෙළෙඳපොල තත්වයන් මගින් තීරණය කෙරේ.

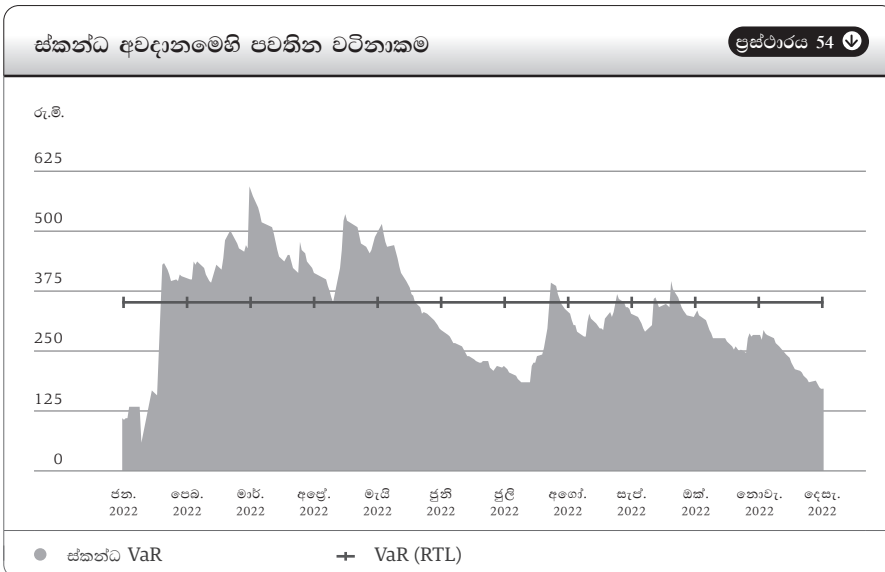
	<1 මාස	1-3 මාස	3-6 මාස	6-12 මාස	1-3 වසර	3-5 වසර	>5 වසර	2022 එකතුව	2021 එකතුව
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	(10,886,636)	5,428,783	5,535,754	(10,088,051)	2,093,140	-	-	(7,917,011)	4,695,197
යුරෝ	(1,548,311)	(276,853)	2,903,542	(545,791)	-	-	-	532,587	(163,511)
මහා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	(649,935)	(274,361)	1,173,770	197,180	-	-	-	446,655	290,557
සිංගප්පූරු ඩොලර්	40,959	-	-	-	-	-	-	40,959	8,232
ඕස්ට්‍රේලියානු ඩොලර්	(767,874)	(980,505)	1,012,447	1,371,441	-	-	-	635,509	180,157
ජපන් යෙන්	6,271,504	-	-	-	-	-	-	6,271,504	2,893,592
ස්විස් ෆ්ලැන්ක්	54,411	-	-	-	-	-	-	54,411	47,145
කැනේඩියන් ඩොලර්	69,921	-	-	-	-	-	-	69,921	15,432
අරාබි එමීර් දිරාම්	40,482	-	-	-	-	-	-	40,482	7,328

වගුව 36 ⊕ විදේශ විනිමය මෙහෙයුම් සඳහා මුදල අනුව කල්පිරීම් පරතර

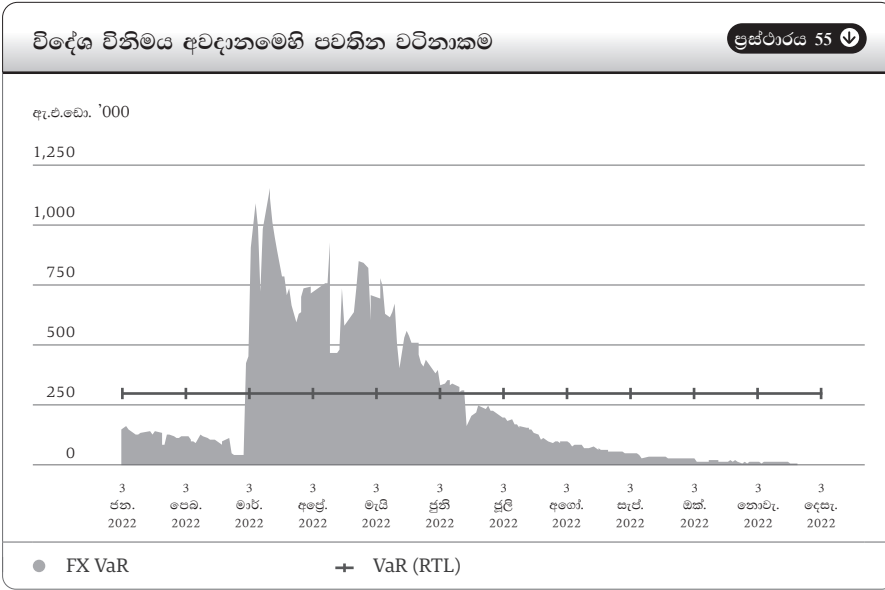
➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් අභිරුචි සීමාව තුළ පවත්වා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් ස්කන්ධ වෙළෙඳ කළඹ සහ විදේශ විනිමය විවෘත තත්ත්වය සඳහා අවදානමට වටිනාකම භාවිතා කරමින් වෙළෙඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණ අංශය යටතේ මිල වෙනස්වීම් බැංකුව මනිනු ලබයි.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

ද්‍රවශීලතාව සහ අරමුදල් අවදානම

ද්‍රවශීලතාව සහ අරමුදල් අවදානම යනු දැරිය නොහැකි අලාභ වාර්තා කිරීමක් නොමැතිව ගෙවීමට සිදුවන ශේෂ පත්‍රයේ හෝ ඉන් බාහිර බැඳීම් ඉටු කිරීමට ප්‍රමාණවත් ස්ථාවර හෝ විවිධ අරමුදල් මූලාශ්‍ර බැංකුවට නොමැතිවීමේ අවදානමයි. බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයට මගින් බැංකුවේ මෙහෙයුම් පෙර නිශ්චිත ද්‍රවශීලතා සීමා තුළ බැංකුව ක්‍රියාත්මක වන බව සහ බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා ප්‍රතිපත්ති නියාමන අවශ්‍යතා සහ මනා ව්‍යවහාරවලට අනුකූලව පවත්නා බව බැංකුව විසින් සහතික කිරීම කෙරේ.

ද්‍රවශීලතා අවදානම් සමාලෝචනය

අතපේකෂිතව වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතා මට්ටම 2022 වසර පුරාම සාමාන්‍යමය විය. 2022 අප්‍රේල් මුල පදනම් ලකුණු 700කින් ප්‍රතිපත්ති අනුපාත වැඩි කිරීමෙන් පසු වෙළෙඳපොළ පොළී අනුපාත ඉතා ඉහළ ගිය බැවින් ද්‍රවශීලතා මට්ටම තවදුරටත් දුර්වල විය. ඉහළ ආදායම් ලබාගැනීම සඳහා තැන්පතු ආපසු ගනිමින් මූල්‍ය උපකරණවල ආයෝජනයට විකැන්වීමට ගනුදෙනුකරුවන් නැඹුරු වූ බැවින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාත හා ගැලපීමට බැංකුව තැන්පතු රඳවා ගැනීමට ඉහළ පොළී අනුපාත පිරිනමන ලදී.

2022 වසරේ තැන්පතු සංවලනය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. ඉතුරුම් තැන්පතු සංවලනය සාමාන්‍යමය වූ අතර බැංකුව වඩා ඉහළ පොළී පිරිනමමින් ස්ථාවර තැන්පතු ආකර්ෂණය කර ගැනීම හා රඳවා ගැනීම සිදුකරන ලදී. වසර පුරා පැවති දැඩි ද්‍රවශීලතා හීන තත්ත්වය හේතුවෙන් පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව ප්‍රතිඵලදී ගැනීම් වැඩිවිය.

ආර්ථික යෙදවුම් සංකෝචනය, ඩොලර් හිඟය, සාමාන්‍යමය වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලතාව, ඉහළ පොළී අනුපාත, ණය නැවත ගෙවීම් ප්‍රමාද විශේෂයෙන් රජයට අයත් ව්‍යවසාය සහ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර ආපසු ගෙවීමේ ප්‍රමාද සහිත පවත්නා ආර්ථික පරිසර රටාව තුළ බැංකුව සැලකිය යුතු අභියෝගවලට මුහුණ දෙන ලදී.

2022 වසර ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය අනුව වඩාත් දුෂ්කරම වසර විය. LSB තත්ත්වය හේතුවෙන් බැංකුවට SDF සහ SLF පහසුකම් සහ අන්තර් බැංකු ඒකඝණ මුදල් වෙළඳ පොළ සඳහා

ප්‍රතිපත්ති රාමුව

- බැංකුවේ වෙළෙඳපොළ අවදානම සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය කිරීම
- අවදානම් රූපී සීමා සහ භාණ්ඩාගාර අවදානම් සීමා සමාලෝචනය කිරීම
- ප්‍රතිපාර්ශ්ව ශ්‍රේණිගතකරන ආකෘතිය තවදුරටත් සමාලෝචනය කර වර්ධනය කිරීම

නියාමනය

- භාණ්ඩාගාර මැදි කාර්යාල (TMO) දෛනික කාර්යයන්.
- වෙළෙඳපොළ අවදානම් උපකරණ පුවරුව BIRMC සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නියමිත කාලයකට(මාසික/කාර්තු) ඉදිරිපත් කිරීම
- ආයෝජන සහ වෙළෙඳ කළම, විදේශ විනිමය නිරාවරණ සහ භාණ්ඩාගාරයට අදාළ ගනුදෙනු නියාමනය හා IC/ALCO වෙත වාර්තා කිරීම
- පිඩන පරීක්ෂණය සහ ක්‍රියාදාම විශ්ලේෂණ

ක්‍රියාවලි වර්ධනයන්

- භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් සහ පරතර විශ්ලේෂණය සඳහා පවත්වන සැකි තුළින් උත්පාදිත නිමැවුම් මත පදනම් වී ක්‍රියාවලි සහ පාලන වර්ධනයන් නිර්දේශ කිරීම.
- RCSA
  - Gap analysis

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

වෙත ප්‍රවේශය නොවුණි. බැංකුව ස්ථාවර තැන්පතු සහ වෙළෙඳපොළ ණය ගැනීම් සඳහා ඉහළ පොලී අනුපාත ලබා දෙන අතරම ද්‍රවශීලතා මට්ටම් පවත්වා ගැනීමට දැඩි වෙහෙසක් දැරිය. බැංකුව නියාමන ද්‍රවශීලතා අනුපාතය පවත්වා ගෙන ගිය නමුත් එය පෙර වසරට සාපේක්ෂව පහත වැටී ඇති අතර, ආර්ථික අර්බුදයට ප්‍රතිචාර වශයෙන් නියාමක විසින් යොදාගත් මනා ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය සහ ලිහිල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සහය විය.

නියාමන අනුපාත

බැංකුවේ නියාමන ද්‍රවශීලතා දර්ශක පෙර වසරට සාපේක්ෂව පහත වැටී ඇත. කෙසේවෙතත්, අවම නියාමන අවශ්‍යතාවලට වඩා ඉහළින් පැවතුණි.

අවදානම් සංරචකය	අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය	අවදානම්	බලපෑම
ද්‍රවශීලතා අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අවම අවශ්‍යතාවයට අනුව නියාමන අනුපාත නියාමනය සීමා අනුව විවිධ කාල පරාසවල කල්පිරීම් පරතර නියාමනය නොග ප්‍රවේශය යටතේ අනුපාත නියාමනය හා ALCO වෙත චාරිතා කිරීම ද්‍රවශීලතා අවිනිශ්චිත තත්වයන්ට මුහුණදීමේ සැලසුම (Liquidity contingency plan) පීඩන පරීක්ෂාව සහ ක්‍රියාදාම විශ්ලේෂණය 	වැඩිවී ඇත	▲

* ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස

▲ බලපෑමෙහි වැඩිවීම   ▶ වෙනසක් නැත   ▼ බලපෑමෙහි අඩුවීම

අනුපාතය	2022	2021	නියාමන අවම ප්‍රතිශතය %
SLAR – DBU	40.6	59.6	20
LCR – (රුපියල්)	195.5	240.8	100
LCR – (සියලුම ව්‍යවහාර මුදල්)	193.5	240.4	100
NSFR	180.5	160.8	100

රූපය 37 ➔ ද්‍රවශීලතා අවදානම් සමාලෝචනය

වගුව 38 ➔ නියාමන ද්‍රවශීලතා අනුපාත

ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය

ද්‍රවශීලතා සහ අරමුදල් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වනුයේ සාමාන්‍ය සහ ආතති තත්වයන් යටතේ යෝග්‍ය පිරිවැය සහ කාලානුරූපීව බැඳීම් සපුරාලීමට අවශ්‍ය අරමුදල් කරා පිවිසීම සහ ලබාගැනීමේ හැකියාව සහතික කිරීමයි.

බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා අවදානම කළමනාකරණය නොග ප්‍රවේශය සහ ප්‍රවාහ ප්‍රවේශය යටතේ සහ නියාමන අවශ්‍යතා යටතේ ප්‍රධාන ද්‍රවශීලතා දර්ශක නියාමනය කරමින් කළමනාකරණය කෙරේ.

ද්‍රවශීලතාවයේ අපේක්ෂිත මට්ටම එක් කාලයකදී පවත්වා ගන්නා බව සහ බැංකුවේ අවදානම් රුපිය තුළ පවතින බව සහතික කිරීමට අරමුදල් අවශ්‍යතාවන්ට සාපේක්ෂව වත්කම් සහ වගකීම්වල වෙනස්වීම් මනිනු ලැබේ. බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා පැතිකඩ යහපත් මට්ටමින් කළමනාකරණය කරන බව සහතික කිරීම සඳහා රුපියල් සහ ප්‍රධාන විදේශ විනිමය සඳහා ද්‍රවශීලතා පරතර සඳහා අභ්‍යන්තර සීමා නිරන්තර පදනම ක්‍රියාත්මක කර නියාමනය කෙරේ.

උසස් තත්වයේ ද්‍රවශීල වත්කම් සහ විවිධ අරමුදල් මූලාශ්‍රවල ප්‍රමාණවත් ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීමෙන් ද්‍රවශීලතා අවදානම අවම කරනු ලබයි. තවද, බැංකුවේ හදිස අරමුදල් සැලැස්මට අනුකූලව ප්‍රමාණවත් ද්‍රවශීලතා ස්ථාවරත්වය තිබීම සහතික කිරීම සඳහා උපාය මාර්ග/විකල්ප ක්‍රියාත්මක වේ. අති විශේෂ ආර්ථික තත්වය තුළ, බැංකුව ද්‍රවශීලතා අවදානම් දැඩිව නියාමනය සහතික කළ අතර බැංකුවට අරමුදල් අවදානම් අවම කිරීමට පූර්ව ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

නොග ප්‍රවේශය

බැංකුව අරමුදල් අවශ්‍යතාවල ප්‍රමාණාත්මකතාවය නියාමනය කිරීමට නොග ප්‍රවේශය යටතේ පහත ද්‍රවශීලතා අනුපාත නියාමනය කරන අතර අරමුදල් සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම බැංකුවේ අවදානම් අභිරුපිය තුළ කළමනාකරණය කරන බව සහතික කරයි.

නොග ප්‍රවේශය යටතේ අනුපාත	2022 %	2021 %
මුළු වත්කම්වලට ශුද්ධ ණය	34.2	34.1
ගනුදෙනුකාර තැන්පතුවලට ණය	38.6	38.6
කෙටි කාලීන වගකීම්වලට ද්‍රවශීල වත්කම්	39.6	56.4
මුළු වත්කම්වලට මිලදී ගත් අරමුදල්	16.9	20.8
(ඉපයීම් වගකීම් - තාවකාලික ආයෝජනවලට, විශාල වගකීම් - තාවකාලික ආයෝජන)	4.8	20.7
මුළු ණය අනුපාතයට බැඳීම්	2.5	1.8

වගුව 39 ➔ නොග ප්‍රවේශය යටතේ අනුපාත

⊕ අවදානම් සමාලෝචනය

ප්‍රවාහ ප්‍රවේශය

ප්‍රවාහ ප්‍රවේශය යටතේ, ද්‍රවශීලතා පරතර විශ්ලේෂණය ද්‍රවශීලතා අවදානම් තක්සේරු කිරීමට බැංකුව විසින් භාවිතා කරන ක්‍රමයකි. ද්‍රවශීලතා පරතර සීමාවන්ට අනුව කලින් කල නියාමනය කරන අතර, සංවේදී විශ්ලේෂණය සහ ආතති පරීක්ෂණය සඳහා භාවිතා කෙරේ.

මාස 12ට අඩු කාලසීමා තුළ පැවති තැන්පතුවල සංකේන්ද්‍රණය හේතු කොට ගෙන වසර එකට අඩු කල්පිරීම් කාලසීමා තුළ ඉහළ සෘණ ද්‍රවශීලතා පරතර නිරීක්ෂණය වේ. ඉහළ අනුපාත සංවේදී වෙළෙඳපොළක් තුළ අරමුදල් රඳවා ගැනීම සහ ආකර්ෂණය කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය අවශ්‍ය කරන විට, සැලකිය යුතු ප්‍රමුඛ ගැටළුවක් බවට මෙය පත්වී ඇත.

වත්කම් සහ වගකීම්වල කල්පිරීමේ පරතර විශ්ලේෂණ පිළිබඳ නියාමනය අහිතකර ද්‍රවශීලතා මට්ටම් පිළිබඳ දැනුවත්වීම ශක්තිමත් කරයි. වෙළෙඳපොළ ප්‍රති විකුණුම් ණයගැනීම් මත අවම ලෙස රඳා පවතිමින් වසර තුළ අරමුදල් අවශ්‍යතා කළමනාකරණය කර ගැනීමට බැංකුවට හැකි විය.

නිෂ්පාදන අනුව අරමුදල් විවිධාංගීකරණය

රටතුළ විදේශ විනිමය සංචිතවල හිඟය සමඟ මතු වූ ආර්ථික අර්බුදය ආර්ථිකයේ පොළී අනුපාත ඉහළම අන්තවලට ගෙන යන ලදී. බැංකුවේ තැන්පතු පදනම රුපියල් ට්‍රිලියන 1.5ට ලඟාවීමට වාර්ෂිකව 3.4%කින් වර්ධනය වූ අතර 2022 වසර තුළ කාලීන තැන්පතුවල වැඩිවීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

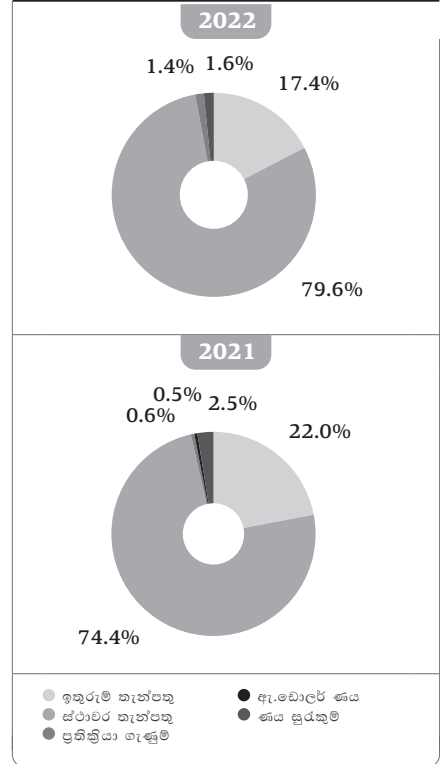
වත්කම් සහ වගකීම්වල කල්පිරීමේ පැතිකඩ

බැංකුව	මාස 0-3 රු.මි.	මාස 3-12 රු.මි.	මාස 1-3 රු.මි.	මාස 3-5 රු.මි.	වසර >5 රු.මි.	එකතුව රු.මි.
ශීච්ඤාමය කල්පිරීම සහිත වත්කම්	117,562	249,834	417,766	406,345	425,180	1,616,686
ශීච්ඤාමය කල්පිරීම සහිත වගකීම්	771,127	688,251	34,242	31,167	91,900	1,616,686
කල්පිරීම් පරතරය	(653,565)	(438,417)	383,524	375,178	333,280	-
සමුච්චිත පරතරය	(653,565)	(1,091,982)	(708,458)	(333,280)	-	-
වගවීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සත්‍ය පරතරය - 2022 (%)						
වගවීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සත්‍ය පරතරය - 2021 (%)	-85	-64	1,120	1,204	363	-
වගවීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සත්‍ය පරතරය - 2021 (%)	-87	-73	2,342	1,572	410	-

වගුව 38 ⊕ වත්කම් සහ වගකීම්වල කල්පිරීමේ පැතිකඩ

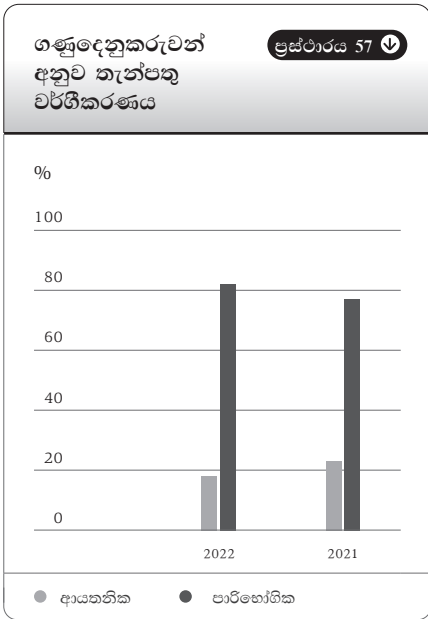
නිෂ්පාදනය අනුව අරමුදල් විවිධාංගීකරණය

ප්‍රස්ථාරය 56

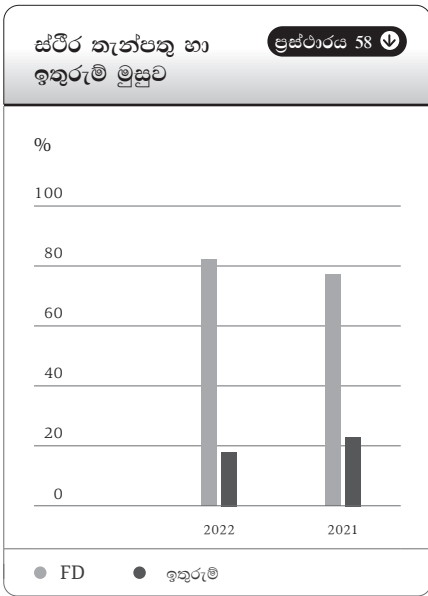
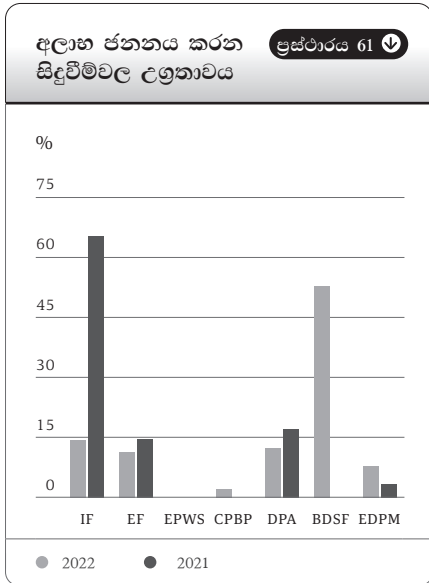
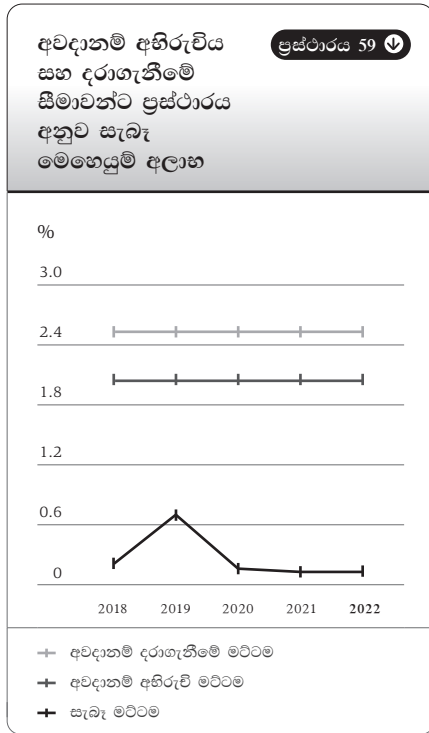
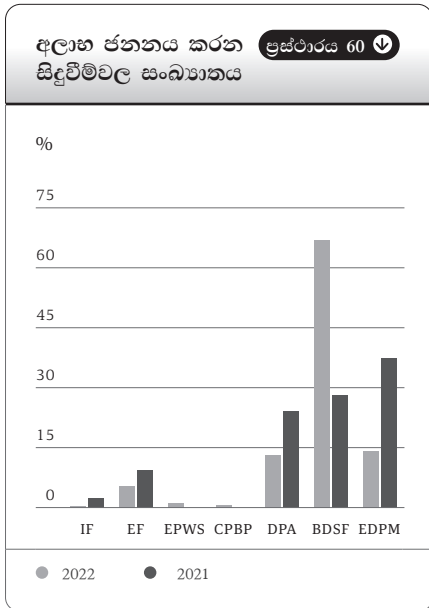
බැංකුවට එහි ශාඛා ජාලය තුළින් පුද්ගල තැන්පතු සහ ආයතනික තැන්පතුවල වඩා පුළුල් රාමුවක් කරා ප්‍රවේශය ඇති අතර, ස්ථාවර අරමුදල්වල මූලික මූලාශ්‍රයක් ලෙස එය සලකයි. දිවයින පුරා ශාඛා ජාලය තුළින් පුද්ගල තැන්පතු කරා පිවිසීම (එනම් ඉතුරුම් හා ස්ථාවර තැන්පතු) අරමුදල්වල සංකේන්ද්‍රණ අවදානම අඩු කිරීම සිදුකරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාපටිපාටි අනුව භාණ්ඩාගාර අංශයේ ALM ඒකකය විසින් අරමුදල් අවදානම කළමනාකරණය කරයි.

අවදානම් සමාලෝචනය

මෙහෙයුම් අවදානම් නිරාවරණය

මෙහෙයුම් අවදානම සියලුම බැංකු මෙහෙයුම්වලට ආවේනිකය. 2022 මූල්‍ය වසර සඳහා මෙහෙයුම් අලාභ පසුගිය වසර තුන සඳහා සාමාන්‍ය විගණිත දළ ආදායමෙන් 0.1%ක් වූ අතර එය අවදානම් රුචි මට්ටම්වල තුළ පවතින මට්ටමකි.

පසුගිය වසර පහක කාලය තුළ බැංකුවේ මෙහෙයුම් අලාභ අවම මට්ටමින් පවත්වා ගෙන යාමේ අනුරූපත්වය ප්‍රවණතා රේඛාව මගින් පෙන්නුම් කරයි. මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පවතින පාලන ව්‍යුහය, ප්‍රතිපත්ති, අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහයන්, ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රියා පටිපාටිවල සඵලතාවය මෙයින් පිළිබිඹු වේ.

2022 වර්ෂය සඳහා එකතු කරන ලද අභ්‍යන්තර අලාභ සිදුවීම් දත්ත වලින්, ඉහළම සංඛ්‍යාතය සහ ඉහළම බරපතලකම ව්‍යාපාර බිඳවැටීම සහ පද්ධති දෝෂවලින් වාර්තා කරන ලදී.

- IF - අභ්‍යන්තර වංචා
- EF - බාහිර වංචා
- EPWS - සේවාවලින් සේවකයන්ගේ පරිවෘත්තය සහ කාර්යාලයේදී ආරක්ෂාව
- CPBP - ගනුදෙනුකරුවන් නිමවුම් සහ ව්‍යාපාර ආශ්‍රිත පරිවෘත්තය
- DPA - භෞතික සම්පත් වලට සිදුවූ හානි
- BDSF - ව්‍යාපාර බිඳවැටීම සහ පද්ධති අඩාලවීම
- EDPM - ක්‍රියාත්මක කිරීම, සැපයීම සහ ක්‍රියාවලි කළමනාකරණය

මෙහෙයුම් අවදානම

මෙහෙයුම් අවදානම යනු ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලි, පුද්ගලයන් සහ පද්ධති හෝ බාහිර සිදුවීම් හේතුවෙන් පැන නගින අවදානම වේ. නෛතික අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානමට ඇතුළත් වූවක් කීර්තිනාම අවදානම සහ උපායමාර්ගික අවදානම ඊට අයත් නොවේ.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

මෙහෙයුම් අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් සංරචකය	අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශ	අවදානම් මට්ටම	බලපෑම*
වංචා අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර පාලන වංචා අවදානම් කළමනාකරණය සහ තොරතුරු දැනුම් දීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORIs) නියාමනය අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම් නියාමනය අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරු (RCSA) ABC අවදානම් කළමනාකරණ 	මධ්‍යස්ථ	✔
තොරතුරු තාක්ෂණ අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර පාලන අවදානම් තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධතිය (ISMS) ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORI) නියාමනය සිදුවීම් වාර්තාකරණය අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරු (RCSA) 	ඉහළ	➔
ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණ ක්‍රමය (BCMS) මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORI) නියාමනය 	ඉහළ	⬆
අනුකූලතා/ නියාමන අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අනුකූලතා වැඩසටහන් සහ පරීක්ෂණ මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORI) නියාමනය අනුකූලතා අවදානම සඳහා ලකුණු කාඩ්පත 	ඉහළ	⬆
නෛතික අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> සියළු ගිවිසුම්ගත වගකීම් ආශ්‍රිත නෛතික නිරාකරණය මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORI) නියාමනය 	මධ්‍යස්ථ	➔

* ඉහළ සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස

⬆ බලපෑමෙහි ඉහළයාම   ➔ වෙනසක් නැත   ✔ බලපෑමෙහි පහළයාම

වගුව 41 ➔ මෙහෙයුම් අවදානම් සමාලෝචනය

අභිතකර සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් හි ගමනාර්ථව විවිධාකාරයෙන් බැංකු මෙහෙයුම් කෙරෙහි බලපාන ලදී. පිරිවැය ඉහළයාම්, විදුලි බලය බිඳවැටීම්, ඉන්ධන හිඟය, මහජන අසහනය සහ සෞරකම සහ වංචාවට භාජනයවීම වැඩිවීම බැංකු මෙහෙයුම් අභියෝගයට ලක්කළ අතර ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීමට සහ අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහයන් ශක්තිමත් කිරීමට අමතර ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය විය.

මූල්‍ය සහ කළමනාකරණ කාර්යසාධනයට අහිතකරතා සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ නියාමකයින් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද මූලපිරීම් මෙම කාලසීමාව තුළ නෛතික සහ නියාමන අවදානම් නිරාවරණය වැඩි කරන ලදී.

සුපිරි ගනුදෙනුකාර සේවාවක් ලබාදීමට සහ පිරිවැය කාර්යක්ෂමතාවන් ලබාගැනීමට ප්‍රධාන නවීන බැංකුකරණ විසඳුමකින් උරුම ක්‍රමය ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් තීරණාත්මක විජිට් පරිණාමනය තුළ බැංකුව නියැලී සිටී. මෙම වැඩසටහන වර්ධිත තාක්ෂණය, විජිට්කරණය, සහ ක්‍රියාවලි නැවත සකස් කිරීම තුළින් සුරක්ෂිත මාර්ග සහ ක්‍රියාවලි නිර්මාණයන් හඳුන්වාදීම සමඟ වර්ධනය විය.

තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘතිවල දැනට කෙරීගෙන යන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම බැංකුවේ තාක්ෂණික සහ තොරතුරු ආරක්ෂණ අවදානම් නිරාවරණ වැඩි කර ඇති අතර දැඩි ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය සහ තොරතුරු ආරක්ෂණ පරිවෘත්තීයව අවදානම් කළමනාකරණය කෙරේ.

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණයෙන් නියාමන අවශ්‍යතා සහ ජාත්‍යන්තර මනා පරිවෘත්තීය අනුකූලව පිරිවැය ඵලදායී ආකාරයකින් බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචියට අනුව මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය කර පාලනය කිරීම අරමුණු කරයි.

බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය ඉදිරියට යන ක්‍රියාවලියක් වන අතර, කාලෝචිත වාර්තාකරණය සහ විවක්ෂණ ආකාරයෙන් නිවැරදි කිරීමේ සහ වැලැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් එය අවම කිරීම හෝ වළක්වා ගැනීම සඳහා එයට මෙහෙයුම් අවදානම් හඳුනා ගැනීම, මැනීම සහ නියාමනය ඇතුළත් වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම්

කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය මගින් මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා කාර්යාරමුඛ අර්ථවත් කරයි.

පද්ධති පාලන, පිවිසුම් පාලන, රාජකාරි බෙදාදීම, බලතල සහ වගකීම්වල පැහැදිලි මාර්ග, ගනුදෙනු සඳහා බලය දීමේ සහ පරීක්ෂා කිරීමේ ද්විත්ව පරීක්ෂණ, වත්කම් මත භෞතික පාලනයන්, වාර්තා තැබීම, සැසඳීම්, සහ විගණන ලොග් අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහයේ කොටස් වන අතර, එය මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණයේ පදනම වේ.

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය විසින් මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව තුළ මෙහෙයුම් අවදානම් හඳුනාගෙන තක්සේරු කිරීමට ශිල්ප ක්‍රම සහ ක්‍රියාවලි භාවිතා කරයි.

මෙහෙයුම් අලාභ සිදුවීම් දත්ත රැස් කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ ප්‍රධාන අංගයකි. දත්ත අනුරූපව රැස් කිරීම වඩාත් අර්ථවත් සහ ඵලදායී තීරණ ලබා ගැනීම සඳහා දත්ත විශ්ලේෂණයේ අවංකකම වැඩි දියුණු කරයි. කාලෝචිත නියාමන වාර්තාකරණය සහ හඳුනාගැනීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා සියලුම භූගෝලීය ස්ථානවලින් අභ්‍යන්තර අලාභ දත්ත හඳුනාගැනීම සහ එකතු කිරීම සඳහා ලේඛනගත ක්‍රියා පටිපාටියක් බැංකුව සකුළු ඇත. තවද, බැංකුවේ බාහිර පාඩු සිදුවීම් දත්ත පදනම සමාන ආයතනවල මෙහෙයුම් අලාභ සිදුවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශිත තොරතුරු ග්‍රහණය කරයි. එලෙස රැස් කරන ලද තොරතුරු බාසල් ගිවිසුම් වල දක්වා ඇති අලාභ සිදුවීම් යටතේ වර්ගීකරණයට වර්ග කෙරෙන අතර, සිදුවීමේ ස්වභාවය, ඊට මූලික වූ සාධක සහ එවැනිත්ක ඇතිවීමේ සම්භාවිතාව හඳුනාගැනීම සඳහා භාවිතා කෙරේ. ක්‍රියාවලි වැඩිදියුණු කිරීම් සහ අවදානම අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග අලාභ ඇතිකරන සිදුවීම් දත්ත විශ්ලේෂණ මත පදනම් වී නිර්දේශ කෙරේ.

මෙහෙයුම් අවදානම් නිරාවරණ පිළිබඳව ප්‍රධාන මෙහෙයුම් කළමනාකරණ දර්ශක (KORI) තුළින් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය දැනුවත් කරනු ලබයි. බැංකුව KORI අනුකෘතිය භාවිතා කරන අතර ඉන් විගණන ගැටළු, ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතාව, තොරතුරු ආරක්ෂාව, නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය, ක්‍රියාවලිවල ගුණාත්මකභාවය සහ අනුකූලතාවය යන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර හතක් මත KORI ආවරණය කරයි. අවදානම් තක්සේරු කිරීම විශිෂ්ඨ, එක් එක් ක්ෂේත්‍රය සඳහා නියමිත සීමා සමඟ KORI අර්ථ දක්වා ඇත. මෙහෙයුම් පරිසරයේ වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම සීමාවන් වාර්ෂිකව හෝ නිතර නිතර සංශෝධනය කෙරේ.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරුව (RCSA) යනු අවදානම් කළමනාකරණ කණ්ඩායම සමඟ සාමූහිකව අවදානම් සහ පාලනයන් හඳුනාගැනීමට සහ තක්සේරු කිරීමට ක්‍රියාවලි ගිණිකරුවන් විසින් භාවිතා කරන ශිල්පයකි. ක්‍රියාවලි සහ පාලන තක්සේරු කිරීම් සහ පාලන වර්ධනයන් හි වැඩිවන අවදානම් ගිණිකරුවන්ගේ මැදිහත්වීම වඩා ප්‍රායෝගික ආකාරයකින් පවත්නා ක්‍රියාවලියේ ඵලදායීත්වයට අගය එකතු කරයි. RCSA හි අරමුණ වන්නේ බැංකුවේ දෛනික මෙහෙයුම්වල අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා උපකාරීවන සංස්කෘතියක් ඇති කිරීමයි.

බැංකුව සමඟ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අත්දැකීම් පිළිබඳ නොමිලේ ප්‍රතිපෝෂණයක් ලෙස බැංකුව ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි විශ්ලේෂණය පිළිගනී. මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය වරින් වර ගනුදෙනුකාර පැමිණිලි විශ්ලේෂණය කරන අතර එහි ප්‍රතිඵල ක්‍රියාවලි වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා සහ මෙහෙයුම් අවදානම් සිදුවීමේ හැකියාව අවම කිරීම සඳහා යොදා ගනී.

පුර්ව අවදානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මෙහෙයුම් අවදානම් සිදුවීමේ හැකියාවේ බලපෑම හඳුනා ගැනීමට පීඩන පරීක්ෂාව සහ ක්‍රියාදාම විශ්ලේෂණ භාවිතා කරයි. බැංකුව මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය භාවිතයෙන් මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධනය වෙන් කරයි.

නෛතික අවදානම

නෛතික අවදානම යනු ව්‍යාපාරය, එහි සම්බන්ධතා, ක්‍රියාවලි, ක්‍රියාපටිපාටි සහ සේවාවන් පිළිබඳ අවබෝධය නොමැතිකම හෝ වැරදි අවබෝධය, බහු අර්ථතාවය හෝ අදාළ නීති සහ රෙගුලාසිවලට නොසැලකිල්ල තුළින් ඇති විය හැකි මූල්‍ය හෝ කීර්තිනාමය අහිමිවීමේ අවදානමයි. නෛතික අවදානම මෙහෙයුම් අවදානමෙහි ආවේනික කොටසකි.

වැරදි ලියකියවිලි සහ කෙටුම්පත් කිරීමේ අඩුපාඩු හේතුවෙන් ගිවිසුම් බලාත්මක නොකිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදුවන පාඩු මෙයට ඇතුළත් විය හැකි අතර එමඟින් දඩ, දඬුවම් සහ දඬුවම් අලාභ හෝ වගකීමක් හෝ අලාභයක් ඇති කළ හැකි බැංකුවට ඵරෙහිව ගිණිකම් පැමක් සිදු කිරීම ඇතිකළ හැකිය.

නීත්‍යානුකූල අවදානම් කළමනාකරණය බැංකුවේ මෙහෙයුම් සහ කීර්තිනාමයට හානි කිරීමට පාදක වූ ධාවක හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියකි. බැංකුවේ නීති අංශය නෛතික අවදානම්වල දැඩිකම අවම කිරීමට කාර්යක්ෂමව සම ඵලදායීව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී අත්‍යවශ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. නීති අංශය මගින් අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත

රාමුවට අනුකූලව බැංකුවේ ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් පවත්වන බවට සහ ගිවිසුම්ගත සම්බන්ධතාවන්ට ඇතුළත්වන බවට සහතික කරයි.

නීති අංශය බැංකුවේ නීති අවදානම් උපායමාර්ගිකව කළමනාකරණය කිරීමේදී සහභාගි වන අතර අනෙකුත් ව්‍යාපාර අංශ සමඟ සහයෝගයෙන් අනාගත නෛතික අවදානම් සහ ගැටළු හඳුනා ගැනීමට සක්‍රීයව කටයුතු කරමින් බැංකුවේ බැඳියාවන් සුරක්ෂිත කිරීමට ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග යොදා ගන්නා බව සහතික කරයි. නීති අංශය අර්බුද අවස්ථා කළමනාකරණය කිරීමට, පරිපාලිත සමාගම්වලට අදාළ ගැටළුවලට විසඳුම් ලබාදීමට, අයකිරීම් ලබාගැනීමට සහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් කෙරෙහි සැලකියයුතු බලපෑමක් ඇති නීතියෙහි සංවර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි සංශෝධනයට නීතිමය සහය, මඟපෙන්වීම සහ උපදෙස් ලබා දේ.

අනුකූලතාව සහ නියාමන අවදානම

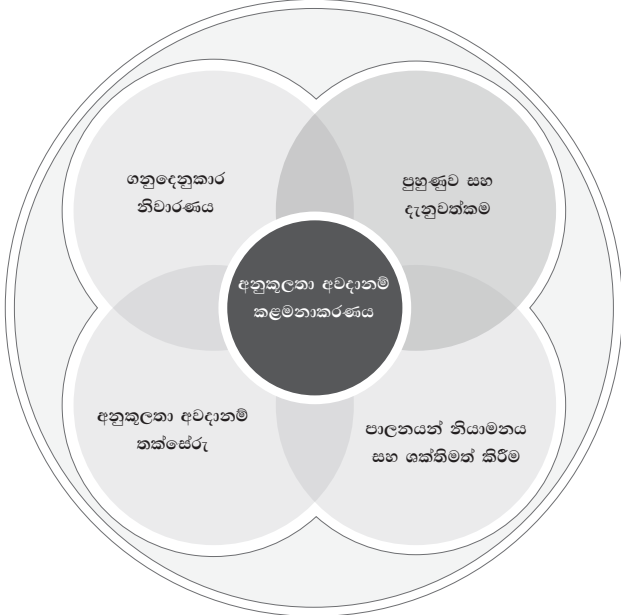
නියාමන අවදානම යනු නීති සහ රෙගුලාසිවල වෙනස්වීමක් ආරක්ෂාව, ව්‍යාපාරය, අංශය හෝ වෙළෙඳපොළ කෙරෙහි සැලකියයුතු බලපෑමක් කළ හැකි අවදානමයි. තවද, අනුකූලතා අවදානම යනු කර්මාන්තයේ නීති සහ රෙගුලාසි, අභ්‍යන්තර

ප්‍රතිපත්ති හෝ නියමිත මනා පරිචයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීමට අපොහොසත් වීමෙන් අලාභ ඇතිවීමේ හැකියාවයි. අනුකූලතා අවදානම කළමනාකරණය සඳහා ක්‍රමානුකූල ප්‍රවේශයක් අවශ්‍යය. අනුකූලතා අවදානම නියාමන සම්බාධක, මූල්‍ය දඬුවම්, ව්‍යාපාරයේ බිඳවැටීම්, මෙහෙයුම් සහ කීර්තිනාම හානි වලට හේතු විය හැක.

අනුකූලතා තත්වයන් වේගයෙන් වෙනස් වෙමින් පවතින අතර, බැංකුවට අවදානම් උපායමාර්ග, ක්‍රමවේද සහ කාර්යරාමු සංවර්ධනය කර ඒකාබද්ධ කිරීම අවශ්‍ය වේ.

එබැවින්, අනුකූලතා අවදානම ආමන්ත්‍රණය කිරීමට සම්ප්‍රදායික ප්‍රවේශ කෙරෙහි විශ්වාස කිරීම ක්ෂේත්‍රයේ අනුකූලතා පරිසර පද්ධතිවල වැඩිවන විවිධත්වයට අනුව ඵලදායී නොවේ. එමනිසා, අනුකූල වීමේ අවදානම ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ඵලදායී පාලන රාමුවක් සමඟ නීති පදනම් ප්‍රවේශයේ සිට අවදානම් පදනම් ප්‍රවේශය දක්වා විතැන්වෙමින් අවදානම් තක්සේරුව සඳහා නවීන සහ නවෝත්පාදන උපාය මාර්ග බැංකුව පිළිගනී.

අනුකූලතා අංශය අනුකූලතා නිලධාරියා විසින් මෙහෙයවන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව හරහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සෘජුවම වාර්තා කරයි.

රූපය 35 ➔ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණය

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

2022 වසර තුළ, බැංකුවේ අනුකූලතා සහ නියාමන අවදානම අවම කිරීමට පහත සඳහන් ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබීය.

- 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත තුළ දක්වා ඇති පරිදි මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම වැළැක්වීම, අනාවරණය කිරීම, විමර්ශනය කිරීම සහ නඩු පැවරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා සැක සහිත මූල්‍ය ගනුදෙනුවලට අදාළ දත්ත සැපයීම.
- බැංකුවේ ව්‍යාපාර සහ කටයුතු එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ ආයතනික කළමනාකාරිත්වය විසින් සිදුකිරීමේදී බලතල බෙදීම සහ වගකීම තීරණය කිරීමට 1988 අංක 33 දරන බැංකු පනතේ 76 (ජේ) (1) වගන්තිය මගින් පවරන ලද බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන පනත් නියෝගයට අනුකූලතාව. මෙසේ, බැංකුව මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරය කරගෙන යන ආකාරය පවත්වා ගැනීමේ ආරක්ෂාව සහ සහ යහපත්භාවය සහතික කරයි.
- අදාළ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි නිසි කලට සමාලෝචනය කෙරෙන බව සහතික කරයි.
- බැංකුවේ ශාඛා, අංශ සහ නිෂ්පාදන පිළිබඳ අනුකූලතා තක්සේරු කිරීම් පැවැත්වීම.
- පුහුණු සැසි ඔස්සේ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම.
- ස්වයංක්‍රීය ALM ක්‍රමය තුළින් මුදල් විශුද්ධීකරණ කටයුතු හඳුනාගැනීම

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා අවදානම

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා අවදානම යනු ස්වභාවික හෝ මිනිසා විසින් සිදුකළ ආපදාවකදී බැංකුවේ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ බැඳීම් ඵලදායීව සුරක්ෂිත කිරීමට ආයතනික ඔරොත්තු දීමට වියහැකි අහිතකර බලපෑමයි.

ස්වභාවික, මිනිසා විසින් සිදුකරන සහ තොරතුරු තාක්ෂණය පදනම් ආපදාවන්ගෙන් අවම බාධාවන් සහිතව ව්‍යාපාරය ක්‍රියාත්මක බව සහතික කිරීමට ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණය සඳහා බැංකුව විසින් පාලන ව්‍යුහයක්, ප්‍රතිපත්ති ලේඛණ, ක්‍රියාවලි සහ පද්ධති ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

BCM රාමුවේ ඵලදායී ක්‍රියාත්මක කිරීම, පරීක්ෂණය සහ නියාමනය සහ බැංකුවේ අවදානම් පිළියම් වැඩිහුණි කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වගකීම BCP ඒකකය වෙත පවරනු ලබයි.

ස්ථර III සැලසුම් සහතික කිරීම (TCDD) පිරිනමන ලද දත්ත මධ්‍යස්ථානය ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා යටිතල පහසුකම්වලට අමතර ශක්තියකි.

තොරතුරු තාක්ෂණ අවදානම

තොරතුරු තාක්ෂණ අවදානම, ව්‍යාපාරික දත්ත, තීරණාත්මක පද්ධති සහ විවිධ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන් සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ අවදානමක් තර්ජනයට ලක් වූ විට ඇතිවේ.

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය (ICT) තුළ කළහැකි සම්මත තාක්ෂණයන් භාවිතා කරමින් තොරතුරු පද්ධතිවල දත්තවල වැදගත්බවට සංවේදී වෙමින් සහ තොරතුරු පද්ධති යටිතලපහසුකම්වල වර්ගය සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යාපාරික ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඇති කිරීමට තාක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය අදහස් කරයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වයේ අධීක්ෂණය සහිත උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම හරහා බැංකු ව්‍යාපාර සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා උපාය මාර්ගික අවධානය ව්‍යුත්පන්න වේ. ක්‍රියාකාරී පියවර ගැනීමට CIO විසින් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ අවශ්‍යතා නිතිපතා සමාලෝචනය කරයි.

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව තුළ ORMU නියාමන අවශ්‍යතා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අවදානම් තක්සේරු කිරීම්, විනිවිද යාමේ පරීක්ෂණ, ආපදා ප්‍රතිසාධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ආරක්ෂක සිදුවීම් සහ අලාභ සිදුවීම්, BIRMC තුළින් ඉහළ කළමනාකාරිත්වයට සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අපගමනය දැනුම් දීමට KORIs භාවිතා කරමින් අලාභ සිදුවීම් ඇතුළු මනා පරිච්ඡේද නියාමනය කරයි.

තාක්ෂණ අවදානම අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්බව තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස තක්සේරු කරන අතර බැංකුව විසින් භාවිතා කරන තොරතුරු තාක්ෂණ නිෂ්පාදන/මාර්ගවල ක්‍රියාවලි පරතර හඳුනා ගැනීමට සහ සඵලතාවය පාලනය කිරීමට RCSA පවත්වනු ලැබේ.

තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව (ISC) සහ තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව (ITSC) යනු තොරතුරු ආරක්ෂාව සහ තාක්ෂණික ඔරොත්තුදීම සඳහා වගකියන කළමනාකරණ කමිටු වෙති.

ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරී (CISO) විසින් මෙහෙයවනු ලබන තොරතුරු ආරක්ෂක අංශය (ISD) තොරතුරු ආරක්ෂක අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා කාර්යරාමුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකීමට බැඳී සිටී. එමෙන්ම ප්‍රවීණ බාහිර සේවා සපයන්නන්ගේ සහය ඇතිව තොරතුරු පද්ධති කෙරෙහි ස්වාධීන අවදානම් තක්සේකරු සිදුකරන අතර තක්සේරු ප්‍රතිඵල අවදානම් ප්‍රතිකාර හෝ අවදානම් අඩුකිරීම් නිර්දේශ කිරීමට භාවිතා කෙරේ.

බැංකුවට මතුවන සයිබර් තර්ජන කෙරෙහි ඔරොත්තුදීම ඉහළ නැංවීමට තොරතුරු ආරක්ෂක මූලපිරීම් අඛණ්ඩව ගෙන ඇත. තොරතුරු ආරක්ෂක උවදුරු අවම කිරීමට සහ බැංකුවේ ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග වැඩි කිරීමට පහත සඳහන් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

- 2019 වසරේදී ගෙවීම් කාඩ් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය (PCI DSS) සමඟ බැංකුව අනුකූල වූ අතර බැංකුව හරපත් ගිණියන්ගේ දත්තවල ආරක්ෂාව සහතික කරමින් 2022 වසර සඳහා PCI DSS සමඟ නැවත සහතික කරන ලදී.
- බැංකුව, ප්‍රවීණ තෙවැනි පාර්ශ්වයක සහය ඇතිව 2020 දී ISD යටතේ 24x7x365 ක්‍රියාත්මක ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (SOC) ක්‍රියාත්මක කර ඇත. බැංකුව 2022 වසර සඳහා යෝජිත නියාමන අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගත් අතර ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සපුරාලීමට සිදුවීම් ප්‍රතිචාර හැකියාවන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කරනු ලබයි.
- බැංකුව දත්ත ආරක්ෂා කර සුරක්ෂිත කිරීමට සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීමට 2020 වසර තුළ දත්ත කාන්දු වැලැක්වීම (DLP) සහ දත්ත වර්ගීකරණ විසඳුම ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කළේය. 2022 වසර තුළ, බැංකුවේ සියලුම තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති ඇතුළත් කිරීමට DLP විසඳුම් ආවරණය වැඩි කරන ලදී.
- බැංකුව තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය, තොරතුරු ආරක්ෂක අංශය සහ කාඩ් මධ්‍යස්ථානය සඳහා ISO 27001:2013 අත්කරගෙන ඇත.

තොරතුරු තාක්ෂණය සහ තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා තාක්ෂණික අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ නියාමන කාර්යරාමුව සහ බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ඔරොත්තු දීම පිළිබඳ මහ බැංකුවේ උපදෙස් වලට අනුගත වීම සඳහා බැංකුව පියවර ගනී.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අල්ලස් සහ දූෂණ සම්බන්ධ අවදානම් කළමනාකරණය

අභ්‍යන්තර කාර්ය මණ්ඩලය, ගනුදෙනුකරුවන්, සේවා සපයන්නන් හෝ වෙනත් තෙවැනි පාර්ශව විසින් සපයනු ලබන සේවා වෙනුවෙන් ත්‍යාග සහ සත්කාර පිළිගැනීම, ගෙවීම් ඇති කිරීම, දේශපාලන දායකත්වයන්, මුදල් ගෙවීම් සහ කොමිස් මුදල්, අනුග්‍රාහක සංචාර සහ නවාතැන්, සහ පුනරාධාර දායකත්වයන් වැනි විවිධ ආකාරයකින් සහ ක්ෂේත්‍රවල අල්ලස සහ දූෂණය සිදුවිය හැකිය.

බැංකුවේ කිරීතිනාමයට සිදුවන අවදානම සහ මූල්‍ය අලාභ අවම කිරීම පිණිස, අල්ලස සහ දූෂණය කෙරෙහි බැංකුවට ශුන්‍ය දරාගැනීම් මට්ටමක් ඇත. ඒ අනුව, බැංකුව සහ පරිපාලන සමාගම් වෙනුවෙන් කටයුතු කරන සේවකයින්, අධ්‍යක්ෂවරුන් සහ තෙවැනි පාර්ශවයන්ට පහත දෑ තහනම් කර ඇත:

- ප්‍රතිලාභයක් ලබාගන්නේ හෝ ලබා දෙන්නේ තෙවැනි පාර්ශවයකදී යන්න නොසලකා සහ ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම නොසලකා සෑම වර්ගයකම අල්ලස සහ දූෂණ හැසිරීම්වල නියැලීම.
- වංක ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම සහ සම්පූර්ණ සහ නිවැරදි මූල්‍ය කාර්යය සැඟවීම.

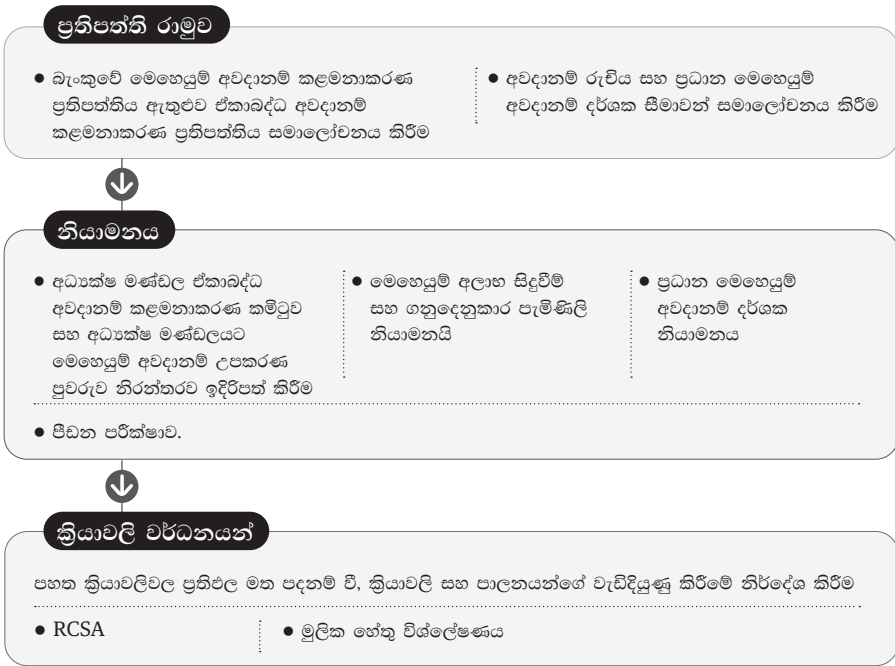
අවදානම් කළමනාකරණ අංශය අභ්‍යන්තර පාලනයන් ශක්තිමත් කිරීමට අල්ලස් සහ දූෂණ අවදානම් සඳහා උවදුරට ලක්වියහැකි ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව 2020 වසරේදී හඳුන්වාදුන් අල්ලස් සහ දූෂණ විරෝධී ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම් වී වාර්ෂිකව අල්ලස් සහ දූෂණ විරෝධී අවදානම් තක්සේරුව පවත්වනු ලබයි.

අවදානම් පැවරීම

බැංකුව සඳහා බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීම ඵලදායී පිරිවැය ඉතුරුම් හා අවදානම් පැවරීමේ උපායමාර්ගයකි. බැංකුවේ බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීමේ වැඩපිළිවෙල පරිපාලන අංශය විසින් හඳුනාගෙන කළමනාකරණය කෙරේ. බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීමේ මෙහෙයුම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීමේ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව සහ මහ බැංකුව විසින් නිකුත්කළ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව පවත්වනු ලැබේ.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව අවශ්‍යතාවන් පරිදි බාහිරින් සේවයේ යොදවන කටයුතු ඉටු කිරීමට සේවා සපයන්නන්ගේ හැකියාවන් සහතික කිරීමට නව ගිවිසුම් හෝ පවත්නා ගිවිසුම් අලුත් කිරීම් වලට පෙර බාහිරින් සේවයේ යොදවන වෙළෙන්දන් පිළිබඳව නිසි සම්ප්‍රජනා පරීක්ෂණ සිදු කෙරේ.

රක්ෂණය යනු ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වල රක්ෂණය කළ හැකි ප්‍රධාන අවදානම රක්ෂණ සේවා සපයන්නෙකු වෙත පැවරීම සඳහා අවදානම් අඩුකරන ශිල්ප ක්‍රමයකි. බැංකුවට අදාළ පවතින හා මතුවෙමින් තිබෙන අවදානම් සැලකිල්ලට ගනිමින් රක්ෂණ ඔප්පුවේ ප්‍රමාණවත්භාවය අධීක්ෂණය සමාලෝචනය කෙරේ. මෙහෙයුම් අලාභ සඳහා රක්ෂණ ප්‍රතිසාධනයේ ප්‍රගතිය අවදානම් කළමනාකරණ අංශය නියාමනය කර වාර්තා කරයි. රක්ෂණ කාර්යය පරිපාලන අංශය තුළ මධ්‍යගත කරනු ලබයි.

රූපය 36 ➔ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය- කාර්යය පියවර -2022

➔ පාරිසරික, සමාජීය හා පාලන අවදානම

පාරිසරික, සමාජීය සහ පාලන අවදානම් යනු ස්වභාවික පරිසරය හෝ ජනතා ප්‍රජාව කෙරෙහි බැංකුවට ඇතිවියහැකි සාණාත්මක බලපෑම් (ප්‍රත්‍යක්ෂ බලපෑම්) වෙති. එයට කාලගුණික වෙනස සහ ජෛව විවිධත්වය වැනි පාරිසරික අංග සහ මානව හිමිකම් සහ ස්ත්‍රීපුරුෂ විවිධත්වය වැනි සමාජ අංග ඇතුළත්ය. පාලනයට ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාපටිපාටි, කළමනාකරණ පද්ධති සහ ආයතනික පාලන මනා පරිවයන් තුළින් වගකීම රඳවාගැනීම, දූෂණ විරෝධය, තොරතුරු දැනුම්දීම, මැසිවිලි යාන්ත්‍රණ, බදු සාධාරණත්වය වැනි දෑ ඇතුළත්ය.

පාරිසරික, සමාජීය සහ පාලන අවදානම්වල (ESG) ඵලදායී කළමනාකරණය යනු අහිතකරතා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වඩාහරිත, කාලගුණ හිතකාමී, සමාජීයව ඇතුළත් සහ සදාචාර ව්‍යාපාරික පරිසරය සහතික කිරීමේ කිරිණාත්මක අවශ්‍යතාවයකි.

එබැවින් ESG අවදානම් කළමනාකරණය IRM කාර්ය රාමුවට ඇතුළත් කෙරේ. IRM කාර්ය රාමුව තුළ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණය තුළ පාලන අවදානම් කළමනාකරණය කෙරේ. බැංකුව තිරසාර ආකාරයෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු හඳුනාගෙන සංවර්ධනය කිරීමට උත්සාහ දරන අතර තිරසාර වැඩසටහන්වලට සහයවීමට නවෝත්පාදන මූල්‍ය විසඳුම් සංවර්ධනය කරනු ලබයි.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

➔ කීර්තිනාම අවදානම

කීර්තිනාම අවදානම යනු බැංකුවේ කටයුතු, ව්‍යාපාර පරිචයන්, නිෂ්පාදන සේවා යනාදිය පිළිබඳ සෘණාත්මක පාර්ශ්වකාර හැඟීමක් හේතුවෙන් සන්නාම වටිනාකම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමේ අවදානමයි. කීර්තිනාම අවදානම බැංකුවේ ඉපයීම් හා වත්කම් කෙරෙහි සෘජුව හෝ වක්‍රාකාරයෙන් බලපායි. එබැවින්, සිය මෙහෙයුම් පිළිබඳ ජනතා විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම සඳහා කීර්තිනාම අවදානම කළමනාකරණය කිරීම මූල්‍ය ආයතන සඳහා අවශ්‍යයෙන්ම කළ යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රමුඛ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් ලෙස දශක පහකට වැඩි කාලයක් බැංකුව නිර්මල කීර්තිනාමයක් පවත්වා ගෙන ඇත. යහපත් කීර්තිනාමයක් තුළින් බැංකුවේ අවංකකම පිළිබිඹු කරයි. මූල්‍ය සේවා සපයන්නෙක් ලෙස, සේවක දක්ෂතාව සහ ගනුදෙනුකාර අවශ්‍යතා සපුරාලන නිෂ්පාදන සහ සේවා ගනුදෙනුකාර විශ්වාසය සඳහා පදනම නිර්මාණය කරයි.

කීර්තිනාම අවදානම් සඳහා ශුන්‍ය අවදානම් අභිරුචියක් බැංකුව සතු වේ. කෙසේ වෙතත්, කීර්තිනාම අවදානම් අහිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මුහුණ පාන අභියෝගතා සමඟ ඇති වේ. එබැවින් අවශ්‍ය අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා කළමනාකරණය කාලීනව දැනුවත් කිරීමට අවදානම් කළමනාකරණ අංශය කීර්තිනාම අවදානම සම්පව නියාමනය කරනු ලබයි. අහිතකර ප්‍රසිද්ධියෙන් කීර්තිනාමය ආරක්ෂා කිරීමට ගනුදෙනුකරුවන්, අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමට බැංකුව විවිධ මාර්ග භාවිතා කරයි. අලෙවිකරණ අංශය බැංකුවේ සන්නාම වටිනාකම සහ කීර්තිනාමයේ ආරක්ෂකයා ලෙස කටයුතු කරයි.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්තා තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලි මාර්ගෝපදේශ මත පදනම් වී කීර්තිනාම අවදානම තක්සේරු කිරීමට ලකුණු කාඩ් පදනම් ආදර්ශ භාවිතා කෙරේ.

➔ උපායමාර්ගික අවදානම

අසාර්ථක ව්‍යාපාර සැලැස්මකින් හෝ ව්‍යාපාර සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකියාව, ව්‍යාපාරික පරිසරයෙහි වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අසමත්වීම සහ බැංකුවේ ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කරන ප්‍රමාණවත් නොවන සම්පත් වෙන්කිරීම තුළින් ඇති වන අලාභ උපායමාර්ගික අවදානම ලෙස සැලකිය හැකිය.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමඟ බැංකුවේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ අවදානම් අභිරුචියට සමගාමී වන උපායමාර්ගික සැලසුම්කරණය සහ අයවැය ක්‍රියාවලිය නියාමනය කරන අතර ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය උපායමාර්ගික අවදානම කළමනාකරණය සඳහා පහසුකම් සපයයි.

පර්යේෂණ අංශයේ යෙදවුම් බැංකුව සඳහා ව්‍යාපාර උපායමාර්ග සකස් කිරීමේදී ඇතුළත් කෙරේ. උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවදානම අවම කිරීමට නිවැරදි දක්ෂතා, හැකියාවන්, යටිතල පහසුකම් සහ තාක්ෂණය ලබාගැනීම සහතික කිරීමට බැංකුව අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත. උපායමාර්ගික අවදානමේ ප්‍රතිවිපාක අවම කිරීමේදී, නිරන්තර පදනමක් මත සිදුකරන උපායමාර්ගික තීරණවල ප්‍රගතිය කළමනාකරණය විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි.

ආර්ථික අර්බුදයේ මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන ගමන්‍ය උපායමාර්ගික පර්මාර්ථ අත්කර ගැනීමේදී උපායමාර්ගික අවදානම දැඩි ලෙස වැඩි වී ඇත. ඉහත සාකච්ඡාකළ මුලපිරීම් හැර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය බැංකුවේ නුබුන්වත්බව සුරක්ෂිත කිරීමට අමතර පරික්ෂාව තුළ යෙදී සිටී.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්තාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ මාර්ගෝපදේශ හා බැඳුණු විස්තරාත්මක ලකුණු කාඩ්පතක්, බැංකුවේ උපායමාර්ගික අවදානම තක්සේරු කිරීමට භාවිතා කෙරේ.

➔ ප්‍රාග්ධන සමාලෝචනය

නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම, එහි තැන්පත්කරුවන්/ණය හිමියන් වෙත මූල්‍ය සුරක්ෂිතතාව සැපයීම, අනාගත ව්‍යාපාරික පුළුල් කිරීම් සඳහා ඉඩ හසර පවත්වාගැනීම සහ එහි පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ප්‍රමාණවත් ආදායමක් උත්පාදනය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන තත්ත්වයක් පවත්වාගනු ලැබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

පාර්ශ්වකරුවන්ට ලැබීම් උත්පාදනය කරන අතරතුර බැංකුව සතු හැකියාව සහතික කිරීම ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණයෙන් සිදු කෙරේ. එබැවින්, කාර්යසාධනය සහ අවදානම අතර ප්‍රශස්ත තුළනයක් අත්කරගනිමින් සහ වත්කම මත බරතැබූ අවදානම් මුසුව සහ අවදානම් පැතිකඩෙහි වෙනස්කම් දැඩිව නිරීක්ෂණය කිරීම ඔස්සේ ප්‍රාග්ධනය වඩා ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කරගැනීමට බැංකුව උත්සාහ ගනී. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූල වේ.

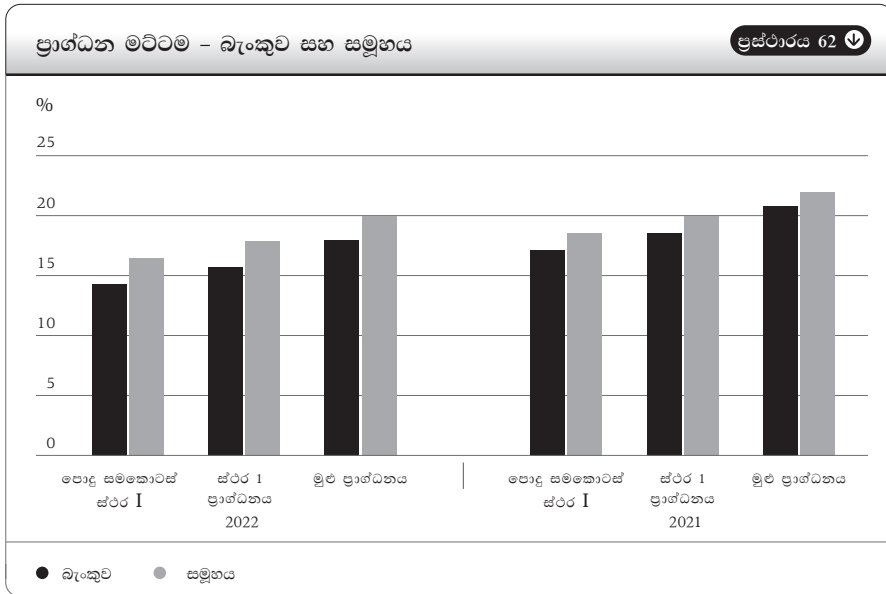
2019 අංක 11 දරණ බැංකු පනත් නියමය පරිදි සහ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා පිළිබඳ නියමයන්ට සංශෝධනය අනුව, 42 වගුවේ දක්වා ඇති අවම ප්‍රාග්ධන අනුපාත පවත්වාගෙන යාම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තවද, 2022 අංක 04 දරන නියෝගය මගින් මහ බැංකුව විසින් පවතින අතිවිශේෂ සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා පිළිබඳ 2016 අංක 01 දරන නියෝගයේ දක්වා ඇති කොන්දේසිවලට යටත්ව 2.5% දක්වා ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ ස්චාරක්ෂක (CCB) පහත හෙළීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට ඉඩ දෙන ලදී.

2022 වසර සඳහා නියාමන අවම ප්‍රාග්ධන මට්ටමට වඩා ඉහළින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්තාව පවත්වා ගැනීමට බැංකුව සමත්වීය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් 2021 වසර තුළ ලාභ තුළින් ඇති වූ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය හේතු විය. වසර තුළ CET1 අනුපාත තත්ත්වය 2021 දෙසැම්බර් 1 දිනට පැවති 17.17% සිට 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට 14.36% දක්වා වැඩිවිය. බැංකුවේ Tier 1 ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට 15.78% දක්වා අඩුවිය. මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 2021 දෙසැම්බර් 1 දිනට පැවති 30.83% ට සාපේක්ෂව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට 17.99% දක්වා අඩුවිය.

සමූහයේ මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 2021 දෙසැම්බර් 1 දිනට පැවති 22.0% ට සාපේක්ෂව 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට 19.96% ක් විය. 100%ක් රජයට අයත් ඉතුරුම් බැංකුවක් ලෙස, බාහිරින් නියාමන ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමට ඇති විකල්ප සීමිත වේ. එබැවින්, රඳවාගත් ඉපයීම් බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමේ එකම ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වේ. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීමට රඳවාගත් ඉපයීම්වල දායකත්වය 2021 වසරේ රු.බි. 22.1ට සාපේක්ෂව 2022 වසරේ රු.බි. 2.5කි.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

ආතති පරීක්ෂාව

ආතති පරීක්ෂාව අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ අත්‍යවශ්‍ය කොටසකි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ආතති පරීක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ මගින් බැංකුවේ පිටත පරීක්ෂාව පිළිබඳ කාර්යරාමුව පාලනය කෙරේ. ණය අවදානම, වෙළෙඳ කළඹ සහ බැංකු කළඹ පොලී අනුපාත අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම, සංකේන්ද්‍රණ අවදානම සහ ශේෂවූ ණය අවදානම වැනි සියළුම ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන ආතති පරීක්ෂා බැංකුවේ ආතති පරීක්ෂාව පිළිබඳ කාර්යරාමුවට ඇතුළත් වේ. ආතති පරීක්ෂා අරමුණු සඳහා බැංකුව ඉහළයන සීඝ්‍රතා මට්ටම් තුනක් එනම් සුළු, මධ්‍ය සහ විශාල (හෝ පහළ, මධ්‍යම සහ ඉහළ) නිර්වචනය කර ඇත.

බැංකුව ක්‍රියාත්මක වන පරිසරය තුළ සිදුවන අහිතකර ආර්ථික, දේශපාලනික සහ භෞතික වෙනස්කම් යටතේ ඇති විය හැකි විවිධ සීඝ්‍රතා සහිත අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් දරාගැනීම සඳහා බැංකුව සතු හැකියාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ආතති පරීක්ෂාව මගින් ලබා දේ.

පොලී අනුපාත, විදේශ විනිමය අනුපාත සහ ස්කන්ධ මිල ඇතුළු විශේෂ උපකරණ හෝ කළඹ කෙරෙහි තනි තනි වෙළෙඳපොළ සාධකවල විචලනවල බලපෑම මැනීම සඳහා බැංකුව විසින් සංවේදීතා විශ්ලේෂණය භාවිත කරනු ලබයි. අහිතකර පොලී අනුපාත විචලන හේතුවෙන් වෙළෙඳ හෝ බැංකු කළඹ මත ඇතිවන බලපෑම හඳුනාගැනීම සඳහා බැංකුව ප්‍රධාන වශයෙන් සංවේදීතා විශ්ලේෂණය භාවිත කරන අතර, නිරන්තර පදනමක් මත ALCO, BIRMC සහ BOD වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කෙරේ.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය

අනුපාත (%)	නියාමන අවමය	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට නතර අගය		2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට නතර අගය	
		බැංකුව	සමූහය	බැංකුව	සමූහය
පොදු සමකොටස් ස්ථර I	6.50	14.36	16.49	17.17	18.54
ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධනය	8.00	15.78	17.90	18.60	19.96
මුළු ප්‍රාග්ධනය	12.50	17.99	19.96	20.83	22.00

වගුව 42 ➔ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය

බැංකුව Pillar I සහ Pillar II ආවරණය කිරීමට සහ ආතති පරීක්ෂාව ස්ථාවරත්වයක් ලෙස ICAAP යටතේ නියාමන අවම ප්‍රාග්ධන අතිරික්තයක ප්‍රාග්ධනය පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. ආතති තත්ත්වයන් යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව තක්සේරු කිරීමට පවත්නා සහ පුරෝකථනය කළ අවදානම් ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව ආතති පරීක්ෂණය පවත්වනු ලබයි.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

	ලාභ හෝ පාඩු මත සාධාරණ වටිනාකම රු. '000	වෙනත් විස්තීරණ ආදායම මත සාධාරණ වටිනාකම රු. '000	එකතුව රු. '000
2022 වසර සඳහා උපලබ්ධි නොවූ ලාභය/(අලාභය)	(917,722)	(650,959)	(1,568,681)
ආසන්නතම වෙළඳපොල මිල තක්සේරුවෙහි වෙනස්කම්			
ආදායමේ 100 bps ඉහළයාම	(116,861)	(229,836)	(346,697)
ආදායමේ 200 bps ඉහළයාම	(230,716)	(454,844)	(685,560)
ආදායමේ 100 bps පහළයාම	119,985	234,821	354,806
ආදායමේ 200 bps පහළයාම	243,198	474,775	717,973

වගුව 43 ➔ සංවේදීතා විශ්ලේෂණය - වෙළඳ කළඹෙහි පොළී අනුපාත අවදානම - රජයේ සර්කුම්පත්

සෘණ පරතරය මත 100bps කම්පන අනුපාතිකය	මාස 1 දක්වා	මාස 1-3	මාස 3-6	මාස 6-12	අවුරුදු 1-3	අවුරුදු 3-5	අවුරුදු 5ට වැඩි	එකතුව
ස්වාධීන මට්ටම								
පරතරය (රු.මි.)	(161,044)	(513,298)	(291,316)	(156,351)	350,455	354,531	380,243	(36,779)
ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය මත බලපෑම (රු.මි.)	(1,549)	(4,289)	(1,836)	(407)				(8,080)
ඒකාබද්ධ මට්ටම								
පරතරය (රු.මි.)	(164,178)	(519,761)	(290,266)	(155,346)	351,080	359,204	382,013	(37,254)
ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය මත බලපෑම (රු.මි.)	(1,579)	(4,343)	(1,829)	(404)				(8,155)

වගුව 44 ➔ සංවේදීතා විශ්ලේෂණය - බැංකුකරණයේ ඵලදායීතා වක්‍ර අවදානම තක්සේරු කිරීම

පුර්ව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට උපකාර කිරීම අරමුණු කරගෙන ආතති පරීක්ෂාවන්හි ප්‍රතිඵල අවදානම් අභිරුචිය සහ අවදානම් සීමා පැනවීම, ප්‍රාග්ධන සැලසුම්කරණය, උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම්කරණය සහ අත්‍යවශ්‍ය ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වල අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා යෙදාගනී.

අභිතකර ආර්ථික තත්වයන් හි බලපෑම ආතති පරීක්ෂාවන්ට ලක්කිරීම තුළින් ලබාගන්නා ප්‍රතිඵල ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වයට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට හා නියාමකට පුර්ව පරිදි දැනුම්දීම සඳහා ICAAP භාවිතා වේ.

➔ අවදානම් සමාලෝචනය

අවදානම්	සංසිද්ධිය	ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතිකය මතබලපෑම		
		පහළ %	මධ්‍යම %	ඉහළ %
ණය අවදානම	ණය අවදානම - ආර්ථික පසුබෑමක් හේතුවෙන් ණය ආපසු නොගෙවීම (පහළ - 10%, මධ්‍යස්ථ - 20%, ඉහළ - 30%)	-0.38	-0.75	-1.11
වෙළෙඳපොළ අවදානම	පොලී අනුපාත අවදානම : වෙළෙඳපොළ ආදායමේ ඉහළ යාම (පහළ 50 bps, මධ්‍යස්ථ 100 bps, ඉහළ 200 bps)	-0.05	-0.1	-0.19
	ස්කන්ධ මිල අවදානම : වෙළෙඳපොළ මිලගණන්වල පහළ යාම (පහළ - 10%, මධ්‍යස්ථ - 20%, ඉහළ - 30%)	0.01	0.03	0.05
	විදේශ විනිමය අවදානම : ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම (පහළ - 10%, මධ්‍යස්ථ - 15%, ඉහළ - 20%)	-0.019	-0.005	-0.003
මෙහෙයුම් අවදානම	බාසල් II අලාභ ජනිත කරන සිදුවීම් කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද මෙහෙයුම් අලාභවල ඉහළයාම	-0.022	-0.032	-0.048

වගුව 42 ➔ ඉපැයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය කෙරෙහි බලපෑම

➔ අවම අනාවරණ අවශ්‍යතා - ස්ථර III

වෙළෙඳපොළ තුළ ක්‍රියාත්මක වන පාර්ශ්වයන්ට බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සහ අවදානම් නිරාවරණ පිළිබඳව තක්සේරු කරගැනීමට අවස්ථාව ලබාදීම පිණිස බාසල් III කාර්යරාමුවේ සීමා තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා හඳුන්වා දෙන ලදී. 2016 අංක 01 දරණ බැංකු පනත ප්‍රකාරව අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා සඳහා පිටු අංක 442 සිට 453 දක්වා බලන්න.

මූල්‍ය වාර්තා

මූල්‍ය දින දර්ශනය

238

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

239

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම සම්බන්ධ ප්‍රකාශය

245

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

246

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව

248

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල් හා සැලසුම්) වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

249

විගණකාධිපති වාර්තාව

250

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගතය

253

ආදායම් ප්‍රකාශය

254

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

255

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

256

හිමිකමේ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය

258

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

262

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

264

මූල්‍ය දින දර්ශනය

මූල්‍ය දින දර්ශනය 2022

2022 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2022 මැයි 31
2022 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2022 අගෝස්තු 31
2022 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2022 නොවැම්බර් 30
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා මූල්‍ය වාර්තා (විගණනය නොකරන ලද) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2023 මාර්තු 31
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය වාර්තා (විගණනය කළ) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2023 මැයි 19

යෝජිත මූල්‍ය දින දර්ශනය 2023

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2023 මැයි 31
2023 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2023 අගෝස්තු 31
2023 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2023 නොවැම්බර් 30
2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා (විගණනය කළ) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2024 මාර්තු 29

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

සාමාන්‍ය කරුණු

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධනවල අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වෙමින් 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳ ඒකාබද්ධ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ බැංකුවේ සහ සමූහයේ විගණනය කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන්නේ සතුටිනි. මෙම වාර්තාවට 1988 අංක 30 දරන බැංකුකරණ පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කළ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා සංස්ථාපිත පාලනය පිළිබඳ නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියමයේ උපදෙස් යටතේ අවශ්‍ය යම් හෙළිදරව් කිරීම් ද එයට පසුකාලීන සංශෝධන ද ඇතුළත් වේ. වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමාලෝචනය කරන ලද අතර 2023 අප්‍රේල් 27 වන දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතින් ශ්‍රී ලංකාවේදී සංස්ථාපිත කරන ලද අතර 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන ප්‍රකාරව බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක තත්ත්වය පිරිනමන ලදී. බැංකුව ශ්‍රී ලංකා රජයට සම්පූර්ණයෙන්ම අයත් වේ. බැංකුවට ලංකා රේචින්ග් ආයතනය විසින් AAA (ස්ථාවර) දිගුකාලීන ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ලබා දී ඇත.

ව්‍යාපාර සමාලෝචන

බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

වසර තුළ බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වූයේ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන මගින් බලය පවරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව අතර ඉතුරුම්, පාරිභෝගික බැංකුකරණය, ආයතනික බැංකුකරණය, වෙළඳ මූල්‍යකරණය, ප්‍රාථමික ගනුදෙනු, වෙනත් භාණ්ඩාගාර ගනුදෙනු සහ නියෝජිත බැංකුකරණය සහ මුදල් ප්‍රේෂණ පහසුකම්, උකස් ණය, විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සේවා ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි.

දැක්ම, මෙහෙවර සහ වටිනාකම්

බැංකුවේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ අගයන් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 4 හි සඳහන් කර ඇත. සියලු ස්ථිර සේවකයන් බැංකුවේ දැක්ම සහ මෙහෙවර කරා ලඟා වීමේ දැක්මෙන් යුතුව බැංකුවේ ආයතනික වර්ගාධර්ම සංග්‍රහයට සහ රජයේ ප්‍රතිඥාවට අනුකූලව කටයුතු කරයි.

රජයේ සහතික වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය, බැංකුවේ තැන්පත් කළ මුදල් සමඟ පොලී මුදල් ආපසු ගෙවීමට සහතික වෙයි.

බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම්

එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සීමිත සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සම්පූර්ණයෙන්ම අයත් පරිපාලිත සමාගම් වේ. එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සීමිත සමාගමේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම වන්නේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි බලයලත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවෙකු ලෙස රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳාම් කිරීමය.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම වන්නේ ඉතිරිකිරීම් හා කාලීන තැන්පතු ලබා ගැනීම, ණය ලබාදීම, කල්බදු, කුලීපිට ගැණුම්, උකස් ණය සහ වෙනත් ණය පහසුකම් සැපයීම සහ ප්‍රමුඛ ඉතුරුම් සහ සංවර්ධන බැංකුවේ ණය ගිණුම් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමත් සමඟ පැහැර හරින ලද තැන්පතු වගකීම් පියවීමයි. පිටු අංක 317 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන 24 සටහනෙහි ගනුදෙනු පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

සමූහයේ ව්‍යුහයට වෙනස් කිරීම්

බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වල ස්වභාවයේ සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදු නොවීය.

වසරේ ව්‍යාපාර කාර්යසාධනය සමාලෝචනය

2022 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ සමස්ත මූල්‍ය කාර්ය සාධන සමාලෝචනය සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩයේ (පිටු අංක 14) සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනයේ (පිටු අංක 18) තුළ දක්වා ඇත.

පිටු අංක 96 සිට 166 දක්වා කළමනාකරණ සාකච්ඡාව සහ විශ්ලේෂණය සහ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන (254 පිටුව) මගින් බැංකුවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාර මාර්ග සහ කටයුතුවල තත්ත්වය පිළිබඳ විස්තීර්ණ සහ සාධාරණ සමාලෝචනයක් සපයයි. මෙම වාර්තා වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

ශාඛා ජාලය පුළුල් කිරීම

රටේ පැවති ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන්, මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කළ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව ප්‍රාග්ධන වියදම සම්පූර්ණයෙන් නියාමනය කරන ලදී. ඒ අනුව, වර්ෂය තුළ ශාඛා ජාලයට නව ශාඛා (1) එකක් පමණක් එක් කරන ලදී. වර්ෂය අවසානයේ දී බැංකුව සතු ශාඛා ජාලය ශාඛා 262 ක් විය. පාරිභෝගික පහසුව වැඩි දියුණු කරමින් ATM/CRM ජාලය තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී. බැංකුව වසර තුළ දිවයින පුරා නව CRM යන්ත්‍ර 5ක් සහ නව ATM යන්ත්‍ර 1 ක් ස්ථාපනය කරමින් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පාරිභෝගිකයන්ට ගනුදෙනු කළ හැකි අනෙකුත් බැංකුවල සාමාන්‍ය ATM යන්ත්‍ර හැර මුළු ATM/CRM යන්ත්‍ර ගණන 390 ක් දක්වා වැඩි කරන ලදී.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙළ කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (SLFRSs/LKAs) සහ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ සහ එයට වූ සංශෝධනවල අවශ්‍යතා සහ විශේෂිත අනාවරණයන් ඇතුළුව නියාමන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව, පිලියෙළ කර ඇත. 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්, ආයතනික සැලසුම් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති) විසින් විධිමත්ව සහතික කරන ලද අතර, සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ බැංකුවේ වැඩබලන සභාපති ඇතුළු අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙක් විසින් අනුමත කර අත්සන් කරන ලද පිටු අංක 254 හි සඳහන් එය, බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වසර තුළ වෙනස් වීම්

බැංකුව සහ සමූහය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර./ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.) අනුකූලව එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙළ කර ඇත. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙළ කිරීමේදී යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක 264 සිට 280 දක්වා ඇතුළත් වේ. සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ බැංකුවේ සහ සමූහයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල කිසිදු වෙනසක් සිදු නොවීය.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම්

2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ කටයුතුවල තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සාධාරණ දැක්මක් පිළිබිඹු කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිලියෙළ කිරීමේ

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ. පිටු අංක 254 සිට 257 දක්වා වූ පිටුවල දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර/ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර.) සහ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන සහ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂවරු විශ්වාස කරති. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 245 පිටුවේ දැක්වෙන මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම් ප්‍රකාශය මගින් මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම් සවිස්තරාත්මකව පැහැදිලි කරන අතර, එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

විගණකවරුන්ගේ වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ 154 වන වගන්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව විගණකාධිපතිවරයා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විගණකාධිපතිවරයා වන්නේය. 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සහ සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය විගණකාධිපතිවරයා විසින් සිදු කරන ලදී.

තවද, විගණකාධිපතිවරයා විසින් බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම් වන එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විගණනය කරන ලදී. 2022 වසර පුරාවටම, බැංකුව සඳහා විගණනය කරගෙන යන ලදී.

ඔවුන්ගේ වාර්තාවල හඳුනා ගන්නා ලද ගැටළු කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග සඳහා නිරන්තරව කළමනාකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ නිවැරදි බව තහවුරු කර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවශ්‍ය දත්ත සහ තොරතුරු සහිතව විගණකාධිපතිගේ පරීක්ෂාව සඳහා ලබා දෙන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ මතය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 250 පිටුවේ අන්තර්ගත වේ.

ඉදිරි සංවර්ධනයන්

බැංකුවේ අනාගත සංවර්ධනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනයක් සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩයෙහි (පිටු අංක 14), සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනයෙහි (පිටු අංක 18) සහ කළමනාකරණ සාකච්ඡාව සහ විශ්ලේෂණයෙහි පිටු අංක 99 සිට 166 දක්වා පිටුවල 2022 වාර්ෂික ඒකාබද්ධ වාර්ෂික වාර්තාවේ වාර්තාවේ දක්වා ඇත.

දළ ආදායම

2022 දී බැංකුවේ දළ ආදායම රු. මිලියන 174,557 ක් (2021 - රු. මිලියන 134,939) වූ අතර සමූහයේ ආදායම රු. මිලියන 175,004ක් (2021 - රු. මිලියන 130,060) ක් විය. දළ ආදායම්වල

විශ්ලේෂණය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 3 හි දක්වා ඇත. බැංකුවේ දළ ආදායම සමූහයේ දළ ආදායමෙන් 99.7%ක් (2021 -99.2%) විය. බැංකුවේ සහ සමූහයේ ප්‍රධාන ආදායම පොළී ආදායම වන අතර එය පිළිවෙලින් 99.1% (2021 - 97.4%) සහ 100.4% (2021 - 98.0) සමන්විත වේ.

ලාභාංශ සහ සංචිත

මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සහ විසර්ජනයන්

බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය පිළිවෙලින් මිලියන 4,510ක සහ රු. මිලියන 2,340 (2021-රු. මිලියන 28,381 ක් සහ සහ රු. මිලියන 28,425) ක් විය.

බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි බදුවලට පසු ලාභය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 2,530 ක් සහ රු.මිලියන 959 ක් (2021 රු. මිලියන 22,120 ක් සහ රු.මිලියන 22,131 ක්) විය. බැංකුවට අදාළ ලාභවල විස්තර පහත වගුවෙහි දී ඇත.

	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන
සියළු වියදම් ගෙවීමෙන් පසුව ක්‍ෂයවීම්, අපේක්ෂිත ණය හානි සහ අවිනිශ්චිතතාවයන් වලට ගැලපීමෙන් පසු එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) සහ ආදායම් බදු වලට පෙර වාර්ෂික ලාභය	7,763	34,544
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු (VAT)	3,186	6,162
මූල්‍ය සේවා මත සාමජ්‍ය ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු (SSCL)	67	-
ආදායම් බදු වියදම්	1,980	6,262
වසර සඳහා ලාභය	2,530	22,120
වසර සඳහා වෙනත් බදු පසු ශුද්ධ විස්තීරණ ආදායම්	(1,223)	2,183
වසර සඳහා මුළු විස්තීරණ ආදායම	1,307	24,303
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිතයට මාරු කිරීම	(51)	(1,106)
ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය : (NITF)	(25)	(221)
ඒකාබද්ධ අරමුදල සඳහා දායකත්වය/ලාභාංශ	-	(3,500)
සංචිතයට	(1,251)	(19,476)

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන

2022 දෙසැම්බර් 19 දින සහතික කළ 2022 අංක 45 දරන දේශීය ආදායම් පනත (සංශෝධිත) පරිදි, ආදායම් බදුවල සම්මත අනුපාතය 24% සිට 30% දක්වා වැඩි කරන ලදී. වසර මැද දී 30% දක්වා ආදායම් බදු අනුපාතය වැඩි කිරීම නිසා 2022 වසර සඳහා බදු අනුපාත දෙකක් අදාළ විය. 2022/2023 තක්සේරු වසර සඳහා බැංකුව අනුපාතික පදනමක් මත (එනම් පළමු මාස හය සඳහා 50%ක සහ දෙවන මාස හය සඳහා 50%ක් වශයෙන්) ආදායම් බදු වියදම් ගණනය කරන ලදී. 2022 අංක 25 දරන සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්දට අනුව, 2022 ඔක්තෝබර් 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි මූල්‍ය සේවාවන්ට එකතුකළ අගය මත 2.5%ක සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු සඳහා බැංකුව යටත් වේ.

2002 අංක 14 දරන අධිභාර බදු පනතේ විධිවිධාන අනුව, 2020/2021 තක්සේරු වසර සඳහා බදු අය කළහැකි ආදායම මත 2.5%ක අනුපාතයට අධිභාර බද්ද සමූහය විසින් ගෙවන ලද අතර එය රු.මිලියන 5.524ක් විය. එය පසුගිය වසරට අදාළ වූ බැවින්, මෙය 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පූර්ව වසරේ ගැලපීමක් ලෙස ගලපනු ලැබ ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (LKAS 12) - "ආදායම් බදු" පිළිබඳ ගිණුම් ප්‍රමිතියට අනුකූලව වගකීම් ක්‍රමය යටතේ බැංකුව සහ සමූහය සියළු හඳුනාගත් තාවකාලික විෂමතා සඳහා විලම්බිත බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සිදුකොට ඇත. ආදායම් බදු වියදම් සහ විලම්බිත බදුකරණය පිළිබඳ තොරතුරු පිළිවෙළින් පිටු අංක 291 සිට 329 පිටුවල, 13 සහ 30 සටහන් යටතේ දක්වා ඇත.

ලාභාංශ, බදු සහ අයබදු/ ජාතියට දායකත්වය

බැංකුව 2022 වසරේදී බදු සහ අයබදු ලෙස රු. මිලියන 5,578ක් රජයට දායක කර ඇත. (2020 - රු. මිලියන 16,465). මෙයට පහත දේ ඇතුළත්ය.

	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන
ආදායම් බදු	1,980	6,262
එකතු කළ අගය මත බදු/සමාජ ආරක්ෂණ බදු	3,253	6,162
විශේෂ ගාස්තු	320	320
ඒකාබද්ධ අරමුදල සඳහා දායකත්වය	-	3,500
ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය	25	221
ජාතිය සඳහා මුළු දායකත්වය	5,578	16,465

සංචිත

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ මුළු සංචිත රු. මිලියන 63,492 ක් විය (2021 - රු. මිලියන 66,613). බැංකුවෙහි සංචිත පහත ඒවායින් සමන්විතය.

	2022 රු. මිලියන	2021 රු. මිලියන
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	5,225	5,174
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	6,494	7,050
රඳවා ගත් ඉපැයුම්	2,874	13,728
වෙනත් සංචිත	48,899	40,661
මුළු සංචිත	63,492	66,613

සංචිතවල වෙනස් වීම පිළිබඳ තොරතුරු හිමිකම්වල වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි 258 පිටුවේ දක්වා ඇත.

තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා සේවා ගාස්තු

2022 වසර සඳහා තැපැල්පති සඳහා සේවා ගාස්තුව 2021 පරිදිම එම පදනම මත, රු.මිලියන 249 ක් වෙන්කර ඇත.

විග්‍රාමික ප්‍රතිලාභ සහ වගකීම්

බැංකුව විසින් විග්‍රාම අරමුදල් දෙකක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. එනම් කාර්ය මණ්ඩල විග්‍රාම අරමුදල හා සහ කාර්ය මණ්ඩල විග්‍රාම අරමුදල හා වශයෙනි. තවදුරටත් බැංකුව විසින් වැන්දඹු/වැන්දඹු පුරුෂ හා අනන්දරු විග්‍රාම වැටුප් අරමුදල මෙන්ම විග්‍රාමික වෛද්‍යාධාර ක්‍රමයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි විග්‍රාමික ප්‍රතිලාභ වගකීම් 38, සටහන්වල 340 සිට 350 දක්වා පිටු තුළ දක්වා ඇත.

දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ සහ ප්‍රාග්ධන වියදම්

වසර තුළ දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණවල සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම් (නොනිම් ප්‍රාග්ධන වැඩ ඇතුළුව) අත්කර ගැනීම මත බැංකුව විසින් දරන ලද මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් මිලියන 906 (2021 රුපියල් මිලියන 1,306)ක් වූ අතර සමූහයේ වියදම රුපියල් මිලියන 912ක් (2021 රුපියල් මිලියන 1,336)ක් විය. මේ පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 320 සිට 324 දක්වා පිටුවල මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන් 26 (අ) සහ 26 (ආ) හි දක්වා ඇත.

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණවල වටිනාකම

2022 වසර අවසානය බැංකුවේ සහ සමූහයේ දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණවල මුළු ශුද්ධ පොත් අගය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 14,756ක් සහ රු. මිලියන 15,656ක් විය. (2021 රු. මිලියන 15,046ක් සහ සමූහයේ රු. මිලියන 15,950ක් විය) විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන් වල පහත පරිදි ඇත

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 26: දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ පිටු අංක 318
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 29: කීර්තිනාමය සහ අස්පාෂ්‍ය වත්කම් පිටු අංක 327
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 48.1: ප්‍රාග්ධන බැඳීම් පිටු අංකය 356

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය සහ කොටස් හිමිකම

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය

බැංකුවේ අනුමත කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් බිලියන 10ක් වන අතර එය එකක් රුපියල් 10/- ක් වූ බිලියන 01 ක සාමාන්‍ය කොටස්වලින් සෑදී ඇත. 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් බිලියන 9.4කි. භාණ්ඩාගාර ලේකම් ඔහුගේ නිල බලයෙන් නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය සියල්ල රඳවා ගනී. මේ පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 352 හි සටහන් 43 ඇති ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන/පැවරුම් ප්‍රාග්ධනය යටතේද සටහන් අංක 46.1 ඇති ඉල්ලුම් නොකළ තැන්පතු සංචිතය යටතේද දක්වා ඇත

කොටස් හිමිකම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ එකම කොටස්කරු ශ්‍රී ලංකා රජයයි.

යටත්කාලීන ණයකර/ බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම

2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ යටත්කාලීන වගකීම රු. බිලියන 05, අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සඳහා සුදුසුකම් ලැබූ 2020

ඔක්තෝබර් 27 වන දින පුද්ගලික ස්ථානගත කිරීම මත නිකුත් කළ ලැයිස්තුගත නොකළ, ශ්‍රේණිගත, යටත් රු.100 යේ සදාකාලීන ණයකර වලින් සමන්විතය. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිනට ගෙවා අවසන් නොකළ ණයකරවල විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 349 සහ 348 පිටුවල යටත්කාලීන වගකීම්වල සටහන් 37.1 හි දක්වා ඇත.

ජ්‍යෙෂ්ඨ ණයකර නිකුත්ව

2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට බැංකුවේ ගෙවා අවසන් නොකළ, 2021 සැප්තැම්බර් 24 වන දින රු. 100/- බැගින් පුද්ගලික ස්ථානගත කිරීම මත නිකුත් කරන ලද රු. බිලියන 11.5 ක් වටිනා ලැයිස්තුගත නොකළ, ශ්‍රේණිගත, මුදවාගත හැකි, ජ්‍යෙෂ්ඨ, ණයකර වලින් සහ 2019 සැප්තැම්බර් 10 වන දින රු.100/- බැගින් නිකුත් කරන ලද රු. බිලියන 6.3 ක් වටිනා ලැයිස්තුගත නොකළ, ශ්‍රේණිගත, ජ්‍යෙෂ්ඨ, සුරැකුම් රහිත, නිදහස් කළහැකි ණයකර වලින් සමන්විත වේ. ජ්‍යෙෂ්ඨ ණයකරවල විස්තර වාර්ෂික වාර්තාවේ 338 පිටුවේ සටහන් 37.2 හි දක්වා ඇත

කොටස් තොරතුරු

සාමාලෝචනය යටතේ ඇති කාල පරිච්ඡේදය සඳහා පිළිවෙලින් බැංකුවේ කොටසක මූලික ඉපයුම සහ කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය 2022

දී රු. 2.69 (වර්ෂ 2021 දී - රු. 23.53) සහ රු. 77.54 (2021 වර්ෂයේදී - රු. 80.86) කි. සටහන 14 හි මෙම තොරතුරු ඇති අතර සාමාන්‍ය කොටසකට මූලික ඉපැයීම පිටුව 300 සහ සටහන් 50 හි සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය පිළිබඳ විස්තර 293 පිටුවේ දක්වා ඇත.

පරිත්‍යාග

ආයතනික සමාජ වගකීම යටතේ පවත්වනු ලැබූ වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 159 සිට 160 දක්වා ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු

1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 11 (1) වගන්තිය සහ 1995 අංක 28 දරන පනතින් එයට කළ සංශෝධන ප්‍රකාරව, 2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සභාපති සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ තැපැල්පති නියෝජනය කරමින් නිල බලයෙන් පත් වූ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙක් ඇතුළුව හත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විතය. මුදල් අමාත්‍යවරයා සභාපති සහ අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරු හතර දෙනා පත් කරයි. වසර තුළ පහත දැක්වෙන පුද්ගලයන් අධ්‍යක්ෂවරුන් ලෙස කටයුතු කළ අතර ඔවුන්ගේ සංක්ෂිප්ත පැතිකඩ, වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 184 සිට 186 දක්වා ඇත.

නම	පත් කළ දිනය	සාමාජිකත්ව තත්ත්වය
කේමිලා ජයවර්ධන මහත්මිය - සභාපතිනිය	2019 දෙසැම්බර් 26- 2022 දෙසැම්බර් 26	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා - නිල බලයෙන් පත් අධ්‍යක්ෂ	2018 අගෝස්තු 31 2023 ජනවාරි 3	විධායක නොවන/ස්වාධීන
එම් කේ සී සේනානායක මහතා - නිල බලයෙන් පත් අධ්‍යක්ෂ	2020 ජනවාරි 11 - 2022 පෙබරවාරි 28	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන
එරංග ජයවර්ධන මහතා - ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ (2020 ජූනි 15 සිට 2023 ජනවාරි 2)	2020 ජනවාරි 2	විධායක නොවන/ ස්වාධීන
මනෝහාරි අබේසේකර මහත්මිය - අධ්‍යක්ෂ	2020 ජනවාරි 2 2023 ජනවාරි 2	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන
එම් ටී ජේ පෙරේරා මහතා -අධ්‍යක්ෂ	2020 පෙබරවාරි 21 2023 පෙබරවාරි 21	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා - අධ්‍යක්ෂ	2020 දෙසැම්බර් 14 සිට අද දක්වා	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන
ජුඩ් නිලුක්ෂාන් මහතා - නිල බලයෙන් පත් අධ්‍යක්ෂ	2022 පෙබරවාරි 28 සිට අද දක්වා	විධායක නොවන/ ස්වාධීන නොවන

➔ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

2022 වසර තුළ බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම් අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ලැයිස්තුව

සී/ස එන්එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ් හි අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ නම් පහත පරිදි වේ:

- කේෂිලා ජයවර්ධන මහත්මිය - සභාපතිනිය
- යූ ජී ආර් ආර්යරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- මනෝහාරී අබේසේකර මහත්මිය - අධ්‍යක්ෂ
- එම් ටී ජේ පෙරේරා මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- ඩබ්ලිව් ඩී රොබින්ග්ටන් මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- පී.ඒ.ඩබ්ලිව් පීරිස් මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- කේ. රවීන්ද්‍රන් මහතා - අධ්‍යක්ෂ

ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් පහත දැක්වේ

- කේෂිලා ජයවර්ධන මහත්මිය - සභාපතිනිය
- හේමන්ත ගමගේ මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- ප්‍රසාද් ඉඹුල්ගොඩ මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- එම්.ටී.ජේ. පෙරේරා මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- ජනක අරුණගාන්ත මහතා - අධ්‍යක්ෂ
- එම්.කේ.පී. කුමාර මහතා - අධ්‍යක්ෂ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු

මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා ආයතනික යහපාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ විධානයන්ට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ වගකීම සහ වගවීම භාර ගන්නා අතරතුර බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳ පාලනය සහතික කිරීම සඳහා අනිවාර්ය අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුකමිටු හතරක් එනම්: අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල විගණන කමිටුව, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අනිවාර්ය නොවන කමිටුවක් එනම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල උපායමාර්ගික අලෙවිකරණ කමිටුව පිහිටුවා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන් වැනි නියාමනයන් විසින් කරනු ලබන නිර්දේශ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවේ යොමු කොන්දේසි අනුකූල වේ.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුකමිටුවල සංයුතිය සහ රැස්වීම්වලදී අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ සභාභාගීත්ව විස්තර 190 පිටුවෙහි හෙළිදරව් කර ඇති අතර මෙම අනුකමිටු වාර්තා පිටුව 199 සිට 207 දක්වා ඇතුළත් කර ඇතුළත් කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රැස්වීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු රැස්වීම් යන ඒවායින් සමන්විත අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රැස්වීම්වල විස්තර සහ රැස්වීම් සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සභාභාගීත්වය, වාර්ෂික වාර්තාවෙහි යහපාලන පාලන වාර්තාවේ පිටුව 190 තුළ දක්වා දැක්වේ.

කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ බැඳියාව

සෘජු සහ වක්‍ර යන දෙයාකාරයෙන්ම, අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ බැංකුව සමග වන කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ බැඳියාවන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් 49.5.2 හි පිටු අංක 361 තුළ දැක්වේ. මෙම බැඳියාවන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලදී ප්‍රකාශ කර ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් බැංකුව සමග වෙනත් කොන්ත්‍රාත්තු හෝ යෝජිත කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ කිසිදු සෘජු හෝ වක්‍ර බැඳියාවක් නැත.

බැංකුව මගින් නිකුත් කළ ණයකරවල අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ බැඳියාව/ඇල්ම

කිසිදු අධ්‍යක්ෂකවරයකුගේ නමින් ලියාපදිංචි කළ ණයකර නොතිබේ.

අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ පාරිභෝගික සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ

2022 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුව සහ සමූහය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ වේතන සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 361 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 49.5.1 හි දක්වා ඇත.

සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අදාළ කර ගන්නා ලද සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 24

හි ප්‍රකාරව සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු ලෙස වර්ගීකරණය කළ හැකි, ගනුදෙනු කිසිවක් තිබේ නම් ඒවාද අධ්‍යක්ෂවරුන් හෙළිදරව් කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් හෙළිදරව් කරන ලද එම ගනුදෙනු, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි කොටසක් වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් 49.5.3 හි පිටු අංක 361 තුළ දැක්වේ.

පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම

බැංකුව සහ සමූහය දැනීමේ තරමට පරිසරයට හානිකර හෝ අනතුරුදායක කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක නියැලී නැත. පරිසර ආරක්ෂණය සඳහා ගන්නා ලද විශේෂ පියවර පිටු අංක 162 සිට 166 දක්වා ඇත.

ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, ඔවුන්ගේ දැනීමේ සහ විශ්වාසයේ තරමට, රජයට, නියාමන ආයතනවලට සහ සේවකයන් සම්බන්ධව ගෙවිය යුතු සියලු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් නිසි කලට සිදු කර ඇති බවට සැහීමට පත් වෙයි.

වාර්තාකරණ දිනෙන් පසු සිදුවීම්

පිටු අංක 364 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 52 හි හෙළිදරව් කළ ඒවා හැර ගිණුම්වලට ගැලපීම් හෝ හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍යවන වැදගත් අවස්ථා වාර්තා කරන දින සිට පැන නැගී නැත.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

බැංකුව සතුව එහි ඉදිරි පැවැත්ම තුළ මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව කර ගෙන යාමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් තිබෙන බවට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සමාලෝචනය කර තෘප්තිමත් වී ඇත. කවද, සීමා කිරීම් හෝ මෙහෙයුම් අඩු කිරීමට සැලසුම් වැනි බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑම් ඇති කළ හැකි කිසිදු ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතා පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරු දැනුවත් නැත.

අවදානම් කළමනාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනය සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති

අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම වෙනුවෙන් සමස්ත වගකීම භාර ගනී. බැංකුව මුහුණ දෙන අවදානම් හඳුනා ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියක් ඇත. අවදානම

⊕ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

ලිහිල් කිරීමේදී බැංකුව මගින් ගන්නා ලද විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග මෙම වාර්තාවේ අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාවේ පිටු 208 සිට 236 දක්වා සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාවේ පිටු 199 සිට 201 දක්වා විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව තුළින් බැංකුව තුළ ඵලදායී සහ පුළුල් අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සහතික කර ඇත. බැංකුව නිරාවරණය වන අවදානම් අවම කිරීමට, වැදගත් අවප්‍රකාශ සහ හානි අනුව සාධාරණ සහතිකය ලබාදීමට අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති සැලසුම් කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ වාර්තාව මෙම වාර්තාවේ 199 සිට 201 දක්වා පිටුවල දැක්වේ.

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා ආයතනික යහපාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ අංක 3 (8):සස* (අ) නියෝගයට අනුකූලව බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණ පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නිකුත් කර ඇති අතර, එය මෙම වාර්තාවේ 40 පිටුවේ දක්වා ඇත. මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වාසය සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ සහතිකය ලබාදීමට සහ බාහිර වාර්තාකරණ අරමුණ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ මූලධර්ම සහ නියාමන අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව සිදුකර ඇති බවට සහතික වීම සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රමය සැලසුම් කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහතික කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගෙන් සහතිකයක් ලබා ගෙන ඇත.

විගණකවරුන් පත්කිරීම සහ ඔවුන්ගේ වෙනත

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන වගන්තියේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව විගණකාධිපති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විගණක වේ.

ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදය තුළ විගණන ගාස්තු සහ ලබා දුන් වෙනත් සේවා සම්බන්ධයෙන් දරන ලද වියදම් පිටුව 290 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙත සටහන 12 හි දක්වා ඇත.

නියාමන අධීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (කීබී) නියාමන අධීක්ෂණ ආයතනයක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් නිකුත් කළ නියෝගවලට අනුකූල වීම තහවුරු කිරීමට බැංකුවේ වාර්තා සහ කටයුතු පිළිබඳ කාලානුරූපව පරීක්ෂාවක් සිදු කරයි. එමෙන්ම එය පාර්ශ්වකරුවන්ගේ යහපත විශේෂයෙන්ම තැන්පත්කරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වන ලෙස අවශ්‍ය මට්ටමට අවශ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක පවත්වාගෙන යන්නේදැයි තීරණය කරයි.

ආයතනික පාලනය

බැංකුවේ කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ආයතනික පාලන මනා පරිවයන් සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමග අනුකූල වීම තහවුරු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අවධානය යොමු කර ඇත. ඒ අනුව, අධ්‍යක්ෂවරුන් පහත දේ ප්‍රකාශ කර ඇත

- අ) බැංකුව එහි ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේදී අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි සමග අනුකූල වී ඇති අතර, අදාළ නීති සහ රෙගුලාසි කඩ කරන කිසිදු ක්‍රියාවක නියැලී නැත.
- (ආ) අධ්‍යක්ෂවරු බැංකුව හා සම්බන්ධ වන ප්‍රමාණාත්මක ඇල්මක් ඇති සියළු කොන්ත්‍රාත් හෙලිදරව් කර ඇති අතර ඔවුන් ප්‍රමාණාත්මක ඇල්ම ඇති කිසිදු කාරණයකට සම්බන්ධ වීමෙන් වැළකී ඇත.
- (ඇ) ව්‍යාපාරයට අබණ්ඩ පැවැත්මක් ඇති අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම සමාලෝචනය කර ඉදිරි අනාගතය තුළ බැංකුවේ අනාගත ගමනාව වේගවත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් තිබෙන බවට තෘප්තිමත් වී ඇත. එබැවින්, බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අබණ්ඩ පැවැත්ම පදනම මත පිළියෙළ කර ඇත.
- (ඈ) බැංකුව සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර ඇත.
- (ඉ) බැංකුව මූල්‍ය, මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා පාලන, අවදානම් කළමනාකරණය ආවරණය කරන අභ්‍යන්තර පාලනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනයක් පවත්වා ඇති අතර, ඒවායේ ඵලදායීතාව සහ අනුගත වීම පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් ලබා ගෙන ඇත.

තිරසාර බව

බැංකුවේ ව්‍යාපාර උපායමාර්ග ක්‍රමවත්ව සකස් කරන විට, බැංකුව තිරසාර බවේ පැති සලකා බලන අතර, පිටු අංක 456 සිට 458 දක්වා ඇති ගෝලීය වාර්තාකරණ දර්ශකයේ (GRI) විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

මානව සම්පත්

බැංකුව සිය උසස් තත්ත්වයේ සේවාව ඔස්සේ තිරසාර අගය නිර්මාණය කිරීමට කැප වීමෙන් සහ ඉහළ අභිප්‍රේරණයකින් යුතුව කටයුතු කරන සේවකයන්ගේ උන්නතිය සඳහා සහ ඔවුන්ව රඳවා තබා ගැනීමට අබණ්ඩව ක්‍රියාකරයි. බැංකුවේ මානව ප්‍රාග්ධනයෙහි සංවර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු ආයෝජන සිදු කර ඇත. මානව ප්‍රාග්ධනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 136 සිට 130 හි විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

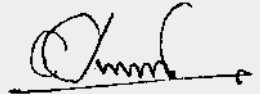
දැනට පවතින නඩුකර

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහ බැංකුවේ නීතිඥයන්ගේ මතය අනුව, 371 පිටුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශකවලට සටහන් 51 අනාවරණය කර ඇති බැංකුවට එරෙහිව ඇති නඩුකරවලින්, බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය හෝ එහි අනාගත මෙහෙයුම් කෙරෙහි ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් නොමැත.

වාර්තාවේ අන්තර්ගතවල වගකීම භාර ගැනීම

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය මෙයින් වාර්ෂික වාර්තාවේ අන්තර්ගතවල වගකීම භාර ගනී.

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ නියෝගය අනුව

එස් ආර් ඩබ්ලිව් එම් ආර් පී සන්කුමාර සභාපති (වැඩබලන)

ධනුෂ්ක විජේකොන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ ලේකම් (වැඩබලන)

2023 මැයි 4 කොළඹ

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම සම්බන්ධ ප්‍රකාශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයේ (සමූහය) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම මෙම ප්‍රකාශයෙන් දක්වා ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන

බැංකුව සහ සමූහය සියලු ගනුදෙනුවල නිසි ගිණුම් තැබීම කරන බවට සහ අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව එක් එක් මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේදී බැංකුවේ සහ සමූහයේ කටයුතුවල තත්ත්වය පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් ලබා දෙන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කරන බවට සහතික වීම සඳහා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වග කියයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, 2022 වසර සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය සහ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, ගිණිකම් වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශ සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ එයට සම්බන්ධ සටහන් ඇතුළත්ය.

බැංකුවේ සහ පරිපාලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පහත කරුණු පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් ලබා දෙයි:

- 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය; සහ
- 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂවරුන් පහත දේවල් පිළිබඳව තහවුරු කිරීම අවශ්‍යය:

- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී යොදා ගන්නා ලද පිටු අංක 264 හි දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පවතින මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුවට අනුකූලව යෝග්‍ය ඒවා විය. මෙම ප්‍රතිපත්ති සංගත ලෙස භාවිතා කරන අතර ඒවා ප්‍රමාණාත්මකව හෙළිදරව් කරන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී ගනුදෙනුවේ නෛතික පදනම හා ආර්ථික හරය නිසි ලෙස පිලිබිඹු වන බව සහතික කිරීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සාධාරණ සහ විවක්ෂණශීලී විනිශ්චයන් සිදු කර ඇත.
- අදාළ වන සියළුම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් අදාළ ලෙස අනුගමනය කර ඇත.

1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත, 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත, 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 7(1) වගන්ති විධිවිධාන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ කටයුතු සහ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු පාලනය සහ පරිපාලනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා නිකුත් කර ඇති ආකෘතියට අනුකූල බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහතික කරයි.

සලකනු ලබන ඕනෑම කාල පරිච්ඡේදයක සාධාරණ නිරවද්‍යතාවක් සහිතව, බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය නිවැරදිව වාර්තා කරන සහ විස්තර කරන අදාළ ගිණුම්කරණ වාර්තා ලබා දෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ හැකියාව තහවුරු කරන බව සහතික කිරීම සඳහාද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වග කිව යුතුය.

මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සත්‍ය බව සහ විෂය මූලික බව සඳහා වන වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිළිගනී (මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිට 254 සිට 263 දක්වා දක්වා ඇත). 2022 වර්ෂය සඳහා පිළියෙළ කළ මෙම වාර්තාවේ ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති, 1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් සහ විගණන ප්‍රමිති පනත සහ 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන යන ඒවායෙහි අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වේ.

අභ්‍යන්තර පාලන

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සහ විධිවිධාන ලබා දීමට, වංචා සහ අනෙකුත් අක්‍රමිකතා හෙළිදරව් කිරීමට වගකියන ලද අතර ඵලදායී සහ විස්තීර්ණ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සහ අභ්‍යන්තර විගණනයක් ඇතුළත් ඵලදායීතාව නිරීක්ෂණය කිරීමේ ඵලදායී පද්ධතියක් ද පිහිටුවා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඔවුන් විසින් ඔවුන්ගේ විධිමත් රැස්වීම්වලදී සහ විගණන කමිටු මණ්ඩලයේදීද සමාලෝචනය කරන බව සහතික කරයි. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 246 පිටුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය කෙරෙහි අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය දී ඇති අතර බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ විගණකාධිපතිගේ සහතිකකරණ වාර්තාව 248 පිටුවෙහි දක්වා ඇත.

විගණන වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇතුළුව සියලු වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ලබා දී ඇති අතර සුදුසු යැයි ඔවුන් සලකන සියලු පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කිරීමට සෑම ඉඩ ප්‍රස්තාවක්ම ලබා දෙන ලදී. විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව පරීක්ෂා කිරීම් කර ඇති අතර විගණකාධිපතිගේ මතය ඔහු විසින් වාර්තා කළ පරිදි මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙහි 250 පිටුවේ දක්වා ඇත.

අනුකූලතා වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂවරුන් ඔවුන්ගේ උපරිම දැනුමේ සහ විශ්වාසයේ තරමට බැංකුව හා සමූහය විසින් ගෙවිය යුතු සියලු බදු, ගාස්තු සහ අය බදු සහ රජයට සහ අනෙකුත් අදාළ නියාමන සහ ව්‍යවස්ථාපිත අධිකාරීවලට බැංකුවේ සහ සමූහයේ සේවකයන් වෙනුවෙන් සහ ඔවුන් සම්බන්ධව ගෙවිය යුතු සියලු දායකත්ව මුදල් සහ බදු, සහ වෙනත් දන්තා සියළු ගෙවිය යුතු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් බැංකුව සහ සමූහය විසින් කළ යුතු සහ ගෙවිය යුතු දේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ දිනට ගෙවා ඇති බව හෝ අදාළ තැනදී වෙන් කර ඇති බව තහවුරු කරයි. තවද, වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය සහ සුරැකුම්පත් විනිමය කොමිෂන් සභාව විසින් ඒකාබද්ධව නිකුත් කළ "ආයතනික යහපාලන" සංග්‍රහය තුළ දැක්වීමට අවශ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය, මෙහෙයුම් තත්ත්ව සහ නියාමන සහ වෙනත් සාධක සැලකීමෙන් පසුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එය තහවුරු කර ඇත.

බැංකුවට සහ සමූහයට ඉදිරි අනාගතයේදී මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට සහ මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම යොදා ගැනීම සාධාරණීකරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් තරම් සම්පත් ඇති බව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කර ඇති විධිවිධාන සමග අනුකූල වීමට අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නියමය පරිදි,

ධනුෂ්ක විජේකෝන්
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් (වැඩබලන)
2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

වගකීම

මෙම වාර්තාව බැංකු පනතේ 2007 අංක 12 දරණ නියමයේ, 3 (8) (ii) (අ) වගන්තිය සමග අනුකූලව නිකුත් කර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් නිකුත් කර ඇති යහපරිවයන් සහිත ආයතනික යහපාලන සංග්‍රහය 2017 හි D.1.5 මූලධර්ම මත පදනම්ව පිළියෙළ කළ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ මෙම වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරයි.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රමාණවත් තරම් සහ ඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් පිහිටුවා පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය (මණ්ඩලය) වගකියයි. කෙසේ වුවද එවැනි පද්ධතියක් බැංකුවේ ව්‍යාපාර පරමාර්ථ ළඟා කර ගැනීම අසාර්ථක වීමේ අවදානම ඉවත් කරනවාට වඩා, පිළිගත හැකි අවදානම් පරාසයක් තුළ බැංකුවේ සැලකිය යුතු අවදානම් ක්ෂේත්‍ර කළමනාකරණය කිරීමට සැලසුම් කෙරේ. ඒ අනුව අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියට කළමනාකරණ සහ මූල්‍ය තොරතුරු සහ වාර්තාවල සැලකිය යුතු සාවද්‍ය ප්‍රකාශ සහ වාර්තා හෝ මූල්‍යමය අලාභ හෝ වංචාවලට එරෙහිව පරම සහතිකයක් නොව සාධාරණ සහතිකවීමක් පමණක් සපයනු ලැබේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුව මුහුණ දෙන සැලකිය යුතු අවදානම් හඳුනා ගැනීම, ඇගයීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපනය කර ඇති අතර මෙම ක්‍රියාවලියට ව්‍යාපාර පරිසරයට හෝ නියාමන අවශ්‍යතාවලට සහ අනෙකුත් මාර්ගෝපදේශවල වෙනස් කිරීම් ඇති පරිදි සහ ඇති විට මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම ඇතුළත්ය. මෙම ක්‍රියාවලිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිරන්තරව සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශන පිළිබඳ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශය සමග අනුකූල බව තහවුරු කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එම මාර්ගෝපදේශයෙහි දී ඇති අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඇගයීම සඳහා වූ මූලධර්ම සැලකිල්ලට ගෙන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඇගයීමට ලක් කර ඇත.

අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීය බව පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීමට තරම් යහපත් සහ ප්‍රමාණවත් බවද, බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල බවද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස වේ.

කළමනාකාරිත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවදානම සහ පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීමට, බැංකුව විසින් මුහුණ දෙන අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම, මෙම අවදානම් ලිහිල් කිරීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය අභ්‍යන්තර පාලන සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම මගින් සහාය වෙයි.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයේ සැලසුම සහ කාර්යක්ෂමතාවය යොදා ගැනීමේදී හා සමාලෝචනය කිරීමේ දී අනුගමනය කරන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ සැලසුම සහ ඵලදායීතාව සමාලෝචනය කිරීමේ පද්ධතියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කාලානුරූපීව පිහිටුවනු ලැබ තිබේ. අනෙකුත් දේවල් අතර එහි මූලික ක්‍රියාවලිවල පහත දේවල් අඩංගු ය:

- බැංකුවේ මෙහෙයුම්වල කාර්යක්ෂමතාව තහවුරු කිරීමටත්, අනුමත ආයතනික අරමුණු, උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති සහ අනුමත කර ඇති ව්‍යාපාර නියමයන් සමග අනුකූල බව සහතික කිරීමට නිශ්චිත විෂය පථයන් සහ කාර්යයන් සහිතව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකූලව පිහිටුවා ඇත.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) විසින් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය, බාහිර විගණකවරුන්, නියාමන අධිකාරීන් විසින් හඳුනා ගන්නා අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා වරින්වර සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර එම දුර්වලතා නිවැරදි කිරීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගනියි. බැංකුවේ බාහිර විගණනය විගණකාධිපති විසින් සිදු කරනු ලැබේ. රජයේ විගණන අධිකාරී වෙත සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් සඳහා ආරාධනා කෙරේ.

- විගණනයෙහි විෂයපථය සහ ගුණාත්මක බව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යය සමාලෝචනය කරයි. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 199 පිටුවෙහි ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ 2022 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග දක්වා ඇත. බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය වාර්ෂික විගණන සැලසුම පරිදි ශාඛාවල, අංශවල සහ අනෙකුත් ඒකකවල විගණනය සිදු කරයි. විගණනය කරන වාර ගණන තක්සේරු කළ අවදානම් මට්ටම අනුව තීරණය කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විගණන සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමත කරනු ලැබේ. අභ්‍යන්තර විගණන අංශය ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමග අනුකූලතාව සහ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිවල ඵලදායීතාව සහතික කිරීමට විගණන පරීක්ෂා සිදු කරන අතර කිහිප හෝ අනනුකූලතාවක් සම්බන්ධව එහි සොයා ගැනීම් වාර්තා කරයි. මෙහෙයුම් සහ කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ස්වාධීන සහ විෂය මූලික වාර්තාවක් සැපයීමට විගණන සිදු කෙරේ. විගණනවල සොයා ගැනීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙහි වරින් වර පවත්වන රැස්වීම්වලදී සමාලෝචනය සඳහා යොමු කෙරේ. කමිටු රැස්වීම්වල සටහන් සමගින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙහි ක්‍රියාකාරකම් කාලානුරූපී පදනමකින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැන ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කෙරේ.

- බැංකුවේ ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍රවල සමස්ත කළමනාකරණය අධීක්ෂණය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) පිහිටුවා ඇත. බැංකුවෙහි ක්‍රියාකාරකම්, අදාළ නීති, රෙගුලාසි සහ නියාමන උපදෙස්වලට අනුකූලව සිදු කරන බව සහතික කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ස්වාධීන අනුකූලතා ඒකකයක්ද ස්ථාපනය කර ඇති අතර අනුකූල නොවීම පිළිබඳ යම් ගැටලු කාලානුරූපීව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත වාර්තා කෙරේ. අවදානම් තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් කාලානුරූපීව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.

➔ මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

- බැංකුවේ එදිනෙදා ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලදී බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රවල එලදායී කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණය සහතික කිරීමට කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටු ද නිසි සවිබලගැන්වීමක් සමගින් ක්‍රියාත්මකව ඇත. තක්සේරු කිරීම බැංකුව විසින් යොදන ක්‍රියාවලි පමණක් ආවරණය කරන අතර එහි පරිපාලිතය විසින් කරගෙන යන ක්‍රියාවලි අඩංගු නොකරයි.

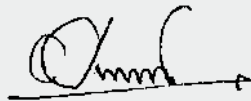
බැංකුව 2012 වසරේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් සමන්විත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් යොදා ගන්නා ලදී. එකී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති යොදා ගැනීමෙහි සිට, හඳුනා ගැනීම, ඇගයීම, වර්ගීකරණය, සහ හෙළිදරව් කිරීම යන ඒවායෙහි නව අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වීමට ක්‍රියාවලිවල නිරීක්ෂණය සහ අභිවෘද්ධිය දියුණුව අඛණ්ඩව කර ගෙන යන ලදී.

පසුගිය වසරවල මූල්‍ය වාර්තාකරණය සම්බන්ධයෙන් අභ්‍යන්තර පාලනයන්ට අදාළව බාහිර විගණකවරුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් වර්ෂය තුළ සමාලෝචනය කර ඒවා නිවැරදි කිරීමට සුදුසු පියවර ගෙන ඇත. මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනයන්ට අදාළව 2022 දී බාහිර විගණකවරුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නිර්දේශවලට ඉදිරියේදී විසඳුම් ලබාදෙනු ඇත.

තහවුරු කිරීම

ඉහත ක්‍රියාවලි මත පදනම්ව, මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීය බව පිළිබඳව සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීමට බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය නිර්මාණය කර ඇති බවත් සහ බාහිර අවශ්‍යතාවයන් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කරයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නියමය පරිදි,

එස් ආර් ඩබ්ලිව් එම් ආර් පී සන්තුමාර සභාපති (වැඩබලන)

දුෂ්‍යන්ත බස්නායක අධ්‍යක්ෂ

ජූඩ් නිලක්ෂාන් අධ්‍යක්ෂ

2023 අප්‍රේල් 27 කොළඹ

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம் NATIONAL AUDIT OFFICE

ගෙවේ අංකය / எனது இல. / My No. } බිජ්ජන්/ජී/එන්එස්බී/අයිසී/2022/01 } මට්ටම අංකය / உமது இல. / Your No. } } දිනය / திகதி / Date } 2023 මැයි 15

සභාපති
 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා වන විගණකාධිපතිගේ ස්වාධීන සහතික වාර්තාව

ලබාදීම මාගේ වගකීමයි. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත බැංකු සඳහා වන සහතික කිරීමේ වාර්තාව - සහතිකකරණ කාර්යභාරය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති (සංශෝධිත) (SLSAE 3050) සමග අනුකූලව මම මෙම විගණන කාර්යභාරය ඉටු කළෙමි.

SLSAE 3050 (සංශෝධිත) අනුව, ප්‍රකාශය සියලුම අවදානම් සහ පාලන ආවරණය කරන්නේද යන්න පිළිබඳව හෝ බැංකු අවදානම සහ පාලන ක්‍රියාදාමයේ කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ මතයක් සැකසීම සලකා බැලීමට මට අවශ්‍යතාවක් ඇති නොකරයි. එසේම SLSAE 3050 (සංශෝධිත) අනුව, වාර්ෂික වාර්තාවේ සඳහන් කිනම් හෝ සුවිශේෂී ගැටලුවක් සම්බන්ධයෙන් වැදගත් අභ්‍යන්තර පාලන අංශ සමග කටයුතු කිරීමට විස්තර කර ඇති ක්‍රියාපටිපාටි ඇත්ත වශයෙන්ම, ගැටලු විසඳන්නේද යන්න සලකා බැලීමටද මට අවශ්‍යතාවක් ඇති නොකරයි.

හැඳින්වීම

මෙම වාර්තාව, 2022 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන් වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය හා සම්බන්ධ මූල්‍ය වාර්තාකරණය ("ප්‍රකාශය") මත අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය පිළිබඳව සහතිකවීමක් ලබා දීමටයි.

මෙම ප්‍රමිතිය මගින් සියළුම ප්‍රමාණාත්මක අංශයන්ගෙන් ගත් කළ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිළියෙල කර ඇත්ද යන්න පිළිබඳ සීමිත තහවුරු කිරීමක් ලබාදීම පිණිස මා විසින් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාමාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙම ප්‍රමිතිය මගින් අනාවරණ වේ.

බැංකුව සම්බන්ධයෙන් ඇති මාගේ අවබෝධය මෙම ප්‍රකාශය සම්බන්ධිත ගනුදෙනු හා සිදුවීම් මත මාගේ ක්‍රියාමාර්ග තෝරා ගැනීමට බලපාන ලදී.

කළමනාකාරිත්වයේ වගකීම

කළමනාකාරිත්වය ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියෝගයේ 3 (8) (ii) (ආ) වගන්තියට අනුකූලව නිකුත් කර ඇති "අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ" අනුව ප්‍රකාශය සකස් කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වගකියයි.

මෙම කාර්යභාරයට අදාළව කිසිදු වාර්තාවක් යාවත්කාලීන කිරීම හෝ නැවත ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් මා වෙත වගකීම නොපැවරෙන අතර, මෙම කාර්යභාරය අතරතුර මූල්‍ය තොරතුරු විගණනය හෝ සමාලෝචනය කිරීම ද මා විසින් සිදු නොකරන ලදී.

නිගමනයට එළඹීමේ පදනමක් සහිත ප්‍රමාණවත් හා යෝග්‍ය සාක්ෂි රැස් කරගත් බව මම විශ්වාස කරමි.

මාගේ නිගමනය

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය හා සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ සැකැස්ම හා ඵලදායිතාවය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ මාගේ අවබෝධය හා වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් ප්‍රකාශය අතර නොගැලපීමක් පවතින බව විශ්වාස කිරීමට හේතු වන කිසිදු කරුණක් අනුගමනය කරන ලද පටිපාටි මත පදනම්ව මාගේ අවධානයට ලක් වී නොමැත.

SLSAE 3050 සමග මගේ වගකීම් සහ අනුකූලත්වය (සංශෝධිත)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිළියෙල කළ හෝ/ඔවුන් වෙත ලබාදුන් ලියකියවිලි මගින් හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඇති කළ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාවලීන් නිර්මාණය හා එහි ඵලදායිතාවය විමර්ශනය කිරීමෙන් ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක්

සිදු කළ කාර්ය සාරාංශය

අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා හෝ විසින් සකස් කරන ලද ලේඛන ප්‍රකාශය සහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම සමාලෝචනය කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අනුගමනය කර ඇති ක්‍රියාවලිය මැනවින් පිළිබිඹු වෙන ආකාරයට ප්‍රකාශය සකසා ඇත්ද යන්න ඇගයීම සඳහා මගේ මැදිහත්වීම සිදුකර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලියට සහාය වන ආදර්ශ පදනමක් මත ලේඛන පැවැත්ම සහ බැංකු කාර්යමණ්ඩලයේ විමසීමවලට, අනුගමනය කරන ක්‍රියා පටිපාටීන් මූලිකවම සීමා වේ.

ඩබ්ලිව් පී සී වික්‍රමරත්න
 විගණකාධිපති

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල් හා සැලසුම්) වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිතයේ (සමූහයේ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඉදිරිපත් කර ඇත:

- 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන.
- 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත.
- 1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ සහ විගණන ප්‍රමිති පනත.
- 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත හා එයට සිදුකළ සංශෝධන සහ එය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ආකෘති සහ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම් තොරතුරුවලට අදාළ නියෝග සහ මාර්ගෝපදේශ.
- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (SLFRSS/LKASS)/ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්
- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ඇති සංස්ථාපිත පාලනය පිළිබඳ වඩා යහපත් පරිච්ඡේද සංග්‍රහය 2017.
- සංස්ථාපිත පාලනය සඳහා වඩා යහපත් සංග්‍රහය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරන බැංකු පනත නියමය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී භාවිත කර ඇති ආකෘති සහ සිදු කර ඇති හෙළිදරව් කිරීම්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 1 (LKAS 1) - "මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" හි හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා සමගද අනුකූල වන අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කර ඇති නිශ්චිත ආකෘති සමගද අනුකූලය. බැංකුව සහ සමූහය එහි මූල්‍ය ප්‍රතිඵල එහි පරිශීලකයන්ට කාර්තුමය පදනමකින් ඉදිරිපත් කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා බැංකුව සහ සමූහය විසින් නිසි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව යොදා ගෙන ඇත. ඉහළ මට්ටමේ විනිශ්චයක් සහ සංකීර්ණතාවක් සහිත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ඇස්තමේන්තු යොදා ගැනීම බැංකුවේ බාහිර විගණකවරුන් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව සමඟ සාකච්ඡා කරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කළ දින සිට ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගණනය කිරීම් ක්‍රමවේදයෙහි කිසිදු වෙනසක් සිදු නොවීය. ඒ අනුව වර්තමාන ඉදිරිපත් කිරීමට අනුකූල වන පරිදි සංසන්දනාත්මක තොරතුරු සංශෝධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණි.

අපි අපගේ දැනුමේ තරමට මෙම වාර්තාවේ අඩංගු මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් මූල්‍ය තොරතුරු, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම්, වගකීම්, මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵල සහ මුදල් ප්‍රවාහවල සියලු ප්‍රමාණාත්මක අංශ සාධාරණව නිරූපණය කරන බව සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් දී ඇති බව තහවුරු කරමු. තවද අපි මෙහෙයුම් කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට බැංකුවට සහ සමූහයට ප්‍රමාණවත් සම්පත් ඇති බවත් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම යොදා ගෙන ඇති බවත් තහවුරු කරමු.

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ වගකීම සහ ක්‍රියාපටිපාටි

බැංකුව සහ එහි පරිපාලිතයේ අභ්‍යන්තර පාලන ස්ථාපනය කිරීමට, ක්‍රියාත්මක කිරීමට, සහ පවත්වාගෙන යාමට අපි වගකිව යුතු වෙමු. වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම, වංචා සහ/හෝ වැරදි මෙන්ම අනෙකුත් අක්‍රමිකතා වැළැක්වීම සහ හෙළිදරව් කිරීම සඳහා බැංකුවට සහ සමූහයට අදාළ වැදගත් තොරතුරු අපට දැන ගැනීමට හැකි බවත් සහතික කරමින් ඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි නිසි ලෙස ස්ථානගත කර ඇති බව, සහ ඒවා අඛණ්ඩ පදනමක් මත සමාලෝචනය, ඇගයීම සහ යාවත්කාලීන කරන බව අපි සහතික කරමු. අපගේ දැනීමේ තරමට, අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි සැලසුම් කිරීමේ හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලකිය යුතු අඩුපාඩු සහ දුබලතා නොවූ බවට අපි සැහීමට පත් වෙමු. අපි අපගේ ඇගයීම් මත පදනම්ව, අභ්‍යන්තර පාලනවල සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සැලකිය යුතු අඩුපාඩු හෝ කැපී පෙනෙන දුබලතා සහ කළමනාකරණ හෝ අනෙකුත් සේවකයන් සම්බන්ධ වංචා නොවූ බව අපි තහවුරු කරමු.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සහ ක්‍රියාපටිපාටි සම්බන්ධව අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි අඛණ්ඩව අනුගමනය කරන බව සහතික කිරීමට බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණකවරුන්ද කලින් කලට විමර්ශන සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත්, ඕනෑම අභ්‍යන්තර පාලන හා ගිණුම්කරණ ක්‍රමයක් මගින් ලබාදෙන සහතිකය 100% ක් පිළිගැනීමේ යම් ආවේනික සීමාවක් පවතී.

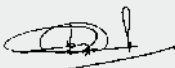
මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 246 පිටුවේ දක්වා ඇත. විගණකාධිපතිවරයා විසින් බැංකුව විසින් යොදා ගන්නා ලද මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලත්වය විගණනය කර ඇති අතර ඒ පිළිබඳ විකරණය නොකළ මතයක් ලබා දී ඇත. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 253 පිටුවේ එය දක්වා ඇත.

බාහිර විගණනය
 බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිතයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති විසින් විගණනය කරන ලදී. බැංකුවේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙහි 250 පිටුවෙහි දක්වා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අනෙක් කරුණු ද සමගින්, සියලු අභ්‍යන්තර විගණන සහ පරීක්ෂණ වැඩසටහන්, අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති සහ ක්‍රියාපටිපාටිවල කාර්යක්ෂමතාව සමාලෝචනය කළ අතරම වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යවස්ථාපිත සහ නියාමන අවශ්‍යතාවන්වලට ඒවායේ අනුකූල බවද සමාලෝචනය කළ අතර, ඒවායේ විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාව තුළ 199 සිට 201 දක්වා පිටුවල ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ දී ඇත. පූර්ණ ස්වාධීනත්වය සහතික කිරීමට විගණකාධිපතිට සහ අභ්‍යන්තර විගණකවරුන්ට, වැදගත් වන කරුණු සාකච්ඡා කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සාමාජිකයන් වෙත පූර්ණ සහ නිදහස් ප්‍රවේශය ඇත.

තහවුරු කිරීම

අපි අපේ දැනුමේ තරමට පහත දේවල් තහවුරු කරමු

- බැංකුව සහ සමූහය සියලු අදාළ විය හැකි නීති සහ රෙගුලාසි සහ විවික්ෂණශීලී අවශ්‍යතාවන් සමඟ අනුකූල වී ඇත.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 364 පිටුවේ 51 සටහනේ හෙළිදරව් කර ඇති තොරතුරු හැර සැලකිය යුතු අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා සහ බැංකුවට සහ සමූහයට එරෙහිව නඩු පැවරීම් ද නැත.
- බැංකුව සහ සමූහය විසින් ගෙවිය යුතු සියලු බදු, තීරු බදු, අය බදු සහ සියලු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් සහ බැංකුවේ සහ සමූහයේ සේවකයන් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු සියලු දායක මුදල්, අය බදු සහ බදු 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ගෙවා හෝ අවශ්‍ය පරිදි ප්‍රතිපාදනයන් කර ඇත.

එම් පී එස් ඩබ්ලිව් පීරිස්
 සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

ටී එච් එස් අනපත්තු
 නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී
 (මුදල්, ආයතනික සැලසුම් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති)
 2023 මැයි 04
 කොළඹ

විගණකාධිපති වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம் NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

බිඒඑන්/ඒ/එන්එස්බී/එෆ්ඒ/2022/01

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2023 මැයි 03

සභාපති
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිතයන්හි 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් තේනෙතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

බැංකුවේ සහ සමූහයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ඒදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මාගේ මතය, අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මා ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතික නිගමනයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ("බැංකුව") සහ එහි පරිපාලිතයන්හි ("සමූහය") 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ ඒදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මාගේ විගණනයට අදාළව මාගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් වෙනත් තොරතුරු ලබාගෙන හැකි විට එය කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපේ ද යන්න හෝ විගණනයේදී ලබාගත් මාගේ දැනුම හෝ එසේ නොමැති නම් ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් පෙන්වන්නේද යන්න සලකා බැලීමයි.

1.3 බැංකුවේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කළයුතු අනෙකුත් තොරතුරු

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පසුව මට ලබාදීමට බලාපොරොත්තු වන බැංකුවේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා ඒ පිළිබඳව වූ මාගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු, අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

මා විසින් බැංකුවේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාව කියවන විට, එහි ප්‍රමාණාත්මක වැරදි අර්ථකථන ඇති බව නිගමනය කළහොත් ඒවා නිවැරදි කිරීම සඳහා වගකිව යුතු පාලකයන් සමග එම කරුණු පිළිබඳ අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට මට අවශ්‍ය වේ. තවදුරටත් නිවැරදි නොකළ වැරදි අර්ථකථන තිබේ නම්, ඒවා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඉදිරියේදී මා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට සභාගත කරන වාර්තාවට ඇතුළත් කරනු ඇත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමූහය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමූහය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමූහය වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇති වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශන ඇති විය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මගහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදු වන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මගහැරීම වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.

- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමූහයේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සපුරාදීමේදී මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සහ ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල යෝග්‍යතාවය අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකර්ණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය ඇගයීමට ලක් කළ අතර, ඒ සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව අගයන ලදී.
- ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා සමූහය තුළ ඇති ආයතන හෝ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් වල මූල්‍ය තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සහ අදාළ විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම, සමූහ විගණනයේ මෙහෙයවීම, අධීක්ෂණය සහ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ වගකීම මා සතුය. මාගේ විගණන මතයට මම සම්පූර්ණයෙන්ම වගකිව යුතුයි.

➔ විගණකාධිපති වාර්තාව

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

2.1.1 2018 අංක 19 ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

2.1.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (අ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ.

2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (අ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

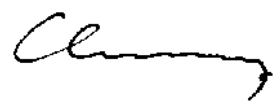
2.2 අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවීය.

2.2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයෙකුට බැංකුව සම්බන්ධවී ඇති යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික තත්ත්වයෙන් බැහැරව සම්බන්ධයක් ඇති බව.

2.2.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.

2.2.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව බැංකුව බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.

2.2.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව බැංකුවේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර නොමැති බව.

ඩබ්ලිව් පී සී වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගතය

	පිටු අංකය
මූලික මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්	
ආදායම් ප්‍රකාශය	254
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	255
මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය	256
හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය - බැංකුව	258
හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය - සමූහය	260
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	262
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - පොදු	
1. වාර්තාකරණ ඒකකය	264
2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	264
2.1 පිළියෙල කිරීමේ පදනම	264
2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්	269
2.3 සාධාරණ අගය මිනීම	269
2.4 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - පොදු	269
2.5 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - වත්කම් හා වගකීම් හඳුනාගැනීම	270
2.6 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ආදායම් හා වියදම් හඳුනාගැනීම	280
2.7 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - බඳුකරණය	280
2.8 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	280
2.9 නියාමන ප්‍රතිපාදන	280
2.10 වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්	280
2.11 නිකුත් කරන ලද මුත් වාර්තාකරණ දිනට බල නොපැවැත්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්	280
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - ආදායම් ප්‍රකාශය	
3. දළ ආදායම	281
4. ශුද්ධ පොළී ආදායම	281
5. ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	284
6. වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	285
7. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	285
8. මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අන්තර්ගත මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	286
9. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	286
10. හානිකරණ වියදම්	287
11. සේවක මණ්ඩල වියදම්	288
12. වෙනත් වියදම්	290
13. බදු වියදම්	291
14. කොටසක ඉපයුම් (EPS)	293
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය: වත්කම්	
15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය	294
16. මුදල් හා මුදල් සමානයන්	297
17. මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	297
18. බැංකුවල ඇති තැන්පතු	298
19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	298
20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	299
21. ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අන්තිකාරම්	303

	පිටු අංකය
22. ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ	310
23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	313
24. පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනය	317
25. ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය	318
26. දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	318
27. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	324
28. දේපල ආයෝජන	325
29. කීර්තිනාමය සහ අස්පාශය වත්කම්	327
30. විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම්	329
31. වෙනත් වත්කම්	332
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය - වගකීම් සහ හිමිකම්	
32. බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	333
33. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	334
34. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	334
35. ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	334
35. තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	334
35. ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	334
35. වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	334
36. කල්බදු වගකීම්	335
37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්	336
38. සේවාච්ඡාදන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	340
39. ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	351
40. වෙනත් ප්‍රතිපාදන	351
41. වෙනත් වගකීම්	351
42. පරිපාලිත සමාගම්වලට ගෙවිය යුතු	351
43. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	352
44. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	352
45. රඳවාගත් ඉපයීම්	352
46. වෙනත් සංචිත	353
47. පාලනය යටත් නොවන හිමිකම්	355
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්	
48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම්	355
49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම	357
50. සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම	364
51. බැංකුවට හා සමූහයට විරුද්ධව ඇති නීති කෘතයන්	364
52. මූල්‍ය ප්‍රකාශ වාර්තා කළ දිනට පසු සිදුවීම්	364
53. සංසන්දනාත්මක තොරතුරු	365
54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය	365
55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය	398
56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය	402
57. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය (නියාමන වාර්තාකරණය අනුව)	407
58. ලේඛන රහිත භාණ්ඩාරගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාරගාර බැඳුම්කරයන්හි ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් හා ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ගනුදෙනු	408

ආදායම් ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන		බැංකුව			සමූහය		
			2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
දළ ආදායම	3	281	174,557,152	134,939,422	29	175,003,990	136,059,789	29
පොළී ආදායම			172,940,351	131,438,283	32	175,769,899	133,342,449	32
අඩුකළා: පොළී වියදම			140,477,402	76,808,674	83	142,166,248	77,560,111	83
ශුද්ධ පොළී ආදායම	4	281	32,462,949	54,629,609	(41)	33,603,651	55,782,338	(40)
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම			2,199,781	3,050,649	(28)	2,207,079	3,058,444	(28)
අඩුකළා: ගාස්තු සහ කොමිස් වියදම			259,570	207,676	25	262,004	210,604	24
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	5	284	1,940,211	2,842,973	(32)	1,945,075	2,847,840	(32)
වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	6	285	(971,434)	(96,226)	910	(3,489,830)	(711,612)	390
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	7	285	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම තුළින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	8	286	(26,203)	28,269	(193)	(26,203)	28,269	(193)
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	9	286	414,656	518,447	(20)	543,045	342,239	59
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම			33,820,181	57,923,072	(42)	32,575,739	58,289,074	(44)
අඩුකළා: හානිකරණ වියදම්	10	287	4,862,198	4,304,444	13	4,935,391	4,228,450	17
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම			28,957,983	53,618,628	(46)	27,640,348	54,060,624	(49)
අඩුකළා - වියදම්								
සේවක මණ්ඩල වියදම්	11	288	13,790,521	12,970,355	6	14,117,672	13,229,242	7
ක්‍රමයාමි හා ක්‍රමයාමි වියදම්			1,414,697	1,385,835	2	1,431,867	1,401,623	2
වෙනත් වියදම්	12	290	5,990,018	4,718,673	27	6,352,583	4,771,613	33
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			7,762,747	34,543,765	(78)	5,738,226	34,658,146	(83)
අඩුකළා: මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු			3,185,879	6,162,351	(48)	3,326,549	6,233,194	(47)
අඩුකළා: මූල්‍ය සේවා මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව			67,259	-	100	72,067	-	100
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය			4,509,609	28,381,414	(84)	2,339,610	28,424,952	(92)
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස			-	-	-	-	-	-
ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය			4,509,609	28,381,414	(84)	2,339,610	28,424,952	(92)
අඩුකළා: ආදායම් බදු වියදම	13	291	1,979,942	6,261,790	(68)	1,390,619	6,294,134	(78)
වර්ෂය සඳහා ලාභය			2,529,667	22,119,624	(89)	948,991	22,130,818	(96)
ලාභය බෙදී යන ආකාරය								
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්			2,529,667	22,119,624	(89)	948,991	22,130,818	(96)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්			-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා ලාභය			2,529,667	22,119,624	(89)	948,991	22,130,818	(96)
ලාභය මත කොටසක ඉපයීම								
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපයීම් (රු.)	14	293	2.69	23.53	(89)	1.01	23.54	(96)
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපයීම් (රු.)			2.69	23.53	(89)	1.01	23.54	(96)
වර්ෂය සඳහා ලාභය			2,529,667	22,119,624	(89)	948,991	22,130,818	(96)

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
වර්ෂය සඳහා ලාභය	2,529,667	22,119,624	(89)	948,991	22,130,818	(96)
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
විදේශ ගනුදෙනු පරිවර්තනය මත වූ විනිමය වෙනස්කම්	-	-	-	-	-	-
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පත් කළ ණය උපකරණ	(658,872)	(432,450)	52	(596,547)	(578,542)	3
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ණය උපකරණ ඉවත් කිරීම මත සාධාරණ අගය මත ලාභ/(අලාභ) ආදායම් ප්‍රකාශයට මාරු කිරීම	7,913	(28,269)	(128)	7,913	(28,269)	(128)
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	220,995	111,863	98	220,995	111,863	98
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(429,964)	(348,856)	23	(367,638)	(494,948)	(26)
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින හිමිකම් උපකරණවල ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම	(581,536)	125,410	(564)	(643,881)	152,594	(522)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වගකීම් මත බැංකුවේ ණය අවදානම ආරෝපණය කිරීමේ සාධාරණ වෙනස්වීම	-	-	-	-	-	-
සේවාචසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය	(880,529)	3,335,147	(126)	(882,050)	3,327,395	(127)
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	1,225,071	(1,299,365)	(194)	1,225,071	(1,299,365)	(194)
සේවාචසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය (බදු පසු)	344,542	2,035,782	(83)	343,021	2,028,030	(83)
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයේ වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	(555,724)	371,032	(250)	(555,724)	371,032	(250)
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයේ වෙනස්වීම් (බදු පසු)	(555,724)	371,032	(250)	(555,724)	371,032	(250)
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(792,718)	2,532,224	(131)	(856,584)	2,551,656	(134)
වර්ෂයට අදාළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්, බදු ගෙවූ පසු	(1,222,682)	2,183,367	(156)	(1,224,223)	2,056,709	(160)
වර්ෂයට අදාළ මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	1,306,985	24,302,991	(95)	(275,232)	24,187,527	(101)
ලාභය බෙදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්	1,306,985	24,302,991	(95)	(275,232)	24,187,527	(101)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	1,306,985	24,302,991	(95)	(275,232)	24,187,527	(101)

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	පිටුව	බැංකුව			සමූහය		
			2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
වත්කම්								
			8,734,069	7,656,038	14	8,782,807	7,721,532	14
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	297						
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	297	236,480	-	100	236,696	7	100
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	298	10,466,409	7,120,698	47	11,034,246	9,323,663	18
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	298	28,172	-	100	35,392	-	100
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්								
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ			14,173,948	19,572,933	(28)	23,236,848	40,392,152	(42)
- සාධාරණ අගයට නම් කළ			-	-	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්								
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	303	553,027,321	538,941,789	3	553,052,170	538,600,866	3
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	310	919,129,377	935,350,052	(2)	927,916,442	940,536,328	(1)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්								
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්	23	313	27,662,763	13,817,594	100	28,252,211	15,993,803	76.6
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්	24	317	7,311,000	4,811,000	52	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය								
දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ	25	318	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ	26	318	14,755,775	15,045,618	(2)	15,645,732	15,949,505	(2)
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	27	324	1,213,649	1,205,916	1	1,246,383	1,244,138	0
දේපල ආයෝජන	28	325	-	-	-	204,977	210,577	(3)
කීර්තිනාමය හා අස්පාය වත්කම්	29	327	747,248	816,058	(8)	752,221	821,420	(8)
විලම්බිත බදු වත්කම්	30	329	2,892,984	1,104,779	162	3,663,879	1,105,653	231
වෙනත් වත්කම්	31	332	56,306,931	33,655,272	67	56,576,713	33,905,753	67
මුළු වත්කම්			1,616,686,128	1,579,097,748	2	1,630,636,718	1,605,805,398	2
වගකීම්								
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32	333	4,086,731	7,686,553	(47)	12,711,256	10,470,191	21
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	334	-	-	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	334	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්								
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු			1,476,739,818	1,428,467,385	3	1,475,808,557	1,426,724,704	3
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු			-	-	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු			16,766,044	7,719,532	117	18,889,245	27,087,920	(30)
කල්බදු වගකීම්	36	335	1,377,229	1,292,139	7	1,414,959	1,333,623	6
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	336	23,778,255	37,529,017	(37)	23,851,810	37,618,575	(37)
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	38	340	12,488,912	8,590,642	45	12,547,851	8,637,425	45
පුර්වතන බදු වගකීම්	39	351	2,760,857	4,596,190	(40)	2,943,314	4,914,918	(40)
විලම්බිත බදු වගකීම්	30	329	-	-	-	4,155	1,939	114
වෙනත් වෙන්කිරීම්	40	351	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	41	351	5,796,053	7,200,032	(19)	6,075,889	7,566,892	(20)
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	42	351	-	3,500	(100)	-	-	-
මුළු වගකීම්			1,543,793,899	1,503,084,991	3	1,554,247,037	1,524,356,185	2

➔ මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනට			බැංකුව			සමූහය		
	සටහන	පිටුව	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
හිමිකම්								
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	43	352	9,400,000	9,400,000	-	9,400,000	9,400,000	-
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	44	352	5,224,842	5,174,249	1	5,281,952	5,209,101	1
රඳවාගත් ඉපයීම්	45	352	11,359,151	13,727,801	(17)	13,589,101	17,918,992	(24)
වෙනත් සංචිත	46	353	46,908,235	47,710,707	(2)	48,118,628	48,921,120	(2)
අයිතිකරුවන්ගේ මුළු හිමිකම			72,892,229	76,012,757	(4)	76,389,681	81,449,213	(6)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	47	355	-	-	-	-	-	-
මුළු හිමිකම			72,892,229	76,012,757	(4)	76,389,681	81,449,213	(6)
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්			1,616,686,128	1,579,097,748	2	1,630,636,718	1,605,805,398	2
අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	48	355	14,416,802	13,023,207	11	14,617,867	13,027,749	12
නාමික තොරතුරු								
සේවක සංඛ්‍යාව			4,528			4,616		
ශාඛා සංඛ්‍යාව			262			261		

සටහන : හානිකරණයෙන් හා ක්‍ෂය කිරීමෙන් පසු ශුද්ධ අගයන් දක්වා ඇත.

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

සහතික කිරීම

ඉහත සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ කටයුතු සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි ලාභය පිළිබඳ සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයන් පෙන්නුම් කරන බවට සහතික කරමි.

ටී එච් එස් අතපත්තු

නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්, ආයතනික සැලසුම් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති)

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ.

අනුමත කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් අත්සන් කරන ලදී.

එස්.ආර්.ඩබ්ලිව්.එම්.ආර්.පී. සක්කුමාර
සභාපති (වැඩබලන)

දුෂ්‍යන්ත බස්නායක
අධ්‍යක්ෂ

එම්.පී.ඒ.ඩබ්ලිව්. පීරිස්
සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

2023 අප්‍රේල් 27
කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

බැංකුව

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය /පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය රු. '000	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල රු. '000	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු. '000
2021 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	9,400,000	4,068,268	6,678,568
2021 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් (බදු පසු)	-	-	371,032
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	371,032
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	1,105,981	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපැ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු එකතුව	-	1,105,981	-
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	5,174,249	7,049,600
පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්*	-	-	-
2022 ජනවාරි 01 දිනට නැවත අගයන ලද ආරම්භක ශේෂය	9,400,000	5,174,249	7,049,600
2022 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (බදු පසු)	-	-	(555,724)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(555,724)
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	50,593	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපැ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු එකතුව	-	50,593	-
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	5,224,842	6,493,876

* කරුණාකර සටහන් අංක 53 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු වෙත යොමුවන්න.

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූලාසන ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

→ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	වෙනත් සංචිත	රඳවාගත් ඉපයුම්	මුළු හිමිකම
රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
(434,929)	-	20,302,421	14,399,572	54,413,901
-	-	-	22,119,624	22,119,624
(223,447)	-	-	2,035,782	2,183,367
(223,447)	-	-	24,155,406	24,302,991
-	-	20,000,000	(21,105,981)	-
-	-	-	(3,500,000)	(3,500,000)
-	-	-	(221,196)	(221,196)
-	-	1,017,061	-	1,017,061
-	-	21,017,061	(24,827,177)	(2,704,135)
(658,376)	-	41,319,482	13,727,801	76,012,757
-	-	-	(5,166,968)	(5,166,968)
(658,376)	-	41,319,482	8,560,833	70,845,789
-	-	-	2,529,667	2,529,667
(1,011,500)	-	-	344,542	(1,222,682)
(1,011,500)	-	-	2,874,209	1,306,985
-	-	-	(50,593)	-
-	-	-	-	-
-	-	-	(25,297)	(25,297)
-	-	764,753	-	764,753
-	-	764,753	(75,890)	739,456
(1,669,876)	-	42,084,235	11,359,152	72,892,229

➔ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

සමූහය

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය /පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය රු. '000	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල රු. '000	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු. '000
2021 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	9,400,000	4,090,363	7,117,674
2021 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් (බදු පසු)	-	-	371,032
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	371,032
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	1,118,738	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපැ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු එකතුව	-	1,118,738	-
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	5,209,101	7,488,706
පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්*	-	-	-
2022 ජනවාරි 01 දිනට නැවත අගයන ලද ආරම්භක ශේෂය	9,400,000	5,209,101	7,488,706
2022 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (බදු පසු)	-	-	(555,724)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(555,724)
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	72,851	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපැ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු එකතුව	-	72,851	-
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	5,281,952	6,932,981

* කරුණාකර සටහන් අංක 53 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු වෙත යොමුවන්න.

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

→ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	වෙනත් සංචිත	රඳවාගත් ඉපයුම්	මුළු හිමිකම
රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
(411,786)	-	21,167,980	18,601,588	59,965,822
-	-	-	22,130,818	22,130,818
(342,354)	-	-	2,028,031	2,056,709
(342,354)	-	-	24,158,849	24,187,527
-	-	20,001,512	(21,120,251)	-
-	-	-	(3,500,000)	(3,500,000)
-	-	-	(221,196)	(221,196)
-	-	1,017,061	-	1,017,061
-	-	21,018,574	(24,841,447)	(2,704,135)
(754,140)	-	42,186,553	17,918,992	81,449,213
-	-	-	(5,523,755)	(5,523,755)
(754,140)	-	42,186,553	12,395,237	75,925,458
-	-	-	948,991	948,991
(1,011,519)	-	-	343,021	(1,224,223)
(1,011,519)	-	-	1,292,012	(275,232)
-	-	-	(72,851)	-
-	-	-	-	-
-	-	-	(25,297)	(25,297)
-	-	764,753	-	764,753
-	-	764,753	(98,148)	739,456
(1,765,659)	-	42,951,306	13,589,101	76,389,681

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ලත් මුදල් ප්‍රවාහ				
පොළී ලැබීම්	157,730,789	132,863,575	160,184,287	134,736,715
පොළී ගෙවීම්	(106,467,959)	(75,265,118)	(107,964,314)	(75,971,651)
ශුද්ධ කොමිස් ලැබීම්	1,940,211	2,842,973	1,945,075	2,847,840
වෙළඳාම් ආදායම	604,677	614,665	(1,451,632)	662,488
සේවක මණ්ඩල ගෙවීම්	(15,326,878)	(11,591,122)	(15,627,914)	(11,852,427)
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද	(2,921,186)	(6,355,337)	(3,052,866)	(6,590,152)
වෙනත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබීම්	315,602	237,873	435,836	308,147
වෙනත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලට ගෙවීම්	(5,955,251)	(4,510,411)	(6,318,723)	(4,564,223)
මෙහෙයුම් වත්කම් හා වගකීම්වල වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	29,920,005	38,837,098	28,149,749	39,576,736
මෙහෙයුම් වත්කම්වල (වැඩිවීම)/අඩුවීම				
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	(3,323,523)	6,054,307	(1,515,758)	7,860,026
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	(15,773)	29,801	(15,773)	29,801
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වත්කම්	4,057,889	(8,989,495)	15,380,741	(18,026,283)
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	(12,868,207)	(89,025,979)	(13,296,497)	(87,586,523)
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ	23,489,440	(120,196,025)	20,080,005	(120,882,521)
මූල්‍ය ආයෝජන විකිණීම හා කල්පිරීම මගින් ලත් මුදල්	-	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	(23,508,621)	(11,217,126)	(23,524,364)	(11,308,450)
	(12,168,797)	(223,344,516)	(2,891,648)	(229,913,950)
මෙහෙයුම් වගකීම්වල වැඩිවීම/(අඩුවීම)				
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	(3,526,250)	(5,107,293)	2,309,185	(2,793,759)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	16,036,697	192,554,680	16,626,285	190,266,099
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - ණය සුරැකුම්පත් ගිණියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	8,615,033	(460,533)	(8,594,251)	7,358,686
නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්	(13,677,000)	11,541,000	(13,692,321)	11,541,000
වෙනත් වගකීම්	4,355,971	636,233	4,240,331	618,840
	11,804,452	199,164,087	889,229	206,990,866
ආදායම් බදු පෙර මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ	29,555,660	14,656,669	26,147,331	16,653,652
ගෙවූ ආදායම් බදු	(9,880,107)	(2,752,838)	(10,551,646)	(3,043,406)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදවූ/වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	19,675,553	11,903,831	15,595,685	13,610,246

➔ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
ආයෝජන කටයුතුවලින් ලත් මුදල් ප්‍රවාහ				
දේපල, පිරිසහ හා උපකරණ මිලදී ගැනීම්	(558,740)	(461,960)	(562,353)	(490,543)
දේපල, පිරිසහ හා උපකරණ විකිණීමෙන් ලත් මුදල්	3,045	4,219	14,432	7,736
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය උපකරණවල ශුද්ධ (වැඩිවීම)/අඩුවීම	(14,402,860)	909,103	(12,850,581)	(544,756)
මූල්‍ය ආයෝජන විකිණීම හා කල්පිරීම මගින් ලත් මුදල්	-	-	-	-
අස්පාශ්‍ය වත්කම් ශුද්ධ මිලදී ගැනීම්	(370,093)	(459,757)	(372,543)	(460,828)
ආයෝජන දේපළවල ශුද්ධ මිලදී ගැනීම් සහ වැඩිදියුණු කිරීම්	-	-	7,510	26,500
පාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ආයෝජන අත්පත් කර ගැනීම මගින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(2,500,000)	-	-	-
පාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ආයෝජනයෙන් ලද ලාභාංශ	-	250,000	-	-
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වල සෛද්ධික/වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	(17,828,648)	241,604	(13,763,534)	(1,461,890)
මූල්‍යනය කිරීමේ කටයුතුවලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහ				
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය නිකුත් කිරීමෙන් ලද ශුද්ධ මුදල්	-	-	-	-
යටත්කාලීන ණය නිකුත් කිරීම් මගින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	-	-	-	-
යටත්කාලීන ණය ආපසු ගෙවීම්	-	(6,000,000)	-	(6,032,140)
යටත්කාලීන ණය මත ගෙවූ පොළීය	(541,660)	(1,229,984)	(542,342)	(1,242,812)
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් - ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	(3,500,000)	-	(3,500,000)
මූල්‍යන කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ මුදල්	(541,660)	(10,729,984)	(542,342)	(10,774,951)
මුදල් හා මුදල් සමානයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	1,305,245	1,415,451	1,289,808	1,373,405
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් හා මුදල් සමානයන්	7,589,511	6,174,060	7,653,712	6,280,307
මුදල් හා මුදල් සමානයන්ගේ විනිමය වෙනස	-	-	-	-
වර්ෂය අවසාන දිනට මුදල් හා මුදල් වලට සමානයන්	8,894,757	7,589,511	8,943,521	7,653,712
මුදල් හා මුදල් සමානයන් අයිතම සැසඳීම				
අතැති මුදල්	3,207,729	3,687,059	3,212,553	3,691,618
බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	5,524,723	3,968,959	5,568,637	4,029,894
ඉල්ලුම් සහ කෙටිකාලීන තැන්පතු	2,756	245	2,756	245
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	236,480	-	236,696	7
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	(76,931)	(66,752)	(77,121)	(68,052)
	8,894,757	7,589,511	8,943,521	7,653,712

264 පිටුවේ සිට 408 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

1 වාර්තාකරණ ඒකකය

1.1 ආයතනික තොරතුරු

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත යටතේ 1972 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපනය කරන ලද බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකි. එය 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන යටතේ නියාමනය වන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකි. බැංකුවේ ලියාපදිංචි කාර්යාලය, අංක 255 "ඉතිරිකිරීමේ මන්දිරය" හාලුපාර, කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකාව යන ලිපිනයෙහි පිහිටා ඇත.

2022 දෙසැම්බර් මස 31 දිනට බැංකුවේ මුළු සේවකයන් සංඛ්‍යාව 4,528 ක් විය. (2021-4,616)

සේවා සැපයුම් ස්ථාන ලෙස ශාඛා 262 ක්, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 293 ක් හා සිආර්එම් යන්ත්‍ර 97 ක් ද බැංකුව සතුව පවතින අතර, නියෝජිත ජාල ලෙස තැපැල් කාර්යාල 654 ක් සහ උප තැපැල් කාර්යාල 3,410 ක් බැංකුව සතුව පවතී.

1.2 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයෙහි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බැංකුව (මව් සමාගම) සහ එහි පූර්ණ අයිතියට යටත් එන් එස් බී ආර්ඪ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව නම්වූ පාලිත සමාගම් දෙක ඇතුළත් වේ.

බැංකුවෙහි පූර්ණ අයිතිය ශ්‍රී ලංකා රජය සතුවේ. බැංකුව සමූහයෙහි අවසන් පරිපාලකයා වේ. බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන පොදු මූල්‍ය වර්ෂයක් පාදක වෙයි. සෑම වසරකදීම පාර්ලිමේන්තුවේ දී සහාගත කිරීම විඤ්ඤ, දෙසැම්බර් මස 31 දිනෙන් අවසන් වන මාස දොළහක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා "බැංකුවේ" සහ "සමූහයේ" මූල්‍ය ප්‍රකාශන බැංකුව විසින් පිළියෙල කරනු ලබයි.

1.3 මූලික ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම්වල ස්වභාවය

බැංකුව පෙර පරිදිම, ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව අතර ඉතිරිකිරීම ප්‍රගුණ කරවමින් එසේ එක්රැස් කරගන්නා ලද ඉතුරුම් ලාභදායී අයුරින් ආයෝජනය කිරීමත් බැංකුවේ ප්‍රධාන

ක්‍රියාකාරකම් වේ. තැන්පතු භාර ගැනීම, ආයතනික සහ පාරිභෝගික ණය, ව්‍යාපාර මූල්‍යයන්, රාජ්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ණය, උකස් ණය, අන්තර්ජාල බැංකුකරණය, එස් එම් එස් බැංකුකරණය යනාදී මූල්‍ය විසඳුම් රැසක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව වෙතින් සැපයෙයි. 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාර බැංකුව එහි තැන්පතු වලින් අවම වශයෙන් 60% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්හි ආයෝජනය කිරීමට බැඳී සිටී.

පාලිත සමාගම්

සීමාසහිත එන් එස් බී ආර්ඪ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම
සීමාසහිත එන් එස් බී ආර්ඪ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම, ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවකු වශයෙන් කටයුතු කරන අතර, රජයේ සුරැකුම්පත් ගනුදෙනු කිරීමෙහි යෙදී සිටියි.

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව
ඉතුරුම් හා කාලීන තැන්පතු සංවර්ධනය, ණය, කල්බදු, කුලී පිට ගැනුම්, උකස් ණය හා වෙනත් ණය පහසුකම් සැපයීම සහ සීමාසහිත ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ හා සංවර්ධන බැංකුවේ ණය ගිණුම් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමත් සමග සී.ස. ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ හා සංවර්ධන බැංකුවේ පැහැර හරිනු ලැබූ තැන්පතු වගකීම් පියවීම යනාදිය බැංකුවේ මූලික ක්‍රියාකාරකම් යටතට අයත් වීණි.

2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ගිණුම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී වෙනත් ආකාරයකට දක්වා ඇති බවට සඳහනක් නොවේ නම්, සෑම කාලපරිච්ඡේදයකදීම පහත සඳහන් කර ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති උපයෝගී කරගනු ලැබ ඇත. බැංකුවේ මෙම ප්‍රතිපත්ති නොකඩවාම සමූහය විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබ ඇති අතර ඉන් පරිබාහිර අවස්ථාවන් ඒ අනුව හෙළිදරව් කර ඇත.

2.1 ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේ පදනම

2.1.1 අනුකූලතාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශය
ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස්වීම දක්වන ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් යනාදියෙන් සමන්විත බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

හා සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (SLFRS සහ LKAS) අනුකූලව වන අතර, එය 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන වලටද අනුකූල වේ. මුදල් ප්‍රවාහ තොරතුරු හැරුණු කොට සෙසු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කොට ඇත්තේ උපවිත පදනමටය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී භාවිත කරන ලද ආකෘති ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකුවල වාර්ෂික විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකුවල වාර්ෂික හා කාර්තුමය මූල්‍ය ප්‍රකාශ හා වෙනත් හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම පිළිබඳ 2019 ජනවාරි 18 දිනැති චක්‍රලේඛ අංක 02 හි 2019 මගින් නිර්දේශ කර ඇති ආකෘතියට ද අනුකූල වේ.

2.1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් සහ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි හා එහි සංශෝධනවල ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර, බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීමයි.

"අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව", "අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය", මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සහතිකකරණය මගින් දක්වා ඇති පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සිය වගකීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිළිගනු ලබයි.

මෙකී මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට පහත කොටස් අන්තර්ගත වේ.

- සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ විස්තර සපයන ආදායම් ප්‍රකාශය හා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (පිටු අංක 254 හා 255)
- වර්ෂාවසානයට බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සපයන මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය (පිටු අංක 256 හා 257)
- සමාලෝචනයට බඳුන් වූ වර්ෂය තුළ බැංකුවේ හා සමූහයේ කොටස්ගිණියන්ගේ අරමුදල්වල සියලු වෙනස්කම් දැක්වෙන හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය (පිටු අංක 258 හා 261)

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

iv. මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ ජනනය කිරීමට බැංකුව හා සමූහය සතු හැකියාව මෙන්ම එම මුදල් ප්‍රවාහ භාවිතය පිළිබඳ විස්තර සපයන මූල්‍ය ප්‍රවාහය පිළිබඳ ප්‍රකාශය (පිටු අංක 262)

v. සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා වෙනත් සවිස්තරාත්මක කරුණු ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට අදාළ සටහන් (පිටු අංක 281 හා 408)

2.1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2023 අප්‍රේල් මස 27 වන දින අනුමත කරන ලදී.

2.1.4 මිනුම්කරණ පදනම

පහත අයිතමයන් හැරුණු කොට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගය මත ගණනය කර ඇති බැංකුවේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඓතිහාසික පිරිවැය පදනම මත පිළියෙල කර ඇත.

- (i) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සටහන් අංක 23)
- (ii) ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සටහන් අංක 19 හා 33)
- (iii) ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් (සටහන් අංක 20 හා 34)
- (iv) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් (සටහන් අංක 20)
- (v) අත්පත් කර ගැනීමේදී පිරිවැයට මනිනු ලබන හා පසුව සාධාරණ අගය මත ප්‍රත්‍යාගණිත අගයන් අනුව මිනුම් කරනු ලබන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි (සටහන් අංක 26)
- (vi) මූලිකව පිරිවැයට හඳුනාගනු ලබන, පසුව සාධාරණ අගයට අනුව මනිනු ලබන ආයෝජන දේපළ
- (vii) නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ වගකීම් වර්තමාන වටිනාකමෙන් සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය ඉන් අඩු කිරීමෙන් පසු සේවක නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වල වගකීම් හඳුනාගනු ලබයි. (සටහන් අංක 38)

2.1.5 ක්‍රියාකාරී සහ ඉදිරිපත් කරනු ලබන ව්‍යවහාර මුදල

සමූහයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන මූලික ආර්ථික පරිසරයේ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් (රු.) වලින් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, විශේෂයෙන් දක්වා ඇති අවස්ථාවලදී හැරුණු කොට සියලුම අගයන් ආසන්න දහස් ස්ථානයට වටයා ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමූහයේ ඉදිරිපත් කළ වාර්තා වල ක්‍රියාකාරී හා ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ව්‍යාපාර මුදල් හි වෙනසක් වාර්තා නොවීය.

2.1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම් හා වගකීම්, ඒවායෙහි ස්වභාවය අනුව වර්ගකර, කල්පිරීමේ රටාව හා සාපේක්ෂ ද්‍රවශීලතා අනුපිළිවෙල පිළිබිඹු වන අයුරින් ලැයිස්තුගත කර ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බලපාන උද්ධමන සාධක සම්බන්ධයෙන් ගැලපීමක් සිදුකර නොමැත. බැංකුවේ හා සමූහයේ වත්කම් හා වගකීම් වල කල්පිරීමේ රටාවන්හි විශ්ලේෂණය සටහන් අංක 55 (පිටු අංක 398 සිට 401) හි දක්වා ඇත.

2.1.7 අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අඛණ්ඩ පදනමක් මත ඉදිරියට පැවතීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව පිළිබඳව කළමනාකාරිත්වය විසින් තක්සේරුවක් සිදුකර ඇති අතර, ඉදිරි අනාගතයේ දී ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරතවීමට බැංකුව සතු ශක්‍යතාව පිළිබඳ සැහීමට පත්වී ඇත.

තවද අඛණ්ඩ පැවැත්ම සඳහා සමූහයට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සැක පහළ වන සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි සාධකයක් කළමනාකාරිත්වයට හමු වී නොමැත. එහෙයින් අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම තව දුරටත් සිදු කෙරෙයි.

2.1.8 ප්‍රමාණාත්මකභාවය සහ සමාහරණය

සෑම ප්‍රමාණාත්මක සමාන අයිතම පන්තියක්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන් වෙන්ව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 01) "මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" මගින් ඉඩදී ඇති පරිදි අසමාන ස්වභාවයේ අයිතමයන් හෝ කාර්යයන් ප්‍රමාණාත්මක නොවන දෑ ලෙස නොසලකයි නම් පමණක් ඒවා වෙන වෙනම ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

2.1.9 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

ප්‍රවර්තන කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ වැඩි අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා සහ කාලපරිච්ඡේද දෙක සංසන්දනය කිරීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි පසුගිය කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මකව, විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කර ඇත. වඩාත් හොඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් අරභයා මෙන්ම ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කිරීම් සමග අනුරූපවීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදීද සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත වර්ග කර දක්වා ඇත. පිටු අංක 365 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 53 යටතේ අදාළ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.1.10 වැටයීම

"මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" පිළිබඳ ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 01 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් මගින් අනුමත පරිදි වෙනයම් අයුරකින් දක්වා ඇති අවස්ථාවලදී හැරුණු විට මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දක්වා ඇති අගය ආසන්න රුපියල් දහසට වටයා ඇත.

2.1.11 හිලච් කිරීම

මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හිලච් කර ශුද්ධ අගය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් කරනු ලබන්නේ හඳුනාගත් අගයන් හිලච් කිරීම හෙතෙකව බලාත්මක කළ හැකි වූ හා ශුද්ධ පදනමක් මත පියවීමට හෝ එක්වරම වත්කම් උපලබ්ධි කර වගකීම් පියවීමට අදහස් කරන විට පමණි. ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක්/අර්ථකථනයක් (අන්තර්ජාතික මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිතීන් අර්ථකථන කම්ටුට සහ ප්‍රමිතීන් අර්ථකථන කම්ටුට විසින් නිකුත් කරන ලද) සහ බැංකුවේ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් මගින් නිශ්චිතව අනුමත කර හෝ අවශ්‍ය බව දක්වා ඇති විටකදී හැර ආදායම් සහ වියදම්, ආදායම් ප්‍රකාශයේ හිලච් කරනු නොලැබේ.

2.1.12 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ තීන්දු, ඇස්තමේන්තු හා උපකල්පන

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් හා අනුකූලව වන පරිදි බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් හා වියදම්වල අගයන් තීරණය කිරීම සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිතය සම්බන්ධයෙන් තීන්දු, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන උපයෝගී

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

කර ගැනීමට කළමනාකාරිත්වයට සිදු වේ. සැබෑ ප්‍රතිඵල මෙම ඇස්තමේන්තු වලින් වෙනස් විය හැකිය.

ඇස්තමේන්තු හා උපකල්පන අඛණ්ඩව සමාලෝචනයට භාජනය කරයි. ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල යම් සංශෝධනයක් වෙනත් එම සංශෝධනය කෙරෙන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී, එම සංශෝධනය ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයකට බලපාන්නේ නම්, ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදවලදී ද ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ.

බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති අගයන් මත වැඩිම බලපෑමක් ඇති කිරීමට හැකි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිතයේ දී යොදාගත් සැලකිය යුතු තීන්දු, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන පහත දක්වා ඇත.

අ. සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ තීන්දු
මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන ඇති අගයන් සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරලන අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලදී ගනු ලබන තීන්දු, පිළිබඳව තොරතුරු පහත සටහන් අංක 2.1.12.1 මගින් දැක්වේ.

2.1.12.1 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වර්ගීකරණය

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 අනුව පහත නිර්ණායක මත පදනම්ව ක්‍රමය පිරිවැය, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගය, ලාභය හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගය යන විවිධ ආණ්ඩවලට මූල්‍ය වත්කම් වර්ග කිරීමට හා මැනීමට සමූහයේ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති මගින් අවකාශය සැලසේ.

- පිටු අංක 270 හි සටහන් අංක 2.5.1.4.1 හි දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කිරීමේ ආයතනික ව්‍යාපාරික ආකෘතිය
- පිටු අංක 271 හි සටහන් අංක 2.5.1.4.2 හි දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ගුණාංග

ආ. උපකල්පන සහ අවිනිශ්චිතතා තක්සේරු කිරීම.

සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්වලට කුඩු දිය හැකි අන්දමේ උපකල්පන හා අවිනිශ්චිතතා තක්සේරු පිළිබඳ තොරතුරු පහත සටහන් අංක 2.1.12.2 සිට 2.1.12.9 මගින් දක්වා ඇත.

2.1.12.2 මූල්‍ය උපකරණ වල සාධාරණ අගය

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කර ඇති මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් වල සාධාරණ අගයන්, සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළින් ලබාගත නොහැකි විට, එය තීරණය කිරීම සඳහා

ගණිතමය ආකෘතීන් භාවිතය ද ඇතුළත් තක්සේරුකරණ ක්‍රමවේද යොදා ගැනෙයි. මෙකී ආකෘතීන් සඳහා යෙදවුම්, නිරීක්ෂණය කළහැකි වෙළඳපොළ දත්ත වෙතින් හැකි අවස්ථාවලදී ලබා ගන්නා අතර, නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ දත්ත නොමැති විට සාධාරණ අගයක් ස්ථාපිත කර ගැනීමට තීන්දුවක් ගත යුතු වේ.

මූල්‍ය උපකරණ අගය කිරීම පිණිස යොදාගන්නා ක්‍රමවේද සහ සාධාරණ අගයන්හි ධුරාවලිය සටහන් අංක 56 මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි පිටු අංක 402 හි සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

2.1.12.3 මූල්‍ය වත්කම් මත භානිකරණ අලාභ

සියලුම මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ, ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 සහ ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 39 යටතේ භානිකරණ අලාභ මිනීම සඳහා විශේෂයෙන්ම භානිකරණ අලාභ නිශ්චය කිරීමේදී ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ වල අගය හා කාල වකවානුව සහ ඇප වටිනාකම්වල අගය පිළිබඳව නිසි තීන්දු ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

ඒ අනුව, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි භානිකරණ අලාභ වාර්තා කළ යුතු දැයි තක්සේරු කිරීම පිණිස මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳව වාර්තා කරනු ලබන සෑම දිනයකදීම සමූහය විසින් එහි සැලකිය යුතු ණය හා අන්තිකාරම් පිළිබඳව තනි තනිව සමාලෝචනය කෙරෙයි. භානිකරණ අලාභ නිශ්චය කිරීමේ දී විශේෂයෙන්ම අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වල කාලය හා වටිනාකම තීරණය කිරීමට කළමනාකාරිත්වයේ තීන්දු අවශ්‍ය වේ. මෙකී ඇස්තමේන්තු පදනම් වනුයේ සාධක රාශියක් පිළිබඳ උපකල්පන ගණනාවක් මත වන හෙයින් සත්‍ය ප්‍රතිඵල මීට වෙනස්විය හැකිය.

භානිකරණය සඳහා කේවල ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ ඉදිරියේදී ලැබෙනු ඇති අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල වත්මන් අගය පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ නිසි ඇස්තමේන්තුව මත කේවල භානිකරණ ප්‍රතිපාදන පදනම් වේ. මෙම මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී ණයකරුගේ මූල්‍ය තත්ත්වය හා පාදක වූ ඇපවල ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වය විසින් සලකා බැලෙයි. සෑම භානිකරණ වත්කමක්ම එහි වටිනාකම හා ප්‍රායෝගික උපාය මාර්ග, ආපසු ලබාගත හැකි යැයි සැලකෙන මුදල් ප්‍රවාහවල ඇස්තමේන්තුව මත ඇගයීමට ලක් කෙරෙයි.

පහත පරිදි සාමූහික භානිකරණ ප්‍රතිපාදන ස්ථාපිත කර ඇත.

- කේවල වශයෙන් නොසැලකෙන සමජාතීය ණය හා අන්තිකාරම් කාණ්ඩ

- කේවල වශයෙන් සැලකූ නමුත් කේවල වශයෙන් භානිකරණය වී නොමැති වත්කම් කාණ්ඩ

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 අනුව සමූහයේ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීම, විවලය යෙදවුම් විකල්ප සහ ඒ මත වන අන්තර් යැපීමට පාදක උපකල්පන ගණනාවකින් යුත් සංකීර්ණ ආකෘතිවල ප්‍රතිඵලයකි. ගිණුම්කරණ තීන්දු හා ඇස්තමේන්තු ගණයෙහි ලා සැලකෙන අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘතිවලට පහත සාධක ඇතුළත් වේ.

- ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් වී ඇත්දැයි ගුණාත්මක ඇගයීම සඳහා සමූහයේ නිර්ණායක සහ අපේක්ෂිත ජීවකාල ණය පාඩු පදනම මත මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සඳහා වන දීමනා
- සාමූහික පදනමක් මත අපේක්ෂිත ණය පාඩු අගයනු ලබන අවස්ථාවේ මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය
- විවිධ සංඛ්‍යාත්මක සුත්‍ර සහ යෙදවුම් විකල්ප ඇතුළත් අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘති සංවර්ධනය
- දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධනය, උද්ධමනය, පොළී අනුපාතික, විනිමය අනුපාතික, විරැකියාව, ණය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) නිරාවරණයවීමේ පාඩුව (EAD) හා පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව (LGD) ආදී සර්ව ආර්ථික යෙදවුම් අතර සම්බන්ධතාවය තීරණය කිරීම.
- ආර්ථික යෙදවුම්, අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘති වලට අදාළ කර ගැනීම සඳහා ඉදිරි දැක්මැති සාර්ව ආර්ථික සංසිද්ධීන් හා එහි සම්භාවිතාව පිළිබඳ බර තැබීම තෝරා ගැනීම.

2.1.12.4 දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ ප්‍රකාශනගණනය

බැංකුවේ හා සමූහයේ සිත්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ඒවායේ ප්‍රකාශනගණිත අගයට පවත්වාගෙන යයි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.13) "සාධාරණ අගය මැනීමට" අනුකූලව සිත්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ස්වාධීන වෘත්තීය තක්සේරුකරුවන් යොදවන ලදී.

සිත්තක්කර ගොඩනැගිලි සහ ඉඩම්වල සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ ක්‍රමවේද හා ප්‍රධාන උපකල්පන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 2.3 හි තවදුරටත් විස්තර කර දක්වා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.1.12.5 දේපල, පිරිසික හා උපකරණවල ඵලදායී ජීවකාලය

සමූහය, දේපල, පිරිසික හා උපකරණවල සුන්බුන් වටිනාකම, ඵලදායී ජීවකාලය හා ක්ෂය ක්‍රමය, සෑම වාර්තාකරණ දිනකම සමාලෝචනය කරයි. මෙම අගයන්, අනුපාත හා ක්‍රම ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දී කළමනාකාරිත්වයේ තීරණ භාවිතා කෙරෙන හෙයින් ඒවායෙහි අගයන් අවිනිශ්චිතතාවයකින් යුක්ත වෙයි.

2.1.12.6 මූල්‍ය නොවන වත්කම් හානිකරණය

සෑම වාර්තාකරණ දිනකම විලම්බිත බදු වත්කම් හැර අනෙකුත් වත්කම් හානිකරණය වූ බවට කිසියම් හෝ හැඟවීමක් ඇත්දැයි සමූහය විසින් අගයනු ලබයි. එබඳු හැඟවීමක් ඇත්නම් හෝ වත්කමක් සඳහා වාර්ෂික හානිකරණ පරීක්ෂාවක් සිදුකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ නම්, සමූහය විසින් වත්කමෙන් නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබේ. වත්කමක ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඉක්මවයි නම්, එම වත්කම හානිකරණය වී ඇතැයි සලකනු ලබන අතර, එම වත්කමේ අගය නැවත අයකරගත හැකි අගය දක්වා කපා හරියි.

2.1.12.7 විලම්බිත බදු වත්කම්

විලම්බිත බදු වත්කම් හඳුනාගනු ලබන්නේ එම බදු අලාභ අයකර ගත හැකි, බදු වන අනාගත ලාභ ලැබීමේ භව්‍යතාවක් ඇතිතාක් දුරට පමණි. හඳුනාගත හැකි විලම්බිත බදු වත්කමේ අගය නිර්ණය කිරීම පිණිස අනාගතයේ විය හැකි බදු වන ලාභයන්හි කාලසීමාව හා ප්‍රමාණය සහ අනාගත බදු සැලසුම්කරණ උපායමාර්ග මත පදනම්ව තීරණ ගත යුතු වේ.

2.1.12.8 නිර්වචන ප්‍රතිලාභ වගකීම්

ආයුගණක තක්සේරු උපයෝගී කරගනිමින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්වල පිරිවැය සහ එම වගකීම්වල වර්තමාන අගය තීරණය කෙරෙයි. වටිටම් අනුපාත, වත්කම් මත අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාත, ඉදිරි වැටුප් වැඩිවීම්, සේවක මරණ අනුපාතය හා ඉදිරි විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීම් පිළිබඳ උපකල්පන ආයුගණක තක්සේරුව හා සම්බන්ධ වේ.

යෝග්‍ය වටිටම් අනුපාතය තීරණය කිරීමේදී විශ්‍රාම අරමුදලේ කාලසීමාවට බර තැබූ සාමාන්‍ය ශේෂයට සමාන ඉහළ ගුණාත්මකබවින් යුතු ආයතනික බැඳුම්කරයක ප්‍රතිලාභ කළමනාකරණය විසින් සලකා බලනු ලැබෙයි. වෙළඳපළ තුළ ගැලපෙන ඉහළ ගුණාත්මකබවින් යුතු ආයතනික බැඳුම්කර නොමැති අවස්ථාවකදී සමාන කාලසීමාවකට

අවදානම ගලපන ලද රාජ්‍ය බැඳුම්කර ප්‍රතිලාභ, වටිටම් අනුපාතය ලෙස යොදා ගනු ලැබේ.

පොදුවේ භාවිත මර්ත්‍යතා වක්‍ර අනුව මර්ත්‍යතා අනුපාතිකය තීරණය වෙයි. අපේක්ෂිත අනාගත උද්ධමන අනුපාත හා බැංකුවේ අපේක්ෂිත අනාගත වැටුප් වර්ධක මත ඉදිරි වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීම් තීරණය වෙයි.

මෙම සැලසුම්වල දීර්ඝ කාලීන ස්වභාවය හේතුකොට ගෙන එම ඇස්තමේන්තු සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතතාවයකින් යුක්ත වෙයි.

2.1.12.9 ප්‍රතිපාදන, බැඳියාවන් හා අසම්භාව්‍යයන්

සමූහයේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලදී සමූහයට එරෙහි නෛතික ගිණිකම් ඉල්ලීම් ඉදිරිපත්වූ විට එම ගිණිකම් ඉල්ලීම් සාර්ථක වීමේ ඉඩකඩ සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රතිපාදන සැලසීම කළමනාකාරිත්වය විසින් තීරණය කරයි. නීතිමය ගිණිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග අවසන් කිරීමට ගතවන කාලසීමාව මෙන්ම ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලායෑමේ ප්‍රමාණය ද අවිනිශ්චිත වේ. මේ සඳහා ගතවන කාලසීමාව සහ පිරිවැය අවසාන වශයෙන් තීරණය වනුයේ අදාළ නෛතික බලසීමාව මතය.

2.1.12.10 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.16) - කල්බදු

කල්බදු හඳුනා ගැනීම, මිනීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීමට අදාළ මූලධර්ම මෙම ප්‍රමිතීන් මගින් දැක්වෙයි. කල්බදු ගැණුම්කරුවන් හා කල්බදුගිණියන් විසින් අදාළ ගනුදෙනු විශ්වසනීය ලෙස නිරූපණය වන අන්දමට අදාළ තොරතුරු ඉදිරිපත් කරනු ලබන බවට වගබලාගැනීම මෙහි අරමුණයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන භාවිත කරන්නන්ට යම් ආයතනයක මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍යමය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය යනාදිය මත කල්බදු මගින් ඇති කරන බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පදනම මෙම තොරතුරු මගින් සැපයෙයි. පහත දැක්වෙන ප්‍රමිතීන් හා අර්ථකථන මෙම ප්‍රමිතිය මගින් අවලංගු කෙරෙයි.

- (අ) ල.ගි.ප්‍ර. 17 කල්බදු
- (ආ) ජා.මු.වා.අ.ක 4 යම් එකඟතාවයකට කල්බදු අන්තර්ගතදැයි තීරණය කිරීම
- (ඇ) ප්‍ර.අ.ක. - 15 කල්බදු මෙහෙයවීම - දිරි දීමනා සහ
- (ඈ) ප්‍ර.අ.ක. - 27 කල් බද්දකට අදාළ නෛතික ආකෘතිය හා සම්බන්ධ ගනුදෙනුවල ඇගයීම්

2019 ජනවාරි 01 වන දින සිට මූලික වශයෙන් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 ආදේශ කර ගැනීමෙන් අනතුරුව බැංකුවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය පහත දක්වා ඇත.

2.1.12.10.1 කල්බදු හඳුනා ගැනීම

යම් කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා සලකා බැලීම වෙනුවෙන් හඳුනාගත් වත්කමක භාවිතය පාලනය කිරීමේ අයිතිය යම් ගිවිසුමක් මගින් පිළිබිඹු වන්නේ නම් එම ගිවිසුම කල්බද්දක් ලෙස සැලකෙයි. එම නිසා ගිවිසුමක් සමාරම්භයේදී පහත සඳහන් සාධක සලකා බලමින් බැංකුව විසින් ගිවිසුම කල්බද්දක් ද නොඑසේ නම් ඊට කල්බද්දක් ඇතුළත්ද යන්න තක්සේරු කරනු ලැබෙයි.

1. හඳුනාගත් වත්කම්වල උපයෝජ්‍යතාව
2. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව පාලනය කිරීමට බැංකුවට ඇති අයිතිය
3. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව තුළින් සියලු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබීමට බැංකුවට ඇති අයිතිය
4. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව මෙහෙයවීමට බැංකුවට ඇති අයිතිය

ඒ අනුව, ශාඛාවක් මෙහෙයවීම සඳහා හෝ යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතය සඳහා බැංකුව එළඹෙන ලද සියලුම කුළු ගෙවීම් පිළිබඳ එකඟතා සියල්ල (මාස 12ට අඩු හා අඩු අගයකින් යුතු එකඟතා ආදී කෙටිකාලීන එකඟතා හැරුණු විට) ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 කල් බදු යටතේ කල් බදු අන්තර්ගත බව හඳුනාගනු ලැබෙයි.

2.1.12.10.2 භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්

කල්බදු ආරම්භක දිනයේදී (එනම්, කල්බදු එකඟතා ගිවිසුමෙහි නිශ්චය කර ඇති දිනය) භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් බැංකුව විසින් හඳුනාගනු ලැබෙයි. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, සමූච්චිත ක්ෂයවීම් හා හානිකරණ පාඩු අඩුකර පිරිවැයට මනිනු ලබන අතර කිසියම් කල්බදු වගකීම් ප්‍රතිමිනුම් වේ නම් ඊට ගලපනු ලැබෙයි. හඳුනාගනු ලැබූ කල්බදු වගකීම් අගය සහ ලද කල්බදු දිරිදීමනා වේ නම් එය අඩු කළ පසු ආරම්භක දිනට හෝ ඊට පෙර සිදු කරනු ලද කල්බදු ගෙවීම්, භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්වල පිරිවැයට අන්තර්ගත වේ. කල්බදු කාලසීමාව අවසානයේදී කල්බදු වලට අදාළ වත්කමෙහි ගිණිකාරිත්වය පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් බැංකුව සතු නොවේ නම් මිස, භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, එහි අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය හා කල්බදු කාලසීමාව යන දෙකෙන් අඩු සීමාව තුළ සරල රේඛීය පදනම මත ක්ෂය කරනු ලැබෙයි. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හානිකරණයට බඳුන් වෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.1.12.10.3 කල්බදු වගකීම්

කල්බදු සමාරම්භක දිනට බැංකුව විසින් කල්බදු කාලසීමාව තුළ කළ යුතු ගෙවීම්වල වත්මන් අගයට මනිනු ලබන කල්බදු වගකීම් හඳුනා ගැනෙයි. ස්ථාවර ගෙවීම්, ලැබිය හැකි කල්බදු දීමනා අඩු කළ පසු දර්ශකයක් හෝ අනුපාතයක් මත පදනම්වන විචල්‍ය කල්බදු ගෙවීම් සහ ඇපකර වටිනාකම් යටතේ ගෙවීමට අපේක්ෂිත අගයන් කල්බදු ගෙවීම්වලට අයත් වේ. බැංකුව විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබීමට හේතු සහගත ගැනුම් විකල්පයක පුරුදු මිල හා ගිවිසුම අවසන් කළ හැකිය යන විකල්පය බැංකුවට භාවිත කිරීමේ අයිතිය කල්බදු කොන්දේසි වලින් පිළිබිඹු වේ නම්, කල්බදු ගිවිසුමක් අවසන් කිරීමට අදාළ දඩ මුදල් ද කල්බදු ගෙවීම්වලට ඇතුළත් වේ. ගෙවීම් කිරීමට තුඩු දෙන යම් සිදුවීමක් හෝ තත්ත්වයක් උදාවූ කාලසීමාව තුළ යම් දර්ශකයක් හෝ අනුපාතිකයක් මත පදනම් නොවූ විචල්‍ය කල්බදු ගෙවීම් වියදම් ලෙස හඳුනා ගැනෙයි. කල්බදු ගෙවීම්වල වත්මන් අගය ගණනය කිරීමේදී කල්බදු වලට අදාළ පොලී අනුපාතිකය එක්වරම තීරණය කළ නොහැකි වන විටක කල්බදු ආරම්භක දිනට පවතින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකය (භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර කාලසීමාව කල්බදු ගිවිසුම් කාලසීමාවට සමාන විය යුතුයි) බැංකුව විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබෙයි.

සමාරම්භක දිනට පසුව පොලිය එකතුවීම පිළිබිඹු කිරීමට කල්බදු වගකීම් ප්‍රමාණය වැඩිකර ගෙවන ලද කල්බදු ගෙවීම් ප්‍රමාණය අඩු කරනු ලබයි. ඊට අමතරව වෙනස් කිරීමක්, කල්බදු කාලසීමාවෙහි වෙනසක්, ප්‍රධාන වශයෙන් ස්ථාවර කල්බදු ගෙවීම්හි වෙනසක් හෝ පාදක වූ වත්කම මිලදී ගැනීමේදී තක්සේරුකරණයේ වෙනසක් යනාදිය ඇති අවස්ථාවලදී කල්බදු වගකීම්හි ධාරණ අගය ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි.

2.1.12.10.4 කෙටිකාලීන කල්බදු හා අඩු වටිනාකමැති වත්කම් කල්බදු

බැංකුව එහි කෙටිකාලීන කල්බදු වලට (එනම්, මිලදී ගැනීමේ විකල්පයක් නොමැති හා ආරම්භක දින සිට මාස 12 ක හෝ ඊට අඩු කල්බදු කාලසීමාවක් සහිත කල්බදු වලට) කෙටිකාලීන කල්බදු හඳුනාගැනීම නිදහස් කිරීම අදාළ කර ගනියි. එමෙන්ම අඩු වටිනාකමක් ඇති බවට සලකනු ලබන අවස්ථාවලදී ද බැංකුව අඩු වටිනාකමැති වත්කම් කල්බදු හඳුනාගැනීම නිදහස් කිරීම අදාළ කර ගනියි. කෙටිකාලීන කල්බදු මත හා අඩු වටිනාකමැති වත්කම් මත කල්බදු ගෙවීම්, කල්බදු කාලසීමාව තුළදී සරල රේඛීය පදනමක් මත වියදම් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි. බැංකුව විසින් පාදක වූ

වත්කමෙහි අගය රු. 10 සමාන හෝ අඩු නම්, අඩු වටිනාකමැති වත්කම්වල කල්බදු සලකා බැලෙයි.

2.1.12.10.5 අළුත්කිරීමේ විකල්පය සහිත ගිවිසුම්වල කල්බදු කොන්දේසි තීරණය කිරීමේදී වැදගත් තීරණ

උපයෝගී කරගත හැකි බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කළ හැකි, දීර්ඝ කළ හැකි විකල්පයක් මගින් ආවරණය වන කිසියම් කාලච්ඡේද සමග හෝ උපයෝගී කරගනු ලබන බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කළ නොහැකි විකල්ප කල්බදු අවසන් කිරීමට විකල්පයක් මගින් ආවරණය වන කාලච්ඡේද සමග අවලංගු කළ නොහැකි කල්බදු කොන්දේසි, බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි ලෙස තීරණය කරනු ලබයි. අළුත් කිරීමේ විකල්පය උපයෝගී කරගනු ලබන බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කර ගැනීම උදෙසා බැංකුව තීරණ ගනු ලබයි. එනම්, අළුත් කිරීම උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ආර්ථිකමය දිරිදීමනාවක් උත්පාදනය කරන අදාළ සියලු සාධක එය සලකා බලනු ලබයි. ආරම්භක දිනට පසු, සිය පාලනය යටතේ ඇති හා අළුත්කිරීමේ විකල්පය උපයෝගී කර ගැනීමට (හෝ උපයෝගී කර නොගැනීමට) ඇති හැකියාව බලපානු ලබන වාතාවරණයන්හි වෙනසක් හෝ වැදගත් සිද්ධියක් වේ නම්, බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි යළි ඇගයීමට ලක් කෙරෙයි. කල්බදු දීර්ඝ කර ගැනීමේ හෝ අවසන් කිරීමේ විකල්ප අඩංගු ගිවිසුම්හි කල්බදු කොන්දේසි තීරණය කිරීමේදී බැංකුව පසුදැක්මක් යොදා ගනියි. ඒ අනුව, බැංකුව හා බදුගිණියා විසින් අත්සන් කරන ලද කුලී එකඟතාව මගින් ආවරණය වන කාලච්ඡේදය තුළ වසර ගණන මත පදනම්ව බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි හඳුනාගනු ලබයි.

2.1.12.10.6 මිනීම

2019 ජනවාරි 01 දින මූලිකව උපයෝගී කරගනු ලැබූ දිනය ලෙස ගනිමින් බැංකුව විසින් නවීකරණය කරන ලද අතීතයේ සිට බලපාන පරිදි උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය යොදා ගනිමින් ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 16 භාවිත කරන ලදී. මෙම ක්‍රමවේදය යටතේ, මූලිකව උපයෝගී කරගනු ලැබූ දිනයට හඳුනාගත් ප්‍රමිතිය මූලිකව අදාළ කර ගැනීමේ බලපෑම සමග අදාළ ප්‍රමිතිය, අතීතයේ සිට බලපාන පරිදි යොදා ගනු ලබයි. එහෙයින් බැංකුව විසින් ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 16 ප්‍රත්‍යාවලෝකන උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය භාවිත කරයි.

- පෙර වාර්තා කළ පරිදි බැංකුව සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.
- ආරම්භයේදී හඳුනාගත් වත්කම් හා වගකීම් අතර වෙනස්කම් සංක්‍රමණයේදී රඳවාගත් ඉපයීම් ලෙස

- කල්බදු ආරම්භයේදී (එනමුත් සංක්‍රමණ දිනට වටිටම් අනුපාතික යොදා ගනිමින්) ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 16 අදාළ කරගත් අයුරින් වත්කම් පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය මනිනු ලැබෙයි.

භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හා කල්බදු වගකීම්හි මූලික මිනීම

2019 ජනවාරි 01 දිනට ගෙවිය යුතු වූ ඕනෑම අන්තිකාරමකට ගලපන ලද සියලු කල්බදු කුලී වල වත්මන් අගයට වත්කම් පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය මූලිකව මනිනු ලැබෙයි. අනාගත කල්බදු කුලී වල ආරම්භක දිනට ශේෂව පවතින කල්බදු කාලසීමාව තුළ වත්මන් අගයට කල්බදු වගකීම මූලිකව මනිනු ලැබෙයි.

භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හා කල්බදු වගකීම්හි පසුකාලීන මිනීම

ආරම්භක දිනට පසුව බැංකුව විසින් පිරිවැය ආකෘතියක් උපයෝගී කරමින් වත්කම් භාවිතයට ඇති අයිතිය මනිනු ලැබෙයි. සරල රේඛීය ක්‍රමවේදය උපයෝගී කරගනිමින් 2019 ජනවාරි 01 දිනට වත්කම්, ඉතිරි කල්බදු කාලසීමාවට ක්‍රමක්‍ෂය කෙරෙයි. කල්බදු පොලිය එකතු කරමින් හා කල්බදු ගෙවීම් අඩුකර කල්බදු වගකීම පසුව මනිනු ලබයි.

වටිටම් අනුපාතිකය

ඉදිරි කුලී ගෙවීම් වටිටම් කිරීම සඳහා වර්ධනාත්මක ණය අනුපාතික උපයෝගී කර ගැනීමට බදු ගැණුම්කරුට සිදු වේ. එනම්, ඊට සමාන ණය කාලීනවකදී ඒ හා සමාන සුරැකුම් මත ණය ලබාගැනීම සඳහා ණය ගැණුම්කරුවෙකු විසින් ගෙවිය යුතු පොලී අනුපාතිකයයි. ඒ හා සමාන ආර්ථික වාතාවරණයකදී භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කමකට සමාන වටිනාකමක් ඇති වත්කමක් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය අරමුදලයි. එක හා සමාන කල්බදු කාලසීමා සහිත කල්බදු සඳහා එක් වටිටම් අනුපාතිකයක් බැංකුව විසින් යොදා ගැනෙයි.

- ගිවිසුමක උප අංග වෙන්කර දැක්වීම බැංකුව විසින් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවලියේදී නිරන්තරයෙන් කල්බදු නොවන උප අංග සහ කල්බදු ගිවිසුමක උප අංග වෙන් කිරීමට කටයුතු නොකරන අතර ඒ වෙනුවට සෑම කල්බදු උප අංගයක්ම හා ඒ ආශ්‍රිත කල්බදු නොවන උප අංග, එක් කල්බදු අගයක් සේ ගිණුම්කරණය කරයි.

මූලික සෘජු පිරිවැය

ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස බැංකුව විසින් මූලික යෙදවුම් දිනයේදී පරිහරණයට අයිතිය හිමි වත්කම් මිනීමේදී වන මූලික සෘජු පිරිවැය ඉවත් කරනු ලැබෙයි.

2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්

පහත කරුණු හැරුණුවිට 2022 වර්ෂය තුළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්හි ප්‍රධාන පෙළේ වෙනස්කම් සිදු නොවීණි.

2.3 සාධාරණ අගය මිනීම

"සාධාරණ අගය" වූ කලී විධිමත් ගනුදෙනුවකදී වත්කමක් විකිණීමට හෝ වගකීමක් ගෙවා නිදහස් වන මිල සඳහා ගෙවීමේදී හෝ එසේ නොමැති විටක මනිනු ලබන දින වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවන් අතර සිදුවන නිසි ගනුදෙනුවකදී සමූහයට එදිනට පිවිසිය හැකි වඩා ප්‍රතිලාභදායී වෙළඳපලකදී ලැබෙන මිලකි. වගකීමක සාධාරණ අගය එහි කාර්යසාධනමය නොවන අවදානම පිළිබිඹු කරයි.

යම් උපකරණයක් සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපලක් තුළ ප්‍රකාශිත මිල භාවිත කරමින් සමූහය විසින් එකී උපකරණයෙහි සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. අඛණ්ඩ පදනමක් මත මිලකරණ තොරතුරු සැපයීමට ප්‍රමාණවත් ධාරිතාවක් හා තිවුනාවයක් සහිත වත්කමක හෝ වගකීමක ගනුදෙනු සිදුවන්නේ නම්, එකී වෙළඳපල සක්‍රීය යැයි සැලකෙයි.

සක්‍රීය වෙළඳපලක් තුළ ප්‍රකාශිත මිලකරණයක් නොවේ නම් නිරීක්ෂණය කළ හැකි අදාළ යෙදවුම්වල භාවිතය උපරිම කරවන සහ නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම්වල භාවිතය අවම කරවන තක්සේරු විධික්‍රම සමූහය විසින් භාවිත කෙරෙයි. මිලකරණ ගනුදෙනුවකදී වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවන් ආර්ථික අතින් ඔවුන්ගේ උපරිම යහපත තකා කටයුතු කරන්නේ නම්, වත්කම හෝ වගකීම මිලකරණයේදී ඔවුන් සාධාරණ අගයෙහි ධූරාවලිය උපයෝගී කරගනු ඇතැයි යන උපකල්පනය මත වත්කමක/වගකීමක සාධාරණ අගය මනිනු ලැබේ.

වෙනස්වීම් සිදුවී ඇති වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී සාධාරණ අගයෙහි ධූරාවලි මට්ටම් අතර මාරුවීම් සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලබයි.

මූල්‍ය නොවන වත්කමක සාධාරණ අගය මැනීමේදී වත්කමක් එහි ඉහළම/හොඳම භාවිතය තුළින් හෝ එලෙස ඉහළම/හොඳම ලෙස භාවිත කරනු ලබන වෙනත් වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවෙකුට විකිණීම තුළින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ජනනය කිරීමට වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවකු සතු හැකියාව සලකා බලනු ලබයි. ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි වැනි සැලකිය යුතු වත්කම් තක්සේරු කිරීම සඳහා බාහිර වෘත්තීමය අගය කරන්නන් සම්බන්ධ වේ.

මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය මිනීමේ/විශ්ලේෂණයක් පිටු අංක 402 සිට 407 දක්වා සටහන් අංක 56 හි දක්වා ඇත.

2.4 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - පොදු

2.4.1 ඒකාබද්ධ කිරීමේ පදනම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 10) "ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන" සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.27) "ඒකාබද්ධ හා තනි මූල්‍ය ප්‍රකාශන" ප්‍රකාර බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, බැංකුවේ සහ එහි පාලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් සමන්විත වේ.

2.4.1.1 ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම්

පාලනය සමූහය වෙත සංක්‍රමණය වන අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්හි ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 3 - "ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම්" යටතේ අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම් ගිණුම්ගත කෙරෙයි. අත්පත් කර ගැනීමේදී සංක්‍රමණය කෙරෙන ප්‍රතිලාභ හා අත්පත් කරගනු ලබන ශුද්ධ හඳුනාගත හැකි වත්කම් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබෙයි. පැන නගිනු ලබන යම් කීර්තිනාමයක් වේ නම්, වාර්ෂිකව හානිකරණය සඳහා පරීක්ෂා කරනු ලබයි. කේවල් කර මිලදී ගැනීමකදී ඇති වන ඕනෑම ලාභයක් වහාම ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. ණය හෝ හිමිකම් කොටස් සුරැකුම් නිකුතුවට අදාළ නම් හැර ගනුදෙනු පිරිවැය සිදු වූ වියදම් ලෙස ගණනය වෙයි.

පෙර පැවති සබඳතා පියවීමට අදාළ ප්‍රතිලාභ සංක්‍රමණය වූ ප්‍රතිලාභ වලට ඇතුළත් නොවෙයි. එබඳු ප්‍රමාණ සාමාන්‍යයෙන් ලාභ හෝ අලාභවල හඳුනාගනු ලැබෙයි.

අත්පත් කරගනු ලබන ඕනෑම අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභයක් එය අත්පත් කරගන්නා දිනට එහි සාධාරණ වටිනාකමට මනිනු ලබයි. හිමිකම් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති විට එය ප්‍රත්‍යාගණනය නොකරන අතර හිමිකම් තුළ පියවීම ගිණුම්කරණය කෙරෙයි. අඛණ්ඩ සලකා බැලීමත්. ගෙවීමට ඇති බැඳියාව මූල්‍ය උපකරණ වර්ගීකරණයෙහි හිමිකම නිර්වචනය යටතට ගැනෙන විට එය ප්‍රත්‍යාගණනය නොකරන අතර පියවීමද හිමිකම් ඇතුළත ගිණුම්ගත කරයි. නොඑසේ නම් අඛණ්ඩ සලකා බැලීමක සාධාරණ වටිනාකම පසුකාලීන වෙනස්වීම් ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනා ගනියි. මූල්‍ය උපකරණයක නිර්වචනයට සරිලන අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභ ගෙවීමට ඇති බැඳියාව, නොඑසේ නම්, අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභයන්හි සාධාරණ වටිනාකමෙහි පසුකාලීන වෙනස්කම් ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි.

2.4.1.2 පාලනය නොවන හිමිකම

ඉහත විස්තර පිටු අංක 355 හි සටහන් අංක 47 යටතේ දක්වා ඇත.

2.4.1.3 පරිපාලිත සමාගම්

බැංකුව වෙත පාලනය පැවරෙන දින පටන් පාලිතයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මුලුමනින්ම ඒකාබද්ධ කෙරෙන අතර, එබඳු පාලනයක් අවසන් වනතුරු ඒකාබද්ධ කිරීම සිදුවෙයි. පාලනයක් පවතින්නේ බැංකුවට එකී පාලිත සමාගමේ ක්‍රියාකාරකම් වලින් ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකිවන පරිදි, එහි මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති පාලනය කිරීමට බලයක් ඇති විටදීය. ඒකාබද්ධ කිරීමේදී භාවිතා වන බැංකුවේ පරිපාලිතයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අදාළ වන අතර ඊට සමාන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිත කරමින් පිළියෙල කරනු ලබයි.

2.4.1.4 පාලනය අහිමිවීම්

පාලිත සමාගමක පාලනය සමූහය සතු නොවන විට එය විසින් පාලිත සමාගමෙහි වත්කම් හා වගකීම් සහ අදාළ ඕනෑම පාලනයකට යටත් නොවන හා හිමිකම්වල වෙනත් උපාංග හඳුනාගනු නොලැබෙයි. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස උත්පාදිත ලාභ හෝ අලාභ ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. පාලනය සතු නොවන විට පෙර පාලිත සමාගමෙහි රඳවාගත් ඕනෑම පොලියක් සාධාරණ වටිනාකමට මනිනු ලබයි.

2.4.1.5 ආශ්‍රිතයන්

පිටු අංක 318 හි සටහන් අංක 25 යටතේ විස්තර දක්වා ඇත.

2.4.1.6 ඒකාබද්ධ කිරීමේදී ඉවත් කරනු ලැබූ ගනුදෙනු

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සියලුම අන්තර් සමාගම් ශේෂයන්, ආදායම් හා වියදම් මෙන්ම එවැනි අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනුවලින් පැන නගින ලද උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සහ අලාභ සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කර ඇත. පිටු අංක 359 හා 360 හි දක්වා ඇති පාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනුවලට අදාළ සටහන් අංක 49.3 හා 49.4 වෙත යොමු වන්න.

2.4.2 විදේශ මුදල් ගනුදෙනු සහ ශේෂ

විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් කරනු ලබන ගනුදෙනු, එකී ගනුදෙනු සිදුවූ අවස්ථාවේදී පැවති විනිමය අනුපාතික මත වාර්තාකරන/ක්‍රියාකාරී මුදල් වර්ගය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

ශේෂපත්‍ර දිනට විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් සමන්විත මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වාර්තාකරණ දිනට පවතින මධ්‍යම විනිමය අනුපාතය යොදාගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට යළි පරිවර්තනය කරනු ලබයි. මූල්‍ය අයිතම පියවීම මත හෝ මුලින් වාර්තා කළ අනුපාතයකට වඩා වෙනස් අනුපාත වලට මූල්‍ය අයිතම පරිවර්තනය මත පැන නගින සියලුම විනිමය වෙනස්කම්, එකී වෙනස්කම් පැනනගින කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබෙයි.

ඓතිහාසික පිරිවැයට අගය කරනු ලබන මූල්‍ය නොවන විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත අයිතම, ආරම්භක ගනුදෙනු සිදු වූ දින පැවති විනිමය අනුපාත භාවිතයට ගනිමින් ව්‍යවහාරික මුදල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබයි. විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත සාධාරණ අගයට අගය කරනු ලබන මූල්‍ය නොවන අයිතම සාධාරණ අගය තීරණය කළ දින පැවති විනිමය අනුපාත භාවිතයට ගනිමින් පරිවර්තනය කරනු ලැබේ.

විදේශ මුදල් බැංකු ඒකකයෙහි මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය වාර්තා කරන දිනයේ දී පැවති මධ්‍යම විනිමය අනුපාතයට අනුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබයි. ඉහත ප්‍රතිපත්තියට අනුව විදේශ මුදල් බැංකු ඒකකයෙහි ගනුදෙනු වාර්තා කර ඇති අතර, ඉන් ජනිතවූ ලාභ/අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇත.

2.5 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - වත්කම් හා වගකීම් හඳුනාගැනීම

මූල්‍ය උපකරණ

2018 ජනවාරි මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව ඵලඹෙන වාර්ෂික කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 "මූල්‍ය උපකරණ" මගින් ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර 39 ආදේශ වෙයි. ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 යටතේ අනුමත ප්‍රතිපත්තියක් විකල්පයක් ලෙස ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර 39 ප්‍රකාර ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ අඛණ්ඩවම යොදාගැනීමට බැංකුව තීරණය කරන ලදී.

2.5.1 මූල්‍ය උපකරණ - මූලික හඳුනාගැනීම්, වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනීම

2.5.1.1 හඳුනා ගැනීමේ දිනය

සමූහය විසින් ආරම්භයේදී ණය හා අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා යටත්කාලීන වගකීම් යනාදිය ඒවා ඇති වූ දිනට හඳුනාගනු ලැබෙයි. ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදෙන ණය හා අත්තිකාරම් හඳුනාගනු ලබන්නේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිණුම්වලට අරමුදල්

බැර වූ පසුවය. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අරමුදල් බැංකුවට ලැබූ පසුව තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු ශේෂ ලෙස බැංකුව හඳුනාගනී.

අනෙකුත් සියලුම මූල්‍ය උපකරණ (සාමාන්‍ය ක්‍රමයට මිලදී ගැනීම් හා මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම ඇතුළත්ව) මූලිකව ගනුදෙනු කරන දිනට එනම්, උපකරණවල ගිවිසුම්ගත ප්‍රතිලාභ සඳහා සමූහය පාර්ශ්වකරුවකු වන දිනට හඳුනා ගැනේ.

2.5.1.2 මූල්‍ය උපකරණ හඳුනාගැනීම හා මූලික ගණනය කිරීම

මූලික ගණනය කිරීම් සඳහා මූල්‍ය උපකරණ වර්ගීකරණය කිරීම තීරණය වනුයේ, සටහන් අංක 2.5.1.4.1 සහ 2.5.1.4.2 හි විස්තර කර ඇති පරිදි උපකරණ කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය සහ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි මතය.

ලාභය හෝ පාඩුව හරහා වාර්තා කළ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් වලදී හැරුණුවිට මූල්‍ය උපකරණ මූලික ගණනය කිරීමේදී ඒවායේ සාධාරණ වටිනාකමට (සටහන් අංක 56 හි නිර්වචන අයුරින්) මනිනු ලබන අතර ඊට වෙළඳ ගනුදෙනු පිරිවැය එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම සිදු කෙරෙයි. වෙළඳාම් මගින් ලැබීම ගනුදෙනු මිලට මනිනු ලබයි. මූලික ගණනය කිරීමේ මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය වෙළඳ ගනුදෙනු මිලෙන් වෙනස් වන අවස්ථාවේදී බැංකුව සහ සමූහය විසින් පහත සඳහන් පරිදි දින 1 ලාභය හෝ අලාභය සඳහා ගිණුම්කරණය කෙරෙයි.

2.5.1.3 දින 1 ලාභය හෝ අලාභය

නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළහි දත්ත ඇතුළත් විවලායන් මත වූ ඇගයීමේ ශිල්පමුඛ පදනම්ව ගණනය කළ සාධාරණ අගය හෝ එකම නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ ගනුදෙනු පදනම් කරගෙන නිර්ණය කළ සාධාරණ අගය ගනුදෙනු මිලෙන් වෙනස් වන විට වෙනස සමූහය විසින් වහාම හඳුනාගනී. නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි දත්ත උපයෝගී කර ගනිමින් සාධාරණ අගය තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවල දී යෙදවුම් දත්ත නිරීක්ෂණය කළ හැකි වන විට හෝ අයිතමය හඳුනා නොගන්නා විට ගනුදෙනු කරන මිල හා ආකෘතියෙහි අගය අතර වෙනස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පමණක් හඳුනාගනු ලබයි. ගනුදෙනුකරන මිලෙහි සහ සාධාරණ අගයෙහි වෙනස ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

පොදු යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ සහනදායී පොළී අනුපාතයට සේවකයන්ට ප්‍රදානය කරන ලද ණය වලින් ජනිත වන දින 1 අලාභය සේවකයන්ගේ ඉදිරියට ඇති සේවා කාලය හෝ ණය කාලසීමාව යන දෙකෙන් අඩු අගයට

පොළී අදායම් හා පුද්ගල වියදම් හි සඵල පොළී අනුපාතය භාවිතයෙන් හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.1.4 මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනීම

බැංකුව විසින් පහත කවරාකාරයෙන් හෝ මනින ලදුව වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කාලසීමා කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය මත පදනම්ව එහි සියලු මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

- ක්‍රමාකාර පිරිවැය
- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය
- ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගය

සටහන් අංක 2.5.1.6 හි විස්තර කොට ඇති පරිදි බැංකුව හා සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්න සහ ලාභය හෝ අලාභය හරහා සාධාරණ අගයට අගය කරන වෙළඳ කළඹ වර්ගීකරණය කර අගය කරනු ලබයි. බැංකුව විසින් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නියම කරනු ලබන අතුරින් එමගින් අගය කිරීමේ හෝ හඳුනාගැනීමේ අසමානතා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කෙරෙයි.

2.5.1.4.1 ව්‍යාපාරික ආකෘති ඇගයීම

සිය අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරන අයුරු හොඳින්ම පිළිබිඹු වන මට්ටමට බැංකුව සහ සමූහය විසින් එහි ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තීරණය කරනු ලබයි.

බැංකුවේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය, උපකරණයෙන් උපකරණය යන පදනම නොව වඩාත් ඉහළ මට්ටමේ කළඹ එකතුව මත ඇගයීමට ලක් වන අතර, පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කළහැකි සාධක මත පදනම් වේ.

- ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි කාර්ය සාධනය සහ එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තුළ රඳවා ගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් අගයන අයුරු හා ආයතනයේ ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් වෙත වාර්තා කරනු ලබන අයුරු.
- ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි කාර්ය සාධනයට බලපානු ලබන අවදානම් (සහ එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තුළ රඳවා ගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්) හා විශේෂයෙන්ම එකී අවදානම් කළමනාකරණය කරන අයුරු.
- ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරුවන් හානිපූරණය කෙරෙන අයුරු (උදා: වශයෙන් කළමනාකරණය කරනු ලබන වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම මත නැතහොත් රැස් කරනු ලබන ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ මත හානිපූරණය කෙරේද)

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

- අපේක්ෂිත වාර ගණන, වටිනාකම හා විකුණුම් සිදු කරනු ලබන කාලසීමාව යනාදිය ද බැංකු මගින් කරනු ලබන ඇගයීමේදී වැදගත් අංගයක් වේ.

ආනති සිදුවීම් හා වියහැකි නරකම සිදුවීම් සැලකිල්ලට නොගෙන පිළිගත හැකි අපේක්ෂිත සිදුවීම් මත පදනම්ව ව්‍යාපාරික ආකෘතිය ඇගයීම සිදුකෙරේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව බැංකුවේ මුල් අපේක්ෂාවට වඩා වෙනස් අයුරින් මුදල් ප්‍රවාහ හඳුනාගනු ලැබේ නම්, එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි රඳවාගනු ලබන සෙසු මූල්‍ය වත්කම් වල වර්ගීකරණය බැංකුව විසින් වෙනස් නොකරන අතර අලුතින් ජනිත හෝ අලුතින් මිලට ගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් අගය කිරීමේදී එකී විස්තර අන්තර්ගත කරනු ලැබේ.

2.5.1.4.2 ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ හුදු මුල් මුදල සහ පොළිය ගෙවීමේ ඇති ඇගයීම (SPPI Test)

වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ දෙවන පරීක්ෂාව වශයෙන් මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පමණක් අදාළ වේදැයි හඳුනාගැනීම පිණිස බැංකුව විසින් මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත නියමයන් අගයනු ලබයි.

මෙම පරීක්ෂාවේදී මුල් මුදල නිර්වචනය කරනු ලබන්නේ මූලික හඳුනාගැනීමේදී මූල්‍ය වත්කමෙහි සාධාරණ අගය ලෙස වන අතර, මූල්‍ය වත්කමෙහි ජීවකාලය තුළ එය වෙනස් වියහැකිය. (උදා: වශයෙන් මුල් මුදල යළි ගෙවීම හෝ අධිමිල/වට්ටම් ක්‍රමයන්වීම් මත)

ණයදීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ වඩාත් වැදගත් පොළී සම්බන්ධ සාධක වන්නේ ණය අවදානම සහ මුදල්වල කාලීන අගය පිළිබඳ සලකා බැලීමයි. ඉහත කී ඇගයීම සිදුකිරීම පිණිස මූල්‍ය වත්කම පවතින මුදල් වර්ගය සහ පොළී අනුපාතිකය අදාළ වන කාලසීමාව ආදී කරුණු බැංකුව විසින් සලකා බලා විනිශ්චයකට එළඹෙයි.

අවදානමට ඇති අවම නිරාවරණයවීම් හෝ වෙනස්වීම් හඳුන්වාදෙනු ලබන ගිවිසුම්ගත නිරාවරණයවීම් වලට වඩා මූලික ණයදීමේ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ නොමැති ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ, හිඟ මුදල් මත පමණක් මුල් මුදල් හා පොළී ගෙවීම් වලට තුඩු නොදෙයි. එවන් අවස්ථාවලදී මූල්‍ය වත්කම් සාධාරණ අගය මත ලාභ අලාභ අනුව ගණනය කළ යුතු වේ.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති විවිධ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර සඳහා සටහන් අංක 2.5.1.4.3 සිට 2.5.1.4.5 දක්වා යොමු වන්න.

2.5.1.4.3 ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්

පහත සඳහන් කොන්දේසි දෙකම සපුරාලන්නේ නම් සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නියම නොකෙරේ නම්, මූල්‍ය වත්කම ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට ගණනය කරනු ලැබෙයි.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම සඳහා වත්කම් රඳවාගැනීම අරමුණ වන ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ වත්කම රඳවාගනු ලැබීම.
- මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි නිශ්චිත දිනයන්හි ගෙවියයුතු සම්පූර්ණ මුදලෙහි මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම් පමණක් වන මුදල් ප්‍රවාහ ඇතිකරවීම.

ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් පහත දැක්වේ.

(අ) මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන් මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 297 හි සටහන් අංක 16 හි දැක්වේ.

(ආ) මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන් මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 297 හි සටහන් අංක 17 හි දැක්වේ.

(ඇ) බැංකුවල ඇති තැන්පතු බැංකුවල ඇති තැන්පතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 298 හි සටහන් අංක 18 හි දැක්වේ.

(ඈ) ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 303 හි සටහන් අංක 21 හි දැක්වේ.

(ඉ) ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 311 හි සටහන් අංක 22 හි දැක්වේ.

2.5.1.4.4 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම්

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන ණය හා හිමිකම් උපකරණ යනාදිය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් වලට ඇතුළත්ය.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳව පහත සඳහන් සටහන් (අ) සහ (ආ) මගින් දැක්වේ.

(අ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද ණය උපකරණ ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම සඳහා වත්කම් රඳවාගැනීම අරමුණු වන ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ වත්කම රඳවාගනු ලබන්නේ

නම් හෝ ගෙවියයුතු මුළු මුදලින් මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම පමණක් නියෝජනය කරනු ලබන වත්කමක මුදල් ප්‍රවාහ විකිණීම සිදු කරනු ලබන්නේ නම්, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ණය උපකරණ ගණනය කරනු ලබයි.

ඉහත විස්තර පිටු අංක 313 සිට 316 දක්වා සටහන් අංක 23 මගින් දැක්වේ.

(ආ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරන ලද හිමිකම් උපකරණ මූලික හඳුනාගැනීමේදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද හිමිකම් උපකරණ ලෙස උපාය මාර්ගික හා ව්‍යවස්ථාපිත අරමුණු උදෙසා රඳවාගන්නා හිමිකම් ආයෝජන අතරින් ඇතැම්වා යළි වෙනස් නොකළ හැකි සේ වර්ගීකරණය කිරීමට සමුහය තීරණය කරනු ලබයි.

ඉහත විස්තර පිටු අංක 313 සිට 316 දක්වා සටහන් අංක 23 හි දැක්වේ.

2.5.1.4.5 ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම්

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් හැර අනෙකුත් සියලු මූල්‍ය වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට දක්වනු ලබයි.

කොන්ත්‍රාත්තුමය මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීමට හෝ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම සඳහා යන කරුණු හේතුවෙන් රඳවා නොගන්නා බැවින් සාධාරණ අගය යන පදනම මත අගයනු ලබන වෙළඳාම සඳහා රඳවාගන්නා හෝ කළමනාකරණය කරන මූල්‍ය වත්කම් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මූලිකව හඳුනාගැනීමෙන් නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් පහත සාකච්ඡාවට භාජනය කර ඇත.

(අ) ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්

ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්, මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට වාර්තා කරනු ලබයි. සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම්, "ලාභය/අලාභය හරහා සාධාරණ අගයට නියම කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මත ශුද්ධ ලැබීම් හෝ අලාභයන්හි" වාර්තා කරනු ලබයි. උපයනු ලබන පොළිය සඵල පොළී අනුපාත උපයෝගී කර ගනිමින් "පොළී ආදායම්" හි උපවිච්ච වන අතර මුදල ලැබීමේ අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට ලාභාංශ ආදායම "වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්හි" වාර්තා කෙරෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීමේදී මූලිකව හඳුනාගනු ලබන නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සමූහය සතුව නැත.

2.5.1.5 මූල්‍ය වගකීම් වර්ගීකරණය සහ පසුට මිනීම

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ප්‍රකාර මූල්‍ය ඇප සහ ණය බැඳීම් හැරුණු විට අනෙක් මූල්‍ය වගකීම්, සමූහය විසින් පහත කාණ්ඩ අතුරින් එකකට වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වගකීම්
- වෙළඳාම සඳහා රඳවාගත්
- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ
- ක්‍රමණය පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වගකීම්

මූල්‍ය වගකීම්හි පසු කාලීන මිණුම් ඒවායෙහි වර්ගීකරණය මත පදනම් වේ. මූල්‍ය වර්ගීකරණයෙහි ලා පැවති ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 39 නිර්නායක බොහොමයක් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 යටතේ ද පවතී.

2.5.1.5.1 ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වගකීම්

චාරිත්‍යාකරන කාලය අවසානයේදී ලාභ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ කිසිම මූල්‍ය වගකීමක් සමූහය සතුව නැත.

2.5.1.5.2 ක්‍රමණය පිරිවැයට ගණනය කළ මූල්‍ය වගකීම්

සමූහය විසින් එළඹ ඇති ගිවිසුම්වලට අනුව, දරා සිටින්නාට මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් භාරදීමට බැඳියාවක් පවතින විට හෝ බැඳියාවක් පියවීම සඳහා නිශ්චිත ගිවිසුම් කොටස් සංඛ්‍යාවක් නිශ්චිත මුදලකට හෝ නිශ්චිත වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් අගයකට හුවමාරු වන අවස්ථාවක් හැරුණුවිට, සමූහය විසින් නිකුත් කරන ලද ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්, "බැංකු වලට ගෙවියයුතු", "වෙනත් තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු", "ණය සුරැකුම්පත් ගිවිසුමට ගෙවියයුතු" හෝ "නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පතු" මෙම වර්ගීකරණයට අයත්ය.

උපකරණයේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි ප්‍රකාර සමූහය විසින් ප්‍රධාන උපකරණ මූල්‍ය වගකීම් හෝ ගිවිසුම් උපකරණ ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් එම

මූල්‍ය වගකීම් ක්‍රමණය පිරිවැයට මනිනු ලබයි. අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ වටිමට හෝ අධි මිල සහ සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි අත්‍යන්ත කොටසක් වන ගාස්තු හා පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රමණය පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි. සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමණයවීම් ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි "පොළී වියදම්" යටතේ හඳුනා ගනී. සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමණය ක්‍රියාවලිය හරහා වගකීම් හඳුනා ගැනීම අත්හරින විට ලාභ හා අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

(අ) බැංකු වලට ගෙවිය යුතු බැංකු වලට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 333 හි සටහන් අංක 32 මගින් දැක්වේ.

(ආ) තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 334 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.

(ඇ) ණය සුරැකුම්පත් ගිවිසුමට ගෙවියයුතු ණය සුරැකුම්පත් ගිවිසුමට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 334 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.

(ඈ) වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 334 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.

(ඉ) නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත් නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 336 හි සටහන් අංක 37 මගින් දැක්වේ.

2.5.1.6 ව්‍යුත්පන්න වත්කම් සහ වගකීම් ව්‍යුත්පන්න වත්කම් සහ වගකීම් මූලික වශයෙන් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට චාරිත්‍යාකරණ ලද ව්‍යුත්පන්න සහ අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවාගත් ව්‍යුත්පන්න ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

2.5.1.6.1 ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට චාරිත්‍යාකරණ ලද ව්‍යුත්පන්න

ව්‍යුත්පන්න වූ කලී පහත සඳහන් ගුණාංග තුනෙන්ම සමන්විත මූල්‍ය උපකරණයක් හෝ වෙනත් ගිවිසුමකි.

- මූල්‍ය නොවන විචල්‍ය අතින් ගිවිසුමෙහි පාර්ශ්වයකට එය සීමා නොවේ නම්, නිශ්චිත පොළී අනුපාත, මූල්‍ය උපකරණ මිල, වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාත, මිල හෝ අනුපාත දර්ශක, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් හෝ ණය දර්ශක හෝ වෙනත් විචල්‍ය වල වෙනස්කම්වලට ප්‍රතිචාර ලෙස එහි අගය වෙනස් වෙයි.

- ඊට මූලික ශුද්ධ ආයෝජන හෝ වෙළෙඳපළ සාධක වල වෙනස්වීම් වලට සමාන ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අපේක්ෂිත වෙනත් ගිවිසුම් වර්ගවලට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මූලික ශුද්ධ ආයෝජන අවශ්‍ය නොවේ.
- එය ඉදිරි දිනයකදී පියවනු ලැබේ.

බැංකුට විවිධ පාර්ශ්ව සමග ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනුවලට එළඹෙයි. පොළී අනුපාත හුවමාරු, ණය පැහැර හැරීම් හුවමාරු, විවිධ විනිමය හුවමාරු, ඉදිරි විදේශ හුවමාරු ගිවිසුම් සහ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඊට ඇතුළත්ය. ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට චාරිත්‍යාකරන අතර එම අගය ධන වන විට වත්කම් ලෙස සලකන අතර, සාධාරණ අගය සෘණ වන විට වගකීම් ගණයෙහිලා සැලකෙයි. එවන් ව්‍යුත්පන්නවල සාධාරණ අගය සහ නාමික අගය සටහන් අංක 19 හි වෙන් වෙන්ව හෙළිදරව් කර ඇත. ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය අදාළ කර නොගත්තේ නම් ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්, ශුද්ධ වෙළෙඳ ආදායම් හි ඇතුළත් කෙරෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ හෙළිදරව් කිරීම් පිටු අංක 298 සහ 299 දක්වා සටහන් අංක 19 හි දක්වා ඇත.

2.5.1.6.2 අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සහ ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය සඳහා රඳවාගන්නා ව්‍යුත්පන්න

වෙළෙඳ වත්කම් හා වගකීම් ලෙස වර්ගීකරණය නොකළ සියලු ව්‍යුත්පන්න වත්කම් හා වගකීම්, අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවා ගන්නා ව්‍යුත්පන්න වලට අයත්වේ. අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවා ගන්නා ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි.

2.5.1.6.2.1 සාධාරණ අගයෙහි ඉදිරි ගිවිසුම් ලාභයට/අලාභයට බලපෑම් ඇති කරලිය හැකි බැඳීමක හෝ යම් වත්කමක හෝ වගකීමක සාධාරණ අගය වෙනස්වීමෙහි ඉදිරි ගිවිසුමක ඉදිරි ගිවිසුම් උපකරණ ලෙස ව්‍යුත්පන්න නියම කර ඇති විට එකී ව්‍යුත්පන්නවල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම් ඉදිරි ගිවිසුම් අවදානමට දායක විය හැකි ඉදිරි ගිවිසුම් අයිතම ලෙස වහාම හඳුනා ගනු ලැබෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ව්‍යුත්පන්න කල්පිරී හෝ විකුණා අවසන් කර හෝ ක්‍රියාත්මක කර ඇති විට හෝ සාධාරණ අගයන් ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ සඳහා වන නිර්නායක සඳහා ඉදිරි ගිවිසුම තවදුරටත් අදාළ නොවන විට හෝ ඉදිරි ගිවිසුම් නියම කිරීම් අවලංගු කර ඇති විටක ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය නවතාලනු ලැබේ. කෙසේ වුවද නීති රෙගුලාසි හේතු මත නවීකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි හැර

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

සෙසු වෙනස්වීම් නොමැතිව දෙපාර්ශ්වයම මගින් පොදු පාර්ශ්වයන් සඳහා ව්‍යුත්පන්න නවීකරණය කෙරෙයි නම්, එබඳු ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත්වී හෝ අවසන් වී ඇතැයි නොසැලකේ.

සඵල පොළී ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගනු ලබන ඉදිරි ගිවිසුම්ගත අයිතමයක් ඉදිරියට පවත්වා නොගැනීමේ සීමාව දක්වා සිදු කරනු ලබන ගැලපීම් ක්‍රමඝෂය ලාභ/අලාභ ලෙස ගනු ලබන අතර අයිතමයන් එහි අවශේෂ ජීව කාලය සඳහා සඵල පොළී අනුපාතය යළි ගණනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන කාලසීමාව අවසානය වනවිට, සමූහය සතුව කිසිදු සාධාරණ අගයෙහි ඉදිරි ගිවිසුමක් නොමැත.

2.5.1.6.2.2 මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම්

ලාභය/අලාභයට බලපෑ හැකි හඳුනාගනු ලැබූ වත්කම්/වගකීම් ආශ්‍රිත නිශ්චිත අවදානමකට අදාළ මුදල් ප්‍රමාණවල විචල්‍යතාව සම්බන්ධ ඉදිරි ගිවිසුම් උපකරණ ලෙස ව්‍යුත්පන්න නියම කළ විට ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයන්වල සඵලදායී කොටසක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලබන අතර ගිම්කම් තුළ ඉදිරි ගිවිසුම් සංචිතයෙහි ඉදිරිපත් කෙරෙයි. ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයන් හි වෙනස්වීම් වල සඵලදායී නොවන කොටස් එවෙලෙහිම ලාභ/අලාභ තුළ හඳුනා ගැනෙයි.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනා ගැනෙන අගය, එකම කාලසීමාව තුළ ලාභයට/අලාභයට බලපාන මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම් ලෙස වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හා ලාභය/අලාභය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ආශ්‍රිත අයිතමයක් ලෙස නැවත වර්ගීකරණය ගැලපුම් වශයෙන් ලාභයට/අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත් වී හෝ විකුණා අවසන් කර හෝ ක්‍රියාත්මක කර ඇත්නම් හෝ මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය සඳහා වන නිර්නායක සඳහා ඉදිරි ගිවිසුම් තවදුරටත් අදාළ නොවන විට හෝ ඉදිරි ගිවිසුම් නියම කිරීම් අවලංගු කර ඇති විටක ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය නවතාලනු ලැබේ. කෙසේ වුවද නීතිමය/රෙගුලාසිමය හේතු මත නවීකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි හැර සෙසු වෙනස්වීම් නොමැතිව දෙපාර්ශ්වයම මගින් පොදු ප්‍රතිපාර්ශ්වයකට ව්‍යුත්පන්න නවීකරණය කෙරෙයි නම්, එවිට ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත්වී/අවසන් වී ඇතැයි නොසැලකේ. වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන විට සමූහය සතුව කිසිදු මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුමක් නොමැත.

2.5.1.6.3 බද්ධ ව්‍යුත්පන්න

බද්ධ ව්‍යුත්පන්න වූ කලී තනි ව්‍යුත්පන්නකට එක් අයුරකින් සමාන සංයුක්ත උපකරණයක මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්වීම් සහිත ගිවිසුම්,

ව්‍යුත්පන්න නොවන දෙමුහුන් උපකරණයක කොටසකි. වෙනත් අවස්ථාවකදී මූල්‍ය නොවන විචල්‍ය සම්බන්ධයෙන් නම්, නිශ්චිත පොළී අනුපාතිකයකට, මූල්‍ය උපකරණ මිලකට, පාරිභෝගික මිලකට, විදේශ විනිමය අනුපාතිකයකට, මිල හෝ අනුපාත දර්ශකයකට, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමට/ණය දර්ශකය හෝ වෙනත් විචල්‍ය මත ගිවිසුම් මගින් නවීකරණය විය යුතුව තිබූ මුදල් ප්‍රවාහ සියල්ල හෝ ඇතැම් ඒවා ගිවිසුමෙහි එක් පාර්ශ්වයකට විශේෂ නොවන ලෙස තැබීමට බද්ධ ව්‍යුත්පන්න ඉවහල් වේ. මූල්‍ය උපකරණයකට සම්බන්ධ නමුත් ගිවිසුම් අනුව එකී උපකරණයක් ස්වාධීනව මාරු කළ හැකි හෝ එකී උපකරණයක් වෙනස් ප්‍රතිපාර්ශ්වයක් සහිත නම් එය වෙනත් මූල්‍ය උපකරණයක් වන බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක් නොවේ.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව ව්‍යුත්පන්න, වෙනත් ගිවිසුමක් හා බද්ධ වී තිබිය හැකිය. පහත පරිදි මූල්‍ය වගකීම් සහ මූල්‍ය නොවන ධාරක ගිවිසුම්වල බද්ධ ව්‍යුත්පන්න වෙන් වෙන් ව්‍යුත්පන්න ලෙස සමූහය විසින් සලකනු ලබයි.

- ධාරක ගිවිසුම, ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොපැවතීම
- වෙනම ගිවිසුමක රඳවා තිබුණේ නම්, බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක කොන්දේසි, ව්‍යුත්පන්න නිර්නායක වලට අයත් වනු ඇත.
- බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක ආර්ථික ගුණාංග හා අවදානම්, ධාරක ගිවිසුමෙහි ආර්ථික ගුණාංග හා අවදානම්වලට සමීප සම්බන්ධයක් නොපවතී.

වාර්තා කරනු ලබන දිනට සමූහයට බද්ධ ව්‍යුත්පන්න නොපවතී.

2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් නැවත වර්ගීකරණය

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව මූල්‍ය වත්කම් ඒවායේ මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව අත්පත් කර ගැනීම, ඉවතලීම හෝ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාදාමයක් නැවතීම යනාදිය ඇතුළත්ව එවන් මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ව්‍යාපාරික ආකෘතියක අරමුණ සමූහය විසින් වෙනස් කරනු ලබන දුර්ලභ අවස්ථාවලදී පමණක් හැර ඒවායේ මූලික හඳුනාගැනීමට පසුව නැවත වර්ගීකරණය නොකෙරෙයි.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ප්‍රකාර නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට අවසර නොමැති හෙයින් මූල්‍ය වගකීම් නැවත වර්ගීකරණය නොකෙරෙයි.

2.5.1.7.1 මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණය හා මිනීම

2.5.1.7.1.1 ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණ

- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව දළ ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. නව දළ ධාරණ අගය මත පදනම්ව සඵල පොළී අනුපාතිකය ගණනය කෙරෙයි. සාධාරණ අගයෙහි පසුකාලීන වෙනස්කම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලැබෙයි.
- ක්‍රමඝෂය පිරිවැය නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. නව දළ ධාරණ අගය මත පදනම්ව සඵල පොළී අනුපාතිකය ගණනය කෙරෙයි.

2.5.1.7.1.2 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය

- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි සමුච්චිත ශේෂය, නැවත වර්ගීකරණ දිනට ලාභයට/අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කෙරෙයි.
- ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මූල්‍ය වත්කම්, සාධාරණ අගයට නැවත වර්ගීකරණ කරයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි සමුච්චිත ශේෂය, ඉවත් කර නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගයට ගැලපීම් කරයි. ගලපන ලද අගය, ක්‍රමඝෂය පිරිවැය බවට පත් වෙයි.

මූලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරන ලද සඵල පොළී අනුපාතිකය හා දළ ධාරණ අගය, නැවත වර්ගීකරණ ප්‍රතිඵල ලෙස ගලපනු නොලබයි.

2.5.1.7.1.3 ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය

- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය වත්කම් සාධාරණ අගයට යළි මනිනු ලබන අතර වෙනස වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබයි. මූලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරනු ලබන සඵල පොළී අනුපාතික, නැවත වර්ගීකරණයෙහි ප්‍රතිඵල ලෙස කලපනු නොලබයි.
- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගය නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය සහ ධාරණ අගය අතර වෙනස ලාභ සහ අලාභ ලෙස හඳුනාගනු ලැබෙයි.

වාර්තා කරනු ලබන කාලසීමාව සඳහා බැංකුව හා සමූහය විසින් කිසිදු මූල්‍යමය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය කිරීමක් සිදු නොවීණි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.5.1.8 මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හඳුනා නොගැනීම

2.5.1.8.1 මූල්‍ය වත්කම්

වත්කම මගින් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය ඉකුත්වී ඇති විට හෝ වත්කම වෙනත් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය සමූහය විසින් වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා ඇති විට හෝ වත්කමෙහි සියලුම අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ සමූහය විසින් සැලකිය යුතු මට්ටමකට වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා හෝ සමූහය විසින් වත්කමට අදාළ සියලුම අවදානම් හා ලාභ සැලකිය යුතු මට්ටමකට රඳවාගෙන පවරා නොමැති මුත් වත්කමෙහි පාලනය පවරා ඇති විට, සමූහය විසින් මූල්‍ය වත්කමක් (හෝ අදාළ අවස්ථාවලදී නව වගකීම් ඇතුළත්ව) වෙනස සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනා ගන්නා ලද සමුච්චිත ලැබීම්/අලාභ, ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු ලබයි.

මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා නොගැනීම තුළ වත්කමක ධාරණ අගය (වත්කමක හඳුනා ගනු නොලබන කොටසට වෙන් කරන ලද ධාරණ අගය) සහ ලද මුදල්වල (ලද නව වත්කම් අඩු කිරීම නව වගකීම් ඇතුළත්ව) වෙනස සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනා ගන්නා ලද සමුච්චිත ලැබීම්/අලාභ, ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු ලබයි.

කෙසේ වුවද ධාරණ අගයට වෙනස් විස්තීර්ණ ආදායම් හි නියම කරන ලද ගිණිකම් ආයෝජන සුරැකුම් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලබන සමුච්චිත ලැබීම්/අලාභ, ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 අනුව එවන් සුරැකුම් හඳුනා ගැනීම මත ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු නොලබයි. සමූහය විසින් ජනිත/රඳවාගනු ලැබූ මාරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල පොළිය හඳුනාගනු නොලැබීමට හසු වන අතර වෙනත් වත්කමක්/වගකීමක් ලෙස හඳුනාගනු ලැබෙයි.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වත්කම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති වත්කම් පවරනු ලබන ගනුදෙනුවලට සමූහය ඇතුළත් වන නමුත් මාරු කරන ලද වත්කම්වල සියලුම අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ සියල්ල හෝ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් හෝ කොටසක් රඳවා ගනු ලබයි.

වත්කම මගින් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය සමූහය විසින් වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා ඇති විට හෝ මුදල් ප්‍රවාහ මුළුමනින්ම තෙවන පාර්ශ්වයකට ගෙවීමට බැඳීමක් ඇති කරගත් විට සමූහය විසින් වත්කමට අදාළ සියලුම අවදානම් හා ලාභ සැලකිය යුතු මට්ටමකට රඳවාගෙන හෝ පවරා නොමැති මුත් වත්කමෙහි පාලනය පවරා ඇති විට වත්කමෙහි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සමූහයේ සහභාගීත්වයේ ප්‍රමාණය අනුව අදාළ වත්කම හඳුනාගනු

ලබයි. එබඳු අවස්ථාවලදී සමූහය විසින් ආශ්‍රිත වගකීමක් ද හඳුනාගනු ලබයි. සමූහය විසින් රඳවාගනු ලැබූ අයිතීන් හා වගකීම් පිළිබිඹු වන ආකාරයට පවරන ලද වත්කම් හා ආශ්‍රිත වගකීම් මනිනු ලබයි.

2.5.1.8.2 මූල්‍ය වගකීම්

වගකීම් යටතට ගැනෙන ගිවිසුම්ගත බැඳියාව ඉකුත් වී හෝ අවලංගු වී හෝ නිදහස් කර ඇති විට මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම සමූහය විසින් අත් හරිනු ලබයි.

2.5.1.9 මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් නවීකරණය

2.5.1.9.1 මූල්‍ය වත්කම්

මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ කොන්දේසි නවීකරණය කෙරෙයි නම්, නවීකරණය කරන ලද වත්කම්වල මූල්‍ය ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේදැයි සමූහය ඇගයීමට ලක් කරයි. මුදල් ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේ නම්, මුල් මූල්‍ය වත්කමෙහි සිට මුදල් ප්‍රවාහවලට ඇති ගිවිසුම්ගත අයිතීන් කල් ඉකුත් වී ඇති බවට සැලකෙයි. මෙහිදී හඳුනාගත් මුල් මූල්‍ය වත්කම් ඉවත් කර නව මූල්‍ය වත්කමක් සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබයි.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව, ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට පවතින නවීකරණය වූ වත්කම්වල මූල්‍ය ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් නොවේ නම්, එකී නවීකරණය, හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් ඉවත් කිරීමකට තුඩු නොදෙයි.

මේ අවස්ථාවේදී මූල්‍ය වත්කම් දළ ධාරණ අගයට, සමූහය විසින් නැවත ගණනය කර එම දළ ධාරණ අගය ගැලපීම තුළින් ඇති වන ලාභය/අලාභය නවීකරණ ලාභය/අලාභය ලෙස ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගනී. ණයකරුගේ මූල්‍ය අපහසුතා හේතුවෙන් එවන් නවීකරණය කිරීමක් සිදුවන්නේ නම්, අදාළ ලාභය/අලාභය භානිකරණ පාඩු සමගින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි. අනෙක් අවස්ථාවන්හිදී එය පොළී අදායමක් ලෙස ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

2.5.1.9.2 මූල්‍ය වගකීම්

පවතින මූල්‍ය වගකීමක් එකී ණයකරුගේම වෙනත් මූල්‍ය වගකීමකින් ආදේශ වන විට, පවත්නා කොන්දේසි සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේ නම් සහ පවතින වගකීමක කොන්දේසි සැලකිය යුතු ලෙස නවීකරණය වන්නේ නම්, එවන් හුවමාරු කිරීමක්/ නවීකරණය කිරීමක් මුල් වගකීමෙහි ඉවත් කිරීමක් සිදුවන අතර එය නව වගකීමක් ලෙස හඳුනා ගැනෙයි. මෙහිදී නවීකරණය වූ කොන්දේසි මත පදනම් වූ නව මූල්‍ය

වගකීමක් සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබයි. ඉවත් වූ මූල්‍ය වගකීමෙහි සහ නවීකරණය වූ කොන්දේසි සහිත නව මූල්‍ය වගකීමෙහි ධාරණ අගයෙහි වෙනස ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.1.10 මූල්‍ය උපකරණ ගිලවී කිරීම

හඳුනාගනු ලැබූ අගයන් ගිලවී කිරීමට දැනට ක්‍රියාත්මක කළහැකි නීතිමය අයිතියක් වේ නම් පමණක් සහ ශුද්ධ පදනමක් මත පියවීමට හෝ එකවර වත්කම් උපලබ්ධිවීමට හෝ වගකීම් පියවීමට අරමුණක් වේ නම්, මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් ගිලවී කර ශුද්ධ අගය මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කෙරෙයි. බැංකුව හා සමූහය විසින් වාර්තා කරනු ලබන කාලසීමාව තුළ කිසිදු මූල්‍ය උපකරණ ගිලවී කිරීමක් සිදු නොකෙරිණි.

2.5.1.11 ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය සහ දළ ධාරණ අගය

මූල්‍ය වත්කමක හෝ මූල්‍ය වගකීමක ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය යනු මූලික හඳුනාගැනීමේ පිරිවැයෙන් මුල් ආපසු ගෙවීම් අඩුකර, මූලික අගය හා කල් පිරුණු අගය අතර වෙනස සඵල පොළී අනුපාත ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් ගණනය කළ සමුච්චිත ක්‍රමක්‍ෂය එකතුකර හෝ අඩුකර මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල අගයයි. මූල්‍ය වත්කම්වලට අපේක්‍ෂිත ණය පාඩු දීමනා ද ගලපනු ලබයි.

මූල්‍ය වත්කමක දළ ධාරණ අගය වූ කළ, කිසියම් අපේක්‍ෂිත ණය පාඩු දීමනාවක් සඳහා ගැලපීමට ප්‍රථම මූල්‍ය වත්කමක ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයයි.

2.5.1.12 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

සාධාරණ අගයෙහි දූරාවලිය ඇතුළත්ව මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය මිනීම පිළිබඳ 269 සහ 402 යන පිටුවල සටහන් අංක 2.3 හි හා 56 හි දක්වා ඇත.

2.5.2 මූල්‍ය වත්කම් භානිකරණය

2.5.2.1 භානිකරණයෙහි කේවල තක්සේරුව

පෙර තීරණය කරන ලද සීමාවකට (වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත්විට වැදගත් වන මූල්‍ය වත්කම්) වඩා ඉහළ මූල්‍ය වත්කම් සඳහා භානිකරණ පාඩුවක් සිදුවී ඇති බවට විෂයානුබද්ධ සාක්‍ෂි පවතී නම්, වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ (අනාගත අපේක්‍ෂිත ණය පාඩු ඉවත් කළ විට) වල තක්සේරුගත වත්මන් අගය අතර වෙනස, අලාභ අගය ලෙස මනිනු ලබයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

සුරැකුම් ලෙස තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල තක්සේරුගත ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහවල වත්මන් අගය ගණනය කිරීම මගින් පූර්වාචරණය කිරීම හෝ නොකිරීම කෙසේ වුවද වත්කම අත්පත් කර ගැනීම හා විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකර පූර්වාචරණය කිරීමේ ප්‍රතිඵල ලෙස ඇති වන මුදල් ප්‍රවාහ පිළිබිඹු වේ. පිටු අංක 305 හි ඇති සටහන් අංක 21 (ඇ) මගින් කේවල භානිකරණ තක්සේරුව පිළිබඳ විස්තර දැක්වේ.

2.5.2.2 වෙන් වෙන්ව ගත් විට සැලකිය යුතු වෙන් වෙන්ව භානිකරණය නොවූ ණය භානිකරණය නොවූ නමුත් වෙන් වෙන්ව ගත් විට සැලකිය යුතු ණය ආරම්භයේ පටන් සැලකිය යුතු ණය ක්‍ෂයවීම් තිබී ඇත්දැයි යන නිර්ණායක මත පදනම්ව 1 වන හෝ 2 වන අදියර යටතේ භානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයනු ලබයි.

බැංකුවේ සැලකිය යුතු ණය අපහායනයන් සනිටුහන් කර ගැනීමේදී පහත නිර්ණායක සලකා බලනු ලබයි.

- දැනට පවතින මූල්‍ය උපකරණවල නවක ආරම්භයේදී දැනට පවතින කොන්දේසි හෝ අනුපාතිකවල මූලාරම්භයට වඩා ඇති සැලකිය යුතු වෙනස්කම්
- විශේෂිත මූල්‍ය උපකරණ හෝ සමාන මූල්‍ය උපකරණවල ණය අවදානම පිළිබඳ බාහිර වෙළඳපොළ දර්ශකවල සැලකිය යුතු වෙනස්කම්
- ණයකරුවෙකුගේ ණය/හිමිකම් කොටස් උපකරණවල අගයෙහි වෙනස්කම් ආදී ණයකරුට සම්බන්ධ වෙනත් තොරතුරු
- ණයකරු සඳහා සත්‍ය/අපේක්ෂිත අභ්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත වැටීම හෝ අභ්‍යන්තර වශයෙන් ණය අවදානම ඇගයීමට යොදා ගනු ලබන වර්ගාත්මක ලකුණුවල පහත වැටීම.
- ණයකරුවෙකුට සිය බැඳියාවන් පියවීමට ඇති හැකියාවට සැලකිය යුතු බලපෑම් සිදු කරන දැනට පවතින හෝ ඉදිරියට පුරෝකථනය කළ අනිකර ව්‍යාපාරික වෙනස්වීම්, මූල්‍ය හෝ ආර්ථික තත්ත්වයන්.
- ආදායමෙහි තත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත අඩුවීම, මෙහෙයුම් අවදානම ඉහළයාම, කාරක ප්‍රාග්ධන හිඟය, වත්කමෙහි ගුණාත්මක බව අඩුවීම, තෝරනය ඉහළ යාම, ද්‍රවශීල කළමනාකාරිත්වයට අදාළ ගැටළු නිසා ණයකරුගේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල වල සත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්

- එකම ණයකරුගේ වෙනත් මූල්‍ය උපකරණ මත ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වීම.
- ණය බැඳීම්වලට මුහුණදීමට ණයකරුවෙකු සතු හැකියාවෙහි සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්වලට තුඩු දෙන ණයකරුගේ නියාමන, ආර්ථික හෝ තාක්ෂණික පරිසරයෙහි සිදුවන සත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත සැලකිය යුතු අහිතකර වෙනස්වීම්

2.5.2.3 අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රතිපත්තිය

2018 ජනවාරි 01 දින සිට ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට රඳවා නොගත් වෙන්ව මූල්‍ය වත්කම් හා සියලුම ණය සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනා මෙම කොටසෙහි "මූල්‍ය උපකරණ" ලෙස දක්වා ඇති ණය බැඳීම් සහ මූල්‍ය ආපකර ගිවිසුම් සමගින් බැංකුව විසින් වාර්තා කරනු ලැබ ඇත. ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 යටතේ හිමිකම් උපකරණ භානිකරණයට ලක් නොවේ.

ආරම්භයේ පටන් සැලකිය යුතු ණය අවදානම් වර්ධනයක් නොමැති විටකදී හැර ණය පාඩු දීමනාව මාස 12 කට අපේක්ෂිත ණය පාඩු ලෙස ගණනය වෙයි. එසේ නොමැති වූ විට වත්කමක ජීවකාලය තුළ පැන නැගීමට ඉඩ ඇති ණය පාඩු මත පදනම්ව අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාව තීරණය වෙයි. ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදුවී ඇත්දැයි යන්න තීරණය කිරීම සඳහා වූ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ පිටු අංක 276 හි සටහන් අංක 2.5.2.7 හි දක්වා ඇත.

මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු යනු වාර්තාකරනු ලබන දිනෙන් මාස 12 ක් තුළ මූල්‍ය උපකරණ මත පැහැර හැරීමේ සිදුවීම් මගින් අපේක්ෂිත ණය පාඩු මගින් නියෝජනය කරනු ලබන ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩුවල කොටසකි. සලකනු ලබන මූල්‍ය උපකරණ කළමනාකරණය මත පදනම්ව ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සහ මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු යන ද්විත්වයටම කේවල පදනම මත හෝ සාමූහික පදනම මත ගණනය කෙරෙයි.

මූල්‍ය උපකරණවල අවශේෂ ජීවකාලය පුරාවට ණය පැහැර හැරීම් සිදුවීමේ අවදානම වෙනස්වීම සලකා බලමින් බැංකුව විසින් සෑම වාර්තාකරණ කාලසීමාවක් අවසානයේදීම යම් මූල්‍ය උපකරණයකට ණය අවදානම මූලික හඳුනාගැනීමේ පටන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇතිදැයි ඇගයීමක් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කර ඇත.

එබඳු ක්‍රියාවලි මත පදනම්ව බැංකුව විසින් 1 අදියර, 2 අදියර, 3 අදියර ලෙස ණය කාණ්ඩ ගත කරනු ලබයි.

1 වන අදියර

- ණය පළමුව හඳුනාගනු ලැබූ විට බැංකුව විසින් මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු මත පදනම් වූ දීමනාවක් හඳුනාගනු ලබයි. ණය අවදානම යහපත් වී ඇති විට සහ 2 වන අදියරෙන් ණය නැවත වර්ගීකරණය කර එම පහසුකම් 1 වන අදියරේ ණය වලට ඇතුළත් කරයි.

2 වන අදියර

- ආරම්භයේ පටන් ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වනු ලබන විට බැංකුව විසින් ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කරනු ලබයි. ණය අවදානම යහපත් වී 3 වන අදියරෙන් නැවත වර්ගීකරණය කර ණය පහසුකම් ද 2 වන අදියරේ ණය යටතට අයත් වේ.
- ගනුදෙනුකාර ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් සිදු කළයුතු කාලසීමාව දින 30 ඉක්මවන අවස්ථාවලදී පහත 3 අදියර යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ණය පහසුකම්වලදී හැර ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 හි ප්‍රකාශිත උපකල්පනයට යටත්ව ලබාදෙන ණය පහසුකම්

3 වන අදියර

- ගනුදෙනුකාර ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් සිදු කළයුතු කාලසීමාව දින 90 ඉක්මවන අවස්ථාවලදී ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 හි ප්‍රකාශිත උපකල්පනවලට යටත් ණය පහසුකම්
- දෙවරකට වඩා ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද සියළු ණය
- සියලුම නැවත සැලසුම් කළ ණය
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන ප්‍රකාර අක්‍රීය ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද සියලු ණය පහසුකම්/ගනුදෙනුකරුවන්
- ගනුදෙනුකරුවකුගේ හෝ උපකරණයක අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීම, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ නියෝජිතායතනයක් මගින් B+ දක්වා පහත දැමූ අවස්ථාවලදී සහ/හෝ බැංකුවල අභ්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ පද්ධතිය මාපාංක 2 කින් පහත දැමූ අවස්ථාවලදී
- ණය පහසුකම්/ගනුදෙනුකාර ණය අවදානම් කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය (සටහන් අංක 2.5.2.7 වෙත යොමු වන්න)

මූල්‍ය වත්කම්, උදෙසා මුළු හිඟ මුදල හෝ ඉන් කොටසක් හෝ යළි අයකර ගැනීමට බැංකුව සතු සාධාරණ අපේක්ෂාවන් නොපවතින විටදී මූල්‍ය වත්කම් හි දළ ධාරණ අගය අඩු කෙරෙයි. මෙය මූල්‍ය වත්කම් (අර්ධ වශයෙන්) හඳුනාගැනීම අත්හැරීමක් යැයි සැලකේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.5.2.4 අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීමට සඵල පොළී අනුපාතිකයට ආසන්න වටිමට අගයක් යොදාගෙන අපේක්ෂිත මුදල් ගිණය මිනීමට බැංකුව විසින් අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කරනු ලබයි. මුදල් ගිණය යනු ගිවිසුම් අනුව ආයතනයකට ගෙවිය යුතු මුදල් ප්‍රවාහ හා ගිවිසුම ප්‍රකාර යම් ආයතනයක් විසින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ අතර පරතරයයි.

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පහත සඳහන් පරිදි සැකෙවින් දක්වා ඇති අතර ප්‍රධාන සාධක පහත පරිදි වේ.

- පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) - මෙය වූ කලී යම් කාලසීමාවක් තුළ ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ හැකියාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවයි. යම් ණය පහසුකමක් මීට පෙර හඳුනාගෙන නොතිබී නම් සහ තවමත් කළඹට අයත් නම්, ඇගයීමට බඳුන් වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ නිශ්චිත කාලසීමාවකදී පමණක් පැහැර හැරීම සිදුවිය හැකිය.
- පැහැර හැරීමට නිරාවරණයවීම (EAD) - මෙය වූ කලී ගිවිසුම් මත හෝ වෙනත් හේතූන් මත මුල් මුදල සහ පොළිය ආපසු ගෙවීමද අතපසු වූ ගෙවීම්වල සමුච්චිත පොළිය ද ඇතුළුව වාර්තා කළ දිනට පසුව නිරාවරණයවීමේ අපේක්ෂිත වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉදිරි පැහැර හැරීම් දිනකදී නිරාවරණය වීමේ තක්සේරුවයි.
- පැහැර හැරීමකදී සිදුවියහැකි පාඩුව (LGD) - මෙය වූ කලී යම් අවස්ථාවකදී පැහැර හැරීමක් සිදුවූ විටක උද්ගත වන පාඩුව ඇස්තමේන්තු කිරීමයි. කිසියම් පාර්ශ්වයක් ඇප සුදාකුම් උපලබ්ධිවීම් ද ඇතුළුව ණය ගිණියන් විසින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත සහ ලබාගැනීමට නියමිත ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ අතර වෙනස මත එය පදනම් වේ. එය සාමාන්‍යයෙන් පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරනු ලබයි.

ඊට ප්‍රථම කාලසීමාවක් තුළ ඇරයුම් කිරීමට බැංකුව සතුට නීතිමය අයිතියක් වේ නම් හැර ණය පාඩු තීරණය කරනු ලබන උපරිම කාලසීමාව, මූල්‍ය උපකරණයකට ගිවිසුම්ගත ජීව කාලයයි.

හානිකරණ පාඩු සහ මුදාහැරීම්, මූල්‍ය වත්කම්වල දළ ධාරණ අගයෙහි ගැලපීමක් ලෙස ගණනය කරනු ලබන අතර නවීකරණය මගින් ජනිත වූ අලාභ/ලැබීම් වලින් වෙන්කර හෙළිදරව් කරනු ලබයි.

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ක්‍රමවේද යාන්ත්‍රණ පහත සැකෙවින් දක්වා ඇත.

1 අදියර

වාර්තා කරනු ලබන දිනෙන් පසුව එළඹෙන මාස 12 ක කාලසීමා තුළ පැවතිය හැකි මූල්‍ය උපකරණ මත ආපසු ගෙවීම් පැහැර හැරීම්වල ප්‍රතිඵල ලෙස ඇති වියහැකි අපේක්ෂිත ණය පාඩු, ජීව කාලය පුරා අපේක්ෂිත ණය පාඩුවල කොටසක් ලෙස මාස 12 ක් තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන දිනට පසුව එළඹෙන මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත, පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව පදනම් කරගෙන මාස 12 ක් තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කරයි. එම අපේක්ෂිත මාස 12 ක් තුළ පැහැර හැරීමේ අවදානම් පැහැර හැරීම් නිරාවරණ පුරෝකථනයට යොදා ගනිමින් අපේක්ෂිත පැහැර හැරීම් නිසා ඇති වන අලාභය ගුණිත කර මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකයට ආදේශකයක් ලෙස යොදා ගනු ලැබෙයි.

2 අදියර

ආරම්භයේ පටන් ණය අවදානමෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් ණය මගින් පෙන්නුම් කර ඇති විට බැංකුව විසින් ජීව කාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කරයි. එහිදී අදාළ කරගනු ලබන යන්ත්‍රණය ඉහත විස්තර කර ඇති කරුණු වලට සමාන වන නමුත් උපකරණයෙහි ජීව කාලය අරභයා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව සහ පැහැර හැරීම මත අලාභ තක්සේරු කෙරෙයි. මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකය ආසන්න වශයෙන් සැලකීමෙන් අපේක්ෂිත මුදල් ගිණ වටිමට කෙරෙයි.

3 අදියර

හානිකරණය වී ඇතැයි සැලකෙන ණය සඳහා බැංකුව විසින් ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු හඳුනාගනු ලබයි. මෙම ක්‍රමවේදයේ, ණය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව 100% ලෙස සලකන අතර අනෙකුත් දෑ අදියර 2 වන්නම් සඳහා වූ ක්‍රමවේදයට සමාන වේ.

2.5.2.5 වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද ණය උපකරණ

වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනින ලද ණය උපකරණ සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි මූල්‍ය වත්කම්වල ධාරණ අගයට අඩු නොකෙරෙයි. ඒ වෙනුවට ක්‍රමයේ පිරිවැයට වත්කම් අගය කිරීමෙන් ඇති වන වෙන් කිරීමට සමාන අගයක් සමුච්චිත හානිකරණ අගයක් ලෙස වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබන අතර අදාළ අනෙක් සටහන ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපනු ලබයි. විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් සමුච්චිත පාඩු වත්කම ඉවත් කිරීමේදී නැවත ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපනු ලබයි. වාර්තාකරණ කාලසීමාව තුළ

හානිකරණයට භාජනය වූ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් හරහා සාධාරණ වටිනාකමට මනින ලද ණය උපකරණ කිසිවක් බැංකුව හා සමූහය සතු නොවීණි.

2.5.2.6 ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘතියේ දී බැංකුව විසින් ආර්ථික සාධක ලෙස පහත සඳහන් ආකාරයේ පුළුල් පරාසයක ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු මත රඳා පවතී.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධන වේගය
- විරැකියා අනුපාත
- උද්ධමනය අනුපාත
- චිතිමය හුවමාරු අනුපාතික
- පොළී අනුපාත

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන යෙදවුම් සහ ආකෘති සෑම විටකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි දිනට වෙළඳපළ හැසිරෙන ආකාරය මුළුමනින්ම ග්‍රහණය කරගනු නොලැබිය. මෙය පිළිබිඹු කිරීම සඳහා එවන් සැලකිය යුතු වෙනස්වීම් පවතින අවස්ථාවලදී තාවකාලික ගැලපුම් ලෙස ගුණාත්මක ගැලපුම් සිදුකරයි.

2.5.2.7 ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වීම

යම් උපකරණයක් හා උපකරණ කළඹක් මාස 12 අපේක්ෂිත ණය පාඩු හෝ ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා බඳුන්වී ඇති තීරණය කරගනු පිණිස අපේක්ෂිත ණය පාඩු යටතට ගැනෙන සියලු වත්කම් බැංකුව විසින් අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. මූලික හඳුනා ගැනීමේ පටන් ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදු වී ඇත්දැයි සමූහය විසින් තක්සේරු කරනු ලබයි. අනවශ්‍ය පිරිවැයක් හෝ පරිශ්‍රමයක් රහිතව උපයෝජන හා අදාළ වන සහය වන පිළිගත හැකි තොරතුරු බැංකුව විසින් සලකා බලනු ලැබෙයි. බැංකුවේ ඓතිහාසික කරුණු හා ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු ඇතුළුව විශේෂඥ ණය තක්සේරු මත පදනම් වූ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක විස්තර විශ්ලේෂණ මීට ඇතුළත්ය. ඒ අනුව, පහත සඳහන් නිර්ණායක වලින් එකක් හෝ සපුරාලන ලද විට ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇති බව බැංකුව විසින් සලකනු ලබයි.

- ගෙවිය යුතු ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් දින 30 ඉක්මවීම. (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ නගී)
- අඛණ්ඩව දෙවසරක් තුළ පෙර වර්ෂය සමග සන්සන්දනය කිරීමේදී ණය ගනු ලබන ආයතනයේ බදු පෙර ලාභයෙන්/පිරිවැටුමෙන් 50% ක අඩුවීම. (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.)

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

- පෙර මූල්‍ය වර්ෂය හා සැසඳුන විට ණය ගනු ලබන ආයතනයේ ශුද්ධ වටිනාකම 25% කින් පමණ බාදනය වීම. (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.)
- ණය ගනු ලබන ආයතනයේ බාහිර ණය වර්ගීකරණ ශ්‍රේණිය, පසුව BB+ හෝ ඊට පහළ දැමීම. (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.) (මුල් ණය වර්ගීකරණය පසුව (ණය ප්‍රදානයේදී) පහළ දැමීම සලකා බැලිය යුතුය.)
- අභ්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීම් යටතේ ඒකක දෙකින් පහළ දැමීම. (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.)
- ඉහළ නංවන ලද ණය පහසුකමට අමතරව ණය පහසුකම දෙවනාවක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම.
- මුල්වරට එකඟ වූ දින සිට දෙවසරකට වඩා ප්‍රමාදයක් සහිත ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්/ව්‍යාපෘති ආරම්භක ප්‍රමාදවීම් (ගනුදෙනුකාර අවදානම මත පැහැර හැරීමේ නිර්නායක හෝ ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම යන දෙකම විය හැකිය.)
- විශේෂිත දේපළක් සඳහා නියමිත දර්ශක මත පදනම්ව සුරැකුමෙහි වටිනාකම සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවී (25% ක් ඉක්මවා) හෝ සුරැකුම උපලබ්ධිවීමේ හැකියාව සැක සහිත වීම. (දේපළ දර්ශක) (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.)
- පොදු ප්‍රවේශය සහිත තොරතුරු මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වයේ නිරන්තර වෙනස්වීම් (ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමකි.)
- ණය ගිවිසුමෙහි නියමිතව දක්වා ඇති අරමුණ හැර වෙනත් අරමුණක් උදෙසා ණයකරු විසින් ණය මුදල පරිහරණය කරනු ලබන බවට සෘජු සාක්ෂ්‍යය තිබීම.
- අවදානම අවම කිරීමේ කිසිදු පියවරකින් තොරව ඇපකරු විසින් ඇපකාරිත්වය ඉවත්කර ගැනීම.
- ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයේ සිට ව්‍යාපෘති අවසානයේ තෙක් ව්‍යාපෘති පිරිවැයෙහි සැලකිය යුතු ඉහළයාම (25%) ව්‍යාපෘති ආරම්භ වන තුරු මෙම සාධක අදාළ වේ.
- AAA ශ්‍රේණියේ සිට BBB- දක්වා ශ්‍රේණිගත කිරීම හැර වත්මන් බාහිර ශ්‍රේණිගත කිරීම් හමුවේ එක් එකයකින් පහළ දැමීම.
- පිළිගත හැකි තොරතුරු මත ණය පහසුකම්හි කාර්ය සාධනය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළහැකි තීතිමය කෘතියට ණයකරු යටත් වන බවට සාක්ෂ්‍යය තිබීම (ගනුදෙනුකාර අවදානම මත පැහැර හැරීමේ නිර්නායක හෝ ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම යන දෙකම විය හැකිය.)
- ගෙවීමට නියමිත පියවිය යුතු ගෙවීම් අවස්ථා වළකන සුළු, ණය පහසුකම්හි කාර්යසාධනයට සෘජු බලපෑමක් ඇති කරන භූගෝලීය පිහිටීමෙහි සැලකිය යුතු විපර්යාස/ස්වභාවික ව්‍යාසන (ගනුදෙනුකාර අවදානම මත පැහැර

- හැරීමේ නිර්නායක හෝ ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම යන දෙකම විය හැකිය.)
- ව්‍යාපෘතිය මෙහෙයවනු ලබන ක්ෂේත්‍රයට/ණය ලබාගත් අරමුණ වන ව්‍යාපෘතියෙහි/පහසුකම්හි ආපසු ගැනීමේ හැකියාවට හානිකරණ මට්ටමට සාර්ව ආර්ථික සාධක ක්ෂයවීම. එකඟ වූ පරිදි ණය ආපසු ගෙවීමේ මෙහෙයුම් වළකන නව රෙගුලාසි/රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වල බලපෑමද මීට අයත් වේ. (ගනුදෙනුකාර අවදානම මත පැහැර හැරීමේ නිර්නායක හෝ ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම යන දෙකම විය හැකිය.)
- ණය ආපසු ගෙවීමට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන ගිවිසුම් අත්හැරීම, ගෙවීම් විලම්භනය, කාලය දීර්ඝ කිරීම ආදී සහන සලසන කොන්දේසි නවීකරණය (ගනුදෙනුකාර අවදානම මත පැහැර හැරීමේ නිර්නායක හෝ ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම යන දෙකම විය හැකිය.)
- ණයකරු හමුවීමට හෝ සම්බන්ධ කර ගැනීමට නොහැකිවීම (පැහැර හැරීම් දර්ශකය)
- ඉහළ දමන ලද ණය පහසුකම් හැරුණුවිට අනෙකවන දෙවනාවකට වඩා ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම (ණය හානිකරණ දර්ශක)
- ඉහළ දමන ලද ණය පහසුකම් හැරුණුවිට ප්‍රතිලෝමණගත කළ ණයපහසුකම්
- ගෙවිය යුතු ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් දින 90 ඉක්මවවීම.
- අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ගැටළු හේතුවෙන් හෝ අයිතිය අත්හැරීමේ ප්‍රකාශයක් හෝ හානිකර මතයක් හේතුවෙන් විගණකවරයා විසින් විගණන මත සීමා කර ඇති අවස්ථාවක
- ණයකරු බුත්වත් වී ඇති බවට/ලැබීලා ක්‍රියාමාර්ග දැනටමත් ඇරඹී ඇති බවට හෝ ආරම්භවීමට නියමිත බවට ණය පැහැර හැරීම් පිළිබඳ දර්ශක) සෘජු සාක්ෂ්‍යය ඇති අවස්ථාවක

2.5.2.8 ණය හානිකරණය වූ හා පැහැර හැරී වත්කම් පිළිබඳ නිර්වචනය

පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී සමූහය විසින් වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන් ලබා දෙන ණය හා අත්තිකාරම් පැහැර හැරීම ලෙස සලකනු ලබයි.

- සුරැකුම් උපලබ්ධි කිරීම (සුරැකුම් කිසිවක් රඳවාගෙන ඇත්නම්) ආදී ක්‍රියාමාර්ග වලට යොමුවීම හැර ණයකරු විසින් අදාළ බැඳීම් මුළුමනින්ම ගෙවීමට අපොහොසත් අවස්ථාවලදී හෝ
- ණයකරු තම ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් කළ යුතු දිනය ඉක්මවා දින 90 ක් ඉකුත් වී තිබීම.

වැඩිමනත් වශයෙන්, සමූහය විසින් යම් ආයෝජනයකට පවරා ඇති බාහිර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම, පැහැර හැරීමක් වන විට 3 වන අදියර යටතේ මූල්‍ය ආයෝජන වර්ගීකරණය කරනු ලබයි.

2.5.3 දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ

දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 318 හි සටහන් අංක 26 මගින් දැක්වේ.

2.5.3.1 ක්ෂයවීම්

පිටු අංක 318 දක්වා ඇති සටහන් අංක 26 යටතේ ක්ෂයවීම් තොරතුරු දැක්වේ.

2.5.3.2 ණය ගැනීමේ පිරිවැය

ණය ගැනීමේ පිරිවැය පිළිබඳ ල.ගි.ප්‍ර.23 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාර සුදුසුකම් ලබන වත්කමෙහි අත්පත් කර ගැනීම, ඉදිකිරීම් හෝ නිෂ්පාදනය අදාළව සෘජුව හඳුනාගත හැකි ණය පිරිවැය වත්කමෙහි පිරිවැයෙන් කොටසක් ලෙස ප්‍රාග්ධනික කරනු ලබයි. අපේක්ෂිත භාවිතාව හෝ විකිණීම සඳහා සූදානම් කිරීමේදී සැලකිය යුතු කාලසීමාවක් ගතවන වත්කම්, සුදුසුකම් ලබන වත්කම් නම් වේ. අනෙකුත් ණය ගැනීමේ පිරිවැය එම පිරිවැය හටගන්නා කාලසීමාව තුළ ඇති ලාභයට හෝ අලාභය මත හඳුනාගනී. වාර්තා කරන ලද කාලසීමාව තුළ බැංකුව හා සමූහය විසින් කිසිදු ණය ගැනීමේ පිරිවැයක් ප්‍රාග්ධනික නොකරන ලදී.

2.5.4 අස්පාශ්‍ය වත්කම්

අස්පාශ්‍ය වත්කම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 327 හි සටහන් අංක 29 මගින් දැක්වේ.

2.5.5 මූල්‍ය නොවන වත්කම් හානිකරණය

සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම විලම්බිත බදු වත්කම් නොවන වත්කම් හානිකරණය වූ බවට කිසියම් හෝ සළකුණක් ඇත්දැයි සමූහය විසින් අගයනු ලබයි. එබඳු හැඟවීමක් ඇත්නම් හෝ වත්කමක් සඳහා වාර්ෂික හානිකරණ පරීක්ෂාවක් සිදුකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ නම්, සමූහය විසින් වත්කමෙන් නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබේ. වත්කමක ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඉක්මවයි නම්, එම වත්කම හානිකරණය වී ඇතැයි සලකනු ලබන අතර, වත්කමේ ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම අඩු කරයි.

2.5.6 විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම්

2.5.6.1 නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම්
2.5.6.1.1 සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - I
1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට ප්‍රථම බැංකුවට බැඳුණු ස්ථිර කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා නිර්වචිත විශ්‍රාම සැලසුම් ක්‍රමයක් බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මේ සඳහා වෙනම පාලනය කෙරෙන අරමුදලක් වෙත බැංකුව විසින් සාමාජිකයන්ගේ දායකත්වය ලබාදෙනු ලබයි. පුරෝකථන ඒකක ණය ජීව ගණක තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමය භාවිතා කරමින් නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම යටතේ

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

ප්‍රතිලාභ සැපයීමේ පිරිවැය වෙත වෙනම තීරණය කරනු ලබයි. ජීවගණක ලාභ හා අලාභ ඒවා ඇතිවන කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වත්කම් හෝ වගකීම්, මින් පෙර හඳුනා නොගත් අතීත සේවා පිරිවැය හා බැඳීම් පියවීමට සෘජුවම අවශ්‍ය කෙරෙන සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ අගය හා මින් පෙර හඳුනා නොගත් ජීව ගණක අලාභ අඩු කළ පසුව එළඹෙන නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගය ලෙස ගණනය කෙරේ. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වගකීමෙහි අගය, බැංකුව විසින් දරනු ලබන අතර, ලාභ හෝ අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. යම් වත්කමක අගය කිසියම් ජීව ගණක අලාභයක් සහ මින් පෙර හඳුනා නොගත් පැරණි සේවා පිරිවැය හා විශ්‍රාම සැලසුමට අදාළ ඉදිරි දායකත්ව මුදල් අඩු කිරීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක වත්මන් අගය යනාදියෙහි චේතනාත්මක, සීමා වෙයි.

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුප්‍රපානාදන් මහතා විසින් දෙසැම්බර් 31 දිනට නවතම ජීවගණක ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට යෙදුණු ඇගයීමේදී යොදා ගන්නා ලද ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකල්පන පහත පරිදි වේ.

පොළී/වට්ටම් අනුපාතය	18.00% (වාර්ෂිකව)
ජීවන වියදම් දීමනාවේ ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	8.00% (වාර්ෂිකව)
මූලික වැටුප් සාමාන්‍යයෙහි ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	15.00% (වාර්ෂිකව)

විශ්‍රාම අරමුදලෙහි වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් වෙන්ව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, භාරකාර අරමුදලෙහි ප්‍රතිපාදන අනුව භාරකරුවන් විසින් ස්වාධීනව පරිපාලනය කරනු ලැබෙයි. එමෙන්ම එය ස්වාධීන බාහිර විගණකවරුන්ගේ වාර්ෂික විගණනයට භාජනය වේ. සේවක විශ්‍රාම අරමුදල් - I හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම විගණන වාර්තාවද සභාගත කිරීමෙන් අනතුරුව භාරකාර මණ්ඩලය හා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අරමුදල් සැපයීම, ප්‍රශස්ත මට්ටමින් සිදුවන බවට වගබලා ගැනීමට බැංකුව බැඳී සිටින බැවින් මෙකී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ විගණන වාර්තාව ද බැංකුවේ හෙළිදරව් කිරීම් වලදී සමාලෝචනයට ඉදිරිපත් කෙරෙයි. මෙම අරමුදලට දායක වූ සාමාජිකයෙකුගේ දිවි ඇති තෙක් විශ්‍රාම වැටුප මාසිකව ගෙවනු ලබයි.

සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - I පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 341 සිට 343 දක්වා සටහන් අංක 38 (අ) 1 හි දැක්වේ.

ජීවගණක ඇගයීම සිදු කළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 8,764.7 ක අතීත සේවා පිරිවැය හිඟයක් ජීවගණක ඇගයීම් තක්සේරුවෙහි ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කරන අතර, එය මුළුමනින්ම ප්‍රතිපාදනය කර ඇත. අරමුදල් නොයෙදූ විශ්‍රාම වගකීමෙහි විස්තර පිටු අංක 341 සිට 343 දක්වා සටහන් අංක 38 (අ) 1 හි දැක්වා ඇත.

2.5.6.1.2 සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II

1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් අනතුරුව බැංකු සේවයට බැඳුණු ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් සඳහා, බැංකුව විසින් අදාළ සාමාජිකයාගේ මාසික දළ වැටුපින් 12% ක දායකත්වයක් වෙනම පාලනය වන අරමුදලක් වෙත මාසිකව දායක කළ යුතු වන නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුමක් බැංකුව විසින් ස්ථාපනය කර මෙහෙයවනු ලබයි.

පුරෝකථන ඒකක ප්‍රතිලාභ, ජීවදත්ත ඇගයීම් ක්‍රමයක් භාවිත කරමින් නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ විශ්‍රාම සැලසුම් යටතේ ප්‍රතිලාභ සැපයීමේ පිරිවැය වෙනම තීරණය කරනු ලබයි. ආයු ගණනයෙන් ඇති වූ ලාභ හා පාඩු, ඒවා පැන නගිනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වත්කම් හෝ වගකීම්, මින් පෙර හඳුනා නොගත් අතීත සේවා පිරිවැය හා බැඳීම් පියවීමට සෘජුවම අවශ්‍ය කෙරෙන සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ අගය හා මින් පෙර හඳුනා නොගත් ජීවගණක අලාභ අඩු කළ පසුව එළඹෙන නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගය ලෙස ගණනය කෙරේ. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වගකීමෙහි අගය, බැංකුව විසින් දරනු ලබන අතර, ලාභ හෝ අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. යම් වත්කමක අගය කිසියම් ජීව ගණක අලාභයක් සහ මින් පෙර හඳුනා නොගත් පැරණි සේවා පිරිවැය හා විශ්‍රාම සැලසුමට අදාළ ඉදිරි දායකත්ව මුදල් අඩු කිරීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක වත්මන් අගය යනාදියෙහි චේතනාත්මක, සීමා වෙයි.

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්. පුප්‍රපානාදන් මහතා විසින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට නවතම ජීවගණක ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට යෙදුණු ඇගයීමේදී යොදා ගන්නා ලද ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකල්පන පහත පරිදි වේ.

පොළී/වට්ටම් අනුපාතය	18.00% (වාර්ෂිකව)
ජීවන වියදම් දීමනාවේ ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	8.00% (වාර්ෂිකව)
මූලික වැටුප් සාමාන්‍යයෙහි ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	8.00% (වාර්ෂිකව)

විශ්‍රාම අරමුදලෙහි වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් වෙන්ව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, භාරකාර අරමුදලෙහි ප්‍රතිපාදන අනුව භාරකරුවන් විසින් ස්වාධීනව පරිපාලනය කරනු ලැබෙයි. එමෙන්ම එය ස්වාධීන බාහිර විගණකවරුන්ගේ වාර්ෂික විගණනයට භාජනය වේ. සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම විගණන වාර්තාවද සභාගත කිරීමෙන් අනතුරුව භාරකාර මණ්ඩලය හා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අරමුදල් සැපයීම, ප්‍රශස්ත මට්ටමින් සිදුවන බවට වගබලා ගැනීමට බැංකුව බැඳී සිටින බැවින් මෙකී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ විගණන වාර්තාව ද බැංකුවේ හෙළිදරව් කිරීම් වලදී සමාලෝචනයට ඉදිරිපත් කෙරෙයි. මෙම අරමුදලට දායක වූ සාමාජිකයෙකුගේ දිවි ඇති තෙක් විශ්‍රාම වැටුප මාසිකව ගෙවනු ලබයි.

සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II හි විස්තර පිටු අංක 343 සිට 346 හි සටහන් අංක 38 (අ) 2 මගින් දැක්වේ.

ජීවගණක ඇගයීම සිදු කළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 2,365.4 ක අතීත සේවා පිරිවැය අතිරික්තයක් ජීවගණක ඇගයීම් තක්සේරුවෙහි ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කරන අතර, එය මුළුමනින්ම හඳුනාගෙන ඇත. විශ්‍රාම අරමුදල - II ට අතිරික්තයක් ගෙවීම් විස්තර පිටු අංක 343 සිට 346 දක්වා සටහන් අංක 38 (අ)2 හි දක්වා ඇත.

2.5.6.1.3 වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදල

2013 දෙසැම්බර් මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බැංකුව විසින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි සාමාජිකයන් වෙනුවෙන් වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි සාමාජිකයින්හට ඔවුන්ගේ කැමැත්ත අනුව වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව ඇත. බැංකුව විසින් මෙම අරමුදල සඳහා දායක නොවන අතර බැංකු සේවකයන් විසින් ඔවුන්ගේ මූලික වැටුපින් 5% ක් මාසිකව දායක මුදල් ලෙස ගෙවනු ලබයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.5.6.2 විශ්‍රාම පාරිතෝෂික

සේවක විශ්‍රාම වැටුප් II යෝජනා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීමත් සමග 1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව බැංකු සේවයට බැඳුණු සේවකයින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් II යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් වේ. එහෙයින් ඔවුන් සේවා පාරිතෝෂික ක්‍රමය යටතේ ගිණිවන අයිතීන් හා වරප්‍රසාද සඳහා ගිණිකම් නොකියයි. කෙසේ වුවද, මෙම විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ප්‍රතිලාභ ගිණිකර ගැනීම සඳහා අවම වශයෙන් මාස 120 ක අඛණ්ඩ සක්‍රීය සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කළ යුතුව පවතී. එහෙයින් වසර 10 ක සේවා කාලය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර විශ්‍රාම යනු ලබන හෝ විශ්‍රාම යාම හැරුණු කොට වෙනත් හේතු මත වසර 05 කට පසු සේවා කාලය අවසන් වන සේවකයින්හට 1983 අංක 12 දරණ පාරිතෝෂික දීමනා ගෙවීමේ පනත යටතේ සේවාවසාන පාරිතෝෂික දීමනා ගිණිකර ගැනීමේ අවස්ථාව ගිණි වේ. මේ යටතේ සිය සේවය අවසන් කරන ලද මූල්‍ය වර්ෂයේ අවසන් මාසය සඳහා ගෙවන ලද දළ වැටුප මෙන් මාස 1/2 ක අනුපාතයක් යටතේ අඛණ්ඩ සේවයේ නියැළුණු සෑම වසරක් වෙනුවෙන්ම පාරිතෝෂික දීමනා ගෙවනු ලබයි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස හා පසුගිය අත්දැකීම්වලට අනුව එබඳු සිදුවීමක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවය විරලය. වාර්තා කරන දිනට සැලකිය යුතු වගකීමක් වාර්තා නොවූහොත්, සේවා පාරිතෝෂික සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි ප්‍රතිපාදන වෙන් කරනු නොලබයි. 1983 අංක 12 දරණ සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීමේ පනත යටතේ ඉහත දැක්වූ අන්දමේ සිදුවීමක් මත සේවකයෙකුට සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීම සිදු කළහොත්, එය ගෙවූ වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පාරිතෝෂික වියදමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.6.3 විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ

විශ්‍රාමික සේවකයින් වෙනුවෙන් බැංකුව විසින් දායකත්ව වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මේ සැලසුම යටතේ ඇති වත්කම් බැංකුවේ සෙසු වත්කම් වලින් ස්වාධීනව පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර, එම අරමුදලෙහි භාරකාර ඔප්පුවෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර බැංකුවේ කළමනාකාරිත්වය හා විශ්‍රාමිකයින් නියෝජනය කරනු ලබන කළමනාකාර/භාරකාර මණ්ඩලයක් මගින් පරිපාලනය කරනු ලබයි. ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක භාර ජීවගණක ඇගයීම් ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම යටතේ ප්‍රතිලාභ ලබාදීමේ පිරිවැය තීරණය කෙරෙයි. ජීවගණක ලාභ හා අලාභ එම අගයන් පැවති කාලසීමාවට අදාළ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්වල හඳුනාගනු ලැබේ.

වරින් වර සිදු කරනු ලබන ජීවගණක නිර්දේශ මත බැංකුවේ කළමනාකාරිත්වය විසින් තීරණය කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණය බැංකුව විසින් දායකත්ව වෛද්‍යාධාර සැලසුම් ක්‍රමය වෙත දායක කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2022 වර්ෂයේ ලාභයෙන් රුපියල් මිලියන 668.5 ක් මේ සඳහා ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපුලානාදන් මහතා විසින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට නවතම ජීවගණක ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට යෙදුණු ඇගයීමේදී යොදාගන්නා ලද ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකල්පන පහත පරිදි වේ.

පොළී/වට්ටම් අනුපාතය	18.00%
	(වාර්ෂිකව)
වෛද්‍ය පිරිවැය උද්ධමන අනුපාතය (වාර්ෂිකව)	10.00%
	(වාර්ෂිකව)

විශ්‍රාම අරමුදලෙහි වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම්වලින් වෙන්ව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, භාරකාර අරමුදලෙහි ප්‍රතිපාදන අනුව භාරකරුවන් විසින් ස්වාධීනව පරිපාලනය කෙරෙනු ලැබෙයි. එමෙන්ම එය ස්වාධීන බාහිර විගණකවරුන්ගේ වාර්ෂික විගණනයට භාජනය වේ. විශ්‍රාම වැටුප් II අරමුදලෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශය මෙන්ම විගණන වාර්තාව භාරකාර මණ්ඩලය හා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබ සමාලෝචනයට බඳුන් වී ඇත. අරමුදල් සැපයුම, ප්‍රශස්ත මට්ටමින් සිදු කරනු ලැබීමේ වගකීම බැංකුව සතු වන බැවින් බැංකුවේ නිරාවරණයවීම් සමාලෝචනය සඳහා ද ඉහත වාර්තා ඉදිරිපත් කෙරෙයි. අදාළ සාමාජිකයා ජීවතුන් අතර සිටින තාක් විශ්‍රාම වැටුප මාසිකව ගෙවනු ලබයි.

විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 347 හි සටහන් අංක 38 (අ) 3 මගින් දැක්වේ.

ජීවගණක ඇගයීම සිදුකළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මි. 3,724.2 ක අතිරේක පිරිවැය ගිණයක් ජීවගණක ඇගයීම් තක්සේරුවෙහි ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කරන අතර, එය මුළුමනින් ප්‍රතිපාදනය කර ඇත. අරමුදල් නොයෙදූ විශ්‍රාම වගකීමෙහි විස්තර පිටු අංක 347 සිට 349 හි සටහන් අංක 38 (අ) 3 හි දක්වා ඇත.

2.5.6.4 නිර්වචිත දායකත්ව සැලසුම් නිර්වචිත දායකත්ව සැලසුම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 288 හි සටහන් අංක 11 මගින් දැක්වේ.

2.5.7 වෙනත් වගකීම්

වෙනත් වගකීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 351 හි සටහන් අංක 41 මගින් දැක්වේ.

2.5.8 ප්‍රතිපාදන

අතීත සිද්ධියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමූහය හමුවේ ප්‍රවර්තන බැඳීමක් (තෙහෙකික හෝ සම්මුතික) ඇති වීම හා එකී බැඳීම පියවීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වලින් යුතු සම්පත් පිටතට ගලායාම අවශ්‍යවීම හවා වන විටක සහ බැඳීම් ප්‍රමාණයෙහි විශ්වසනීය ඇස්තමේන්තුවක් කළ හැකි විටකදී ප්‍රතිපාදන හඳුනාගනු ලබයි. කිසියම් ප්‍රතිපාදනයකට අදාළ වියදම්, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලබන්නේ කිසියම් ප්‍රතිපූරණයක් වේ නම් එය අඩු කිරීමෙන් අනතුරුවය.

2.5.8.1 වංචා සහගතව මුදල් ආපසු ගැනීම් වෙනුවෙන් සිදු කළ ප්‍රතිපාදන

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට හඳුනාගනු ලැබූ වංචා සහගත මුදල් ආපසු ගැනීම්වලට අදාළ මුළු වටිනාකම රු. මිලියන 58.3 ක් විය. වංචා සහගතව මුදල් ආපසු ගැනීම් ශේෂය වෙනුවෙන් 2022.12.31 දිනට රු. මිලියන 42.6 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත. රක්ෂණවරණ මගින් රු.මි. 15 ක සහන දීමනා ගිණි විණි.

2.5.9 අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන්

මේ යටතට බැංකු ඇපකර, ණයවර ලිපි, නොලැබූ ණය පහසුකම්, වෙනත් වතු ණය පහසුකම් සහ ප්‍රාග්ධන බැඳියාවන් ඇතුළත් වේ. බැංකු ඇපකර වූ කලී, ණය උපකරණයක නියාමනවලට අනුව යම් ණයකරුවෙකු නිසි දිනට ගෙවීම් සිදු කිරීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවලදී ඇති වියහැකි අලාභය වෙනුවෙන් සමූහය විසින් නිශ්චිත ගෙවීමක් සිදු කිරීමට අදාළ ගිවිසුම්ය. නොගෙවූ ණය බැඳියාවන්, ණයවර ලිපි යනු බැඳියාවට අදාළ කාලසීමාව තුළ ඇති බැඳියාවන් යටතේ බැංකුව විසින් පූර්ව නිශ්චිත කොන්දේසි යටතේ ගනුදෙනුකරු හට ණයක් ලබාදිය යුතු අවස්ථාය.

2018 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ශ්‍රී.ල.මු.හි.ප්‍ර. 09 යටතේ භානිකරණ ඇගයීම්වලට මෙකී ගිවිසුම් යටතේ වේ. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 355 හි දක්වා සටහන් අංක 48 හි දක්වා ඇත.

2.5.10 කොටසක් සඳහා ඉපයීම්

කොටසක මූලික සහ තනුක ඉපයීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 293 හි සටහන් අංක 14 හි දක්වා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

2.6 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ආදායම් හා වියදම් හඳුනාගැනීම

ආදායම විශ්වසනීය ලෙස අගය කළ හැකි සහ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ, බැංකුව වෙත ගලායීමේ සම්භාවිතාව ඇති තාක් දුරට ආදායම හඳුනාගනු ලබයි. ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 281 සිට 292 දක්වා සටහන් අංක 03 සිට 13 හි දක්වා ඇත.

2.6.1 පොලී ආදායම් සහ වියදම්

පොලී ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 281 සිට 283 දක්වා සටහන් අංක 03 හා 04 හි දක්වා ඇත.

2.6.2 ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම

ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම විස්තර පිටු අංක 284 හි දක්වා සටහන් අංක 05 මගින් දැක්වේ.

2.6.3 ශුද්ධ වෙළඳ ආදායම

වෙළඳාම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) පිටු අංක 285 හි සටහන් අංක 06 මගින් දැක්වේ.

2.6.4 ලාභාංශ ආදායම

ආදායමක් ලැබීමට ඇති අයිතිය තහවුරු වූ විට ලාභාංශ ආදායම හඳුනාගනු ලැබෙයි. සාමාන්‍යයෙන් මෙය ලැයිස්තුගත කොටස සඳහා ලාභාංශ රහිත දිනයයි. ලාභාංශ ආදායම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 286 හි සටහන් අංක 09 මගින් දැක්වේ.

2.6.5 කුලී ආදායම

කුලී ආදායම, උපවිත ආදායම මත ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. කුලී ආදායම පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 286 හි සටහන් අංක 09 මගින් දැක්වේ.

2.7 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - බදුකරණය

2.7.1 ප්‍රවර්තන බදුකරණය

ප්‍රවර්තන බදු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 291 හි සටහන් අංක 13 මගින් දැක්වේ.

2.7.2 විලම්බිත බදුකරණය

විලම්බිත බදු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 291 සිට 329 හි පිළිවෙලින් සටහන් අංක 13 හා 30 මගින් දැක්වේ.

2.7.3 මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු

2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතෙහි 25 (අ) වගන්තිය සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාර මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු ගණනය කෙරෙයි.

ආර්ථික ක්‍ෂයවීම් හා සේවක පාරිශ්‍රමික සඳහා ගලපන ලද මෙහෙයුම් ලාභයෙන් මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු හා සමාජ ආරක්‍ෂණ දායකත්ව අයබදු ගෙවීමට පෙර, 18%

ක් මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු ලෙස ගෙවිය යුතුවේ.

2.7.4 සමාජ ආරක්‍ෂණ දායකත්ව අයබදු (SSCL)

2022 අංක 25 දරන සමාජ ආරක්‍ෂණ දායකත්ව අයබදු පනත යටතේ 2022 ඔක්තෝබර් මස 01 වන දින සිට සමාජ ආරක්‍ෂණ දායකත්ව අයබදු බලපැවැත්වේ. 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතෙහි 6 වන වගන්තිය යටතේ එකතු කළ අගය මත බදු අරමුණ සඳහා නිශ්චිත කරගත් අයිතමවල අගය මත 2.5% ක අනුපාතයකට අයබදු අය වනු ඇත.

2.8 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.7) අනුව මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කරනු ලැබ ඇත්තේ සෘජු ක්‍රමය පදනම් කර ගෙනය. මුදල් හා මුදල් සමානයන්, කිසියම් මුදල් ප්‍රමාණයකට පහසුවෙන් පරිවර්තනය කළ හැකි, කෙටි කාලීන, ඉහළ ද්‍රවශීලතාවයෙන් යුතු ආයෝජනවලින් සමන්විත වන අතර, ඒවායේ වටිනාකම වෙනස්වීමේ අවධානම නොසැලකිය යුතු තරම් වේ. අතැති මුදල්, බැංකු වල තැන්පත් කර ඇති මුදල් ශේෂයන් හා කෙටි දැනුම්දීමකින් ලබා ගත හැකි මුදල්, මුදල් හා මුදල් සමානයන්ට අයත් වේ.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිටු අංක 262 හි දක්වා ඇත.

2.9 නියාමන ප්‍රතිපාදන

2.9.1 තැන්පතු සඳහා රක්‍ෂණ යෝජනා ක්‍රමය

බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය මත පදනම්ව අදාළ වන ව්‍යවස්ථාපිත අනුපාතිකය වන 0.10% ක් ලෙස, බැංකුව විසින් අදාළ තැන්පතු පදනම මත රක්‍ෂණ වාරිකය ගණනය කරයි. රක්‍ෂණ නියාමන මගින් දක්වා ඇති පරිදි සෑම කාර්තුවක් අවසානයේ සිටම දින 15 ක කාලසීමාවක් ඇතුළත අදාළ වාරිකය බැංකුව විසින් ප්‍රේෂණය කරනු ලැබේ.

2.9.2 බෝග රක්‍ෂණ අයබදු (CIL)

2013 අංක 12 දරණ මුදල් පනතෙහි 14 වන වගන්තියෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර 2013 අප්‍රේල් 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි බෝග රක්‍ෂණ අයබදුද හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර, එය ජාතික රක්‍ෂණ භාරකාර අරමුදලට ගෙවිය යුතු වේ. මේ වන විට බදු පසු ලාභයෙන් 1% ක් බෝග රක්‍ෂණ අයබදු ලෙස ගෙවිය යුතුය.

2.10 වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්

වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 364 හි සටහන් අංක 52 මගින් දැක්වේ.

2.11 නිකුත් කරන ලද මුත් වාර්තාකරණ දිනට බල නොපැවැත්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් පහත සඳහන් නව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් සහ පවත්නා ප්‍රමිතීන්ට සංශෝධන/වැඩිදියුණු කිරීම නිකුත් කරන ලදී. එම නව ප්‍රමිතීන් සහ ප්‍රමිති සංශෝධන 2022 ජනවාරි 01 වනදායින් පසු ඇරඹෙන වාර්ෂික කාලසීමාවන් සඳහා බලපැවැත්වෙන අතර පූර්ව අනුගතවීමට අවසර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සමූහය මෙම නව ප්‍රමිති/සංශෝධනයන්ට පූර්ව අනුගත වී නොමැත.

2.11.1 ල.ගි.ප්‍ර. 12 ට අදාළ සංශෝධන

සමාගම විසින් කල්බදු හා බැඳීම් ඉවත් කිරීම ආදී ගනුදෙනු මත විලම්බිත බදු සඳහා හේතු පැහැදිලි කිරීමට තනි ගනුදෙනුවකින් (ල.ගි.ප්‍ර. 12 ට අදාළ සංශෝධන) පැන නගින වත්කම් හා වගකීම්වලට අදාළ විලම්බිත බදු, IASB විසින් 2021.05.07 දින නිකුත් කරන ලදී. 2023 ජනවාරි 01 වන දිනෙන් පසු එළඹෙන වාර්ෂික කාලසීමාවන්හි ආරම්භය සඳහා මෙම සංශෝධන බල පැවැත්වේ.

2.11.2 ල.ගි.ප්‍ර. 08 ට අදාළ සංශෝධන

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු අතර වෙනස, සමාගම්වලට ස්ථාපනය කර ගනු පිණිස IASB විසින් 2021.02.12 වන දින නිකුත් කරන ලදී. 2023 ජනවාරි 01 වන දිනෙන් පසු එළඹෙන වාර්ෂික කාලසීමාවන්හි ආරම්භය සඳහා මෙම සංශෝධන බල පැවැත්වේ.

2.11.3 ල.ගි.ප්‍ර. 01 ට අදාළ සංශෝධන

මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි නිරාවරණය කළ යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති කවරේදැයි තීරණය කිරීමට ඉවහල් වන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති නිරාවරණයවීම් (ල.ගා.ප්‍ර. 01 ට අදාළ සංශෝධන සහ ජා.මු.වා.ප්‍ර. පරිව ප්‍රකාශ 2) IASB විසින් 2021.02.12 දින සංශෝධන සහිතව නිකුත් කරන ලදී. 2023 ජනවාරි 01 වන දිනෙන් පසු එළඹෙන වාර්ෂික කාලසීමාවන්හි ආරම්භය සඳහා මෙම සංශෝධන බල පැවැත්වේ.

2.11.4 ල.ගි.ප්‍ර. 17 ට අදාළ සංශෝධන

ජා.මු.වා.ප්‍ර. 17 - 2017 දී රක්‍ෂණ ගිවිසුම් ප්‍රකාශයට පත් කළ පසුව ඇති වන ගැටළු හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අභියෝග සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට IASB විසින් 2020.06.25 වන දින ජා.මු.වා.ප්‍ර.17 ට අදාළ සංශෝධන නිකුත් කරන ලදී. 2023 ජනවාරි 01 වන දිනෙන් පසුව එළඹෙන වාර්ෂික කාලසීමාවන්හි ආරම්භය සඳහා මෙම සංශෝධන බලපැවැත්වේ.

3 දළ ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලාපීම හා ආදායම, විශ්වසනීය ලෙස ගණනය කිරීමට හැකි මට්ටම දක්වා දළ ආදායම් හඳුනාගනු ලබයි. ආදායම් හඳුනා ගැනීමට ප්‍රථම වෙනත් විශේෂිත නිර්ණායක ඒ ඒ ආදායමට අදාළ සටහන් යටතේ දක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පොළී ආදායම	172,940,351	131,438,283	175,769,899	133,342,449
ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	2,199,781	3,050,649	2,207,079	3,058,444
වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	(971,434)	(96,226)	(3,489,830)	(711,612)
ලාභය/(අලාභය) මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය උපකරණවලින් ශුද්ධ සාධාරණ අගය ලාභ/(පාඩු)	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීම අත්හැරීම තුළින් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	(26,203)	28,269	(26,203)	28,269
වෙනත් මෙහෙයුම් ශුද්ධ ආදායම	414,656	518,447	543,045	342,239
දළ ආදායම	174,557,152	134,939,422	175,003,990	136,059,789

4 ශුද්ධ පොළී ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී ආදායම සහ පොළී වියදම හඳුනා ගැනීම.

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කරන ලද සියලු මූල්‍ය උපකරණ සඳහා හා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ලෙස වර්ග කරන ලද පොළී සහිත මූල්‍ය වත්කම් සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා පොළී ආදායම හෝ වියදම වාර්තා කරනුයේ සඵල පොළී අනුපාත භාවිතයෙනි. මෙය මූල්‍ය උපකරණයෙන් අපේක්ෂිත ජීව කාලය තුළ හෝ ඊට අඩු කාලසීමාවක් තුළ තක්සේරු කළ ඉදිරි මූල්‍ය ගෙවීම් හෝ ලැබීම් සුදුසු විටකදී මූල්‍ය වත්කමෙහි හෝ වගකීමෙහි පවතින ශුද්ධ අගයට නිශ්චිතව අඩුකරන අනුපාතයයි. මෙම ගණනය කිරීම සඳහා මූල්‍ය උපකරණයෙහි සියලුම ගිවිසුම් ප්‍රකාර කොන්දේසි (උදාහරණ වශයෙන් කලින් ගෙවීමේ විකල්ප) සැලකිල්ලට ගනු ලබන අතර මූල්‍ය උපකරණයට සෘජුවම සම්බන්ධ හා සඵල පොළී අනුපාතයෙහි සංකලිත කොටසක් වන කිසියම් ගාස්තු හෝ වර්ධක පිරිවැය මීට ඇතුළු වන මුත් අනාගත ණය පාඩු ඊට අන්තර්ගත නොවේ.

සමූහය විසින් එහි ගෙවීම් හෝ ලැබීම්වල තක්සේරු අගයන් සංශෝධනය කෙරෙයි නම්, මූල්‍ය වත්කම් හෝ වගකීම් හි ධාරණ අගයද ගලපනු ලබයි. මුල් සඵල පොළී අනුපාත මත පදනම්ව අදාළ ගැලපීම් වලින් පසු ධාරණ අගය ගණනය කෙරෙන අතර, ධාරණ අගයෙහි වෙනස වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. කෙසේ වුවද, ලද මුදලෙහි ඉහළ ගිය අයකර ගැනීම් හැකියාවෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුව විසින් අනාගත මුදල් ලැබීම් පිළිබඳ තක්සේරු පසුව වැඩි කරනු ලබන නැවත වර්ගීකරණය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා තක්සේරුව වෙනස් කළ දින සිටම එම වැඩිකිරීම්වල බලපෑම සඵල පොළී අනුපාතිකයට කළ ගැලපීමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි.

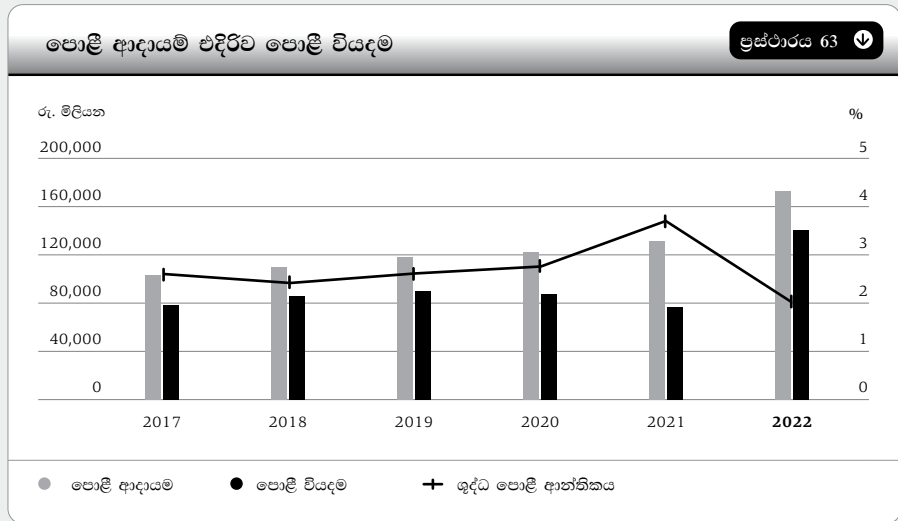
ණය හානිකරණය වූ වත්කම් හැර අනෙකුත් මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සඵල පොළී අනුපාත ගණනය කිරීමේදී අපේක්ෂිත ණය පාඩු හැරුණුකොට මූල්‍ය උපකරණවල සියලු ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි සලකා බලමින් බැංකුව විසින් ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කරයි. අදියර 3 යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද ණය හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු ඇතුළත් කරමින් තක්සේරු කළ ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ භාවිත කරමින් ණය ගලපන ලද අපේක්ෂිත පොළී අනුපාත ගණනය කෙරෙයි. ණය ගලපන ලද සඵල පොළී අනුපාත යනු මුල් හඳුනා ගැනීමේදී (ණය පාඩුද ඇතුළත්ව) තක්සේරු කළ ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට වට්ටම් කරන පොළී අනුපාතයයි.

හානිකරණ අලාභය හේතු කොට ගෙන මූල්‍ය වත්කමක හෝ සමාන මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක වාර්තා කළ අගය අඩුවූ විටද හානිකරණ අලාභය ගණනය කිරීම සඳහා අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමට යොදාගත් පොළී අනුපාතයම භාවිත කරමින් පොළී ආදායම හඳුනාගැනීම සිදු කෙරෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

4. ශුද්ධ පොළී ආදායම (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමුහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
04.(අ) පොළී ආදායම				
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	25,957	26,159	32,533	27,997
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	-	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	752,884	684,522	895,121	899,308
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද	1,571,085	795,397	3,304,353	1,743,769
- සාධාරණ අගයට නම් කළ	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	64,421,104	47,028,936	64,236,437	47,243,444
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	97,428,830	82,235,311	98,455,841	82,683,650
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	1,976,313	667,958	2,081,436	744,279
වෙනත්	6,764,179	-	6,764,179	-
මුළු පොළී ආදායම	172,940,351	131,438,283	175,769,899	133,342,449
04.(ආ) පොළී වියදම්				
බැංකුවට ගෙවිය යුතු	330,665	666,226	1,515,426	958,418
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	133,223,445	72,176,726	132,966,640	72,128,147
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	3,317,165	305,667	4,078,055	808,862
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	3,606,126	3,660,055	3,606,126	3,664,684
මුළු පොළී වියදම්	140,477,402	76,808,674	142,166,248	77,560,111
ශුද්ධ පොළී ආදායම	32,462,949	54,629,609	33,603,651	55,782,338

04.(අ7) ශ්‍රී ලංකා රජයේ සුරැකුම්පත්වලින් ලද ශුද්ධ පොලී ආදායම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුව, පහත දැක්වෙන රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා පොලී ආදායම සහ පොලී වියදම් පිළිවෙලින් 4 (අ) සහ 4 (ආ) සටහන් වල දක්වා ඇති පොලී ආදායමෙන් සහ පොලී වියදම් වලින් උපුටා ගෙන වෙන වෙනම අනාවරණය කර ඇත.

	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
පොලී ආදායම				
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද	1,571,085	795,397	3,304,353	1,743,087
- සාධාරණ අගයට නම් කළ	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම් (ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්)	508,637	287,808	458,871	287,808
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	78,892,064	72,524,511	79,361,258	72,937,934
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	1,976,313	667,958	2,081,436	744,279
	82,948,099	74,275,674	85,205,917	75,713,108
අඩු කළා: පොලී වියදම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු (ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්)	290,708	151,421	1,475,469	425,381
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු (ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්)	3,317,165	305,667	4,062,797	825,463
	3,607,873	457,088	5,538,266	1,250,844
රජයේ සුරැකුම්පත් වලින් ලත් ශුද්ධ පොලී ආදායම	79,340,226	73,818,586	79,667,651	74,462,264

04.(අ7) ණය තාවකාලික අත්හිටුවීම සහ කල්දැම්ම නිසා පොලී ආදායමට වූ බලපෑම

ණය සහනය හෝ ගෙවීම් කල්දැම්ම ප්‍රතික්ෂේප කළ අය හැර සෙසු සියළු ගනුදෙනුකරුවන්ට බැංකුව සිය ණය සහනය සහ ගෙවීම් කල් දැම්ම ලබාදී ඇත. ණය සහනය 7% ක අනුපාතයකට ලබාදී ඇති අතර, ණය කාලය අවසන් වන තෙක් ගෙවීම් කල්දැමා ඇත. ණය සහන කාලසීමාව මාස දෙකක සිට මාස හයක් දක්වා වෙනස් වී ඇති අතර ඉතා සීමිත අවස්ථාවක එය මාස හයකට වඩා වැඩි කර ඇත.

ගිවිසුම්ගත අනුපාතයට පොලිය එකතුකර ඇත්නම්, මූල්‍ය වර්ෂය තුළ බැංකුවට රුපියල් මිලියන 4,805 ක් උපයා ගත හැකිව තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව උපචිත පදනම මත 7% ක සහන අනුපාතයකින් රුපියල් මිලියන 2,585 ක පොලී ආදායමක් වාර්තා කර ඇති අතර ණය කාලසීමාව අවසානයේ එය එකතු කිරීමට එකඟ වේ. එබැවින් 2020 තුළදී පොලී ආදායම මත බැංකුවට සිදු වූ දින 1 අලාභය රුපියල් මිලියන 1,391 කි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවා ඇති මෙම ණය සහනය හේතු කොට ගෙන 2020 තුළ සමස්ථයක් වශයෙන් බැංකුවට රුපියල් මිලියන 3,611 ක පාඩුවක් සිදු වී ඇත.

මූල්‍ය වර්ෂය තුළදී කල් දැමූ දින 1 අලාභය වූ රු. මිලියන 1,391 න් රු. මිලියන 175.3 ක පොලී ආදායමක් හඳුනාගත් අතර 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාල වෙනස සහ පාරිභෝගිකයාගේ කලින් ගෙවීම් නිසා සිදුවූ කල්දැමූ දින 1 අලාභය ලෙස රු. මිලියන 694.2 වාර්තා කරන ලදී. මෙයට කාල වෙනස සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පෙර ගෙවීම් හේතු විය.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

5 ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ගනුදෙනුකරුවන්ට සපයනු ලබන විවිධ වූ සේවාවන්ගෙන් සමූහය, ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම උපයාගන්නා අතර, එම සේවාවන් කාණ්ඩ දෙකකට බෙදා වෙන් කළ හැකිය.

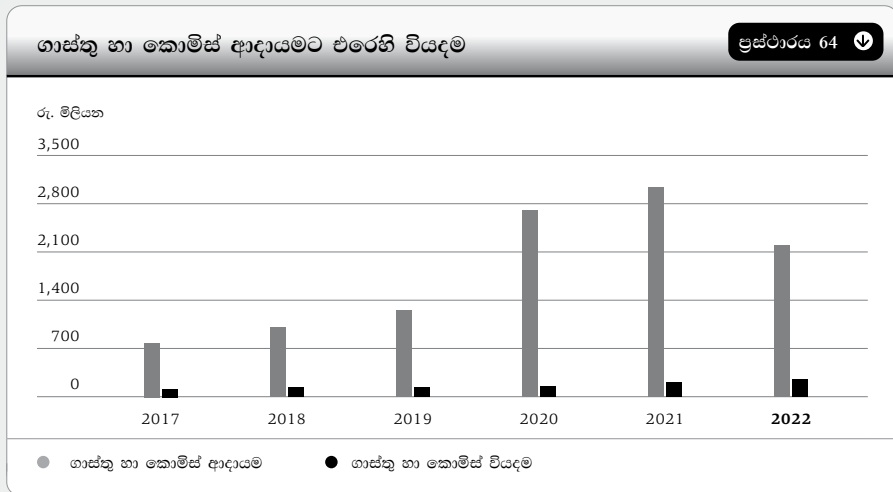
(අ) යම් කාලසීමාවක් පුරා සපයනු ලබන සේවාවන්ගෙන් උපයාගන්නා ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම යම් කාලසීමාවක් පුරා සපයනු ලැබූ සේවාවන් වෙනුවෙන් ලැබෙන ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම එම කාලසීමාව පුරා උපවිත කර හඳුනාගනු ලැබේ.

(ආ) ගනුදෙනු සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් ලද ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම

තෙවන පාර්ශව වෙනුවෙන් සිදුකරන ගනුදෙනු සාකච්ඡා කිරීම් හෝ යළි සලකා බැලීම් වලින් ලද ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම් එම ගනුදෙනු සම්පූර්ණ වීමෙන් අනතුරුව හඳුනාගනු ලබයි. කිසියම් කාර්යයක් ඉටුකිරීම හා සම්බන්ධවී ඇති ගාස්තු හෝ ගාස්තු කොටස් එම කාර්යය ඉටුකිරීමෙන් අනතුරුව හඳුනාගනියි.

ගනුදෙනු හා සේවා ගාස්තු වලට අදාළ ගාස්තු හා කොමිස් වියදම් එම සේවාවන් ලැබීමෙන් පසුව හඳුනාගනියි. ගාස්තු හා කොමිස් වියදම් උපවිත පදනමට ගිණුම්ගත කරයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	2,199,781	3,050,649	2,207,079	3,058,444
ගාස්තු හා කොමිස් වියදම	(259,570)	(207,676)	(262,004)	(210,604)
ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,940,211	2,842,973	1,945,075	2,847,840
උපයන ලද්දේ				
ණය	1,137,295	2,724,154	1,137,587	2,725,326
කාඩ්පත්	487,671	40,121	487,671	40,121
වාණිජ හා ප්‍රේෂණ	236,527	15,284	236,527	15,284
ආයතනික බැංකුකරණය	6,379	4,756	6,379	4,756
තැන්පතු	33,694	28,840	33,694	28,840
ඇපකර	25,182	11,808	25,182	11,808
වෙනත්	13,463	18,010	18,035	21,705
ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,940,211	2,842,973	1,945,075	2,847,840

6 වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී ආදායම හැරුණු විට විදේශ විනිමය හුවමාරුවෙන් ලත් ආදායම, ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ලාභාංශ සහ සියලුම ලාභ/අලාභ වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය ඇතුළත්ය.

ගෙවීම් ලබාගැනීම සඳහා සමූහය සතු අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට ලාභාංශ ආදායම හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විදේශ විනිමය				
අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන්	544,010	308,036	544,010	308,036
ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්	(1,046,011)	(899,795)	(3,571,627)	(1,515,180)
හිමිකම් සුරැකුම්පත්	(481,831)	485,628	(481,831)	485,628
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	12,399	9,904	19,618	9,904
එකතුව	(971,434)	(96,226)	(3,489,830)	(711,612)

7 ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ලාභය හෝ අලාභය මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගයහි වෙනස්වීම් වලින් ලත් සියලු උපලබ්ධි නොවූ ලාභ හා අලාභ වලට අයත් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් මත ලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් මත අලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වගකීම් මත ලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වගකීම් මත අලාභ	-	-	-	-
එකතුව	-	-	-	-

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

8 මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ක්‍රමසෂය පිරිවැයට හඳුනාගැනීම අත්හරින ලද වත්කම් සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ලාභයෙන් අලාභය අඩු කළ විට මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභ) ගණනය වේ.

	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
හඳුනාගැනීම				
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට	-	-	-	-
ක්‍රමසෂය පිරිවැයට	(18,290)	-	(18,290)	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට	(7,913)	28,269	(7,913)	28,269
එකතුව	(26,203)	28,269	(26,203)	28,269

9 වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

- i. දේපල, පිරිසක, උපකරණ ඉවත් කිරීමෙන් ලද ලාභය/(අලාභය)**
ඉවත් කරනු ලබන දිනට වත්කම්වල ධාරණ අගය හා ශුද්ධ විකුණුම් මිල අතර වෙනස මගින් දේපල, පිරිසක, උපකරණ ඉවත් කිරීමෙන් ලද ලාභය/(අලාභ) තීරණය වේ. සැලකිය යුතු අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ හිමිකම් විකුණුම්කරු වෙත මාරු කරනු ලබන වර්ෂයේදී මෙය වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.
- ii. විදේශ විනිමය ලාභ/(අලාභ)**
සෑම වාර්තාකරණ දිනකටම විදේශ විනිමය තත්ත්වය යළි පරිවර්තනය කෙරෙයි. විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම් මත ඇතිවන ලාභ/(අලාභ) ඒවා පැන නගින කාලපරිච්ඡේදයේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලබයි.
- iii. ලාභාංශ ආදායම**
ගෙවීම් ලබාගැනීම සඳහා සමූහය සතු අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් වලින් ඉපයෙන ලාභාංශ හඳුනාගනු ලබයි.

	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
ආයෝජිත දේපල ලාභ/(අලාභ)	-	-	1,910	17,312
දේපල, පිරිසක, උපකරණ විකිණීමෙන් ලත් ලාභ/(අලාභ)	28	1,765	2,715	5,283
විදේශ විනිමය යළි අගය කිරීමෙන් ලත් ලාභ/(අලාභ)	98,976	(311)	98,976	(311)
ලියා හරින ලද ණය අයකර ගැනීම	-	-	22,390	23,891
අඩුකළා: ලියා හරින ලද ණය	-	-	-	-
ලාභාංශ ආදායම	178,153	395,666	178,985	146,309
ක්‍රම ආදායම	22,704	21,350	22,751	21,415
වෙනත් ආදායම	114,796	99,977	215,318	128,341
එකතුව	414,656	518,447	543,045	342,239

10 හානිකරණ වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මූල්‍ය උපකරණ පිළිබඳ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 - ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් මගින් ඇගයීමට ලක් කරන සියලු මූල්‍ය උපකරණ වෙනුවෙන් සිදුකළ හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයේ වෙනස්වීම් සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලබයි. සියලු මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද ඔස්සේ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.09 යටතේ හානිකරණ අලාභ මිනීමේදී විශේෂයෙන්ම ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීම් ඇගයීම, අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රමාණය හා කාලය ඇස්තමේන්තු කිරීම, හානිකරණ අලාභ වලදී සුරැකුම් අගය තීරණය කිරීම යනාදිය සම්බන්ධයෙන් නිසි තීරණවලට එළඹිය යුතුය. මෙය ඇස්තමේන්තු සාධක ගණනාවක් මගින් මෙහෙයවනු ලබන අතර වෙනස්කම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවිධ මට්ටමේ දීමනා ලැබිය හැක. බැංකුවේ අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීම් විවලය යෙදවුම් සහ ඒවායෙහි අන්තර් සම්බන්ධතාවයන් තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පාදක වන උපකල්පන ගණනාවක් සහිත සංකීර්ණ ආකෘතියක නිමයුමකි. හානිකරණ ඇගයීම වෙනුවෙන් උපයෝගී කරගත් ක්‍රමවේදය මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි සටහන් අංක 21 (අ) මගින් විස්තර කෙරෙයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන්	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
හානිකරණ වියදම්	10.1	4,816,292	4,260,652	4,878,806	4,184,658
ණය කපාහැරීම්		45,906	43,792	56,585	43,792
එකතුව		4,862,198	4,304,444	4,935,391	4,228,450

10.1 හානිකරණ වියදම්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන්	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්					
1 අදියර		914	128	914	128
බැංකුවල ඇති තැන්පතු					
1 අදියර		(1,549)	(33)	(6,050)	901
2 අදියර		4,367	-	4,367	-
ක්‍රමසෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අන්තිකාරම්	21 (අ)				
1 අදියර		1,176,241	567,234	1,116,685	537,994
2 අදියර		472,446	1,253,154	497,678	1,195,147
3 අදියර		3,609,508	1,158,009	3,710,881	1,168,266
ක්‍රමසෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය උපකරණ	22 (ආ)				
1 අදියර		127	(100,784)	92	(100,722)
2 අදියර		(445,761)	1,382,944	(445,761)	1,382,944
3 අදියර		-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23 (ආ)	-	-	-	-
අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන්	48	-	-	-	-
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	24 (ඇ)	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් හා බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජන	25	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසත, උපකරණ	26	-	-	-	-
දේපල ආයෝජන	28	-	-	-	-
වෙනත්	31.1	-	-	-	-
එකතුව		4,816,292	4,260,652	4,878,806	4,184,658

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

10. හානිකරණ වියදම් (සම්බන්ධයි)

10.2 කළමනාකරණ ආවරණ කුලීන් හානිකරණ වියදමට වන බලපෑම

කළමනාකරණ ආවරණ කුලීන් අපේක්ෂිත ණය අලාභයට වන බලපෑම

තෝරාගත් අංශ සඳහා මූලිකව අදියර 1 යටතේ වෙන් කරන ලද පාරිභෝගික ණය සහ අත්තිකාරම් අදියර 2 සඳහා මාරු කිරීම හේතුවෙන් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 10,550 ක ණය හා අත්තිකාරම් මුදලක් වාර්තා කළ අතර හානිකරණ වෙන්කිරීම් රු. මිලියන 1,353 ඉහල යන ලදී.

ණය සහ අත්තිකාරම් 1 අදියරෙන් 2 අදියරට

	1 අදියර	2 අදියර	ශුද්ධ බලපෑම
නිරාවරණය: (රු. '000)	(10,550,014)	10,550,014	-
හානිකරණ වෙන්කිරීම් (රු. '000)	(153,673)	1,506,721	1,353,048

තෝරාගත් අංශ සඳහා අදියර 2 යටතේ මූලිකව වර්ග කරන ලද පාරිභෝගික ණය සහ අත්තිකාරම් අදියර 3 සඳහා මාරු කිරීම හේතුවෙන් රු. මිලියන 668.9 ක ණය හා අත්තිකාරම් මුදලක් වාර්තා කළ අතර 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 139.6 ක හානිකරණ වෙන්කිරීම් ඉහල යාමක් සිදුවිය.

ණය සහ අත්තිකාරම් 2 අදියරෙන් 3 අදියරට සංවලනය

	2 අදියර	3 අදියර	ශුද්ධ බලපෑම
නිරාවරණය : (රු. '000)	(668,930)	668,930	-
හානිකරණ වෙන්කිරීම් (රු. '000)	(82,728)	222,358	139,630

වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා සටහන් අංක 21 (ඊ) පිටු අංක 308 හි COVID-19 හේතුවෙන් ණය සහ අත්තිකාරම් සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභ වෙන්කිරීම් සඳහා වූ බලපෑම වෙත යොමුවන්න.

11 සේවක මණ්ඩල වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

- i. නිර්වචන දායකත්ව සැලසුම**
සමූහය විසින් නිර්වචන දායකත්ව සැලසුමක් මෙහෙයවනු ලබයි. නිශ්චිත දායකත්ව සැලසුමක් වෙත දැක්විය හැකි දායකත්වය තීරණය වනුයේ සේවකයින් විසින් සමූහය වෙත ලබා දෙන සේවයට සමානුපාතිකව වන අතර, එය "සේවක මණ්ඩල වියදම්" යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. ගෙවිය යුතු දායකත්ව මුදල්, වගකීමක් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. සමූහය විසින් පහත සඳහන් නිර්වචන දායකත්ව සැලසුම් වෙනුවෙන් එහි දායකත්වය දක්වනු ලබයි.
  - (අ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල
බැංකුව හා සේවකයින් විසින් සේවකයාගේ මාසික දළ වැටුපෙන් (අතිකාල දීමනා හැරුණු විට) පිළිවෙලින් 12% ක් හා 8% ක් බැගින් අර්ථසාධක අරමුදලට දායක වනු ලබයි. බැංකුවේ අර්ථසාධක අරමුදල වූ කලී සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත යටතේ අනුමැතිය ලද අරමුදලකි. බැංකුව විසින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලෙහි සාමාජිකයින් හට වාර්ෂිකව 8% ක ප්‍රතිලාභයක් සහතික කරනු ලබයි.
  - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට පාලිත සමාගම් සහ එහි සේවකයින් විසින් 12% සහ 8% බැගින් පිළිවෙලින් දායක කරනු ලබයි.
  - (ආ) සේවක භාරකාර අරමුදල
සමූහය විසින් (අතිකාල දීමනා හැර) සේවකයින්ගේ මාසික දළ වැටුපින් 3% ක් සේවක භාරකාර මණ්ඩලය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සේවක භාරකාර අරමුදලට දායක කරනු ලබයි.
- ii. නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම**
ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර. 19) "සේවක ප්‍රතිලාභවලට" අනුව සෑම නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුමකම මහ පදනම්ව ඒ ඒ නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සඳහා වෙන වෙනම කරනු ලබන ස්වාධීන ජීවගණක තක්සේරුවක් මත දායකත්වය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබෙයි.

11. සේවක මණ්ඩල වියදම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වැටුප් සහ ප්‍රසාද දීමනා	9,871,817	10,393,684	10,158,912	10,619,006
නිශ්චිත දායකත්ව සැලසුම් සඳහා දායකත්වය	1,084,628	930,447	1,109,267	952,177
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් සඳහා දායකත්වය [සටහන්(11.අ,ආ,ඇ,ඈ)]	2,388,285	1,414,649	2,401,319	1,423,259
කොටස් මත පදනම් වූ වියදම්	-	-	-	-
වෙනත්	445,790	231,575	448,174	234,800
එකතුව	13,790,521	12,970,355	14,117,672	13,229,242

11. (අ) දායකත්වය - සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල - 1

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	38.අ.1	947,960	325,985	947,960	325,985

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපලානාදන් මහතා විසින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජීවගණක ඇගයීම සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38.අ. 1 පිටු අංක 341)

11. (ආ) දායකත්වය - සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල - 11

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	38.අ.2	771,784	892,145	772,929	893,069

1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව බැංකු සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා බැංකුව විසින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල II ස්ථාපිත කර ඇත. වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපලානාදන් මහතා විසින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජීවගණක ඇගයීම සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38(ආ)3 පිටු අංක 343)

11. (ඇ) දායකත්වය - විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	38(ඇ)3	668,541	196,519	668,541	196,519

සියලුම බැංකු සේවකයින් සඳහා විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය ස්ථාපිත කර ඇත. වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපලානාදන් මහතා විසින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජීවගණක ඇගයීම සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38(ඇ)3 පිටු අංක 347)

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

11. සේවක මණ්ඩල වියදම් (සම්බන්ධයි)

11. (අ) දායකත්වය - පාරිතෝෂිකය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	38,෫,4	-	-	11,330	7,687

පරිපාලිත සමාගම්වල සේවක මණ්ඩලය විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට හිමිකම් නොලබන අතර ඔවුන් 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික දීමනා පනත යටතේ ප්‍රතිපාදන සඳහා හිමිකම් ලබයි. (පිටු අංක 349 - සටහන් අංක 38 (අ) 4)

12 වෙනත් වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දැරියයුතු වන පිරිවැය සහ ආදායමට සම්බන්ධ නිශ්චිත අයිතමවල ඉපයීම් අතර සෘජු සම්බන්ධතාව මත පදනම්ව ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම් හඳුනාගනු ලබයි. කාර්යක්ෂම තත්ත්වයන් යටතේ දේපළ, පිරිසිඳු හා උපකරණ පවත්වාගෙන යාමේදී හා ව්‍යාපාර කටයුතු ඉටු කිරීමේදී පැන නගින සියලු වියදම් ලාභ හෝ අලාභ වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීමේදී ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වා ඇත. පසුගිය සිදුවීමක් හේතුවෙන් සමූහය වෙත වත්මන් බැඳීමක් ඇති විට (නෛතික හෝ සම්ප්‍රයුක්ත) එකී බැඳීම් පියවීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මූර්තිමත් කෙරෙන සම්පත් පිටතට ගලායාමක් අවශ්‍ය වියහැකි අතර එමගින් බැඳීමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ පිළිගත හැකි ඇස්තමේන්තුවක් කළ හැකි වන අතර සෞඛ්‍ය වියදම්වලට අදාළ ප්‍රතිපාදන හඳුනාගනු ලබයි. දේපළ පිරිසිඳු හා උපකරණ සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍ෂයවීම් සහ ක්‍රමක්‍ෂය වියදම් අනෙකුත් වියදම් වලින් වෙන්කර ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පාරිශ්‍රමිකයන්	2,713	2,425	7,468	5,977
විගණක පාරිශ්‍රමිකයන්	3,103	5,976	6,505	8,810
විගණිත නොවන ගාස්තු විගණකවරුන් සඳහා	-	-	-	-
වෘත්තීය හා නෛතික වියදම්	28,866	22,512	37,801	31,585
මහ බැංකුවට ගෙවන ලද තැන්පතු රක්ෂණ වාරිකය	1,456,144	1,273,321	1,456,465	1,273,914
භාණ්ඩාගාරයට ගෙවූ විශේෂ ගාස්තු	320,000	320,000	320,000	320,000
කාර්යාල පරිපාලන හා ආයතනික වියදම්	3,442,854	2,439,372	3,471,689	2,466,599
වෙනත්*	736,338	655,067	1,052,655	664,728
එකතුව	5,990,018	4,718,673	6,352,583	4,771,613

*සමූහය යටතේ ඇති වෙනත් වියදම් සඳහා වෙළඳපළ ක්‍රියාකාරිත්වයේ ඒකාබද්ධ මෙහෙයුම් උපදෙස් මත 2021 අංක 01 වකුලේඛයේ 17 (අ) වගන්තියට සහ වෙළුම් 03 හි 11.2 වගන්තියට සම්මත ණයදීමේ පහසුකම සහ අභ්‍යන්තර දින ද්වයිලනා පහසුකම සම්බන්ධයෙන් ලංකා පියවීමේ පද්ධති රීති 2.2 අනුවාදයට අනුකූල නොවීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අය කරන ලද රුපියල් 259,957,886 ක මුදලක් ඇතුළත් වේ.

13 බදු වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.12) හි "ආදායම් බදු" අනුව බදු වියදම් යනු කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශුද්ධ ලාභය හෝ අලාභය තීරණය නිශ්චය කිරීමේදී ප්‍රවර්තන බද්ද සහ විලම්බිත බදු සඳහා ඇතුළත් කරනු ලබන සමාහාර අගයයි. ගිණිකම් හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි සෘජුවම දක්වනු ලබන අයිතමවලට අදාළ වන සීමාව හැරුණුවිට ආදායම් බදු ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

ප්‍රවර්තන බදුකරණය

ප්‍රවර්තන වර්ෂය මෙන්ම ඊට පෙර වර්ෂ සඳහා දේශීය ආදායම් බදු කොමසාරිස් වෙත ගෙවිය යුතු හෝ අය කර ගත යුතු ප්‍රමාණයන්ගෙන් ප්‍රවර්තන බදු වත්කම් හා වගකීම් සමන්විත වේ. එම ප්‍රමාණ ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද බදු අනුපාත හා බදු නීති, ශේෂපත්‍ර දිනට හෝ ඉන් පසුව නීතිගත කර ඇත. ඒ අනුව, 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත හා එහි පරිශිෂ්ටයන්හි ප්‍රතිපාදනයන්ට අනුව සටහන් අංක 13 (අ) හි ඇති අනුපාත යොදා ගනිමින් වර්ෂයට අදාළ ලාභය මත පදනම්ව බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

ප්‍රවර්තන වර්ෂය මෙන්ම ඊට පෙර වර්ෂ සඳහා දේශීය ආදායම් බදු කොමසාරිස් වෙත ගෙවිය යුතු හෝ අය කර ගත යුතු ප්‍රමාණයන්ගෙන් ප්‍රවර්තන බදු වත්කම් හා වගකීම් සමන්විත වේ. එම ප්‍රමාණ ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද බදු අනුපාත හා බදු නීති, ශේෂපත්‍ර දිනට හෝ ඉන් පසුව නීතිගත කර ඇත. ඒ අනුව, 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත හා එහි පරිශිෂ්ටයන්හි ප්‍රතිපාදනයන්ට අනුව සටහන් අංක 13 (අ) හි ඇති අනුපාත යොදා ගනිමින් වර්ෂයට අදාළ ලාභය මත පදනම්ව බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

විලම්බිත බදුකරණය

වගකීම් ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් වාර්තාකරණ දිනට වත්කම් හා වගකීම් වල බදු පදනම සහ මූල්‍ය වාර්තා කිරීමේ අරමුණ පිණිස හඳුනාගන්නා අගය අතර, ඇති සියලුම තාවකාලික වෙනස්වීම් මත විලම්බිත බද්ද සඳහා සලකා බැලේ.

සියලුම අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්වීම් වලට අදාළ විලම්බිත බදු වත්කම් හඳුනාගෙන ඇත. ඉදිරියට ගෙන ආ, පාවිච්චි නොකළ බදු බැර සහ පාවිච්චි නොකළ බදු අලාභ සඳහා ඊට යොදාගත හැකි අනාගත බදුවල ලාභ ලැබෙනැයි ගම්‍ය වනතාක් දුරට හඳුනාගත යුතුය.

සෑම වාර්තාකරන දිනකටම විලම්බිත බදු වත්කමක ධාරණ අගය සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර, විලම්බිත බදු වත්කමෙන් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම කපාහැරීමට උපයෝගී කර ගැනීමේ වාසිය ලැබීමට ප්‍රමාණවත් තරම් බදු වන ලාභ ලැබෙනැයි තවදුරටත් භව්‍ය නොවන තෙක් විලම්බිත බදු වත්කමේ ධාරණ අගය අඩු කරනු ලබයි. හඳුනාගනු නොලැබ ඇති විලම්බිත බදු වත්කම් සෑම වාර්තාකරන දිනක දීම යළි තක්සේරු කරන අතර අනාගත බදු වන ලාභ වලින් විලම්බිත බදු වත්කම් අයකර ගැනීමට ඇති හැකියාව දැන් භව්‍ය වන තාක් දුරට හඳුනා ගනු ලබයි.

වාර්තාකරණ දිනට නීතිගත කර ඇති හෝ ඉන්පසුව බොහෝ දුරට නීතිගත තත්වයට පත්ව ඇති බදු අනුපාත සහ බදු නීති පදනම් කරගෙන වත්කම් උපලබ්ධි වූ හෝ වගකීම් පියවූ වර්ෂයට උපයෝගී කර ගැනීමට අපේක්ෂිත බදු අනුපාතය මත විලම්බිත බදු වත්කම් හා වගකීම් මනිනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන	බැංකුව		සමූහය		
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000	
ප්‍රවර්තන බදු වියදම්						
ප්‍රවර්තන වර්ෂය		2,832,872	7,587,940	3,020,315	7,682,037	
පසුගිය වර්ෂ සඳහා (අධි)/ලාභ වෙන් කිරීම්		44,934	(851,151)	35,972	(912,847)	
විලම්බිත බදු වියදම්						
බදු අනුපාතිකවල වෙනසෙහි බලපෑම		-	-	-	-	
තාවකාලික වෙනස්වීම් %		13,අ	(897,864)	(555,000)	(1,665,668)	(554,914)
පෙර වර්ෂයේ (අධි)/ලාභ ප්‍රතිපාදන %		13,අ	-	80,000	-	79,858
එකතුව		1,979,942	6,261,790	1,390,619	6,294,134	
සඵල බදු අනුපාතිකය (%)		43.90	22.06	59.44	22.14	
සඵල බදු අනුපාතිකය (විලම්බිත බදු හැර) (%)		63.81	23.74	130.63	23.81	

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

13. බදු වියදම් (සම්බන්ධයි)

13. (අ) බදු වියදම් සැසඳීම

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
බදු පෙර ලාභය	4,509,609	28,381,414	2,339,610	28,424,952
වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු (ගිණුම්කරණ ලාභය මතබදු අනුපාතය)	1,196,300	6,811,539	1,365,134	6,821,989
එකතුකළා: බදු කටයුතු සඳහා අඩු කළ නොහැකි වියදම් මගින් බදු සඳහා ඇතිවූ බලපෑම	2,696,895	2,932,271	2,750,689	3,035,202
අඩුකළා: බදු කටයුතු සඳහා අඩු කළ නොහැකි වියදම් මගින් බදු සඳහා ඇතිවූ බලපෑම	931,198	1,557,873	966,385	1,577,157
බදු නිදහස් ආදායම සඳහා බදු බලපෑම	129,123	597,996	129,123	597,996
වර්ෂය සඳහා බදු වියදම	2,832,872	7,587,940	3,020,315	7,682,037
බදු අනුපාත %	30	24	30	24

13. (ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපන ලද විලම්බිත බදු (බැර)/වියදම සකස් වී ඇත්තේ පහත පරිදිය.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විලම්බිත බදු වත්කම්	(1,059,236)	(383,185)	(1,829,256)	(384,186)
විලම්බිත බදු වගකීම්	161,373	(91,815)	163,588	(90,870)
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපන ලද විලම්බිත බදු (බැර)/වියදම	(897,864)	(475,000)	(1,665,668)	(475,056)

ආදායම් බදු අනුපාතය 24% සිට 30% දක්වා වෙනස්වීම.

2022 දෙසැම්බර් 19 දින සහතික කරන ලද 2022 අංක 45 දරණ දේශීය ආදායම් සංශෝධන පනතට අනුව සම්මත ආදායම් බදු අනුපාතිකය 24% සිට 30% දක්වා ඉහල දමන ලදී. වසරේ මැද භාගයේදී ආදායම් බදු අනුපාතය 30% දක්වා ඉහළ දැමීම නිසා 2022 වසර සඳහා ආදායම් බදු අනුපාත දෙකක් අදාළ විය. 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා බැංකුව විසින් ආදායම් බදු වියදම සමානුපාතික පදනමක් මත (එනම් පළමු මාස හය සඳහා 50% සහ ඉතිරි මාස 6 සඳහා 50% ලෙස) ගණනය කරන ලදී.

14 කොටසක ඉපයුම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහය විසින් එහි සාමාන්‍ය කොටස්වල මූලික හා තනුක කොටසක ඉපයීම් දත්ත ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. බැංකුවේ සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට අදාළ වන වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය එම වර්ෂය තුළ බලාත්මක හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් ගණනින් බෙදීමෙන් මූලික කොටසක ඉපයුම ගණනය කරනු ලැබේ. සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට අදාළ වන වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය වර්ෂය තුළ බලාත්මක හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් ගණනින් බෙදා ඊට සියළුම තනුකික භවය සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා වූ බලපෑම ගැලපීමෙන් තනුක කොටසක ඉපයුම ගණනය කෙරෙයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුව සතුව තනුකික භවය සාමාන්‍ය කොටස් නොමැත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන් සඳහා වන ශුද්ධ ලාභය	2,529,667	22,119,624	948,991	22,130,818
සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට බෙදාහරින ලද ශුද්ධ ලාභය තනුකවීමේ බලපෑම සඳහා ගැලපීමෙන් පසු	2,529,667	22,119,624	948,991	22,130,818
කොටසක මූලික ඉපයුම් සඳහා හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	940,000	940,000	940,000
තනුක වීමේ බලපෑම	-	-	-	-
තනුක වීමේ බලපෑම ගැලපීමෙන් පසු හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	940,000	940,000	940,000
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපයීම්	2.69	23.53	1.01	23.54
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපයීම්	2.69	23.53	1.01	23.54

14. (අ) කොටසක මූලික හා තනුක ඉපයුම් සඳහා බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	පවතින සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව		බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට නිකුත් වූ කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	940,000	940,000	940,000
එකතුකළා: වර්ෂය තුළ නිකුත් කළ කොටස් සංඛ්‍යාව	-	-	-	-
කොටසක මූලික හා තනුක ඉපයුම් සඳහා බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	940,000	940,000	940,000

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

15 ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.ගි.වා.ප්‍ර.9) මූල්‍ය උපකරණ අනුව මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ වර්ගීකරණය යටතේ මූල්‍ය උපකරණවල ධාරන අගය පහත පරිදි සාරාංශගත කර ඇත.

15. (අ) බැංකුව - 2022

	සටහන	ක්‍රමණය පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	8,734,069	-	-	8,734,069
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,480	-	-	236,480
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	10,466,409	-	-	10,466,409
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	28,172	-	28,172
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	553,027,321	-	-	553,027,321
ණය උපකරණ	20, 22 සහ 23	919,129,377	12,217,110	25,348,941	956,695,428
හිමිකම් උපකරණ	20 සහ 23	-	1,956,839	2,313,822	4,270,660
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,491,593,656	14,202,120	27,662,763	1,533,458,539

	සටහන	ක්‍රමණය පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	4,086,731	-	4,086,731
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	1,476,739,818	-	1,476,739,818
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	16,766,044	-	16,766,044
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	23,778,255	-	23,778,255
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,521,370,848	-	1,521,370,848

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

15. (අ) බැංකුව - 2021

	සටහන	ක්‍රමය පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	7,656,038	-	-	7,656,038
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	7,120,698	-	-	7,120,698
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	538,941,789	-	-	538,941,789
ණය උපකරණ	20, 22 සහ 23	935,350,052	17,242,953	10,922,236	963,515,242
හිමිකම් උපකරණ	20 සහ 23	-	2,329,980	2,895,358	5,225,338
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,489,068,577	19,572,933	13,817,594	1,522,459,104

	සටහන	ක්‍රමය පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	7,686,553	-	7,686,553
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	1,428,467,385	-	1,428,467,385
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	7,719,532	-	7,719,532
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	37,529,017	-	37,529,017
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,481,402,487	-	1,481,402,487

15. (ඇ) සමූහය - 2022

	සටහන	ක්‍රමය පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	8,782,807	-	-	8,782,807
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	236,696	-	-	236,696
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	11,034,246	-	-	11,034,246
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	35,392	-	35,392
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	553,052,170	-	-	553,052,170
ණය උපකරණ	20, 22 සහ 23	927,916,442	21,280,010	25,833,465	975,029,917
හිමිකම් උපකරණ	20 සහ 23	-	1,956,839	2,418,746	4,375,585
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,501,022,361	23,272,241	28,252,211	1,552,546,812

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

15. (අ) සමූහය- 2022 (සම්බන්ධයි)

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	12,711,256	-	12,711,256
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	1,475,808,557	-	1,475,808,557
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	18,889,245	-	18,889,245
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	23,851,810	-	23,851,810
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,531,260,868	-	1,531,260,868

15. (අ) සමූහය - 2021

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	7,721,532	-	-	7,721,532
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	7	-	-	7
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	9,323,663	-	-	9,323,663
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	538,600,866	-	-	538,600,866
ණය උපකරණ	20, 22 සහ 23	940,536,328	38,062,172	12,931,250	991,529,750
හිමිකම් උපකරණ	20 සහ 23	-	2,329,980	3,062,553	5,392,533
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,496,182,396	40,392,152	15,993,803	1,552,568,350

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	10,470,191	-	10,470,191
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	1,426,724,704	-	1,426,724,704
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	27,087,920	-	27,087,920
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	37,618,575	-	37,618,575
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,501,901,390	-	1,501,901,390

16 මුදල් හා මුදල් සමානයන්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වටිනාකම වෙනස්වීම නොසැලකිය හැකි තරම් වන අවදානමකට යටත් අතැති මුදල්, බැංකුවල ඇති තැන්පතු, කෙටි දැනුම් දීමකින් ලබාගත හැකි මුදල් යනාදිය මුදල් හා මුදල් සමානයන් යන්නට ඇතුළත්ය. දළ අගයෙන් හානිකරණ අඩු කොට මෙම මූල්‍ය වත්කම්වල වටිනාකම මූල්‍ය වාර්තාවන දක්වා ඇත. එම බැංකුවල බාහිර ශ්‍රේණිගත කිරීම් මත පදනම්ව ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 "මූල්‍ය උපකරණ" අනුව සමූහය විසින් හානිකර ප්‍රතිපාදන ගණනය කර ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
අතැති මුදල්	3,207,729	3,687,059	3,212,553	3,691,618
බැංකුවල ඇති ශේෂයන්	5,524,723	3,968,959	5,568,637	4,029,894
කෙටි දැනුම් දීමකින් ආපසු ලබා ගතහැකි මුදල්	2,756	245	2,756	245
දළ මුදල් හා මුදල් සමානයන් (*)	8,735,208	7,656,263	8,783,946	7,721,757
අපේක්ෂිත ණය අලාභ හානිකරණය	(1,139)	(225)	(1,139)	(225)
ශුද්ධ මුදල් හා මුදල් සමානයන් (*)	8,734,069	7,656,038	8,782,807	7,721,532

(*) දළ මුදල් සහ මුදල් සමානයන් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙහි දක්වා ඇත.

17 මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතැති ව්‍යවස්ථාපිත නොවන ශේෂයන්				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව	236,480	-	236,696	7
එකතුව	236,480	-	236,696	7

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

18 බැංකුවල ඇති තැන්පතු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

බැංකුව සහ සමූහය එහි කෙටිකාලීන බැඳීම් කළමනාකරණය සඳහා යොදවනු ලබන හා සාධාරණ අගය වෙනස්වීමේ අවදානම නොසැලකිය හැකි තරම් වන බැංකුවල ඇති කෙටිකාලීන තැන්පතු මේ යටතට අයත් වේ. ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ඒවායේ නාමික අගයට හෝ දළ වටිනාකමෙන් හානිකරණය අඩුකර අවශ්‍ය තැන්හි දක්වා ඇත. අදාළ බැංකුවේ බාහිර ශ්‍රේණිගත කිරීම් වලට අනුව ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රකාර සමූහය විසින් හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ගණනය කර ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු වල ඇති තැන්පතු				
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	-	-	567,861	2,207,489
ඇමරිකානු ඩොලර්	4,108,012	3,601,110	4,108,012	3,601,110
යුරෝ	2,024,133	1,232,755	2,024,133	1,232,755
මහා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	2,100,834	1,308,872	2,100,834	1,308,872
ඕස්ට්‍රේලියානු ඩොලර්	1,417,955	979,639	1,417,955	979,639
ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත බැංකු වල ඇති තැන්පතු				
ඇමරිකානු ඩොලර්	819,971	-	819,971	-
බැංකුවල ඇති දළ තැන්පතු	10,470,905	7,122,376	11,038,765	9,329,865
අපේක්ෂිත ණය අලාභ හානිකරණය	(4,496)	(1,678)	(4,519)	(6,202)
බැංකුවල ඇති ශුද්ධ තැන්පතු	10,466,409	7,120,698	11,034,246	9,323,663

19 ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී අනුපාතික, මූල්‍ය උපකරණවල මිල, වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාතික, ණය අවදානම් හා දර්ශක වල වෙනස්වීම් මත අගය, සකස් කර ගන්නා මූල්‍ය උපකරණ, ව්‍යුත්පන්නයන් වේ. ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස නම් කර නොමැති විට ව්‍යුත්පන්න, වෙළඳාම සඳහා ඇති ලෙස වර්ගීකරණය වෙයි. සමූහය විසින් පොළී අනුපාතික (Swaps) හා විදේශ විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් යනාදී ව්‍යුත්පන්න භාවිතා කරනු ලබයි.

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ ව්‍යුත්පන්න

ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස භාවිත වන ව්‍යුත්පන්න හැරුණු විට සෙසු ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට වාර්තා කරන අතර, එකී සාධාරණ අගය ධනාත්මක වන්නේ නම් වත්කම් ලෙස සලකන අතර සාධාරණ අගය සෘණාත්මක වන්නේ නම් වගකීම් ලෙස සැලකෙයි. ව්‍යුත්පන්නවල සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම්, වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ආදායම්වල ඇතුළත් වේ.

ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස භාවිත ව්‍යුත්පන්න

විදේශ විනිමය අනුපාතික හෝ පොළී අනුපාතික සම්බන්ධ අවදානම් රැකුම්ගත කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්න ගිවිසුම් වලට එළඹෙයි. මෙකී ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. ඉදිරි රැකුම් කාර්යක්ෂම වන අවස්ථාවලදී, සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ ව්‍යුත්පන්න සහ පිරිවැයට/ක්‍රමණය පිරිවැයට මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් හෝ වගකීම් මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනය තුළ පැන නගින අස්ථාවර භාවය ඉවත් කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ඉදිරි රැකුම් ගිණුම්කරණ නොගැලපීම් යොදා ගනී.

19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සම්බන්ධයි)

මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම්

වාර්තා කරනු ලබන සෑම කාලසීමාවක් අවසානයේදීම මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් සාධාරණ අගයට ගණනය කරනු ලබයි.

මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් ලෙස නම් කෙරෙන සහ එසේ නම් කිරීමට සුදුසු වන ව්‍යුත්පන්නයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම්වල සඵල කොටස, මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් සාධාරණ අගයේ ලාභ/අලාභ යටතේ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ දක්වනු ලැබේ. එසේ සඵල නොවන කොටසකට අදාළ සාධාරණ අගයෙහි කිසියම් ලාභයක් හෝ අලාභයක් ආදායම් ප්‍රකාශයෙන් එක්වරම හඳුනාගනු ලැබේ.

ඉදිරි රැකුම් අයිතම මගින් ලාභය හෝ අලාභයට බලපෑමක් ඇති කෙරෙන කාල සීමාවන්හි දී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ, ආදායම් ප්‍රකාශයට යළි වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. කෙසේ වුවද ඉදිරි රැකුම්ගත පුරෝකථන ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵල ලෙස මූල්‍ය නොවන වත්කම් හෝ මූල්‍ය නොවන වගකීම්ක හඳුනා ගැනෙන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි කලින් හඳුනාගන්නා ලද ලාභ හා අලාභ, හිමිකම් වෙතින් ඉවත්කර වත්කමෙහි හෝ වගකීමෙහි මූලික පිරිවැය ගණනය කිරීමෙහි ඇතුළත් කරනු ලබයි.

ඉදිරි රැකුම්ගත උපකරණයක් කල් ඉකුත්වන විට හෝ විකුණනු ලබන විට හෝ ඉදිරි රැකුමක් තවදුරටත් අදාළ ගිණුම්කරණ තීරණයක සමග අනුකූල නොවන විට ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පුරෝකථන ගනුදෙනුව හඳුනා ගැනෙන තෙක් ඒ වන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති කිසියම් සමුච්චිත ලාභයක් හෝ අලාභයක් හිමිකම් වෙත රඳවා ගැනෙයි. පුරෝකථන ගනුදෙනුවක් තවදුරටත් සිදු වෙතැයි අපේක්ෂා නොකරන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලැබ ඇති සමුච්චිත ලාභය හෝ අලාභය, එක්වරම ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කරනු ලබයි.

19.1 ව්‍යුත්පන්න වත්කම්

බැංකුව සහ සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විදේශ විනිමය ව්‍යුත්පන්න					
විනිමය හුවමාරු කිරීම්	48.2	28,172	-	28,172	-
වෙනත්		-	-	7,220	-
එකතුව		28,172	-	35,392	-

20 ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මූල්‍ය වත්කමක් ප්‍රධාන වශයෙන් අත්පත් කරගෙන ඇත්තේ නුදුරු කාලයේදී විකිණීමේ හෝ ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ අරමුණින් හෝ කෙටිකාලීන ලාභාපේක්ෂාවන් එක්ව කළමනාකරණය කරනු ලබන ආයෝජන කළඹක කොටසක් ලෙස රඳවා තබාගෙන ඇති විට හෝ සාධාරණ අගයට වාර්තා කර ඇති විට ඒවා ලාභය/අලාභය මගින් හඳුනාගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. ඉදිරි රැකුම් ගිවිසුම් යටතේ ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස නම් නොකරන ලද ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ ද මෙම කාණ්ඩයට ඇතුළත් වේ. ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 - මූල්‍ය උපකරණ අනුව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට හෝ ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනිනු ලබන්නේ නම් හැර මූල්‍ය වත්කම් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි.

ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට වාර්තා කරනු ලබයි. සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්, වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ලාභ/අලාභ යටතේ හඳුනාගනු ලබන අතර ගිවිසුම්වල කොන්දේසි ප්‍රකාර හෝ ගෙවීම් සිදු කිරීමේ අයිතිය ස්ථාපිත වූ පොළී ආදායම් හා වියදම් ශුද්ධ පොළී ආදායමෙහි වාර්තා කරයි. ලාභාංශ ආදායම හා උපලබ්ධි ලාභ/අලාභ වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභ/අලාභ යටතේ වාර්තා කෙරෙයි.

නුදුරු කාලයේදී විකිණීමට ඇති අපේක්ෂාව තව දුරටත් අදාළ වන්නේ දැයි තීරණය කිරීමට සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්නයන් නොවන ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් අගයනු ලබයි. සක්‍රීය වෙළෙඳපලක් නොමැතිවීම හේතුකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය වත්කම් වෙළඳාම් කිරීමට අපොහොසත් වනවිට සහ නුදුරු අනාගතයේදී ඒවා විකිණීම සඳහා වන කළමනාකරණ අපේක්ෂාව සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වී ඇති විට, සමූහයට ඉතා විරල අවස්ථාවන්හි දී පමණක් මෙම මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණය සඳහා සලකා බැලිය හැකිය.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
	සාධාරණ අගයට ගණනය කළ				
	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්				
	භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	6,893,662	9,421,673	8,432,736	16,343,128
	භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	5,323,448	7,821,281	12,847,273	21,719,045
	හිමිකම් සුරැකුම්පත්	20. (ආ)	1,956,839	2,069,513	1,956,839
	ඒකක භාර	-	260,466	-	260,466
	උප එකතුව	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152
	සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	-	-	-	-
	එකතුව	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152

20. (අ) විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
	සුරැකුම්කරණය තුළින්			
			7,911,556	20,622,579
			15,325,292	19,769,573
	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152
	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152
	ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක වශයෙන්			
			23,236,848	40,392,152
			-	-
	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152
	14,173,948	19,572,933	23,236,848	40,392,152

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

20.(ආ) හිමිකම් සුරැකුම්පත් (නිල ලැයිස්තුගත) - බැංකුව හා සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000
1. බැංකු ක්ෂේත්‍රය						
කොමර්ෂල් බැංකු ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී	1,094,568	143,015	54,947	1,054,474	143,015	83,620
කොමර්ෂල් බැංකු ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී (ඡන්දය රහිත)	304,939	34,889	12,594	293,166	34,889	21,108
ඩී එෆ් සී සී බැංකුව	476,165	86,002	15,237	453,088	86,002	27,185
සම්පත් බැංකුව පීඑල්සී	2,757,478	201,346	94,306	2,757,478	201,346	143,665
නේෂන් ට්‍රස්ට් බැංකුව පීඑල්සී	2,427,452	141,097	112,148	2,284,901	141,097	125,670
ජාතික සංවර්ධන බැංකුව පීඑල්සී	793,570	52,715	25,394	745,611	52,715	51,372
උප එකතුව		659,064	314,626		659,064	452,620
2. ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ ක්ෂේත්‍රය						
එයිටිකන් ස්පෙක්ස් පීඑල්සී				-	-	-
ඇක්සෙස් ඉන්ජිනියරින් පීඑල්සී	1,700,023	65,008	18,190	1,825,023	69,788	58,218
එසීඑල් කේබල්ස් පීඑල්සී	1,594,338	169,711	111,763	717,331	71,274	71,912
කලම්බු ඩොක්‍යාර්ඩ් පීඑල්සී	-	-	-	774,494	172,877	61,495
ලංකා සෙරමික් පීඑල්සී	-	-	-	25,589	3,463	3,838
හේමාස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	1,799,843	148,976	101,511	1,799,843	148,975	120,409
හේලීස් පීඑල්සී	1,620,493	189,954	110,194	711,159	67,966	92,451
ජෝන් කීල්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	3,194,987	458,997	432,122	3,194,987	458,997	479,248
වැලිබල් වන් පීඑල්සී	1,770,273	158,256	53,285	-	-	-
ලංකා වෝල්ටයිල්ස් පීඑල්සී	644,999	45,868	33,217	-	-	-
කැලනි කේබල්ස් පීඑල්සී	170,000	102,000	44,158	-	-	-
රෝයල් සෙරමික්ස් ලංකා පීඑල්සී	950,000	66,918	26,885	-	-	-
රිවර්ඩ් පීරිස් ඇන්ඩ් කම්පනි පීඑල්සී	149,084	2,968	3,593	1,604,084	31,939	39,460
උප එකතුව		1,408,656	934,918		1,025,279	927,033
3. පාරිභෝගික සේවා						
එමියන් හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ප්‍රොපර්ටි පීඑල්සී	1,106,949	86,383	41,400	1,208,119	94,278	53,278
එයිටිකන් ස්පෙක්ස් හොටෙල්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	-	-	-	2,035,726	182,935	86,111
ජෝන් කීල්ස් හොටෙල්ස් පීඑල්සී	1,281,205	23,925	21,140	2,011,205	37,557	29,565
ලයිට්හවුස් හොටෙල්ස් පීඑල්සී	884,007	53,757	26,520	1,175,667	71,492	41,031
කින්ග්ස්බරි පීඑල්සී	3,029,712	34,491	25,753	3,669,712	41,556	34,862
ජෙට්වින්ග් සිම්පනි පීඑල්සී	1,300,000	19,500	13,520	1,300,000	19,500	16,380
උප එකතුව		218,056	128,333		447,318	261,227
4. පාරිභෝගික ඇගයීම් සහ කල්පැවැතුම්						
ටීජේ ලංකා පීඑල්සී	2,054,737	84,211	65,135	2,029,737	79,646	90,120
හෙල ඇපරල් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	1,472,284	24,634	12,514	-	-	-
උප එකතුව		108,845	77,650		79,646	90,120

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

20.(ආ) නිමිකම් සුරැකුම්පත් (නිල ලැයිස්තුගත) - බැංකුව හා සමූහය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000
5. බලශක්ති						
ලංකා අයිම්පී පීඑල්සී	538,630	35,957	109,207	-	-	-
උප එකතුව		35,957	109,207		-	-
6. ආහාරපාන හා දුම්කොළ ක්ෂේත්‍රය						
මෙල්ස්ටාකෝප් පීඑල්සී	1,682,757	92,277	77,743	1,356,817	71,652	76,117
උප එකතුව		92,277	77,743		71,652	76,117
7. ද්‍රව්‍ය						
ටෝකියෝ සිමෙන්ට් කම්පනි (ලංකා) පීඑල්සී	714,762	41,817	23,587	714,762	41,817	42,743
ටෝකියෝ සිමෙන්ට් කම්පනි (ලංකා) පීඑල්සී (ඡන්දය රහිත)	1,135,906	62,334	29,534	1,135,906	62,334	56,455
ඩීප්ඩි ප්‍රඩක්ට්ස් පී එල් සී	1,393,313	72,042	40,545	1,136,337	59,363	57,612
සීඅයිසී හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	1,005,257	88,030	85,447	-	-	-
වවුරෝන් ශුබ්‍රිකන්ට්ස් ලංකා පීඑල්සී	709,957	84,781	68,511	-	-	-
උප එකතුව		349,004	247,624		163,514	156,810
8. රක්ෂණ						
ජනශක්ති රක්ෂණ සමාගම පීඑල්සී	421,923	11,863	13,375	881,521	24,785	27,063
උප එකතුව		11,863	13,375		24,785	27,063
9. විදුලි සංදේශ සේවා ක්ෂේත්‍රය						
ඩයලොග් ඇක්සියාටා පීඑල්සී	3,738,360	81,332	31,776	3,738,360	81,332	40,748
උප එකතුව		81,332	31,776		81,332	40,748
10. උපයෝගීතා						
එල් වී එල් එන්ජිනීරිං ස්විට්සර්ලන්ත පීඑල්සී	3,597,704	35,977	21,586	3,597,704	35,977	37,776
උප එකතුව		35,977	21,586		35,977	37,776
එකතුව		3,001,032	1,956,839		2,588,567	2,069,513

21 ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ණය හා අත්තිකාරම් අතරට පහත දැ හැර සක්‍රීය වෙළඳපළක මිල ප්‍රකාශ කර නොමැති ස්ථාවර හෝ නිශ්චය කළහැකි ගෙවීම් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් අයත් වේ.

- සමූහය විසින් වහාම හෝ නුදුරු කාලයේදී විකිණීමට අපේක්‍ෂිත හෝ මූලික හඳුනා ගැනීමේදී ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ දෑ.
- සමූහය විසින් මූලික හඳුනා ගැනීමේදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් ලෙස නම් කළ දෑ

ණය හා අත්තිකාරම් යන්නට බැඳුණු වලින් හා වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබියයුතු වටිනාකම් අයත් වේ. මූලික ගණනය කිරීම් වලින් අනතුරුව ණය හා අත්තිකාරම්, සඵල පොළී අනුපාතික භාවිත කරමින් අගය අඩුවීම සඳහා හානිකරණ ප්‍රතිපාදන තබමින් ක්‍රමාංකය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. ක්‍රමාංකය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබන්නේ සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි සංකලිත කොටසක් වන ගාස්තු සහ පිරිවැය හා අත්පත් කර ගැනීමේදී අත්වන කිසියම් වට්ටමක් හෝ අධිමිලක් සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි. ආදායම් ප්‍රකාශයේ පොළී ආදායම් යටතට ක්‍රමාංකය අන්තර්ගත වේ. හානිකරණය මගින් උද්ගතවූ අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි ණය සහ අනෙකුත් අලාභ හානිකරණ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි.

2018 ජනවාරි මස 01 දින සිට පහත සඳහන් කොන්දේසි ද්විත්වයට අදාළ වන අවස්ථාවලදී බැංකුව විසින් ණය හා අත්තිකාරම් ක්‍රමාංකය පිරිවැයට පමණක් මනිනු ලබයි.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම පිණිස මූල්‍ය වත්කම් රඳවා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ මූල්‍ය වත්කම් රඳවා ගනු ලබයි.
- මූල්‍ය වත්කම් වල ගිවිසුම්ගත නියමයන් මගින් ගෙවියයුතු මුදල් මුදල මත පොළිය හා මුදල් මුදලෙහි පූර්ණ ගෙවීම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රවාහ නිශ්චිත දිනවල එළඹේ.

ව්‍යාවහාරික ආකෘතියෙහි විස්තර පිටු අංක 270 හි දක්වා ඇති සටහන් අංක 2.5.1.4.1 හා 2.5.1.4.2 හි දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දළ ණය හා අත්තිකාරම්				
1 අදියර*	520,349,987	508,412,070	521,035,077	507,991,511
2 අදියර	24,397,234	22,500,946	23,729,649	22,608,174
3 අදියර	25,508,516	19,998,993	27,038,659	21,449,544
දළ ණය හා අත්තිකාරම්	570,255,736	550,912,009	571,803,386	552,049,228
අඩුකළා: පහත පරිදි සමුච්චිත හානිකරණය				
1 අදියර	4,691,568	3,515,327	4,713,720	3,597,035
2 අදියර	2,623,411	2,150,965	2,666,511	2,168,833
3 අදියර	9,913,436	6,303,928	11,370,985	7,682,494
මුළු හානිකරණය	17,228,415	11,970,220	18,751,216	13,448,362
ශුද්ධ ණය හා අත්තිකාරම්	553,027,321	538,941,789	553,052,170	538,600,866

* 2022 වසර සඳහා වන අදියර 1 භාණ්ඩාගාර සහතික කළ ණය රු.මි. 69,212.4 කි. එවැනි ණය සඳහා ඉල්ලුම් කරන ලද LGD ශුන්‍ය වන බැවින් හානිකරණ වෙන් කිරීම්ද ශුන්‍ය වේ.

21. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21.(අ) කර්මාන්ත වශයෙන් විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
කර්මාන්ත වශයෙන් කෘෂිකාර්මික සහ ධීවර	30,380,297	32,357,760	30,718,456	32,802,339
නිෂ්පාදන	-	-	658,745	754,033
සංචාරක	72,525	65,237	125,702	132,859
ප්‍රවාහන	22,537	1,438,822	59,644	1,495,766
ඉදිකිරීම්/නිවාස	190,997,512	165,772,167	191,330,795	166,260,959
වෙළඳාම්	-	-	465,148	540,111
නව ආර්ථිකය	-	-	21,717	36,459
වෙනත්				
මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	2,204,933	3,856,637	2,204,933	3,461,528
යටිතල	64,633,867	62,602,215	64,633,867	62,711,714
විදුලිබල හා බලශක්ති	9,325,128	11,906,155	9,325,128	11,906,155
අධ්‍යාපනය	9,384,292	9,369,970	9,384,292	9,378,569
පුද්ගලික/උකස්/වෙනත්	263,234,645	263,543,047	262,874,959	262,568,737
දළ එකතුව	570,255,736	550,912,009	571,803,386	552,049,228

21. (අ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

කේවල හානිකරණ ඇගයීම.

ක්‍රමණය පිරිවැයට පවතින (බැංකුවලින් අයවිය යුතු මුදල්, ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දුන් ණය හා ලැබිය යුතු දෑ මෙන්ම ක්‍රමණය පිරිවැය ඇති මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ වෙනත් උපකරණ) මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන්, වෙන් වෙන්ව ගත්විට හෝ සාමූහිකව ගත්විට සැලකිය යුතු මූල්‍ය වත්කම්වල හානිකරණය පිළිබඳ හෝ වෙන් වෙන්ව ගත්විට සැලකිය යුතු නොවන මූල්‍ය වත්කම් වල හානිකරණය පිළිබඳ විෂයය මූලික සාක්ෂි ඇත්දැයි සමූහය විසින් පළමුව ඇගයීමක් සිදුකරනු ලබයි. වෙන් වෙන්ව ඇගයීමක් සිදුකරන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල හානිකරණය සම්බන්ධයෙන් විෂය මූලික සාක්ෂි නොමැති බවට සමූහය තීරණය කරන්නේ නම් එකී වත්කම් සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ සහිත මූල්‍ය වත්කම් කණ්ඩායමකට ඇතුළත් කර, ඒ සියල්ලම හානිකරණය පිළිබඳ සාමූහික ඇගයීමකට ලක් කරයි.

වෙන් වෙන් වශයෙන් හානිකරණය සම්බන්ධව කළ ඇගයීමේදී හානිකරණය පිළිබඳ අගය අඩුවීම් ඇති බවට හෝ දිගටම පවතින බවට හඳුනා ගන්නා මූල්‍ය වත්කම් මෙකී සාමූහික ඇගයීමට යොදා නොගනී.

හානිකරණයක් සිදුවී ඇති බවට විෂය මූලික සාක්ෂි ඇත්නම්, වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ තක්සේරු කළ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයෙහි වත්මන් අගය (දැනට ඇති නොවුණු අනාගතයේදී ඇති විය හැකි බවට අපේක්ෂිත ණය පාඩු හැරුණු කොට) අතර වෙනස අනුව එකී අලාභය මනිනු ලබයි. වත්කමෙහි ධාරණ අගය ගැලපීම හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ගිණුමක් මගින් අඩු කරනු ලබන අතර, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි එම අලාභය වාර්තා කරනු ලබයි. හානිකරණය වන්නා වූ අලාභ ගණනය කිරීමේ අරමුණ සඳහා අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමට යොදාගත් පොළී අනුපාතය භාවිතා කරමින් වත්කමෙහි අඩුකළ ධාරණ අගය මත පොළී ආදායම නොකඩවා උපවිත කිරීම සිදු කරයි. පොළී සහ සමාන ආදායම්හි, කොටසක් ලෙස පොළී ආදායම වාර්තා කෙරෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

21. ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (අ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම් (සම්බන්ධයි)

ඇස්තමේන්තු කරන ලද අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි වත්මන් අගය මූල්‍ය වත්කමෙහි මුල් සඵල පොළී අනුපාත මත වට්ටම් කරනු ලබයි. යම් ණය මුදලක පොළී අනුපාතය විචල්‍ය නම්, හානිකරණ අගය ගණනය කිරීම සඳහා වත්මන් සඵල පොළී අනුපාතය යොදා ගනී. සමූහය විසින් ගනුදෙනු කළ හැකි වත්කම්, ණය හා ලැබිය යුතු දෑ ලෙස නැවත වර්ගීකරණය කර ඇත්නම් හානිකරණ අලාභ ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නේ යළි වර්ගීකරණ දිනයේදී තීරණය කරනු ලබන නව සඵල පොළී අනුපාතයයි. සුරැකුම් වශයෙන් තබන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල ඇස්තමේන්තු ගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වර්තමාන වටිනාකමට ගණනය කිරීමේදී එම උකස් තබන ලද දේපළ විකිණීමට හැකි හෝ නොහැකි වුවද, අදාළ මුදල් ප්‍රවාහයෙන් තීරණය වන්නේ එම සුරැකුම් ලබාගැනීමේ හා විකිණීමේ පිරිවැය අඩුකළ වටිනාකමය.

අනාගතයේදී යළි අයකර ගතහැකි බවට යථාර්ථවාදී අදහසක් නොමැතිවීමට සහ සියලු සුරක්ෂිතයන් උපලබ්ධි වී ඇති විට හෝ සමූහයට මාරුකර ඇති විට ණය ඊට අනුබද්ධ ගැලපීම් මගින් ලියා හැරීම සිදුකරනු ලැබේ. පසුකාලීන වර්ෂයකදී හානිකරණය සඳහා අදාළ ගැලපීම් සිදුකිරීමෙන් පසු සිදුවූ සිද්ධියක් නිසා තක්සේරු කරන ලද හානිකරණ අලාභය ඉහළ යාමක් හෝ පහළ යාමක් සිදුවුවහොත් ගැලපුම් ගිණුම ගලපා මීට පෙර හඳුනාගත් හානිකරණ පාඩුව වැඩිකිරීම හෝ අඩුකිරීම සිදු කරනු ලබයි. අනාගතයේදී, ලියාහරින ලද හානිකරණයන් අය කර ගනු ලැබුවහොත් එය ණය අලාභ වියදම් වෙත බැර කරනු ලබයි.

සාමූහික හානිකරණ ඇගයීම

තනි තනිව තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා හානාකරණය පිළිබඳ සාක්ෂි නොමැති බව සමූහය තීරණය කරන්නේ නම්, එය සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ සහිත මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක වත්කම් ඇතුළත් වන අතර ඒවා සාමූහික හානිපුරණය සඳහා තක්සේරු කරයි.

දුර්වලතා සඳහා සාමූහිකව තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් මත ආනාගත මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී සමූහයේ ඒවාට සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ සහිත වත්කම් සඳහා අපේක්ෂිත අලාභ අත්දැකීම් පදනම් වේ.,

අපේක්ෂිත අලාභ අත්දැකීම් වර්තමාන නිරීක්ෂණ දත්ත මත පදනම්ව සකස් කරනු ලබන්නේ වත්මන් තත්වයන්ගේ බලපෑම පිළිබිඹු කිරීම සඳහා ඓතිහාසික අලාභ අත්දැකීම් පදනම් වී ඇති අතර ඓතිහාසික කාලපරිච්ඡේදයේ නොපවතින තත්වයන්ගේ බලපෑම ඉවත් කිරීම සඳහාය. අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි තක්සේරු කළ වෙනස්වීම්, වසරින් වසර නිරීක්ෂණය කළ හැකි අන්තවලට, සම්බන්ධ වෙනස්වීම් (විඳිකියා අනුපාත, දේපළ මිල, පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල, ගෙවීමේ තත්වයන් හෝ කාණ්ඩයට ඇති වූ අලාභ හා ඒවායේ ප්‍රමාණය දක්වන වෙනත් කරුණු ආදියේ වෙනස්වීම්) පිළිබිඹු කරයි. තක්සේරු කරන ලද අලාභ හා සත්‍ය අලාභ අත්දැකීම් අතර වෙනස්කම් අවම කිරීම සඳහා අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රමවේද හා උපකල්පන තීරණවලට සමාලෝචනය කෙරෙයි.

ණය හා ලැබියයුතු දෑ කපා හැරීම

ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර.39 යටතේ වූ බැංකුවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.9 යටතේද එලෙසම පවතී. අයකරවා ගැනීමට හැකි සෑම පියවරක්ම ගෙන අවසන් වූ පසුව සහ ආපසු ණය අයකර ගැනීමේ යථාර්ථවාදී පසුබිත්තිය නොමැති අවස්ථාවලදී සාමාන්‍යයෙන් මුළුමනින්ම හෝ අර්ධ වශයෙන් ණය කපා හරිනු ලැබේ. ණය සඳහා සුරැකුම් ඇති විට සාමාන්‍යයෙන් සුරැකුම් උපලබ්ධියෙන් මුදල් ලැබීමෙන් පසු කරනු ලැබේ. කපා හැරිය යුතු දීමනාව සමූච්චිත අලාභ දීමනාව වඩා වැඩිවන අවස්ථාවකදී එකී වෙනස, දීමනාවට එක් වියයුතු එකතුවක් ලෙස පළමුව සලකනු ලබන අතර අනතුරුව දළ ධාරණ අගයට එරෙහිව යොදාගනු ලැබේ. කපාහැරීමක් පසුව හඳුනාගත හොත් එය වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායමට බැර කෙරෙයි.

සුරැකුම් තක්සේරුකරණය

මූල්‍ය වත්කම්වල අවදානම අවම කර ගැනීම පිණිස සමූහය විසින් හැකි අවස්ථාවලදී සුරැකුම් උපයෝගී කරගනු ලබයි. මුදල්, රත්රන්, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් යනාදී විවිධ ස්වරූපයෙන් සුරැකුම් පවතියි. මෙලෙස සුරැකුම් ලෙස රඳවාගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් ආගණනය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් හැකිතාක් දුරට සක්‍රීය වෙළඳපළ දත්ත උපයෝගී කර ගනු ලබයි. හානිකරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 274 හි සටහන් අංක 2.5.2 මගින් දැක්වේ.

21. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (අ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
1 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	3,515,327	2,948,093	3,597,035	3,059,041
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	1,176,241	567,234	1,116,685	537,994
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	4,691,568	3,515,327	4,713,720	3,597,035
2 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	2,150,965	897,811	2,168,833	973,686
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	472,446	1,253,154	497,678	1,195,147
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	2,623,411	2,150,965	2,666,511	2,168,833
3 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	6,303,928	5,145,919	7,682,494	6,538,919
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	3,655,413	1,201,801	3,767,466	1,212,058
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	(45,906)	(43,792)	(56,585)	(44,593)
වෙනත් සංවලන	-	-	(22,390)	(23,891)
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,913,436	6,303,928	11,370,985	7,682,494
දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	17,228,415	11,970,220	18,751,216	13,448,362

21. (ඉ) ලැබිය යුතු කල්බදු හා කුලී පිට ගැණුම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කල්බදු හා කුලී පිට ගැණුම්	-	-	173,244	276,877
නොපිටු පොලී වත්කම්	-	-	34,158	67,669
නොපිටු පොලී වගකීම්	-	-	(34,429)	(67,940)
ශුද්ධ ලැබිය යුතු කල්බදු හා කුලී පිට ගැණුම්	-	-	172,973	276,606

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

21. ක්‍රමාංශය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (ඊ) ණය හා අත්තිකාරම් සහ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන මත කොවිඩ් - 19 හි බලපෑම

දළ විශ්ලේෂණය

ශ්‍රී ලංකාව අන්වීදි දරුණුම ආර්ථික අර්බුදයේ ප්‍රතිඵල ලෙස විදේශ විනිමය හිඟය, ඉහළ උද්ධමනය, අධික පොලී අනුපාත, ඉහළ බදු හා දැඩි ආර්ථික අවපාතයක් දක්නට ලැබෙමින් පවතී. දේශීය වශයෙන් බොහෝ ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍රයන් හරහා පුළුල් බලපෑමක් ඇති කරලන සුළු ආර්ථික කටයුතු බොහෝ සේ බිඳ වැටීමට ලක්වීමක් ආර්ථික අර්බුදය මගින් අඛණ්ඩව ඇති කරලයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී පවතින වාතාවරණය යටතේ පිළිගතව හැකි බවට අප විශ්වාස කරන 2022.12.31 දිනට අපේක්ෂිත හා උපකල්පන පිළිබිඹු කරන ආර්ථික තත්වයන්ගේ පෙරකීම් මත පදනම්ව අනාගත සිද්ධීන් උදෙසා විවිධ ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු අපි සිදු කළෙමු.

අවිනිශ්චිත සාර්ව ආර්ථික පරිසරයක් තුළ අපි දිගටම ක්‍රියාත්මක වන්නෙමු. සටහන 2 හි අනාවරණය කර ඇති පරිදි ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන මත බලපෑම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී ශ්‍රී. ල. මු. ව. ප්‍ර. අනුව වත්කම්, වගකීම්, ශුද්ධ අදායම, විස්තීර්ණ ආදායම සහ හෙළිදරව් කිරීම්, කළමනාකරණයට අවශ්‍ය උපකල්පන හා ඇස්තමේන්තු මත සිදු කරයි. සැලකිය යුතු ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන සිදු කරනු ලබන්නේ, මූල්‍ය උපකරණ, ණය පාඩු දීමනා, වත්කම් හානිකරණය, ආදායම් බදු, ප්‍රතිපාදන සහ අසම්භාව්‍ය වගකීම්, ප්‍රස්ථාන් රැකියා සහ අනෙකුත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් උපකල්පන සඳහා අදාළ තක්සේරු කරණයෙනි. කෙසේවුවත් සැබෑ ප්‍රතිඵල මෙම ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනවලට වඩා වෙනස්විය හැක. ආර්ථික කඩා වැටීම් ගිණුම්කරන ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන හා සම්බන්ධ වන බැවින් ආර්ථික සහ වෙළඳපල පරිසරය සහ එහි බලපෑම සැලකිය යුතු ලෙස තක්සේරු කිරීමේදී ඉහළ අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති කරයි. මෙය විශේෂයෙන්ම ණය පාඩු දීමනා, මූල්‍ය උපකරණ තක්සේරු සහ වත්කම් හානිකරණය සඳහා වූ තක්සේරු සහ ඇස්තමේන්තු සිදුකිරීමේදී බලපෑම් ඇති කරයි.

ණය පාඩු සඳහා දීමනාව

ආර්ථික අර්බුදය මගින් වඩාත් බලපෑමට ලක් වූ ක්ෂේත්‍රයන් තීරණය කිරීම පිණිස අප විසින් අපගේ විනිශ්චය යොදා ගනු ලැබූ අතර මාස 12 සහ අපේක්ෂිත ණය පාඩු යන ද්විත්වයම ගණනය කිරීමේදී බැංකුවේ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ක්‍රමවේදය මගින් පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) පැහැර හැරීමට නිරාවරණයවීම (EAD) සහ පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව (LGD) යන ප්‍රධාන සාධක තෝරාගෙන කොට ඇත. ප්‍රමිතිගත ව්‍යාපාර සහ රජයේ ණය කළඹ සඳහා අදාළ පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) පැහැර හැරීමට නිරාවරණයවීම (EAD) පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව (LGD) යන ප්‍රධාන සාධක ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර 9 යටතේ අපේක්ෂිත ණය පාඩු මැනීම සඳහා ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම තුළින් තත්කාලීන පරාමිතීන් බවට පරිවර්තනය කර ඇත.

ණය කළඹට අදාළ ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විචල්‍යයන් තීරණය කිරීම සඳහාත්, යම්කිසි කාල පරාසයක් තුළ පවතින පරාමිතීන් තීරණය කිරීම සඳහා ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු ගැලපිය යුතු ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමේදී සැලකිය යුතු විනිශ්චයන් කළයුතු වේ. කාල පරාසයක් තුළ පවතින පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) පැහැර හැරීමට නිරාවරණයවීම (EAD) පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව (LGD) යම්කිසි අවස්ථාවක පවතින පරාමිතීන් බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විචල්‍යයන්ගේ වෙනස්වීම එක්තරා කාලපරාසයකදී අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනා වැඩිකිරීමට හෝ අඩු කිරීමට හේතු විය හැකි අතර ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විචල්‍යයන් ණය සිතියම්ගත කිරීමෙහි වෙනස්කම් කලාතුරකින් අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, අපගේ අනාවැකි කාර්තුමය පදනමින් යාවත්කාලීන වන බැවින් කිසියම් නිශ්චිත අවස්ථාවක පවතින පරාමිතීන් ගණනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන විශේෂිත ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු පරාමිතීන්හි වෙනස්කම් නිතර සිදු කෙරේ. ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විචල්‍යයන්හි අගුහවාදී මට්ටමේ වැඩිවීම අපේක්ෂිත ණය පාඩු වැඩි කිරීමට හේතු වන අතර ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විචල්‍යයන්හි සුභවාදී වෙන්වීම් අපේක්ෂිත ණය පාඩුවෙහි අඩුවීමට හේතු වේ. මෙම වැඩිවීම් හා අඩුවීම් කිසියම් විශේෂිත කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ සැලකිය යුතු විය හැකි අතර අනාගතය පිළිබඳ අපගේ දැක්ම වෙනස් වන කාල පරිච්ඡේදයේදී එය සිදුවීමට පටන් ගනී.

ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ඇතැම් කර්මාන්ත සහ කළඹ වෙත ඇති විය හැකි සෘණාත්මක බලපෑමේ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහාත් රජයේ විවිධ ආධාර වැඩසටහන් මගින් ණය පාඩු සීමා කළහැකි ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහාත් අප විසින් නිරීක්ෂණයන් යොදා ගතිමු. බහුවිධ අවස්ථා සඳහා ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු පුරෝකථනය කිරීම සහ ඉහත දක්වා ඇති පරිදි සිදුවීම් සඳහා බර තැබීමේ සම්භාවිතාව තීරණය කිරීමේ දී මූල්‍ය වත්කමක් එහි මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසු ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් අත්විඳ තිබේද යන්න පිළිබඳ අපේ තක්සේරුව සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභය පිළිබඳ අපගේ තක්සේරුව යන දෙකම ඇතුළත් කළෙමු.

21. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (ඊ) ණය හා අත්තිකාරම් සහ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන මත කොට්ඨි - 19 හි බලපෑම

ප්‍රධාන ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විවලයයන්ට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය, විරැකියා අනුපාතය, උද්ධමන අනුපාතය, විනිමය අනුපාතය, පොලී අනුපාතය ඇතුළත් වේ. අපගේ ණය කළමනාකරණය සහ පුරෝකථනයක් සඳහා ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු විවලයයන් පිළිබඳ පුරෝකථනයන් ප්‍රතිඵලයක් ඇති සිද්ධි යොදා ගැනේ. මූලික සිද්ධි සැකසීමේදී, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වැනි ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වැනි මූල්‍ය බලධාරීන්ගේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික විද්‍යාඥයින්ගේ පුරෝකථනයන් අපි සලකා බලන්නෙමු. ඇති විය හැකි මූලික සිද්ධි තත්ත්වයට ඉහළින් සහ පහළින් ඇති බාහිර පුරෝකථනයන් සහ කළමනාකරණ විනිශ්චයන් යොදා ගනිමින් වාසිදායක සිද්ධි තත්ත්වය සහ අවාසිදායක සිද්ධි තත්ත්වයන්ට අදාළව සම්භාවිතාවය බර තැබීම සඳහා අප විසින් කළමනාකරණ විනිශ්චයන් යොදා ගැනේ. ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු පිළිබඳ අපගේ අපේක්ෂාව සුබවාදී නොවීම සිදුවිය හැකි අවාසි සිද්ධි තත්ත්වයේ සම්භාවිතාවය වැඩිවීමක් හෝ වාසිදායක සිද්ධි තත්ත්වයේ සම්භාවිතාවය අඩුවීම ඇස්තමේන්තුගත අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාව වැඩි කරයි.

අවස්ථා සම්භාවිතා බර තැබීම (බැංකුව)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022 %	2021 %
මූලික සිද්ධි	10	25
වාසිදායක සිද්ධි තත්ත්වය	10	15
අවාසිදායක සිද්ධි තත්ත්වය	80	60

කළමනාකරණ ආවරණ භාවිතය

අපේක්ෂිත ණය අලාභ දීමනා ඇස්තමේන්තු සඳහා කළමනාකරණ ආවරණ යනු අපගේ පවත්නා යෙදවුම්, උපකල්පන සහ ආකෘති ශිල්පීය ක්‍රම අදාළ සියලු අවදානම් සාධක ග්‍රහණය කර නොගන්නා බවට අප විනිශ්චය කරන අවස්ථාවන්හිදී භාවිතා කරන ගැලපුම් වේ. නව සාර්ව ආර්ථික, ක්ෂුද්‍ර ආර්ථික හෝ දේශපාලන සිදුවීම්වල මතුවීම, අපගේ වර්තමාන පරාමිතීන් තුළ ඇතුළත් නොවන පරාමිතීන්, ආකෘති හෝ දත්තවල අපේක්ෂිත වෙනස්කම්, අභ්‍යන්තර අවදානම් ඇගයීම් සංක්‍රමණ හෝ ඉදිරි දැක්මැති තොරතුරු එවැනි තත්ත්වයන්ට උදාහරණ වේ.

වත්මන් ආවරණය තුළ ගැබ්වී ඇති අවිනිශ්චිතතාවට පිළියම් ලෙස ඇතැම් ව්‍යාපාර සංක්‍රමණ කෙරෙහි ආර්ථික අර්බුදය මගින් ඇති කළහැකි බලපෑම් සම්බන්ධයෙන් සහ එම නිරාවරණ සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභය මැනීම සම්බන්ධයෙන් සහ එම අවදානම්වලට වඩාත් ලක්විය හැකි බවට අපි විශ්වාස කරනු ලබන රාජ්‍ය නිරාවරණයවීම් සම්බන්ධයෙන් අපි කළමනාකරණ ආවරණ භාවිත කළෙමු. මෙම ආවරණ තීරණය කිරීමේදී රජයේ සහන ක්‍රියාමාර්ග මගින් අපගේ ආකෘතීන් මත දැනටමත් පිළිඹිබු නොවන මට්ටමට සලකා බැලිණි. මීට අමතරව, පාරිභෝගික නිරාවරණ විතැන් කිරීම සඳහා රජයේ සහාය සහ සේවාදායකයින්ගේ සහන ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම සහ එම නිරාවරණ සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභය මැනීම සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණ ආවරණ යොදන ලදී. කළමනාකරණ ආවරණ භාවිත කිරීම සඳහා පිළිගත් අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනා ප්‍රමාණයට බලපාන සැලකිය යුතු විනිශ්චයක් යෙදීම අවශ්‍ය වේ. තර්ජන ණය පාඩු අපගේ ඇස්තමේන්තු වලින් බොහෝ සෙයින් වෙනස් විය හැකිය. සියලු ගනුදෙනුකරුවන්ට ඔවුන්ගේ ණය සහන කාලය හෝ ගෙවීම් කල් දැමීමේ කාලය නොසලකා ඉදිරි පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව (PD) භාවිතා කරන ලදී.

සියලුම ආයතනික සේවාදායකයින් ඔවුන්ගේ අතීත ගෙවීම් රටා, ඔවුන්ගේ අංශයට හා භූගෝලීය ප්‍රදේශයට ආර්ථික අර්බුදය බලපෑම, ක්ෂේත්‍රයේ අපේක්ෂිත ප්‍රකෘතිය, ආයතනයේ මූල්‍ය ශක්තිය, රජයේ සහ මහ බැංකු සහාය සහ වෙනත් සාධක මත පදනම්ව තනි තනිව ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. අපගේ තක්සේරුව මත පදනම්ව සමහර ණය ගැතියන් පළමු අදියර සිට දෙවන අදියර දක්වා (SICR) ගෙන ගිය අතර සමහර ණය ගැතියන් ඔවුන්ගේ අතීත ගෙවීම් තත්ත්වය නොතකා දෙවන අදියර සිට තුන්වන අදියර දක්වා (අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ දුර්වලතා හේතුවෙන්) ගෙන යන ලදී.

තනි ණය ගැනුම්කරුවන් සඳහා කළමනාකරණ මට්ටමේ භානිකරණ තක්සේරු කිරීම් සිදු කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, සමහර අවස්ථාවලදී, දිගුකාලීන ණය සහන හෝ කල් දැමීම පිළිබඳ පාරිභෝගික ඉල්ලීමෙහි සාධාරණත්වය තක්සේරු කිරීමට කළමනාකරණ විනිශ්චය භාවිත කරන ලදී. ණය ගැනුම්කරුවන්ට ඔවුන්ගේ අංශය සහ කළමනාකරණ විනිශ්චය මත පදනම්ව අදියර අතර වෙන් කරන ලදී. අපගේ තක්සේරුව මත පදනම්ව සමහර ණයගැතියන් පළමු අදියර සිට දෙවන අදියර දක්වා (SICR) ගෙනගිය අතර සමහර ණය ගැතියන් ඔවුන්ගේ අතීත ගෙවීම් තත්ත්වය නොතකා දෙවන අදියර සිට තුන්වන අදියර දක්වා (අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ දුර්වලතා හේතුවෙන්) ගෙන යන ලදී.

කළමනාකරණ ආවරණ මගින් අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා වල බලපෑම

අදියර 1 යටතේ මූලිකව සමූහගත වූ තෝරාගත් අංශවල සිල්ලර ණය හා අත්තිකාරම් අදියර 2 වෙත මාරු විය. ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට ණය සහ අත්තිකාරම් රු. මිලියන 10,550 ගෙන යන ලද අතර භානිකරණ ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන 1,353 කින් ඉහළ යන ලදී.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

21. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (ඊ) ණය හා අත්තිකාර සහ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන මත කොවිඩ් - 19 හි බලපෑම (සම්බන්ධයි)

ණය සහ අත්තිකාරම් අදියර 1 න් අදියර 2 ට සංවලනය

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	ශුද්ධ බලපෑම රු. '000
නිරාවරණය	(10,550,014)	10,550,014	-
හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	(153,673)	1,506,721	1,353,048

ණය සහ අත්තිකාරම් අදියර 2 න් අදියර 3 ට සංවලනය

අදියර 2 යටතේ මූලිකව සමූහගත වූ තෝරාගත් අංශවල සිල්ලර ණය හා අත්තිකාරම් අදියර 3 වෙත මාරු විය. ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට ණය සහ අත්තිකාරම් රු. මිලියන 668.9 ගෙන යන ලද අතර හානිකරණ ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන 139.6 කින් ඉහළ යන ලදී.

	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	ශුද්ධ බලපෑම රු. '000
නිරාවරණය	(668,930)	668,930	-
හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	(82,728)	222,358	139,630

22 ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයට කල්පිරීම තෙක් රඳවා ගැනීමට අදහස් කරන හා හැකියාව තිබෙන ක්‍රමඝෂය පිරිවැය - ණය ගණනය කරන මූල්‍ය වත්කම් හා වෙනත් උපකරණයි. නිශ්චිත කල්පිරීම් සීමා හා නිශ්චිතව තීරණය කළ හැකි ගෙවීම් සීමා සමග ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් මූලික මිනීමෙන් අනතුරුව ක්‍රමඝෂය පිරිවැය - ණය ගණනය කරන මූල්‍ය වත්කම් හා වෙනත් උපකරණ, සඵල පොළී අනුපාතික යොදා ගනිමින් හානිකරණය අඩුකර ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට මනිනු ලබයි. සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි අත්‍යන්ත කොටසක් වන අත්පත් කර ගැනීමෙහිලා අදාළ වාරික සහ ගාස්තු හෝ වට්ටම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි, පොළී හා සමාන ආදායම්, හි ක්‍රමඝෂය ඇතුළත් වේ. එවන් ආයෝජන වලින් පැන නගින හානිකරණය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හානිකරණ ගාස්තු යටතේ හඳුනා ගැනෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

22. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමුහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්					
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්		6,483,616	20,183,054	6,981,266	20,183,054
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර		768,959,383	772,929,966	776,263,184	777,131,964
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර		9,388,730	14,165,804	9,388,730	14,165,804
ණයකර (භාණ්ඩාගාර ඇපකර)		132,760,669	126,305,334	132,760,669	126,305,334
ආයතනික ණය උපකරණ	22.1	2,476,508	2,696,232	3,462,287	3,680,708
භාරකාර සහතිකපත්	22.2	-	454,826	-	454,826
වාණිජ පත්‍රිකා		-	-	6,000	6,000
වෙනත් ආයෝජන		-	-	165,595	165,595
දළ එකතුව		920,068,906	936,735,215	929,027,729	942,093,284
අපේක්ෂිත ණය පාඩු හානිකරණය		(939,528)	(1,385,163)	(1,111,287)	(1,556,956)
ශුද්ධ එකතුව		919,129,377	935,350,052	927,916,442	940,536,328

22.1 ආයතනික ණය උපකරණ - බැංකුව

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව			
	2022 ණයකර ගණන	2022 ධාරණ අගය	2021 ණයකර ගණන	2021 ධාරණ අගය
පිපල්ස් ලීසිං පිළිස්සි	2,064,900	214,076	7,064,900	757,901
කොමර්ෂල් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පිළිස්සි	7,500,000	796,157	7,500,000	771,380
හේලිස් පිළිස්සි	7,000,000	754,787	7,000,000	724,049
කොමර්ෂල් ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පිළිස්සි	1,000,000	107,447	1,000,000	107,447
නේෂන් ට්‍රස්ට් බැංකුව පිළිස්සි	3,212,800	335,455	3,212,800	335,455
රේසස් බලශක්ති පිළිස්සි	2,500,000	268,586	-	-
ශුද්ධ එකතුව		2,476,508		2,696,232

22.2 භාරකාර සහතිකපත්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2022 ධාරණ අගය	2021 ධාරණ අගය	2022 ධාරණ අගය	2021 ධාරණ අගය
කොමර්ෂල් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පිළිස්සි	-	328,515	-	328,515
වැලිබල් ෆිනෑන්ස් පිළිස්සි	-	126,311	-	126,311
ශුද්ධ එකතුව	-	454,826	-	454,826

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

22. ක්‍රමාංශය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ (සම්බන්ධයි)

22.3 විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
සුරැකුම්කරණය මගින්				
සුරැකුම් ලෙස ගිවිසින ලද	6,772,300	8,191,410	13,253,580	11,632,510
තබා නොමැති	913,296,606	928,543,805	915,774,149	930,460,774
දළ එකතුව	920,068,906	936,735,215	929,027,729	942,093,284
ව්‍යවහාර ඒකක අනුව				
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	910,680,176	922,569,411	919,639,000	927,927,480
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	9,388,730	14,165,804	9,388,730	14,165,804
දළ එකතුව	920,068,906	936,735,215	929,027,729	942,093,284

22.4 වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
1 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	528	101,312	728	101,450
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම/(ආපසු ගැලපීම)	127	(100,784)	92	(100,722)
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	655	528	820	728
2 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	1,384,634	1,690	1,384,634	1,690
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	(445,761)	1,382,944	(445,761)	1,382,944
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	938,873	1,384,634	938,873	1,384,634
3 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	-	-	171,595	171,595
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම/(ආපසු ගැලපීම)	-	-	-	-
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	-	-	171,595	171,595
දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	939,528	1,385,163	1,111,287	1,556,956

23 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් ගණයට ගිණිකම් සහ ණය සුරැකුම්පත් අයත්වේ. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය ලෙසින් වර්ගීකරණය කරනු ලබන ගිණිකම් ආයෝජන, උපාය මාර්ගික ආයෝජන ලෙස පවතින අයිතමයන්ය. වෙළඳපළ තත්වයන්ගේ වෙනස්වීම් වලට ප්‍රතිචාර ලෙසින් හෝ ද්‍රවශීලතාව අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාර ලෙසින් විකුණනු ලබන මෙම ප්‍රභේදයට අයත් ණය සුරැකුම්පත් නිශ්චිත නොවන කාලපරිච්ඡේදයකට රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන අයිතමයන්ය.

මූලික මිනුමෙන් පසුව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් පසුව සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් පහත පරිදි ප්‍රභේද දෙකකට වර්ග කළ හැකිය.

i. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ
 මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව, ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර.32 මූල්‍ය උපකරණ යටතේ ගිණිකම් යන්තෙහි නිර්වචනයට සරිලන අවස්ථාවලදී බැංකුව විසින් ඇතැම් විටෙක එහි ගිණිකම් ආයෝජන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ ලෙස ආපසු හැරවිය නොහැකි පරිදි වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. එවන් වර්ගීකරණයක් උපකරණයෙන් උපකරණය යන පදනම මත තීරණය වෙයි.

උපලබ්ධි නොවූ ලැබීම් හා අලාභ, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතයෙහි සෘජුවම ගිණිකම් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි. මෙකී ගිණිකම් උපකරණ මත ඇති වන ලැබීම් හා අලාභ යළි ලාභයක් ලෙස කිසි විටෙක ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරනු නොලබයි. උපකරණයෙහි පිරිවැයෙහි කොටසක් ලෙස යළි අයකර ගැනීමෙහිදී එකී අරමුදලින් බැංකුව ප්‍රතිලාභ ලබන අවස්ථාවලදී හැර ගෙවීමේ අයිතිය ස්ථාපිත කර ගන්නා අවස්ථාවලදී ලාභාංශ, වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් ලෙස ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු ලබයි. එබඳු අවස්ථාවලදී එකී ලැබීම්, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි වාර්තා කරනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ භානිකරණ ඇගයීමට යටත් නොවේ.

කෙසේ වෙතත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය යටතේ ඇති ප්‍රකාශිත වෙළඳපොළ මිලක් නොමැති සහ සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස මැනිය නොහැකි ගිණිකම් ආයෝජන පිරිවැයට මනිනු ලබයි.

ii. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ණය උපකරණ
 පහත කොන්දේසි ද්විත්වයටම අනුකූල වන අවස්ථාවලදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන ණය උපකරණ සඳහා සමූහය විසින් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.9 යටතේ නව වර්ගීකරණය අදාළ කරගනු ලබයි.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස් කිරීම සහ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම මගින් සාක්ෂාත් කරගත හැකි අරමුණු සහිත උපකරණ ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් යටතේ රඳවාගනු ලබයි.
- මූල්‍ය වත්කම් ගිවිසුම්ගත නියමයන් SPPI පරීක්ෂාවට බඳුන් වෙයි.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ණය උපකරණ පාඩුව සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන අතර එමගින් ඇතිවන ලැබීම් සහ අලාභ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි වාර්තා කරනු ලබයි. පොලී ආදායම, අපේක්ෂිත ණය පාඩු සහ අඩුවීම් ලාභය/අලාභයට හඳුනා ගනු ලබයි. හඳුනාගැනීම අත්හැරීමේදී, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමට කලින් වාර්තා කරන ලද මුළු ලාභ හෝ අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රජයේ සුරැකුම්පත්	23. (අ)				
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්		8,001,757	-	8,001,757	-
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර		17,347,185	10,922,236	17,831,708	12,931,250
ගිණිකම් සුරැකුම්පත්					
නිල ලැයිස්තුගත ගිණිකම් සුරැකුම්පත්	23. (අ)	2,146,925	2,674,004	2,249,685	2,839,035
නිල ලැයිස්තුගත නොවන ගිණිකම් සුරැකුම්පත්	23. (ඉ)	166,897	221,354	211,537	265,994
(අඩුකළා): භානිකරණය		-	-	(42,476)	(42,476)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ශුද්ධ මූල්‍ය වත්කම්		27,662,763	13,817,594	28,252,211	15,993,803

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

23. (අ) විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
සුරැකුම්කරණය මගින්				
සුරැකුම් ලෙස ගිවිසින ලද	-	-	387,192	1,928,959
තබා නොමැති	27,662,763	13,817,594	27,865,019	14,064,844
දළ එකතුව	27,662,763	13,817,594	28,252,211	15,993,803
ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක අනුව				
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	27,662,763	13,817,594	28,252,211	15,993,803
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	-	-	-	-
දළ එකතුව	27,662,763	13,817,594	28,252,211	15,993,803

23. (ආ) වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන වාර්තා නොවීය.

23. (ඇ) - ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්

	බැංකුව					
	2022			2021		
	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	8,565,000	7,445,499	8,001,757	-	-	-
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	19,374,930	17,604,776	17,347,185	10,950,000	11,342,019	10,922,236
		25,050,275	25,348,941		11,342,019	10,922,236

	සමූහය					
	2022			2021		
	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	8,565,000	7,445,499	8,001,757	-	-	-
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	20,024,051	18,106,103	17,831,708	12,927,200	13,433,931	12,931,250
		25,551,601	25,833,465		13,433,931	12,931,250

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

23. (අ) නිල ලැයිස්තුගත ආයෝජන - හිමිකම් සුරැකුම්පත් - බැංකුව සහ සමූහය

	බැංකුව					
	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
හැටන් නැෂනල් බැංකු පිළිසි	12,293,280	1,730,274	969,940	12,075,700	1,730,274	1,630,220
ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් පිළිසි	13,158,700	445,643	894,792	13,158,700	445,643	510,558
පිපල්ස් ලීසිං ෆිනෑන්ස් පිළිසි	49,834,269	832,312	282,193	49,834,269	832,312	533,227
		3,008,229	2,146,925		3,008,229	2,674,004

	සමූහය					
	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
හැටන් නැෂනල් බැංකු පිළිසි	12,293,280	1,730,274	969,940	12,075,700	1,730,274	1,630,220
ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් පිළිසි	13,158,700	445,643	894,792	13,158,700	445,643	510,558
පිපල්ස් ලීසිං කම්පනි පිළිසි	49,834,269	832,312	282,193	49,834,269	832,312	533,227
ජාතික සංවර්ධන බැංකුව	17,451	1,357	558	16,397	1,283	1,130
කොමර්ෂල් බැංකුව (පිළිසි)	228	10	11	220	10	17
ලංකා ඔරික්ස් ලීසිං සමාගම	200	1	80	200	1	232
සම්පත් බැංකුව (පිළිසි)	10,827	311	370	10,827	311	564
වට්ටල ජලානවේෂණ පිළිසි	4,046	21	299	4,046	21	526
ට්‍රාන්ස් ඒෂියා හොටෙල් පිළිසි	4,000	35	180	4,000	35	220
ලංකා සෙරමික් පිළිසි	917	24	91	917	24	138
ලංකා වෝල්ට්ඩිල් පිළිසි	585	2	30	585	2	73
කැලණි වැලි ජලානවේෂණ පිළිසි	11,000	198	899	11,000	198	967
හපුගස්කැනන ජලානවේෂණ පිළිසි	100	3	5	100	3	4
එයිවිකන් ස්පෝන්සර් පිළිසි	18,000	160	2,304	18,000	160	1,483
පැන්ඒෂියා බැංකු පිළිසි	10,298,499	96,012	97,836	10,298,499	96,012	159,627
හැටන් ජලානවේෂණ පිළිසි	4,000	30	97	4,000	30	50
		3,106,394	2,249,685		3,106,320	2,839,035

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

23. (ඉ) නිල නොවන ලැයිස්තුගත ආයෝජන - හිමිකම් සුරැකුම්පත්

	බැංකුව					
	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/ පිරිවැය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/ පිරිවැය රු. '000
ආයෝජනය - ණය තොරතුරු කාර්යාංශය	30,450	57,364	57,364	30,450	57,364	57,364
ආයෝජනය - ඇසෝසියේට්ඩ් නිවිස් පේපර්ස් සිලෝන් ලිමිටඩ්	20,000	127	127	20,000	127	127
ආයෝජනය - ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	16,452,126	164,521	109,406	16,452,126	164,521	163,863
(අඩුකලා) හානිකරණ ප්‍රතිපාදන		-	-		-	-
		222,012	166,897		222,012	221,354

	සමූහය					
	2022			2021		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/ පිරිවැය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/ පිරිවැය රු. '000
ආයෝජනය - ණය තොරතුරු කාර්යාංශය	32,093	57,528	57,528	32,093	57,528	57,528
ආයෝජනය - ඇසෝසියේට්ඩ් නිවිස් පේපර්ස් සිලෝන් ලිමිටඩ්	20,000	127	127	20,000	127	127
ආයෝජනය - ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	16,452,126	164,521	109,406	16,452,126	164,521	163,863
ආයෝජනය - ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය සේවා කාර්යාංශය	200,000	2,000	2,000	200,000	2,000	2,000
ප්‍රමුඛ මර්චන්ට් කෝපරේෂන්	500,000	5,000	5,000	500,000	5,000	5,000
ප්‍රයිම් ඩිවෙලොප්මන්ට් ඇන්ඩ් කන්ස්ට්‍රක්ෂන්ස්	230,000	2,300	2,300	230,000	2,300	2,300
ජනශක්ති ලයිෆ්	2,500,000	25,000	25,000	2,500,000	25,000	25,000
ජනශක්ති හෝල්ඩිංග්ස්	1,000,000	10,000	10,000	1,000,000	10,000	10,000
වණික් ඉන්කෝපරේෂන්	17,000	176	176	17,000	176	176
දළ එකතුව		266,652	211,537		266,652	265,994
(අඩුකලා) හානිකරණ ප්‍රතිපාදන		-	(42,476)		-	(42,476)
ශුද්ධ එකතුව		266,652	169,061		266,652	223,518

නිල ලැයිස්තුගත නොකළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ හිමිකම් කොටස් සියල්ල (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව හැරුණු විට) ඒවායේ සාධාරණ අගය විශ්වාසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ නොහැකි බැවින් පිරිවැයට වාර්තා කර ඇත. මෙම ආයෝජන සඳහා ක්‍රියාකාරී වෙලඳපොළක් නොමැති බැවින් ඒවා දිගුකාලීනව පවත්වා ගනී. නිරීක්ෂනය කරන ලද දත්ත පදනම් කරගෙන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ කොටස් මතවූ ආයෝජන ඇගයීමේ ආකෘතිය වන සාධාරණ අගයට ගණනය කර ඇත.

24 පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන, හානිකරණය වෙනුවෙන් දීමනා අඩු කළ පසු පිරිවැයට ගණනය කර බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැක්වේ. කිසියම් හානිකරණ ඇගවීමක් ඇත්දැයි තීරණය කිරීම පිණිස සෑම වාර්තාකරන දිනකදීම පාලිත සමාගම්වල ශුද්ධ වත්කම්, සමාලෝචනය කරනු ලබයි. කිසියම් හානිකරණයක් සිදුවී ඇති බවට ඇඟවීමක් වේ නම්, ආයෝජනයේ යළි අයකරගත හැකි අගය ඇස්තමේන්තු කරනු ලබන අතර, ශුද්ධ වත්කම්වල අලාභයෙහි මට්ටමට හානිකරණ අලාභය හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022	2021	2022		2021	
	සටහන	%	පිරිවැය රු. '000	තක්සේරුව* රු. '000	පිරිවැය රු. '000	තක්සේරුව* රු. '000
නිල ලැයිස්තුගත නොවන ගිණුම් කොටස්						
එන්.එස්.බී.ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්						
එකක් රු.10 බැගින්වූ සාමාන්‍ය කොටස් 420,000,000	100	100	4,200,000	3,715,208	1,700,000	3,440,451
ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (සාමාන්‍ය කොටස් 8,204,464)	100	100	3,111,000	7,093,243	3,111,000	6,807,004
අඩුකලා: හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	24.(3)		-	-	-	-
ශුද්ධ එකතුව			7,311,000	10,039,545	4,811,000	10,247,456

* පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන පිළිබඳ තක්සේරුකරණය, ශුද්ධ වත්කම් මත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශ මත පදනම්ව සිදුකර ඇත.

24.1 පාලිත සමාගම් අත්පත් කර ගැනීම හා විකිණීම.

2022 වර්ෂය තුළ කිසිදු අත්පත් කර ගැනීමක් හෝ විකිණීමක් සිදු කර නොමැත.

24.2 පොලී ආදායම හා අත්පත් කරගැනීමේ ලාභය

2022 වර්ෂය තුළ කිසිදු අත්පත් කර ගැනීමක් හෝ විකිණීමක් සිදු කර නොමැත.

24.3 වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

2022 වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන වාර්තා නොවීය.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

25 ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ආශ්‍රිතයන් යනු සමූහයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නමුත් ආයෝජකයාගේ බලය හරහා විචල්‍ය ප්‍රතිපාදන පාලනය කළ නොහැකි ආයතනයයි. අනෙක් ආයතනයේ 20% හෝ ඊට වැඩි ඡන්ද බලය පවතිනම්, සමූහය සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදුකළ හැකි යැයි උපකල්පනය කෙරේ.

ශ්‍රී.ල.ශි.ප්‍ර.28, ආශ්‍රිත සහ බද්ධ ව්‍යාපාර ආයෝජන, යටතේ ආශ්‍රිතයන්ගේ ආයෝජන ගිණිකම් ක්‍රමයට අනුව මූලිකව පිරිවැයට ගිණුම්ගත කළ හැකිවේ. ගිණිකම් ක්‍රමය යටතේ ආශ්‍රිතයන්ගේ ආයෝජන පිරිවැයට අමතරව සමූහයේ ශුද්ධ වත්කම් වල අත්පත් කර ගැනීමේ කොටසෙහි වෙනස්කම් සහ මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ වෙනම අයිතමයක් ලෙස වාර්තා කර ඇත. ආශ්‍රිතයන්ගේ මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵලවල සමූහයේ කොටස ආදායම් ප්‍රකාශයෙන් පිළිබිඹු කරයි. එම ආයෝජකයින්ගේ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ කිසියම් වෙනසක් සමූහයේ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ කොටසක් ලෙස ඉදිරිපත් කරයි. ඊට අමතරව ආශ්‍රිත ගිණිකමෙහි සෘජුවම හඳුනාගත් වෙනසක් සිදු වූ විට සමූහය විසින් අදාළ අවස්ථාවන්හිදී අදාළ වෙනස්වීමේ කොටස වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ ගිණිකම ලෙස හඳුනාගනී. සමූහය සහ ආශ්‍රිතයන් අතර ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හඳුනා නොගත් ලාභ අලාභ ආශ්‍රිතයාගේ අනුමැතිය පරිදි ඉවත් කෙරේ.

සමූහය සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු කිරීම අවසන් වන දිනයේ සිට ගිණිකම් ක්‍රමය භාවිතය අවසන් කරන අතර එවැනි ආයෝජකයන් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 ක්‍රමය මූල්‍ය උපකරණ අනුව ගිණුම්ගත කරයි. ආශ්‍රිතයන් කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් නැති වූ විට සමූහය විසින් රඳවාගත් ආයෝජන මැනීම සහ හඳුනා ගැනීම සාධාරණ අගයට සිදු කරයි. ආශ්‍රිතයාගේ සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි අලාභයේ සාධාරණ අගය සහ රඳවාගත් ආයෝජනයේ ලාභාලාභ වශයෙන් හඳුනා ගනී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආශ්‍රිත සමාගම්වල බද්ධ ව්‍යාපාර සඳහා ආයෝජන නොමැත.

26 දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

හඳුනාගැනීමේ පදනම

වත්කමෙහි පිරිවැය විශ්වාසනීය ලෙස ගණනය කළ හැකි නම් සහ වත්කම් හා සබැඳි අනාගත ප්‍රතිලාභ, සමූහය වෙත ගලා ඒමේ සම්භාවිතාවයන් ඇති විටක දේපල, පිරිසත හා උපකරණ හෝ වෙළඳ හඳුනාගනු ලබයි. වත්කම අත්පත් කර ගැනීමට සෘජුවම අදාළ වන පිරිවැයද ඇතුළත්ව දේපල, පිරිසත හා උපකරණ මූලිකවම පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි.

මිනීමේ පදනම

වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට සුදුසුකම් ලබන දේපල, පිරිසත හා උපකරණ අයිතමයක් මුල් වරට එහි පිරිවැයට මනිනු ලබයි. පිරිවැය යන්නට වත්කම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා සෘජුව අදාළ කළහැකි පිරිවැය සහ පසුකාලීන පිරිවැය ඇතුළත් වේ. තමන් විසින්ම ඉදිකළ වත්කමක පිරිවැය යන්නට සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය, සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය සහ වත්කම කළමනාකාරිත්වය විසින් අපේක්ෂිත ආකාරයෙන් ක්‍රියාකරවිය හැකි තත්වයට ගෙන ඒමට සෘජුව අදාළ කළහැකි අනෙකුත් පිරිවැය මෙන්ම වත්කම ස්ථානගත කර ඇති වැඩ බිමෙන් ගලවා දැමීම, ඉවත් කිරීම සහ භූමිය ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීම සඳහා වන පිරිවැයෙහි මුල් ඇස්තමේන්තුව සහ ප්‍රාග්ධනිත කරන ලද ණය ගැණුම් පිරිවැය ඇතුළත් වේ. පරිගණක උපකරණවල ක්‍රියාකාරිත්වයේ සංකලිත කොටසක් වන මිලදී ගත් පරිගණක මෘදුකාංග, පරිගණක උපකරණ යටතේ ප්‍රාග්ධනිත කරයි.

දේපල, පිරිසත හා උපකරණ අයිතමයක කොටස් විවිධ වූ ඵලදායී ජීවකාල වලින් යුක්ත වන විට එම කොටස් වෙන් වෙන් වූ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ අයිතමයන් ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

පිරිවැය ආකෘතිය

සින්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි හැරුණුවිට සෙසු දේපල, පිරිසත හා උපකරණ සඳහා සමූහය විසින් පිරිවැය ආකෘතිය උපයෝගී කරගනු ලබන අතර, මිලදී ගැනීමේ හෝ ඉදිකිරීමේ පිරිවැය සහ ඒ සම්බන්ධ අමතර පිරිවැයද ඇතුළත්ව, සමුච්චිත ක්‍ෂය හා සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ අඩුකල පසු අගයට වර්තා කරනු ලබයි.

ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය

සමූහය විසින් සමස්ත සින්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි කාණ්ඩයටම ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘති උපයෝගී කරගනු ලබයි. ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබන දිනට වත්කමෙහි සාධාරණ අගයෙන් පසුකාලීනව සමුච්චිත ක්ෂය සහ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභයන් අඩුකල පසු අගය වන ප්‍රත්‍යාගණන අගයට එම දේපල පවත්වාගෙන යනු ලබයි. වාර්තාකරන දිනට ඇති සාධාරණ අගය හා ධාරණ අගය අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොමැති බව සහතික කරනු වස් වක්‍රීය පදනම මත සමූහයෙහි සින්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සෑම තෙවසරකටම වරක් ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබයි. වත්කමක් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී ධාරණ

26. දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

අගයෙහි සිදුවන කිසියම් වැඩිවීමක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි වාර්තා කරනු ලබන අතර, ප්‍රාග්ධන සංචිතය යටතේ හිමිකම්වලට එකතු කිරීම හෝ ආදායම් ප්‍රකාශයට සටහන් කරන ලද එම වත්කමට අදාළ පෙර ප්‍රත්‍යාගණිත අඩුවීමක් ප්‍රතිවර්තනය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබයි.

බඳු වාතාවරණයක් යටතේ, ඇතිවන ඉහළයාම පෙර ලියා හැරීමේ අගය දක්වා ආදායමක් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. ධාරණ අගයෙහි යම් අඩුවීමක් වේ නම්, එය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි වියදමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතුය. කෙසේ වුවද එම වත්කමට අදාළව ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙහි පවතින යම් බැර ශේෂයක් වේ නම් එම අගය තෙක් ප්‍රත්‍යාගණන අඩුවීමක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් වෙත හර කරනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි වාර්තා කරනු ලබන එම අඩුවීම මගින් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත යටතේ සමුච්චිත හිමිකම් වල අගය අඩුවෙයි. යම් වත්කමකට අදාළව ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙහි ඉතිරි වන යම් ශේෂයක් වේ නම්, එය විශ්‍රාම යාම මත හෝ එම වත්කම් ඉවත් කිරීම මත රඳවාගනු ලබන ඉපයීම් වෙත සෘජුවම මාරු කරනු ලබයි.

හඳුනාගැනීම අත්හැරීම

විකුණා බැහැර කිරීමේදී හෝ එය පාවිච්චි කිරීමෙන් අනාගත ප්‍රතිලාභ කිසිවක් අපේක්ෂා නොකරන විට දේපල, පිරිසත හා උපකරණ පොත් වලින් ඉවත් කරනු ලැබේ. වත්කම් ඉවත් කිරීමේදී පැන නගින කිසියම් ලාභයක් හෝ අලාභයක් (වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ බැහැරලීමේ ශුද්ධ අගය අතර වෙනස ලෙස ගණනය කෙරෙයි) එම වර්ෂය තුළ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධනික කල හැකි කෙටිගෙන යන වැඩ

ප්‍රාග්ධනික කිරීමට අපේක්ෂා කරන, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, ප්‍රධාන යන්ත්‍රෝපකරණ සහ පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දරන ලද ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ වියදම් මේ යටතට අයත් වේ. මේවා මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ අඩු කරන ලද පිරිවැයට දක්වා ඇත. කළමනාකාරිත්වය විසින් අපේක්ෂිත ආකාරයට ක්‍රියා කල හැකි තත්ත්වයට සහ ස්ථානයට පත්වූ පසු එම ප්‍රාග්ධනික කල හැකි කෙටිගෙන යන වැඩ, අදාළ වත්කම වෙත මාරු කරනු ලැබේ.

ණය පිරිවැය

සමූහය විසින් දේපල, පිරිසත හා උපකරණ අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ ප්‍රාග්ධනික කලහැකි ණය පිරිවැය නොවීය.

කුලියට/බදු දීම සඳහා ගොඩනැගිලිවලට සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම්

2017.01.01 දින සිට කුලියට/බදු දීම සඳහා ගොඩනැගිලිවලට සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම් ප්‍රාග්ධනික කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් තීරණය කර ඇත. එදින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බදු කාලසීමාව තුළදී එකී වැඩිදියුණු කිරීම් ක්‍රමාකාරී කරනු ලැබේ.

ක්ෂයවීම්

දේපල පිරිසත සහ උපකරණ පිරිවැය, ඒවායේ තක්සේරු කළ එලදායී ජීවකාලය තුළ අවශේෂ වටිනාකම දක්වා සරළ මාර්ග ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින්, ක්ෂයවීම් ගණනය කර ලාභ/අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. ඉඩම් වල ක්ෂයවීමක් නොසැලකෙයි. හඳුනාගනු ලැබූ වත්කම් කාණ්ඩවලට අදාළ ක්ෂයවීම් අනුපාතික පහතින් දක්වා ඇත.

වත්කම් වර්ගය	ක්ෂයවීම් කාලය
කල්බදු දේපල, කුලියට/බදුදීම සඳහා සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම්	බදු කාලසීමාව තුළදී
සිත්තක්කර ගොඩනැගිලි	වසර 20 - 50
කාර්යාල හා විවිධ උපකරණ සහ ලීබඩු හා සවිකිරීම්	වසර 5 - 10
මෝටර් වාහන	වසර 5
පරිගණක දෘඩාංග	වසර 4 - 5
පරිගණක මෘදුකාංග	වසර 4 - 5

සමූහය විසින් පරිහරණය කිරීමට හැකි දින සිට භාවිතයෙන් ඉවත් කරන දිනය දක්වා ක්ෂයවීම් ප්‍රතිපාදනය කරයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (අ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - බැංකුව - 2022

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටිගෙන යන වැඩ-ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය							
2022 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	12,568,468	857,321	3,492,162	2,538,770	448,748	49,341	19,954,810
එකතු කිරීම්	34,945	13,085	287,265	149,204	-	51,500	535,998
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-	-
ලියාහැරීම්	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(63,706)	(5,186)	(1,494)	-	(70,386)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	(1,670)	105,539	(138,311)	-	(37,489)	(71,932)
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	12,603,413	868,735	3,821,259	2,544,477	447,254	63,351	20,348,490
අඩුකළා: සම්බන්ධ ක්‍ෂයවීම්							
2022 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	96,557	249,464	2,589,236	1,546,680	392,027	-	4,873,963
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	90,408	59,308	416,670	159,064	25,228	-	750,678
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(61,571)	(4,090)	(1,494)	-	(67,155)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	186,965	308,772	2,944,334	1,701,654	415,761	-	5,557,486
අඩුකළා : හානිකරණය							
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	12,416,447	559,963	876,925	842,823	31,493	28,122	14,755,775

26. දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (අ) දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ - බැංකුව - 2021

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටිගෙන යන වැඩ-ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය							
2021 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	12,427,043	784,662	3,339,213	2,440,999	454,448	176,414	19,622,780
එකතු කිරීම්	141,425	158,321	259,418	200,743		49,572	809,479
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-	-
ලියාහැරීම්	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(106,470)	(19,831)	(5,700)	-	(132,001)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	(85,662)		(83,140)	-	(176,646)	(345,448)
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	12,568,468	857,321	3,492,162	2,538,770	448,748	49,341	19,954,810
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්							
2021 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	-	186,714	2,315,205	1,404,295	365,566	-	4,271,779
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	96,557	62,750	378,555	159,637	32,161	-	729,660
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(104,524)	(17,252)	(5,700)	-	(127,476)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	96,557	249,464	2,589,236	1,546,680	392,027	-	4,873,962
අඩුකළා : හානිකරණය							
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	12,471,910	607,857	902,926	992,090	56,721	14,112	15,045,618

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26.(අ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - සමූහය - 2022

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටිගෙන යන වැඩ-ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය							
2022 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	13,441,880	862,397	3,555,263	2,598,533	497,893	49,341	21,005,308
එකතු කිරීම්	34,945	13,085	290,787	149,294	-	51,500	539,610
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-	-
ලියාහැරීම්	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	(8,700)	-	(63,706)	(5,186)	(3,694)	-	(81,286)
ආයෝජන දේපල මාරු කිරීම්	-	-	-	-	-	-	-
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	(1,670)	105,539	(138,311)	-	(37,489)	(71,932)
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	13,468,125	873,811	3,887,883	2,604,330	494,199	63,351	21,391,701
අඩුකළා: සමූච්චිත ක්‍ෂයවීම්							
2022 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	102,657	249,465	2,637,132	1,599,669	431,653	-	5,020,575
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	90,783	59,308	421,269	160,552	27,608	-	759,521
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(61,571)	(4,090)	(3,694)	-	(69,355)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	193,440	308,773	2,996,830	1,756,131	455,567	-	5,710,741
අඩුකළා: හානිකරණය							
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගුද්ධ පොත් අගය	13,274,685	565,038	891,053	848,199	38,632	28,122	15,645,732

26. දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (අ) දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ - සමූහය - 2021

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටිගෙන යන වැඩ-ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය							
2021 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	13,300,456	789,738	3,387,446	2,498,947	498,688	176,414	20,651,691
එකතු කිරීම්	141,425	158,321	274,287	202,557	11,900	49,572	838,062
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-	-
ලියාහැරීම්	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(106,470)	(19,831)	(12,695)	-	(138,996)
ආයෝජන දේපළ මාරු කිරීම්	-	-	-	-	-	-	-
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	(85,662)	-	(83,140)	-	(176,646)	(345,448)
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	13,441,880	862,397	3,555,263	2,598,533	497,893	49,341	21,005,309
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්							
2021 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	5,724	186,715	2,360,680	1,455,700	409,807	-	4,418,626
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	96,933	62,750	380,976	161,221	34,541	-	736,420
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත් කිරීම්	-	-	(104,524)	(17,252)	(12,695)	-	(134,471)
මාරු කිරීම්/ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	102,657	249,465	2,637,132	1,599,669	431,653	-	5,020,575
අඩුකළා: හානිකරණය							
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	13,339,223	612,932	918,131	998,864	66,240	14,113	15,949,505

* බදුකර දේපල, බදු/කුලියට දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි යටතට 2022.12.31 දිනට ඇතුළත් බදු/කුලියට දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි ආශ්‍රිත නොතිබී වැඩ අගය රු. මිලියන 363.1 කි.

** කාර්යාලීය උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම් සඳහා 2022.12.31 දිනට රුපියල් මිලියන 4.6 ක් අගයට සවිලන කාර්යාල උපකරණ ආශ්‍රිත කෙටිගෙන යන වැඩ ද ඇතුළත්ය.

26 (අ) ප්‍රත්‍යාගණනය/සාධාරණ තක්සේරුව

සෑම වසර 03 කට වරක් වෘත්තීමය වශයෙන් සුදුසුකම්ලත් ස්වාධීන තක්සේරුවරුවන් විසින් බැංකුවෙහි ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී.

26. (අ) බැංකුවේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි

2022.12.31 දිනට ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ශේෂයට රු.මි. 9,044 ක සිත්තක්කර ඉඩම් අගයක් ඇතුළත්ය.

26. (ඉ) වගකීම් සඳහා ඇප ලෙස සහතික කරන ලද දේපල, පිරිසක හා උපකරණ

දේපල, පිරිසක හා උපකරණ කිසිවක් වගකීම් සඳහා ඇප වශයෙන් තබා නොමැත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (ඊ) සම්පූර්ණයෙන්ම ඝය කරන ලද දේපල, පිරියත හා උපකරණ

වාර්තාකරණ දින දක්වා භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද දේපල, පිරියත හා උපකරණවල මූලික පිරිවැය පහත දක්වා ඇති පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පරිගණක දෘඩාංග	1,690,532	1,579,322	1,694,868	1,619,617
කාර්යාල උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්	566,574	474,734	568,024	508,250
විවිධ උපකරණ/මෝටර් රථවාහන සහ වෙනත් දෑ	749,044	668,912	749,044	722,685
එකතුව	3,006,150	2,722,969	3,011,937	2,850,552

27 පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයේ පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම් ප්‍රාග්ධනික කල්බදු ගිවිසුමෙහි වටිනාකමින් සමන්විතය.

හඳුනාගැනීමේ පදනම

කල්බදු ආරම්භක දිනට (කල්බදු ගිවිසුමෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති දින පරිදි) පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම් එනම් කල්බදු කාලසීමාව තුළ සිදු කළයුතු කල්බදු ගෙවීම්වල වත්මන් අගය සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලැබෙයි.

මැනීමේ පදනම

ඕනෑම සමුච්චිත ඝයවීම් හා හානිකරණ පාඩු අඩුකර, කල්බදු වගකීම්වල කිසියම් ප්‍රතිමිනීම් සඳහා ගැලපීම් සිදුකර පරිහරණය කිරීමේ අයිතිමය හිමි වත්කම් පිරිවැයට මනිනු ලැබෙයි. හඳුනාගත් කල්බදු වගකීම්වල අගය හා ලද කල්බදු දීමනා අඩුකර, ආරම්භක දිනට හෝ ඊට පෙර සිදුකළ කල්බදු ගෙවීම්, පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්වලට ඇතුළත්ය.

ඵලදායී ජීවකාලය හා ක්‍රමඝය වීම්

කල්බදු කාලසීමාව අවසානයේදී කල්බදු වත්කමෙහි හිමිකාරත්වය ලබාගැනීමට පිළිගත හැකි සහතිකයක් බැංකුව සතුවේ නම්, හැර කල්බදු කාලසීමාව හා අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය යන්නෙන් කෙටි කාලසීමාව තුළ හඳුනාගත් පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්, සරල රේඛීය පදනමක් මත ඝය කරනු ලැබේ. පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්, හානිකරණයට බදුන්වෙයි.

27. (අ) පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්හි ප්‍රාග්ධනික අගය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	2,043,296	1,751,761	2,109,545	1,818,010
එකතු කිරීම්	340,271	305,120	340,271	305,120
ගැලපීම්	19,831	-	19,831	-
අඩුකළා				
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
අවසන්කිරීම්/මාරුකිරීම්	-	13,585	-	13,585
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	2,403,399	2,043,296	2,469,647	2,109,545

27. පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්(සම්බන්ධයි)

27.(ආ) පරිහරණය කිරීමේ අයිතිය හිමි වත්කම්හි සමුච්චිත ක්‍රමය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	837,380	525,578	865,407	546,485
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	352,370	324,515	357,858	331,635
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
ගැලපීම්	-	872	-	872
අවසන්කිරීම්/මාරුකිරීම්	-	(13,585)	-	(13,585)
අවසාන ශේෂය	1,189,749	837,380	1,223,265	865,407
දෙසැම්බර් 31 දිනට ධාරණ වටිනාකම	1,213,649	1,205,916	1,246,383	1,244,138

28 දේපළ ආයෝජන

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ඉපයීමට රඳවාගත් කුලී හෝ ප්‍රාග්ධන ඇගයීම් හෝ ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් හෝ ද්විත්වයම දේපළ ආයෝජන ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

පිරිවැය ආකෘතිය
 ගනුදෙනු පිරිවැය ඇතුළත්ව ගොඩනැගිලි ආයෝජන හැර දේපළ ආයෝජන (මූලිකව) පිරිවැයට (ල.ගි.ප්‍ර.40 - 56 වගන්තිය) මනිනු ලබයි. කළමනාකාරිත්වය විසින් දේපළ ආයෝජනවල සාධාරණ අගය වාර්ෂික පදනම මත මනිනු ලබන අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් යටතේ වෙනම දක්වනු ලබයි.

සාධාරණ වටිනාකම
 යම් පසුකාලීන සමුච්චිත ක්‍රමවේදී හා පසුකාලීන සමුච්චිත හානිකරණ පාඩු අඩු කළ පසු ප්‍රත්‍යාගණිත දිනට සාධාරණ අගය වන හා ඒවායෙහි සාධාරණ වටිනාකම පිළිගත හැකි අයුරකින් මැනිය හැකි ඉඩම් ආයෝජන ලෙස හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ප්‍රත්‍යාගණිත අගයට සලකනු ලැබේ. සෑම වසර 3කට වරක්ම ධාරණ අගය, වාර්තාකරණ කාලසීමාව අවසානයේදී සාධාරණ වටිනාකම උපයෝගී කර ගනිමින් තීරණය කරගත හැකි, සැලකිය යුතු ලෙස නොවෙනස් වන බවට වගබලා ගනු පිණිස ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි. කල්බදු සීමාව තුළ සරල රේඛීය පදනමක් මත ලැබිය හැකි කුලී පැතිරී පවතී. කල්බදු කාලසීමාව තුළදී දිරිමත් කිරීම්, කල්බදු ලබන්නෙකුහට ලබාදෙන අවස්ථාවකදී මෙම පදනම යටතේ කුලී ආදායම හඳුනාගැනීමේ ප්‍රතිඵල ලෙස දේපළ ආයෝජනවල ධාරණ අගයෙන් වෙන් වෙන් වත්කම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබන අගයන් ඉවත් කෙරෙයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

28. දේපළ ආයෝජන (සම්බන්ධයි)

28. (අ) දේපළ ආයෝජනවල සාධාරණ අගය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ඉඩම්				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	201,385	227,885
එකතු කිරීම්	-	-	-	-
ඉවත්කිරීම්	-	-	(5,600)	(26,500)
ප්‍රත්‍යාගණිත ලාභය	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	195,785	201,385
ගොඩනැගිලි				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	9,192	9,192
එකතු කිරීම්	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත ලාභය	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	9,192	9,192

28 (ආ) දේපළ ආයෝජනවල සමුච්චිත කෂය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	-	-	204,977	210,577

දේපළ ආයෝජනවල සාධාරණ අගයෙහි වැඩිවීම වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හඳුනාගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, සෑම වසර 03 කට වරක් දේපළ ආයෝජන යළි මැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කෙරෙයි. එහෙයින් ල.ගි.ප්‍ර.40 අනුව දේපළ ආයෝජන, සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන අතර, සෑම වසර 03 කට වරක්ම ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි.

29 කීර්තිනාමය සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මිලදී ගත් පරිගණක මෘදුකාංගවල වටිනාකම සමූහයේ අස්පාශ්‍ය වත්කම් ගණනයට ඇතුළත් වේ.

හඳුනාගැනීමේ පදනම

අස්පාශ්‍ය වත්කමක් හඳුනාගනු ලබන්නේ, එහි පිරිවැය විශ්වසනීය ලෙස මැනීමට හැකි විට සහ ඊට අදාළව අනාගතයේදී අපේක්ෂිත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමූහයට ගලා ඒමේ හැකියාවක් ඇති විටදීය.

මැනීමේ පදනම

වෙන් වෙන්ව අත්පත් කර ගන්නා අස්පාශ්‍ය වත්කම් මුල් වරට හඳුනා ගැනීමේදී අගය කරනු ලබන්නේ ඒවායේ පිරිවැයටයි. ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී අත්පත් කර ගත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල පිරිවැය වනුයේ එසේ අත්පත් කර ගත් දිනට ඒවායේ සාධාරණ අගයයි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්‍රමණය සහ යම් සමුච්චිත ප්‍රත්‍යාගණන භානිකරණ අලාභයක් අඩු කළ පසු අගයට ඉදිරියට ගෙනයා යූතුයි.

එළඳායී ජීවකාලය හා ක්‍රමණය වීම්

සමූහය අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල එළඳායී ජීවකාලය සීමිත හෝ අසීමිත ද යන්න තක්සේරු කරනු ලබයි. සීමිත ජීව කාලයකින් යුත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් ඒවායේ එළඳායී ජීව කාලය තුළ ක්‍රමණය කරනු ලබයි. සීමිත ජීව කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කමක ක්‍රමණය කාලපරිච්ඡේදය සහ ක්‍රමණය, ක්‍රමය අවම වශයෙන් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේදීම සමාලෝචනය කළ යුතුවේ. වත්කම්වල අපේක්ෂිත එළඳායී ජීව කාලයක් හෝ වත්කම් වල අන්තර්ගත අපේක්ෂිත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පාරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීම් සඳහා ගිණුම් තබනු ලබන්නේ සුදුසු පරිදි ක්‍රමණය කාලසීමාව හෝ ක්‍රමණය ක්‍රමය වෙනස් කිරීමෙනි. මේවා ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල වෙනස්කම් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. සීමිත ජීව කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමණය වියදම ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අදාළ අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල කාර්යයට අනුරූප වියදම් කාණ්ඩය යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

හඳුනා ගැනීම අත්හැරීම

අසීමිත එළඳායී ජීවකාලයක් සහිත අස්පාශ්‍ය වත්කම් සමූහය සතුව නොපවතී. සමූහයේ පරිගණක මෘදුකාංගවල තක්සේරු කරන ලද එළඳායී ජීවකාලය වසර 4 හෝ 5 කි. (වාර්ෂිකව 20% සිට 25% බැගින්) අස්පාශ්‍ය වත්කම් ඉවත් කිරීමෙන් හෝ භාවිතා කිරීමෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා නොකරන විට බැහැර කිරීම සඳහා හඳුනාගනු ලබයි.

බැහැරකිරීමේදී හඳුනා ගත් වත්කම් මත යම් ලාභයක් හෝ අලාභයක් පැන නගිනම් (ඉවත් කිරීමේ වටිනාකම හා ඉදිරියට ගෙනයනු ලබන වටිනාකම අතර වෙනස) අදාළ හඳුනාගත් වර්ගයේ ආදායම් ප්‍රකාශයේ "වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්" තුළ හඳුනාගෙන ඇත.

කීර්තිනාමය

කීර්තිනාමය මූලිකව පිරිවැයට අගය කරනු ලබයි. හුවමාරු ගැණුම් ප්‍රතිශ්ඨව, අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ පාලනයට යටත් නොවන ගිම්කම් වටිනාකම සහ කලින් දරණ ලද ස්කන්ධ ගිම්කමෙහි අත්පත් කරගන්නා දිනට සාධාරණ වටිනාකම යන සමාහාරයට අතිරික්තව ඇති අත්පත් කරගන්නා දිනට හඳුනාගතහැකි, අත්පත්කරගත් වත්කම් සහ පවරාගත් වගකීම්වල ශුද්ධ අගය කීර්තිනාමය ලෙස මූලිකව හඳුනාගැනේ.

මූලිකව හඳුනාගැනීමෙන් පසුව කීර්තිනාමය මනිනු ලබන්නේ පිරිවැයෙන් සමුච්චිත භානිකරණ පාඩු අඩුකිරීමෙනි. පසුකාලීන මිනුම්කරණයේදී කීර්තිනාමය අත්පත්කරගත් දිනට හඳුනාගත් පිරිවැයේ යම් සමුච්චිත භානිකරණ අලාභ ඇතොත් අඩුකර මිනුම්කරයි. භානිකරණ පරීක්ෂා කිරීමේ අරමුණු සඳහා ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගත් කීර්තිනාමය අත්පත් කරගත් දිනයේ සිට අත්කරගන්නාසේ වෙනත් වත්කම් හෝ වගකීම් මුදල් උත්පාදන ඒකක වලට පවරා තිබේද යන්න නොසලකා සංයෝජනය නිසා අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලබන සෑම මුදල් උත්පාදන ඒකක වලට කීර්තිනාමය බෙදාහැරිය යුතුය.

පරිගණක මෘදුකාංග

සමූහය මිලදීගත් පරිගණක මෘදුකාංග එහි පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්‍රමණය සහ යම් සමුච්චිත භානිකරණ අලාභයන් අඩුකිරීමෙන් පසු අගයට අගය කරනු ලබයි. අභ්‍යන්තර උත්පාදිත මෘදුකාංග සඳහා වන වියදම වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ සමූහය විසින් එම මෘදුකාංගය අනාගත අපේක්ෂිත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකි පරිද්දෙන් සම්පූර්ණ කර භාවිතයට ගැනීමේ අභිප්‍රාය සහ ශක්‍යතාවය තහවුරු කිරීම මත සහ අභ්‍යන්තර උත්පාදනය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා වැය වන පිරිවැය විශ්වසනීය ලෙස නිශ්චය කළහැකි නම් පමණි. අභ්‍යන්තර උත්පාදිත මෘදුකාංගවල ප්‍රාග්ධනීකරණය කරන ලද පිරිවැයට එම මෘදුකාංග උත්පාදනය කිරීම සඳහා සෘජුවම ආරෝපනය කළ හැකි සියලු වියදම් සහ ප්‍රාග්ධනීකරණයකළ ණය ගැනීමේ පිරිවැය ඇතුළත් වන අතර එම පිරිවැය එහි ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය පුරාවටම ක්‍රමණය කර ඇත. අභ්‍යන්තර උත්පාදිත මෘදුකාංගවල ප්‍රාග්ධනීකරණය කරන ලද පිරිවැය එහි සමුච්චිත ක්‍රමණය සහ සමුච්චිත භානිකරණ පාඩු අඩු කිරීමෙන් පසු වටිනාකමට දැක්වේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

29. කීර්තිනාමය සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

පහත හෙළිදරව් කර ඇති මිලදී ගත් පරිගණක මෘදුකාංග හැර බැංකුවට සහ සමූහයට වෙනත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් නොමැත.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පරිගණක මෘදුකාංග	29.1	725,029	776,627	730,001	781,989
සංවර්ධනය කරමින් පවතින මෘදුකාංග	29.2	22,220	39,431	22,220	39,431
එකතුව		747,248	816,058	752,221	821,420

29.1 පරිගණක මෘදුකාංග

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පිරිවැය/තක්සේරුව				
ආරම්භක ශේෂය	2,414,573	1,959,135	2,435,016	1,978,509
වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	346,804	455,438	349,254	456,508
වර්ෂය තුළ ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
ගැලපීම්	(86,754)	-	(86,754)	-
අවසාන ශේෂය	2,674,623	2,414,573	2,697,517	2,435,016
අඩුකළා: සම්පූර්ණ ක්‍රමවේදය				
ආරම්භක ශේෂය	1,637,946	1,306,285	1,653,028	1,319,460
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	311,649	331,661	314,488	333,567
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	1,949,595	1,637,946	1,967,516	1,653,028
අඩුකළා: හානිකරණය	-	-	-	-
ශුද්ධ පොත් අගය	725,029	776,627	730,001	781,989

29.2 සංවර්ධනය කරමින් පවතින මෘදුකාංග

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පිරිවැය/තක්සේරුව				
ආරම්භක ශේෂය	39,431	35,111	39,431	35,111
වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	23,289	41,144	23,289	41,144
වර්ෂය තුළ ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
මාරුකිරීම්/ගැලපීම්	(40,500)	(36,824)	(40,500)	(36,824)
අවසාන ශේෂය	22,220	39,431	22,220	39,431

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

29. කීර්තිනාමය සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

29.3 සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රමඝෂය කළ අස්පාශ්‍ය වත්කම්

වාර්තාගත දිනයේදී තවමත් භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රමඝෂය කළ අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල මූලික පිරිවැය පහත පරිදි වේ. (පරිගණක මෘදුකාංග)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
අස්පාශ්‍ය වත්කම්/පරිගණක මෘදුකාංග	1,307,357	894,846	1,309,727	894,846
එකතුව	1,307,357	894,846	1,309,727	894,846

30 විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

හිලව් කිරීමට කිසිදු නීතිමය බලාත්මක අයිතියක් නොපවතින බැවින් සමූහයේ එක් ආයතනයක විලම්බිත බදු (වත්කම්)/වගකීම් තවත් ආයතනයක විලම්බිත බදු වගකීම්/(වත්කම්) හා හිලව් කළ නොහැක. විලම්බිත බදු සඳහා අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 291 හි 13 වන සටහනෙහි දක්වා ඇත.

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ සටහන් කර ඇති විලම්බිත බදු සහ ආදායම් බදු වියදමට වාර්තා වී ඇති වෙනස්කම් පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වත්කම් යටතේ හඳුනාගත්	30.(අ)	(2,892,984)	(1,104,779)	(3,663,879)	(1,105,653)
වගකීම් යටතේ හඳුනාගත්	30.(ආ)	-	-	4,155	1,939
ශුද්ධ විලම්බිත බදු (වත්කම්)/වගකීම්	30.(ඇ) සහ (ඈ)	(2,892,984)	(1,104,779)	(3,659,724)	(1,103,714)

30. (අ) විලම්බිත බදු වත්කම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය		1,104,779	1,446,249	1,105,653	1,446,249
විලම්බිත බදු වගකීම් වෙත මාරු කිරීම්		-	-	-	(126)
වර්ෂය සඳහා හඳුනාගත් ගෙවීම්					
- ආදායම් ප්‍රකාශය	13(ආ)	897,864	554,999	1,667,883	555,858
- පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන		-	(80,000)	-	(79,858)
- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ශේෂය		890,342	(816,470)	890,342	(816,470)
අවසාන ශේෂය		2,892,984	1,104,779	3,663,879	1,105,653

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

30. විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම් (සමබන්ධයි)

30.(අ) විලම්බිත බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය		-	-	1,939	1,121
විලම්බිත බදු වගකීම් වෙත මාරු කිරීම්		-	-	-	(126)
වර්ෂය සඳහා හඳුනාගත් ගෙවීම්					
- ආදායම් ප්‍රකාශය	13(අ)	-	-	2,215	1,086
- පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන	13(අ)	-	-	-	(142)
- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්		-	-	-	-
අවසාන ශේෂය		-	-	4,155	1,939

30.(ඇ) ශුද්ධ විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම් සැසඳුම - බැංකුව

දෙසැම්බර් 31 දිනට	මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය		ලාභය/අලාභය		වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විලම්බිත බදු වගකීම් මත බදු අරමුණ සඳහා ක්ෂයවීම්	760,833	599,460	161,373	6,468	-	-
සින්නකාර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි මත ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය/(පාඩුව)	2,778,621	2,222,897	-	-	555,724	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත හඳුනා නොගත් ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන	-	-	-	(98,283)	-	(1,290)
	3,539,454	2,822,357	161,373	(91,815)	555,724	(1,290)
විලම්බිත බදු වත්කම් මත සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	3,037,056	1,811,985	-	-	1,225,071	(800,435)
භානිකරණ සඳහා වෙන් කිරීම්	3,071,556	2,012,320	1,059,236	561,468	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත හඳුනා නොගත් ලාභ/(අලාභ)	323,826	102,830	-	-	220,995	110,573
පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන	-	-	-	(178,283)	-	(127,898)
	6,432,438	3,927,135	1,059,236	383,185	1,446,066	(817,760)
වර්ෂය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මත විලම්බිත බදු බලපෑම	-	-	897,864	475,000	890,342	(816,470)
ශුද්ධ විලම්බිත (වත්කම්)/වගකීම්	(2,892,984)	(1,104,779)	-	-	-	-

30. විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම් (සම්බන්ධයි)

30. (අ) ශුද්ධ විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම් සැසඳුම - සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය		ලාභය/අලාභය		වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විලම්බිත බදු වගකීම් මත						
බදු අරමුණ සඳහා ක්ෂයවීම්	765,243	601,756	163,588	5,468	-	-
සිත්තක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි මත ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය/(පාඩුව)	2,778,621	2,222,897	-	-	555,724	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත හඳුනා නොගත් ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන	-	-	-	(98,283)	-	(1,290)
	3,543,864	2,824,653	163,588	(92,815)	555,724	(1,290)
විලම්බිත බදු වත්කම් මත						
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	3,039,299	1,813,217	-	(1,086)	1,225,071	(800,435)
භාවිතයට නොගත් බදු අලාභ	768,906	-	768,906	-	-	-
හානිකරණ සඳහා වෙන් කිරීම්	3,071,556	2,012,320	1,060,350	561,468	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත හඳුනා නොගත් ලාභ/(අලාභ)	323,826	102,830	-	-	220,995	110,573
පෙර වර්ෂවල ප්‍රතිපාදන	-	-	-	(178,141)	-	(127,898)
	7,203,588	3,928,367	1,829,256	382,241	1,446,066	(817,760)
වර්ෂය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මත විලම්බිත බදු බලපෑම	-	-	1,665,668	475,056	890,342	(816,470)
ශුද්ධ විලම්බිත (වත්කම්)/වගකීම්	(3,659,724)	(1,103,714)	-	-	-	-

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

31 වෙනත් වත්කම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පිරිවැය					
ලැබිය යුතු ආදායම් බදු		-	-	67,401	67,401
ලැබිය යුතු දෑ	31.1	6,604,799	6,475,128	6,740,706	6,602,799
පොළී සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු දෑ		34,160,807	16,726,231	34,164,965	16,728,172
තැන්පතු සහ කලින් ගෙවීම්		1,987,875	1,151,118	1,993,699	1,154,859
මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අත්තිකාරම්	31.2	2,880,000	3,200,000	2,880,000	3,200,000
විශ්‍රාම වැටුප් II සඳහා ගෙවන ලද අත්තිකාරම්	38	2,365,392	397,716	2,365,392	397,716
විවිධ ණය ගැතියෝ		29,032	18,197	29,032	18,218
කාර්ය මණ්ඩල ණය සඳහා ක්‍රමිකය නොකළ පිරිවැය (දින 01 වෙනස)		8,026,120	5,547,869	8,026,120	5,547,869
වෙනත් වත්කම්		252,905	139,015	309,398	188,720
එකතුව		56,306,931	33,655,272	56,576,713	33,905,753

31.1 ලැබිය යුතු දෑ

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පිරිවැය				
ලැබිය යුතු දෑ	6,729,171	6,599,500	6,885,533	6,747,645
අඩුකලා: හානිකරණය	(124,372)	(124,372)	(144,827)	(144,847)
ශුද්ධ ලැබිය යුතු දෑ	6,604,799	6,475,128	6,740,706	6,602,799

31.2 මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අත්තිකාරම්

මහා භාණ්ඩාගාරයේ ඉල්ලීම අනුව බැංකුව විසින් 2012 වර්ෂයේ රු.මි. 6,000 ක් සහ 2013 වර්ෂයේ රු.මි. 2,000 ක් අත්තිකාරම් වශයෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අතර, මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් තහවුරු කරන ලද පරිදි එය 2014 වර්ෂයේ පටන් වර්ෂ 6 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව ගලපනු ලැබේ. 2016.01.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ෂ 10 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව රු.මි. 5,333 ක ශේෂය ගැලපීමට මහා භාණ්ඩාගාරය එකඟවී ඇත. අනතුරුව 2017.01.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ෂ 15 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව රු.මි. 4,800 ක ශේෂයක් ගැලපීමට භාණ්ඩාගාරය එකඟවී ඇත.

32 බැංකුවලට ගෙවිය යුතු (සම්බන්ධයි)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

අයිතා පහසුකම්, ඒකමණ ණය, බැංකුවලින් ණය ගැනීම් සහ පාලිත සමාගමෙහි ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් මීට ඇතුළත් වේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් තැන්පතු ඒවායෙහි ක්‍රමකෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. මේවා මත ගෙවිය යුතු/ගෙවූ පොළිය ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි පොළී වියදම් යටතේ හඳුනාගනු ලැබේ. වාර්තා කරනු ලබන දිනට පවතින විදේශ විනිමය ණය, එදිනට පවතින මූල්‍ය විනිමය අනුපාතයෙන් ව්‍යවහාරික මුදල් වලට පරිවර්තනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන දිනට යළි පරිවර්තනය කිරීම මත පැන නගින විදේශ මුදල් අගයෙහි වෙනස ලාභය හෝ අලාභය යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විදේශ විනිමය ණය ගැනීම්	32.1	-	7,118,359	-	7,118,359
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්		4,009,801	501,442	12,634,135	3,284,979
වෙනත් පහසුකම්		76,930	66,752	77,121	66,852
එකතුව		4,086,731	7,686,553	12,711,256	10,470,191

32.1 විදේශ විනිමය ණය ගැනීම්

ඇ.ඩො. මිලියන 35 කාලීන ණය පහසුකම - බැංකුව

2022 පෙබරවාරි 17 දින බැංකුව විසින් රු.ඩො. මිලියන 35 ක කාලීන ණය පහසුකමක් ඉන්දියානු බැංකුව සහ ඉන්දියන් ඕවර්සීස් බැංකුවෙන් ලබාගන්නා ලදී.

භාණ්ඩය	ඇ.ඩො. කාලීන ණය පහසුකම
අවශ්‍යතාව	ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර ආයෝජන සඳහා
සුරැකුම	ඇමරිකානු ඩොලර් ප්‍රකාශිත ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර උකස්
කාලසීමාව	අවුරුදු 1
පොළී අනුපාතය	සය මාසික LIBOR + 3.5% අර්ධ වාර්ෂිකව
ප්‍රාග්ධන ආපසු ගෙවීම	කල්පිරීමේදී

ණයකරුගේ නම	ණය මුදල ඇ.ඩො. මිලියන	2021.12.31 දිනට ප්‍රාග්ධනය ඇ.ඩො. මිලියන	ණය ලබාගත් දිනය	ණය අවසන් වන දිනය
ඉන්දියානු බැංකුව	20	20	2021 පෙබරවාරි 17	2022 පෙබරවාරි 17
ඉන්දියන් ඕවර්සීස් බැංකුව	15	15	2021 පෙබරවාරි 17	2022 පෙබරවාරි 17

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

33 ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය වගකීම් යටතේ බැංකුව හා සමූහය සතුව කිසිදු ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ නොමැත.

34 ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුව හා සමූහය සතුව ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම් යටතට ගැනෙන මූල්‍ය උපකරණ නොමැත.

35 ක්‍රමාංශය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

i. තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු

කාලීන තැන්පතු සහ ඉතුරුම් තැන්පතු වෙනත් තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු දෑ යන්නට අයත් වේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් තැන්පතු ඒවායෙහි ක්‍රමාංශය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. තැන්පතු මත ගෙවූ/ගෙවිය යුතු පොළී ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පොළී වියදම් යටතේ හඳුනාගනු ලැබේ.

ii. ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්

අනාගතයේ නිශ්චිත දිනයක ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කිරීම අත්හැරීම සිදු නොකරනු ලබයි. මන්දයත්, එම ගිවිසුමෙහි සියලු සැලකිය යුතු අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ සමූහය විසින් රඳවා ගන්නා බැවිනි. ඊට අදාළව හිමිවන මුදල්, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රකාශයෙහි සමූහයට ලබාදුන් ණයක් ලෙස පිළිබිඹු කරමින් මූල්‍ය වගකීම් වශයෙන් දක්වනු ලබයි. මෙහිදී ගනුදෙනුවෙහි ආර්ථික යථා ස්වභාවය පිළිබිඹු කරමින් උපචිත පොළිය, ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත් යටතේ වගකීමක් ලෙස ඇතුළත් කෙරෙයි. විකුණුම් මිල සහ ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් මිල අතර වෙනස පොළී වියදම් ලෙස සලකනු ලබන අතර, ගිවිසුමෙහි කාලසීමාව පුරාවට සඵල පොළී අනුපාතය භාවිතයෙන් උපචිත කරනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	35.1	1,476,739,818	1,428,467,385	1,475,808,557	1,426,724,704
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු		16,766,044	7,719,532	18,889,245	27,087,920
එකතුව		1,493,505,862	1,436,186,917	1,494,697,802	1,453,812,624

35.1 තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් විශ්ලේෂණය

35.1(අ) නිමැවුම් වශයෙන් විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ඉතුරුම් තැන්පතු	264,539,426	325,620,162	264,671,533	326,169,005
ස්ථාවර තැන්පතු	1,212,200,392	1,102,847,222	1,211,137,024	1,100,555,699
එකතුව	1,476,739,818	1,428,467,385	1,475,808,557	1,426,724,704

35. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් (සම්බන්ධයි)

35.1 තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

35.1.(ආ) ව්‍යවහාරික මුදල් වශයෙන් විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	1,450,270,077	1,412,804,951	1,449,338,815	1,411,062,270
ඇමරිකානු ඩොලර්	20,555,276	11,864,407	20,555,276	11,864,407
යුරෝ	2,627,795	1,600,785	2,627,795	1,600,785
මහා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	2,019,100	1,248,984	2,019,100	1,248,984
ඕස්ට්‍රේලියානු ඩොලර්	1,266,411	947,398	1,266,411	947,398
ජපන් යෙන්	1,160	860	1,160	860
එකතුව	1,476,739,818	1,428,467,385	1,475,808,557	1,426,724,704

36 කල්බදු වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

කල්බදු වගකීමෙහි මූලික මිනුම

ඉතිරි කල්බදු කාලසීමාව තුළ අනාගත කල්බදු කුලීවල වත්මන් වටිනාකමට කල්බදු වගකීම ආරම්භක දිනට මූලිකව මනිනු ලබයි.

කල්බදු වගකීමෙහි පසුකාලීන මිනුම

කල්බදු පොලිය වැඩිවීමත් කල්බදු ගෙවීම් අඩුවීමත් අනුව කල්බදු වගකීම පසුකාලීනව මනිනු ලබයි.

වට්ටම් අනුපාතිකය

අනාගත කල්බදු කුලීවල වත්මන් අගය තීරණය කිරීමට අදාළ වන වට්ටම් අනුපාතිකය වූයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත කල්බදු කාලසීමාවලට සමාන කාලසීමා සඳහා අදාළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකයන්ය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරයෙහි කාලසීමාව, කල්බදු කාලසීමාවට සමාන වේ. අදාළ කාලවකවානුව සඳහා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකය නොවේ නම්, උපයෝගී කරගත් කල්බදු කාලසීමාවට වඩා අඩු කල්බදු අනුපාතිකයක් යොදා ගනු ලැබෙයි.

36.(අ) කල්බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	1,292,139	1,274,713	1,333,623	1,320,877
වර්ෂය තුළ එකතුකිරීම්	333,617	268,189	333,617	268,189
වර්ෂය සඳහා කල්බදු පොලිය	143,696	132,433	148,185	137,339
අඩුකළා: වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	(409,547)	(378,885)	(417,790)	(388,471)
ගැලපීම්	17,325	(4,311)	17,325	(4,311)
අවසාන ශේෂය	1,377,229	1,292,139	1,414,959	1,333,623

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

36. කල්බදු වගකීම්

36.(ආ) කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය කල්බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වර්ෂයක් තුළ ගෙවිය යුතු මුදල	284,277	255,704	286,979	259,413
වසර 1 සිට 3 දක්වා ගෙවිය යුතු මුදල	491,793	437,071	496,860	442,230
වසර 3 සිට 5 දක්වා ගෙවිය යුතු මුදල	360,911	277,434	368,393	283,621
වසර 5 කට පසු ගෙවිය යුතු මුදල	240,249	321,929	262,727	348,359
එකතුව	1,377,229	1,292,139	1,414,959	1,333,623

37 නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
යටත්කාලීන වගකීම්					
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ ණයකර	37.1	5,108,493	5,087,337	5,108,493	5,087,337
වෙනත් පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කළ ණයකර		-	-	73,555	89,558
		5,108,493	5,087,337	5,182,049	5,176,895
යටත්කාලීන නොවන වගකීම්	37.2				
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ ණයකර		18,669,762	32,441,680	18,669,762	32,441,680
එකතුව		23,778,255	37,529,017	23,851,810	37,618,575
එක් වසරක් තුළ ගෙවිය යුතු		328,715	773,327	402,271	862,885
වසරකින් පසුව ගෙවිය යුතු		18,449,539	31,755,690	18,449,539	31,755,690
නිත්‍ය		5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
එකතුව		23,778,255	37,529,017	23,851,810	37,618,575

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත් (සම්බන්ධයි)

37.1 යටත්කාලීන වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දිගුකාලීන අරමුදල් අවශ්‍යතා සඳහා සමූහය විසින් ණයට ගනු ලැබූ අරමුදල් මේ මගින් නියෝජනය වේ. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට සමූහය විසින් නියම කරනු ලබන අවස්ථාවලදී හැරුණුකොට මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම අරමුදල් සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් එහි ක්‍රමාංකය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය		5,000,000	11,000,000	5,000,000	11,000,000
වර්ෂය තුළදී ණයට ගත් මුදල		-	-	-	-
වර්ෂය තුළ ආපසු ගෙවීම්/නිදහස් කිරීම්		-	(6,000,000)	-	(6,000,000)
උප එකතුව		5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
විනිමය අනුපාතිකයෙහි වෙනස්වීම්		-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය (ගනුදෙනු පිරිවැය සහ ක්‍රමාංකය පිරිවැය ගැලපීමට පෙර)		5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
ක්‍රමාංකය නොකළ ගනුදෙනු පිරිවැය		-	-	-	-
ක්‍රමාංකය කළ ගෙවිය යුතු පොලියෙහි ශුද්ධ බලපෑම		108,493	87,337	108,493	87,337
දෙසැම්බර් 31 දිනට ගලපන ලද ශේෂය		5,108,493	5,087,337	5,108,493	5,087,337
යටත්කාලීන වගකීම්					
විචල්‍ය අනුපාත යටත්කාලීන වගකීම්	37.1.1	5,108,493	5,087,337	5,108,493	5,087,337
එකතුව		5,108,493	5,087,337	5,108,493	5,087,337

37.1. විචල්‍ය අනුපාත යටත්කාලීන වගකීම්

ණයකර නිකුතුව පිළිබඳ විස්තර

ණයකර නිකුත් කිරීමේ මූලික පරමාර්ථය වන්නේ බැංකුවේ අතිරේක ස්ඵර 1 ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය වැඩි කිරීම සහ බැංකුවේ ණයදීමේ කටයුතු සඳහා මුදල් යෙදවීමයි.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ යටත්කාලීන වගකීම්, 2020 ඔක්තෝබර් 27 වන දින 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පෞද්ගලික ස්ථානගත කිරීම මත නිකුත් කළ රුපියල් මිලියන 5,000 වටිනා ලැයිස්තුගත නොකළ, සුරැකුම් රහිත, යටත්කාලීන, නිත්‍ය, ශ්‍රේණිගත ණයකර වලින් සමන්විත වේ. ලංකා රේඛිත ආයතනය මෙම ණයකරය AA යටතට ශ්‍රේණිගත කර ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත් (සම්බන්ධයි)

37.1 යටත්කාලීන වගකීම් (සම්බන්ධයි)

කාණ්ඩය	මූලික වටිනාකම (රු. '000)	පොලී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරීමේ දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමූහය	
						2022 %	2021 %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ විවල්‍ය අනුපාතය	5,000,000	භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතය - මාස 06 +1.50% වා.පො.	නිතර	27/10/2020	නිතර	12.36	9.89	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
ගෙවියයුතු පොලී								108,493	87,337	108,493	87,337
එකතුව								5,108,493	5,087,337	5,108,493	5,087,337

* පොලී ගෙවීමේ කාලසීමාව අර්ධ වාර්ෂික වේ.

නිකුත් කරන්නාගේ විසුරුවා හැරීමකදී, ඉහත වගකීම් නිකුත් කරන්නාගේ සියලුම ණය හිමියන් සහ තැන්පත්කරුවන්ගේ ඉල්ලීම් වලට යටත් වනු ඇත.

37.2 යටත්කාලීන නොවන වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දිගුකාලීන අරමුදල් අවශ්‍යතා සඳහා සමූහය විසින් ණයට ගනු ලැබූ අරමුදල් මේ මගින් නියෝජනය වේ. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට සමූහය විසින් නියම කරනු ලබන අවස්ථාවලදී හැරුණුකොට මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම අරමුදල් සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් එහි ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය		31,541,000	20,000,000	31,541,000	20,000,000
වර්ෂය තුළදී ණයට ගත් මුදල		-	11,541,000	-	11,541,000
වර්ෂය තුළ ආපසු ගෙවීම්/නිදහස් කිරීම්		(13,677,000)	-	(13,677,000)	-
උප එකතුව		17,864,000	31,541,000	17,864,000	31,541,000
විනිමය අනුපාතිකයෙහි වෙනස්වීම්		-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය (ගනුදෙනු පිරිවැය සහ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ගැලපීමට පෙර)		17,864,000	31,541,000	17,864,000	31,541,000
ක්‍රමක්ෂය නොකළ ගනුදෙනු පිරිවැය		-	-	-	-
ක්‍රමක්ෂය කළ ගෙවිය යුතු පොලියෙහි ශුද්ධ බලපෑම		805,762	900,680	805,762	900,680
දෙසැම්බර් 31 දිනට ගලපන ලද ශේෂය		18,669,762	32,441,680	18,669,762	32,441,680
යටත්කාලීන නොවන වගකීම්					
2019 තුළ ණයකර නිකුත් කිරීම් (බි.20)	37.2.1	6,543,222	20,685,990	6,543,222	20,685,990
2021 තුළ ණයකර නිකුත් කිරීම් (බි.11.5)	37.2.2	12,126,539	11,755,690	12,126,539	11,755,690
එකතුව		18,669,762	32,441,680	18,669,762	32,441,680

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත් (සම්බන්ධයි)

37.2 යටත්කාලීන නොවන වගකීම් (සම්බන්ධයි)

37.2.1 2019 තුළ ණයකර නිකුත් කිරීම් (බි.20)

ණයකර නිකුතුව පිළිබඳ විස්තර

මෙම ණයකර නිකුතුවේ පරමාර්ථය වන්නේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමඟ ඇ.ඩො./ශ්‍රී ලංකා රු. හුවමාරු ගිවිසුම් අත්හිටුවීමේ අරමුදල් අවශ්‍යතාවයට අර්ධ වශයෙන් මුදල් යෙදවීමයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ හිඟ ණයකර, 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර පෞද්ගලික තැන්පත් කිරීම් ලෙස 2019 සැප්තැම්බර් 10 වන දින රු. 100/- වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ සුරැකුම් රහිත නිදහස් කරවා ගත හැකි ණයකර රු.මි. 6,323 කින් සමන්විත විය. එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් මෙම ණයකර නිකුතුව සඳහා භාරකරු ලෙස කටයුතු කරන ලදී. රේටින් ලංකා ආයතනය වෙතින් **AA+** ශ්‍රේණිගත කිරීම මෙම ණයකරයට හිමිවේ.

කාණ්ඩය	මුහුණත වටිනාකම (රු. '000)	පොළී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරීමේ දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමුහය	
						2022	2021	2022	2021	2022	2021
						%	%	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත්කළ											
ස්ථාවර අනුපාතිකය - වසර 3	13,677,000	11% වා.පො.	කල්පිරීමේදී	2019-සැප්-10	2022-සැප්-10	-	11.00	-	13,677,000	-	13,677,000
ස්ථාවර අනුපාතිකය - වසර 5	6,323,000	11.25% වා.පො.	කල්පිරීමේදී	2019-සැප්-10	2024-සැප්-10	11.57	11.25	6,323,000	6,323,000	6,323,000	6,323,000
ගෙවියයුතු පොලිය								220,222	685,990	220,222	685,990
එකතුව	20,000,000							6,543,222	20,685,990	6,543,222	20,685,990

* පොලී ගෙවීමේ කාලසීමාව වාර්ෂික වේ.

37.2.2 2021 වසර තුළ ණයකර නිකුත් කිරීම් (බි.11.5)

ණයකර නිකුතුව පිළිබඳ විස්තර

ණයකර නිකුතුව භරණා රැස්කර ගන්නා අරමුදල් වසර 05ක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් සඳහා අවශ්‍ය ස්ථාවර මුදල් සැපයීමට සහ බැංකුවේ ණය කළඹ තවදුරටත් පුළුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. ණයකර ආදායම අදාළ සියලුම රෙගුලාසිවලට යටත්ව සමානව ව්‍යාපාරයේදී බෙදා හරිනු ලැබේ. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ ණයකර, 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර පෞද්ගලික තැන්පත් කිරීම් ලෙස 2021 සැප්තැම්බර් 23 වන දින රු. 100/- වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ සුරැකුම් රහිත නිදහස් කරවා ගත හැකි ණයකර රු.මි. 11,541 කින් සමන්විත විය. එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් මෙම ණයකර නිකුතුව සඳහා භාරකරු ලෙස කටයුතු කරන ලදී. රේටින් ලංකා ආයතනය වෙතින් **AA+** ශ්‍රේණිගත කිරීම මෙම ණයකරයට හිමිවේ.

කාණ්ඩය	මුහුණත වටිනාකම (රු. '000)	පොළී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරීමේ දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමුහය	
						2022	2021	2022	2021	2022	2021
						%	%	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත්කළ											
ස්ථාවර අනුපාතිකය - වසර 5	1,016,000	8.50%	කල්පිරීමේදී	2021-සැප්-24	2026-සැප්-23	8.68	8.68	1,016,000	1,016,000	1,016,000	1,016,000
විචල්‍ය අනුපාතිකය - වසර 5	9,000,000	06 මාස AWPLR + 1.00%	කල්පිරීමේදී	2021-සැප්-24	2026-සැප්-23	20.89	6.81	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000
විචල්‍ය අනුපාතිකය - වසර 7	1,525,000	06 මාස AWPLR + 1.00%	කල්පිරීමේදී	2021-සැප්-24	2028-සැප්-22	20.89	6.81	1,525,000	1,525,000	1,525,000	1,525,000
ගෙවියයුතු පොලිය								585,539	214,690	585,539	214,690
එකතුව	11,541,000							12,126,539	11,755,690	12,126,539	11,755,690

* පොලී ගෙවීමේ කාලසීමාව වාර්ෂික වේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38 සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ජීවගණක තක්සේරුව කළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I සඳහා ප්‍රතිපාදන	38. (අ) 1	8,764,681	4,921,358	8,764,681	4,921,358
විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II සඳහා ප්‍රතිපාදන	38. (අ) 2	-	-	-	-
විශ්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා ප්‍රතිපාදන	38. (අ) 3	3,724,231	3,669,284	3,724,231	3,669,284
පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන	38. (අ) 4	-	-	58,939	46,783
එකතුව		12,488,912	8,590,642	12,547,851	8,637,425

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්

බැංකුව සතුව සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම දෙකක් පවතී. ඒවා 1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට ප්‍රථම සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I සහ 1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට පසුව සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II ලෙස දැක්විය හැකි අතර, විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයක්ද බැංකුව සතුව පවතී.

මෙකී යෝජනා ක්‍රමවල වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් ස්වාධීනව පවතින අතර, අදාළ අරමුදල්වල නීතිරීති/භාර ඔප්පුවල ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර කළමනාකාරිත්වය හා බැංකු සේවකයින් නියෝජනය වන කළමනාකරුවන්/භාරකාර මණ්ඩලයක් මගින් පරිපාලනය කෙරෙයි.

මෙම අරමුදල්වල පාලිත නීති ප්‍රකාර අවම වශයෙන් වසර 02 කට වරක් ජීවගණක තක්සේරුවක් සිදු කළ යුතු වන අතර සාමාජිකයින් විසින් පත් කළ බැංකුවේ විගණන කටයුතුවලින් ස්වාධීනවූ වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයක් හෝ ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබන වාර්ෂික විගණන වලට මෙකී අරමුදල් බඳුන් වේ.

2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීමහි සාරාංශය පහත දක්වා ඇත.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I රු. '000	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II* රු. '000	විශ්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය රු. '000	එකතුව රු. '000
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමහි වත්මන් අගය (PVDBO)	(18,960,877)	(2,401,307)	(4,177,939)	(25,540,123)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	10,196,196	4,766,699	453,708	15,416,603
මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබූ ශුද්ධ (වගකීම්)	(8,764,681)	2,365,392	(3,724,231)	(10,123,520)

විශ්‍රාම වැටුප් II සඳහා ශුද්ධ වත්කම් හඳුනාගෙන ඇති බැවින් එහි පිටු අංක 332 හි 31 සටහනෙහි වෙනත් වත්කම් යටත් වර්ගීකරණය කර ඇත.

2021 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීමහි සාරාංශය පහත දක්වා ඇත.

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I රු. '000	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II* රු. '000	විශ්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය රු. '000	එකතුව රු. '000
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමහි වත්මන් අගය (PVDBO)	(18,362,021)	(4,303,504)	(4,345,781)	(27,011,305)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	13,440,663	4,701,219	676,497	18,818,379
මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබූ ශුද්ධ (වගකීම්)	(4,921,358)	397,716	(3,669,284)	(8,192,927)

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 1

විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපුරානානන් මහතා විසින් 2022.12.31 දිනට විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I හි ජීවගණක ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයාගනු ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි ජීවගණක වත්මන් අගය ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(අ) මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබූ ශුද්ධ වත්කම්/(වගකීම්)				
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වත්මන් අගය	(18,960,877)	(18,362,021)	(18,960,877)	(18,362,021)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	10,196,196	13,440,663	10,196,196	13,440,663
එකතුව	(8,764,681)	(4,921,358)	(8,764,681)	(4,921,358)
(ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් අගය				
ඉකුත්වූ සේවා පිරිවැය	300,204	(339,925)	300,204	(339,925)
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	81,799	69,013	81,799	69,013
බැඳීම් මත පොලිය	2,111,632	1,806,917	2,111,632	1,806,917
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	(1,545,676)	(1,210,020)	(1,545,676)	(1,210,020)
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	947,960	325,985	947,960	325,985
(ඇ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණය				
ප්‍රතිපාදන ගැලපීම්	(3,324)	5,083	(3,324)	5,083
ප්‍රත්‍යාක්ෂ (ලාභ)/අලාභ	5,444,669	464,316	5,444,669	464,316
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(5,002,563)	(4,189,720)	(5,002,563)	(4,189,720)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	2,784,413	1,349,879	2,784,413	1,349,879
එකතුව	3,223,195	(2,370,442)	3,223,195	(2,370,442)
(ඈ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ				
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	13,440,663	15,125,251	13,440,663	15,125,251
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	1,545,676	1,210,020	1,545,676	1,210,020
තර්ථ සේවය දායකත්වය	331,156	490,313	331,156	490,313
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(2,336,886)	(2,035,043)	(2,336,886)	(2,035,043)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	(2,784,413)	(1,349,879)	(2,784,413)	(1,349,879)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	10,196,196	13,440,663	10,196,196	13,440,663
(ඉ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.				
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	18,362,021	22,586,463	18,362,021	22,586,463
පොළී පිරිවැය	2,111,632	1,806,917	2,111,632	1,806,917
අතිරේක සේවා පිරිවැය	300,204	(339,925)	300,204	(339,925)
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	81,799	69,013	81,799	69,013
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(2,336,886)	(2,035,043)	(2,336,886)	(2,035,043)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(5,002,563)	(4,189,720)	(5,002,563)	(4,189,720)
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	5,444,669	464,316	5,444,669	464,316
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල අවසාන ශේෂය	18,960,877	18,362,021	18,960,877	18,362,021

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 1

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය				
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	5,350,293	6,725,955	5,350,293	6,725,955
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	372,010	738,509	372,010	738,509
ස්ථාවර තැන්පතු	1,341,909	383,971	1,341,909	383,971
ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	71,550	1,497,120	71,550	1,497,120
ණයකර	2,314,221	3,767,693	2,314,221	3,767,693
භාරකාර සහතිකපත්	281,971	402,656	281,971	402,656
බැංකු තැන්පතු	50	2,285	50	2,285
වෙනත් වත්කම්/(වගකීම්)	464,192	(77,526)	464,192	(77,526)
එකතුව	10,196,196	13,440,663	10,196,196	13,440,663

	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(උ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සමුච්චිත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම්හි වත්මන් අගය		
ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය		
වසර 1 ට වඩා අඩු	2,616,030	1,905,908
වසර 1 - 2 අතර	4,226,679	3,339,975
වසර 3 - 5 අතර	4,735,755	4,077,969
වසර 6 - 10 අතර	4,362,527	4,679,075
වසර 10 ට වැඩි	3,019,886	4,359,094
එකතුව	18,960,877	18,362,021

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I 2022	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I 2021
(ඌ) ජීවගණක උපකල්පන		
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය (%)	15.00	8.00
වට්ටම් අනුපාතිකය (%)	18.00	11.50
ජීවන වියදම් දීමනාවෙහි ඉදිරි වැඩිවීම (%)	8.00	5.50
මර්ත්‍යතාව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව
විශ්‍රාම යාමේ වයස	අවුරුදු 60	අවුරුදු 62
සාමාන්‍ය ගෙවීම් ක්‍රමය	මාසිකව	මාසිකව

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I

සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය

වයස	2022 %	2021 %
20	0.3	0.3
25	0.3	0.3
30	0.3	0.3
35	0.3	0.3
40	0.3	0.3
45	0.3	0.3
50	0.3	0.3
55	0.3	0.3
56	0.3	0.3
57	0.3	0.3
58	0.3	0.3
59	0.3	0.3

(ඒ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I - බැංකුව සහ සමූහය			
	2022		2021	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	19,007,159	18,916,093	18,453,211	18,275,791
වට්ටම් අනුපාතිකය	17,771,396	19,675,544	17,202,669	19,672,818

38.(අ) 2. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II

වෘත්තීය ජීවිතයේ සමාගමක් වන සී/ස ජීවිතයේ හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුප්‍රානාදන් මහතා විසින් 2022.12.31 දිනට විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි ජීවිතයේ ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයෝගී ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි ජීවිතයේ වත්මන් අගය, ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(අ) මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති ශුද්ධ වත්කම්/(වගකීම්)				
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගය	(2,401,307)	(4,303,504)	(2,401,307)	(4,303,504)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	4,766,699	4,701,219	4,766,699	4,701,219
එකතුව	2,365,392	397,716	2,365,392	397,716

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 11 (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(අ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම				
ඉකුත්වූ සේවා පිරිවැය	363,412	473,813	363,412	473,813
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	455,254	392,324	455,254	392,324
බැඳීම් මත පොලිය	494,903	374,951	494,903	374,951
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	(540,640)	(348,019)	(540,640)	(348,019)
ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට්හි දායකත්වය	(1,145)	(924)	-	-
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	771,784	892,145	772,929	893,069
(අ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම				
ප්‍රතිපාදන ගැලපීම්	(3,390)	(644)	(3,390)	(644)
ප්‍රත්‍යක්ෂ (ලාභ)/අලාභ	(152,691)	688,343	(152,691)	688,343
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(3,026,909)	(1,995,530)	(3,026,909)	(1,995,530)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	1,257,400	390,406	1,257,400	390,406
එකතුව	(1,925,591)	(917,426)	(1,925,591)	(917,426)
(අ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.				
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	4,701,219	4,094,336	4,701,219	4,094,336
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	540,640	348,019	540,640	348,019
තරා සේවය දායකත්වය	818,404	690,858	818,404	690,858
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(36,165)	(41,587)	(36,165)	(41,587)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	(1,257,400)	(390,406)	(1,257,400)	(390,406)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	4,766,699	4,701,219	4,766,699	4,701,219
(ඉ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.				
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	4,303,503	4,411,190	4,303,503	4,411,190
පොළී පිරිවැය	494,903	374,951	494,903	374,951
ඉකුත්වූ සේවා පිරිවැය	363,412	473,813	363,412	473,813
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	455,254	392,324	455,254	392,324
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(36,165)	(41,587)	(36,165)	(41,587)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(3,026,909)	(1,995,530)	(3,026,909)	(1,995,530)
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	(152,691)	688,343	(152,691)	688,343
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල අවසාන ශේෂය	2,401,307	4,303,503	2,401,307	4,303,503

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 11 (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය.				
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	2,645,521	2,970,723	2,645,521	2,970,723
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	279,703	397,163	279,703	397,163
ණයකර	573,509	511,976	573,509	511,976
ස්ථාවර තැන්පතු	725,078	532,920	725,078	532,920
භාරකාර සහතිකපත්	196,827	193,289	196,827	193,289
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලට ගත් සුරැකුම්පත්	53,468	131,820	53,468	131,820
ඉතුරුම්	959	4,727	959	4,727
වෙනත් වත්කම්/වගකීම්	291,633	(41,400)	291,633	(41,400)
එකතුව	4,766,699	4,701,219	4,766,699	4,701,219

	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
(උ) නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සම්බන්ධිත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම්හි වර්තමාන අගය		
ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය		
වසර 1 ට වඩා අඩු	54,100	34,620
වසර 1 - 2 අතර	135,055	76,629
වසර 3 - 5 අතර	243,987	175,891
වසර 6 - 10 අතර	514,404	461,785
වසර 10 ට වැඩි	1,453,760	3,554,579
එකතුව	2,401,307	4,303,503

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 11 (සම්බන්ධයි)

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II 2022	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II 2021
(උ) ජීවගණක උපකල්පන		
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය (%)	8.00	8.00
වට්ටම් අනුපාතිකය (%)	18.00	11.50
ජීවන වියදම් දීමනාවෙහි ඉදිරි වැඩිවීම (%)	8.00	5.50
මර්ත්‍යතාව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව
විශ්‍රාම යාමේ වයස	අවුරුදු 60	අවුරුදු 62
සාමාන්‍ය ගෙවීම් ක්‍රමය	මාසිකව	මාසිකව

සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය

වයස	2022 %	2021 %
20	0.3	0.3
25	0.3	0.3
30	0.3	0.3
35	0.3	0.3
40	0.3	0.3
45	0.3	0.3
50	0.3	0.3
55	0.3	0.3
56	0.3	0.3
57	0.3	0.3
58	0.3	0.3
59	0.3	0.3

(ඵ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැක.

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I - බැංකුව සහ සමූහය			
	2022		2021	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	↓ අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	2,564,767	2,260,938	4,902,212	3,813,165
වට්ටම් අනුපාතිකය	2,111,026	3,753,785	3,530,257	5,310,197

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විග්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන විග්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය

වත්කිමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුප්‍රානානන් මහතා විසින් 2022.12.31 දිනට විග්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන විග්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයෙහි ජීවගණක ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයාගනු ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි ජීවගණක වත්මන් අගය, ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 Rs. '000	2021 Rs. '000
(අ) මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති ශුද්ධ වත්කම්/(වගකීම්)		
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගය	(4,177,939)	(4,345,781)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	453,708	676,497
එකතුව	(3,724,231)	(3,669,284)
(ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම		
ඉකුත්වූ සේවා පිරිවැය	164,251	(186,846)
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	82,322	77,575
බැඳීම් මත පොලිය	499,765	354,532
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	(77,797)	(48,743)
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	668,541	196,519
(ඇ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම		
ප්‍රත්‍යක්ෂ (ලාභ)/අලාභ	(398,951)	(266,746)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(126,269)	242,455
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	125,178	(6,350)
සේවකයින්ගේ දායකත්වය	(17,033)	(16,640)
එකතුව	(417,075)	(47,280)
(ඈ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.		
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	676,497	609,286
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	77,797	48,743
තර්ථ සේව්‍ය දායකත්වය	196,519	302,320
සහභාගිකරුවන්ගේ තර්ථ දායකත්වය	17,033	16,640
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(388,960)	(306,841)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	(125,178)	6,350
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	453,708	676,497

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විග්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන විග්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 Rs. '000	2021 Rs. '000
(අ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ. නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	4,345,781	4,431,651
පොළී පිරිවැය	499,765	354,532
ඉකුත්වූ සේවා පිරිවැය	164,251	(186,846)
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	82,322	77,575
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(388,960)	(306,841)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	(126,269)	242,455
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	(398,951)	(266,746)
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල අවසාන ශේෂය	4,177,939	4,345,781
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	318,325	351,782
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	159,920	131,910
ස්ථාවර කැන්පතු	177,372	264,877
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලට ගත් සුරැකුම්පත්	4,041	10,523
භාරකාර සහතිකපත්	34,244	58,846
ණයකර	108,777	171,933
ඉතුරුම්	49,659	231
වෙනත් ගෙවීම්	(398,629)	(313,605)
එකතුව	453,708	676,497
(උ) නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සමූච්චිත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම්හි වර්තමාන අගය ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය		
වසර 1 ට වඩා අඩු	383,001	307,847
වසර 1 - 2 අතර	680,754	562,238
වසර 3 - 5 අතර	832,037	730,371
වසර 6 - 10 අතර	966,246	954,005
වසර 10 ට වැඩි	1,315,901	1,791,320
එකතුව	4,177,939	4,345,781

	2022 %	2021 %
(උආ) ජීවගණක උපකල්පන වෛද්‍ය පිරිවැය උද්ධමන අනුපාතිකය	10.00	7.00
වට්ටම් අනුපාතිකය	18.00	11.50

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය

(ඵ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමවල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැකිය.

	බැංකුව සහ සමූහය			
	2022		2021	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
වෛද්‍ය පිරිවැය උද්ධමන අනුපාතිකය	4,584,864	3,828,130	4,901,198	3,887,002
වට්ටම් අනුපාතිකය	3,867,383	4,542,214	3,924,263	4,862,417

38. (අ) 4 පාරිතෝෂික සැලසුම - බැංකුව සහ සමූහය

බැංකුව

විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II පිහිටුවීමත් සමග 1995 ඔක්තෝබර් 01 දින හෝ ඊට පසු සේවයට බැඳුණු සේවකයින් විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි සාමාජිකයන් වන බැවින්, සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයෙහි අයිතීන් හා වරප්‍රසාද සඳහා හිමිකම් කියනු නොලබයි. කෙසේ වුවද විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සඳහා හිමිකම් කීමට ප්‍රථම සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීමක් ඇති විට බැංකුව ඒවා මුදල් පදනම යටතේ හඳුනාගනී.

සමූහය

පරිපාලිත සමාගම්හි කාර්ය මණ්ඩලය විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා හිමිකම් කියනු නොලබයි. එහෙයින් 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික පනතෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර ඔවුන් පාරිතෝෂික සැලසුමෙහි සාමාජිකත්වය අබණ්ඩව දරනු ලබයි.

	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට				
(අ) ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම් (සේවක මණ්ඩල වියදම් යටතේ හඳුනාගත්)				
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	-	-	6,227	4,988
ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත පොළී පිරිවැය	-	-	5,103	2,699
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	-	-	11,330	7,687
(ආ) සේවා පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන				
ජනවාරි 01 දිනට නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	46,783	31,345
පොළී වියදම	-	-	5,103	2,699
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	-	-	6,227	4,988
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	-	-	(1,316)	-
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	-	-	1,921	7,752
දෙසැම්බර් 31 දිනට නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	58,718	46,783

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38.(අ) 4. පාරිතෝෂික සැලසුම - බැංකුව සහ සමූහය (සම්බන්ධයි)

	ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටි		ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	
	2022 %	2021 %	2022 %	2021 %
(අ) ජීවගණක උපකල්පන				
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	5.20	5.20	15.00	6.50
වට්ටම් අනුපාතිකය	11.00	10.50	18.00	8.50
මර්තෘතාව	-	-	A67/70	A67/70

සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය සහ ඉදිරි සේවා කාලයෙහි සාමාන්‍යය

	ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටි - 2022		
	25-34	35-44	45<
වයස් කාණ්ඩය			
සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය - %	22	-	-
ඉදිරි සේවා කාලයෙහි සාමාන්‍යය - වර්ෂ	24	14.2	6.5

(අ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් වන අගයන් උපයෝගී කරගනු ලබන මූල්‍යමය හා මූල්‍ය නොවන උපකල්පනවල වෙනස්වීම්වලට අතිශයින්ම සංවේදී වේ.

	ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටි			
	2022		2021	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	269	(262)	260	(249)
වට්ටම් අනුපාතිකය	(246)	257	(235)	249

උපකල්පන

මූල්‍ය උපකල්පන - වට්ටම් අනුපාතිකය, වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය

ජනවිකාස මත පදනම්වූ උපකල්පන - මර්තෘතාව, සේවක පිරිවැටුම, ආබාධිතබව, විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස

39 ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	4,596,190	612,239	4,914,918	1,189,133
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	2,877,806	6,736,789	3,056,286	6,769,190
වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	(4,713,139)	(2,752,838)	(5,027,890)	(3,110,806)
අයකර ගත හැකි බදු සඳහා මාරුකිරීම්	-	-	-	67,401
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	2,760,857	4,596,190	2,943,314	4,914,918

40 වෙනත් ප්‍රතිපාදන

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙනත් ප්‍රතිපාදන යටතේ හෙළිදරව් කිරීමට අගයක් නොමැත.

41 වෙනත් වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී, ගාස්තු සහ වියදම්, වැටුප් ආශ්‍රිත හා වෙනත් වියදම් සඳහා සිදු කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන වෙනත් වගකීම් යටතට අයත්වේ. වාර්තාකරණ දිනට ගෙවියයුතු අගයන් අනුව මෙම වගකීම් වාර්තා ගත කර ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විවිධ ණයගිම්යෝ	118,629	189,096	119,998	190,446
ගෙවිය යුතු වැටුප් ආශ්‍රිත දෑ	92,393	2,040,270	122,071	2,041,958
ගෙවිය යුතු වෙනත් බදු	1,092,756	764,011	1,184,586	764,011
ගෙවිය යුතු වෙනත්	4,492,275	4,206,655	4,649,234	4,570,477
එකතුව	5,796,053	7,200,032	6,075,889	7,566,892

42 පරිපාලිත සමාගම් වෙත ගෙවිය යුතු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සමාගමට ගෙවිය යුතු	-	3,500	-	-
එකතුව	-	3,500	-	-

සටහන - පිටු අංක 359 හා 360 හි ආශ්‍රිත පාර්ශව ගනුදෙනු - සටහන් අංක 49.3 හා 49.4 වෙත යොමුවන්න.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

43 ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
අනුමත කළ ජනවාරි 01 දිනට එකක් රු. 10/- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් බිලියන 01	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
නිකුත් කළ හා ගෙවා නිමි ශේෂය ජනවාරි 01 දිනට එකක් රු. 10/- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් මිලියන 940	9,400,000	9,400,000	9,400,000	9,400,000
වර්ෂය තුළ සාමාන්‍ය කොටස් නිකුතුව	-	-	-	-
එකතුව	9,400,000	9,400,000	9,400,000	9,400,000

44 ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතෙහි 20 (1) වගන්තියෙහි දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ව්‍යවස්ථාපිත අරමුදල පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ඒ අනුව බැංකුවේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් 50% කට සමාන වන තෙක් ලාභාංශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට හෝ ලාභය වෙනත් ස්ථානයකට මාරු කිරීමට පෙර බදු පසු ලාභයෙන් 5% ක් ද, ඉන් අනතුරුව එම සංචිත අරමුදල බැංකුවේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයට සමාන වන තෙක් එම ලාභයෙන් 2% ක්ද වශයෙන් වෙන් කරමින් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල ගොඩනගනු ඇත.

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතෙහි 20 (2) වගන්තියෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති අරමුණු සඳහා පමණක් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදලෙහි ශේෂය භාවිතා කරනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	5,174,249	4,068,268	5,209,101	4,090,363
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම් - බදු පසු ලාභයෙන් 2%	50,593	1,105,981	72,851	1,118,738
අවසන් ශේෂය	5,224,842	5,174,249	5,281,952	5,209,101

45 රඳවාගත් ඉපයීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	13,727,801	14,399,572	17,918,992	18,601,588
ආරම්භක ශේෂයෙහි ගැලපීම්/පෙ.ව.ගැ*	(5,166,968)	-	(5,523,755)	-
ජනවාරි 01 දිනට යළි ප්‍රකාශිත ආරම්භක ශේෂය	8,560,833	14,399,572	12,395,236	18,601,588
වර්ෂය සඳහා ලාභය	2,529,667	22,119,624	948,991	22,130,818
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්	344,542	2,035,782	343,021	2,028,031
සංචිත වෙත මාරු කිරීම් (ව්‍යවස්ථාපිත/වෙනත්)	(50,593)	(21,105,981)	(72,851)	(21,120,251)
ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය	(25,297)	(221,196)	(25,297)	(221,196)
ලාභාංශ	-	(3,500,000)	-	(3,500,000)
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	11,359,151	13,727,801	13,589,101	17,918,992

* කරුණාකර සංසන්දනාත්මක සංඛ්‍යා සඳහා සටහන 53 බලන්න.

46 වෙනත් සංචිත

	බැංකුව - 2022		
	01-01-2022 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2022 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	37,740,879	-	37,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය (ශුද්ධ බදු)	7,049,600	(555,724)	6,493,876
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	(658,376)	(1,011,500)	(1,669,876)
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2)	3,578,605	764,753	4,343,358
එකතුව	47,710,707	(802,470)	46,908,235

	බැංකුව - 2021		
	01-01-2021 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2021 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	20,000,000	37,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය (ශුද්ධ බදු)	6,678,568	371,032	7,049,600
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	(434,929)	(223,447)	(658,376)
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2)	2,561,544	1,017,061	3,578,605
එකතුව	26,546,061	21,164,647	47,710,707

	සමූහය -2022		
	01-01-2022 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2022 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	37,740,879	-	37,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය (ශුද්ධ බදු)	7,488,706	(555,724)	6,932,982
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	(754,140)	(1,011,519)	(1,765,659)
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2, 46.3)	4,445,677	764,753	5,210,429
එකතුව	48,921,120	(802,490)	48,118,628

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

46. වෙනත් සංචිත (සම්බන්ධයි)

	සමූහය - 2021		
	01-01-2021 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2021 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	20,000,000	37,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය (ශුද්ධ බදු)	7,117,674	371,032	7,488,706
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	(411,786)	(342,354)	(754,140)
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2, 46.3)	3,427,104	1,018,572	4,445,677
එකතුව	27,873,870	21,047,250	48,921,120

46.1 හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	3,576,423	2,559,362	3,576,423	2,559,362
කොටස් ප්‍රාග්ධනයට මාරුකිරීම්	-	-	-	-
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම්	764,754	1,017,061	764,754	1,017,061
අවසාන ශේෂය	4,341,177	3,576,423	4,341,177	3,576,423

1995 අංක 28 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 30 වන වගන්තියෙන් සංශෝධිත 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 47 වන වගන්තිය ප්‍රකාර දස වසරක කාලයක් ඉතුරුම් තැන්පතු හෝ ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුමක නිශ්ක්‍රීයව පවතින අරමුදල්, හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතයට මාරු කළ යුතුය. ඒ අනුව 2022 වර්ෂය තුළ රු.මි. 764.75 ක ශුද්ධ අගයක් එම සංචිතයට මාරු කර තිබේ.

46.2 විශේෂ සංචිතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	2,182	2,183	2,182	2,183
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම්	(1)	(1)	(1)	(1)
අවසාන ශේෂය	2,181	2,182	2,181	2,182

නිශ්ක්‍රීය අරමුදල් එකතුව රු. 10/- ට වඩා අඩු අවස්ථාවලදී ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිදි ගිණුම්වලින් මාරු කරන අරමුදල්, විශේෂ සංචිතය මගින් නියෝජනය වෙයි.

විශේෂ සංචිත හා හිමිකම් නොපෑ සංචිත ප්‍රාග්ධනීකරණය කළහැකි අතර, එලෙස ප්‍රාග්ධනීකෘත අගයට සරිලන කොටස් භාණ්ඩාගාර ලේකම් තමට නිකුත් කළ හැකිය. නිකුත් කළ සහ ගෙවා නිමි කොටස් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි පිළිබිඹු වන රු.මි. 9400 ක කොටස් ප්‍රාග්ධනය හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතය වරින්වර ප්‍රාග්ධනීකරණය තුළින් නිකුත් කරන ලදී.

46. වෙනත් සංචිත (සම්බන්ධයි)

46.3 විශේෂ අවදානම් සංචිතය (එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටියේ ලිමිටඩ්)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	-	-	867,071	865,558
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම් - බදු පසු ලාභයෙන් 25%	-	-	-	1,512
අවසාන ශේෂය	-	-	867,071	867,071

ප්‍රාථමික අලෙවිකරු පද්ධතියෙහි අඛණ්ඩතාවය සුරක්ෂිතව හා ස්ථාවරත්වය වර්ධනය පිණිස, ප්‍රාථමික අලෙවිකරු ප්‍රාග්ධන සංචිතය ගොඩනැංවීම සඳහාත් 2004 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් ඔවුන්ගේ බදු පසු ලාභයෙන් යම් ප්‍රතිශතයක් පහත පරිදි වාර්ෂිකව විශේෂ අවදානම් සංචිතයට මාරු කළ යුතු වේ.

- I. රු.මි. 400 ට වඩා අඩු ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් වාර්ෂිකව බදු පසු ලාභයෙන් 50% ක්.
- II. රු.මි.400 ට වඩා වැඩි ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් වාර්ෂිකව බදු පසු ලාභයෙන් 25% ක්.

වෙනත් සංචිත

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වෙනත් සංචිත එකතුව	4,343,358	3,578,605	5,210,429	4,445,677

47 පාලනය යටත් නොවන හිමිකම

බැංකුව සතුව සම්පූර්ණ හිමිකම සහිත පරිපාලිත සමාගම් දෙකක් ඇති අතර පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම යටතේ හෙලිදරව් කිරීමට කිසිවක් නොමැත.

48 අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.37 හි නිර්වචන ආකාරයට අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීමක් මගින් පැවැත්ම තහවුරු කෙරෙන අතීත සිදුවීම් වලින් පැන නැගිය හැකි බැඳීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලායාමේ භව්‍යතාවයක් නොමැති හෝ බැඳීමේ ප්‍රමාණය විශ්වාසනීය ලෙස මැනිය නොහැකි ප්‍රවර්තන බැඳීමක්, අසම්භාව්‍ය වගකීමක් ලෙස හැඳින්වේ.

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලනු පිණිස, බැංකුව ආපසු හැරවිය නොහැකි විවිධ බැඳීම් සහ අසම්භාව්‍ය වගකීම්වලට සම්බන්ධ වේ. මේ අතර මූල්‍ය ඇපකර, ණයවර ලිපි සහ ණයදීම සඳහා වෙනත් ලබා නොගත් බැඳීම් ඇතුළත් වේ. ණයවර ලිපි සහ ඇපකර මගින් සාමාන්‍යයෙන් ආනයනයට හෝ අපනයනයට අදාළ නිශ්චිත කටයුතු වලදී ගනුදෙනුකරුවන් වෙනුවෙන් ගෙවීම් සිදු කිරීමට බැංකුව වෙත බැඳීමක් ඇති කරයි. ණය සම්බන්ධයෙන් එක හා සමාන අවදානමක් ඇපකර සහ ණය පොරොත්තු ලිපි මගින් ඇති කෙරෙයි.

අසම්භාව්‍ය වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ හඳුනාගෙන නොමැති අතර, එම සිදුවීම් විරල නොවන විට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව		සමූහය	
		2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
බැඳීම්					
භාවිතයට නොගත් ණය පහසුකම් වෙත බැඳීම්		6,524,496	7,571,686	6,179,038	7,576,228
වෙනත් බැඳීම් - වක්‍ර ණය පහසුකම්		1,298,383	726,879	1,298,383	726,879
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්	48.1	1,518,752	1,169,539	1,565,275	1,169,539
උප එකතුව		9,341,631	9,468,104	9,042,696	9,472,645
අසම්භාව්‍ය වගකීම්					
සංලේඛන ණය		452,690	452,690	452,690	452,690
බැංකු ඇපකර		3,147,791	3,102,414	3,147,791	3,102,414
වෙනත් අසම්භාව්‍යතා	48.2	1,474,690	-	1,974,690	-
උප එකතුව		5,075,171	3,555,104	5,575,171	3,555,104
බැඳීම් සහ අසම්භාව්‍යතා එකතුව		14,416,802	13,023,207	14,617,867	13,027,749

48.1 ප්‍රාග්ධන බැඳීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන වෙන් නොකරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් පහත පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණවලට සම්බන්ධ බැඳීම්				
අනුමත කළ සහ ගිවිසුම්ගත කළ	131,474	130,273	131,474	130,273
අනුමත කළ නමුත් ගිවිසුම්ගත නොකළ	-	-	-	-
උප එකතුව	131,474	130,273	131,474	130,273
අස්පාශ්‍ය වත්කම් සම්බන්ධ බැඳීම්				
අනුමත කළ සහ ගිවිසුම්ගත කළ	1,387,278	1,039,266	1,433,801	1,039,266
අනුමත කළ නමුත් ගිවිසුම්ගත නොකළ	-	-	-	-
උප එකතුව	1,387,278	1,039,266	1,433,801	1,039,266
එකතුව	1,518,752	1,169,539	1,565,275	1,169,539

48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

48.2 වෙනත් අසම්භාව්‍යතා

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ව්‍යුත්පන්න වෙනත්	-	-	500,000	-
ඉදිරි හුවමාරු ගිවිසුම්				
ඉදිරි හුවමාරු ගිවිසුම්	1,474,690	-	1,474,690	-
එකතුව	1,474,690	-	1,974,690	-

49 සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්හි ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.24, සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම්, අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශව ලෙස නිර්වචනය කර ඇති ශ්‍රී ලංකා රජය, පාලිත සමාගම්, සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් (KMPs) පාර්ශව සමග සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලදී අනෙක් දුරින් බැංකුව සමග ගනුදෙනු කර ඇත. සහනදායී අනුපාතික යටතේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට පොදුවේ අදාළ වන යෝජනා ක්‍රම යටතේ, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් සිදු කරන ලද ගනුදෙනු හැර සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 24 අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් ලෙස නිර්වචනය කරනු ලබන පාර්ශව සමග (එනම්, ශ්‍රී ලංකා රජය, පරිපාලිත සමාගම්, බැංකු සේවකයන් සඳහා වූ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්, ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් යනාදිය) බැංකුව විසින් වාණිජ අනුපාතිකයන් ප්‍රකාර සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ගනුදෙනු ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එම ගනුදෙනුවලට ණයදීමේ ක්‍රියාකාරකම්, ස්ථානගත කිරීම්, පිටත ගනුදෙනු හා වෙනත් බැංකු හා මූල්‍ය ජෛව ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් අතර පොදුවේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට අදාළවන යෝජනා ක්‍රම වන සහනදායී පොලී යටතේ ණය හැර අනෙකුත් ගනුදෙනු අනෙක් දුරින් කළ ගනුදෙනු වේ. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ ගනුදෙනු පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

49.1 මව් සමාගම හා පූර්ණ පාලන හිමිකම ඇති පාර්ශවය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රජයට අයත් බැංකුවකි.

49.2 ශ්‍රී ලංකා රජය සහ රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා රජය හා රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග වර්ෂය සඳහා පවතින මූල්‍ය ගනුදෙනු පහත හෙළිදරව් කර ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.2 ශ්‍රී ලංකා රජය සහ රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග ගනුදෙනු (සම්බන්ධයි)

49.2.1 සාමූහික වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වත්කම				
රජයට දුන් ණය	2,075,000	2,075,000	2,075,000	2,075,000
රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් මත සිදු කරන ලද ආයෝජන	822,397,780	835,444,013	839,746,654	862,474,244
රජයේ හා රජයේ පාලිතයන්ගේ ආයෝජන	233,393,645	229,144,509	231,254,543	231,254,543
ප්‍රති විකුණුම් ගිවිසුම් මත මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	580,467	1,364,760	580,467	1,364,760
ලැබිය යුතු බදු	-	-	67,401	67,401
තැපැල්පතියේ ජංගම ගිණුම	470,296	731,353	470,296	731,353
රජයට වෙනත් අත්තිකාරම් ගෙවීම්	2,880,000	3,200,000	2,880,000	3,200,000
රජයෙන් ලැබිය යුතු දෑ - අනෙකුත්	38,090,734	20,471,202	38,179,674	20,560,141
එකතුව	1,099,887,921	1,092,430,836	1,115,254,035	1,121,727,442
වගකීම්				
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්	13,174,145	4,743,515	21,653,867	13,223,236
ගෙවිය යුතු බදු	2,760,857	4,596,190	2,943,314	4,914,918
එකතුව	15,935,003	9,339,705	24,597,181	18,138,154
බැඳීම්				
ණය බැඳීම්	3,590,453	6,324,138	3,590,453	6,324,138
බදු වියදම්				
ආදායම් බදු	2,877,806	6,736,789	3,056,286	6,769,190
එකතු කළ අගය මත බදු	3,185,879	6,162,351	3,326,549	6,233,194
මූල්‍ය සේවා මත බදු	67,259	-	72,067	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් - ලාභාංශ/අයබදු	-	3,500,000	-	3,500,000
එකතුව	6,130,944	16,399,140	6,454,902	16,502,384

49.2.2 වෙන් වෙන් වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු

බැංකුව රජයට අයත් ආයතනයක් බැවින් හා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාර එහි තැන්පතු වලින් 60% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කළයුතු වේ. එහෙයින් ඉහත සාමූහිකව නියෝජනය කර ඇති පරිදි දෛනික මෙහෙයුම්වලදී බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රජය හා සැලකිය යුතු ගනුදෙනුවල නිරත වෙයි. දෛනික මෙහෙයුම් හැරුණුවිට වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත් කල වැදගත් වන ගනුදෙනු පහත පරිදි වේ.

- ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන්ට ලැබිය යුතු පොලිය අර්ධ වශයෙන් පියවීම සඳහා රුපියල් මිලියන 3,112.5 වාරිතා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරයක් බැංකුව වෙත ලැබුණි.

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.3 පරිපාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනු (සි/ස එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්)

බැංකුව ඉහත සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙහි රු.මි. 4,200 ක් ගිණුම් වර්ෂය තුළ ආයෝජනය කර ඇත. වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් සිය අරමුදල්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, බැඳුම්කර සහ ප්‍රති මිලදී ගැනීම් උපකරණවල විධිමත් පදනමකින් ආයෝජනය කර ඇත. බැංකුවේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කරවල ආයෝජනයන් සමාගම මගින් සිදුකර ඇති අතර, 2022 වර්ෂය තුළ ඒ සඳහා අන්තරාකරු ගාස්තු වශයෙන් රු. මිලියන 12.1 ක් ගෙවා ඇත. (2021 - රු. මිලියන 42)

බැංකුව විසින් එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් සමග වාර්තාකරණ දින වන විට පහත ශේෂයන් පවත්වා ගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වත්කම්		
ප්‍රතිචුක්ෂුම් ගිවිසුම් මත මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	-	1,206,998
ණය සහ අත්තිකාරම්	850,175	500,198
වෙනත් ලැබීම්	1,291	1,127
එකතුව	851,466	1,708,323
වගකීම්		
වෙනත් ගෙවීම්	-	3,500
බැඳීම්		
නොගෙවූ ණය සඳහා බැඳීම්	350,000	-

තෙවන පාර්ශව සමග සැසඳිය හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ගත් විට පොලී අනුපාතික හා සුරැකුම් ඇතුළත්ව මූලික වශයෙන් සමාන නියමයන් මත සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කිරීමේදී ඉහත කී හිඟ ශේෂ පැන නැගීණි. සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග ඇති ආදායම් හා වියදම්වල විස්තර පහත දැක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ආදායම්		
නීති ගාස්තු	300	300
ණය සහ අත්තිකාරම් මත පොලී ආදායම	284,204	1,185
ලාභාංශ	-	250,000
පොලී ආදායම් - ප්‍රතිවර්තන මිලදී ගැනීම් මත	49,766	23,759
එකතුව	334,270	275,244
වියදම්		
සේවා ගාස්තු/අන්තරාකරු ගාස්තු	12,080	42,000
(RTGS) තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධති ගාස්තු	21	167
භාරකාර ගාස්තු	1,050	1,550
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් මත පොලී වියදම්	-	1,505
එකතුව	13,151	45,222

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.4 පරිපාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනු (සී.ස.ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව)

2006 ජූලි මස බැංකු පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ස්ථාපිත කෙරුණු අතර සමාගම් පනතේ ප්‍රතිපාදන යටතට අන්තර්ගත විය. රජයට අයත් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 2008 මාර්තු 10 වන දින ව්‍යාපාර කටයුතු අරඹන ලදී. බැංකුව විසින් 2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වන දින රු.මි. 3,111 ක් ගෙවීමෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මුළුමනින්ම අයත් පරිපාලිත සමාගමක් ලෙස අත්පත් කර ගන්නා ලදී. 2016 අයවැය යෝජනා අනුව මෙම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විශේෂ අනුමැතිය හිමි වී ඇත.

වාර්තා කරනු ලබන දිනට පහත සඳහන් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශේෂයන් බැංකුව සතුව පවතී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වගකීම්		
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්	-	711,225
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත් - පොලී ගෙවිය යුතු	-	5,813
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	1,252,274	2,459,909
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු - පොලී ගෙවිය යුතු	143,567	47,436
එකතුව	1,395,841	3,224,382

තෙවන පාර්ශව සමග සැසඳිය හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ගත්විට පොලී අනුපාතික හා සුරැකුම් ඇතුළත්ව මූලික වශයෙන් සමාන නියමයන් මත සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදුකිරීමේදී ඉහත කී හිඟ ශේෂ පැන නැගිණි. සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග ඇති ආදායම් හා වියදම්වල විස්තර පහත දක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වියදම්		
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්වල පොලී වියදම්	25,628	30,661
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු පොලී වියදම්	272,284	83,593
එකතුව	297,912	114,254

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.5 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වය සමග ගනුදෙනු

49.5.1 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් වෙත ගෙවීම් (KMPs)

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්හි ල.ගි.ප්‍ර. 24 සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් අනුව, බැංකුවේ කටයුතු සැලසුම් කිරීමේ, නියාමනය කිරීමේ හා පාලනය කිරීමේ බලය හා වගකීම සහිත පිරිස් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් ගණයට ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව, බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් එන්එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටිහි ලිමිටඩ් පරිපාලිත සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හෝ ආබාධිත බැංකුවේ ප්‍රමුඛ නිලධාරීන්, සහායකවරුන්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිසට අයත් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
බැංකුවේ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස්වලට ගෙවීම්		
කෙටිකාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ	114,951	116,508
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම	22,463	19,318
එකතුව	137,415	135,826

ඉහත ගෙවීම්වලට අමතරව බැංකුවේ අනුපාත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් ප්‍රකාර බැංකුව විසින් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් වෙත මූල්‍යමය නොවන ප්‍රතිලාභ ද සලසා ඇත.

(iii) සහායකවරුන්, අධ්‍යක්ෂකවරුන් සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන්ගේ 2022 වර්ෂය තුළ, පාරිශ්‍රමික සහ ගාස්තු රුපියල් මිලියන 115.0 ක් විය. (2021 වර්ෂයේදී එය රු. මිලියන 116.51 කි.)

49.5.2 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් සම්බන්ධ ගනුදෙනු, වැඩපිළිවෙල හා ගිවිසුම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වත්කම්		
ණය හා අත්තිකාරම්	68,742	67,678

49.5.3 සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට දෙන ලද ශුද්ධ ප්‍රතියෝජනය

(ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ ආයතනික යහපාලන විධානයේ අංක 3 (8) (11) (ඉ) ට අනුව හෙළිදරව් කිරීමකි.)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව සහ සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් වෙත ලබාදුන්		
ණය හා අත්තිකාරම්	68,742	67,678
ශුද්ධ ප්‍රතියෝජන එකතුව	68,742	67,678
නියාමන ප්‍රාග්ධනය	63,346,963	72,984,005
ශුද්ධ ප්‍රතියෝජනය, බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස %	0.1	0.1

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.6 බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග බැඳුණු ගනුදෙනු

වර්ෂාවසානයට බැංකුව හා බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග බැඳුණු ගනුදෙනු සාරාංශගතව පහතින් දක්වා ඇත.

වාර්තා කරන දිනට බැංකුව හා සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග පහත ශේෂයන් දරයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වගකීම්				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් යෝජනා ක්‍රමය				
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු - (ස්ථාවර තැන්පතු)	930,000	469,785	930,000	469,785
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු (ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත්)	171,628	-	171,628	-
නිකුත් කළ ණය සුදැකුම්පත් (ණයකර)	1,250,000	1,250,000	1,250,000	1,250,000
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I				
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු - (ස්ථාවර තැන්පතු)	700,000	365,710	700,000	365,710
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු (ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත්)	183,761	1,410,361	183,761	1,410,361
නිකුත් කළ ණය සුදැකුම්පත් (ණයකර)	550,000	550,000	550,000	550,000
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II				
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු - (ස්ථාවර තැන්පතු)	868,020	508,496	868,020	508,496
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු (ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත්)	98,669	20,118	98,669	20,118
නිකුත් කළ ණය සුදැකුම්පත් (ණයකර)	500,000	500,000	500,000	500,000
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයන් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය				
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු - (ස්ථාවර තැන්පතු)	158,910	252,151	158,910	252,151
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු (ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත්)	34,812	-	34,812	-
නිකුත් කළ ණය සුදැකුම්පත් (ණයකර)	25,000	25,000	25,000	25,000
වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල				
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු - (ස්ථාවර තැන්පතු)	56,150	71,328	56,150	71,328
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු (ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත්)	13,545	-	13,545	-
නිකුත් කළ ණය සුදැකුම්පත් (ණයකර)	100,000	100,000	100,000	100,000

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.6 බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග බැඳුණු ගනුදෙනු (සම්බන්ධයි)

බැංකුව හා බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් අතර සිදුවන ආදායම් ප්‍රකාශන ගනුදෙනු ආශ්‍රිත වර්ෂාවසානයට ගණනය කරන ලද සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
පොළී ආදායම				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	-	2,378	-	2,378
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල I	-	277	-	277
පොළී වියදම				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	228,434	103,988	228,434	103,988
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල I	89,705	321,504	89,705	321,504
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල II	49,991	73,701	49,991	73,701
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයන් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය	25,951	21,358	25,951	21,358
වැන්දඹු හා අනන්‍යවරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල	14,599	11,074	14,599	11,074

49.7 වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශව වෙතින් ලැබියයුතු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත් - එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටිස් පීඑල්සී	22,865	17,669	22,865	17,669
එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටිස් වෙතින් ලැබියයුතු	859,195	859,160	859,195	859,160
හානිකරණ	(124,372)	(124,372)	(124,372)	(124,372)
එකතුව	757,688	752,457	757,688	752,457

49.8 වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට ගෙවියයුතු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
වෙනත් ගෙවීම් - එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටිස් පීඑල්සී	734,788	734,788	734,788	734,788
එකතුව	734,788	734,788	734,788	734,788

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

50 සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ලේඛන ලෙස යොදා ගත් වටිනාකම කොටස් හිමිකරුවන්ගේ අරමුදල්	72,892,229	76,012,757	76,389,681	81,449,213
හරය ලෙස යොදා ගත් සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව මුළු කොටස් ගණන	940,000	940,000	940,000	940,000
සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් අගය (රු.)	77.54	80.86	81.27	86.65

51 බැංකුවට හා සමූහයට විරුද්ධව ඇති නීති කෘතියන්

බැංකුකරණ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය අනුව නීති කෘතියන් යනු නොවැළැක්විය හැකි සිදුවීම්කි. එවැනි නෛතික හිමිකම් සමග කටයුතු කිරීම සඳහා බැංකුවට ස්ථාපිත කෙටුම්පතක් ඇත. ප්‍රතිඵලයන්හි නිශ්චිතභාවය සම්බන්ධයෙන් වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගත් පසු සහ අලාභයන් සාධාරණ අගයකට තක්සේරු කළ පසු, අදාළ නෛතික හිමිකම්වලින් මූල්‍ය ස්ථාවරයට විය හැකි අහිතකර බලපෑම් සඳහා බැංකුව තම ගිණුම්වලට ගැලපීම් සිදුකරනු ලබයි. ප්‍රතිඵලයන්හි අවිනිශ්චිතභාවය හේතු කොට ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට කිසිදු ගැලපීමක් සිදු නොකළ, වර්ෂ අවසානයට ඇති බැංකුවට විරුද්ධ නොවිසඳුනු නඩු පිළිබඳ විස්තර පහත සඳහන් පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
විනිශ්චය සහ/අධිකරණ		
කම්කරු විනිශ්චය සහ	9	12
කාර්මික අධිකරණය	0	1
මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය	0	3
දිස්ත්‍රික් අධිකරණය	43	91
මහාධිකරණය, සිවිල් අභියාචන මහාධිකරණය, පළාත්බද මහාධිකරණය	5	4
අභියාචනාධිකරණය	4	3
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	3	2

52 මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්තා කළ දිනට පසු සිදුවීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වාර්තා කරනු ලබන දින හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලද දින අතර සිදුවන වාසිදායක හා අවාසිදායක සිදුවීම් වාර්තාකරණ දිනට පසු සිදුවීම් ලෙස හැඳින්වේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.10) හි වාර්තා කරන දිනට පසු සිදුවීම් ප්‍රකාර වාර්තා කරනු ලබන දිනට පසු ඇතිවූ සැලකිය යුතු සියලුම සිදුවීම් අවශ්‍ය පරිදි සැලකිල්ලට ගෙන සුදුසු ගැලපුම්/හෙළිදරව් කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සිදුකර ඇත.

53 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

වඩා සුදුසු ඉදිරිපත් කිරීමක් සැපයීම සඳහා වර්තමාන වසරේ වර්ගීකරණය අන්කුලවීම පිණිස අවශ්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවකදී සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත වර්ගීකරණය කර ඇත.

2022 යෝජිත අයවැය පරිදි අධිභාර බද්ද

2022 අංක 14 දරන අධි භාර බදු පනත යටතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර 2020/2021 තක්සේරු වර්ෂයන්හි බදු අය කළහැකි ආදායමෙන් 25% ක ප්‍රතිශතයක් යටතේ රු.මි. 5524 ක අධි අය බදු සමූහය විසින් ගෙවන ලදී. මෙය පෙර වර්ෂයට අදාළ බැවින් 2022.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි පෙර වර්ෂයේ ගැලපීමක් ලෙස ගලපා ඇත.

54 මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය

දළ විශ්ලේෂණය

සමූහය සිය මෙහෙයුම් හේතුවෙන් පැන නගින මූල්‍ය අවදානම් සහ මූල්‍ය නොවන අවදානම් වලට නිරාවරණය වේ. සමූහය මෙම අවදානම් කළමනාකරණය කරන්නේ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව හරහා වන අතර එය ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක වන පරිසරයේ වෙනස්කම්, වඩා හොඳ පුහුණු ප්‍රවේශයන් සහ නියාමන වෙනස්වීම් වලට සරිලන පරිදි ක්‍රමයෙන් සකස් කර ගන්නෙමු.

අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව

විවිධ අවදානම් සහ එබඳු අවදානම් හඳුනාගැනීමේ යාන්ත්‍රණ, අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ සහ අවම කිරීමේ සඵලදායී විධික්‍රම ආවරණය කෙරෙන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවට අයත් වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණයෙන් බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව ආරම්භ වන අතර අවදානම් කළමනාකරණ වගකීම ඉටු කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වනු පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව පිහිටුවා ඇත. අවදානම් කළමනාකරණ අංශය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව හරහා ස්වාධීනව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි. බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණයෙහි ප්‍රමාණවත් බව සහ සඵලදායී බව තහවුරු කිරීම පිණිස මෙම කළමනාකරණ කමිටු විසින් අදාළ ව්‍යාපාරික අංශ සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශයෙන් වරින්වර ලැබෙන වාර්තා සුපරීක්ෂාකාරී අවධානයෙන් යුතුව සමාලෝචනයට බඳුන් කරනු ලබයි.

එක් එක් අවදානම් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවදානම් කරුණු සම්බන්ධීකරණය කිරීමට පහත කළමනාකරණ කමිටු වගකීම දරනු ලබයි.

කළමනාකරණ මට්ටමේ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු

- ණය කමිටුව
- වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව
- මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව
- ආයෝජන කමිටුව
- තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව

වෙනත් කළමනාකරණ කමිටු

- තොරතුරු තාක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ කමිටුව
- මානව සම්පත් කමිටුව
- ශාඛා මෙහෙයුම් මාර්ගෝපදේශ කමිටුව
- කාර්යසාධන සමාලෝචන කමිටුව
- අලෙවි කමිටුව
- ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් අවදානම් කළමනාකරණ පාලන හා ක්‍රියාපටිපාටි නීතිපතා හා අහඹු ලෙස සමාලෝචනය කොට ඒවායේ ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කරනු ලබයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද

විස්තරය	පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රධාන පාලන සහ අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග
<p>ණය අවදානම</p> <p>ණය අවදානම යනු ප්‍රතිවිරුද්ධ පාර්ශවකරුවෙකු වෙනුවෙන් ගිවිසුම්ගත බැඳීම් ඉටු කිරීමට අපොහොසත්වීමෙන් ඇතිවන පාඩුවයි. සමූහය මූලික වශයෙන් ණය අවදානමට නිරාවරණය වන්නේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • නේවාසික දේපළ ණයදීම් • ඇපකර රහිත පාරිභෝගික ණයදීම් (පුද්ගලික ඇපකර) • වාණිජ ණයදීම් සහ • විශාල ආයතනික ණයදීම් සහ වෙළඳපළ නිරාවරණ • රජයේ ආයතන සඳහා විශාල ණයදීම් • ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත සංස්ථාගත සමාගම් සඳහා ණයදීම් • උකස් කිරීම් • තැන්පතු මත ණයදීම් 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <p>ණය ප්‍රතිපත්ති සහ ණය අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව</p> <p>ණය කමිටුව</p>	<ol style="list-style-type: none"> i. ණය ප්‍රතිපත්ති සහ ණය අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව ii. ණය ලකුණු පද්ධතිය (CRESS) සහ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ පද්ධතිය (RAM) භාවිතා කරමින් සම්මත ණය ඇගයීම. iii. ණය අනුමත කිරීම සඳහා බලතල පැවරීම. iv. ප්‍රතිපත්තිමය මට්ටමින් ගුණාත්මක ඇපකරයක් ලබාගැනීම සහ වටිනාකම මත ණය ලබාදීම. v. අවදානම් අභිරුචි රාමුව: අවදානම් අභිරුචි සීමාවන්ට යටත්ව ප්‍රධාන අවදානම් දර්ශක/ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක අධීක්ෂණය කිරීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම <ul style="list-style-type: none"> - වත්කම්වල ගුණාත්මක සීමා: පාරිභෝගික ණය ප්‍රතිලාභ, ආයතනික ණය ප්‍රතිලාභ, 3 අදියර ප්‍රතිපාදන ආවරණය - කළඹ ප්‍රතිලාභ සීමා: පාරිභෝගික ණය ප්‍රතිලාභ, ආයතනික ණය ප්‍රතිලාභ - යොමු කිරීම් සීමා: අංශ යොමු කිරීම්, නම යොමු කිරීම් - සම්පූර්ණ වත්කම් සඳහා ශේෂ පත්‍රයෙන් බැහැර බැඳීම් vi. ණය සීමා අධීක්ෂණ රාමුව: කළඹ සහ ගනුදෙනු මට්ටම අධීක්ෂණය සහ ණය කමිටුව/ආයෝජන කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කිරීම. <ul style="list-style-type: none"> - ක්ෂේත්‍ර සඳහා ණය නිරාවරණ සීමා - අවධානම් බර සහිත වත්කම් පනති සඳහා සීමාවන්. - ආයතනික ණය උපකරණ සඳහා ආයෝජන සීමාවන් vii. ණය සීමා අධීක්ෂණ රාමුව කළඹ සහ ගනුදෙනු මට්ටම් නිරීක්ෂණය සහ ණය කමිටුව/ආයෝජන කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කිරීම <ul style="list-style-type: none"> - කළඹ මට්ටමේ නිරීක්ෂණය - පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ දර්ශක නිරීක්ෂණය කිරීම. - අක්‍රීය වත්කම් නිරීක්ෂණය - CRESS සහ RAM පද්ධතිවල භාවිත ආශ්‍රිත ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම. - ආතති පරීක්ෂාව සහ අවස්ථා විශ්ලේෂණය - නැවත ඇගයීමේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය - දුර්වලතා තක්සේරු වලංගු කිරීම. - ආයතනික ණයගැතියන් සඳහා අභ්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීම් තක්සේරුව වලංගු කිරීම. - ණය කළඹෙහි අවදානම් පැතිකඩ සමාලෝචනය viii. ණය සමාලෝචන යාන්ත්‍රණය (LRM). ix. ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශයක් යටතේ ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම. x. ණය අංශයේ සහ ශාඛා මට්ටමින් ණය කාර්ය මණ්ඩලය අධීක්ෂණ පුහුණු කිරීම. xi. ණය ක්‍රියාවලිය සඳහා අවදානම් සහ පාලන ස්වයං තක්සේරුව පැවැත්වීම. xii. HHI ගණනය කිරීම සහ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම්වලට යටත්ව නිරීක්ෂණය කිරීම.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද (සම්බන්ධයි)

විස්තරය	පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රධාන පාලන සහ අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග
<p>වෙළඳපළ අවදානම (හිමිකම් අවදානම ඇතුළුව)</p> <p>වෙළඳපළ අවදානම යනු වෙළඳපළ පොලී අනුපාත සහ මිල වෙනස්වීම හේතුවෙන් සමූහයේ ලාභදායීතාව සහ/හෝ ශුද්ධ වටිනාකමට අහිතකර ලෙස බලපෑමයි. සමූහය මූලික වශයෙන් වෙළඳපළ අවදානමට නිරාවරණය වන්නේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • වෙළඳාම් කළ වෙළඳපළ අවදානම • බැංකුවේ පොත්වල පොලී අනුපාත අවදානම (IRRBB); • ව්‍යුහාත්මක විදේශ විනිමය අවදානම • වෙළඳාම් නොකළ හිමිකම් අවදානම 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <p>වෙළඳපළ අවදානම් සහ උවදුරුදා අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව</p> <p>වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව</p> <p>ආයෝජන කමිටුව</p>	<p>පොලී අනුපාත අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> වෙළඳපළ අවදානම් සහ උවදුරුදා අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව පොලී අනුපාත විචලනයන්හි බලපෑම විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකයට වන බලපෑම අවම කිරීම සඳහා වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබීම. පොලී අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ වගකීම් සඳහා මිල නියම කිරීමේ වගකීම, වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පවරා ඇත. පොලී අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ වගකීම් මිශ්‍රය කළමනාකරණ කිරීමේ වගකීම, වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පැවරේ. වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුවට භාණ්ඩාගාර ඉදිරිපෙළ කාර්යාලයට අනුයුක්ත වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ ඒකකයේ සහාය අවශ්‍ය වේ. රජයේ සරැකුම්පත්වල ආයෝජන සහ වෙළඳාම රාමුවේ සීමා වලට යටත්ව නිරීක්ෂණය කෙරේ. ආසන්නතම වෙළඳපළ මිල තක්සේරුව කාලසීමාව සහ පීඩන පරීක්ෂාව වැනි මෙවලම් භාවිතයෙහි අඛණ්ඩ පදනමක් මත පොලී අනුපාත අවදානමට නිරාවරණය කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කිරීම. අවදානම් අහිරුවීය සහ අධීක්ෂණ රාමුව තුළ නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ආයෝජන කමිටුව/වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව/ඒකාබද්ධ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කිරීම.
		<p>හිමිකම් අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> හිමිකම් අවදානම මනිනු ලබන්නේ හිමිකම් අවදානමේ වටිනාකම සහ ආතති පරීක්ෂාව මගිනි. කළමනාකරණ ස්ථානය නිරාවරණය සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සීමා සහ වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම් රාමුවේ සීමා වලට යටත්ව නිරීක්ෂණය කෙරේ. අවදානම් තක්සේරුකරණ රාමුවට යටත්ව කොටස් අවදානමේදී වටිනාකම නිරීක්ෂණය කෙරේ. යහපත් වෙළඳපළ හැසිරීම සහතික කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකිරීමේ කුටියෙහි හඬ පටිගත කිරීම දිනපතාම නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.
		<p>විදේශ විනිමය අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> අවදානම් තක්සේරුකරණ රාමුවට යටත්ව කොටස් අවදානමේදී වටිනාකම නිරීක්ෂණය කෙරේ. ශුද්ධ විවෘත තත්වය, ආතති පරීක්ෂාව, විදේශ විනිමය අවදානමේදී වටිනාකම් පරීක්ෂාව යන මෙවලම් භාවිතයෙන් විදේශ විනිමය අවදානම මැනීම සහ ආයෝජන කමිටුව/වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව/ඒකාබද්ධ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කිරීම.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද (සම්බන්ධයි)

විස්තරය	පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රධාන පාලන සහ අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග
<p>ද්‍රවශීලතා සහ අරමුදල් අවදානම</p> <p>ද්‍රවශීලතා අවදානම යනු මූල්‍ය වගකීම් පියවා ගැනීමට නොහැකිවීම (අරමුදල් ද්‍රවශීලතා අවදානම) සහ මූල්‍ය සුරැකුම්පත් ද්‍රවශීලතාවය සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමයි. (වෙළඳපල ද්‍රවශීලතා අවදානම) සමූහය මූලික වශයෙන් ද්‍රවශීලතා අවදානමට නිරාවරණය වන්නේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> සමූහයේ ණය, ආයෝජන සහ අරමුදල් ප්‍රභවයන් අතර අරමුදල් නොගැලපීම 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <p>වෙළඳපල අවදානම් සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව</p> <p>වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව</p>	<ol style="list-style-type: none"> රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජන පවත්වාගෙන යාම සඳහා ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවය (තැන්පතු වලින් 60%) භාණ්ඩාගාර අංශය විසින් මුදල් ප්‍රවාහ කළමනාකරණය ද්‍රවශීල අවිනිශ්චිතතා සැලසුම් කිරීම. ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය SLAR, ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතය (NSFR) සහ ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (LCR) යන ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා අනුපාත අධීක්ෂණය බාසල් III ට අනුව කොටස් ප්‍රවේශය යටතේ අනුපාත අධීක්ෂණය කිරීම සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් අධීක්ෂණ මෙවලම් යටතේ ද්‍රවශීලතා අවදානම සඳහා අරමුදල් සැපයීම සහ වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම. අවදානම් සීමාවන්ට යටත්ව කල්පිරීමේ පරතරය සහ සංවේදී පරතර නිරීක්ෂණය
<p>මෙහෙයුම් අවදානම</p> <p>මෙහෙයුම් අවදානම යනු ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ අසාර්ථක වූ අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන්, පුද්ගලයින් සහ පද්ධති හෝ බාහිර සිදුවීම් වලින් පාඩු සිදුවීමේ අවදානමයි. සමූහය මූලික වශයෙන් පහත කරුණු හේතුවෙන් මෙහෙයුම් අවදානමට නිරාවරණය වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර වංචා භාහිර වංචා රැකියා භාවිතයන් සහ රැකියා ස්ථානයේ ආරක්ෂිත සේවාදායක, නිෂ්පාදන සහ ව්‍යාපාර පුරුදු භෞතික වත්කම්වලට හානිවීම. ව්‍යාපාර කඩාකප්පල් කිරීම සහ පද්ධති අසාර්ථකත්වය ක්‍රියාත්මක කිරීම, භාරදීම සහ ක්‍රියාවලි කළමනාකරණය 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <ol style="list-style-type: none"> මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය ආදර්ශ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය <p>මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණයට සම්බන්ධ අනෙකුත් ප්‍රතිපත්ති</p> <ul style="list-style-type: none"> භාහිර පාර්ශවල සේවය ලබාගැනීම. තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපාරික අඛණ්ඩතා ප්‍රතිපත්තිය අල්ලස් විරෝධී සහ දූෂණ ප්‍රතිපත්තිය <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව</p> <p>මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (ORMC)</p>	<p>සොරකම් හෝ වංචා අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> වංචා අවදානම් කළමනාකරණය සහ තොරතුරු දැනුම්දීම ප්‍රතිපත්තිය/ක්‍රියාපටිපාටි අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහය දෛනික පරීක්ෂණ/විගණන ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (KORIs) නිරීක්ෂණය පාඩු සිදුවීම් දත්ත නිරීක්ෂණය අවදානම් පාලනය ස්වයං ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය (RCSA). මූල හේතු විශ්ලේෂණය අල්ලස් විරෝධී සහ දූෂණ අවදානම් පාලනය <p>තොරතුරු තාක්ෂණ බාධා සහ දත්ත ආරක්ෂාව</p> <ol style="list-style-type: none"> තාක්ෂණික යල්පැන යාම අවම කිරීම සහ පද්ධති ස්වයංක්‍රීයකරණය/වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධ ක්‍රියාවලිය හඳුනාගැනීම. සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ උපායමාර්ගික සැලසුම්කරණය ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂාව සම්බන්ධ ක්‍රියාත්මක කිරීම. <ul style="list-style-type: none"> ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රයේ දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් (PCIDSS) ඊළග පරම්පරාවේ ආරක්ෂක මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (NGSOC) දත්ත කාන්දුවීම වැලැක්වීම (DLP) තොරතුරු නැතිවීම වලක්වා ගැනීමට ආපදා ප්‍රතිපාදන සැලසුම් (DRP) අභ්‍යන්තර පාලනය/පද්ධති ප්‍රවේශ පාලනය: ප්‍රවේශ පාලනය/මුරපද ආරක්ෂණ ආදිය පද්ධති මත පදනම් වූ සිද්ධි වාර්තාකරණය ස්ථාපිත කිරීම. ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂණ නිලධාරී (CISO) විසින් මෙහෙයවනු ලබන තොරතුරු ආරක්ෂණ ඒකකයක් පිහිටුවීම. තොරතුරු සුරක්ෂිතතාව සඳහා තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය සහ මූලික ආරක්ෂක ප්‍රමිතීන් (BSS) අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කිරීම.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද (සම්බන්ධයි)

විස්තරය	පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රධාන පාලන සහ අවදානම අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග
මෙහෙයුම් අවදානම (සම්බන්ධයි)		<p>සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> හඳුනාගත් සාධකවල අවදානම අවම කිරීම සඳහා අවදානම් තක්සේරු කිරීම් සිදු කිරීම සහ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම. හඳුනාගත් අනාරක්ෂිතතා ඉවත් කිරීම සහ නිසි මෙවලම් හරහා සයිබර් අවකාශය/බාහිර ප්‍රහාර අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම. <p>නීතිමය අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> ව්‍යාපාර සහ ගිවිසුම් බැඳීම්වලට ඇතුල්වීමේදී නීති අංශය මගින් නීති අවසරය ලබාදීම. නීතිමය කටයුතු ඵලදායී ලෙස හැසිරවීම. <p>අඛණ්ඩ ව්‍යාපාර කළමනාකරණ අවදානම</p> <ol style="list-style-type: none"> අඛණ්ඩ ව්‍යාපාර කළමනාකරණ අවදානම් ඒකකයක් පිහිටුවීම සහ ඵලදායීතාව සහතික කිරීම.
<p>අනුකූලතා අවදානම</p> <p>අනුකූලතා අවදානම යනු සමූහයේ නීති, රෙගුලාසි, රීති, නියාමන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන සහ එහි ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට අදාළ වන වර්ගාධාර්ම පද්ධතියට අනුකූලවීමට අපොහොසත්වීම හේතුවෙන් සමූහයට සිදුවිය හැකි සම්බාධක සහ මූල්‍ය අලාභයයි. අනුකූලතා අවදානම යටතේ සමූහය මූලික වශයෙන්</p> <ul style="list-style-type: none"> අභිලාෂ සට්ටන හා රහස්‍යභාවය ඇතුළු නියාමන හා බලපත්‍ර වගකීම් මූල්‍ය අපරාධ (මුදල් විශුද්ධීකරණය, ත්‍රස්ත විරෝධී මූල්‍යකරණය, අල්ලස් හා දූෂණ විරෝධී සහ සම්බාධක: දුර්වලතා හැසිරීම (නිෂ්පාදන සැලසුම් කිරීම සහ බෙදා හැරීම, වෙළඳපළ හැසිරීම සහ සේවක විෂමාවාර) 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <ol style="list-style-type: none"> අනුකූලතා ප්‍රතිපත්තිය වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්තිය <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (ORMC)</p>	<ol style="list-style-type: none"> අනුකූලතා නිලධාරියා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි. මුදල් විශුද්ධීකරණය හා ගනුදෙනුකරුවා පිළිබඳ දැනගැනීම නිරීක්ෂණය සඳහා අභ්‍යන්තර පද්ධති/ක්‍රියාවලි අවදානම් තක්සේරුකරණ රාමුව තුළ අධීක්ෂණය

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද (සම්බන්ධයි)

විස්තරය	පාලන ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රධාන පාලන සහ අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග
<p>රක්ෂණ අවදානම</p> <p>රක්ෂණ අවදානම යනු සමූහය විසින් රක්ෂණය කරනු ලැබ ඇති සිදුවීම් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවය ඉහළයාම හෝ අපේක්ෂා කළ ආකාරය වඩා ඉහළ පරිමාණයකින් සිදුවීම නිසා සිදුවන අලාභයේ අවදානමයි. රක්ෂණ අවදානම යටතේ සමූහය මූලික වශයෙන් ,</p>	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <p>මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය, බැංකුව විසින් ලබාගත් රක්ෂණ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. බැංකුකරුවන්ගේ වන්දි රක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය 2. ගිනි හා සොරකම් ප්‍රතිපත්තිය 3. ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ රක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය 4. සයිබර් වගකීම් රක්ෂණ 5. විද්‍යුත් හා පරිගණක අපරාධ 6. මහජන වගකීම් ප්‍රතිපත්තිය 7. වාහන රක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (ORMC)</p>	<ol style="list-style-type: none"> i. පරිපාලන අංශය යටතේ රක්ෂණ ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවලි කේන්ද්‍රගත වී ඇති අතර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කාලෝචිත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරයි. ii. රක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති ශාඛා මට්ටමින් සහ බැංකුව මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්තිය විසින්ම මෙහෙයුම් සීමාවන් නියම කරනු ලබයි. iii. අවදානම් කළමනාකරණ අංශය රක්ෂණ ප්‍රතිසාධන තත්ත්වය සමාලෝචනය කර මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවට වරින්වර වාර්තා කරයි. iv. අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයට යටත්ව රක්ෂණ අයකර ගැනීම සහ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් පවත්වනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල විවක්ෂණශීලී ප්‍රතිපාදන සහතික කෙරේ.
<p>උපාය මාර්ගික අවදානම</p> <p>උපායමාර්ගික අවදානම යනු වැදගත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අගය විනාශවීමේ අවදානම හෝ සැලසුම් කළ අගය නිර්මාණය කිරීමට නොහැකි වීමයි. සමූහය මූලික වශයෙන් පහත දැක්වෙන සාධක හේතුවෙන් උපායමාර්ගික අවදානමට නිරාවරණය වේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • සමූහයේ බාහිර හා අභ්‍යන්තර මෙහෙයුම් පරිසරවල වෙනස්වීම් (සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන්, තරඟකාර බලවේග, තාක්ෂණය, නියාමන, දේශපාලන හා සමාජ ප්‍රවණතා, පාරිභෝගික අපේක්ෂාවන් සහ පරිසරය ඇතුළුව), සහ • උපාය මාර්ග සංවර්ධනය හා උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ අවදානම් 	<p>පාලන ප්‍රතිපත්ති</p> <p>ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය</p> <p>උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කමිටුව මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (ORMC)</p> <p>ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව</p>	<ol style="list-style-type: none"> i. ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ අධීක්ෂණය ii. උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සහ අයවැය සැකසුම් ක්‍රියාවලිය iii. සාමාන්‍ය ආර්ථික තත්ත්වය, තරඟකරුවන්ගේ හැසිරීම සහ පූර්වගාමී තීරණ ගැනීමේදී සහාය දැක්වීම සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය පිහිටුවීම iv. අවදානම් තක්සේරුකරණ රාමුව අධීක්ෂණය v. ව්‍යාපාර අඛණ්ඩ කළමනාකරණ පද්ධතිය සහතික කිරීම (BCMS)

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද (සම්බන්ධයි)

අවධානයට ලක්කෙරෙන පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද

මූල්‍ය උපකරණ වලින් පැන නගින මතු සඳහන් ප්‍රධාන අවදානම් ප්‍රභේද වලට බැංකුව නිරාවරණය වෙයි.

- 54.1 ණය අවදානම
  - 54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය
    - 54.1.1.(අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම්
    - 54.1.1.(ආ) ණය කළඹ කළමනාකරණය
      - 54.1.1.(ඇ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුදු) ණය ගුණාත්මකතාව
      - 54.1.1.(ඈ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව - අදියර වශයෙන්
      - 54.1.1.(ඉ) ප්‍රතිපාර්ශවීය/ණය ගැනුම්කරුගේ ශ්‍රේණිගත කිරීම අනුව ණයවල ගුණාත්මකභාවය
      - 54.1.1.(ඊ) බැංකු ඇපකර, ණයවර ලිපි සහ වෙනත් ලබා නොගත් බැඳීම්

- 54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම
  - 54.2.1 ද්‍රවශීලතා වත්කම් සංකේන්ද්‍රණය
  - 54.2.2 කල්පිරීම තෙක් ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත කාලසීමාව
  - 54.2.3 ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට සහය සලසන මූල්‍ය වත්කම්

- 54.3 වෙළඳපොළ අවදානම
  - 54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳාම් හා වෙළඳාම් නොවන කටයුතු සඳහා නිරාවරණයවීම්
  - 54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම
  - 54.3.3 හිමිකම් අවදානම
  - 54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම

54.4 මෙහෙයුම් අවදානම

54.1 ණය අවදානම

ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර හෝ ශේෂ පත්‍රය තුළ බැංකු මෙහෙයුම් වලින් ඇති විය හැකි, ප්‍රතිපාර්ශවයන් හෝ ණයකරුවන් මූල්‍ය හෝ ගිවිසුම්ගත බැඳීම් ඉටු නොකිරීමට අසමත්වීම තුළින් අලාභ ඇතිවීමේ හැකියාව, ණය අවදානමයි. ලබා නොගත් ණය බැඳීම් මගින් පැන නගින ණය අවදානම් ශේෂපත්‍රයෙන් පරිබාහිර අවදානම් වන අතර, පාරිභෝගික ණය, ආයතනික ණය, බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සඳහා පිරිනමන ණය, රජයට හා රාජ්‍ය ආයතන වෙත පිරිනමන ණය ආදී මූල්‍ය නිමැයුම් හි කල්පිත අගය තුළින් පැන නගින අවදානම් ශේෂපත්‍රය තුළ දැක්වෙන අවදානම් වේ.

බැංකුවේ ණය අවදානම් නිරාවරණය වීම්

බැංකුවේ දෙවන ප්‍රධානතම ව්‍යාපාරය මත ඇති සමස්ත ණය නිරාවරණයවීම්, 35.8% කි. (අවදානම් රහිත සුරැකුම්හි ආයෝජනය, මුළු වත්කම් වලින් 52.0% කි.) එහෙයින්, බැංකුව විසින් ණය අවදානම, ප්‍රධාන වර්ගයේ අවදානමක් ලෙස සලකන නමුදු බැංකුවට බලපාන ණය අවදානමෙහි ප්‍රමාණය සන්සන්දනාත්මකව බැලූ විට අඩුය.

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය

54.1.1 (අ) ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව

මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව ණය අවදානමට ඇති උපරිම හා ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් පහත වගුව මගින් දැක්වේ. (ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් ගණනය කිරීමේදී, ලබාගෙන ඇති ඇපකර වල සාධාරණ අගය, අවදානම් රහිත වත්කම් වල ආයෝජන සහ රජයේ ඇපකර සහ භානිකරණ ප්‍රතිපාදන වටිනාකම් අඩුකර ඇත.)

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය

54.1.1 (අ) ණය අවධානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව

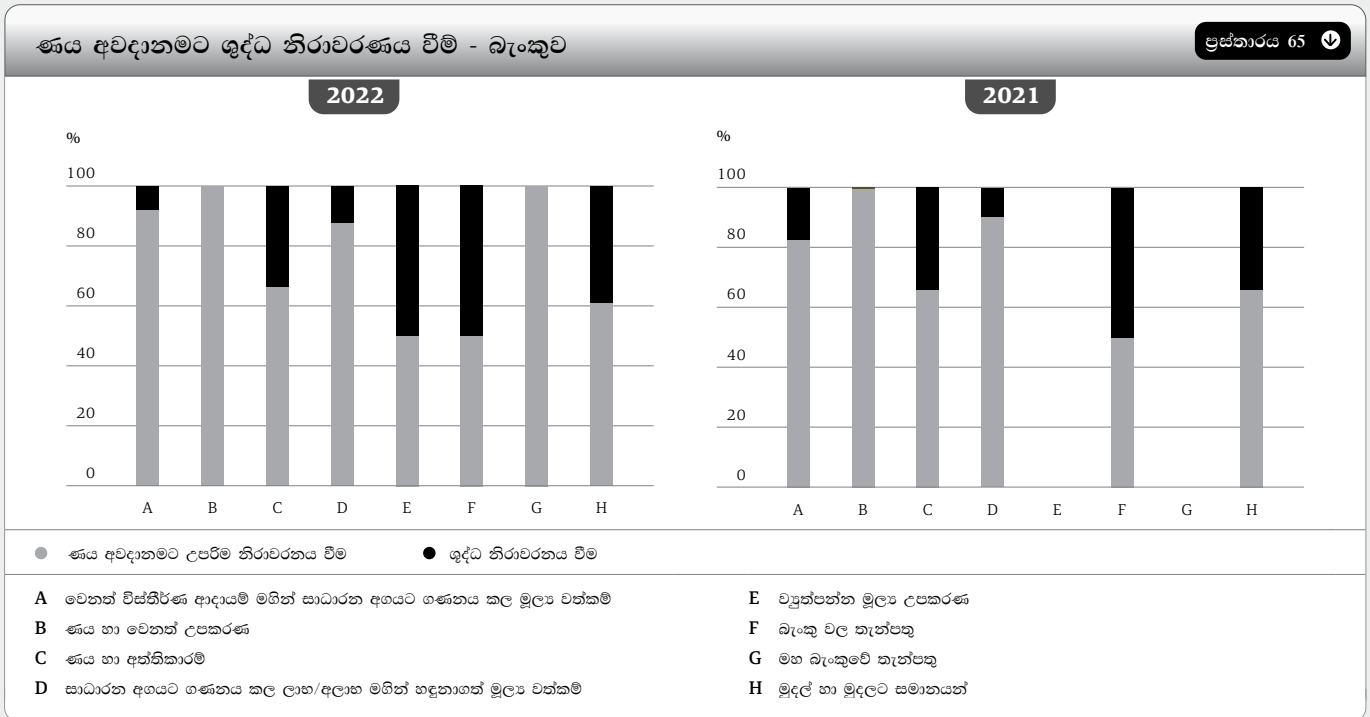
දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	2022		2021	
		ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000	ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000
බැංකුව					
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	8,734,069	5,526,340	7,656,038	3,968,979
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,480	236,480	-	-
බැංකුවල තැන්පතු	18	10,466,409	10,466,409	7,120,698	7,120,698
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	28,172	28,172	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		14,173,948	1,956,839	19,572,933	2,069,513
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	553,027,321	277,276,173	538,941,789	278,473,001
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	919,129,377	2,476,508	935,350,052	3,150,350
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	27,662,763	2,313,822	13,817,594	2,895,357
එකතුව		1,533,458,539	300,280,742	1,522,459,104	297,677,899

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (අ) ණය අවධානමට ශුද්ධ නිරාවරණය වීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	2022		2021	
		ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණය වීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණය වීම රු. '000	ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණය වීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණය වීම රු. '000
සමුහය					
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	8,782,807	5,570,254	7,721,532	4,029,914
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,696	236,696	7	7
බැංකුවල තැන්පතු	18	11,034,246	11,034,246	9,323,663	9,323,663
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	35,392	35,392	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		23,236,848	1,956,839	40,392,152	2,329,980
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	553,052,170	278,070,846	538,600,866	279,828,307
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	927,916,442	3,029,698	940,536,328	3,703,512
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	28,252,211	2,418,746	15,993,803	3,062,553
එකතුව		1,552,546,811	302,352,715	1,552,568,350	302,277,935

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.(අ) ණය කළඹ කළමනාකරණය

54.1.1.(ආ) 1 ණය සුරැකුම් සහ අනෙකුත් ණය ප්‍රසාරණය

ප්‍රතිපාර්ශවකරුවන්ගේ ණය අවදානමේ තක්සේරුව මත අවශ්‍ය වන ණය සුරැකුම් වල අගය සහ වර්ගය තීරණය වෙයි. ණය සුරැකුම්වල වර්ගය අනුව පිළිගැනීම සහ තක්සේරුව අනාවරණය වන පරිදි නිර්ණායක සකස් කර ඇත.

බැංකුව විසින් පිළිගනු ලබන ප්‍රධාන සුරැකුම් වර්ග පහත දැක්වා ඇත.

- අ. ආයතනික ණය - රාජ්‍ය ඇපකර, ස්ථාවර වත්කම් හා ජංගම වත්කම් මත උකස්, භාණ්ඩ තොග, ආයතනික හා පුද්ගලික ඇපකරුවන්
- ආ. පාරිභෝගික ණය - නේවාසික දේපළ, රත්රන්, මුදල්, පුද්ගලික ඇපකරුවන්, වාහන

බැංකුව ඔවුන්ගේ අනුබද්ධිත ආයතනවලට ණය සඳහා මව් සමාගම් වලින් ඇපකර ලබාගනී.

කළමනාකාරිත්වය ඇපකරයේ වෙළඳපල වටිනාකම නිරීක්ෂණය කරන අතර යටත් ගිවිසුමට අනුකූලව අමතර ඇපයක් ඉල්ලා සිටී.

ඇපකර කැබීම.

නේවාසික උකස් ණයදීමේ වටිනාකමට ණය අනුපාතය

පහත වගුව ණය වටිනාකම (LTV) අනුපාතයේ පරාසයන් අනුව සුදුසුකම් ලත් ණයනිරාවරණයන් ශ්‍රේණිගත කරයි. ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත ගණනය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ඇපකරයේ වටිනාකමට ණය මුදලේ ක්‍රමිකය පිරිවැය අනුපාත ලෙස ගණනය කෙරේ. නේවාසික උකස් ණය සඳහා ඇපකරයේ වටිනාකම වෘත්තීය තක්සේරුකරුවන් විසින් තීරණය කරනු ලබන පසු විකුණුම් වටිනාකමට පදනම් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022		2021	
	රු. '000	සංයුතිය %	රු. '000	සංයුතිය %
LTV අනුපාතය				
50% ට අඩු	53,909,452	76.23	54,180,362	76.78
51% - 70%	12,564,089	17.77	11,726,954	16.62
71% - 90%	3,646,276	5.16	4,199,135	5.95
91% - 100%	329,749	0.47	199,994	0.28
100% ට වැඩි	271,261	0.38	260,292	0.37
දළ එකතුව	70,720,826	100.00	70,566,736	100.00

* දේපළෙහි මූලික තක්සේරුවෙන් පසුව ණයකරුවන්හට සිදු කරන ලද පසුකාලීන මුදාහැරීම් මත 100% කඩ වැඩි LTV අනුපාතයක් උද්ගත විය.

ඇපකර සන්තකයේ තබා ගැනීමෙන් ලබාගත් වත්කම්

බැංකුව සිය සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරයේදී ආපසු ලබාගත් දේපළ හෝ වෙනත් වත්කම් වලින් අරමුදල් අයකර ගැනීමට සිල්ලර කළඹ තුළ, සාමාන්‍ය වෙන්දේසියේදී ගිල ණය පියවීමට බාහිර නියෝජිතයන් සම්බන්ධ කර ගනී. ඕනෑම අතිරික්ත මුදලින් ගනුදෙනුකරුවන්ට/බැඳීම්කරුවන්ට ආපසු ලබාදෙනු ලැබේ. මෙම පරිච්ඡේද ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නීත්‍යානුකූල නැවත පවරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් යටතේ ඇති නේවාසික දේපළ ශේෂ පත්‍රයේ සටහන් පනවන අතර විකිණීම සඳහා තබා ඇති ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස නොසලකයි.

54.1.1.(ආ) 2. නිමැවුම් හා ක්ෂේත්‍රය අනුව ණය අවදානම සංකේන්ද්‍රණය

ස්ථාපිත අවදානම් රුචිය රාමුව (එනම් තනි ණයගැනුම්කරු/කණ්ඩායම කථ්‍යමාන්ත අංශ, නම, සාන්ද්‍රණ සීමාව යනාදිය) තුළ විවිධ නිර්ණායක යටතේ විවිධ සාන්ද්‍රණ සීමාවන් සැකසීමෙන් පිළිගත හැකි අවදානම් මට්ටමක් ඇති බව බැංකුව සහතික කරයි. විවිධාංගීකරණය අඛණ්ඩ පදනමක් මත පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.(අ) 2. නිමැවුම් හා ක්ෂේත්‍රය අනුව ණය අවදානම සංකේන්ද්‍රණය (සම්බන්ධයි)

බැංකුව විසින් නිමැවුම් හා ක්ෂේත්‍රය අනුව ණය අවදානමෙහි සංකේන්ද්‍රණය අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. බැංකුවේ ණය කළඹෙහි (ණය සහ අත්තිකාරම්) සංකේන්ද්‍රණ අවදානමෙහි විශ්ලේෂණයක් පහත දැක්වේ.

නිමැවුම් අනුව සංකේන්ද්‍රණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ණය හා අත්තිකාරම්				
බදු කුලී හා ලැබීම්	-	-	172,973	276,606
උකස් ණය	74,389,506	52,193,260	74,389,569	52,195,389
කාර්ය මණ්ඩල ණය	14,867,179	13,348,092	15,194,108	13,641,981
කාලීන ණය				
කෙටිකාලීන	282,586	434,945	282,586	980,569
දිගුකාලීන	477,901,737	477,330,159	478,870,726	478,545,545
වෙනත්				
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්	-	-	-	-
රජයට ලබාදුන් ණය	2,075,000	2,075,000	2,075,000	2,075,000
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදීගත් සුරැකුම්	739,728	5,530,553	818,424	4,334,138
දළ එකතුව	570,255,736	550,912,009	571,803,386	552,049,228

ක්ෂේත්‍රය අනුව සංකේන්ද්‍රණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ණය හා අත්තිකාරම්				
කෘෂිකාර්මික හා ධීවර	30,380,297	32,357,760	30,718,456	32,802,339
නිෂ්පාදන	-	-	658,745	754,033
සංචාරක	72,525	65,237	125,702	132,859
ප්‍රවාහන	22,537	1,438,822	59,644	1,495,766
ඉදිකිරීම්/නිවාස	190,997,512	165,772,167	191,330,795	166,260,959
වාණිජ	-	-	465,148	540,111
නව ආර්ථික	-	-	21,717	36,459
වෙනත්				
- මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	2,204,933	3,856,637	2,204,933	3,461,528
- යටිතල පහසුකම්	64,633,867	62,602,215	64,633,867	62,711,714
- බලශක්ති	9,325,128	11,906,155	9,325,128	11,906,155
- අධ්‍යාපන	9,384,292	9,369,970	9,384,292	9,378,569
පුද්ගලික/උකස්/වෙනත්	263,234,645	263,543,047	262,874,959	262,568,737
දළ එකතුව	570,255,736	550,912,009	571,803,386	552,049,228

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

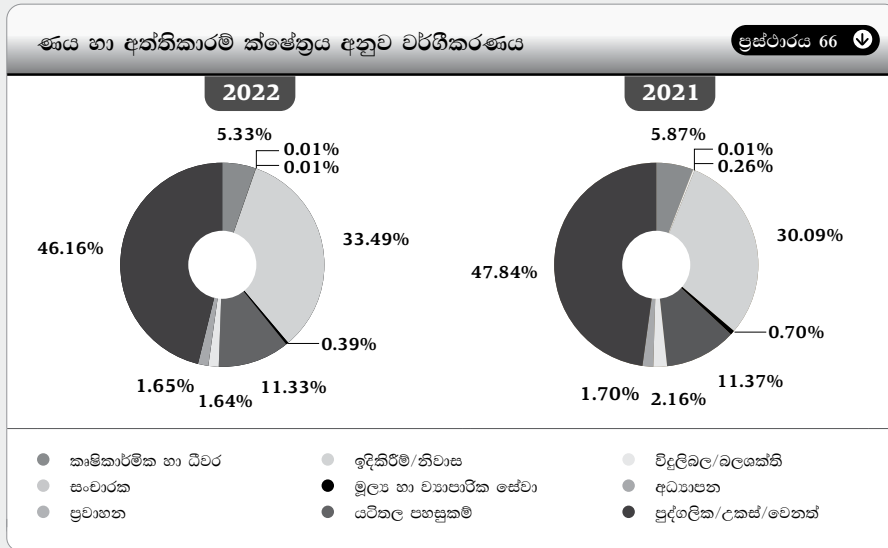
54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1(අ) ණය කළඹ කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1(ආ).1 ණය සුරැකුම් සහ අනෙකුත් ණය ප්‍රසාරණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1(ඇ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුව) ණය ගුණාත්මකතාව - බැංකුව

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් නොවූ හා හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත්වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	කේවල හානිකරණය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන් (දළ)*	16	8,735,208	-	-	8,735,208
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,480	-	-	236,480
බැංකුවල තැන්පතු (දළ)*	18	10,470,905	-	-	10,470,905
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	28,172	-	-	28,172
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	14,173,948	-	-	14,173,948
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	21	478,449,718	87,365,619	4,440,399	570,255,736
- ණය හා වෙනත් උපකරණ (දළ)*	22	920,068,906	-	-	920,068,906
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	27,662,763	-	-	27,662,763
එකතුව		1,459,826,099	87,365,619	4,440,399	1,551,632,117

* හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයා ඇත.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1(අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුව) ණය ගුණාත්මකතාව - බැංකුව (සම්බන්ධයි)

ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති (උදා. එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත) ණය, මූල්‍ය වත්කම් පන්ති අනුව විශ්ලේෂණය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය නොවූ				
	දින 1 -30 අතර රු. '000	දින 31 - 60 අතර රු. '000	දින 61 - 90 අතර රු. '000	දින 90 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	35,459,171	17,820,784	14,727,429	19,358,235	87,365,619
	41%	20%	17%	22%	100%

එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත පහසුකම්, ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ, යැයි සලකනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් නොවූ හා තනිතනිව හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත්වූ නමුත් තනිතනිව හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	කේවල හානිකරණය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන් (දළ)*	16	7,656,263	-	-	7,656,263
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු (දළ)*	18	7,122,376	-	-	7,122,376
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	19,572,933	-	-	19,572,933
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	21	490,582,034	58,292,713	2,037,262	550,912,009
- ණය හා වෙනත් උපකරණ (දළ)*	22	936,735,215	-	-	936,735,215
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	13,817,594	-	-	13,817,594
එකතුව		1,475,486,415	58,292,713	2,037,262	1,535,816,390

* හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.(අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුව) ණය ගුණාත්මකතාව - බැංකුව (සම්බන්ධයි)

ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති (උදා. එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත) ණය, මූල්‍ය වත්කම් පත්ති අනුව විශ්ලේෂණය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය නොවූ				එකතුව රු. '000
	දින 1 - 30 අතර රු. '000	දින 31 - 60 අතර රු. '000	දින 61 - 90 අතර රු. '000	දින 90 ට වැඩි රු. '000	
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අන්තිකාරම් (දළ)*	35,621,785	5,369,083	1,484,972	15,816,872	58,292,713
	61%	9%	3%	27%	100%

එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත පහසුකම්, ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ, යැයි සලකනු ලැබේ.

54.1.1.(අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව - අදියර වශයෙන් - බැංකුව

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	ක්‍රමිකය පිරිවැය				හානිකරණ ප්‍රතිපාදන					මූල්‍ය තත්ත්වය අනුව
		අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් නොවන	1 අදියර*	2 අදියර	3 අදියර	එකතුව	1 අදියර	2 අදියර	3 අදියර	එකතුව	
වත්කම්											
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	3,268,288	5,466,920	-	-	8,735,208	1,139	-	-	1,139	8,734,069
මහ බැංකුවේ වෙනැති ගිණුම්	17	236,480	-	-	-	236,480	-	-	-	-	236,480
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	10,470,905	-	-	10,470,905	128	4,367	-	4,496	10,466,409
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	28,172	-	-	-	28,172	-	-	-	-	28,172
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20										
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		14,173,948	-	-	-	14,173,948	-	-	-	-	14,173,948
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අන්තිකාරම්	21	-	520,349,987	24,397,234	25,508,516	570,255,736	4,691,568	2,623,411	9,913,436	17,228,415	553,027,321
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	775,442,999	135,237,177	9,388,730	-	920,068,906	655	938,873	-	939,528	919,129,377
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	27,662,763	-	-	-	27,662,763	-	-	-	-	27,662,763
එකතුව		820,812,650	671,524,988	33,785,963	25,508,516	1,551,632,118	4,693,491	3,566,652	9,913,436	18,173,578	1,533,458,540

*2022 වර්ෂය සඳහා වන අදියර 1 ණය සඳහා රු.මි. 69,212 ක භාණ්ඩාගාර ඇපකර ණය ඇතුළත් වන අතර එවැනි ණය සඳහා අදාළ LGD ශුන්‍ය වූ විට හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ශුන්‍ය වන බැවින් කිසිදු හානියක් ප්‍රතිපාදන ගණනය නොකෙරේ.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1(අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව - අදියර වශයෙන් - බැංකුව (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය					හානිකරණ ප්‍රතිපාදන					මූල්‍ය තත්ත්වය අනුව
	අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් සටහන නොවන	1 අදියර*	2 අදියර	3 අදියර	එකතුව	1 අදියර	2 අදියර	3 අදියර	එකතුව		
වත්කම්											
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	3,792,012	3,864,251	-	-	7,656,263	225	-	-	225	7,656,038
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	7,122,376	-	-	7,122,376	1,678	-	-	1,678	7,120,698
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20										
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		19,572,933	-	-	-	19,572,933	-	-	-	-	19,572,933
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	-	508,412,070	22,500,946	19,998,993	550,912,009	3,515,327	2,150,965	6,303,928	11,970,220	538,941,789
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	793,113,019	128,732,343	14,889,853	-	936,735,215	529	1,384,634	-	1,385,163	935,350,052
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	13,817,594	-	-	-	13,817,594	-	-	-	-	13,817,594
එකතුව		863,526,089	614,900,510	37,390,799	19,998,993	1,535,816,390	3,517,759	3,535,599	6,303,928	13,357,286	1,522,459,104

*2021 වර්ෂය සඳහා වන අදියර 1 ණය සඳහා රු.මි. 74,466.4 ක භාණ්ඩාගාර ඇපකර ණය ඇතුළත් වන අතර එවැනි ණය සඳහා ඉල්ලුම් කරන ලද LGD ශුන්‍ය වන බැවින් කිසිදු හානියක් ප්‍රතිපාදන ගණනය නොකෙරේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.(ඉ) ප්‍රතිපාර්ශවීය/ණය ගැනුම්කරුගේ ශ්‍රේණිගත කිරීම අනුව ණයවල ගුණාත්මකභාවය - 2022

ශ්‍රේණිගත කිරීම්	බැංකුවල ඇති මුදල්			බැංකුවල ඇති තැන්පතු		
	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය
AAA	186,244	1.18	0.001	-	-	-
AA+	-	-	0.000	-	-	-
AA	21,348	0.44	0.000	-	-	-
AA-	11,088	0.40	0.004	-	-	0.000
A+	1,119,165	85.92	0.008	-	-	0.000
A	3,412,639	611.68	0.018	4,469,321	767.54	0.017
A-	86,587	25.79	0.030	4,709,882	1,374.75	0.000
BBB+	487,247	244.55	0.000	-	-	-
BBB	110,398	90.02	0.082	-	-	-
BBB-	-	-	-	1,291,701	2,353.38	0.182
BB+	32,203	79.62	0.247	-	-	-
BB	-	-	-	-	-	-
BB-	-	-	-	-	-	-
B+	-	-	-	-	-	-
B	-	-	-	-	-	-
B-	-	-	-	-	-	-
CCC	-	-	-	-	-	-
CC	-	-	-	-	-	-
DDD	-	-	-	-	-	-
D	-	-	-	-	-	-
ශ්‍රේණිගත නොකළ	-	-	-	-	-	-
	5,466,920	1,139.60	0.021	10,470,905	4,495.67	0.043

සටහන

- ඉහත ශ්‍රේණිගත කිරීම් පදනම් කරගත් විශ්ලේෂණයන් සඳහා තනි තනිව සහ සාමූහිකව තක්සේරු කරන ලද ආයතනික ණය සලකා බලනු ලැබේ.
- ශ්‍රේණිගත කිරීම ලබාගත නොහැකි දේශසීමා ආයතනික ණය සඳහා රටේ ස්වෛරී ශ්‍රේණිගත කිරීම භාවිතා කර ඇත.
- ඇ.එ.ජ. ඩොලර් ණය සහ ආයෝජනය සඳහා, LGD 20% ක් ලෙස සලකනු ලබන අතර ස්වෛරී ශ්‍රේණිගත කිරීම සඳහා අදාළ වන PD භාවිතා වේ.
- රාජ්‍ය හිමිකාරී ව්‍යවසායන් සඳහා SOE ලබාදී ඇති රුපියල් ණය, AAA ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ව්‍යවසායන් ලෙස සැලකේ.
- භාණ්ඩාගාර ඇපකර ණය සහ ණයකර සඳහා ECL ගණනය කිරීම සඳහා ශුන්‍ය LGD යොදන ලදී.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

ණය හා අත්තිකාරම්			ණය හා වෙනත් උපකරණ		
නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය
85,835,110	2,521.14	0.003	132,760,669	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	0.000	754,787	34.41	0.000
-	-	-	214,076	19.73	0.009
3,265,654	557.22	0.000	796,157	129.07	0.016
-	-	-	335,455	107.52	0.000
3,554,823	1,888.21	0.053	-	-	0.000
-	-	0.000	376,033	364.66	0.097
21,491	35.15	0.164	-	-	-
-	-	0.000	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	0.000	-	-	-
9,325,128	71,829.08	0.01	-	-	-
-	-	0.000	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	0.000	-	-	0.000
-	-	-	9,388,730	938,872.96	0.10
-	-	-	-	-	-
4,440,399	2,115,824.37	47.649	-	-	-
106,442,605	2,192,655.17	2.060	144,625,907	939,528.35	0.650

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1 (ඉ) ප්‍රතිපාර්ශවීය/ණය ගැනුම්කරුගේ ශ්‍රේණිගත කිරීම අනුව ණයවල ගුණාත්මකභාවය - 2021 (සම්බන්ධයි)

ශ්‍රේණිගත කිරීම්	බැංකුවල ඇති මුදල්			බැංකුවල ඇති තැන්පතු		
	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය
AAA	447,986	3.00	0.001	-	-	-
AA+	10,220	0.06	0.001	-	-	0.000
AA	-	-	-	-	-	-
AA-	3,119,382	167.04	0.005	3,381,608	175.51	0.005
A+	62,908	3.51	0.006	1,403,030	139.28	0.010
A	71,268	11.82	0.017	1,770,965	250.40	0.014
A-	5,622	0.56	0.010	-	-	-
BBB+	117,824	20.76	0.000	-	-	-
BBB	23,971	11.24	0.047	-	-	-
BBB-	-	-	0.000	566,773	1,112.48	0.196
BB+	5,070	7.21	0.142	-	-	-
BB	-	-	-	-	-	-
BB-	-	-	-	-	-	-
B+	-	-	-	-	-	-
B	-	-	-	-	-	-
B-	-	-	-	-	-	-
CCC	-	-	-	-	-	-
CC	-	-	-	-	-	-
DDD	-	-	-	-	-	-
D	-	-	-	-	-	-
ශ්‍රේණිගත නොකළ	-	-	-	-	-	-
	3,864,251	225.19	0.006	7,122,376	1,677.67	0.024

54.1(ඊ) බැංකු ඇපකර, ණයවර ලිපි හා වෙනත් නොගෙවූ කැපවීම්

බැංකු ඇපකර

බැංකු ඇපකරයක් යනු ණය දෙන ආයතනයක ඇපකරයකි. බැංකු ඇපකරය ණය දෙන ආයතනයයි ණය ගැතියාගෙයි වගකීම් ඉටු කිරීමට යන බව සහතික කරයි. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් ණයගැතියා වගකීම් ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වුවහොත් බැංකුව එය ආවරණය කරයි.

ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් හෝ ස්ථාවර තැන්පතුවල 100% හෝ ඊට වැඩි මුදල් ආපසු සමග කණ්ඩායම් බැංකු ඇපකර නිකුත් කරන්න.

ණයවර ලිපි

නොගෙවූ බැඳීම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ණය දෙන්නා විසින් ණය ගැනුම්කරුට වක්‍රීය ණය පහසුකමක් හෝ ප්‍රමාද වූ දිනුම් ඇදීමේ පහසුකමක් යටතේ ලබාදීමට එකඟ වී ඇති ණය ගැනයි. ණය පහසුකමේ කොටසක් සහ අර්ධ වශයෙන් සලකා නොමැති ණය බැඳීම් සඳහා බැංකුව ELC ගණනය කරයි.

නොගෙවූ ණය බැඳීම්

නොගෙවූ බැඳීම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ණය දෙන්නා විසින් ණය ගැනුම්කරුට වක්‍රීය ණය පහසුකමක් හෝ ප්‍රමාද වූ දිනුම් ඇදීමේ පහසුකමක් යටතේ ලබාදීමට එකඟවී ඇති ණය ගැනයි. ණය පහසුකමේ කොටසක් සහ අර්ධ වශයෙන් සලකා නොමැති ණය බැඳීම් සඳහා බැංකුව ELC ගණනය කරයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

ණය හා අත්තිකාරම්			ණය හා වෙනත් උපකරණ		
නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය	නිරාවරණයවීම්	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ආවරණය
84,103,393	94.07	0.000	126,305,334	-	-
440,809	-	0.000	-	-	-
-	-	-	-	-	-
15,950,689	498.60	0.003	-	-	-
-	-	0.000	1,481,950	252.04	0.017
-	-	-	1,435,350	261.13	0.018
-	-	0.000	-	-	-
4,846,446	3,536.19	0.073	126,311	76.75	0.061
253,311	275.73	0.109	107,447	117.95	0.110
1,634,441	3,158.06	0.193	-	-	0.000
332,000	1,101.59	0.332	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
492,796	4,097.24	0.831	-	-	0.000
-	-	-	-	-	-
1,806,750	354,502.25	19.621	-	-	-
-	-	0.000	-	-	0.000
151,756	151,756.36	100.000	14,165,804	1,384,454.71	9.773
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
78,755	78,755.42	100.000	-	-	-
110,091,148	597,775.53	0.543	143,622,196	1,385,162.59	0.964

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (ඊ) බැංකු ඇපකර, ණයවර ලිපි හා වෙනත් නොගෙවූ කැපවීම් (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	නිරාවරණය				එකතුව
		අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් නොවන	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	
ලේඛනගත ණය	48	452,690	-	-	-	452,690
බැංකු ඇපකර	48	3,147,791	-	-	-	3,147,791
නොගෙවූ ණය බැඳීම්	48	-	5,801,775	370,453	352,267	6,524,496
එකතුව		3,600,481	5,801,775	370,453	352,267	10,124,977

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු				එකතුව
		අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් නොවන	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	
ලේඛනගත ණය		-	-	-	-	-
බැංකු ඇපකර		-	-	-	-	-
නොගෙවූ ණය බැඳීම්		-	5,918	1,604	199	7,721
එකතුව		-	5,918	1,604	199	7,721

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	නිරාවරණය				එකතුව
		අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් නොවන	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	
ලේඛනගත ණය	48	452,690	-	-	-	452,690
බැංකු ඇපකර	48	3,102,414	-	-	-	3,102,414
නොගෙවූ ණය බැඳීම්	48	-	7,549,190	18,379	4,116	7,571,686
එකතුව		3,555,104	7,549,190	18,379	4,116	11,126,790

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	අපේක්ෂිත ණය පාඩු				එකතුව
		අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා යටත් නොවන	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	
ලේඛනගත ණය		-	-	-	-	-
බැංකු ඇපකර		-	-	-	-	-
නොගෙවූ ණය බැඳීම්		-	7,681	2,087	1,297	11,065
එකතුව		-	7,681	2,087	1,297	11,065

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම

ශේෂපත්‍රය තුළ හෝ ඉන් පරිබාහිරව ගිවිසුම්ගත සහ අසම්භාව්‍ය මූල්‍ය බැඳීම් සඳහා ගෙවීම් සැලකිය යුතු අලාභයක් නොමැතිව ඉටු කිරීමට බැංකුවට ඇති නොහැකියාව ද්‍රවශීලතා අවදානම වේ.

54.2.1 ද්‍රවශීලතා වත්කම් සංකේන්ද්‍රණය

සිය තැන්පතු වලින් 60% ක්, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වල ආයෝජනය කිරීමට බැංකුවට පැවරී ඇති අනුගමන අවශ්‍යතාව හේතුවෙන් ඉහළ ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීමට බැංකුවට සිදුවේ. ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාව වන 20% ට වඩා බෙහෙවින් වැඩි 40.6% ක ද්‍රවශීලතා අනුපාතයක් බැංකුව විසින් දැනට පවත්වාගෙන යනු ලබයි. බැංකුවේ සමස්ත ද්‍රවශීල වත්කම වෙතින් 96.5% ක් නියෝජනය වන්නේ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වල කර ඇති ආයෝජනයන් මගිනි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතය		
වර්ෂාවසානයට	40.6	59.6
ජූනි 30 දිනට	43.6	68.0
වර්ෂාරම්භයේදී	59.6	69.1

ද්‍රවශීලතා වත්කම් හා වගකීම් - බැංකුව

	අභ්‍යන්තර ව්‍යාපාරික ඒකක	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ද්‍රවශීල වත්කම් එකතුව		
මුදල්	1,994,246	2,259,391
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ඇති ශේෂයන්	13,675,290	13,744,633
ඉල්ලුම් තැන්පතු - ශ්‍රී ලංකා	2,756	245
ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් නිකුත් කළ හෝ ඇපවන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා සුරැකුම්පත්	18,503,847	38,106,376
කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් අතිවිශේෂ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග යටතේ අවසර දී ඇති ද්‍රවශීල වත්කම් සහ භාණ්ඩ ලැබීම්	-	-
රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි මුදල් අයිතම	150,408	162,451
එතෙර බැංකුවල ශේෂයන්	1,610,268	297,669
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	533,540,107	748,438,768
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	8,612,054	13,741,338
ද්‍රවශීල වත්කම් එකතුව (දෙසැම්බර් මාසය තුළ ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම්හි දෛනික සාමාන්‍යය)	578,088,976	816,750,871
අවම ද්‍රවශීල වත්කම් අවශ්‍යතාවයට යටත්ව පදනම් වූ වගකීම් එකතුව	1,423,132,438	1,369,731,300
ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය (%)	40.62	59.63

නියාමන වාර්තාකරණය අනුව විස්තර සපයා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.2.2 කල්පිරීම තෙක් ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත කාලසීමාව - බැංකුව සහ සමූහය

පිටු අංක 398 හා 401 හි සටහන් අංක 55 මගින් හෙළිදරව් කිරීම් දක්වා ඇත.

54.2.3 ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට අදාළ මූල්‍ය වත්කම්

ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට අදාළ බැංකුවේ පවතින මූල්‍ය වත්කම් පහත දක්වා ඇත.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව					සමූහය				
		බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*	බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*
		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000	
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	-	-	8,735,208	-	8,735,208	-	-	8,783,946	-	8,783,946
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	236,480	-	-	236,480	-	236,696	-	-	236,696
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	-	10,470,905	-	10,470,905	-	-	11,038,765	-	11,038,765
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	28,172	28,172	-	-	-	35,392	35,392
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		-	-	14,173,948	-	14,173,948	7,911,556	-	15,325,292	-	23,236,848
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
කුමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	-	-	570,255,736	-	570,255,736	-	-	571,803,386	-	571,803,386
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	6,772,300	-	913,296,606	-	920,068,906	13,253,580	-	915,774,149	-	929,027,729
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	-	-	27,662,763	-	27,662,763	387,192	-	27,865,019	-	28,252,211
එකතුව		6,772,300	236,480	1,544,595,166	28,172	1,551,632,117	21,552,328	236,696	1,550,590,557	35,392	1,572,414,974

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.2.3 ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට අදාළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

	සටහන	බැංකුව					සමූහය				
		බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*	බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*
		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000	
2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට											
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	-	-	7,656,263	-	7,656,263	-	-	7,721,757	-	7,721,757
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	-	7,122,376	-	7,122,376	-	-	9,329,865	-	9,329,865
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		-	-	19,572,933	-	19,572,933	20,622,579	-	19,769,573	-	40,392,152
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	-	-	550,912,009	-	550,912,009	-	-	552,049,228	-	552,049,228
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	8,191,410	-	928,543,805	-	936,735,215	11,632,510	-	930,460,774	-	942,093,284
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	-	-	13,817,594	-	13,817,594	1,928,959	-	14,064,844	-	15,993,803
එකතුව		8,191,410	-	1,527,624,979	-	1,535,816,390	34,184,047	7	1,533,396,042	-	1,567,580,096

* හානිකරණ ප්‍රතිපාදනවලට පසු අගයන් දක්වා ඇත.

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම

වෙළඳපොළ මිල ගණන්වල සංචලනයන් විශේෂයෙන් පොළී අනුපාතික වල, විදේශ විනිමය අනුපාතිකවල හා හිමිකම් කොටස් මිල ගණන්වල වෙනස්කම් හේතුකොට ගෙන බැංකුව කෙරෙහි බලපාන වෙළඳපොළ අවදානම ඇති වේ. ණය හා වෙළඳපොළ ද්‍රවශීල අවදානම ආදී වෙනත් මූල්‍ය අවදානම් මගින් වෙළඳපොළ අවදානම බොහෝ විට ව්‍යාජන වෙයි. ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර මෙන්ම ශේෂපත්‍රය තුළ වන සිදුවීම් මත මෙම අලාභ ඇති වීමේ අවදානම හටගනු ඇත.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට බලපාන වෙළඳපොළ අවදානම් ප්‍රභව

පහත සඳහන් ප්‍රභවයන් තුළින් බැංකුව වෙළඳපොළ අවදානමට නිරාවරණය වීම හට ගනී.

- භාණ්ඩාගාර සුරැකුම් කළඹ (රාජ්‍ය සුරැකුම් සහ අනුමැතිය ලත් වෙනත් ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්)
- ප්‍රති මිලදී ගැනීම් සහ ප්‍රති විකිණීමේ ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගැනීම් ගනුදෙනු
- විදේශ විනිමය හා සම්බන්ධ බැංකු මෙහෙයුම්
- හිමිකම් ආයෝජන
- ව්‍යුත්පන්න
- අනුපාතික සංවේදී වත්කම් - වගකීම් නොගැලපීම

54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොවන සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට වන මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වල වෙළඳපළ අවදානම පහත දක්වා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වන්නම්								
	මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	8,734,069	-	8,734,069	8,782,807	-	8,782,807
	මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	236,480	-	236,480	236,696	-	236,696
	බැංකුවල තැන්පතු	18	10,466,409	-	10,466,409	11,034,246	-	11,034,246
	ච්ඡත්පත්ත මූල්‍ය උපකරණ	19	28,172	-	28,172	35,392	-	35,392
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වන්නම්	20						
	- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		14,173,948	14,173,948	-	23,236,848	23,236,848	-
	- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වන්නම්								
	- ණය හා අත්තිකාරම්	21	553,027,321	-	553,027,321	553,052,170	-	553,052,170
	- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	919,129,377	-	919,129,377	927,916,442	-	927,916,442
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වන්නම්	23	27,662,763	-	27,662,763	28,252,211	-	28,252,211
	එකතුව		1,533,458,539	14,173,948	1,519,284,591	1,552,546,811	23,236,848	1,529,309,963

* භානිකරණ ප්‍රතිපාදනවලට පසු අගයන් දක්වා ඇත.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වගකීම්								
	බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32	4,086,731	-	4,086,731	12,711,256	-	12,711,256
	ච්ඡත්පත්ත මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-	-	-	-
	ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-	-	-
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35						
	- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,476,739,818	-	1,476,739,818	1,475,808,557	-	1,475,808,557
	- ණය සුරැකුම්පත් ගිණිගන්ව ගෙවියයුතු		-	-	-	-	-	-
	- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		16,766,044	-	16,766,044	18,889,245	-	18,889,245
	බදු වගකීම්	36	1,377,229	-	1,377,229	1,414,959	-	1,414,959
	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	23,778,255	-	23,778,255	23,851,810	-	23,851,810
	එකතුව		1,522,748,077	-	1,522,748,077	1,532,675,827	-	1,532,675,827

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් (සම්බන්ධයි)

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම්	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්	ධාරණ අගය	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම්	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්	
		රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වන්නම්								
	මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	7,656,038	-	7,656,038	7,721,532	-	7,721,532
	මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	7	-	7
	බැංකුවල තැන්පතු	18	7,120,698	-	7,120,698	9,323,663	-	9,323,663
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	-	-	-
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20						
	- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		19,572,933	19,572,933	-	40,392,152	40,392,152	-
	- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්								
	- ණය හා අත්තිකාරම්	21	538,941,789	-	538,941,789	538,600,866	-	538,600,866
	- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	935,350,052	-	935,350,052	940,536,328	-	940,536,328
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	13,817,594	-	13,817,594	15,993,803	-	15,993,803
	එකතුව		1,522,459,104	19,572,933	1,502,886,171	1,552,568,350	40,392,152	1,512,176,198

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම්	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්	ධාරණ අගය	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම්	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්	
		රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වගකීම්								
	බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32	7,686,553	-	7,686,553	10,470,191	-	10,470,191
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-	-	-	-
	ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-	-	-
	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35						
	- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,428,467,385	-	1,428,467,385	1,426,724,704	-	1,426,724,704
	- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-	-	-
	- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		7,719,532	-	7,719,532	27,087,920	-	27,087,920
	බදු වගකීම්	36	1,292,139	-	1,292,139	1,333,623	-	1,333,623
	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	37,529,017	-	37,529,017	37,618,575	-	37,618,575
	එකතුව		1,482,694,626	-	1,482,694,626	1,503,235,012	-	1,503,235,012

* හානිකරණ ප්‍රතිපාදනවලට පසු අගයන් දක්වා ඇත.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම

එක් ව්‍යවහාරික මුදල් ඒකකයක් තවත් ඒකකයකට හුවමාරුවීමේදී ඇති වන විනිමය අනුපාතික සංවලනය හේතුවෙන් ගෙන විදේශ විනිමය අනුපාතික අවදානම පැන නගින අතර බැංකුවේ ඉපයීම් හෝ හිමිකම් කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් වෙත යොමුවිය හැකිය. විදේශ විනිමය අනුපාතිකයට බැංකුව නිරාවරණය වන අතර මූල්‍ය උපකරණයක අගය හෝ විදේශ වත්කම්වල ආයෝජන, විදේශ විනිමය අනුපාතිකවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් ගෙන උච්චාවචනය විය හැකිය.

ප්‍රවර්තන විදේශ විනිමය අනුපාතිකයෙහි ක්‍ෂයවීම් සඳහා 5%, 10% හා 15% ප්‍රකම්පන මට්ටම් අදාළ කර ගනිමින්, ශුද්ධ විවෘත තත්වයෙහි, විදේශ විනිමය බලපෑමෙහි විශ්ලේෂණය ,ශුද්ධ විවෘත තත්වයෙහි, (NOP) එක් එක් මුදල් වර්ගය අනුව වන බලපෑම සහ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි බලපෑම, 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට පහත වගුවෙහි දක්වා ඇත.

	බැංකුව			
	2022		2021	
	ඇ.ඩො. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ඇ.ඩො. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්වය	1,288	471,592	2,259	453,560

ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය	සංශෝධිත	ආදායම් ප්‍රකාශය	සංශෝධිත
	මත බලපෑම රු. '000	රුපියල් තත්වය රු. '000	මත බලපෑම රු. '000	රුපියල් තත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	23,580	495,172	22,678	476,238
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	47,159	518,751	45,356	498,916
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	70,739	542,331	68,034	521,594

	බැංකුව			
	2022		2021	
	ජපාන යෙන් '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ජපාන යෙන් '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්වය	6,222	17,174	2,736	4,761

ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය	සංශෝධිත	ආදායම් ප්‍රකාශය	සංශෝධිත
	මත බලපෑම රු. '000	රුපියල් තත්වය රු. '000	මත බලපෑම රු. '000	රුපියල් තත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	859	18,033	238	4,999
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	1,717	18,891	476	5,237
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	2,576	19,750	714	5,475

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම (සම්බන්ධයි)

	බැංකුව			
	2022		2021	
	ම.ලී.ප. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ම.ලී.ප. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්ත්වය	413	182,246	298	80,753

ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000		සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	
	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	9,112	191,358	4,038	84,791
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	18,225	200,471	8,075	88,828
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	27,337	209,583	12,113	92,866

	බැංකුව			
	2022		2021	
	යුරෝ '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	යුරෝ '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්ත්වය	52	20,243	(193)	(44,148)

ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000		සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	
	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	1,012	21,255	(2,207)	(46,355)
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	2,024	22,267	(4,415)	(48,563)
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	3,036	23,279	(6,622)	(50,770)

54.3.3 හිමිකම් අවදානම

කොටස් වෙළඳපොළ විචල්‍යයන් හේතුවෙන් පුද්ගලික ආයෝජන ක්‍ෂයවීමෙන් යම් පුද්ගලයෙකුට මුදල් අහිමි වීමේ අවදානම, හිමිකම් අවදානමයි.

හිමිකම් මත ආයෝජනයන්, සමස්ත වත්කම් වෙතින් 0.26% නියෝජනය කරන අතර, නිල ලැයිස්තුගත කළ හා නොකළ හිමිකම් කොටස් ආයෝජන ප්‍රතිශත පිළිවෙලින් 0.25% ක් හා 0.01% ක් බැගින් වේ. එහෙයින්, හිමිකම් අවදානමට බැංකුව විශාල වශයෙන් නිරාවරණය වීමක් නොමැත. කෙසේ වුවද, හිමිකම් ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි කොටස් වෙළඳපොළෙහි අහිතකර චලනයන් බලපාන ලදී. උපායමාර්ගික හේතු, ආර්ථික සංවර්ධනය හා වෙළඳපොළ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ හේතුවෙන් ගෙන නිල ලැයිස්තුගත නොකළ සමාගම්වල ආයෝජනය කරනු ලබයි.

බැංකුව විසින් මාසික, කාර්තුමය සහ අවශ්‍යතා පදනම මත, වෙළඳපොළට සලකුණු කර, ගණනය කිරීම් සිදු කරනු ලබන අතර, හිමිකම් මිල ගණන්වල වෙනස හේතුවෙන් ඇති වන බලපෑම හඳුනාගනු ලබයි..

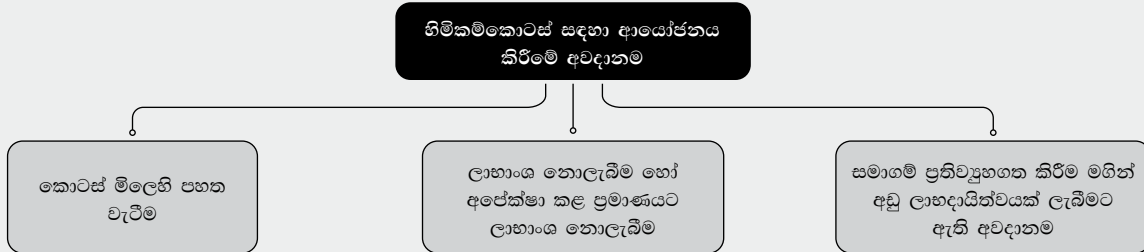
හිමිකම් සඳහා ආයෝජනය කිරීමේ අවදානම පහත ආකාරවලින් සිදුවිය හැක.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.3 හිමිකම් අවදානම (සම්බන්ධයි)

හිමිකම් කොටස් මිල ප්‍රකාශන

මතු දැක්වෙන වගුව (ආදායම් ප්‍රකාශයට සහ හිමිකම් කෙරෙහි) බලපෑම සංක්ෂිප්තව දැක්වෙයි.

		බැංකුව					
		2022			2021		
		ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්	එකතුව	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්	එකතුව
සටහන	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	
දෙසැ.31 දිනට හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳ අගය	20 සහ 23	1,956,839	2,146,925	4,103,763	2,329,980	2,674,004	5,003,983

ආතති මට්ටම	2022			2021		
	ලාභ/අලාභට බලපෑම රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමට බලපෑම රු. '000	හිමිකම් සඳහා බලපෑම රු. '000	ලාභ/අලාභට බලපෑම රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමට බලපෑම රු. '000	හිමිකම් සඳහා බලපෑම රු. '000
හිමිකම් මිල මත 5% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	97,842	107,346	205,188	116,499	133,700	250,199
හිමිකම් මිල මත 5% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(97,842)	(107,346)	(205,188)	(116,499)	(133,700)	(250,199)
හිමිකම් මිල මත 10% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	195,684	214,692	410,376	232,998	267,400	500,398
හිමිකම් මිල මත 10% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(195,684)	(214,692)	(410,376)	(232,998)	(267,400)	(500,398)
හිමිකම් මිල මත 15% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	293,526	322,039	615,564	349,497	401,101	750,598
හිමිකම් මිල මත 15% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(293,526)	(322,039)	(615,564)	(349,497)	(401,101)	(750,598)
හිමිකම් මිල මත 20% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	391,368	429,385	820,753	465,996	534,801	1,000,797
හිමිකම් මිල මත 20% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(391,368)	(429,385)	(820,753)	(465,996)	(534,801)	(1,000,797)

* ඉහත ගණනය කිරීම් සඳහා ඒකක භාරයන්හි ආයෝජන, හිමිකම් උපකරණ ලෙස සලකනු ලබයි.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.3 හිමිකම් අවදානම (සම්බන්ධයි)

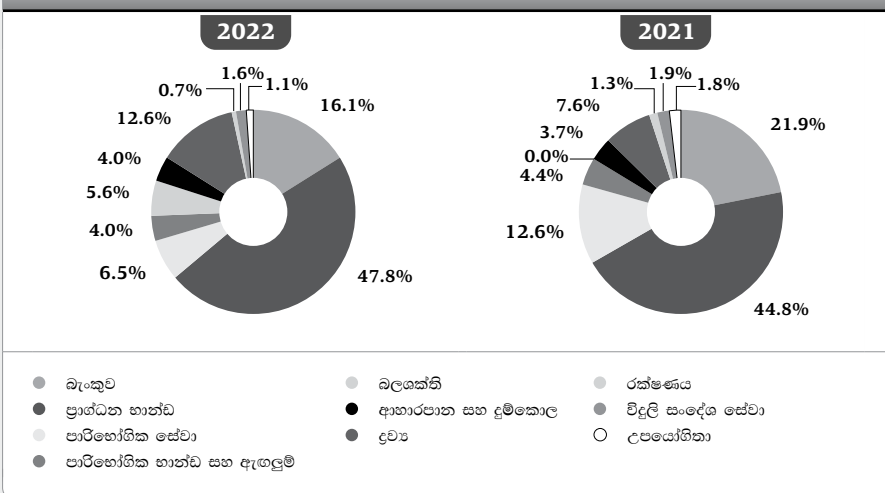
කෙසේ වුවද වශයෙන් හිමිකම් කොටස් වල ආයෝජනය - බැංකුව

යම් ක්ෂේත්‍රයක් සමග ආශ්‍රිත අවදානම අවම කරනු පිණිස වෙළඳ කළමනාකරණය පහත වගුව මගින් නිරූපිතය.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022				2021			
	පිරිවැය	මුළු පිරිවැයෙන් % ක් ලෙස	වෙළඳපළ අගය	මුළු වෙළඳපළ අගයෙන් 1% ක් ලෙස	පිරිවැය	මුළු පිරිවැයෙන් % ක් ලෙස	වෙළඳපළ අගය	මුළු වෙළඳපළ අගයෙන් 1% ක් ලෙස
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
1. බැංකු	659,064	22.0	314,626	16.1	659,064	25.5	452,620	21.9
2. ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ	1,408,656	46.9	934,918	47.8	1,025,279	39.6	927,033	44.8
3. පාරිභෝගික සේවා	218,056	7.3	128,333	6.5	447,318	17.3	261,227	12.6
4. පාරිභෝගික භාණ්ඩ හා ඇඟලුම්	108,845	3.6	77,650	4.0	79,646	3.1	90,120	4.4
5. බලශක්තීන්	35,957	1.2	109,207	5.6	-	0.0	-	0.0
6. ආහාරපාන සහ දුම්කොළ	92,277	3.1	77,743	4.0	71,652	2.8	76,117	3.7
7. ද්‍රව්‍ය	349,004	11.6	247,624	12.6	163,514	6.3	156,810	7.6
8. රක්ෂණය	11,863	0.4	13,375	0.7	24,785	1.0	27,063	1.3
9. විදුලි සංදේශ සේවා	81,332	2.7	31,776	1.6	81,332	3.1	40,748	1.9
10. උපයෝගීතා	35,977	1.2	21,586	1.1	35,977	1.4	37,776	1.8
එකතුව	3,001,031	100	1,956,839	100	2,588,567	100	2,069,513	100

ක්ෂේත්‍රය අනුව හිමිකම් කොටස් මත ආයෝජනයන්හි වෙළඳපොළ අගය - බැංකුව

ප්‍රස්ථාරය 67

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම

ඕනෑම පොළී අනුපාතික සම්බන්ධතාවයකදී හෝ ප්‍රතිලාභ වක්‍රයේ හැඩයේදී අනුපාතික දෙකක් අතර ව්‍යාප්තියේදී ආයෝජනයක වටිනාකම, පොළී අනුපාතික පූර්ණ මට්ටමේදී වෙනස්වීමේ අවදානම, පොළී අනුපාතික අවදානමයි. මුළු ශේෂ පත්‍ර වගකීම්වලින් 91.43% ක් නියෝජනය කරනු ලබන තැන්පතු, බැංකුවේ අරමුදල් සපයන ප්‍රධානතම ප්‍රභවයයි. මින් 18.33% ක් ඉතුරුම් තැන්පතුද 81.67% ක් ස්ථාවර තැන්පතුද නියෝජනය කරයි.

54.3.4.1 පොළී අනුපාත අවදානමට නිරාවරණයවීම්

විවිධ පොළී අනුපාත සංසිද්ධිවලට බැංකුවේ මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සංවේදීතාව අධීක්ෂණය කිරීම තුළින් පොළී අනුපාතික පරතර සීමාවට එරෙහිව අනුපාතික අවදානම කළමනාකරණය පරිපූරණය කෙරෙයි.

වසර 01ට වඩා අඩු කල්පිරීමේ පරාසයන්හි නිරන්තර ලෙස රඳවාගන්නා අනෙකුත් සියලු විවලය සමගින් පොළී අනුපාතිකවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් වාර්තා කරනු ලබන දිනට බැංකුවේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි සංවේදීතාව පහත සඳහන් වගුව මගින් නිරූපිතය.

ප්‍රක්ෂේපිත ශුද්ධ පොළී ආදායමෙහි සංවේදීතාව

	2022		2021	
	සමාන්තර වැඩිවීම රු. '000	සමාන්තර අඩුවීම රු. '000	සමාන්තර වැඩිවීම රු. '000	සමාන්තර අඩුවීම රු. '000
ශුද්ධ පොළී ආදායම				
මූලික අංකන 25 කින් වෙනස්වීම	(1,983,897)	1,983,897	(1,967,221)	1,967,221
මූලික අංකන 50 කින් වෙනස්වීම	(3,967,794)	3,967,794	(3,934,441)	3,934,441
මූලික අංකන 100 කින් වෙනස්වීම	(7,935,587)	7,935,587	(7,868,882)	7,868,882

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

	බැංකුව			
	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී උපයන වත්කම්	39,942,282	107,401,474	169,209,595	348,464,923
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	2,467,634	2,742,829	6,947,900	12,434,938
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	1,184,628	4,910,724	6,694,726	7,077,111
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	12,944,887	36,728,841	53,511,912	134,490,757
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	20,326,979	54,969,706	91,779,458	182,600,441
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	3,018,155	8,049,374	10,275,599	11,861,676
පොළී දරණ වගකීම්	196,783,185	768,782,685	1,117,896,973	1,451,534,956
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	4,086,731	4,086,731	4,086,731	4,086,731
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	181,798,819	747,344,371	1,096,350,165	1,429,767,926
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	10,897,634	16,766,044	16,766,044	16,766,044
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	585,539	694,032	914,255
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(156,840,903)	(661,381,211)	(948,687,378)	(1,103,070,033)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	20	14	15	24

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමූහයේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

	සමූහය			
	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී උපයන වත්කම්	40,695,281	109,465,873	172,871,263	352,829,918
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	2,540,837	2,890,048	7,712,735	13,038,385
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	1,578,579	6,092,578	8,260,136	9,409,632
ක්‍රමණය පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	12,991,265	36,867,975	53,701,030	133,929,667
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	20,548,898	55,513,253	92,869,119	184,537,913
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	3,035,703	8,102,018	10,328,243	11,914,320
පොළී දරණ වගකීම්	200,259,136	779,210,537	1,128,488,187	1,461,057,053
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	6,961,573	12,711,256	12,711,256	12,711,256
ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	181,906,459	747,667,289	1,096,683,774	1,428,727,076
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	11,366,586	18,172,898	18,325,569	18,630,911
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	24,518	659,095	767,588	987,810
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(159,563,855)	(669,744,665)	(955,616,924)	(1,108,227,136)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	20	14	15	24

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

	බැංකුව			
	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී උපයන වත්කම්	35,360,821	87,600,826	130,369,531	268,496,844
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	1,131,867	2,992,885	5,465,008	7,287,261
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	13,712	1,324,093	9,607,647	12,463,153
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	13,549,376	31,967,078	53,533,598	120,894,899
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	20,578,683	51,152,956	61,566,394	123,307,761
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	87,183	163,814	196,884	4,543,770
පොළී දරණ වගකීම්	268,600,766	729,657,969	999,826,819	1,436,435,200
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	61,801	7,686,553	7,686,553	7,686,553
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	263,555,459	714,764,733	984,844,753	1,406,364,098
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	4,983,505	6,991,992	6,993,485	7,719,532
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	214,690	302,027	14,665,017
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(233,239,944)	(642,057,143)	(869,457,289)	(1,167,938,356)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	13	12	13	19

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමූහයේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

	බැංකුව			
	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී උපයන වත්කම්	36,913,026	88,944,126	139,090,459	280,633,832
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	2,066,260	3,178,718	8,848,881	9,545,179
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	269,867	2,092,557	13,522,480	22,670,724
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	13,602,140	32,125,370	53,788,208	119,633,960
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	20,860,892	51,303,612	62,586,215	123,956,933
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	113,868	243,869	344,675	4,827,035
පොළී දරණ වගකීම්	276,119,593	752,214,452	1,022,993,073	1,456,389,616
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	1,798,087	12,895,411	12,895,411	10,470,191
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	263,637,011	715,009,389	985,171,086	1,404,346,442
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	10,654,643	24,005,404	24,534,990	26,818,409
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	29,853	304,248	391,585	14,754,575
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(239,206,567)	(663,270,326)	(883,902,614)	(1,175,755,784)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	13	12	14	19

54.4 මෙහෙයුම් අවදානම

ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ බිඳ වැටීම් සහිත අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන්, පුද්ගලයින්, පද්ධති හෝ බාහිර සිදුවීම් නිසා අලාභ හටගැනීමේ අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම ලෙස බැංකු අධීක්ෂණය පිළිබඳ බාසල් කමිටුව නිර්වචනය කරයි.

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ආකෘතිය

වඩාත් කාර්යක්ෂම, පාරදෘෂ්‍ය, ලාභදායී සහ තිරසාර ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වන මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහයක් බැංකුව සතු වේ. මනා ව්‍යුහගත පාලනයක්, ප්‍රතිපත්තිමය ආකෘතිකයක් සහ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් ඊට ඇතුළත්ය. අවදානම් කළමනාකරණ අංශයෙහි මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය මගින් බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම් පිළිබඳව අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරනු ලබයි.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

55 කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය

	බැංකුව					2022.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2021.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000		
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වත්කම් (පොළී සහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	1,968,529	-	-	-	-	1,968,529	407,442
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	774,300	9,692,109	-	-	-	10,466,409	7,120,698
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	4,910,724	2,166,387	2,278,852	2,519,532	341,615	12,217,109	17,242,953
ක්‍රමසෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	36,728,841	97,761,916	129,598,821	88,866,527	200,071,217	553,027,321	538,941,789
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	54,969,706	127,630,735	253,864,623	295,037,293	187,627,021	919,129,377	935,350,052
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	8,049,374	3,812,302	12,087,924	958,537	440,804	25,348,941	10,922,236
	107,401,474	241,063,449	397,830,219	387,381,888	388,480,657	1,522,157,688	1,509,985,171
වෙනත් වත්කම් (පොළී රහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	6,765,540	-	-	-	-	6,765,540	7,248,596
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	236,480	-	-	-	-	236,480	-
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	28,172	-	-	-	-	28,172	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	489,210	1,467,629	-	-	-	1,956,839	2,329,980
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	2,313,822	2,313,822	2,895,357
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	7,311,000	7,311,000	4,811,000
දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ	-	-	-	-	14,755,775	14,755,775	15,045,618
පරිහරණය කිරීමේ ගිවිසුම් ඇති වත්කම්	87,178	236,548	468,457	270,202	151,264	1,213,649	1,205,916
දේපල ආයෝජන	-	-	-	-	-	-	-
කීර්තිනාමය හා අස්පාශ්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	747,248	747,248	816,058
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	2,892,984	-	2,892,984	1,104,779
වෙනත් වත්කම්	2,553,502	7,066,099	19,466,842	15,799,898	11,420,590	56,306,931	33,655,272
	10,160,081	8,770,276	19,935,299	18,963,084	36,699,700	94,528,440	69,112,577
මුළු වත්කම්	117,561,555	249,833,725	417,765,519	406,344,971	425,180,357	1,616,686,128	1,579,097,748

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

	බැංකුව					2022.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2021.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000		
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වගකීම් (පොළී සහිත වගකීම්)							
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	4,086,731	-	-	-	-	4,086,731	7,686,553
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්							
- නැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	747,344,371	682,423,555	26,685,186	19,356,446	930,261	1,476,739,818	1,428,467,385
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	16,766,044	-	-	-	-	16,766,044	7,719,532
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	585,539	328,715	6,323,000	10,016,000	6,525,000	23,778,255	37,529,017
	768,782,685	682,752,271	33,008,186	29,372,446	7,455,261	1,521,370,846	1,481,402,487
වෙනත් වගකීම් (පොළී රහිත වගකීම්)							
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-	-
කල්බදු වගකීම්	67,931	216,346	491,793	360,911	240,249	1,377,229	1,292,139
සේවාචසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	1,531,715	-	-	10,957,197	12,488,912	8,590,642
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	-	2,760,857	-	-	-	2,760,857	4,596,190
විලම්බිත බදු වගකීම්	-	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	2,276,007	989,791	741,678	1,433,850	354,727	5,796,053	7,200,032
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-	-	3,500
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/චවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	9,400,000	9,400,000	9,400,000
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	-	-	-	-	5,224,842	5,224,842	5,174,249
රඳවාගත් ඉපයීම්	-	-	-	-	11,359,152	11,359,151	13,727,801
වෙනත් සංචිත	-	-	-	-	46,908,235	46,908,235	47,710,707
	2,343,938	5,498,709	1,233,471	1,794,761	84,444,402	95,315,282	97,695,261
මුළු වගකීම්	771,126,623	688,250,979	34,241,657	31,167,208	91,899,662	1,616,686,128	1,579,097,748

* වට්ටම් රහිත මුදල් ප්‍රවාහ මත පදනම්වූ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්හි ඓක්‍යය නියෝජනය වේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

	සමුහය					2022.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2021.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000		
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වත්කම් (පොළී සහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	2,004,139	-	-	-	-	2,004,139	462,395
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	885,909	10,148,337	-	-	-	11,034,246	9,323,663
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	6,092,578	3,317,054	8,733,692	2,792,660	344,026	21,280,009	38,062,173
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	36,017,800	97,911,867	129,807,588	88,960,980	200,353,935	553,052,170	538,600,866
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	55,635,462	128,902,451	254,573,362	299,648,807	189,156,361	927,916,442	940,536,328
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	8,102,018	3,812,302	12,087,924	1,000,898	832,323	25,835,466	12,933,250
	108,737,906	244,092,012	405,202,565	392,403,344	390,686,644	1,541,122,472	1,539,918,674
වෙනත් වත්කම් (පොළී රහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	6,778,668	-	-	-	-	6,778,668	7,259,136
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	236,696	-	-	-	-	236,696	7
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	35,392	-	-	-	-	35,392	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	489,210	1,467,629	-	-	-	1,956,839	2,329,980
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	102,925	-	2,313,822	2,416,746	3,060,553
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	-	-	-	-	15,645,732	15,645,732	15,949,505
පරිහරණය කිරීමේ ගිවිසුම් ඇති වත්කම්	88,310	239,584	475,828	277,469	165,191	1,246,383	1,244,138
දේපල ආයෝජන	-	-	-	-	204,977	204,977	210,577
කීර්තිනාමය හා අස්පාලය වත්කම්	-	-	1,184	-	751,038	752,221	821,420
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	2,892,984	770,894	3,663,879	1,105,654
වෙනත් වත්කම්	2,569,903	7,269,655	19,486,729	15,819,703	11,430,723	56,576,713	33,905,753
	10,198,179	8,976,868	20,066,665	18,990,156	31,282,376	89,514,246	65,886,724
මුළු වත්කම්	118,936,085	253,068,880	425,269,230	411,393,500	421,969,021	1,630,636,718	1,605,805,398

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

	සමූහය					2022.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2021.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000		
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වගකීම් (පොළී සහිත වගකීම්)							
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	12,711,256	-	-	-	-	12,711,256	10,470,191
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්							
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	746,271,448	682,455,628	26,719,808	19,389,570	972,103	1,475,808,557	1,426,724,704
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	18,172,898	458,013	258,334	-	-	18,889,245	27,087,920
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	659,095	328,715	6,323,000	10,016,000	6,525,000	23,851,810	37,618,575
	777,814,697	683,242,357	33,301,142	29,405,570	7,497,103	1,531,260,870	1,501,901,390
වෙනත් වගකීම් (පොළී රහිත වගකීම්)							
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-	-	-
කල්බදු වගකීම්	68,706	218,272	496,860	368,394	262,726	1,414,959	1,333,623
සේවාච්ඡාදන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	1,531,715	-	-	11,016,135	12,547,851	8,637,425
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	-	2,943,314	-	-	-	2,943,314	4,914,918
විලම්බිත බදු වගකීම්	-	-	4,155	-	-	4,155	1,939
වෙනත් වගකීම්	2,297,623	1,011,243	774,687	1,607,206	385,128	6,075,889	7,566,892
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	9,400,000	9,400,000	9,400,000
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	-	-	-	-	5,281,952	5,281,952	5,209,101
රඳවාගත් ඉපයීම්	-	-	-	-	13,589,101	13,589,101	17,918,992
වෙනත් සංචිත	-	-	-	-	48,118,628	48,118,628	48,921,120
	2,366,330	5,704,545	1,275,702	1,975,600	88,053,671	99,375,848	103,904,008
මුළු වගකීම්	780,181,026	688,946,901	34,576,843	31,381,170	95,550,774	1,630,636,718	1,605,805,398

* ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්හි ඵලතාය නියෝජනය වේ.

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

56 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

56.1 සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ මූල්‍ය උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

තක්සේරු තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සාධාරණ අගය තීරණය කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳව විස්තරයක් පහත දක්වා ඇත. වෙළඳපළ සහභාගීත්වය දරන්නෙකු විසින් එම උපකරණ ආගණනය කිරීමේදී කරනු ලබන උපකල්පන පිළිබඳ බැංකුවේ ඇස්තමේන්තුව ඒවායේ අන්තර්ගත වේ.

ව්‍යුත්පන්න

i. විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් මිලදී ගැනීම

වෙළඳපළ ඒ හා සමාන ගිවිසුම් සඳහා අදාළ නිල ලැයිස්තුගත මිල ගණන් උපයෝගී කර ගනිමින් විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් මිලදී ගැනීම් බැංකුව විසින් වටිනාකම තක්සේරු කිරීමට ලක් කරයි.

ii. විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)

පවතින විදේශ විනිමය අනුපාතික හා විදේශ විනිමය ඉදිරි අනුපාතික ආදී විවිධ සාධක ඇතුළත් කරමින් තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් දරා සිටින ව්‍යුත්පන්න නිමැවුම් (විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)/මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම්) තක්සේරු කර ඇත.

ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්

i. රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර

රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර වලින් සමන්විත තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින මූල්‍ය වත්කම් තක්සේරු කරනු ලබයි. නිරීක්ෂණය කළ හැකි දත්ත ඇතුළත් වට්ටම් කළ මුදල් ප්‍රවාහ තක්සේරුකරණ ආකෘති භාවිතයෙන් බැංකුව විසින් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ වෙළඳපොළ දත්ත සහ අතරමැදියන්ගේ ප්‍රකාශන, ප්‍රවර්තන පොළී අනුපාතික වලට අදාළ උපකල්පන මෙකී නිරීක්ෂණ දත්ත වලට අයත් වේ.

ii. ගිම්කම් සුරැකුම්

සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළ එක හා සමාන සුරැකුම් සඳහා ඇති නිල ලැයිස්තුගත කළ අගයන් යොදා ගනිමින් බැංකුව විසින් ගිම්කම් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළ එක හා සමාන සුරැකුම් සඳහා ඇති නිල ලැයිස්තුගත කළ අගයන් යොදා ගනිමින් බැංකුව විසින් ගිම්කම් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි.

නිරීක්ෂණය කළ හැකි දත්ත මත පදනම් වූ තක්සේරුකරණ ආකෘතියක් යොදා ගනිමින් නිල ලැයිස්තුගත නොකළ ගිම්කම් සුරැකුම් වල සාධාරණ අගය ගණනය කර ඇත.

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ ධුරාවලිය නිර්ණය කිරීම

තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනිමින් මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය තීරණය කිරීමට හා හෙළිදරව් කිරීමට බැංකුව විසින් පහත සඳහන් ධුරාවලින් අනුගමනය කරයි.

- 1 මට්ටම** සමාන උපකරණ සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපොළක වෙළඳපොළ මිල ගණන් (ගැලපීම් නොකළ) උපුටා දක්වන යෙදවුම්. පවතින විට ගනුදෙනු වියදම සඳහා කිසිම අඩුකිරීමකින් තොරව සමූහය විසින් සක්‍රීය මිල ගණන් භාවිතා කරමින් උපකරණයක සාධාරණ වටිනාකම මනිනු ලබයි. වත්කම් හෝ වගකීම් සඳහා වන ගනුදෙනු අඛණ්ඩ පදනමක් මත මිල තොරතුරු සැපයීම් සඳහා ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාතයකින් සහ පරිමාවකින් සිදුවන්නේ නම් වෙළඳපොළක් ක්‍රියාකාරී ලෙස සලකනු ලැබේ.
- 2 මට්ටම** සෘජුව (එනම් මිල ලෙස) හෝ වක්‍රව (එනම් මිලලෙන් ව්‍යුත්පන්න වූ) නිරීක්ෂණය කළ හැකි 1 වන මට්ටම තුළ ඇතුළත් උධාන මිල හැර වෙනත් යෙදවුම් මෙම වර්ගයට භාවිතා කර ඇති අගය කරන ලද උපකරණ ඇතුළත් වේ.
  - (අ) සමාන උපකරණ සඳහා ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොළවල මිල ගණන්
  - (ආ) අඩු ක්‍රියාකාරී යැයි සැලකෙන වෙළඳපොළවල සමාන හෝ සමාන උපකරණ සඳහා මිල ගණන් හෝ
  - (ඇ) වෙළඳපොළ දත්ත වලින් සියලුම සැලකිය යුතු යෙදවීම් සෘජුව හෝ වක්‍රව නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙනත් තක්සේරු ක්‍රම
- 3 මට්ටම** නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම්
  - මෙම වර්ගය තක්සේරු තාක්ෂණයට නිරීක්ෂණය කළ හැකි දත්ත මත පදනම් නොවන යෙදවුම් ඇතුළත් වන සියලුම උපකරණ ඇතුළත් වන අතර නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම් උපකරණයේ තක්සේරුව කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරයි.
  - උපකරණ අතර වෙනස පිළිබිඹු කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි ගැලපීම් හෝ උපකල්පන අවශ්‍ය වන සමාන උපකරණ වල උද්ධාන මිල මත පදනම්ව අගය කරන උපකරණ මෙම කාණ්ඩයට ඇතුළත් වේ.
  - තක්සේරු ශිල්පීය ක්‍රමවලට ඉදිරි වර්තමාන වටිනාකම සහ මට්ටම් සහිත මුදල් ප්‍රවාහ ආකෘති නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ මිල පවතින සමාන උපකරණ සමග සැසඳීම ඇතුළත් වේ. තක්සේරු ශිල්පීය ක්‍රමවල භාවිතා වන උපකල්පන සහ යෙදවුම් අතර අවදානම් රහිත සහ මිනුම් සලකුණු පොලී අනුපාත වට්ටම් අනුපාත ඇස්තමේන්තු කිරීමේ අවදානම් වාරික බැඳුම්කර සහ කොටස් මිල විදේශ විනිමය අනුපාත අපේක්ෂිත මිල විචලනය සහ නිවැරදි කිරීම් ඇතුළත් වේ.

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ දූරාවලිය නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

සාධාරණ අගයේ දූරාවලි මට්ටමින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කර ඇති මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණයක් පහත වගුවෙන් පෙන්වනු ලබයි.

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය නොවන වත්කම්					
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ					
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි			-	12,416,447	12,416,447
දේපල ආයෝජන			-	-	-
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්			-	12,416,447	12,416,447
මූල්‍ය වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)			-	28,172	28,172
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්		20			
රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර		12,217,110	-	-	12,217,110
හිමිකම් සුරැකුම්පත්		1,956,839	-	-	1,956,839
ඒකක භාර		-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්		23			
වෙනත් ආයෝජන - රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්		25,348,942	-	-	25,348,942
හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත		2,146,925	-	-	2,146,925
හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	109,406	-	109,406
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්		41,669,814	109,406	28,172	41,807,393
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මුළු වත්කම්		41,669,814	109,406	12,444,619	54,223,840

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය නොවන වත්කම්					
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ					
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි		26	-	12,471,910	12,471,910
දේපල ආයෝජන		28	-	-	-
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්		-	-	12,471,910	12,471,910
මූල්‍ය වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ		19			
මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)		-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්		20			
රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර		17,242,954	-	-	17,242,954
හිමිකම් සුරැකුම්පත්		2,069,513	-	-	2,069,513
ඒකක භාර		260,466	-	-	260,466
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්		23			
වෙනත් ආයෝජන - රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්		10,922,236	-	-	10,922,236
හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත		2,674,004	-	-	2,674,004
හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	163,863	-	163,863
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්		33,169,173	163,863	-	33,333,036
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මුළු වත්කම්		33,169,173	163,863	12,471,910	45,804,946

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ දූරාවලිය නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමූහය			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය නොවන වත්කම්					
දේපල, පිරියත සහ උපකරණ					
	ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි	26	-	13,274,685	13,274,685
	දේපල ආයෝජන	28	-	204,977	204,977
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්				13,479,662	13,479,662
මූල්‍ය වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
	මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)	19	-	28,172	28,172
	වෙනත්		-	7,220	7,220
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර	20	21,280,009	-	21,280,009
	හිමිකම් සුරැකුම්පත්		1,956,839	-	1,956,839
	ඒකක භාර		-	-	-
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	25,833,465	-	25,833,465
	වෙනත් ආයෝජන - රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්		2,249,685	-	2,249,685
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත		-	109,406	109,406
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	-	-
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්			51,319,998	109,406	51,464,796
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මුළු වත්කම්			51,319,998	13,515,053	64,944,458

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමූහය			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය නොවන වත්කම්					
දේපල, පිරියත සහ උපකරණ					
	ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි	26	-	13,339,223	13,339,223
	දේපල ආයෝජන	28	-	210,577	210,577
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය නොවන වත්කම්				13,549,800	13,549,800
මූල්‍ය වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
	මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)	19	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර	20	38,062,173	-	38,062,173
	හිමිකම් සුරැකුම්පත්		2,069,513	-	2,069,513
	ඒකක භාර		260,466	-	260,466
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	12,931,250	-	12,931,250
	වෙනත් ආයෝජන - රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්		2,839,035	-	2,839,035
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත		-	163,863	163,863
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	-	-
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්			56,162,438	163,863	56,326,300
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මුළු වත්කම්			56,162,438	13,549,800	69,876,100

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.3 සාධාරණ අගයේ මිනුම් දුරාවලියේ එක් එක් මට්ටම් අතර සංවලන සැසඳුම

බැංකුවට හා සමූහයට වසර තුළ දුරාවලියේ මට්ටම අතර වලනයන් නොමැත

56.4 දේපළ පිරිසික හා උපකරණ

දේපළ පිරිසික හා උපකරණ

සාධාරණ වටිනාකම් දුරාවලියේ 3 වන මට්ටමේ ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි සඳහා ආරම්භක ශේෂයේ සිට අවසාන ශේෂය දක්වා ප්‍රතිසන්ධානය සටහන් 26 (අ) සිට 26 දක්වා ඇත. (අ) පිටු අංක 320 සිට 322 දක්වා

සාධාරණ වටිනාකම් දුරාවලියේ 3 වන මට්ටම ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවලට අදාළ නැවත තක්සේරු කිරීමේ රක්ෂණය ප්‍රතිපාදනය කිරීම පිටු 258 සිට 261 දක්වා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇත.

ආයෝජන දේපළ

ආයෝජන ගුණාංග සාධාරණ වටිනාකම් දුරාවලියේ 3 වන මට්ටමේ ආයෝජන දේපළ සඳහා ආරම්භක ශේෂයේ සිට අවසන් ශේෂය දක්වා ප්‍රතිසංධානය 325 පිටුවේ 28 සටහනෙහි ඇත.

ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ

බැංකුව හා සමූහය ව්‍යුත්පන්න උපකරණවල සාධාරණ වටිනාකම් ගණනය කිරීම සඳහා සාධාරණ වටිනාකම් දුරාවලියේ 3 වන මට්ටම භාවිතා කරන අතර එම උපකරණ පිළිබඳ විස්තරය 298 හා 334 පිටු වල 19 සහ 33 සටහන්හි දක්වා ඇත.

56.5 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

දෙසැම්බර් 31 දිනට		බැංකුව				
		2022		2021		
		සටහන	ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්						
	මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	8,734,069	8,734,069	7,656,038	7,656,038
	මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,480	236,480	-	-
	බැංකුවල තැන්පතු	18	10,466,409	10,466,409	7,120,698	7,120,698
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	28,172	28,172	-	-
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	14,173,948	14,173,948	19,572,933	19,572,933
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
	- ණය හා අත්තිකාරම්	21	553,027,321	575,700,957	538,941,789	539,346,454
	- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	919,129,377	675,180,495	935,350,052	907,556,434
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	27,662,763	27,662,763	13,817,594	13,817,594
	මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,533,458,539	1,312,183,293	1,522,459,104	1,495,070,151
	මූල්‍ය වගකීම්					
	බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	4,086,731	4,086,731	7,686,553	7,686,553
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35				
	- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු		1,476,739,818	1,476,136,191	1,428,467,385	1,427,778,508
	- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු		-	-	-	-
	- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු		16,766,044	16,766,044	7,719,532	7,719,532
	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	23,778,255	23,778,255	37,529,017	38,411,518
	මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,521,370,848	1,520,767,221	1,481,402,487	1,481,596,112

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.5 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමූහය				
		2022		2021		
		ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	
මූල්‍ය වත්කම්						
	මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	8,782,807	8,782,807	7,721,532	7,721,532
	මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	236,696	236,696	7	7
	බැංකුවල තැන්පතු	18	11,034,246	11,034,246	9,323,663	9,323,663
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	35,392	35,392	-	-
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	23,236,848	23,236,848	40,392,152	40,392,152
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
	- ණය හා අත්තිකාරම්	21	553,052,170	575,726,903	538,600,866	539,006,629
	- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	927,916,442	683,967,559	940,536,328	912,742,709
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	28,252,211	28,252,211	15,993,803	15,993,803
	මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,552,546,811	1,331,272,663	1,552,568,350	1,525,180,495
මූල්‍ය වගකීම්						
	බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	12,711,256	12,711,256	10,470,191	10,470,191
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35				
	- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,475,808,557	1,475,204,929	1,426,724,704	1,426,035,827
	- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-
	- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		18,889,245	18,889,245	27,087,920	27,087,920
	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	23,851,810	23,851,810	37,618,575	38,501,076
	මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,531,260,868	1,530,657,241	1,501,901,389	1,502,095,014

56.6 සාධාරණ අගයට නිර්ණය කිරීම

සාධාරණ අගයට පවත්වා නොගත් මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සාධාරණ අගය වාර්තා නොකළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සාධාරණ අගයන් තීරණය කිරීම පිණිස උපයෝගී කර ගත් ක්‍රමවේද සහ උපකල්පන පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දක්වා ඇත.

සාධාරණ අගයට ආසන්න ධාරණ අගය ඇති වත්කම්

කෙටිකාලීන කල්පිරීම් සහිත මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් (වසරකට අඩු ආරම්භක කල්පිරීමක් සහිත) සඳහා අදාළ ධාරණ අගය ඒවායේ සාධාරණ අගයට ආසන්න බව උපකල්පනය කර ඇත. නිශ්චිත කල්පිරීමක් නොමැති ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු සඳහාද මෙම උපකල්පනය අදාළ වේ.

වරින් වර ගෙවනු ලබන පොළී සහිත ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලබා ගන්නා දිගුකාලීන තැන්පතු සහ විවලය අනුපාතික යටතේ ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිනමන ණය හා අත්තිකාරම්ද සාධාරණ අගයට පවත්වාගෙන යාම සඳහා සලකා බලනු ලබයි.

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.6 සාධාරණ අගයට නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

ස්ථාවර අනුපාත මූල්‍ය උපකරණ

කෙටිකාලීන ණය පහසුකම් සඳහා සාධාරණ අගයන් ලෙස ධාරණ අගයන් සලකනු ලබයි. කල්පිරීම තෙක් දරා සිටින සුරැකුම්වල සාධාරණ අගය ඇගයීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත, ඊට සමාන ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම් වෙනුවෙන් යොදාගත් අනුපාතික භාවිතා කරන ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි සිව්වන කාර්තුව තුළ නව ණය ප්‍රදානය කරනු ලැබූ වෙළඳපොළ අනුපාතික යොදා ගනිමින් ස්ථාවර පොළී අනුපාතික සහිත ණය හා ලැබියුතු දෑ සාධාරණ අගය අගයන ලදී. කල්පිරීමේදී පොළී ගෙවනු ලබන සහ එක් වසරකට වඩා වැඩි මුල් කාලසීමාවක් සහිත ස්ථාවර කැන්පතුවලට සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි සිව්වන කාර්තුව තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදුන් දැනට පවතින වෙළඳපොළ අනුපාතික අනුව වටිම් ලබා දෙන ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි සිව්වන කාර්තුව තුළ නව ණය ප්‍රදානය කරනු ලැබූ වෙළඳපොළ අනුපාතික යොදා ගනිමින් ස්ථාවර පොළී අනුපාතික සහිත ණය හා වෙනත් උපකරණ සාධාරණ අගය අගයන ලදී.

මූල්‍ය වත්කම්වල නිල ලැයිස්තුගත නොකළ හිමිකම් කොටස්

සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ නොහැකි බැවින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් වල නිල ලැයිස්තුගත නොකළ හිමිකම් සියල්ල (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව හැර) පිරිවැයට වාර්තා කරනු ලබයි. මෙහි ආයෝජන සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපළක් නොමැති අතර සමූහය විසින් එය දීර්ඝකාලීනව රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. නිරීක්ෂණ කළ හැකි දත්ත මත පදනම්ව තක්සේරුකරණ ආකෘතියක් උපයෝගී කර ගනිමින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු කොටස්වල ආයෝජන සාධාරණ අගයට ගණනය කර ඇත. පිටු අංක 316 හි දක්වා ඇති සටහන් අංක 23 (ඊ) වෙත යොමු වන්න.

57 ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය (නියාමන වාර්තාකරණය අනුව)

අරමුණ

බැංකුවේ අවදානම් රුචිකත්වය හා අනුගාමික පරිදි සකස් කළ උපාය මාර්ගික අරමුණු ඉටු කරගැනීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධන ආවරණ රඳවා ගැනීමත් නියාමන අවශ්‍යතාවලට සරිලන පරිදි ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කිරීමත් බැංකුවට අවශ්‍ය වේ.

නියාමන ප්‍රාග්ධනය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව එකාබද්ධ හා කේවල පදනම මත නියාමන අවශ්‍යතා පැනවීම ද අධීක්ෂණය කිරීමද සිදු කරනු ලබයි. බැංකුව විසින් නියාමන ප්‍රාග්ධනය හා වෙනත් අමතර අවදානම් ආවරණය පිණිස බාසල් III නියාමනවල ප්‍රතිපාදන හා අනුකූල විය යුතුය. බාසල් III ප්‍රාග්ධන නියාමන, 2019 ජනවාරි 01 දින සිට සම්පූර්ණයෙන් බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර, බාසල් II යටතේ හඳුන්වා දුන් උපස්ථම්භන ක්‍රියාවලි මත එනම්, අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව, අධීක්ෂණ සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය සහ වෙළඳපොළ විනයානුකූල බව යන ස්ථම්භ මත පදනම්ව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. බැංකුව පෙරදී දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකුවක් (D-SIB) ලෙස සලකන ලද අතර මහ බැංකුව විසින් 2019 දෙසැම්බර් 20 දින නිකුත් කරන ලද 2019 අංක 12 දරන බැංකු අනපනතට අනුව තවදුරටත් බැංකුව එසේ සලකනු නොලබයි.

බැංකුව විසින් අවදානම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණකරණ ප්‍රවේශය ද වෙළඳපොළ අවදානම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණකරණ මිනුම් ප්‍රවේශය ද මෙහෙයුම් ණය අවදානම සම්බන්ධයෙන් මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය ද දැනට භාවිත කරනු ලබයි. පොදු හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිනිර්වචනය කිරීම තුළින් සහ ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය සහ දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු (D-SIB) මත ප්‍රාග්ධන අධිකාර ආදී නව ප්‍රාග්ධන අවරෝධක හඳුන්වාදීම තුළින් ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රමාණාත්මක බව හා ගුණාත්මක බව විශේෂයෙන්ම හර ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කිරීම සඳහා බාසල් III මගින් ආවරණය කෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු බාසල් III නියාමනය අනුව 2020 අවසානය වන විට බැංකුව සහ සමූහය විසින් අවම ස්ථර ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 8.5% ක්ද, අවම මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 12.5% ක් ද පවත්වාගෙන යා යුතුය.

කෙසේ වෙතත් කොවිඩ් 19 වසංගතයේ පැතිරයාමත් සමඟ එමගින් බලපෑමට පත් ව්‍යාපාර සහ පුද්ගලයන්ට සහන සැලසීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත වැඩිදුරටත් ඉඩ සලසාදීමේ අරමුණින් මුදල් මණ්ඩලය විසින් දේශීය මූල්‍ය පද්ධතියේ වැඩි වැදගත්කමක් සහිත බැංකු සහ එසේ නොවන බැංකු සඳහා මුළු පදනම් අංක 250 පිළිවෙලින් පදනම් අංක 100 සහ 50 බැගින් ප්‍රාග්ධනය සුරැකීම සඳහා ඇති අතිරික්තයන් පහත දැක්වේ.

ඒ අනුව අවම අවශ්‍යතාවය 0.5 කින් අඩුවී ඇති අතර 2021 වසර අවසන් වනවිට අවම ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 8% ක් සහ අවම ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 12% පවත්වා ගැනීමට බැංකුවට අවශ්‍ය වේ.

නියාමන ප්‍රාග්ධනය, ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය යන ද්විත්වයෙන් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවලට බැංකුව හා සමූහ සෑම විටම අනුකූල වී ඇත.

නියාමන ප්‍රාග්ධන අනුපාතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2022*	2021	2022*	2021
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව - 6.5%)	14.357	17.171	16.492	18.538
ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව - 8%)	15.778	18.598	17.903	19.960
සමස්ථ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව - 12%)	17.999	20.828	19.959	22.001

➔ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්

58 පිටපත් රහිත භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලට අදාළ ප්‍රතිමිලට ගැණුම් හා ප්‍රති විකුණුම් ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කර ඇති දේශීය ආදායම් බිල්පත් පනතේ 2019 අංක 01 විධානය අනුව ප්‍රතිමිලට ගැණුම් හා ප්‍රති විකුණුම් ගනුදෙනු පිළිබඳ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

58.1 ප්‍රතිමිලට ගැණුම් ගනුදෙනු සඳහා වෙන් කරන ලද සුරැකුම්වල ධාරණ අගය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2022 Rs. '000	2021 Rs. '000
ප්‍රතිමිලට ගැණුම් සඳහා වෙන් කරන ලද සුරැකුම්වල ධාරණ අගය	22,799,900	8,191,410
ප්‍රතිවිකුණුම් සඳහා වෙන් කරන ලද සුරැකුම්වල වෙළඳපොළ අගය	771,293	5,961,028

58.2 ප්‍රතිමිලට ගැණුම් හා ප්‍රතිවිකුණුම් සඳහා කපාහැරීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට එක් එක් පරිනත භාණ්ඩයන්ට අදාළ අවම පහත පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2022 අවම		2021 අවම	
	ප්‍රතිමිලට ගැණුම් %	ප්‍රතිවිකුණුම් %	ප්‍රතිමිලට ගැණුම් %	ප්‍රතිවිකුණුම් %
අදාළ සුරැකුම්පත්වල අවශේෂ පරිනත කාලය				
වසර 1 දක්වා	4	4	4	4
වසර 1 සිට වසර 3 දක්වා	6	6	6	6
වසර 3 සිට වසර 5 දක්වා	8	8	8	8
වසර 5 සිට වසර 8 දක්වා	10	10	10	10
වසර 8 ට වඩා වැඩි	12	12	12	12

58.3 අනුකූල නොවීම නිසා බැංකුව වෙත පනවන ලද දඩුවම්

2021 සහ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂ සඳහා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කර ඇති 2019 අංක 01 දරණ විධානයට අනුව අනුකූල නොවීම නිසා බැංකුවට දඩුවම් පනවා නොමැත.

අතිරේක තොරතුරු

බැංකු පනතේ
නියාමනයන්ට
අනුකූලතාවය

410

ශ්‍රී ලංකා වරලත්
ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය
විසින් නිකුත් කරන ලද
ආයතනික පාලනය පිළිබඳ
යහපරිච්ඡේද සංග්‍රහය සමග
අනුකූලතාවය

430

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
විසින් නියම කරන ලද
අනෙකුත් හෙළිදරව්
කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

435

2016 අංක 01 දරන බැංකු
පනතේ නියෝගයෙහි III
උපලේඛන ප්‍රකාර බාසල් III
හෙළිදරව් කිරීම්

442

දේශීය පද්ධති අනුව
වැදගත් බැංකු තක්සේරු
කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම -
2022

454

මධ්‍ය නිර්ණායක සමඟ
අනුකූල අන්තර්ගත දර්ශකය

456

ස්වාධීන සහතිකවීම්
වාර්තාව

459

ආදායම් ප්‍රකාශය
(අැමරිකානු ඩොලර්)

462

විස්තීර්ණ ආදායම්
ප්‍රකාශය
(අැමරිකානු ඩොලර්)

463

මූල්‍ය තත්ත්වය
පිළිබඳ ප්‍රකාශය
(අැමරිකානු ඩොලර්)

464

සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක
දර්ශකයන්
2013 - 2022

465

තැන්පතු
විශ්ලේෂණය

466

අනුරූප
බැංකු

467

විදේශ විනිමය
නුවමාරු සමාගම්

467

යුරෝපීයීරෝ
සාමාජිකත්වය

468

මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට
අදාළ පාරිභාෂිත වචන
මාලාව

469

ආයතනික
තොරතුරු

475

බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා වන ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනය සහ එහි පසුකාලීන සංශෝධන

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම

3 (1) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

3 (1) (i) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පහත කරුණු පිළිබඳව සහතික වෙමින් බැංකුවේ සුරක්ෂිතභාවය සහ ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කළ යුතුය.

(අ) බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු හා ආයතනික වටිනාකම් අනුමත කිරීම හා අධීක්ෂණය කිරීම සහ මේ පිළිබඳව තොරතුරු බැංකුවේ සියළු පිරිස් වෙත සන්නිවේදනය වන බව සහතික කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

පිටු අංක 78 සහ 126 හි සඳහන් පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ උපාය මාර්ගික අරමුණු හා ආයතනික වටිනාකම් තීරණය කරනු ලබයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද 2023 - 2025 කාලසීමාව සඳහා වන උපාය මාර්ගික සැලසුමට මේවා අන්තර්ගත කර ඇති අතර සැලසුම්ගත රැස්වීම් හරහා සියලු ශ්‍රේණිවල සේවකයන් දැනුවත් කර ඇත. බැංකු වෙත ඇති ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2021දී සකස් කරන ලද 2022-2024 උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම 2023-2025 ඉදිරි වසර 3 සඳහා ද ඉදිරියට ගෙන යන ලදී. ආයතනික වටිනාකම් බැංකුවේ වෙබ් පිටුවේ ඇතුළත් කර ඇත.

(ආ) අවම වශයෙන් ඉදිරි වසර තුන සඳහා බැංකුවේ සමස්ත ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගය, සමස්ත අවදානම් ප්‍රතිපත්තිය සහ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටි හා මැනිය හැකි ඉලක්ක සහිත යාන්ත්‍රණ අනුමත කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

ආයතන කළමනාකාරිත්වය සමග සවිස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද 2022 - 2025 කාලසීමාව සඳහා ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගික සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මාර්ගෝපදේශකත්වය හා නියාමනය සපයන ලදී. උපායමාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්ම බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව, ක්‍රියාවලි, සහ අවදානම් අභිරුචිය සමග අනුකූල වේ. ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගික සැලැස්ම ඉදිරි වසර තුන සඳහා මැනිය හැකි ඉලක්ක සහිත ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් මස්සේ ක්‍රියාත්මක කෙරේ. ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගික සැලැස්ම, වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන හා සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන සැලසුමකි. 2023 - 2025 කාලසීමාව සඳහා වන උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම 2021 දෙසැම්බර් 09 දින විශේෂ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීමකදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී.

(ඇ) ප්‍රධාන අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ දුරදර්ශී ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා ගැලපෙන පද්ධති ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

බැංකුවේ අවදානම් ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කිරීම, බැංකුවට මුහුණ පෑමට සිදුවන මූලික අවදානම් හඳුනාගැනීම, පාලන ව්‍යුහ ස්ථාපිත කිරීම සහ මූලික අවදානම් තක්සේරුව, නිරීක්ෂණය හා කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පවරනු ලැබ ඇත.

පහත වාර්තා මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර විස්තර සපයයි.

- පිටු අංක 208 සිට 236 දක්වා වන අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව
- පිටු අංක 205 - 206 දක්වා වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව

(ඈ) තැන්පත්කරුවන්, ණය ගැතියන්, ණය හිමියන්, කොටස්කරුවන් ඇතුළු සියළු පාර්ශවකරුවන් සමග සන්නිවේදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවට නැංවීම අනුමත කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

එළඳායි හා කාලීන සන්නිවේදනයක් සහතික කිරීම සඳහා සියළු පාර්ශවකරුවන් ආවරණය කෙරෙන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද හා ක්‍රියාත්මක කරන ලද සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතුව ඇත.

(ඉ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත්භාවය හා විශ්වාසනීයත්වය සමාලෝචනය කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත්භාවය හා විශ්වාසනීයත්වය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ද ඒ පිළිබඳව සෑහීමකට පත්වේ. ඒ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සෑහීමකට පත් විය. විගණන අංශය සහ රාජ්‍ය විගණක විසින් මේ පිළිබඳව සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර එම සමාලෝචන මෙන්ම ඊට අදාළ කළමනාකරණ ප්‍රතිචාරද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කෙරේ.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම

(ඊ) ජාත්‍යන්තර ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල නිර්වචනය කර ඇති පරිදි ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් හඳුනාගැනීම හා තනතුරු සඳහා පත් කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.
ජාත්‍යන්තර ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති හි ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් නිර්වචනය කර ඇත්තේ ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් බලපෑම් කළ හැකි පුද්ගලයන් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් ලෙස හඳුනාගැනේ. සියළුම ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් පත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබේ.
ආයතනික පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු මාර්ගෝපදේශ අනුව බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී සහ අනුබද්ධ ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන් ආයතනික පාලන අරමුණු සඳහා බැංකුවේ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

(උ) අධ්‍යක්ෂවරුන් සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අධිකාරී ක්ෂේත්‍ර සහ ප්‍රධාන වගකීම් නිශ්චය කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධිකාරී ක්ෂේත්‍රය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 7 වගන්තිය යටතේ පාලනය වේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව සකස් කර ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විෂයය ක්ෂේත්‍රය හා වගකීම් සවිස්තරාත්මකව දැක්වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා වන අධිකාරී ක්ෂේත්‍ර හා ප්‍රධාන වගකීම් නිශ්චය කර ඇත. එම වගකීම් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසෙහි සෑම සාමාජිකයෙකුගේම රැකියා විස්තරයෙහි අන්තර්ගත වේ.

(ඌ) ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රතිපත්තියට ගැළපෙන පරිදි බැංකු කටයුතු යෝග්‍ය ලෙස අධීක්ෂණය කෙරෙන බව සහතික කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්මට අනුකූලව බැංකුවේ කාර්යසාධනය සාමාලෝචනය කරන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වෙතින් මූල්‍ය වාර්තාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලන, අවදානම් කළමනාකරණය සහ එම කමිටුවලට පවරා ඇති අනෙකුත් අදාළ කරුණු පිළිබඳ වාර්තා ලබා ගනී. එසේම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ විෂයය පරාසයට අයත් කරුණු අවශ්‍ය විටදී පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඔවුන් කැඳවනු ලබයි.

(එ) අධ්‍යක්ෂවරුන් හා ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් තෝරා ගැනීම, නාමයෝජනා කිරීම සහ පත්කර ගැනීම; අභිලාෂ ගැටුම් කළමනාකරණය; සහ දුර්වලතා නිර්ණය කිරීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පාලන පරිච්ඡේද වල ඵලදායිතාවය කලින් කලට ඇගයීම.

අනුකූලවී ඇත.
1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ විධිවිධාන සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව බැංකුවේ විෂයපථය හාර අමාත්‍යවරයා හරහා ශ්‍රී ලංකා රජය, කොටස් හිමියා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පත් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පාලන පිළිවෙත් ඇගයීම සඳහා ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ ස්වයං ඇගයීමක් වාර්ෂිකව සිදු කෙරේ. ගැටෙන අභිලාෂ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කර ඇත. අභිලාෂ ගැටුම් පවතී නම් ඒවා නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා සිය සම්බන්ධිත පාර්ශව සහ අභිලාෂ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශ ලබාගැනේ.

(ඒ) ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා යෝග්‍ය අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් බැංකුවට තිබෙන බව සහතික කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ.

(ඔ) ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය කිරීම, සන්නිවේදන මාර්ග ස්ථාපිත කිරීම සහ ආයතනික අරමුණු කරා ළගාවීමේ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍යතාවය මත ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් නිරතුරුව හමුවීම.

අනුකූලවී ඇත.
කාර්යසාධනය, උපායමාර්ගය, ප්‍රතිපත්තිය සහ තම විෂයය පරාසයට අදාළ වෙනත් ඕනෑම කරුණක් ඇගයීම ප්‍රගතිය ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා ඒවායේ අනු කමිටු රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡා කෙරේ. ඊට අමතරව, න්‍යාය පත්‍රයේ ඇතුළත් සිය අධීක්ෂණය යටතේ පවතින ප්‍රධාන කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් විසින් කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර ආයතනික අරමුණු හා අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් කරුණු දැක්වීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු විසින් ඔව්හු කැඳවනු ලබති. අමතර වශයෙන් අනුකූලතා නිලධාරී විසින් ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය හා නියාමන වෙනස්වීම් පිළිබඳව මාසිකව වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
	(ඕ) නියාමන පරිසරය අවබෝධ කරගැනීම සහ බැංකුව විසින් නියාමන ආයතන සමග ඵලදායී සම්බන්ධතාවයක් පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් ලෙස පත්වීමෙන් පසු සියළු නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සිය කාර්යයන් ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීමේ හැකියාව ලබාදෙමින් අනුකූලතා නිලධාරී විසින් නියාමන ප්‍රවණතා පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කරනු ලබයි.
	(උ) බාහිර විගණකවරුන්ගේ සේවය ලබාගැනීමේදී හා අධීක්ෂණය කිරීමේදී අවශ්‍ය සුපරික්ෂාකාරී බවින් යුතුව කටයුතු කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රාජ්‍ය බැංකුවක් වන හෙයින් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන වගන්තිය සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 37 වන වගන්තියේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිවරයා බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා වේ. එසේම, විගණන ක්‍රමවේදයේ ස්වාධීනත්වය, විෂයය මූලිකත්වය සහ ඵලදායීතාවය සමාලෝචනය කිරීම සහ නිරීක්ෂණය කිරීම සහ විගණකාධිපතිවරයාට සහයවීම සඳහා විගණකාධිපතිවරයා විසින් බාහිර විගණකවරයෙක් පත් කරගන්නේ නම් එසේ පත් කරගනු ලබන එවැනි ඕනෑම බාහිර විගණකවරයෙක් සම්බන්ධයෙන් විගණන අධිකාරී හරහා විගණකාධිපතිවරයාට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමේ බලය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත පැවරී තිබේ.
3 (1) (ii)	මෙම නිර්දේශවල නිර්දේශ අංක 3 (5) ප්‍රකාරව සභාපති හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත් කිරීම සහ සභාපති හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සතු කාර්යභාරය හා වගකීම් නිශ්චිතව දැක්වීම හා අනුමත කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිදු කරනු ලබයි.	මෙය 3(9) (II) වගන්තිය සමග එක්ව කියවන විට අනුකූලවී ඇත. 1995 වසරේ අංක 28 දරණ පනතින් සංශෝධනය කරන ලද 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 11 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාපතිවරයා පත් කරනු ලබන්නේ අමතෘතවරයා විසිනි. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 26 (1) වගන්තියෙන් දක්වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර සඳහා යෝග්‍ය හා නිසි පුද්ගලයෙකු පත්කරනු ලබන අතර එම තැනැත්තා බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාද වේ. සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ කාර්යභාරය හා වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිර්වචනය කිරීම හා අනුමත කිරීම සිදු කරනු ලැබ තිබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ ඇතුළත් මෙම නිර්දේශවල නිර්දේශ අංක 3 (5) ප්‍රකාරව සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් නිශ්චිතව දැක්වීම හා අනුමත කිරීම සිදු කර ඇත. තවදුරටත් මෙය පිටු අංක 197 විස්තර කර ඇත.
3 (1) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නීති පතා හමුවිය යුතු අතර ආසන්න වශයෙන් මසකට වරක් ලෙස වර්ෂයක් තුළ අවම වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 12 ක් පැවැත්විය යුතුය. එසේ පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සහභාගිවීමට සුදුසුකම් ඇති අධ්‍යක්ෂවරුන් බහුතරයකගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය අත්‍යවශ්‍ය වේ. රැස්වීමකින් තොරව ලිඛිත යෝජනා හෝ ලියවිලි සංසරණය කිරීම මගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් හැකි තාක් දුරට වැළකීමට කටයුතු කෙරේ.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සක්‍රීය සහභාගිත්වයෙන් සෑම මසකම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් විධිමත්ව පැවැත්වෙන අතර පැවැත්වූ රැස්වීම් සංඛ්‍යාව සහ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගිත්වය පිටු අංක 198 හි දැක්වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සංසරණය කිරීම ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම අවම කිරීමට බැංකුව හැකි සෑම පියවරක්ම ගෙන ඇති අතර එවැනි යෝජනා ඊළඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබේ.
3 (1) (iv)	සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ට බැංකුවේ ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය හා අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ කරුණු හා යෝජනා නීතිපතා පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල න්‍යාය පත්‍රවලට ඇතුළත් කිරීමේ අවස්ථාව සහතික කිරීමට පියවර ගෙන ඇති බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වග බලා ගැනෙයි.	අනුකූලවී ඇත. රැස්වීමට සහභාගිවීමට පෙර රැස්වීම් පිළිබඳ දත්වීම් සංසරණය වන අතර බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු වලට අදාළ කාරණා පිළිබඳව සභාපතිවරයා සමග සාකච්ඡා කර න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කිරීම සඳහා යෝජනා කිරීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ඇත.
3 (1) (v)	සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් හට සහභාගිවීමේ අවස්ථාව සලසමින් අවම වශයෙන් නීතිපතා පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා දින 7 ක පූර්ව දැනුම්දීමක් ලබා දෙන බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය මගින් සහතික වෙයි. සියළුම අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ දැනුම් දීමක් සිදු කරනු ලැබේ.	අනුකූලවී ඇත. රැස්වීම පිළිබඳ නිවේදනය, න්‍යාය පත්‍රය හා සාකච්ඡා කිරීමට නියමිත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමගින් රැස්වීමට දින සතකට පෙර අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත යොමු කෙරෙන අතර හදිසි පත්‍රිකා හැර ආරක්ෂිත විද්‍යුත් විසඳුමකින් අදාළ කරුණු පිළිබඳව අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීමට හා අත්‍යවශ්‍ය යෝජනා තිබේ නම් ඒවා ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ලබාදීම එමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. ඕනෑම විශේෂ රැස්වීමකට පෙර සාධාරණ දැනුම්දීමක් සිදු කරන අතර, විශේෂ රැස්වීමක් සැලසුම් කිරීමට පෙර සියලුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කැමැත්ත ලබාගෙන හදිසි යෝජනා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (I) (vi)	නොකඩවා පූර්වගාමී රැස්වීම් 3 කට සහභාගී නොවූ හෝ මාස 12 ක කාල පරිච්ඡේදය තුළ පවත්වන ලද පූර්වගාමී රැස්වීම් වලින් අවම වශයෙන් රැස්වීම් 2/3 ක් සඳහා සහභාගී වී නොමැති අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ අධ්‍යක්ෂ ධුරය අවලංගු වන බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය මගින් වග බලා ගැනෙයි.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ නියමය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වයට අදාළව ඇගයීම සිදු කෙරේ. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගිත්වය පිටු අංක 190 පිටුවේ හි දක්වා ඇත. ගත වූ මාස 12 තුළ පවත්වන ලද රැස්වීම් සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් දෙකකට සහභාගී නොවූ හෝ අඛණ්ඩව රැස්වීම් තුනකට සහභාගී නොවූ කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් නොමැත.</p>
3 (I) (vii)	1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතෙහි 43 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සපුරාලන ලේකම්වරයෙකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කෙරෙයි.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ 43 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට සහ එහි සංශෝධනවලට ප්‍රකාරව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා අත්හපත්/සුදුසුකම් ඇති නීතිඥයෙකි.</p>
3 (I) (viii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය සහ අදාළ සියළු නීති හා රෙගුලාසි අනුගමනය කෙරෙන බව සහතික කිරීමේ අරමුණින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදෙස් හා සේවය ලබා ගැනීමට සියළු අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසා තිබිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රමවේද අනුගමනය කරන බව සහ අදාළ නීති හා රෙගුලාසි සමග අනුකූල වන බව සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් හා සේවය ලබාගැනීමේ පූර්ණ අවස්ථාව සියළු අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමිවේ.</p>
3 (I) (ix)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු අතර එකී වාර්තා ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට සාධාරණ කාල පරාසයක් තුළ සාධාරණ දැනුම් දීමක් මත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විවෘතව තිබිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ආරක්ෂිත විද්‍යුත් විසඳුමක් හරහා සියලුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් වෙත එය බෙදා හරිනු ලැබේ. ඊළඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී එම වාර්තා අනුමත කරනු ලැබේ. ඊට අමතරව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට එම විද්‍යුත් විසඳුම හරහා පසුගිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා හා රැස්වීම් වාර්තා වෙත ප්‍රවේශ විය හැක.</p>
3 (I) (x)	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිය රාජකාරි කටයුතු ඉටුකිරීමේදී සැලකිලිමත් බවින් යුතුව හා විවක්ෂණශීලීව ක්‍රියා කරන්නේද යන්න රැස්වීම් වාර්තාවලින් දැන ගත හැකි වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් පරිදි විස්තර සහිත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා තබාගත යුතුය.</p> <p>එමෙන්ම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා, නියාමන හා අධීක්ෂණ අධිකාරීන්ට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල දී සිදුකරන විවරණවල ගැඹුර ඇගයීම පිණිස පවතින මූලාශ්‍රයක්ද වේ. එබැවින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාවන් හි පහත කරුණු පැහැදිලිව ඇතුළත් විය යුතු වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> (අ) සිය විවරණයන්හිදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් භාවිත කරන ලද දත්ත හා තොරතුරුවල සාරාංශයක්; (ආ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සලකා බලනු ලැබූ කරුණු; (ඇ) නියමිත අවධානයෙන් හා විවක්ෂණශීලී බවින් යුතුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිය වගකීම් ඉටුකර ඇත්දැයි විදහාපාන කරුණු විමර්ශනය කෙරෙන සාකච්ඡා සහ විසංවාදී හෝ එකඟ නොවන කරුණු; (ඈ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති සහ අදාළ නීති හා රෙගුලාසි කෙරෙහි අනුකූලතාවය පිළිබිඹු කෙරෙන සාක්ෂි සහ අදාළ විධායකයන්ගේ තහවුරු කිරීම්; (ඉ) බැංකුව නිරාවරණය වී සිටින අවදානම් පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඇති දැනුවත්භාවය හා අවබෝධය සහ සම්මත කරගෙන ඇති අවදානම් කළමනාකරණ පියවර පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය; සහ (ඊ) තීරණ හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සම්මුතිය; 	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ලබාදී ඇති නිර්නායක ආවරණය කෙරෙන පරිදි රැස්වීම් වාර්තා පවත්වාගෙන තිබේ.</p>

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (1) (xi)	සාධාරණ ඉල්ලීමක් මත සුදුසු වාතාවරණයක් යටතේ බැංකුවේ වියදමින් ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකඟවූ කාර්ය පටිපාටියක් පැවතිය යුතුය. බැංකුව වෙනුවෙන් ඉටු විය යුතු සිය රාජකාරී ඉටු කිරීම සඳහා යම් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට/අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සහාය වනු පිණිස ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකඟ විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේදී අවශ්‍යතාවය අනුව වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට හැකියාව තිබෙන බව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 27 වන වගන්තියේ සඳහන් වේ. සාධාරණ ඉල්ලීමක් මත සුදුසු වාතාවරණයක් යටතේ බැංකුවේ වියදමෙන් ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය මගින්ද අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසාදී තිබේ.
3 (1) (xii)	සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෝ වෙනත් ආයතන සමග කටයුතු කිරීමේදී හා එම ආයතන සමග ගිවිසුම්වලට එළඹීමේදී ආයතනය පිළිබඳව ඇති වගකීම් සම්බන්ධයෙන් මතු විය හැකි අභිලාෂ ගැටුම් හෝ එවැනිත් ක් පවතින බවට හැඟෙන පරිදි කටයුතු කිරීමෙන් වැළකීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. පක්ෂී ම ලබාගන්නා අවස්ථාවේදී හෝ වෙනස්කමක් සිදුවන අවස්ථාවකදී අධ්‍යක්ෂවරු සිය අභිලාෂ පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් සිදු කරති. අභිලාෂ ගැටුම් සහ එවැනිත් ක් ඇතිවූ අවස්ථාවකට අදාළ කරුණු හා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය මගින් විස්තර කෙරේ. අභිලාෂ ගැටෙන අවස්ථාවලදී අධ්‍යක්ෂවරු සාකච්ඡාවලට සහභාගීවීමෙන්, තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් හෝ එවැනි සිදුවීමක් අනුමත කිරීමෙන් වැළකී සිටීමට කටයුතු කරති.
3 (1) (xiii)	බැංකුවේ පාලනය හා එය යා යුතු දිශාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැඩි බලාධිකාරිය යටතේ පවතින බව සහතික කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණ සඳහා නිශ්චිතව වෙන් කෙරුණු කටයුතු පිළිබඳ විධිමත් උපදෙස්වලින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් වගකියන ප්‍රධාන අධිකාරිය ලෙස, බැංකුවේ පාලනය හා එය යා යුතු දිශාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැඩි බලාධිකාරිය යටතේ පවතින බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සහතික කරනු ලබයි. සිය වගකීම් එළඳාගිය ඉටු කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වෙන් කර ඇති බලතල පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙන් විස්තර කෙරේ.
3 (1) (xiv)	බැංකුව බුන්වත්වීමට ආසන්න හෝ එහි වගකීම් ඉටු කිරීමට අපොහොසත්වීමට හෝ එසේ වීමට ඉඩ ඇති බවට හෝ එහි තැන්පත්කරුවන්ට හා වෙනත් ණය හිමියන්ට ගෙවිය යුතු ගෙවීම් අත්හිටුවීමට සිදුවන බව පෙනී යන්නේ නම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඒ සම්බන්ධ කිසිදු තීරණයක්/ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට පෙරාතුව ඒ බව වහාම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයේ අධ්‍යක්ෂ වෙත දැන්විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව නුබුන්වත් වන අතර අදාළ වර්ෂය තුළදී බැංකුවේ නුබුන්වත්භාවයට අභියෝග කරන කිසිදු අවස්ථාවක් වසර තුළදී පැන නැගුණේ නැත.
3 (1) (xv)	ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතිකය සහ වෙනත් ආරක්ෂාකාරී පදනම් මත මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබ ඇති මට්ටම් වලදී බැංකුව ප්‍රාග්ධනික බව තහවුරු කර ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගතයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. නියාමන අවශ්‍යතා හා බැංකුවේ නිර්වචනය කරන ලද අවදානම් අභිරුචිය සමග අනුකූලතාවය සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා අනෙකුත් විවික්ෂණශීලී පියවර අධීක්ෂණය කෙරෙනු ලැබේ. බැංකුව අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වී ඇත. 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ විධානය අනුව බාසල් III ස්ථම්භ 3 යටතේ හෙළිදරව් කිරීම් වල අංක 442 සිට 453 දක්වා පිටුවල දක්වා ඇත.
3 (1) (xvi)	මෙකී නියමයන්හි තෙවන නියමය හා බැංකුවේ අනුකූලතාවය දැක්වෙන වාර්ෂික ආයතනික පාලන වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. මෙම වාර්තාව වාර්ෂික වාර්තාවේ 178-198 වන පිටුවේ දැක්වෙන ආයතනික පාලන වාර්තාවේ කොටසකි.
3 (1) (xvii)	එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසින් වාර්ෂිකව සිදු කළ යුතු ස්වයං-ඇගයීමේ පටිපාටියක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කළ යුතු අතර එවන් ඇගයීම් වල වාර්තා පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසින් වාර්ෂිකව සිදු කළ යුතු ස්වයං-ඇගයීමේ පටිපාටියක් අනුගමනය කරන අතර එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. කෙසේ වුවද බොහෝ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ධුර කාලය 2023 වසර ආරම්භ වන විට අවසන් වූ බැවින් 2022 වසර සඳහා ස්වයං-තක්සේරුව අවසන් කර නොමැත.

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (2)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය	
3 (2) (i)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අයත් අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව 7 ට වඩා අඩු හෝ 13 ට වඩා වැඩි නොවිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 8 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සභාපතිවරයා ඇතුළුව අධ්‍යක්ෂවරුන් 7 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වෙයි. 2022 මුදල් වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිබඳ තොරතුරු මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක 184 සිට 186 පිටු වලද, වර්තමාන අධ්‍යක්ෂකවරුන් මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක 170 සිට 172 දක්වා පිටුවල දැක්වේ.</p>
3 (2) (ii)	<p>(අ) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර හොඳවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හැරුණු කොට වෙනත් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ මුළු සේවා කාලය වසර 9 නොඉක්මවිය යුතුය.</p> <p>(ආ) 2008 ජනවාරි මස 01 දිනට වසර 09 සම්පූර්ණ කර ඇති හෝ 2008 දෙසැම්බර් මස 31 දිනට ප්‍රථම ඕනෑම අවස්ථාවකදී එවන් සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කරන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හට 2009 ජනවාරි මස 01 දින සිට ඇරඹෙන ඉදිරි වසර 3 ක උපරිම කාලයක් සඳහා සේවය කළ හැකිය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එම තනතුරට පත්ව වසර තවයක් ගතවී නොමැත. 2022 මුදල් වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂකවරුන් පිළිබඳ තොරතුරු පිටු අංක 184 සිට 186 දක්වාද, වර්තමාන අධ්‍යක්ෂකවරු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 170-172 හි දක්වා ඇත.</p> <p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වසර 9 කට අඩු කාලයක් බැංකුවේ සේවය කර ඇත.</p>
3 (2) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව මුළු අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 නොඉක්මවන්නේ නම් බැංකුවේ සේවකයෙකු බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස (මෙහි මින් මතු විධායක අධ්‍යක්ෂ ලෙස හැඳින්වෙන) පත් කිරීමට, තෝරා පත් කිරීමට හෝ නම් කිරීමට හැකිය. එවන් අවස්ථාවකදී විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් එක් අයෙකු බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ සහ එහි සංශෝධන වල, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සඳහා විධායක අධ්‍යක්ෂවරයෙක් පත්කිරීමේ විධිවිධාන ඇතුළත්ව ඇත.</p>
3 (2) (iv)	අවම වශයෙන් විධායක නොවන ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරුන් 3 දෙනෙකු හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මුළු අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 ක් හෝ මින් කවර හෝ ඉහළ අගයට සරිලන අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සිටිය යුතුය.	<p>2022 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකු සිටි අතර අධ්‍යක්ෂවරුන් 5 දෙනෙක් ස්වාධීන නොවේ.</p> <p>වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂවරුන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව, ඉන් දෙදෙනෙකු නිලලත් අධ්‍යක්ෂවරුන් වේ. (භාණ්ඩාගාර නියෝජිතයා සහ තැපැල්පති) සෙසු අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනා විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබයි. වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකු ස්වාධීන නොවන අතර අනෙක් අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනා ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරු වේ.</p> <p>2022 මුදල් වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වර්ගීකරණයට අදාළ විස්තර පිටු අංක 184 සිට 186 දක්වාද වර්තමාන අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 170-172 දක්වා පිටුවල දැක්වේ.</p>
3 (2) (v)	ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නියෝජනය කිරීමට විකල්ප අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත් කරනු ලබන අවස්ථාවකදී එසේ පත් කරන ලද පුද්ගලයාද ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට අදාළ වන නිර්නායක සපුරන අයෙකු විය යුතුය.	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව විකල්ප අධ්‍යක්ෂවරයෙකු සඳහා ප්‍රතිපාදන නොමැති බැවින් කිසිදු ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නියෝජනය කිරීමට විකල්ප අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත්කර නොමැත.</p>
3 (2) (vi)	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිගත හැකි වෘත්තීමය පසුබිමක් ඇති සහ/හෝ උපායමාර්ග, කාර්යසාධනය හා සම්පත් ආදී කරුණු සම්බන්ධව ස්වාධීන තීරණයන්ට එළඹිය හැකි අත්දැකීම් හා සුදුසු කුසලතාවයන්ගෙන් සපිරි පිරිසක් විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අවශ්‍ය තොරතුරු ඇතුළු අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පැතිකඩ පහත පරිදි සඳහන් කර ඇත.</p> <p>මූල්‍ය වර්ෂය 2022 – පිටු අංක 184 සිට 186</p> <p>වර්තමානය – පිටු අංක 170 සිට 172</p>

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (2) (vii)	සහපුරණයට අවශ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව සපිරුණද සපැමිණි විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව සපැමිණි මුළු අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩක් නොඉක්මවයි නම් එවන් අවස්ථාවකදී නියමාකාරයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමක් පැවැත්විය නොහැකිය.	අනුකූලවී ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහපුරණය 4 කි. එය අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩකට වඩා වැඩි වන අතර අධ්‍යක්ෂවරුන් සන්දේනාම විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වේ.
3 (2) (viii)	බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් හෙළිදරව් කෙරෙන සියළු ආයතනික සන්නිවේදනයන්හිදී ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විශේෂයෙන් හඳුන්වා දිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් ඇතුළත් කෙරෙන සියළු ආයතනික සන්නිවේදනයන්හි බැංකුවේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විශේෂව හඳුන්වාදී ඇත. 2022 වර්ෂයේ හා වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ, ස්වාධීන හා ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් ඇතුළුව අධ්‍යක්ෂවරු කාණ්ඩය අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය පිටු අංක 190 හි දැක්වේ.
3 (2) (ix)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නව අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කිරීම සඳහා විධිමත්, සැලකිල්ලට භාජනය වූ හා විනිවිද භාවයෙන් යුත් කාර්ය පටිපාටියක් පැවතිය යුතුය. එමෙන්ම ක්‍රමවත්ව අනුප්‍රාප්තිකයන් පත්කිරීම පිණිස ද පටිපාටියක් තිබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කරනු ලබන්නේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 8 (1) (අ) වගන්තිය ප්‍රකාරවය. ඒ අනුව, බැංකුවේ අධීක්ෂණය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරු පස් දෙනෙක් පත් කෙරේ. එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තෙක් විය යුතු අතර තවත් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් තැපැල්පති හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තෙක් විය යුතුය.
3 (2) (x)	තාවකාලික ලෙස පුරප්පාඩුවක් පිරවීම පිණිස පත් කරනු ලබන සියළු අධ්‍යක්ෂවරුන් ඔවුන්ගේ පත්වීමෙන් අනතුරුව පවත්වනු ලබන පළමු මහා සභා රැස්වීමේදී පාර්ශවකරුවන්ගේ ඡන්ද විමසීමකට භාජනය විය යුතුය.	අදාළ නොවේ. විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරුන් පත්කිරීම සිදු කරන හෙයින් මෙවැනි තත්ත්වයක් පැන නොනගී.
3 (2) (xi)	අධ්‍යක්ෂවරයෙකු සිය තනතුරින් ඉල්ලා අස්වන්නේ නම් හෝ ඉවත් කරනු ලබන්නේ නම්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින්; (අ) එම අධ්‍යක්ෂවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම, එවන් ඉල්ලා අස්වීමකට හෝ ඉවත් කරනු ලැබීමකට බලපෑ හේතූද, එසේ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරයාට බැංකුව සමග යම් එකඟතාවයකට නොපැමිණීමට හේතුවක් තිබේ නම් එයද ඇතුළුව නිවේදනය කිරීම (ආ) හිමිකරුවන්ගේ අවධානයට යොමු කළ යුතු කරුණු වේද/නොවේද යන්න සහතික කරමින් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ එකම කොටස් හිමිකරු වන ශ්‍රී ලංකා රජය, බැංකුව සිය විෂයය පටයට අයත් වන විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා මගින් අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම මෙන්ම ඉවත් කිරීමද සිදු කරනු ලබයි. ඕනෑම ඉල්ලා අස්වීමක් යොමු කෙරෙන්නේද විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා වෙතය. ඉල්ලා අස්වීම් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දැනුවත් කෙරේ. බැංකුවේ කොටස් හිමිකරුවා ශ්‍රී ලංකා රජය වන අතර නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂවරුන් හැර අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරු පස්දෙනාගේ වෙනස්වීම් සිදු කරනු ලබන්නේ රජය විසින් අදාළ අමාත්‍යවරයා හරහාය.
3 (2) (xii)	බැංකු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ සේවකයෙකු වෙතත් බැංකු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත් කිරීම, තෝරා පත් කර ගැනීම හෝ නම් කිරීම එකී බැංකුව, පළමුව සඳහන් කළ බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගමක් හෝ ආශ්‍රිත සමාගමක් වන්නේ නම් පමණක් හැර සිදු නොකළ යුතුය.	අදාළ නොවේ. 2008 අංක 41 දරණ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ කොටස් හිමිකාරීත්වය නියෝජනය කරමින් බැංකුවේ සේවකයෙකු වන ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත් කිරීම සහ ජයන්ත මහතා ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට පත් කිරීම හැර ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරු හෝ සේවකයන් වෙතත් බැංකුවල අධ්‍යක්ෂවරු ලෙස පත්කර නොමැත.
3 (3)	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ හැකියා හා යෝග්‍ය බව ඇගයීමේ නිර්ණායක	
3 (3) (i)	අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරන තැනැත්තෙකුගේ වයස	අනුකූලවී ඇත.
(අ) සහ (ආ)	අවුරුදු 70 නොඉක්මවා තිබිය යුතුය.	වයස අවුරුදු 70 ඉක්මවූ අධ්‍යක්ෂවරු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නොමැත.

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (3) (ii)	යම් පුද්ගලයකු බැංකුවේ පරිපාලිත හෝ ආශ්‍රිත සමාගමේදී ඇතුළුව සමාගම්/ආයතන 20 කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක අධ්‍යක්ෂ ධුර නොදැරිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් බැංකුවේ පරිපාලිත හෝ ආශ්‍රිත සමාගමේදී ඇතුළුව සමාගම්/ආයතන 20 කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක අධ්‍යක්ෂ ධුර දරන්නේ නැත.
3 (3) (iii)	ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන බලපත්‍රලාභී බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියෙකු ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන වෙනත් බලපත්‍රලාභී බැංකුවක අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියෙකු ලෙස ඔහුගේ සේවය අවසන් වූ දින සිට මාස 06 ක කාලයක් ඉකුත්වීමට පෙර පත් නොකළ යුතුය. ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම අවශ්‍ය බලපත්‍රලාභී බැංකුවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේදී විශ්‍රාම යන බැංකුකරුවන්ගේ ප්‍රවීණත්වය අවශ්‍ය විය හැකි අවස්ථා වැනි සුවිශේෂී අවස්ථාවන්හි එහි යම් වෙනසක් මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතියට යටත්ව සිදු කළ යුතුය. මේ සම්බන්ධයෙන්, බලපත්‍රලාභී බැංකු අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා පත් කිරීමේදී සිසිලන (Cooling - off) කාලසීමාවේ අවශ්‍යතා පිලිපැදීමට සහතික විය යුතුය. බලපත්‍රලාභී බැංකුවට අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත් කරනු ලැබුවහොත්, බලපත්‍රලාභී බැංකුව එවැනි පත් කරන්නෙකුට යම් බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් හෝ යම් වරප්‍රසාද භුක්ති විඳීමෙන් හෝ ඔහුගේ මඟ පෙන්වීමට පටහැනිව වැලැක්වීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුව පියවර ගතයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති වී නොමැත.
3 (4)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් පවරන ලද කළමනාකරණ කාර්යභාරය	
3 (4) (i)	අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් දැනට ක්‍රියාත්මක වන බලතල පැවරීමේ ක්‍රියාවලියේ සුපරීක්ෂාකාරීව අධ්‍යයනය කර පැහැදිලිව අවබෝධ කර ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බලය පැවරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ කටයුතු හා වගකීම් පැවරීමේ ක්‍රමවේදය කලින් කලට සමාලෝචනය කරනු ලබයි. කිසිදු බාධාවකින් තොරව කාර්යක්ෂමව සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ලබාදෙන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බලය පැවරීමේ පටිපාටිය සමාලෝචනය හා අනුමත කරන අතර බලතල පැවරීමේ බැංකුවේ අවශ්‍යතා ආමන්ත්‍රණය කරන බවට සහතික වේ.
3 (4) (ii)	සමස්තයක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ හැකියාව අවම කිරීමට හෝ ඊට සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් බාධාවක් වන මට්ටමකට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය කටයුතු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවකට, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාට හෝ ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් වලට පැවරීම නොකළ යුතුය.	
3 (4) (iii)	බැංකුවේ අවශ්‍යතාවලට අදාළ වන ලෙස බලතල පැවරීමේ කාර්ය පටිපාටිය පවතින බවට සහතික කරගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වරින්වර එය සමාලෝචනය කරනු ලබයි.	
3 (5)	සභාපති සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී	
3 (5) (i)	සභාපති සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී යන භූමිකා වෙනම පැවතිය යුතු අතර, එකම පුද්ගලයෙකු විසින් ඉටු නොකළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ භූමිකා අතර පැහැදිලි කාර්යභාර වෙන්කිරීමක් ඇත. සභාපතිවරයාගේ සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ වගකීම් විග්‍රහ කෙරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියක් ක්‍රියාත්මකය.
3 (5) (ii)	සභාපති, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විය යුතු අතර ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන්නේ නම් වඩාත් සුදුසුය. සභාපතිවරයා, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නොවන අවස්ථාවකදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සුදුසු පරිදි සීමා නිර්ණය ලේඛනගත කිරීමෙන් අනතුරුව ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස පත් කළ යුතුය. ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ තනතුර බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවේ අනාවරණය කළ යුතු වේ.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ සභාපතිවරයා විධායක නොවන සහ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකි. ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන ඵලංග ජයවර්ධන මහතා එම නියෝගයට අනුකූලව ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස පත් කර ඇත.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (5) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එහි ආයතනික පාලන වාර්තාවෙහි, සභාපතිගේ හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ අනන්‍යතාවයද, ඔවුන් අතර පැවතිය හැකි යම් සම්බන්ධතාවයක ස්වභාවයද හෙළිදරව් කළයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිගේ හා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ අනන්‍යතාවය පිළිබඳ තොරතුරු වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 197 හි සඳහන් කර ඇත. සභාපතිවරයා සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී අතර කිසිදු භෞතික, මූල්‍ය, ව්‍යාපාරික හෝ පවුල් සබඳතාවයක් නොමැති බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත්ව සිටී. එසේම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනෙකුත් සාමාජිකයන් අතරද එවැනි සබඳතා නොමැත.
3 (5) (iv)	සභාපති විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය සැපයීම; අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එහි වගකීම් ඉටු කරන බව හා කාර්යක්ෂමව කටයුතු කරන බව සහතික කිරීම; හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සියළුම ප්‍රධාන හා අවශ්‍ය කරුණු කාලෝචිතව සාකච්ඡාවට බඳුන් කරන බවට වගබලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිතුමය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය සපයනු ලබන අතර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එහි වගකීම් කාර්යක්ෂමව ඉටු කරන බවට වගබලා ගනියි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සියළුම ප්‍රධාන කරුණු කාලීන අයුරින් සාකච්ඡාවට ගැනෙයි.
3 (5) (v)	සෑම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමක් සඳහාම න්‍යාය පත්‍රය සැකසීමේ හා අනුමත කිරීමේ මූලික වගකීම සභාපති සතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිවරයාගේ උපදෙස් අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් රැස්වීම් න්‍යාය පත්‍රය සකස් කරනු ලබයි.
3 (5) (vi)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡාවට ගැනෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් නිසි ලෙස දැනුවත් කර ඇති බවට මෙන්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත කලට වේලාවට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සැපයෙන බවටද සභාපති විසින් වග බලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡාවට ගැනෙන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් පරිදි දැනුවත් කර ඇති බවට සභාපති සහතික වේ. ඒ බව සහතික කිරීමේදී පහත දැක්වෙන ක්‍රමවේදය භාවිතයට ගැනේ. සමාලෝචනය කිරීම, වැඩිමහත් තොරතුරු ලබාගැනීම සහ පැහැදිලි කරගැනීම සඳහා සහ රැස්වීමෙන් අනතුරුව රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කළ කරුණු පිළිබඳව පසු විපරම් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමෙන් දින හතකට පෙර රැස්වීමේ වාර්තා ඇතුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා බෙදා හැරීම. අවශ්‍යවූ විටෙක ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගෙන් පැහැදිලි කරගැනීම් ලබාගැනීම.
3 (5) (vii)	සභාපති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කටයුතු සඳහා පූර්ණ හා සක්‍රීය දායකත්වයක් ලබාදීමට සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් දිරිමත් කිරීම සහ බැංකුවේ උපරිම යහපත පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කරන බවට වගබලා ගැනීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ගැනීම සභාපති විසින් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිගේ කාර්යභාරය සහ වගකීම සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි අන්තර්ගත වේ.
3 (5) (viii)	විශේෂයෙන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙතින් කාර්යක්ෂම දායකත්වයක් ලබා ගැනීම උදෙසා සභාපති විසින් පහසුකම් සැලසිය යුතු අතර, විධායක හා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් අතර සඵලදායී සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සමස්ත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයම විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත වේ.
3 (5) (ix)	සභාපතිවරයා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් සම්බන්ධව හෝ කිසිදු ආකාරයකින් අනෙකුත් විධායක රාජකාරී කටයුතු සෘජු අධීක්ෂණයට ලක්කිරීමෙහි නොයෙදිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත සභාපතිවරයා ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර ඔහු ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් අධීක්ෂණය කිරීම හෝ වෙනත් කිසිදු ආකාරයක විධායක කාර්යයන්හි නියුක්ත නොවේ.
3 (5) (x)	කොටස්ගිම්කරුවන් සමග සඵලදායී සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගැනීමට යෝග්‍ය පියවර ගන්නා බවට හා කොටස් ගිම්කරුවන්ගේ මත/අදහස් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සන්නිවේදනය කෙරෙන බවට සභාපති වග බලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව සිය කොටස් ගිම්කරු වන ශ්‍රී ලංකා රජය සමග ඵලදායී සන්නිවේදනයක් පවත්වාගෙන යයි. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂවරයා, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කොටස් ගිම්කරු අතර සන්නිවේදන මාර්ගය ලෙස ක්‍රියා කරයි.
3 (5) (xi)	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා, බැංකුවේ ඒදිනෙදා සිදුකෙරෙන මෙහෙයුම් හා ව්‍යාපාර කළමනාකරණයේ මුදුන් මට්ටමේ භාරකාරත්වය දරන විධායක ලෙස කටයුතු කරයි.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ ඒදිනෙදා කටයුතු සාමාන්‍යාධිකාරී/විධායක නිලධාරී වෙත පවරා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි සාමාන්‍යාධිකාරී/විධායක නිලධාරියාට පැවරෙන එවැනි බලතල පිළිබඳව විශේෂයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.
3 (6)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කළ කමිටු	

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (i)	<p>මෙම නියමයන් 3(6)(ii), 3(6)(iii) 3(6)(iv) සහ 3(6)(v) යන නියමයන් මගින් දක්වා ඇති පරිදි සෑම බැංකුවක්ම අවම වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු 4 ක් පිහිටුවිය යුතුය. සියළුම අනු කමිටු සඳහා ලේකම්වරයෙකු පත් කළ යුතුවේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී එක් එක් අනු කමිටුවේ කාර්යසාධනය, වගකීම් සහ කාර්යභාරය පිළිබඳව වාර්තාවක් සැපයිය යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>2017 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ නියාමනය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවධානම් කළමනාකරණ කමිටුව, ලිඛිත යොමු කොන්දේසි සහිතව අනිවාර්යය කමිටු පහක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ හා උපාය මාර්ගික කමිටුව බැංකුවේ ව්‍යාපාරික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පත්කර ඇත.</p> <p>සියලුම කමිටු, කමිටු සභාපතිවරුන් හරහා සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කරයි.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ලේකම්/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් අදාළ කමිටුවල සභාපතිවරයාගේ අධීක්ෂණය යටතේ රැස්වීම් සංවිධානය කිරීම සහ වාර්තා ආදිය පවත්වාගෙන යන අතර සියලුම කමිටුවල ලේකම් වරයා ලෙස කටයුතු කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු වාර්තා පිටු අංක 199 සිට 207 දක්වා පිටුවල ඇත.</p> <p>රජය තනි කොටස් හිමියා වන අතර, බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවට සහ බැංකුව හාර අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කෙරේ.</p>
3 (6) (ii)	<p>විගණන කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නීති අදාළ වේ.</p> <p>(අ) කමිටුවේ සභාපතිවරයා ගණකාධිකරණයේ සහ/හෝ විගණනයෙහි සුදුසුකම් හා අත්දැකීම් සහිත ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විය යුතුය.</p> <p>(ආ) කමිටුවේ සියළුම සාමාජිකයින් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විය යුතුය.</p> <p>(ඇ) පහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් කමිටුව විසින් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) අදාළ නීතිවලට අනුකූල වෙමින් විගණන සේවා සඳහා බාහිර විගණකවරයෙකු පත් කිරීම; (ii) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වරින්වර විගණකවරුන් හට නිකුත් කරන ලද උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම; (iii) අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති භාවිතයට ගැනීම සහ; (iv) විගණන කොටස්කරුවන් සමග බැඳීම වසර 5 නොඉක්මවයි නම් සහ පූර්ව කාලසීමාව සම්පූර්ණ කළ දින පටන් වසර 3 ක් ඉකුත්වීමට ප්‍රථම අදාළ විගණන කොටස්කරුවන් හා යලි විගණන බැඳීමකට ඇතුළු නොවන්නේ නම් සේවා කාලය, විගණන ගාස්තු හා විගණකවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම හෝ සේවයෙන් පහකිරීම. 	<p>2022 මූල්‍ය වර්ෂය තුළ විගණන කමිටුවේ සභාපති ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන අතර, අවශ්‍ය සුදුසුකම් සහ පළපුරුද්ද දරයි.</p> <p>බමිටුවේ සභාපතිගේ පැතිකඩ 2022 මූල්‍ය වාර්තාවේ පිටු අංක 185 දක්වා ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සභාපති අවශ්‍ය සුදුසුකම් හා අත්දැකීම් ඇති අයෙකි. කමිටුවේ සභාපතිවරයා පිළිබඳ තොරතුරු 172 පිටුවේ දැක්වේ.</p> <p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>බැංකුවේ සියළු අධ්‍යක්ෂවරු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. එහෙයින්, කමිටුවේ සියළුම සාමාජිකයෝ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.</p> <p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>යොමු නියමයන්ට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අනෙකුත් නිර්දේශ අතර පහත සඳහන් නිර්දේශ කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වරින්වර විගණකවරුන් හට නිකුත් කරන ලද උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම. • අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති භාවිතයට ගැනීම. <p>අදාළ ප්‍රඥප්ති වලට අනුව විගණකාධිපති බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා වශයෙන් කටයුතු කරයි. එබැවින්, බාහිර විගණකවරයා සම්බන්ධයෙන් කමිටුවට වගකීමක් නොපැවරේ.</p>

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම	
<p>(ඇ) අදාළ වන ප්‍රමිති සහ යහපරිච්ඡා අනුව විගණන ක්‍රියාවලීන්හිදී බාහිර විගණකවරයාගේ ස්වාධීනත්වය, විෂයය මූලිකත්වය සහ කාර්යක්ෂමතාවය කමිටුව විසින් සමාලෝචනය හා නිරීක්ෂණය කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>විගණකාධිපතිවරයා බාහිර විගණකවරයා ලෙස කටයුතු කරන බැවින් ස්වාධීනත්වය සහ විෂයය මූලිකත්වය ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් තහවුරු කොට පවත්වාගැනීම සිදු වෙයි. විගණන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම්වලදී රජයේ විගණන අධිකාරී සමග සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.</p>
<p>(ඉ) විගණන නොවන සේවා ලබාදීම සඳහා බාහිර විගණකවරයෙකු යොදා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් කමිටුව විසින් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>විගණකාධිපතිවරයා බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා ලෙස කටයුතු කරයි.</p> <p>තෙසේ වුවත්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය ප්‍රකාරව, තමාට සහයවීම සඳහා විගණකාධිපතිවරයා තවත් බාහිර විගණකවරයෙකු පත් කරන්නේ නම් එමගින් විගණන සේවා සපයන ආයතනයේ ස්වාධීනත්වය, විෂයය මූලිකත්වය සහ කාර්යක්ෂමතාවය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරයි. 2022 වර්ෂයේ විගණනය සඳහා විගණකාධිපති විසින් අර්නස්ට් ඇන්ඩ් යන්ග් සමාගම (Messers Earnest and Young) උපදේශන කටයුතු සඳහා පත් කරගන්නා ලදී.</p>
<p>(ඊ) කමිටුව විසින් විගණනය ඇරඹීමට ප්‍රථම විගණනයේ ස්වභාවය හා විෂයය පථය පිළිබඳ බාහිර විගණකවරුන් සමග සාකච්ඡා කර අවසන් නිගමනයකට පැමිණිය යුතුය.</p>	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>විගණනයේ විෂයය පථය හා සීමාව බාහිර විගණකවරයා ලෙස කටයුතු කරන විගණකාධිපති විසින් නිර්ණය කරනු ලබයි.</p>
<p>(උ) බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල, වාර්ෂික වාර්තාවේ ගිණුම්වල හා හෙළිදරව් කිරීම පිණිස සකසා ඇති ඉන්ද්‍රෝමයක වාර්තාවන්හි විශ්වසනීය බව හා ඒවායෙහි අන්තර්ගතය, සැලකිය යුතු මූල්‍ය වාර්තාකරණ තීරණ අධීක්ෂණය කරනු පිණිස කමිටුව විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය තොරතුරු සාමාලෝචනය කරනු ලැබිය යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රථම බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම් හා ඉන්ද්‍රෝමයක වාර්තා සමාලෝචනය කිරීමේදී කමිටුව පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය. (i) ප්‍රධාන විනිශ්චය ක්ෂේත්‍ර; (ii) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා යහපරිච්ඡා වල කිසියම් වෙනස්වීමක්; (iii) විගණනයෙන් පැන නගින සැලකිය යුතු ගැලපීම්; (iv) ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා උපකල්පනය සහ (v) අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ අනෙකුත් නීතිමය අවශ්‍යතා වලට අනුකූලවීම.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>විගණන කමිටුව විසින් ඉන්ද්‍රෝමයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ හෙළිදරව් කිරීම පිණිස පිළියෙල කර ඇති බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව, ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට සූදානම් අවස්ථාවේදී සමාලෝචනය කරන ලදී. මෙම සෑම අවස්ථාවකදීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ අවධානය පිණිස අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් ලබාදෙන සමාලෝචන වාර්තාවෙහි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්හි වෙනස්කම්, ප්‍රධාන තීරණාත්මක ක්ෂේත්‍රයන්හි විචලන ආදිය පිළිබඳ වෙනම සමාලෝචන වාර්තාවක් අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් ඉදිරිපත් කෙරේ.</p> <p>එසේ කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.</p>
<p>(ඌ) අවසන් හා අතුරු විගණනවලින් පැන නගින කරුණු, ගැටළු හා සීමා සහ එම කරුණු ඇතුළුව විගණකවරයා විසින් සාකච්ඡා කිරීමට අපේක්ෂා කරන කරුණක් කමිටුව විසින් සාකච්ඡා කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අවසන් හා අතුරු විගණනවලින් පැන නගින කරුණු, ගැටළු හා සීමා සාකච්ඡා කරනු ලබයි. විගණකාධිපතිවරයාගේ නියෝජිතයෝ වසර පුරාම කමිටු රැස්වීම් සඳහා සහභාගී වූහ.</p>
<p>(එ) කමිටුව විසින් බාහිර විගණකවරයාගේ කළමනාකරණ ලිපිය හා ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය සමාලෝචනයට ලක් කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>මුදල් පනතේ 14 (2) (ඇ) සහ 13 (7)(අ) යන වගන්ති යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද බාහිර විගණකවරයාගේ වාර්තාව සහ ඊට අදාළව කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි.</p>

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම

(ඒ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යභාරය සම්බන්ධයෙන් කමිටුව විසින් පහත සඳහන් පියවර ගත යුතුය.

i. අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්පත්, කාර්ය භාරය හා විෂයය පර්ය ආදියෙහි ප්‍රමාණවත් බව සමාලෝචනය කිරීම සහ එහි කටයුතු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය අධිකාරී බලය දෙපාර්තමේන්තුව සතුව පවතින බවට තෘප්තිමත් වීම.

අනුකූලවී ඇත.

අභ්‍යන්තර විගණන කමිටුව විසින් සකස් කරන ලද වාර්ෂික විගණන සැලැස්ම අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කොට අනුමත කර ඇත. සැලැස්මට අදාළ විෂයය පර්ය, කාර්යයන් සහ සම්පත් අවශ්‍යතා එහි ඇතුළත් වේ.

ii. අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන් සහ අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කිරීම සහ අවශ්‍ය විටෙක අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ මත යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව සහතික කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

අභ්‍යන්තර විගණන කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම සහ අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රමවේදයන්හි ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර වැඩි දියුණු කිරීම් සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බවට සහතික වේ.

iii. අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියාගේ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ යම් කාර්යසාධන ඇගයීමක් සමාලෝචනය කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකගේ/නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) ගේ කාර්යසාධනය ඇගයීම සහ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ ක්‍රියාවලිය හා ප්‍රතිඵල ඇගයීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු කරනු ලබන්නේ විගණන කමිටුව විසිනි. ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ කාර්යසාධනය ඇගයීම සිදු කෙරෙන්නේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණන විසින් සකස් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ඇගයීමේ ක්‍රමවේදයට අනුකූලවය. 2022 වර්ෂයට අදාළ ඇගයීම් සිදු කර තිබේ.

iv. අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යභාරය සඳහා පත්කළ ප්‍රධානියාගේ, ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ පත්වීමක් හෝ සේවය අවසන් කිරීමක් නිර්දේශ කිරීම හා කුලී පදනම මත සේවය සපයන ආයතන පත් කිරීම/ඉවත් කිරීම නිර්දේශ කිරීම.

අදාළ නොවේ.

වසර තුළදී එවැනි සිදුවීමක් පැන නැගුණේ නැත.

v. අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා සහ වෙනත් සමාගම් හරහා සේවා සපයන්නන් ද ඇතුළුව ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ ඉල්ලා අස්වීම් පිළිබඳව කමිටුව දැනුවත් කෙරෙන බවට වග බලා ගැනීම සහ එලෙස ඉල්ලා අස්වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්හට සහ බාහිර සමාගම් හරහා සේවා සපයනු ලබන සේවකයින්හට ඔවුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීම් සම්බන්ධ හේතු සැපයීමට අවස්ථාව සැපයීම.

අදාළ නොවේ.

වසර තුළදී එවැනි සිදුවීමක් පැන නැගුණේ නැත.

vi. අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් ස්වාධීනව සිදුකරනු ලබන බවට සහතිකවීම වස් එහි කටයුතු අපක්ෂපාතීව, ප්‍රවීණත්වයකින් හා නිසි වෘත්තීමය සැලකිල්ලකින් යුතුව සිදු කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය අනුව නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සෘජුව වාර්තා කරන අතර බැංකුවේ වෙනත් මෙහෙයුම් වලින් ස්වාධීන වේ.

(ඔ) සිදුකරන අභ්‍යන්තර විමර්ශනවල මූලික හෙළිදරව් කිරීම් සහ ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාර කමිටුව විසින් සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතුය.

අනුකූලවී ඇත.

කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විමර්ශනවලදී සිදු කරන ලද මූලික හෙළිදරව් කිරීම් සහ ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාර සමාලෝචනය කර ඇත. එවැනි පරීක්ෂණ වල නිර්දේශ ක්‍රියාත්මකවූ බවද සහතික කෙරේ.

(ඔ) ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරියා, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා සහ බාහිර විගණකවරුන්ගේ නියෝජිතයෙක් සාමාන්‍යයෙන් රැස්වීම් වලට සහභාගී වෙති. විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් නොමැතිව කමිටුව විසින් බාහිර විගණකවරුන් සමග අවම වශයෙන් රැස්වීම් 2 ක් පවත්වා ඇත.

අනුකූලවී ඇත.

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන), නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මූල්‍ය, ආයතනික සැලසුම් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති) සහ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජිතයෙකු සාමාන්‍යයෙන් රැස්වීම් සඳහා සහභාගී වෙති. 2022 වර්ෂයේදී රැස්වීම් 14 ක් පවත්වා ඇති අතර, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජිතයා ඉන් රැස්වීම් 12 කටම සහභාගී වී ඇත. මීට අමතරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) විසින් බාහිර විගණක (ජාතික විගණන කාර්යාලයේ විගණන සුපරීක්ෂක) සමග සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක නොමැතිව ස්වාධීනව රැස්වීම් 03 ක් පවත්වා ඇත.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම	
<p>(ක) කමිටුවලට,</p> <ul style="list-style-type: none"> i. කමිටුවේ විෂයය ක්ෂේත්‍රයට අයත් ඕනෑම කරුණක් පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමේ පැහැදිලි බලයක් ; ii. ඒ සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් ; iii. තොරතුරු ලබාගැනීමේ පුර්ණ හැකියාව; සහ iv. අවශ්‍ය විටෙක අදාළ අත්දැකීම් සහිත බාහිර පාර්ශ්වයන්ට ආරාධනා කිරීමේ හා බාහිර පාර්ශ්වයන් වෙතින් වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමේ අධිකාරිය තිබිය යුතුය. 	<p>අනුකූල වී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ප්‍රඥප්තිය අනුව කමිටුවට පහත බලතල ඇත.</p> <ul style="list-style-type: none"> • සිය යොමු කිරීමේ අනුදේශයට අනුකූලව ඕනෑම කරුණක් විමර්ශනය කිරීමේ පැහැදිලි බලය • එසේ කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් • තොරතුරු ලබාගැනීමේ පුර්ණ හැකියාව • බාහිර වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගැනීමේ සහ අවශ්‍ය වෙතොත් සහභාගිවීම සඳහා අදාළ සුදුසුකම් සහිත පුද්ගලයන්ට ආරාධනා කිරීමේ බලය <p>පිටු අංක 199 සිට 201 දක්වා ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව බලන්න.</p>
<p>(ග) සාකච්ඡා කළ යුතු කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිසි දැනුම්දීමකින් පසුව තීරණය කළ කමිටුව රැස්වීම, එහි වගකීම් හා රාජකාරී ඉටු කිරීම සම්බන්ධ නිමමන වාර්තාකර තබා ගත යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව නිතිපතා රැස්වීම් සැලසුම් කර ඇත. අවශ්‍යවූ විට අමතර රැස්වීම් සංවිධානය කෙරේ. වර්ෂය තුළ කමිටුව 14 වතාවක් රැස් වී තිබේ. සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු සාමාජිකයන්ට නිසිලෙස පෙරදැනුම්දීමක් සිදු කරනු ලබන අතර එහි රාජකාරී හා වගකීම් ඉටු කිරීමට අදාළ නිමමන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ලේකම්/ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාර්තා වල සටහන් කෙරේ.</p>
<p>(ච) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත කරුණු විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> i. විගණන කමිටුවේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු; ii. වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද විගණන කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව; සහ iii. එම රැස්වීම් සඳහා එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ විස්තර 	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පිටු අංක 199 සිට 201 දක්වා ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ පහත කරුණු අඩංගු වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> i. විගණන කමිටු ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ විස්තර ii. 2020 වසර තුළ පවත්වන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් ගණන iii. එම රැස්වීම් වලට අදාළ එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු
<p>(ඡ) කමිටුවේ ලේකම්, සමාගමේ ලේකම් හෝ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයෙහි ප්‍රධානියා වන අතර, කමිටු රැස්වීම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරන අතර විස්තරාත්මක කමිටු වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සිදු කෙරේ.</p>
<p>(ඊ) මූල්‍ය වාර්තාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනය හෝ වෙනත් කටයුතුවලදී සිදුවිය හැකි විෂමාවාර සම්බන්ධයෙන් සේවකයින්ට සිය රහස්‍යභාවය රැකගනිමින් කරුණු දැක්විය හැකි ආකාරය පිළිබඳ කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කළ යුතුය. ඒ අනුව, එවන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන හා සාධාරණ විමර්ශන පැවැත්වීම සඳහා සුදුසු පියවර ගන්නා බවටත්, බාහිර විගණකවරුන් සමග බැංකුව පවත්වන සබඳතා අධීක්ෂණය සඳහා වන ප්‍රධාන නියෝජිත අධිකාරිය ලෙස ක්‍රියා කිරීමටත් කමිටුව වග බලා ගත යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමත කරන ලද වංචා අවදානම් කළමනාකරණය සහිත පෙර දැනුම්දීමේ (විස්ට්‍රි බ්ලෝවින් පොලිසි) ක්‍රියාවලියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. සුදුසු පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා වැදගත් අනාවරණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කර ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව බාහිර විගණකවරයා සමග බැංකුවේ සබඳතා අධීක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රධාන නියෝජිතයා ලෙස කටයුතු කරයි.</p>
<p>3 (6) (iii) මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත නීති අදාළ වේ.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 10 වන වගන්තිය හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ චේතනය විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබයි. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වල චේතන සාමූහික එකඟතා ගිවිසුම සහ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් තීරණය කරනු ලබයි.</p>
<p>(අ) බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ට, සමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා ප්‍රධාන කළමණාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් වලට අදාළ පාරිශ්‍රමික පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය (වැටුප්, දීමනා හා වෙනත් මූල්‍ය ගෙවීම්) තීරණය කිරීම.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 10 වන වගන්තිය හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ චේතනය විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබයි. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වල චේතන සාමූහික එකඟතා ගිවිසුම සහ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් තීරණය කරනු ලබයි.</p>

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම	
(ආ) කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා හා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් සඳහා අරමුණු හා ඉලක්ක ලබාදිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 08 වන වගන්තිය හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වන අතර ඉන් පස්දෙනෙක් පත් කරන්නේ විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත් වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. එබැවින්, නිශ්චිත අරමුණු හා ඉලක්ක ඔවුන් වෙත පවරා නැත.</p> <p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා වූ ඉලක්ක හා අරමුණු සකස් කරන්නේ උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම පදනම් කරගෙන වන අතර ඒ පිළිබඳ විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් බැංකුවේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි දක්වා ඇත. ඒවා ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක හා සම්බන්ධ වේ.</p>
(ඇ) කමිටුව විසින්, දෙන ලද ඉලක්ක වලට අනුව ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ හා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් වල කාර්යසාධනය කලින් කලට ඇගයීම සිදු කළ යුතු අතර වේතන, ප්‍රතිලාභ හා කාර්යසාධනය මත ලබාදෙන වෙනත් දිරිදීමනා සංශෝධනය කිරීමේදී මූලික කරගත යුතු පදනම තීරණය කළ යුතුය.	<p>වාර්ෂිකව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව අංශයේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ නිර්ණායක පූර්ව ඇගයීම්, නියමිත ඉලක්ක සහ ඉලක්ක වලට එරෙහිව ඉදිරි වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේදී කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් 2023 වසර ආරම්භය වන විට බොහොමයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ධුර කාලය අවසන් වූ බැවින් මෙය මෙය අවසන් වී නොමැත.</p>
(ඈ) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කරනු ලබන රැස්වීම් හැරුණු විට අනෙකුත් සෑම කමිටු රැස්වීමකටම ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා සහභාගී විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කරනු ලබන රැස්වීම් හැරුණු විට අනෙකුත් සෑම කමිටු රැස්වීමකටම සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා සහභාගී වී තිබේ.</p>
3 (6) (iv) නාමයෝජනා කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත නීති අදාළ වේ.	
(ආ) කමිටුව විසින් නව අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියෙකු සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් තෝරා ගැනීම/පත් කිරීම සඳහා කාර්ය පටිපාටියක් ක්‍රියාත්මක කළයුතුය.	<p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් පස්දෙනෙක් පත් කරන්නේ විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් වන අතර අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත් වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.</p> <p>11 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙකු එහි සභාපති වශයෙන් පත් කළ යුතු වේ.</p> <p>26 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සුදුසු හා යෝග්‍ය පුද්ගලයෙකු බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී ලෙස පත් කළ යුතු අතර එම තැනැත්තා බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීද වේ.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කිරීමේ කමිටුවේ නිර්දේශ මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් පත් කරනු ලැබේ.</p>
(ආ) වත්මන් අධ්‍යක්ෂවරුන් යළි තෝරා පත් කිරීම, කමිටුව විසින් සලකා බලා නිර්දේශ කිරීම (හෝ නොකිරීම) සිදු කරනු ලබයි.	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් පස්දෙනෙක් පත් කරන්නේ විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් වන අතර අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත් වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.</p>
(ඇ) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරට සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ තනතුරු සඳහා තෝරා පත් කිරීමේ හෝ උසස්කිරීමේ සුදුසුකම් සලකා බැලීමේ නිර්ණායක, කමිටුව විසින් සකස් කළ යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට හා එහි සංශෝධන වලට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත පිළිගත් ක්‍රමවේදයක් මත පදනම්ව සාමාන්‍යාධිකාරී/විධායක නිලධාරී පත් කරනු ලැබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද උසස්වීම් ක්‍රමයක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක කර තිබෙන අතර ප්‍රධාන කළමනාකරණ තනතුරු වලට පත් කිරීම හෝ උසස් කිරීම සඳහා සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා එහි සඳහන් කර ඇත.</p>
(ඈ) 3 (3) නියාමනයෙහි අන්තර්ගත නිර්ණායක මගින් නිශ්චිත ලෙස දක්වා ඇති පරිදි, අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ තනතුරු හොබවන පිරිස ඊට සුදුසු හා යෝග්‍ය බවට කමිටුව විසින් සහතික විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරුන් සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත්කරන අවස්ථාවේදී ඔවුන්ගෙන් අත්සන් සහිත දිවුරුම් ප්‍රකාශ සහ සහතික කිරීමේ ප්‍රකාශ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් විසින් භාරගනු ලබන අතර ඉන් පසුව එම ප්‍රකාශ මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය විසින් ලබාගෙන යෝග්‍යතාව ඇගයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත යොමු කෙරේ.</p>

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
	(ඉ) විශ්‍රාම යාමට නියමිත අධ්‍යක්ෂවරුන් / ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් සඳහා අනුප්‍රාප්තික වැඩ පිළිවෙලක් සහ තව විශේෂඥතාවය/අතිරේක අවශ්‍යතා පිළිබඳව සලකා බලා කමිටුව විසින් වරින්වර නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපති, අධ්‍යක්ෂවරුන් හා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ පත්වීම් සිදු කෙරෙන්නේ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට හා එහි සංශෝධන වලට අනුවය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ නිර්දේශය මත අනුප්‍රාප්තික වැඩපිළිවෙලට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් පත් කරනු ලබයි.
	(ඊ) ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු කමිටුවේ සභාපති ධුරය දැරිය යුතුය. ආරාධනය පිට ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හට රැස්වීම් වලට සහභාගි විය හැකිය.	අනුකූලවී ඇත. කමිටුවේ සභාපතිත්වය දරන්නේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසිනි.
3 (6) (v)	ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව:	
	(අ) ණය, වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම වැනි පුළුල් අවදානම් කාණ්ඩ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙක්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වලින් කමිටුව සමන්විත විය යුතුය. කමිටුව ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමග සම්පව කටයුතු කළ යුතු අතර කමිටුව වෙත පවරා ඇති අධිකාරිය සහ වගකීම යන රාමුව තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් තීරණ ගත යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. ණය, වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම වැනි පුළුල් අවදානම් කාණ්ඩ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙක්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරියාගෙන් කමිටුව සමන්විත වේ. ආරාධනය මත අනුකූලතා නිලධාරියා සියළුම රැස්වීම් වලට සහභාගි වේ. අවශ්‍යතාවය මත ඕනෑම ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරියෙකු හෝ සේවක මණ්ඩලයේ නිලධාරියෙකුට ආරාධනා කෙරේ. කමිටුව වෙත පවරා ඇති අධිකාරිය හා වගකීම් රාමුව තුළ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමග කමිටුව සම්පව කටයුතු කරයි.
	(ආ) කමිටුව විසින්, බැංකුව මුහුණදෙන සියළු අවදානම්, එනම්, ණය, වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම, දර්ශක හා කළමනාකරණ තොරතුරු මත පදනම්ව මාසිකව ඇගයිය යුතුය. පරිපාලිත සමාගම් හා ආශ්‍රිත සමාගම් වල අවදානම් කළමනාකරණය, බැංකු පදනම හා සමූහ පදනම යන දෙයාකාරයෙන්ම සිදු කළ යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ නිර්දේශය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ණය අවදානම් කළමනාකරණය, වෙළඳපොළ හා ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය හා මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති අනුමත කරනු ලැබ ඇත. එය බැංකුවේ අවදානම් ඇගයීම් හා කළමනාකරණ රාමුව සකස් කරනු ලබයි. කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබන පූර්ව නිශ්චිත අවදානම් අභිරුචි මට්ටම මත පදනම්ව අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් බැංකු පදනමෙන් හා සමූහ පදනමෙන් අවදානම් දර්ශක පිළිබඳ මාසික වාර්තා ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.
	(ඇ) කමිටුව විසින් ණය කමිටුව, වත්කම් හා වගකීම් කමිටුව ආදී සියළු කළමනාකරණ කමිටුවල ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා ඵලදායීතාවය සමාලෝචනය කරන අතර එමගින් ඒ හා ආශ්‍රිත නිශ්චිත අවදානම් හඳුනාගෙන ඒවා කමිටුව විසින් හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අවදානම් සීමා යටතේ කළමනාකරණය වගබලාගනු ලබයි .	අනුකූල වී ඇත. ප්‍රමාණවත් බව සහ සඵලතාවය තක්සේරු කිරීමට නිශ්චිත අවදානම් ආමන්ත්‍රණය කිරීම සහ එම අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහතික කිරීමට නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අවදානම් සීමාවන් තුළ බැංකුවේ අවදානම් රුචි මට්ටම අනුව ණය කමිටුව, ආයෝජන කමිටුව සහ වත්කම් හා වගකීම් කමිටුව වැනි කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටු වල වාර්තා නිතිපතා පදනමින් සමාලෝචනය කරයි. සියළුම කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටු වල ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා ඵලදායීතාවය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කරනු ලබයි.
	(ඈ) නිශ්චිත අවදානම් වලින් ඇතිවන ප්‍රතිඵල අවම කිරීම සඳහා කමිටුව විසින් කඩිනම් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.	අනුකූල වී ඇත. කමිටුවේ නිර්දේශ මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරන ලද දුරදර්ශී මට්ටම් ඉක්මවන ආකාරයේ අවදානම් පැන නගින අවස්ථාවලදී නියාමන හා ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ අවශ්‍යතා මත පදනම්ව එවැනි අවදානම් අවම කිරීම සඳහා කමිටුව විසින් ක්ෂණික නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.
	(ඉ) යාවත්කාලීන කළ ව්‍යාපාරික අඛණ්ඩතා සැලසුම්ද ඇතුළුව අවදානම් කළමනාකරණයේ සියළු අංශ ඇගයීම සඳහා කමිටුව අවම වශයෙන් ත්‍රෛමාසිකව රැස්විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. වසර තුළ කමිටුව රැස්වීම් පහක් පවත්වා තිබේ. රැස්වීම් හා සහභාගිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු පිටු අංක 205 හි දැක්වේ

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
	(ඊ) කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර ඇති පරිදි සහ/හෝ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් නියම කර ඇති පරිදි නියමිත අවදානම් හඳුනාගැනීමට හා ඒ සම්බන්ධයෙන් නිසි නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අපොහොසත් වන නිලධාරීන්ට එරෙහිව කමිටුව විසින් යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. එවැනි ගැටළු විසඳීම සඳහා බැංකුව විසින් විනය ක්‍රියාපටිපාටියක් ස්ථාපනය කරන ලදී. වසර තුළ එවන් අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනැගුණි.
	(උ) කමිටුව විසින් සෑම රැස්වීමක්ම පවත්වා සතියක් ඇතුළත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස්, එකඟතාවය සහ/හෝ උපදෙස් සඳහා අවදානම් ඇගයීම් වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය	අනුකූලවී ඇත. කමිටුවේ නිර්දේශ සහ අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තා සමග රැස්වීමට අදාළ සවිස්තරාත්මක වාර්තාව රැස්වීමෙන් පසුව ඊළඟට පැවැත්වෙන පළමු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.
	(ඌ) බැංකුවේ සියළු මෙහෙයුම් ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිතව නීති, රෙගුලාසි, නියාමන උපදෙස්, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අනුමත ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ අනුකූලතාව ඇගයීම පිණිස කමිටුව විසින් අනුකූලතා ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කළ යුතුය. ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස අතුරෙන් තෝරාගන්නා ලද කැපවීමෙන් කටයුතු කරන අනුකූලතා නිලධාරියෙකු විසින් අනුකූලතා ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු අතර, ඒ පිළිබඳව වරින්වර කමිටුවට වාර්තා කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ සියළු මෙහෙයුම් ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිතව නීති, රෙගුලාසි, නියාමන උපදෙස්, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අනුමත ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ අනුකූලතාව ඇගයීම පිණිස අනුකූලතා ක්‍රියාවලිය ස්ථාපිත කර තිබේ. මෙම කාර්යය පිළිබඳව ප්‍රධානත්වය දරනු ලබන්නේ අනුකූලතා නිලධාරියා විසිනි. අනුකූලතා නිලධාරියා විසින් කලින් කලට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.
3 (7)	සම්බන්ධිත පාර්ශවවල ගනුදෙනු	
3 (7) (i)	කිසියම් පුද්ගලයෙකු හා බැංකුව අතර කිසියම් ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් පැන නැගිය හැකි ඕනෑම ආකාරයේ අනිසි සට්ටනයක් වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය අභිලාෂ ගැටීම වළක්වාලීම අරමුණු කරගෙන සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට වඩා වාසිදායක ලෙස සැලකීම සීමා කිරීම සඳහා සම්බන්ධිත පාර්ශව, ඔවුන්ගේ ගනුදෙනු සහ ඒ ආශ්‍රිත සීමා ආවරණය කෙරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. ඔවුන්ට ආදාළ සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු තනි තනිව ප්‍රකාශ කරන ලෙස අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ස්වයංක්‍රීය පද්ධතියක් ඔස්සේ මෙම ගනුදෙනු නිරීක්ෂණය කෙරේ.
3 (7) (ii)	සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග සිදු කරන ගනුදෙනු වල ස්වභාවය මේ නියාමනය තුළින් ආවරණය විය යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග සිදු කරන ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය මගින් පහත දැක්වෙන ගනුදෙනු ආවරණය වේ. අ. ප්‍රදානයේ උපරිම සීමාව පිළිබඳව මූල්‍ය මණ්ඩල නියාමනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි ඕනෑම ආකාරයක ප්‍රදානයක් ලබාදීම. ආ. තැන්පතු, ණය ගැනීම් හා ආයෝජන ලෙස බැංකුවේ ඕනෑම වගකීමක් නිර්මාණය කිරීම. ඇ. මූල්‍ය හෝ මූල්‍ය නොවන ඕනෑම සේවාවක් බැංකුවට සැපයීම හෝ බැංකුවෙන් ලබාගැනීම. ඈ. එවැනි සම්බන්ධිත පාර්ශව වලට එළඳායී විය හැකි හිමිකාරීත්ව විභවතාවයකින් යුත්, රහස්‍ය නැතහොත් වෙනත් ආකාරයකින් සංවේදී තොරතුරු බෙදාගැනීමට මග පාදන, බැංකුව හා සම්බන්ධිත පාර්ශව අතර වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයක් සහ තොරතුරු ප්‍රවාහයක් පවත්වාගැනීම. සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් යටතේ මේ පිළිබඳ තොරතුරු සටහන් අංක 49.5, පිටු අංක 361 හි දක්වා ඇත.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
3 (7) (iii)	ඉහත 3 (7) (ස) නියමයෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි ඒ හා සමාන ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කරනු ලබන බැංකුවේ වෙනත් පාර්ශ්වයන්ට ලබා දෙන සැලකීමට වඩා වැඩි සැලකීමක් එවන් පාර්ශ්ව වෙත පිරිනැමෙන ආකාරයෙන් ආශ්‍රිත පාර්ශ්ව සමග ගනුදෙනුවල නියැලීමෙන් වළකින බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගත යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>බැංකුවේ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්තිය මගින් ගනුදෙනු තහනම් කරනු ලබන අතර එමගින් අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන ප්‍රමාණයට වඩා සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ට වඩාත් හිතකර සැලකිලි ලබාදෙනු ඇත. ඒවාට පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> අ. බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙන් නියමිත ප්‍රතිශතය ඉක්මවා සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ට මුද්‍ර ශුද්ධ පහසුකම් ප්‍රදානය කිරීම. ආ. බැංකුවේ හොඳම ණය්දීමේ අනුපාතිකයට වඩා අඩු පොලී අනුපාතිකයක් අය කිරීම හෝ නොබැඳි සැසඳිය හැකි ප්‍රතිපාර්ශ්වයක් සමග සැසඳිය හැකි ගනුදෙනුවක් සඳහා බැංකුවේ තැන්පතු අනුපාතයට වඩා වැඩි මුදලක් ගෙවීම. ඇ. සම්බන්ධිත නැති පාර්ශ්වයන් සමග සිදුකරන සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරයේදී ලබාදී ඇති කොන්දේසි ඉක්මවා යමින් හිතකර කොන්දේසි, වෙළඳ පාඩු ආවරණය කිරීම සහ/හෝ ගාස්තු, කොමිස් නිදහස් කිරීම වැනි වරණීය පහසුකම් සැපයීම ඈ. ඇගයීම් ක්‍රියාපටිපාටියකින් තොරව සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයකට සේවා සැපයීම හෝ සේවා ලබාගැනීම ඉ. නීත්‍යානුකූල රාජකාරී සහ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි හැර, අදාළ පාර්ශ්ව සමග විභව හිමිකාර, රහස්‍ය හෝ වෙනත් සංවේදී තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමට හේතු වියහැකි වාර්තාකරණ පිළිවෙල සහ තොරතුරු ප්‍රවාහයන් පවත්වාගෙන යාම. <p>අනුකූලතා අංශය විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබන සහ අනුකූලතා තත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන මාසික අනුකූලතා වාර්තාවේ දක්වා ඇති අදාළ පාර්ශ්ව ගනුදෙනු අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත ක්‍රියාවලියක් බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. තවදුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අවධානයට ගෙන එන යම් අනුකූලතාවයක් නොමැති නම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් විසඳනු ලැබේ. සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරයේදී සම්බන්ධිත පාර්ශ්වය සමග සිදු කරනු ලබන ගනුදෙනු (ඇත්නම්) 49.5 සටහනේ 361 පිටුවේ මූලාසන ප්‍රකාශන "සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම" මගින් අනාවරණය කර ඇත.</p>
3 (7) (iv)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමකදී අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයා හැර අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු පිරිසකගේ ඡන්දයෙන් අනුමැතිය ලැබී ඇති විට හැර බැංකුවක් එහි අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට හෝ එවැනි අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ සමීප ඥාතියෙකුට කිසිදු ආකාරයක ප්‍රදානයක් ලබාදීමට කටයුතු නොකළ යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>එවැනි සිදුවීම් වාර්තා වී නොමැත.</p>
3 (7) (v)	(අ) බැංකුවක් මගින්, යම් පුද්ගලයෙකුට හෝ පුද්ගලයෙකුගේ සමීප ඥාතියෙකුට හෝ පුද්ගලයෙකුගේ සැලකිය යුතු උනන්දුවක් ඇති අරමුණක් වෙනුවෙන් කිසියම් ප්‍රදානයක් ලබාදී ඇති විටක, පසු කාලීනව එකී පුද්ගලයා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත් වුවහොත් එම පුද්ගලයා අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත්වීමෙන් වසරක් ඇතුළත ඒ සඳහා මූල්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලද හැකි වන පරිදි සුදුසු ඇපකරයක් ලබා ගැනීමට බැංකුව කටයුතු කළ යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස පත්වීම් ලැබීමට පෙර සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙතින් ප්‍රකාශ ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් කටයුතු කරන අතර එයට වැඩිමනත් ගනුදෙනු ඇත්නම් ඒවාද ප්‍රකාශ කරන ලෙස ඉල්ලා සිටී.</p>

2022 දී අනුකූලතා මට්ටම

(ආ) 3 (7) (v) (අ) නියාමනයෙන් එවැනි ඇපකරයක් ලබාදී නොමැති විටක එවැනි ප්‍රදානයක් ලබාදෙන අවස්ථාවේ නියවිතව දක්වා ඇති කාල සීමාව කුල හෝ පත්වීම් ලද දින සිට මාස දහඅටක කාලයක් ඉකුත්වී ඇති විට හෝ ඉහත අවස්ථා දෙකෙන් කලින් යෙදෙන අවස්ථාවට අනුව ඕනෑම ප්‍රදානයක් හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු ඕනෑම මුදලක් පොලිය සමග එම අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් අයකරගැනීමට බැංකුව පියවර ගත යුතුය.

අනුකූලතා අංශය විසින් මෙම නියාමනය සම්බන්ධ ක්‍රියාවලිය නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර ඒ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ත්‍රෛමාසික වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

(ඇ) ඉහත උප නියාමන වලට අනුකූලවීමට අපොහොසත් වන ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක් අධ්‍යක්ෂ ධුරයෙන් ඉවත්වූ බවට සැලකෙන අතර බැංකුව එවැනිකන් පිළිබඳ කරුණු මහජනතාවට හෙළි කළ යුතුය.

(ඈ) කෙසේවෙතත්, ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේදී බැංකුවේ සේවකයෙක්වූ සහ එම බැංකුවේ සියළු සේවකයන්ට අදාළ වන යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ ප්‍රදානය ලබාදුන් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට මෙම උපනියාමනය අදාළ නොවේ.

3 (7) (vi) බැංකුවේ කාර්යමණ්ඩලයට අදාළ වන යෝජනා ක්‍රමයක් හැරුණු කොට වෙනත් කිසිදු ආකාරයක ප්‍රදානයක් හෝ "වඩා වාසිදායක සැලකීමක්" ලබාදීමට බැංකුවක් කටයුතු නොකළ යුතුය.

අනුකූලවී ඇත.
කාර්යමණ්ඩල ප්‍රතිලාභ හැරුණු විට බැංකුවේ සේවකයන්ට වඩා වාසිදායක ලෙස සැලකීම හෝ ප්‍රදාන ලබාදීම සිදු කර නොමැත. වෙනත් සේවකයන්ට හෝ සමීප ඥාතීන්ට විශේෂ සැලකීම් ලබාදීමෙන් වළකින ලෙස වතුල්බලා උපදෙස් මගින් බැංකුවේ සේවකයන් දැනුවත් කර ඇත.

3 (7) (vii) ඉහත 3 (7) (v) සහ 3 (7) (vi) යන නියමන් යටතේ බැංකුවක් විසින් ලබාදෙන ලද ප්‍රදානයක් හෝ එවැනි ප්‍රදානයක කිසිදු කොටසක් හෝ ඊට අදාළ වන කිසිදු පොළියක් හෝ මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතියෙන් තොරව ප්‍රේෂණය නොකළ යුතු අතර එවැනි අනුමැතියකින් තොරව සිදු කරනු ලබන ඕනෑම ප්‍රේෂණයක් බල රහිත හා එල රහිත වේ.

අනුකූලවී ඇත.
එවැනි සිදුවීම් වාර්තා වී නොමැත.

3 (8) හෙළිදරව් කිරීම්

3 (8) (i) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතික විය යුතුය.

(අ) අධීක්ෂණ හා නියාමන අධිකාරීන් විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන ආකෘති වලට අනුකූල වන ලෙස සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අදාළ වන පරිදි වාර්ෂික විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ත්‍රෛමාසික මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

(ආ) එවන් ප්‍රකාශ සංක්ෂිප්තව සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පුවත්පත්හි පළ කිරීම.

අනුකූලවී ඇත.

3 (8) (ii) පහත සඳහන් අවම හෙළිදරව් කිරීම් වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සිදුකර ඇති බවට සහතික කර ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගත යුතුය.

(අ) නියවිත හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළුව, අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති හා නියාමන උපදෙස් වලට අනුව විගණිත වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බවට සඳහන් කෙරෙන ප්‍රකාශයක්.

අනුකූලවී ඇත.
වාර්ෂික විගණන මූල්‍ය වාර්තාව සකස් කිරීමේදී අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති හා නියාමන අවශ්‍යතා වලට අනුකූලවීම පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම් ඇති "මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය" සහ පිටු අංක 245 දක්වා ඇති "සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මූල්‍ය හා සැලසුම්) වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙහි" පිටු අංක 249 ඇතුළත් වේ.

➔ බැංකු පනතේ නියාමනයන්ට අනුකූලතාවය

	2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
(ආ) මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි විශ්වාසනීය බව සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීම අරමුණු කරගනිමින් මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය සැලසුම් කර ඇති බවට සහ බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන උපදෙස් වලට අනුකූලව සිදු කෙරෙන බව තහවුරු කිරීම සඳහා වන බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාවක්.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි විශ්වාසනීය බව සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ සහතිකයක් ලබාදීම සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය සැලසුම් කර ඇති බව සහ බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන උපදෙස් වලට අනුකූලව සිදු කර ඇති බව වාර්ෂික වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති බව පහත දැක්වෙන වාර්තා ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සනාථ කරනු ලැබ ඇත.</p> <p>පිටු අංක 239 සිට 244 හි ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාව</p> <p>පිටු අංක 245 හි දක්වා වන මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම ප්‍රකාශය</p> <p>පිටු අංක 246 සහ 247 හි ඇති මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය</p>
(ඇ) 2008 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් පසුව පිළියෙල කරන ලද හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද කිසියම් ප්‍රකාශයක් සම්බන්ධයෙන් ඉහත 3 (8) (ii) (ආ) නියාමනයෙහි සඳහන් අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණයෙහි එළඳායීතාවය පිළිබඳ බාහිර විගණකවරයාගේ සහතිකය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ එළඳායීතාව පිළිබඳව පිටු අංක 248 හි දැක්වෙන සහතිකය බැංකුව විසින් ලබාගෙන ඇත.</p>
(ඈ) අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිබඳ තොරතුරු	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>2022 වර්ෂය තුළ නිලතල දැරූ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පසුබිම් තොරතුරු පිටු අංක 184 සිට 186 දක්වා ඇත.</p>
(i) නම්, නිසි යෝග්‍යතාවය සහ දේපල	<p>වර්තමාන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පසුබිම් තොරතුරු පිටු අංක 170 සිට 172 දක්වා ඇත.</p>
(ii) බැංකුව සමග ඇති ගනුදෙනු සහ;	<p>පිටු අංක 361 හි ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි අංක 49.5 සටහනට යොමුවන්න.</p>
(iii) බැංකුව විසින් ගෙවන ලද මුළු ගාස්තු/පාරිශ්‍රමික	
(ඉ) 3 (7) (iii) හි නියම කර ඇති පරිදි, සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ එක් එක් කොටසකට ලබාදී ඇති සමස්ත ශුද්ධ ප්‍රදාන, අදාළ පාර්ශවවල එක් එක් කොටසකට ප්‍රදානය කර ඇති සමස්ත ශුද්ධ ප්‍රදාන බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස හෙළිදරව් කළ යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත</p> <p>බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිරිනමා ඇති ශුද්ධ ප්‍රදාන පිළිබඳව සටහන් අංක 49.5.3, පිටු අංක 361 හි දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශ යටතේ සටහන මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.</p>
(ඊ) බැංකුව විසින් එහි ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් වෙත ගෙවන ලද චේතන වල සමුච්චිත අගය සහ චේතන ආදී පුළුල් වර්ගීකරණ යටතේ දක්වා ඇති බැංකුව හා එහි ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් අතර සිදු කෙරුණු ගනුදෙනුවල සමුච්චිත අගය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පිටු අංක 361 හි දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශ යටතේ අංක 49.5.1 සටහන මගින් අදාළ විස්තර දක්වා ඇත.</p>
(උ) ආයතනික පාලන වාර්තාවේ මෙම නියාමන සමග අනුකූලවීම සම්බන්ධයෙන් බාහිර විගණකවරයාගේ වාර්තාව	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>බැංකුව 2007 අංක 12 දරන ආයතනික පාලන නියාමනයට අනුකූල වන මට්ටම පිළිබඳව බැංකුව විගණකාධිපතිවරයා වෙතින් සහතිකයක් ලබාගෙන ඇත. විගණකවරයාගේ සියළු හෙළිදරව් කිරීම් මෙම ආයතනික පාලන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.</p>
(ඌ) විවක්ෂණශීලී අවශ්‍යතා, රෙගුලාසි, නීති, අභ්‍යන්තර පාලන සහ කිසියම් සැලකිය යුතු අනුකූල නොවීමේ අවස්ථාවක් නිවැරදි කිරීමට ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග යනාදිය ඇතුළත් වාර්තාවක්	<p>අනුකූල වී ඇත.</p> <p>පිටු අංක 245 හි සඳහන් මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම යටතේ විවක්ෂණශීලී අවශ්‍යතා, රෙගුලාසි, නීති, අභ්‍යන්තර පාලන සමග අනුකූලවීම පිළිබඳ තොරතුරු පැහැදිලිව දක්වා ඇත.</p>

		2022 දී අනුකූලතා මට්ටම
	(ඵ) බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණයේ අඩුපාඩු මට්ටම පිළිබඳ නියාමන හා අධීක්ෂණ කරුණු හෝ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයෙහි අධ්‍යක්ෂ විසින් පෙන්වා දෙන ලද, මෙකී නියාමනයන්ට අනුකූල නොවන අවස්ථා සහ එසේ මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් මහජනතාවට හෙළිදරව් කළ යුතු යැයි නියම කරන ලද එවැනි කරුණු මෙන්ම එම කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ පියවර ඇතුළත් ප්‍රකාශයක්	අනුකූලවී ඇත.
3 (9)	සංක්‍රාන්තික හා වෙනත් පොදු ප්‍රතිපාදන	
3 (9) (i)	2008 ජනවාරි 01 වෙනිදා සිට මෙම විධිවිධාන වලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම ආරම්භ වන අතර, මෙම විධිවිධානයන්හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර නොමැති නම් සියළුම ලියාපදිංචි වාණිජ බැංකු විසින් 2009 ජනවාරි 01 වන දිනට හෝ ප්‍රථමව මෙම විධිවිධානයන්හි ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. බැංකුව විසින් අදාළ සංක්‍රාන්තික ප්‍රතිපාදන සමග අනුකූල වී ඇත.
3 (9) (ii)	නිශ්චිත ප්‍රඥප්තියක් මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංස්ථාපිත බැංකු විසින් අදාළ ප්‍රඥප්තිවල සඳහන් කර ඇති ආකාරයට කටයුතු කරන බවට අනුකූල වන බවටත් එසේ නොවන අවස්ථාවලදී මෙම විධිවිධානවලට අනුකූල වන බවටත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධනවලට මෙම විධිවිධානයෙහි සඳහන් ප්‍රතිපාදනවලට නොගැලපෙන අවස්ථාවන්හිදී අනුකූලවීම සඳහා අදාළ සියළු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව මෙහි සඳහන් විධිවිධාන වලට අනුකූල නොවී ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අදාළ ප්‍රඥප්තිවලට අනුකූලව කටයුතු කරන අවස්ථාවන්වලදී ඒවා ඒ අංශවලදී විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත.
3 (9) (iii)	එවැනි බැංකුවක සංස්ථාපිත රටෙහි අදාළ වන රෙගුලාසි සහ නීතිවලට පටහැනි නොවන තරමට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන විදේශීය බැංකුවල ශාඛාවලට මෙම උපදෙස් අදාළ වේ. විදේශීය බැංකුවක ශාඛාව විසින් එහි මව් බැංකුවේ වාර්ෂික ආයතනික පාලන වාර්තාව එහි වාර්ෂික වාර්තාව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ශාඛා මෙහෙයුම් පිළිබඳ ගිණුම් ද ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.	අදාළ නොවේ.
3 (9) (iv)	මෙම විධානයේ යම් විධිවිධාන සහ කිසියම් බැංකුවකට අදාළ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය (හෝ අභ්‍යන්තර රීති) අතර ගැටුමක් ඇති වුවහොත් මෙම විධානයේ විධිවිධාන බල පැවැත්වේ. කෙසේ වෙතත් කිසියම් බැංකුවක සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය මෙම විධානයෙහි ප්‍රමිතියට වඩා දැඩි ප්‍රමිතියක් සකසන්නේ නම්, එවැනි සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ විධිවිධාන අනුගමනය කළ හැකිය.	අදාළ නොවේ.

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාවය

කේතය

යොමුව මූලධර්ම

A අධ්‍යක්ෂවරු

A.1 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන වල දක්වා ඇති පරිදි සභාපති ඇතුළු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු සන්දේනකුගෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව ඉන් පස් දෙනෙක් අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන අතර නිල බලයෙන් පත් වන අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කරන ලද අයෙක් විය යුතු අතර අනෙක් පුද්ගලයා තැපැල්පතිවරයා හෝ ඔහු විසින් නම් කරන ලද තැනැත්තෙක් විය යුතුය.

සභාපති විසින් ප්‍රධානත්වය දරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ අග්‍රස්ථානය වේ.

එදාදා පාලනයක් සහිතව සෘජු නායකත්වයෙන් යුතුව බැංකුව මෙහෙයවීමට හැකි කීර්තිමත් වෘත්තීයයන් 7 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් වර්ෂය තුළදී විය.

2022 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ විස්තර 170 සිට 172 දක්වා පිටුවල දක්වා ඇත.

A.1.1 විධිමත් රැස්වීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමක් අවම වශයෙන් සෑම මාසයක 6 කට වරක් වත් පැවැත්විය යුතු බව, අවශ්‍ය යැයි සිතිය හැකි සෑම විටම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්විය යුතු බවට නියම කර ඇති ප්‍රඥප්තියට අනුකූලව වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විධිමත්ව රැස්වී ඇත. වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 21 ක් කැඳවා ඇත. අදාළ ප්‍රඥප්තියට අනුකූල වෙමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වසර තුළ විධිමත්ව රැස් විය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වීම් වල විධිමත්තාවය සහ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ රාමුව හා ක්‍රමවේදය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකඟතාවය පළ කර තිබෙන අතර ඒවා ලේඛණගත කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු 189 හා 191 පිටුවල දක්වා ඇත.

A.1.2 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්යභාරය සහ වගකීම

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පැවරී ඇති කාර්යභාරය සහ වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ අන්තර්ගත කර තිබෙන අතර ඒ පිළිබඳ විස්තර 183 පිටුවේ දක්වා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය අවසන් වරට සමාලෝචනය කරන ලද්දේ 2022 වර්ෂයේදීය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වේ.

A.1.3 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මෙරට නීතිය හා අනුකූලව කටයුතු කරයි.

මෙහෙයුම් ආශ්‍රිතව බැංකුවට අදාළ වන නීති, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන සහ මාර්ගෝපදේශ හා ජාත්‍යන්තර යහපරිච්ඡා සමග බැංකුව අනුකූලවී ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා අනුමත කරන ලද පරිපාටියක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතුවේ. මේ සඳහා ස්වාධීන වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවශ්‍ය විය හැකි ක්‍රියා පටිපාටි මෙයට ඇතුළත් වන අතර ඒ සඳහා වන පිරිවැය බැංකුව විසින් දරනු ලැබේ.

A.1.4 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදෙස් හා සේවය ලබාගැනීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් පත්කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පරිපාටි අනුගමනය කෙරෙන බව සහ අදාළ වන නීති හා නියාමන සමග අනුකූල වන බව සහතික කිරීමේ වගකීම පැවරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් හා සේවය ලබාගැනීමේ අවස්ථාව සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමිවේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් යනු ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට අයත් තනතුරක් හෙයින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් පත් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ උපදෙස් මත සමස්ත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සම්බන්ධ වන කාර්යයකි.

සමාගමේ ලේකම්වරයාගේ භූමිකාව පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර සඳහා "අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ භූමිකාව" පිළිබඳ 197 පිටුව බලන්න.

A.1.5 ස්වාධීන විනිශ්චය

බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ඔවුන්ගේ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රවීණයන් වන අතර උපාය මාර්ග, කාර්ය සාධනය, සම්පත් බෙදා හැරීම, අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතාවය සහ ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම පිළිබඳ ප්‍රමිති ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් හැමවිටම ස්වාධීන තීරණ වලට එළඹෙයි.

A.1.6 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ සමාගමේ කටයුතු වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි කාලය සහ ශ්‍රමය කැප කිරීම

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් ප්‍රමාණවත් කාලයකට පෙර සංවිධානය කෙරෙන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමාලෝචනයට, අමතර තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමට සහ රැස්වීමේ පසු රැස්වීමේ සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු පිළිබඳව පසු විපරමක යෙදීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලැබෙන බව සහතික කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට සතියකට පෙර ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍යයක් ඔස්සේ අදාළ පත්‍රිකා අධ්‍යක්ෂවරු අතර සංසරණය කිරීම සඳහා විධිවිධාන පවතී. ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්, අවදානම් හා පාලන සම්බන්ධයෙන් යම් අවබෝධයක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් එමගින් ලබාදීමට අපේක්ෂිතය.

A.1.7 යෝජනා සඳහා කැඳවීම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනෙක් විසින් සිදු කරනු ලබන ලිඛිත ඉල්ලීමක් අනුව විශේෂ රැස්වීමක් කැඳවීමට සභාපතිවරයාට අවස්ථාව ඇත. එවැනි විශේෂ රැස්වීමක් පිළිබඳව රැස්වීමට දින හතරකට පෙර සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු දැනුවත් කළ යුතුය.

③ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාව

කේතය යොමුව	මූලධර්ම
A.1.8	<p>අධ්‍යක්ෂවරු පුහුණු කිරීම</p> <p>බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පත්වීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් හිමිවේ. අදාළ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 193 බලන්න.</p>
A.2	<p>සභාපති සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන්ගේ වගකීම් බෙදා හැරීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ පැහැදිලිව නිර්වචනය කර ඇති බලතලයන් පවත්වා ගැනීම සඳහා හොඳම භාවිතයන්ට අනුකූලව සභාපතිවරයා හා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරු වෙන් කර ඇත. බැංකුවේ සභාපතිවරයා ස්වාධීන හා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙක් නොවේ.</p>
A.3	<p>සභාපතිගේ කාර්යභාරය</p> <p>යහපාලනය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නායකත්ව කාර්යභාරයක් සපයන අතර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී කාර්යසාධනය සඳහා පහසුකම් සැපයීම අරමුණු කරගෙන සභාපති විසින් නායකත්ව කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් සමග විවෘත සන්නිවේදනයක් පවත්වාගැනීම සහ උපායමාර්ගික හා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබාදීම සභාපතිගේ වගකීම වේ. රැස්වීම් න්‍යාය පත්‍රය සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, අධ්‍යක්ෂවරු සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදේශකත්වයෙන් උපාය මාර්ග, කාර්ය සාධනය, සම්පත් බෙදාහැරීම, අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාවයට අදාළ කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සකස් කෙරේ. න්‍යාය පත්‍රයේ අඩංගු කරුණු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු කාලෝචිත ආකාරයෙන් අධ්‍යක්ෂවරු වෙත ලබාදීම සිදු කෙරේ. සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු සිය කාර්යයන් හා වගකීම් සහ අනුකම්පිත ව්‍යුහය පිළිබඳව දැනුවත්ය. න්‍යාය පත්‍රයේ සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී දායකත්වයක් සැපයීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරු දිරිමත් කෙරේ. අවධානයට ලක් කර ඇති කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මතය විමසා දැනගෙන රැස්වීම් වාර්තාවන්හි සටහන් කෙරේ.</p>
A.4	<p>මූල්‍ය නිපුණත්වය</p> <p>ඇතැම් අධ්‍යක්ෂවරු මූල්‍ය/ගිණුම්කරණ සහ/හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු සහ/නැතහොත් අධ්‍යක්ෂ තනතුරු දරන පුද්ගලයන් වන හෙයින් මූල්‍ය හා සම්බන්ධ කරුණු වලදී මාර්ගෝපදේශකත්වය සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය නිපුණත්වය හා දැනුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතුවේ.</p>
A.5	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තුලනය</p> <p>බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව පත් කරනු ලබන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු සත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. සිය ස්වාධීනත්වය/ස්වාධීන නොවන බව පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂිකව අත්සන් තබන ලද හා දාතම යොදා ඇති ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.</p>
A.6	<p>තොරතුරු සැපයීම</p> <p>සාමාන්‍යයෙන් සිය කාර්යභාරය හා වගකීම් ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකම්පිත රැස්වීම් වලට දින හතකට පෙර සාමාන්‍යයෙන් කළමනාකාරීත්වය විසින් සුදුසු හා කාලීන තොරතුරු ලබාදෙන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් පරිදි එම කරුණු පිළිබඳව දැනුවත්ව සිටින බවට සභාපති සහතික වන අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී තොරතුරු සැපයීම සඳහා කළමනාකරණ නිලධාරීන්ට රැස්වීමට සහභාගී වන ලෙස ඉල්ලා සිටී. කිසියම් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් රැස්වීමකට සහභාගී වීමට අපොහොසත් වුවහොත් එම රැස්වීමේදී සාකච්ඡාවට කරනු ලබන කරුණු පිළිබඳව ඊළඟ රැස්වීමට පෙර විධිමත් ලෙස ලේඛනගත කර රැස්වීම් වාර්තා හරහා ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ. අවශ්‍ය රැස්වීම් සහ ලිපිලේඛන වල න්‍යාය පත්‍රය සාමාන්‍යයෙන් දින හතකට පෙර සංසරණය කරනු ලබන අතර, පෙර රැස්වීම් වාර්තාව, රැස්වීම් පවත්වා අවම වශයෙන් සති දෙකක් ඇතුළත සංසරණය කෙරේ.</p>
A.7	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පත් කිරීම</p> <p>රජයේ හිමිකාරිත්වය දරන බැංකුවක් ලෙස බැංකුව අයත් වන විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරු පස් දෙනෙක් පත් කරනු ලබන අතර ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනෙක් නිළ බලයෙන් පත් වෙති. නව අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතා වලට බැංකුව අනුකූල වී ඇත. විස්තර සඳහා 193 පිටුවෙහි ආයතනික පාලනය කොටස බලන්න.</p>
A.8	<p>නැවත පත් කිරීම</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව, අභාවය, ඉල්ලා අස්වීම නිසා හෝ තනතුරෙන් පහ කිරීම හේතුවෙන් යම් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ ධුරය නියමිත දිනට පෙර පුරප්පාඩු වන්නේ නම් හැර සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ ධුර කාලය වසර තුනකි. අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම සහ නැවත පත් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා 193 පිටුවෙහි ආයතනික පාලනය කොටස බලන්න.</p>
A.9	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යසාධනය ඇගයීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය වගකීම් සතුටුදායක ලෙස ඉටු කරන බව සහතික කරගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය කාර්යසාධනය ආශ්‍රිතව ස්වයං ඇගයීමක් සිදු කරනු ලබයි. ඇගයීම් ක්‍රමවේදය යටතේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඇගයීම් පත්‍රිකාවක් සම්පූර්ණ කළ යුතුය. රැස් කරගනු ලබන ප්‍රතිචාර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර කමිටුවේ සමාලෝචනයෙන් පසු ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත යොමු කෙරේ. කෙසේ වුවත් 2023 වසර ආරම්භ වන විට අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ධුර කාලය අවසන් වූ බැවින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වාර්ෂික ඇගයීම අවසන් කර නොමැත.</p>

➔ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාව

කේතය	යොමුව	මූලධර්ම
A.10	අධ්‍යක්ෂවරු සම්බන්ධ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම	<p>අධ්‍යක්ෂවරු සම්බන්ධයෙන් සංග්‍රහයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති තොරතුරු පහත දැක්වෙන පරිදි මෙම වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇත. නම, සුදුසුකම්, ප්‍රවීණත්වය, ප්‍රමාණාත්මක ව්‍යාපාරික අභිලාෂ සහ පසුබිම් තොරතුරු පිටු අංක 170 සිට 172 දක්වා වන පිටුවල ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරු, විධායක හෝ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ද සහ/හෝ ස්වාධීන හෝ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ද යන්න පිටු අංක 190 හි දක්වා ඇත.</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ සටහන් 49.5, පිටු අංක 361 හි දක්වා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු සාමාජිකත්වය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු සහභාගිත්වය පිටු අංක 190 දක්වා ඇත.</p>
A.11	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇගයීම	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහය ඇතිව උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්මේ දක්වා ඇති මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන ඉලක්ක මත පදනම්ව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන්ගේ කාර්යසාධනය වාර්ෂිකව ඇගයීමට ලක් කෙරේ. අවසන් වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.</p>
B	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පාරිශ්‍රමිකය	
B.1	ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ගෙවනු ලබන වේතන තීරණය කරනු ලබන්නේ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසිනි.	<p>ඔහුගේ/ඇයගේ වැටුප තීරණය කිරීම සඳහා කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් සම්බන්ධ නොවේ. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පාරිශ්‍රමිකය සහ මට්ටම සැකසීම යන කොටස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු වාර්තාවේ පිටු අංක 202 සහ 203හි දක්වා ඇත.</p>
B.2	පාරිශ්‍රමික වල සැකැස්ම හා මට්ටම	<p>රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව පාරිශ්‍රමිකවල සැකැස්ම හා මට්ටම තීරණය කරනු ලබන්නේ විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගේ පාරිශ්‍රමික සහ මට්ටම් සැකසීම පිටු අංක 198 හි ඇතුළත් වේ.</p>
B.3	පාරිශ්‍රමික පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම	<p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පාරිශ්‍රමිකවල සැකැස්ම හා මට්ටම පිටු අංක 198 හි දැක්වේ.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සමස්ත පාරිශ්‍රමිකවල පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 367 පිටුවෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන් 49.5 ට යොමු වන්න. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 202 සිට 203 යොමුවන්න.</p>
C	කොටස් හිමියා සමග සබඳතා	
C.1	වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් ඵලදායී ලෙස භාවිතයට ගැනීම සහ සාමාන්‍ය රැස්වීම් පැවැත්වීම	<p>රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විෂයයභාර අමාත්‍යාංශය සමග නිතිපතා රැස්වීම් පවත්වයි. ශ්‍රී ලංකා රජය බැංකුවේ එකම කොටස් හිමිකරු වේ. කොටස් හිමියා (රජය) නියෝජනය කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරියෙක් පත් කර ඇත. වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, එය විවාදයට විවාහය. එබැවින්, බැංකුව සිය විෂය පථයට අයත් වන මුදල් අමාත්‍යාංශය හරහා මේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.</p>
C.2	කොටස් හිමියා සමග සන්නිවේදනය	<p>සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්තිය කොටස් හිමියා සමග සන්නිවේදන මාර්ග සකසයි. මෙයට වෙබ්/ඊ-ප්‍රතිචාර, මාධ්‍ය නිවේදන ආදිය ඇතුළත් වේ. කොටස් හිමියාගේ (ශ්‍රී ලංකා රජය) ගැටළු උත්සුකයන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වීමේ රජයේ නියෝජිතයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. තවදුරටත් අවධානය යොමු කළයුතු ගැටළු අවශ්‍ය පරිදි අමාත්‍යාංශයට හෝ ඉහළ නිලධාරීන් වෙත යොමු කෙරේ.</p>
C.3	ප්‍රධාන හා ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනු පිළිබඳව හෙළිදරව් කිරීම	<p>බැංකුවේ හෝ සමූහයේ ශුද්ධ වත්කම් පදනම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හැකි "ප්‍රධාන ගනුදෙනු" හෝ හෙළිදරව් කරන ලද ගනුදෙනු හැර වෙනත් ප්‍රමාණාත්මක සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ආශ්‍රිත ගනුදෙනු කිසිවක් නොමැත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්ෂික වාර්තාව පිටු අංක 239 සිට 244 දක්වා ඇතුළත් වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් අංක 49.5 පිටු අංක 361 දැක්වේ.</p>

➤ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාව

කේතය
යොමුව

මූලධර්ම

D වගවීම් හා විගණනය

D.1 මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික වාර්තාකරණය (වාර්ෂික වාර්තාව)

බැංකුවේ මූල්‍ය තත්වය, කාර්යසාධනය, ව්‍යාපාරික රාමුව, පාලන ව්‍යුහය, අවදානම් කළමනාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අභියෝග, අවස්ථා හා අපේක්ෂා පිළිබඳ තුළනාත්මක සහ වටහාගත හැකි සමාලෝචනයක් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන ද ඇතුළත් වන මෙම වාර්ෂික වාර්තාව සත්‍ය හා සාධාරණ දැක්මක් ලබාදෙන බවටත් අදාළ නීති හා නියාමනයන්ට අනුකූලව සකස් කර ඇති බවටත් සහතික වීම සඳහා බැංකුව විසින් සෑම පියවරක්ම ගන්නා ලදී. සංග්‍රහය මගින් දක්වා ඇති පහත හෙළිදරව් කිරීම් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ දැක්වේ.

- කළමනාකරණ සාකච්ඡාව සහ විශ්ලේෂණය සඳහා පිටු අංක 100 සිට 166 දක්වා බලන්න.
  - අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සඳහා පිටු අංක 239 සිට 244 දක්වා බලන්න.
  - අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සඳහා පිටු අංක 245 බලන්න.
  - අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය සඳහා පිටු අංක 246 සිට 247 දක්වා බලන්න.
  - සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීන් (මූල්‍ය, ආයතනික සැලසුම් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති) වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය සඳහා පිටු අංක 249 බලන්න.
  - සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු සඳහා පිටු අංක 357 සිට 363 දක්වා සහ සම්බන්ධිත පාර්ශව වල හෙළදරව් කිරීම පිළිබඳ සටහන 49 බලන්න.
- බැංකුවේ ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම 364 පිටුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් 50 යටතේ දක්වා ඇත.

D.2 අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ බැංකුවේ පවතින ක්‍රියාවලිය

බැංකුවේ උපායමාර්ග ළඟා කර ගැනීම, සුදුසු අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් සහ කොටස්ගිණිකරුවන්ගේ ආයෝජන සහ බැංකුවේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණ ඇතිව මනා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එහි අවදානම් අභිරුචිය තීරණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පැවරේ. අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය වන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ සහ අභ්‍යන්තර පාලන වල ඵලදායීතාවයට අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහයවේ. අදාළ අනු කමිටු වල වගකීම් පිළිබඳ සාරාංශයක් එක් එක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුව පිළිබඳ වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම අනු කමිටු ස්ථාපිත කර තිබෙන්නේ 2007 අංක 12 දරණ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ බැංකු පනත, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡා සංග්‍රහය සහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලවය. බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවට අවශ්‍ය සහය ලබාදෙන අතර බැංකුව අවදානම් කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක වාර්තාවක් පිටු අංක 208 සිට 236 දක්වා ඇති අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව සහ පිටු අංක 210 සිට 211 දක්වා ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව මගින් බැංකුව අවදානම් කළමනාකරණය කරන ආකාරය පිළිබඳ සවිස්තර වාර්තාවක් ඇතුළත් වේ.

D.3 විගණන කමිටුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ විෂයය පර්යේෂණයන් සාරාංශයක් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 199 සිට 201 දක්වා ඇතුළත් වේ. සංග්‍රහය මත පදනම්ව යොමු කිරීමේ අනුදේශ සකස් කෙරේ අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ සමාලෝචනය අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරනු ලබන අතර එහි ප්‍රතිඵල නීතිපතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කරනු ලබයි. අභ්‍යන්තර පාලන වල ඵලදායීතාවය පිළිබඳ බාහිර සහතික කිරීම බාහිර විගණකවරයා වන විගණකාධිපති වෙතින් ලබාගැනේ. එම සහතික කිරීම මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 248 හි ඇතුළත් වේ.

D.4 සම්බන්ධිත පාර්ශව ආශ්‍රිත ගනුදෙනු පිළිබඳ සමාලෝචන කමිටුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අතිලාභ ගැටීම් වලක්වා ගැනීම පිණිස සම්බන්ධිත පාර්ශව, ඔවුන්ගේ ගනුදෙනු සහ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට විශේෂ සැලකීමක් නොදැක්වීම ආවරණය වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතු වේ. ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට අදාළ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාව මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 361 පිටුවේ 49.5.2 සටහනේ දක්වා ඇත.

D.5 ව්‍යාපාර වර්ෂාව සහ අවාර ධර්ම සංග්‍රහය

ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් ඇතුළු සියළුම සේවකයන්ට අදාළ වන පරිදි අභ්‍යන්තරිකව සකස් කරන ලදු ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපාර වර්ෂා සහ අවාර ධර්ම පද්ධතියක් බැංකුව සතුවය. බැංකුවේ සියළුම නිලධාරීන් වාර්ෂිකව වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශයක් මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු සිය වාර්ෂික වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශය අදාළ අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරති.

කිසියම් උල්ලංඝනය කිරීමක් වෙතොත් ඒවා හඳුනා ගැනීම හා ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද බැංකුව විසින් ස්ථාපනය කර ඇත.

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේද විනිවිදභාවයෙන් යුක්ත බව සහතික කරගැනීම සඳහා බැංකුව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයක් ක්‍රියාවට නංවයි.

➔ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපටිව සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාව

කේතය යොමුව	මූලධර්ම
D.6	<p>ආයතනික පාලන හෙළිදරව් කිරීම</p> <p>ස්ථාපිත යහපත් ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති හා පරිචයන් සමඟ බැංකුව කෙතරම් දුරකට අනුකූල වී තිබේද යන්න අධ්‍යක්ෂවරු විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය. යහපත් ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති හා පරිචයන් කෙරෙහි බැංකුවේ අනුකූලතාවය පහත දැක්වෙන වාර්තා වල සඳහන් වේ</p> <p>පිටු අංක 178 සිට 198 දක්වා ඇති ආයතනික පාලන වාර්තාව</p> <p>පිටු අංක 317 සිට 321 දක්වා ඇති ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික යහපටිවයන් පිළිබඳ සංග්‍රහය කෙරෙහි අනුකූලතාව</p>
E සහ F	<p>කොටස් හිමිකරු සහ අනෙකුත් ආයෝජකයන්</p> <p>පාර්ලිමේන්තු පනතකින්, එනම්, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත යටතේ බැංකුව සංස්ථාපනය කරන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා රජය එහි එකම කොටස්හිමිකරු වේ. අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා ඔස්සේ අනොන්‍ය අවබෝධය මත පදනම්ව බැංකුව ශ්‍රී ලංකා රජය සමඟ නිරන්තර හා ව්‍යුහාත්මක සාකච්ඡා පවත්වයි.</p>
G	<p>අන්තර් ජාලය හා සයිබර් ආරක්ෂාව</p> <p>දත්ත/තොරතුරුවල රහස්‍ය භාවය, අඛණ්ඩතාවය පවතින බව සහතික කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ගෝලීය වශයෙන් පිළිගත් යථාර්ථවාදී ප්‍රමිතිය, ගෙවීම් කාඩ්පත් කර්මාන්ත දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය (PCI DSS) යටතේ බැංකුව සහතික කර ඇත. එබැවින් බැංකුවේ තොරතුරු පද්ධති සයිබර් තර්ජනවලින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කර ඇති මූලික ආරක්ෂක ප්‍රමිතියේ දක්වා ඇති අවශ්‍යතා මෙන්ම තොරතුරු ආරක්ෂාවට අදාළ දැඩි කළමනාකරණය, භෞතික සහ තාක්ෂණික පාලනයන්ට අනුකූලව බැංකුවේ (ISMS) තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කර ඇත.</p> <p>බැංකුවේ සමස්ත තොරතුරු ආරක්ෂණ කාර්යය සඳහා මග පෙන්වීමක් සැපයීම සඳහා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත වාර්තා කරන ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂණ නිලධාරියෙක් (CISO) බැංකුව විසින් පත් කර ඇත. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් සහාපතිත්වය දරණ බැංකුවේ තොරතුරු ආරක්ෂාව සඳහා වගකිව යුතු කළමනාකරණ මට්ටමේ ආයතනය වන්නේ තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව (ISC) වන අතර එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව හරහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරන අතර, තොරතුරු සහ සයිබර් අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා අධීක්ෂණ වගකීම් පවරා ඇත. තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරණ (ISMS) රාමුවට අනුව සේවකයින්, හමුදාකරුවන් සහ අනෙකුත් බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් සපුරාලිය යුතු සියලුම ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා නිර්වචනය කරන විස්තීර්ණ, මණ්ඩලය අනුමත තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය (ISP) බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ISO/TEC 27001:2013 ප්‍රමිතියට මූලිකව පෙළගැසී ඇති තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය තොරතුරු ආරක්ෂාව, භෞතික සහ තාර්කික ප්‍රවේශ පාලනය, වත්කම් කළමනාකරණය, මෙහෙයුම් සහ සන්නිවේදන ආරක්ෂාව, මානව සම්පත් ආරක්ෂාව, සැපයුම්කරු සබඳතා, තොරතුරු ආරක්ෂණ සිදුවීම් කළමනාකරණය, ව්‍යාපාර අඛණ්ඩ කළමනාකරණය හානිදිය බැංකු ජාලයේ/වල තොරතුරු සහාය තොරතුරු සැකසුම් පහසුකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ සංවිධානය තුළ සහ බාහිර ආයතන සමග හුවමාරු වන තොරතුරුවල ආරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම සඳහා ජාල ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පාලන සහ තොරතුරු හුවමාරු ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය (ISP) තුළ අර්ථ දක්වා ඇත.</p> <p>බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති සහ අනුකූලතා අවශ්‍යතා අනුව (උදාහරණ PCI DSS,CBSL) බැංකුවේ සයිබර් අවදානම් පැතිකඩ මැන බැලීම සඳහා අවදානම් තක්සේරු කිරීම්, විනිවිදයාමේ පරීක්ෂණ යෙදුම් ආරක්ෂණ තක්සේරු කිරීම්, විනාශ තක්සේරු කිරීම් වැනි තාක්ෂණික ආරක්ෂණ තක්සේරු කිරීම් බැංකුව විසින් වරින් වර (මාසික, කාර්තුවය,සය මාසිකව සහ වාර්ෂිකව) සිදු කරයි. තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරණ රාමුව (ISMS) ස්වාධීනව PCI කවුන්සිලයේ සුදුසුකම් ලත් ආරක්ෂක තක්සේරුකරුවන් විසින් වාර්ෂික පදනමෙන් සහතික වේ. තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරණ රාමුව (ISMS) හි කාර්ය සාධනය සහ කිසියම් අපගමනයක් වේ නම්, තොරතුරු ආරක්ෂණ සිදුවීම්, අභ්‍යන්තර හා බාහිර තොරතුරු ආරක්ෂණ විගණනවල ප්‍රතිඵල, තොරතුරු ආරක්ෂණ මාර්ග සිතියම/සයිබර් ආරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය මෙන්ම බැංකුවේ තොරතුරු ආරක්ෂණ අවදානම් පැතිකඩ තොරතුරු ආරක්ෂණ කමිටුව වෙත නිරන්තරයෙන් වාර්තා කරනු ලබන අතර ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව අවදානම් දර්ශක සහ අනෙකුත් වාර්තා හරහා වරින්වර යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.</p>
H	<p>පරිසරය, සමාජය හා පාලනය (ESG)</p>
H.1	<p>පරිසර, සමාජ හා පාලන වාර්තාකරණය (ESG)</p> <p>අවස්ථාවන් ග්‍රහණය කරගන්නා අතර සහ අවදානම් කළමනාකරණය කරන අතර වටිනාකම් නිර්මාණය කරගැනීම සඳහා වන සාකච්ඡා ප්‍රවේශයක් තිරසාර ව්‍යාපාරික ප්‍රවේශය තුළ අන්තර්ගත වේ. බැංකුව එහි ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගන්නා තිරසාර ප්‍රවේශයේදී බැංකුව විසින් සිය කෙටි, මධ්‍යම හා දිගු කාලීන උපායමාර්ග ඔස්සේ නිර්මාණය කරන ලද ආර්ථික, සමාජ සහ පාරිසරික වටිනාකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරනු ලබයි. තිරසාර වාර්තාකරණයේදී බැංකුව, පිළිගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීම සිදු කළ යුතුය. සංග්‍රහය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු තොරතුරු වාර්ෂික වාර්තාවේ පහත සඳහන් කොටස් වල දැක්වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • කළමනාකරණ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණය - පිටු අංක 100 සිට 166 දක්වා බලන්න. • ආයතනික පාලනය - පිටු අංක 178 සිට 198 දක්වා බලන්න. • පාර්ශ්වකරුවන් - පිටු අංක 90 සිට 98 දක්වා බලන්න. • ප්‍රමාණාත්මකබව - පිටු අංක 27 සිට 31 දක්වා බලන්න. <p>මේ වාර්ෂික වාර්තාව IIRC රාමුවට සහ GRI මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල වී ඇත.</p>

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවලට අදාළව වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කිරීම් වලට අදාළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවා ඇති ආකෘති වලට අනුකූලවීම.

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
1. මූල්‍ය තත්ත්වය හා කාර්යසාධනය සඳහා මූල්‍ය උපකරණවල වැදගත්කම පිළිබඳ තොරතුරු		
1.1 මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශනය		
1.1.1 මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වර්ග හෙළිදරව් කිරීම්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 15 - මිණුම්කරණ පදනම මත මූල්‍ය උපකරණ විශ්ලේෂණය	294
1.1.2 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්		
i. ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම්කළ මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් පිළිබඳ විශේෂ හෙළිදරව් කිරීම්, ණය අවදානම හා වෙළඳපොළ අවදානම, මෙම අවදානම් සඳහා ආරෝපිත සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් සහ ඇගයීම් ක්‍රම යනාදිය ද මෙයට ඇතුළත් වේ.	සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති: සටහන් 2.5.1.4.5 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වත්කම් සටහන් 2.5.1.5.1 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම්	271 272
ii. මූල්‍ය උපකරණ එකින් එකට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කිරීම	සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති: සටහන් 2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය	273
iii. සුරැකුම් ලෙස ඇපයට තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු සහ සුරැකුම් වශයෙන් පවත්වාගෙන යන මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන්: සටහන් අංක 22 - ක්‍රමානුකූල පිරිවැය සඳහා පවතින මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ අනෙකුත් උපකරණ	310
iv. මූල්‍ය වත්කම් වර්ගවල ණය අලාභ සඳහා දීමනා ගිණුම සංසන්දනය	සටහන් අංක 16 - මුදල් හා මුදල් සමානයන් සටහන් අංක 18 - බැංකුවල ඇති තැන්පතු සටහන් අංක 21(ඇ) - වසර තුළදී හානිකරණය සංචලනයන් සටහන් අංක 22(ආ) - වසර තුළදී හානිකරණය සංචලනයන්	297 298 305 312
v. බහුවිධ ව්‍යුත්පන්න උපකරණ වලින් සමන්විත සංයුක්ත මූල්‍ය උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු	බැංකුව සතුව බහුවිධ සංයුක්ත ව්‍යුත්පන්න උපකරණ වලින් සමන්විත මූල්‍ය උපකරණ නොමැත.	
vi. ණය ගිවිසුම් කඩකිරීම් පිළිබඳ කොන්දේසි	නැත	
1.2 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය		
1.2.1 ආදායම්, වියදම්, ලාභ හා පාඩු අයිතම අනාවරණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 3 -13	281-292
1.2.2 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්		
i. ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට මිනුම් නොකළ මූල්‍ය උපකරණ මත වන මුළු පොළී ආදායම හා පොළී වියදම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 4 - ශුද්ධ පොළී ආදායම	281
ii. ගාස්තු ආදායම හා වියදම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 5 - ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	284
iii. මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව හානිකරණ අලාභ වටිනාකම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	287
iv. හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම් මත පොළී ආදායම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 4 (අ) පොළී ආදායම	282

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
1.3 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්		
1.3.1 මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	සටහන් අංක 2.5.1 මූල්‍ය උපකරණ මූලික හඳුනාගැනීම, වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනුම් කිරීම	270
1.3 ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම්	බැංකුව/සමූහය මගින් මූල්‍ය වගකීමක් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නියම කර නැත. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් 2.5.1.5.1 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම්	272
1.3.3 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ගිණිකම් උපකරණ ආයෝජන		
i. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ගිණිකම් උපකරණ පිළිබඳ විස්තර සහ එසේ නම් කිරීමට හේතු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම්	313
ii. ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 23 (අ) - ලැයිස්තුගත ආයෝජන ස්කන්ධ සුරැකුම් - බැංකුව හා සමූහය සටහන් අංක 23 (ඉ) - ලැයිස්තුගත නොවන ආයෝජන - ගිණිකම් සුරැකුම්	315 316
iii. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී හඳුනාගත් ලාභාංශ, වාර්තා කළ කාලපරාසය තුළදී ඉවත් කළ ආයෝජන සහ ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින ආයෝජන සඳහා වෙන වෙනම හඳුනා ගැනීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 9 - වෙනත් ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම්	286
iv. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ගිණිකම් තුළ පවතින සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ මාරු කිරීම සහ ඒ සඳහා හේතු	ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සහ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන අයිතිය සහ සංචිත වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය	254-255 258-261
v. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ඉවත් කරන ලද වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ගිණිකම් උපකරණ ආයෝජන හඳුනා ගැනීම - ආයෝජන බැහැර කිරීමට හේතු - ඉවත් කල දිනට ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය - බැහැර කිරීමේ සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ	ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සහ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන අයිතිය සහ සංචිත වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය	254-255 258-261
1.3.4 මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය		
i. ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ වර්තමාන හෝ පෙර වාර්තා කාලපරිච්ඡේද මූල්‍ය වත්කම්හි - ප්‍රතිවර්ගීකරණ දිනය - ආයතනික ආකෘතිය වෙනස්වීම පිළිබඳ විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ට එහි බලපෑම පිළිබඳව ගුණාත්මක විස්තරය - එක් එක් කාණ්ඩයට ඇතුළත් කරන ලද හා ඉවත් කරන ලද ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ වටිනාකම්	සටහන 2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කර නොමැත.	273
ii. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කිරීම - ප්‍රතිවර්ගීකරණ දිනට තීරණය කළ සඵල පොලී අනුපාතය - හඳුනාගත් පොලී ආදායම	කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය උපකරණයක් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයෙන්, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට හෝ ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට වර්ගීකරණය කර නොමැත.	

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
iii. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ ලාභ හෝ අලාභයේ සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය සඳහා - ශේෂපත්‍ර දිනට මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ අගය - මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කර නොමැති නම් කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ලාභ හෝ අලාභ හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළ හඳුනාගත් සාධාරණ අගයේ ලාභ/අලාභ	සටහන 2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් ප්‍රතිවකීකරණය කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය උපකරණ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ අලාභයේ සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට වර්ගීකරණය කර නොමැත.	273
1.3.5 හෙටින් ගිණුම් පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් 2.5.1.6.2 අවදානම් අරමුණින් පවතින මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න හා හෙටින් ගිණුම්කරණය සටහන් අංක 19 - ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	272 298
1.3.6 සාධාරණ අගයට නම් කළ සියලුම මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගයන් පිළිබඳ තොරතුරු පහත කරුණු සමග		
i. සැසඳිය හැකි ඉදිරියට ගෙනයන අගයන්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් සටහන් අංක 56.5 - මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය	405
ii. සාධාරණ අගය තීරණය කළ ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් අංක 2.1.12.2 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය සටහන් අංක 2.3 - සාධාරණ අගය මිණුම්කරණය සටහන් අංක 56.2 - සාධාරණ අගය තීරණය කිරීම සහ සාධාරණ අගයන්හි දූරාවලිය	266 269 402
iii. සාධාරණ අගය තීරණය කිරීමට භාවිතා කළ යෙදවුම්වල මට්ටම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 56.2 - මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය හා සාධාරණ අගයන්හි දූරාවලිය තීරණය කිරීම	402
iv. (අ) සාධාරණ අගය මැනීමේ දූරාවලි මට්ටම් අතර සංවලනය සැසඳීම. (ආ) තෙවන මට්ටමේ යෙදවුම් යොදාගෙන සාධාරණ අගයට අගය කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා වන අමතර හෙළිදරව් කිරීම්	වසර තුළ සාධාරණ අගය මැනීමේ දූරාවලි මට්ටම් වල වංචලනයක් සිදු වී නොමැත සටහන් අංක 56.3 - සාධාරණ අගය මිණුම්කරණ දූරාවලියේ තලයන් අතර සංවලනයන්හි සැසඳීම	405
v. සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස අගය කළ නොහැකි නම් ඒ පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 23 (ඉ) - ලැයිස්තුගත නොවූ ආයෝජන හිමිකම් සුරැකුම් සටහන් අංක 56.2 - සාධාරණ අගය හා සාධාරණ අගයන්හි දූරාවලිය තීරණය කිරීම	316 402
2 මූල්‍ය උපකරණවල ස්වභාවය හා ඉන් පැන නගින අවදානම්වල ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු		
2.1 ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම		
2.1.1 සියළුම වර්ගවල මූල්‍ය උපකරණයන්හි අවදානම් අනාවරණයන්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය සහ අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
2.1.2 එම අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා කළමනාකාරිත්වයේ අරමුණු, ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාමාර්ග	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය සහ අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236
2.1.3 පෙර කාලපරිච්ඡේදයේ සිට වෙනස්වීම්	සලකා බලන වර්ෂයේ සැලකිය යුතු ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම් නොමැත.	
2.2 ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
2.2.1 ශේෂපත්‍ර දිනට එක් එක් අවදානමට නිරාවරණය වීම් පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක දත්ත සාරාංශය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236
2.2.2 ණය අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම, වෙළඳපොළ අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, පොළී අනුපාත අවදානම පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම් හා මෙම අවදානම් කළමනාකරණය කරන ආකාරය		
i. ණය අවදානම		
(අ) අනාවරණය කරන ඉහළම ප්‍රමාණය (සුරැකුම්වල වටිනාකම අඩු කිරීමට පෙර) සුරැකුම් පිළිබඳ විස්තරයක්, හිඟ හෝ හානිකරණය නොවූ මූල්‍ය වත්කම්වල ණය ගුණත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සහ මූල්‍ය වත්කම්වල ණය ගුණත්වය පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 - ණය ගුණත්වය විශ්ලේෂණය	372
(ආ) හිඟ හෝ හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල කාලපරිච්ඡේදය, හානිකරණය වූ ලෙස තීරණය කිරීමට සලකා බලන ලද කරුණු සහ එක් එක් වර්ගයට අනුව මූල්‍ය වත්කම්වල සුරැකුම් පිළිබඳ විස්තරයක්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 - ණය ගුණත්වය විශ්ලේෂණය	372
(ඇ) ලබාගත් හෝ ඇමතු සුරැකුම් හෝ වෙනත් ණය වැඩි කිරීම් පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 (ආ) - ණය කළඹ කළමනාකරණය	374
(ඈ) ණය අවදානම් කළමනාකරණ භාවිත	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:	
- ණය අවදානම් කළමනාකරණ භාවිත සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභ හඳුනාගැනීම සහ මැනීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රම, උපකල්පන සහ තොරතුරු ඇතුළුව ඒවා ණය අවදානම් කළමනාකරණයට සම්බන්ධ වීම.	සටහන් අංක 2.5.2.3 - අපේක්ෂිත ණය පාඩු මූලධර්මයන්හි දළ විශ්ලේෂණය සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	275 287
- අපේක්ෂිත ණය අලාභයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පැන නගින වෙනස්වීම් සහ එම වෙනස්වීම්වලට හේතු අගයීමට ඇති ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක තොරතුරු	සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	287
- මූලක හඳුනාගැනීමෙන් පසු සැලකිය යුතු ලෙස මූල්‍ය උපකරණවල ණය අලාභය වැඩිවී තිබේදැයි බැංකුව තීරණය කරන්නා වූ ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2.7 - ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවීම	276
- විවිධ මූල්‍ය උපකරණ පැහැර හැරීම් සඳහා බැංකුවේ නිර්වචන සහ එම නිර්වචන තෝරා ගැනීම සඳහා හේතු	සටහන් අංක 2.5.2.8 - පැහැර හැරීම් සහ ණය හානිකරණ වත්කම් සඳහා නිර්වචන	277
- අපේක්ෂිත ණය අලාභය සාමූහික පදනමක් මත මැනිය හැකි නම් උපකරණ සමූහගත කරන ආකාරය	සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	287
- මූල්‍ය වත්කම් ණය අක්‍රීය බවට බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2 - මූල්‍ය වත්කම් හානිකරණය (මෙම ප්‍රතිපත්තිය 2019 ජනවාරි 01 දින සිට අදාළ වේ)	274
- බැංකුවේ ණය කපා හැරීමේ ප්‍රතිපත්තිය, එය අයකර ගැනීමට නොහැකිවීමේ සාධාරණ අපේක්ෂාව ඇතුලු දර්ශක ඇතුලුව	සටහන් අංක 21 (ඇ) - වසර තුළ හානිකරණ වෙනස්වීම්	305
- වෙනස් කිරීම් අවශ්‍යතා අදාළ කරගන්නා ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.1.9 - මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වෙනස් කිරීම්	274

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
(ඉ) අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය:		
- යෙදවුම් පදනම, උපකල්පන සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභය ඇස්තමේන්තු කිරීමට යෙදාගත් ඇස්තමේන්තු උපක්‍රම	සටහන් අංක 2.5.2.4 - අපේක්ෂිත ණය අලාභය ගණනය කිරීම	276
- අපේක්ෂිත ණය අලාභ නිර්ණය කිරීම සඳහා ඉදිරි දැක්මක් සහිත තොරතුරු අන්තර්ගත කරනු ලබන ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2.6 - ඉදිරි දැක්ම සහිත තොරතුරු	276
- වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ඇස්තමේන්තු උපක්‍රම හෝ සැලකිය යුතු උපකල්පනයන්හි වෙනස්වීම්	සටහන් අංක 2.2. - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්	269
(ඊ) අපේක්ෂිත ණය අලාභ මගින් උපදින්නා වූ වටිනාකම		
- එක් එක් වර්ගයේ මූල්‍ය උපකරණවල හානිකරණ අලාභ දීමනාවේ ආරම්භක සහ අවසාන ශේෂ සැසඳීම	සටහන් අංක 16 - මුදල් හා මුදල් සමානයන් සටහන් අංක 18 - බැංකුවල රැඳවූ මුදල් සටහන් අංක 22 (අ) - වසර තුළදී හානිකරණ වෙනස්වීම් (ණය සහ අත්තිකාරම්)	297 298 305
- සැසඳුමේ අලාභ දීමනා වෙනස්වීමට හේතු පැහැදිලි කිරීම	සටහන් අංක 22 (ආ) - වසර තුළදී හානිකරණ වෙනස්වීම් (ණය සහ අනෙකුත් උපකරණ)	312
(උ) සුරැකුම් මත		
- ශේෂපත්‍ර දිනට ඇති ණය අවදානමට බැංකුවේ උපරිම නිරාවරණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 54.1.1(අ) - මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව ණය අවදානමට ඇති ශුද්ධ නිරාවරණය වීම	372
- සුරැකුම් ආරක්ෂණයක් ලෙස පවත්වා ගැනීම සහ අනෙකුත් ණය වැඩිකිරීම පිළිබඳ විස්තරය	සටහන් අංක 54.1.1(ආ) - ණය කළඹ කළමනාකරණය	374
(ඌ) වත්කම් කපා හැරීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 21(අ) - වසර තුළදී හානිකරණ වෙනස්වීම් (ණය සහ අත්තිකාරම්)	305
i. බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
ii. ද්‍රවශීලතා අවදානම		
(අ) මූල්‍ය වගකීම් පිළිබඳ පරිණති විශ්ලේෂණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 55 - පරිනති විශ්ලේෂණය	398
(ආ) අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය පිළිබඳ විස්තරය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236
(ඇ) බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
iii. වෙළඳපොළ අවදානම		
(අ) බැංකුව නිරාවරණය වන සියළුම වර්ගයේ වෙළඳපොළ අවදානම්වල සංවේදීතා විශ්ලේෂණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.3 - වෙළඳපොළ අවදානම අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	387 208-236
(ආ) බැංකුවේ අවදානම් නිරාවරණය සංවේදීතා විශ්ලේෂණයෙන් නිරූපනය නොවේ නම් අමතර තොරතුරු	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
(ඇ) බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
iv. මෙහෙයුම් අවදානම බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
v. බැංකුව මුහුණදෙන හිමිකම් අවදානම (අ) ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රාග්ධන ලාභ බලාපොරොත්තු වන සමාගම් හා සබඳතා හා උපාය මාර්ගික හේතු ඇතුළුව වෙනත් අරමුණු වෙනුවෙන් අත්කරගත් සමාගම් යන දෙකෙහි කොටස් හිමිකම වෙන්කොට දැක්වීම් 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	313
<ul style="list-style-type: none"> බැංකුව සතු ස්කන්ධ හිමිකම් පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම සහ ගිණුම් තැබීම ආවරණය කරන වැදගත් ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විස්තරය 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	313
(ආ) ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි වූ ආයෝජන පිළිබඳ වටිනාකම සහ එම ආයෝජන වල සාධාරණ අගය හෙළිකිරීම, මිල ප්‍රකාශිත සුරැකුම් සඳහා කොටස් මිල සාධාරණ අගයෙන් බොහෝ සෙයින් වෙනස් වන අවස්ථාවලදී පොදු මිල ප්‍රකාශිත කොටස් අගය පිළිබඳ සංසන්දනයක් සිදු කිරීම. 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 20 - ලාභ හෝ අලාභ මත හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	299 313 285
<ul style="list-style-type: none"> ආයෝජනවල වර්ග සහ ස්වභාවය වාර්තාකරන කාලසීමාව තුළදී විකිණීමෙන් සහ ඇවර කිරීමෙන් ඇතිවන සමුච්චිත ලාභ/(අලාභ) 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 6 - විකිණීමෙන් ලද ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) සටහන් අංක 8 - මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මත ඇතිවන ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	286
vi. බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානම (අ) ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානමේ (IRRBB) ස්වභාවය සහ මූලික උපකල්පනයන් 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236
(ආ) ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානම මැනීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය භාවිතා කරනු ලබන ක්‍රමයට අනුව අනුපාතවල උච්ඡාවචන කම්පන තුළින් ඉපැයුම්වල හෝ ආර්ථික අගය (හෝ කළමනාකාරිත්වය විසින් භාවිතා කරනු ලබන සුදුසු ක්‍රමයක්) අඩු වැඩිවීම් 	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
2.2.3 අවදානම් සංකේන්ද්‍රණය පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	365 208-236

➔ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
3. අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්		
3.1 ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය		
i. ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> සියළුම ප්‍රාග්ධන උපකරණවල, විශේෂයෙන් නවා, සංකීර්ණ හෝ දෙමුහුන් ප්‍රාග්ධන උපකරණවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ පිළිබඳ නියමයන් හා කොන්දේසි පිළිබඳ සාරාංශගත තොරතුරු 	2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ උපලේඛන III ට අනුව බාසල් III හෙළිදරව් කිරීම් අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	442-453 208-236
ii. ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
(අ) ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයේ අගය පහත අයිතමයන් වෙත වෙනම අනාවරණය කරමින් <ul style="list-style-type: none"> ගෙවා නිම් කොටස් ප්‍රාග්ධන/පොදු තොගය සංචිත පරිපාලිත සමාගම්වල කොටස්වල පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් නිර්මාණශීලී උපකරණ අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන උපකරණ ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම් 	2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ උපලේඛන III ට අනුව බාසල් III හෙළිදරව් කිරීම්	442-453
(ආ) ස්ථර 2 සහ ස්ථර 3 ප්‍රාග්ධනයේ මුළු වටිනාකම		
(ඇ) ප්‍රාග්ධනයෙන් අනෙකුත් අඩුකිරීම්		
(ඈ) මුළු යෝග්‍ය ප්‍රාග්ධනය		
3.1.2 ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාවය		
i. ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> වර්තමාන සහ අනාගත ක්‍රියාකාරකම්වලට සහයෝගය දීමට ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණවත් බව තක්සේරු කිරීමට බැංකුවේ ප්‍රවේශය පිළිබඳ සාරාංශය 	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
ii. ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
(අ) ණය අවදානම, වෙළඳපොළ අවදානම සහ මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236
(ආ) මුළු සහ ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාත	අවදානම් සමාලෝචන වාර්තාව	208-236

2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

බාසල් III ස්ථම්භය III යටතේ අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා

මූලික නියාමන අනුපාත - ප්‍රාග්ධන සහ ද්‍රවශීලතාව

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	බැංකුව		සමූහය	
	2022	2021	2022	2021
නියාමන ප්‍රාග්ධනය (රු. '000)				
පොදු හිමිකම් ස්ථරය I	50,531,185	60,170,042	58,439,854	65,194,032
ප්‍රාග්ධන ස්ථරය I	55,531,185	65,170,042	63,477,364	70,194,032
මුළු ප්‍රාග්ධනය	63,346,963	72,984,005	70,727,946	77,370,432
නියාමන ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (%)				
පොදු හිමිකම් ස්ථරය I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය: 6.5%)	14.357	17.171	16.492	18.538
ප්‍රාග්ධන අනුපාතය ස්ථරය I (අවම අවශ්‍යතාවය: 2020 - 8%)	15.778	18.598	17.903	19.960
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය ඊ 2020 - 12%)	17.999	20.828	19.959	22.001
තෝලන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය: 3%)	7.425	8.92	8.140	8.952
නියාමන ද්‍රවශීලතාව				
නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම් (රු. '000)	578,088,976	816,750,871	N/A	N/A
නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාත (අවම අවශ්‍යතාව - 20%)	-	-	-	-
දේශීය බැංකු ඒකක (%)	40.62	59.63	N/A	N/A
අක්-වෙරළ බැංකු ඒකක (%)	-	-	-	-
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) - රුපියල් (අවම අවශ්‍යතාව: 2022 -90%, 2021 - 100%)	195.54	240.84	N/A	N/A
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) සියලු මුදල්: (අවම අවශ්‍යතාව: 2022 - 90%, 2021 - 100%)	193.59	240.43	N/A	N/A
ඉදිරි ස්ථාවර මූල්‍යන අනුපාතය :අවම අවශ්‍යතාව: 2022-90%, 2021 - 100%)	180.51	160.78	N/A	N/A

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

බාසල් III - ප්‍රාග්ධන අනුපාත ගණනය කිරීම

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ගැලපීම්වලට පසු පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය (CET1)	50,531,185	60,170,042	58,439,854	65,194,032
පොදු හිමිකම් ස්ථර I (CET1) ප්‍රාග්ධන එකතුව	62,054,991	65,384,549	63,477,365	69,514,833
හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය(ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය)/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	9,400,000	9,400,000	9,400,000	9,400,000
සංචිත අරමුදල	5,224,842	5,174,249	5,281,952	5,209,101
ප්‍රකාශිත රඳවාගත් ඉපයීම්/(උපචිත රඳවාගත් අලාභ)	6,008,140	8,376,790	7,469,197	12,567,994
ප්‍රකාශිත උපචිත වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්	(1,669,876)	(658,376)	(1,765,661)	(754,142)
පොදු හා අනෙකුත් අනාවරණය කළ සංචිතයන්	43,091,885	43,091,885	43,091,877	43,091,877
ප්‍රකාශයට පත් නොකළ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභය/(අලාභය) සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි පිළිබිඹු වන ලැබීම්	-	-	-	-
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් සාමාන්‍ය කොටස්	-	-	-	-
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	11,523,806	5,214,505	5,037,511	4,320,799
කීර්තිනාමය (ශුද්ධ)	-	-	-	-
අස්පාශ්‍ය වත්කම් (ශුද්ධ)	747,248	816,058	752,221	821,420
දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණවල ප්‍රත්‍යාගණිත අලාභ	32,902	32,902	32,902	32,902
විලම්බිත බදු වත්කම් (ශුද්ධ)	2,892,984	1,104,779	2,894,972	1,105,653
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-	-
සුරැකුම්කරණ විකිණීම සම්බන්ධ ගනුදෙනුව මත ලාභ	-	-	-	-
ආයතනයේ නිකුත් කළ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බැංකුව සතු වන, මූල්‍ය ආයතනවල සැලකිය යුතු ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	1,112,367	2,173,342	1,357,416	2,360,824
ආයතනයේ නිකුත් කළ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බැංකුව සතු වන, මූල්‍ය ආයතනවල සැලකිය යුතු ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	6,738,305	1,087,425	-	-
ගැලපීම්වලට පසු අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය (AT1)	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධන එකතුව	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
සුදුසුකම් ලත් අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධන උපකරණ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් උපකරණ	-	-	-	-
අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	-	-	-	-
ස්වකීය කොටස්වල ආයෝජනය	-	-	-	-
ගැලපීම්වලට පසු ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය	7,815,778	7,813,965	7,288,092	7,176,402
ස්ථර II ප්‍රාග්ධන එකතුව	7,815,778	7,813,964	7,819,473	7,744,905
සුදුසුකම් ලත් ස්ථර II ප්‍රාග්ධන උපකරණ	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත ලාභ	4,243,803	4,243,803	4,243,803	4,243,803
ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන	3,571,975	3,570,160	3,575,670	3,501,102
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් උපකරණ	-	-	-	-
ස්ථර II ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	-	-	531,381	568,504

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	බැංකුව		සමුහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ස්වකීය කොටස්වල ආයෝජනය	-	-	-	-
නිකුත් කරනු ලබන ආයතනයේ ඡන්ද අයිතිවාසිකම් සහිත නිකුත් කළ ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා බැංකුව සතු නොවන, මූල්‍ය ආයතනවල ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	-	-	531,381	568,504
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය	50,531,185	60,170,042	58,439,854	65,194,032
මුළු ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය	55,531,185	65,170,042	63,439,854	70,194,032
මුළු ප්‍රාග්ධනය	63,346,963	72,984,005	70,727,946	77,370,432
මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම් (RWA)	351,954,628	350,409,554	354,357,340	351,672,286
ණය අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	285,757,970	285,612,837	286,053,591	280,088,118
වෙළඳපොළ අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	11,242,508	10,720,942	13,012,300	16,125,350
මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	54,954,150	54,075,775	55,291,450	55,458,817
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය, ප්‍රතිචක්‍රාකාර ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය හා දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරයද ඇතුළත්ව) (%)	14.357	17.171	16.492	18.538
ඉන් ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය (%)	2.000	2.000	2.000	2.000
ඉන් ප්‍රතිචක්‍රාකාර අවරෝධකය (%)	0.000	0.000	0.000	0.000
ඉන් දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	0.000	0.000	0.000	0.000
මුළු ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (%)	15.778	18.598	17.903	19.960
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය, ප්‍රතිචක්‍රාකාර ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය හා දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරයද ඇතුළත්ව) (%)	17.999	20.828	19.959	22.001
ඉන් ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය (%)	2.000	2.000	2.000	2.000
ඉන් ප්‍රතිචක්‍රාකාර අවරෝධකය (%)	0.000	0.000	0.000	0.000
ඉන් දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරය (%)	0.000	0.000	0.000	0.000

මූල්‍ය වාර්තාකරණවල දැක්වෙන රඳවාගත් ඉපයීම් ශේෂය හා බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් අතර වෙනස හටගන්නේ පහත සඳහන් කරුණු මතයි.

- (1) ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ රඳවාගත් ඉපයීම් පොදු සංචිතය වෙත මාරු කිරීම 2015 වර්ෂය අවසානය දක්වාම බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය විය. 2016.12.31 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ රඳවාගත් ඉපයීම් වලින් කොටසක් වෙතම පවත්වාගනු ලබන රඳවාගත් ඉපයීම් සංචිතය වෙත මාරු කිරීම සිදු කරන පරිදි බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කෙරිණි. එහෙයින් මූල්‍ය වාර්තාකරණවල දැක්වෙන රඳවාගත් ඉපයීම් ශේෂය හා බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් අතර පවතින එක් වෙනසක් වනුයේ රු. බිලියන 5.351 විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ සැලසුම මත උපචිත ජීවගණක අලාභයයි. එම අගය 2016 වර්ෂයට පෙර පොදු සංචිතයට ගලපා ඇත.

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

තෝලන අනුපාත ගණනය කිරීම

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	බැංකුව		සමූහය	
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	2022 රු. '000	2021 රු. '000
ප්‍රාග්ධන ස්ථරය I	55,531,185	65,170,042	63,439,855	70,194,032
මුළු නිරාවරණයවීම්	747,916,275	730,295,777	779,339,904	784,126,364
ශේෂපත්‍රගත අයිතම (ව්‍යුත්පන්න සහ සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනු හැර, එහෙත් සුරැකුම් ඇතුළුව)	729,875,036	711,305,160	743,808,308	741,607,140
ව්‍යුත්පන්න නිරාවරණයවීම්	60,087	-	70,194	-
සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනු නිරාවරණයවීම්	23,538,929	14,253,906	34,524,795	37,780,243
අනෙකුත් ශේෂපත්‍රගත නොවන නිරාවරණයවීම්	5,933,129	4,736,710	5,941,217	4,738,981
බාසල් III තෝලන අනුපාතය (%) (ස්ථර I/මුළු නිරාවරණයවීම්)	7.42%	8.92%	8.14%	8.95%

බාසල් III - ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය ගණනය කිරීම (බැංකුව) - සියලුම මුදල් වර්ග

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	2022		2021	
	මුළු බර නොකඩන ලද වටිනාකම (රු. '000)	මුළු බර තබන ලද වටිනාකම (රු. '000)	මුළු බර නොකඩන ලද වටිනාකම (රු. '000)	මුළු බර තබන ලද වටිනාකම (රු. '000)
ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ද්‍රවශීල වත්කම්වල මුළු එකතුව(HQLA)	560,865,001	559,128,186	787,006,884	785,559,135
1A මට්ටමේ ගැලපූ මුළු වත්කම්	559,137,772	559,137,772	783,972,676	783,972,676
1 මට්ටමේ වත්කම්	557,391,372	557,391,372	784,111,386	784,111,386
2A මට්ටමේ ගැලපූ මුළු වත්කම්	-	-	-	-
2A මට්ටමේ වත්කම්	-	-	-	-
2B මට්ටමේ ගැලපූ මුළු වත්කම්	3,473,629	1,736,814	2,895,498	1,447,749
2B මට්ටමේ වත්කම්	3,473,629	1,736,814	2,895,498	1,447,749
මුදල් ගලායෑම් - එකතුව	1,483,215,394	301,166,630	1,465,591,676	342,758,032
තැන්පතු	1,174,723,061	117,472,306	1,085,163,072	108,516,307
සුරැකුම් නොලත් තොග මූල්‍යනය	279,963,300	180,014,686	355,165,322	224,569,932
සුරැකුම් ලත් මූල්‍යන ගනුදෙනු	14,529,768	-	4,957,181	-
කැපවූ (අවලංගු කළ නොහැකි) පහසුකම්වල භාවිතයට නොගත් කොටස සහ වෙනත් අසම්භාව්‍ය මූල්‍යන බැඳීම්	13,384,008	3,064,381	13,351,156	2,716,849
අතිරේක අවශ්‍යතා	615,257	615,257	6,954,945	6,954,945
මුළු මුදල් ගලායීම්	24,225,947	12,347,005	29,945,556	16,029,594
ඇප මගින් ආවරණය වූ සුරැකුම් කල් පිරෙන ණය ගනුදෙනු	5,246,374	4,507,345	8,735,872	3,224,142
කැප වී ඇති පහසුකම්	-	-	-	-
දින 30 ක් තුළ කල්පිරෙන ප්‍රතිපාර්ශ්වයන්ගේ වෙනත් මුදල් ගලායීම්	13,159,177	7,835,640	17,153,970	12,804,048
මෙහෙයුම් තැන්පතු	5,812,357	-	4,052,906	-
වෙනත් මුදල් ගලායීම්	8,038	4,019	2,807	1,404
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) (ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ද්‍රවශීල වත්කම්/ ඉදිරි දින 30 තුළ මුළු ශුද්ධ මුදල් ගලායාම්වල එකතුව) *100	-	193.59	-	240.43

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

බාසල් III - ශුද්ධ ස්ථාවර මූල්‍යන අනුපාතය ගණනය කිරීම

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	2022 රු. '000	2021 රු. '000
දැනට පවතින මුළු ස්ථාවර මූල්‍යනය	1,127,944,641	994,037,088
අවශ්‍යවන ස්ථාවර මූල්‍යනය - ශේෂපත්‍රගත වත්කම්	624,406,071	617,732,815
අවශ්‍යවන ස්ථාවර මූල්‍යනය - ශේෂපත්‍රගත නොවන වත්කම්	473,176	512,223
අවශ්‍ය වන මුළු ස්ථාවර මූල්‍යනය	624,879,247	618,245,038
ශුද්ධ ස්ථාවර මූල්‍යන අනුපාතය (%)	180.51	160.78

නියාමන ප්‍රාග්ධන උපකරණවල මූලික ගුණාංග

ප්‍රාග්ධන උපකරණවල විස්තරය	
නිකුත් කරන්නා	ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව
අන්‍යතාවය	
උපකරණවල පාලන නීති	ශ්‍රී ලංකාව
නිකුත් කළ මුල් දිනය	2020 ඔක්තෝබර් 27
උපකරණයක වටිනාකම	100
නිත්‍ය හෝ දින සහිත	නිත්‍ය
කල්පිරීමේ දිනය	-
නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි හඳුනාගත් ප්‍රමාණය (රු.,000)	5,000,000
ගිණුම්කරණ වර්ගීකරණය (ගිණිකම්/වගකීම්)	වගකීම්
පූර්ව අධීක්ෂණ අනුමැතියට යටත්ව නිකුත් කරන්නාට කැඳවිය හැකි	
විකල්ප කැඳවීම් දින, අසම්භාව්‍ය කැඳවීම් දින සහ නිදහස් කළහැකි අගය (රු.'000)	අදාළ නොවේ
පසු කැඳවීම් දින	අදාළ නොවේ
පොලිය/ලාභාංශ	
(ස්ථාවර හෝ පාවෙන) ලාභාංශ/පොලිය	පාවෙන/ස්ථාවර
පොලී අනුපාතිකය සහ අනෙකුත් සම්බන්ධිත දර්ශකයන්	හය (06)මාසික භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අනුපාතය + 1.50%/9.25% (ස්ථාවර)
සමුච්චිත නොවූ හෝ සමුච්චිත	සමුච්චිත නොවූ
පරිවර්තනය කළහැකි හෝ පරිවර්තනය කළ නොහැකි	
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, පරිවර්තනයට තුඩු දුන් හේතුව/හේතු	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, සම්පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන්ද වග	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, අනිවාර්යද අනිවාර්ය නොවනද බව	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, පරිවර්තන අනුපාතය	අදාළ නොවේ

ප්‍රමාණාත්මකභාවය/වත්මන් හා ඉදිරි ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිළිබඳ සාරාංශය

ප්‍රමාණාත්මක භාවය/වත්මන් හා ඉදිරි ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිළිබඳ සාරාංශය සඳහා පිටු අංක 208 සිට 236 දක්වා ඇති අවදානම් හා ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ වාර්තාව වෙත යොමුවන්න.

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම (බැංකුව)

ණය අවදානම නිරාවරණයවීම් සහ ණය අවදානම අවම කිරීමේ බලපෑම්

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පෙර නිරාවරණයවීම්		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්		අවදානම් බර තැබූ වත්කම් හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගනනාව	
	ශේෂපත්‍රය මත අගය (රු.000)	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය (රු.000)	ශේෂපත්‍රය මත අගය (රු.000)	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය (රු.000)	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් (රු.000)	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගනනාව (%) (*)
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	835,844,733	3,238,955	835,105,704	1,619,478	1,689,971	0.2
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	211,639,747	351,497	3,590,117	-	5,178,008	144.2
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	17,475,391	3,824,690	17,475,391	1,204,494	8,382,146	44.9
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	1,722,845	-	1,722,845	-	1,608,813	93.4
ආයතන වලින් අය විය යුතු	4,288,183	-	4,288,183	-	2,521,468	58.8
පාරිභෝගික අය විය යුතු	362,335,868	3,147,791	326,940,462	-	190,313,071	58.2
නිවාස දේපළ ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	83,542,389	584,043	83,542,389	292,021	29,549,269	35.2
වාණිජ වතුපිටි ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	0	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	12,211,676	0	12,211,676	-	11,373,047	93.1
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	572,695	0	572,695	-	1,431,739	250.0
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	34,136,309	2,817,135	34,136,309	2,817,135	33,710,441	91.2
එකතුව	1,563,769,835	13,964,112	1,319,585,770	5,933,129	285,757,973	21.6

සටහන

(*) අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගනනාව - මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම්/ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම (සමූහය)

ණය අවදානම නිරාවරණයවීම් සහ ණය අවදානම අවම කිරීමේ බලපෑම්

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම අවම කිරීමට පෙර නිරාවරණයවීම්		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්		අවදානම් බර තැබූ වත්කම් හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව	
	ශේෂපත්‍රය මත අගය (රු. '000)	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය (රු. '000)	ශේෂපත්‍රය මත අගය (රු. '000)	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය (රු. '000)	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් (රු. '000)	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව (*) (%)
	අයිතමය					
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	843,792,497	3,246,175	842,974,772	1,626,697	1,689,971	0.2
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	211,639,911	351,497	3,590,282	-	5,178,171	144.2
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	18,173,633	3,824,690	18,173,633	1,204,494	8,677,509	44.8
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	1,123,573	-	1,123,573	-	884,114	78.7
ආයතන වලින් අය විය යුතු	4,425,626	-	4,425,626	-	2,658,911	60.1
පාරිභෝගික අය විය යුතු	362,792,033	3,147,991	327,390,142	100	190,662,190	58.2
නිවාස දේපළ ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	83,809,958	585,580	83,809,958	292,790	29,817,607	35.5
වාණිජ වතුපිටි ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	0	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	12,284,269	0	12,284,269	-	11,443,385	93.2
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	0	-	-	-	-
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	35,472,365	2,817,135	35,472,365	2,817,135	35,041,674	91.5
එකතුව	1,573,513,866	13,973,068	1,329,244,620	5,941,217	286,053,591	21.4

සටහන
(*) අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව - මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම්/ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්

➤ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම - වත්කම් කාණ්ඩ සහ අවදානම් බර තැබීම් අනුව නිරාවරණය වීම් (බැංකුව)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට විස්තරය	ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවමකිරීම් වලට පසු (රු.'000)									
	අවදානම් බර තැබීම්	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	>150%	ණය සඳහා නිරාවරණය වූ මුළු අගය
වත්කම් කාණ්ඩ	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	828,275,325	8,449,857	-	-	-	-	-	-	-	836,725,182
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	414,337	3,175,780	-	-	3,590,117
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	5,142,983	-	12,366,705	-	1,170,197	-	-	-	18,679,885
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	228,065	-	1,494,780	-	-	-	1,722,845
ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	3,533,430	-	754,752	-	-	-	4,288,182
පාරිභෝගික අය විය යුතු	73,521,830	-	-	-	252,422,245	996,387	-	-	-	326,940,462
නිවාස දේපළ ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	83,515,601	-	-	318,809	-	-	-	83,834,410
වාණිජ වතුපිටි ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	-	-	-	2,478,242	-	8,932,450	800,984	-	-	12,211,676
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	-	-	-	-	-	-	-	572,695	572,695
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	3,199,884	53,898	-	-	-	33,699,662	-	-	-	36,953,444
එකතුව	904,997,038	13,646,738	83,515,601	18,606,441	252,422,245	47,781,374	3,976,765	572,695	1,325,518,898	

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම - වත්කම් කාණ්ඩ සහ අවදානම් බර තැබීම් අනුව නිරාවරණය වීම් (සමූහය)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට විස්තරය	ණය පවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවමකිරීම් වලට පසු (රු.'000)								ණය සඳහා නිරාවරණය වූ මුළු අගය රු.'000	
	අවදානම් බර තැබීම්	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%		>150%
වත්කම් කාණ්ඩ	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	836,151,612	8,449,857	-	-	-	-	-	-	-	844,601,469
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	414,501	3,175,780	-	-	3,590,281
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	5,321,980	-	12,885,951	-	1,170,197	-	-	-	19,378,128
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	478,918	-	644,655	-	-	-	1,123,573
ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	-	-	3,533,430	-	892,196	-	-	-	4,425,626
පාරිභෝගික අය විය යුතු	73,521,830	-	-	-	252,824,892	1,043,521	-	-	-	327,390,243
නිවාස දේපළ ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	83,515,601	-	-	587,146	-	-	-	84,102,747
වාණිජ වතුපිටි ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	-	-	-	2,492,556	-	8,980,925	810,788	-	-	12,284,269
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	3,204,708	53,898	-	-	-	35,030,894	-	-	-	38,289,500
එකතුව	912,878,150	13,825,735	83,515,601	19,390,855	252,824,892	48,764,035	3,986,568	-	-	1,335,185,836

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ප්‍රමිතිගත මිනුම් ක්‍රමවේදය යටතේ වෙළඳපල අවදානම

දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතමය	බැංකුව	සමූහය
	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අගය 2022 (රු.'000)	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අගය 2022 (රු.'000)
(අ) පොලී අනුපාතික අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	4,709,699	6,773,188
පොදු පොලී අනුපාතික අවදානම	4,709,699	6,773,188
(i) ශුද්ධ දිගු හෝ කෙටි තත්වය	4,709,699	6,773,188
(ii) නිරස් ඉඩ නොදීම්	-	-
(iii) සිරස් ඉඩ නොදීම්	-	-
(iv) විකල්ප	-	-
විශේෂ පොලී අනුපාතික අවදානම	-	-
(ආ) හිමිකම් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	5,634,696	5,340,997
(i) පොදු හිමිකම් අවදානම	3,069,790	2,903,590
(ii) විශේෂ හිමිකම් අවදානම	2,564,907	2,437,406
(ඇ) විදේශ විනිමය සහ රන් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	898,105	898,105
වෙළඳපල අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධන අයකිරීම [(අ) + (ආ) + (ඇ)] X ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (CAR)	1,349,101	1,561,476

මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය යටතේ මෙහෙයුම් අවදානම

බැංකුව

ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	ප්‍රාග්ධන අයකිරීම් සාධකය %	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට දළ ආදායම			
		පළමු වසර රු.'000	දෙවන වසර රු.'000	තෙවන වසර රු.'000	රු.'000
මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය	15	39,683,315	58,100,714	34,105,925	-
ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	-	-	-	-	6,594,498
මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ අගය	-	-	-	-	54,954,150

සමූහය

ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	ප්‍රාග්ධන අයකිරීම් සාධකය %	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට දළ ආදායම			
		පළමු වසර රු.'000	දෙවන වසර රු.'000	තෙවන වසර රු.'000	රු.'000
මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය	15	41,372,127	58,466,126	32,861,230	-
ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	-	-	-	-	6,634,974
මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ අගය	-	-	-	-	55,291,450

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

ගිණුම්කරණ සහ නියාමන විෂය පථයන් අතර වෙනස්කම් හා මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වර්ගීකරණය සමග නියාමන අවදානම් වර්ගීකරණය ගැලපුම් කිරීම

බැංකුව

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අගය	අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ
අයිතමය	ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අනුව ධාරණ අගය	නියාමන වර්තමාන විෂය පථයට අනුව ධාරණ අගය	ණය අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන	වෙළඳපොළ අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන	ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් නොවන හෝ ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම්වලට යටත් වන
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්	1,616,686,129	1,616,686,129	1,320,633,290	40,701,194	255,351,645
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	8,734,069	8,734,069	8,719,562	14,507	-
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	236,480	236,480	236,480	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	10,466,409	10,466,409	10,466,409	-	-
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	28,172	28,172	-	-	28,172
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්/වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	14,173,948	14,173,948	-	13,954,486	219,463
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-
ක්‍රමාංකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-
- ණය හා අත්තිකාරම්	-	-	-	-	-
- ණය හා අත්තිකාරම් - බැංකු	1,785,865	1,785,865	1,169,645	-	616,220
- ණය හා අත්තිකාරම් - අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්	551,241,457	551,241,457	308,025,109	-	243,216,348
- ණය උපකරණ හා අනෙකුත් දෑ/කල්පිතවන තෙක් දරා සිටින මූල්‍ය ආයෝජන	919,129,377	919,129,377	919,129,377	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්/විකිණීම සඳහා පවතින මූල්‍ය ආයෝජන	27,662,763	27,662,763	37,657	26,732,201	892,904
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	7,311,000	7,311,000	572,695	-	6,738,305
ආශ්‍රිත හා අනුබද්ධ සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	14,755,775	14,755,775	14,755,775	-	-
ආයෝජන දේපළ	-	-	-	-	-
අස්පාශ්‍ය වත්කම්	747,248	747,248	-	-	747,248
විලම්බිත බදු වත්කම්	2,892,984	2,892,984	-	-	2,892,984
වෙනත් වත්කම්	57,520,580	57,520,580	57,520,580	-	-

➔ 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි
III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම

ගිණුම්කරණ සහ නියාමන විෂය පථයන් අතර වෙනස්කම් හා මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වර්ගීකරණය සමග නියාමන අවදානම් වර්ගීකරණය ගැලපුම් කිරීම (සම්බන්ධයි)

බැංකුව (සම්බන්ධයි)

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අගය අයිතමය	අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ
	ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අනුව ධාරණ අගය	නියාමන වර්තමාන විෂය පථයට අනුව ධාරණ අගය	ණය අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන	වෙළඳපොළ අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන	ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් නොවන හෝ ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම්වලට යටත් වන
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වගකීම්	1,543,793,899	1,543,793,899	-	-	-
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	4,086,731	4,086,731	-	-	-
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-
- - වෙනත් තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	1,476,739,818	1,476,739,818	-	-	-
- - ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-
- - වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	16,766,044	16,766,044	-	-	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	18,669,762	18,669,762	-	-	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	12,488,912	12,488,912	-	-	-
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	2,760,857	2,760,857	-	-	-
විලම්බිත බදු වගකීම්	-	-	-	-	-
වෙනත් වෙන්කිරීම්	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	7,173,283	7,173,283	-	-	-
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-	-
යටත්කාලීන වගකීම්	5,108,493	5,108,493	-	-	-
ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ වගකීම්	14,416,802	14,416,802	10,816,321	-	3,600,481
ඇපකර	3,147,791	3,147,791	-	-	3,147,791
කාර්ය සාධන බැඳුම්කර	-	-	-	-	-
ණයවර ලිපි	452,690	452,690	-	-	452,690
වෙනත් අසම්භාව්‍ය අයිතම	1,474,690	1,474,690	1,474,690	-	-
නොගෙවූ ණය බැඳීම්	6,524,496	6,524,496	6,524,496	-	-
වෙනත් බැඳීම්	2,817,135	2,817,135	2,817,135	-	-
කොටස්කරුවන්ගේ හිමිකම	9,400,000	9,400,000	-	-	-
හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය(ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය)/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට සුදුසුකම් ලබන අගය (CET 1)	9,400,000	9,400,000	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් අතිරේක ස්ථර 2 ප්‍රාග්ධනයට සුදුසුකම් ලබන අගය (AT 1)	-	-	-	-	-
රඳවාගත් ඉපැයුම්	11,359,151	11,359,151	-	-	-
සමුච්චිත වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	-	-	-
වෙනත් සංචිත	52,133,078	52,183,078	-	-	-
මුළු කොටස්කරුවන්ගේ හිමිකම	72,892,229	72,892,229	-	-	-

ප්‍රධාන අවදානම් නිරාවරණයවීම් වලට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය සහ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය

ප්‍රධාන අවදානම් නිරාවරණයවීම් වලට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය සහ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය, අවදානම් හා ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ වාර්තාවෙහි පිටු අංක 208 සිට 236 දක්වා ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම - 2022

(බැංකු පනතේ විධිවිධාන 2019 අංක 10 අනුව)

සමුහය
රුමිලියන

ප්‍රමාණාත්මක දර්ශකය	
1 කොටස - මුළු නිරාවරණයවීම්	
මුළු නිරාවරණයවීම්	1,664,546
අන්තර් සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ දර්ශක	
2 කොටස - අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්	
අ. අරමුදල් තැන්පත් කිරීම් හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනවලට ණය දීම් (දීර්ඝ කරන ලද කැපවූ පහසුකම්වල භාවිතයට නොගත් කොටසද ඇතුළත්ව)	21,787
(i) අරමුදල් තැන්පත් කිරීම්	18,261
(ii) ණයදීම්	3,526
ආ. වෙනත් මූල්‍ය ආයතන නිකුත් කරන ලද සුරැකුම්පත් භාගය	3,349
ඇ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනුවල වත්මන් ශුද්ධ ධනාත්මක නිරාවරණයවීම්	647
ඈ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශුද්ධ ධනාත්මක වෙළඳපළ අගයක් සහිත කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි (over-the-counter - OTC) ව්‍යුත්පන්නයන්	28
අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්	25,811
3 කොටස - අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්	
අ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන විසින් අරමුදල් තැන්පත් කිරීම් හෝ ණය ලබාගැනීම් (ලබාගන්නා ලද කැපවූ පහසුකම් වල භාවිතයට නොගත් කොටසද ඇතුළත්ව)	5,317
(i) අරමුදල් තැන්පත් කිරීම්	5,240
(ii) ණයට ගැනීම්	77
ආ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනුවල වත්මන් ශුද්ධ සෘණාත්මක නිරාවරණයවීම්	45
ඇ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශුද්ධ සෘණාත්මක වෙළඳපළ අගයක් සහිත කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි (over-the-counter) ව්‍යුත්පන්න	-
අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්	5,362
4 කොටස - ගෙවීමට ඇති සුරැකුම්පත්	
ගෙවීමට ඇති සුරැකුම්පත්	22,938
ආදේශක හැකියාව/මූල්‍ය ආයතනයේ යටිතල පහසුකම් දර්ශක	
5 කොටස - වර්ෂය තුළදී ගෙවීම් (අන්තර් සමූහ ගෙවීම් හැර)	
ගෙවීම් ක්‍රියාකාරකම්	182,120
6 කොටස - භාරකරත්වයට යටත් වත්කම්	
භාරකරත්වයට යටත් වත්කම්	-
7 කොටස - ප්‍රතිරක්ෂණ ගනුදෙනු	
ප්‍රතිරක්ෂණ ගනුදෙනු	-
8 කොටස - වෙළඳ පරිමාව	
වෙළඳ පරිමාව (කොටස් ගණන)	22,502,569

(බැංකු පනතේ විධිවිධාන 2019 අංක 10 අනුව)	සමුහය රු.මිලියන
සංකීර්ණත්වයේ දර්ශක	
9 කොටස - කවුළුවෙන් සිදුකළ හැක OTC ව්‍යුත්පන්නවල නාමික අගය කවුළුවෙන් සිදුකළ හැක OTC ව්‍යුත්පන්න	1,475
10 කොටස - 2 මට්ටමේ වත්කම් 2 මට්ටමේ වත්කම්	3,478
11 කොටස - වෙළඳ සහ විකිණීමට ඇති සුදැකුම්පත් වෙළඳ සහ විකිණීමට ඇති (AFS) සුදැකුම්පත්	51,524
අ. ණය උපකරණ	47,113
ආ. හිමිකම් උපකරණ	4,376
ඇ. ව්‍යුත්පන්න	35
12 කොටස - අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත වගකීම් විදේශ වගකීම් (ව්‍යුත්පන්න සහ අන්තර් සමූහ වගකීම් නොමැතිව) අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත වගකීම්	1,675
13 කොටස - අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත ඉල්ලුම් කිරීම් විදේශ ඉල්ලුම්කිරීම් (ව්‍යුත්පන්න සහ අන්තර් සමූහ ඉල්ලුම් කිරීම් නොමැතිව) අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත ඉල්ලුම් කිරීම්	4,110

මධ්‍ය නිර්ණායක සමග අනුකූල අන්තර්ගත දර්ශකය

භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 2022 ජනවාරි 01 දින සිට 2022 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලය සඳහා මෙම ගෝලීය වාර්තාකරණ අන්තර්ගත දර්ශකයේ දක්වා ඇති තොරතුරු ගෝලීය වාර්තා කරන දර්ශකයේ ප්‍රමිතීන්ට අදාලව වාර්තා කර ඇත.

GRI 1: පදනම 2021

GRI ප්‍රමිතිය	අනාවරණයන්	ස්ථානය/ පැහැදිලි කිරීම
GRI 2: පොදු අනාවරණ 2021		
	2-1 ආයතනික විස්තරය	8
	2-2 සංවිධානයේ තිරසර වාර්තාකරණය ඇතුළත් ආයතන	4
	2-3 වාර්තා කිරීමේ කාලය, සංඛ්‍යාතය සහ සම්බන්ධතා ස්ථානය	4-5
	2-4 තොරතුරු නැවත ප්‍රකාශ කිරීම	3-4
	2-5 බාහිර සහතිකය	459
	2-6 ක්‍රියාකාරකම්, වටිනාකම්දාමය, සහ අනෙකුත් ව්‍යාපාරික සබඳතා	24
	2-7 සේවකයින්	130-147
	2-8 සේවක නොවන කම්කරුවන්	132
	2-9 පාලන ව්‍යුහය හා සංයුතිය	181
	2-10 ඉහළම පාලන ආයතනය නම්කිරීම සහ තෝරාගැනීම	193
	2-11 ඉහළම පාලන ආයතනයේ මූලසූත්‍ර	181
	2-12 බලපෑම් කළමනාකරණය අධීක්ෂණය කිරීමේ ඉහළම පාලන ආයතනයේ කාර්යභාරය	194
	2-13 බලපෑම් කළමනාකරණය සඳහා වගකීම පැවරීම	181
	2-14 බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීම අධීක්ෂණය කිරීමේදී ඉහළම පාලන ආයතනයක කාර්යභාරය	74
	2-15 උනන්දුව පිළිබඳ ගැටුම	189 and 197
	2-16 විවේචනාත්මක ගැටළු සන්නිවේදනය	194-196
	2-17 ඉහළම පාලන ආයතනය පිළිබඳ සාමූහික දැනුම	170-172, 184-186
	2-18 ඉහළම පාලන මණ්ඩලයේ කාර්ය සාධනය ඇගයීම	198
	2-19 වේතන ප්‍රතිපත්ති	142,198
	2-20 වේතන නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	198
	2-21 වාර්ෂික සම්පූර්ණ වන්දි අනුපාතය	288-290
	2-22 තිරසාර සංවර්ධන උපායමාර්ගය පිළිබඳ ප්‍රකාශය	73-76
	2-23 ප්‍රතිපත්තිය කැපවීම	139
	2-24 ප්‍රතිපත්තිය කැපවීම ඇතුළත් කිරීම	139
	2-25 සෘණාත්මක බලපෑම් සමනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාවලිය	139-140
	2-26 උපදෙස් ලබාගැනීම සහ ගැටළු මතුකිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණය	139-140
	2-27 නීති සහ රෙගුලාසි සමග අනුකූලතාවය	144-146
	2-28 සාමාජික සංගමයන්	156
	2-29 පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයට ප්‍රවේශය	90-98
	2-30 සාමූහික කේවල්කිරීමේ ගිවිසුම්	145
GRI 3: ද්‍රව්‍යමය මාතෘකා 2021		
	3-1 ද්‍රව්‍යමය මාතෘකා තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	27
	3-2 ද්‍රව්‍යමය මාතෘකා ලැයිස්තුව	29
	3-3 ද්‍රව්‍යමය මාතෘකා කළමනාකරණය	27-69

GRI ප්‍රමිතිය	අනාවරණයන්		ස්ථානය/ පැහැදිලි කිරීම්
GRI 201: අර්ථික කාර්යසාධනය - 2016	201-1	උත්පාදනය කළ සහ බෙදාහරින ලද සෘජු ආර්ථික වටිනාකම	102
	201-2	දේශගුණික විපර්යාස හේවෙන් මූල්‍ය බලපෑම් සහ අනෙකුත් අවදානම් සහ අවස්ථා	162-166
	201-3	නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලැස්මේ වගකීම් සහ අනෙකුත් විශ්‍රාම සැලසුම්	142-143, 277-279, 340-350
GRI 202: වෙළඳපොළ පැවැත්ම - 2016	202-1	අනුපාත සහ සම්මත ප්‍රවේශ මට්ටමේ වැටුප ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුව දේශීය අවම වැටුපට සන්සන්දනය කර ඇත.	142
	202-2	දේශීය ප්‍රජාවන්ගෙන් බඳවාගත් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය	133
GRI 203: වක්‍ර ආර්ථික බලපෑම් - 2016	203-1	යටිතල පහසුකම්වල ආයෝජනය සහ සහය සේවා	112
GRI 204: ප්‍රසම්පාදන පරිච්ඡේද - 2016	204-1	දේශීය සැපයුම්කරුවන් සඳහා කළ වියදම් අනුපාතය	155
GRI 205: දූෂණ විරෝධී - 2016	205-2	දූෂණ විරෝධී ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි පිළිබඳ සන්නිවේදනය සහ පුහුණුව	157
	205-3	දූෂණ සිද්ධීන් තහවුරු කර ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	157
GRI 206: තරඟකාරී විරෝධී හැසිරීම - 2016	206-1	තරඟකාරී විරෝධී හැසිරීම සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග, විශ්වාස විරෝධී සහ ඒකාධිකාරී භාවිතයන්	157
GRI 207: බදු - 2019	207-1	බදු වලට ප්‍රවේශය	280, 291-292
	207-2	බදු පාලනය, පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණය	280, 291-292
	207-3	පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය කළමනාකරණය බදු සම්බන්ධ ගැටළු	105, 280, 291-292
GRI 302: බලශක්ති - 2016	302-1	ආයතනය තුළ බලශක්ති පරිභෝජනය	164
GRI 303: ජලය සහ අපජලය - 2018	303-5	ජල පරිභෝජනය	164
GRI 401: සේවා නියුක්තිය - 2016	401-1	නව සේවකයින් බඳවා ගැනීම හා සේවක පිරිවැටුම	132, 133, 140
	401-2	තාවකාලීන හෝ අර්ධ කාලීන සේවකයින්ට ලබා නොදෙන එහෙත් පූර්ණ කාලීන සේවකයින්ට ලබාදෙන ප්‍රතිලාභ	141, 142
	401-3	දෙමාපිය නිවාඩු	139, 140

➔ මධ්‍ය නිර්ණායක සමඟ අනුකූල අන්තර්ගත දර්ශකය

GRI ප්‍රමිතිය	අනාවරණයන්		ස්ථානය/ පැහැදිලි කිරීම්
GRI 403: වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව - 2018	403-9	වැඩ සම්බන්ධ තුවාල	141
GRI 404: පුහුණුව සහ අධ්‍යාපනය - 2016	404-1	සේවකයකුට වසරකට සාමාන්‍ය පුහුණු පැය ගණන	135
	404-2	සේවක කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැඩ සටහන් සහ සංක්‍රාන්ති සහකාර වැඩසටහන	135
	404-3	සේවකයින්ගේ ප්‍රතිගතය, නිතිපති කාර්යසාධන සහ වෘත්තීය සංවර්ධන කටයුතු සමාලෝචනය	140
GRI 405: විවිධත්වය සහ සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා - 2016	405-1	විවිධත්ව පාලන ආයතන සහ සේවකයින්	139, 183
	405-2	කාන්තාවන් හා පිරිමින් අතර මූලික වැටුප් හා පාරිශ්‍රමික අනුපාතය	139, 142
GRI 406: වෙනස් ලෙස නෙසැලකීම - 2016	406-1	වෙනස් ලෙස සැලකීමේ සිදුවීම් සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග	139
GRI 413: ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් - 2016	413-1	ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා සහභාගිත්වය සමඟ මෙහෙයුම්, බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් සහ සංවර්ධන වැඩ සටහන්	159
GRI 417: අලෙවිකරණය සහ ලේබල් - 2016	417-2	නිෂ්පාදන සහ සේවා තොරතුරු සහ ලේබල්කරණය සම්බන්ධ අනුකූල නොවීමේ සිදුවීම්	154
	417-3	අලෙවිකරණ සන්නිවේදනය සම්බන්ධ අනුකූල නොවීමේ සිදුවීම්	154
GRI 418: ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පෞද්ගලිකත්වය සහ පෞද්ගලිකත්වය - 2016	418-1	ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පෞද්ගලිකත්වය උල්ලංඝනය කිරීම් හා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දත්ත අහිමිවීම් පිළිබඳ සනාථවූ පැමිණිලි	152

ස්වාධීන සහතිකවීම් වාර්තාව

KPMG
(Chartered Accountants)
32A, Sir Mohamed Macan Markar Mawatha,
P.O. Box 186,
Colombo 00300, Sri Lanka.

Tel : +94 - 11 542 6426
Fax : +94 - 11 244 5872
+94 - 11 244 6058
Internet : www.kpmg.com/lk

Independent Assurance Report to National Savings Bank

We have been engaged by the Directors of National Savings Bank (“the Bank”) to provide reasonable assurance and limited assurance in respect of the Sustainability Indicators as identified below for the year ended 31 December 2022. The Sustainability Indicators are included in the National Savings Bank Integrated Annual Report for the year ended 31 December 2022 (the “Report”).

The Reasonable Assurance Sustainability Indicators covered by our reasonable assurance engagement are:

Assured Sustainability Indicators as per the statutory Financial Statements (Audited) for the year ended 31 December 2022, dated 27 April and the Audit Report dated 3 May 2023 thereon	Integrated Annual Report page
Highlights	12

The Limited Assurance Sustainability Indicators covered by our limited assurance engagement are:

Limited Assurance Sustainability Indicators	Integrated Annual Report page
Economic, Social and Environment Indicators	13
Information provided on following	
Financial capital	100 to 110
Manufactured capital	116 to 122
Intellectual capital	123 to 129
Human capital	130 to 147
Social and relationship capital	148 to 161
Natural capital	162 to 166

Our conclusions

Our conclusion has been formed on the basis of, and is subject to, the matters outlined in this report. We believe that the evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our conclusions.

Reasonable Assurance Sustainability Indicators

In our opinion, in all material respects, the Reasonable Assurance Sustainability Indicators, as defined above, for the year ended 31 December 2022, in all material respects, has been prepared and presented by the management of National Savings Bank in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

Limited Assurance Sustainability Indicators

Based on the evidence we obtained from the assurance procedures performed, as described below we are not aware of any material misstatements that causes us to believe that the Limited Assurance Sustainability Indicators, as defined above, for the year ended 31 December 2022, have not in all material respects, been prepared and presented by the management of National Savings Bank in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

KPMG, a Sri Lankan partnership and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee.

C. P. Jayatilake FCA
Ms. S. Joseph FCA
S. T. D. L. Perera FCA
Ms. B.K.D.T.N. Rodrigo FCA
Ms. C.T.K.N. Perera ACA

T. J. S. Rajakarier FCA
Ms. S.M.B. Jayasekara FCA
G. A. U. Karunaratne FCA
R. H. Rajan FCA
A.M.R.P. Alahakoon ACA

W. J. C. Perera FCA
W. K. D. C. Abeyrathne FCA
R.M.D.B. Rajapakse FCA
M.N.M. Shameel FCA
Ms. P.M.K. Sumanasekara FCA

Principals: S.R.I. Perera FCMA(UK), LLB, Attorney-at-Law, H.S. Goonewardene ACA, Ms. FR Ziyad FCMA (UK), FTII

➔ ස්වාධීන සහතිකවීම් වාර්තාව

Management’s Responsibility

Management is responsible for the preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and the Limited Assurance Sustainability Indicators in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

These responsibilities include establishing such internal controls as management determines are necessary to enable the preparation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and the Limited Assurance Sustainability Indicators that are free from material misstatement whether due to fraud or error.

Management is responsible for preventing and detecting fraud and for identifying and ensuring that the Bank complies with laws and regulations applicable to its activities.

Management is also responsible for ensuring that staff involved with the preparation and presentation of the description and Report are properly trained, information systems are properly updated and that any changes in reporting encompass all significant business units.

Our responsibility

Our responsibility is to express a reasonable assurance conclusion on the Bank’s preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and a limited assurance conclusion on the preparation and presentation of the Limited Assurance Sustainability Indicators included in the Report, as defined above.

We conducted our assurance engagement in accordance with Sri Lanka Standard on Assurance Engagements SLSAE 3000: Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial

Information (SLSAE 3000) issued by The Institute of Chartered Accountants of Sri Lanka.

We have complied with the independence and other ethical requirements of the Code of Ethics issued by The Institute of Chartered Accountants of Sri Lanka.

SLSAE 3000 requires that we plan and perform the engagement to obtain reasonable assurance about whether the Reasonable Assurance Sustainability Indicators are free from material misstatement and limited assurance about whether the Limited Assurance Sustainability Indicators are free from material misstatement.

Our firm applies Sri Lanka Standard on Quality Management (SLSQM) 1, which requires the firm to design, implement and operate a system of quality management including policies or procedures regarding compliance with ethical requirements, professional standards and applicable legal and regulatory requirements.

Reasonable assurance over Reasonable Assurance Sustainability Indicators

The procedures selected in our reasonable assurance engagement depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators whether due to fraud or error.

In making those risk assessments, we have considered internal control relevant to the preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators in order to design assurance procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purposes of expressing a conclusion as to the effectiveness of the Bank’s internal control over the preparation and presentation of the Report.

Our engagement also included assessing the appropriateness of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators, the suitability of the criteria, being the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines, used by the Bank in preparing and presenting the Reasonable Assurance Sustainability Indicators within the Report, obtaining an understanding of the compilation of the financial and non-financial information to the sources from which it was obtained, evaluating the reasonableness of estimates made by the Bank, and re-computation of the calculations of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators.

Limited assurance on the Assured Sustainability Indicators

Our limited assurance engagement on the Limited Assurance Sustainability Indicators consisted of making enquiries, primarily of persons responsible for the preparation of the Limited Assurance Sustainability Indicators, and applying analytical and other procedures, as appropriate. These procedures included:

- interviews with Senior Management and relevant staff at corporate and selected site level concerning sustainability strategy and policies for material issues, and the implementation of these across the business;
- enquiries of Management to gain an understanding of the Bank’s processes for determining material issues for the Bank’s key stakeholder groups;
- enquiries of relevant staff at corporate and selected site level responsible for the preparation of the Limited Assurance Sustainability Indicators;

- enquiries about the design and implementations of the systems and methods used to collect and report the Limited Assurance Sustainability Indicators, including the aggregation of the reported information;
- comparing the Limited Assurance Sustainability Indicators to relevant underlying sources on a sample basis to determine whether all the relevant information has been appropriately included in the Report;
- reading the Limited Assurance Sustainability Indicators presented in the Report to determine whether they are in line with our overall knowledge of, and experience with, the sustainability performance of the Bank;
- reading the remainder of the Report to determine whether there are any material misstatements of fact or material inconsistencies based on our understanding obtained as part of our assurance engagement.

The procedures performed in a limited assurance engagement vary in nature and timing from, and are less in extent than for, a reasonable assurance engagement, and consequently the level of assurance obtained in a limited assurance engagement is substantially lower than the assurance that would have been obtained had a reasonable assurance engagement been performed. Accordingly, we do not express a reasonable assurance conclusion on the Limited Assurance Sustainability Indicators.

Purpose of our report

In accordance with the terms of our engagement, this assurance report has been prepared for the Bank for the purpose of assisting the Directors in determining whether the Bank's Reasonable and Limited Assurance Sustainability Indicators are prepared and presented in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines and for no other purpose or in any other context.

Restriction of use of our report

This report has been prepared for the Directors of National Savings Bank for the purpose of providing an assurance conclusion on the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and the Limited Assurance Sustainability Indicators included in the National Savings Bank Integrated Annual Report for the year ended 31 December 2022 and may not be suitable for another purpose. We disclaim any assumption of responsibility for any reliance on this report, to any person other than the Directors of National Savings Bank, or for any other purpose than that for which it was prepared.

CHARTERED ACCOUNTANTS
Colombo

17 May 2023

ආදායම් ප්‍රකාශය

ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
දළ ආදායම	476,922	672,176	(29)	478,143	677,757	(29)
පොළී ආදායම	472,505	654,736	(28)	480,236	664,221	(28)
අඩුකළා : පොළී වියදම	383,810	382,609	0	388,424	386,352	1
ශුද්ධ පොළී ආදායම	88,695	272,127	(67)	91,811	277,869	(67)
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	6,010	15,196	(60)	6,030	15,235	(60)
අඩුකළා : ගාස්තු සහ කොමිස් වියදම	709	1,035	(31)	716	1,049	(32)
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	5,301	14,161	(63)	5,314	14,186	(63)
වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	(2,654)	(479)	454	(9,535)	(3,545)	169
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම තුළින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	(72)	141	(151)	(72)	141	(151)
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	1,133	2,583	(56)	1,484	1,705	(13)
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම	92,403	288,533	(68)	89,003	290,357	(69)
අඩුකළා : හානිකරණ වියදම්	13,284	21,442	(38)	13,484	21,063	(36)
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	79,119	267,091	(70)	75,519	269,294	(72)
අඩුකළා - වියදම්						
සේවක මණ්ඩල වියදම්	37,678	64,609	(42)	38,572	65,899	(41)
ක්ෂයවීම් හා ක්‍රමක්ෂය වියදම්	3,865	6,903	(44)	3,912	6,982	(44)
වෙනත් වියදම්	16,366	23,505	(30)	17,356	23,769	(27)
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	21,209	172,074	(88)	15,678	172,644	(91)
අඩුකළා: මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	8,704	30,697	(72)	9,089	31,050	(71)
මූල්‍ය සේවා මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු	184	-	100	197	-	100
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය	12,321	141,377	(91)	6,393	141,594	(95)
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය	12,321	141,377	(91)	6,393	141,594	(95)
අඩුකළා: ආදායම් බදු වියදම	5,410	31,192	(83)	3,799	31,353	(88)
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,912	110,185	(94)	2,593	110,241	(98)
ලාභය බේදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්	6,912	110,185	(94)	2,593	110,241	(98)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,912	110,185	(94)	2,593	110,241	(98)
ලාභය මත කොටසක ඉපයීම						
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපයීම් ඇ.ඩො.)	0.01	0.12	(94)	0.00	0.12	(98)
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපයීම් (ඇ.ඩො.)	0.01	0.12	(94)	0.00	0.12	(98)
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,912	110,185	(94)	2,593	110,241	(98)

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය- ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,912	110,185	(94)	2,593	110,241	(98)
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
විදේශ ගනුදෙනු පරිවර්තනය මත වූ විනිමය වෙනස්කම්	-	-	-	-	-	-
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පත් කළ ණය උපකරණ	(1,800)	(2,154)	(16)	(1,630)	(2,882)	(43)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ණය උපකරණ ඉවත් කිරීම මත සාධාරණ අගය මත ලාභ/(අලාභ)	22	(141)	(115)	22	(141)	(115)
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	604	557	8	604	557	8
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(1,175)	(1,738)	(32)	(1,004)	(2,465)	(59)
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින හිමිකම් උපකරණවල ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්	(1,589)	625	(354)	(1,759)	760	(331)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වගකීම් මත බැංකුවේ ණය අවදානම ආරෝපණය කිරීමේ සාධාරණ වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
සේවාචසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය	(2,406)	16,613	(114)	(2,410)	16,575	(115)
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	3,347	(6,473)	(152)	3,347	(6,473)	(152)
සේවාචසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය (බදු පසු)	941	10,140	(91)	937	10,102	(91)
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයේ වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
ඉහත අයිතම සඳහා විලම්බිත බදු බලපෑම	(1,518)	1,848	(182)	(1,518)	1,848	(182)
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයේ වෙනස්වීම් (බදු පසු)	(1,518)	1,848	(182)	(1,518)	1,848	(182)
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(2,166)	12,614	(117)	(2,340)	12,711	(118)
වර්ෂයට අදාළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්, බදු ගෙවූ පසු	(3,341)	10,876	(131)	(3,345)	10,245	(133)
වර්ෂයට අදාළ මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	3,571	121,061	(97)	(752)	120,486	(101)
ලාභය බෙදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්	3,571	121,061	(97)	(752)	120,486	(101)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	3,571	121,061	(97)	(752)	120,486	(101)
ඇමරිකානු ඩොලර් විනිමය අනුපාතය (රු.)	366.0075	200.7500		366.0075	200.7500	

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව			සමූහය		
	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %	2022 රු. '000	2021 රු. '000	වෙනස %
වත්කම්						
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	23,863	38,137	(37)	23,996	38,463	(38)
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	646	-	100	647	0	100
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	28,596	35,470	(19)	30,148	46,444	(35)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	77	-	100	97	-	100
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්						
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	38,726	97,499	(60)	63,487	201,206	(68)
- සාධාරණ අගයට නම් කළ	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්						
- ණය හා අත්තිකාරම්	1,510,973	2,684,642	(44)	1,511,041	2,682,943	(44)
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	2,511,231	4,659,278	(46)	2,535,239	4,685,112	(46)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	75,580	68,830	10	77,190	79,670	(3)
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්	19,975	23,965	(17)	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ	40,316	74,947	(46)	42,747	79,450	(46)
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	3,316	6,007	(45)	3,405	6,197	(45)
දේපල ආයෝජන	-	-	-	560	1,049	(47)
කීර්තිනාමය හා අස්පායය වත්කම්	2,042	4,065	(50)	2,055	4,092	(50)
විලම්බිත බදු වත්කම්	7,904	5,503	44	10,010	5,508	82
වෙනත් වත්කම්	153,841	167,648	(8)	154,578	168,895	(8)
මුළු වත්කම්	4,417,085	7,865,991	(44)	4,455,200	7,999,031	(44)
වගකීම්						
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	11,166	38,289	(71)	34,729	52,155	(33)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්						
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්						
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	4,034,726	7,115,653	(43)	4,032,181	7,106,973	(43)
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	45,808	38,453	19	51,609	134,934	(62)
කල්බදු වගකීම්	3,763	6,437	(42)	3,866	6,643	(42)
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	64,967	186,944	(65)	65,168	187,390	(65)
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	34,122	42,793	(20)	34,283	43,026	(20)
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	7,543	22,895	(67)	8,042	24,483	(67)
විලම්බිත බදු වගකීම්	-	-	-	11	10	14
වෙනත් වෙන්කිරීම්	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	15,836	35,866	(56)	16,600	37,693	(56)
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	-	17	(100)	-	-	-
මුළු වගකීම්	4,217,930	7,487,347	(44)	4,246,490	7,593,307	(44)
හිමිකම්						
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	25,683	46,824	(45)	25,683	46,824	(45)
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	14,275	25,775	(45)	14,431	25,948	(44)
රඳවාගත් ඉපයීම්	31,035	68,383	(55)	37,128	89,260	(58)
වෙනත් සංචිත	128,162	237,662	(46)	131,469	243,692	(46)
අයිතිකරුවන්ගේ මුළු හිමිකම	199,155	378,644	(47)	208,711	405,724	(49)
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
මුළු හිමිකම	199,155	378,644	(47)	208,711	405,724	(49)
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්	4,417,085	7,865,991	(44)	4,455,200	7,999,031	(44)
අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	39,389	64,873	(39)	39,939	64,895	(38)
ඇමරිකානු ඩොලර් විනිමය අනුපාතය (රු.)	366.0075	200.7500		366.0075	200.7500	

සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක දර්ශකයන්

2013 - 2022

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල (රු.මි.)										
දළ ආදායම	174,557	134,939	127,547	121,929	111,902	107,996	87,399	79,282	77,890	65,573
පොළී ආදායම	172,940	131,438	122,512	118,730	110,507	103,579	86,390	78,128	74,023	64,248
පොළී වියදම	140,477	76,809	87,622	89,898	85,622	78,445	60,923	51,146	52,642	54,141
ශුද්ධ පොළී ආදායම	32,463	54,630	34,890	28,832	24,885	25,134	25,467	26,983	21,380	10,107
වෙනත් ආදායම්	1,357	3,293	4,881	3,067	1,254	4,308	872	1,043	3,798	1,292
මෙහෙයුම් වියදම්, හානිකරණය සහ එකතුකළ අගය මත බදු	29,311	29,542	24,126	21,438	18,197	15,307	13,036	14,991	14,706	9,120
බදු පෙර ලාභය	4,510	28,381	15,645	10,462	7,941	14,135	13,303	13,034	10,472	2,279
ආදායම් බදු	1,980	6,262	5,537	4,080	3,441	4,419	3,805	4,361	3,606	1,095
බදු පසු ලාභය	2,530	22,120	10,108	6,381	4,500	9,716	9,498	8,672	6,867	1,184
රජයට දායකත්වය	5,578	16,465	10,745	11,665	7,536	13,440	19,251	11,016	11,043	4,731
ගෙවන ලද ලාභාංශ	-	3,500	1,000	2,000	500	5,111	12,026	2,800	4,000	3,000
වත්කම් (රු.මි.)										
මුදල් හා කෙටිකාලීන අරමුදල්	8,971	7,656	6,492	5,377	3,435	3,850	4,620	3,240	1,927	1,546
ණය සහ අත්තිකාරම්	553,027	538,942	516,795	454,395	422,895	375,704	323,811	271,751	222,696	166,420
ආයෝජන	978,772	980,672	798,811	647,760	565,841	593,333	554,235	549,743	534,485	465,766
දේපල, පිරිසහන හා උපකරණ	16,717	17,068	17,230	15,237	13,466	12,396	7,277	7,025	5,594	5,692
වෙනත් වත්කම්	59,200	34,760	24,480	35,198	31,209	25,696	21,761	16,320	14,764	14,943
මුළු එකතුව	1,616,686	1,579,098	1,363,808	1,157,967	1,036,846	1,010,977	911,704	848,079	779,466	654,368
වගකීම් හා කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් (රු.මිලියන)										
මුළු තැන්පතු	1,476,740	1,428,467	1,237,124	1,016,574	839,574	737,213	657,280	595,776	554,060	501,890
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම්/ණයට ගැනීම්/උපකාරක ණයගැනීම්	44,631	52,935	52,796	82,940	144,313	224,143	213,162	207,101	191,192	120,561
විලම්බිත බදු	-	0	0	482	582	507	416	504	270	143
වෙනත් වගකීම්	22,423	21,683	19,475	12,045	9,280	10,019	8,600	12,274	10,684	9,557
කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල්	72,892	76,013	54,414	45,925	43,095	39,096	32,246	32,424	23,260	22,217
මුළු එකතුව	1,616,686	1,579,098	1,363,808	1,157,967	1,036,846	1,010,977	911,704	848,079	779,466	654,368
කාර්යසාධන අනුපාතය (%)										
ආදායම් වර්ධනය	29.36	5.80	4.61	8.96	3.62	23.57	10.24	1.79	18.78	23.95
පොළී ආන්තිකය	2.03	3.71	2.77	2.63	2.43	2.61	2.89	3.32	2.98	1.74
ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය/දළ ආදායම	18.60	40.48	27.35	23.65	22.24	23.27	29.14	34.03	27.45	15.41
සේවක පිරිවැය/දළ ආදායම	7.90	9.61	7.81	8.33	8.28	6.38	7.13	7.46	6.16	6.42
පොදු කාර්ය (එකතුකළ අගය මත බදු සහ වෙන් කිරීම් හැරුණු ආදායම)	12.29	14.29	12.25	12.96	12.72	10.33	11.99	13.28	11.89	10.85
බදු පෙර ලාභය/දළ ආදායම	2.58	21.03	12.27	8.58	7.10	13.09	15.22	16.44	13.44	3.48
රජයට කරන ලද දායකත්වය/දළ ආදායම	3.20	12.20	8.42	9.57	6.73	12.44	22.03	13.89	14.18	7.22
තැන්පතු පිරිවැය	1.70	1.91	1.72	2.26	2.22	2.10	2.12	2.25	2.14	1.61
ආදායමට පිරිවැය මූල්‍ය බදු සමග	72.50	43.77	48.61	65.57	66.47	49.58	50.13	46.07	44.76	67.71
ආදායමට පිරිවැය මූල්‍ය බදු රහිත	62.95	33.17	39.12	49.35	54.18	37.75	39.59	37.41	36.69	62.24
එල්ලාපි බදු අනුපාතය	67.41	35.97	47.98	59.25	59.72	44.89	40.99	43.94	45.10	59.22
කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල්වල සාමාන්‍ය මත ප්‍රතිලාභය (ROE)	3.40	33.92	20.15	14.34	10.95	27.24	29.37	31.15	30.20	5.15
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (ROA)	0.28	1.93	1.24	0.95	0.78	1.47	1.51	1.60	1.46	0.39
දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතය	3.99	2.97	2.79	1.57	1.44	1.34	1.55	3.46	7.61	6.54
ශුද්ධ අක්‍රීය ණය අනුපාතය	0.99	1.70	2.12	1.17	1.22	1.22	1.47	3.35	7.56	6.66
වෙන් කිරීම් ආවරණ - IFRS	74.95	73.52	61.88	59.06	62.68	54.73	36.14	34.07	24.12	20.05
ශුද්ධ පියවර 3 ණය වලට මුළු ණය	2.82	2.54	2.28	1.48	1.05	0.99	-	-	-	-
හානිකරණ ණය (පියවර 3)	4.61	3.71	3.28	2.01	1.51	1.39	-	-	-	-
පියවර 3 වෙන් කිරීම් ආවරණ	38.86	31.52	30.38	26.20	30.66	28.41	-	-	-	-

➔ සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක දර්ශකයන් 2013 - 2022

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
වත්කම් හා වගකීම් සම්බන්ධ අනුපාත (%)										
වත්කම් වර්ධනය	2.38	15.79	17.78	11.68	2.56	10.89	7.50	8.80	19.12	28.61
ණය වර්ධනය	2.61	4.29	13.73	7.45	12.56	16.03	19.16	22.03	33.82	2.43
තැන්පතු වර්ධනය	3.38	15.47	21.70	21.08	13.88	12.16	10.32	7.53	10.39	9.67
තැන්පතු වලට රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - බැංකුව	64.76	67.38	62.65	60.89	60.94	62.40	66.68	73.92	69.51	78.92
තැන්පතු වලට ණය	37.45	37.73	41.77	44.70	50.37	50.96	49.27	45.61	40.19	33.16
වත්කම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස තැන්පතු	91.34	90.46	90.71	87.79	80.97	72.92	72.09	70.25	71.08	76.70
ද්‍රවශීලීතා අනුපාතය										
ද්‍රවශීලීතා වත්කම් අනුපාතය	40.62	59.63	69.10	60.20	54.88	73.44	72.56	81.08	91.50	92.74
රුපියල් ද්‍රවශීලීතා ආවරණ අනුපාතය (අවම 90%)	195.44	240.84	311.02	278.12	245.06	377.57	379.26	441.19	-	-
මුළු විනිමය ද්‍රවශීලීතා ආවරණ අනුපාතය (අවම 90%)	193.49	240.43	307.22	276.64	321.29	376.18	393.96	445.88	-	-
ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාත (අවම 90%)	180.51	160.78	168.54	175.18	146.67	-	-	-	-	-
ප්‍රාග්ධනය සහ සම්බන්ධ අනුපාත (%)										
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ස්ථර I (අවමය 5%)	-	-	-	-	-	-	12.53	17.90	20.46	18.50
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ස්ථර II (අවමය 10%)	-	-	-	-	-	-	14.68	16.40	18.98	16.72
බාසල් III - ස්ථර I (අවමය 8%)	15.78	18.60	13.65	13.49	13.08	11.93	11.31	-	-	-
බාසල් III - මුළු ප්‍රාග්ධනය (අවමය 12%)	18.00	20.83	16.45	15.82	15.90	15.31	13.86	-	-	-
තෝලන අනුපාතය - අවම අවශ්‍යතාවය 3%	7.43	8.93	6.64	5.76	4.76	-	-	-	-	-
සේවක සංඛ්‍යාලේඛන සහ අනුපාත										
සේවක සංඛ්‍යාව	4,528	4,616	4,641	4,715	4,512	4,470	4,384	3,636	3,358	2,943
සේවකයෙකු සඳහා ලාභය (රු. '000)	996	6,148	3,371	2,219	1,760	3,162	3,034	3,585	3,119	774
සේවකයෙකු සඳහා තැන්පතු (රු. '000)	326,135	309,460	266,564	215,604	186,076	164,925	149,927	163,855	164,997	170,537
වෙනත් තොරතුරු (ගණන)										
ශාඛා සංඛ්‍යාව	262	261	259	256	255	253	250	245	236	229
තැපැල් කාර්යාල/උප තැපැල් කාර්යාල	3,996	4,064	4,063	4,063	4,062	4,062	4,061	4,063	4,063	4,063
ගිණුම් ගිණියන් සංඛ්‍යාව (මිලියන)	13.0	12.9	12.6	12.2	11.8	11.4	10.8	10.5	10.2	9.9

තැන්පතු විශ්ලේෂණය

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන
දේශීය මුදල් තැන්පතු										
ඉතුරුම්	257,569	320,887	275,839	215,010	194,946	185,201	173,583	160,814	139,384	113,165
කාලීන	1,192,621	1,091,918	945,650	789,540	633,632	542,647	475,220	427,588	408,309	379,969
	1,450,190	1,412,805	1,221,489	1,004,549	828,579	727,849	648,803	588,402	547,692	493,134
වර්ධනය %	2.6%	15.7%	21.6%	21.2%	13.8%	12.2%	10.3%	7.4%	11.1%	9.1%
විදේශ මුදල් තැන්පතු										
ඉතුරුම්	6,970	4,733	4,194	3,541	3,376	2,990	2,764	2,568	2,215	2,101
කාලීන	19,580	10,930	11,441	8,484	7,620	6,373	5,714	4,806	4,153	6,654
	26,550	15,662	15,635	12,025	10,996	9,364	8,478	7,373	6,368	8,755
වර්ධනය %	69.5%	0.2%	30.0%	9.4%	17.4%	10.5%	15.0%	15.8%	-27.3%	54.2%
මුළු තැන්පතු										
	1,476,740	1,428,467	1,237,124	1,016,574	839,574	737,213	657,280	595,776	554,060	501,890
වර්ධනය %	3.4%	15.5%	21.7%	21.1%	13.9%	12.2%	10.3%	7.5%	10.4%	9.7%

Banca Popolare Di Sondrio – Italy

Piazza Garibaldi 16
23100,
Sondriom SO, Italy
POS0IT22
www.pops0.it
Phone: +390342528111
+390342528204

MUFG Bank (Bank of Tokyo Mitsubishi Ltd) Tokyo – Japan

2-7-1,
Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo,
100-8388,
Japan BOTKGPJT
www.bk.mufg.jp
Phone: +81-3-3240-1111

Citi Bank – New York – USA

388, Greenwich Street New York,
NY 10013, USA CITIUS33
www.citibank.com
Phone: +800-285-3000

Commerz Bank – German

Commerzbank AG,
Kaiser PLATZ.60311, Frankfurt
am Main
Germany COBADEFF
www.fi.commerzbank.com
Phone: +496913626650

DBS Bank – Singapore

DBS Bank Ltd.,
2 Changi Business Park Crescent,
Lobby A # 04-02, DBS Asia Hub,
Singapore 486029
DBSSSGSG
www.dbs.com
Phone: +65-6-2222200/
+65-6-8789010

Deutsche Bank Trust Company Americas – New York – USA

No. 60, Wall Street, New York,
NY 10005, USA BKTRUS33
www.db.com
Phone: +1 212 2502500/
+1 212 7970291

Deutsche Bank AG Frankfurt – German

Deutsche Bank AG,
PO. Box: 60202 Frankfurt am
Main, Germany
DEUTDEFF
www.deutsche-bank.com.de
www.db.com
Phone: +49 6991000/
+49 6991034225

Emirates NBD Bank PJSC – Dubai – UAE

P.O. Box 777, Deira, Dubai
United Arab Emirates
www.emiratesnbd.com
Phone: +971-600 540000

Erste Group Bank AG – Austria

Am Belvedere 1,
1100, Vienna, Austria
www.erstebank.at
Phone: +43 50100 10100

Keb Hana – Seoul – Korea

55, Eulji-ro, Jung-gu,
Seoul-Republic of Korea
KOEXKRSE
www.kebhana.com
Phone: +82-02-2002-1111

Kookmin Bank – Seoul – Korea

9-1, Namdaemunno 2-GA,
Jung-Gu Seoul 100-092
CZNBKRSE
www.kbfg.com
Phone: +82-(2)-2073-2869

Unicredito Italiano SPA – Milano – Italy

Piazza Gae Aulenti 3 Tower
A20154 Mingerstrasse 20,
54, Italy
UNICRITMM
www.unicreditgroup.eu
Phone: +39 02 88 621/
+390288623340

Woori Bank – Seoul – Korea

1-203,
Hoehyeon-dong, Jung-gu,
Seoul HVBKKRSE
www.wooribank.com
Phone: +82-2-2006 5000

Post Finance AG – Ber n – Switzerland

Mingerstrasse 20,
3030 Berne,
Switzerland
POFICHB
Phone: +4184888710

විදේශ විනිමය
නුවමාරු සමාගම්

Al Ahalia Exchange

P.O. Box: 35245 Electra Street,
Abu Dhabi, UAE
Phone: +971229666

Al Ansari Exchange

Al Ansari Exchange LLC
Al Ansari Business Centre
Level 8, Al Barshal
P.O. Box: 6176, Dubai UAE
Phone: +97143772890/
+97143772788

Al Fardan Exch Qatar

Al Fardan Centre Grand Hamad
Avenue
P.O. Box: 339, Doha, Qatar
Phone: +97444537755

Al Fardan Exch UAE

POB 498, Liwa Street,
Abu Dhabi UAE

Al Fardan Exchange – Qatar

P.O. Box: 9948, Doha Qatar
Phone: +974444408408

Al Mulla Exchange

P.O. Box: 177
Safat 13002 Kuwait
Phone: +96522478250/
+22478242

Al Rajhi Bank

Olaya Street, Aqaria 3,
Riyadh, 1111,
Kingdom of Saudi Arabia
www.alrajhibank.com.sa
Phone: +96614603333

Al Rostamani

The Maze Tower Level 18
Sheikh Zayed RD
POB 10072, Dubai UAE
Phone: +97144543200/
+97144543284

Al Dar for Exchange Works

AlDar for Exchange works
IBA bldg C Ring
Doha Qatar

Arab National Bank – KSA

Building King Faysal Street
Al Mon raba Area 56921
Saudi Arabia
Phone: +966114029000

Arabian Exchange

Mercure Grand Hotel
(Sofitel Shopping Complex),
Ground Floor, Mushaireb Street,
P.O. Box: 3535, Doha, Qatar
Phone: +97444438300

Bahrain Exchange

Bahrain Exchange Company
W.L.L M Floor Al Hajery Building
P.O. Box: 29149,
Safat 13152 Kuwait
Phone: +96522089039/
+96522280520

Bahrain Finance Company

(Ez remit is a product of BFC)
P.O. Box: 243, 3rd Floor,
Bab Al Bahrain Building Manama
Bahrain
Phone: +97339958195

Bank Al Bilad

Corporate Banking Division
P.O. Box: 140 Riyadh
11411 Saudi Arabia
Phone: +96692000/002

➔ විදේශ විනිමය හුවමාරු සමාගම්

City Exchange Company

City Exchange Co. LLC,
Al Wathan Doha Qatar
City-Exchange Main Branch and
Head Office
Phone: +974 4476 9777

City International Exchange

Abdullah Dashti Building
Near KPTC Bus Depot.,
Al Mirqab Abdullah Mubarak
Street, P.O. Box: 21804
Safat 13079 Kuwait
Phone: +9652448507/2441845

Delma Exchange

304, Al Montazah Tower,
Zayed the 1st street, Khalidiya,
Abu Dhabi UAE
Phone: +97124915757

Doha Bank – Qatar

Doha Bank Head Office Tower,
Corniche Street West Bay
P.O. Box: 3818, Doha, Qatar
Phone: +97444257683

Dollarco Exchange Co Ltd

P.O. Box: 26270
Safat 13123, Kuwait
Phone: +96522412767/
22454713

Gmoney Trans Co Ltd

305-2, Jong ro, Jongno-gu, Seoul,
Republic of Korea
www.gmoneytrans.com
Phone: +82-2-1670-4565

Habib Qatar Exchange

Al Asmakh Building
Grand Hamad Street Doha Qatar
Phone: +97444425151/
44328853

Hanpass Co., Ltd

4th Floor, 92,
Ahasan-ro (Gwangmyeong
Tower),
Seongdong-gu, Seoul,
South Korea
Website: www.hanpass.com
Phone: +82 2 3409 1540

Index Exchange/former Habib Exchange UAE

Office 201, 2nd Floor,
Sons of Jassim Darwish Building,
Zayad 1st street, Khalidiyah
P.O. Box: 2370, Abu Dhabi UAE
Phone: +97126272656

Instant Cash

Instant Cash FZE
P.O. Box: 3014 Dubai, UAE
Phone: + 971 4 2059000/
Ext: 260

Japan Remit Finance Co., Ltd.,

3F Modulo
Hamamatsucho BLDG, 1-2-15,
Hamamatsucho, Minato-ku,
Tokyo, 105-0013, Japan
Website: www.jpremit.com
Phone: +81 3 5733 4337

Kapruka Pvt Limited

Kapruka Pty Limited, 2251,
Princes Highway, Mulgrave,
Australia
Phone: +61395445060/
95432123

Lulu Exchange

P.O. Box: 881 Postal Code 112,
Ruwi High Street Muscat,
Sultanate of Oman
Phone: +97126547019

Majan Exchange

P.O. Box: 583
PC. 117 Ruwi
Sultanate of Oman
Phone: + 96824794017/18

National Exchange Company

Via Ferruccio 30,00185
Rome Italia
Phone: +
390644341221(DIRECT)

Oman & UAE Exchange Centre

P.O. Box: 1116, Al Hamriyah
PC. 131 Muscat
Sultanate of Oman
Phone: + 96824796533

Ria Financial Services Inc – USA

6565 Knott Ave, Buena Park,
CA 90620, United States
Phone: +1 562-345-2100

Samba Financial Group

P.O. Box: 833, Riyadh 11421
Kingdom of Saudi Arabia
Phone: +966112117473/
+966112117424

Small World

Parliament House,
12 Salamanca Place,
London, SE 1 7HB,
United Kingdom
Phone: +44 20 7407 1800

Transfast

44 Wall Street, 4th Floor
New York NY10005
Trans-Fast GCC 903
Al Thurayya 2 Dubai Media City
Dubai UAE
Phone: +971 4 4587251

UAE Exchange – Abu Dhabi

UAE Exchange Centre LLC,
P.O. BOX:170, 5th Floor,
Tamouh Tower (Building No. 12),
Marina Square, Al Reem Island,
Abu Dhabi, UAE
Phone: +97124945406

Unistream

20, Verhnyaya Maskovka Street
Building 2, 127083
Moscow, Russia
Phone: +74955179260

Wall Street

Wall Street Exchange Center LLC
2201 Twin owers
Baniyas Rod, Dubai, UAE
Phone: +97142284889/
+971508764289/
+971504801659

Western Union LLC

Website: www.corporate.
westernunion.com

Israel Postal Company Ltd

217, Jaffa Street,
Jerusalem, 91999, Israel
www.israelpost.co.il

Korea Post

(The 8th building of Government
Complex) 19, Doum-5ro,
339-012 Sejong City,
Republic of Korea
www.koreapost.go.kr

මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

පිටගණක උපකල්පන
පිටගණක උපකල්පන ආයතනයක අපක්ෂපාතී සහ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ගැලපෙන ජන විකාස සහ මූල්‍ය විචල්‍යයන්ගේ හොඳම ඇස්තමේන්තු මගින් පශ්චාත් රැකියා ප්‍රතිලාභ ලබාදීමේ අවසාන පිරිවැය තීරණය කරනු ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්
මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේදී හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී ආයතනයක් විසින් භාවිත කර ඇති නියමිත මූලධර්ම, පදනම්, ගිවිසුම්, නීති හා පරිචයන්.

උපවිභව පදනම
ගණුදෙනු හා වෙනත් සිද්ධීන් වලින් වන බලපෑම මුදල් හෝ මුදල් සමාන දෙයකින් ලැබීම හෝ ගෙවීම තෙක් ප්‍රමාද නොකොට ගනුදෙනු හා වෙනත් සිද්ධීන් සිදුවන අවස්ථාවේදීම එහි බලපෑම හඳුනාගැනීම.

පිටගණක ලාභ/අලාභ
ආයතනයක විශ්‍රාම සැලැස්මේ ඇස්තමේන්තුව සහ සත්‍ය අත්දැකීම් අතර වෙනසින් ඇතිවන්නා වූ ලාභ හෝ අලාභ.

ක්‍රමක්‍ෂය
අස්පාශ්‍ය වත්කමක ක්‍ෂය කළ හැකි අගය එහි ප්‍රයෝජනවත් ජීවිතකාලය පුරා ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත විභජනය කිරීම.

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය යනු මූල්‍ය වත්කම්/මූල්‍ය වගකීම්, මූලික හඳුනාගැනීමේදී ගණනය කරනු ලබන අගයෙන් සඵල පොළී ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් ආපසු ගෙවූ මුදල් මුදල අඩුකර, සමුච්චිත ක්‍රමක්‍ෂය අඩුකර/එකතුකර හෝ ආරම්භක වටිනාකම හා කල්පිරීමේදී ඇති වටිනාකම අතර වෙනස හා හානිකරණය හෝ රැස්කිරීමට නොහැකිවීම මත සිදු කරන අඩුකිරීම් හැර මෙය ගණනය කරනු ලබයි.

විකිණීම සඳහා පවතින මූල්‍ය වත්කම්
මේ යටතට විකිණීම සඳහා පවතින ව්‍යුත්පන්න නොවූ මූල්‍ය වත්කම් හෝ ණය හා අත්තිකාරම් ලෙස හෝ ලාභ/අලාභ තුළින් සාධාරණ වටිනාකමට ගලපන ලද මූල්‍ය වත්කම් හෝ කල්පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන ලෙස වර්ගීකරණය නොකළ වත්කම් අයත් වේ.

බාසල් III
බාසල් III යනු බැංකු වල ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාවය සහ ද්‍රවශීලතාවය පිළිබඳ බැංකු අධිකරණ බාසල් කමිටුව විසින් නිකුත් කරන ලද ගෝලීය ස්වේච්ඡා නියාමන කාර්යරාමුවකි.

පදනම් අංකය
සියයට දශම බිංදුවකි එක යන අවස්ථාව (සියයට 0.01); පදනම් අංක 100ක් සියයට 1කි. පොලී අනුපාතයන් හෝ සුරැකුම්වල ප්‍රතිලාභවල වලනයන් නියම කිරීමේදී භාවිතා කරනු ලැබේ.

ව්‍යාපාර ආකෘති ඇගයීම
මෙය මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ පළමු පියවරයි. ව්‍යාපාර ආකෘතිය යනු ආයතනයක් විසින් මුදල් ප්‍රවාහ උත්පාදනය සඳහා මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරනු ලබන ආකාරයයි. එය උපකරණ මට්ටමට වඩා සාමූහික මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව වන මට්ටමක එය තීරණය වේ. ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 ව්‍යාපාර ආකෘති තුනක් හඳුනාගෙන ඇත. "එකතුකර ගැනීම සඳහා රඳවාගත්", "එකතුකර ගැනීම සඳහා රඳවාගත් සහ විකිණීම" සහ "වෙනත්", ව්‍යාපාර ආකෘතිය තීරණය කිරීමට එක් එක් ව්‍යාපාර ආකෘතියේ අරමුණු වටහා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ව්‍යාපාරයේ කාර්යසාධනය ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට වාර්තා කරන ආකාරය සහ ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරුවන්ට වන්දි ගෙවීම වැනි ව්‍යාපාරයේ සියලුම අදාළ තොරතුරු සලකා බැලිය යුතුය.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත
අන්තර්ජාතික පියවීම් (BIS) සඳහා බැංකුව විසින් සැලසුම් කළ හා දේශීය අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන පරිදි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නවීකරණය කරන ලද රාමුවට අනුව නිශ්චිතව දක්වා ඇති ප්‍රාග්ධන හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය.

ප්‍රාග්ධන සංරක්‍ෂක අවරෝධකය
නියාමනයන් විසින් බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය විස්තර කරනු ලබන්නේ ආතති වලින් ඔබ්බට කාලවලදී බැංකු විසින් ස්ථාපිත කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංරක්‍ෂකයන් අලාභ ලබන අවස්ථාවලදී එය අඩු කිරීම සඳහා ආපසු ගතහැකි පරිදි නිර්මාණය කරන සහතිකවීමක් ලෙසයි. බැංකුවල ප්‍රාග්ධන මට්ටම ප්‍රාග්ධන සංරක්‍ෂණ අවරෝධක පරාස මට්ටමට වඩා අඩු වූ විට ප්‍රාග්ධන බෙදාහැරීම් නියාමනයන් විසින් සීමා කරනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධන වියදම්
දේපල පිරිවැය හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා දරන ලද වියදම්.

ප්‍රාග්ධන ලාභ
වත්කමක් ඉවත් කිරීමෙන් (විකිණීමෙන්) ලැබෙන මුදලින් වත්කමේ පිරිවැය හා විකිණීම සඳහා වූ පිරිවැය අඩු කළ පසු ලැබෙන්නා වූ ලාභ ප්‍රාග්ධන ලාභ වේ.

ප්‍රාග්ධන සංචිත
1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත යටතේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති අරමුණු සඳහා වෙන්කර ඇති සංචිත අරමුදල් වලින් සහ දේපල ප්‍රත්‍යාග ණන සංචිත අරමුදල් වලින් ප්‍රාග්ධන සංචිත සමන්විත වේ. මෙය අඩුකිරීමට හෝ බෙදාහැරීමට මූල්‍ය කමිටුවේ අනුමැතිය ලැබිය යුතුය.

ධාරණ අගය
වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගයට ගැලපුම් කිරීමට පෙර පවතින පොත් අගයයි.

මුදල් උත්පාදන ඒකකය
ස්වාධීන මුදල් ප්‍රවාහ ජනනය කරන සහ වෙනත් වත්කම්වලින් ස්වාධීනව ජනනය කරන මුදල් ප්‍රවාහයන්ගෙන් සමන්විත කුඩාම වත්කම් සමූහයයි.

මුදල් හා සමාන දෑ
වටිනාකම වෙනස්වීම පිළිබඳ සැලකිය යුතු අවදානමක් නොමැතිව ව්‍යවහාර මුදල් බවට වහාම පරිවර්තනය කළහැකි කෙටි කාලීන ඉහළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයක් පවත්නා වූ ආයෝජන.

සාමූහික ගිවිසුම
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ වෘත්තීය සමිති අතර ඇති කරගන්නා ලද ත්‍රෛපාක්‍ෂික ගිවිසුම.

ණය හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගය කර සිදු කරනු ලබන වෙන් කිරීම
මෙය කළඹ හානිකරණ වෙන්කිරීම ලෙසද හැඳින්වේ. තනිව ගත් කළ විශේෂිත වටිනාකමක් නැති හෝ පාඩුවක් ඇතිවී ඇතත් ගිණුම් වාර්තා දිනයට එම වටිනාකම හඳුනා ගත නොහැකි එක සමාන ලක්‍ෂණයන්ගෙන් යුතු ණය සමූහයක් වෙනුවෙන් සාමූහික පදනමට කරනු ලබන ණය හානිකරණ අගය ගණනය කිරීමයි. ණය හා අත්තිකාරම්, ණය ආයෝජන කළඹ මත අගයනු ලබයි.

බැඳියාවන්
ණය පහසුකම් අනුමත කළ නමුත් වාර්තා කරන දිනට සේවා දායකයන් විසින් භාවිතා නොකරන ලද ප්‍රමාණය.

සංකේදණයවීමේ අවදානම
ප්‍රතිපාර්ශ්වයේ ඇති අසමාන ව්‍යාප්තිය සහ ආයෝජන කළඹ අනාවරණය වී ඇති ව්‍යාපාර අංශය හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශය මත ජනිත වන අවදානම.

අසම්භාව්‍යයන්
අනාගත සිද්ධියක් හෝ සිද්ධීන් කිහිපයක් සිදුවීම හෝ සිදු නොවීම මත පමණක්, ප්‍රතිඵලය තහවුරු වන ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින තත්ත්වය/අවස්ථාව.

ආයතනික පාලනය
සංස්ථාපිත ආයතන පාලනය කිරීමට උපයෝගී කරගනු ලබන ක්‍රියාවලියයි. ආයතන කළමනාකරණය කිරීම හා මෙහෙයවීමේදී විධායක කටයුතු සුපරීක්‍ෂණය කිරීමේදී සහ අයිතිකරුවන්ට මෙන්ම අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ගවේෂණ කාර්යය ඉටුකිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකාරී බලය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය මෙහිදී සැලකිල්ලට ගැනේ.

➔ මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

පිරිවැයට ආදායම් අනුපාතය
ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන හැරුණු කොට මෙහෙයුම් වියදම් සහ ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම්පත්වල අගය පහත වැටීම් සඳහා වන ප්‍රතිපාදන ශුද්ධ ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම.

පිරිවැය ක්‍රමය
ආයෝජනය එහි පිරිවැයට වාර්තාගත කරන ගිණුම්කරණ ක්‍රමයකි. ආයෝජනයගේ සමුච්චිත ශුද්ධ ලාභයෙන් බෙදාහැරීම් ලැබුණු ප්‍රමාණය දක්වා පමණක් ආයෝජකයාගේ ආදායම් ප්‍රකාශයේ එම ආයෝජනයේ ආදායම හඳුනාගනී.

ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම
සංස්ථාපිත ආයතනයකට එහි ණය පියවීමේ හැකියාව හෝ එය පැහැර නොහැරීමේ සම්භාවිතාව සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනයක් විසින් සිදු කරනු ලබන ඇගයීම.

ණය අවදානම
ණයගැතියයකු හෝ අදාළ පාර්ශවයක් විසින් ගිවිසගත් කොන්දේසි ප්‍රකාර කටයුතු කිරීමට අපොහොසත්වීමෙන් පැන නගින තත්ත්වය, ණය අවදානම නැතහොත් පැහැර හැරීමේ අවදානම වශයෙන් සරලව අර්ථ දැක්වේ.

මුදල් හුවමාරුව (SWAPs)
මුදල් ඒකක තත්කාලීන විනිමය ගෙවීම් ක්‍රමය යටතේ මිලදී ගැනීම සහ මෙම මුදල් ප්‍රමාණය එම මුදල් ඒකකයෙන්ම ඉදිරි ගිවිසුම් ගෙවීම් ක්‍රමය යටතේ විකිණීම සඳහා සමගාමීව කටයුතු කිරීම මුදල් හුවමාරුවක් වේ.

පාරිභෝගික තැන්පතු
ගිණුම් ගිණියන් විසින් තැන්පත් කරන මුදල් වේ. මෙම අරමුදල් වගකීම් ලෙස වාර්තා කර ඇත.

ණය අවදානම අවම කිරීම
ඇපවීම්, ඇපකර සහ ණය ආරක්ෂණය වැනි ණය අවදානම් අවම කිරීමේ යෙදීමෙන් නිරාවරණයන් සහ සම්බන්ධ ණය අවදානම අඩු කිරීමේ ක්‍රමවේදයකි.

ණය ආපසු ගෙවීමේ සැලසුම්/ණය නැවත උපලේඛනගතකරණය
නොගෙවූ ණය ගිවිසුම්වල නියමයන් සහ විධිවිධාන වෙනස් කිරීම වේ. මෙය බොහෝ විට සිදුකරනුයේ මුදල් ප්‍රමාණය සහ ණය ගැණුම්කරුගේ ණය ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහාය. එයට ආපසු ගෙවීමේ කාලසටහන් වෙනස් කිරීම මෙන්ම ණය හෝ පොලී ගාස්තු අඩු කිරීම ඇතුළත් විය හැකිය.

ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම්පත්
කෙටිකාලීනව යළි විකිණීමේ අදහස පෙරදැරිව අත්පත් කරගත් හා රඳවාගත් අලෙවි කළ හැකි සුරැකුම්පත්.

ණයකර
සංස්ථාපිත ආයතනයක් විසින් නිකුත් කරන ලද මධ්‍යකාලීන ණය උපකරණයකි.

විලම්බිත බදු
ප්‍රවර්තන මූල්‍ය වර්ෂය තුළදී හැර අනෙකුත් මූල්‍ය වර්ෂයන්හිදී ගෙවීමට සිදුවන බදු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන්කර තබනු ලබන ප්‍රමාණය.

ක්‍ෂය කිරීම
වත්කමක ක්‍ෂය කළ හැකි වටිනාකම එහි ඵලදායී පීචිත කාලය තුළ විධිමත්ව ප්‍රතිපාදනය කිරීම.

හඳුනාගැනීම ඉවත් කිරීම
මින් පෙර මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශ වලදී හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් පොත්වලින් ඉවත් කිරීම.

පැහැර හැරීම
ණය හෝ වෙනත් මූල්‍ය වගකීමක් සඳහා වූ ගෙවීම් අනුක්‍රමයෙන් නොලැබීම පැහැර හැරීමකි. ණය සහ අන්තිකාරම් සඳහා වූ ගෙවීම් අඛණ්ඩව මගහැරීම, පැහැර හැරීම ලෙස සලකනු ලැබේ.

ව්‍යුත්පන්නයන්
මූල්‍ය උපකරණයක් වන අතර, එහි මිල ඒ සඳහා භාජනය වන වත්කම් වල අගය මත තීරණය වෙයි.

ණයවර ලිපි
තම ගනුදෙනුකරුවන් වෙනුවෙන් විශේෂිත නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ නියම කර ඇති මුදල දක්වා බැංකුවෙන් ලබා ගැනීමට තුන්වන පාර්ශවයක් වෙත බැංකුව විසින් බලය ලබා දෙන්නා වූ ලිඛිත පොරොන්දුවකි. ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් මෙය පිහිටුවා ඇත.

දේශීය වශයෙන් පද්ධතීම් වශයෙන් වැදගත් බැංකු
දේශීය වශයෙන් පද්ධතීම් වශයෙන් වැදගත් බැංකු යනු අසාර්ථක වීමට ඉඩදිය නොහැකි විශාල බැංකුයි. මෙවැනි බැංකු, අර්බුදයකදී රටේ සැබෑ ආර්ථිකයට අත්‍යවශ්‍ය බැංකු සේවා අඛණ්ඩව ලබාගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මුද්‍ර වත්කම් රු.බිලියන 500 ට සමාන හෝ වැඩි බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු, දේශීය වශයෙන් පද්ධතීම් වශයෙන් වැදගත් බැංකු ලෙස නම් කර ඇත.

වට්ටම් අනුපාතය
අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන් මත වත්මන් අගයක් තැබීමට භාවිතා කරන අනුපාතයකි. මුදලට කාල වටිනාකමක් ඇති බව පිළිබිඹු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේ.

සාමාන්‍ය කොටසක ඉපයුම (EPS)
සාමාන්‍ය කොටස් ගිණියන් සඳහා වූ ලාභය සාමාන්‍ය කොටස් ගණනින් බෙදූ විට ලැබෙන අගයයි.

ආර්ථිකමය එකතුකළ අගය
ඵලදායීතාව පිළිබඳ මිනුමක් වන අතර, ඒ සඳහා සමස්ත ආයෝජිත ගිණිකම් පිරිවැය සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

සඵල බදු අනුපාතය
බදු පෙර ලාභයෙන් බෙදන ලද බදු සඳහා වන ප්‍රතිපාදන.

සඵල පොළී අනුපාතිකය
මූල්‍ය උපකරණයෙන් අනාගතයේදී ලැබිය යුතු මුදල් ප්‍රවාහයන් හෝ ලැබීම් අපේක්ෂිත පීචි කාලය තුළ හෝ සුදුසු පරිදි ඊට අනුරූප කෙටිකාලයක් තුළ මූල්‍ය වත්කම්/වගකීම් වල ශුද්ධ ප්‍රවර්තන අගයට අනුව වට්ටම් කිරීමට යොදාගනු ලබන පොළී අනුපාතය.

ගිණිකම් උපකරණ
ආයතනයේ වගකීම් අඩුකර ගැනීමෙන් පසු වත්කම්වල ඉතිරිව ඇති ප්‍රමාණය.

ගිණිකම් ක්‍රමය
ආයෝජනය මුලදී පිරිවැයට ගිණුම්ගත කොට ඉන්පසු ඇති වූ වෙනස්කම් මත ආයෝජකයාගේ ගිණුම්වල ශුද්ධ වටිනාකමට/ආයෝජකයාට ඇති ගිණිකමට වෙනස්කම් සිදුකොට ගිණුම් තැබීමේ ක්‍රමයයි. ආයෝජකයාගේ ලාභය හෝ අලාභයෙන් ආයෝජිතයාගේ කොටස ආයෝජකයා විසින් ඇතුළත් කරනු ලබයි.

ගිණිකම් අවදානම
කොටස් වෙළඳපල විචලනයන් හේතු කොට ගෙන ගිණිකම් වටිනාකම ක්ෂය වීමට ඇති අවදානම.

පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීම
මෙය වූ කලී ගිවිසුම් මත හෝ වෙනත් හේතූන් මත ලේඛනගත කර ඇති මුදල සහ පොලිය ආපසු ගෙවීමද ඇතුළුව වාර්තා කළ දිනට පසු නිරාවරණයවීමහි අපේක්ෂිත වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉදිරි පැහැර හැරීම් දිනකදී නිරාවරණයවීමේ තක්සේරුවකි.

අපේක්ෂිත ණය අලාභ
මෙය ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09- මූල්‍ය උපකරණ යටතේ පවතින ණය අලාභ භානිකරණ කිරීමේ ක්‍රමයකි. මෙය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව, පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීම, පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව ලෙස වට්ටම් සහිත නිෂ්පාදිත වේ. අපේක්ෂිත ණය අලාභ, අපක්ෂපාති මිනුම් වන අතර එය තීරණය කරනු ලබන්නේ විය හැකි ප්‍රතිඵල පරාසයක් තක්සේරු කිරීමෙනි.

විදේශ විනිමය ලාභය/අලාභය
විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සිදුවන දිනය/අවසන් වාර්තාගත දිනය සහ පියවීම/වාර්තා කරන දිනය අතර විදේශ විනිමය අනුපාත අතර ඇති වෙනස මත විදේශ විනිමය ලාභ උපදී. මෙය විදේශ මුදල් වෙළඳාම මතද උපදී.

සාධාරණ අගය

දැනුවත් හා කැමැත්ත දක්වන පාර්ශ්වයන් අතර සිදුවන අතේ දුරින් ගනුදෙනුවකදී ණයක් පියවීම සඳහා හෝ වත්කමක් හුවමාරුකර ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි අගයයි.

මූල්‍ය වත්කම්

යම් වත්කමක් එනම් මුදල් හා වෙනත් ඒකකයක හෝ වෙනත් ඒකකයකින් මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් ලැබීමට ඇති ගිවිසුම්මය අයිතියකි.

ක්‍රමකය පිරිවැයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්

වත්කම පවත්වා ගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ වත්කමක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ නම්, කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහයන් රැස් කිරීමට, වත්කම් තබා ගැනීම සහ මූල්‍ය වත්කමේ ගිවිසුම් නියමයන් නිශ්චිත දිනයක් මත පදනම්ව ගෙවනු ලබන මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා ගෙවනු ලබන ප්‍රාග්ධනය සහ නොගෙවූ ප්‍රාග්ධනය සඳහා වූ පොලිය.

විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

මෙහි විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ ණය සහ ගිණිකම් උපකරණ ඇතුළත් වේ. ණය උපකරණයක් මෙසේ ගණනය කරනු ලබන්නේ, එය කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ එකතු කිරීම සහ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම යන දෙකම මගින් ව්‍යාපාරයේ ආකෘතිය තුළ පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ නම් එය නියමිත දිනට නිශ්චිත දිනයන් මත ඉහළ යන මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා ගෙවනු ලබන ප්‍රාග්ධනය සහ නොගෙවූ ප්‍රාග්ධන සඳහා වූ පොලියෙනි. ගිණිකම් ආයෝජන, විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට අනිවාර්යයෙන් වර්ගීකරණය කළ හැක්කේ ශ්‍රී.ල.ගි.පු. 32 මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රමිතයෙහි ගිණිකම් නිර්වචනයට අනුව "ඉදිරිපත් කිරීම සහ විකිණීමට තබා නොමැති" යටතේය.

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රමකය පිරිවැයට හෝ විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට වර්ගීකරණය කර නොමැති සියලු මූල්‍ය වත්කම් මේ යටතට ගැනේ. මෙය විකිණීමට පවතින හෝ කළමනාකරණයට පවතින සහ ඒවායේ කාර්යසාධනය සාධාරණ අගයේ පදනම මත ඇගයීමට ලක් කෙරේ. එමෙන්ම මේවා රඳවා ගැනීමට කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ මත එකතු නොකළ හෝ කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ මත එකතු නොකළ සහ විකිණීම සඳහා නොපවතින මූල්‍ය වත්කම් යන දෙයාකාරයෙන් පවතින රඳවාගත් මූල්‍ය වත්කම් වේ.

මූල්‍ය උපකරණ

එක් පාර්ශ්වයකට මූල්‍ය වත්කමක් සහ අනෙක් පාර්ශ්වයට මූල්‍ය වගකීමක් හෝ ගිණිකමක් ජනනය කරනු ලබන ගිවිසුමකි.

මූල්‍ය වගකීම

වෙනත් ඒකකයකට මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් භාරදීමට ඇති ගිවිසුම් ගත බැඳීමකි.

ඇපයට තබන ලද පවරාගත් දේපල පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් ණය තෘප්ත කිරීමෙන් අත්පත් කරගන්නා ලද දේපල.

විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් අවදානම
දේශීය විනිමය හැරුණු විට අනෙකුත් විදේශ විනිමයන් සමග ගනුදෙනු කිරීමේදී ඇතිවන අවදානම මෙහිදී සැලකේ. විදේශ මුදල් හුවමාරු අනුපාතයේ අභිතකර වෙනස්වීම් මත විදේශ මුදලින් පවතින වත්කම්/වගකීම් වල අගය අඩු විය හැක.

විදේශ විනිමය ගිවිසුම්
ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයක් තවත් මුදල් ඒකකයක් සමග අනාගත දිනයක වර්තමානයේ එකඟවන අනුපාතයට හුවමාරු කිරීමට දෙපාර්ශ්වයක් විසින් ඇති කර ගන්නා එකඟතාවයකි.

පොදු ප්‍රතිපාදන
තනි පුද්ගල පහසුකම් මත ණය පාඩු තීරණය කළ නොහැකි අවස්ථාවලදී සමුච්චිත නිරාවරණයවීම් හමුවේ ණය හා අත්තිකාරම් මත අනාගතයේදී සිදු වෙනැයි අපේක්ෂිත අලාභයන් ගෙවා දැමීම සඳහා වෙන්කර ඇති අරමුදල්.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම
යම් ආයතනයක මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකසනු ලබන්නේ එම ආයතනය අපේක්ෂා කළහැකි කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා දිගටම ක්‍රියාත්මක වනු ඇතැයි උපකල්පනය මතය. එබැවින් ආයතනයකට ඇවර කිරීමට හෝ තම මෙහෙයුම්වල ප්‍රමාණාත්මක බව සහ පරිමාව සීමා කිරීමට වේකතාවක් හෝ අවශ්‍යතාවයක් නොමැති බවට උපකල්පනය කෙරේ.

සීමිතතාවය

තනි තනිව හඳුනා නොගත් සහ වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනා නොගත් ව්‍යාපාර සංයෝජනයකින් අත්පත් කරගත් වෙනත් වත්කම්වලින් මතු වන අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ නියෝජනය කරන වත්කමකි.

සමූහය

සමූහය යනු, පරිපාලකය සහ එහි සියලුම පරිපාලිකයන්ය.

ඇපවීම

ණය ගෙවීමට නියමිත තැනැත්තෙකු එය පියවීමට අපොහොසත් වුවහොත් එම වගකීම ඉටු කිරීමට එක් පාර්ශ්වයක (ඇපකරු) පොරොන්දුව මත බැඳෙන ත්‍රෛපාර්ශ්වික ගිවිසුමකි.

ගෝලීය වාර්තාකරණ මූලපිරීම්

මෙය ව්‍යාපාර සඳහා උපකාරී වන්නා වූ අන්තර් ජාතික ස්වාධීන ප්‍රමිත ආයතනයක් වන අතර මෙය ව්‍යාපාර, රාජ්‍ය සහ අනෙක් සංවිධාන සඳහා ඒවායේ ගැටළු වලට බලපාන්නාවූ දේශගුණික විපර්යාස, මානව ගිණිකම් සහ දූෂණය වැනි දෑ තේරුම් ගැනීමට සහ සන්නිවේදනයට උපකාරී වන්නා වූ අන්තර්ජාතික ස්වාධීන ප්‍රමිත ආයතනයකි. මෙය තීරණය සංවර්ධනයක් ලබාගැනීමට ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය වන්නා වූ මාර්ගය ප්‍රවර්ධනය කරයි.

ඉදිරි රැකුම්

අවාසිදායක මිල වෙනස්වීම් (පොළී අනුපාත සහ භාණ්ඩ මිල) නිසා ඇතිවන්නා වූ අවදානමක් එම අවදානම බලපැවැත්වෙන ගනුදෙනු ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රමෝපායන්ය.

කල් පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන
කල් පිරීම තෙක් රඳවා ගැනීමේ අභිලාශය හා හැකියාව ඇති නිශ්චිත වටිනාකමක් සහ නිශ්චිත කල් පිරීමේ කාලයක් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම්.

වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින මූල්‍ය ආයෝජන

කෙටි කාලීනව (අවුරුදු 1 ක කාලසීමාවට අඩු) යළි විකිණීමේ අදහස පෙරදැරිව අත්පත් කර ගත් ණය සහ ගිණිකම් ආයෝජන.

ගුණාත්මක බවින් ඉහළ ද්‍රවශීල වත්කම්

ආතති කාලසීමාවන් තුළ ද්‍රවශීල හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට යෝග්‍ය බැඳීම් රහිත වත්කම්. නිදසුන් ලෙස මුදල් හා මහ බැංකුව හා මධ්‍යම බැංකු මත ගිණිකම් මීට ඇතුළත්ය.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා තක්සේරු ක්‍රියාවලිය (ICCAP)

පවතින බැංකුකරණ අවදානම් සඳහා අමතර ප්‍රාග්ධනයක් යොමු කරන බවට බැංකුව විසින් සහතික වීමේ ක්‍රියාවලියයි.

හානිකරණය

වත්කමක් මගින් අයකර ගත හැකි මුදල් ප්‍රමාණය, එහි ප්‍රවර්තන අගයට වඩා අඩුවූ විට උද්ගත වන තත්ත්වයකි.

හානිකරණයට ගැලපීම් සිදුකරන ලද වත්කම් කළඹ

තනිව ගත්කළ වැදගත් වන, හානිකරණය සඳහා ගැලපීම් සිදුකරන ලද ණය කළඹ හා තනිව ගත්කළ වැදගත් නොවන නමුත් දින 180 ට වැඩිකාලයක් ගෙවීම් පැහැර හරින ලදුව ඇති ණය කළඹ මේ නමින් හැඳින්වේ.

හානිකරණය සඳහා වූ දීමනාව

සිදුවී ඇති අලාභයක් වෙනුවෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිනට ලාභයෙන් සිදුකරන වෙන් කිරීමකි. මෙය තනිව හෝ සාමූහිකව හඳුනාගනු ලබයි.

භාණිකරණ ගාස්තු/නැවත අයවීම්
වත්කමකින් ජනිත වන අනාගත වට්ටම් කළ මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ සහ වත්කමේ වර්තමාන වටිනාකම අතර වෙනස.

➔ මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

හානිකරණ ණය
සමාගම විසින් ගිවිසුම් පරිදි ලැබිය යුතු ණය මුදල් ප්‍රමාණ සියල්ල එකතු කිරීමට බලාපොරොත්තු නොවන හෝ එම ණය මුදල් ප්‍රවාහ ගිවිසුම් ප්‍රකාර දිනයට පසු දිනයකදී එකතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වීම.

කේවල හානිකරණය
තනි තනිව ගත් කල සැලකිය යුතු ගිණුම් සහ සාමූහික හානිකරණයට අයත් නොවන සියලු ගිණුම් අලාභය සඳහා කොතරම් දුරට අනාවරණය වනවාද යන්න තක්සේරු කිරීම.

අස්පාශ්‍ය වත්කම්
අස්පාශ්‍ය වත්කමක් යනු භෞතිකමය තත්ත්වයක් නොමැති හඳුනාගත හැකි වත්කමකි. ආයතනික බුද්ධිමය දේපල (උදාහරණ ලෙස, ජේටන්ට් බලපත්‍රය, පුරස්කාරය වෙළඳ ලකුණ, ව්‍යාපාර පටිපාටි), කීර්තිනාමය, වෙළඳ නාමය ආදිය වර්තමාන වෙළඳපොළේ පොදු අස්පාශ්‍ය වත්කම් ගණයට අයත් වේ.

අවිනිශ්චිත පොලී
අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම් මත ඇතිවන පොලී.

පොලී ආන්තිකය
ප්‍රකාශිත ශුද්ධ පොලී ආදායම, සාමාන්‍ය පොලී උපයන වත්කම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස.

පොලී අනුපාත අවදානම
මූල්‍ය උපකරණයක සාධාරණ වටිනාකම හෝ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් උච්චාවචනය වීමේ අවදානම.

පොලී ව්‍යාප්තිය
පොලී අනුපාතික, විනිමය අනුපාතික, ණය ව්‍යාප්තිය සහ වෙනත් වත්කම් මිල වැනි විචල්‍යයන් නිසා පොලී උපයන වත්කම් හා පොලී සහිත වගකීම් මත උපයන ලද පොලී අනුපාතිකයෙහි සාමාන්‍යය අතර ඇති වෙනස නිරූපණය කරයි.

ආයෝජන දේපල
භාවිතයට හෝ විකිණීමට හැර හුදෙක් බදු කුලී ඉපයීමට හෝ ප්‍රාග්ධන වටිනාකම වැඩිවීම හෝ දෙකම සඳහා (අයිතිකරු විසින් හෝ මූල්‍ය කල්බදු යටතේ බදු ගැණුම්කරු විසින්) තබා ගෙන ඇති දේපල (ඉඩම් හෝ ගොඩනැගිල්ලක්, ගොඩනැගිල්ලකින් කොටසක් හෝ ඒ දෙකම) වේ.

ආයෝජන සුරැකුම්පත්
ඉපයීම පිණිස, ප්‍රාග්ධන වර්ධන අරමුණු සඳහා අත්පත් කරගත් හා රඳවාගත් සහ සාමාන්‍යයෙන් කල්පිරීම තෙක් රඳවාගන්නා සුරැකුම්පත්.

පොලී අනුපාත හුවමාරු
නිශ්චිත මුල් මුදලක් මත පදනම්ව අනාගත පොලී ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් එක් ඉදිරි පොලී ගෙවීම් ප්‍රවාහයක් තවත් වර්ගයේ ඉදිරි පොලී ගෙවීම් ප්‍රවාහයකට හුවමාරු වීමට අදාළ පාර්ශ්ව 2 ක් (පාර්ශ්වකරුවන්) අතර එකඟතාව.

ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස
අධ්‍යක්ෂවරුන්ද ඇතුළුව ආයතනයේ ක්‍රියාකාරකම් සාප්‍රච්ඡා වන ආකාරව සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය සඳහා අධිකාරය සහ වගකීම් ඇති පුද්ගලයින් වේ.

තෝලන අනුපාතය
මෙය ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය හා මුළු නිරාවරණය වීම් අතර මතින් ලද අනුපාතයකි. අවදානම් මත පදනම් වූ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ අතිරේක තෝලනයන් ගොඩනැගීම සීමා කිරීම මෙම අතිරේක මිනුම් මගින් අපේක්ෂිතය.

ද්‍රවශීල වත්කම්
මුදල් ලෙස රඳවාගන්නා ලද හෝ වෙනත් බැංකුවල තැන්පතු විනිමය බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වැනි පහසුවෙන් මුදල් බවට පත් කළහැකි ආකාරයෙන් පවතින වත්කම් මේ මගින් දක්වා ඇත.

ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය
මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත පරිදි මුදල් හෝ පහසුවෙන් මුදල් බවට පරිවර්තනය කළ හැකි ආකාරයෙන් පවතින වත්කම්, අසම්භාව්‍ය වගකීම්ද ඇතුළුව මුළු වගකීම් වලින් බෙදීමෙන් මෙම අනුපාතය ලබාගැනේ.

පීචකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු
මූල්‍ය උපකරණයක අපේක්ෂිත පීච කාලය තුළ ඇති විය හැකි සියලු පැහැර හැරීම්වල ප්‍රතිඵල ලෙස පැන නගින අපේක්ෂිත ණය පාඩු. "මූල්‍ය උපකරණ" පිළිබඳ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9ට අනුව, මූල්‍යමිභයේ පටන් ණය පාඩුවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නොමැති විටකදී හැර අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාව, පීචකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු මත පදනම් විය යුතුය.

ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය
බැංකුව විසින් කෙටිකාලීන වගකීම් ඉටු කිරීම පිණිස පවත්වා ගෙන යනු ලබන වත්කම් මෙයින් අදහස් වේ. මෙම අනුපාතය තුළින් වෙළඳපොළ පුරා ඇති විය හැකි කම්පන ආතති පරීක්ෂාවක් සිදුවේ.

ද්‍රවශීලතා අවදානම
ඒකකයක් විසින් මූල්‍ය වගකීම සම්බන්ධ බැඳීම් සපුරාලීම සඳහා මුහුණ පෑමට සිදු වන දුෂ්කරතාවය පිළිබඳ අවදානම.

ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
වෙළඳපොළේදී වටිනාකමක් තීරණය වී නොමැති සාම්ප්‍රදායික ණය වත්කම්ය. (උපද්‍රවන ලද හෝ අත්පත් කරගත්)

ගෙවීම් පැහැර හැරීම නිසා ඇතිවන පාඩුව
ණයගැතියා ගෙවීම් පැහැර හැරීම නිසා ණය හිමියාට සිදුවන අලාභය මුළු මුදලෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම.

ණයට වටිනාකම් අනුපාතය
මුල් උකස් අයිතියෙහි වටිනාකම, සැබෑ දේපළක සමස්ත ඇගයුම් වටිනාකමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණිතමය අනුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම. ණය සඳහා යෝග්‍ය අවදානම් මට්ටම තීරණය කිරීමෙහි ලා ණයට වටිනාකම් අනුපාත ප්‍රතිශතය භාවිතා කෙරෙන අතර, එමගින් ණයකරුට ලබා දෙන ණයෙහි නිවැරදි මිල තීරණය කළ හැකි වේ.

වෙළඳපොළ අවදානම
පොලී අනුපාත, විනිමය අනුපාත, ණය ව්‍යාප්තිය සහ වෙනත් වත්කම් මිල ආදී වෙළඳපොළ විචල්‍යයන්ගේ වෙනස්වීම් හේතුවෙන් මූල්‍ය උපකරණයන්හි අගය වෙනස්වීම මත අලාභ ඇතිවීමේ හැකියාව.

ප්‍රමාණාත්මක බව
යම් ගනුදෙනුවක හෝ සිදුවීමක සාපේක්ෂ වැදගත්කම හෝ යම් ගනුදෙනුවක් හෝ සිදුවීමක් අත්හැරීම හෝ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් වීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පාර්ශ්වයන්ගේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට බාධාවක් සිදු කරන්නේ නම් එය ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනුවකි.

ශුද්ධ පොලී ආදායම
ණය හා සුරැකුම්පත් වැනි බැංකුව සතු වත්කම්වලින් උපයන දේ සහ තැන්පතු ප්‍රතිමූල්‍ය අරමුදල් හා අන්තර් බැංකු ණයගැනීම් යනාදී මූල්‍ය වගකීම් අතර වෙනස වේ.

ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය
පොලී උපයන සාමාන්‍ය වත්කම් වලින් බෙදන ලද ආන්තිකය, ශුද්ධ පොලී ආදායම ලෙස හඳුන්වයි.

අක්‍රීය ණය
තුන් මසකට වඩා වැඩි කාලයක් නොගෙවන ලද ණය.

නොස්ට්‍රෝ ගිණුම්
දේශීය බැංකුවක් විසින් විදේශීය රටක එම රටෙහි ව්‍යවහාර මුදලින් පවත්වාගෙන යනු ලබන නොස්ට්‍රෝ ගිණුම් මගින් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් සිදු කළ වෙළඳ ගනුදෙනු පියවීමට පහසුකම් සැපයේ.

අක්‍රීය ණය අනුපාතය
සමස්ත අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය, (විලම්භිත පොලී රහිතව) සමස්ත ණය හා අත්තිකාරම් කළඹින් (විලම්භිත පොලී රහිතව) බෙදන ලද විට ලැබෙන අනුපාතය.

ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතය
මූල්‍යනය කිරීම සඳහා යොදාගත් වත්කම්වල ද්‍රවශීලතා පැතිකඩ සහ ශේෂපත්‍රයේ සඳහන් නොවන අවිනිශ්චිත බැඳීම්වලට සාපේක්ෂව බැංකුවක් විසින් භාවිතා කරනු ලබන දිගුකාලීන, ස්ථාවර අරමුදල් ප්‍රභවයන් ගණනය කිරීම මෙම අනුපාතයෙන් සිදුවේ.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙන් පරිබාහිර වූ ගනුදෙනු
මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ දිනට හඳුනා නොගත් නමුත් අසම්භාව්‍යයන් හෝ වගකීම් ජනිතවන්නා වූ වත්කම් හෝ වගකීම් මේ නමින් හැඳින්වේ.

මෙහෙයුම් අවදානම

ප්‍රමාණවත් නොවන හා අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන්, පුද්ගලයන් සහ පද්ධතීන් හෝ තෙහෙකික අවදානම් බාහිර සිදුවීම් නිසා පාඩු ඇති විය හැකි අවදානම.

විවෘත ණය නිරාවරණ අනුපාතය

මුළු ශුද්ධ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්, නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම මෙම අනුපාතයයි.

පරිපාලකය

පරිපාලනය යනු එක් පරිපාලක සමාගමක් හෝ ඊට වැඩියෙන් ඇති ආයතනයකි.

කළඹ

රාජ්‍ය සුද්කම්, ණය හා අත්තිකාරම්, කොටස් ඇතුළු ආයෝජන සංවිනයකි.

පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව

යම් වගකීමකට බැඳී සිටින තැනැත්තා එම වගකීම පැහැර හැරීමට ඇති හැකියාව සම්බන්ධයෙන් සෑම ගනුදෙනුකරුවෙක් පිළිබඳවම සිදු කෙරෙන අභ්‍යන්තර තක්සේරුවකි.

ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය

සෑම සේවා කාල පරිච්ඡේදයක්ම අතිරේක ප්‍රතිලාභවලට හිමිකම් ලැබීමට ඉඩ සලසන අතිරේක ඒකකයක් ලෙස සලකන සහ අවසාන ගොඩනැගීම සඳහා සෑම ඒකකයක්ම වෙන් වශයෙන් මනිනු ලබන ආයු ගණක තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමයකි. අවිනිශ්චිත තත්වයන් යටතේ තක්සේරු කිරීමෙහිලා අවශ්‍ය තීරණ ගැනීමේදී යම් මට්ටමක හෝ අවධානයක් පවත්වාගැනීම මගින් වත්කම් හෝ ආදායම් වැඩියෙන් ප්‍රකාශවීම සහ වගකීම් හෝ වියදම් අඩුවෙන් ප්‍රකාශවීම සිදු නොවනු ඇත.

සාමාන්‍ය වත්කම් මත ආදායම

සාමාන්‍ය වත්කම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශිත බදු පසු ලාභය.

සාමාන්‍ය හිමිකම් මත ආදායම

සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ගේ කොටස් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශිත හිමිකරුවන් වෙත ලැබිය යුතු ශුද්ධ ලාභය.

සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්

මූල්‍ය හෝ මෙහෙයුම් තීරණ ගැනීමෙහිලා සෘජුව හෝ වක්‍රව එක් පාර්ශවයකට අනෙක් පාර්ශවය පාලනය කිරීමේ හෝ එම පාර්ශවය කෙරෙහි සැලකිය යුතු ආකාරයේ බලපෑමක් ඇති කිරීමේ හැකියාව සහිත පාර්ශවයන්.

සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ ගනුදෙනු

මිලක් අයකරන්නේද නැද්ද යන්න ගැන නොසලකා, වාර්තාකරණ ආයතනය සහ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් අතර සම්පත්, සේවා හෝ බැඳීම් හුවමාරුවීමයි.

ප්‍රතිමිලදී ගැනීම ගිවිසුම්

පොලිය සමඟ ස්ථාවර මිලක් යටතේ පසු දිනයක ආපසු මිලදීගැනීමේ අරමුණෙන් ගැනුම්කරුවන් වෙත අලෙවි කෙරෙන සුද්කම්.

ප්‍රතිචක්‍රණ ගිවිසුම්

බැංකුවක් හෝ ගනුදෙනුකරුවෙක් විසින් සුද්කම් මිලට ගෙන නිශ්චිත මිලක් යටතේ පසු දිනයක අලෙවිකරු වෙත සුද්කම් ආපසු අලෙවි කිරීමට අදාළ ගනුදෙනුවකි.

ආදායම් සංචිත

අනාගතයේදී බෙදාහැරීම සහ ආයෝජනය සඳහා වෙන් කර තැබෙන සංචිත.

අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය අනුව වත්කම් වල අගය සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සඳහන් නොවන හා අදාළ අවදානම් මත බර තැබූ සාධක වලින් ගුණකරන ලද වත්කම් වලට සමවන ණය අගය.

රුපියල් ණය

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන රුපියල් සුද්කම්.

ප්‍රේෂණ

ප්‍රේෂණ යනු විදේශික ශ්‍රමිකයෙකු විසින් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ මව් රටෙහි සිටින පුද්ගලයෙකුට මුදල් මාරු කිරීමකි.

කොටස්හිමිකරුවන්ගේ අරමුදල්

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සකස් කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංවිනයකි.

ණය අවදානමේ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළයාම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 9 අනුව ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමෙන් පසු යම් මූල්‍ය උපකරණයකට අදාළව ආපසු ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් ඉහළ ගොස් තිබේද යන්න යම් ආයතනයක් විසින් තක්සේරු කරනු ලැබිය යුතුය. ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් දින 30 ක් පසුවන විටත් නොගෙවී නම් ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමෙන් පසු යම් මූල්‍ය වත්කමක් ආශ්‍රිත ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති බවට බිඳ හෙළිය නොහැකි පුර්ව නිගමනයක් සම්මතයේ පවතී.

මුල් මුදල හා පොලිය ගෙවීම් පමණක් පරික්ෂාව (Solely Payments of Principal and Capital - SPPI)

ණය වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ දෙවන අදියර ලෙස මෙම පරික්ෂාව සිදු කෙරේ. ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමේදී මූල්‍ය වත්කමක සාධාරණ අගය "මුල් මුදල" ලෙස නිර්වචනය කෙරෙන අතර මුල් මුදල ආපසු ගෙවීම හෝ වාරිකය හෝ වට්ටම ක්‍රමක්ෂය වීම හේතුවෙන් එය වෙනස්විය හැකිය. මුදලේ කාලීන වටිනාකම සහ මුදල් මුදලෙන් නොගෙ වූ කොටස ආශ්‍රිත ණය අවදානම සඳහා වන සැලකිල්ල "පොලිය" ලෙස නිර්වචනය කෙරේ. යම් මූල්‍ය උපකරණයක් මෙම පරික්ෂාව සමත්වීමෙන් පසු එය "රැස්කිරීම සඳහා රඳවාගත්" ව්‍යාපාරික ආකෘතියට අනුකූල වේ නම් ක්‍රමක්ෂය වූ පිරිවැය මත වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර එය "රැස්කිරීම සහ අලෙවිය සඳහා රඳවාගත්" ව්‍යාපාරික ආකෘතියට අනුකූලවේ නම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ තක්සේරු කරන ලද සාධාරණ වටිනාකම් මත වර්ගීකරණය කෙරේ. යම් මූල්‍ය උපකරණයක් මෙම පරික්ෂාව අසමත්වුවහොත් එය සම්පූර්ණයෙන්ම ලාභ හෝ අලාභ මත තක්සේරු කරන ලද සාධාරණ වටිනාකම මත වර්ගීකරණය කළ යුතුය.

ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සකස් කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංවිනයකි.

යටත්කාලීන වගකීම්

බුත්වත්වීමකදී හෝ අදාළ කිරීමකදී මූල්‍ය උපකරණ නිකුත්කරන්නා විසින් වෙනත් ණයහිමියන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් ගෙවීමෙන් පසු ශේෂ වන වගකීම්.

ආතති පරීක්ෂාව

විවිධ තීව්‍රතා සහිත අතපේසෂිත තත්වයන් දරාගැනීමට බැංකුවට හැකියාව තිබේද යන්න විවිධ මට්ටම් වලින් පෙන්වුම් කරන ඒකාබද්ධ පරීක්ෂාවකි.

පරිපාලිතය

එක් ආයතනයක් විසින් පාලනය වන තවත් ආයතනයක්.

ස්වරූපයට වඩා යථාතත්වය

ගනුදෙනු සහ අනිකුත් සිද්ධීන් ඒවායේ හුදු තෙහෙකික ස්වරූපය අනුව පමණක් නොව ඒවායේ හරය හා නියම ආර්ථික ස්වභාවය අනුව ගිණුම්ගත කර ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍යය යන මූලධර්මය.

හුවමාරු (මුදල් ඒකක)

ස්ථානීය ගෙවීම් සඳහා යම් මුදල් ඒකක ප්‍රමාණයක් එකවර මිලදීගැනීම සහ ඉදිරි ගෙවීම් සඳහා එම මුදල් ඒකකයේ එම ප්‍රමාණයම අලෙවි කිරීම. එසේ නොමැතිනම්, යම් මුදල් ඒකකයක් ස්ථානීය අලෙවිය සහ ඉදිරිය සඳහා මිලට ගැනීම.

ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය

සාමාන්‍ය සමකොටස් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය යන සාධක වලින් සමන්විත නියාමන ප්‍රාග්ධනයේ එක් අංගයකි. බැංකුවේ මූල්‍ය ශක්තිය මනින ප්‍රධාන මිනුම ස්ථාවර කොටස් හිමියන්ගේ සමකොටස් සහ රඳවාගත් ඉපයීම් හා වෙනත් අතිරේක විසර්ජනය කිරීම ඔස්සේ නිර්මාණය කරන ලද හෝ ඉහළ නංවන ලද සංචිත නියෝජනය කරයි.

ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ, සාමාන්‍ය වෙන් කිරීම් හා නිශ්චිත හිමිකම් ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන උපකරණ මෙන්ම යටත්කාලීන, කාලීන ණය වැනි දෑ ඇති ණය මීට ඇතුළත්වය.

➔ මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

සමස්ත ප්‍රාග්ධනය

සමස්ත ප්‍රාග්ධනය යනු ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය යන සාධක දෙකෙහි

භාණ්ඩාගාර බිල්පත්

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වෙන්දේසි පදනමක් මත නිකුත් කරනු ලබන කෙටි කාලීන ණය උපකරණයකි.

භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වෙන්දේසි පදනමක් මත නිකුත් කරනු ලබන දිගු කාලීන ණය උපකරණයකි.

බාස 12ක කාලය සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ
වාර්තා කරන ලද දිනට පසු එළඹෙන මාස 12 ඇතුළත ඇතිවිය හැකි යම් මූල්‍ය උපකරණයක් ආශ්‍රිත ගෙවීම පැහැර හැරීමේ සිදුවීම් හේතුවෙන් පැන නැගිය හැකි අපේක්ෂිත ණය අලාභ නියෝජනය කරන පූර්ණ කාලීන ණය අලාභ වල කොටස.

ඒකක භාර

ඒකක ඔප්පුවකට අදාළ වගන්ති යටතේ සුරැකුම් වල ආයෝජනය කිරීම සඳහා භාරගැනීම.

ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය

යම් ආයතනයක් විසින් යම් වත්කමක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස සුදානම් කරනු ලැබීමට ගත වේ යැයි අපේක්ෂිත කාල සීමාව හෝ යම් ආයතනයක් වෙතින් යම් වත්කමක් ලබාගන්නා බවට අපේක්ෂිත නිමැවුම් සංඛ්‍යාව හෝ ඊට සමාන ඒකක සංඛ්‍යාව.

එකතු කළ වටිනාකම්

බැංකු හා වෙනත් සේවා සැපයීම ඔස්සේ, එම සේවා සැපයීම සඳහා දරණ ලද පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු ජනනය වූ ධනය. එකතු කළ වටිනාකම් සේවකයන් හා ප්‍රාග්ධන සැපයුම්කරුවන් සඳහා මෙන්ම පුළුල් කිරීම සහ වර්ධනය සඳහා රඳවාගත් සහ බදු ලෙස රජය සඳහාද වෙන් කෙරේ.

අවදානමේදී වටිනාකම

පොලී අනුපාත, මිල උච්චාවචනයන් වැනි වෙළඳපොළ අවදානම් සාධක ආශ්‍රිත අහිතකර විචලන වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවන අවදානම් තත්ත්ව හේතුවෙන් කිසියම් නිශ්චිත කාලපරාසයකදී හා දී ඇති විශ්වාසනීය මට්ටමකදී ජනිත වන අලාභ තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ක්‍රමවේදයකි.

කල්පිරීමේ ඵලදා අනුපාතය

අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ වර්තමාන වටිනාකම, සුරැකුම් වල වත්මන් මිල සමග සමාන වන වට්ටම් අනුපාතිකය

ආයතනික තොරතුරු

බැංකුවේ නම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

තෙතික ස්වරූපය

1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපනය කරන ලද රජයට අයත් බැංකුවක් වන අතර, 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත මගින් ඊට බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක තත්ත්වය පිරිනමන ලදී.

ලියාපදිංචි කාර්යාලය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලය

GRI 102-3
"ඉතිරිකිරීමේ මන්දිරය",
නො. 255, ගාලු පාර,
කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකාව.
දුරකථනය: +94 11 257 3008-15
ෆැක්ස්: +94 11 257 3178
පාරිභෝගික ක්ෂණික ඇමතුම් +94 11 237 9379
කෙටි අංකය: 1972
ඊමේල්: nsbgen@nsb.lk
වෙබ් අඩවිය: http://www.nsb.lk
ස්විෆ්ට් අංකය: NSBALKLX
බැංකු අංකය: 7719
බදු ගෙවන්නන්ගේ හඳුනාගැනීමේ අංකය: 409046266

සේවා මධ්‍යස්ථාන

ශාඛා - 262
ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර/මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ යන්ත්‍ර - 390

නියෝජිතයාගේ ජාලය

දිවයින පුරා පැතිර පවතින තැපැල් කාර්යාල 653 ක් සහ උපතැපැල් කාර්යාල 3,343

දේශීය ශ්‍රේණිගත කිරීම

(SL) AAA (stable) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම ලංකා රේචින් ඒජන්සි (LRA)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

ආචාර්ය හර්ෂ කබිරාල් මහතා - සභාපති
ජූඩ් නිලුක්ෂාන් මහතා - අධ්‍යක්ෂ (නිල බලයෙන් පත්)
එස් ආර් ඩබ්ලිව් එම් ආර් පී සත්කුමාර මහතා
අධ්‍යක්ෂ - (නිල බලයෙන් පත්)
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා - අධ්‍යක්ෂ
දුෂ්‍යන්ත බස්නායක මහතා - අධ්‍යක්ෂ

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

එම් පී ඒ ඩබ් පීරිස් මහතා

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්

අනුපමා මුහන්දිරම් මිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC)

දුෂ්‍යන්ත බස්නායක මහතා - සභාපති
ජූඩ් නිලුක්ෂාන් මහතා
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC)*

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුව (BHRRC)

එස් ආර් ඩබ්ලිව් එම් ආර් පී සත්කුමාර මහතා - සභාපති
ජූඩ් නිලුක්ෂාන් මහතා
එච් කේ ඩී ලක්ෂ්මන් ගාමිණී මහතා

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව (BNC)*

අනුකුලනා නිලධාරී
අයි කේ එල් සසී මහේන්ද්‍රන් මිය

මහජන තොරතුරු නිලධාරී

(2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනතට අනුව)
වන්දන දිසානායක මහතා

විගණකවරුන්

විගණකාධිපති

ගිණුම්කරණ වසර

දෙසැම්බර් 31

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පරිපාලන සමාගම් සමාගමේ නම

සී.ස. එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් සමාගම

ලියාපදිංචි කාර්යාලය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලය

අංක 400, ගාලු පාර, කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකා.
දුරකථනය: +94 11 2425010-12, 94 11 256 5957
ෆැක්ස්: +94 11 256 4706, 94 11 257 4387
ඊමේල්: nsbfmc@nsb.lk
වෙබ් අඩවිය http://www.nsb.lkfund management
ස්විෆ්ට් අංකය: NSBFLKXXXX
බදු ගෙවන්නන්ගේ හඳුනාගැනීමේ අංකය: 134008512

ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

ඩී එල් පී අබයසිංහ මහතා

විගණකවරුන්

විගණකාධිපති

සමාගමේ ලේකම්

ෆර්සානා අනීෆ් මිය

සමාගමේ නම

සී.ස. ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ලියාපදිංචි කාර්යාලය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලය

අංක 265,
ටෝඩ් පෙදෙස,
කොළඹ 07,
ශ්‍රී ලංකා.
දුරකථනය: +94 11 267 4700-1-2-3, 269 1721-2
ෆැක්ස්: +94 11 267 4705-6
ඊමේල්: info@slsbl.lk
බදු ගෙවන්නන්ගේ හඳුනාගැනීමේ අංකය: 134013370

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

එම් ඒ සුජිත් ප්‍රනාන්දු මහතා

විගණකවරුන්

විගණකාධිපති

සමාගමේ ලේකම්

ඩී ආර් එන් යූ පෙරමුණ මිය

2023 දී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලද්දේ අධ්‍යක්ෂවරුන් පස් දෙනෙකුගෙන් පමණක් වන අතර, ඔවුන් තීරණ ගැනීම සඳහා ගණපුරුණ අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කර ඇත. සම්පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අධ්‍යක්ෂවරුන් හය දෙනෙකු ඇතුළත් වන අතර අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකු තමන් පත්කර නොමැත. විගණකාධිපති පීසී මූල්‍ය ප්‍රකාශන අත්සන් කරන දිනට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව සහ ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ප්‍රතිසංවිධානය කර නොමැත.

සටහන^p

**This Integrated Annual Report is
GHG-neutral**

Produced by Smart Media (Pvt) Limited, a GHG-neutral company that reduces and offsets its direct and indirect greenhouse gas emissions through certified sources.

Net-zero GHG since 2011

www.SmartAnnualReport.com

www.carbonfund.org

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

“ඉතිරිකිරීමේ මන්දිරය”

නො: 255, ගාලු පාර, කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථනය: +94 11 257 3008-15

ෆැක්ස්: +94 11 257 3178

ඊමේල්: nsbgen@nsb.lk

වෙබ් අඩවිය: <http://www.nsb.lk>

ISBN 978-624-5790-04-3

Scan the QR code with your smart device or login to
<https://www.nsb.lk/>

Follow NSB

